

STENOGRAM
11. RADNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 15.11.2023.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram 11. Radnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. (predsjedavajući je govorio bez upaljenog mikrofona)

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 26 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje.

Izostanak sa ove sjednice opravdala je zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović.

Na osnovu članova 72. i 73. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana 01.11.2023.godine, utvrdio je Prijedlog dnevnog red sa Planom rada sjednice i zauzeo stav da se dnevni red formira na način da se tačke za raspravu objedine gdje je to moguće.

Na osnovu naprijed navedenog, Prijedlog dnevnog reda današnje, 11. Radne sjednice, glasi:

1. Poslanička/zastupnička pitanja inicijative i odgovori;
2. Prijedlog Odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo;
3. Prijedlog Odluke o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Kantona Sarajevo;
4. Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Izmjene i dopune Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2023. godinu sa prijedlogom Odluke o izvršenju Izmjena i dopuna Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2023. godinu;
5. Izvještaji o radu i finansijskom poslovanju Javnih ustanova iz oblasti zdravstva za 2022. godinu:
  - a) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo Prim. dr. Silva Rizvanbegović za 2022. godinu;
  - b) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - c) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu zaposlenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - d) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - e) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - f) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - g) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - h) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Apotheke Sarajevo“ za 2022. godinu;
  - i) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu;
  - j) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kantona Sarajevo Zavod za zaštitu zdravlja studenata Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu;
  - k) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo za 2022. godinu;

- l) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- m) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2022. godinu;
6. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
7. Izvještaji o poslovanju Kantonalnih javnih komunalnih preduzeća za 2022. godinu:
  - a) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “Vodovod i kanalizacija” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
  - b) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “POKOP” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
  - c) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “SARAJEVOGAS” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
  - d) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “RAD” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
  - e) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “PARK” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
  - f) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “Tržnice-pijace” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
  - g) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća “Toplane-Sarajevo” d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
8. Izvještaji o radu i finansijskom poslovanju Javnih ustanova iz oblasti kulture za 2022. godinu:
  - a) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo za 2022. godinu;
  - b) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Sarajevski ratni teatar - SARTR za 2022. godinu;
  - c) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Sarajevska filharmonija za 2022. godinu;
  - d) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS za 2022. godinu;
  - e) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Pozorište mladih Sarajevo za 2022. godinu;
  - f) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kamerni teatar 55, Sarajevo za 2022. godinu;
  - g) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Collegium artisticum, Sarajevo za 2022. godinu;
  - h) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
  - i) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo za 2022. godinu;
  - j) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Biblioteka Sarajeva za 2022. godinu;
  - k) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej “Alija Izetbegović”, Sarajevo za 2022. godinu;
  - l) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kantonalni zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, Sarajevo za 2022. godinu;
  - m) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej Sarajeva za 2022. godinu;

9. Izvještaji o poslovanju Kantonalnih javnih ustanova iz oblasti socijale za 2022. godinu:
  - a) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Odgojni centar Kantona Sarajevo“ za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - b) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Gerontološki centar“ za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - c) Izvještaj o poslovanju Javne ustanove Terapijska zajednica - Kampus Kantona Sarajevo za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - d) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Porodično savjetovalište“ za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - e) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove „Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - f) Izvještaj o poslovanju Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - g) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
  - h) Izvještaj o poslovanju Javne ustanove „Kantonalni centar za socijalni rad“ za 2022. godinu (Izvještaj o radu sa Izvještajem o finansijskom poslovanju za 2022. godinu) sa priložima;
10. Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
11. Izvještaj o radu Kantonalnog zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći za 2022. godinu;
12. Izvještaji o radu Nezavisnog odbora u 2022. godini:
  - a) Izvještaj o radu Nezavisnog odbora za period mart – septembar 2022. godine;
  - b) Izvještaj o radu Nezavisnog odbora za period juli-decembar 2022. godine;
13. Izvještaj o radu Odbora za žalbe javnosti za 2022.godinu;
14. Izvještaj o poslovanju Javnog preduzeća „Televizija Kantona Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo za 2022. godinu;
15. Izvještaj o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajevo za period od 01.01. do 31.12.2022. godine;
16. Izvještaj o provođenju Gender akcionog plana Kantona Sarajevo za period od 2019. do 2022. godine, za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine;
17. Izvještaj o realizaciji Plana povratka u i iz Kantona Sarajevo za period 01.01.-31.12.2022. godine, sa osvrtom na problematiku obezbjeđenja alternativnog-privremenog smještaja i Plan povratka u i iz Kantona Sarajevo za 2023. godinu;
18. Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Predlažem da se prije usvajanja dnevnog reda izjasnimo o vođenju objedinjene rasprave po podtačkama u okviru tačaka: 5, 7, 8, 9 i 12, a da se izjašnjavamo pojedinačno.

Zamolio bih zastupnike da se izjasnimo o ovom prijedlogu. Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih 6.

Konstatujem da je Skupština usvojila prijedlog.

Molim zastupnike da se izjasne o predloženom dnevnom redu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 3.

Konstatujem da je Skupština za 11. Radnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo usvojila dnevni red kako je i predložen.

Prelazimo na tačku jedan.

AD-1.

Poslanička zastupnička pitanja, inicijative i odgovori.

Zastupnica Smiljana Viteškić se prva prijavila. Izvolite, imate riječ.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, dobar dan svima. Za današnju sjednicu ja imam dva pitanja koja su upućena Ministarstvu saobraćaja i direktoru GRASA. Znači prvo je, tražim da mi se dostavi pisani odgovor na pitanje kada će radnice koje rade na čišćenju vozila GRASA biti primljene u stalni radni odnos jer su potrebne preduzeću koje je tražilo prijem iz istih? Prema informacijama kojima raspolazem u preduzeću GRAS je uposlen određeni broj žena koje rade skoro 3 godine na poslovima čišćenja vozila, a ne uplaćuju im se doprinosi po osnovu obaveznog penzionog i zdravstvenog osiguranja. Radi se o ženama koje rade na sva četiri vida prijevoza, neke od njih su samohrane majke, majke maloljetne djece, djeci sa poteškoćama u razvoju, a kojima se u slučaju nekog problema ne dopušta bolovanje jer na to nemaju pravo. Također, prekovremeni sati, dani vikenda, dani državnih i vjerskih praznika, noćni sati i sva prava koja bi im pripadala po Zakonu o radu Federacije Bosne i Hercegovine i kolektivnom ugovoru na njih se ne odnose. I zamislite situaciju da dožive povredu na radu šta bi se dogodilo sa tim ženama. Molim pisani odgovor. Drugo pitanje također upućujem Ministarstvu saobraćaja i direktoru GRASA. Molim i usmeni i pisani odgovor na pitanje šta ste planirali u narednom periodu za nesmetano odvijanje autobusnog saobraćaja na linijama Hrasnica-Ilidža i Ilidža-Sokolović kolonija, kao i na drugim linijama, posebno Ilidža - Vlakovo? Koliko godina su stari autobusi GRASA koji voze na ovim linijama, zašto ne završavate autobuse? Nakon nedavne informacije da Centrottransovi autobusi neće saobraćati na prve dvije linije, građani ovih naselja bili su jako uznemireni jer im je dobro došlo pojačanje GRASA, a nikako ukidanje Centrottransa, koji je vrlo korektan, korektan prijevoznik. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Viteškić. Zastupnica Arijana Memić se javila za riječ.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i građane koji prate naš današnji rad. Ja imam nekoliko pitanja za Ministarstvo unutrašnjih poslova i Upravu policije Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Tražim da mi dostavite sve statističke podatke vezano za broj prijavi nasilja u porodicu posljednje tri godine, kao informaciju o tome u kom stadiju su ti slučajevi, kako su okončani, koliko je izvještaja upućeno Kantonalnom tužilaštvu Kantona Sarajevo? Koji je broj zahtjeva za pokretanje postupka, te koji je broj uručenih prekršajnih naloga? Tražim, također, da mi dostavite informacije o tome šta se tačno dešava kada sud donese odluku o zabrani prilaska? Koje radnje poduzimate da osigurate da se ispoštuje zabrana prilaska? Da li uopće postoji mehanizam, koji je to? Koje su obaveze policije u tom slučaju i na koji način se to sprovodi? Koje je aktivnosti Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo provelo u protekle tri godine, a po pitanju edukacije uposlenika kada je riječ o nasilju u porodici, kao i po pitanju zaštite žrtava nasilja u porodici. Molim vas da detaljno opišete radnje koje ste poduzeli i koje aktivnosti su planirane u narednom periodu kada je riječ o pomenutoj problematici? Koliko ste u proteklih godinu dana zaprimili prijavi protiv policijskih

službenika i to koliko je bilo prijavljenih za nezakonite radnje i postupke? Koliko ih je krivično procesuirano, a koliko je pokrenutih disciplinskih postupaka? U kojoj fazi su ti postupci? Koliko je disciplinskih prijava protiv policijskih službenika u proteklih 10 godina rezultiralo zastarom? I koji su to razlozi zbog kojih je nastupila zastara? Obećali ste da ćete sigurnost u saobraćaju podići na viši nivo, a nakon što se u Kantonu dogodile saobraćajne nezgode sa smrtnim posljedicama. Koje je sve preventivne, a i represivne radnje je poduzela Upravo policije od zaključaka Skupštine, koji su doneseni 9. 6. 2023.godine na Prvoj Hitnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, a kako bi se poboljšala situacija u saobraćaju. Koji je rezultat mjera provedenih tada i šta je plan u daljnjem radu po pitanju poboljšanja sigurnosti u saobraćaju? I imam još jednu inicijativu koja je uopće na Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo i javnu ustanovu Dom zdravlja Kantona Sarajevo, a vezana je za vraćanje laboratorijskog vađenja krvi u ambulanti Hrasnica I, kao što je tu nekada bilo. Obrazloženje ću dostaviti pismenim putem i molim samo predsjedavajući, ukoliko je ministar u mogućnosti, da ponudi neke od usmenih odgovora na moja pitanja, da to isto i učini, a svakako tražim da im se na sva dostavi pismeni odgovor. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se.

Zamolio bih samo zastupnice i zastupnike da vode računa da u okviru postavljanja pitanja imaju pravo na dva pitanja. Ukoliko su to neka kraća pitanja, imat ćemo neku vrstu tolerancije, ali u okviru 3 minute i manji broj pitanja, odnosno duža pitanja dva, a evo, ako imamo nekih više podpitanja ovaj kraćeg nekog sadržaja, imat ćemo toleranciju.

Zastupnik Faruk Selmanović se javio se za riječ, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam i selamim sve kolegice i kolege i gledaoce kraj malih ekrana. Ja imam u suštini jedno pitanje iz dva dijela. Zamolio bih predsjedavajućeg Skupštine da iskoristi svoj autoritet i ovlast i urgira Ministarstvu unutrašnjih poslova, da mi se dostavi i odgovor na moje zastupničko pitanje a koje je upućeno vezano za postavljanje uređaja za kontrolu saobraćaja u ulici Bistrik, Općina Stari Grad, jer do danas nisam dobio odgovor na ovo pitanje. Drugi dio pitanja se odnosi upravo na ovu problematiku, a upućujem ga Ministarstvu za saobraćaj i Ministarstvu za unutrašnje poslove. Osnovna škola Edhem Mulabdić se obratila sa više dopisa ka Ministarstvu za unutrašnje poslove i Ministarstvu za saobraćaj, pa vas molim za informaciju da li ste uzeli u razmatranje ovaj dopis i koje su mogućnosti, naravno, u skladu sa vašim ovlastima? Šta možemo uraditi da se ovaj problem riješi, cijeneći da ide i hladno vrijeme, snijeg, mokar kolovoz i da imaju tu problemi i sa vozilima u mirovanju, a učenici koji pohađaju ovu školu su od prvog do petog razreda i njihovi su životi poprilično ugroženi. Napominjem da je od trenutka podnošenja moje inicijative pa do danas još jedno dijete stradalo u saobraćajnoj nesreći, ali, hvala Bogu, bez težih posljedica. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Selmanoviću. Dopredsjedavajuća Danijela Kristić se javila za riječ.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam se prisutne i gledaoce kraj malih ekrana. Ja ću imati za danas dvije inicijative. Prva inicijativa, podnosim inicijativu da se u Budžetu za 2024. godinu izdvoje sredstva za nabavku GPS narukvica za djecu i iz autističnog spektra i djece koji imaju druge oblike poteškoća, imaju potrebu za ovim narukvicama. Obrazloženje. Kod djece sa poteškoćama, posebno iz autističnog spektra bježanja ili lutanje se smatra najopasnijim

oblikom njihovog ponašanja. To je također jedan od najvećih strahova za roditelje djeteta sa poteškoćama. Sistemski treba riješiti ovaj problem financiranja GPS narukvica i roditeljima ove djece bar malo olakšati svakodnevnu borbu. Druga inicijativa. Zbog požara koji izbije na lokaciji Pijaca Kvadrant upućujem molbu za pomoć u sanaciji štete nastale na zgradama u ulici Radenka Abazovića, kao i na objektima Kantonalnog javnog preduzeća Tržnice -pijace Sarajevo, te pomoć za pravna lica u navedenoj ulici, kao i za korisnike boksova Kantonalnog javnog preduzeća Tržnice- pijace Sarajevo na pomenutoj lokaciji. Ostalo ću dostaviti u pisanoj formi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućoj Kristić. Zastupnica Mersiha Mehmedagić se javila za riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Za danas imam dvije inicijative. Prvu, poklopila se sa inicijativom kolegice Danijele Kristića, a vjerujem i sa inicijativama i ostalih kolega jer vjerujem da će svi izraziti želju da se pomogne, kako ljudima koji su pretrpjeli štetu na pijaci Kvadrant, tako i stanarima i privrednim licima koja su također od tog požara pretrpjela štetu, tako da, eto, da se ne ponavljamo. Druga inicijativa, zamolit ću Vladu da se hitno očituje po pitanju problema u Studentskom centru u smislu osiguranja normalnog životnog standarda za studente, zato što zbog tranše koja je umanjena kada je usvojen budžet, naknadnim preraspodjelama, ova ustanova trpi značajne probleme, kako sa dobavljačima svih namirnica i svega što je potrebno za održavanje životnog standarda naših studenata, tako, naravno i sa energentima i mislim da bi Vlada hitno trebala da odreaguje i da određenom preraspodjelom sredstava da određenu finansijsku injekciju kako bi se prebrodili ovi problemi, a u narednom periodu, za '24. godinu pozicionira adekvatno ovu ustanovu i da se konačno donese Zakon o studentskom standardu koji će osigurati da u budžetu ima adekvatan iznos sredstava za financiranje svega što taj studentski standard čini. Naravno, dostavit ću sve i u pisanoj formi i molim zaista da se hitno Vlada očituje po ovom pitanju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Mehmedagić. Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve kolege zastupnike, članove Vlade, goste i građane koji prate rad današnje Skupštine. Imam jedno zastupničko pitanje prema Ministarstvu za odgoj i obrazovanje. Najprije pozdravljam aktivnosti projekta "School food for change" i korake koje je poduzelo Ministarstvo za izradu novog Pravilnika o ishrani u školama u Kantonu Sarajevo. S tim u vezi, molim da mi se odgovori i usmeno, a i dostavi detaljnija informacija vezano za taj projekat, a koji se tiču članova i članica koje učestvuju u projektu: ime, stručna sprema i specijalizacija, partnere na projektu domaće i strane, obrazovno-odgojne ustanove u kojem će se realizovati projekat, vremenski rok pripreme i implementacije projekta, očekivane rezultate, kratkoročne i dugoročne? I također, zanima me da li će se u sklopu ovog projekta vršiti edukacija nastavnog i tehničkog osoblja, roditelja, staratelja, djece i učenika o zdravijem načinu ishrane i pristupu hrani za bolji način, te na koji način se namjerava podići svijest o važnosti zdravijeg pristupa prehrambenim navikama. Također, napomenut ću da je Klub Demokratske front je uputio hitnu inicijativu povodom nesretne situacije i požara koji je zadesio se na prostoru pijace Kvadrant, te ovim putem apelujem na Vladu Kantona Sarajevo da što hitnije pristupi rješavanju ovoga problema, kako i sami privrednika koji su u ovom momentu najviše oštećeni, tako i svih ostalih učesnika kojima su stradali objekti. I isto tako,

evo, s obzirom da nakon dugo vremena imamo veliki broj ministara, odnosno članove Vlade ovdje s nama na Skupštini Kantona Sarajevo iskoristit ću priliku da se ne bih ponavljala, da u što skorijem periodu odgovore na inicijative koje sam u protekla 3 ili 4 mjeseca uputila prema Vladi Kantona Sarajevo, a najviše se odnosi na Ministarstvo komunalne privrede i na Ministarstvo zdravstva. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Vujović. Zastupnik Adi Kalem se javio za riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam i selamim sve prisutne, pozdravljam i selamim građane pored malih ekrana koji prate današnji rad sjednice. Naime, ja imam jednu obavezu kojom me zadužilo Općinsko vijeće Hadžići da podnesem inicijativu na današnjoj sjednici, a tiče se rješavanja problema nedovoljnog broja polazaka autobusa za dane vikenda na relaciji Ilidža- Tarčin-Vuković i obrnuto. Jel kada sagledamo kompletno stanje i aktualni red vožnje i, naravno, u skladu sa zahtjevom građana i Općinskog vijeća Hadžić i na prijedlog zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća Hadžići Muje Ibrice, posebno u dane vikenda, gdje broj polazaka oba smjera sveden na minimum i gdje je evidentan problem velikog razmaka između polazaka autobusa na pomenutoj liniji, neophodno je povećati broj polazaka za oba operatera na ovoj relaciji. Naime, jel na osnovu reda vožnje, koji će biti sastavni dio ove inicijative, vidljiva je razlika između polazaka i broja polazaka, između polazaka na ovoj relaciji. Iskustveno obzirom na stanje voznog parka operatera javnog prijevoza putnika u Kantonu Sarajevo i da nam idu hladni dani i hladno vrijeme, da su sve češći ispadi vozila iz saobraćaja, odnosno češći kvarovi, građani ovog dijela Kantona će biti uskraćeni za adekvatan prijevoz za dane vikenda i stoga je neophodno građanima Vrbanje i Smutske i Trznja, Donje Raštelice, Gornje Raštelice, Džanića i Vukovića obezbijediti adekvatan prijevoz za dane vikenda. Moram naglasiti da u naseljima živi skoro 2000 ljudi i koji imaju, kako sam već naveo, samo tri autobuske linije za dan vikenda. Centrotrans saobraća dva puta, a Gras jedanput po redu vožnje, također, polazak iz Vukovića je zadnji autobus u 17 sati i što znači da radnici koji rade po različitim smjenama ne mogu do posla, a mladi ljudi koji nemaju lično prijevozno sredstvo ili vozilo primorani su ostati kući. Ovo će biti moja inicijativa koju ću dostaviti i rukovodstvu Skupštine. Također imam jedno pitanje. Molit ću premijera da mi odgovori, ako ne može sad, može pismenim putem, a tiče se inicijative za izradu novog Prostornog plana Kantona Sarajevo i produženje važenja starog Prostornog plana Kantona Sarajevo koji sam postavio na Deveto radnoj sjednici. Pa eto, molit ću da mi se očituje po ovoj inicijativi. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Kalemu. Zastupnica Elza Gaković se javila za riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Sve vas srdačno pozdravljam i selamim, kao i građane koji prate naš današnji rad. Dva pitanja svoja danas vrlo kratko uputit ću prema ministru Osmanoviću. Prema dostupnim informacijama, kada je u pitanju stambena politika zbrinjavanja braniteljske populacije, čini mi se da ste u protekle dvije godine uradili oko 200 stanova. Moje pitanje je da li ste u tekućoj godini imali novih zahtjeva i da li ste uspjeli u skladu sa zahtjevima da odgovorite na ovo bitno pitanje rješavanja stambene populacije do sada? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Gaković. Dopredsjedavajuća Jelena Pekić se javila za riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Pozdrav svim prisutnima. Moja inicijativa se odnosi na sljedeće, na osnovu velikog broja zahtjeva i molbi roditelja čija djeca pohađaju osnov školu Osman Nuri Hadžić na Dobrinji 1, a u cilju sigurnosti povećanja sigurnosti učenika u saobraćaju podnosim inicijativu prema Ministarstvu unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo i Ministarstvu saobraćaja da poduzmu aktivnosti da se hitno doprinese povećanju sigurnosti učenika u saobraćaju na datoj lokaciji. Mojom inicijativom tražim da se postave stacionarni radari ili novi semafor ulici Bulevar Mimara Sinana, dakle preko puta garaže Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Rad ili na neki drugi adekvatan način, kako bi se jel povećala sigurnost učenika i učenica u saobraćaju. Dakle, navedena saobraćajnica imaju četiri kolovozne trake preko kojih svakodnevno prelaze stotine učenika različitih uzrasta, učenici u saobraćaju u tom dijelu, učesnici u saobraćaju u tom dijelu svakodnevno voze velikim brzinama i samo je pitanje dana kada se može desiti neki nemili događaj. Napominjem da u ovoj školi ima preko 1200 učenika i učenica i mora se hitno djelovati po pitanju njihove sigurnosti. Na pomenutoj lokaciji se nalaze ležeći policajci koji u totalno uništeni prilikom zimskog održavanja, tako da oni faktički više i ne postoje. Također, apelujem, tražim od MUP-a Kantona Sarajevo, Policijske stanice Dobrinja da pojačaju policijske patrole na pomenutoj lokaciju jer nesavjesni vozači, koji su uglavnom i roditelj, svakodnevno zauzimaju jednu kolovoznu nepropisnim parkiranjem, te na taj način učenici prilikom prelaska pješачkog prilaza imaju totalnu nepreglednost i samim tim dovodi se do ugrožavanja njihovog života tokom prelaska ulice. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućoj Pekić. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Srdačno pozdravljam sve vas koji učestvujete u radu ove sjednice, kao i sve vas koji pratite rad ove sjednice, a posebno naše sugrađane. Za ovu sjednicu pripremila sam dva zastupnička pitanja i četiri inicijative, prezentirat ću samo suštinu. Moralnu i ljudski i kao zastupnica osjećam potrebu da nanovo revitaliziram svu situaciju koja se odnosi, a tiče se narušenih međuljudskih odnosa između direktora i uposlenika u Elektrotehničkoj školi za energetiku. I ovim putem od srca molim uvaženu ministricu Hota-Muminović da se ovom pitanju posveti maksimalno, na način da ona, kao prije svega žena koja obnaša ovu funkciju, koja je bila direktorica, isto tako srednje škole na jedan svoj poseban način empatije posveti značaj 15 žena koji su mobingovane od strane direktora ove škole. Ja sam sačinila set inicijativa koje dokazuju da se u ovim predmetima dešavaju čak i prekršajni nalozi koji su u tolikim novčanim iznosima da sve to što škola plaća u stvari predstavlja oštećenje Budžeta Kantona Sarajevo i s tim u vezi još jednom molim i pozivam uvaženu ministricu da se ovome posveti na najbolji mogući način. Također, drugo pitanje, odnosno inicijativa je upućena Kantonalnoj inspekciji za upravne poslove da, u Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo se izvrši inspekcija po pitanju situacije i plaćanja od strane, odnosno rješenja i ugovora koji su doneseni za pripravnike koji su morali plaćati tridesetak KM za slučaj osiguranja za povrede na radu, iako je to u koliziji sa Zakonom o radu. I također treće pitanje je zašto ViK ne preuzima svoju odgovornost za Vodovod Nahorevo, pošto to može donijeti velike posljedice za naše stanovništvo? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Hašimbegović. Za riječ se javio zastupnik Damir Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

Hvala vam velika predsjedavajući. Pozdravljam sve kolegice i kolege i one koji prate ovu Skupštinu. Danas su već bile dvije ili tri Inicijative uvaženih kolegica i kolega vezano za požar u Kvadrantu. Znam da su kolegice i kolege iz DF-a, to je već ranije problematizirale. Pridružujem se tome svemu što je rečeno, samo bih, između ostaloga, proširio tu cijelu priču, malo skrenuo pažnju, nimalo umanjujući štetu koju su pretrpili ljudi koji rade na toj pijaci, skrenuo bih stvarno pažnju na štetu koju su pretrpili ljudi koji žive pored te pijace, koji su legalni vlasnici stanova pored te pijace, koliko imam informaciju, skoro do trećeg sprata su skoro svi stanovi pretrpili poprilično štetu, ali ne samo to, nego došli su do toga da, čini mi se, potpisuje se peticija o izmiještanju te pijace. E, sada smo u fazi onoj kojoj jesmo, znamo svi koje peripetije tu imamo vezano za vlasništvo zemljišta itd. Prilikom ponovnog revitaliziranja te pijace, prilikom stvaranja uvjeta da ta Pijaca počne raditi, moramo stvoriti uvjete dostojne za ljude koji će raditi na toj pijaci, normalno, koji će legalno raditi na toj pijaci, ali moramo i da mislimo na ljude koji žive blizu te pijace, pa bih pozvao JKP Tržnice, Vladu Kantona Sarajevo i normalno i Skupštinu Kantona Sarajevo da prilikom procesa revitalizacije dobro pretresu sve opcije, poslušaju stanare i struku da li jedna takva pijaca onakvim gabaritima kakva jeste može uopće da se nalazi na toj lokaciji, a i ako može i ako treba da se nalaze na toj lokaciji, da se ispune svi sigurnosni uvjeti koji će zaštititi ljude koji rade na pijaci, ali i ljude koji žive blizu. To su naši građani, to su ljudi koji 24 sata tamo provode, to su ljudi koji su, kao što rekoh, kupili stanove, koji su legalno platili poreze i prema kojima imamo obavezu da ih zaštitimo. Tako da podržavam sve dosadašnje postavljene inicijative, ali evo, proširujem, između ostaloga, postavljam pitanje nadležnima da dobro pretresu i urade jedan odličan elaborat o lokaciji pijace, ako je to jedina lokacija, onda o gabaritima te pijace i kako bi ta pijaca trebala izgledati. Hvala velika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Marjanoviću. Zastupnica Sanela Klarić se javila za riječ.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i gledaoce pored malih ekrana. Za danas sam pripremila dvije inicijative. Jedna se odnosi na Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo i Direkcije za puteve Kantona Sarajevo da se hitno izradi i usvoji plan promocije efikasnije usluge osiguranja svih kritičnih tački na željezničkoj infrastrukturu na teritoriji Kantona Sarajevo. Naime, Vlada Kantona Sarajevo donijela jednu odličnu mjeru da se poboljša kvalitet javnog saobraćaja na način da se uključi i željeznička infrastruktura. Uz sve to, i pohvalno je da ljudi mogu koristiti istu kartu za bilo koju vrstu saobraćaja, međutim imamo određene probleme i treba napraviti jednu evaluaciju nakon korištenja ove infrastrukture jer smo izgubili određeni broj života, nažalost, na tim prijelazima koji nisu sigurnosni osigurani, imamo probleme prelazaka, imamo probleme sa nekim različitim privremenim željezničkim stanicama. Recimo u naselju Semizovac imamo problem da je ljudima ta željeznička stanica, koja je stara željeznička i nova praktično ni jedna lokacija nije odgovarajuća i treba se naći nova lokacija, dok, recimo, u Ilijašu imamo stvarno ogromne probleme, a jer je srušena ta pasarela koja se treba ponovo izgraditi. Tako da je jako važno napraviti jednu evaluaciju i plan. Znam da je to federalni nivo, ali onda Kanton Sarajevo će na ovaj način pokazati brigu prema svojim građanima i imati plan i budžet koji je potreban da se traži od Federacije da se uloži u sigurnosnu infrastrukturu na ovom saobraćaju. Također, za danas molit ću sve zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo da me podrže jer će svi danas imati priliku da glasaju za ovu inicijativu koja govori o tome da trebamo mi pokazati da mi sa svojim djelovanjem možemo smanjiti broj otpada od plastike, tako da Vlada i Skupština Kantona Sarajevo na ovaj način na svom primjeru smanji količinu plastičnog otpada tako što ćemo koristiti, što ćemo izbaciti

plastične boce, što ćemo nabaviti višekratne boce i koristiti, vratiti povjerenje u vodu koju praktično koristimo u svojim česmama i na taj način ćemo smanjiti količinu otpada plastike, mi na svom primjeru. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Klari. Zastupnik Samir Avdić se javio za riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i ljude koji prate naš rad putem medija. Ovaj vjerojatno javnost je upoznata sa elementarnom nepogodom koja se desila 3. novembra u Kantonu Sarajevo i na Ilidži je ono uzrokovala, između ostalog, velike štete na trening centru Fudbalskog kluba Igman Ilidža. S tim u vezi ministar kulture Kantona Sarajevo Kenan Magoda je već posjetio taj trening centar i obećao da će pronaći neki modalitet pomoći ljudima koji upravljaju tim Centrom i na sastanku sa tim ljudima upoznati smo, odnosno zamoljeni smo od strane tih ljudi da prenesemo inicijativu prema Civilnoj zaštiti Kantona Sarajevo da, s obzirom na svoje ljudske i mehanizacijske resurse, se uključe u rješavanje ovog problema, odnosno da ponude pomoć ovim ljudima s obzirom na elementarnu nepogodu koja ih je pogodila. S tim u vezi iniciram prema Civilnoj zaštiti Kantona Sarajevo da kontaktiraju kako Civilnu zaštitu i načelnika Općine Ilidža, tako i ljude koji upravljaju Fudbalskim klubom Igman, te u tom kontekstu da dogovore najbolji mogući način na koji će, na koji ćemo pomoći da se taj balon sa tri fudbalska terena rekonstruiše. Evo, iskoristit ću priliku i da ovaj direktora Civilne zaštite i podsjetim na inicijativu koji sam uputio prije 6 mjeseci i zamolim za odgovor na tu inicijativu koju sam i poslao. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Avdiću. Zastupnica Admela Hodžić se javila za riječ.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Sve vas srdačno pozdravljam. Ja za danas imam jednu inicijativu, a tiče se oblasti primarne zdravstvene zaštite, ali prije nego što je podnesem u skupštinsku proceduru, želim da se zahvalim mom bivšem kolegi iz Seadu Milavici koji je uradio određena istraživanja u Domovima zdravlja KS, i također, želim se zahvaliti doktorica Aidi Pilav koja je iz domena struke dala svoj doprinos. Podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo i Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo da osnivači općinskih domova zdravlja, koji su sada praktično organizacione jedinice Javne ustanove Doma zdravlja Kantona Sarajevo organizuju tako da osnivači budu Općine Kantona Sarajevo. U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine stoji da u cilju obezbeđenja potrebne dostupnosti zdravstvene zaštite primarna zdravstvena zaštita organizuje se tako da je korisnicima dostupna u opštini njihovog prebivališta. Obrazloženje: primarna zdravstvena zaštita je definisana međunarodnim dokumentima, od kojih je ključna Deklaracija Svjetske zdravstvene organizacije iz Alma Ate iz 1978. godine, gdje se primarna zdravstvena zaštita definiše je kao esencijalna zdravstvena zaštita zasnovana na praktičnim, naučno ispravnim i društveno prihvatljivim metodama i tehnologijama, opšte pristupačna pojedincima i porodicama u zajednici, uz njihovo puno učešće. Po cijeni koju ta zajednica i zemlja mogu da podnesu u svojoj fazi, u svakoj fazi njihovog razvoja u duhu oslanjanja na sopstvene mogućnosti samoodlučivanja. Ona istovremeno predstavlja integriran dio zdravstvenog sistema zemlje čija je centralna funkcija i glavno žarište sveukupnog socijalnog i ekonomskog razvoja zajednice. Ona je prvi nivo kontakta pojedinca, porodice i zajednici sa nacionalnim zdravstvenim sistemom. Približavajući zdravstvenu zaštitu što je moguće višem mjestu gdje ljudi žive i rade, konstituišući prvi element u kontinuiranom procesu zdravstvene zaštite. Već po prvoj definiciji, jasna je uloga i značaj

lokalne zajednice opštine za organizovanje primarne zdravstvene zaštite, kao i učestvovanje u jačanju iste, od kapitalnih ulaganja u prostore i opremu, do praćenja zdravstvenih indikatora, tačnije zdravstvenog stanja stanovnika lokalne zajednice, opština

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme, kolegice Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Sa pravicima djelovanja u cilju poboljšanja i unapređenja, sagledavajući sve odrednice zdravlja, a kroz općinske resore. Obrazloženje je malo opširnije. Pa evo, ne bih oduzimala više vrijeme, ostalo ću predati u pisanoj formi. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Hodžić. Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Za današnju sjednicu, imam jednu inicijativu i jedno pitanje. Pitanje bih zamolio da mi odgovori ministar saobraćaja usmeno, a inicijativu pokrećem prema premijeru Kantona Sarajevo.

Jel mogu ja nastaviti? Mogu.

Inicijativu pokrećem prema premijeru Kantona Sarajevo da iznađe način da izvrši stimulaciju od 10 % svih danas prisutnih ministara ovdje na sjednici Skupštine Kantona Sarajevo. Naime, zadnji put je ovakav sastav bio kada smo ih imenovali otprilike prije, ne znam nekih šest, sedam mjeseci, tako da želimo da pohvalimo pošto danas imamo ovo ponovno imenovanje neustavno, pa evo, ja bih zamolio ministra, odnosno premijera Kantona Sarajevo, da i sve stimuliše 10 % na platu, ovaj da razmisli, naravno, o tome da to djeluje kao jedna vrsta stimulirajuće ovaj uloge njega kako bi ih motivisao da prisustvuju na sjednicama Skupštine Kantona Sarajevo. To je ta inicijativa. A imam pitanje jedno za ministra saobraćaja koji, evo, posljednjih nekoliko sjednica nije bio, čini mi se, prisutan ovdje jer nisam vidio, ne znam da je neki zamjenik bio. Ja sam pokrenuo jednu inicijativu, to sam uradio usmeno i očekivao sam neku vrstu odgovora. Ne znam, ministre, da li je to do vas došlo ili nije. Naime, radi se o sljedećim, pa bih vas zamolio da mi date usmeni odgovor, ukoliko odbijate jednu takvu inicijativu, onda bi ja ušao u ove poslovničke, zakonom propisane procedure. Radi se o sljedećim. Građani Kantona Sarajevo su svakodnevno svjedoci višesatnim blokadama glavne saobraćajnice u Kantonu Sarajevo. Ovog tzv tramvajskog prstena. I mi zaista s tim imamo probleme. Naravno, Zakon je propisao da je to dijelom i u vašoj nadležnosti, da dajete takvu vrstu saglasnosti, naravno, pored MUP-a Kantona Sarajevo i često se to dešava vikendima, pravi jednu ozbiljnu paralizu saobraćaja u samom gradu, pravi probleme ovaj građanima, a moja inicijativa je glasila znači da se izmijeni zakonska regulativa, Zakon o saobraćaju, jel u Kantonu Sarajevo, da se zabrani takva mogućnost blokade glavne gradske saobraćajnice u Kantonu Sarajevo. E sada ja bih vas zamolio da mi usmeno odgovorite da li ste vi spremni kao resorni ministar da pokrenete jednu takvu inicijativu, da usvojimo jednu skraćenu verziju, brzu verziju, da kažemo po jednom skraćenom postupku, da promijenimo tih nekoliko članova Zakona. Ukoliko niste, naravno, evo, mogu li završiti samo rečenicu? Ovaj ukoliko vi niste spremni da to učinite ispred Ministarstva, kao predlagač, da mi to onda zvanično kroz poslovničke procedure pokrenemo ispred Kluba. Zamolio bih vas da mi to usmeno odgovorite. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Miomirka Melank se javila za riječ.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate. Zavod za besplatnu pravnu pomoć pruža usluge licima lošeg imovinskog stanja. Licem koje ima pravo na ovu pomoć, lice koje ima pravo na ovu pomoć je ono čiji mjesečni prihodi po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 40 % od prosječne mjesečne neto plate u Federaciji u prethodnoj kalendarskoj godini, nema nekretninu ili drugu imovinu kojom može podmiriti troškove postupka. Podnosim inicijativu da se ukine imovinski cenzus kao uslov pristupu besplatnoj pravnoj pomoći za žrtve nasilja u porodici ili nasilja na osnovu spola koje se već nalaze kao posebna kategorija na spisku ovog Zavoda. Također tražim da se maksimalno povećaju kapaciteti ove ustanove, te da se planiraju sredstva za dodatno zapošljavanje stručnjaka i omogućiti otvaranje kancelarije za besplatnu pravnu pomoć u svakoj opštini u Kantonu Sarajevo. Na isti način je potrebno pojačati napore na zapošljavanje stručnjaka pri Centrima za socijalni rad koji će se baviti tretmanom i pružanjem psihosocijalne pomoći počiniocima nasilja u porodici ili nasilja na osnovu spola. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Melank. Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja imam jednu zastupničku inicijativu i jedno pitanje. Oboje na neki način je povezano sa Ministarstvom saobraćaja. Evo, vidim da je tu naš ministar Šteta. Zahvaljujem se Ministarstvu unutrašnjih poslova Uprave i policije i ekspertnoj grupi koja razmatra opravdanost instaliranja novih stacionarnih uređaja ili radara, jer su uvažili moje prijedloge, odnosno inicijative te postavili uređaje u naselju Kovačić na Grbavici, Semizovcu i Buća potoku pored osnovne škole Avdo Smajlović. Građani su uočili efekte ovih stacionarnih radara, kao i učenici i pješaci i to su komentarisali veoma pozitivno. Danas pokrećem inicijativu, po drugi put, Upravi policije i ekspertnoj grupi i zamolio bi ministra Štetu da i on pomogne da razmotri postavljanje radara sa ograničenjem brzine ispred osnovne škole Čamil Sijarić na Dobrinji između Mercatora, tu imaju dvije osnovne škole. Na toj dionici puta imamo one usporivače brzine koji nemaju nikakvu svrhu, oni ustvari samo služe da uništavamo vozila. Zahtijevam i pokrećem inicijativu da stavite radar i to u oba smjera jer, napominjem, imamo tu dvije škole. Što se tiče Buća potoka, da završimo taj proces, znači to je opterećena cesta koja vodi do deponije Smiljevići. Avdo Smajlović školu pohađa 1200 učenika, radar je instaliran pred osnovne škole, daje rezultate, ali na pravcu možda kilometara od osnovne škole tačnije i kod broja 386 u Ulici Adema Buče, to je pravac nekih 500 metara. Imamo kritičnu tačku gdje sa bočnih ulica često izlaze vozila, a nemaju pregled, dolazi do saobraćajnih nezgoda i povređivanja učenika i pješaka. Molim vas da razmotrite ovu inicijativu, da se ovdje instalira radar. Jedno pitanje od građana Dobroševića, Ahatovića i Bojnika sa gradskim prijevozom. Dešava se ministre Šteta, to je više pitanje za upravu GRASA, ali indirektno to je i vaša da neki vozači voze do Dobroševića i vrata se, a pojedine njihove kolege izađu u Ranovačku na okretnicu kod Ahatovića. I naravno, dešava se da preskaču često red vožnje. Također, u toj opterećeno naselje, Osnovna škola Mustafa Busuladžić, djeca idu pješke od Dobroševića, od Bojnika itd. Molim vas da razmotrite u Upravi da se riješi ovaj problem na zadovoljstvo građana Dobroševića, Bojnika i Ahatovića. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Šaljiću. Zastupnica Vildana Bešlija se javila za riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Dobar dan. Pozdravljam sve prisutne i sve one koji prati današnji rad Skupštine. Ja za danas imam jednu inicijativu koju upućujem Vladi Kantona Sarajevo, Ministarstvo za nauku, obrazovanje i mlade i Ministarstvu finansija. Inicijativa se odnosi, znači da se izvrše finansijska procjena osnivanja Studentskog fonda solidarnosti za studente koji studiraju na javnim univerzitetima u Kantonu Sarajevo, uz obrazloženje da je članom 31. Stav 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo onemogućeno studentima iz kategorije djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, kao i djece bez oba roditelja koji nisu sa područja Kantona Sarajevo, da budu oslobođeni plaćanja školarne. Međutim, ovaj stav nije diskriminatoran samo prema studentima koji nisu sa područja Kantona Sarajevo već predstavlja i diskriminaciju kategorija studenata koji su slabijeg imovinskog stanja, koji su djeca bez jednog roditelja ili koji su djeca roditelja sa invaliditetom. Shodno tome, potrebno je omogućiti svim kategorijama studenata da imaju jednako pravo na pristup obrazovanja, bez obzira na njihovo finansijsko, imovinsko ili socijalno stanje, na način da se gore spomenute kategorije prošire. Uzimajući u obzir sve navedeno, upućujem inicijativu da se izvrši finansijska procjena uvođenja Fonda solidarnosti za studente koji studiraju na javnim univerzitetima u Kantonu Sarajevo, za koji bi se definisali jasne kriteriji za apliciranje, a čiji cilj bi bio potpuno ili djelimično finansiranje studenata koji pripadaju kategoriji djece šehida i poginulih boraca, djece ratnih vojnih invalida, djece dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja, djece bez jednog ili oba roditelja, djece slabijeg imovinskog stanja ili socijalno ugroženih, kao i djece roditelja sa invaliditetom. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Bešlija. Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Selamim i pozdravljam sve prisutne kao i one koji nas prate putem malih ekrana. Pozdravljam novog mandataru i novu Vladu. Imam dva pitanja. Jedno je pa može premijer odgovoriti ukoliko ima tu informaciju. Koliko je trenutni broj članova Upravnog odbora Zavoda zdravstvenog osiguranja i ukoliko fali kada će se nastaviti, kada će doći do imenovanja tih članova? Drugo pitanje za Ministarstvo za rad i socijalnu politiku. Molim Ministarstvo za rad i socijalnu politiku da mi dostavi šta je pravni osnov za izgradnju stambenog objekta na lokalitetu Šip i Baruthana? Molim da mi se precizno navede član Zakona koji daje tu mogućnost, ko su osobe koje su smještene u tim objektima, ima li u tim objektima poslovnih prostora i kome isti pripadaju? Kolika je ukupna investicija Kantona, odnosno Ministarstva bila za te objekte, pojedinačno, i je li bilo suinvestitora? Ovo pitanje se, naravno, ne odnosi na trenutnu ministricu, ovo je sve urađeno, mislim u nekom prethodnom mandatu, pa evo želim samo ukoliko može ministrica, da mi ovo u pisanom obliku dostavi pošto se radi o preciznim pravnim osnovama i mislim da će mi to biti potrebno u pisanoj formi. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Bandiću.

Iskoristit ću svoje pravo da podnesem inicijativu prema Vladi Kantona Sarajevo o uređenju i stavljanju u punu funkciju kasarne Mustafa Hajrulahović Talijan, Općina Stari Grad i uspostavljanju Muzeja Armije Republike Bosne i Hercegovine. Pokreće inicijativu prema Vladi Kantona Sarajevo, Ministarstvu za boračka pitanja Kantona Sarajevo, Fondu Memorijala Kantona Sarajevo da u saradnji sa Općinom Stari Grad Sarajevo pristupi izgradnji, sanaciji rekonstrukciji kasarne Mustafa Hajrulahović Talijan. Kasarna Mustafa Hajrulahović Talijan, Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj 564/06 od 5. oktobra, 2006.godine dana je na privremeno korištenje Općini Stari Grad Sarajevo. Činjenica je da do danas na prostoru

Kantona Sarajevo nije osnovan niti uspostavljen Muzej koji bi na adekvatan način prezentirao časnu i hrabru ulogu Armije Republike Bosne i Hercegovine. Ovom inicijativom želimo postaći Vladu Kantona Sarajevo, Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo, da na najadekvatniji način odamo poštovanje prema nemerljivom doprinosu svakog pripadnika Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine, a posebno Prvog korpusa. Također, tražim da Vlada Kantona Sarajevo planira dodatna potrebna sredstva za realizaciju ovog projekta na poziciji Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo, Fonda Memorijala, kao i da planira uvrštavanje potrebnih sredstava u periodu nakon uspostave Muzeja u Budžetu Kantona Sarajevo i Fonda Memorijala Kantona Sarajevo. Cilj uspostave ovog Muzeja u sklopu Fonda Memorijala Kantona Sarajevo jeste da se na sistemski način uobliče, prezentuje i analiziraju činjenice i povijesna događanja iz perioda odbrambeno- oslobodilačkog rata 1992-'95 i agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, te da jednim ovakvim sistemskim pristupom institucija pokušamo valorizirati sav onaj doprinos koji su šehidi, poginuli borci Armije i MUP-a Republike Bosne i Hercegovine dali i da ovim pristupom iznađemo najbolja moguća rješenja za institucionalni pristup izgradnji kulture sjećanja i pamćenja u Kantonu Sarajevo.

Završili smo sa pitanjima i inicijativama. Zamolio bih ministre u starom, naravno, koji su bili u starom mandatu Vlade, da ponude odgovore na postavljena pitanja. Ministar Omer Osmanović se javio za riječ. Može, uključite ga.

Omer Osmanović (ministar)

Hvala, uvaženi predsjedniče. Pozdravljam rukovodstvo, uvažene zastupnike i zastupnice, kao i gledaoce pored malih ekrana. Zahvaljujem se na pitanju uvažene zastupnice Elze Gaković. Rješavanje stambene problematike u braniteljskoj populaciji u protekle dvije godine, kada sam došao na čelo ovoga Ministarstva, zatekli smo čuvenu listu od 198 stanova od 2008. godine koji nisu bili riješeni. Mi smo u proteklom periodu, u 2021. i 22. godine riješili tu listu, od toga smo 68 stanova prošle godine dodijelili, za par dana ćemo desetak još stanova, a svi ostali su potpisali ugovore i ta se čeka realizacija u sljedećoj godini useljivost tih stanova. Također, ove godine smo imali 53 zahtjeva, od kojih su bili potpuni 16 zahtjeva. Planiranjem i dobrom analizom obezbijedili smo sredstva ove godine i 23. godinu, ovih dana potpisujemo ugovore i sa tih 16 korisnika, tako da sada ćemo godinu za godinom planirati i ja se nadam u budućnosti da će taj broj padati zato što ćemo sva riješiti te probleme. Kao i ovom prilikom iskazujem željenje što u čitavoj Federaciji samo Kanton Sarajevo dodjeljuje stanove prema ovoj populaciji, tako da apelujem na federalni nivo, da pokušaju da izjednače se prava na kompletnoj Federaciji i u državi i da imamo jednaka prava branitelji na svim dijelovima naše Bosne i Hercegovine. Također bi iskoristio priliku da pozdravim inicijativu predsjedavajućeg Okerića u uspostavi Muzeja na Opštini Stari Grad na lokalitetu kasarne Mustafa Hajrulahović Talijan. Nadam se da ćemo dobiti jedan reprezentativan objekat koji će u potpunosti odgovoriti i prići o kulturi sjećanja pamćenja na prostorima Kantona Sarajevo. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Premijer Nihad Uk, izvolite, imate riječ.

Nihad Uk (premijer)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Srdačan pozdrav vama, kolegama koji prate ovu sjednicu. Imao sam par pitanja i jednu inicijativu usmjerenu prema meni. Dakle, uvaženi zastupnik Kalem je postavio pitanje oko Prostornog plana Kantona Sarajevo, koji istina ističe već krajem iduće godine, odnosno krajem ove godine, Vlada Kantona Sarajevo će produžiti postojanje za naredne godine i pokrenuti proceduru izrade novog Prostornog plana. Također, želim da najavim da ćemo uskoro, ja se iskreno nadam u toku ovog mjeseca, uputiti u prednacrtanu fazu

nacrt prednacrt urbanističkog plana Kantona Sarajevo i da ćemo na taj način također planski djelovati za razvitak Kantona Sarajevo. Što se tiče pitanja uvaženog zastupnika Bandića, trenutno Zavod zdravstvenog osiguranja Upravni odbor broji 5 članova. Prošli mjesec, čini mi se, raspisana je konkursna procedura za popunu 4 dodatna člana Upravnog odbora. Završena je konkursna procedura, međutim dobili smo alarm od strane Ureda za borbu protiv korupcije da ne samo konkursna procedura, već i način izbora nije u skladu sa zakonom, tako da vjerojatno će Vlada na jednu od narednih sjednica poništiti taj konkurs. Također, bilo je više inicijativa po pitanju požara na Otoci. Želim da napomenem da smo već prvi dan, dakle u trenutku požara, tada premijer, tada ministar Bećarević i moja malenkost, smo prisustvovali gašenju požara. Također, naredni dan smo napravili konsultacije Vlade, u međuvremenu smo imali sastanke i sa predstavnicima zakupaca i sa direktorom Terovićem, gdje smo dogovorili niz koraka koje ćemo u narednom periodu uraditi, između ostalog preko Ministarstva privrede ćemo pokrenuti jedan poziv kako bi subvencionirali zakupce boksova na pijaci, s jedne strane i s druge strane, Vlada Kantona Sarajevo će osigurati dovoljna sredstva kako bi 6 mjeseci najamnina bila besplatna ljudima koji su pretrpili štetu u ovom požaru. Također, brzo smo reagovali, tako da je zajedno sa javnim preduzećem RAD i uposlenicima Tržnica zgarište očišćeno u rekordnom vremenu i vrlo brzo će biti postavljeni i novi boksovi kako bi zakupci mogli i da nastave da rade. Također, kada završimo ovu prvu fazu, dakle, interes nam je svima da svi oni počnu da rade i da počnu zarađivati za svoj život, okrenut ćemo se i rješavanju problema, odnosno štete koja je počinjena prema objektima oko pijace i o tome smo pričali sa načelnikom Efendićem, s obzirom da civilna zaštita mora imati, civilna zaštita općinska mora imati potrebna sredstva za naknadu šteta u sličnim situacijama. Vidjet ćemo koje su procjene, još uvijek traju procjene općinskih komisija za procjenu štete, onog trenutka kada se utvrdi konačna šteta i na zgradama i na samom objektu pijace, onda ćemo dogovoriti način na koji da refundiramo dakle, prvo, civilna zaštita općinska se poziva za refundaciju troškova, onda ukoliko ne bude to dovoljno, bit će od strane Kantona Sarajevo nadomješteno i želim da istaknem da su objekti Tržnica bili osigurani tako da u procesu refundacije troškova osiguravajućih društva biti će nadomještena šteta Tržnicama. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se premijeru Nihadu Uku. Ministar Admir Katica se javio za riječ.

Admir Katica (ministar)

Hvala lijepa predsjedavajući, lijep pozdrav vama, lijep pozdrav svim zastupnicama i zastupnicima u Skupštini Kantona Sarajevo, posebno pozdrav svim našim građankama i građanima. Ja sam imao nekoliko pitanja u odnosu na pitanja uvažene zastupnice Arijane Memić. S obzirom da se u pomenutom pitanju traže egzaktni statistički podaci i pokazatelji svakako da ćemo na to pitanje odgovoriti cjelovito u jednom pismenom odgovoru. U odnosu na pitanja uvaženog zastupnika Selmanovića, gospodine Selmanoviću, hvala vam lijepa na vašem podsjećanju i svakako ćemo vidjeti šta se u suštini desilo. Ovdje vjerujem da se radi o objektivnim okolnostima, mi imamo ekspertnu grupu i to je ujedno i odgovor na pitanje gospodina Šaljića i uvažene zastupnice Pekić, dakle ekspertna grupa koja je sačinjena od ljudi iz različitih resora, iz Ministarstva saobraćaja, iz Direkcije za ceste, Ministarstvo unutrašnjih poslova itd i koji procjenjuju opravdanost postavljanja stacionarnih redara na pojedinim mjestima kada se za to podnese inicijativa, tako da i u ovome slučaju taj odgovor ovisi od odgovora te ekspertne radne grupe i ja vjerujem, evo i ja ću provjeriti da će to, dakle, biti dostavljeno taj odgovor uskoro, posebno s obzirom da se po ovom pitanju i ranije ova ekspertna grupa očitovala i dostavljala odgovore na inicijative koje su poticale od drugih zastupnika, a po istom pitanju. Dakle, kao što sam rekao i uvaženoj zastupnici Pekić vezano za školu Osman Nuri Hadžić na Dobrinji, također isto gospodine Šaljiću, vezano za osnovnu školu Ćamil Sijarić

na Dobrinji, isti je odgovor. Dakle, ovo će vaša inicijativa, vaše pitanje će biti dostavljena ovom ekspertnom timu i taj ekspertni tim će na osnovu različitih metoda ustvari donijeti odluku i predložiti postavljanje ili će cijeni neopravdanim taj zahtjev, ali svakako ćemo tražiti odgovor da bude što prije. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se ministru Katici. Ministar Adnan Šteta se javio za riječ.

Adnan Šteta (ministar)

Hvala lijepa, dobar dan svima, svima u sali, svim našim gledateljima. Ja sam imao više pitanja i više inicijativa, neke su tražene usmeno, neke su tražene pismeno, ali ja ću proći kroz sve, brzo ću proći, jer u suštini odgovori već postoje na svakoj od njih. Zastupnica Viteškić vezano za linije Hrasnica, Kolonija i Vlakova, ja moram s ponosom reći da ta naselja unazad 4 godine imaju redovan autobuski i minibuski saobraćaj, a do tada ga nisu imali i imati će samo još bolji. Vezano za zanaavljanje autobusa i sugestiju, sugestija vezano za stara vozila koja imamo u GRASU, kao što znate, mi smo već krenuli sa zanaavljanjem voznog parka, novi trolejbus i novi tramvaj, nakon toga idu autobusi i minibusi i u ovoj godini će biti raspisan tender za nabavku novih minibusu, sol autobusa i zglobnih autobusa, njih 40. Vezano za pitanje zastupnika Faruka Selmanovića osnovna škola Edhem Mulabdić. Mi smo prekjučer dobili dopis u Ministarstvo saobraćaja, oni su slali prije u općinu, pa je općina nama prosljedila. Bit ćemo brzi, evo da reagujemo i da vidimo šta je u pitanju. Zastupnik Adi Kalem vezano za liniju Ilidža- Vukovići broj polazaka vikendom. Svakako smo u fazi već radnog tima koji radi kompletno novu mrežu linija za 2024. godinu, ne samo ova linija, nego sve linije. Poslati ćemo i tražit ćemo od svih opština njihove prijedloge i sugestije, jer svakako da niko ne može bolje znati od lokalne zajednice potrebe, tako da ćemo napraviti korekcije i sve ono što dobijemo faktički, gledat ćemo da uvažimo, jer nama je jednako bitno da naši građani u svakom dijelu našega Kantona imaju jednako dobar i kvalitetan javni prijevoz. Zastupnice Klarić vezano za sigurnost pružnih prijelaza i stanica. To je miks nadležnost da kažemo više Željeznice i Federacije, ali uzimajući u obzir da smo mi pokrenuli saradnju sa Željeznicama i da zahvaljujući tome dvije linije Pazarić i Podlugovi danas koje voze za Kanton Sarajevo imaju 125 000 putnika godišnje, a to je 35 % ukupnog broja putnika koje Željeznice Federacije predlože. Imamo i autoritet i jako dobru saradnju sa Željeznicama, da zajedno sa Željeznicama, ali i općinama koje nam trebaju u svemu ovome, znači dodatno poradimo na izgradnji, označavanju, dogradnji skroz novih stajališta, negdje gdje treba, a svakako i pružnih prelaza. Neki su u nadležnosti Sirekcije, neki su nadležnosti Cesta Federacije, ali mi kao Kanton Sarajevo, uzimajući u obzir da se nalazi ovdje kod nas, moramo voditi brigu i o tome koliko nam je dostupno i moguće. Zastupnica Pekić i zastupnik Šaljić su ima li pitanje vezano za Dobrinju, da kažemo za glavnu saobraćajnicu Bulevar Mimara Sinana. Tu imamo dvije osnovne škole. Kolega Katica je već dao odgovor vezano za radare, ja moram vas izvijestiti sve da je javna nabavka za rekonstrukciju te saobraćajnice završena, da mi, ako sve bude kako treba, Bože zdravlja, na proljeće krećemo u kompletnu rekonstrukciju od A transverzale do entiteta RS, znači kompletna i posebno ćemo obratiti obzira i pažnju na sigurnosti pješaka, jer imamo veliki broj pješaka, imamo dvije osnovne škole, imamo tržne centre. Normalno, suradnji sa MUP-om i ekspertnim timom. Zastupnik Dević vezano o zabrani saobraćaja na glavnoj našoj saobraćajnici ovdje. Ono što ja mogu sada odgovoriti jest da ćemo mi raditi izmjene i dopune Zakona o saobraćaju Kantona Sarajevo u 2024.godini, gdje ćemo jednim dijelom tretirati i ovo, ali i još neke druge stvari, ali jako je bitno napomenuti da ne ovisimo samo mi o našem Zakonu vezano za ovo, nego imamo i državni Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja koji na isto tretira dio ove tematike. Zastupnik Šaljić osim Dobrinje imao pitanje vezano za Ahatoviće i Dobroševiče. Imamo tamo problem i zastupnica Gaković je već to spominjala. Imamo određen problem, ne samo tu,

imamo još na nekim linijama, uzimajući u obzir da dosta saobraćajnica i lokalnih cesta nemaju uopće tehničku mogućnost prijema autobusa, minibusa i to se vozilo, da kažem jednim dijelom nekada i na rizik ovisnosti o vozaču kao što ste vi rekli, mi sada radimo redefinisanje svega toga i moja se očekivanja da ćemo s 1. novembrom vratiti znači u normalu da kažemo i taj dio javnoga prijevoza, tj te linija. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se ministru Šteti. Ministrica Naida Hota-Muminović se javila za riječ.

Naida Hota-Muminović (ministrica)

Uvažuje rukovodstvo Skupštine, zastupnice i zastupnici, cijenjeni građani i građanke Kantona Sarajevo sve vas lijepo pozdravljam. Ja sam imala dva pitanja. Prvo pitanje je uputila uvažena zastupnica Vujović vezano za transformaciju školskih kuhinja i transformacija koncepta školske ishrane. Ovo je sada jedna faza kojoj su prethodile aktivnosti u trajanju od dvije godine, u vremenu kojem smo već rekonstruisali, opremili i uradili edukaciju školskih HASAB timova u 35 osnovnih škola u Kantonu Sarajevo koji imaju produženi boravak. Ovo smo uradili na inicijativu i uz zalaganje uvažene zastupnice Vildane Bešlija, koja je pokazala interes već prije dvije godine za ovu temu, tako da smo u protekle dvije godine zaista uradili dosta. Danas možemo reći da sve škole koje imaju produženi boravak u Kantonu Sarajevo imaju dobru, kvalitetnu školsku kuhinju u kojoj se ili priprema obrok ili se dostavlja obrok u skladu sa raspisanim javnim pozivima. To je tek početak naravno, naš je finalni cilj da u svim školama u Kantonu Sarajevo, osnovnim i srednjim ,ponudimo zdrav, kvalitetno osmišljen, nutritivno prilagođen, siguran obrok za sve učenike i učenice u Kantonu Sarajevo. To podrazumijeva pod 1. Izmjenu Pravilnika o ishrani učenika. Detaljna imena sastava radne grupe bih vam dostavilo pismeno, nemam sve podatke sada ovdje, mogu nekog zaboraviti ili preskočiti. Nakon izmjene Pravilnika krenut ćemo u jedan tržišni dijalog i edukaciju svih onih koji će se baviti u lancu dakle, dostavljanja i priprema obroka, to su, dakle, prije svih proizvođači hrane, potom prerađivači hrane i na koncu timovi koji serviraju hranu djeci. Očekujemo da ćemo u septembru mjesecu već imati 10 transformisanih školskih kantina na način da ponudimo školski obrok učenicima. Tu će biti u onim školama koje imaju uslove za to, vjerovatno je to 10 škola od ovih 35. Tamo gdje imamo prostorne kapacitete da uradimo dodatnu rekonstrukciju jer nam sad treba veći prostor za trpezarije i tamo gdje su timovi spremni, dakle, da prihvate jedan zaista novi izazov. Još uvijek radimo na utvrđivanju spiska spiska tih škola pa ćemo vas o tome vjerovatno u narednom periodu izvijestiti. Hvala vam za zanimanje za ovu veoma značajnu temu. Kanton Sarajevo mora iskoristiti i resurse koje ima u smislu proizvođača, dakle poljoprivrednika. Europska unija je već detektovala da se taj lanac dostave hrane mora biti što kraći kako bi se potakla proizvodnja hrane i u lokalnom smislu da dobijamo što zdraviju organsku, po mogućnosti hranu, tu iz našeg okruženja i da se time zapravo stiče svojevrsna osnova za neovisnost kada govorimo o proizvodnji hrane. To će veoma bit važna pitanja u narednim decenijama. I eto, Kanton Sarajevo je već krenuo koracima onih mjera koje nas čekaju i u trenutku kada pristupimo Europskoj uniji. Vezano za pitanje uvažene zastupnice Hašimbegović za upite radnica iz osnovne škole iz Elektrotehničke škole za energetiku. Mi zaista nastojimo na sve moguće načine unaprjeđivati klimu u našim školama. To podrazumijeva jedan pristup koji je i uopšten kroz edukaciju direktora, rukovodstva škole. I specifičan, naravno, tamo gdje se pokaže potreba za određenom intervencijom. Međutim, u konkretne radno pravne odnose mi kao Ministarstvo nemamo nadležnosti ulaziti. U slučaju navoda za mobing, mi itekako nastojimo i ohrabrujemo svakako sve radnike da koriste mehanizme iz Zakona o radu, kao i mehanizme iz kolektivnog ugovora koji im stoje na raspolaganju. Ministarstvo se ne može stavljati u ulogu bilo kakvog arbitra po tom pitanju, ali ćemo nastaviti sa dodatnim stručnim usavršavanjima kako bi se poboljšala klima, radna klima

u svim školama i to nije problem samo u školstvu i u školskim zajednicama. Mislim da je to pitanje koje se može unaprjeđivati i u mnogim drugim kolektivima i u drugim oblastima. Naravno, nastaviti ćemo ovaj raditi i pokazivati interes da očuvamo zdravu radnu klimu i atmosferu. Hvala vam lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se ministrici Hota-Muminović.

Imamo prijavljene zastupnike, pretpostavljam nezadovoljstvo odgovorne. Zastupnik Mahir Dević, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Ja sam postavio precizno pitanje ministru saobraćaja Kantona, možda me nije razumio, ponovit ću ga. Znači, ministre, ja sam vas pitao da li ste vi spremni odmah ili u nekom razumnom roku da ispred ministra saobraćaja kao predlagač pokrenete izmjene i dopune Zakona o saobraćaju, u skraćenoj proceduri, a na način da se zabrani blokada glavne saobraćajce u smislu održavanja bilo kakvih skupova, jer to pravi saobraćajni kolaps i pravi ozbiljne probleme desetinama hiljada građana u Kantonu Sarajevo. Ako je vaš odgovor ne, onda ću ja to podnijeti kao zastupnik. Vaš odgovor da vi pripremate izmjene i dopune zakona u 2024. godini nije nešto što sam vas ja pitao. Vi, naravno, radite to po vašem planu. Mene zanima da li ste ovo spremni da vi budete predlagač u relativno razumnom roku, da kažem odmah? Evo, a to ako postoji politička volja kod vas da to uradite, vi to možete delegirati prema Skupštini Kantona Sarajevo u roku 20 dana. Ako vi niste to spremni, ne želite, nećete onda da ja to podnesem kao zastupnik. Evo ta me vrsta precizna odgovora treba, a ne ta će se raditi u 2024 godini. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Damir Marjanović također izrazio nezadovoljstvo odgovora.

Damir Marjanović (zastupnik)

Pa neće se ljutiti premijer što koristim koncept nezadovoljstva odgovorom, samo da dam jednu malu opasku na njegov odgovor na više ove inicijativa. Podržavam ovo što je odgovorio, s tim što ga još jednom molim da obrati pažnju da prilikom pokretanja ponovo priče o pijaci, determiniranja lokacije, svih od onih gabarita, kvaliteta rade na pijaci itekako uvaži ono što u peticiji i u svojim zahtjevima traže stanari koji žive jako blizu te pijace. Znači podrška svemu onome što je do sada uradio, ali mislim da je ovo jedna nova dimenzija i otvara novi pravac djelovanja vezano za ovu pijacu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ, izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja bih izrazio zadovoljstvo odgovorima ministra Štete, bili su brzi i tačni i hvala mu. Također i ministru policije, Katici, uvijek se potruđi da nama zastupnicima izađe u susret i da neki odgovor. A nezadovoljstvom jedna rečenica premijera Uka, koji je, ja znam da je to čovjek koji ima empatiju, ali zaparala mi je uši vezano za pijacu. A i ovo što je kolega Marjanović govorio. Ljudi očekuju dole koji su pretrpili štetu od vas zvanično, a to je na Skupštini Kantona Sarajevo da im kažete malo više šta oni mogu da očekuju koju vrstu pomoći od Skupštine, Vlade Kantona Sarajevo. Nije dovoljno 6 mjeseci, ne znam ja rentanja, najamnine, ili kirije, kako se to zove ili šta već, a i dodatno je sve usložnila situaciji ovaj zahtjev građana, odnosno stanovnika zgrade koja je također oštećena u požaru. I još jedna rečenica kao to će refundirati

civilna Kantona Sarajevo, prvo to treba da uradi civilna zaštita Opštine Novi Grada. Ja se bojim da to ne bude kao i sa onim objektom za kolektivno stanovanje u Buča potoku da, taj dan na slikavanju bio je bivši premijer, gradonačelnica sva svita i da više nikad nisu došli. Sav teret ste prebacila Općinu Novi Grad, i na Civilnu zaštitu Općine Novi Grad: od smještaja, od hrane, ja ne znam na kraju ni kako se završilo, koji je udio pomogao Kanton, koji Grad. 90 %, tu snosila Opština Novi Grad i Vijeće i sad će se vjerojatno pomoći općina Novi Grad i Civilna zaštita Općine Novi Grad, ali da vidimo šta ćemo mi kao Kanton, kao Vlada i Kantona Sarajevo ljudi očekuju nešto od nas. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Mersiha Mehmedagić. Nezadovoljstvo odgovorom.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Ja ću samo kratko zbog inicijative koju sam podnijela vezano za Studentski centar i nedostatka odgovora od strane Vlade i činjenice da se problemi trenutno dešavaju zato što je umanjen iznos sredstava u odnosu na inicijalni budžet, ja molim premijera samo da se očituje jer je bilo razgovora o tim problemima, da li će do kraja ove godine, sad dok se dešavaju ovi problemi, uspjeti nekom internom preraspodjelom budžeta dati određenu pomoć da se ovo prevaziđe, jer uprava što je mogla uraditi, ona je uradila. Gledamo još samo u Vladu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavajuća Jelena Pekić. Izvolite imate riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Ja sam zadovoljna odgovorom resornih ministara vezana za moju inicijativu koju sam podnijela, ali samo želim da dam jednu napomenu i mislim da može biti izuzetno korisna sugestija da prije početka rekonstrukcije saobraćajnice da se pojačaju, dakle, ja upućujem molbu prema vama da se pojačaju prisustvo policije tokom nekih dvadesetak minuta kada se završavaju smjene. Zna se u kojem je to vremenskom periodu. Mislim da je zaista bilo svrsishodno i dobro, evo ovaj prije nego što počne rekonstrukcija, da se pojača ovaj prisustvo policije upravo zbog povećanja sigurnosti učenika i učenica na ovom području. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućoj. Ministar Adnan Šteta, izvolite, imate riječ.

Adnan Šteta (ministar)

Uzimajući u obzir da gospodin Dević nije bio zadovoljan odgovorom, nisam odgovorio u potpunosti zato što je rekao svakodnevno građani vide to. To nije svakodnevno, svakodnevno je 365 dana u godini, to se dešava kada imaju određene manifestacije. Ali evo vam konkretno odgovor na ovo što ste pitali, uzimajući u obzir da vam je bitno i da vam je stalo, bit će mi drago da surađujemo, predložite vi, pokrenite proceduru kako mislite da trebate. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Premijer Nihad Uk, izvolite imate riječ.

Nihad Uk (premijer)

Predsjedavajući, ostao sam dužan, uvaženoj zastupnici Mehmedagić informaciju oko Studentskog doma. Mi smo već u ovih šest, sedam mjeseci preraspodjelom uputili, odnosno isfinancirali 3,2 miliona konvertibilnih maraka Studentskom centru za tekuće poslovanje i za

vraćanje poreskog duga koji je nagomilan u prethodnom mandatu. Razgovarali smo neformalno i na ovu temu da se ovih 700 000 koji je bilo razlike u Budžetu, a uzeto je prilikom usvajanja Budžeta, da se vrati, tako da mislim da neće biti tu problema. Na jednu od narednih sjednica Vlade Kantona Sarajevo biti će učinjena preraspodjela. U ovom trenutku imam i neformalnu još uvijek informaciju da je direktor preduzeća podnio ostavku, tako da imamo malo više dole problema u ovom trenutku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Poslovnička intervencija, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala vam. Pauza pola sata, Klub SDA.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo dozvolite da završimo tačku.

Dobili smo zahtjev.

Dobili smo zastupničku inicijativu za izjašnjenje od zastupnice Sanele Klarić. Ono što vas moram podsjetiti u vašoj inicijativi sadržaj vaše inicijative se odnosi da se obavezuje Vlada da planira sredstva kroz budžet kada je u pitanju nabavka, pa tako da sugerišem da ovu inicijativu prosljedimo Vladi i da se ne izjašnjavamo o njoj zato što spominju se budžetska sredstva za koje bi Vlada trebala da izdvoji sredstva, a po Poslovníku nije pravilo da se izjašnjavamo prije nego što nam Vlada da odgovor.

Tako da podržavam inicijativu, prosljeđujemo je Vladi Kantona Sarajevo, a od Vlade ćete dobiti odgovor.

Zaključujem prvu tačku dnevnog reda. Kolega Deviću tražili ste pauzu pola sata. Pauza pola sata.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Imate li potrebu da obrazložete pauzu? Imate. Uključite zastupnika Mahira Devića. Obrazloženje pauze.

Mahir Dević (zastupnik)

Naravno, radi građana Kantona Sarajevo, radi kolegica, kolega i evo svi koji prate ovu sjednicu na bilo koji način, mi smo ispred Kluba SDA zatražili pauzu jer ste vi nama Ekspoze premijera, Program rada Vlade, Program skupštinske većine dostavili danas u 11:00 sati i, čini mi se, 16 minuta, tako da smo morali uzeti barem pola sata da pročitamo, da vidimo šta ste to radili. Naravno, nema potrebe sada da vam obrazložem da ste to trebali dostaviti prije 12 i 14 dana, ali dobro, to su teme u Skupštini koji ne postoje, tako da zbog toga smo tražili pauzu da pročitamo Ekspoze premijera i Vlade. To je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se. Tačka dva.

AD-2.

PRIJEDLOG ODLUKE O POTVRĐIVANJU VLADE KANTONA SARAJEVO

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Obzirom da sam predsjedavajući Komisije za izbor i imenovanja i administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo, podnijet ću kratko uvodno izlaganje.

Kandidat za premijera Kantona Sarajevo Nihad Uk dana 31.10.2023. godine dostavio predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo prijedlog kandidata za ministre u Vladi Kantona Sarajevo.

Kao predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo navedeni prijedlog dana 31.10.2023. godine prosljedio sam Komisiji za izbor, imenovanja, administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo na nadležno postupanje. Komisija za izbor, imenovanja, administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici održanog dana 01.11.2023. godine na osnovu člana 37. i 204. Stav 2) Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo utvrdila je Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo, koji je sa kompletnom dokumentacijom, biografijama predloženih kandidata dostavljen Skupštini Kantona Sarajevo na razmatranje i odlučivanje. Pozivam premijera Nihada Uka da podnese svoj, odnosno predstavi svoj Ekspoze i predstavi ministrice i ministre u novoj Vladi Kantona Sarajevo. Izvolite, imate riječ.

Nihad Uk (premijer)

Hvala. Uvaženi predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, poštovani zastupnici i zastupnice, uvaženi mediji koji pratite iz sale ovu današnju sjednicu, dragi gledaoci i gledateljke Televizije Sarajevo, dame i gospodo, danas stojim ponovo pred vama i tražim podršku da još hrabrije i energičnije nastavim posao koji sam započeo. Bilo bi politički i ljudski nekorektno praviti značajne izmjene u odnosu na viziju koju sam za ovom govornicom izložio vama i građanima koje ovdje predstavljamo. Stojim iza svog svjetonazora, vizije, načina rada i shvatanja prioriteta, kao i obećanja i riječi koje sam dao. Podsjetit ću ukratko na neke od smjernica, ciljeva Vlade, prioriternih pitanja i načina na koje ih rješavamo i planiramo nastaviti rješavati u narednom periodu, kako sam rekao, još odlučnije i energičnije. U ekspozeu koji sam vam svojevremeno prezentirao, poseban akcenat sam stavio na mlade, ozbiljnije, a ne samo deklarativno, involviranje u rješavanje njihovih problema i prioriteta a sve sa ciljem njihovog kvalitetnijeg života i ostanka u Bosni i Hercegovini. To vidim kao moju ličnu, ali i našu zajedničku generacijsku obavezu za ovaj grad i Bosnu i Hercegovinu. Od mog prvog obraćanja do danas ostvarili smo ozbiljne iskorake i rezultate u različitim resorima, na koje možemo zajedno da budemo ponosni.

- Vlada je izdvojila pet i po miliona KM za stambeno zbrinjavanje mladih;
- omogućili smo besplatne udžbenike za sve učenike u osnovnim školama , te besplatne karte za javni gradski prevoz za studente i učenike;
- položili smo kamen temeljac i započeli radove na izgradnji Univerzitetske biblioteke koja će biti simbol naših stremljenja da Sarajevo pokaže svoju regionalnu i evropsku ambiciju kada je u pitanju obrazovanje;
- zadovoljstvo mi je da najavam da smo završili Strategije za mlade za period 2024 – 2028 godina, ista će biti prezentirana u narednim sedmicama u ovoj sali.

Od većine drugih rješenja ekonomske, socijalne i komunalne politike koje smo realizovali u prethodnom periodu, korist će imati upravo naši mladi ljudi: pri tome mislim i na izgradnju decenijama čekane pruge i poboljšanja gradskog prevoza u našem Kantonu. Rekao sam, također, kako ova Skupština i Vlada moraju biti ogledalo Sarajeva, isticati njegovo dostojanstvo i reputaciju koje su mu ostavile neke generacije davno prije nas. Istovremeno, Sarajevo mora biti refleksija naše Bosne i Hercegovina, ono je njen glavni grad. U Sarajevu nas prepoznaje čitav svijet. To je odgovornost koje u svakom momentu moramo biti svjesni. Sarajevo danas ima historijsku šansu da zasija na mapi regiona, Evrope, a zašto ne i svijeta. Brojni su projekti koji nas usmjeravaju na tom putu, nabrojat ću samo neke:

- završili smo rekonstrukciju pruge i započeli novi krak prema Hrasnici;
- pokrenuli smo subvencije za otvaranje novih aviolinija u Sarajevo i od Sarajeva, a benefite i prve efekte ćemo već imati iduće godine za naše građane KS i za privredu KS;

- vratili smo vlastite prihode našim ustanovama kulture omogućivši im stabilnije finansiranje, s jedne strane ali još važnije - motivišući ih da proizvode više kulture. Kultura je naša lična karta.

Rekao sam da ne trebamo gledati samo sebe, već kao glavni i najveći grad pomagati i druge – i to smo radili, čestito i predano. Primjera je opet mnogo, ali izdvojit ću podršku radu Memorijalnom centra Srebrenica i narodu Palestine. Bio sam prvi zvaničnik iz BiH, na što sam posebno ponosan, koji je kontaktirao ambasadora Palestine u BiH s molbom da nam da smjernice kako da pomognemo građane Palestine u njihovim najtežim trenucima. Ono što smatram jednim od svojih najvažnijih zadataka, a to sam naveo i u prethodnom programu i akcionom planu, jeste da u Vladi održavam nivo saradnje, komunikacije i transparentnosti na što kvalitetnijem nivou, te da s kolegama ministrima istu tu energiju reproduciramo na naše građanke i građane. Kad su u pitanju građanke i građani, evidentno je da su počeli ovu Vladu i Skupštinu u zavidnoj mjeri doživljavati kao sredstvo za poboljšanje vlastite kvalitete života. Oni su nam uistinu veliki podstrek i značajan korektiv pri rješavanju brojnih problema iz najrazličitijih aspekata života našeg Kantona. Ta sinergija već postoji i sa novim sazivom Vlade samo ćemo je dodatno ojačati. Tu smo, slušamo vas, ovo je vaša Vlada. Preuzimamo odgovornost ne samo za najbolje rezultate već i za one rezultate koji nisu ispunili naša očekivanja. Zato želim da znate i o onom čime nisam zadovoljan. Sprega koju smo imali unutar Vlade i skupštinske većine, na mjestima je labavila i s vremenom pukla. Otuda se stvorila potreba za rekonstrukcijom Vlade. Uvjeren sam da će novi saziv pokazati najviši stupanj svijesti o važnosti jedinstvenog djelovanja po prioritnim za naš Kanton. A to su, između ostalog:

- nastavak transformacije javnog prijevoza;
- dodatni poticaji za stambeno rješavanje stambenog pitanja mladih;
- otvaranje poslovnih zona;
- izgradnja modernog univerzitetskog kampusa,
- kadrovsko i materijalno kapacitiranje obrazovnih ustanova i ustanova koje pružaju socijalnu skrb;
- poseban akcenat bih sada stavio na čistoću našeg grada i naših ulica. To je segment naših aktivnosti gdje, nažalost, do sada nismo imali rezultate na kojima insistiram. Ulice Sarajeva i ostalih mjesta u Kantonu trebaju i moraju biti lice našeg grada. Odnos prema smeću i otpadu se mora početi mijenjati. Promjenom navika odlaganja i reciklaže ulažemo u evropsko Sarajevo. Za viziju besprijekornog Sarajeva koju imamo i za koju se nadam svi zajedno ovdje zalažemo potrebna nam je stabilna skupštinska podrška. Zbog svega navedenog pozivam vas, opoziciju meni, stranci ili koaliciji koju predstavljam možete biti, ali ne dozvolimo da bilo ko od nas bude opozicija Sarajevu. Za one koji vole ovaj grad i naš Kanton, moja vrata su uvijek otvorena.

Uvažene zastupnice i zastupnici dozvolite da sada prođem po resorima ukratko o budućim planovima rada koji su isto tako izvedeni iz skupštinskog dokumenta ove koalicione većine koji je sastavni dio ovog Ekspoza.

Krenut ću prvo od Ministarstva pravde i uprave.

Glavni fokus aktivnosti Ministarstva pravde i uprave u narednom mandatu bit će na digitalnoj transformaciji javnog sektora u Kantonu Sarajevo i izmjenama propisa potrebnih da se ova transformacija dogodi. Digitalizacija će podići kvalitetu usluge građankama i građanima Kantona, koji će do kraja ovog mandata svojim digitalnim potpisom preuzimati dokumente, aplicirati, tenderisati, plaćati usluge i obavljati druge slične aktivnosti kao sugrađani u drugim evropskim zemljama. Nadalje, u cilju usaglašavanja pravnog okvira s Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i implementacijama presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvo pravde i uprave će predložiti amandmane na Ustav Kantona Sarajevo kao i tekst Zakona o lokalnoj samoupravi Kantona Sarajevo. Ministarstvo će u

narednom mandatu biti i nosilac aktivnosti u vezi s mapiranjem koraka potrebnih za ustavno-pravnu reformu Kantona Sarajevo, a u skladu s dugoročnim ciljem transformacije Kantona u Sarajevo grad-kanton po uzoru na brojne evropske metropole. Ministarstvo će nastaviti aktivnosti iz prethodnog mandata koje se odnose na jačanje kapaciteta pravosudnih institucija i jačanje Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo, kroz njihovo rješavanje statusa posebnim zakonom.

Naredno Ministarstvo zdravstva. Prioriteti će biti primarna zdravstvena zaštita sa akcentom pojednostavljenja tzv. puta pacijenta. Dodatno ćemo intenzivirati i proširiti preventivne programe. Prevencija je stvar države, državne politike i strategije i to je najbolje ulaganje u zdravlje naših građana, u zdravlje naše domovine. Paralelno s prethodnim izradit ćemo Strategiju razvoja zdravstva Kantona Sarajevo s jasno postavljenim, ali mogućim i održivim ciljevima i mjerama. Potrebno je u što skorijem roku uvezati u elektronski sistem sve zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevo. Ne postoji više izgovora da pojedine ustanove nisu u elektronskom sistemu.

Naredno Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture i prostornog uređenja građenja i zaštite okoliša.

Nigdje se kvaliteta svakodnevnog života građanki i građana ne vidi kao kroz djelovanje u komunalnom sektoru. Gradska čistoća je prioritet, još jednom ponavljam. Ne samo da ćemo grad držati čistim tako što ćemo uložiti u naša kantonalna preduzeća, već ćemo i pozvati građane i građanke na saradnju kroz kontaktni centar. Podizanje svijesti o čistoći pomoći ćemo i aktivnim radom komunalne policije. U prethodnom mandatu izradili smo studiju opravdanosti analize različitih opcija za tretman otpada koja se povezuje s održivim upravljanjem otpadom i vrlo brzo ćemo morati donijeti odluku u kojem pravcu želimo ići. Ono u što sam siguran već danas jeste da je pitanje zbrinjavanja otpada, njegovo pametnije, ekonomski isplativije i ekološki opravdanije zbrinjavanje bazirano na konceptu cirkularne ekonomije, opredjeljenje koje ću ja zagovarati, i iskreno se nadam uz vašu podršku. Nastavit ćemo ulaganje u vodovodnu i odvodnu infrastrukturu i staviti ćemo akcenat na naše zelenilo. Pošumljavanje na obroncima grada, ali u samom gradu će biti svakodnevnica. Želimo da građanke i građani osjete naš trud i da zajedno držimo grad čistim kao da se radi o našim dvorištima. Čistoća je ogledalo grada, a Sarajevo zaslužuje samo najbolje. Efikasnije upravljanje našim preduzećima postići ćemo osnivanjem Sarajevskog holdinga, digitalizacijom i objedinjavanjem strateških javnih nabavki u komunalnom sektoru.

Borba za okoliš je borba za evropsko Sarajevo. Aktivnosti na poboljšanju kvalitete zraka preklapaju se po različitim resorima, ali ih je važno spomenuti i u ovom kontekstu. Kontinuitet u razvoju javnog gradskog saobraćaja kao mjere kojom se potiče smanjenje broja privatnih automobila na ulicama, implementacija projekata tzv Zelene agende Akcionog plana poput proširenja mreže biciklističkog saobraćaja i jačanje kapaciteta Centra za upravljanje kvalitetom zraka, neki su neki od mjera koje ćemo uraditi za bolji i kvalitetniji zrak u Sarajevu. Usvojiti ćemo Urbanistički plan KS i tako stvoriti uslove za planski razvoj našeg Kantona. U naredne četiri godine završiti ćemo projekat utopljanja javnih objekata i dalje raditi na proširenju mreže centralnog grijanja. Nastavljamo sa zamjenom malih kućnih ložišta i pokrenut ćemo projekat poticajne ugradnje solarnih panela u individualnoj stambenoj gradnji i u procesu izrade registra bespravne gradnje i mjera za sanaciju problema nastalih ignorisanjem ovog višedecenijskog problema koji je sasvim sigurno doprinio i lošoj kvaliteti zraka u našem Kantonu. Nastavit ćemo poticajnu stanogradnju putem boračkog i kantonalnog stambenog fonda, ali i poticajima za rješavanje stambenih pitanja naših mladih.

Ministarstvo saobraćaja

Javni prevoz je krvotok svakog modernog grada. Sarajevo zaslužuje nastavak intenzivnog investiranja u javni prevoz. Izvjesno je da ćemo u narednim sedmica dobiti i bit će nam isporučen i prvi od 15 već naručenih, novih tramvaja. Nakon 35 godina, kad je prvi put ucrtana

u plansku dokumentaciju, tramvajska pruga prema Hrasnici se gradi. Vozit ćemo se u ovom mandatu i trolejbusom do Vogošće, a novi i bolji javni prevoz će imati moderni saobraćajni centar s adaptivnim upravljanjem. Tako će za tramvaj uvijek biti zeleno svjetlo i sve veći broj građanki i građana će birati javni prevoz umjesto sopstvenih automobila. Usluge javnog prevoza će se plaćati elektronski, sa planskom dokumentacijom ćemo otvoriti mogućnost za novo investiranje. Nema razloga da tramvaj ne ide prema Dobrinji ili prema Šipu. Ulaganje u održivi električni transport je ne samo naša budućnost, nego će doprinijeti i čistoći zraka. Nastavit ćemo saradnju sa Željeznicama Federacije BiH na poboljšanju usluga prevoza vozom od Tarčina do Ilijaša. Pomoći ćemo da se sagradimo parkinge i pristupne rampe kako bi veći broj građanki i građana odlazak u urbani dio Sarajeva obavljao javnim prevozom. Izgradnja pješačke i biciklističke infrastrukture mora dobiti veću važnost. Gledamo kako evropski gradovi prolaze kroz transformacije, posebno u strogom centru grada, gdje je kretanje pješke ili biciklista daleko poželjnije nego automobilom. U vezi s ovim, naći ćemo način i da proširimo ponudu električnih bicikala a i da stimulišemo korištenje električnih automobila. Resor saobraćaja će biti jedan od najvidljivijih u naredne tri godine.

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice.

Socijalna politika je ogledalo jednog društva te shodno tome nastojat ćemo osnaživati sistem socijalne zaštite kroz nove zakonodavne okvire uz podršku struke. Prioritet rada ovog Ministarstva bit će borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu. To između ostalog, podrazumijeva jačanje kapaciteta Centra za socijalni rad koji su okosnica socijalne zaštite, a u cilju pružanja što kvalitetnije usluge našim najranjivijim kategorijama. Također, prioritet će biti unapređenje međuresorne saradnje u zaštiti navedenih skupina, nastavljanje procesa transformacije ustanova socijalne zaštite i osiguranje razvoja i dostupnosti socijalnih usluga na razini lokalne zajednice. Također, nastavit ćemo osnaživati hraniteljstva kao najadekvatniji oblik alternativne zaštite za djecu bez roditeljskog staranja i starijih, bez porodičnog staranja, te povećanje naknada ovim korisnicima. Kontinuirano ćemo raditi na programima započetim u ranijim mandatima, a detaljno pobrojanim u program skupštinske većine, koji još jednom podvlačim da je sastavni dio ovog Ekspozea. Nastat ćemo reformu tržišta rada, posebno stavljajući akcenat na ciljanu kvalifikaciju i prekvalifikaciju radne snage u skladu sa zahtjevima tržišta rada, boreći se protiv odlaska mladih iz našeg Kantona i naše države. Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Strateško opredjeljenje Vlade Kantona Sarajevo je jačanje Ministarstva unutrašnjih poslova kroz povećanje ljudskih resursa, modernizacijom postojeće i obnavljanjem nove opreme. Kao administrativno sjedište i kao glavni grad Bosne i Hercegovine imamo posebnu odgovornost da sigurnosni aspekt našeg grada i našeg Kantona funkcioniše besprijekorno. Ponosan sam što smo u proteklih 6 mjeseci Vlade Kantona Sarajevo nakon dvadesetak godina priča i različitih ideja, učinili prvi korak u procesu izgradnje zgrade Ministarstva unutrašnjih poslova. Do kraja mandata očekujem da se zgrada završi, a naši policajci će imati dostojanstveno radno okruženje, a svi mi imat ćemo ljepši dio grada gdje je planirana zgrada.

Ministarstvo privrede.

Ministarstvo privrede će intenzivno raditi na prilagođavanju zakonskih propisa potrebama savremenog tržišta i poslovanja. Pored toga, Ministarstvo će, osim ustaljene podrške lokalnim samoupravama, uređenju poslovnih zona, raditi na uspostavljanju poslovnih zone Duglodi jedni od najvećih poslovnih zona u Bosni i Hercegovini, koja će biti u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo. Ministarstvo će također raditi na izradi Zakona o predzetničkoj infrastrukturi shodno Strategiji razvoja Kantona Sarajevo za period 2021.- 2027. Ministarstvo privrede će s ciljem razvoja strateških grana privrede raditi na izradi Zakona o poticaju strateškim granama privrede, kao i daljnjem unapređenju poticajnog programa za razvoj poduzetništva. Ministarstvo privrede će donijeti novi Zakon o turizmu i Turističkoj zajednici

Kantona Sarajevo i novu strategiju razvoja turizma, te niz Skupština koji će jačati poziciju i razvoja turizma i Turističke zajednice u Kantonu Sarajevo.

Ministarstvo privrede prepoznaje i valorizuje značaj razvoja olimpijske infrastrukture i širenja sadržaja na našim olimpijskim ljepoticama Bjelašnici i Igmanu, pa će stoga u prvom redu raditi na realizaciji obnove višegodišnji započetih projekata na ovim planinama, ali i kreiranju potpuno novih sadržaja kao što su skijaške staze, vertikalni transport, nova gondola, pješačke i biciklističke staze, zimski i ljetni parkovi za djecu. Ulaganjem u planinarsku infrastrukturu potičemo nivo ponude u planinarstvu koji je u ekspanziji kod rekreativaca, a ujedno predstavlja veliki adut Kantona Sarajevo u aspektu "outdoor" turizma. Globalne društvene promjene pokazale su važnost i značaj domaće proizvodnje hrane i nacionalne neovisnosti u oblasti proizvodnje energije, stoga je ovo Ministarstvo opredijeljeno kontinuirano ulagati u razvoj poljoprivredne proizvodnje, kao i razvijati efikasne instrumente za strateško upravljanje i korištenje prirodnih resursa i obnavljanje izvora obnovljivih izvora energije, što prije svega znači istraživanje prirodnih resursa na području Kantona Sarajevo i uspostave registra koncesionih polja. Uz jasno detektovanje prirodnih bogatstava, na ovaj način se doprinosi i jačanju transparentnosti kod dodjela koncesija za korištenje prirodnih dobara. Kao bitan segment ukupno privrednog ambijenta prepoznamo i opće veterinarsko zdravlje i radimo na jačanju sigurnosti hrane, ali i građana i građanki na ulicama Kantona Sarajevo, pa su stoga projekti humane depopulacije pasa i mačaka prioritet. Tu je neizostavno spomenuti petogodišnji projekat osjemenjivanja u govedarstvu, što je također u vrhu prioriteta resornog ministra. Na kraju s ciljem da ovaj Kanton bude prepoznat kao mjesto ugodnog življenja i prosperitetnog poslovanja, Ministarstvo privrede će nastaviti ulagati u tehnološku modernizaciju, ekološku i digitalnu tranziciju malih i srednjih poslovnih subjekata Kantona Sarajevo.

Naredno ministarstvo, Ministarstva za odgoj i obrazovanje.

Odgoj i obrazovanje kao djelatnost od posebnog značaja za Kanton Sarajevo zadržat će do kraja mandata ove Vlade visoko mjesto na skali prioriteta.

Započeta implementacija obrazovne reforme postaviti će nove izazove pred obrazovnu zajednicu na koju kao obrazovne vlasti u Kantonu Sarajevo moramo prikladno odgovoriti. To će se prevashodno realizirati kroz stalnu stručnu podršku nastavnicima, implementatorima reformi, dodatno financiranje projekata rekonstrukcije i nabavke opreme i materijala.

Obrazovna reforma ciljeve postavlja šire od tradicionalne fokusiranosti učenika postignuća i poziva na proširenje perspektive, tako da se sve više obuhvata pitanje dobrobiti učenika, njihove sreće, njihovog zadovoljstva u školskim klupama. Svjesni smo da moramo uložiti dodatne napore da transformišemo školski ambijent i osiguramo najbolje motivirajuće uslove za rast i razvoj svakog učenika i učenice, posebno se osvrćući na učenike iz ranjivih kategorija i gradeći široku mrežu podrške kroz inkluzivnu nastavu. Već smo započeli i napravili prve korake u procesima transformacije školske užine. Do kraja mandata cilj nam je da svakoj učenici i učeniku u Kantonu Sarajevo osiguramo dobar, kreativno osmišljen zdrav i pristupačan obrok. Nastavit ćemo ulagati napore da zadržimo leadersku poziciju kada je u pitanju obuhvat djece u predškolskim, odgojnim i obrazovnim ustanovama, ne samo proširenje broja javnih i privatnih predškolskih ustanova, već i nastavkom subvencioniranja odlaska djece u vrtić kao jedne od najpopularnijih mjera prethodne Vlade. Postepeno ćemo uvoditi koncept dualnog obrazovanja, nudeći tako što relatičniji doživljaj tržišta rada i prilike za zaposlenje i učenje u realnom okruženju našim učenicima i učenicama.

Naredno ministarstvo, Ministarstva kulture i sporta.

Sarajevo, mora i Sarajevo će biti kulturni centar regiona. Kulturi ćemo vratiti status koji zaslužuje i kulturnim radnicima i kulturnoj industriji obezbijedit ćemo centralno mjesto u našem društvu,. Nastavit ćemo približavanje kulture građanima i građankama kroz projekat "Kultura na ulice". Igrat će se predstave i svirati na ulicama našeg Kantona. Osim izgradnje

muzeja Ars Aevi, napokon ćemo završiti zgradu Akademije scenskih umjetnosti koja je stajala u mjestu do prije par godina. Nedopustivo je da naš grad nema koncertnu dvoranu i predano ćemo raditi da se ova nepravda ispravi. Potaknut ćemo poduzetnike da organizuju koncerte, festivale i da mladi svaki vikend mogu izabrati koncert na kojim će ići, a ne da planiraju odlazak u druge gradove kako bi zadovoljili osnovnu potrebu za kulturnim sadržajem. Investirati ćemo u audio opremu, prvo u Narodno pozorište, Sarajevski ratni teatar, BKC, a onda i Dom mladih Sarajevo, kako bosanskohercegovačke i regionalni muzičke zvijezde ne bi svirali po podrumima, već tamo gdje pripadaju, u dobro opremljeni koncertnim prostorijama. Kulturni sektor je i industrija, svaka budžetska marka uložena u nezavisnu kulturu vraća 4 konvertibilne i marke kroz ekonomsku aktivnost. Ovo je činjenica zbog kojih gradovi i države potiču nezavisnu kulturnu djelatnost. Nastavit ćemo s poticajem za audiovizualno stvarateljstvo kako bi Sarajevo snimao serije i filmove, kao i poticajem za kreativne filmske projekte. U Sarajevu se mora i snimati, a ne samo svirati. Podržat ćemo i nezavisni kulturne projekte poput novog Muzeja islamske kulture i umjetnosti u Sarajevu, Ex-Yu rock centar, festivale, elektronske i druge muzejske galerije pojedinačne događaje i naravno naš ponos Sarajevo film festival. Još jednom ponavljam kultura i kreativna industrija je nešto što proizvodi ekonomsku aktivnost, ali je to industrija koja će vratiti Sarajevo u regionalni kulturni centar. Sport u Sarajevo i dalje je u vrhu interesovanja, ali nažalost, danas imamo samo sjećanje na velike rezultate iz prošlosti. U proteklih 6 mjeseci Vlade Kantona Sarajevo izdvojila je rekordna sredstva finansirajući sarajevski profesionalni sport, to ćemo i nastaviti u narednom periodu kako bi ga vratili na staze stare slave. Kriza sporta u Kantonu Sarajevo nije odluka samo profesionalnog sporta, već i rekreativnog sporta. S tim u vezi, cilj nam je da naredni period iskoristimo ulaganje u programe, infrastrukturu rekreativnog sporta.

Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade.

Visoko obrazovanje ima poseban značaj za razvoj i transformaciju društva. Kao što sam pomenuo kulturna i kreativna industrija u smislu četverostrukog povrata ulaganja kroz ekonomsku aktivnost, na isti način se društvo oduži svako ulaganje u naučnoistraživačku djelatnost. Potrebno je stalno uvećavati iznose za projekte koji će na našim fakultetima otvarati moderne laboratorije kroz koje ćemo dobiti novije generacije naučnika i naučnica i poduzetnika i poduzetnica. Društvo znanja se dobije intenzivnim ulaganjem, a ne postoji mjesto u svijetu gdje se ulaganje u nauku nije višestruko vratilo. Cilj nam je da se visokoškolske ustanove razvijaju u naučne centre koji će davati smjernice i biti motor napretka naegh društva. Uspostaviti ćemo fond za nauku, inovacije, razvoj koji će na sistemski način riješiti i urediti naučnoistraživačku djelatnost u Kantonu Sarajevo sa akcentom na projekte koji će doprinijeti ekonomskom razvoju naših kantona. Razvoj Kampusa ima potencijal da potpuno transformiše i poglede građana i građanki na sopstveni grad, a konačna izgradnja će staviti Sarajevo na mapu najljepših univerzitetskih gradova. Dovršetak zgrade Akademije scenskih umjetnosti, izgradnja Univerzitetske biblioteke, adaptacija Studentskih domova, samo su neki od projekata kojim se želimo približiti ovom zacrtanom cilju.

Ministarstvo financija.

Akcentat rada u Ministarstvu financija bit će prevazilaženje finansijskih izazova nastalih kažnjavanjem građana Kantona Sarajevo i kantona, izmjenama i Skupština Zakona o pripadnosti javnih prihoda koji će naš budžet u narednim godinama godišnje koštati preko 100 000 000 konvertibilnih maraka, aktivnim upravljanjem financijama i dugom, efikasnijom naplatom ostalih budžetskih prihoda, kao i stavljanjem cjelokupne imovine i javnih dobara kantona Saraje Kantona Sarajevo u funkciju s ciljem povećanja upotrebnih vrijednosti. S jedne strane, a s druge strane, osiguranjem dodatnih prihoda budžeta ćemo riješiti ovaj izazov pred kojim smo postavljeni.

I na koncu posljednje ministarstvo, nimalo značajno, to je Ministarstvo za boračka pitanja. Ovu oblast najprije treba sagledati kroz potencijal. Vrlo značajan. Da. Zato. Hvala kolega. Ovu

oblast najprije treba sagledati kroz potencijalni broj korisnika i korisnica boračko- invalidske zaštite u Kantona Sarajevo, pri tome, imajući u vidu da je na prostoru Kantona Sarajevo preko 80 000 demobilisanih boraca, 8192 ratna vojna invalida, korisnika ličnih invalidnini, 9056 pripadnika šehidskih poginulih boraca, također korisnika invalidnine, te 781 nosilac najvećeg ratnog priznanja, uključujući i učesnike Narodno-oslobodilačkog rata. Ako se na ove brojke, dodaju članovi porodica, majke, djeca i roditelji. Broj i obuhvat korisnika i korisnica ove zaštite je daleko širi nego što je naprijed navedeno. Ministarstvo za boračka pitanja kroz realizaciju Programa rada u prvom redu kao zadatak ima ostvarivanje prava utvrđenih Zakonom o dopunskim pravima boraca – branitelja BiH, ukupno 30 prava, te realizaciju važećih skupštinskih odluka, počevši od Odluke o usvajanju projekta Opsada i odbrana 1992. – 1995., Odluke Skupštine Kantona Sarajevo o utvrđivanju Kalendara za obilježavanje značajnih događaja, datuma i ličnosti iz perioda 1992. – 1995. godine, kao i za period 1941. – 1945., Odluke o proglašenju boračkih udruženja, organizacija i saveza od posebnog interesa za Kanton Sarajevo i druge. Vjerujem da ste iz izloženog jasno mogli uvidjeti koliko je velikih stvari pred nama te u kojoj mjeri iziskuju političku odgovornost.

Vjerujem da ste iz izloženog jasno mogli vidjeti koliko je velikih stvari pred nama te u kojoj mjeri iziskuju političku odgovornost. Uvjeren sam da ćemo kao tim ovih dvanaest časnih osoba koje se nalaze s vaše lijeve strane i moje malenkost odgovoriti ukazanom povjerenju. Na kraju, obraćam se vama u sali, a i svim našim građanima, kolegama iz opozicije, kolegama iz koalicije, onima koji se s nama slažu i onima koji se ne slažu. Riječ podjela se, nažalost, često veže za našu državu. Imamo odgovornost to da promijenimo. Krenimo od naše glavnog rada koji jeste i mora biti pokretač i predvodnik društvenog, ekonomskog, kulturnog i generacijskog napretka. Budimo dostojni ovog grada i velikog zadatka. Hvala vam još jednom i naravno na raspolaganju sam za pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom premijeru Nihadu Uku.

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ. Izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo, ja ću iskoristiti priliku da se zahvalim je li trenutnom premijeru u ostavci i mandataru za sastav nove Vlade Kantona Sarajevo na novom ekspozeu? Vidim da je, moram reći, evo, iako ovo nije diskusija prije kratkih pitanja, samo da kažem da je zaista poražavajuće i mogu reći na način i sramota što smo mi kao zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo danas u 11:15 dobili Program rada Vlade. On je suštini trebao doći zajedno sa ovim kratkim biografijama ministara. I mogu reći da mi je osim ovog ekspozea, da im je zaista žao što možda nismo bliže upoznali ministre i nešto više čuli o njima, ali evo, bit će prilike, ja se nadam do kraja ove tačke i da nam se i kandidati za ministre obrate. Moje prvo pitanje je vezano upravo za vas predsjedavajući, s obzirom da ste vi i predsjednik Komisije za izbor, imenovanja i administrativna pitanja, s kojim danom ste predložili Nihada Uka za mandataru nove Vlade i na koje je članove Zakona o Vladi se odnosi ovo imenovanje jer iz materijala koje smo dobili ne vidimo, odnosno o kojima se trebamo danas izjasniti, pozivate se na Ustav Kantona i Poslovnik o radu Skupština, a ne na Zakon o Vladi po kojem ste izvršili smjenu i prethodne Vlade. Dalje iz programa koji je očigledno pun opštih mjesta i koji je onako poprilično generalan, iz moje perspektive, nekako bez vizije, ja ću imati i pitanje usmjereno za zdravlje jer je očigledno da u Nacrt Budžeta o kojem raspravljamo naredne sedmice za '24.godinu ne stoji finansiranje specijalizacija, a po ovom programu Vlade stoji finansiranje deficitarnih specijalizacija. Znači li to da ovaj novac u proteklom mandatu, odnosno ove godine je bio nezakonito utrošen ili u suštini, kako i na koji način ćete vršiti ovo financiranje

deficitarnih specijalizacija? Također, Ministarstvo saobraćaja, unatoč svim progresima i promjenama koji vidimo u programu, ne vidim 24-satni gradski prijevoz u Kantonu Sarajevo. Ističem da to mora biti da su u narednom periodu godinu, dvije ili tri do kraja mandata mora riješiti ovaj problem. Također, visoko obrazovanje za nauku, Ministarstvo za visoko obrazovanje, nauku i mlade ne vidim poticaj za stipendiranje, kao i da stambeno zbrinjavanje mladih kao ključnog problema mladih ljudi u Kantonu Sarajevo, ovo ističem iz razloga iako stoji u Ministarstvu komunalne privrede, smatram da ministarstvo koje je u svom nazivu ima direktno određeno za mlade, ima njihov direktni nadzor, očekujem da se više uključi u implementaciju, realizaciju svih projekata koje se tiče mladih i ranije sam diskutovala koliko je važno stambeno zbrinjavanje mladih ljudi, posebno u kontekstu uspješnih ljudi iz oblasti nauke, kulture, umjetnosti, sporta, inovacije, jer upravo ti mladi ljudi vrlo često nemaju riješen radno-pravni statusi i vrlo teško mogu obezbijediti sebi ovaj stan ili bilo kakvu nekretninu koju i, na kraju krajeva, i ostanak u Bosni i Hercegovini. Također, ovdje stoji ponovna implementacija Savjeta mladih Kantona Sarajevo, da li mislite na Vijeće mladih Kantona Sarajevo jer, prema informacijama kojima raspolazem ja, ali isto tako članovi Komisije za mlade Vijeće mladih Kantona Sarajevo je ponovno uspostavljeno prije nekih mjesec dana. Ovdje postoje principi rada, transparentnost, stručnost, kompetencija i depolitizacija. Ja ću samo da vas podsjetim šta se desilo na prošloj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo i kako i na koji način vi iz većine birate, imenujete direktore javnih preduzeća i njihove uprave i kako i na koji način se ovi klubovi zastupnika odnose prema svim tim izvještajima. Da li tzn. da ćemo mi već od sutra ili možda već od ponedjeljka krenuti u pravnu državu i da ćemo u potpunosti imati neke nove, liberalne i stručni uprave javnih preduzeća i svih javnih ustanova u Kantonu Sarajevo? Također, ovdje stoji predanost političkom dijalogu i konsenzusu. Da li se ovo odnosi samo na rad Vlade Kantona Sarajevo ili se odnosi možda i na skupštinsku većinu i na Skupštinu Kantona Sarajevo, jer je evidentno da i predsjedavajući Skupštine kontinuirano krši ovu pravdanost političkom dijalogu, odnosno vrlo često ne dozvoljava politički dijalog u toku diskusije. Također, najavili ste implementaciju Zakona o javno privatnom partnerstvu. Posebno ste istakli kroz zdravstvo, da li tzn. da su već neki projekti spremni ili je ovo još jedna predstava za javnost, jer smo i sami tokom diskusije, prilikom usvajanja ovog zakona, govorili o tome da će sigurno trebati 3 godine da se jedan projekat bez ikakvih znači žalbi implementira od početka do kraja. Što se tiče privrede, istakli ste rješavanje pitanja vodozaštitne zone Sarajevsko polje. Ja ću vas ponovo podsjetiti da je Klub Demokratske fronte uputio Deklaraciju o zaštiti izvorišta Sarajevsko polja i vodozaštitne zone koji je Skupština Kantona Sarajevo deklarativno i odbila. Ne vidim uopće poticaj ovdje za financiranje start up ideja i biznis ideja onih mladih ljudi koji neće nužno biti vezani za Zavod za zapošljavanje. Smatram da je to vrlo bitno jer postoji veliki broj mladih ljudi u rasponu od 18 do sigurno 35 godina, koji danas rade za minimalac i koji apsolutno ne ostvaruju bilo kakvo pravo da se kandiduju, aplicirao na neki javni konkurs za neki poticaj, da bi eventualno svoju neku biznis ideju pretvorili u svoj mali privatni biznis. Što se tiče MUP-a Kantona Sarajevo, stavili ste Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira, da li je to onaj isti Nacrt koji je upućen u parlamentarnu proceduru koji, ja se nadam, nalazi još uvijek, iako je povučen s dnevnog reda, imajući u vidu da je šef misije OSC-a u Bosni i Hercegovine cijenio takav zakon, a pisao je i rukovodstvu Skupštine, ali i rukovodstvu Vlade, da je ovaj Zakon, da se njim direktno ugrožava sloboda medija i sloboda izražavanja, te da bi ovaj Zakon, ukoliko bi bio usvojen, imao negativan utjecaj na slobodu medija i slobodu izražavanja. Također, što se tiče Ministarstva pravde i uprave, na stavci, odnosno, naveli ste da će, što se tiče Televizije Sarajevo, koja je u vašem resoru pod vašim nadzorom, pokrenuti produkciju obrazovnog i naučnog programa. Ja smatram da je to nedovoljnost s obzirom da na Televiziji Sarajevo, a svi smo se mi uvjerali, to i kroz same izvještaje, Izvještaj novi, između ostalog, imamo i na ovoj sjednici dnevnog reda, postoji veliki niz problema kada su u pitanju i tražimo bolje uslove rada zaposlenika kao tehničku opremljenost, adekvatne plate i

funkcionalni prostor jer svi smo mi minimalno jednom bili gosti Televizije Sarajevo i mogli smo se uvjeriti lično u kakvim neuslovnim uslovima ti ljudi rade, a obavljaju zaista vrhunski posao u cilju izvještavanja. Ovim putem im se zahvaljujem. Također, ne vidim plan usvajanja Zakona o gorskoj službi spašavanja, kao ni u ovom mandatnom periodu Vlade, što je poražavajuće jer ova Vlada se imenuje, ja se nadam na 3 godine, a ne na 6 mjeseci kao što je bila prethodna i očekujem da se ovakve stvari nađu u programu Vlade, s obzirom da su već pokrenute aktivnosti, a i niz zastupnika iz opozicije i iz pozicije su učestvovali u tome i upućivali takve inicijative. Također, u ovom programu se nalazi veći broj, ne nalazi se uopšte niz zakona koji su u parlamentarnoj proceduri i ja bih zaista voljela da ako bi nam premijer ili kandidati za resorne ministre mogli

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice Vujović možete li se samo fokusirati na pitanja, a ne na diskusiju i obrazlaganja vaših pitanja?

Vedrana Vujović (zastupnica)

A ovo su predsjedavajući pitanja koji se odnose na program rada i na ovo što smo čuli danas? Tako da, evo, ja postavljam pitanje zašto nešto postoji a zašto ne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imat ćete vi diskusiju poslije, tako da, evo, zamolio bih vas da se fokusirate na postavljanje konkretnih i jasnih i preciznih pitanja.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Evo, u svakom slučaju to će biti moja, ja mislim da sam bila dovoljno jasna i da, da sam svoja pitanja objasnila. U svakom slučaju, javit ću se za obje iskustva. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Cijeneci da je kolegica postavljala pitanje koja se odnosi na sam program rada, ja imam par pitanja koja se odnosi na same odluke, a prvo pitanje postavio bih predsjedavajući Skupštine vama i kandidatu za premijera Vlade Kantona Sarajevo. Da li Vlada Kantona Sarajevo pored kandidata za premijera Vlade ima i Vladu u ostavci, koja može da obavlja poslove iz nadležnosti do imenovanja nove Vlade? Moje drugo pitanje da mi se objasni na osnovu kojeg propisa je Komisija za izbor i imenovanja i administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo, razmatrajući ostavku premijera Kantona Sarajevo, uvaženog Uka Nihada, dana 11. (nerazgovijetno) godine, usvojila mišljenje koje glasi "Prihvata se ostavka premijera Kantona Sarajevo", kad Komisija nema nadležnosti za prihvatanje ostavke? Moje drugo pitanje, obzirom na dostavljeni materijal za današnju sjednicu nisu dostavljeni prijedlozi ovlaštenja ovlaštenih predlagača kandidata za premijera, pa tražim da mi se odgovori ko i kada je predsjedavajućem Skupštine, u skladu sa članom 203. Stav 1. Poslovnika predložio kandidata za premijera? I tražim ako postoji taj akt da mi se dostavi. Moje drugo pitanje, glasi šta predstavlja pravni osnov da se u tački 2 Odluke predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo u imenovanju Uka Nihada za kandidata za premijera, koja je objavljen u Službenim novinama 46/23, "Ova odluka stupa na snagu danom donošenja", kada član 21. Stav 2. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Federacije Bosne i Hercegovine propisano "Propis u smislu ustavnih principa stupa na snagu nakon isteka određenog roka nakon objavljivanja i tako mora biti naznačeno". Drugo pitanje šta predstavlja pravni osnov da se u dostavljenom Prijedlogu odluke kojom se utvrđuje Vlada Kantona Sarajevo tačka 2 navede

"Potvrđivanjem Vlade Kantona Sarajevo, razrješava se Vlada koja je potvrđena odlukom Kantona Sarajevo, broj taj i taj 24.03.23.godine. Kako je moguće da se ovom Odlukom razrješava Vlada koja je Odlukom Skupštine, od 25. 10. 23 godine već razriješena?

Šta predstavlja, peto pitanje. Šta predstavlja pravni osnov da se u tački 3 predložene Odluke Skupštine Kantona Sarajevo utvrdi "Ova odluka stupa na snagu danom donošenja", pa se ponovno pozivam na član 21 stav 2) Jedinstvenih pravila "Stupa na snagu nakon isteka određenog roka nakon objavljivanja" i to mora biti naznačeno. Moje šesto pitanje. Na osnovu kojeg je propisa Komisija za izbor, imenovanja i administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo mogla sazvati i održati sjednicu 1. 11. na kojoj je donijeta Odluka o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo, kada je kandidat za premijera prijedlog kandidata za ministre u Vladi Kantona Sarajevo dostavio predsjedavajućem Skupštine 31. 10., koji isti dan 31. 10. taj prijedlog prosljedio Komisiji za imenovanja i administrativna pitanja. Postavljam pitanje da li je održana sjednica Komisije za imenovanja i administrativna pitanja izvršena u skladu sa Poslovníkom Skupštine, obzirom da se prema članu 34. stav 2) rok računa tek od dana, tek sljedeći dan od dana dostavljenog poziva za sjednicu. I moje zadnje pitanje, na osnovu kojih dokaza je predlagač Odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo utvrdio da je prijedlog odluke usklađen sa članom 14. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo koji propisuje "Konstitutivni narodi i pripadnici Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz '91.godine do potpune provedbe Aneksa 7. Dejtonskog mirovnog sporazuma". S obzirom da se zastupnici u Skupština Kantona trebaju izjasniti o predloženoj odluci, postavljam pitanje šta predstavlja dokaz koji zastupnicima omogućava da je donesena Odluka u skladu sa članom 14. Zakona o Vladi i kako zastupnici u Skupštini mogu znati da predloženi sastav Vlade odražava proporcionalnu zastupljenost konstitutivnih naroda i ostali u skladu sa popisom stanovništva iz 1991.godine? Toliko za sad, ostalo ćemo kroz diskusiju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Samo jedno malo pojašnjenje mi treba predsjedavajući, znači dal ćemo mi u bilo kojoj fazi današnje sjednice imati priliku da postavljamo pitanja kandidatima, odnosno kandidatkinjama za ministre? Ne. Znači mi isključivo postavljamo pitanja premijeru Kantona Sarajevo kao uvodničaru ove tačke dnevnog reda, jel tako, mandataru za sastav Vlade? OK. Dobro, znači premijeru, onda vi odgovarate za ovo što ste nam predložili, ako sam dobro razumio ta pitanja, nećemo moći postavljati lično.

Pitanja su sljedeće, ako hoćete da zabilježite, bilo bi mi drago da odgovorite.

Na strani 2 vašeg dokumenta kojeg ste nazvali Ekspoze premijera, pa ste onda u taj dokument strpali i program rada i principe, uglavnom, nazvali ste to ekspoze, pa ima ovdje 3 stvari ste ubacili, dostavili ste nam to danas u 11 sati, u toku same sjednice. Kažete sljedeću rečenicu: "Preuzimamo odgovornost ne samo za najbolje rezultate, već za i one rezultate koji nisu ispunili naša očekivanja. Zato želim da znate", obraćate se nama zastupnicima, pa vas zato i pitam, "i ono čime nisam zadovoljan sprega koju smo imali unutar Vlade i skupštinske većine na mjestima je labavila i s vremenom pukla. Otuda se i stvorila potreba za rekonstrukcijom Vlade". Ja ću vas zaista zamoliti da nam ovo malo objasnite, ovo meni nije kao zastupniku najjasnije, koju poruku vi i nama šaljete u Ekspozeu sa jednom ovakvom rečenicom. Ministarstvo pravde i uprave. Pet godina nam pričate već da ćete pokrenuti izmjenu Zakona o lokalnoj samoupravi. I pet godina nam to obećavate, počevši, čini mi se, sa ministricom Lejлом Brčić. Ja ovo nazivam jednom Vladom kontinuiteta, tako da ono što su vaši prethodnici radili,

ista je to politika, isto je sve. Znači pet godina nam to govorite i danas nam ponovo to ovdje navodite u vašem Ekspozeu. Moje pitanje glasi: Kada ćete to uraditi, konkretno?

Sljedeće pitanje se odnosi na resor Ministarstva zdravstva. 10 godina prije formiranja ove vlasti vaše ili možda malo kraće, ipak ne 10 godina, vi ste sve kampanje u oblasti zdravstva gradili na priči o tome da ćete riješiti put pacijenta u Kantona Sarajevo. Prije pet godina ste nam to u vašem ekspozeu kazali, premijer Forto i vi, i vi nam danas opet kažete kroz ministarstvo da ćete riješiti to, pa vas ja pitam kada ćete to riješiti, pošto ste to rekli prije pet godina da ćete to raditi. Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša. Vi nama ovdje pričate da će Sarajevo biti čist grad, to ste nam kazali i prije pet godina da će Sarajevo biti čist grad. Međutim, Sarajevo je svakim danom sve prljavije i prljavije i vi nama danas opet kažete da će Sarajevo biti čist grad, pa vas ja pitam kada će se završiti te vaše reforme javnih radova, čišćenja, nabavke mehanizacije, a sve u cilju da imamo adekvatan odvoz kontejnera za smeće. Ajte, riješite, makar ako možete to ikako. I moje pitanje glasi kada ćete to riješiti? Prije pet godina ste nam obećali da ćete na adekvatan način odvoziti kontejnere za smeće i mi danas gledamo pretrpane, pune kontejnere koje psi luralice taj materijal iz tih kontejnera razvlače po svim naseljima u Kantonu Sarajevo. Priča o Holdingu je jedna vaša predizborna šala o kojoj vi nama pričate ovdje, u toj Vladi kontinuiteta, čiji je sastavni dio NIP-a, a tada kroz SDA, jedno 15 godina nam to pričate, a ovaj kvalitet zraka da ćete popraviti, to je također jedna šala koju nam pričate isto tako pet godina. To bi bilo bespredmetno da vas pitam kada ćete to uraditi jer to zaista bi teško bilo da vas pitam, pričate nam pet godina, jer ovom dinamikom vi to nećete uradit nikad. Ovdje vi kažete, također, u ovom Ministarstvu prostornog uređenja da ćete vi usvojiti urbanistički plan, vi već kasnite sa usvajanjem urbanističkog plana. Već kasnite, to ste uraditi, taj dokument je prilično spreman bio još prije godinu i dvije dana. Napomenut ću vas premijeru, da zbog neusvajanja tog dokumenta u ovom momentu propadaju desetine investicija u Kantonu Sarajevo, prevashodno ako govorimo o ovim solarnim panelima. Svaki taj čovjek, skoro svaki koji podnese zahtjev, a ako nije isključivo na građevinskom zemljištu, dobiva odgovor u kome mu se kaže, nije još usvojen novi Urbanistički plan Kantona Sarajevo. Evo, svjedočim vam primjere da znam pouzdano u općini Ilijaš da su desetine takvih zahtjeva stoji, pa vas pitam kada ćemo usvojiti Urbanistički plan Kantona Sarajevo? Ova obećanja u oblasti saobraćaja su vrlo ambiciozna, neke stvari se tu događaju. Rekli ste i u prethodnom mandatu da ćemo se voziti trolejbusima do Vogošće, pa se ne vozimo. To sam maloprije opet čuo, pa evo nadam se da će to biti na neki način rješavano u narednom periodu. E sada vamo imate u ovom istom dokumentu kojeg vi nazivate ovaj vaš Ekspoze, vi ste sada ovdje utvrdili principe, a jedan od tih principa kažete da je to etičnost, koja se vjerovatno ogleda u tome da ćete kao kandidate za ministre dati etične ljude ili da će vaše politike stavove biti na neki način protkani etičkim principima, pa kažete da ćete biti transparentni. Evo ako ste transparentni, molimo vas ono u dokumentaciju koju krijete od nas ovdje već četiri godine da je dostavite zastupnicima koji su to tražili. Ja to konkretno nisam tražio ništa, ali dostavite tim zastupnicima koji su to tražili. Pa ste spomenuli stručnost, kompetentnost. I ovdje je sada ovaj poseban vic na kraju koji pričate građanima Kantona Sarajevo kaže depolitizacija, vi ćete kao, izvršiti depolitizaciju. Sada postavljam vam sljedeće pitanje da li su ovi vaši kandidati za ministre i ovaj program rada po vašem znanju, polazimo pretpostavke da možda ne znate, da li su protkani navedenim principima koje ste napisali u ovom dokumentu? I sada ovdje ste, naravno, ponovo prepisali ove mjere koje ste prezentirao i ovaj vaš prethodnik Forto i prezentirali ste vi, itd, itd. E sada, ja imam još jednu ovdje stvar pošto nam neće ministri odgovarati, ne možemo njih pitati, znači ja ne volim ta direktna pitanja, bilo kom kandidatu za ministra, ali smo dobili jutros dokumente u Klub SDA koji su nam dostavljeni, a radi se o kandidatkinji za ministricu visokog obrazovanja u kome nam je dostavljena Odluka o otkazu njenog ugovora o radu. Ta dva dokumenta su, naravno, ovdje kod mene. I dostavljen nam je još jedan dokument koji se zove Odluka o otkazu ugovora o radu. Ja

se nadam, ne znam te ljude koji su to donijeli, ne znam, može biti da nešto nije tačno, pa zato moram to da pitam. Znači ovdje se o radnici Adni Bešić iz Sarajeva udato, vjerojatno Mesihović, jel ? Ako je to tačno, ako nije, onda je to nešto potpuno drugo. U ovoj Odluci otkaz ugovora o radu se navodi da je navedena kandidatkinja, ako je kandidatkinja, ako je ovo tačno, ako nešto nije, znači, nisam imao vremena da to provjerim jer je to jutros dostavljeno, da je dobila otkaz ugovora o radu zbog zloupotrebe prava korištenja bolovanja. E sad, ne znam da li je ovo tačno, ne volim ovakva pitanja, ali sam ovo dobio kao šef Kluba i ja sada postavljam pitanje da li mi da li je ovo tačno? To je pod jedan, i pod dva da li mi kandidujemo ministricu za visoko obrazovanje, osobu koja je dobila prije samo par mjeseci otkaz Ugovora o radu, kako se ovdje navodi u Odluci, zbog zloupotrebe prava korištenja bolovanja. Evo, nek budu to ta pitanja za početak, pa naravno, u diskusiji ću šire govoriti o vašoj rekonstrukciji, kako ste je zamislili. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Moje prvo pitanje će biti da li ste tražili ikakva rješenja po pitanju pondera, obzirom da je to bila stavka koju ste analizirali u prošlom ekspozu i u kvaliteti rada za vaših djelovanja vaše Vlade, prethodne Vlade za 100 dana, tada ste rekli da ćete kontaktirati federalni nivo vlasti i da ćete s tim u vezi tražiti izuzeća pondera za narednu godinu, međutim, pred nama je već Nacrt Budžeta za narednu godinu i mi vidimo koliko je ovaj budžet oštećen i s tim u vezi je moj drugo pitanje kako su vam puna usta kulture i sporta sa ovako sramnim budžetom sa kojim ste izašli za 2024. godinu i samim tim sve ovo što ste rekli ste automatski već poništili, jer ćemo mi za sedam dana u ovoj sali voditi potpuno druge razgovore po ovom pitanju. Zašto ste u dijelu u kome govorite o kulturi i sportu potpuno ignorisali problematiku Historijskog arhiva, koji je akutan problem i koji se tiče sigurnosti uposlenika, rada, kao i naše archive koje je naše kulturno naslijeđe. S tim u vezi smatram da je ovo trebalo da bude pitanje koje će biti definitivno u vašem Ekspozu? Također me zanima da li ste napravili analizu komunalnih preduzeća, pošto je i to bila stavka u kojoj ste govorili u vašem Ekspozu prošli put, koliko vidim, niste napravili tu analizu i zato imate situaciju koja se desila na jučerašnjoj sjednici, pa ću se dovezati na priču o depolitizaciji, gdje očigledno da javnim preduzećima ustvari rukovode politički centri moći, a ne ministri, tako da direktorima apsolutno upravljaju politički centri moći i ministri, to smo bili često svjedoci njihovog rada. Apsolutno nemaju nikakav autoritet nad direktorima javnih preduzeća. Da li ste izvršili analizu kadrovske politike zdravstvenih ustanova i da li ste izvršili analizu reforme zdravstvenih ustanova, pošto to uopšte nije navedeno, jel tzn. da mi uopšte nećemo imati reformu zdravstva u naredne četiri godine? Isto tako, reforma obrazovanja apsolutno nije spomenuta, pa me zanima da li je reforma obrazovanja završena jer očigledno niste ništa spomenuli i niste spomenuli ništa po pitanju ispitivanja tržišta rada, što je u ustvari trebalo da bude pitanje u prethodnom Ekspozu koji ste imali. Također me zanima projekat adaptivnog upravljanja saobraćajem kada će konačno biti gotov pošto nam niste naveli nikakve informacije po ovom pitanju. Toliko za sada, ostalo ću u diskusiji. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Adi Kalem se javio za riječ.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja bih iskoristio priliku da se zahvalim premijeru na izlaganju iako bih volio da smo ranije dobili ovaj dokument, da se malo bolje pripreмимо, a ne u toku sjednice. I tragom ovoga svega što smo imali priliku da vidimo primijetio sam da na osnovu

biografija budućih ministara, pa za mene malo i poražavajuća činjenica, da nema ni jednog inženjera eksperta struke u resorima kojima se traži struka. Moje pitanje glasi zašto je to tako? Obzirom da je moja struka i bio sam tu prisutan u jednom veoma kratkom periodu, a tiče se projekata Ministarstva saobraćaja, pa moje pitanje bi bilo vezano za 12. Transverzalu. Obzirom da se Vlada Kantona Sarajevo 2019.godine obavezala na izgradnju ove 12. Transverzale, iako je nadležnost za izgradnju iste na federalnom nivou, odnosno Javno preduzeće Ceste Federacije BiH interesuje me zašto i da li odustajete od ovog projekta? Da li je važeći sporazum ustvari nevažeći obzirom na činjenicu da je PGDS vozila veći od 25 000 vozila na ovoj dionici, a stalne gužve nastaju zbog blizine aerodroma i administrativne granice sa RS-om. Koliko sam upoznat, idejni projekat je završen nekad krajem 2020.godine. I jedno krucijalno pitanje, a tiče se poboljšanja sigurnosti u saobraćaju, na koji način planirate poboljšati sigurnost u saobraćaju i smatram da ovo nije problem samo dva resora u Vladi Kantona Sarajevo, nego da je ovo generalno problem cijele Vlade, opredjeljenje cijele Vlade za poboljšanje sigurnosti u saobraćaju. Toliko od mene, u diskusiji ostalo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Imam dva, tri pitanja. Jedno pitanje se odnosi na ekspoze, interesuje me, obzirom da je još uvijek važeći premijer kantona iznio Ekspoze novi da li je iznošenjem tog Ekspozea koji smo sad čuli da li se stavio van snage ekspoze koji je imao iznesen prije 6 mjeseci, jer sad imamo dva ekspozea u istoj godini od istog premijera. Dakle, koji ćemo da pratimo, da ako može, da odgovori da li se stavlja van snage Ekspoze prošli? Drugo pitanje ako ovaj, ako je premijer rekao, kao što je rekao, da on snosi odgovornost i da će predstavljati sada ministre itd, na koji način snosi odgovornost, obzirom da je rekao da on i prošli put je rekao da snosi odgovornost, onda neka objasni kakvu odgovornost i na koji način snosi sada u odnosu na ministra zdravstva gospodina Vranića koji sada nije imenovan ponovno i za kojeg postoji razlozi, e zbog toga isto postoji i odgovornost premijera. Ako su razlozi neke kriminalne prirode, onda i premijer mora da snosi tu odgovornost. I drugo, treće pitanje to je u odnosu na hitno donošenje. Naravno, ponovno u Ekspozeu slušamo hitno donošenje Urbanističkog plana ovaj Kantona, odnosno Grada Sarajevo pitao bih ovaj, pitao bih premijera, obzirom da ne dozvoljavate da pitamo nove ministre, da mi kaže koliko je u važećem Urbanističkom planu, koliki je koeficijent izgradnje, a koliki koeficijent opterećenosti jedne urbanističke parcele? Ako ne zna premijer, onda nek pita ministra budućeg koji će sjediti i da mi kaže odnose tih koeficijenata za stambene i za poslovne zone. I zadnju stvar sam zaboravio, ali sjetit ću se na diskusiji. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja bih pitao premijera Uka nabrojat ću nekoliko stvari iz oblasti, evo krenut ću od zdravstva, sporta, prostornog uređenja, to su obično one stvari koje da sretnete bilo kojeg građanina sad u Kantonu Sarajevo da ga pitate on bi vas ova pitanja uputio, iako nema ovaj Ekspoze i nema nikakve akte i dokumente. Zdravstvo, volio bih da ste se osvrnuli na Domove zdravlja, na rad, na funkcionalnost Domova zdravlja, na rad ambulanti, ambulatno liječenje. To hoće da čuju građani od vas. Znači ambulante su ono prvo, ono početak ustvari procesa liječenja gdje se obrađuje 80 % pa i dalje razne uputnicama, šalje se prema klinikama itd. Ambulante su nam u stanju katastrofe. Volio bih da ste dali priliku i novom ministru Hasanoviću, ali evo Poslovnik ne dozvoljava da vidimo šta on ima da nam ponudi što se tiče

zdravstva. Da li ste razmišljali po pitanju ambulanti da ambulantno liječenje prepustite opštinama, da opštine budu domaćini, u 50 opština u BiH je ovakva situacija, znači da opštine vode računa, da se brinu o uposlenicima, o lijekovima i pacijentima. Što se tiče saobraćaja, znači gorući je ovo problem koji je vidljiv golim okom. Saobraćaj u mirovanju, volio bih da ste nam rekli da ćete izgraditi, ne znam par hiljada parking mjesta u Kantonu Sarajevo. Kolektivne garaže na spratove, pa vidite kako nam je situacija na Alipašinu, Otoci, Čengić Vili, Novom Sarajevu. U kantonu Sarajevo imamo oko 160 000 registrovanih vozila. 10 % neregistrovanih. Sve to negdje mora da stane, da se parkira, evo vidite, ne možete u grad da se parkirate ni na, sve je zauzeto i cijene su visoke. Znači saobraćaj u mirovanju to je, ajde da kažemo gorući problem našeg Kantona Sarajevo. Tu, naravno, spada i Opština Ilidža, ona po svim parametrima je gradska opština, ali, eto, ja mislim da će se i to promijeniti. Volio bih da ste rekli ljudima, evo jedan od gorućih problema,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Šaljiću, možete li samo konkretna pitanja postavljati? Ostavite prostor za diskusiju.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Nije diskusija, mogu, samo da ga preformulišem. Pa evo konkretno pitanje mogu da kažem što nam niste ništa rekli o transverzali Devetoj, kada ćemo je završiti? 50 000 ljudi čeka transverzalu, znači ljudi to čekaju da da čuju, završit ćemo u ovoj godini transverzalu. Kobilju Glavu, tunel. Aerodrom Sarajevo da povežete sa autoputom? Zašto nam to nešto niste rekli? To su one stvari koje ubadaju. Oko prostornog uređenja recimo. Deponija, to nema, kakav je ekspozicija a da nemamo rješenje bilo kakvo deponije Smiljevići. Trebali ste da nam kažete ovdje, vidite, mi ćemo radna na izmještanju deponije ili nećemo raditi na izmještanju deponije pa da se mi očitujemo i kao građani. Odvojili smo toliko sredstava za plohu, toliko za parcelu, u narodnu periodu raspisat ćemo javni poziv za zemljište da izmjestimo deponiju. Kontejneri, znači u padinskim dijelovima građani nemaju kante, znači proces taj cijeli košta 1 000 000 maraka, tako je barem naveo Bečarević prošlu sjednicu i kaže da vam je taj zahtjev uputio. 1 000 000 maraka košta da građani dobiju kante za otpad, to su problemi koji. Evo usput, volio bi da ste osvrnuli na našu Televiziju Sarajevo, ponukala me koleginica Vedrana. Stalno traže ta neka reportažna kola, pa mi smo osnivači pa ne možemo dozvoliti da ljudi nemaju reportažna kola, ne znam i šta im to treba. To su osnovni uslovi za rad. Eto, hvala ti predsjedavajući, ako sam prekoračio šta.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Šaljiću. Zastupnica Smiljana Viteškić se javila za riječ.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, ja ću upitati mandataru da li će, kada je početak rada hospisa za terminalno oboljele pacijente, kada će početi sa radom jer je taj početak ima već pet godina. Nastavak uvođenja skrining programa za maligna oboljenja. Da li će se programi raditi prioritarno, kao u mandatu prošlog ministra u privatnim zdravstvenim ustanovama ili ćemo te aktivnosti ipak povjeriti javnozdravstvenim ustanovama? I treće je Strategija razvoja kulture i sporta 2023-2027. Znači, morat ćemo sigurno promijeniti ovo 2023 ja ne sumnjam je li u ministra Magodu da će to sigurno se donijeti, ali evo hoćemo li promijeniti godinu 2024.-2028? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahiragić se javio za riječ izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Imao bih set pitanja za mandatara i premijera u ostavci gospodina Nihada Uka, pa ću pokušati strukturisati prvo ono iz dijela programa, pa kasnije iz biografija predloženih ministara. Dakle u Programu premijer, tj premijer u ostavci, mandatara Nihad Uk najavljuje filmski grad, filmove i serije što jeste bilo najavljivano i ranijim pravo principima i mjerama, pa me zanima šta ste u posljednjih 5 godina uradili za segment razvoja, snimanja i produkcije filmova i serija u Kantonu Sarajevo, a da je napravilo neku značajnu razliku na putu kreiranja Sarajeva kao grada filma. Obrazovanje niste ni jednom riječju spomenuli Univerzitet u Sarajevu i njegovo zabrinjavajuće stanje, kako sa aspekta međunarodne rangiranosti, tako sa aspekta broja studenata, kao i eksploatacije zgrada Univerziteta u kojima MS SAJ SI, srbijanska reperka, izvodi muzičke numere. Najavili ste Kampus po ko zna koji put, pa vas pitam šta ste u posljednjih pet godina, od kada je ova parlamentarna većina, na ovaj ili onaj način u vlasti, uradili za rekonstrukciju Kampusu, to jeste da li ste jedan jedini kvadrat sagradili u Kampusu ili ste samo kosili u par navrata? Vlada Kantona Sarajevo je 2017.godine donijela Odluku, a Skupština Kantona Sarajevo 2018. donijela Zaključak broj 01-05-36184- 2/18 od 02.11.2018. godine u kojima, kojima je zapravo započet proces izgradnje zgrade MUP-a. A vi ste u svom izlaganju kazali kako ste vi po prvi put pokrenuli tu proceduru, tako da vas želim pitati da li ste u stanju kao mlad čovjek koji bi trebao da ima viziju, ponuditi bilo koji novi projekat koji nije započet prije nego što ste došli vi i lično ili parlamentarna većina koju vi predstavljate. Vi ste na samom početku Ekspozea najavili i pohvalili se projektima, između ostalog, njih ste posebno istakli u ranijem mandatu pomoć mladim u stambenom rješavanju, tj subvencijama i kamen temeljac za Univerzitetsku biblioteku. Da li se, gospodine, Nihade., svjesni da je ta subvencije trebaju već skoro 10 godina, a da je projekt Univerzitetske biblioteke, od projekta pa do finansijskih sredstava koja su i obezbijedena za projekat star preko 10 godina? Da li ste razmišljali, to mi je gospodinu Šaljić da u šlagort o prebacivanju primarne zdravstvene zaštite na lokalnu zajednicu, s obzirom da to prema presudama Ustavnog suda i jeste nadležnost lokalne zajednice? Na takav način rasteretili sistem zdravstva Kantona Sarajevo, naravno, prebacili dio financiranja iz Zavoda u lokalne zajednice koji bi na takav način vodili računa o tom, za građane možda prvom i najvažnijem dijelu sistemu zdravstvene zaštite. Spominjete također zrak po ko zna koji put, od kampanje prve, druge, pa evo do ove treće Vlade. Šta ste vi do sada gospodine UK kao zastupnik, kao premijer ili kao sekretar vladajuće stranke u Kantonu Sarajevo posljednjih pet godina, jednu mjeru kojom ste smanjili zagađenje zraka, imajući u vidu da je danas novembar koju ste donijeli, jer ne možete 10 puta iste stvari obećavati, a očekivati drugačiji rezultat, očito vi niste u stanju taj problem da riješite. S obzirom da spominjete izvrsnost, društvo znanja, zanima me kako komentarišete činjenicu da je u vašem mandatu preko 50 % direktora javnih preduzeća, javnih ustanova, imenovane osobe sa kupljenim diplomama? I da li imate namjeru osobe sa kupljenim diplomama, od VIK-a pa do komunalnog Rada sa diplomama, od Internacionalnog univerziteta u Goraždu pa do raznih fakulteta i privatnih univerziteta na kojima je javna tajna da se prodaju diplome, što je zabilježeno u mišljenju Ureda za korupciju, smijeniti ili ćete nastaviti tu vrstu politike u Kantonu Sarajevo? Da li namjeravate u novom mandatu smijeniti direktore i podnijeti protiv njih krivične prijave, a koji su falsificirali uslove za ispunjavanje jel kriterija za imenovanje za mjesto direktora, s obzirom da je i to Ured, Vladin Ured za borbu protiv korupcije u jednom dokumentu vrlo dobro propisao, a vi do dana današnjeg niste smijenili ljude niti protiv njih pokrenuli krivične postupke. Zašto u vašem Ekspozeu, pretenciozno je to reći ekspozeu, u vašem pamfletu koji ste nam dostavili sat vremena prije ove tačke, a stigli smo ga pročitati jer smo mi išli onim metodama brzog čitanja, vješti smo u tome, ni riječ o nesigurnoj situaciji u Kantonu Sarajevo. Zašto niste obradili pucnjave u saobraćaju, drive by pucnjave, obračun klanova iz regiona koji se dešavaju na našim ulicama i obračun europske mafije koji se dešava na našoj ulici? Kako planirate zaštititi građane Kantona Sarajevo

koji se osjećaju nikada nesigurnije, pa evo i ja kao zastupnik, kao političar se osjećam veoma nesigurno u ovom gradu, ne od lokalnih i domaćih kriminalaca, nego od međunarodnih kriminalnih skupina koji su očito pod vašim vodstvom preuzeli tu vlast u podzemlju, vjerojatno ste im vi u tome i pogodovali. Žao mi je što to moram reći. Kada ćete nam dostaviti ugovore za EXPO u kojem ste potrošili preko 4 000 000 maraka, a sakrili nam ugovor, te najavili da ćete već pet puta dostaviti izvještaj o tome kako je taj EXPO doprinio razvoju privrede i Kantona Sarajevo generalno, a nikada takvo nešto nismo dobili. Kada ćete nam dostaviti ugovore i aneks ugovora za izgradnju tramvajske pruge te da li je istina da je od prvotno ugovorenih 40 miliona, na kraju skoro 80 000 000 utrošeno u rekonstrukciju pruge, a da ste do toga došli kršenjem Zakona o javnim nabavkama i prekomjernim aneksiranjem ugovora. Stavili ste u program doslovno da će pošumljavanje biti vaša svakodnevica. Kako komentarišete činjenicu da ono javno preduzeće koje ima osnovnu djelatnost da pošumljava, a imali smo jučer njihov izvještaj, svega 7 % od svoje preuzete i najavljene obaveze pošumljavanja je izvršilo? Jel to vama svakodnevno pošumljavanje? S obzirom da ste ponovno stavili holding u svoj Ekspoze, zanima me koje, evo, ne, ne faktičke, ne finansijske, koje ste pravne radnje do sada uradili na kreiranju holdinga i vi i vaš prethodnik Edin Forto? Stavili ste, citiram, dio vašeg ekspozea "Osjetim ushićenje najavljujući ove projekte". A projekat koji ste najavili je adaptivni sistem upravljanja saobraćaja, a koji je već odavno plaćen firmi bliskoj SDP-u, te da li očekujete da će to davno plaćeni sistem parama građana Kantona Sarajevo konačno biti isporučen? I da li će onog dana kada bude isporučen sa aspekta IT-a odveć biti prevaziđen? Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, a imajući u vidu, nažalost, ubistvo koje se desilo prije par dana u Kantona Sarajevo i generalnu temu nasilja u porodici i sve brutalnijih ubistava, kako žena, tako i mladih i muškaraca, nijednom riječju u Ministarstvu niste tretirali porodicu, niti nasilje u porodici. Da li je to odnos Vlade Kantona Sarajevo spram ubijanja žena ili je to samo previd, jer niste zaista pisali ekspoze, nego ste napisali pamflet od 25 strana, ali da je jedna stranica, s obzirom da je tema aktualno i nažalost, vrlo zabrinjavajuća, zašto je niste tretirali, gospodine Uk i vi i vaši ministri? Šta je sa navodima gospodina Ademira Spahića, predsjednika Upravnog odbora Doma zdravlja, koji je javno kazao, a niko se na to nije referisao da je trebao biti ministar zdravstva, a da su mu iz vašeg koalicionih partnera stranke SDP, gospodin Nermin Nikšić i gospodin Adnan Šteta, tako je on naveo, kazali da mu ambasade ne daju da bude ministar. Da li imate išta o tim navodima s obzirom da je on vaš kadar u Domu zdravlja, jednoj vrlo odgovornoj funkciji i ja ga smatram kredibilnim i ne mislim da bi se igrao sa takvim stvarima, te mi odgovorite zašto Ademir Spahić, prema mišljenju međunarodne zajednice tih ambasada, nije podoban ili dovoljno dobar kandidat za ministra zdravstva? Također, na tragu tog pitanja možete mi odgovoriti iskreno zašto Haris Vranić nije ministar zdravstva? Da li razlog leži u činjenici da je donio Listu lijekova bez komisije i na takav način počinio ozbiljne koruptivne radnje, što smo mi na vrijeme upozoravali, a vi nas, nažalost, ismijavali ili je razlog neki drugi? Samire, ovo su pitanja, nemoj mahati rukom, vrlo oprezno ja formulišem pitanja, Okerić bi mene prekinuo, ne sikiraj se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću pokušajte da formulišete svoja pitanja u okviru Ekspozea, u okviru Programa rada.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ovo je sve.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nigdje se ne spominje bivši ministar Vranić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Spominju se biografije ministara, pa me zanima zašto je aktuelni ministar Vranić?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih vas da se fokusirate na postavljanje pitanja?

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Da, zahvaljujem se, imam, hajde, evo ova pitanje iz Ekspozea ću pokušati kroz diskusiju, imao sam još na 100 pitanja iz Ekspozea, jer svaka rečenica u Ekspozeu gospodina Nihada Uka, nažalost, nije tačna, nije realna i nije dobronamjerna. Ali evo preskočit ću ovih stotinjak pitanja, pa bit će prilike da pitam gospodina Uka, uostalom, i građani će ga to pitati jer očekuju se od njega neki rezultati, samo ću postaviti još par pitanja iz biografija ministara, s obzirom da je to važno. Najavljena je meritokracija, društvo znanja, izvrsnost se zaista oslikava u biografijama ministara, pa me zanima kako je i jedan od boljih ministara, moram priznati u Vladi Kantona Sarajevo. gospodin Adnan Šteta, naveo u svom CV-u da je, pazite ovo, ekspert iz oblasti ekonomije? Možete li mi reći koje su reference i koji je fakultet završio gospodin Šteta? Gdje je sticao daljnje akademske titule i šta ga je u tom smislu profilisalo da nam vi dostavite ovdje da je on ekspert za ekonomiju, dodao je i za nabavke i prodaje, to jeste zaista majstor nabavki posebno i ekspert, može se reći, s obzirom da ima najveće nabavke u historiji Kantona Sarajevo sa sakrivenim ugovorima. Ali recite mi kako je ekspert iz oblasti ekonomije, to mi je nejasno? A ja imam informaciju da je završio Visoku školu za ugostiteljsku djelatnost na Sokocu. To je ona zgrada na dvije vode. Ja to nisam želio aktualizirati, ali kada napišete da je ekspert, mene to zaista vrijeđa jer ja sebe nikada nisam usudio se nazvati ekspertom. To ...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, zamolio bih vas se držite Ekspozea

Haris Zahiragić (zastupnik)

Iz biografije, to je u Ekspozeu gospodine Okeriću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pazite kolega Zahiragiću, ovako vas sada evo ko čovjek upozoravam da čuvate čast i ugled ljudi.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa šta sam ja nečasno ovdje rekao?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa zato što hodate često, vrlo često hodate na ivici pristojnosti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

A možete li mi reći zašto je nepristojno

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hodate na ivici kulture...

Haris Zahiragić (zastupnik)

Možete li mi reći zašto je nekulturno

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Po ivici poštivanja digniteta ovog doma.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa možete li molim vas, predsjedavajući reći da li nepristojno?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde pokušavajte da budete pristojni, da postavljate, molim pitanja zaista od kojih će građani imati.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Gospodine Okeriću, imputirate mi nepristojnost, a ja sam odgojen, zaista jesam i zbog svojih roditelja, rahmetli oca i zbog svoje majke moram odgovoriti da ovdje ništa nije nepristojano.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajd vi nastavite sa pitanjima, nemojte da bezveze gubimo vrijeme, idemo dalje. Držite se Ekspozoea i plana rada Vlade. Izvolite

Haris Zahiragić (zastupnik)

OK. Nije nepristojno pitati nekoga koji je fakultet završio, ja mislim da je nepristojno taj fakultet završiti, ali to je posebna tema. Ministar Bojan Bošnjak, kako navodi u svom CV-u citiram: "Posljednjih godina je bio angažovan na implementaciji raznih projekata u nevladinom sektoru, usmjeren ih na afirmaciji pozitivnih vrijednosti u bosansko-hercegovačkom društvu". S tim u vezi zanima me koji projekti kvalificiraju gospodina Bojana Bošnjaka a na kojima je radio da vodi najzahtjevniji i najkompleksniji resor u Kantonu Sarajevo, to je resor komunalne privrede, urbanizma i prostornog uređenja. Također, zanima me koje su to pozitivne vrijednosti u BiH društvu na kojima je gospodin Bošnjak naveo da je radio, jer to je važno da znamo, s obzirom da će biti ministar tako važnog resora. Kaže da trenutno radi u NVO koji je organizirao, pa me zanima koju nevladinu organizaciju je ministar Bošnjak organizirao, na kojim poslovima u njoj radi i kako ga oni kvalificiraju za poziciju ministra prostornog uređenja, komunalne privrede i urbanizma? U CV-u se navodi da je gospodin bio savjetnik načelnika općine Vareš. Tim u vezi pitam ga da li, i pitam vas, da li je to načelnik iz HDZ-a, te s tim u vezi ponovno da li gospodin Bošnjak ima veze sa Hrvatskom demokratskom zajednicom ili je bio savjetnik samo kao eventualno ekspert iz neke od oblasti nevladinog sektora ili čega će ga već? Također, gospodin Bošnjak je bio zastupnik u Skupštini kantona ZDK i ministar u Vladi ispred stranke Jerka Ivankovića Lijanovića Strankom za boljitak ,čini mi se, te me zanima da li je gospodin Bošnjak još uvijek član Stranke radom za boljitak? Ako nije, od kada nije? Ukoliko nije Radom za boljitak, da li je član HDZ-a, ukoliko nije ni u jednoj od stranaka, da li je ekspert kao gospodin Šteta ili je prijedlog nekih od političkih stranaka koje čine parlamentarnu većinu? I na kraju evo posljednje pitanje za gospodina Bošnjaka, može mi premijer odgovoriti, kako se usuđujete imenovati nekoga ko nema u svom CV-iju detaljno sam ga istražio na mjesto ministra u resoru pod kojim su svi ovi problemi koje ste naveli, komunalno Rad, Park, Vodovod koji se raspada i sva druga komunalna poduzeća, a pored toga građenje, prostorno planiranje i urbanizam, koji su visoko sofisticirani arhitektonski, građevinski, inženjerski, generalno poslovi za koje Bojan Bošnjak nema ni formalno ni neformalno obrazovanje. Hvala vam, gospodine Uk.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Još jednom pozdravljam i selamim sve prisutne. Dobili smo jedno pitanje od kolege Zahiragića, a odnosi se na ministra koji nije tu prisutan i nema mogućnosti da odgovori, a to je ministar Vranić. Zaista bi bilo korektno da nam kaže, mislim da nema nikakve sumnje da nije

bilo nikakvih utjecaja ambasada i da ne mislim da bi bilo ko dozvolio da se po dubini na taj način upravlja od strane nekih moćnika, da kažem na kadrovsku politiku bilo koje stranke. Okolnost da čovjeka nema, ne bi ga trebalo niti (nerazumljivo). Ne kaže da je kolega Zahiragić to uradio, ali evo, bilo korektno, ipak, pošto čovjek nije tu da damo mogućnost premijeru, dakle da otkloni sumnju i nama i javnosti ovdje, jer je čovjek možda potpuno nepotrebno, evo da kažem, odstupio iz nekih njegovih razloga koji nama nisu ovdje praktički ni bitni. Imam pitanje, više pitanja. Prije svega, zanima me koliko je ukupna vrijednost koja je građane koštala, koliko je ukupna novca potrošeno za rekonstrukciju tramvajske pruge? Ukoliko premijer može da odgovori, a to se nalazi u njegovom ekspozeu, bio bi zahvalan. Također, premijer u Ekspozeu navodi da je Vlada omogućila besplatne udžbenike za sve čak osnovnih škola u Kantona Sarajevo. Zanima me da li su besplatni udžbenici obezbijeđeni za one koji pohađaju privatne škole i ukoliko nisu zbog čega imamo takvu vrstu diskriminacije učenika? Također je u ekspozeu navedeno da su osigurani besplatni kuponi za karte za javni prijevoz. Također, moje pitanje se odnosi da li su kuponi obezbijeđeni za učenike privatnih škola. Dobio sam informaciju da ti udžbenici koji su nabavljeni nisu baš upotrebljivi u potpunosti. Možda to sada nije za premijera ali evo možda neka konzultacija, pa evo zbog javnosti, ukoliko postoji neka sumnja jer sam dobio to pitanje, imate priliku da nam otklonite tu sumnju i dilemu. Pitanje za premijera. Kada će biti imenovan direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, i mislim, kada će biti imenovan po zakonu? Sasvim je jasno da se u posljednjih pet, šest, pa možda i više mjeseci, odvijaju neke, u najmanju ruku sumnjive radnje i nemamo imenovanja na vrijeme. Odgovornost smatram da snosi i premijer, jer je tako sam i rekao da za određene postupke će i on preuzeti odgovornost. Također jedno slično pitanje ću postaviti premijeru kada se radi u Uredu u Srebrenici. Prema, dakle, Ekspozeu i prema informacijama sa kojima ja raspolazem, obećano je da će Ured profunkcionisati pred održavanje godišnjice genocida. Prema mojim informacijama, tamo direktor još nije imenovan, pa pitam kada će biti imenovan i kada će profunkcionisati ovaj Ured. Imam nekoliko pitanja za ministarstvo pravde. U Službenim novinama Federaciji Bosne i Hercegovine 16.10.2020.godine objavljene su izmjene i dopune Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine u kojem se dodaje jedan cijeli novi set članova i pojmova koji se odnosi na kućni pritvor sa elektronskim nadzorom. U članu 144. stav e) tačka e) stav 7. Zakon o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine navedeno je da je federalni ministar pravde dužan u roku od 30 dana od dana stupanja ovih izmjena donijeti Pravilnik o načinu provođenja kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom. Nadalje, dana 17.11.2021 godine nakon 11 mjeseci u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine 92/21 federalni ministar pravde je donio Pravilnik o načinu provođenja kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom. U članu 25. stav 1 pomenutog Pravilnika navedeno je da su kantonalna ministarstva pravde dužna da u roku od 15 dana od dana zaključenja sporazuma i stava 2 ovog člana pokrenu postupak nabavke korištenje tehničke opreme, odnosno narukvica za provođenjem mjere kućnog pritvora. Nadalje, u članu 25. stav 2. Pravilnika navedeno je da Kantonalna ministarstva pravde zaključuju sporazume sa kazneno popravnim zavodima o načinu i obliku saradnje u provođenju mjere kućnog pritvora sa elektronskim nadzorom. Također, u članu 25. stav 24. Pravilnika navedeno je da sporazum iz stava 2. ovog člana će se zaključiti u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog Pravilnika. Prema mojim informacijama, ja sam to već jednom pitao ministricu na jednom neformalnom sastanku i nisam ministrica je dala odgovor, ali evo, ja bih zaista volio, pošto se radi o zakonskoj obavezi da nam ministrica kaže nisam to vidio, odnosno premijer nisam to vidio u Ekspozeu, da će se po pitanju ove zakonske obaveze Ministarstvo pravde preduzeti neku aktivnost. Također u svom Ekspozeu, a u ovom dijelu koji se odnosi na Ministarstvo pravde navedeno je da će Ministarstvo pravde jačati kapaciteti Ureda za borbu protiv korupcije kroz trajno rješavanje statusa ovog Ureda kroz poseban zakon. Zanima me kakav je dosadašnji status

ovog Ureda bio ukoliko ga tek sada pokušavamo da kroz zakon uvedemo. To bi bilo sve, zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prije nego što dam riječ premijeru kratko ću dati odgovore, uglavnom pitanja za mene su se odnosi odnosila od kolege Devića i kolege Selmanovića. U prijedlogu. Niste ništa, oprostite onda. Kolega Selmanović u Prijedlogu odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo imate apsolutno sve odgovore. Ukoliko vam nije to dovoljno pismenim putem ćete dobiti ostale stvari.

Uvaženi premijeru, da li vam treba? Ne treba, možete, izvolite. Uključite premijera Nihada Uka.

Nihad Uk (premijer)

Hvala uvaženi predsjedavajući. Dakle, krenut ću redom kako su uvaženi zastupnici postavljali pitanja. Na one odgovore na koje ne dam usmeni odgovor dobit će pismeni odgovor.

Krenut ću od uvažene zastupnice Vujović koja je istakla da u Nacrtu budžeta nema novca za specijalizacije. Dakle, ne, nema, s obzirom da je Odluka Vlade da se specijalizacije u narednom periodu finansiraju iz sredstava zdravstvenog Zavoda za zdravstvenog osiguranja, što je dogovoreno i sa Upravnim odborom, odnosno direktorom Zavoda zdravstvenog osiguranja, kako bi se iznos oslobodio za druge programe u sklopu Ministarstva zdravstva. Što se tiče Zakona o gorskoj službi spasavanja, istina je da ga nema u ovom Ekspozeu s obzirom da smo uveliko krenuli sa realizacijom ove inicijative, bili ste na sastanku koji sam inicirao prije par sedmica i gdje smo odredili radnu grupu. Vlada Kantona Sarajevo imenovala radnu grupu. Imali smo prvi konstituirajući sastanak prošle sedmice, tako da Zakon o gorskoj službi spašavanja će biti donesen sigurno u narednom periodu. Što se tiče problematiziranja Savjeta mladih Kantona Sarajevo, dakle, razlika bitna razlika između Savjeta mladih i Vijeća mladih je velika razlika. Prije mjesec dana jeste Vijeće mladih imenovano, međutim Savjet mladih je skroz drugo tijelo koje je međuresorno tijelo, imenuje se od strane Vlade, između ostalog imaju predstavnici Vijeća mladih u tom tijelu, tako da se radi o različitim, različitim tijelima mladih. Uvaženi zastupnik Selmanović je postavio pitanje da li sam ujedno mandatar i da li sam v.d. premijer Kantona Sarajevo. Da, jesam dakle, to je to. Uvaženi zastupnik Dević postavio niz pitanja. Dakle, što se tiče Zakona o lokalnoj samoupravi, dakle, jeste, u pravu je zastupnik, dugo se čeka na ovaj zakon. Da je lako ga donijeti, to bi se već doniolo prije 5 godina ili 10, međutim, nije. Napravili smo niz sastanaka na nivou resorne ministrice i onih koji se tiče ovaj Zakon, prvenstveno se radi o načelnicima sarajevskih općina. U ovom odgovoru želim isto tako da podcrtam dosta pitanja je bilo, čak je danas jedna inicijativa bila na samoj sjednici da se primarna zdravstvena zaštita, odnosno da se domovi zdravlja spuste na općinski nivo. Dakle, to je stvar dogovora između Kantona i lokalnih zajednica. Mogu da vam kažem da je poprilično teško dogovoriti, s obzirom da imaju različiti interesi i općina i načelnika koji su u sklopu gradske, u sklopu Grada Sarajeva, gdje su drugi interesi, u odnosu na načelnike koji dolaze iz općina koje nisu u sklopu Grada. Što se tiče Kantona Sarajevo, mi smo ponovili više puta na tom sastanku da sve nadležnosti koje su propisane i ovom Presudom Ustavnog suda dodijeljene lokalnim zajednicama smo spremni spustiti, međutim ne postoji, ne postoji ni volja lokalnih zajednica da to sve preuzmu. Jeste. Također, imamo i tematsku sjednicu Skupštine koja je inicirana od strane resorne ministrice Darje Softić-Kadenić, odnosno Vlade Kantona Sarajevo, tako da se čeka da bude tematska sjednica. Pitanje puta pacijenta kada će biti riješen. Dakle, tri su nivoa intenziteta rješavanja u ovom mandatu kratkoročni i srednjoročni i dugoročni period. U srednjoročnom dijelu rješavanje puta pacijenta to će biti riješeno između 9 do 12 mjeseci ovog mandata, a kompletan put pacijenta plan je da bude do kraja ovog mandata riješen, odnosno za 3 godine. Što se tiče čistog grada, ja se iskreno nadam što prije da se to desi i to je

moj prioritet čistoća grada, da će biti narednih godina, odnosno narednih mjeseci rada ove Vlade. Urbanistički plan kada će biti donesen? Urbanistički plan će biti u prednacrtnoj fazi, u narednih petnaestak dana od Vlade i Kantona Sarajevo upućen prednacrtnu fazu, poslije toga zakonski rok je od 45 dana za javnu raspravu, ponovno se vraća Vladi Kantona Sarajevo na razmatranje i u tom trenutku upućuje se u nacrtnu fazu prema Skupštini Kantona Sarajevo, koja koja će trajati 90 dana, odnosno tri mjeseca. Tako da evo to sam poredao vremenske okvire. Ukoliko bude išlo tako kako je planirano, u naredne 4 do 5 mjeseci će biti usvojen Urbanistički plan Kantona Sarajevo. Također, uvažena zastupnica Hašimbegović postavila je pitanje oko pondera. Dakle, jeste to ozbiljan problem koji uzrokovan od strane Parlamenta Federacije u prethodnom mandatu. Teško će se tu vratiti pošto ne postoji politička volja drugih kantona koji su nametnuli ovo rješenje. Tako da mi tražimo i radimo plan b i kroz jedno domaćinsko upravljanje budžetom, odnosno stavljanje na raspolaganju svih onih ekonomskih parametara koji su do sada bili zanemareni u ovom periodu. Što se tiče navoda da je Nacrt Budžeta sramotan što se tiče kulture, želim da kažem da Nacrt Budžeta će biti razmatran u narednih 7 do 10 dana na ovoj sjednici. Postoji veliki prostor do prijedloga budžeta da se nivelšu sva ona izdavanja kako je planirano ovim ekspozem. I ovako ja mogu javno da kažem da kulturne ustanove i kulturne institucije neće biti zakinute. Dakle, radi se o Nacrt Budžeta, a između Nacrta i Prijedloga Budžeta ima i previše prostora da se neke druge stvari nadomjestite. Uvaženi zastupnik Kalem također je problematizirao XII Transverzalu. Dakle, ostaje prioritet ove Vlade Kantona Sarajevo da se to riješi, kao što je i rekao da tu nije nadležnost Kantona Sarajevo ali smo mi spremni da finansiramo, čekamo prostorne dokumente, odnosno odobrenja i administrativne saglasnosti od strane Federacije kako bi se krenulo u realizaciju XII. Transverzale. Što se tiče sigurnosti u saobraćaju, dakle, radimo po onim zaključcima koje smo imali kao vanredna Vlada. Poslije stravičnog ubistva dvije naše sugrađanke prije par mjeseci na Marin dvoru i zaključaka Skupštine koji su obavezujući svima nama, tako da svaki od pojedinačnih resora koji je zadužen tim zaključkom radi i u narednom, ja mislim, već naredna sjednica, radna koja bude sazvana, bit će informacija o poduzetim aktivnostima. Uvaženi zastupnik Kapidžić je postavio pitanje koji je aktualan ekspozem, stari ili novi? Dakle ekspozem je jedan politički dokument i ovaj ukoliko ga detaljno pročitate, prethodni i ovaj, vidjet ćete da ne postoji velika razlika s obzirom da sam u uvodnom razmatranju ovog ekspozema naveo da se neće razlikovati u odnosu na prethodni, s obzirom da je prošlo vrlo malo roka i da su prioriteti i razmišljanja i moja lična i koalicije ostala identična. To je također bilo pitanje u urbanističkom planu Kantona Sarajevo, gdje sam rekao maločas. Zastupnik Šaljić, bilo je više i diskusija, uglavnom, radilo se bilo je jedno konkretno pitanje, a to je da li postoji tendencija da se domovi zdravlja, primarna zdravstvena zaštita prepusti opštinama. To sam već rekao maločas kada sam obrazlagao problematiku Zakona o lokalnoj samoupravi. Uvažena zastupnica Viteškić pitala je da li preventivni programi će biti u narednom periodu dodjeljivani privatnim ustanovama. Dakle prvenstveno je prioritet Vlade Kantona Sarajevo će biti jačanje javnog zdravstva i sve što budemo mogli preko naših kapaciteta javnih ustanova ćemo ovaj isforsirati, odnosno dodijeliti preventivni programi tim javnim ustanovama. Strategija kulture je manje-više jel završene i ja očekujem čak do kraja ove godine, odnosno do početkom idućeg mjeseca, da će biti u proceduri za usvajanje. Zastupnik Zahiragić je postavio niz pitanja. Jedno od tih pitanja bilo je šta je Vlada Kantona Sarajevo učinila po pitanju kinematografije, s obzirom da potenciramo osnivanje i ulaganje u kinematografiju u narednom periodu. Jeste i mogu da se, jel ovo odlično pitanje, da se pohvalimo da smo protekle dvije godine investirali 5,5 miliona konvertibilnih maraka za kinematografiju i koji su direktno financirani filmski projekti, filmske serije koje su nedavno na film festivalu prezentirane. Po pitanju Kampusu dakle, radi se u već duže vrijeme na uređenju Kampusu, parkovska površina, dakle i radi se izgradnja Univerzitetske biblioteke u Kampusu. I već u narednom mjesecu dobili smo, odnosno već smo dobili inicijativu od strane Univerziteta Sarajevo da se Kampus proglašuje od javnog interesa

kako bi se ubrzala procedura izgradnje i svega onog što je planirano regeneracije tog prostora u Sarajevu. Također je bilo pitanje primarne zdravstvene zaštite u kontekstu lokalne samouprave. I to sam odgovorio. Pitanje je da li ćemo procesuirati osobe koje su falsifikovale svoje diplome i potvrde. Dakle, da i ja mislim da su pokrenute procedure od strane Ureda za borbu protiv korupcije, oni po službenoj dužnosti, ukoliko utvrde, ukoliko utvrde da se radi o nekom krivičnom djelu, a krivično djelo je falsifikovanje diplome. I oni su obavezni da obavijesti tužiteljstvo i da se pokrenu procesi po tom pitanju. Pitanje političke pripadnosti gospodina Bošnjaka. Dakle, bio je član stranke Radom za boljitak do 2015. godine, od tada više nije član nijednog političkog subjekta. Što se tiče uvaženog ministra Bandića, niz pitanja je postavljen, radi se o subvencijama za udžbenike za javne škole, isključivo, u ovom trenutku, dakle, nije za privatne škole. Također, isto tako karte za učenike javnih škola, osnovnih, srednjih i fakulteta su pitanju. Radimo na izmjeni regulative koja bi omogućila i privatnim učenicima, odnosno učenicima koji pohađaju privatne škole, da imaju pristup javnom gradskom saobraćaju besplatnom. U ovom trenutku je bukvalno izmjena regulative. Pitanje KUIP kada će biti okončana procedura. Dakle, u ovom trenutku je u završnoj fazi konkurs za imenovanje, odnosno za izbor kandidata i čim bude okončan Vlada Kantona Sarajevo će postupiti po rješenju i prijedlogu konkursne komisije. Ured za Srebrenicu, nažalost, nismo imenovali u proteklih 6 mjeseci, bio je konkurs raspisan i izabran je pojedinac najbolji za direktora Ureda za Srebrenicu, međutim u zakonskom roku koji mu je ostavljen i koji je po zakonu tako predviđen bio je obavezan da dostavi dokumentaciju. Nije to uradio i s obzirom da nemamo više ni jednog uspješnog kandidata, Vlada Kantona Sarajevo je na prošloj sjednici poništila taj konkurs i raspisala novi. Što se tiče statusa Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom Kantona Sarajevo trenutno, radi se o Uredu Vlade Kantona Sarajevo, a tendencija je u narednom periodu da to bude samostalni organ. Eto, to je to ukratko o postavljenim pitanjima, sve ostalo što nisam uspio zapisati i što nisam odgovorio, zastupnici će dobiti u pisanoj proceduri. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom premijeru. Poslovnička intervencija. Zastupnica Vedrana Vujović poslovnička intervencija.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Na osnovu člana 93. Poslovnika o radu Skupštine Kantona Sarajevo tražim pauzu u ime Kluba Demokratske fronte 30 minuta, a ukoliko vi procijenite, može biti pauza za ručak prije diskusije o imenovanju Vlade.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dobro. Kolega Jasmin Šaljić se također javio, jel poslovnička intervencija ili.

Ne znam da li ste čuli, premijer je na samom početku kazao da na jedan dio pitanja će odgovoriti usmeno, na ostatak pismeni putem. U ovom dijelu nemamo poslovničku mogućnost da izražavate nezadovoljstvo odgovorom, to možete u toku diskusije ili eventualno nakon sjednice premijera pitati.

Predlažem pauzu za ručak od sat vremena. Sat vremena. Zamolio bih zastupnike da se izjasne. Zamolio bi zastupnike da se izjasne. Kolega Bandiću, izjasnite se. Jeste li se izjasnili? Izjasnite se. Kolega Bandiću, izjasnite se. Zaključujem glasanje.

Za je glasalo 23 zastupnika, protiv ništa, suzdržan 1.

Konstatujem da je usvojen prijedlog. Pauza od sat vremena.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljam dalje sa sjednicom Skupština Kantona Sarajevo. Otvaram raspravu na tačku dnevnog reda Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo.

Zastupnik Jasmin Šaljić se prvi javio za riječ. Nema u sali kolege Šaljića. Sljedeći zastupnik koji se javio za riječ je zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Ja sam postavio neki niz pitanja premijeru Kantona Sarajevo. Na dio tih pitanja sam dobio neke odgovore na najveći dio i nisam. I ustvari, na njih se nije, bolje rečeno, moglo adekvatno ni odgovoriti, jer taj jedan period od 5 godina, od kad otprilike traje ova priča u Kantonu Sarajevo je sasvim dovoljan period da se vidi učinci rada određeni parlamentarne većine koja se nekad zvala ne znam, šestorka, pa četvorka, danas se zove trojka plus ne znam neke nove političke stranke. I to je jedan sasvim realan vremenski okvir u kome se na adekvatan način ipak može ocijeniti rad vlasti u Kantonu Sarajevo. Ako bismo krenuli iz te pozicije, rezultati su vrlo mršavi, oni su neadekvatni, oni su nesrazmjerni onim obećanjima koja su data, tako da ovo o čemu mi danas prisustvujemo u smislu rekonstrukcije Vlade je ustvari još samo jedna poteškoća na koju ste vi ustvari naišli na način da ste htjeli da iz te parlamentarne većine vaše izbacite Stranku za Bosnu i Hercegovinu ovaj, a da uvedete neke druge partnere da biste imali ponovo neku matematičku koaliciju koja je, moram zaista ovaj put kazati, izgubila potpuno kompas u smislu bilo kakvih ozbiljnih stvari. Mi danas svjedočimo jednoj potpuno devalvaciji imenovanja Vlade, od same procedure koja je potpuno neustavna. Znači, zaista je neozbiljno da nekoj grupi ljudi 10 puta govoriš stvar, 10 puta upozoravaš i 10 puta budeš u pravu i ti njima govoriš jedanaesti put i oni jedanaesti put to rade po svom. Nažalost, ovdje u Skupštini Kantona Sarajevo i u Vladi isto tako, ruke su postale u stvari jedno sredstvo, argumenti ovdje ne postoje, činjenice ne postoje, bilo kakve rasprave koje mi možemo ovdje voditi po pitanju kvalitete i kvantiteta predloženog sastava Vlade će u konačnici biti devalvirane. Znači, zaista se postavlja pitanje da li čovjek uopće, da li uopće ima smisla na bilo što upozoravati, govoriti, tražiti da se ispravi, jer to vrlo rijetko, vrlo, vrlo rijetko kada dopire do vas, ako se među vama pojavi po neki pojedinac koji je u nekom momentu spreman da to čuje, pa onda da to malo ispravi i na neki način da uvaži ono što govori opozicija, ali opet ponavljam, to se dešava vrlo, vrlo rijetko ovdje u Skupštini Kantona Sarajevo, tako da je ovaj rad potpuno obesmišljen i ovo, naravno, imenovanje koje vi i danas pravite na jedan neustavan način, ponovno devalvira cijelu proceduru. Kadrovski šta smo mi dobili, šta smo izgubili u odnosu na prošlu Vladu? Ja ne očekujem nikakve ozbiljne rezultate. Nikakve ozbiljne, zaista rezultate. Mislim da je Kanton Sarajevo imao jednu sjajnu priliku, imao jedan ogroman budžet koji je bio posljedica niza ekonomskih kretanja u Federaciji, Europi i svijetu, da kažem i šire, imali smo ogromna sredstva, mogli smo da otvorimo velike projekte ovdje, mogli smo da napravimo jednu ekonomsku ekspanziju. Pazite, mi danas ovdje prisustvujemo situaciji u kojoj se premijer Kantona u svom Ekspozeu žali na neke, pa ja ga pitam koji su ti neki, pa mi ne odgovara, na neke koji kažnjavaju Kanton Sarajevo, pazite. Ti, neki bi kao trebali da je SDA, jel tako? Jer ste vi takav narativ ovdje pravili da je SDA neki ponder tamo ukinula, a sve stranke glasale za to u Federaciji i gle sad čuda, vi ste sad vlast u istoj toj Federaciji, a onda u svom obrazloženju premijer kaže pa znate onaj ipak, to će se teško uraditi, teško ćemo mi vratiti naš ponder, mi ćemo izgubiti i sto miliona, itd itd. Pa ko su onda ti neki koji kažnjavaju Kantona Sarajevo? E tako sve ovo ovdje izgleda besmisleno, bez nekog početka, kraja, jasnog programa. Evo, ukoliko se izanalizira Ekspoze premijera, to je zaista ovo što je kazao i kolega Haris Zahiragić jedan niz pamfleta, nekih konstrukcija iz kojih niti vi vidite kakav plan. Pazite, vi evo jedan konkretan primjer. Mi smo prije dvije sjednice imali otprilike ovaj prijedlog odluke vezano za ovo zemljište dole i ovaj objekat za izgradnju MUP-a i ja sada gledam ovdje u tom segmentu se kaže evo, mi smo nakon 20 godina obezbijedili lokaciju i mi ćemo, pa ne kažete

ni ako Bog da, već mi ćemo do kraja mandata završiti tu zgradu MUP-a Kantona Sarajevo. A raspravljali smo o tome prije dvije sjednice. Ni projekta nemate, ni regulacionog plana, ni urbanističke, ni građevinske, ni sredstava obezbijedenih koje tek treba u budžetu obezbijediti kad se to sve završi. I sve je tako. Zašto je to tako, zato što nema sistemskog rada, zato što je ovo na sve moguće načine devalvirano, obezvrijeđeno, nema normi i nema vrijednosti, nema vrednota, nema jednostavno nikakvih principa koji, iza kojih stoji ova parlamentarna većina u Kantonu Sarajevo. Sve i jedan princip za koji ste se deklarativno zalagali, vi ste ga u proteklih 5 godina nogama izgazili. Evo, vidjeli smo kako to izgleda u smislu vaših ministara, pa vam za ministre se imenuju ljudi koji po jedno tri, četiri stranke promijenjene otprilike jel veleslalom jedan politički se napravi i na kraju tog političkog veleslaloma dobijete titulu da ste ekspert iz NN oblasti. I vidi, vi to nama napišete ovdje i date nam to u Ekspozeu,, pazite, a onda kada kolega evo Zahiragić pita npr kako ćete ljudi ovo napisati da je neko ekspert za nešto, onda ga predsjedavajući Skupštine, napadne ovdje i kaže da je nemoralno da to pita, kao kako ćeš ti to Harise pitati, to je nekulturno, to je nepristojno da ti to pitaš. Pa to je, to šta se dešava ovdje u ovoj sali, to je nevjerovatno i naravno, zašto ovo se govorim? Zato što ovo neće sigurno polučiti nikakav rezultat. Nakon 5 godina se vidi, možete vi ostati 6 godina, 7, 8, 9, 12. Vi ćete ovaj Kanton Sarajevo odvesti u ambis na ovakav način. I već ste ga odveli daleko u goru poziciju nego u kakvoj je bio kada ste došli. Po svim parametrima. Znači vrlo, vrlo su rijetki primjeri gdje bi se moglo ovaj argumentovano kazati da ste nešto unaprijedili i, naravno, ja te vaše podsmijehe, oni su sastavni dio vašeg folklor. Ja sam naučio od vas da pojedinci glume ashabe, a da nemaju nikakvog principa. Meni to nije ništa novo, ja sam to znao prije 10 godina. Za razliku od nekih drugih ljudi, ne možete se deklarativno zalagati za vrijednosti, za vrednote, za principe, za vjeru, a onda brutalno to iz sjednice u sjednicu gaziti, ne može se vaša istina završavati tamo gdje počinje vaš politički interes, znači tamo gdje počinje vaš politički interes, tu prestaje vaša i vjera, i vrijednost, i principi, i rad, i kompetencija, i diploma, i kriminal, i sve ono čime se bave, ljudi u vaše ime, ili vi i ljudi u vaše ime bave. Znači vama treba po tri godine da dostavite izvještaje za preduzeća za koje znate šta rade. Naravno da znate šta radi. I tad nije nitko fiknuo tele, tad nije tele od pola kile važno, je de, po tri negativna izvještaja za bilo koje preduzeće itd. Tako da evo, ja ću na neki način probat danas da ne širim ovu diskusiju, da ne ulazim u neke replike. Mi ćemo, naravno, procijeniti i vrlo vjerovatno ćemo pokrenuti zahtjev za ocjenu ustavnosti na proceduru imenovanja ove Vlade, što je naše pravo, a vi ćete onda to poslije nazvati blokadom vašeg rada, kao mi smo vama svezali ruke, vi niste mogli ništa raditi, a kako da vam čovjek drukčije dokaže da se vi ovdje bahatite u smislu ovaj gaženja Poslovnika, Ustava, zakona, procedura, a sve ono što bi mi trebali da štitimo ovdje u Kantonu Sarajevo znači vi ste to naprosto izokrenuli i izvrnuli itd. I ti vaši podsmijesi i to što ste vi sve obesmislili, ne možete to, gospodo, trajati vječno, to vam mora biti jasno, ne može to trajati vječno, to će doživjeti, naravno, kraj, kao i sve drugi projekti i koalicije i onda će građani Kantona Sarajevo vidjeti šta je rezultat rada ove vlasti, ove parlamentarne većine, malo je toga čime bi se ova vlast i Vlada u Kantonu Sarajevo mogla pohvaliti, vrlo malo. Pričam o komadu od 5 godina, ne o vašim obećanjima, vi ste majstori spinova, obesmišljanja stvari i davanja netačnih pogrešnih informacija. Vaši funkcioneri se ponašaju bahato, arogantno, svoju kompetenciju nadoknađuju bahatošću i mi to svjedočimo, ali svemu tome u jednom momentu će doći kraj. Naravno, treba kazati, ima i pojedinaca koji zaista svoje pozicije obavljaju na adekvatan način, bore se, trude, pokušavaju da urade. U tom smislu, da zaključim, dati podršku ovakvom projektu, to bi značilo glasati za propast Kantona Sarajevo. To bi zaista značilo glasati za propast Kantona Sarajevo. Ovakvim kadrovskim rješenjima, ovakvom sastavu personalnom Vlade, ovakvim vašim provođenjima projekata, programa, planova i svega drugog, to bi bilo vrlo neodgovorno prema bilo kome u Kantonu Sarajevo. Stoga, znači ovdje je dužnost glasati protiv ovakvog sastava Vlade i politika koje vi predvodite. Evo, od mene toliko u prvoj diskusiji i vjerovatno se za drugu neću javljati ako ne bude bilo potrebe, jer vi ste

do te mjere sve obesmislili da do vas uopće ništa ne dopire. Tako da to apsolutno nema smisla pričati bilo šta ovdje. Ovo je postala jedna prostorija besmisla u kojoj se skoro ništa pametno ne dešava. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo na samom početku, ja moram da izrazim nezadovoljstvo odgovorima, ne od strane premijera Nihada Uka, više od strane vas predsjedavajući, s obzirom da smo i kolega Selmanović i ja postavili pitanje upravo onog, ja kažem, hronologije dešavanja nakon 25. oktobra, odnosno nakon razrješenja premijera Nihada Uka na poziciji premijera Kantona Sarajevo. Ja sam postavila pitanje s kojim danom ste vi kao predsjedavajući imenovali njega za mandataru, s obzirom da to nemamo u materijalima, te na osnovu kojeg člana Zakona o Vladi ste je li dostavili nama ove materijale o kojima Skupština danas treba da se izjasni. No, hajde to će, svakako, evo, kolega Dević je najavio eventualno apelaciju i sve zakonitost ovih svih odluka koji su se, koje je skupštinska većina donosila u prethodnom mandatu. Ono što želim, s obzirom da sam na neki način prekinuta kroz pitanja i opet se postavlja upitnost tog političkog dijaloga i konsenzusa. Ja moram istaći ono što sam i kroz neka pitanja potencirala, a to je tiče se stambenog zbrinjavanja mladih. Prije nekoliko samo sedmica smo ovdje u Skupštini Kantona Sarajevo, imali žustru raspravu oko budućnosti takvih projekata koji kroz budžet se predstavlja kao višegodišnje kapitalno ulaganje. Mladi ljudi u Kantonu Sarajevo su na jedan dio projekata i navikli, a sa druge strane očekuje realizaciju projekata ono što ova skupštinska većina, manje-više isti politički subjekti koji već godinama obećavaju. Također ovdje stoji u ovom programu skupštinske većine, rješavanje stambenog zbrinjavanja mladih porodica. Znači, meni je to zaista postalo nejasno, a potom se odnosi i na realizaciju projekta izgradnje stanova za mlade i subvencije stambenog zbrinjavanja mladih. OK subvencije za stambeno zbrinjavanje mladih postoje. To je i ministar komunalne privrede, evo od danas već bivši, gospodin Bećarević uspio realizovati zajedno sa ja kažem, na osnovu dobre volje pojedinih ministara u Vladi Kantona Sarajevo, ali opet je nedovoljno, a bili smo svjedoci ovdje samo prije nekoliko sedmica, da projekat izgradnje stanova za mlade koji treba da provodi Kantonalni stambeni fond je propao i postavlja se, evo, ponovo pitanje realizacije takvog jednog projekta i da li je ova nova Vlada novi resorni ministar i nova skupštinska većina zaista imaju viziju kako i na koji način taj program u potpunosti od početka do kraja da realizuju ili će takvu jednu ideju realizovati drugi fond, stambeni fond koji gradi stanove za članove porodica šehida, poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata, što je zaista i pohvalno u jednu ruku. I zaista, kroz njihove izvještaje se pokazalo da taj Fond zaista uspješno funkcioniše i uspješno posluje i da je odgovorio svom zadatku. Dalje, mora istaći i da je zaista možda vrlo malo se spominje ulaganje u sport, naročito uspješnim fudbalskim i košarkaškim klubovima. To je počelo ove godine i ja pohvaljujem zaista rad ministra Magode u ovom smislu i mislim da je potrebno mnogo više ulagati, kako i na koji način, ono što vrlo često govorimo, a i sam premijer u svom Ekspozeu rekao kako je vrlo bitno da Sarajevo ima jednu, ja kažem arenu ili koncertnu dvoranu, kako god, može to biti i nacionalni stadion na kojem će se igrati međunarodne utakmice, koji će biti napravljen po međunarodnim standardima, ali koji će isto tako osim reprezentacije naših europskih klubova i u Sarajevu, ali isto tako i širom Bosne i Hercegovine biti domaćini takvih utakmica. Na takvoj jednoj lokaciji se može sigurno održavati mnogobrojnije smotre, koncerti i raznorazni, da kažem, razno razne aktivnosti iz oblasti kulture i umjetnosti, s obzirom da zaista Sarajevu je nešta tako neophodno, a i s obzirom da smo glavni grad, svaka država, evo samo u regiji koja nije članica Europske unije ima, ako ništa, jedan veliki nacionalni stadion i ima jednu veliku arenu koja može biti pogodna za kulturu

umjetnosti i sve različite oblasti da se, na kraju krajeva, promoviše Kanton Sarajevo i da bude pretočen u ono što mi, evo i ova nova skupštinska većina i nova Vlada zaista želi i zaista zagovara. Dalje, I više puta sam kroz svoje javne nastupe govorila o tome da je grad Sarajevo kandidat za Europsku prijestolnicu mladih u 2024.godini. S obzirom da se ovdje radi o programu skupštinske većine koji je li za naredne tri godine, postavlja se pitanje zašto jedan takav vrlo bitan projekat koji je trenutno, za koje ćemo finalne rezultate znati u naredne dvije sedmice, nije sastavni dio ovog programa, programa skupštinske većine i eventualno kasnije Programa rada Vlade i zašto se, evo, ja moram spomenuti i kroz Nacrt Budžeta takve stvari ne prepoznaju. Znači, postavlja se ponovo pitanje kako će Kanton Sarajevo učestvovati u ovom projektu, jer kako su meni i organizatori i predlagači takvog jednog projekta rekli da bi to značilo da će u 2024.godini u Kantonu Sarajevo, konkretno u gradu Sarajevo, ove četiri gradske opštine, a sigurno će biti i šire, biti SFF 365 dana i to je nešto na što Sarajevo, ako dobije status i nagradu za "European youth capital" mora odgovoriti. I moramo svi zajedno naći način kako da zaista sadržajno to bude ispunjeno, da to ne bude samo SFF, da ne bude samo neki advent u Sarajevu, kako god da ga nazovemo Zimska čarolija i slično, nego da zaista omogućimo da mladi ljudi iz Europe dolaze u Sarajevo, da bude sadržajno, da imamo koncerte i mnoge druge sadržaje koji će privući turiste u Sarajevo. S tim u vezi postavlja se i pitanje privrede, odnosno konkretno onoga što su najavljivali iz Vlade Kantona Sarajevo proteklih mjeseci, a to su ovi nisko-budžetni letovi na aerodromu Sarajevo, ja u potpunosti podržavam jer i sama i zajedno sa svojim i prijateljima, a vjerujem da mnogi mladi ljudi danas koji prate Skupštinu Kantona Sarajevo i generalno prate rad Vlade očekuju jednu takvu odluku i ja je pozdravljam. Ali pitam se kada će se to zaista realizovati, da li će Wizz air, ili Ryan air ili bilo koja druga da kažem "low budget" kompanija avionska doći u Sarajevo i koja će ne samo imati za cilj da mladi ljudi odlaze u Europu, nego da isti ti mladi ljudi širom Europe dolaze u Sarajevo, jer Sarajevo, zaista, ja vjerujem, i cijeli Kanton ima taj potencijal da bude, ne samo Europska prijestolnica mladih, nego turistički centar regije i sve ono što godinama slušamo, pogotovo moja generacija šta sluša, šta je Sarajevo bilo i centar rok scene, i muzičke i kulture i umjetnosti, glume i slično. Također, u ovom ja moram se nadovezati ponovo na ovaj program skupštinske većine, gdje se vrlo malo prepoznaje, vrlo malo novijih zakona koji će biti u službi i zaštititi da kažem prvenstveno radnika, na koji način se poboljšati status radnika u Kantonu Sarajevo, bez obzira o kojem su oni sektoru zaposleni, da li je u pitanju javni ili privatni. Također, mi zaista želimo da kroz svoje skupštinsko djelovanje, koje je prvenstveno zakonodavno, a tek onda inicijativno i izvještajno tijelo, da poboljšamo zakonsku regulativu da i radnicima, ali isto tako privrednicima omogućimo bolji, ja kažem rast i razvoj, jer to je ono što je nama neophodno. Kolege su spominjale ponder koji će sigurno oštetiti Budžet Kantona Sarajevo i za narednu i godinama poslije. I stoga fokus, ja zaista očekujem da bude upravo na razvoju male privrede, da dolaze te investicije, međutim, jer niti jedna investicija u Kanton Sarajevo neće doći ako mi ne budemo imali ovdje političku stabilnost i sigurnost. Ova Vlada na čelu koju predvodi trojka je u proteklih godina, naročito proteklih godinu dana, evo samo našeg novog mandata u Skupštini Kantona Sarajevo dokazala da nema kontinuitet te da je da je sklona tim političkim previranjima. Niti jednom da kažem Kantonu, gradu ne trebaju politička previranja i ne treba im uopće svakodnevno svakodnevna mijenjanja tzv rekonstrukcije Vlade. Jet šta to, kakvu to sliku uopće šalje, šaljemo u svijet, šaljemo u neki progres? Znači dokaz je samo da ovdje nema političkog progressa i da sve ovo što ste vi napisali danas, u ovom i u Ekspozeu, što ste iznijeli i što ste nam dostavili u ovom programu skupštinske većine postavlja se, odnosno trenutno, po meni, djeluje sa jednim velikim upitnikom. Također, u ovim principima koje ste naveli; zakonitost, etičnost, transparentnost, pardon, u potpunosti podržavam, naročito transparentnost, participativnost, samo se, čini mi se, ovu participativnost stavili, trebali ste staviti više kao informisanost, zato što ste ovdje napisali da ćete nastaviti sa unapređenjem sistema u kojem će informisanje građana i građanki i biti kontinuirano. Ovdje se ne radi o

participativnosti. Kada govorite o participaciji, očekujete građansku participaciju da oni neće samo kroz svoje eventualno predstavnike vlasti, odnosno parlamentarne grupe u Kantonu Sarajevo učestvovati u kreiranju, donošenju odluka, nego da će učestvovati mnogo više u javnim raspravama, da će se iznaći način kako da građani koji možda nisu dio neke političke stranke ili možda jednostavno ne žele da budu članovi političke stranke, možda su aktivisti u nevladinom društvu, pa isto tako i mediji, direktno budu uključeni u kreiranje donošenja odluka, a ne samo u pusto informisanja. Također, govorimo o vladavini prava, odgovornost i efikasnosti i mjerljivosti rada, programskom djelovanju, stručnosti, kompetenciji, kompetenciji i depolitizaciji. Moram istaći. Govorim u ime Kluba.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Moram istaći znači ponovo na ovaj sistem tzv depolitizacije koja se vrlo često i godinama stalno spominje, naročito u Kantonu Sarajevo, a mi smo ponovno ponavljam, i dalje smo svjedoci da je ovo upravo ono što trojka radi, što je govorila da je drugačija, da je upravo suprotno, da ne radi transparentno, te da je direktno politika i da politika upravlja Kantom Sarajevo kroz sva javna resursa, a pogotovo kroz javna preduzeća. Predanost političkom dijalogu i konsenzusu, znači, ponovo ponavljam, ja se iskreno nadam da će ovdje zastupnici, bez obzira iz koje političke stranke dolazili, aktivno i bez nekakvih, ja kažem političkih preferencija, učestvovati u radu i da ćemo međusobno naša mišljenja uvažavati, da će se zaista ovaj politički dijalog biti da će biti konkretan, međusoban, te da u odnosu ovo što smo imali prethodnih sjednica na Skupštini Kantona Sarajevo, u odnosu između rukovodstva Skupštine i naročito opozicionih zastupnika da takve scene građani, a i mi zastupnici, više nećemo gledati i doživljavati. Također strateško financiranje, ja se iskreno nadam da ovdje se neće biti samofinansiranje pojedinih udruženja koja imaju određeni politički prefiks, nego da će se financirati zaista udruženja koja će imati, koja imaju za cilj poboljšanja kvaliteta života građana, veću uključenost građana u proces donošenja odluka i kreiranje odluka, te da će oni biti ravnopravan partner i u raznim javnim raspravama i svemu onome što je nadležnost Skupštine Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo. Predanost borbi protiv zaborava, ja bih ovo definitivno nazvala kulturom, njegovanje kulture sjećanja, to je nešto što svima nama treba. Ja bi, evo, mislim da će se kolega Šaljić složiti sa mnom, da mnogo više zastupnika i vidimo na mnogim tim obilježavanjima koji su, mogu reći, dešavaju se maltene svake sedmice, ali više je puta mjesečno i da zajedno taj način pošaljemo sliku da je svima nama ovdje, bez obzira iz koje političke stranke dolazimo, kojeg smo godišta, zaista stalo do očuvanja historije Sarajeva i Kantona Sarajevo, naročito imajući u vidu sve one naše drage sugrađane koji su dali život za odbranu Kantona Sarajevo i grada Sarajevo. Oko ovih mjera zaista ja ne bih puno govorila, evo, ističe mi i vrijeme, tako da evo, vrijeme će pokazati u svakom slučaju kako će i na koji način ova skupštinska većina funkcionisati, ali ono što je jasno jeste da ova skupštinska većina, odnosno ovi politički subjekti koji čine trojku su davno izgubili kurs i da su vrlo skloni tom političkom previranju i iako ovaj program skupštinske većine i eventualno budući program Vlade je planiran za neke tri godine, iskreno, ja sam mislila da će to se desiti isto i sa prošlom Vladom, koju su činile tri političke stranke, tri politička subjekta u Kantonu Sarajevo, vi ste očigledno tu popustili, a iskoristili ste priliku da danas Kantom Sarajevo, evo danas, odnosno već od sutra će početi upravljati ne politički subjekti, nego eventualno trojka koja apsolutno nema smjer i pravac u kojem ide i pojedini samostalni zastupnici. Toliko od mene. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Prevažodno želim da podržim u cijelosti diskusiju svoje kolegice Vujović, koja je tačno precizno formatirala ono što je suština problema o kojoj mi danas diskutujemo, odnosno raspravljamo o imenovanju nove Vlade. Ekspoze je uvaženog starog, evo sad budućeg premijera završava sa rečenicom budimo dostojni našeg rada i, kako ste rekli, i velikog zadatka. Ja bih dodala i pokažimo svoju odgovornost, jer mislim da ste već u samom startu po pitanju odgovornosti ponovo pokazali jednu ogromnu neozbiljnost. Sa dostavom vašeg Ekspozea u 11:15 na današnji dan. I da mi imamo priliku da se upoznamo sa planom rada ove nove Vlade u roku od pola sata. Ja znam da sad pozicija definiše sve naše diskusije na način da mi pokušavamo da razvlačimo sjednicu, da sve ovo o čemu mi govorimo jednostavno vi doživljavate kao da to ide u prilog da mi želimo da nekoga unizimo, ne. Ono što je vrijedno iz izlaganja koje je premijer rekao odnosi se na uvijek dvije strane, na podijeljene strane, u ovom trenutku pozicije i opozicije i pozvali ste nas na izgradnju mostova. Mi smo uvijek bili za izgradnju mostova i mi ćemo tako i djelovati. Mi ispred Demokratske fronte i naša opozicija sa svojom kolegicom i svojim kolegama, mi ćemo uvijek pružiti podršku stvarima koje su vrijedne. Međutim, nažalost, iznenađujete nas iz dana u dan. Iz dana u dan, izlazite sa stvarima koje jednostavno nisu dobre. Mi ovdje govorimo o našem životu i životu naših građana. U prošloj diskusiji, kada smo govorili o smjenjivanju Vlade, govorila sam o tome kako nije dobro na ovaj način poslati poruku kako vi ustvari funkcionišete sa neistomišljenicima i kako vi jednostavno napravite jedan hladni rez, odreknete se jedne političke opcije zarad političkog interesa jedne skupine koja se sastoji od Samostalnog kluba zastupnika u Skupštini Kantona. Ja se sada odmah želim ispričati svojim uvaženim kolegama ako se oni prepoznaju u negativnom kontekstu u ovome što ja želim objasniti i reći, ali ja naprosto ne mogu da prihvatim da ne znajući kakve one politike sprovode, šta stoji iza tog Samostalnog kluba, ko su ovi ljudi, bez obzira na možda njihove vrijedne biografije, kakvu će oni politiku sprovoditi u Vladi Kantona. I, nažalost, ono što sam ja mogla da zaključim, evo, kroz rad za ovu godinu dana je činjenica da nažalost, Vlada Kantona nije samostalna. Vlada Kantona i ministri baš i nemaju toliku moć odlučivanja. Centri moći su ustvari u političkim centrima stranaka. Čak sumnjam i u apsolutnu samostalnost premijera, ponovno podcrtavam događaj koji se desio jučer na sjednici, kada su nam pali izvještaji ti javna preduzeća i kada smo imali situaciju kako su se jednostavno neke kolege iznenadile na reakciju svojih kolega, kako su odreagovali na način svog glasanja, očigledno da nisu bili upućeni u neke dogovore koji su bili iza nekih kulisa i za nekih zidova. Mi se nećemo baviti tim, to apsolutno ne želimo da ulazimo u takvu politiku. Ono što nam je prezentirano, nemojte se naljutiti, ali je ovo na bazi jednog literarnog rada iz prirode i društva. Ozbiljna sam, zaista sam ozbiljna. Jer ovo ćete, naravno, javno prezentirati, pa ćete imati priliku da čujete šta će javnost reći po prezentiranju materijala kojeg vi predstavljate kao vaš plan i program rada. Također, želim se korigovati da sam u svojim pitanjima postavila pitanje koje se odnosi na Ministarstvo odgoja i osnovnog obrazovanja, gdje sam, obzirom na kratkoću vremena koju smo imali da se upoznamo sa ovim materijalom potpuno izostavila da je, naravno, reforma obrazovanja bila uključena, pa sam pogrešno koncipirala svoje pitanje i s tim u vezi se, naravno, ispričavam, ali opet podsjećam da, tek smo sad u javnosti čuli da se pokreću pitanja ispitivanja tržišta rada, a to smo trebali uraditi puno prije nego što smo uopće počeli raditi sa reformom obrazovanja i zašto ovo govorim? Baza rada je na znanju, baza rada jeste znanje. Moramo se vratiti još u davnu dvije hiljaditu, kada je Vijeće Europe donijelo odluku na koji način će koncipirati vrijednosti uopće reforme obrazovanja. I upravo su to bili znanje, kvalitet i upravo je to bilo ono što se tiče mobilnosti tržišta rada. Sve kasnije što je došlo, razdvajanje ministarstva, ukidanje Pedagoško prosvjetnog zavoda i osnivanje Instituta itd, to su bile neke situacije i okolnosti gdje smo mi između svih redova se izgubili u onom kontekstu što je u stvari koncept reforme obrazovanja. Ovo sam samo dala kao jednu izvodnicu iz materijala koji nam je ponuđen, koji u mnogim

stavkama ne implicira suštinu vrijednosti koje bi trebalo da donese. Prevažodno moje pitanje je bilo, moram ga ponovno podcrtati, da ako govorimo o jednom konceptu gdje izražavamo toliku povezanost i vrijednost kulture i sporta, a u isto vrijeme paralelno donosimo materijal Nacrt Budžeta za sljedeću godinu, gdje izlazimo sa finansijskim pokazateljima koji su mnogo niži od prošle godine, naravno da ćemo utjecati na to i evo već svojim pitanjem sam uspjela na neki način da motiviram premijera koji je u trenutku pauze se izjasnio da će, naravno, biti korekcije svih ovih pokazatelja koji se nalaze u Nacrt Budžeta. Ali još je dug put do toga jer ljudi su uznemireni, oni neće moći realizovati svoje projekte, a mi se, kao, hvalimo da, mi želimo da imamo takav napredak kulture i sporta, da mi svaki dan možemo da pružimo određene kulturne vrijednosti. Nećemo moći ako im ne pružimo uslove za rad, to je nemoguće. Što se tiče oblasti zdravstva, tu sam se iznenadila da, zaista je toliko skromno prezentirana jedna vizija koja se referira na ovu oblast, a tiče se zdravlja svih nas. Govoriti samo u putu pacijenta, a izostaviti uopće kadrovsku politiku, izostaviti način na koji mi ustvari klasificiramo, normiramo situaciju koliko ćemo imati ljekara na određenoj kvadraturi prostora, koji ljekarski stručni tim tu treba da djeluje, toliko normativa mora da se promijeni da bi sve to bilo u suglasnosti sa realnom slikom koja je sada na stanju u situaciji u kojoj živimo, a da ne govorim o tome da ste potpuno izostavili situaciju da, ZZO je apsolutno ignorisao ono što je Ministarstvo zdravstva donijelo svojom Odlukom koju je ponovo vezano za odluke Federalnog ministarstva jer je ZZO odlučio da će svoj plan zdravstvene zaštite donijeti na način kako oni smatraju da je u skladu sa zakonom, a ne onako kako to smatra Ministarstvo zdravstva. Zašto ovo govorim? Očigledno da ministre apsolutno nemaju nikakve utjecaje na osobe koje su na rukovodećim pozicijama određenih ustanova. I zašto je ovo važno? Važno je zato što je ZZO matica financiranja svih drugih zdravstvenih ustanova. Ni riječi o reformi zdravstva, ni riječi, ni jednog slova i kako mi da podržimo ovu Vladu i kako da podržimo uopšte ovakav program rada. I ponovo se vraćam na početak svoje diskusije i vi ćete reći da mi razvlačimo da mi samo govorimo neke možda besmislene činjenice kad je već sve, kao što je kolega Dević rekao kad ste već sve obesmislili, mi ćemo i dalje biti konstruktivni, mi ćemo tražiti svako moguće rješenje da utječemo na nepravilnosti vašeg rada, a Boga mi nezakonitost rada. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja stvarno nisam mislio da repliciram na ovakve stvari, međutim ovo nešto prelazi objektivno sve granice i stvarno moram. Kolegice Marijela, ja ne znam šta je vama problem, što mi imamo ono što smo mi nezavisni zastupnici i zastupnice iskoristili mogućnost jel koja je propisana Izbornim zakonom da isti takvi postanemo. Vi bi izgleda ovdje nas najradije ubili, objesili, non-stop nešto nezavisni ovo, nezavisni ono. Mi smo kolegice Hašimbegović, vaše kolegice i kolege koji su zadnjih 6 mjeseci prošli nevjerovatnu torturu i odgovorno tvrdim da nas je bilo negdje jedne marke, jedne jedine marke, mi bi sada možda visili ondje negdje pored onog kralja Tvrta što ga je ona Benjamina sa kolegom Kapidžićem i Mančev, onaj postavili. Jedne jedine marke. Vaše izjave nisu primjerene i nisu u najmanju ruku kolegijalne. Ako hoćete lično meni, najbolje pitajte svog predsjednika Kantonalnog odbora da vam kaže gdje sam ja bio sve ove godine, šta sam radio i kako nikada nisam promijenio političku ideologiju i politički stav. Na kraju krajeva, da i ja malo budem drzak, ja sam imao duplo više glasova nego vi, sa mnogo teže početne pozicije, vi ste bio u broj 2 ja broj 8, tako da nemojte vi meni dijeliti političke reakcije i ovo je zadnji put da vas opominjem na takvu stvar da nas nazivate nekom interesnom skupinom. Dalje, Vlada Kantona Sarajevo, odnosno ovaj prijedlog Vlade Kantona Sarajevo nije sastavljen od prijedloga pojedinaca, samostalnih zastupnika, nego od parlamentarnih stranaka, svih parlamentarnih stranaka je li

koje datiraju u ovoj većini, koji su prošli iste procedure kao i ostale. Znači, prikupile peticiju, odnosno potpise podrške od građana da se kandiduju, ostvarili svoju parlamentarnost po Izbornom zakonu i, naravno, sastavili Vladu. Političke dogovore, nemojte da ja govorim kako ste vi političke dogovore DF pravio kad ste obarali šestorku, pa ste trgovinom glasali vaši ministri za BOSS- ove ministre. Mogu završiti Bandiću, molim vas, onaj za Boss-ove direktore doma zdravlja i u najtežim trenucima za naš narod poslije 92.- 95. Tako da molim vas da se vratimo i da poštujemo dignitet zastupnika Skupštine i mi samostalni zastupnici smo vaše kolegice i kolege i nemojte nas više vrijeđati, molim vas da nam vršite neke lekcije sa 1100 glasova. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice zastupnice, kolege zastupnici, kolega Redžo je imao potrebu da replicira zastupnici Hašimbegović zato što se osjećao prozvanim. Zamolio bih vas da ne ulazimo u repliciranje replika jedni drugima jer neću to dozvoliti. Imamo tačku dnevnog reda i govorimo o Vladi. Zastupnica Marijela Hašimbegović. Oprostite, imamo poslovničku intervenciju, oprostite, molim vas. Ima prednost poslovnička intervencija, zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Predsjedavajući, kada tražimo poslovničku intervenciju, trebate prekinuti raspravu. I to uvijek radite u ukoliko neko od opozicionih zastupnika kritizira nekoga. Dakle, rasprava ova ja otišla malo izvan konteksta tačke i mislim da ovakav oblik, bez obzira, evo kolega Redžo je ipak osoba muškog spola imala je jedan da kažem malo, možda neprimjeren, istup prema kolegici Marijeli. Ja bih vas zaista zamolio da u tim slučajevima intervenišete vi, i to odmah, bez obzira o kojem zastupniku se radi, da li pozicije ili opozicije. Mogu li završiti? Evo kolegica traži da joj kažem koji je član Poslovnika, sjedi 5 godina u Skupštini, ja joj moram držati predavanje. Dakle, da završim, kolega Okeriću, da vidite da vam kažem, kolegica Marijela i svi mi ovdje zastupnici smo ostvarili svoje pravo na izborima, pa da objasnim ovoj svojoj kolegici, dakle, koja sjedi ispred mene. To je Ustavom zagwarantovano pravo da raspravlja ovdje o bilo čemu što želi. Poslovnički procedurama im ne možemo oduzeti to pravo. I ja vas u tom kontekstu moli, dakle, svi zastupnici ovdje imaju imunitet, taj imunitet im služi u Skupštini da govore o čemu žele, ne van Skupštine. I u tom kontekstu, dakle, kada prijedem i ja svoju, evo da kažem diskusiju, ja vas molim, pogotovo ukoliko se odnosi naša diskusija na osobe ženskog spola, da vi prvi intervenišete i da čuvamo dignitet ove Skupštine. Ono što ja vas želim da zamolim da vodite ovu Skupštinu na način kao zakonodavni organ da vodite, a ne kao skupštinsku većinu, jer vi predstavljate ovdje kolega Okeriću nas sve. Ja sam glasao za vas prilikom izbora, dakle, u Klubu bošnjačkog naroda, ja i dalje stojim iza tog svog glasa, ja želim da vi tu Skupštinu vodite na taj način kako je Ustav to propisao, odredbe Poslovnika nisu usklađene sa tim Ustavom, a to ćemo u nekom narednom periodu vjerojatno ovaj raspravljati. I evo, ukoliko vas mogu da zamolim, dakle, nemam ništa protiv što gospodina Redže iskreno, dakle, možda, malo se našao nešto u nekom kontekstu prozvan, ali ipak moramo čuvati dignitet ove Skupštine, posebno, dakle, zastupnica koje sjede ovdje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaista ću oduzimati riječ. Naravno da mogu, naravno da mogu, naravno da mogu. Ispravka krivog navoda zastupnik Lemezani, pa onda replika zastupnica Hašimbegović.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Evo, samo kratko. Mislim stvarno, ako sam bilo na koji način bilo što neprimjerenost rekao kolegici, s obzirom da je ženskog spola, a mislim da nisam, i ne mislim, eto, samo zato što je neko slabijeg spola, da, smije nas jačeg spola vrijeđati, kako hoće, na raznorazne načine, ja se izvinjavam. Samo toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović, replika.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ja mislim da smo se već za godinu dana oni koji nisu poznavali moj lik i djelo i koji mi nisu, evo, imali smo priliku da sve upoznamo i u ovoj ulozi, smatram da sam vrlo korektna i u svojim izlaganjima i na načinu kako obrazlažem i ako nešto želim akcentirati, mislim da apsolutno biram riječi. Ja sam oblikovala svoju rečenicu na način da sam rekla da mi nisu prezentirane i da ne znam politike koje stoje iza vašeg Kluba. Ja ne znam šta sam tako loše rekla da ste se vi našli toliko uvrijeđeni, a sve drugo što ste vi rekli, to izlazi iz vas, a ja se apsolutno dobro nosim i vrlo sam ponosna kao jedna hrabra žena. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Tako je, viška će biti. Zastupnik Haris Zahiragić, diskusija.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, nisam htio da repliciram al ću ukrasti od svoje diskusije da kažem da zaista gospođa Marijela je prilikom iznošenja argumenata kazala da samostalni zastupnici, kao takvi, nemaju političku platformu ispred koje djeluju, i da ona ne zna na koji način će i koje politike oni provoditi. Čak je izašla korak dalje i rekla cijeneći dobre CV, a ja nisam siguran da je neki CV, npr kolegice Hodžić, posebno dobar. Ali on je rekao, ona gospođa Marijela je...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragić, evo ja ću vas sad još jednom upozoriti

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne, ja imam pravo da diskutujem, nemojte pretjerivati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Diskutujte, imam ja isto pravo da isključim vas ukoliko budete se udaljavali od teme i budete silazili sa linije pristojnosti poštivanja Poslovnika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Molim vas, uzimate mi vrijeme od diskusije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite diskutujte o temi Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo i osvrt na Ekspoze premijera KS.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Gospođa Marijela nije. I još jednu bitnu stvar da kažem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnica Admela Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Poslovnička, mislim da me kolega na neprimjeren način vrijeđa i više i već duže vremena mnogo kolega ovdje iz moje bivše političke partije i iz SDA me na neprimjeren način vrijeđa mnogo gore nego što su sada odgovorili kolegici Marijeli i niko se nije udostojio da kaže da je neprimjeren. I sad ovo što slušam, ja moram da reagujem. A gospodin kolega Zahiragiću, ako vi imate bolji CV, to vas nikada ne može dovesti u situaciju da vas opravda da vi nudite ovaj i da me ucjenjujete i hodate za mnom, da mi nudite mjesto da sjednete na moju poziciju. Znate

kako ste prvi put ušli ovu Skupštinu. Nemojte misliti da nemam načina da vas podsjetim na to. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavite diskusiju kolega Zahiragiću. Ne može replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Mora replika, ne možete tako. Evo predsjedavajući OK, ja nisam zaista ništa imao protiv kolegice Hodžić, i nisam imao šta prigovoriti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte molim vas,

Haris Zahiragić (zastupnik)

Niti sam je vrijeđao, ona sada nešto izmišlja. Ja sam nju upoznao u jednom prijateljskom ozračju, kada je bila kafe kuharica kod gospodina Huse Ćesira. Tad sam je upoznao, i s njom sam imao prijateljski odnos. A ova diskusija njena.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija, zastupnica Melank. Pauza 10 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahiragić se javio za riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

A vrijeme mi ide, ali nema veze. U svakom slučaju, evo, izvinjavam se kolegama iz Skupštine što sam učestvovao u raspravi koja možda ne dolikuje Skupštini, nisam je započeo i možda je greška da na takav način međusobno komuniciram i mislim da trebamo svi spustiti tenzije i ne trebamo na personalnom nivou međusobno diskutovati.

Da krenem diskusiju. Dakle, gospodin Kristijan Šmit, visoki predstavnik u Bosni i Hercegovini, šef Ureda OHR-a je donio u izbornoj noći, set izmjena i amandmana i na Ustav i izmjene Izbornog zakona, između ostalog, posebno i dodatno inkriminisao, kako da kažem, političku trgovinu. Ona je i ranije, u nekom smislu bila inkriminisana kao neka vrsta zloupotrebe položaja, ili trgovine utjecajem, međutim, sada je sam postupak prelaska iz jedne političke stranke u drugu, a sa ciljem pridobivanja nekih političkih funkcija ili pravljenja prevrata kao takvo propisano krivičnim djelom. O tome se, nažalost, nimalo ne govori. Ono čemu smo mi svjedočili posljednjih pola godine ovdje u međuparlamentarnim odnosima je rezultat današnje sjednice jel to sve ishodilo današnjom sjednicom zapravo na najbolji mogući način govori da je ovdje zaista takva vrsta ponašanja jeste na djelu. Ja nisam ni Tužilaštvo, ni sud, niti želim ikoga da lično optužujem, ni da skupljam dokaze, ali pozivam relevantne institucije da utvrde da li je postojala takve vrste ponašanja u ovom preslagivanju parlamentarne većine. Premijer Uk je, premijer Uk je, nemoj me Mahire prekidati molim te.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Zamoliti ću vas stvarno znači i kada sam ja diskutovao i još pojedine kolege zastupnici, cijelo vrijeme kandidati za ministre diskutuju tamo, uopće ne prate rad sjednice Skupštine Kantona

Sarajevo, i na neki način, ne kažem da direktno ometaju, vjerojatno indirektno, bilo bi dobro da ih upozorite da ovo slušaju, ako im se ne sluša, neka izađu iz sale.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavite kolega Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ok. Dakle, gospodin Uk je u svom Ekspozeu kao mandatar za premijera ili kao premijera u ostavci, kojeg je ponovio u posljednjih godinu dana dva je imao ekspozea niti jedan, a pogotovo ovaj drugi, kako je kolegica Hašimbegović ispravno kazala, ne liče na Ekspoze ni ozbiljan plan i program i platformu, nego zaista jedan literarni rad sa nekim općim mjestima. Čak ni ta opća mjesta koja je gospodin Uk prepoznao nisu ni na koji način revolucionarna i ne odražavaju činjenicu da je on zaista jedan mlad čovjek koji bi kao takav morao biti avangarda društveno političkih procesa i na neki način prepoznat eventualno koje su to teme koje bi prije svega mladim ljudima, jer to je fokus navodno i , barem deklarativno, svih politika na takav način propisat. On ponavljam isto kao što je gospodin Forto prije pet godina iste teme govorio. U posljednjih pet godina, od kada je došla šestorka, danas trojka, u vlast u Kantonu Sarajevo iste teme slušamo, a rezultate toga ni na koji način ne vidimo. Možemo krenuti od filmskog rada, filmovi, serije itd. Ministar Magoda mi je maloprije pokazao neki spisak udruženja koje Ministarstvo kulture finansira i to je dobro, svakako, ali to ni na koji način nije ovo što gospodin Uk govori da trebamo napraviti od Sarajeva grad filma, serija, produkcije itd. Ukoliko gospodin Uk zaista to želi, a ne zna kako to trebao uraditi, dat ćemo im mi savjet i pomoći ćemo mi u toj namjeri jer smo pokazali kroz BH Telecom i BH Kontet lab da smo u stanju zaista napraviti takvu vrstu projekta, pa eto, zatražite nam pomoć, neće nam biti problem da vam pomognemo. Obrazovanje, Univerzitet u Sarajevu niste ni jednom riječju spomenuli. Nijednom riječju niste spomenuli Univerzitet u Sarajevu kao najvažniji javni univerzitet u Bosni i Hercegovini, koji, nažalost, posljednjih par godina se nalazi na jednom historijskom minimum kada je u pitanju njihova međunarodna rangiranost, njihov relevantnost, broj studenata, kvalitet i inovativnost studijskih programa. I ponovno ću ponoviti kao i u pitanjima. Jedna moralna dekadencija u kojem MC Sajsi, i molim vas kolege zastupnike i ministre proguglajte tekstove MC Sajsi, se valja po aoli Pravnog fakulteta u kojoj se nalazi i Rektorat i to objavljuje na svom Instagram nalogu. Vas predsjedavajući posebno molim da proguglate, to je da vidite tekstove MC Sajsi. To se ne bi moglo desiti ni na jednom javnom univerzitetu regiona, ali desilo se na mjestu gdje je sjedište našeg Univerziteta u Sarajevu i to govori ustvari da smo mi potpuno izgubili kompas. To nije prepoznato u ovome tzv Ekspozeu premijera. U Kampusu ponovo spominjemo Kampus, ni jedan kvadrat nije sagrađen, cigla nije pomjerena, hvali se premijer projektima koje je implementirao u ovom periodu i zapravo govori o subvencijama za stanove, koji je već kontinuirani projekat posljednjih sedam, osam Vlada i o kamenu temeljcu za Univerzitetsku biblioteku, a čija sredstva su obezbjeđena prije 15 godina kroz Fond Saudijske Arabije i kredit povoljni beskamatni jel sa minimalnim kamatama, projektna dokumentacija gotova. To što neko nije u stanju, očito ima tu problema i na Univerzitetu i u Vladi Kantona Sarajevo, da to implementira, ne možete se hvaliti, to nije vaš novi projekat, niti rezultat vaše, ni promišljanja, ni vašeg rada. Zrak i ekologija. Ja, mene bi zaista na mjestu Vlade i pozicije bilo sramota jer ste na temi zraka, govorili ste ko naši građani od karcinoma umiru, moj otac rahmetli je imao karcinom pluća. I mene ste kao građanina na tu temu kupili bili, niste metra pomakli u toj oblasti. Ugalj koji je projekat bio Kapidžića ste skroz zanemarili zamjenu kotlova, ukinuli ste i UNDP projekat ste ponovno promijenili pogrešan koji je Kapidžić pokušao zaustaviti. Ništa se nije desilo za kvalitet zraka. Čak ste na Vladi skinuli Odluku o ventilacionim vjetrokoridorima koju je vaš premijer Forte naručio. Zašto? Jer ste trebali da obezbijedite građevinskom lobiju da u obali rijeke Miljacke gradi visoke zgrade. To je vaš odnos spram

zraka, a da ne govorim o gužvama koje će zbog toga potencijalno nastati u centru grada, pa u stajanju automobila, pa o zagađenju koje će ono ispuštati. To je sramota. I kad već niste ništa uradili, pa nemojte nas vrijeđati i to stavljati u ovaj svoj literarni rad. Holding, to slušam od premijera Konakovića još do danas. Ako mi pokažete formalne odluke, evo tri odluke koje ste tim povodom donijeli, ne u Ekspozeu, ja ću vam se izvinuti. To su pravne radnje, ne trebaju vam financije, ništa vam ne treba, koje ste pravne radnje poduzele ozbiljnije, ne da se stavili u strategiju, nego jeste li formirali holding? Jeste li napisali Statut holdinga. Niste ga morali usvojiti jeste li ga napisali? Imate li nacrt Statuta tog holdinga? Znete li kako bi to trebalo izgledati? Ne znate. Koncertna dvorana, okupljate kulturnjake, ljude, dezavuišete već 5 godina, a na mjestu gdje je trebala biti koncertna dvorana izdajete građevinske dozvole. Gdje će biti koncertna dvorana na kraju, u Rajlovcu, uz dužno poštovanje prema Rajlovcu. Prljav grad. Umivate ga, vi ste ga umivali, gospodin Forto ga je umivao. Dakle, ja, ima jedan fenomen koji ja ne podnosim. Kada ljudi pet puta stavljaju dezodorans a ne okupaju se. Dakle, ne trebate se više umivati i stavljati dezodorans na dezodorans, nego operite, okupajte taj grad, nemojte ga umivati. Ako ne znate kako, tražite pomoć opozicije, pomoći ćemo. Ali to nećete uraditi na način da imenujete u rad direktora s kupljenim fakultetom, to nećete uraditi. Ni riječ o nasilju u porodici u aspektu socijalne politike, ni generalno, ni u jednom segmentu ovoga, a iako je aktuelno ubistvo bilo neki dan, i onda par statusa napišemo svi zajedno, na tragediji porodica neko lajkove skupi i ode ko da se ništa nije desilo i iz dana u dan. Ni riječi o sigurnosti u Kantonu Sarajevo. Kanton Sarajevo je postao Kolumbija. Pucnjave u "drive by-u"? E, to se nije dešavalo nikad na ovim prostorima. Obračun klanova međunarodnih, kako regionalnih, tako i europskih. Švedska mafija se ubija po Sarajevu, heej, mi smo El Dorado za kriminal, postali smo praonica novca za narko kartele. Koji grade baslosnovno zgrade i dižu cijene kvadrata našoj omladini. To niko ne vidi ovdje. Sve su to nadležnosti Kantona Sarajevo. Zdravstvena zaštita razvaljene. Razmislite da je prebacite na lokalni nivo, jer to je prema presudi Ustavnog suda potrebno, primarnu zdravstvenu zaštitu. Pa nek načelnik i Vijeće, dat ćemo im sredstva, to uređuju kako oni ne misle i mislim da će bolje urediti, da će biti bolji domaćin nego što je Vlada Kantona. Apoteke Sarajevo slušali ste neki dan šta se dešava u Apotekama Sarajevo, kako se uništavaju domaći brendovi. Valjda se priprema za javno privatno partnerstvo koji ste donijeli na jedan vrlo sumnjiv, opasan i potencijalno koruptivan način. Da ne spominjem rad šta se tamo dešava. VIK koji je 1 6 000 000 u deficitu. Sarajevo šume u kojima, od kojih ste napravili pilanu, a koja je imala zadatak da štiti naša pluća, pluća ovog grada i ove države, pilanu ste napravili. I dobili negativan izvještaj revizije. I ljuti ste zato što je kolega Čampara jučer podržao našu diskusiju i rekao i nije htio da glasa i svaka mu čast na to. Nemojte ni vi to raditi na ostalim izvještajima, probajte, možda će se naljuti predsjednik stranke ili neko ko vam je to naložio, ali proći će to i osjećat ćete se slobodno. Nemojte biti robova onih koji je naše pare otimaju. Direktori s kupljenim diplomama, sa falsifikovanim uslovima, to ja nisam rekao, to je rekao Ured za borbu protiv korupcije. Potvrde koje većina direktora ima su falsifikovane, o radnom stažu, taj staž nije džaba ljudi propisan. Ne mogu ljudi koji dana nisu imali iskustva s visokom spremom voditi najkompleksnije sisteme u Kantonu. Pa jel vi to vidite šta se dešava kada takvi ljudi uzmu? Pogledajte rezultate tih preduzeća i njihovo stanje. Evo jedan primjer, neću imenovati čovjeka jer nije tu, 1. 2. 17. primljen na posto čitača, sedme, vodomjera. Dakle čovjek je primljen da čita vodomjere u Vodovodu. Onda je Internacionalni univerzitet u Goraždu završio '17.godine, i to svega tri godine, posato bečelor 180 bodova. Unaprijeđen za šefa. Inspekcija utvrdi da nema uslove čovjek, a ono ode po novu diplomu 2020 stekne diplomu na Fakultetu za menadžment i poslovnu ekonomiju u Kiseljaku. Inače, Kiseljak kao takav je poznat po kreiranju poslovnih ljudi. I postane direktor investicija i razvoja Vodovoda i kanalizacije. Investicija i razvoja, ljudi moji. I kakav je razvoj? 16 000 000 deficita naravno da jest. Razvaljen sistem, razvaljeni međuljudski odnosi, plaćamo penale za EBRD jer nije lako implementirati taj kredit. U Parku također, njegov kolega s istog

fakulteta, direktor. Dakle, maloprije sam se čuo sa nekim kolegama studentima, ima jedna studentica tu u našem društvu, uči, ima apsolventski rok, sikira se, ima još par ispita da diplomira, pa sekira i govori učim, ne mogu stići nešto odraditi itd, ovim putem je pozdravljam, želim joj sreću na ispitima i kaže baš nam boli, osjećam se glupo dok ja ovo učim, a kad vidim kakve direktore i ministre imenuje s kakvim diplomama. To ostavlja dubok trag poraznosti..

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jel govorite u ime Kluba ispred kluba?

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ispred Kluba. Dubok trag poraznosti u tim mladim ljudima, osjećaju se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću je govorio u ime Kluba.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije, 10 minuta je govorio kolega Dević.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema veze, on ja govorio u ime Kluba, ne možete više govoriti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije govorio u ime Kluba.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

U ime Kluba govorio, ja ga pitao. U ime Kluba, govorio, ja ga pitao pogledajte.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Završio je, rekli ste, rekli ste mu vrijeme. Mogu li još rečenicu i završio.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Mi se dogovorili da ja u ime Kluba govorim. To je bio dogovor naš u Klubu, premotajte, pa vidite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

... Pitao kolegu Devića

Haris Zahiragić (zastupnik)

i on rekao još rečenicu da završim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Govorim u ime Kluba.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolegicu Vedranu ste pitali. Kolegicu Vedranu ste pitali. Sada ste mi opet uzeli pola minute. Volio bih da mi niste uzeli pola minute. Vedranu ste pitali kolega Okerić. Provjerite, pa eto, ako bude, ja ću naredni put sam uzeti sebi 5 minuta od diskusije. Eto. Komunalno javno preduzeće, Park, Rad i sva druga s takvim kadrom i ta me djevojka pita ima li smisla u ovom društvu studirati? Ja kažem naravno da ima. I pitam vas ovdje koji ste stvarno studirali, sjećate

li se indeksa? Evo, tu je moja asistentica Darja Softić, sad profesorica na fakultetu, vježbi, kolokvija, potpisa, maltretiranja, neprospavanih noći.

Ja, hvala Bogu, nisam padao ispite, ali ima kolega koji nisu mogli stići. Morali su raditi uz fakultet, pa su teško to sticali, teške poslove radili, pa trčali iz treće smjene ujutru na ispit. To nije samo stvar učenja, to je stvar karaktera čovjeka, a čovjek koji odbije da u fazi tog života stiče obrazovanje, pa neka odbije i da bude ministar i direktor, jer to nije moralno, to nije normalno. Sjećate li se toga? Sjećate. E, toga se ne sjećaju neki direktori, neki ministri zato što nisu taj proces svog života prošli. Jedna je stvar stručnosti koja se tako stiče, a druga je stvar karakter čovjeka koji se tako brusi ili nekarakter koji nalazi rupe u sistemu koji je napravio ovdje i SDA je u tom učestvovala u pravljenju tog nesistema, a ljudi koji prihvate kroz te rupe prolaziti, ti ljudi nisu za najodgovornije funkcije. I rezultati njihovog rada neće doprinijeti ni na koji način. Dolazimo do ministara i do biografija ministara. Maloprije sam kazao, Adnan Šteta jeste zaista jedan od vrijednijih ministara u Vladi KS, trudi se čovjek, kako reći onaj Fikret, trudite se, raditi se. I trudi se. Ja ne bih zaista zbog toga što se trudi i mislio sam da time kompenzira formalno obrazovanje, ali kada je čovjek stavio ekspert iz oblasti ekonomije, mene to zaboljelo. Ja imam prijatelje profesore koji su završili na najboljim univerzitetima na svijetu ekonomiju, biznismene koji je prave milione maraka, ne ovdje s budžetom, nego vani, nisu se usudili nazvati ekspertima. Nama u CV-u ministra Štete piše da je ekspert za ekonomiju, iako je završio taj Visoku školu za ugostiteljsku djelatnost na Sokocu. Ne karikiram i ne vrijeđam. Nemojte to raditi, to nije normalno. Ministar Bojan Bošnjak. Pitao sam koje su reference čovjeka? OK, bio savjetnik načelnika HDZ-a u Varešu. OK. Ne znam političke odnose, korektan je taj načelnik Vareše, iako je iz HDZ-a. Bio ministar Stranke radom za boljitak Lijanovića od kojeg je i Lijanović i čitava stranka, danas presuđen. U Vladi ZDK i zastupnik. Tamo gledam reference, guglam čovjeka, reko da nije neki ekspert iz oblasti komunalne privrede, da nije arhitekta, nije, da nije građevinski inženjer, nije, jel barem mašinski inženjer, jel završio ETF, pa da na neki način može kompenzirati. Nije. Jel dobar pravnik? Nije? Šta je? Političke nauke završio. Kakve veze političke nauke imaju sa prostorom, građenjem, zaštitom okoliša, ekologijom i komunalnom privredom? I ko da nismo imali Arhitektonski fakultet, Građevinski, profesore, asistente, docente, ne. Čovjek smo doveli, ja sam, dakle, nisam lokal patriota, bio čovjek ministar u Vladi jednoj, sad u drugoj, isto kao da je ekspert te oblast, ali nije bio ministar ovoga, bio ministar vodoprivrede i šumarstva. Dakle, čovjek je ekspert za sve. Ja mu pogledam CV, čovjek radio u nevladinoj organizaciji, nekoj koja se bavi pozitivnim vrijednostima. A Budžet u Kantonu Sarajevo je sa Zavodom za zapošljavanje i ZZO-om 2 milijarde maraka.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Završavam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

E nemojte više.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Sve dok ne budemo. Samo na rečenicu nemojte da stanem na pola rečenice.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Puno ste pričali, puno ste pričali, dovoljno je, ostavite za drugu diskusiju. Sljedeći zastupnik Faruk Selmanović izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Okeriću, to nije korektno, to je.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imate riječ kolega Selmanoviću. Uključite kolegu Selmanović, izvolite, imate riječ?

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Ja moram ovdje istaći da nisam zadovoljan dostavljenim odgovorima i da sam ponovo pregledao materijal pa vas, pa vas molim da mi pismeno dostavite odgovore na pitanje. Kolega Uk je tu je rekao da je vd premijer, pa nažalost, moram vas informisati kolega da niste vd premijer, vi ste od 26.10. imenovani za kandidata za premijera, a vaša Vlada je razriješena i ona formalno-pravno ne može obnašati svoju dužnost od 25. 10. Tako da niste vd premijer. Ono što mi je drago čuti iz vašeg Ekspozea jeste rekli da će biti to centar filma, snimanja Sarajevo, da će biti i meni je drago da ste vi tu promijenili mišljenje, odnosno vašeg prethodnika. Mislim, ne mislim na vas u ime prethodne Vlade, nego na premijera Fortu koji je rekao da je Sarajevo centar ničega, pa evo, drago mi je da ste ga razuvjerili u tome da ipak je Sarajevo centar nečega. A sumirajući danas ove rasprave koje smo imali o Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade, uz najbolju namjeru, nemoguće se oteti utisku da je cjelokupan proces imenovanja Vlade Kantona Sarajevo, a počevši od dana pripreme, pa ostavke premijera, pa donošenje odluka, obilježen brojnim propustima od kojih su neki proceduralni, pa neki materijalni, pa neki suštinske prirode, pri čemu je važno istaknuti da ovi propusti imaju isti pravni značaj i težinu sa aspekta i principa ustavnosti zakona. Bez obzira na brojnost i pravni karakter samih propusta, a mi već, evo, danas možemo sa sigurnošću utvrditi jer će skupštinska većina, pretpostavljam, kao i sve do sada, usvojiti ovu odluku, Kanton Sarajevo će ući u period ozbiljne pravne nesigurnosti i nestabilnosti, a posljedicu takvog stanja najprije će ostati građani Kantona Sarajevo. Neodgovorno vođenje, najvažnijih ustavno pravnih procesa u Kantonu Sarajevo, a imenovanje Vlade jedan od najvažnijih nažalost, postoje naša svakodnevica ali i prepoznatljivo obilježje djelovanja vlasti u Kantonu Sarajevu u proteklih nekoliko godina. Kao najbolja ilustracija pravne nesigurnosti može poslužiti iskustvo sa reorganizacijom Vlade Kantona Sarajevo u proteklom periodu koje od strane Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, više je puta okarakterisano kao neustavno. Žalosti činjenica da trenutna vladajuća većina iz tog iskustva nije izvukla nikakvu pouku i da nije pokazala minimum spremnosti da unaprijedi i na viši nivo podigne vladavinu prava. Vidite žar i energija s kojom je ova Vlada krenula i gdje je negdje u svom, ajde kažemo začetku, imala nekih propusta, nadali smo se da će se to promijeniti. Međutim, trenutno vođenje politika pokazuje da to nije bilo trenutno neznanje ili nesnalaženost, nego se radi o prepoznatljivoj dimenziji i trajnoj karakternoj odrednici aktualne vlasti. Ovo potvrđuje da se okolnosti i činjenice mogu mijenjati ali da se modus operandi ove vlasti ipak ne mijenja, ona ostaje konstantna. Upravo ova praksa će biti ono po čemu će ova vlast biti upamćena. Smatram da osim zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, koji prisustvuju na usvajanju neustavnih zakona i donošenju neustavnih odluka, najveću odgovornost za ovakvu praksu i dalje snosi rukovodstvo Skupštine Kantona Sarajevo koji u uprkos brojnim presudama Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine u proteklih par godina potvrđuje da i dalje grubo krši Poslovnik, i dalje nastavlja sa praksom nepoštivanja zakonskih procedura, Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo, Ustava Kantona Sarajevo, Ustava Federacije, pa samim tim i Ustava Bosne i Hercegovine. Krilatica ove većine u Skupštini, a gledajući njihov odnos prema poslaničkim obavezama, možda bi se najbolje mogla odslikati kroz poznatu konstataciju: ako se činjenice ne slažu sa mojim mišljenjem tim gore po činjenice. Postaje očito da Kanton Sarajevo postaje primjer organizovanog haosa, bar je nešto organizovano, koji nastaje kao rezultat negacije principa ustavnosti zakonitosti, prije svega u radu Skupštine i Vlade Kantona Sarajevo, a zatim i njihovih pratećih službi. Kontinuitet

neustavnog i nezakonitog djelovanja predstavlja možda i najveći poraz Skupštine Kantona Sarajevo, koja još uvijek ne pokazuje da je smogla snage da konačno zaustavi i prekine praksu urušavanja ustavno pravnog poretka, a kao što sam rekao, ne samo Kantona Sarajevo, nego i Federacije Bosne i Hercegovini i države nam domovine Bosne i Hercegovine. U toku današnje, evo samo moje rasprave ali i rasprave, i kolega i kolegica ukazano je na brojne primjere kršenja propisanih poslovnčkih ili zakonskih procedura. Ovo će zasigurno u proteklom narednom periodu Kanton Sarajevo izložiti ozbiljnoj neizvjesnosti i riziku, jer ne možemo isključiti mogućnost da kad donesemo odluku, upravo će ista biti predmetnom ustavno pravne provjere pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, te iz dosadašnje prakse možemo zaključiti da će ona i rezultirati njenom neustavnošću. Na osnovu brojnih primjera osporavanja zakonskih propisa i odluke od strane Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, a koje je ova Skupština u prethodnom periodu usvajala, nije teško izvesti zaključak da postoji osnovana sumnja, da se i današnja odluka Skupštine Kantona Sarajevo od Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine proglasi neustavnom. U prilogu osnovanosti ovakvih tvrdnji moguće je navesti brojne argumente, ali ja ću ovom prilikom samo navesti nekoliko. Komisija za izbor i imenovanje i administrativna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo je razmatrajući ostavku premijera Kantona Sarajevo, usvojila Mišljenje kojim prihvata ostavku premijera Kantona Sarajevo, iako Komisija nema nadležnost za prihvatanje ostavke. Poznato je da svako postupanje izvan propisanih nadležnosti provedene radnje i donesenih akta čini pravno ništavnim. Također, Komisija je u svom radu nastavila slijediti već razvijenu praksu nepoštivanja procedura i pravila kojima se definišu rokovi za sazivanje i održavanje sjednica radnih tijela Skupštine Kantona Sarajevo. Komisija u svom Mišljenju bez mišljenja uopće nije iznijela, odnosno zauzela bilo kakav stav u odnosu na razloge koji je premijer naveo prilikom podnošenja ostavke iako je to bilo u nadležnosti Komisije. Komisija ima obavezu dati mišljenje o podnesenoj ostavci sa aspekta navedenih razloga za ostavku, a to Komisija nije učinila. Propuštanje obaveze davanja mišljenja o razlozima ostavke premijera, ne samo da predstavlja neizvršavanje obaveze od strane Komisije, nego dovodi u pitanje i ovaj proces koji se odnosi na potvrđivanje ostavke premijera, a tako i na potvrđivanje nove Vlade Kantona Sarajevo. Ovdje se potvrđuje da se nastavlja praksa grubog kršenja Poslovnika Skupština Kantona Sarajevo, a upravo je to bio razlog da Ustavni sud FBiH proglasi neustavnim zakone koje je ova Skupština donosila u proteklom periodu. Poslanicama u Skupštini, ali i široj javnosti, ni nakon današnje sjednice Skupštine ostaje nepoznato koji su to razlozi za podnošenje ostavke premijera. Naime, niko poslanicama, a ni javnosti nije objasnio šta u stvari znači i na koji način je utvrđeno postojanje nove skupštinske većine kao razlog za podnošenje ostavke. Posebno teško kršenje Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ogleđa su u donošenju Odluke od strane ove Skupštine kojom se razrješava Vlada Kantona Sarajevo, iako zakon.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Selmanoviću.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Evo, još, iako Zakon o Vladi Kantona Sarajevo propisuje da Kantona Sarajevo može prihvatiti ostavku premijera, a da ne može donijeti odluku kojom razrješava Vladu Kantona Sarajevo. Ostatak u drugog diskusiji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem se i ovaj obzirom da ću pričati o kriminalu, očekujem da ćete me prekinuti, pa eto u okviru 10 minuta? Ne. Zapravo, radi se jedinstven slučaj, jer mi smo ovdje godinu dana

jedinstven slučaj da mi na sjednici Kantona uredno imamo od 10 sati ujutro do sada imamo preko 10 ministara prisutnih, znači tu je 12, 13 ministara koji su prisutni pa mi daje jedinstvenu priliku da ih upoznam, da ih upoznam, posebno neke koji su došli iz Mostara, Zenice, Skoplja itd, da ih upoznam sa situacijom u Skupštini Kantona da se ne iznenade, da ne kažu da nisu znali. Dakle, mi ćemo vrlo brzo imati tačno jednu proslavu, toj je 10 godina otkako Skupštinom Kantona i Vladom Kantonu uz dva mala prekida vodi jedan čovjek, to možda ovi ministri ne znaju, ovaj vodi jedan čovjek, i to onako konstantno i dobro, iako nije tu sada, nego je na državnom nivou i dalje upravlja ovom Skupštinom Kantona. I on je stvarno ne može se griješiti dušao uspio je okupiti 3 političke partije, držati nezavisne pod kontrolom itd i gotovo u cijelom periodu u komadu kroz političku partiju SDA, koja je škola takvog vladanja bila, do sada političke partije NIP,, dakle, da upravlja ovim Kantonu. Ono što je, ono što je interesantno, a to je da je jedini politički program, jedini cilj bio takvog upravljanja je zapravo rušenje sistema bilo kakvog sistema, od sistema vrijednosti do pravnog sistema, a iz razloga samo zato da bi on, koji je manje stručan od drugih, mogao da upravlja, a onda su u takvom sistemu dobili prostor i ljudi koji nisu stručni, nisu sposobni da postanu. Nakon kratkog vremena vizionari, da postanu eksperti itd. Dakle, to je jedan specifičan sistem u kome se sada dešava specifična situacija, situacija, a to je da jedan te isti premijer u roku od 6 mjeseci de facto nama izloži 2 ekspozea. Ja nisam slučajno pitao da li novi Ekspoze poništava stari Ekspoze jer je stari još uvijek važeći. Dakle, vrlo se dobro vidi da je gotovo identičan ekspoze i ne znam ni zašto ne bi bio identičan ekspoze. Dakle, gotovo je u, ali ne u broju, alineja u ekspozeu je isti. Međutim, tu se krije ta problematika koju hoću da kažem novim ministrima da zapravo taj jedan koji upravlja ovim kantonom, oni mu služe da upravlja i sprovodi svoje namjere, a to se nalazi u programu ministarstva infrastrukture, prostornog uređenja, građenja itd. Dakle, nije slučajno to Ministarstvo prostornog uređenja spojeno sa ovim Ministarstvom kada je taj isti koji upravlja ovim rekao da će se prostorno uređenje spustiti na opštine i da će se prostorom upravljati faktički iz opština i lokalne samouprave, da bi onda omogućio općinama da rade što rade, a da se Kanton Sarajevo ne pita ni za šta. E, tu je razlika u ekspozeima gdje vi imate u alineji 6 Ekspozea, znači za infrastrukturu, prostorno uređenje itd kažete: "Sada usvojiti ćemo urbanistički plan i tako stvoriti u uslove za planski razvoj našeg Kantona". Šesta, alineja prošlog ekspozea prije 6 mjeseci je glasila: "Nastaviti ćemo štiti vjetrokoriđore i obezbijediti transparentne procese planiranja i gradnje". Dakle, sve je gotovo isto, ali je zabranjena je politika nastavka šticeñja vjetrokoriđora i obezbeđivanje transparentniji procesa i zamijenjena, usvojiti ćemo urbanistički plan. Baš iz tog razloga sam postavio pitanje na koje nisam dobio odgovor, a to je koliki je po važećem urbanističkom planu koeficijent izgrađenosti i koeficijent opterećenosti jedne parcele jel ni vi ni vaš ministar ne znaju, ne znaju ni šta je to, kako ćete onda najaviti da vrlo brzo usvajate urbanistički plan, novi urbanistički plan Kantona, pri tome skidate iz Ekspozea, šticeñje vjetrokoriđora i na sve to po Sarajevu puštate priču da nakon tri godine od kako sam izašao iz Ministarstva, da Kapidžić ne dozvoljava izgradnju po Kantonu. To što vi smatrate da sam ja budala, to je u redu, ali baš da arhitekta zabranjuje gradnju, to je poprilično glupo, međutim kod jadnih građana se to prima. Imate svoje televizije, vi to jako dobro plasirate, znači u opoziciji sam 3 godine, ne mogu da utječem ni na šta, ali ja sprječavam izgradnju. Ne, vi je konstantno i uporno sprječavate samo iz jednog razloga, zato što baš ova studija o vjetrokoriđorima koju ste donijeli vi, pa je mene sačekala u Ministarstvu, se decidno kaže da planovi koji upadaju u to, a bilo je dvadesetak planova, centralnih glavnih planova, da ne mogu imati zgrade veću visinu od 5+6, odnosno 20 m visine i da su im koeficijenti izgrađenosti u okviru 1,2 za stambenu zonu i do 2,0 za poslovnu, da su im koeficijenti opterećenosti 0, 55 do 0, 75, to prvo naučite šta je to, a onda uz takvu zabranu, vi ste vodili pune 3 godine ovaj grad sa Zavodom za planiranje koji nije izbacio niti jedan regulacioni plan, ili ako je izbacio, možda je izbacio jedan plan koji je mimo ovih vjetrokoriđora. Dinamika rada Zavoda za planiranje bi trebala biti najmanje jedan regulacioni plan mjesečno. Vi niste izbacili

ni jedan, a zašto? Zato što ne želite da izbacite plan koji gdje su ucrtane zgrade 5+6 jer je malo investitorima, investitori hoće 26 spratova. I vi ne znate kako da to uradite obzirom za moje odredbe i sprovođenje vjetrokoridora, vi ste to sada u ovom Ekspozeu skinuli. Jasno je i u kojem pravcu idete, jasno je da idete u pravcu usvajanje regulacionih planova koji će omogućiti investitorima potpunu Tibrizaciju grada od Marin dvora, a već ste krenuli u tom pravcu, pa do Ilidže. Dakle, ministar prostornog uređenja, odnosno infrastrukture, mora da zna da je iz Zenice doveden ovdje da to sprovede. To je interes par tajkuna koji su doveli ovog jednog da 10 godina stvara ovu pretpostavku i da ovo radi. Taj prekid od godinu dana kada sam ja bio ministar, zaustavio sam to pod hitno su je oborili, znajte ministri da ste ubačeni u tu igru. To su lični i interesi određenih tajkuna da sprovode i prodaju ovu zemlju za silne milijune, a vi ćete dobiti svoju platu od 3200 maraka, pri tome vam direktori Toplana GRO Rada ima duplu vašu platu. To mora da znate, da znate čemu služite. Ja kada sam uzeo Ministarstvo, nisam htio služiti ništa tome, bili smo smijenjeni i neka smo. Vi nećete biti smijenjeni. Velika je podrška onih koji su vas doveli. Ali morate da shvatite da služite tom cilju i vi i skupštinski poslanici i nezavisni ovi i da će se voda, granica izvorišta ćete ponovo da je pomjerate isto da bi se to pravilo, mi ćemo odavde, nećemo je dati. Ali tome vi služite. I da smo mi takvi, mi bi trebali za vas glasati svi ovdje jednoglasno, da vas izglasamo ako već nemamo većinu, da to zaustavimo, a građani na izborima nek vam ponovno dadnu 50, 60 000 glasova da se okupite ponovo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Već nekoliko sjednica unazad, pa i na onoj sjednici kada smo raspravljali o Prijedlogu deklaracije o vodozaštitnim zonama, svjedoci smo zloupotrebe ustavnog prava svih poslanica i poslanika, a taj Ustav Kantona Sarajevo u svom članu broj 20 nama nudi potpunu slobodu da bilo koga ovdje optužimo za najveće moguće optužbe, pa tako i da služimo mi ovdje kao poslanici, poslanice i ovi ministri, da služimo nekim krmu investitorima, ili znam i ja kako je već kolega maloprije opisao te ljude kojima mi tobože služimo. Moja replika će ići u pravcu da, s obzirom da je opet spomenuto da ćemo smanjivati vodozaštitnu zonu iz razloga što želimo pogodovati investitorima, podsjetiti kolegu koji je to maloprije ustvrdio, da upravo u periodu kada je on bio ministar 15 dozvola za izgradnju u vodozaštitnoj zoni je izbjegao da poništi, tako da to dovoljno govori ko kome služi ili je služio. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ja sam već jednom dolazio u ovu repliku i odgovor na repliku sa kolegom Avdićem i između ostalog, između tog argumenta da je u tom periodu dok sam ja bio ministar da je tadašnji ministar Memić, koji je bio ispred SDA da je izdao dozvole. Ja ne znam imate li neki drugi argument, jer ja ću ponovo da ponovim. Dakle, dozvole koje izdaje opštinski načelnik nije obavezan da šalje ministarstvu, ali je obavezan da šalje Zavodu za planiranje. Niti jednu dozvolu ni ranije, ni poslije, ni taj općinski načelnik, ni jedan drugi općinski načelnik iz SDA nije slao Zavodu za planiranje, gdje sam ja inzistirao i tražio i gospodine Avdić, nemojte meni to prigovarati jer ćete izgubiti, ja sam na svim sastancima, na televizijama govorio to. Nemate potrebe da mene ubacujete u to. Znači ja sam došao da to zaustavim tada u okviru SDA, sada u okviru svih načelnika koji sada rade. Provjerite vi sada vašeg načelnika na Ilidži da li je poslao sve dozvole što je izdao Zavod za planiranje pa onda se javite ovdje da meni imputirate neki ili nečiji kriminal.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala, replika Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Imam te dokumente, naravno, mogu vam ih i donijeti. Kolega vrlo ste dobro upoznati da su te dozvole od strane Opštine Ilidža dostavljene u vašem ministarstvo, ali ste, to ću vas podsjetiti, na prošloj sjednici kada smo razgovarali o ovome, rekli da nije problem što neko to nije dostavio, nego zato što su određeni službenici u ministarstvu to od vas sakrili. To vas podsjećam, možemo pogledati, odnosno poslušati stenograme, gdje ste ustvrdili da je to od vas skriveno. To pod broj 1, pod broj 2, ja vas molim da vam ovo bude posljednji put, ukoliko vas mogu zamoliti da nas optužujete da mi ovdje služimo nekim kriminalcima, jer ću onda i ja svaku sjednicu koristi član 20. Ustava Kantona Sarajevo i o vama ovdje govoriti šta god želim, optuživati vas za različite optužbe. Ja vas molim da to ne radite zato što mi jednostavno nismo to zašto nas vi optužujete svojoj prvoj diskusiji maloprije, a to je da mi ovdje služimo nekim lobijima, građevinskim kriminalcima itd? Najlakše je ovdje svakoga optuživati, kao što kolega nikada ne propušta priliku da optuži ministre iz prošle Vlade, a ne nudi ni jedan dokaz evo, imate da prijavite korupciju na ulazu ovdje u salu, imate ono sanduče, možete i anonimno, to uradite, nemojte, molim vas da optužujete bez ikakvih dokaza, kao što vam to očito postaje običaj.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Imate još jednu pravo. Replika zastupnik Faruk Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ja ne znam šta drugo onda da diskutujem izuzev da pokušavam da udarim na vašu svijest? Mislim, ja nikoga ne optužujem, niti ću ja nekom fiktivnom Uredu za borbe protiv korupcije koji je ovdje formiran i znamo ko mu daje platu i odgovara premijeru Vlade, ja sam to vidio u Vladi, to ne služi ničemu. Neće ja nikoga prijavljivati, ali ako svi mediji objave da je firma koja je gradila prugu kupila plac na Marin dvoru i onda svi vidimo da je na tom placu napravila parking i ogradu, što se ne može uraditi bez građevinske dozvole, a na tom placu, dio tog placa je i koncertna dvorana u važećem planu. I onda kad ja to kažem, jel ja trebam da kažem da vi se borite protiv korupcije i kriminala, a pri tome ta firma koja je izvodila prugu je u ugovoru koji vi ne želite da pokažete i u svom svom tom vašem transparentnom radu, vi i dan danas ne želite to da pokažete. E sada mi, gospodine Avdić, odgovorite, pa eto, eto, ja samo odgovorite sebi onda kad dođete kući, zašto to na Marin dvoru je napravljen parking firme koja je kupila to zemljište, a izvodila i radove za prugu, a pri tome je pruga je sa 40 000 000 izašla na 75 ili Bog zna koliko, sa dougovaranjem, milijunskim dougovaranjem. I ja treba da pričam da je to dobro i da građanima kažem to je odlično. Pa nije opozicija za to, zato je pozicija izgleda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Aljoša Čampara prva diskusija.

Aljoša Čampara (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja se iskreno nadam da neću dugo i da neću oduzimati vrijeme. Evo, dosta je nekakve žući ovdje proliveno i nekih diskusija, odgovora, replika. Nisam ovaj na tragu izazivanja. Premijer je izašao, ali imao sam nekoliko sugestija premijeru. Imali smo priliku da slušamo njegov ekspoze. Što se mene tiče, Ekspoze je jako dobar, sistematičan, posložen po resorima, ali naravno, ekspoze je uvijek nešto što predstavlja određenu viziju, neke želje od samog premijera i ministara, šta bi uradili u tom nekom budućem periodu i smatram da su stvari dobro posložene i što više iz toga Ekspozea, kroz sam program rada Vlade i ministarstava bude urađeno, mislim da će rezultati sigurno biti dobri i neće nedostajati.

Prilikom same izglasavanja smjene prethodne Vlade ja sam i tada, jel novom i starom premijeru, rekao da nisam baš bio zadovoljan rezultatima ove Vlade koja je radila nekih 6, 7 mjeseci, da su rezultati bili mršavi. Naravno, imajući u vidu i sve ono što se dešavalo u samom radu parlamentarne većine i svega onoga što mi je od početka izgledalo, da to neće ići u željenom pravcu i da će doći do određene rekonstrukcije ali evo, sada smo u situaciji stvarno da krenemo sa radom Vlade Kantona Sarajevo i očekujemo svi, barem ja očekujem i tako ću se ponašati i prema premijeru i evo i želim na neki način možda ovaj i da upozorim da smo mi zastupnici ovdje birani od strane građana, da su nam građani dali povjerenje, mi smo formirali parlamentarnu većinu i onda smo mi bili ti koji smo dali povjerenje premijeru i ministrima da vode ove resore. Izvršna vlast je vrlo teška, mi svi znamo ili većina nas zna razliku između izvršne i zakonodavne vlasti, a naročito oni koji su obnašali izvršnu i zakonodavnu, znaju da je puno teže biti u izvršnoj vlasti i raditi u izvršnoj vlasti ovako kompleksne poslove, posebno u Kantonu Sarajevo, koji bi trebao biti motor, koji bi trebao biti pokretač, koji bi trebao biti centar zbivanja i dešavanja u Bosni i Hercegovini i koji bi trebao biti na neki način i reper, odnosno pokazatelj i drugim Kantonima kako će raditi, kako će se razvijati. Naravno da je Kanton Sarajevo i centar Bosne i Hercegovine i najviše dešavanja je u Kantonu Sarajevo, gradu Sarajevo, i mislim da grad Sarajevo treba biti jedan europski centar i treba biti sigurno i može biti centar regije. Na ovaj način kako se ovo do sada radilo, mislim da neće biti i da ne može biti e upravo iz tog razloga tražim od premijera i od Vlade i od ministara da daju svoj maksimum i da krenu u realizaciju onih projekata koji su, evo, izloženi ovdje i u ekspozeu, a da ćemo mi ovdje kao zastupnici vrlo pomno to sve pratiti i analizirati. Treba premijer i Vlada i da čuju diskusiju i opozicije. Naravno, pozicija ima pravo da kritikuje i logično je da se saslušaju i te neke stvari. Ja bih se s nekim stvarima stvarno složio ovdje što je opozicija govorila, posebno vezano za eventualno, ja stvarno ne znam, nemam tih podataka, evo, premijer je tu, premijeru, mislim da ste vi u svojim odgovorima rekli otprilike da ćete vi provjeriti vezano za ove određene diplome koje postoje ako ništa, postoji neka priča i da je Ured za korupciju, jer ja kao zastupnik ove parlamentarne većine koja podržavam vas kao premijera i glasat ću za vas i za ovu Vladu, nikad neću glasati i bit ću uvijek protiv onih koji se bave falsifikovanjem diploma. Ja sam to, npr dokazao nekoliko puta ili više puta da bismo bili konzistentni do kraja na primjeru direktora Obavještajno sigurnosne agencije gospodina Osmana Mehmedagića, koji je falsifikovan, ne znam 2 ili 3, pa je nešto mijenjao pa ih je proglašavao tajnim itd. Dakle, i mi kao društvo to ne smijemo dozvoliti. Vi kao premijer, mlad čovjek, za koga ja sigurno smatram da ste vi pošten čovjek, da hoćete dobrobit ovim građanima i Kantonu Sarajevo nemojte sebe slučajno nikada dovest kao prvog čovjeka izvršne vlasti, kao premijera, u situaciju da nekome pogodujete i da puštate nekoga ko je bilo pravo malverzaciju, uradio sa diplomama, kupio, falsifikovao, ne znam već šta je uradio, da mu date neku podršku u smislu da bude i ministar, da bude direktor, da obnaša neku dužnost. O tome stvarno vodimo računa i mogu se složiti sa dijelom diskusija zastupnika opozicije samo trebamo biti, naravno, konzistentni jer smo to imali priliku gledati u prošlosti šta se sve radilo? Imali smo mi priliku gledati ovdje kako je Univerzitet i Senat oduzimali diplome nekim profesorima sa Medicinskog fakulteta i našoj kolegici ovdje koja sjedi s nama u skupštinskim klupama i dobro je da počne država djelovati, da počne raditi. Ja nisam stvarno fan ni pobornik ovih nekih privatnih fakulteta koji su, hajde da kažem, možda malo sumnjivi ili na neki način ima ih po teritoriji Bosne i Hercegovine, ali niti ja niti bilo tko od nas nešto može tu posebno promijeniti. Nažalost, ova država je dozvolila akreditaciju takvim fakultetima i ti ljudi koji završe te fakultete jednostavno postaju konkurentni na tržištu rada. To je tako, ali evo isto radi konzistentnosti i radi dosljednosti, da ne bi bilo naši, vaši, oni ovi. Kada se spominju neki ljudi, onda treba reći naravno da je bilo i u drugim strankama ovih npr sa Sokoca koji su završavali i doktorirali na nekim fakultetima, ma i obnašali dužnosti ministara u Vladi Federacije 8 godina. E sad ja ne znam, možda je to neki drugi fakultet na Sokocu, možda nije na dvije vode, možda je na četiri,

ali dakle, bilo je takvih i moramo biti konzistentni, moramo biti poštteni, moramo istinu govoriti. Ja sam protiv tih fakulteta, ali ne mogu ništa nešto posebno kao pojedinac promijeniti, niti ne znam možemo li mi ovdje kao Skupština ovaj to promijeniti. Mislim da je to pošast koja koja očekuje ovo društvo i to će biti ozbiljan problem jer mi inače imamo problem i u obrazovanju i u takvim stvarima. Ali premijeru iskren da vam budem, u meni možete imati partnera, prijatelja, nekoga zastupnika koji će vas podržavati za dobre stvari, ali budite sigurni da ću vas ja kritikovati za sve ono što nije dobro i uvijek ću biti na strani onoga što predstavlja vladavinu prava i od mene ne možete nikad očekivati, ni vi ni ministri zato što dolazimo iz parlamentarne većine da možete imati podršku za neke stvari za koje stvarno ne trebamo, ne treba da imamo podršku i ne trebate vi da imate podršku, bez obzira jesmo li pozicija ili jesmo li opozicija. Mi smo se ovdje zakleli na Ustava, mi na zakone i na Poslovnik, itd. Mi se moramo držati vladavine prava, boriti se protiv korupcije. Ukoliko ima nekih elemenata da se sumnja na njih, vi trebate prvi biti tu i reagirati kao šef izvršne vlasti u Vladi Kantona Sarajevo. Ja ne sumnjam stvarno u vaše dobre namjere. I druga stvar morate biti hrabri, morate hrabre odluke donositi, morate hrabre poteze vući, morate smijeniti ministra ukoliko ne radi dobro svoj posao, ministar mora smijeniti direktora ukoliko ne radi svoj posao. Dakle, s tim moramo biti načisto ako hoćemo dobro ovome Kantonu, ovim ljudima, ovim građanima. Nemojte da dođemo za 6 mjeseci u istu ili sličnu situaciju i da onda pričamo neke druge priče. Dakle imate podršku, budite hrabri, budite časni, budite poštteni, ne sumnjam, stvarno ne sumnjam u vašu iskrenu namjeru, tu smo da pomognemo. Neka opozicije, neka kritikuje, to je dobro, biti ćete oprezniji, bolje ćete raditi i mi ćemo bolje raditi, zato i postoji u demokratskom svijetu pozicija i opozicija. Ja vam želim sve najbolje, ali da znate da ćemo i mi biti kritični iz pozicije prema vama i prema radu. Nema izvještaja koji su negativni da ćemo ih podržavati. Nema onih koje ćemo protežirati samo zato što pripadaju jednoj, drugoj ili trećoj političkoj partiji. Dajte kvalitetne, dajte sposobne, dajte stručne, dajte obrazovane, dajte vrijedne, dajte pametne ljude. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

U najvećem dijelu diskusije se slažem sa kolegom Čamparom, samo se sada postavlja pitanje evo, ja ću dozvoliti sebi da ja ispred opozicije postavim to pitanje i kolegi Čampari koji podržava ovu vlast i Vladu. Kada ćete početi provoditi ovo u djelo što ste vi kazali? Jer mi čekamo da vi falsifikatore diploma, radnog staža, radnog iskustva, smijenite, ima već tri godine. Znači ti ljudi falsifikuju javne isprave, i vidite "by the way", dobar dio takvih kadrova sjedi u vašoj trenutnoj stranci i na pozicijama su već po dvije, tri godine. Apsolutna podrška svakome onom ko falsificira diplomu apsolutna podrška je od nas kao Kluba da to smijenite. Međutim, kolega, to što ste vi rekli je sve dobro, super podržavamo, ali mi nismo vidjeli u pet godina da je ova aktuelna vlast, a ja ju zovem vlast od pet godina, da je ona povukla i jedan potez da nešto tako uradi. Čini mi se da ministar Delić je bio jedan od ministara koji je znao nešto u tom segmentu povući, ovo sve drugo se vuče jel, što kažu tri, četiri godine. I evo, mi čekamo da vi djelujete. Vi ste sada deklarativno kazali upravo ono što mi mislimo, ali konkretnih djela nema. A što se tiče diskusije, u najvećem dijelu je podrška od strane nas. Mi smo isto kazali ni za jedan izvještaj koji je negativan mi kao Klub nećemo glasati. Evo i vi to mislite a, ne znam kako bi neko drugačije mogao misliti, jel? Ali dajte, počnite to provoditi u djela i nećete imati problem nikakav s opozicijom da vam tu da podršku. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prva diskusija zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo, maloprije sam iskoristio priliku i ljude koji prate naš rad putem medija, informisao da svatko od nas ima neograničeno pravo da optužuje po članu 20. Ustava Kantona Sarajevo bilo koga za kriminal i slično, a da s obzirom na to ne snosi nikakvu odgovornost. Također bih htio da informišem da postoji razlika između nečega što se zove ekspozice, očekivao sam od kolege Šaljića eventualno da nam onaj to, pošto bilo je ovaj u prošlosti, objašnjavao nam je neke pojmove između ekspozice i programa rada vlade. Ekspozice od francuske riječi ekspozice, znači izvještaj, referat na neku temu itd. Ne postoji nigdje tačno određena struktura ekspozice, koliko taj ekspozice treba da bude dug, njegov sadržaj, tako dalje. I on nije isto što i program rada Vlade koji se usvaja, odnosno nakon usvajanja budžeta, s obzirom da taj program mora prati finansijska osnova za realizaciju mjera koje taj program, program rada Vlade podrazumijeva. Dok kod ekspozice imamo različite ekspozice. Imali smo bivšeg premijera Srbije Aleksandra Vučića, koji je čitao cijeli dan svoj ekspozice, pa ga je opozicija prestala slušati nakon tri, četiri sata ili smo imali Silajdžića ili kako se zvao premijer do 2002. godine, koji uopšte nije imao ekspozice ili imamo ovaj ekspozice 25 stranica, ili smo imali ekspozice premijera Novalića iz 2015. koji je imao 7 stranica i 8 mjera. Znači, postoje različiti ekspozice. Međutim, razumijem i opoziciju da temu ekspozice doživljava i da kažem upotrebljava u svrhu kao da već kritikuju Nacrt Budžeta, budžet ili program rada Vlade koji još uvijek nije i prirodno je da nije usvojen. Čuli smo i riječ participativnost koja je veoma značajna, posebno posebno u 21 vijeku, i ona ustvari podrazumijeva uključenost. Kada u pitanju uključenost ja bih samo podsjetio ovaj kolege i iz opozicije na njihovo neučestvovanje u radu komisija prošle sedmice, kada smo ovaj sazivali različite komisije kao radno tijelo koje se ne plaćaju, tako da nema kazne za nedolazak, bilo je kolega koji na te komisije nisu dolazili. Postoji kolegica i kolege i neki klubovi kojih barem pola ne dolazi uopće na sjednice ove Skupštine, tako da i to bi se trebalo zvati participativnost. Čuli smo i nezakonitost rada čak u sintagmi, bogami nezakonito radite, s tim da nismo čuli koji smo to zakon prekršili sa ovim načinom imenovanja Vlade ili koji član Poslovnika, zakona, Ustava itd, samo smo čuli, uopštene optužbe. Inače, kada slušate optužbe za kriminal, koje su pretjerane, to vam je isto kao što su u prirodi najljubomorniji ljudi upravo oni koji vole da varaju, pa valjda onaj kroz taj psihološki projicirani obrazac misle da su svi drugi takvi. Kada je u pitanju ovaj Ekspozice, on, naravno, nije potpun zato što se, zato što on ne sadržava sve mjere koje smo mi dogovorili iz stare većine i na te mjere smo dodali i neke kojih smo, do kojih smo došli u međuvremenu, rada šestomjesečnog prošle Vlade, kao i one mjere koje su predložile uvažene kolege, samostalni poslanici i poslanice koji su u posljednjih desetak dana radili na radnim sastancima i predlagali svoje mjere koje trebaju da se nađu u programu rada Vlade, odnosno svih ministarstava za koje danas imenuje ministre, odnosno ministrice. Ono što je meni bilo jako važno, ono što je važno Klubu SDP-a, mi smo i kroz te radne sastanke i kroz sve diskusije i prošli put kada smo pravili i mjere Vlade i sarajevski ugovor ili dogovor, bilo nam je jako važno da se nastavi podrška koju je na jako dobar način započeo i realizovao naš ministar Damir Filipović u vremenu šestorke i ima u Ekspoziceu obećanja i da, sada je 5,5, miliona za pomoć mladima pri kupovini stana i da će se to nastaviti. Ovo je prva Vlada koja je obezbijedila besplatne udžbenike za sve osnovce u Kantonu Sarajevu i besplatan javni prijevoz za sve studente i srednjoškolce u Kantonu Sarajevo, ono na čemu insistiramo, vjerujem svi je da se sa tom mjerom nastavi. Ovo je Vlada koja je uradila pripreme korake za izgradnju Univerzitetske biblioteke, što je veoma važno za naš Univerzitet. Ovo je Vlada.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oprostite kolega Avdiću, zamolio bih službu samo da upozori zastupnike u hodniku da ne galame.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ovo je Vlada koja je obezbijedila uslove i realizovala rekonstrukciju ili, možemo reći, novu izgradnju nove tramvajske pruge i koja je obezbijedila sve uslove za izgradnju nove pruge prema Hrasnici i trolejbuske mreže do Vogošće. Nama je važno i mi podržavamo Vladu koja će to nastaviti. Ovo je Vlada koja nam je obećala kao Klub SDP-a, s obzirom da smo prije dvije godine inicirali usvajanje Zakona o komunalnoj policiji, da će novi ministar raditi na tome da će nam ponuditi Nacrt Zakona o komunalnoj policiji koji ćemo ovdje usvojiti da bismo i na taj način pomogli rješavanje komunalne higijene u Kantonu Sarajevo, ovo je Vlada od koje smo čuli od premijera da će se usvojiti novi Urbanistički plan koji je istekao 2015. godine i mi smo danas slušali kako je neko izbjegao da usvoji urbanistički plan. Da, to se izbjegava od 2015. godine, taj Plan i usvojen '86 i istekao je 2015. godine. Dobili smo obećanje da ćemo u doglednom periodu dobiti prednacrt i nacrt tog Plana, koji nam je veoma važan da bismo konačno došli i do usvajanja zakona koji će nam omogućiti legalizaciju bespravno izgrađenih kuća u Kantonu Sarajevo, o čemu je često i kolega Dević govorio i kolega Irfan Čengić i kolega Redžo Lemezani su inicirali usvajanje zakona kojim ćemo omogućiti legalizaciju tih kuća. A za mene sa Ilidži je veoma važno s obzirom da imamo oko 10 000 takvih kuća, veoma važno i za Novi Grad, za Stari Grad, za općine koje imaju veliki broj nelegalno izgrađenih kuća još od '70.-tih godina i koje jednostavno trebamo naći zakonski način da ljudima pomognemo i da te kuće uvedemo u zakon, odnosno da ih legalizujemo, one koje je to moguće uraditi, s obzirom na druge zakone, eventualno odluke o vodozaštitnoj zoni, aerodromskom koridoru itd. Ovo je Vlada i ovo je ministrica i mi smo skupštinska većina i čini im se Skupština u cjelini i opozicija i pozicija su prije dvije sjednice se bili suglasni da je potrebno da osnažimo resurse i kapacitete centara za socijalni rad i generalno Ministarstva koji se bavi socijalnom zaštitom. Evo, svjedoci smo koliko je važno to Ministarstvo i koliko su važni ti kapaciteti, a svjedoci smo i informisani smo da ljudi koji rade u socijalu, odnosno u centrima za socijalni rad i drugim ustanovama iz oblasti socijalne zaštite, imaju daleko najmanje plate od svih oblasti u Kantonu Sarajevo, ova Vlada je obećala da će u narednom periodu povećati plate tim ljudima koji vrijedno rade u jednom veoma, veoma osjetljivoj i teškoj oblasti. Ovo je Vlada, mi smo Skupština, koja je na prošloj sjednici i napravila jedan korak ka izgradnji nove zgrade za Upravu policije. Više puta su primani, odnosno raspisivani konkursi za prijem novih policijskih službenika, to moramo nastaviti, ovo je Vlada koja će to nastaviti, zbog toga će imati podršku Kluba SDP-a, ovo Vlade koja je spomenula i u Ekspozeu, da će nastaviti na izgradnji muzeja Ars Aevi i da će nastaviti podršku institucijama kulture od značaja za Bosnu i Hercegovinu. Mislim na Zemaljski muzej, Umjetničku galeriju, Historijski muzej Bosne i Hercegovine, Muzej književnosti i pozorišne umjetnosti, Biblioteku za slijepa i slabovidna lica, Univerzitetsku biblioteku Bosne i Hercegovine i Kinoteku Bosne i Hercegovine. Ova Vlada je već uradila određene korake preko Rektorata je potpomognut rad Zemaljskog muzeja sa nekih 60 postotaka potreba njihovog hladnog pogona. Ministar Magoda je prihvatio inicijativu kolege Davora Čičića da se na sličan način preko Ministarstva kulture pomogne rad Muzeja književnosti, Historijskog muzeja i Umjetničke galerije Bosne i Hercegovine. I trenutno smo u radu na izradi odluke kojom ćemo im pomoći i to je veoma važno obećanje i rad ove Vlade zbog kojih će imati našu podršku. Ovo je Vlada u čijem Ministarstvu za socijalni rad, socijale je po prvi put pripremljena Strategija demografskog ka razvoja Kantona Sarajevo i to je prvi Kanton u Bosni i Hercegovini koji je pripremio takvu strategiju. Ovo je Vlada u kojoj sjedi ministar kulture Kenan Magoda, koji je pripremio i koji će raditi na izgradnji nacionalnog spomenika, govorim u ime Kluba i završavam za dvije minute, nacionalnog stadiona koji bi se nalazio u Sarajevu, to je projekat koji Sarajevo zaslužuje i to je projekat koji, evo npr je završen u Skoplju, gdje imamo onako lijep nacionalni stadion i želimo da jedan takav i ostane iza ove Vlade i iza ovog ministra Magode. Ovo je Vlada koja je Nacrt strategije kulture, te Vlada koja je spremila Nacrt strategije prema mladima, koja je veoma važna i na kojoj radimo i kroz

komisiju koju vodi kolega Pobrić i koja će nam doći ovdje na usvajanje i koju ćemo zajedno sa ovom Vladom i bliskim Ministarstvima, nadam se i realizovati za dobrobit svih mladih u Kantonu Sarajevo. Evo, govorio sam i u ime Kluba, zahvaljujem se na strpljenju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Avdiću. Zastupnik Muamer Bandić prava diskusija. Kolega Bandiću hoćete li diskutovati?

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Nema kolege Čampare a htio sam njemu malo prije da repliciram.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

U hodniku je, možete tamo jedino njemu replicirati.

Muamer Bandić (zastupnik)

To ste maloprije rekli kolegi Šaljiću da pita Nihada Uka kao premijera u prostorijama ispred, zaista tu nisam nikad čuo nego tad od vas. I to je možda jedna ozbiljna poruka u kojem pravcu vi vodite ovu Skupštinu. Dakle, ja smatram da politički procesi koji vode stranke trojke nisu pokazali se na nivou očekivanja, premijer je rekao da je došlo do nedostatka komunikacije između Vlade i skupštinske većine u jednom momentu odnosno jednog dijela skupštinske većine, pretpostavljam da se to odnosi na Stranku za Bosnu i Hercegovinu. Evo, drago mi je da sada neće biti nedostatka takve vrste komunikacije. Nadam se da će sve ono što nam je obećano i uraditi, međutim ono što ja vidim da potrebe društva ovih političkih dinamizacija političkih procesa u Kantonu Sarajevu ne može pratiti. Mi vidimo u svim institucijama nemoć za vođenje procesa. Mislim da se ta nemoć ogleda, prije svega u onim osobama koje donose političke odluke, mislim čak da ni Skupština Kantona Sarajevo nije to pravo mjesto. Sasvim je jasno da iz nekih postupaka kroz glasanje i kroz donošenje određenih odluka se vidi ustvari da je Skupština kao zakonodavni organ samo formalni organ koji donosi odluke, a da ustvari stvarne odluke se donose u nekim drugim centrima moći. Maloprije je naš kolega Čampara rekao jednu vrlo interesantnu situaciju kako jedan od, ne znam direktora tamo neke službe nema diplomu, imao je falsifikovanu diplomu. Ja se sjećam prilikom prvog imenovanja svi smo bili ponosni kada su imenovali tog direktora, a onda se desi jedna situacija da se u nekom drugom mandatu traži neka diploma, jest, nije, ima je, nema. Ne branim nikoga. Naravno, ukoliko nema neko diplome, treba da bude procesuiran, ali to je imanentno i za ovu Skupštinu, odnosno za ove politike koje su trenutno na snazi. Mi imamo jedan dokument od Ureda za borbu protiv korupcije koji nam ukazuje da u određenim javnim komunalnim preduzećima postoje direktori, rukovodioci, evo direktori ili izvršni direktori, da ne pogriješim, koji imaju u najmanju ruku nedostatak u nekoj javnoj ispravi. Evo kolega Zahiragić je to spominjao, da li se radi o diplomi ili nekom stažu koji je potreban za obavljanje takve funkcije i nisam vidio da se Vlada odredila naspram tog dokumenta iako prilikom formiranja Ureda za borbu protiv korupcije, ja se sjećam dobro, to nije, naravno, vezano za ovu ni za ovu Vladu, ni za ovu Skupštinu, ali to je vezano za ove politike, mislim da je to nekad 2015, '16 koje godine je to formirano, kada je premijer bio predsjednik Naroda i pravde, to je bila najava za strašnu borbu protiv korupcije i svega ostalog što nosi i sa sobom, a onda smo imali jednu situaciju, vrlo interesantnu, da taj Ured kada utvrdi određene nepravilnosti, Vlada i Skupština ne reaguje. A za svaku drugu situaciju od vladajućih možemo dobiti informaciju ako neko prijavljuje određenu vrstu neke nezakonite radnje upućuju nas na Ured. E sada je vrlo interesantno da Ured koji utvrdi određene nedostatke niko ne reaguje. Mislim da takav oblik djelovanja nije prihvatljiv, nije prihvatljiv za građane, prije svega. Zašto? Zato što mi ne poštujemo institucije vlasti i one zakone koje mi donosimo. Ukoliko bilo ko obavlja poziciju a da nije ispunjavao uslove, pored toga što ga smatramo krivičnim djelom, da je zloupotrijebio položaj, da je dobijao

ili službena ovlaštenja, da je dobivao ne znam neka sredstva za koja nije bio u situaciji da dobija, imamo situaciju da od takve osobe ne možemo očekivati da vode ozbiljna javna poduzeća, zato imamo situaciju u Kantonu kakvu imamo, svi se žalimo, evo čak i premijer u svom izlaganju rekao da nije zadovoljan određenim statusima i određenim aktivnostima u tim javnim preduzećima, ne znam sada na koja javna poduzeća je mislio, ali evo, svi možemo da vidimo ustvari u kojem stadiju se nalaze ta preduzeća. Sve se ustvari svodi na centralizaciju donošenja njihovih odluka. Kada kažemo to, mislim prije svega da od strane politika su jako zaštićeni te osobe. Imamo situaciju da njihove izvještaje i programe rada ne dobijemo na vrijeme, to im netko omogućava bez obzira na koji način. Ne mislim ja sada da je ovdje odgovorna Vlada, prije svega na personalnom nivou ne bih zaista nikoga prozivao od ministara u Vladi. Ali imamo situaciju da ne dobijemo izvještaje na vrijeme. To je jedna vrlo loša poruka. Mi jedan zakonodavni organ koji treba da se odredi naspram poslovanja nekog javnog preduzeća, dovedemo u situaciju da raspravlja, ne u realnom vremenu, odnosno kada je taj izvještaj i relevantan, a na taj način oni koji upravljaju političkim procesima pokazuju ustvari pravu moć. Pokazuju gdje je ta moć skoncentrisana. Ono što sam rekao kolegi Čampari za osobe koje je on navodio da imaju lažne diplome, mi imamo jednu situaciju sada koja je vrlo zanimljiva, da praktično ciljano određene osobe dobivaju mogućnost da budu direktori, iako se zna da oni ne ispunjavaju uslove. Na taj način oni koji ih predlažu, ustvari drže ih, evo da kažem, u jednom podređenom položaju i oni su potčinjeni potpuno toj osobi ili grupaciji koja ima utjecaja na postavljanje takve osobe. Dakle, da uradi bukvalno sve ono što se od nje očekuje i što se od nje traži. Mi također imamo sada direktora, po nekim mojim informacijama, nekih službi koji imaju dvojna državljanstva. Ja ne znam da li igdje u svijetu, ako je to tačno, ja sam tu informaciju dobio, naravno, ne bi, evo, zato neću ni iznositi ime, ali onda na to niko ne reaguje, pogotovo u sada položaju u kojem se trenutno nalazimo, kada je političko preslagivanje u Bosni i Hercegovini, pogotovo u bošnjačkom korpusu, sasvim vidljivo i u kojem pravcu nas to preslagivanje vodi? Mislim da dugogodišnje konzumiranje vlasti od strane najjače bošnjačke stranke, ustvari, dovelo do jedne potpune promjene političke paradigme, da se dovelo u situaciju da će se izabrati bilo što drugo osim te stranke i vidjet ćemo ustvari koliko je to sve bilo rizično. Ono što možemo vidjeti jest da je veliki rizik bio na nivou države i na nivou Federacije, jer je i izvještaj komisije utvrdio ustvari da je Vlada na federalnom nivou opstruisana i dakle, da je Visoki predstavnik suspendovao Ustav na jedan dan. Na tim premisama mi ne možemo očekivati da se uradi išta zakonito, mi smo praktično svoje političko djelovanje na nivou Federacije podigli na političko djelovanje SNSD-a koji je permanentno krši Ustav Bosne i Hercegovine. Mislim da to nije dobro, nije dobro, pogotovo za one politike koje zastupaju bošnjačke interese jer mi sada vidimo da konstituisanje vlasti na Federaciji, pogotovo bošnjački korpus, je potpuno potčinio. I mi smo u tom kontekstu u smislu provođenja naših politika, evo da kažemo vrlo skromni. Naravno, naravno, u narednom periodu će se pokazati koje su sve posljedice takvog jednog djelovanja ali se nadam da neće napraviti trajne štete koje neće u konačnici se moći popraviti. Generalno, Ekspoze premijera ne razlikuje se, ne razlikuje se puno od ekspozea koje smo imali prije sedam mjeseci, čini mi se, kada je imenovana prethodna Vlada. Nadam se da će premijer biti dosljedan u provođenju ovih mjera. Ima tamo ministara zaista koji su radili korektno svoj posao, evo, ja npr posebno smatram da nije bilo potrebe prozivati pogotovo ministra Štetu. Mislim da je zaista čovjek korektno radio svoj posao, ne bih umanjivao značaj ni drugih ministara, ali on je pokazao jedan vrlo izražen stepen hrabrosti. S tim se rodite ili ne rodite, to se ne može steći. Oko njegovog obrazovanja i bilo čega drugoga zaista to ne bih komentarisao. Međutim, ima određenih elemenata iz kojih se jasno može zaključiti ustvari, heterogenost postupanja Vlade i, odnosno političkog utjecaja, da li koji dolazi iz skupštinskih klupa, zakonodavnog organa ili iz nekih drugih centara moći, to ne mogu da vidim, ali je sasvim jasno da iz određenih odluka, kao što je Odluka o glasanju za v.d. direktora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove pokazala podijeljenost Vlade na

one koji ustvari žele da postupaju po zakonu i one koji će postupati po političkim naredbama. Ja sam tražio da mi se dostavi kompletan stenogram sa te sjednice, nisam ga uspio dobiti, evo, nadam se da će premijer u narednom periodu to mi omogućiti. Neki ministri su zaista bili savjesni, postupali su po nekoj pravnoj logici da ne glasaju za nešto što je nezakonito, međutim neki određeni, neki određeni ministri su ustuknuli u tom procesu. Slična je situacija bila prilikom razrješenja policijskog komesara, mislim da je to bilo čak i iz prethodnog mandata, mislim da je ministar Katica čak uputio zahtjev za prema Vladi za penzionisanje policijskog komesara. I u toj situaciji je ta heterogenost tih postupaka ove Vlade došla do izražaja. Mislim da zaista Vlada treba da se, koliko je to naravno moguće, oslobodi utjecaja neprincipijelnih politika. Sve politike moraju biti pravno dozvoljene. U jednom momentu one postaju ozbiljni dokumenti, akti, zakoni od kojih građani trebaju da imaju korist. Međutim, ukoliko pogledamo način na koji se donose i vidjet ćemo ustvari da se oni nekako zasnivaju na nekim ličnim interesima. Svi, svi smo mi svjedoci u ovim skupštinskim klupama, prije nekoliko mjeseci smo imali jednu situaciju kada smo trebali da donesemo odluku za studente, da im izvršimo neki povrat sredstava koji su platili, povrat školovanja za školovanje. To je, dakle, pokazalo koliki utjecaj imaju pojedinci na centre moći odlučivanja. Čak smo imali ovdje situaciju da su određeni prijetnje izrečeno pojedinim zastupnicima. Ostali smo jako kasno da radimo, da donesemo odluku, svi smo bili svjesni ustvari da te studente trebamo pomoći. Zamislite kakva je to situacija da im nešto obećamo, a onda ih slažemo, ne realizujemo ono što smo obećali, ali tu se vidi i ta moć utjecaja interesnih skupina na one centre moći koje spuštaju ustvari svoje odluke, na ovaj organ zakonodavni i gdje oni u jednom momentu postaju pravne odluke. To je zaista bilo žalosno da gledamo na koji način smo se mi svi pokušali da dovijamo, kako da pomognemo tim osobama, ustvari, svi smo vidjeli ko je kriv za cjelokupnu tu situaciju i niko nije imao hrabrosti da reaguje na jedan pravan način. Iako su nas studenti tu čekali, bilo nam je neugodno, nije nam bilo baš svima jednostavno da izađemo pred njih, da im kažemo da im ne možemo dati neka sredstva, pa se, eto, odluka donijela. Koliko je bila zakonita, nezakonita, ne znam, ali je zaista bila potrebna. Nismo smjeli poslati poruku našim najboljim studentima da smo spremni kao zakonodavni organ ili organ izvršne vlasti, da ih prevarimo, da ih iznevjerimo, ali smo poslali poruku da nemamo političku moć da savladamo pojedince i to nije dobro za nas. Zato mi imamo ovdje neke slučajeve nerazriješene zato što smo jednostavno sistem rastočili da su pojedinci jači od njega. Što se tiče sigurnosnog sistema, nedavno sam ja imao jednu informaciju, vrlo ozbiljnu, da su došli ovdje, ozbiljni plaćenici koji trebaju da izvrše ozbiljan posao. MUP Kantona Sarajevo je djelovao i ova obavještajna služba zaista, zato što se radilo o vrlo visokopozicioniranim kriminalcima iz susjedne države, pa su za njih znali. Međutim, ukoliko nam se desi situacija da nam dođu neki niskorangirani za koje ne znaju, a ovaj sistem jest takav kakav jeste, da pojedinci mogu da urade sve što žele, mislim da ćemo se dovesti u neku vrlo neugodnu situaciju. Ja ću poželjeti, dakle, premijeru, uspjeh u njegovom radu. Nadam se da će biti principijelan, dosljedan, da će odluke dovesti razumno u korist građana više nego u korist politika. Da će više slušati svoje kolege u Vladi nego da kažem neke interesne skupine koje su se pokazale prilikom donošenja ove odluke za studente da imaju jako velik utjecaj, jako veliku moć. I mislim, evo, da u narednom periodu Stranka za Bosnu i Hercegovinu će jako pažljivo gledati i posmatrati sve ove procese koji nam je premijer u svom Ekspozeu iznio i, naravno, sa pozicije onih koji ne sudjeluju u vlasti skretati pažnju i davati uputstvo u kojem pravcu mi naše politike vidimo i kako one trebaju da se provode u korist građana. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prva diskusija zastupnik Adi Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Mislim, nakon ovolike diskusije i svega ovoga nisam se mislio ni javiti, ali pojedine kolege su me podstakle, pa nemam, bit ću kratak i koncizan, kolega Deviću. Ekspoze ko ekspoze, dokument koji pokazuje usmjerenje Vlade u narednom periodu, to smo svi zaključili, projekti i da kažem mjere u kojim će u narednom periodu kojim će se ova Vlada baviti. S razlogom sam i namjerno sam pitao određena pitanja jer me je šokirala činjenica da nema nitko od tehničkih lica, odnosno inženjera u Vladi Kantona Sarajevo. Žao mi je što u ovom sastavu Vlade nema više ljudi koji će imati senzibilitet za projekte, za infrastrukturne projekte koji su neophodni za normalan rad i život građana Kantona Sarajevo, kao i razvoj privrede. Nažalost, uvedena je pogrešna praksa, sistemski se stvari ne rješavaju, najgore je što se rješavaju stvari preko noći, odnosno ad hoc, neka rješenja se donose. Npr uspijete da završite određene projekte koje vam je neko drugi započeo, gradite predizbornu kampanju na tome, pa onda opet isto to razvaljujete. Svjedoci smo jel završena je rekonstrukcija tramvajske pruge u dijelu dole na Stupa, a evo već imamo neke radove. Da li je nešto zaboravljeno, ja napominjem i molim vas da se takve stvari, da se takve stvari onaj ne dešavaju. Da se vodi o sistemskom rješavanju ovakvih problema. Premijeru, morate se uključiti u realizaciju kapitalnih projekata. Ne mogu Prva transverzala i Južna longitudinala biti samo puko slovo u ekspozeu. Ovo je nešto što mora, i ponavljam, što mora biti nulti prioritet svake Vlade. Ostavljeni su vam svi neophodni preduslovi da nastavite sa ovim projektima. Ponukan diskusijom kolege Avdića moram isteći javnosti radi određene stvari, a tiču se rada Vlada. Hvalili ste sa projektima koje sam ja lično započeo, za koje se Vlada SDA, dok je premijer bio Adem Zolj, ministar Mujo Fišo, davno opredijelila. Zbog javnosti napominjem, pokrenuo sam vam projekat rekonstrukcije tramvajske pruge Ilidža-Marin dvor, doveo do konačne evaluacije samog projekta i uvođenja izvođača u radove. Pokrenuo i doveo do kraja nabavku novih niskopodnih tramvaja, pustio tender za Tunel Kobilja glava, potpisao Odluku o izboru dobavljača novih trola, i to njih 25. Trenutno, na žalost, ne radi, radi samo 15. Od toga su 3 razbijene havarsane, a kod 7 je slomljena trolna motka. Rezervnih dijelova nema. Ostavili smo građevinsku dozvolu za zgradu na Južnoj longitudinali, započeli mnoge projekte u saobraćaju u mirovanju. Vaše je bilo samo da nastavite. Bojim se da će ovo biti još jedna Vlada koja će bez stručnih, tehnički potkovanih ljudi koji, nažalost, neće imati viziju i osjećaj za potrebe građana Kantona Sarajevo bojim se da neće biti sistematskog rješavanja problema, da ćemo izgraditi Prvu transverzalu, nekad 2050. godine, ovim tempom kako radimo, da će se i dalje kočiti razvojni planovi, gdje će investitor biti misaono imenica. Da i dalje nećemo imati put pacijenta, da će nam grad i dalje biti prljav, nepokošan. Iskreno, nadam se da će se stanje u Kantonu promijeniti u korist građana. Toliko od mene za prvu diskusiju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Damir Marjanović, prva diskusija.

Damir Marjanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Nekako je red kad ste novi kolačić u ovoj cijeloj priči oko većine, da i pojasnite što se to promijenilo u proteklih par mjeseci i zašto sada možemo mi iz Pokrete za nove generacije da posmatramo ovaj program ove nove Vlade i što se to promijenilo, ne samo u narativu, nego u konceptu ekspozea, nego. Uvijek volim kolegu Mahira Devića, da ga nema, trebalo bi ga izmisliti. Hvala velika. Pokret za nove generacije jeste novi kolačić, a i kolega Dević i ja imamo dosta kilometara u politici. Dakle, o čemu se radi? Prije par mjeseci jedna druga, druga ekipa, politička ekipa, to je tako u politici, jako lijepo kada možete emociju ostaviti sa stranom, onda možete biti i profesionalani, ovo je posao i trebamo se držati toga profesionalnoga koncepta, jedna ekipa prije par mjeseci u jednoj drugačijoj konstalaciji je predložila jedan ekspoze, predložila je ljude koji su tada, treba li da realiziraju taj ekspoze i

dobro se sjećam izlaganja koje sam imao ispred Pokreta za nove generacije, posebno iz one oblasti za koje se zalažemo i koje najviše možemo i pomoći Kantonu Sarajevo, gdje smo dosta toga, pa reći ću iskritikovali i jasno ukazali na neprovedivost pojedinih stvari u tadašnjem programu. Stvari su se političke promijenile, koncepti su se promijenili, došli su neke nove većine, između ostaloga, to je sasvim normalno u politici. Mi smo danas, koliko mogu da se sjetite kolege Dević i svi mi smo nekako računali, gledali, čini mi se, od 2006. godine smo shvatili da, nažalost, ni jedna vlada Kantona Sarajevo nije izdržala puni mandat 4 godine, tako da to nije ništa neuobičajeno, mi to moramo i trebamo prikazati građanima Kantona Sarajevo sa što manje emocija, da je to neki modus operandi ovdje i da to tako funkcioniра, najbitnije da svaka nova Vlada Kantona Sarajevo ipak, unese dio živosti, unese dio inovacija i ipak, bude svjesna da radi za korist građana Kantona Sarajevo. Maloprije sam slušao diskusiju kolege Bandića, eto i kolege Bandić i ja se ja znamo jako dugo, nekada davno, prije neki 12 ili 13 godina, čini mi se možda malo manje, bili smo dio jedne tadašnje Vlade, tadašnje ekspertske Vlade, i nekako imam osjećaj da se ponekada neke stvari koje on kaže u prvoj diskusiji nastavljaju na mojoj diskusiji, stvarno se nastavljaju. Kolega Bandić je spomenuo jednu situaciju u kojoj smo se bili zatekli prije par mjeseci kada smo morali ad hok rješavati nešto što je trebalo biti sistemski riješeno i zato u ovome dokumentu sada upravo iz tih oblasti vidimo sistemski rješenja. Ajde što vidimo, sudjelovali smo u njima i ovdje ću napraviti, ja neću reći napraviti mali demanti, možda jedno malo pojašnjenje. Stvarno iz prve ruke znam da su kolege samostalni zastupnici koji se trenutno nalaze u ekipi u ovoj zajedničkoj, u ovome našem Klubu samostalni zastupnici Pokreta za nove generacije stvarno su sudjelovali u izradi ovoga programa. Znam, zato što smo radili zajedno na tome. Moram isto tako da primijetim da jeste napravljena jedna greška s kojom ja moram reći da se ne slažem i mislim da je stvarno ovaj dokument dosta kasno dostavljen zastupnicima, pa su možda oni propustili da vide da se dokument sastoji u dva dijela, jedan dio Ekspoze uvaženog premijera, drugi dio su mjere. I u tim mjerama se nalazi mnogo toga i mnogo onoga što neki su zastupnici na neki način kritikovali da ne postoji, pa se spominje Univerzitet u Sarajevu, pa se spominje i studentski standard, u krajnjem slučaju spominju se stvari s kojima vrlo rado diskutujemo, koji su inicirali kolege iz sadašnje, evo, recimo, buduće opozicije. Zašto, da ne kažem kolega Zahiragić i ja, kolegu Kapidžić i ja smo više puta smo diskutovali na temu i tog zakona i kako Univerzitet popraviti i na koji način i zašto ne ubaciti dobre ideje i dobre stvari u mjere te. Normalno, kolege iz SDP-a i kolege iz Naše stranke već odavno pričamo na tu temu. Svi smo diskutovali to. E sad ima jedna stvar koja je jako bitna i koju mi u Pokretu za nove generacije stvarno inzistiramo, da oni koji su pripremali programe, oni koji su radili programe i oni koje mi smatramo da su najbolja moguća rješenja, prihvate se i odgovornost za realizaciju programa. I to sam prošli put kritikovao i stvarno ovaj put stojimo da je Pokret za nove generacije, pored onoga što se tiče u programima, jednostavno i predložio ljude koji su pisali te programe i prezentirali programe pred glasačima. I stvarno očekujemo mnogo od njih. Koliko kolege iz Skupštine očekuju od ljudi koji su predložili Pokret za nove generacije, toliko, vjerujte mi iz Pokreta, očekujemo puta dva, a vjerujem građani puta tri i to je tako i to je realno i vjerujemo da će to realizirati. Normalno mogu realizirati isključivo u sklopu tima i mislimo da i zašto smo spremni da se sočimo s tim i mislimo da je sada došlo nekako i sazrelo vrijeme da se timski rješavaju stvarno sistemski problemi koji su navedeni u ovim mjerama, posebno iz oblasti visokog obrazovanja i nauke i položaja mladih. Neće mi, nećete mi zamjeriti, nemam puno prostora, normalno da će po Pokret za one generacije, zajedno sa kolegom Redžom Lemezan koji je sudjelovao u realizaciji ovih mjera, pripremi mjera, podržati novu Vladu, ali nećete mi zamjeriti, odgovorit ću kolegi Deviću, ne kao ispravku netočnog navoda, jer nije netačno ono što je kolega Dević rekao, upravo je tačno ono što je kolega Dević rekao u samome startu, možda se više mnogi neće ni sjetiti kada ste postavili pitanje? Nažalost, zbog neke malo blesave procedure uvažena ministrica nije mogla, buduća ministrica nije mogla da odgovori na to

pitanje i mislim da je kolega Dević s pravom postavio to pitanje iz najboljih namjera i mislim da svakako i zaslužuje možda neko pojašnjenje i on javnost vezano za dokument koji je dobio. Da, tačno je, između ostaloga, da je naša kandidatkinja dobila otkaz u jednoj od institucija. Taj otkaz, koliko je meni poznato, evo, ja se ovdje javljam ne kao advokat, nego jednostavno kao produženi glasnik kolegice, je zaslužila zato što je bila predsjednik skupštine sindikata Zavodu i predvodila ekipu koja se bunila protiv nelegalne sistematizacije koju je direktor te institucije predlagao. Tačno je da je dobila otkaz, da je lažno, čini mi se, koristila bolovanje, iako je Inspekcija utvrdila da nije lažno koristila bolovanje, iako je Upravni odbor poništio taj otkaz, iako je nadležna inspekcija rekla da mora da se poništi otkaz, iako su kolege iz sindikata rekla da je nelegalno dobila otkaz, taj direktor te institucije i dalje nije je vratio na posao, nego, dapače, opet je uručio dugi otkaz. E sad, možda bi mi svi rekli da je naša kolegica Adna poprilično konfliktna, ali koliko imam informaciju, čini mi se toj institucije, barem neki 5 ili 6 takvih slučajeva koji se trenutno vode, to je prva stvar, druga stvar normalno postoji tužba za mobing, postoji tužba i sud će riješiti tu cijelu priču i sigurni smo da će to ići u tom pravcu kojem treba da ide. Posebno mi je malo zanimljiva informacija za koju nisam sigurno dal je tačna, ali čim se da direktor institucije je direktor dvije institucije, sad ne znam kako da nije sukob interesa. Jedna na Federalnom, druga na gradskome nivou. E sada, ja mogu samo da kažem ako ste dobili otkaz od takve osobe, ja sam ponosan što ste dobili otkaz, a u krajnjem slučaju čini mi se da na neki način nekako biramo sebi slične ljude. Pa ne lezi vraže kada kažete da je neko dobio otkaz, to zazvuči jako nezgodno ako nemate pojašnjenje, šta da vam kažem, predložio vas je čovjek koji ima težu povredu radne discipline. Ajte, da se ne lažemo, profesor doktor Damir Marjanović, skupštinski zastupnik u svojoj radnoj knjižici ima upisanu težu povredu radne discipline, nekada davno -je bio nekada ministar, pa je podnio ostavku, pa Vlada nije htjela da ga razriješi, pa Skupština nije htjela da ga razriješi, pa jedini način da ode s te pozicije, bilo da se 5 dana ne pojavi na poslu i da ne bi bilo greške i da ne bi bilo pogrešno shvaćeno, ja nisam ministar koji je otišao ostavku, nego su me otpustili. I to pod zvaničnim opisom teže povrede radne discipline, tako da nemojte nam zamjeriti, očigledno da mi iz Pokreta za nove generacije smo malo, malo smo ne valjali, kako kaže kolega Zahiragić, i malo smo bundžije. Sve u svemu, siguran sam da ova Vlada je svjesna u kojem momentu je došla u ovu priču, imat će našu potporu, kao i naše kolege, sve dok budu radili svoj posao, shodno onome što su napisali u programu. Siguran sam da smo i mi svi zreli, da sve dobre ideje iz pozicije, ali iz opozicije, trebamo realizirati iz jednog prostog razloga zato što građane Kantona Sarajevo ne zanima ko je pozicija i opozicije, nego samo zanima da mi ovdje u Skupštini, naše kolegice i kolege iz Vlade donesu rješenja koja će ići njima u korist. Dakle, još jednom ponavljam, nije nikakva ispravka netočnog navoda, bio je kolega Dević u pravu, i hvala mu puno što je postavio ovo pitanje, evo možda smo na ovaj način možda i aktuelizirali tu instituciju, normalno ove dokumente vrlo rado ću proslijediti svim članovima i zamolit ću kolegicu ako bude netko tražio da stavi dostupno, da budu javni. Fokusirat ćemo se na mnoge stvari koje smo mislili da nedostaju u proteklom programu, sada smo ih popunili i stavili smo se na raspolaganje i tu smo sve dok budemo funkcionirali onako kako treba, u korist građana Kantona Sarajevo. Hvala velika.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Pa vidim ja da mašete, ali samo se prijavite onda bih vas ja pitao jel replika. Izvolite, replika kolega Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam ja vama mahao, signalizirao sam vam kolega Vibore. I nemojte te termine, čudno mi je od vas da tako, mislim na trenutak sam pomislio da je Okerić tu umjesto vas.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hajte vi na replika, nemojte tako metafora, molim vas.

Mahir Dević (zastupnik)

Ide, ide. Kratki uvod jedan bio malo da vas razdrmam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ajde, završili smo uvod idemo na repliku.

Mahir Dević (zastupnik)

Pola minute ste mi oduzeli znači vodite računa o tome. Hvala. Znači ja sam postavio pitanje ovo što nam je dao odgovor kolega Marjanović, ja mogu razumjeti da on daje neku vrstu odgovora jer je kandidatkinja za ministricu ispred Stranke za nove generacije, ona nema priliku da kaže, zato sam i pitao prije ovog pitanja jel forma da odgovaraju ministri ili samo premijer, pa sam pitao onda premijera. Nisam imao drugu poslovničku mogućnost. Mogu razumjeti ovaj dio diskusije koji kolega spominje kao neku vrstu sindikalne borbe i kao nešto tamo neki problemi. Ovo je stvar koja će vjerojatno dobiti epilog, očigledno na sudu, ali ono što je činjenica u dokumentu koji je preda mnom, koji je 06.09. , 6. septembra, znači poslat ta Odluka o otkazu ugovora o radu je konačna, tu ne piše da je to sindikalna borba, tu piše da je ta Odluka donešena zbog neopravdanog izostajanja s posla dva dana uzastopnu zbog, znači zloupotrebe prava korištenja bolovanja na način da je kandidatkinja u to vrijeme bila na nekom, čini mi, seminaru. E sada, ja sam postavio pitanje jer sam dobio dokument, ne bi dalje ovu temu uopće etablirao, imao sam dužnost, da ovo postavim pitanje da li mi ustvari, kao zastupnici, kao Skupština, dovodimo ljude da im damo posao ili ne? Ovo pitanje, odgovor na ovo pitanje ćemo dobiti vjerojatno nakon završenog sudskog epiloga i nek ovo stoji pitanje otvoreno je, ja sam dobio adekvatan odgovor, meni je ovo OK. Upoznat ćemo se sa novom ministricom, njenim radom u narednom periodu. Znači, ja sam imao dužnost da ovo pitanje postavim i dobio sam, evo na neki način odgovor u ovom momentu koji mene zadovoljava, dozvoljavam da ima neka igra iza tamo. Radio sam u institucijama, pa moguće je da neki direktori koristi neke alate da se osvete itd itd i nek to sud utvrdi, ali ono što je dokument koji ja gledam, ovo što kolega je spomenuo da ima i za, to ne piše u tom dokumentu, ali nije ni važno, vidjet ćemo. Znači, ja sam odgovor dobio i zadovoljan sam s odgovorom. Ono s čim nisam zadovoljan evo, i zamolio bi i kolegu Marjanovića, znači, ja razumijem da je kolega dio nove parlamentarne većine jer su dali 2 kandidata za ministre, vidjet ćemo kako će i ti ministri rad, to je meni sa aspekta demokratije sve ok, samo vas molim jednu stvar, nemojte, molim vas, nemojte, molim vas više je pričati o mjerama, principima, nemojte spominjati program, molim vas jednostavno i nemojte ići sa onom pričom kao vi ste novi kolačić ovdje. Niste vi ovdje kolega da Damire novi kolačić, vi ste ovdje stari kolačić, možda je samo pakovanje drugo. Tako da vi ovdje učestvujete u ovom radu i nema potrebe sada da se vi perete od odgovornosti ovdje, da kažete da ovo što je ova šestorka radila, a bili ste tada.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Deviću prošlo je ono pola minute što ste me optužili da sam vam uzeo. Možete dovršiti rečenicu, ajte ali nemojte molim vas dugo.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala vam. Znači, ja razumijem ovaj segment, da se mijenja parlamentarna većina, sve ok i to je demokratski donesena politička odluka, ali ova priča o principima, mjerama koje ova šestorka sve, to meni jednostavno više ne pije vode kod mene. Evo, da završim pošto nemam više vremena, hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Marjanović. Izvolite.

Damir Marjanović (zastupnik)

OK. Ma hvala ovaj kolege Deviću, kako kažu Bajadera dugo traje, pa je ukusna i svima je draga. Kolega Dević i ja se znamo jako dugo i posebno iz perioda dok sam ja bio neki ministar, a on je tada postao direktor jedne škole, pa smo se tada imali priliku se upoznati u jednoj od stranačkih ovih baza. I mi iskreno međusobno razgovaramo i to je sasvim ok. Vezano za ovaj dokument koji ste pročitali, on je u potpunosti tačan, koliko ja znam, taj dokument je ispravit ću, dajem prostora da griješim, potpisan opet od strane tog istog direktora, uprkos onome što mu je naložila inspekcija i Upravno vijeće. Ali neka ostane na tome. Vi ste rekli da ste zadovoljni odgovorom i mi ćemo vam vrlo rado dokumentovati ove ostale dokumente da imate u dosjeu, pa ako dođe do nekih izmjena, vrlo rado ćemo i o tome diskutovati. Vezano za nove programe i nove izmjene u programu, oni postoje, a hvala Bogu, možete ih se, može ih se dokazati, može ih sve vidjeti. Usporedite li iz oblasti Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade, ono što je pisalo u prošlim mjerama koje je ova prethodna Vlada imala i ovo što piše sada u ovim mjerama, vidjet ćete da je to drastično različit dokument i ako bude se pitalo što je to doprinos Pokreta za nove generacije i nezavisnih zastupnika u ovom programu mjera, mogu vam slobodno reći, u Ministarstvu za nauku visoko obrazovanje i mlade i Ministarstvu financija, da tačno vidite te razlike, to je taj doprinos, jer prošli put smo malo kritikovali, pa smo govorili nije dovoljno napisati samo neke lijepe želje, nego dajte konkretan program i dajte ljude koji će realizirati. Pa ostali smo dosljedni tome. Znači, što se Damira Marjanovića tiče, rekao sam ja to na početku, definitivno Damir Marjanović nije novi kolačić u ovoj cijeloj priči, ali Pokret za nove generacije, Pokret za nove generacije, jeste novi kolačić u vlasti, trenutno. E, to je taj koncept. Nadam se da smo se sad razumjeli kolega Deviću, u potpunosti.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vi se sve razumijete, ali imate po dvije replike, odgovor još jedan zastupnik Dević i da završavamo.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja sam ovo čisto radi javnosti, znači koristio ovakav način da to objasnim, ustvari mi se tu apsolutno slažemo, kolega Damir Marjanović je u vlasti još dok je Denis Zvizdić bio predsjednik Kantonalnog odbora SDA Sarajeva, a ja potpredsjednik. Znači to je otprilike nekih desetak, 15 godina i on ovako ima šaljiv način, malo da prepakuje to tamo vamo, ono da se predstavlja kao neka novina, da novo ime, ali ja hoću da kažem da on ima jedan kontinuitet. Kada sam ovo spomenuo, ne u negativnom svjetlu, naprotiv, ima politički kontinuitet u radu ove Skupštine, samo treba preuzeti odgovornost za stanje u ovoj Skupština jer daje političku podršku ovim projektima. Kada sam rekao nemojte o mjerama, principima i tome nisam mislio konkretno na ono što ste vi napisali u programu za Ministarstvo visokog obrazovanja, vjerujem da ćete vi ustrajati na svom programu jer vi znate tačno šta radite i šta hoćete i koji su vaši politički ciljevi, koje su institucije na koje tipujete, koji su resori, to se jasno vidi u vašem radu. Ja sam ovo rekao sa aspekta šestorke, jer evo samo ću jedno pitanje retoričko postaviti, i meni i vama. Koje smo mi konkretno zaključke ovdje kao Skupština realizirali, odnosno koje je Vlada realizirala na bazi Tematske sjednice u obrazovanju o kojoj smo pričali ovdje dva dana? Pa skoro ništa. E ja o tom kažem nemojte, molim vas da nam pišu ovdje neke pamflete od kojih mi nećemo ustvari ovaj imati ništa, a da se poznamo dugo jako, da smo saradivali, da imamo komunikaciju. Naravno, ja se trudim da imam komunikaciju sa svima u Skupštini Kantona Sarajevo, pa čak i sa kolegom Viborom Handžićem, koji je danas nešto malo nervozan.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

To je jučer bilo, pomiješali ste dane. Zastupnik Marjanović odgovor na repliku.

Damir Marjanović (zastupnik)

Dobro, dobro, dobro je, relaksiramo polako stvari. Ovo već liči na nešto što se zove civilizirana komunikacija, suprotstavljanje činjenica, fakata i svega ostaloga. U potpunosti se mi slažemo, posebno ta tematska sjednica za obrazovanje kolega Mahir Dević jako dobro zna koliko je to boljka i koliko je to bolna tačka bila i meni. I koliko puta sam do sada na Skupštini inzistirao i kroz opoziciju ovih proteklih godinu dana da vidimo gdje smo i šta smo, Boga mi kroz poziciju, pa smo imali onaj tamo neki Zakon u visoko obrazovanju nekada davno, koju je, nažalost, pao, to je bio dio tih reformskih procesa. Elem, idemo probati sada ovako, idemo probati u ovoj konstalaciji, više nije šestorka. Vi ste tu, nema više te 2 stranke, tu je sada trojka, s jedne strane imate Pokret za nove generacije kao partnera trojke i imate kolege koji su nezavisni zastupnici, za koje još jednom stvarno tvrdim da znam iz prve ruke da imaju svoje političke stavove, vi ste tačno rekli da vi imate ciljane institucije na koje tipujemo, tu smo te institucije smo jasno rekli u programu za koje su glasali ljudi i podržali ih i mi kroz te institucije sada želimo realizirati naš program za koji smo dobili potporu i trudimo se da to uradimo i dali smo najbolje od sebe. Dali smo dva odlična kandidata na te pozicije i zahvaljujemo se na potpori onima koji ih podupiru. Hvala velika.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Eh, ima kolega, Zahiragić je replika zastupniku Marjanoviću, ima zastupnik Bandić isto repliku. Ajte vi, prvi ste se javili.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ako mogu da se na neki način umiješam u ovo ponovno kao na Nasrudin hođa. Znae kada je on kazao dva se čovjeka raspravljala i došli su njemu da presudi. Pa jednom mi je rekao nakon što je ispričao priču u pravu si, nakon njega je ušao drugi čovjek, kaže i njemu u pravu si. Supruga Nasrudina hođe kaže kako ti to tako i jednom i drugom čovjeku u pravu si govoriš, to nije u redu, kaže on njoj u pravu si. U suštini, istina je da gospodin Marjanović, istina, da gospodin Marjanović nije novi kolačić, on je vrlo vješt u tome zato što je moderan, što je na neki način, i to je kompliment, ekscentričan, i on, ali nije to glavni razlog zašto on pokušava da se tako Mahire i na neki način ogradi od ovog cijelog projekta. Prava istina je da kada sam ja maloprije govorio diplomama direktora, ministara, da se prof Marjanović u tom ambijentu nije osjećao ugodno i treba biti pošten i iskren. Dvoje ministara koje je ZNG predložio su oba doktora nauka. Gospođa Adna Mesihović je doktor mikrobiologije, diplomirala je, magistrirala na PMF-u u Sarajevu, zvanje doktora nisam vidio iz cv gdje je stekla i gdje je profesor, piše više javnih i privatnih fakulteta. Nadam se da među njima nisu ovi neki divlji, ali evo, pošto ima javnih, sigurno je to zvanje na neki način ispravno. I ovaj drugi, ja ću reći momak, pošto je mlad i ja sebe smatram mladim, to je kompliment, je doktorirao, čini mi se na Bakingem, jel gdje je doktorirao, diplomirao u Sarajevo, magistrirao u Engleskoj, doktorirao u Engleskoj. U tom smislu mislim da je on sa ovo dvoje svojih kadrova pokušao na neki način kadrovski barem uraditi ono što trojka obećava da će uraditi, a ne radi. Tako da morate razumjeti kolega Deviću iz njegove pozicije da mu je ko profesoru, kao doktoru, koji je ovo predložio dva doktora ima neki transfer blama kad mi govorimo o njegovim koalicionim partnerima i ja to cijenim i poštujem kod njega i želim da vjerujem da će ova dva ministra biti vrijedna podrške i opozicije. Hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ovo je bila arbitraža, nije replika. Izvolite zastupniče. Poslovnička intervencija zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući, ja bih samo zamolio da se vratimo, prije svega Poslovniku, a onda i temi ove tačke dnevnog reda, Poslovniku, na način da kada se replicira nekome od kolega ili kolegica, replicira se ukoliko vas taj kolega ili ta kolegica spomenu, a ne replika koja bude nastavak nečije diskusije da bi smo na taj način umjesto tri minute diskutovala šest. Mislim možemo to rado dok se ne usvoji novi Poslovnik, ali nema potrebe. Mislim, imamo stvarno puno posla i vi dobro znate o čemu govorim. Ovo nije bila replika Deviću, nego nastavak na Devićeve diskusiju. Pa mislim stvarno, mislite da je neko lud?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nije ja, ja sam ovo tumačio kao ovu repliku kolegi Marjanović. Izvolite ispravka krivog navoda je li? Hajte da završavamo, onda kolega Bandić?

Uključite zastupnika Marjanovića, isključite zastupnika Bandića. Sada se vi, zastupniče Bandić, prijavite ponovno da vas imamo ovdje.

Damir Marjanović (zastupnik)

Hvala kolegi Zahiragiću, on je izuzetno mlada osoba, ali odličan u svom poslu, odličan pravnik i mislim da vama advokatura jako dobro stoji. Samo ispravka netočnog navoda da meni uistinu ne treba advokat za ovo i Pokretu za nove generacije. Nemamo mi taj transfer plan, mi smo timski ljudi, mi smo pristali da uđemo, pristali smo da uđemo ovu ekipu, odabrali smo tim koji nas je pozvao da uđemo u tu ekipu. Mi ćemo timski igrati u realizaciji tih planova i programa i držat ćemo se i zato smo inzistirali u ovoj cijeloj priči i vidimo ovdje glavu i rep i držat ćemo se toga, a otvoreno ih direktno, indirektno sam vam rekao i javno i mi toga. Svaka vaša dobra sugestija, posebno iz oblasti gdje mi nešto znamo uvijek, uvijek je dobro došla. Hvala velika.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupniče Bandić, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala, ja sam evo, kolegi Mahiru Deviću repliciram, ja sam dobio isto tako informaciju kao što je dobio kolege Dević za ministricu, međutim to mi je, nisam želio to da iznosim, bilo mi je nekako to personalno, a generalno, zbog čega to meni pretjerano i ne znači ništa. Iz jednog prostog razloga zato što nigdje zakonom nije ograničeno ko može da bude ministar u Vladi. Imamo neke druge, da imenovanja u javnim preduzećima u javnim ustanovama gdje imamo ozbiljne kriterije, ovo je praktično jedna vrsta političke odluke koga će netko predložiti od političkih stranaka. I drago mi je što je to ustvari uradio kolega Marjanović. Ja njega jako dugo poznajem. I u samim pregovorima, kad smo mi kao Stranka za Bosnu i Hercegovinu sudjelovali, ja sam bio za to da kolega Marjanović bude dio tada parlamentarne većine, mislim da on jako dobro i dugo i u ovom resoru jako dobro poznajem procese. Mislim da će njegov doprinos sigurno u tom dijelu biti od značaja za građane. Tako da, evo, drago mi je što se ZNG nalazi kao jedan dio koalicije i koalicione većine u novoj Vladi, jer zaista, kolega Marjanović je neko ko nam može odgovoriti na sve one potrebe koje će se pojaviti u narednom periodu, posebno u ovom resoru. Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Idemo dalje. Ja mislim da smo ovaj slučaj pretresli. Zastupnica Miomirka Melank prva diskusija.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala, predsjedavajući. U 10 sati smo počeli, evo osmi sat zasjedanja znam da i vi to osjećate. Još uvijek smo na prvoj tački dnevnog reda. A dobro, drugoj, prva je i onako proceduralna, pitanja i dobro. Evo druga. Ova dobacivanja molit ću predsjedavajući da. Slušamo optužbe, uvrede, metafore, parabole, personifikacije, obesmišljene opaske, kvalifikacije o programu većine koja stoji sa imenovanjem nove Vlade. Na svaku riječ premijerovog inače konciznog Ekspozea, koji ipak nije mogao pomenuti svaku i jednu stvar koja se radi i planira o Kantonu, čuli smo bar 90 riječi zastupnika čija je politička taktika zbunjivanje javnosti, odugovlačenje, dociranje i sopstvena politička promocija na račun efikasnosti odlučivanja ove Skupštine. Opet ću kazati da je to jedan, naravno, ne jedini razlog, ali jedan od glavnih razloga zašto neke važne tačke stižu na dnevni red ove Skupštine. Kanton Sarajevo je kompleksna struktura koja zapošljava 22 000 građanki i građana okvirno, otprilike ,sam Budžet Kantona Sarajevo, u skraćeno je formi dokument sa 297 strana, prošlogodišnji bio sitnim fontom, pisan sedmicom. Materijali koji stižu su važni isto toliko koliko su obimni. Ova skupštinska većina čvrsto je opredijeljena da stigne pravovremeno staviti na dnevni red uprkos svim ovim preprekama sve zakonom propisane strategije, zakone, nacрте izvještaja, planove, odluke, inicijative i sve ono što je važno za Kanton. O tome da je odugovlačenje, unošenje sumnji i insinucija politička agenda oponenata i opozicije, jasno je ne samo nama, već i svima onima koji prate sjednice ove Skupštine. Koliko god, poštovani zastupnici i zastupnice opozicije diskutovali, neće promijeniti za dlaku naše opredjeljenje da se posvetimo poslu i donošenju odluka, te da imenujemo ovu Vladu. Puno je posla pred nama, ima zaista previše onog što se mora uraditi. Umjesto da prožurimo, imenujemo Vladu i konačno krenemo razmatrati naredne tačke, ne samo ovog dnevnog reda ove sjednice, izvještaje javnih preduzeća za '22. godinu, mi ćemo beskrajno diskutovati o nedokazanim optužbama, o praksama koje su bile primijenjene u nekim ranijim sazivima, a većinom su naši oponenti pucali čorcima. Lično teško mi je da slušam prozivanje i isprazne optužbe opozicije, nikad nisam učestvovala niti u jednoj stvari za koju nas oponenti optužuju. Ako imaju neka saznanja koja mi nemamo, tražim od svih koji ta saznanja imaju da ih, u skladu sa zakonom, prijave Tužilaštvu i policiji. Svaku optužbu koju izreknu, a da ne prijave za to odgovornim organima, smatrat ću običnom klevetom, pa i ove navodne greške u procedurama koje su sami već presudili i proglasili neustavnim. Da je Ustavni sud potrošio minut na svaki pomen u Skupštini Kantona Skupština sudije bi dočekale penziju na Kantonalnim predmetima i ustavnim žalbama. Tužba Ustavnom sudu koja nikad neće zaista biti pokrenuta, nije jedina omiljena municija, puca se kriminalom, kvadratima, tajkunima, investitorima, centrima moći. Sve su to konstrukcije i neosnovane optužbe. Možda je u nekim političkim opcijama centar moći izvan institucija. Naše je duboko uvjerenje da je Skupština Kantonu, centar politike, naš centar političke moći, i to zapravo i treba da bude, a politička moć ove Skupštine sprovodi propolitičku moć ove Skupštine sprovodi Vlada koji ćemo danas izabrati ova Skupština će imenovati ovu rekonstruisanu Vladu, poštujući propisane zakone i procedure. Naše su namjere da pravimo funkcionalan Kanton, kao što je premijer rekao, ne po mjeri Naše stranke ili nekih pojedinačnih stranačkih interesa, već po mjeri građana i građanki Sarajeva. Za svaki slučaj, pojedini navodi opozicije sigurno će biti preispitani jer nećemo dozvoliti da se kriminal zaista događa u našim redovima. Svaka sumnja će biti preispitana, ako se ispostavi da postoje problematične radnje koje štete građanima Kantona, sigurna sam da će i zadnji zastupnik i zastupnica ove Skupštine uložiti sav svoj kredibilitet, da ih zaustavimo i ispravimo to što je učinjeno loše. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnici. Za repliku se javilo više zastupnika, pa idemo redom. Zastupnik Zahiragić. Izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala kolegice Pekić. Mahir se nadao da će lokal patriotizmom uspjeti red preusmjeriti. Ja zaista ne želim da ni na koji način konfrontiram se sa gospođom Melank. Ona je meni jedna od, kako da kažem, a da ne budem pogrešno shvaćen, najsimpatičnijih kolegica u Skupštini, njen diskusije me zaista uvijek na neki način i razgale, pogotovo kada sjednice traju dugo. One je spomenula da pokušavamo se lično etablirati, kazala je da se koriste s stilske figure, personifikacija, hiperbole itd. Ja mislim da se ovdje najviše koristi onomatopeja, tako je Šalja, bravo, oponašanje zvukova iz prirode. To može biti ili šum ili vjetar ili oponašanje raznih životinja. Prošli put sam citirao Ježevu kućicu ovaj put to neću uraditi, samo podsjećam na to. Kazali ste da je presuda Ustavnom sudu i da mi previše koristimo i spominjemo to, a da nećemo podnijeti. Gospođo Melank, mi smo 9 puta u prošlom mandatu, dakle, i svaki put kada smo se obratili tom Ustavnom sudu, on je našao vremena da raspravlja o našim zahtjevima i konačno ih pozitivnim ocijenio i natjerao vašu parlamentarnu većinom da više puta po različitim temama se ponovno sastaje i ispravlja ono što je loše radilo, tako da kada vam mi kažemo da je nešto neustavno, to možete uzeti kao takvo jer imamo potvrdu Ustavnog suda da mi ne blefiramo i ne govorimo bez znanja, to ipak radi neko drugi. Kazali ste da kada čujete za kriminal, da ćete vi reagovati. Na primjer, jučer je iz parlamentarne većine jedini reagovao gospodin Čampara na kriminal u Sarajevo šumama, vi niste. Na kriminal u Apotekama Sarajevo nije reagovao ni gospodin Čampara, nego ste usvojili izvještaj. Na netransparentno nedostavljanje ugovora o Expo i danas šutite, kao i za šine, jer nemamo ugovor i ne znamo koliko su zaista plaćene šine koje su ugovorene na 40 miliona. Dakle gospođa Melank vidite za svega 2 minute i 20 sekundi sam vam pokazao da zaista mi nemamo te vrste namjera kada diskutujemo, samo želimo opravdati povjerenje građana i ulogu opozicije. Nadam se da nam to nećete zamjeriti. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Selmanović replika.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Doista kolegice iznenađen sam vašim izlaganjem jer upravo sam vas smatrao kao jednu od svijetlih tačaka da poštujete i Ustav i zakon i pravo. Poređenje zakonskih okvira, članova zakona sa onomatopejom, personifikacijom prenesenim značenjem, u najmanju ruku nije ozbiljno. A zahvaljujem vam se što ste nas spomenuli za te presude, ja nisam htio da maltretiram Skupštinu i gledaoce ovdje, da čitam sve presude, ali pošto već rekli da pucamo uprazno o da prijetimo mi ni sa čim, evo da krenimo redom: Presuda 56/20 od 24.02. 21. godine Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine oglosio neustavnim Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o organizaciji djelokruga rada organa uprave i upravnih organizacija. Rješenjem U-19/21 od 13.10. 21. godine Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine obustavio postupak za ocjenu ustavnosti Zakona o Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o organizaciji djelokrugu rada uprave i upravnih organizacija, jer Skupština u toku trajanja sudskog procesa sama stavila van snage ranije donesen zakon. Presudom U-36/21 od 18. 3. 22. godine Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine oglosio je neustavnim Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo. Jel treba dalje da vam čitam? I tako imamo broj 13 Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine Mišljenjem broj U-3/20 od 11. 2. 20. godine oglosio neustavnim Odluku o izboru predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo. Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine Mišljenjem broj 18 od 18. 6. 2019. godine utvrdio neustavnost većeg broja članova Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosilaca javnih funkcija u Kantonu Sarajevo. Tako da ono što je kolega Haris Zahiragić rekao, kada vam mi kažemo da nešto neustavno sa sigurnošću možete uzeti da je to i neustavno. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, replika. Imali smo zastupnicu Hašimbegović. Dajte molim vas da zatvorimo ovaj krug replika. Kažite kolega nisam vas čula. Dobro. Zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja bih se zaista zahvalio kolegi Selmanoviću, on je inače ispred Kluba SDA imenovan za višeg asistenta kad je ustavno pravo u pitanju. Mi smo odlučili da vam on ovo iščita kolegice iz prostog razloga što kad vam ja to stalno opetujem i ponavljam vama to, kako rekoste, izgleda kao neki pamflet, ne znam neka neko poređenje možda to vi ovaj ne razumijete. Vi ste nama naravno kao Klubu ovaj jako simpatični kada pripremite te replike u ovim pauzama pripremite ih napišete pa nam pročitate mi njih zaista shvatimo dobronamjerne, vidite ovu diskusiju i vašu repliku smo shvatili ovaj zaista dobronamjerno, ali vjerujte nemojte sumnjati jedne sekunde da ćemo mi predati taj zahtjev za ocjenu ustavnosti i nemojte također sumnjati nijedne sekunde da da to ima itekako elemenata da bude ovaj ocijenjeno neustavnim od strane Ustavnog suda. Međutim ovdje ćemo imati jedan drugi problem kolegice, kako ćete vi onda sa bilo kakvom vrstom principa sebi objasniti da i dalje podržavate takvo rukovodstvo Skupštine koje će izgubiti 11:0. To je, to je pravo pitanje koje bi ste vi sebi ovaj ustvari trebali odgovoriti, a ove presude ako ih niste čitali, ja bih vam sada mogao parafrazirati što je to sve utvrdio Ustavni sud; od komisija, preko načina sazivanja sjednice, pisanja preambula, znači razloga za donošenje zakona, procedura, sve što je postojalo u ovoj Skupštini da se prekrši aktualni predsjedavajući je prekršio. I ako vi sumnjate da je to i sada urađeno varate se. Tako da ćemo mi vama vrlo rado ponuditi da vi zajedno sa nama potpišite taj zahtjev za ocjenu ustavnosti jer ste vi sigurno legalista i želite da se provjeri jedna procedura na zakonit način i to je ustvari borba protiv Ustavnog kriminala. Nemojte kada vam ja dođem kao šef Kluba ili kolega Faruka kao zamjenik šefa Kluba kad vas zamoli da potpiše taj zahtjev, ne što nama fali potpisa, imamo ih sasvim dovoljno, stavite potpis da se ispita zakonitost ove procedure i onda ćemo smatrati da ste vrlo odgovorna zastupnica. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja mislim da je tri replike na jedno izlaganje stvarno sasvim dovoljno i počinjemo pretjerivat, počinjemo pretjerivati, pa nemojte, ja sam stvarno korektan, ali bespotrebno na jednu diskusiju koja je vjerovatno i najkraća bila danas na sjednici a svi ste pričali ponajmanje tri, četiri puta, stvarno mislim da nema smisla. I sad će vas sedam, ne mogu da se izražavam kako ne treba, replicirati jednoj zastupnici koja se nije javila po drugim osnovama na ovoj sjednici. Nemojte to raditi, molim vas. Ja mislim da gospodin Čengić se javio za prvu diskusiju, imate riječ. Imala su još četiri zastupnika. Nemojte molim vas dobacivati, imajte razumijevanja i za mene koji sijedim na ovom mjestu. Dajte riječ gospodinu Čengiću.

Irfan Čengić (zastupnik)

Stvarno Marijela ima pravo na repliku predsjedavajući, bez obzira šta mi mislimo.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite kolegice Hašimbegović i to je to, i to je to, i to je to.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se kolegi Čengiću na ovoj korektnosti. Samo sam htjela reći baš u ime vaše stranke, odnosno Naše stranke da mi jako žao što ste se tako odrekli takvog kadra uvaženog mr. dr. Pavle Krstića viza-vi politički da sad ne nabrajam čega, da ne bih opet bila predmetom raznih insinuuacija. Toliko hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Da sad ne ulazimo u elaboriranje, nismo se mi nikog odrekli, a također smatram da je i nova kandidatkinja za ministricu također vrlo respektabilna. Izvolite zastupniče Čengić. Poslovnička intervencija zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Zamoliti ću vas da ne izlazite iz okvira Poslovnika, to nije vaš običaj. Znači mi smo replicirali zato što je nama nešto imputirano, mi nismo izazvali tu vrstu rasprave, možda niste to slušali, ako treba da nekog od naših kolega zamolite da se mi malo sistematiziramo u tom smislu to učinite, mi ćemo razumjeti takvu vrstu komunikacije, nemojte raditi ono što radi vaš kolega Okerić, nemojte to raditi, ovo je najdobronamjerniji savjet, znači nemojte to raditi.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Deviću, vi pokušavate vjerovatno meni da udarite na savjest, tako da kažem, ali znate da sam ja vrlo korektan kad vodim ove sjednice i mogu dobro da procijenim kad je nešto zaista pretjerivanje i ja sam lijepo, ne oduzimam nikome riječ lijepo samo vas zamolio i rekao da nema nikakve potrebe da šest ljudi replicira na jednu diskusiju. A javili ste se troje prije toga i pričate 90 % jedno te isto u vašim replikama i pustio sam vas. I možemo li molim vas preći dalje ovaj da se ne zadržavamo više na ovom. Kolega Čengiću izvolite. Poslovnička intervencija zastupnik Bandić izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajući. Vi ste sada prekršili sami jedno pravo koje ste oduzeli drugima i vi ste onda replicirali kolegi kad ste rekli da se niste nikoga odrekli a isto to niste dozvolili drugim zastupnicima. Mislim da to nije u redu, vi možete zamoliti da ne koristimo replike al one su Poslovnikom propisane i dozvoljene, čak ne postoji mogućnost da vi procjenjujete da li je previše ili nije previše replika. Poslovnik to propisuje dopredsjedavajući. Ja bih vas zaista zamolio da se držite Poslovnika. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

U pravu ste, izvinjavam se. Zastupniče Čengić izvolite.

Irfan Čengić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajući. Ovo je danas moja prva diskusija i vjerovatno posljednja u ovom mandatu pošto preuzimam u petak drugu dužnost, ali osjetio sam potrebu da diskutujem kao nekoga koga su građani birali prije godinu dana i nekoga ko sada prenosi to povjerenje građana da bi se izabrala neka izvršna vlast, a koja prije nekih 6 mjeseci birao aktuelnu Vladu Kantona Sarajevo i po meni jedini razlog zbog kojeg ja ću danas glasati za ovu rekonstrukciju Vlade za čitav ovaj proces jeste isključivo promjena skupštinske većine uslijed političkog dogovora. Dakle smatram da je prošla Vlada radila solidan posao i da su ministri iz S BiH radili solidan posao, dakle pogotovo to mogu reći za ministra Dedovića, ali gospodin Bečarević je pokušavao da radi najbolje što zna na toj poziciji, kao i ministar iz SDP-a gospodin Haris Vranić koji u najtežim trenucima bio obavljao u u prošloj Vladi ulogu ministra zdravstva i sigurno da je u ovom mandatu ništa lošije tu dužnost nije obavljao. Dakle osjećam dužnim prema tim ljudima da kažem da kao što sam imao povjerenje u njih prije pet, šest mjeseci, ne znam koliko je već prošlo, sedam mjeseci, i danas imam isto to povjerenje u ta tri čovjeka, ali očigledno da su oni izgubili povjerenje skupštinske većine, odnosno da se skupštinska većina političkim dogovorom, što je normalna demokratska praksa, promijenila i zbog čega ja kao član jedne Socijaldemokratske partije podržavam dakle odluke organa te političke stranke, pa i za zamjenu svojih ministara je rekonstrukcija čitave Vlade. Kolege iz opozicije su najavile i apelaciju i

vjerovatno će se ta apelacija desiti. Ustavni sud će o tome odlučivati i bez obzira kako Ustavni sud odluči mislim da bi se kroz usvojenu onu inicijativu za izmjene Poslovnika trebalo ozbiljno pristupiti izmjenama i drugih zakonskih akata, pa eventualno i Ustava kako bi se normalizovao rad demokratske prakse smjene ministara i slično. Dakle mi imamo jednu proceduru gdje naše procedure izbora Vlade i smjene, pa isto tako kada su smjenjivali Vladu šestorke je trajalo dva mjeseca, dakle mi smo od petka 13. mislim da nekad do marta razvlačili do februara tu smjenu Vlade što nije normalno. U drugim kantonima ujutro sjednu popodne imenuju Vladu. Dakle možda je i to previše jednostavno, previše brzo, ali imali smo evo Hercegovačko-neretvanski kanton, imali smo Zeničko-dobojski kanton koji je za tri dana mislim da je SDA skupila parlamentarnu većinu i promijenila kako se zove promijenila Vladu Kantona Sarajevo jer ti kantoni imaju bolje procedure propisane svojim Poslovnima, ustavima i zakonima i sigurno da je to izazov za rukovodstvo Skupštine i parlamentarnu većinu ali i opoziciju ukoliko bude potrebe da se mijenja Ustav, da te procedure olakšamo i u Kantonu Sarajevo jer imali smo probleme, opozicija sadašnja koja tada formirala Vladu, je imala probleme koje skidala Vladu šestorke, mi imamo sada problem da smijenimo ministre iz naše Vlade. Dakle Vlada Federacije predsjednica i premijer razrješavaju ministre mislim čak i bez parlamenta, a mi ovde nemamo mogućnost da razriješimo nekoga da premijer kad nije, zamislite da je neki ministar uradio nešto mnogo loše i dakle ide svi smo saglasni, ubio čovjeka, ne znam ni ja sam, ovdje bi procedura bila da bi mi morali pokretati njegov opoziv, pa isto da se izjasni, ista procedura kao i za smjenu Vlade, dakle nema pravo premijer predložiti njegovo razrješnje, nema zato što nije on ništa učinio što je nezakonito a što je dokazano. Nemojte mi upadati u riječ, nisam ni ja nikome čitav dan upadao u riječ. Dakle tamo su razlozi zbog kojih premijer može razriješiti ministra eksplicitno navedeni i ne bi takav slučaj mogao ući jer onima ima pravo na pravično suđenje i da se čeka da vidi da li će biti krivi ili neće kriviti za ubistvo iz nehata ili nešto tako slično. Tako da naše procedure su veoma rigidne i trebaju trajati dva, tri mjeseca da bi uz izvršili neku demokratsku praksu, kao što bi bila demokratska praksa da bude smjena Vlade šestorke pa je to trajalo od decembra, do februara ili marta, isto tako sada ove procedure. Mi ćemo vidjeti kako će to završiti na Ustavnom sudu. Kolege imaju pravo da imaju svoje stavove i Sud će donijeti odluku, kakva god odluka bude ta će se odluka morati poštovati. Kada pitanju rad aktuelne Vlade Kantona Sarajevo neću pretjerivati ni u pohvalama ali ni u kuđenju. Oni su imali solidan rad, a pogotovo mogu reći da su radili menadžerski, tehokratski, birokratski i samostalno ministri. Ono što fali ovoj Vladi jeste politička snaga i koordinacija sa Skupštinom Kantona i to vas savjetujem, evo pošto ja više neće ni biti savjetnik, da u narednom mandatu zaista radite to. Zašto to govorim? Svakog ministra kad individualno govorite rijetko ko bi mogao ovdje dati neku lošu ocjenu ili slično, ali ja kao zastupnik nisam vidio pretjeranu saradnju Vlade Kantona Sarajevo sa Skupštinom Kantona Sarajevo. Dakle u svom Ekspozeu, premijeru, naveli ste preko 30 zakona da ćete donijeti narednih 75 % mandata. U 25 % dosadašnjeg mandata donijeli ste jedan zakon i zakoni ne završavaju kada Vlada utvrdi zakon i pošalje ga Skupštini onda kažete to je sad na predsjedavajućem, na šefovima klubova i slično. Dakle vi kao Vlada i svaki ministar pojedinačno ubuduće trebate do kraja ispratiti svaki zakon koji je vaš. Naveli ste preko 30 zakona dakle ovom Ekspozeu, prestao sam brojati kod 30, a usvojili smo u 25 % mandata jedan Zakon o javno privatnom partnerstvu, Zakon o izvršenju budžeta ne pikam jer je to popratni zakon. Imamo mislim Nacrt Zakona o robnim rezervama. Dakle tu vas savjetujem zaista zakonodavna aktivnost bude veća tako što ćete vi imati veću političku ulogu. Dakle vi niste rukovodeći državni službenici, vi ste prije svega političke figure koje su imenovane u Vladu Kantona Sarajevo i tako se trebate ponašati. Dakle od premijera do svakog ministra i do kraja ispratiti svaki proces koji dođe u Skupštinu Kantona, od izvještaja, planova rada, strategija i zakona, to do sada nije bio slučaj. Vi ste odlično radili svoj posao koji vam je svakodnevni posao bio, odlično ste realizovali projekte aktivnosti i tu sam zadovoljan zaista vašim radom, ali odnos Vlade i Skupštine kao vladajući zastupnik ne mogu reći da je bio

zadovoljavajući, a na kraju dana neće Skupština Kantona Sarajevo pokupiti metke nego Vlada Kantona Sarajevo, jer je Skupština je kolektivni organ, a vas, svako od vas će pojedinačno odgovarati jeste li usvojili Zakon o sportu ili niste, jeste li usvojili Zakon o GSS-u, poslovnim prostorima, izmijenili Zakon o državnoj službi, lokalnu samoupravu, dakle koju slušamo obećanja od 2006 godine da ćemo dobiti zakon, zakon koji smo predložili o legalizaciji, Ekonomsko socijalnom vijeću i mogu tako, Zakon o javnom redu i miru i možemo tako nabrajati dakle tih 30, 40 zakona. I tu zaista morate imati veću ulogu u saradnji Skupštine i uvažavati svakog zastupnika, niti jedan zastupnik ovdje nije nikakav taster, već radite s njima zakone. Isto se dešava i na drugim nivoima gdje neko najavi minimalnu platu i smanjenja poreza doprinosa a ne pita ni jednog federalnog zastupnika koji treba to da izglasala koji su njegovi stavovi. I zaista pozivam da uvažavate Skupštinu Kantona Sarajevo i saradujete sa Skupštinom Kantona Sarajevo jer će biti puno vama lakše ovaj Ekspoze realizovati. Vi ste svoj dio posla kao menadžeri super obavljali, svaki ministar radio svoju ono za što zadužen, ali politički dio Vlade, politički odnos zaista nije bio prema Skupštini Kantona Sarajevo. Za kraj vas pozivam i da podržite projekte Općine Stari Grad, ali ne zbog mene, nego zbog toga što porez na dohodak uzima u ovom Kantonu sav prihod Kanton Sarajevo, u drugim kantonima je to novac koji ide velikim dijelom lokalnim zajednicama, a sada ću reći što Stari Grad. Zato što mi u Starom Gradu iznad prosječno uplaćujemo po glavi stanovnika taj porez na dohodak, a u povlačenju u proteklih 15 godina smo ispodprosječni, tako zato sam vas, nisu svi oštećeni. Dakle neko dobije, dakle vi imate ove godine, nemojte mi upadati u riječ, u pojedinim općinama preko 8 miliona samo infrastrukturni cestovni saobraćajni projekata. Mislím da u Starom Gradu 8 miliona nije bilo u 15 godina. Vi imate u drugim općinama velike projekte, transversale, kružne tokove, koji su milijunski projekti, ne može kružni tok stati u Stari Grad, tako da nije srazmjerno svaka općina bila zastupljena, pogotovo nije bilo srazmjerno zastupljena koliko uplaćujemo novca po glavi stanovnika, dakle i zato govorim o Općini Stari Grad. Ima tu općina koje su dobile milione s federalnog nivoa i sa nivoa Kantona, a koje ne uplaćuju baš toliko porez na dohodak, odnosno ne pune Budžet Kantona Sarajevo u onoj mjeri kojoj bi trebali. Još jednom želim vam sretan i uspješan rad i zaista da odnos Skupštine Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo u narednom periodu bude malo više koordinisan jer samo tako ćete u ovih 75 % mandata, koliko vam ostalo, uspjjeti da usvojite veći broj zakonskih rješenja jer prije svega je ovo zakonodavni dom, a ne inicijativni, kako sam govorio više puta.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ovako, u toku diskusije zastupnika Čengića imao sam prijavljenog zastupnika Bandića, da li je replika ili je prijava za drugu diskusiju, prvo da to pitam. Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Čengić je naveo jednu stvar da je Vlada izgubila podršku skupštinske većine i da je iz tih razloga premijer podnio ostavku. U svakom momentu dakle Ustavom Federaciji je propisano da je u nadležnosti skupština da izglasaju nepovjerenje Vladi ukoliko izgube tu podršku od Skupštine, tako da premijer nije mora podnositi ostavku, to nije bio posao premijera, mogla je Vlada da pokrene inicijativu za smjenu, odnosno Skupština za smjenu Vlade ukoliko je izgubila podršku skupštinske većine, tako da ovaj njegov navod nije bio baš utemeljen na Ustavu Federacija a koji je prenesen i na Ustav Kantona. Što se tiče ovih drugih navoda za određene zakone, premijer, ja sam i prošli rekao, postupio po zakonu, zakon je na snazi, jel bio ustavan ili nije, u narednom periodu nek utvrdi Ustavni sud, ukoliko se pokrene neka inicijativa. U svakom slučaju premijer je iskoristio neko pravo koje mu je zakonom bilo propisano, mada to pravo ukoliko posmatramo sa smjenom, odnosno ostavkom premijera Forte iz prethodnog mandata, možemo da vidimo ustvari da se ne radi o istim postupcima. U samoj Odluci o smijeni premijera Forte je navedeno da postupljeno po članu 117 čini mi se ovaj

Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo gdje samo daje mogućnost formalno da Skupština donosi odluku. Apsolutno ni jedan član materijalnog zakona nije naveden i mi ne znamo usvari iz kojih je razloga premijer Forto podnio ostavku, bar ne znamo iz tog formalnog dokumenta, akta. Imamo neku situaciju u kojoj je Poslovníkom propisano na koji način se podnosi ostavka. Pitanje je sada jel taj Poslovník bio usklađen sa Ustavom ili je usklađen Zakon o Vladi sa Poslovníkom, odnosno šta ima pravnu snagu, no međutim za ovaj zakonodavni organ to bi bilo više specifično pitanje, to je za na neke osobe koje se bave ustavnim pravom i koji zastupaju pred Ustavnim sudom. Tako da evo taj, tu situaciju ćemo vjerovatno rješavati na Ustavnom sudu, ali u svakom slučaju, dakle ukoliko je ova prethodna Vlada izgubila povjerenje Skupštine, onda je Skupština trebala pokrenuti inicijativu po Ustavu, član 27, a i smijeniti Vladu i ne bi se doveli u ovu situaciju koju sad imamo. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Dević replika.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Čengiću želimo vam uspješan rad da opravdate mandat koji su vam dali građani Općine Stari Grad. Što se nas kao Kluba tiče mi ćemo naravno podržati sve projekte koji budu od interesa za građane općine Stari Grad. Žao nam je na neki način što odlazite iz Skupštine Kantona, znali ste često puta biti glas razuma, evo i danas na neki način to pokazali, to nešto u čemu vam mi trebamo odati priznanje, naravno dođite nam opet saradujemo. Ovo što se nas pozvali na saradnju jedna dobra stvar, nemojte da vas tražimo ovim GPS-om po Sarajevu gdje se nalazite, znači dođite nam, vi ste se prevashodno govorim sada spram Kluba SDA, ovaj odnosili korektno u vašim diskusijama, imali ste neke principe, iako u nekim stvarima nismo isto misli, što kažu ne mora ni biti tako. Kada su u pitanju ove izmjene Poslovnika koje ste spomenuli u smislu smjene Vlade naravno mi ćemo ih vrlo rado podržati da skratimo tu proceduru smjene Vlade, kada vas budemo smjenjivali da to riješimo za tri dana ko u Zeničko-dobojskom Kantonu, ali nisam baš siguran da je ni tu problem ovdje u Sarajevu, Sarajevo je problem nešto drugo, al da ne otvaramo sada tu neku ovaj širu raspravu, ovaj da nije bilo one duge procedure i onoga pečata koji se sklonio pitanje je bilo bilo ovjerene fakture za BS Telekom od strane tadašnjeg predsjedavajućeg i te vlasti, mi nismo u tih osam mjeseci zaista opstruirali, čim je formirana parlamentarna većina, mi smo proveli ono što po Poslovníku traje relativno dugo, ali ono daje neku vrstu pravne sigurnosti i ministrima itd itd, tako da nisam baš načisto šta bi bilo dobro, ali ako postoji ovaj prilikom izmjene Poslovnika nova procedura da se to skрати da ide brže, mi ćemo vjerovatno dati podršku da vas brže možemo smijeniti ako Bog da. Još jednom, želim vam puno zdravlja, uspjeha, sreće i dođite nam na kafu. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

A možete i vi do Starog Grada na kafu. Zastupnica Hašimbegović ima repliku, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Želim da se zahvalim kolegi zastupniku Čengiću što je na svom odlasku na ovako jedan iskren način precizirao ustvari šta su loši rezultati rada prošle Vlade, nekako drugačije kad se to kaže iz pozicije nego iz opozicije i kolega Čampara je dijelom na neki način ukazao na propuste, evo sa željom i nadom da će se te stvari promijeniti želim ukazati na nešto što nismo danas čuli a to su međunarodno ratificirani dokumenti i projekti prema kojima imamo obavezu kao Kanton da apsolutno ne smijemo zaostati ni u tom pogledu saradnje. Hvala lijepa.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

I vi imate repliku zastupnice Šaljić, hoćete li se i vi zahvaliti kolegi Čengiću? Hajde izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Poželiti svu susreću u daljnjem radu. Moja replika se odnosi na jedan dio njegovog, ustvari to je jedna konstatacija da nije izvršena raspodjela sredstava ravnomjerno po opštinama, pa da ne znam ja neka opština povuče 8 miliona, neka ništa, za kružne tokove, transverzale itd. Ja znam da vi znate to bolje i od mene, da bi sredstva došla, znači moraju imati spremni projekti, mi imamo u gradu opštine koje nemaju ama baš ni jednog projekta spremnog, ne može im se ni pomoći. A vi ćete sigurno ovaj obezbijediti i projekte da ćete imate pomoć i od Federacije i od Kantona jer vi znate ove procedure. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

E idemo sada na druge diskusije. Zastupnica Vujović izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Evo ja sam zaista pomno slušala sve ove diskusije.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nemam vas ovdje ni prijavljenog.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Ništa, ja ću nastaviti. Hvala kolega Šaljiću u svakom slučaju. Evo ja sam pomno slušala sve diskusije svojih kolega koji dolaze iz opozicije možda najviše, u jednom momentu sam se začudila zašto niko iz nove skupštinske većine ne diskutuje i stvorila se jedna zaista mogu reći negativna atmosfera ovdje, odnosno neka nervoza zavladała skupštinom. No, Međutim moram istaći i zaista pohvaliti djelimično diskusije i slažem se s njima i kolege i Čampare, a i Čengića, ali su tako pohvaliti sve ostale kolege iz nove skupštinske većine koji su se odvažili i na neki način dali ne samo kroz replike, nego kroz svoje mogu reći konstruktivne diskusije jedan kritički osvrt i na sam program i na neki način formiranje ove nove vlade i sve to vrlo vrlo lijepo. U svakom slučaju ja moram skrenuti pažnju u ovoj diskusiji da vi koji činite skupštinsku većinu sve ovo vrijeme a naročito u proteklih godinu dana, ste od ove Skupštine Kantona napravili jedan protočni bojler. Skupština Kantona Sarajevo je zakonodavni nivo vlasti, ovaj dom nije izvještajni, nije Inicijativni, kao što kaže kolega Čengić i tu se u potpunosti slažem s njima i kada je izvještajni dom, te izvještaje ne dostavlja na vrijeme pa nekako se po defaultu usvajaju, a kad se ne usvoji desi se da sjednica nije dobro pripremljena i onda nekad dođemo u jednu takozvanu mogu reći krizu vlasti što ja se nadam da građani u konačnici neće ni osjetiti. U svakom slučaju ja smatram da danas je trebala biti jedna svečana atmosfera na sjednici s obzirom da se radi o imenovanju nove Vlade koja treba da bude u službi građana naredne 3 godine ne samo narednih 6 mjeseci kao što je bio slučaj do sada, ali evo drago mi je da se na neki način kroz diskusije i kroz neki možda pomalo bespotrebno rasprave ova energija i ova situacija relaksira i s tim u vezi moram, čuli smo dobro kažem i zamjerke i prijedloge na program i skupštinske većine i na sam Ekspoze kandidataza premijera Nihada Uka, ali ja moram reći u ime Kluba Demokratske fronte da mi zaista nećemo podržati imenovanje ove Vlade iz više razloga, kao što smo naveli svoje diskusije. Također reći ću vam da ćemo da ćemo od ostati i djelovat ćemo u ovom cijelom mandatu kao što smo to radi do sada, bićemo konstruktivni i radit ćemo u interesu građana, a to očekujem i od Vlade Kantona Sarajevo. Evo iskoristit ću priliku zaista da kolegi Irfanu Čengiću se zahvalim na dosadašnjem angažmanu u Skupštini Kantona Sarajevo i vjerujem da će biti nova energija za Stari Grad kao što je izabrano i da će raditi u interesu građana Starog Grada jednako kao što radio u interesu građana Kantona Sarajevo. Hvala lijepa.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Šaljić prva diskusija.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. U posljednjih 17 godina ovo je, hoću li nastaviti, u posljednjih 17 godina ovo je XII. Vlada Kantona Sarajevo. Znači cijeli mandat je posljednji premijer koji je odradio bio je Denis Zvizdić 2006 godine. Zašto je to tako ja ne znam i meni to nije jasno, nije ni mi građanima. Tu nema kontinuiteta, a čim nema kontinuiteta ne možemo napraviti neki značajni iskorak i teško da možemo imati i uspjeha. Zamislite samo kako je lokalnim samoupravama, opštinskim službama, načelnicima, taman ili tek upoznaju premijera i resorne ministre jer su nadležnosti isprepletene, dođe smjena i Vlade i ministara, pa onda procedure izbora nove vlade, novih ministara, projekti ostanu na čekanju i tako ukруг. Premijer je rekao u tom referatu, kako ga ko zove, neko Ekspoze, neko ovaj, da ne trebamo biti opozicija gradu Sarajevu, da možemo biti opozicija njemu kao ličnosti, kao ili njegovoj političkoj partiji ili koaliciji, ali da ne budemo opozicija Sarajevu. Meni ne pada na pamet da bude opozicija svom gradu bez obzira ko čini skupštinsku većinu, ko vodi procese, ovo je moj grad, ja sam se borio za ovaj grad sa 18 godina i moj otac i brat, tako da je to zadnja opcija da ja budem opozicija svom gradu. Ja mogu biti opozicija lošim odlukama ili nekim procesima za koje procijenim da nisu u skladu eventualno sa zakonom ili itd. Diskusiju ću nastaviti dalje, ustvari gdje sam danas stao kroz pitanja na koje nisam dobio odgovor premijera a poslušao sam predsjedavajućeg Okerića da s njim to porazgovaram ispred sale, pa sam baš tako uradio. Razgovora sa premijerom i sa ministrom Štetom o ovim pitanjima na koje nisam dobio odgovor, a to je deponija, saobraćaj u mirovanju, garaže kolektivne sa više spratova, itd, pa tako da u tom razgovoru i ministar Štete je ovaj je skrenuo pažnju premijeru Uku da imamo u Novom Gradu garaže na Vojničkom polju, Alipašinom, Dobrinji koju, ja mislim, koristi firma RAD kojima treba vrlo malo sredstava da se stave u funkciju, tu ima sigurno nekih 1000 parking mjesta, eto da odatle počnemo. Što se tiče deponije volio bi to su, ja govorim ove opšte probleme koji se vide golim okom da ste nešto rekli danas vezano za deponiju, koji je krajnji, hoće li nova Vlada imati neki plan da se ta deponija zaustavi, da se zaustavi širenja i na kraju da se izmjesti. Volio bih da da smo nešto o tome govorili. Rekli smo znači zdravstvo, ambulantno liječenje, liječenje u domovima zdravlja, novom ministru Hasanoviću želim sve najbolje i nadam se da će nam barem pomoći preko svojih prijateljskog poslaničkih veza i svojim uticajem da ne kupujemo lijekove u Lukavici, evo za početak. Da kad dođemo da kaže idi u Lukavicu, to je za mene poraz. Nadam se da će novi ministar za prostorno uređenje da će imati punu podršku, da neće imat dokazale direktora jel ovdje ispada da direktori vode politiku, da su važniji od Skupštine i Vlade Kantona Sarajevo i od resornog Ministarstva, direktori komunalnih preduzeća. Nadam se da neće posegnuti odmah za poskupljenjima komunalnih usluga da se popune rupe u budžetima zbog prekomjernog zapošljavanja. I da to stavimo na teret građana. Problem moramo rješavati u okviru mogućnosti Budžeta, godina je u kojoj je inflacija rekordna gdje čak trebalo da ponudimo i neka sniženja, govorio sam o sniženju cijene vode, makar vode, ako ništa drugo vodu. Razumijem za odvoz usluge odvoza smeća ali na način da se ispita tržište pa da se donese znači pravilnik kako, jel to po kvadratu, po kvadratnom metru, po po članu, da se napravi razlike za firme, za preduzeća, za građane itd. Šta sam još zabilježio, samo sekundu. U redu je predsjedavajući, pa ćemo u drugoj diskusiji.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolega Šaljiću, moram reći da se s vama apsolutno slažem po pitanju ovih rekonstrukcija, nadam se, sad kad imadnemo Vladu da više nećemo mijenjati. Zastupnik Kapidžić, druga diskusija, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa ja mislim negdje tamo april, maj da ide ponovna situacija, jel jedna ekipa će se odvojiti pa će onda uletiti itd. imaćemo isto situaciju jer ovo je, ovo je smo modalitet koji prolazi i uopšte nije problematično sada jel, dakle bavimo se politikom a ne problema građana i problema uopšte u svim ovim ovaj oblastima. Iskoristit ću pošto mi niste dali repliku onda htio sam samo kratko ovaj ovaj kolegici Melank da da repliciram. Mislim da evo konstantno već nekoliko sjednica ima potpuno krivu sliku o situaciji u Kantonu i o situaciji u opozicionom bloku itd. i mislim da je razlog te krive slike zato što joj ovaj laptop stoji ukrivo pa bih je zamolio da ispravi laptop ovaj, možda će slika bit ispravnija. Što se tiče nove Vlade, ja kad sam došao u onu Vladu koja isto tako na ovaj način ovaj jel politički došla promjena većine i formirala se, ono što je bilo meni normalno a to je da su tri Ministarstva pokrivala tri inženjera, pa je Ministarstvo saobraćaja pokrivaio inženjer saobraćaja, da je Ministarstvo infrastrukture pokrivaio ing mašinstva i da je Ministarstvo prostornog uređenja pokrivaio inženjer arhitekture. Inženjeri u Vladi ovaj daju potpuno drugu dimenziju i sliku. Ona Vlada je bila srušena za mogu reći možda maksimalno tri, četiri mjeseca pravog rada jer je početak otišao u onoj Coroni a kraj je otišao u smjeni Vlade, tako da za ta tri, četiri mjeseca znaju dobro ljudi potpuno su svjesni, pogotovo sada, koliko je ona bila Vlada moćna samo i iz razloga što su bila tri inženjera. Zašto? Zato što sve što gradite u Kantonu da bi gradili trebati imati inženjere, ne možete graditi bez njih. E sad, vrlo vjerovatno je to zadnji put da se inženjer uopšte pojavio u Vladi u izvršnoj vlasti, vjerovatno je to razlog zašto od kupljenih diploma dosad nisam čuo da je neko kupio diplomu inženjera, zato što kad se diplome kupuju kupuju se da bi se išle u političke strukture i na političke pozicije a ne na privatne pozicije. Privatnik ne trpi neznanje, njega ovaj toliko papiru o diplomi ne interesuje, ali političke pozicije odnosno izvršne funkcije zahtijevaju taj papir i onda se kupuju diplome.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vrijeme, moram vam skrenuti pažnju, druga diskusija 3 minute. Ajd završite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Dobro, onda suština je jasna, sa inženjerima se gradi, bez inženjera je to jako teško i onda razno-razni privatnici mogu da upravljaju ministarstvima na raznorazne načine, zato što ne znaju jer nisu inženjeri. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Selmanović, druga diskusija.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Slušajući neke od diskusija onda uopšte nije ni čudno što još uvijek nismo dobili informaciju o proporcionalnoj zastupljenosti konstitutivnih naroda i Ostali u budućoj Vladi Kantona Sarajevo, a ovo je možda i najbolji pokazatelj koliko aktualna vlast vodi računa o temeljnim ustavnim principima, ali i vrijednosti društvenog pluralizma na kojem bosansko-hercegovačko društvo počiva. Ovakav odnos aktualne vlasti pokazuje koliko joj nije stalno ni do ustavnosti ni zakona, kao ni do temeljnih društvenih vrijednosti po kojima je Bosna i Hercegovina prepoznatljiva na širem međunarodnom planu. Ovdje smo čuli da će se ova odluka donijeti bez obzira na što mi govorili. Da nas pogrešno ne shvatite, vi apsolutno ima skupštinska većina ima apsolutno pravo da formira vlast, Vladu onako kako smatra da je najbolje. Mi ovdje upozoravamo na zakonske okvire kako se ta Vlada formira, ali činjenica da će se Vlada formirati bez obzira šta mi rekli se pokazuje da ovdje imamo dominaciju politike nad pravom. Historija je puna primjera da vlast koja počiva na političko-pravnom nasilju nema budućnost. Kolega Bandić je ovdje ovaj spominjao i ostavku samog premijera. Ja mislim da evo koliko sam ja uspio da istražim, da nema ni u jednom parlamentu na svijetu da se razrješava

Vlada odlukom koja je već razriješena prethodnom odlukom koja je objavljena u Službenom listu. Možda jesu stvari proceduralne prirode, ali suštinski, zakonski ta odluka nije ispravna. Ono što jako interesantno i što možemo vidjeti ovdje iz svih izlaganja, jeste da je trenutna pozicija u Kantonu Sarajevo postala ozbiljna opozicija Ustavu i zakonu. Ja vas pozivam sve ovdje i ponovo vas podsjećam po ko zna koji put da se držimo naše zakletve i da radimo i da naše odluke donosimo u skladu sa Ustavom i zakonom koji propisuje ova Skupština koji se primjenjuju Kantonu Sarajevo, a na kraju krajeva zakonima Federacije Bosne i Hercegovine i države Bosne i Hercegovine. Gradimo politiku budućnosti. Nemojmo ustrajavati na unaprijed propalim politikama koje se zasnivaju na pravnom nasilju. Politika koja predstavlja političko pravno nasilje zasigurno nije i ne može biti politika budućnosti. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Bandić, druga diskusija. Odustajete. Zastupnik Zahiragić druga diskusija. Odustajete? A ne odustajete, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pokušali ste, ali evo posljednja je diskusija, evo nije, Davor Čičić kolega, Elvedin Okerić. U suštini ovaj ja sam želio da još jedanput naglasim da je ova aktuelna Vlada zapravo nastavak one vlasti koja je u Kantonu Sarajevo već pet godina kroz šestorku i kroz trojku, danas kroz trojku plus ZNG, dakle zvanično u Kantonu Sarajevo je u vlasti četvorka jel sa pridruženim samostalnim Klubom i s tim u vezi, a mogli bismo i reći da je deset godina kontinuitet vlasti jer ljudi koji su vodili proces u Kantonu Sarajevo zapravo jesu kreatori ove koalicija, tako da 10 godina u Kantonu Sarajevo postoji zaista, možda godinu dana manje, s nekim prekidom kontinuitet vlasti. Za tih 10 godina se u Kantonu Sarajevo nije puno toga uradilo. Meritokracija koju ste najavljivali i kojoj ste stremili niste ispoštovali ni kroz ovu Vladu, a ranije kroz imenovanje raznih direktora na različitim nivoima i u različitim javnim preduzećima, također. Podsjetit ću novu Vladu na Mišljenje Ureda za borbu korupcije koje je dostavio ranijoj Vladi, to jeste istoj Vladi u izmijenjenom sastavu, u kojem je upozorio na nezakonitosti prilikom imenovanja direktora i na uslove koje oni ne ispunjavaju, falsificirali su potvrde. Tražim od Vlade Kantona Sarajevo koja treba sad biti imenovana i evidentno da će biti imenovana, da te direktore smjene i da protiv njih pokrenu krivične postupak jer jedino je to put ozdravljenja i Kantona Sarajevo i ovog društva. S obzirom da isti ljudi stoje iza, uglavnom isti ljudi stoje iza ove Vlade, nisam siguran da će se to desiti, ali evo osjećam dug na neki način da na to apelujem da na to plediram i da vas na to na neki način pozovemo. Dvije stvari su mi iz današnjih diskusija, nisam htio da se javljam za replika da ne bi ovaj pretjerivao, ostale viška koje nisam stigao kazati. Prva stvar je bila diskusija u kojima smo žene nazivali slabijim polom. Ovaj, moja majka ima troje djece, ima karijeru izvrsnu. Moja supruga također je i majka i supruga i poslovna žena i ja ne mislim da žene slabiji spol, ja sam čekao i želio sam da vjerujem da će neke kolegice ovdje koje se bave tom temom češće takvu vrstu stvari istaći, nisu, pa evo ja kao muškarac to moram, to moram kazati. Dakle mislim da su žene čak ako u nekom kontekstu života i jači spol. U Kantonu Sarajevo tamo gdje žene vode uglavnom je manje problema nego gdje muškarci vode, s izuzetkom par institucija. I druga stvar i druga stvar, ja sam možda također u svojim diskusijama u svojim diskusijama pretjerao, imao sam možda jednu neprimjerenu konstataciju prema kolegici Hodžić, pa ovim putem, pošto je ona bila javna, želim da joj se javno izvinem, iako je ona bila uzrokovana njenom diskusijom, ali ja biram da bude džentlmen i da se javno izvinim, bez obzira da li će ona u isto (nerazumljivo).

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vrijeme kolega.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala kolega Vibore, nadam se da ćete shvatiti ovaj ove naše diskusije dobronamjerno, da nećete praviti greške ranijih Vlada. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Čičić prva diskusija.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Ispred Kluba SDP-a je govorio već kolega Samir, kolega Irfan je isto govorio, ja ne bih se puno vraćao na te teme, i sve ono što su kolege rekle apsolutno stojimo iza toga kao Klub, podržavamo te diskusije i smatramo sve ono što je rečeno i kao kritika i kao pohvala prethodnoj Vladi da stoji. Ja ono što želim da kažem evo na kraju današnjeg dana, ja bih se posebno želio da zahvalim i ministrima iz prethodne Vlade koji više neće biti tu; ministru Dedoviću, ministru Bečareviću, mi kao Klub smo imali korektnu saradnju sa njima, i eto nadamo se da ćemo imati nekada prilike saradivati u nekim drugim okolnostima. Želim zahvaliti ministru Krstiću koji će svoj rad nastaviti isto tako negdje drugo, smatramo isto tako da je kolega korektno radio svoj posao, a posebno našem ministru Vraniću koji je u doba korone bio veliki borac i vodio nas kroz čitavo to to razdoblje. Ja bih mu se zahvalio i kao čovjek koji je sa njim bio u toj Vladi i želim mu puno uspjeha u njegovoj daljnjoj karijeri doktora koju je on tako silno želio da nastavi. Isto tako želio bih se zahvaliti kolegi Irfanu evo koji nas danas napušta iz Kluba, želimo mu puno sreće i uspjeha na mjestu načelnika. Mi smo svi kao Klub stali iza kolege Irfana u njegovoj kampanji za načelnika Općine Stari Grad, ne zato što je on bio naš kolega nego zato što smatramo da je to čovjek koji svojom energijom, radom i znanjem može doprinijeti napretku Općine Stari Grad, evo ja mu želim svu sreću, želim da pokaže sve ono što smo pričali u kampanji i da Općina Stari Grad može biti puno bolja, a novoj Vladi i novim ministrima, puno ministara već poznajem iz saziva Vlade gdje sam i ja bio, a novim ministrima želim puno sreće, mislim da je puno rada ispred njih i moraju zaista pokazati sve ono što su i napisali u ovo ovim našim zajedničkim mjerama i u Ekspozeu premijera još tri godine mandata su ispred nas a puno zakona koje moramo usvojiti kroz ovu Skupštinu. Ja im želim puno sreće i da svi zajedno zasučemo rukave, a opoziciji isto tako želim da aktivno sudjeluje u ovom radu i ja apsolutno podržavam i istupe opozicije, sa puno stvari se mogu složiti, sa nekima se ne mogu složiti a smatram da oni mogu biti jako dobar korektivni faktor i da svi zajedno radimo u interesu građana Kantona Sarajevo. Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Vreto, prva diskusija.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajući. I ja ću pokušati u ime Kluba vrlo kratko. Kolega Čampara je već ima diskusiju, evo vidim i kolega Okerić ima najavljuju diskusiju. Ono što želim da kažem da je o puna podrška ovoj Vladi odnosno kandidatima, mandataru i sastavu ove Vlade, posebno ministrima koji dolaze, koji su novi je li u ova četiri Ministarstva. Mislim da su to tri, pogotovo tru Ministarstva koja su jako zahtjevna, ne umanjujući značaj nikako Ministarstva za finansije, ali zdravstvo, komunalna privreda, visoko obrazovanje zaista traže ili može se reći da zdravstvo i komunalna privreda možda imaju zaista potrebu da se aktivno uđe sa mjerama i principima koji su sastavni dio ekspozea premijera. Ja nastojim i tražim od nove Vlade nakon što bude imenovana da se zaista maksimalno potruži da ove sve mjere koje su definisane ovdje stavi na sto i da zajedno sa Skupštinom u budućnosti usvaja kako i zakonska rješenja, tako i sve one mjere koje su definisane. Ono što želim da istaknem jeste da nakon imenovanja Vlade slijedi jel i priprema Programa rada Vlade za 2024. godinu, kao i Skupštine. Jako važno je naglasiti da je Nacrt usvojila evo ajmo reći ova bivša Vlada Budžeta koji smo razmatrali 24. ovog

mjeseca i bitno je sve te dokumente nasloniti, je li, povezati obzirom uskladiti politike i Program rada ove Vlade. Ja očekujem da će taj Program vrlo brzo biti nama dostavljen kako bi odnosno Kolegiju, kako bi Kolegij utvrdio Program rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2024. i ispoštuje sve neophodne procedure. Kao i kolega Čičić, želim da kažem da istaknem da se zahvalim svim ministrima koji su radili u prethodnom sazivu Vlade, zašto su, nema potrebe da se elaborira, već se četiri mjeseca priča o ovoj rekonstrukciji, sve je manje-više rečeno. Klub Naroda i pravde će podržati imenovanje, svakako, nove Vlade i želimo joj puno uspjeha u radu zajedno sa nama zastupnicima u budućnost. Toliko. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Predsjedavajući Okerić ima riječ.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zavaljujem se dopredsjedavajućem Viboru Handžiću. Kratko ću dati doprinos diskusiji. Prije svega puna podrška premijeru i stari-novim ministricama i ministrima sa željom da u narednom periodu urade što više posla, implementiraju što više zacrtanih ciljeva u cilj rješavanja problema građana koji su nam ukazali povjerenje. Dvije diskusije kolege Čampare i kolege Čengića ću pokušati na neki način sublimirati, a to je da homogenizacija rada Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo je ključna da bi se napredak u društvu popravio za ljestvicu više. U prethodne dvije godine, kada kažem prethodne dvije godine mislim da 21. i 22. godinu, homogenizacija rada Vlade i Skupštine Kantona Sarajevo, odnosno zakonodavne i izvršne vlasti je doprinijela rezultatima trojke u Kantonu Sarajevo koja je prepoznata od šire javnosti, prepoznata od građana gdje je ukazano povjerenje. Skupština Kantona Sarajevo je u toku te dvije godine razmatrala preko 70 zakonskih propisa koji su riješili dugogodišnje probleme građana i vratili njihova prava. Naravno nismo riješili sve probleme, imamo ih još puno, ali smo pokazali da kada imamo homogeniziran rad Vlade i Skupštine tada imamo rezultate na terenu. Nismo imali tu homogenizaciju prethodnih šest mjeseci, to pokazuju već mjesec oktobar, evo i mjesec novembar, gdje smo više tačaka kao zakonodavna vlast razmatrali u Skupštini Kantona Sarajevo samo za ova dva mjeseca nego u prethodnom periodu pet, šest mjeseci. Demokratija je takva, partnere u vlasti birate sa onim sa kojim možete raditi. Vidjeli smo da sa partnerima sa kojim smo bili nismo mogli realizirati sve zacrtane ciljeve. Ono što nam je cilj i ono što nam je obaveza u Kantonu Sarajevo kada je u pitanju trojka a to je da ukazano povjerenje građana, to je negdje oko 100 000 glasova koje trojka dobila u Kantonu Sarajevo, opravda da što više realizuje projekata od ključne važnosti za život građana, da se uspostavi što kvalitetnija i bolja saradnja sa lokalnim zajednicama, stoga molim ministrice i ministre, prvenstveno premijera, da povedemo računa kada je u pitanju Nacrt i Prijedlog Budžeta Kantona Sarajevo gdje ćemo odrediti nekoliko strateških ciljeva i ponuditi ih u narednom periodu, kako u godini koja je pred nama, tako i u naredne tri godine, gdje ćemo isporučiti građanima rezultate koje očekuju od nas. Iskoristit ću priliku da se zahvalim odlazećim ministrima, gospodinu Vraniću, gospodinu Krstiću, zatim gospodinu Bečareviću, gospodinu Dedoviću koji su na svoj način obilježili svoj rad u Vladi Kantona Sarajevo. Građani su tu da procijene, mi svi imamo svoja mišljenja imamo svi svoje odnose međusobne kada su u pitanju zastupnici i ministri, svak radi za sebe i protiv sebe i svi mi ostavljamo svoje tragove i niko za nas ne može ovaj pisati naš CV, mi ga sami, mi ga sami pišemo. Toliko od mene i kao što je kazao šef Kluba Narod i pravda će podržati ovu Vladu Kantona Sarajevo i evo željno iščekujemo taj momenat. Hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Bandić jel ovo replika? Nego? A jest, vi ste imali pa ste odustali. Okej, zastupnik Šaljić druga diskusija izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja ću iskoristiti ove tri minute da pozovem, da zamolim, da apelujem na premijera novog vjerovatno Uka da fokus sa Devete transverzale ne skine, da obrati pažnju na putnu komunikaciju između aerodroma i autoputa. Ja ću prenijeti razgovor sa ministrom Štetom, neće mi zamjeriti ovaj da je ta dionica u nadležnosti Federalne Vlade ali da se tu moraju riješiti imovinsko-pravni odnosi između opštine i vlasnika, ali opet ništa što mi možemo da uradimo, veliko bi to bilo rasterećenje, a IX transverzala i kružni tok znači, to je ono što trenutno nam gori, tamo živi 50 000 građana, to je komunikacija koja je odsječena od grada, čekamo je 30 godina, ja bih vas zamolio da i dalje sa Općinom Novi Grad ubrzate te tokove. Ministar Šteta mi je neformalno rekao da očekuje da bi nekad na proljeće mogli biti završeni ti radovi. Što se tiče mene kao zastupnika, mi nismo imali kao Stranka za BiH mogućnost da na iskren način učestvujemo u ovom koalicionim kapacitetu, ja lično sam odahnuo, evo ja ću vam reći ja to govorim u svoje ime. Ili imali smo obećanje prema građanima, ne možemo da ih ispunimo, tako da mi vama želimo svaku sreću, grad je naš zajednički, a sve drugo će biti, evo poentirat će kasnije moj kolega Bandić i to je to.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Bandić, druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Nisam imao namjeru da imam drugu diskusiju, ali evo gospodin Okerić me motivirao ovaj da se javim i da obrazložim. Dakle meni drago što je kolega Okerić definisao odnos stranaka trojke i Stranke za Bosnu i Hercegovinu naspram kako ustavnopravnog poretka tako i naspram naših političkih pogleda na cjelokupan ovaj demokratski proces kako ga on naziva. Cijelo vrijeme u našem političkom djelovanju ja nisam imao namjeru da obespravljujem ni opoziciju, ni bilo koga drugoga u onome što mu pripada. A sasvim je bilo jasno da su im pripada određena prava. Nažalost mi svaki put od gospodina Okerića koji je, hajte da kažem, vođa ove političke parade, koja se ogleda u skupštinskoj većini, dobijemo gotove materijale i nemamo neku mogućnost djelovanja na te materijale. Mislim da to nije dobro ni za ovu većinu, ovu sad većinu jer ovakav princip djelovanja nije prihvatljiv nikome, ne mislim da je ikome od zastupnika prihvatljivo da u zakonodavnim organima postoji određeni novci, da zakonodavci mogu raspolagati novcima tim. To se nikada nije desilo osim u mandatu prethodne Vlade, odnosno prethodne Skupštine. Takav oblik političkog djelovanja za nas nije bio prihvatljiv i nama je potpuno drago što što nismo dio ove koalicione većine. Ono što se nama spotalo jeste naš principijelni stav da postupamo po Ustavu, zakonu i Poslovniku. Određeni zakoni koji nisu bili u skladu sa Ustavom davali smo primjedbe na neformalnim sastancima, također na Poslovnik, odnosno Program rada Skupštine nismo imali mogućnost da budemo saslušani od strane Kolegija na kojem je sugerisano nekoliko puta da postupamo po Poslovniku i to je odnos između skupštinske većine koja u ovom momentu formira vlast naspram Ustava i naspram zakona, a to je odnos naspram koalicionih partnera. Iz tih razloga ja zaista zaista želim da skrenem pažnju na odnos unutar tih političkih snaga naspram Stranke za BiH nije bio potpuno identičan. Ovo što se desilo, izbacivanje Stranke za Bosnu i Hercegovinu je možda i dobro. Političko preslagivanje u bošnjačkom korpusu će dati neki rezultat u narednom periodu, vidjećemo kakav. Mislim da postoji u svim ovim strankama određene patriotske snage koje vide u kojem pravcu se vode ovi postupci i ko ih vodi ustvari, da li su te osobe kompetentne ili se sve zasniva nekom preduvjerenju koje se dobije iz nekih političkih centrala i ovdje se pokušava nama provesti. Da li je bilo zakonito ili nezakonito, to je manje bitno. Zato Stranka za BiH neće glasati za ovu Vladu, ali ćemo im poželiti sreću u radu, pratit ćemo njihov rad, insistirat ćemo na Ustavnom jačanju Ustavnog poretka u KS. Nadam se u narednom periodu

do kraja ovog mandata da će se pronaći neke snage političke, a koje se naziru da bi se mogle pronaći, i možda da organizuju jednu novu skupštinsku većinu i novu Vladu.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vrijeme zastupniče Bandić.

Zastupnik Dević, druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Pošto privodimo evo diskusije na neki način kraju valjalo bi kazati da Klub SDA naravno ne može podržati jedan faraonski pristup nametanja suspenzija Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a pro po toga i ovaj projekat koji se već provodi u Kantonu Sarajevo već evo petu godinu koji po nama ne daje bilo kakve ozbiljne rezultate. Kako kaže poslovice stara: "I faraon je bio nadmeni vladar ali je danas muzejski eksponat". Pojedinci koji se ponašaju nadmeno iz ove većine treba da znaju s ovim da će u jednom momentu biti politički muzejski eksponati i da će iza njih ostati samo ono što su oni učinili ovaj uradili u našim analizama kojim ozbiljno pristupamo svakom aktu, zakonu, proceduri je dovoljno argumenata i više nego dovoljno argumenata da imamo ozbiljne sumnje da ovakav sastav Vlade i ovakav sastav većine u Skupštini Kantona Sarajevo koji se najbolje oslikava u ovoj statistici koju je spomenuo kolega Čengić, je od planiranih 30, 40 zakona da smo usvojili jedan, samo taj argument da imamo znači to je dovoljan razlog da ne damo podršku jednoj ovakvoj Vladi. Ovo je za nas već viđena priča. Ovo su već dvotrećinski da kažem jel ljudi koji su imali priliku zajedno sa premijerom da nešto pokažu za godinu dana. Ne vidimo efekt i rezultat te vlasti i bilo bi besmisleno da mi kao Klub damo podršku takvoj Vladi, tako da što kažu, bez imalo dileme ćemo glasati protiv imenovanja ove Vlade, kao što smo to uradili i protiv prošle, samo što sada imamo godinu iskustva i pokazalo se da smo i tada donijeli ispravnu političku odluku. Naravno, ono sve što bude bilo dobro, a što predloži aktualna vlast, mi nećemo biti opozicija građanima u Kantonu Sarajevo, mi ćemo vrlo konstruktivno i aktivno sudjelovati u radu Skupštine, bez obzira kako to neko naziva nekim pogrđnim imenima: opstrukcija, ovako, onako. Znaite, obično kad vam nestane argumenata, onda naučite neke tri riječi koje ponavljate ovdje itd. Mi se trudimo da aktivno radimo. Ono što bude bilo dobro, što bude u interesu građana, mi ćemo zaista podržati, ali dati priliku ovoj Vladi koja je već imala priliku da nešto pokaže i pokazala da to nije dovoljan rezultat, Evo, tako da kažem, bilo bi zaista besmisleno, tako da mi ćemo glasati protiv ove Vlade. Naravno, želimo vam svu sreću da uspijete u nekim projektima koje najavljujete. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

S obzirom da nema više prijava, zaključujem raspravu. Molim ljude iz službe da pozovu zastupnike u salu na glasanje.

Molim zastupnike da zauzmu mjesta. Može li samo malo reda, molim vas.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o potvrđivanju Vlade Kantona Sarajevo.

Možete glasati. Dajte rezultate. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 10, suzdržan 1.

Konstatujem da je Skupština Kantona Sarajevo donijela ovu odluku.

Poslovnička intervencija zastupnik Dević, izvolite. Pojedinačno. Molim sekretarku da proziva zastupnike.

Aida Zeković (sekretar Skupštine)

Poštovani zastupnici, molim da se izjasnite.

Avdić Samir ZA

Bandić Muamer PROTIV
Bešlija Vildana ZA
Čampara Aljoša ZA
Čengić Irfan ZA
Čičić Davor ZA
Dević Mahir PROTIV
Gaković Elza ZA
Gavrankapetanović – Smailbegović Fatima OPRAVDANO ODSUTNA
Handžić Vibor ZA
Hašimbegović Marijela PROTIV
Hodžić Admela ZA
Izetbegović Sebija OPRAVDANO ODSUTNA
Kalem Adi PROTIV
Kapidžić Faruk PROTIV
Kapo Belma ZA
Klarić Sanela ZA
Kristić Danijela ZA
Lemezan Redžo ZA
Marjanović Damir ZA
Mehmedagić Mersiha ZA
Melank Miomirka ZA
Memić Arijana SUZDRŽANA
Okerić Elvedin ZA
Pekić Jelena ZA
Petrović Kristina ZA
Pilav Ilijaz ODSUTAN
Pobrić Rusmir ZA
Selmanović Faruk PROTIV
Šaljić Jasmin PROTIV
Viteškić Smiljana PROTIV
Vreto Elvis ZA
Vujović Vedrana PROTIV
Zahiragić Haris PROTIV
Zuhrić Albin ODSUTAN

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nakon provedenog pojedinačnog izjašnjenja konstatujem da je 20 zastupnika, nemojte, molim vas dobacivati, da je 20 zastupnika bilo za, 10 protiv, 1 suzdržan i ponovo konstatujem da je Skupština Kantona Sarajevo donijela ovu odluku.

Molim članove Vlade, uvažene ministre i ministrice da pristupe davanju svečane izjave koju će predvoditi predsjedavajući Skupštine.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li krenuti?

Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno.

Pridržavati se Ustava i zakona Bosne i Hercegovine.

Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.

Zalagati se za ljudska prava i slobode.

I da ću u svim prilikama štiti interese Bosne i Hercegovine.
Federacije Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo.
I ravnopravnost naroda i građana koji u njima živi.

Čestitam novoizabranim ministricama i ministrima u svoje ime i u ime Skupštine Kantona Sarajevo, a sada bih zamolio. (aplauz)

NASTAVAK NAKON ČESTITANJA

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih zastupnike da zauzmu svoja mjesta. Novoimenovane ministrice i ministre također da zauzmu svoja mjesta, kako bi mogli dalje nastaviti sa sjednicom Skupštine KS.

Kolege zastupnici hoćete li se vratiti na svoja mjesta? Evo još malo završimo i gotovo.

Prelazimo na tačku tri.

AD-3.

PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENAMA ODLUKE O IMENOVANJU ČLANOVA VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA KANTONA SARAJEVO

Prijedlog odluke ste..

Poslovnička intervencija, zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

U ime Kluba tražim pauzu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li da završimo ove dvije tačke pa ćemo onda skroz pauzu završiti, onda ćemo prekid sjednice napraviti nastavljamo drugi dan da ne pravimo sada pauzu.

Nastavljamo sa sjednicom.

AD-3.

PRIJEDLOG ODLUKE O IZMJENAMA ODLUKE O IMENOVANJU ČLANOVA VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA KANTONA SARAJEVO

Prijedlog odluke ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Nema. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ne. Ima li pitanja? Nema.

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Prijedlogu odluke o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Kantona.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 27 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo.

Konstatujem da je Skupština donijela odluku.

Na zahtjev Kluba Stranke za BiH pauza pola sata.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvažene kolegice i kolege prekidamo sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo. Blagovremeno ćete biti obaviješteni o njenom nastavku. Hvala.

**STENOGRAM
PRVOG NASTAVAKA 11. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 13.02.2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram prvi nastavak 11. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam sve prisutne da odamo počast svako na svoj način pripadnicima A RBiH i MUP-a RBiH koji su dali svoje živote u odbrani od agresije na BiH.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 25 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice pravdali su zastupnica Vedrana Vikić Musić i Faruk Selmanović.

Kašnjenje je najavila zastupnica Admela Hodžić.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju, koje je održano 15.11.2023. godine, razmatrali prve tri tačke dnevnog reda, tako da nastavak počinjemo tačkom četiri, koja glasi:

AD-4.

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Izmjene i dopune Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2023. godinu sa prijedlogom Odluke o izvršenju Izmjena i dopuna Finansijskog plana Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ Sarajevo za 2023. godinu

Premijer se javio. Premijeru izvolite, imate riječi.

Uključite premijera Nihada Uka.

Nihad Uk (premijer)

Hvala, predsjedavajući. Srdačno pozdrav vama, vašim kolegama zamjenicima, kolegama u Skupštini i gledaocima koji nas posmatraju, želim da povučem ovu tačku dnevnog reda iz prostog razloga zato što je ona imala smisla u jedanaestom mjesecu kada je delegirana, u međuvremenu, mi smo 29.12. usvojili Finansijski plan Zavoda, tako da danas praviti rebalans nema smisla, tako da iz tehničkih razloga povlačimo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Razumijemo. Hvala, uvaženi premijeru.

Mi nastavljamo dalje sa tačkom pet

AD-5.

Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju javnih

Poslovnička intervencija zastupnik Muamer Bandić.

Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prate putem ekrana. Ja želim da ovim putem izrazim nezadovoljstvo na Zaključak komisije za izbor i imenovanje iz jednog prostog razloga, zato što je Komisija za izbor i imenovanje donijela zaključak.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću ne možete to sada.

Muamer Bandić (zastupnik)
Imam poslovničku intervenciju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Pa imate poslovničku intervenciju,

Muamer Bandić (zastupnik)
Imam pravo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Nemate pravo. Nemate pravo, kada budu pitanja i inicijative.

Muamer Bandić (zastupnik)
Ovo nisu pitanja, ova je poslovnička intervencija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Pa kada dođe, kada dođe ta tačka na red ili nešto slično, tako onda možete. Zaista vam ne mogu dati da diskutujete o nečemu što nije dnevni red današnje sjednice.

Muamer Bandić (zastupnik)
Ovo nije diskusija, ovo je poslovnička intervencije.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Poslovnička intervencija se odnosi na samu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, a ne ono što se dešavalo na sastancima koji su održavali u Kantonu Sarajevu u prethodnih sedam dana. Tako da vam ne mogu dozvoliti, ne mogu vam dozvoliti da kršite Poslovnik pozivajući se na poslovničku intervenciju, a da se vaša diskusija ne odnosi na sami dnevni red današnje sjednice.

Muamer Bandić (zastupnik)
Predsjedavajući, čekamo vas pola sata, dakle, nemamo prostorije da koristimo, jedini u Skupštini Kantona Sarajevo. U našem Klubu od 35 zastupnika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Kolega Bandiću, imate nadležnu instituciju, Stručnu službu koja rješava vaš problem.

Muamer Bandić (zastupnik)
Ovo ne rješava Stručna služba, ovo ste vi riješili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)
Žao mi je, ne mogu vam više dozvoliti na ovu temu da diskutujete, hvala vam.

Tačka pet
AD- 5.

Izvještaji o radu i finansijskom poslovanju Javnih ustanova iz oblasti zdravstva za 2022. godinu:

- a) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo Prim. dr. Silva Rizvanbegović za 2022. godinu;
- b) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- c) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu zaposlenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za 2022. godinu;

- d) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- e) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- f) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- g) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- h) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Apotheke Sarajevo“ za 2022. godinu;
- i) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu;
- j) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kantona Sarajevo Zavod za zaštitu zdravlja studenata Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu;
- k) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- l) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo za 2022. godinu;
- m) Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2022. godinu;

Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Ono što ću zamoliti da se Skupština izjasni o objedinjenoj raspravi, a pojedinačnom izjašnjenju.

Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje. U stvari, Kolegij je već odredio da možemo da objedinjeno raspravljamo, a sada pozivam ovim redoslijedom kojim sam prozvao predlagачe, uvodničare da nam podnesu uvodne napomene.

Predstavnica Zavoda za hitnu medicinsku pomoć KS "Prim.dr. Silva Rizvanbegović", izvolite, imate riječ.

dr. Jasna Huseinbegović-Musić, (v.d. direktorica JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS)

Prije svega predsjedavajući, dopredsjedavajući, uvažene zastupnice i zastupnici, premijeru, ministri i sve kolege, kolegice. Naravno, gledaoci pored malih ekrana, sve vas srdačno pozdravljam. Ja ću se na početku predstaviti, ja sam doktorica, Husanbegović-Musić Jasna i dolazim iz Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. Ja ću danas Izvještaj o radu i, naravno, Financijski izvještaj za 2022. godinu za ovu ustanovu i prezentovati. S obzirom da tada nisam imala mandat ovaj menadžera, tu je samnom i gospodin Radmilović. Za sva pitanja koja ne budem mogla dati adekvatan odgovor, on je tu i, naravno, potruditi ćemo se da odgovorimo. Za početak, ja ću vas upoznati o ustanovi iz koje dolazim, iz koje dolazim, ja, inače sam evo ljekar, tu sam 14 godina zaposlena i reći ću da Zavod za hitnu medicinsku pomoć mogu slobodno reći je i najbitnija karika u zdravstvenom sistemu u Kantonu Sarajevo. To je jedina ustanova primarnog tipa koja radi 24 sata i svi pacijenti iz Kantona Sarajevo većinom prvo završe kod nas, naravno u domovima zdravlja, da bi bili proslijeđeni dalje u zdravstvene ustanove. Ona je koncipirana tako da imamo centralni punk koji je u ulici Kolodvorska 14 i naravno, 8 punktova, to sve medicinsko terenske ekipe na svim općinama u Kantonu Sarajevo, izuzev Trnova, gdje imamo samo 2 tehničara, s obzirom na broj pacijenata u toj Općini i uglavnom oni radi samo u noćnim satima. Osnovna djelatnost Zavoda za hitnu medicinsku pomoć jeste pružanje hitne medicinske pomoći, hitna i stručna organizacija medicinske pomoći oboljelih, stradalih i povrijeđenih na licu mjesta, stradanja i oboljenja, osiguravanja prijevoza oboljelih, stradalih i povrijeđenih u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, te pruža medicinsku pomoć za vrijeme

prijevoza i obavlja edukaciju, kako zdravstvenih radnika iz oblasti urgentne medicine, tako edukaciju i svih ostalih zdravstvenih radnika, jer smo, naime, od 2016. godine postali i Referentni centar za edukaciju iz prve pomoći na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Zavod obavlja i druge djelatnosti koje nisu u suprotnosti sa osnovnom djelatnosti, a odnose se na servisne usluge zdravstvenog obezbeđenja svih sportskih, kulturnih i svih drugih javnih skupova i manifestacija na području Kantona Sarajevo, medicinske transporte pacijenata na području Bosne i Hercegovine, kao i jedini smo koji obavlja medicinski transport pacijenata u inostranstvo po zahtjevu korisnika usluge. Također obavljamo jedini i medicinski transport pacijenata na hemodijalizu na osnovu Odluke Upravnog odbora Vijeća zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, te pružanje zdravstvene zaštite osoblju inostranih organizacija sa sjedištem na području Kantona Sarajevo po osnovu ugovora sa inostranom organizacijom. Ono što ću reći jeste da centralni objekat, osim uprave i administrativnog dijela, ima, naravno, i taj medicinski sektor koji se koncipiran je tako da pruža ovaj usluge zdravstvene usluge u samom objektu, ujedno tu imamo i stomatološku službu koju organizuje Dom zdravlja, potom imamo rendgen službu, laboratorijsku službu i, naravno, edukativni centar koji je ujedno i ponos našeg Zavoda. Ja ću samo reći da u 2022. godini ono što je bila velika problematika Hitne pomoći, pored velikog ulaganja u kadar, edukaciju i opremu, jeste svakako potpisan i neusuglašen kolektivni ugovor, ustvari, stavke koje tada nisu bile precizne, pa smo ih slali na tumačenje. I, naravno, rendgen služba koja evo, godinu i pol pokušavamo da riješimo s obzirom na problematiku oko doniranog rendgen aparata. Također ću navesti da Hitna pomoć je zaista zdravstvena ustanova koja obavlja najteži dio posla u Kantonu Sarajevo, što se odnosi na zdravstvene ustanove. Iz tih razloga jako je teško zadržavati medicinski kadar unutar te ustanove, tako da svakodnevno zaista imamo veliku fluktuaciju medicinskog kadra i moram vam priznati da su rijetki doktori koji svoj životni vijek završe u Zavodu, ustvari, pardon svoj radni vijek završe u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć. Većina tih ljekara u nekim dobu života se odluče da idu iz Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. Ono što mi je drago jeste da u 2002. godini smo se i akreditovali i certificirali od strane Akaza. I naime, s obzirom da mi ne radimo posao u ordinaciji, nego naš je posao vezan za kardiomobil, automobil i, naravno, ulicu i sva javna mjesta ovaj pacijentima kojima pomažemo zaista, to nam je mnogo značilo, mnoge procedure, mnogi pravilnici po kojima se zaista danas trudimo da radimo i na neki način ovaj zakon ispoštujemo, iako kada je pacijent u pitanju nekada da bismo pomogli i na to ne gledamo. Ono što ono što je akcenat, kažem vam, stavljen u 2022. godini jeste upravo procedure, protokol i pravilnici. S obzirom da je dr. Bašić tu godinu i bila direktor ove zdravstvene ustanove, mislim, što se tiče internog ustrojstva smo dosta uspjeli uraditi. Što se tiče finansijskog izvještaja, vi ste ga dobili. I uglavnom moramo se pohvaliti. On je u ovome periodu bio ovaj zaista i pozitivan, tako da ono što moramo reći jeste da pozitivan Finansijski izvještaj, a evo može i Admir, malo više o njemu, je upravo rezultat da kažem od domaćinskog odnosa prema ustanovi, a zaista da se sva zdravstvena njega pacijentima koja je bila potrebna u datom trenutku ostvari i na tome smo uspjeli. Stalna edukacija kadra kroz Edukativni centar vidjeli ste da u 2022. godini čak smo imali blizu 2000 polaznika različitih kurseva prve pomoći i na tome se zaista ponosimo, ne samo za naš kadar, nego i za sav ostali kadar koji dolaze iz Federacije Bosne i Hercegovine. I zaista ću ono samo reći da se nadamo da u danima koje dolaze, koji su ispred nas zaista Zavod za hitnu medicinsku pomoć će napokon ostvariti ono što nam je želja svih, a to je prije svega rekonstrukcija jer je zaista zgrada izgrađena '78.godine i završavanje medicinske opreme. Ono što ću reći, nadam se da u ovoj godini i laboratorijska i rendgen služba će napokon se riješiti i da će naši pacijenti imati adekvatan snimak rendgena, kao i adekvatne laboratorijske nalaze. Mi ćemo raditi na tome i mi ćemo se truditi, ali ono zaista što će biti vodilja u svakom segmentu jeste samo zakon. Ja vam se zahvaljujem, za sva pitanja, ja ću biti dostupna, kao i gospodin Radmilović.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj doktorici na ekspeditivnom izlaganju. Zamolio bi i ostale uvodničare da budu ovakvi. Predstavnik ili predstavnica Javne ustanove Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo za 2022.godinu.

Preći ćemo na sljedećeg uvodničara dok nam se ne javi predstavnik ustanove Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo. Javna ustanova Zavod za zdravstvenu zaštitu zaposlenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Imamo li uvodničara?

Nema. Javna ustanova Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

Izvolite, imate riječ.

Rasema Okić (JU Zavod za bolesti ovisnosti KS)

Dobar dan svim prisutnim. Srdačno pozdravljam predsjedavajućeg Skupštine, dopredsjedavajuće, uvažene zastupnice i zastupnike, ministre i, naravno, naše gledatelje zbog kojih sve ovo i radimo. Ja ću reći nekoliko riječi o Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo. Ja sam prof. dr. Rasema Okić i upravo je 2022. godina bila prva godina mog, cijela godina bila prva godina mog mandata, tako da sam potpuno odgovorna upravo u ovom Izvješću za '22.godinu. Naime, poznato je da je '22.godinu još uvijek obilježilo vrijeme pandemije Covidom 19, tako da smo u našem kriznom štabu, zajedno sa svim zaposlenicima, vrlo odgovorno i sinkronizirano, promptno i profesionalno reagirali u takvoj vanrednoj situaciji, uz maksimalan oprez i nastavili svoj rad za sve korisnike, odnosno pacijente da dobiju blagovremenu uslugu. Uzimajući u obzir vanredne okolnosti, usprkos činjenici da je skoro 40 % naših uposlenika, dakle radnika Zavoda prebolovalo Covid, ipak smo uspjeli ostvariti zavidan radni rezultat i pozitivno financijsko poslovanje. U svim organizacionim jedinicama i ambulantama i na hospitalnom tretmanu realizirano je 49 658 posjeta i ostvareno 176 549 usluga. Također, u toku '22. godine ukupno je hospitalizirano 248 pacijenata, što je za 15 % više u odnosu na '21. Taj porast vjerojatno tako se bilježi, između ostalog i jer smo se već nekako na Covid senzibilizirali, u toj '21 bilo je potpuno sve zatvoreno. Zatim na programu opijatske supstitucione terapije smo imali ukupno 398 pacijenata, od čega je 288 u programu metadonske supstitucione terapije, 65 u programu supstitucije Suboksonom i 45 u programu supstitucije Bubrenerfinom. Također, u '22.godini smo intenzivno radili na reakreditaciji i u septembru 2022.smo službeno reakreditirani i certificirani kao ustanova 100 %. S obzirom na zabrane kretanja i druga ograničenja, stručni timovi svih organizacionih jedinica naše ustanove su pružali usluge putem telefona i društvenih mreža s ciljem okupiranja pažnje pacijenata na očuvanje njihovog mentalnog zdravlja. Obzirom da se kod nas radi o vrlo specifičnoj populaciji pacijenata sa duševnim smetnjama, odnosno mentalnim poremećajima i visokorizičnom populacijom, bili smo potpuno na usluzi i na ovaj način, tako da je u toku godine realizirano ukupno čak 4304. telefonske usluge kao psihološka i socijalna potpora našim pacijentima. Broj novootkrivenih ovisnika o psihoaktivnim supstancama koji su prošli kroz našu ustanovu je bio 88, a broj novootkrivenih ovisnika o alkoholu 84, što je isto porast u odnosu na '21. jer su zapravo '20. i '21. bile najdramatičnije sa potpunom zatvorenosću. Dalje, tokom '22. godine zabilježen je i jedan uobičajeni broj porast pacijenata koji su ovisnici o igrama na sreću. U, obzirom da smo mi i referentna ustanova, bez obzira na okolnosti pandemije, u toj godini imali smo specijalizante i subspecijalizante iz drugih ustanova, čak i van Kantona Sarajeva, odnosno iz Federacije npr. iz Kliničkog Univerzitetskog centra u Tuzli smo imali 3 ljekara koji su bili na supspecijalizaciji. Također, nebrojeno angažmana koji su, odnosno nebrojeno poziva za naša predavanja i edukacije među mladima u školama, što je, naravno, vrlo teško bilo realizirati, ali u nekim slučajevima smo mogli dati potporu. Zašto je o tome sada govorim i što je važno? Zapravo zato što mislim da je ovo prilika za upozorenje za hitno reaktiviranje Programa prevencije zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, kao i uopšte adiktivnih nehemijskih sredstava kod mladih u Kantonu Sarajevo, jer se samo blagovremenim prepoznavanjem prvih

znakova poremećaja ostvaruje mogućnost i rane terapijske intervencije i sprječavanja razvoja bolesti. Stoga je Zavod uvijek usmjeren upravo na pružanje što kvalitetnije zdravstvene usluge s ciljem postizanja što boljih terapijskih rezultata i zadovoljstva pacijenata. U tom smislu očekujemo da ćemo i dalje imati podršku Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i Vlade Kantona Sarajevo, bez čije pomoći i podrške ne bismo mogli ostvariti ni dosadašnje rezultate.

Naravno, ono što je jako bitno, to je finansijsko poslovanje. Naime, finansiranje rada Zavoda za izvještajni period '22 godine ostvarivalo se u skladu sa odredbama Ugovora o pružanju zdravstvene zaštite osiguranicima Kantona Sarajevo, potpisanog između Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i Javne ustanove Zavod za bolesti ovisnosti, a zavod Kantonalni Zavod zdravstvenog osiguranja našu ustavno financira sa 93 % kapaciteta. Ostalo financiranje ostvaruje se preko ugovora o pružanju usluga pacijentima najčešći iz drugih Kantona u Federaciji, ali i van granica BiH. Ukupni prihodi u periodu od 01.01 do 31. 12. 22. godine iznosili su 3.615.104 konvertibilne marke i veći su za 12 % u odnosu na isti period u '21.godini. Prihodi od domicilnog Zavoda zdravstvenog osiguranja, dakle su prihodi Zavoda i oni iznose 3.141.457,81 konvertibilnu marku. Veći su, također, za 12,5 %, u odnosu na prethodnu '21. godinu. Za odobreni broj zaposlenika Zavod mjesečno, mjesečna tranša koju dobijemo od Zavoda zdravstvenog osiguranja, a to je 93 %, pokrivamo bruto plaće, topli obrok, regres za godišnji odmor, troškove prijevoza za posao i sa posla, materijalne troškove, te otpremnine prilikom odlaska u penziju ili pomoć u slučaju smrti članova obitelji. Naši rashodi u toj godini su bili za 17 % veći u odnosu na prethodnu godinu. Puno je išlo na materijalne troškove, zatim nešto na amortizaciju firme, ali u konačnici naše poslovanje je bilo pozitivno sa dobiti od 29.423,22 konvertibilne marke. Pozitivan finansijski rezultat je proizašao iz znatne uštede na pozicijama troškova kojima se nisu umanjila prava pacijenata i, naravno, povećanje prihoda po osnovu pružanja usluga pacijentima iz drugih kantona. To je ono što sam ja željela reći o rezultatima poslovanja. Možda još samo da kažem da, jer sam to spomenula u prezentaciji da opijatska supstituciona terapija, koja se trenutno nalazi na Crnom vrhu, bilježi isto jedan pad kroz godine broja pacijenata iz više razloga, najviše što se radi o starenju populacije i njihovom fluktuiranju u druge kantone države, pa i visokog letaliteta još uvijek, ali ipak to nije razlog i naprotiv, mi radimo na tome i očekujemo da ćemo u ovoj '24.godini naći neko mnogo bolje rješenje, primarno za pacijente, ali i za zajednicu koja ne bi voljela da stigmatizira ovu populaciju, obzirom da su oni ipak pacijenti sa duševnim smetnjama i štiti ih Zakon o zaštiti prava pacijenata. Hvala vam lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktorci Okić. A sada pozivam direktora Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu uposlenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo, direktor Talović. Izvolite, imate riječ.

Anes Talović (direktor JU Zavoda za zdravstvenu zaštitu uposlenika MUP-a)

Hvala predsjedavajući. Cijenjeni zastupnici, Kolegij Skupštine, što se tiče Izvještaja za 2021 godinu, kadrovska struktura je gotovo nepromijenjena u odnosu na prethodnu sa ukupno 33 zaposlena zdravstvena radnika, 3 zdravstvena saradnika i 12 nemedicinskih radnika. Ukupan broj zaposlenih je 48, od toga sa statusom zaposlenih na neodređeno vrijeme 43. Procenat financiranja od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo iznosi 90 %, kao i za financiranje djelatnosti Zavoda uopće. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u '22 godini priznaje 52 zaposlena, pa je u skladu sa tim od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo finansiran trenutni ukupan broj zaposlenika. Što se tiče nabavke opreme, u '22.godini realizovana je nabavka medicinske opreme i to kako slijedi: stomatološka zdravstvena zaštita, nabavljena je oprema za potrebe zubne tehnike i to dd cicerom, bes

medijom, dis 20, usisivač za zubnu tehniku ukupne vrijednosti 409 konvertibilnih maraka sa PDV-om. Za potrebe Organizacione jedinice Biohemijski laboratorij nabavljena je oprema, i to automatski i skloni biohemijski novizator, automatski hematloški analizator, analizator za mjerenje elektrolita, automatski urinski analizator sa sedimentom putem donacije Ministarstva zdravstva kantona Sarajevo, ukupne vrijednosti od 219 960 konvertibilnih maraka sa PDV-om. Centrifuga centri 350 sa pripadajućom opremom putem donacije pravnog lica Berk doo, Sarajevo, ukupne vrijednosti 7000 konvertibilnih maraka sa PDV-om i stolica za vađenje krvi iz vlastitih sredstava ukupna vrijednost od 1287 konvertibilnih maraka sa PDV-om.

Što se tiče zdravstvenih usluga, navedeni broj zaposlenih obavio je, pored poslova iz djelatnosti Zavoda, obezbjeđenje primarne specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite i obiman posao redovnih, ali vanrednih sistematskih pregleda korisnika svojih usluga u cilju preventivnog djelovanja, očuvanju zdravlja ili njegovom unaprjeđenju, naročito jedne specifične kategorije osiguranih lica kao što je policija. Kao što znamo, '50-tih godina u Europskoj uniji ovaj osnovani su upravo dispanzeri, odnosno poliklinike za praćenje zdravstvenog stanja i sam prijem policijskih službenika. U bivšoj Jugoslaviji, u Beogradu, Zagrebu i Sarajevu skoro istovremeno su osnovane tri poliklinike i ona ima kontinuitet MUP-ova ambulanta, kontinuitet rada do današnjih, do današnjih dana. Tako je u okviru primarne zdravstvene zaštite u 2022. godini pruženo 232 347 usluga, a u okviru specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite 86 468 usluga. Što se tiče financijskog poslovanja, u periodu od 1. 1. do 31.12. urađen je na osnovu Godišnjeg obračuna koji je u skladu sa Zakonom o računovodstvu, međunarodnim računovodstvenim standardima (nerazumljivo), međunarodnim računovodstvenim načelima MRN i međunarodnim računovodstvenim kodeksom MRK je u skladu sa novom Metodologijom izrade godišnjeg izvještaja o radu i financijskom poslovanju javnih ustanova na području Kantona Sarajev0, Službene novine Kantona broj 5/8, 23/9. Zavod je periodu od 01.01.do 31.12. poslovao pozitivno sa viškom prihoda nad rashodima u iznosu od 105 000 konvertibilnih maraka. Osnovni pokazatelj uspješnosti ostvareni prihodi, prihodi u periodu od 01.01. do 31.12. ostvareni su u iznosu od 2 370 526 konvertibilnih maraka i veći su za 25 % u odnosu na isti period '21.godine u iznosu od 473.528 konvertibilnih maraka. Ostvareni rashodi u periodu od 1. 1. do 31. 12. ostvareni su u iznosu od 2 265 257 konvertibilnih maraka i veći su za 17 % u odnosu na isti period 21. godine u iznosu od 330 558 maraka i sastoje se od povećanja naknada za plaće, ostalih primanja zaposlenih u iznosu od 298 267 konvertibilnih maraka. Materijalnih troškova povećanja 17 538, povećanje troškova primljenih usluga i ostalih rashoda u periodu od u iznosu od 13 117, i ostalih rashoda potraživanja od kupaca u iznosu 957 konvertibilnih maraka povećanje u iznosu od 991 konvertibilnu marku. Kapital na dan 31.12. 22. godine iznosi 659 944 konvertibilne marke i veći je za ostvareni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 105 269 konvertibilnih maraka. Nenaplaćena potraživanja iznose 42 789 konvertibilnih maraka i veće su za 15,3% u odnosu na '21 godinu. Obaveze prema dobavljačima preko 90 dana izmirene su u cijelosti. Na dan 31.12. '22. godine stanje obaveza iznosi 7623 KM i veće su za 92,7 %. Što se tiče dobiti, Zavod je u periodu od 1. 1. do 31.12. poslovao sa dobiti od 105 269 KM, a u prošloj '21 godini sa gubitkom od 37.704 marke, zbog korone i svega. Gubitak prethodne godine u cijelosti je pokriven iz sredstava rezervi. Plaće i naknade, bruto plaće i naknade, plaće u '22 godini iznosile su 1 844 069 KM i veće su za 14 % u odnosu na isti period '21.godine. Prosječna bruto plaća u '22. godini iznosila 3107 KM, a neto plaća 1879 KM. To je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru, možete se vratiti na svoje mjesto, a sada pozivam predstavnike Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo.

Predstavite nam se zbog stenograma. Izvolite, imate riječ.

Vanesa Dujso Radaslić (v.d. direktorica JU Zavod za zaštitu žena i materinstva KS)

Dobar dan. Ja bih prije svega da pozdravim predsjedavajućeg, dopredsjedavajućeg, premijera Kantona Sarajevo, zastupnice i zastupnike i sve prisutne u sali. Ja sam doktorica Vanesa Dujso Radaslić. Na mjesto v.d direktora postavljala sam 28. Novembra 2023. godine. Danas sam tu da prezentiram ovaj Izvještaj o radu naše ustanove iz 2022. godine.

Naime, djelatnost Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Sarajeva i zaštita reproduktivnog zdravlja žena i materinstva na primarnom nivou zdravstvene zaštite i specijalističko konsultativna dijagnostika iz oblasti ginekologije, akušerstva i radiološke službe dojke. U skladu sa odlukom o klasifikaciji djelatnosti Javna ustanova Zavod za zdravstvo žena i materinstva organizovana je na 8 lokaliteta kako bi ginekološka zdravstvena zdravstvena skrb bila dostupna svim ženama. Kantona Sarajeva. U okviru službi Zavoda organizovana su unutrašnja organizacione jedinice, savjetovališta, odjeljenja, službe i ordinacije kao što su perinetološka služba, služba za ginekološku zaštitu, radiološka služba, služba za planiranje porodice, endokrinološka služba, citološka služba, služba za administrativno pravne poslove, služba za ekonomsko finansijske poslove. Ukupan broj zaposlenih Zavoda za zdravstvenu žena i materinstva KS u 2022. godini bila je 127. Od toga je 103 zdravstvena radnika, a 24 nezdravstvena radnika. U ovom broju također pripada i 14 radnica na održavanju. U toku 2022. godine u našoj ustanovi u našem Zavodu obavljeno je 242 733 pregleda, od toga 207 077 ginekoloških trudničkih pregleda i 35 656 ultrazvučnih pregleda, od toga urađeno je 18 256 papa testova. Vezano za dijagnostiku dojke, urađeno je 11 057 ultrazvučnih pregleda dojki i 8471 mamografija. Obavljeno je 15 259 patronažnih posjeta porodiljama u 2022. godini. Planom potrebnih specijalizacija i subspecijalizacija prema planiranju Federalnog ministarstva zdravstvenih radnika, u toku 2020. godine planirane su 2 specijalizacije iz ginekologije i opstetricije. Međutim, nakon obezbjeđivanja sredstava, ova procedura, konkursna procedura, bila je u toku 2022. godine. U toj godini na specijalizaciji iz ginekologije i opstetricije imamo 9 doktora medicine. Inače, u našem Zavodu vrši se stalna edukacija kadra, te kako medicinskog, kako zdravstvenog, tako i nezdravstvenog, a isto tako Javna ustanova naš, dakle Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajeva je nastavna baza i pruža stručnu edukaciju, edukaciju mladim kadrovima u vidu obavezne prakse tokom cijele godine, tako i to učenicima Srednje medicinske škole, učenicima Katoličkog školskog centra, studentima Fakulteta zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, studentima Medicinskog fakulteta Univerziteta SST, dakle specijalantima iz ginekologije i akušerstva koji obavljaju dio staža u Zavodu. Ovdje moram reći da naše sve kapitalne investicije vršimo u suradnji s Ministarstvom zdravlja i Vladom Kantona Sarajevo, pa tako u saradnji i koordinaciji sa Vladom KS i u Ministarstvom zdravstva, dakle, kreditnim sredstvima iz 2021. godine obezbijedena su finansijska sredstva za nabavku medicinske opreme, prije svega digitalnog mamomata za javnu, za našu Javnu ustanovu. Taj digitalni mamomat instaliranije na lokalitetu Otoka. On je stavljen u funkciju i uvezan je IS i PAK sistem, te su snimci u digitalnom formatu, dostupni su za pregled na bilo kom lokalitetu Zavoda, kao i na višim nivoima zdravstvene zaštite, gdje se po potrebi upućuju naše pacijentice. Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo također i omogućilo nabavku, nabavilo je za potrebe Zavoda i digitalni skener za digitalizaciju papa pločica uz 4 monitora za očitavanje istih, te server i softverska rješenja za digitalizaciju procesa uzimanja, obrade i arhiviranja briseva. Također su nabavljena i 2 autoklav sterilizatora, iz naših sredstava nabavljene su 3 fetalna monitora za snimanje srca CTG aparata, kao i neka druga, manja oprema koja je neophodna bila za kvalitetno i stručno pružanje usluga našim pacijenticama. U 2022. godini naš Zavod za zaštitu žena i materinstva je pokrenuo aktivnosti i u saradnji sa Zavodom za javno zdravstvo usuglasio dokument Prijedlog programa HPV vakcinacije u Kantonu Sarajevo. Prethodne godine Ministarstvo Kantona Sarajevo započelo je proces vakcinacije HPV vakcinom djevojčica u Sarajevu, i to po prvi put, što je od ogromnog, od velikog značaja za prevenciju karcinoma grlića materice kod žena kao jednog od najčešćih

karcinoma. Javna ustanova Zavod za zaštitu žena i materinstva također je u saradnji u organizaciji Ministarstva zdravlja Kantona Sarajevo učestvovala u provođenju preventivnih pregleda i pilot projektu "Rano otkrivanje raka dojke, grlića materice i kolorektalnog karcinoma", tim screeningom obuhvaćene su žene u dobnoj skupini od 40 do 65 godina. Pregled su mogle obaviti na svim našim lokalitetima prilagođenom mjestu stanovanja. Ukupna je pregledano 1690 žena planirane dobne skupine. Od toga su njih 142 imale neki pozitivan nalaz i upućene su na dalje dijagnostičke pretrage. Što se tiče financijskog izvještaja, izvršene analize Izvještaja o radu, Izvještaja o financijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo pokazala je da je Zavod izvršavao sve svoje poslove za koji je osnovan u prihvatljivim rokovima i zadovoljavajući način. Financijsko poslovanje odvijalo se u skladu sa Financijskim planom prihoda i rashoda, s tim da se konstatuje da ukupni prihodi veći za 13 % u odnosu na isti period 2021. godine. Ovdje trebamo istaći da je Zavod u svom Izvještaju o financijskom poslovanju za 2022. godinu iskazao usklađenost u raspolaganju sredstvima i kadrovima sa Zavodom zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i da je financijsko poslovanje bilo pozitivno, tako da ukupno financijskom poslovanju iskazana je dobit od 27 199 konvertibilnih maraka. Dakle, ponovit ću da sam ja na mjestu direktora vd direktora postavljena u novembru 2023.godine. U Zavodu radim već 20 godina i upoznata sam sa svom problematikom, tako da mi i u daljem našem planu i radu ustvari planiramo raditi na poboljšanju podizanja značaja reproduktivnog zdravlja žena i trudnica kao posebno osjetljive kategorije našeg društva. Radit ćemo na edukaciji mladih vezano za reproduktivno zdravlje i svakako podizanju svijesti o značaju redovnih preventivnih pregleda jer upravo rano otkrivanje bolesti doslovno spašava život.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se v.d. direktorici, vi se možete vratiti na svoje mjesto. A sada koristim priliku da pozovim predstavnicu ili predstavnika Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo da nam podnese uvodne napomene za Izvještaj za 2022.godinu. Zamolio bih vas da nam se predstavite zbog stenograma. Izvolite, imate riječ.

Alma Bungur (direktorica JU Zavod za javno zdravstvo KS)

Hvala. Uvaženi predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg, uvaženi predstavnici Vlade, ministri, zastupnici u Skupštini, kolege iz javnih zdravstvenih ustanova sve vas srdačno pozdravljam. Ja sam primarijus dr. Alma Bungur, direktoricu Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.

Izvještaj o radu i financijskom poslovanju Zavodu za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je urađen u skladu sa metodologijom izrade godišnjih programa rada sa financijskim planom i izvještajem o radu i financijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova za područje Kantona Sarajevo. U Izvještaju o radu je prikazana djelatnost organizacione i upravljačke strukture ustanove, prostor, oprema i ljudski resursi, te Financijski izvještaj o poslovanju za 2022. godinu. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je javno zdravstvena ustanova koja obavlja javno zdravstvenu djelatnost za područje Kantona. Misija Zavoda je očuvanja i unapređenja zdravlja stanovništva Kantona Sarajevo sa usvojenom politikom kvaliteta Zavoda, politikom kvaliteta laboratorija. Moram istaći da Zavod posjeduje certifikacijske akreditacijske standarde, kako slijedi, znači IZO standard 9001 od još od 2010. godine, IZO standard 17 025 za laboratorije, dalje Standard sigurnosti i kvaliteta još od 2016. godine, kao prvi Zavod za javno zdravstvo na području Federacije. Djelatnost Zavoda određena je članom 119. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Što se tiče organizacione strukture, Zavod je organizovan u 5 organizacionih jedinica, to je radna jedinica za epidemiologiju sa svojim odjelima, odjel za epidemiologiju zaraznih bolesti, odjel za imunizaciju sa vakcinalnim centrom, sa ambulantom za putničku medicinu, fakultativnu imunizaciju i antirabičnu zaštitu, odjel za zdravstvenu

zdravstveni nadzor sa ambulantom za zdravstveni (nerazumljivo) osoba po zdravstvenom po zdravstvenim nadzorom, u odjelu je također odjel, odnosno Odsjek za prevenciju bolničkih infekcija. Dalje, odjel za epidemiologiju hroničnih nezaraznih bolesti i higijensku epidemiološki timovi za područja opština. Radna jedinica za mikrobiologiju organizovana je u 7 laboratorija i jednom prijemnom ambulantom, to je laboratorija za respiratorne infekcije i opću bakteriologiju, laboratorija za serološka ispitivanja, laboratorija za urogenitalne infekcije, laboratorija za crijevne infekcije, laboratorija za parazitolška i mikološku dijagnostiku, laboratorija za izradu hranjivih podloga i kontrolu sterilizacije, laboratorija za mikrobiološku analizu vode, hrane i predmeta opće upotrebe i ambulanta za prijem, uzimanje prijem i transport bioloških uzoraka do laboratorija. Radna jedinica za zaštitu, unapređenje životne sredine organizovana u četiri odjela, odjel za komunalnu higijenu i sanitarnu tehniku, odjel za higijenu ishrane sa savjetovaništem za ishranu, odjel za školsku higijenu i odjel za sanitarnu hemiju sa laboratorijom za hemijsku analizu vode, predmeta opšte upotrebe i analizu zraka, tla, buke i akcidentnih stanja. Radna jedinica za socijalnu medicinu sa organizacijom zdravstva, zdravstvenom statistikom i informatikom, tada organizovana u 3 odjela, znači odjel socijalne medicine sa organizacijom zdravstva, odjel promocije zdravlja i zdravstvene edukacije i odjel zdravstvene statistike sa zdravstvenom informatikom. Peta radna jedinica je radna jedinica zajedničke djelatnosti sa 2 službe, znači služba za opšte, pravne, kadrovske i druge poslove i služba za ekonomsko finansijske poslove. Što se tiče prostora, Zavod obavlja djelatnost na 9 prostorno odvojenih lokaliteta. U izvještaju su tabelarno prikazani svi prostorni kapacitet Zavoda i to da li oni zadovoljavaju, ne zadovoljavaju potrebe. Zapravo, Zavod nema svoj vlastiti prostor, adekvatan prostor, a i ovaj prostor koji koristi nije uređen za namjene medicinske javnozdravstvene ustanove i tako da to poprilično otežava rad i utječe na efikasnost i funkcionalnost rada Zavoda. Od vlastitih prostora Zavod posjeduje objekat u Ulici Avdage Šahinagića koji je veoma stara gradnja, koji nije namjenski građen i, za čije održavanje zapravo se troše poprilična finansijska sredstva. Što se tiče kadra na radu u Zavodu, na dan 31.12.2022 godine je radilo 106 radnika, od toga je 3 radnika primljeno putem Programa za sufinansiranje. Struktura zaposlenih je prikazana tabelarno u Izvještaju. Oprema Zavoda većim dijelom zadovoljava izvršenje javnozdravstvene djelatnosti. Međutim, u tabeli se može vidjeti da Zavod koristi veliki broj, dosta starije opreme čije održavanje opet iziskuje, znači finansijska sredstva onoliko koliko dozvoljavaju Zavod, ovaj obnavlja opremu, naravno, iz budžetskih sredstava, sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja. Radna jedinica za epidemiologiju, već sam rekla, znači nadzor nad zaraznim bolestima, nadzor nad nezaraznim bolestima, vakcinalni punkt, imunizacija, kontinuirano praćenja, značaj epidemiološke situacije, izrada izvještaja prema relevantnim institucijama. Radna jedinica za mikrobiologiju, znači obavlja javnu zdravstvenu, preventivnu djelatnost koja obuhvata mikrobiološku kontrolu uzoraka namirnica, vode, predmeta opšte upotrebe i mikrobiološku čistoću objekata. Radna jedinica za zaštitu i unapređe životne sredine znači, odjel za komunalnu higijenu je kadrovski popunjen, međutim odjel za školsku higijenu, odjel za ovaj higijenu ishrane, kadrovski nije popunjen. I tu, bilo bi dobro da se u budućnosti planiraju kadrovi za. Radna jedinica za zajedničke poslove znači daje potporu u pravnom i ekonomskom smislu. Što se tiče Finansijskog izvještaja, samo ću kratko naglasiti dve je to prikazano tabelarno u Izvještaju koji ste dobili, samo ću iskazati znači, Zavod je finansiran od Zavoda zdravstvenog osiguranja 80 %. Međutim, bez obzira, znači izlaskom sa svojim uslugama na tržište, znači ostvarena dobit je za 2022. godinu je bila 130.000 KM. Sve ostalo znači, navedeno je tabelarno prikazano u izvještaju. Za sva pitanja ja stojim na raspolaganju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici Bungur. A sada pozivam predstavnicu ili predstavnika Javne ustanove, odnosno direktoricu Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo. Izvolite, imate riječ.

dr. Inga Lokmić-Pekić (direktor JU Psihijatrijska bolnica)

Dobar dan. Uvaženi predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg, ministri, zastupnice i zastupnici, predstavnici medija, gledatelji i kolege, sve vas srdačno pozdravljam. Moje ime Inga Lokmić-Pekić i obnašam funkciju direktorice Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo, od oktobra mjeseca 2022. godine. Kroz evo Plan i program rada i finansijski izvještaj rađen su prema metodologiji izrade i godišnjih programa javnih svih zdravstvenih ustanova u Kantonu Sarajevo. Psihijatrijska bolnica je zdravstvena ustanova za stacionarno, akutno, produženu te ambulantno liječenje oboljelih od psihotičnih poremećaja, poremećaja raspoloženja, neurodskih poremećaja, te vezanih poremećaja za stres i somatofornih poremećaja. U dijagnostici, liječenju, psihosocijalnoj rehabilitaciji i oporavku pored neuropsihijataru i psihijataru učestvuju ljekari internista, kao i zdravstveni saradnici, psiholog, socijalni radnik i radno-okupacioni terapeut. Bolnica zbrinjava punoljetne osobe na 3 bolnička odjeljenja kapaciteta 70 kreveta. To je odjeljenje intenzivne njege, odjeljenje za kliničku psihijatriju, muško poluotvoreno odjeljenje, odjeljenje za kliničku psihijatriju, žensko poluotvoreno odjeljenje. Pored navedenih odjeljenja, mi imamo i sektor medicinskih poslova kojeg sačinjavaju slijedeće organizacione jedinice, odnosno službe, tu je internistički kabinet, neurofiziološki kabinet, kabinet za okupacionu terapiju, ambulanta za katamnističko praćenje, apoteka bolnice, kabinet medicinskih saradnika i prijemna ambulanta. Moram napomenuti da 2017.godine izvršene su izmjene i dopune Statuta, kada se u izmjene i dopune Statuta dodao i odjel forenzičke psihijatrije. Međutim, tu još i nije ti projekti još nisu završeni zbog toga što se krenula je zapravo priprema terena, ali zbog nedostatka finansijskih sredstava to nije realizirano. U 2022. godini, kao i prethodnih godina, smještaj se odnosio na sve osiguranike Kantona Sarajevo, obzirom da je Skupština Kantona Sarajevo osnivač bolnice, te da je bolnica 100 % financiran od Zavoda, Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo. Bolnica ima stalni trend koji je prisutan unazad nekoliko godina, a tu je pružanje kontinuirane, adekvatne, pomoći za sve pacijente. U 2022. godini broj prijema je bio 439, dok je broj otpusta bilo 437. Znači realizirani broj dana je bio 17 033, a iskorištenost posteljnih kapaciteta u '22. godini je bilo 83 %, što je više u odnosu nego što je bilo ranijih godina, a to je bilo 80 %. Prosječan broj trajanja liječenja bolničkih pacijenata je bio 36 dana, uz napomenu da su obuhvaćeni svi i da su obuhvaćeni i prisilno hospitalizirani pacijenti čiji boravak u prosjeku traje oko 60 dana. Moram napomenuti da u bolnici nema čekanja na zdravstvene usluge, dakle svi pacijenti koji su upućeni u bolnicu kojima indiciran prijem, pregled, bez obzira da li imaju uputnicu ili ne, su pregledani i primljeni i pružena im je pomoć, znači ni jedan pacijent nije ostao nezbrinut. Redovnim kontrolnim pregledima, praćenjem pacijenata nakon otpusta, odnosno demisije, produžava se remisija i smanjuje se broj rehospitalizacija, tako da je broj ambulantni pregleda u 2022. godini bio 2424, što je povećan broj u odnosu na ranije godine, ali moramo napomenuti da je ranijih godina jeste bio i pandemija Covida 19, tako da smo imali manji broj pacijenata koji su dolazili na ambulantni tretman. U internističkom kabinetu je pregledano 970 pacijenata. Prijem pacijenata koji su dovedeni protiv svoje volje, to smo već ranije napomenuli radi se o prisilnoj hospitalizaciji, provodi se u skladu sa zakonskim propisima, a u 2022. godini je bilo ukupno 26 takvih pacijenata. Tako da mi pri prijemu obavještavamo sud koji donosi rješenje o pokretanju postupka prisilne hospitalizacije, sud imenuje vještaka neuropsihijatra koji određuje dužinu boravka tih pacijenata u bolnici, a posebnu evidenciju o tome vodi i Komisija za zaštitu osoba sa duševnim smetnjama, koja je oformljena 2002. godine. U sklop kontinuirane edukacije zdravstveno i nezdravstveno osoblje se usavršava kroz učešće na naučnim i stručnim

skupovima, seminarima, predavanjima koji su se održavali u protekloj godini. U okviru bolnice provodi se i nastavno edukativne aktivnosti za studente. Znači, imamo studente Medicinskog fakulteta SST i Fakultet zdravstvenih studija, imamo i Srednju školu, odjel Medicinska srednja škola psihogerijatrijski i u skladu sa Programom, specijalizacija iz psihijatrije obavlja se pod nadzorom Ministarstva zdravstva Federacije BiH, obavlja se dio specijalističkog staža u bolnici. Sigurnost i kvalitet rada je verifikovan kroz akreditaciju bolnice i moram napomenuti da je Psihijatrijska bolnica bila prva bolnica koja je akreditirana 2015. godini, a 28.12.2022. godine dobili smo rješenje o akreditaciji i certifikaciji sa 100 % ispunjenosti standarda sigurnosti i 97,50 % standarda kvaliteta za bolnice, što je najbolji pokazatelj kontinuiranog rada na unapređenju procesa upravljanja kvalitetom i sigurnošću pružanja zdravstvene zaštite koji potiče stalno poboljšanje kvaliteta, zbrinjavanja i sigurnosti bolesnika, uključujući i upravljanje opasnostima. U skladu sa važećim procedurama, redovno i godišnje obavljaju se obuke iz protupožarne zaštite. Kontinuirano radimo na poboljšanju uvjeta boravka za naše pacijente. U saradnji sa UNDP-em rekonstruisani su mnogi prostori, kao i boravak pacijenata u bolnici, da bi, naravno, njima bio komforniji. Saradnja sa drugim ustanovama se također nastavila kroz 2022. godinu, unaprijeđena je saradnja sa Zavodom za bolesti ovisnosti, zatim Udruženje za zaštitu mentalnog zdravlja "Mensana", Domovima zdravlja, odnosno Centrima za mentalno zdravlje, službama za socijalni rad, Terapijskom zajednicom "Kampus", Porodičnim savjetovalištem, te nevladinom organizacijom "XY". Što se tiče Financijskog izvještaja, kao najvažniju determinantu u financijskom poslovanju bolnice u '22.godini treba istaći sveobuhvatni rast i porast cijena, najviše hrane i robe i energenata. Tako da je bolnica u toku '22.godine konstantno se susretala sa zahtjevima dobavljača za promjenu ugovornih cijena kojima su dobavljači se sami pozivali jel na troškove proizvodnje. Tu treba istaći da su porast ,da su troškovi životnih namirnica bili veći za 20 do 30 %, a osim rasta cijena, znači hrane, imali smo zabilježen rast energenata, lijekova i sanitetskog materijala. Bolnica tokom 2022. godine je poslovala pozitivno u iznosu od 9.533 marke neto dobiti, s tim da je maksimalno racionalizirana potrošnja svih materijalnih rashoda na koje se moglo utjecati, dok su rashodi za zaposlene, plaće, naknade za prijevoz i ostali rashodi za zaposlene isplaćivani na vrijeme i u skladu sa kolektivnim ugovorima i dodacima kolektivnih ugovora, iako su troškovi plaća, bruto plaća i doprinosi na bruto plaće povećani za 18 % na prethodnu razdoblje. Bolnica je tokom cijele godine jel konstantno radila na povećanju prihoda, a smanjenju rashoda kako bi se kumuliralo pozitivno poslovanje i omogućilo uspješno namirenje povećanih troškova koji su se očekivali, a naravno i ostvarili krajem godine. Što se tiče ovoga, ja sam završila, a za ostala, dodatna pitanja stojim vam na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici Lokmić-Pekić. Možete se vratiti na svoje mjesto, a sada pozivam direktoricu Javne ustanovu Apoteke Sarajevo da podnese uvodne napomene.

Zenaida Hasić (direktor JU Apoteke Sarajevo)

Dobar dan. Pozdravljam predsjedavajućeg, dopredsjedavajućeg, premijera Kantona, prisutne članove Vlade i sve skupštinske zastupnike. Ja ću se truditi da u što kraćem vremenu vam dam jedan pregled izvještajnog perioda za 2022. godinu za Javnu ustanovu Apoteke Sarajevo. Kao što svi znate, Javna ustanova Apoteke Sarajevo spada u primarni nivo zdravstvene zaštite. Ja kao magistar farmacije i neko ko upravlja ovom ustanovom mogu reći da je Javna ustanova Apoteke Sarajevo bedem, znači farmaceutskeg pružanja usluge i ono što je naša osnovna uloga na nivou Kantona jeste da pružimo što kvalitetniju uslugu. Ako govorimo o kadru u Javnoj ustanovi Apoteke Sarajevo, znači na 31.12. u našoj ustanovi radilo je 405 uposlenika. Ako posmatramo kroz metodologiju administrativnog osoblja i zdravstvenog, mi se uklapamo po broju uposlenika u metodologiju jer u našoj ustanovi radi 82 % zdravstvenog kadra i 18 %

nezdravstvenog kadra. Ono što je veoma bitno reći jeste da 90 % naše ustanove čine žene i po tome smo veoma specifični, a prosječna starost uposlenika na nivou ustanove je 42 godine. Ako posmatramo izvještajni period u poslovnica JU Apoteke Sarajevo, na području Kantona Sarajevo i ZDK realizovano je ukupno 1.629.410 recepata gotovih lijekova na teret pripadajućih zavoda zdravstvenog osiguranja, što je za 1,33 %, više u odnosu na 2021. godinu. U poslovnim jedinicama koje pripadaju Kantonu Sarajevo realizovano je ukupno 1 385 363 recepta, tačnije 85 % od ukupnog broja realizovanih recepata. Ono što je bitno reći jeste da je tokom 2022. godine Javna ustanova Apoteke Sarajevo izdala 4 miliona lijekova, od čega je na teret zdravstvenog osiguranja izdato 1.692.492 lijeka, 1. 167.016 lijekova na teret osiguranika, 1 milion lijekova sa režimom izdavanja lijekova bez recepta i pripremili smo 107 000 galenskih i magistralnih pripravaka, što je za 0,29 % ili 11 662 više u odnosu na '21. godinu, kada je izdato 4.059.414 lijekova. Ono što bih stvarno željela da istaknem i mislim da je za skupštinske zastupnike veoma bitno, a to je ono što sam zatekla u ustanovi, znači prilikom preuzimanja 2021. godine i ono što imamo reperkusije što se dešava u 2022. godini. Sjetit ćete se da sam i u izvještajnom periodu za '21. godinu na neki način prezentirala problematiku ustanove u '22.godini. Mislim da je za skupštinske zastupnike veoma bitno da znaju da je ustanova poprilično ruinirana. Krenula bih od nekih osnovnih stvari da kažem da ustanova nije okrečena, znači nekih 20 do 25 godina, da oprema koju imamo u ustanovi znači veoma je zastarjela. Zašto ovo potenciram? Mi smo ogledalo zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo i voljela bih da u budućnosti, evo to sam i prije govorila kantonalni zastupnici posjete našu ustanovu i vide pravo stanje. Zašto je ovo bitno? 2021. godine, kada sam preuzela poziciju vršioca dužnosti generalnog direktora, mi smo na lageru Javne ustanove Apoteke Sarajevo našli ogromnu količinu turske ugovorne proizvodnje, znači sa Bogaziciji farmom. Do dana današnjeg u ustanovi nije pronađen originalni ugovor, većina te robe se otpisala. Zahvaljujući tada Ministarstvu zdravlja uspjeli smo, znači da dezinficijense doniramo zdravstvenim ustanovama na nivou Kantona, čime smo, ja bih rekla, uštedjeli ustanovi bar 50 000 konvertibilnih maraka. A sa druge strane i pomogli smo lokalnu zajednicu. Ono što je veoma bitno reći jeste da smo, znači, također, zatekli ogromne količine Favire na lageru. Znači, to je nekih 93 000 konvertibilnih maraka koji su 2022. godini predstavljalo 76 % otpisa Javne ustanove Apoteke Sarajevo. Zašto je ovo veoma bitno? Vidjet ćete da reperkusija zatečenog stanja se oslikala i kroz izvještaje 2023. I da, otprilike znači od cjelokupne ugovorne proizvodnje koja je napravljena s nepoznatim turskim proizvođačem mi nekih 75 % te robe smo, znači, uništili na račun ustanove. Šta je to što je ovoj ustanovi još ja bih rekla, slušali ste vjerojatno puno od tog problematiki, znači ja bih rekla da je Galas. Mi smo u Galas, znači zadnje 2 godine uložili novac u smislu opreme i sa druge strane, znači želimo da kapacitiramo Galas i u smislu kadrova. Naime, o čemu se radi? Mi smo na nivou ustanove imali veliki broj specijalizacija, ali rekla bih da ne postoji strateško opredjeljenje na osnovu čega su dodjeljivane te specijalizacije, pa smo mi dodijelili 2 nove specijalizacije, znači za farmaceutsku tehnologiju. Zašto je to bitno? Zato što će nam omogućiti dalji razvoj Galasa? Šta je ono što je osnovni problem u Galasu jeste da je 2020. godine iz još dosada nepoznatih razloga, jer je Javna ustanova Apoteke Sarajevo hemikalije i biljne droge kupovala na slobodnom marketu, kao i lijekove. Taj cijeli proces prebačen je znači na sistem javne nabavke. Kakav je to problem stvorilo za Javnu ustanovu Apoteke Sarajevo, u tome da mi ne možemo više da postignemo, ja bih rekla tako dobru cijenu i već sad imamo situaciju da veliki broj naših magistralnih preparata u komparaciji sa privatnim apotekama je dosta skuplji. I ja bih voljela da Skupština ima to u vidu, ako pričamo potencijalnim defekturama koje se javljaju u Galasu. Ono što je, ja bih rekla za Skupštinu Kantona, Vladu, Ministarstvo i premijera veoma bitno, a ja bih rekla ono što se desilo 2022. godine, ove sve brojeve imate u izvještajima, ja bih najveći fokus stavila, znači na april, mjesec 2022. godine i na sam način financiranja Javne ustanove Apoteke Sarajevo. Zašto ovo ističem? Mi smo samostalna vanbudžetska financirajuća ustanova, znači novac ne

dobivamo od Zavoda zdravstvenog osiguranja za plate, kao što nismo ni budžetski korisnici. Kada se to desilo, desilo sa implementacijom Zakona o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine, čime su sve apoteke u Federaciji izjednačene, znači da se plaća usluga koja je za sve ista. Zašto je ovo bitno i zašto spominjem? Mi smo u 2021. godini imali dobit ustanove od 17 000. Vrlo je jasno da je ustanova već i tada bila, znači, u veoma teškoj situaciji i, rekla bih, prekapacitirana s brojem ljudi, jer u 2021. godini radilo nas je 420. Šta se desilo? U aprilu je potpisan kolektivni granski ugovor ja bih rekla da se zahvaljujem Vladi Kantona, skupštinskim zastupnicima, to je veoma bitno jer je na taj način popravljen ja bih rekla finansijski status, kako uposlenika i vjerovatno njihova kvaliteta života, ali to je stvorilo potencijalni problem za dugoročno poslovanje Javne ustanove Apoteke Sarajevo. Zašto to govorim? Zato što je povećanje plati na nivou ustanove, znači 2.400.00 u 2022. godini, a u 2023. godini to povećanje vidjet ćete iz Izvještaja je već 5 miliona. Kako je ustanova samofinansirajuća mi smo unutar našeg kolektiva, pogotovo uprava i menadžment, zajedno sa našim uposlenicima, svjesni ogromnog problema, koji kolektivni ugovor može dugoročno donijeti, ja bih rekla napravili jedan strateški i cjelokupni plan kako upravljanja nabavom robi, najboljih uslova kod proizvođača i rekla bih da smo tu 2022. godinu uspjeli, znači premostiti na način da smo sklapali najbolje ugovore koji su bili za ustanovu i na taj način smo, ono što je veoma bitno, povećali nivo rabata koji su ušli u ustanovu za 57 %? Šta to gospodo znači? Znači nivo rabata koji ušli u ustanovu je 2,4 miliona. Sa druge strane, povećali smo prilive od marketinga i tako smo uspjeli preživjeti 2022. godinu. U 2023. godini čeka nas novi kolektivni ugovor, odnosno u izvještajnom periodu. Ja bih željela znači jedno je sve kada govorimo u brojevima, ali kako to izgleda? 2021. godine prilikom preuzimanja pozicije generalnog direktora osnovna plata, recimo magistra farmacije, bila je 1690 konvertibilnih maraka. Trenutno osnovna plata magistra farmacije je 2520 konvertibilnih maraka. Plata farmaceutskeg tehničara bila je 1029 konvertibilnih maraka, sada je 1400. Plata znači visokog stručno VSS-a, znači nezdravstvenog, bila je 1400 često konvertibilnih maraka, ista je 1800. Ovdje pričam samo o neto iznosu i rekla bih pozitivno je što su moje kolege dobile povećanje plate, ali želim da Skupština kantona i vjerovatno to nije mjesto gdje će se ovo danas rješavati, ali da su možda u budućnosti, organizuje jedna tematska sjednica na kojoj bi se razmatralo dugoročna stabilnost ustanove, način financiranja i osiguravanje njene postojanosti jer svima nam je bitno da na kantonu imamo ustanovu koja će pružiti najbolju zdravstvenu zaštitu. Toliko od mene za ovaj dio, naravno, već bit ću tu za dalja pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj direktorici Hasić. Sada bih pozvao predstavnicu Javne ustanove Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo, po ovlaštenju direktora. Izvolite, imate riječ, predstavite nam se zbog stenograma.

Senada Hodžić (pomoćnik direktora JU Zavod za medicinu rada)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne. Ja sam, znači povlaštenju direktora dr. Samira Čovrka, specijaliste interne medicine, a ja sam se Senada Hodžić, rukovodilac ekonomsko-finansijske službe za Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo. Ovlaštena sam da vam iznesem Izvještaj o radu za '22.hodinu našeg Zavoda za medicinu rada Kantona Sarajevo. Naš Zavod, Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo pruža zdravstvene usluge iz oblasti primarne i specijalističko konsultativne zdravstvene zaštite. Poslovi i zadaci Zavoda obavljaju su unutar dva osnovna organizaciona segmenta, jedan je sa medicinskom poslovima i drugi je nemedicinski poslovi. Medicinski poslovi je osnovna djelatnost Zavoda i ona je grupisana u 3 organizacione jedinice, jedna je Centar za profesionalne bolesti i preventivne preglede, druga ljekarske komisije za ocjenu privremene spriječenosti za rad i Služba medicine rada primarnog nivoa. Nemedicinski poslovi kao potpora medicinskoj djelatnosti grupisani su u dvije radne jedinice, odnosno

službe, to je Služba pravnih i kadrovskih i općih poslova i Služba ekonomsko finansijskih poslova. U izvještajnom periodu '22.godine na nivou Zavoda, od planiranih 370 000 pregleda i posjeta ostvareno je 434 561, što je za 19, 8 % povećanja od planiranog. Ukupan broj laboratorijskih uzoraka od planiranih 34 000, ostvareno je 44 636 ili 31 % više od plana. Značajno je naglasiti da je svaka godina, pa i '22.godina radno aktivnog stanovništva obuhvaćeno preventivnim, sistematskim i periodičnim pregledima, sve više i više, tako da od planiranih 5800 pregleda realizovano je 8555, što je povećanje za 47, 5 od planiranog, što ukazuje da poslodavci sve više daju značaj na zdravstvenu zaštitu svojih uposlanika, što je pozitivno. Ukupan broj radiološko dijagnostičkih pregleda je 6362, a od toga 3276 je ultrazvučnih pregleda, drugih pregleda kao što je holter EKG-a, holter pritiska, spirometrija, vestibulometrija, audiometrija, vidno polje, stereovid je 15855. Pregledano je, može se reći da je pregledano u okviru ovih svih pregleda, da je pregledano 25 970 organa. Usluge fizioterapeutskih tretmana isto tako su imale značajno povećanje i tačan broj koji je ostvareno u '22. godini je 33 388, što je iskazano i na ovom planu i programu, odnosno izvještaju za tu godinu. Potrebno je također naglasiti da je '22.godina značajna i po tome jer smo u novembru 2022. godine nam je dodijeljena bezuslovna akreditacija i certifikacija sa 100 % ispunjenim standardima sigurnosti i 100 % ispunjenim standardima kvalitete za poliklinike od strane Akaza. Finansijski izvještaj 2022. godine je urađen u skladu sa međunarodnim finansijskim standardima. On je prikazan na ovim tabelama od 2. A do 13, OZU 13. I šta je najznačajnije tu naglasiti, da je bila veoma pozitivna, tačnije, realizovane su sve planske aktivnosti i ostvaren je pozitivan finansijski rezultat, odnosno dobit Zavoda u iznosu od 153 525, što je eksterna revizija, na što eksterni revizor dao pozitivno mišljenje. Također pozitivno mišljenje 16. 3. imamo od Upravnog našeg Upravnog odbora o usvajanju Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju za '22.godinu. Također, Nadzorni odbor je jednoglasno donio zaključak 22. 3. 23. godine da se pozitivnom ocjenjuje Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za '22. godinu Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo. Raspodjela dobiti te godine je koja je bila, kako sam rekla, 153 525, tačniji zarez 26, je namijenjena bila i tako i ustvari ostvareno za kapitalne investicije. To bi bilo to. Zahvaljujem, ako ima nekih pitanja stojim raspolaganja u mojim mogućnostima.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem vam se, možete vi sjest da završimo sa ostalim uvodnim izlaganjima pa će onda uslijediti pitanja. Sljedeći je na redu Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu za 2022.godinu, v.d. direktor Alen Pilav, izvolite.

Alen Pilav (v.d. direktor JU KCUS)

Moje ime je Alen Pilav, docent, doktor medicinskih nauka. Dužnost vršioca dužnosti direktora Kliničkog centra sam preuzeo 28.11. 2023. Znači prije nepuna 3 mjeseca, 2,5 mjeseca, tako da ću u kratkim crtama prikazati ovaj veliki Izvještaj na 196 strana. Prvo, sada bih pozdravio predsjedavajućeg, dopredsjedavajuće zastupnice i zastupnike, premijera i sve ministre i ostale prisutne je ovdje također i naše sugrađane koji nas prati putem malih ekrana. Pozdravljam vas u svoje ime i u ime preko 3200 zaposlenih u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu. Kratko ću samo, kao što sam rekao, prikazati ovu veliku knjigu i veliki broj podataka. Naravno i Klinički centar, kao i ostale zdravstvene institucije u Kantonu Sarajevu su napravile Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 22. godinu, u skladu sa Metodologijom o sačinjavanju izvještaja o radu i finansijskom poslovanju koji je propisan od strane Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo. Ukratko, o Kliničkom centru. Šest medicinskih disciplina u okviru kojih je organizovano 32 klinike i 1 nemedicinska disciplina u kojoj je pet sektora te nemedicinske discipline. Također imamo i disciplinu za nauku i nastavu koja je organizovana u 3 odeljenja. Ovo je, kao što sam rekao vrlo kratko o organizaciji Kliničkog centra. Također, ukratko ću

samo prikazati najvažnije brojeve koji pokazuju kolika je ustanova Klinički centar i šta se sve radilo tokom 2022. godine, od 1.1 do 31.12. 44 347 hospitalizovanih pacijenata, što će reći da nam je 44 pacijenata ušlo u Klinički centar i bilo primljeno na jedan vid liječenja. Broj b.o. dana je 284 398. Ovaj broj pošto imamo ipak je ovo medicinski izvještaj, da približim svima koji nisu medicinske struke, znači 284 398 noćenja je Klinički centar imao gdje smo primali pacijente kojima je, pored svega onoga što ljudi moraju da obave svakodnevno, i pružena visoko diferencirana medicinska usluga 18 357 operacija u opštoj anesteziji, 7958 ambulantnih operacija, 440 302 ambulanta pregleda za pacijente, kako mi medicinar kažem out patient, odnosno pacijenta koji su došli na preglede unutar Kliničkog centra. 80341 pregled konzilijarni. Što će reći, to su pacijenti koji su pregledani od strane jedne subdiscipline, a ležali su na drugoj subdisciplini. 584 879, ambulantno dijagnostičkih procedura, što će reći u kojoj se, u ove procedure ubrajaju sve procedure koje se rade unutar Kliničkog centra na ambulantnom nivou. To su pacijenti koji ne leže, nego dolaze svaki dan na pojedine preglede. 42 858 anestezioloških intervencija, što će reći da smo uspavali, ali je uspješno probudili 42 858 pacijenata. 337 382 fizikalne terapije, 2773 poroda, 4 650 171 laboratorijsku analizu smo pružili pacijentima, 264 908 radioloških pregleda, pregleda, od ultrazvuka, rendgena, magneta do PET CT-a. 125 595 radioterapija kod onkoloških pacijenata. Nijednog trenutka nismo stali. Možda su prekidi bili u toku 2 ili 3 dana, ali se sve brzo rješavalo. U toku 2022. godine smo pružili uradili 36 745 hemodijaliza i 26 683 peritorijalne dijalize, 337 464 mikrobiološke pretrage. Kako je '22. godina bila, i dalje je godina korone u izvještajnom periodu smo imali 1684 hospitalizirana pacijenta sa koronom, odnosno posljedicama korone i odnosno 11 755 b.o. dana. Pored ovih, da tako kažem, redovnih usluga koji se finansiraju iz svih naših Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo i ostalih, mi imamo i usluge koje pružamo tzv vertikalno u sklopu vertikalnog programa koji finansira Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranju Federacije Bosne i Hercegovine. I tu smo imali popriličan porast u '22.godini, u odnosu na '21, koja je bila limitirana zbog pandemije korone, tako da smo u '22.godini imali 60 odsto povećanja radioterapija, najveći porast je i na pregledima PET-a, zatim terapija Hepatitisa C i B. Ovo je vrlo, ukratko, medicinski pokazatelji, pokazatelj u onome što smo radili u sklopu naših medicinskih usluga. Finansijski pokazatelj za period od 01 do 12. 2022. KCUS je ostvario pozitivan finansijski rezultat i neto dobit nakon oporezivanja 1 217 240 konvertibilnih maraka. Ukupni prihodi u '22. godini su iznosili 2 83 310 784 konvertibilne marke i bili su već 7 % u odnosu na '21. Struktura ovih prihoda nabrojat ću samo 3 osnovna naša finansijera koji sačinjavaju preko 90 odsto svih naših prihoda. Prihodi od Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u visini od 156 268 226 konvertibilnih maraka i čini 55 odsto finansiranja Kliničkog centra. Dalje na drugom mjestu prihodi Zavoda za zdravstvenog osiguranja i reosiguranju Federacije Bosne i Hercegovine 76 342 591 konvertibilnu marku i prihodi od drugih kantona, Republike Srpske i Distrikta Brčko koji iznose 22 518 495 konvertibilnih maraka i veći su za 16 % u odnosu na raniji izvještajni i period. Ostali prihodi, da ne nabrajam, u apsolutnim brojevima su prihodi participacija, dalje od direktnih plaćanja fizičkih, pravnih lica i ostali, koji su najvećim dijelom prihodi po osnovu fakturisanja pisi-ar usluga i prihodi po osnovi raznih presuda. Ugovorom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima Kantona Sarajevo zaključeni sa Zavodom zdravstvenog osiguranja, naknada za zdravstvenu zaštitu, odnosno kolokvijalno nazvana tranša, nama pokriva 83 odsto kadra u Kliničkom centru, odnosno 3105 zaposlenih radnika u Kliničkom centru, opet kolokvijalno, priznati kadar od Zavoda za zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajeva. Ukupni rashodi u '22. godini su bili 282 500 513 konvertibilnih maraka, od toga su najveći troškovi plate 47, 31 %, troškovi lijekova i ostalog medicinskog potrošnog materijala 36, 61 % i troškovi amortizacije 6, 85 %. Klinička apoteka da kažem potrošila, odnosno kupila lijekova i medicinske opreme u vrijednosti 51,2 miliona, što je porast u odnosu za 12 % u odnosu u odnosu na Plan 22 godine, a veći su bili 43 odsto u odnosu na proteklu godinu i porast

je bio u 15, 5 miliona konvertibilnih maraka. Dalji finansijski pokazatelji koji govore da su, što sve naravno, ima u inekstезno dostavljeno vam Izvještaju. 31. 12. 2022. su iznosile 26 699 803 konvertibilne marke. Najvećim dijelom su se sastojali od dugovanja prema dobavljačima 14,2 miliona konvertibilnih maraka i 11,7 miliona za plate. Zašto ovako bode oči 11, 7 miliona za plate? Izveštajni period je do 31.12. Plata se isplaćuje i nama dospijeva ova plata, plata se isplatila te godine, zapravo '23 godine 3. januara. Naravno, sve je to podmireno tako da je odmah anuliran potraživanja u smislu plata. Dalje imamo još jedan da ga podvučem, popriličan trošak, to su obaveze za sudske sporove na dan 31.12. 2020. godina i koje su iznosile 3,8 miliona konvertibilnih maraka i oni su nešto bile manje u odnosu na protekli izvještajni period. Još ću kratko, neću vas više zadržavati, samo par riječi da kažem o programu konsolidacije, to je finansijska konsolidacija i restrukturiranja Kliničkog centra Univerziteta Sarajevo, koji je program donio Upravni odbor na sjednici 5. 8. 2022. a zasnivao se na ideji i preporukama Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koja je 27. 10. 2022.godine donijela Odluku o finansijskoj konsolidaciji restrukturiranja kliničkih centara i ostalih zdravstvenih ustanova, pa tako i Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu. Ovaj program koji je usvojen na Upravnom odboru u osmo mjesecu '22. godine planirao je sredstva u visini od 63 266 354 konvertibilne marke, a uključivao je finansijska sredstva sa transakcijskog računa KCUS-a u iznosu 30 926 354 konvertibilne marke, koja je raspoloživa dobit iz ranijih godina, zatim sredstva iz ostalih izvora u odnosu 2 340 000. To je u strukturi naplaćena od potraživanja iz ranijih godina zatezne kamate i zakupi, kao i sredstva utvrđena ovim zakonom kojim sam maloprije spomenuo, u visini od 30 miliona konvertibilnih maraka i koja će dospijevati u naredne 3 godine od te 2020. godine. Ja bih toliko. Pitanja slobodno postavite, tu je cijeli tim, nije cijeli, ali osnovni tim Kliničkog centra koji je spreman da odgovori na sva pitanja, ukoliko odgovore nemamo sad, odgovoriti ćete sigurno dobiti vrlo brzo. Hvala puno.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem uvaženi direktore. Sljedeći je Izvještaj o rad finansijskom poslovanja Javne ustanove Kantona Sarajevo Zavod za zaštitu zdravlja studenata Univerziteta u Sarajevu za 2022 godinu. Izvolite.

Jasmin Bungur (Zavoda za zdravstvenu zaštitu studenata)

Ja imam tu čast da ispred Zavoda za zdravstvenu zaštitu studenata. Inače se zovem Jasmin, a prezivam Bungur. Radim kao šef Ekonomske finansijske službe u Zavodu. Imam obavezu i dužnost da vam dočaram dešavanja, aha, dešavanja u 2022. poslovnoj godini koja ja za nas bila crnja da ne može biti grđa. A ispričat ćemo i opisat ćemo zašto. Znači 2022. godina u poslovanju u istoriji Zavoda za studente, kako popularno kažu, koji broji samo 75 godina postojanja je, bila je vrlo strašna, bukvalno. Mi smo te godine izašli iz godina, koronarnih godina. U tim koronarnim godinama finansijski mi smo bili '19, '20, '21. plus, a '22. minus. Zašto? Pa Korona se sastala sa reformom. Ukratko. Što se tiče glavnih pokazatelja finansijskih poslovanja u '22. godini, Zavod je te godine ostvario 2.027.800 maraka konvertibilnih uz ukupne rashode u iznosu od 2.064.897, što u konačnici predstavlja negativan finansijski rezultat, odnosno gubitak u iznosu -37.097, koji za Zavod ne predstavlja ništa. Apsolutno ništa. Tri poteza mi to zaradimo, ali nismo mogli. Što se tiče strukture ukupnih prihoda, imali smo porast prihoda od domicilnog Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo od 11 %, također relativan porast prihoda u odnosu na prošli period, tj '21godinu, imali smo od domicilnog Zavoda jel 6 % ukupno, 11 % od ostalih kantona, županija, zdravstvenih osiguranja u Federaciji BiH. Znači, i to pokrivamo, i to pokrivamo, imali smo rast od 155 %. Što se tiče prihoda ostvarenih po osnovu pružanja usluga zdravstvenih osiguranih, odnosno, icima osiguranicima sa područja RS-a i Brčko distrikta, tu smo imali porast 347 odsto u '22. godini. Apsolutno to nisu Bog za neke cifre, ali napredujemo. Što se tiče druge grupe, druge, ovo pod

b) jel podaci su ovi osnovni prihodi elementarni, pod b) idemo na prihode koji se tiču različitih vrsta prihoda, a prije svega se ostvaruju na tržištu, ostvaruju se na tržištu. Nažalost, te '22, iz već pomenutih razloga, da ih ne ponavljam smo podbacili. Tako da za 4 indeksna poena su nam opali ukupni prihodi izvan obaveznog zdravstvenog osiguranja ili 12.500.

Kada se sabere suma sumarum, ukupan приход, ukupan rashod mi bilježimo gubitak. Mogu ja i dalje ekonomske faktore i ostale stvari u analizi dočaravat, opisivat kako je bilo, što je bilo, ali nije to bio presudan utjecaj na karakter i na visinu poslovanja, financijsku. Znači ovaj gubitak najmanje ima veze sa ekonomskim faktorima. Ima sa vanekonomskim. Jel ne čujete? Vanekonomskim. Znači ti vanekonomski faktori se vežu za, maloprije rekoh, vrijeme pandemije, plus vrijeme reforme zdravstvenog sistema u Kantonu Sarajevo e, pa nije baš tako, nego zdravstvene reforme tri zavoda, a da jednog nema, nikad više. I šta se desilo? Ulazimo u poslovnu godinu gdje su radnici isprepadani, boje se za svoju egzistenciju, niko nam ništa pametno ne govori, nego nam se natura. Tako je 20 ljudi, pardon 20 odsto od 41 zaposlenih je raspoređen ko negdje u nešto to novo, 80 posto ljudi ne zna ni dže su ni šta su. Mislim, grozno je bilo, psički ono da ne pričam. Mi smo sjeli, poravnali stvari i vidjeli kako stoje, mislim na kraju balade i rekli '22 smo izgubili finansijski, zabilježili smo gubitak, ali imamo 50 000 u '23. Za period '22./'23. kada sve saberete bismo opet u dobitku. Gubitak je ekspresno pokriven iz sredstava rezerve koje smo formirali '16, još i '17 u iznosu 160. Naš gubitak nije nikog košto ni banke. Ni banke, a boga mi ni sikiracije. Ovaj, hoćemo malo rashodima? Evo ovako, rashodi su nam u zbirnom jel iznosu u porastu 12 %, u apsolutnom to je negdje 250 000, dok su nam prihodi rasli samo 9 %, normalno gubitak, s tim da moram istaći da su plate značajno rasle, bilo je povećanja razreda i kolektivnih ugovora itd, da su plate porasle za 12 odsto u odnosu na '21. Sve u svemu najtužnije izgleda amortizacija. Ma da plaćeš. Amortizacija koja je '12. ili '13. godine bila kao trošak priznata u iznosu 100-105.000 KM sada je priznata cirka 40, znate šta vam to govori, da mi više ne znamo ni s čim radimo, ne da je staro. Znači amortizovani, amortizovana osnovna ili stalna sredstva. Hajd nećemo više ni o tome. Imamo još znači, ja. Kada je u pitanju pokriće gubitka, pazite iz '22, mnogo prije nego što smo mi postigli taj gubitak godinama ranije, mi smo obezbijedili fond rezervi za te stvari 165 000 plus na to cirka imamo neraspoređene, neraspoređene, akumulirane dobiti. To nam je kapital, mi smo iz toga bez ikakvog problema pokrili ovaj gubitak. Ulaganja. Naš Zavod uvijek i uvijek i to je strateško opredjeljenje ima za cilj u svakom planu, za svaku godinu izvršiti određena kapitalna ulaganja i obnovit nešto nešto koliko može. Te '22 nismo mogli puno, samo cirka 3000. Vrijedno pomena je jedino nova boca za kisik jer kada smo mi formirali taj punkt za Covid i sve to, imali smo neka stare boce za kisik itd, pa smo kupili jednu novu. To je to o ulaganju, al eto uložili smo. Što se tiče amortizacije stalnih sredstava, ona su otpisana 40 %. Ovo 60 % nažalost, daj Bože da se u stopi u nomenklaturi odnosi na one bitne stvari, dobru opremu. Ne, odnosi se tamo na manje bitne stvari, one su nam lakše kupiti, one su nove, imaju nabavnu vrijednost. Ono što donosi kvalitet usluge zdravstva u Kantonu, ono što donosi, pa i novac, nažalost je ostrilo. Radna snaga. Kada je krenulo ovo sve kako je krenulo nas je bilo hoho po skoro 50,2 bio je plan od Zavod. Mi smo u par navrata tokom '22. godine prešli i prošli kroz par ajde da kažem valova ono fluktuacija radne snage, pa kada izađe, neko kada izađe je mali val, ali neko bitan, pravi veliki val, a u nas nas je to bilo i mnogobrojno. Mi smo imali 11, 12 ljudi, tri, četiri doktora, tri, četiri sestre, ne znam, uplašeni reformom, svi su, pa i direktor je na kraju otišao, svi su otišli s broda koji kao tone. Mi smo ostali sa 40 ljudi. Kritičan broj da se iola išta uradi i mi smo s tim brojem uradili 50.000 ostatka u '23. Toliko. Hvala lijepo, ako ima pitanja, tu sam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hvala vama.

Sljedeći na redu Izvještaj radu i financijskom poslova Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo za '22. godinu. Direktor Baltić. Izvolite.

Abel Baltić (direktor JU DZ KS)

Poštovano rukovodstvo Skupštine, cjenjene zastupnice i zastupnici, poštovani ministre, sve vas pozdravljam i zahvaljujem se na prilici da sa ovog mjesta izložim ono što je Javna ustanova Dom zdravlja Kantona Sarajevo radilo u 2022. godini. Po preuzimanju ustanove u zadnjem kvartalu '2021.godine postavili smo sebi ciljeve, prije svega borbu protiv covida, koji još uvijek tada trajao, znavljanje kadra, edukaciju kadra, znavljanje opreme i poraditi na međuljudskim odnosima u ustanovi. Šta smo uradili? Kao najveća ustanova primarne zdravstvene zaštite u Bosni i Hercegovini u periodu od 01.01.2022. do 31.12. 2022. godine imali smo 3.392.537 posjeta gdje smo pružili 13.775.000 usluga ili u prijevodu svaka dva mjeseca smo pregledali svakog stanovnika Kantona Sarajevo. Broj tih posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u 2022.godini iznosio je 3 137 000, pri čemu indeks izvršenja znači u, odnosno na prethodnu godinu 117,3 %. U tom periodu prosječna dnevna opterećenost ljekara prema organizacionim segmentima su bili najopterećeniji porodični ljekari koji su u prosjeku imali 50 pacijenata dnevno, zatim pedijatri 46 i ljekari u Dispanzeru za školsku djecu i omladinu 37. Ako pričamo o specijalističku konsultativnoj djelatnosti, opterećenje po specijalnostima specijalista ORL je prosječno pregledao 25 pacijenata, oftalmolog 18, isto je u toliko internista, kao i u Savjetovalištu za dijabetes gdje je bilo 16 pacijenata dnevno, neurološkom kabinetu 15, a na ultrazvučnoj dijagnostici 24 pacijenta. Uradili smo 6468 kućnih posjeta ljekara prema organizacionim segmentima, od čega je najviše ogromna većina u porodičnoj medicini 5269 sa indeksom izvršenja od 113,9 %, u odnosu na 2021. godinu. Što se tiče planiranih i realizovanih uzoraka i analiza u službama za laboratorijsku dijagnostiku Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo planirano je 385.768 uzoraka, realizovano duplo više 777.957, pri čemu je indeks izvršenje 201,7 %, te je planirano 4.131.000 analiza, a realizovano 6,5 milijuna analiza sa indeksom izvršenja 155 %. U tom izvještajnom periodu kroz 10 organskih jedinica imali smo 2039 zaposlenih radnika, što je značajno manje, više od 100 radnika manje nego u prethodnoj godini, od čega je 1630 zdravstvenih radnika, procenat nezdravstvenih radnika je zajedno sa vozačima i radnicima na održavanju higijene 18 %. Kroz naš Centar za nauku i nastavu, izdavačku djelatnost vršena je kontinuirana edukacija radnika i uradili smo više od 58 novih procedura, znavili smo mnoge edukacione programe. Vi znate da je dodatna edukacija ljekara iz porodične medicine bila 12 ili 13 godina, zaustavljena. Mi smo u '22 godini pokrenuli tzv PAT, koji je poznati. Nastavili smo kontinuiranu medicinsku edukaciju za sve uposlenike Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo i svi uposlenici zdravstveni su morali proći bar 4 predavanja u toku te godine i to je i urađeno. Odjel za kvalitet je napravio 58 procedura u 2022. godini, sačinio plan sigurnosti ličnih podataka, te smo zajedno sa konzultantskom kućom Lucid links izradili etički kodeks i kodeks ponašanja radnika Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo, Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti prijavitelja u Javne ustanove Dom zdravlja kantona Sarajevo, kao i Plan integriteta javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo u saradnji sa UNDP-jem i Plan zaštite ličnih podataka. U tom periodu Komisija za prigovore pacijenata je dobila 61 prigovor, od čega je 35 neopravdanih prigovora. Na ostale smo adekvatno reagovali i dobili smo u tom periodu 73 pohvale. Kada se tiče edukacije, rekao sam da smo znavili PAT, da smo održavamo kontinuiranu medicinsku edukaciju, u tom periodu, obzirom da je jedan vakuum postojao dugogodišnji vakuum, prije toga, u neracionalnom, neadekvatnom raspisivanju specijalizacija, pa i sada trpimo posljedice toga nedostatka specijalista, mi smo u 2022. godini dodijelili ukupno 45 specijalizacija, od čega 11 specijalizacija iz područne medicine, 7 pedijatrija, 3 pulmologije, 2 kliničke radiologije, 2 fizikalne medicine rehabilitacije, 5 specijalizacija iz psihijatrije, 5 iz neurologije, isto toliko iz opšte interne medicine, 3 otorinolaringologije i 2 medicinske biohemije. Radeći na znavljanju opreme koja je dosta stara u Javnoj ustanovi, nabavili smo, između ostalog, rendgen aparate, odnosno digitalne detektore i dijagnostičke medicinske monitorire i ultrazvučni aparat, čime se kompletna služba za Radioloku dijagnostiku digitalizovala. Nabavili smo također 2 aparata za

oftalmologa, za poboljšanje rada ofalmološke službe. Zanovili smo koliko smo mogli, vozni park na način da je nabavljeno motorno vozilo sa rashladnim sistemom uz obvezanost hladnog lanca i transport vakcina, te još 3 vozila za palijativnu njegu i porodičnu medicinu i 2 moderna i savremeno opravljena sanitetska vozila. Nabavili smo i agregate za sve organizacione jedinice koje ranije nismo imali. Za uspostavu neprekidnog rada neprekidnog rada, posebno održavanje hladnog lanca, osposobili 3 edukativne sale i daktilo birač sa najmodernijom opremom, nabavili 20 defibrilatora, modernih, lako prenosivih i lako upotrebljivih u svim centralnim objektima. Prije toga cijela ustanova je imala samo 7 takvih defibrilatora, završili smo utopljanje centralnog objekta organizacione jedinice Ilidža i počeli zamjenu fasadne stolarije OJ Dom zdravlja, dom zdravlja, Centar. U tom periodu poslovali smo pozitivno finansijski, tako da smo ostvarili višak prihoda nad rashodima u iznosu od 246 000 konvertibilnih maraka. Moram reći, moglo je bolje, moglo je bolje, mogli smo bolje raditi, moglo se više uraditi, ali je nekoliko stvari dovelo do toga da i ove rezultate, koji su po mom mišljenju dobri u odnosu na prethodne, da budu još bolji. Izostala je koordinacija sa višim nivoima, nije bilo dobre saradnje ni horizontalno, pojedini šefovi jedinica su ispali iz sistema na način da su radili ono što su oni mislili, da treba, da rade, da nisu slijedili uputstva menadžmenta, da su određene stvari prikrivali. I tu imamo određenih problema u komunikaciji koje se trudimo sada da riješimo. Vodili smo se, vodili smo se idejom da odmah po startu da ne budu ono je li stara, došao novi menadžment, hajmo odmah smjenjivati direktore, hajmo odmah sve smijeniti. Željeli smo svima koji su zatečeni na svojim radnim mjestima pružiti priliku da se stave u pogon sistema, da rade za sistem. Međutim, očigledno smo neke procijenili i to nije dobro išlo. Također koordinacija sa Ministarstvom zdravstva, moram reći u 2022 određene stvari koje smo predlagali, nisu se tada usvojili. Ja i dalje tvrdim da je trebalo, od toga, od saradnje sa drugim ustanovama po horizontalnoj liniji, po vertikalnoj liniji koja bi doprinijela do boljitka, pa onome što se popularno zove put pacijenta, što u stvari nije pravi put pacijenta i drago mi je da vidim sada da se to u '23. mijenja, da će to drugačije biti, vidim već iz par sastanaka sa novim rukovodstvom, mislim da će to sada biti puno, puno bolje. Toliko u ovom prvom obraćanju da vas ne gnjavim previše. Otvoren sam za sva pitanja, sve što budemo znali odgovoriti, odgovorit ćemo sada. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Prelazimo na Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo za '22.godinu. Izvolite.

Adnan Hadžimuratović (direktor Zavoda za sportsku medicinu)

Dobar dan svim prisutnim. Pozdravljam uvažene dopredsjedavajuće, kao i zastupnice i zastupnike, ministre u Vladi Kantona Sarajevo, ja sam profesor doktor Adnan Hadžimuratović, direktor Javne ustanove Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo. Izvještaj ste dobili, ja ću samo neke izvode iz izvještaja da vam prezentiram. Znači Zavod za sportsku medicinu vi, znate se bavi specifičnom vrstom zdravstvene zaštite sportista i sportskih rekreativaca. Skupština je osnivač naše ustanove, a poslovi i zadaci u našem Zavodu obavljaju se u 4 kabineta, to je kabinet za ljekarske preglede sportista, kabinet za funkcionalnu dijagnostiku, biohemijsko hematološki laboratorij i kabinet za fizikalnu terapiju. Što se tiče brojeva, u '22. godini, mi smo od zdravstvene zaštite sportista imali 10.151 pacijenta, funkcionalna dijagnostika je napravila 7.077 posjeta, fiskalna terapija 2012, laboratorija 10.112, što je ukupno 29.352 usluge. Aktivnih kartona koji su naši sportisti, koji imaju naši sportisti 20 000, a sve to obavlja 12 medicinskih uposlenika, tj kompletan kadar je medicinski kadar, tako da nemamo nemedicinskog kadra što nam u pojedinim fazama predstavlja i problem, ali ja sam to već u nekoliko navrata govorio i nadam se da će sa reformom i to biti riješeno. Prostor je taj da smo smješteni u zgradi Studentske poliklinike na dosta skućenom prostoru od 270 kvadrata,

ali eto, i pored svega toga uspijevamo da odgovorimo zadatku jer je veliki broj sportista. Mi u koroni nismo imali pad pacijenata iz razloga što su se sportske aktivnosti odvijale stalno, tako da mi u posljednjih četiri, pet godina imamo otprilike oko 10 000 pacijenata na godišnjem nivou. Financijski izvještaj je takav da je on bio pozitivan, da smo imali prihode iz obaveznog zdravstvenog osiguranja 556 387, izvan, tj od onoga što mi zaradimo, mi se finansiramo sa 82 %, tj 137 000 i ostvaren je ostvaren dobitak u tome. A za sve ovo smo imali i uredno dostavljeni izvještaj od našeg Upravnog i Nadzornog odbora, zatim, imali smo pozitivno mišljenje Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i pozitivno mišljenje nezavisnog revizora koji je dao mišljenje o našem izvještaju. Evo, to bi bilo otprilike to što bi vam ja ukratko rekao, a stojim na raspolaganju za eventualna pitanja ako ih imate. Hvala lijepo.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem vam se direktore. I posljednje uvodno izlaganje, koje je ostalo Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanova Opća bolnica "Prim. dr. Abdulah Nakaš". Izvolite.

prof.dr. Mirza Bišćević (predstavnik JU Opća bolnica "Prim.dr.Abdulah Nakaš")

Poštovane dame i gospodo, ja sam prof. Mirza Bišćević, a dolazim u ime direktora Opće bolnice profesora Ismeta Gavrankapetanovića. Mi smo pripremili Izvještaj za '22 koji je praktično u svim segmentima, odnosno u onim najvažnijim, imao zabilježen porast rada, a obzirom da se radi u '24. godini, ja ću samo iznijeti par podataka koji se odnose na '23, tako da i u toj godini smo zabilježili pozitivan rezultat. Znači, Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju usklađen je sa propisima koji regulišu ovu oblast i prošao je proceduru usvajanja od strane Upravnog i Nadzornog odbora naše bolnice, te smo dobili i pozitivno mišljenje Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo. U materijalu koji ste dobili, naš Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju, zaista ne bi da vam oduzimam previše vremena, jer to je Izvještaj nekih 110 stranica koji detaljno prikazuje rad svakog segmenta naše bolnice. Ono što bih naglasio za početak jeste da smo u našim ambulancama, odnosno kabinetima, pružili 425,5 hiljada specijalističko-konzultativnih pregleda, što je u odnosu na '21.povećanje od 12 %, a u ovoj godini a u ovoj godini to povećanje je od 2 %, odnosno u 2023. Urgentni centar je tokom 2022. pregledao 33.700 pacijenata i što predstavlja više od 16 % u odnosu na godinu prije, a u odnosu na prošlu godinu taj porast je 6 %. Broj ispisanih bolesnika, a to je odnosi se na broj hospitaliziranih pacijenata u 2022. iznosio 17,5 hiljada. I u toj godini zabilježen je porast za 2 % u odnosu na prethodnu godinu, a u odnosu na godinu poslije je porast od 8 %. Naša radiologija tokom '22. godine imala je blizu 109 000 radioloških usluga, što predstavlja povećanje od 30 % u odnosu na '21. godinu, odnosno u '23. to je povećanje iznosilo 8 % .Od ukupnog broja poroda u Kantonu Sarajevo, koji je u 2022. godini bio 4047 u našoj bolnici je obavljeno 1400 poroda, odnosno 35 %, i zadržali smo praktično isti nivo kao godinu poslije. Kada sve ove brojeve saberemo, možemo reći da je tokom 2022. naša bolnica pružila blizu 600 000 usluga našim osiguranicima, odnosno u prosjeku 1600 usluga dnevno. Tokom '22. godine imali smo svega 66 prigovora pacijenata, što iznosi 0,01 %, po pregledanom pacijentu. Fokus u našoj bolnici u toj godini je bio na sprječavanju i suzbijanju bolničkih infekcija, te je prijavljeno 67 bolničkih infekcija, u odnosu na 17,5 hiljada hospitaliziranih pacijenata, što iznosi nešto manje od 0,4 %. Tokom te godine imali smo 60 inspeksijskih nadzora i kao rezultat tih nadzora dobili smo samo 2 rješenja o upozorenju. Tokom 2022. imali smo blizu 400 postupaka javne nabavke, broj uposlenih je 808, od čega 667 radnika na neodređeno vrijeme, 55 radnika na specijalizaciji i još 86 radnika na neodređeno vrijeme. Omjer medicinskog i ne medicinskog kadra je 80 naprema 20 %. Na kraju želim reći da je Opća bolnica "Primarijus doktora Abdulah Nakaš" završila poslovanje sa pozitivnim finansijskim rezultatom od 434 000. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem vam se. Dobro, završili smo sa uvodnim izlaganjima sve ove izvještaje, to smo završili. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ne žele. Pitanja otvaram. Zastupnica ga Gavrankapetanović-Smailbegović je prva, izvolite.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajući i pozdravljam sve prisutne. Zahvaljujem se svim direktorima i predstavnicima zdravstvenih ustanova na ovako detaljnim izvještajima. Moje prvo pitanje bi bilo upućeno Hitnoj medicinskoj pomoći, a to je zašto se ispostavlja račun boračkim i drugim udruženjima za vaše prisustvo na svim značajnim manifestacijama za Kanton Sarajevo? Moje drugo pitanje bi bilo upućeno Domovine zdravlja Kantona Sarajevo. Činjenica je da roditelji djece sa poteškoćama u razvoju vode u privatne ordinacije, daju ogroman novac da bi svojoj djeci pomogli. Šta je sa ambulantom koji se bave pomoći s tom djecom ovaj s poteškoćama u razvoju? Šta je sa logopedskim kabinetom? Da li djeca mogu dobiti termin? Da li su ti logopedski kabineti dovoljno opremljeni? Imate li Beringgen aparat? Imate li vi (nerazumljivo) aparat? Znamo da su ta 2 aparata neophodni u radu sa djecom sa poteškoćama u razvoju i djecom koja imaju problema sa govorom. Slijedeće moje pitanje je, također, za Domove zdravlja, šta je sa prijemom defektologa koji su također neophodni u radu sa djecom sa poteškoćama u razvoju. Sljedeće moje pitanje bi bilo za Zavod za zaštitu žena i materinstva. Cijeneći zaista ogroman trud i rad vaših uposlenika i obim posla koji obavljate, koliko se sada čekaju papa testovi i da li postoji neko rješenje ukoliko to još uvijek predugo traje? Sljedeće moje pitanje za Klinički centar, a to je da li ste iskazali potrebu za subspecijalizaciju iz oblasti neuropedijatrije i dječje fizijatrije? Trenutno na Kliničkom centru radi samo 2 neuropedijatra, od kojih će jedna kolegica ubrzo otići u penziju, tako da će čitav Kanton Sarajevo imati, znači, samo jednog neuropedijatra. Također, imamo problem i sa dječjim fizijatrima, imamo kolegicu koja radi i koja je već ispunila uslove za penziju, međutim, zbog nedostatka kadra ona je još uvijek radi na Kliničkom centru. Znamo da i neuropedijatri, pedijatar i dječji fizijatar neophodan u dijagnostici i liječenju djece sa poteškoćama u razvoju. Također, pitanje za Klinički centar zašto dio finansijskih sredstava nije usmjeren na financiranje Odjela za sterilitet i za vantjelesnu oplodnju? Mi moramo imati barem jednu javnu zdravstvenu ustanovu gdje će pacijenti koji imaju problem dolaziti sa svojom zdravstvenom knjižicom i gdje će im se pružiti pomoć i liječenje iz oblasti steriliteta. I imam još jedno pitanje za Klinički centar na što se odnose ovi sudski sporovi za koje je izdvojen toliki novac? Zahvaljujem se.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem zastupnice. Zastupnik Šaljić je sljedeći. Izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja bih iskoristio priliku da se zahvalim svima koji su danas došli ovdje, svim institucijama, njihovim predstavnicima na njihovom uvodnom izlaganju. Evo ja ću jedno pitanje za gospodina Bungura. Iznio je neobično realnu situaciju u svojoj ustanovi. Iako je nije koristio mikrofon ipak sam uspio da shvatim koji je probleme, koju vrstu problema imaju, ali volio bih da je rekao kako mi kao Skupština KS, evo kao osnivač možemo i trebali bi da pomognemo? Evo za Hitnu pomoć nekoliko pitanja. Jeste li vi i gospođu vd direktorice položili Hipokratovu zakletvu? Je li medicinski tim koji je odbio da prži pomoć djevojčici u Osnovnoj školi položio Hipertovu zakletvu? Ko je taj ko procjenjuje da li treba izaći hitna na poziv nastavnika ili direktora ili otkud mu hrabrost da se igra sa životom djeteta od 14 godina? Je li tačno da punkt hitne pomoći u Opštini Trnovo uopšte nema doktora? Ako je tačno, zašto ga nema? Jesu li ovdje ljudi manje važni nego u ostalim dijelovima KS? Je li tačno da je u novembru mjesecu vaš medicinski tim pogriješio dijagnozu te su moždani udar okarakterisali

kao upalu pluća? Šta ste vi podzeli kao vršilac dužnosti direktora po tom pitanju? Jeste li pravili kakvu internu istragu? Zamolio bih vd direktoricu da objasni presudu Kantonalnog suda, zove se ćutanje administracije od 4. 12. 2023. godine i da upozna javnost. Ja imam kod sebe presudu, pa ako ona gospođa direktorica, ne želim, mogu je ja proćitati. Je li taćno da RTG aparat koji im je donirala Švicarska Vlada u vrijednosti u 180.000 KM je pokvaren i da je sada na licitacija i da ste mu stavili cijenu 35 000 KM? Jeste li proveli postupak da su utvrdili odgovornosti kako je oštećen taj skupi aparat? Ćlan 31 kaŹe ako direktor nije imenovan, Upravni odbor će bez konkursa imenovati, vršioća duŹnosti direktora iz reda stručnih saradnika i zaposlenih u ustanovi. Vršilac duŹnosti, moŹe rukovoditi ustanovom do imenovanja direktora, a najduŹe 6 mjeseci. Vi ste, gospođo, od juna 2023. godine. Isteklo vam je. Pitanje za ministarstva, za Ministarstvo zdravstva, za gospodina Hasanovića. Usput, da li je pratio ovaj slućaj odbijanja pruŹanja pomoći ovom djetetu u osnovnoj školi i da li ima kakve poluge pravne da se ukljući u ovaj slućaj, da sankcioniše najstroŹije odbijanje pruŹanja pomoći? Ta se ustanova zove Hitna pomoć. Ja izrazito cijenim sve ustanove koje imaju radno vrijeme 24 sata. Jedna od njih je Hitna pomoć. Godinama sam i kao vijećnik uvijek predlagao da nagradu općinsku dodijelimo Hitnoj pomoći sluŹbama koje rade po noći. Pun telefon imam poruka i anonimnih i pod imenom i prezimenom, pa te anonimne nemaju snagu, ali se poklapaju sa ovim koji imaju ime i prezime da u Hitnoj pomoći situacija nije dobra, da se osjeti politika.

Vibor HandŹić (dopredsjedavajući)

Zastupniće Šaljću. Bez obzira što niste ni jedno pitanje postavili, samo sekundu da završim, koje je vezana za Izvještaj iz 2022, ne želim u tome da vas prekidam nastavite, samo postavljajte pitanja sad ste davali konstatacije.

Jasmin Šaljć (zastupnik)

Sve sam ja postavio pitanja. Sve je ovo vezano. Je li '22 dijete od prije neki dan? Ili.

Vibor HandŹić (dopredsjedavajući)

KaŹem postavljajte pitanja.

Jasmin Šaljć (zastupnik)

Dobro pa šta ćemo sada? Da pustiti da ćekam pet godina, da postavim pitanje za dijete od 14 godina.

Vibor HandŹić (dopredsjedavajući)

Vi mene ne slušate, nastavite postavljati pitanja, prešli ste na konstatacije.

Jasmin Šaljć (zastupnik)

Hvala, dobro. Jel taćno da prilikom poziva pacijenata u Hitnu pomoć odgovorno lice koje se javi pita pacijente koliko su puta koristili hitnu pomoć i da tako na taj naćin reducira ili kaŹe jednostavno dođite sami itd. A ima i diskusija, pa ćemo kroz diskusiju. Toliko za sada.

Vibor HandŹić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Dopredsjedavajuća Pekić je sljedeća. Izvolite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Pozdrav svim prisutnima i gledaocima i gledateljicama koje nas gledaju putem malih ekrana. Naime, moje, ja ću postaviti dva pitanja. Jedno se odnosi na Klinićki centar i konkretno za Klinku za ginekologiju i akušerstvo. Na stranici 143 ovog ukupnog PDF dokumenta Izvještaja se spominju bezbolni porodi, dakle da su raćeni bezbolni porodi na klinici? Mene zanima koji je to broj poroda i da li postoji pisani trag, odnosno pisana procedura gdje se Źena prilikom

dolaska na klinku pita da li želi bezbolan, prirodan porod? Također me zanima da li su ginekološke intervencije kao što su kiretaža pobačaja, aspiracija epizootomije, šivenje međice također, i da li se te usluge pružaju na način da one budu bezbolne, odnosno uz korištenje analgezije. Drugo pitanje se odnosi na Dom zdravlja. Zanima me da mi se pojasni vezano za mišljenje eksterne revizije za izvještaj koji razmatramo, tj za Izvještaj za 2022. godinu gdje je dato mišljenje sa rezervom i gdje je obrazloženo u predmetnom Izvještaju da su odgođeni prihodi koji su nastali po osnovu donacija stalnih sredstava na dan 31. decembra koji su iskazani u iznosu od 20 186 321 KM da se razlikuju u analitičkoj evidenciji na isti dan i da oni iznose manje za 1 652 000 Km. Pa me zanima da li je ova, kako je nastala ova razlika i da li je ova razlika nastala u periodu trenutnog rukovodstva u Domu zdravlja ili su tu neki problem koji su naslijeđeni? Toliko za sada. Ostalo ću kroz diskusiju.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnica Marijela Hašimbegović. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajući. Srdačno vas sve pozdravljam, sve nas koji učestvujemo u radu ove sjednice, kao i one koji prate rad ove sjednice, posebno naše sugrađane. Koristim priliku da pozdravim i da se zahvalim uvažanim direktorima zdravstvenih ustanova koje su prezentirali svoje izvještaje, kao i osobe koje su po datim ovlaštenjima izvršili tu aktivnost u ime drugih direktora. Ja ću imati par pitanja prevashodno za uvaženog ministra Hasanovića. Prvo pitanje je koje aktivnosti ste poduzeli po pitanju osnivačkog kapitala za JU Apoteke i JU Dom zdravlja? Da li planirate poduzeti mjere po pitanju preklapanja nadležnosti određenih zdravstvenih ustanova? Da li planirate aktivnosti radi izmjena propisa za normiranje kadra zdravstvenih ustanova i Odluke o utvrđivanju većeg obima zdravstvenog prava, kao i ostvarivanja kriterija i mjerila za ugovaranje po osnovu obaveznog osiguranja radi unapređenja mjerljivosti kvaliteta rada zdravstvenih radnika? Da li planirate izvršiti analizu i prilagođavanje propisa normativa zdravstvenog kadra koji definiše da jedan tim pruža uslugu za 1800 osiguranika na dobnu skupine od 15 i više godina. Na osnovu kojih zakonskih odrednica se vrši prelazak uposlenika iz jedne u drugu Javnu zdravstvenu ustanovu bez konkursne procedure, obzirom da smo imali ovakve primjere u praksi. Pitanje za JU Apoteke Sarajevo. Da li imate dovoljan broj magistara farmacije i da li su zabilježeni slučajevi izdavanja lijekova sa Esencijalne liste od strane farmaceutske tehnicičara, što je u suprotnosti sa Zakonom o apotekarskoj djelatnosti. Pitanje je za KCUS. U kojoj je fazi je projekat Centar za upravljanje medicinskim otpadom? Pitanje za Dom zdravlja? Imali ste 18 inspeksijskih nadzora. Možete li nas upoznati sa sadržajem istih? Toliko od mene. Hvala lijepa.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Zastupnica Belma Kapo ima riječ, izvolite.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše dragi građanke i građane. Moje pitanje prva dva pitanja se odnose na Klinički centar Univerziteta u Sarajevu. Koliko zgrada je unutar samog kruga Kliničkog centra srušeno? Da li je bilo odgovarajućih dozvola za to, iz kojeg razloga su srušeni jer, npr mi imamo u Kantonu Sarajevo potrebu za unapređenjem i usluge te ustanove, između ostalog nemamo hospis, tako da je to sigurno bio prostor za otvaranje hospisa u Kantonu Sarajevo.? Drugo pitanje je dal djeca u Kantonu Sarajevo i iz drugih evo ovaj federalnih, iz drugih kantona u Federaciji koji imaju pravo liječenja na Kliničkom centru Da li mogu operirati srce na Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu? Dalje pitanje se odnosi na Hitnu pomoć, mada je ovo izvještaj iz 2022. godine, ja zaista kao čovjek i kao zdravstveni radnik ne mogu propustiti priliku da pitam kratko direktorcu Hitne pomoći da li su istinite informacije koje su

od majke plasirane u medijima vezana za nedolazak hitne pomoći u osnovnu školu kada je dijete izgubilo svijest na kratko dok roditelj ne dođe u osnovnoj školi? Ako postoji zakonski propis u tom smislu, da nam direktorca pojasni da odmah pokrenemo u hitnu proceduru izmjene tog propisa u, ukoliko on zaista postoji, da ne bi se dogodilo nešto slično po ovom pitanju. I još je pitanje za direktoricu Hitne pomoći, obzirom da je naglasila da očekuje napredak vezano za laboratorijsku, za pružanje laboratorijskih usluga. Ukoliko se planira u narednom periodu završavanje laboratorijske opreme da li ste razmišljali, a evo, ja bih molila i ministra i Kanton Sarajevo i Zavod zdravstvenog osiguranja da vam u tome daju puni suport, da uvedete dodatnu pretragu u svoju laboratoriju, a to je troponim. To nije toliko česta pretraga, ali je životno važna u slučaju indikacije za infarkt miokarda i mislim da bi zbog onog kratkog vremena, od momenta infarkta miokarda pa do momenta eventualnog spašavanja čovjeka jako dobro bilo kada bi vi u Hitnoj pomoći imali taj uređaj, vjerujem da ćete razvijati možda i nekakvo polje biohemije i tu nisu komplikovane metode da eventualno uvrstite u svoj program rada za dalje i taj parametar. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem zastupnici Kapo. Samo jedno kratko pojašnjenje. Zaista razumijem potrebu zastupnika da imaju neke aktualne stvari koje su vam jako važne i ne možete čekati naredni izvještaj i slobodno postavljajte pitanja, dakle, to ne sporim. Ono što je moja sugestija, samo da u ovom dijelu pitanja postavljate pitanja bez diskusija i konstatacija, koji su sljedeći segment rasprave o ovim tačkama. Zastupnica Vujović imate riječ, izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Veliki pozdrav svim kolegama zastupnicima, članovima Vlade i gostima, kao i građanima koje prate naš današnji rad. Imam nekoliko pitanja, počevši od Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. S obzirom da ste vi prva hitna služba u državi, odnosno zavod koji je sertifikiran i akreditiran od strane Akaza, na koji način je organizovana služba za kvalitet i koliko osobe radi na kontinuitetu i kontrole kvaliteta u vašoj ustanovi? Drugo pitanje koje edukacija provodi, i to edukativnom centru? Da li su one komercijalnog karaktera, koliko se naplaćuje i kome, te koji su to kursevi koji su certificirani sa validnim certifikatima i od strane koga? Ako postoje certificirani kursevi, do kad važe njihove licence i gdje je priznata njihova validnost u našoj zemlji, kao i u inostranstvu? Treće je pitanje da li je tačno da nemate dovoljno najosnovnijih sredstava za imobilizaciju, odnosno kada su u pitanju prijelomi iščašenja i da li se pomenute imobilizacije skidaju prilikom predaje pacijenta na dalje liječenje, na Opću bolnicu i na Klinički centar Univerziteta u Sarajevu? Također, možete li nam reći da li je tačna da mladi ljekari sa minimalno iskustva u radu samostalno izlaze na teren bez starijeg ljekara, odnosno mentora? Peto pitanje, interesuje me zašto se djelimično poštuju odredbe kolektivnog ugovora za uvećanje plate od 8 % svim uposlenicima Zavoda, Zavod za hitnu medicinsku pomoć te se selektivno ovo obećanje isplaćuje pojedincima u zaposlenicima, a drugima se ne isplaćuje? Pitanje za Dom zdravlja Kantona Sarajevo uvaženom direktoru Abelu Baltiću 5. 5. decembra. 2022. godine usvojili ste Pravilnik o radu i unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a koji nije u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, a koji se i kosi sa kolektivnim ugovorom i koji u najmanju ruku diskriminirajući, interesuje me koje je učestvovao u ovom procesu i kako je na koji način vas sistematizacija stupila na snagu, odnosno koje posljedice se osjećaju evo, sad već proteklih godinu dana. I jedno pitanje za Apoteke Sarajevo. Zanima me vaše mišljenje uvažene direktorice Apoteka Sarajevo, oni se u svojim dopisima osvrću upravo na izvještaj za ovaj koji je predmet današnje rasprave 2022. godini, u kojem ste, kako se tvrdi u dopisu, odgovorno lice za neopravdani gubitak, kršenje propisa i drugih općih

akata javne ustanove te nemarno vršenje dužnosti. I još jedno pitanje za kraj, ona će biti generalno za sve zdravstvene ustanove. A kolegica Fatima Gavrankapetanović Smailbegović je djelomično i postavila, ali prema informacijama kojima ja raspolazem, trenutno u cijelom Kantonu Sarajevo postoji samo jedan aktivniji neuropedijatar, drugi je na bolovanju. Pa me interes je šta je plan Kantona Sarajevo sa ovim kadrom? I da li postoji neki plan Evo u saradnji i sa ministarstvom i sa zdravstvenim ustanovama, ali sa zatim zdravstvenog osiguranja? Da li postoji neki određeni broj kadrova koji će sa eventualno moći ili preraspoijeliti dalje, ili da li je u postupku određena specijalizacija. Toliko za ovaj krug pitanja. Hvala lijepa.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hvala. Zastupnica Mersiha Mehmedagić, izvolite.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi dopredsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo, koji prate današnje zasjedanje. Pa imam malo više pitanja, krenut ću od Zavoda za javno zdravstvo. Na osnovi informacija iz ustanove postaviti ću sljedeća pitanja koje vrste kliničkih mikrobioloških analiza za potrebe stanovništva Kantona Sarajevo radi Zavod obzirom da imate 3 doktora medicine i da ste preuzeli pi-si-ar aparat od Doma zdravlja, zašto se ne radi usluga najčešće tražene analize, na primjer helikopterbakter pilori ili antitijela na Hepatitis B već se pacijent šalju u privatne laboratorije i plaćaju usluge? Zašto Zavod neke od pruženih usluga za neke od pruženih usluga izdaje nota blok, nota račun i u kojem je to iznosu mjesečno i da li se primjenjuje ugovor koji je potpisan sa firmom Sartorius, gdje se sumnja da nabavka potrošnog materijala se plaća skuplje jer su cijene povećane za cijenu aparata, što je prije raspisivanja tendera navodno dogovoreno sa navedenom firmom da se ne bi prikazala da se kroz to povećanje u stvari pokrije i nabavka aparata. Navodim, ovo su informacije, pitam jesu li tačne? Dalje postavljam pitanje za Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, koliko sredstava utrošeno je utrošeno za edukaciju van Bosne i Hercegovine? Zato što su uglavnom prikazane neke edukacije koje su praćene ili u BiH ili u samoj instituciji ili kao webinar, jako malo je spomenuto onih koje su bile van BiH. Zavod za hitnu medicinsku pomoć, ujedno, i za gospodina ministra, postavljam pitanje s obzirom da je v.d. direktorica rekla da u Trnovu ima 2 tehničara u noćnoj smjeni, odnosno u dežuri, da zbog broja stanovnika nema doktora, ja postavljam pitanje i vd direktorci i ministru da li mogu na neki način zanemariti ovaj parametar broja stanovnika i uzeti u obzir udaljenost općine Trnovo od najbliže zdravstvene institucije koja može unesrećenom pružiti pomoć, jer najčešće se desi da zdravstvena institucija iz entiteta Republika Srpska Istočno Sarajevo pruži unesrećenim pomoć. Napomenut ću da to budu jako nezgodne saobraćajne nezgode i na pravcu prema našim olimpijskim planinama i na putnom pravcu magistralnom M 17. Što se tiče Doma zdravlja, tu ću postaviti malo više pitanja zato što se, zato što je to ujedno institucija koja je nekako prvi i najbliži servis građanima Kantona Sarajevo, a nekako je bila jako praćena u medijima u zadnje vrijeme, pa ću krenuti od sljedećeg. Šta se poduzelo po pitanju afera, lažnih dijagnoza i zloupotreba šifri ljekara i podataka pacijenata, kao i afere sa potvrdama za vakcinaciju? Na koji način uprava zaključuje ugovore za postavljanje reklama? Da li poštuje Statut i član 21, čini mi se? Na što se odnosi 8.600 KM kazni za privredne prijestupe i prekršaje? Imamo podatak u izvještaju da ste ukinuli rezervisanja po sudskim sporovima u iznosu od 1 038 482 konvertibilne marke i priznali ga kao prihod, međutim, u izvještaju '21.godine revizija vas je upozorila da niste dostavili dovoljno dokaza da je napravljena pouzdana procjena i ko je procjenu izvršio, s obzirom da se radi o iznosu koji značajno utiče na finansijski rezultat, ja vas molim i ovdje za obrazloženje ko je izvršio procjenu jer nam nije dostavljena odluka Upravnog odbora, a spomenuta je tamo? Šta ste poduzeli da zaštitite integritet procesa prijema zaposlenika?

Jedna Facebook grupa "Raja sa biroa" je imala gotovo stopostotni uspjeh u pogađanju ishoda konkursa, pa vas pitam šta ste poduzeli da se zaštitite taj integritet? Bilo je nekih snimaka, svašta nešto je bilo, interesuje me potezi uprave i Upravnog odbora po ovom pitanju, koji su povučeni? Revizija vas je upozorila na javne nabavke, pogotovo za reagense, jer ih nabavljate, ne nabavljate otvorenim postupkom, ne zaključujete okvirne sporazume, uglavnom to ide pregovarački bez objave, pa vas molim i tu za pojašnjenje šta ste učinili po tom pitanju? Šta ste učinili po pitanju informacija da ste po istom postupku nabavljali sredstva za dezinfekciju? Je li i to tačno jer se navodno negdje krajem u desetom mjesecu '22.godine povukle značajne količine po tom pregovaračkom ugovoru koje su zatrapale vašu logistiku i praktično da je to zaliha za 3 godine i da se opet planirala nabavka tih istih sredstava i u '23. godini. U javnosti je također kružila informacija da se za određeni ugovori naknadno mijenjali, sa izuzimanjem člana koji je obavezivao dobavljače da dostavi bankarsku garanciju, pa vas molim da se očitujete i po tom pitanju. Možete li nakon negodovanja radnika zbog uniformi izvijestiti koja je konačna sudbina te uniforme i je li faktura plaćena? Inspekcija, postupajući po prijavi uposlenika iz laboratorije, izvršila nadzor i utvrdila da laboratorijski aparat određene firme, da je ne imenujem, nije posjedovao atest i da, praktično nekih 6 mjeseci su rađene analize, a da se sad realno može postaviti pitanje da li su one bile ispravne, rezultati tih analiza? Jeste li ovdje poduzeli, šta ste poduzeli vi i Upravni odbor i na koji način su obje instance reagovala na sve ovo što sam navela? I to je to, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Petrović.

Kristina Petrović (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajuća. Želim da pozdravim sve prisutne u sali i naše gledaoce ispred malih ekrana. Imam dva pitanja. Prvo je upućeno Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo. Da li planirate izmiještanje Metadonskog centra iz ulice Omera Stupca? I ukoliko je da, u kojoj ste fazi sa tim? A drugo pitanje je za Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Koliko je mladih ljekara zaposleno ukupno u 2022. godini za koju razmatramo Izvještaj? Zahvaljujem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pozdrav prisutnima i građanima koji prate naš rad putem medija. Zahvaljujem se uvodničarima, odnosno direktorima i predstavnicima zdravstvenih institucija na uvodnim riječima i zahvaljujem se dopredsjedavajućem Handžiću koji nam je dopustio, s obzirom na važnost teme, da, iako danas raspravljamo o Izvještajima iz 2022. godine, možemo postavljati i aktuelna pitanja, a u vezi su sa oblašću zdravstva. Moje prvo pitanje, s obzirom da ono što se kaže zaparalo mi je uho kada sam čuo od direktorice Javne ustanove Apoteke Sarajevo da je u 2022.godini da su bili prinuđeni da unište oko 70 postotaka proizvoda nepoznate, ako sam dobro zapamtio turske firme. Zanima me, s obzirom da meni to liči na, jel svjesno ugovaranje po ustanovu štetnog ugovora, zanima me da li se reagovalo u smislu slanja prijave prema Tužilaštvu? Moje drugo pitanje upućeno prema MUP-ovoj ambulanti. A evo posljednjih dana nakon ubistva u Tuzli je dosta u medijima možemo čuti o temi redovnih ljekarskih pregleda policijskih službenika, evo, saznajemo da i Federalna uprava policije je planirala 230 000 za tu svrhu za svoje policajce. Zanima me da li je u ovom izvještajnom periodu MUP-ova ambulanta radila ljekarske preglede? Na koji način je to u sistemu uvezano? Da li, s obzirom na zahtjeve koji bi došli eventualno od Ministarstva unutrašnjih poslova ili to ili te aktivnosti, ta djelatnost je ovaj u samom opisu posla te ambulante? Pitanje za Zavod zdravstvenog osiguranja. S obzirom da smo, evo, imali nedavno

i ovu epidemiju Morbila, šta planiraju raditi kada je u pitanju promocija vakcinacije i zdravih stilova života, što je nekako meni po logici stvari, njihov posao? Ja znam da je dosta Dom zdravlja uradio po tom pitanju, da je otvorio vakcinalne punktove i da je oko 2600, odnosno preko 2600 djece vakcinisano u poslednjih 15 dana, ali s obzirom da i mi i zdravstvene ustanove moraju poštivati nauku, vrlo je važno da u vremenu kada imamo raznih kvazi naučnih teorija u vezi sa vakcinisanjem, Zavod zdravstvenog osiguranja uradi sve da bi promovisao potrebu za vakcinacijom, vakcinacijom djece. Pitanje prema Domu zdravlja. S obzirom da u ovom izvještajnom periodu sam i sam radio kao dopredsjedavajući u Opštini Ilidža i imam, imam određen, određen, na određen način sam bio uključen u realizaciju projekta utopljanja zgradi Doma zdravlja, to je inače bio najveći, najskuplji projekat u tom paketu iz 2019.godine, pa sam zajedno sa tadašnjim ministrom Damirom Filipovićem i Jasminom Voloderom, pomoćnikom načelnika Opštine Ilidža za imovinsko pravne poslove ustanovio da je projekat bio pod rizikom da EBRD povuče saglasnost, odnosno da taj projekat upravo se radi iz razloga što je dozvola na Domovima zdravlja, dok je zemljište još uvijek u vlasništvu Opštine Ilidža. Tu smo morali praviti neke pravne vratolomije da bi se uopšte projekat realizovao. Znam da je sada planiran i objekat na Saraj Polju, pa evo, upozoravam da bi moglo doći do sličnih problema. Zanima me da li Dom zdravlja posjeduje registar, odnosno da li je, da li su evidentirani takvi imovinskopravni problemi, s obzirom da se oni mogu riješiti, a vrlo je važno da budu riješeni radi projekata poput tog. Zanima me, a mislim da je kolegica Viteškić koja je jedno vrijeme bila direktorica dole prije petnaestak godina Doma zdravlja na Ilidži, zbog čega nije cijela zgrada utopljena, pošto imamo onaj jedan dio koji nije? Ja pretpostavljam da je to isto zbog imovinskopravnih odnosa, odnosno pretpostavljam da to možda pripada Hitnoj pomoći ili, evo, direktor će me ispraviti ukoliko griješim, ali eto još jednog razloga da se popravi i komunikacija između zdravstvenih ustanova, jer zaista je šteta što nije i taj dio zgrade utopljen. Mi iz izvještaja i Kliničkog centra i Doma zdravlja i OBS-a možemo vidjeti da su postojale neke tužbe radnika, odnosno sudski procesi i s obzirom na to povećani troškovi, ja pretpostavljam da bi jedan od razloga tih tužbi radnika, ili barem takve informacije ja imam, mogao biti mogli biti ti prekovremeni sati. Zanima me ukoliko s jedne strane čujem, ne znam iz Domova zdravlja da je zabranjeno da se radi prevelik broj prekovremenih sati, s druge strane, imamo nedostatak kadra, kako ljekarskog, tako i medicinskih sestara, posebno u ovim udaljenijim domovima zdravlja, jako bi im koristilo kada bi iz ovih, da kažem centralnih domova im došla ispomoć, ali, međutim, to uzrokuje povećan broj prekovremenih sati. Zanima me da li je to moguće po zakonu ovaj, a ukoliko nije, na koji način su onda prekovremeni sati rađeni u Kliničkom centru, s obzirom da znam da je tu bio veliki broj tužbi jer se nije honorirao prekovremeni rad, već se, da kažem, kompenzirao kroz slobodni, kroz davanje slobodnih dana? Kada je pitanju Dom zdravlja, također, iz nekog svog iskustva, iz vremena kada sam radio u Opštini Ilidža, znam da su imali problema sa javnim nabavkama, jasno je da imamo jako, da kažem i loš Zakon o javnim nabavkama. Znam da tada Opština Ilidža je predvidjela sredstva za kardiomobil, da li je to realizovano? Znam da je bio problem sa tenderom, a također znam da je tada vraćeno stotinjak hiljada maraka koji su bili predviđeni od Općine Ilidža za krećenje i adaptaciju, odnosno 300 000 maraka koje su nekoliko godina bile na računu Domova zdravlja za renoviranje, odnosno za popravku, čini mi se, liftova u zgradi Doma zdravlja Ilidža. Ukoliko je problem u potkapacitiranosti Službe za javne nabavke Doma zdravlja, onda bi bilo dobro da to znamo, pa da u tom smislu i mi kao Skupština Kantona, odnosno Ministarstvo, pomognu da bi se kapacitirali u tom smislu. I na kraju pitanje za Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, iako uvaženi direktor Pilav nije ni radio izvještaj, nije bio direktor Kliničkog centra u izvještajnom periodu, zamolit ću ga da evo, pošto je, dopredsjedavajući dopustio da postavljamo i pitanja koja su aktuelna, može da shvati ovo pitanje kao da je aktuelno u ovom trenutku, a ne iz 2022. godine? Da li je tačno da u Službi za transport, koja je veoma važna služba, kao i sav drugi nemedicinski kadar, posebno znajući da ovaj podatak od 283 000

noćenja u '22. u Kliničkom centru, a ta služba između ostalog je zadužena za transport osoblja, hrane, lijekova, tehnike, pacijenata, domaći i međunarodni prijevoz itd, da li je istina da nedostaje u tom smislu vozača i skoro za jednu trećinu, u odnosu da u odnosu na po sistematizaciji predviđenih broj od 30, nije popunjen već imamo dvadesetak samo vozača od koji nisu svi VKV i da ima na raspolaganju samo 27 vozila, od kojih su 3 potpuno neupotrebljiva, a 4 vozila su isključena, isključena iz saobraćaja, pardon, zbog neispravnosti, da je najstarije vozilo i 1994. godine. S obzirom da se radi o najznačajnijoj, najvećoj, da kažem i najbogatijoj zdravstvenoj ustanovi u Bosni i Hercegovini, zaista, zaista je čudno da ovaj sebi možemo dopustiti da pacijente prevozimo u vozilu starom tridesetak godina. Šta se planira u tom smislu raditi da bi se, da kažem zanovila, odnosno nabavila nova vozila i zaposlili novi radnici, vozači i drugi nemedicinski, nemedicinski kadar? I na kraju, da li je istina da su prilično neusloni uslovi rada u kojima rade ti ljudi, znači prostorije u kojima oni borave, kao i dispečerski centar i sva ta tehnička oprema koja je veoma potrebna za sam rad i komunikaciju dispečersku u toj službi? Zahvaljujem se.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Redžo Lemezan. Izvolite.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Evo, ja ću imati nekoliko pitanja za jel Hitnu pomoć. Prvo je pitanje čime je određen protokol pitanja pri javljanju na telefon 124, od osobe koja se javlja prema jel građanu koji prijavljuje problem na intervenciju? Drugo pitanje da li imate informaciju koliko je usluga odbijeno na poziv Hitne pomoći, odnosno da se izađe na intervenciju? Treće pitanje koliko je ukupno žalbi građana bilo na rad vaš u izvještajnom periodu i otprilike koja je struktura tih žalbi? Jedno pitanje za Dom zdravlja. Da li ste razmišljali o digitalizaciji naručivanje kod ljekara porodične medicine, jel, s obzirom da mislim da naručivanja se još rade telefonskim putem, zapisivanjem u neku knjigu protokola i evidenciji i mislim da tu dođe do često do nekih grešaka, pa da li ste razmišljali da eventualno uvedete još jednu mogućnost nekog online naručivanja? I dva pitanja za MUP-ovu ambulantu. Da li, šta radite kada policajac od sistematskog do sistematskog pregleda dođe sa vidljivom tetovažom na ruci? Ne na ruci, nego na bilo kojem dijelu tijela. Kakva je tu procedura? I kakav je ambijent i zdravlje naših policajaca s obzirom na, evo, imamo ova dešavanja u Tuzli, pa što nam možete i oko toga reći? Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnice Gaković, izvolite.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajući, srdačno selamim i pozdravljam prisutne u sali i građane koji prate naš rad. Ja ću imati, obzirom da su kolegice i kolege iscrpile dosta onoga što je aktuelno i što je bilo vidljivo i simptomatično za 2022. godinu, ja ću imati jedno pitanje Javnoj ustanovi Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo, a vezana je za opterećenost svih organizacionih struktura Zavoda za obezbjeđivanje prijevoza hemodijaliznih pacijenata sa područja Kantona Sarajevo. U ovom Izvještaju stoji da ste ih imali 154. Istakli ste da ovakav vid pružanja usluge ne spada u vaše osnovne djelatnosti i da vam je bilo izazov pružiti kvalitetnu uslugu prijevoza hemodijaliznih pacijenata sa postojećim materijalnim i ljudskim resursima. Napomenuli ste, također, da ste imali inspekcijske nadzore zbog žalbi pacijenata na kvalitetu pružene usluge, kao i na žalbu na kvalitetu samih vozila u kojima se hemodijalizni pacijenti prevoze. Pitanje za vas, da li imate, odnosno da li postoji neka strategija ili plan rješavanja ove problematike? I evo, kada već govorimo o vozilima za hemodijalizne pacijente, obzirom da znamo o kakvim pacijentima se radi, ja bih zaista voljela ovaj da nam kažete da li

postoji plan znanavljanja vozila za prijevoz ovih pacijenata, tj hemodijaliznih bolesnika? I pitanje još za Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva. U vašem izvještaju na 37. stranici ima jedan podatak gdje je rečeno, u ranom otkrivanju karcinoma dojke, gdje ste vi ugovorom predvidjeli 2000 žena, ostvareno je samo 943. To je nekih skoro 50 % od ugovorom, znači predviđenih 2000, a znamo koliko je rano otkrivanje karcinoma dojke prebitno u samom uspostavljanju dijagnoze i u krajnjem rezultatu liječenja za ove pacijentice. Pa evo također jedno pitanje za vas da li imate neki plan da poboljšate zainteresovanost žena za ovu vrstu pregleda, jer znamo zaista da, čini mi se, i život produžava i omogućava ozdravljenje, na neki način prevencija, tj rani stadij otkrivanja karcinoma dojke. Također, obzirom da, evo i kolege i kolegica Kapo i kolega Šaljić je postavio pitanje vezano za slučaj četrnaestogodišnje djevojčice. Zaista, obzirom da sam ja i majka djevojčice koja ima isto toliko godina, nekako ne mogu, a da ne pitam, ako postoji zakonska prepreka da hitna medicinska pomoć izađe na lice, odnosno na mjesto bez, odnosno da pruži uslugu maloljetnoj osobi bez prisustva roditelja, ja vas molim da nam kažete da li je to zakonska neka odredba koju trebamo po hitnoj proceduri da zamijenimo jer ne želimo ni mi kao roditelji, ni vas dovodimo više u ovakve ili bilo kakve slučajne situacije vezano sa ovim. Toliko od mene. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Bandić. Pitanja.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Još jednom selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem malih ekrana.

Kolega Avdić, čini mi se da je postavio pitanje za Apoteke, i ja sam mu isto pitanje. Direktorica je iznijela jednu činjenicu da je zaključen neki ugovor, taj ugovor izgubio mu se trag sa nekim turskim dobavljačem, pa me zanima da li je pokrenuta neka procedura u smislu podnošenja neke prijave, okolnost da je to jedan dokument koji si mora čuvati po Zakonu o arhivi. Sasvim za siguran da se treba pokrenuti procedura utvrđivanja odgovornosti onih u čijoj se dispoziciji nalazi ta odgovornost. Pitanje za Zavod za bolesti ovisnosti Kanton Sarajevo. Dobio se informaciju da je u ovoj Javnoj ustanovi sistematizirano radno mjesto pomoćnike direktora za pravne poslove, da u toj Javnoj ustanovi postoji samo jedan pravnik i da je taj pravnik, uzgred, još i član Upravnog odbora koji je istovremeno odlučivao o ovoj poziciji. Smatram, evo pitanje za direktoricu, da li smatra da postoji sukob interesa takve osobe, da može odlučivati o toj o takvoj vrsti donošenja odluke? Pitanje za Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajeva. Koliko puta je u toku 2022. godine proveden postupak dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije javnih i površina na području Kantona Sarajevo, te koliko je to puta predviđeno kroz operativni plan za pomenutu godinu?

Drugo pitanje koliko je puta proveden postupak deviperacije u istoj toj godini? Imam malo više pitanja za Dom zdravlja. U Izvještaju o radu Javne ustanove Dom zdravlja za 2022.godinu na strani 84 u lotu 1, gdje stoji gaze, flasteri i zavoji, stoji da je procijenjena vrijednost nabavke 88 000 konvertibilnih maraka, ugovor je potpisan 151 893 sa dobavljačem, neću navoditi ko je to, zanima me iz kojih izvora se ovo financiralo, iz kojih razloga je, evo da kažem, probijen predviđeni iznos sredstava? Također, isto i u lotu 3, inekcione igle, baby setovi i šprice. Procijenjena vrijednost je 61 000 konvertibilnih maraka, ugovor je potpisana 102 585 konvertibilnih maraka. Zanima me, dakle, iz kojih razloga, iz kojih izvora su se financirali, evo da kažem ove javne nabavke i kakva je vrsta bila odluke da se u ovom iznosu u ovom iznosu probiju planirane javne nabavke?. Ja sam dobio informaciju da je Javna ustanova Dom zdravlja Kantona Sarajevo u 2022. godini potpisala ugovor sa određenim društvom, a vezano za potpisivanje ugovora između generalnog direktora i tog društva sa druge strane, a ugovor se odnosi na zakup reklamnog prostora u Domovima zdravlja u Kantonu Sarajevo, a da pritom

nije dobijena saglasnost od Upravnog odbora. Zanima me iz kojih razloga je Upravni odbor zaobiden i da li direktor zna da je ovo vrlo ozbiljan propust? Ovdje se, čak, po mojim informacijama, radi o vrlo ozbiljnom, krivičnom djelu, pa me zanima da li je direktori upoznat sa ovom činjenicom i da li oni koji mu pripremaju ove dokumente su mu skrenuli pažnju na ovakvu vrstu postupka, jer ovo zaista je vrlo degutantna aktivnost koja je provedena u toj godini. Zanima me, također, koliko tužbi ukupno ima iz radnog odnosa u 2022 godini i koliko ukupno je bilo izmjena sistematizacije radnih mjesta u Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kanton Sarajevo i da li su te sistematizacije radnih mjesta urađene u skladu sa zakonskom legislativom i opštim pravnim pravilima i da li postoje pokrenute procedure protiv takvih vrsta opštih akata koje su provedene i da li su tražene saglasnosti od nadležnih, od nadležnih socijalnih partnera u tim, prilikom provođenja tih procedura? Zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnica Viteškić.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Dobar dan svima. Poseban pozdrav našim kolegama direktorima zdravstvenih ustanova u Kantonu Sarajevo, od kojih su neke i najveće u našoj državi. Moje prvo pitanje već je postavila kolegica Mehmedagić. Omerbegović, ide Zavodu za javno zdravstvo evo, evo, ja ću ga ponoviti. Da li radite testove na helikobakteri pilori i ako ne zašto? Drugo pitanje isto Zavodu za javno zdravstvo, direktorici. Da li imate ugovor sa Kantonalnim javnim komunalnim preduzećem VIK za kontrolu ispravnosti vode i ko kontrolira ispravnost vode u lokalnim vodovodima? Drugo pitanje je direktoru Javne ustanove Dom zdravlja Kanton Sarajevo. U izlaganju ste rekli koje povećanje broja laboratorijskih uzoraka i analiza ste imali u 2020. godini. Možda je sada aktualno zbog građana Kantons Sarajevo da nam kažete kakva je trenutna snabdijevnost javne ustanove Dom zdravlja Kanton Sarajevo sa reagensima i lijekovima koji se koriste u ustanovi. Treće pita sljedeće pitanje je direktoru Zavoda za zaštitu uposlenika MUP-a. Znači, ovaj Zavod je prvi u Bosni i Hercegovini dobio Europsku akreditaciju za psihološki program zdravstvene podrške policijskim službenicima za period 2016-2021. Da li je akreditacija produžena i da li će biti, ako nije, da li će biti produžena u dogledno vrijeme? I drugo pitanje za istog direktora, psihološki kabinet u strukturi zdravstvenih radnika ima jednog doktora medicine sa usmjerenom specijalizacijom, koja je to specijalizacija? I jedno pitanje za direktora Zavoda za zaštitu zdravlja studenata Univerziteta u Sarajevu. Rad ovog Zavoda stvarno pratim i zbog toga što tamo gravitiraju ljudi koji su budućnost naše države, studenti, je li? I interesuje me, znam za gubitke Zavoda i šta ih je prouzrokovalo to je li naš izlagač iskreno rekao da je Zavod poslovao sa gubitkom, a mene zanima nakon silnih imenovanja vd direktora u ovom Zavodu, da li je konačno postavljen direktor ili je još uvijek vršilac dužnosti koji je imenovan 20.12. 2022? Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Dopredsjedavajuća Kristić.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja ću imati par pitanja. Prvo pitanje je za Klinički centar, koliko trenutno ima neuropedijataru i šta je poduzeto ili namjeravate poduzeti po pitanju tog nedostajućeg kadra? Za Dom zdravlja, koliko trenutno ima pedijataru? I to je nedostajući kadar, također, šta je poduzeto i šta namjeravate poduzeti po tom pitanju? Za Apoteke, da li je vama u 2022. godini bio negativan finansijski rezultat, jer, koliko sam ja mogla vidjeti izvještaja, bio je pozitivan i to 350 000.

Možete li nam reći kakav je bio finansijski rezultat u 2021. godini i kolika je razlika, da li je pozitivna ili negativna u odnosu na 2022. godinu? Kako ste uspjeli obezbijediti finansijska

sredstva za povećanje plata koje su došle prilikom potpisivanja novog kolektivnog ugovora? I još koliki bi bio finansijski rezultat da iznos povećanja plata obezbijedenih od Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i drugim zdravstvenim ustanovama što je obezbijeden? Toliko hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, pozdravljam sve prisutne, kao i gledaoce ispred malih ekrana. Nadam se da ne krči kod Televizije Sarajevo, da neće krčati kao prošli put samo opozicionim zastupnicima. Ovaj postavio bih par pitanja za uvaženu, preuvaženu direktoricu Apoteka Sarajevo. Prvo pitanje je da nam kaže ovaj šta znači ovo JU ispred naziva Apoteke Sarajevo, obzirom da znamo da to nije privatna ustanova? Vezano na taj odgovor kad dobijem taj odgovor, onda postavljam pitanje da nam kaže pravni osnov obzirom da stvarni osnov ću iznijeti u diskusiji, treba mi pravni osnov za ovaj uručivanja, uručivanje otkaza jednoj od najstručnijih uposlenica, pravica sa pravosudnim i advokatskim ispitom, treba mi pravni osnov o dodjeljivanju otkaza od prije nekoliko dana, a to je u stvarnim razlozima vezano za Izvještaj o radu i '22, kao vjerovatno i '23, pa ćemo o tome diskutovati. I treće je pitanje je obzirom da radimo u '24. Izvještaj za '22., što naravno, nije normalno, ali od ove skupštinske većine i ne mogu očekivati nešto normalno jer mi bi sad trebali raditi izvještaj za '23, onda da bi diskutovao o Izvještaju za 22. treba mi informacija koliko je procentualno bilo ovaj dodijeljeno nabavke jednom znači dobavljaču u '22. Imamo informaciju da se radi preko 60 % kompletne nabavke je dodijeljeno dakle, Hercegovina lijeku. Treba mi podatak zbog diskusije koliko je to procentualno u '23?. Da li je zadržano 60 %, da li je smanjeno, da li je povećano, zato što tu informaciju nemamo. I još jedno, četvrto pitanje. I molio bi da ovaj uvažena direktorica zapiše i da mi kaže da li zna u analizi novčanih tokova u tabeli koja je data u materijalu, šta znači stavka smanjenje, pa u zagradi povećanje aktivnih vremenski razgraničenja. A iza toga, šta znači stavka povećanje, u zagradi smanjenje obaveza prema dobavljačima. Ja ću u diskusiji pričato o ovome, pa bi ovaj zamolio da ukoliko direktorica zna šta tzn. da kaže, ukoliko ne zna, da kaže da ne zna. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnica Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala, dopredsjedavajuća. Pozdravljam prisutne i oni koji nas prate.

Kao odgovor na pandemiju Covid 19 preduzeto je nekoliko mjera za sprječavanje prenošenja infekcija u bolničkom okruženju, uključujući i ograničenje posjeta, pa se ovo pitanje odnosi na ustanove koje imaju u bolničke kapacitete. Ograničenje posjeta je produženo i nakon što je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila završetak pandemije. Malo se zna o posljedicama ovih direktiva, ali je evidentno da su imali različite implikacije. U svijetu su urađena brojna istraživanja o posljedicama, a studije koje sam ja imala priliku vidjeti identifikuju set implikacija za pacijente, za porodicu i na praksu liječenja i njege. Zaključci ovih studija koje sam vidjela pokazuju da su identificirane kategorije implikacija, ograničavanja bolničkih posjeta na pacijente, na rodbinu i na liječenje i da su neuporedivo više negativne nego pozitivne te da imaju snažan potencijal da prouzrokuju rizične sigurnosne događaje u kratkoročnom i u dugoročnom periodu, ugrožavajući i kvalitet brige. Postoji rizik od stagnacije, pa čak i nazadovanja zbog uklanjanja porodica.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

zastupnik Kapidžić.

Miomirka Melank (zastupnica)

Nije diskusija. Ja dakle sam navela tvrdnju i postavljam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija zastupnik Kapidžić imate pravo, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ja bih molio kao predsjedavajući, odnosno mijenjate predsjedavajućeg da svedete ovo na pitanje. Evo, evo, trpim ovo od više ovih izlagača, ovdje se pravi diskusija u tački pitanja, ako je to praksa, onda ću i ja postavljati na taj način pitanja pa ću da izdiskutujem dobar dio. Nema smisla.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče, nije praksa. I već je i kolega i ranije upozoravao da se formulišu jasna i precizna pitanja, tako da zastupnice Melank vas da nastaviti, da budete što precizniji u vašim pitanjima.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem. Dakle, navela sam ono šta će biti suština moga pitanja. Postoji, dakle, rizik od nazadovanja zbog uklanjanja porodice i posjetilaca iz bolničkog okruženja, ne samo u smislu sigurnosti i kvaliteta njege. Mene zanima da li u našim bolnicama postoji istraživanja o implikacijama koje je proizvelo strogo ograničavanje bolničkih posjeta? Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegice Melank. Nema više pitanja. Ovaj dio.

Zastupniče Čičić evo, ja sam zaključio prije nego što ste se prijavili, ali evo, izvolite.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Bio sam prijavljen, ne znam iz kojeg razloga, možda zbog ove poslovničke intervencije nešto sam bio ukinut. Evo, zahvaljujem na prilici da postavim pitanja. Pozdravljam sve prisutne i građane pred malim ekranima i pokušati ću biti što konciznije, evo da više ne držimo sa velikim brojem pitanja i raspravama uz pitanja. Pitanje za Domove zdravlja. Mene zanima koji su najviši deficitarni kadrovi koje vi sada trenutno, sa kojim vi sada trenutno imate problem u Domovima za zdravlja i zanima me broj raspisanih specijalizacija kroz godine vezano je za ovaj Izvještaj '22. godine, koliko je tad bilo raspisanih specijalizacija i ako može neki istorijski presjek, kad je i koliko znači kroz '21. , '20 i koliko imate u planu sa '23. i '24. odnosno '23. je već prošla, koliko je bilo u '23. i koliko imate u planu u '24. pošto znam da je jedan konkurs već raspisan? Dalje me zanima Kanton Sarajevo je uzeo, odnosno kreditno se zadužio za neke kapitalne projekte koji su bili predviđeni da se uradi u Domovima zdravlja, pa me zanima evo konkretno za tu '22. godinu koji su projekti tad realizirani, koji su preneseni u '23. i '24, koja je dinamika tog izvršenja s obzirom da su ti krediti uzeti kroz duži niz godina, pa od tamo nekad '21. pa nadalje, i bilo bi dobro u biti da sve te novce utrošimo u ono što smo i planirali za kapitalne investicije u Domove zdravlja. Zanima me, možda je ovo pitanje iz '23., s obzirom da ste pokrenuli i ovaj proces imunizacije na Morbile, kako protiče taj proces, kako je on organiziran i koliko ste vi zadovoljni sa tim procesom? Opća bolnica isto pitanje kao i za Dom zdravlja, isto tako, Kanton Sarajevo se kreditno zadužio za neke projekte u Općoj bolnici. Mnogi. To je znači vuče već duži niz godina, da, neki projekti se ne realiziraju onom dinamikom kako su bili predviđeni, pa me zanima evo od tih projekata iz kreditnog zaduženja Kantona Sarajevo, koji vam je prebacio ta sredstva, koji su projekti realizirani u '22 godini i oni koji nisu kada se misle realizirati? Što se tiče Apoteka, zanimaju me, vidim da su poslovni prihodi rasli za 5,5 milijuna maraka, a tu postoji stavka ostali poslovni prihodi koji su

rasli za 2,3 miliona maraka, zanima me šta konkretno čini tu stavku "ostali poslovni prihodi" i šta je to raslo za 2,3 miliona pošto je ovo ostalo raslo, ostali prihodi rasli u odnosu na klasične prodaje robe. U Izvještaju se vidi da je te godine i zalihe rastu za 1,3 milijuna, što je 12 % od ukupnih zaliha. Da li je to bilo neophodno i da li to može utjecati na likvidnost, odnosno cash flow preduzeća? Zanima me '22. godinu top 10 dobavljača koji su bili u Apotekama u usporedbi sa isto tako top deset dobavljači u '21. godini, odnosno da li se ta struktura dobavljača mijenjala kroz godine i koji su najveći dobavljači Apoteka Sarajevo? Isto tako, zanima me što se tiče marketinga, pošto ste u svom izlaganju rekli da je marketing značajno, odnosno prodaja oglasnog prostora ili šta ste već radili kroz marketing u Apotekama? Zanima me na osnovu čega je nastao taj rast i koji su najveći u biti zakupci, odnosno kupci tog oglasnog prostora, bilo da su to agencije ili direktno dobavljači proizvoda? To bi bilo to, zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniče Čičić, izvinjavam se još jednom, nisam vidio da ste bili prijavljen, zaključujem ovaj dio vezan za pitanja, evo, s obzirom i u konsultaciji sa nekim direktorima, treba im malo vremena da pripreme odgovore.

Predlažem da napravimo ovu dužu pauzu i za ručak onda. Ja ću predložiti sat vremena, čisto da vas stavi, da vas stavim pod pritisak, jer znam da nećemo doći za sat vremena, pa će to biti. Sat i 15 minuta, eto. Molim vas da se izjasnite s obzirom da morate odobriti pauzu.

Pa ja govorim de facto, ovo je dejure, a de facto svaki put prekršite, eto. Pa svi zajedno, evo i ja, nemojte da vas ovo emotivno potresa, a evo i ja prekršim. Ajde, glasajte.

Hvala vam šta ste izglasali pauzu. Vidimo se za sat i 15 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Pripremili za odgovore na pitanja. Generalno ćemo ići redosljedom, kako su bili i uvodna izlaganja. Imam samo jednu molbu direktorice Javne ustanove Zavod za bolesti ovisnost zbog zakazane sjednice Upravnog odbora, koja je u 4 sata, samo da ona odgovori prva na pitanja i nema puno pitanja. Izvolite vi direktorice, pa ćemo dalje redosljedom.

Rasema Okić (JU Zavod za bolesti ovisnosti KS)

A ja sam imala malo pitanja, dva, tako da nadam se da i neću nešto duljiti. Prvo pitanje je postavila uvažena zastupnica, gospođa ili gospođica Kristina Petrović, a odnosi se na izmiještanje Opijatskog supstitucionog centra na Crnom vrhu, ulici Omera Stupca broj 6. Tema je ovo, znate i da smo je prije 5 godina otvarali prije 10, ali je nekako vješto izmicala i uvijek dođe dan D, a meni vrući krompir. Međutim, to sada mogu javno da kažem i da priznam, zato što mislim da smo na dobrom putu vrlo skorašnjeg rješenja. U razrješenju ovog problema, naravno, nismo mogli sami. Naš osnivač, resorni ministar, sada aktuelni dr. Hasanović je to nekako najviše pokrenuo, odnosno imali smo njegovu potporu, ali moram se isto zahvaliti i kolegama direktorima velikih zdravstvenih ustanova koji su se dali na raspolaganje, stavili na raspolaganje da razriješimo taj prostorni problem. Problem opreme, problem kadra nije upitan. Također, moram reći da smo mi, bez obzira jer smo imali pritiske, već duže vremena, činili sve da na neki način olakšamo i dotjeramo taj rad Metadonskog centra. Jedan dio tih olakšavajućih, olakotnih okolnosti je i pad broja pacijenata. Vi ste možda primijetili u Izvještaju koji sam danas čitali iz '22. Ja sam rekla da je bilo na Metadonu 289 pacijenata, u '23. godini njih je 238. Taj broj pada u korist nekih drugih supstitucionih programa, ali koji nisu na dnevnoj bazi, mnogo su komforniji i moderniji. Mi sve činimo da većinu naših pacijenata transferiramo na

ove nove, moderne oblike koji su u rangu obiteljskog ljekara, ne da će to raditi obiteljski ljekari, ali to su pacijenti koji ne dolaze svaki dan, nego na 2 ili čak 3 sedmice, i to je ta jedna olakotna okolnost. Također, ono što smo uradili, najviše zbog stanara, gore u Omera Stupca, da smo i subotu isključili kao radni dan, tako da su pacijenti dolazili od ponedjeljka do petka i ona nekadašnja frekvenca kada ih je nekad bilo samo na metodonu i do 500, dnevna frekvenca dolazaka pacijenata je reducirana na 130 do 180. Hoću da kažem, nekada je to bilo mnogo više. Međutim ni to se nije dovoljno pokazalo, stanari su već umorni, nemaju nikakvu intimu, gledaju jedni u druge, vrata u vrata, prozor u prozor i nekako nažalost, naši pacijenti su stigmatizirana populacija i niko ne voli vidjeti, ne smijem ni preko usta reći, ovisnika ću reći samo, u svojoj blizini. Potpuno je jasno da lokacija novog objekta je sada izvjesna i ona mora biti pristojno udaljena od stanovništva. Toliko pristojno da je ustvari to prostor javne velike ustanove gdje ulaze, izlaze pacijenti, gdje postoji prostor koji koriste samo pacijenti, a stanovnici, odnosno stanari su negdje udaljeni. Reći ću samo da zahvaljujući direktorima velikih ustanova u Kantonu i resornom ministru, mi sada imamo na raspolaganju, već privodimo, nadam se kraju, organizaciju premještanja ovog Centra, koji će vjerojatno biti negdje od centra grada, možda od uvijek ne razlikujem Novo Sarajevo i Novi Grad, ovo bliže do Ilidže. Znači, na tom potezu ovaj će se vjerovatno premjestiti naš prostor, sve ostalo je naše: kadar, oprema, mašina koja taj metadon toči itd i ono što možda želim skrenuti pažnju, nažalost, nema razumijevanja, mogu da shvatim čak građane i stanovnike, ali nažalost, nemamo uvijek ni razumijevanje zdravstvenih radnika. Jednostavno niko ne voli ni na svom odjeljenju vidjeti ovisnika. Oni su dio zajednice i, vjerujte, zaposleni, obiteljski ljudi. Mnogi od njih su dobri u programu, ali evo, tako je kako je, nadam se. Da, još ovo hoću, samo da kažem. Mi smo pred našim Upravnim odborom već dali prijedlog i ta je tačka prošla, prijedlog Plana javnih nabavki u kojem je uvrštena i izvjesna suma da se potpuno potencijalni prostor dotjera i prilagodi našim pacijentima. Znači, spremni smo da izdvojimo određena sredstva. To bi bio moj odgovor na vaše pitanje. Drugo pitanje je postavio gospodin Muamer Bandić. Ne vidim ga, ali ja ću odgovoriti. On je pitao za zamjenika direktora. Novo radno mjesto da smo utemeljili zamjenik direktora, međutim, vjerojatno je negdje nešto pomiješano, to nije zamjenik direktora, nego rukovodilac pravnih i kadrovskih poslova koji postoji u našoj sistematizaciji i u našem Statutu, odnosi se na diplomiranog pravnika. Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo ima 62 radnika i uvijek je kod nas od 60 do 64 uposlenika. To su neke mikrofluktuacije. Idemo priču konzervativno, jer nekako obim posla se, istina, povećava i trebalo bi nam više radnika, ali eto, prateći moratorij i ostala događanja, mi se trudimo da ostanemo u ovom broju i da nekako pokrijemo, pa čak i uvođenjem popodnevnog rada i timova koji rade poslijepodne. U našoj ustanovi ima samo jedan diplomirani pravnik, samo jedan diplomirani ekonomista, ima jedan bečeler ekonomije, IT i bečeler komunikologije koja je i moja sekretarica. To je 5 ljudi koji čine Opću službu. I ekonomista i pravnika. Tako da od '22., mi smo već tražili diplomiranog pravnika i dobili smo u toku '23. Mislim da ćemo sada, u proljeće, već idućeg mjeseca, raspisati konkurs za diplomiranog pravnika, jer jedna jedina pravica je djevojka za sve, znate ona od onog rješenja za godišnje odmoro piše, preko dopisa sudu, komunikacije sa advokatom, sa Uredom za korupciju itd. Znači, sve poslove pokriva jedan pravnik i nama je ovo jako bitno i sretni smo da smo dobili to radno mjesto mislim, da ono uopće nije sporno. I to je moj odgovor na pitanje gospodina Bandića. Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hvala vam, idemo dalje. Sljedeći je Zavod za hitnu medicinsku pomoć. Izvolite.

dr. Jasna Huseinbegović-Musić, (v.d. direktorica JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS)

Poštovani, ja vas još jednom srdačno sve pozdravljam. Mnogo pitanja ima, ali ujedno i drago mi je što su ova pitanja danas se sva našla na Skupštini Kantona, ujedno i osnivaču Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. I naravno, gdje ću relevantnije pričati o njima nego ovdje? Pa ću krenuti ja redom, biti ću zaista decidna, neka pitanja ću biti malo i opširnija, ali evo, krenut ću od prvog pitanja moje je uvažene profesorice Gavrankapetanović, koju iznimno cijenim, ona je mene u stvari postavila je pitanje zašto se boračkim populacijama naplaćuju usluge medicinskih obezbjeđenja, ukoliko se radi o njima. Ja ću reći ovako da Zavod za hitnu medicinsku pomoć mimo redovnog posla koji gradimo, obavljamo i sva javna dešavanja u Kantona Sarajevo, to ne rade ekipe koje su u redovnom radnom vremenu, nego ekipe kojima je to slobodan dan, tako da oni po kolektivnom ugovoru imaju pravo na prekovremene sate. Iz tih razloga, moram vam priznati, kada sam došla da medicinska obezbjeđenja su bila siva zona u hitnoj pomoći, napravila sam jedan Pravilnik gdje sam dala u stvari gdje smo dali mogućnost da upravo događajima koji su odvažnosti za naš Kanton, boračkim populacijama, damo maksimalna, zaista maksimalna maksimalne popuste i, naravno, humanitarne organizacije koje ćemo u ovom sad vremenu koje slijedi u potpunosti džabe i podržavati, što nismo imali mogućnost zaista, dok nismo uradili Pravilnik. Ja znam o čemu se radi i znam da smo svi slabi na boračke populacije. U jednoj živim za svojim mužem koji je u 11. godini života izgubio svog oca boreći se za ovaj grad, tako da ću zaista svu podršku dati i dati maksimalno koliko mogu po zakonu kada su zaista u pitanju ta obezbjeđenja. Ono što se tiče pitanja zastupnika Šaljića, uvaženog, ja ću krenuti od više bitnih prema manje bitnim pitanjima. Ono što nas je sve uznemirilo, a što je pogotovo uznemirilo mene kao menadžera Zavoda za hitnu medicinsku pomoć jeste da sam preko portala, ništa, nažalost, službeno, čula da navodno Zavod za hitnu medicinsku pomoć nije izašao u posjetu maloljetnoj učenici od 14 godina u jednoj od škola u Novom Gradu. I zaista, onako kada to pročitate, naravno, mi smo svi ovdje roditelji, zamislite koliko nas uznemiri, pa i oni koji nisu roditelji, kada je u pitanju dijete. Odmah sam nazvala šefa te smjene koji je taj dan radio i provjerila šta se izdešavalo, uglavnom je rečeno da zaista nije to tako izgledalo i nije tako izgledalo na sreću. Ali zaista na djecu moramo biti slabi da kažemo i moramo pružiti sve ono što oni i po zakonu i mimo zakona imaju. Čim se došlo u ponedjeljak na posao, bez obzira što mi službeno od majke i djevojčice na adresu Hitne pomoći ništa nismo dobili po pitanju toga, sve je otišlo u medijski prostor, ja sam ipak oformila jednu komisiju, shodno, iako imamo Pravilnik kako postupamo u disciplinskom postupku, ipak sam ga prekršila. Uzela sam te razgovore i sve ih preslušala do zadnje riječi. Prvi razgovor je bio upućen od strane sekretarice škole gdje imaju malu djevojčicu 14 godina, koja se baš ne osjeća dobro. Nakon toga je djevojčica je razgovarala sa našim dispečerom, jedna inteligentna, divna djevojčica koja je rekla zaista da se malo lošije osjeća, a da to ujutro nije redovno jela, da je pojela jednu čokoladicu i da joj sad nešto stanje bolje i da njena mama uskoro dolazi. Dispečer, shodno tome, zaista je rekao, ništa nije sporno ako želite, evo, ja bih sačekala mamu pa zaista da se dogovorimo da li će Hitna pomoć doći jer u ovom slučaju pošto je djevojčica navela i informaciju da je isto prošle godine imala slično stanje i da je došla u Zavod za hitnu medicinsku pomoć gdje joj je data infuzija i da poslije toga nije imala nikakvih problema. Nakon toga je, naravno, majka došla, čula se ponovo sa dispečerom i dogovorile su se da dođe djevojčica do Zavoda za hitnu medicinsku pomoć na prijedlog i na infuziju. Međutim, ono što mi se nije dopalo, moram vam priznati i slažem se u potpunosti sa zastupnikom Šaljićem mi to u hitnoj pomoći žargonski zovemo razvodnjavanje. Kad su u pitanju djeca i kad su u pitanju populacije koje su takve kakve jesu, nema puno pitanja, nema dogovora. Ja ću samo reći da je zakon decidan, ne trebamo ga mijenjati. Kada su hitna stanja djece u pitanju, mi ne pitamo ni o roditelju, ni o policiji, ni o bilo čemu, odmah se kreće u transport tog djeteta, a tek u transportu se informiše dispečerski centar da se obavijesti policija i, naravno, roditelji. Kada se radi o manje hitnim stanjima, uvijek zbog traume djeteta, jako je teško staviti dijete u auto i prevoziti ga sa tri nepoznata čovjeka, u tom slučaju zaista zamolimo

ili razrednog stariješinu ili ako roditelj može doći, da ga malo sačekamo na adresi, pa da ide skupa s nama. I naravno, u onom najtežim slučaju kada to nije moguće svi radimo, teško je izaći, onda obavijestimo policiju i jedan od policijskih službenika ide u pratnji sa djetetom dalje na dalje distanca. Ja sam rekla zaista, evo, rekla sam i svojim, mi ćemo ponovno provesti, bez obzira na ovo sve što se izdešavalo i što nemamo službenu prijavu, ovaj na našu adresu, mi ćemo to provesti onako kako treba, po našem Pravilniku i zaista ne želim da nam se ikada više i bilo kojoj zdravstvenoj ustanovi desi ovako nešto. Sljedeće pitanje zastupnika Šaljića je bilo zašto Trnovo nema potpunu ekipu, nego samo dva medicinska tehničara. Da bismo mi oformili čitavu ekipu, moramo imati broj pacijenata i broj stanovništva na toj općini koji će opravdati jednog doktora i 2 tehničara, znamo koliko to ipak košta. Ja moram reći da u prošloj godini u Trnovu smo imali svega 268 intervencija za 365 dana, od toga je bilo 119 redovnih terapija, znači pacijenata koji su već bili na pregledu i koji su došli našoj ekipi da se da terapija. Bože sačuvaj, ne bih nikad rekla da su to ljudi drugog reda, ne, naprotiv, oni su najudaljeniji i mislim da trebaju da imaju najbolju zdravstvenu zaštitu. Ali, kako Bjelašnica polako napreduje, to se formira u jedan grad ja nadam se da u budućnosti će se ipak razmišljati o punktu hitne pomoći, na tome gore rejonu, ali naravno da će nam trebati svakako podrška ministarstva, nadležnih ustanova i Zavoda zdravstvenog osiguranja. Sljedeće pitanje je bilo za gospođu Tvrtković. Svi smo isto tako čitali sa portala šta se izdešavalo kako naša doktorica koja radi u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć je na neki način pogriješila dijagnozu pa je rekla da je upala pluća, a u stvari radi se o moždanom udaru. Kada sam razgovarala sa gospođom, sve sam rekla da ćemo, naravno, provjeriti. Sve smo provjerili, proveli čitav disciplinski postupak, objasnila sam ja zastupniku Šaljiću, ali evo, mi smo tražili od gospođe Tvrtković i suglasnost da uđemo u sve nalaze koje su se desili od samog momenta naše ekipe, pa čitava hospitalizacija njene majke na Kliničkom centru. I onda smo zaista vidjeli da nekoliko dana tek nakon hospitalizacije je CT-om verifikovan, ne neurološkim pregledom, nego CT-om verifikovan taj moždani udar koji se proteže kroz dijagnostiku same pacijentice. Sljedeće pitanje je bilo čitanje administracije po pitanju jedne tužbe koja je došla taman kada sam se imenovala za vd direktoricu. To je slučaj s 2017. godine kada je Transparency International je podnio tužbu, a Udruženje Hasstahana je hitno doniralo 132 000 doniranih sredstava da bi se medicinska oprema kupila. Ja sam dobila i ono što sam tada ovu tužbu, što smo uspjeli naći jeste u Hitnoj pomoći jedino Odluku Upravnog odbora da se mogu ta sredstva trošiti i da se mogu kupiti medicinska sredstva. To što smo našli u tom momentu, mi smo zaista njima sve poslali, ništa nismo čitali i to je ono što je bilo nama dostupno. Međutim, negdje mislim u desetom mjesecu, ne mogu se sjetiti, dolazi ipresuda gdje očito to njima nije bilo dovoljno i gdje oni na, pardon, naravno, nas ustvari, ljudi su nisu imali ovaj izvještaj o trošenju opravdanosti tih sredstava. Nakon toga, u tom žalbenom roku sam nazvala ženu koja je gospođu koja je tad radila u financijskoj službi Hitne pomoći, a koja je u penziji i zaista sam je zamolila da nam pomogne, da nam se kaže gdje su sredstva potrošena, zašto su sredstva potrošena i da Zavod za hitnu medicinsku pomoć ne plaća ponovo ovaj tužbe i presude, jer smo već u milijunskom malte ne dugu iz 2016. godine, platili smo u 2021. godini 700 000. Meni je gospođa zaista pomogla, ja je ovim putem puno pozdravljam i, hvala joj puno mi smo nakon toga dostavili da je kupljen kardio automobil i nadogradnja tog kardiomobila za tih 132 000. I nadam se da će tu ujedno ova tužba i stati. Što se tiče rendgen aparata, ono što vam moram reći jeste da rendgen aparat je doniran Hitnoj pomoći 2019. godine. Kada je doniran, on nije stavljen u rad. Sve dok je tekao njegov garancija on je bio u podrumu jer nije bilo otvorena ovaj rendgen služba. Nakon otvaranja rendgen službe stavio je se u pogon, svega je radio 10 mjeseci do prvog kvara, potom je servisiran, nakon toga se desio još jedan kvar i da bi u potpunosti stao. Kada sam ja došla nismo, nažalost, imali ništa po pitanju toga šta je to rendgenu otišlo, koliko se uopće on isplati da se napravi taj aparat? Pozvali smo Simens inženjere. Oni su došli i ono što su meni rekli jeste: knjigovodstvena vrijednost sad aparata nakon 5 godina je 44 000. Njegov kvar sa PDV-om je tada iznosio

70 000. I onda su mi oni rekli zaista da misle po njima da se uopće ne isplati praviti taj rendgen aparat, iako je njihov aparat na kraju, oni su sami, mislim, donirali kroz UNDP. I ja sam rekla u redu, otišao sam na sastanak kod tadašnjeg ministra Vranića i zaista sam iznijela problem šta da radimo. On je rekao da nema smisla da se pravi takav rendgen aparat, da se krene u nabavku preko ministarstva, novoga aparata. Upravni odbor zajedno sa mnom jer su inženjeri rekli da još na njemu ima jedan dio koji je ispravan i koji se može, kao jedino možda prodati nekome kome to treba za 35 000, mi smo pokušali raspisati sve onako kako treba, sa komisijama, upravnim odborom, nitko se nije javio, pardon i taj rendgen još stoji u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć. Prvi tender za rendgen aparat je, nažalost, pao i evo se nadamo sporazumu sa ministarstvom gdje će se novac prebaciti nama, gdje ćemo mi ponovo raspisati tender za nabavku novog aparata u Hitnoj pomoć. Što se tiče, mislim da su to bila sva pitanja koja je postavio zastupnik Šaljić. Uvažena zastupnica Kapo me je pitala da li razmišljamo o znanstvenjstvu laboratorijske opreme i zašto? I dala je ideju da radimo Troponin. O znanstvenjstvu opreme svakako razmišljamo, imamo stare a operae. Gradonačelnica nam je već donirala 20 000. Mi ćemo svojih sredstava dodati još koliko je potrebno da bi se kupili svi aparati, a mi Troponin i de dimar već radimo u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć, tako da imamo, radimo i zaista nam koristi, moram vam priznati, pogotovo s obzirom na stanja koja sada trenutno dolaze u Hitnu pomoć. Zastupnica, poštovana zastupnica Vujović me je pitala isto nekoliko pitanja da li imamo mjesto za koordinatora za kvalitet? Istina je da Zavod za hitnu medicinsku pomoć po pravilniku ima 1. mjesto koje je predviđeno za koordinatora za kvalitet ispred Akaza. Moja ideja je bila, zato što sam i ja koordinator ispred Akaza i ujedno i vanjski ocjenjivač, da Hitnoj pomoći s obzirom na njen rad, na veliki broj procedura i pravilnika treba služba u budućnosti. Nažalost, nisam u prvom mahu, evo nisam podržana. Ja se zaista nadam da ponovo ću biti podržana. Mi imamo doktoricu koja radi i mislim da radi svoj posao adekvatno i, naravno, službom možemo samo doprinijeti boljem kvalitetu i, naravno, riješiti sve ovo što se toga tiče. Edukativni centar postoji i ponosni smo na njega. Imamo rješenje iz 2016. godine ispred Federalnog ministarstva. Radimo nekoliko edukacija koje su upravo priznate od strane Federalnog ministarstva. Naravno, otvaramo se i prema svijetu i ono što nas je malo kočilo jeste da Zavod za hitnu medicinsku pomoć do mog dolaska nije imao niti Rješenje o osnovnoj djelatnosti kojim se bavimo, tako da nismo mogli razvijati ništa na većim nivoima. Evo, hvala Bogu, dobili smo napokon to Rješenje i neki dan smo dobili i Rješenje Federalnog ministarstva da smo jedini centar gdje se može raditi prehospitarna edukacija specijalizanata urgentne medicine i, naravno, krenuli smo da radimo i doradu Pravilnika što se tiče samog edukativnog centra. Pitali ste me za imobilizaciona sredstva da li se skidaju na KUM-u? Istina, mi imamo dvije vrste takvih sredstava, jedna su zaista visoko sofisticirana sredstva koja isključivo koristimo mi, ali kada ih mi postavimo, ona nisu relevantna da bi se mogao rendgen snimati skupa s njima. Tako da se ta sredstva moraju skinuti kada se pacijent doveze na KUM, a ostala sredstva se, naravno, ostavljaju. I ovaj često, pogotovo kada se radi o traci onoj udlazi, onda kada se pacijent odveze do Ortopedije, sve završi da se udlaga skinu i, naravno, pošto je jako skupa, vrati ovaj našoj ustanovi. Istina je također i da mladi ljekari rade u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć i trebaju raditi mladi, to je takav posao, ali da bi radili, moraju imati adekvatne edukacije, moraju biti adekvatno educirani, moraju učiti. Mi smo od Covida bili malo po pitanju edukacija, da kažem u nekom zaostatku, ali evo, nadamo se u budućnosti da ćemo ih educirati, da zaista mogu obavljati ovako težak posao kao što je posao u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć. Ono što mi je drago što ste mi zaista postavili jeste tih 8 %. Svi ovi napadi medijski anonimni, mislim da su upravo razlog tih 8 % po Kolektivnom ugovoru? Istina je da, bile su dvije stavke koje su se tumačile po Kolektivnom ugovoru iz 2022. godine. Prva je bila koja je prva se odnosila na vikende medicinskom kadru, ustvari rad subotom i nedjeljom, a druga se odnosila na 8 % kadru ovaj koji radi administrativno radno vrijeme, ustvari sav kadar koji radi u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć, a ovo se isključivo odnosilo upravo na

administrativne radnike, na higijeničarke i portire. Kada je meni došla drugostepena, da kažem nije presuda, nego drugostepeno mišljenje od Ministarstva za rad i socijalnu politiku onda se javljao drugi problem da pored tih 8 % koje evo hoćemo isplatiti, ne znamo kako ćemo ih isplatiti jer u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć medicinski uposlenici već primaju 8 %, laboratorija prima 5 %, rendgen prima 11 %, hemodijaliza 5 % i došlo se do ideje da se svima njima zbraja do 15 %. To su ogromna sredstva, to su milijunska sredstva. Ja sam tad odmah uputila dopis prema ministarstvu, prema Vladi, gdje sam zaista tražila samo da se usmjerim kako isplaćivati? Da li svima priznati 8 %? Međutim, naravno da ćemo u tom slučaju imati diskriminaciju medicinskog kadra koji radi na terenu jer oni nemaju priznati nikakav terenski rad i oni su 8 % isključivi dobili na osnovu beneficiranog radnog staža i težine posla kojeg obavljaju. I mislim, ako bi se mi izjednačili s njima, oni koji radimo u administraciji da bi tu nastao drugi revolt. Ali evo, ja sam zaista zamolila, bili su i sindikati sa kod mene na sastancima da po pitanju ovoga evo još jedna komisija za tumačenje i da stvarno znamo šta uraditi, da ponovno naša ustanova ne ide u presude koje evo kažem u 2021. godini su bile 700 000 i plus ovi neki uposlenici, to su već milijunske presude. Što se tiče zastupnice Mehmedbašić, ukoliko se, Mehmedagić, izvinjavam se, vi ste, također, postavlja pitanje vezano za djevojčicu? Koliko se sjećam. Izvinite, za Trnovo znam da je bilo više? E, tako da hvala vam puno. Zastupnik Lemezan je također postavio nekoliko pitanja po kojem protokolu radi dispečerski centar Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. Ja ću vam reći da je to norveški indeks zbrinjavanja po kojem rade hitne pomoći, ne samo kod nas, nego maltene i u čitavom svijetu. Ono što nama nedostaje jeste digitalizacija, pa smo, evo, sa Zagrebom potpisali jedan ugovor, naravno da će novce trebati, gdje će se taj dispečerski centar malo da kažemo modernizirati i time omogućiti upravo da postavite onakva pitanja kakva trebate da postavite pacijentu, a da, naravno, softverski se može u tome svemu riješiti kojem stepenu hitnosti pripada. Tako da zaista, moram vam priznati da ćemo na tome raditi. Što se tiče odbijanja samih posjeta, ne smije se odbijati, pacijent se ne odbijaju, pacijent se, ne možemo reći, odbija, nego može se savjetovati za njegovo zdravstveno stanje, može se posjeta primiti i pacijentu otići i može se sugerisati pacijentu da dođe do Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. Mi u toku 24 sata nekada znamo imati po 600 poziva. Da primimo sve posjete nemoguće bi bilo zaista ih odraditi i fizički i psihički, ali zaista u dispečerskom centru, po našem Pravilniku sjede ljekari koji su specijalisti, medicinski tehničari sa najvećim iskustvom u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć. I zaista, po njihovoj procjeni kažem, ali posjeta se može primiti, može se pacijent savjetovati i može se savjetovati na kućnoj adresi da popije svoju terapiju i, naravno, može se savjetovati da dođe do Zavoda za hitnu medicinsku pomoć. Naravno da će nam trebati komunikacija, trebati će nam edukacija. Edukacija je bila davnih 2002/03 godine iz dispečerskog centra. Ali, evo, vrijeme je pred nama, nadamo se da ćemo to ovaj uspjeti. Što se tiče žalbe građana, u prošloj godini ih je bilo ukupno 10. Malo povećan broj smo imali nakon gospođe koja je upravo medijski, ovaj medijski objavila, sve to što sam već, o čemu sam govorila, ali ono što me je zaista iznenadilo da su onda počele stizati i žalbe gdje vi kada pođete provjeravati, imate lažne mailove i pacijente koje uopće ne postoje. Tako da evo, mi smo razmatrali 10 žalbi. Na sreću, žalbe po našoj disciplinskoj komisiji nisu bile opravdane, izuzev dvije, gdje su se radnici kaznili težom i znamo da imamo uposlenicu koja je dobila otkaz zbog potkradanja pacijentice i to je ono nešto što nas je sve također potreslo, osim male djevojčice od 14 godina. I mislim da i zastupnica Gaković, uvažena, ne znam jel tu, postavila mi je pitanje hemodijalize. Ono što ću reći jeste da sam naslijedila hemodijalizu u jednom haotičnom stanju. Svi vozači gotovo hemodijalize su prije nekih godinu i pol tužili Zavod za hitnu medicinsku pomoć zbog, kako oni smatraju, uslova koji se trebaju u njima poboljšati, i, slažem se u potpunosti. Nije broj malih pacijenata koji treba, prevozi Zavod za hitnu medicinsku pomoć, to ide negdje do 170 pacijenata. Osim tužbi, ovaj tužbi hemodijaliznih vozača, uslovi na hemodijalizi su katastrofalni, automobili su jako stari, dotrajali su, a jedini vid financiranja imamo od Zavoda

za osiguranje i reosiguranje koji plaća jedino gorivo, sve ostalo moramo se samostalno snaći. Vjerujte da sam, evo, sad trenutno u takvoj fazi da smo sanitetska auta pretvarali u hemodijalizna auta da bi tim pacijentima omogućili adekvatan prijevoz. Ja se zaista zahvaljujem od svih načelnika, moram vam priznati na što sam tražila, jer rješavanje sad Hitne pomoći, ovoga svega dotrajalog, mogu samo uz pomoć lokalnih zajednica, tako da, evo, imam obećanje od načelnika Vogošće, zavisno o njihovim budžetskim sredstvima, načelnika Novog Grada gospodina Efendića, koji me također primio i zaista, super smo razgovarali, pa je rekao da zaista će se truditi bar što se toga tiče, da jedno auto, ovaj hemodijalizi da i mislim da će se time na neki način poboljšati trenutno stanje. Ako sam nekoga zaboravila, ja se zaista izvinjavam, a sve što nije, sve što dodatno imate, ja sam tu i naravno da će odgovarati. Hvala vam puno.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem se. Sada je na redu Zavod za medicinu rada. Imamo li tu ikoga? Imamo. Možda nisu imali pitanja? Evo, ja nisam zaista zapisivao ništa. Bilo je i puno pitanja. Zavod za zdravstvenu zaštitu zaposlenika Ministarstva unutrašnjih poslova.

Imam s ova dva zavoda danas neki šum u komunikaciji. Idemo dalje, pa kada se pojave. Javna ustanova Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva. Izvolite.

Vanesa Dujso Radaslić (v.d. direktorica JU Zavod za zaštitu žena i materinstva KS)

Ovako, ja ću još jednom pozdraviti sve zastupnice i zastupnike i sve prisutne i odgovorit ću na ovih par pitanja koje smo dobili, prvo ću odgovoriti na pitanje prof. Gavrankapetanović-Smailbegović. Profesorica je pitala koliko se u našoj ustanovi čekaju papa testovi i kako se planira rješenje tog problema. Ja moram prije svega reći, mada je profesorica već spomenula da mi imamo veliki obim posla i veliki obim pregleda. Znači samo u protekloj godini obavili smo preko 260 000 ginekoloških pregleda, uzeto je skoro 20 000 papa testova, znači to je jedan veliki obim posla. Ti papa testovi jest istina, čekaju se više, međutim, mi smo taj problem riješili tako što smo primili i zaposlili jednog citologa koji je iz penzije. Nažalost, prije par godina dvije godine, izgubili smo jednu divnu doktoricu Belmu Goraliju i tada je nastupio taj sljedeći problem. Sa ovim novim zapošljem i novim citologom koji imamo našoj ustanovi taj period čekanja se značajno smanjio, on je sada oko mjesec dana. Ako se čeka nad citologe, odnosno screening, rescreening, a ako su samo citoscreener, ako je uredan pap test i za petnaestak dana može, do mjesec, biti gotov. Što se tiče problema, mogu reći da je tu jedan hronični i dugoročni problem koji nije vezan samo za našu ustanovu, to je općenito jedan nedostatak kadra vezan, naročito patologa i citologa, najbolje rješenje i treba ga sistemski rješavati time što treba educirati mlade, planirati kadar, planirati specijalizacije. Mi možemo, postoji i način edukacija da naše mlađe ginekologe koji nam dolaze šaljemo na citologiju, odnosno edukaciju i citologije, tako da imamo u planu da se to za neku buduće generacije budući period riješi, ali sada, trenutno smo riješili na taj način i ti papa testovi se ne čekaju tako dugo. Sljedeće pitanje od profesorice Gakić, koja je postavila pitanje zašto vezano za onaj projekat koji je bio 2022. godine nisu pregledane sve kako spomenuli, 2934 pacijentice, već 1690. Ovdje moram objasniti da je to bio projekat znači, u sklopu Ministarstva koje smo mi kao Javna ustanove i još dvije javne ustanove i ovaj, znači mi zajedno jedna od te 3 javne ustanove i 5 privatnih zdravstvenih ustanova bili uključeni u ovaj projekat. Bilo je planirano da dobijemo ukupno 4000 pregleda, odnosno pacijentica koje će doći na pregled između 40 i 65 godina. Međutim, nama iz nekog razloga dobili smo spiskove spiskove za svega tih 2934 pacijentce. Ti podaci, spiskovi koje smo mi trebali imati, trebali su doći putem maila i dostavljene tabele sa svim podacima. Slali smo upite šta je sa ostalim pacijentima, nažalost, nikad nismo dobili. Pacijentice koje su pregledane su bile kontaktirane, ustvari sve pacijente su bile kontaktirane i zakazane za pregled, a ove koje nisu došle na pregled bilo je razloga zato

što ili su bile u nekoj drugoj dobnoj skupini, ili su već bile na nekom drugom pregledu ili iz nekih drugih objektivnih razloga nisu mogle doći. Ovdje bi napomenula da je ovakav sličan projekat o ranom otkrivanju karcinoma grlića, materice i dojke bio isto planirani organizovani prošle godine. Mi smo očekivali da ćemo kao Javna ustanova odgovoriti i da ćemo biti uključeni u ovaj projekat jer je i prethodni projekat bio dobar i pacijentice koje su bile u našoj ustanovi su bile jako zadovoljne. Nažalost, ni jedna od javnih ustanova nije bila uključena u prošlogodišnji projekat samo privatne. Ja se nadam da ćemo u narednim godinama planirati, tako i da ćemo biti kao naša javna ustanova, Zavod za zaštitu žena i materinstva koja je potpuno pripremljena, osposobljena za ove vrste pregleda, biti uključeni u naredne projekte. Sljedeće pitanje bilo koji je plan za podizanje zainteresovanosti žena za ove preventivne preglede? Ovdje smo svakako i stalno podižemo i pričamo o značaju tih preventivnih pregleda koji su jer i rano otkrivanje bolesti, kao što sam rekla, značajno može podići, znači, rano otkrivanje sprječava, ovaj možemo reći da spašava život jer ovaj značajno podiže procenat izliječenja. Mi planiramo podizanje nivoa edukacije znači dociranje mladih o tom značaju i mislim također da ovi preventivni screenizi, odnosno projekti ranih preventivnih pregleda vezana za karcinom grlića materice i dojke su od izuzetnog značaja i da je to ima velik značaj za podizanje svijesti, za redovne preglede, rano otkrivanje i ovaj mislim da treba ubuduće raditi na tome. Hvala, ako imate još neko pitanje, rado ću vam odgovoriti.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo. Molim predstavnike Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, koliko je bilo pitanja da ponudi odgovore. Izvolite.

Alma Bungur (direktorica JU Zavod za javno zdravstvo KS)

Ja vas još jednom sve pozdravljam, zahvaljujem za postavljena pitanja. Znači, jedno od pitanja je bilo od zastupnice Mehmedagić, koje vrste mikrobioloških usluga radi Zavod? U izvještaju je detaljno navedeno i tabelarno prikazano, znači sve usluge koje Zavod radi. Ali, evo, ja sam izvukla ovaj nešto za odgovor. Znači, na humanoj dijagnostici, znači rade se sve analize sekundarnog nivoa, što uključuje bris grla i nosa, sputum, koprokulturu na parazite i protuzoe, sve urogenitalne uzorke, urin, urinokulture, reuma testovi. To je, znači, ono što radi humana dijagnostika. Sve akreditirane metode za ispitivanje vode iz distribucije flaširane, prirodne izvorske, prirodne mineralne vode, zatim bazenske vode koje se rade prema važećem pravilniku. Dalje rade se sve akreditirane metode za ispitivanje uzoraka hrane. Sve ostalo je detaljno navedeno u Izvještaju sa brojem uzoraka, sa brojem uzoraka koji su ostali negativni, što također ima svoj značaj, znači da se možda previše upućuju na analize, možda se tu mogu izvući neki zaključci, ali to nije bilo pitanje, pa da ne gubimo vrijeme. Bilo je pitanje od zastupnice Mehmedagić i zastupnice Viteškić vezano za Helikobakter pilori, zašto se ne radi ta analiza? Znači, Zavod je radio 2022. kao pilotprojeka od svojih sredstava analize i kad su potrošena, potrošeni reagensi, znači, prestalo se raditi. Aparaturu imamo, struku imamo, zaposlenike imamo, jedino je trebala finansijska potpora za reagense i to smo ove godine, znači, dobili kroz Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja, čekamo da bude gotov Plan javnih nabavki Zavoda za javno zdravstvo i krenut će se. Ja moram naglasiti da znači svaki pacijent koji je dolazio sa uputnicom da uradi Helikobakteri pilori, a nije mogao iz ovih navedenih razloga, znači Zavod zdravstvenog osiguranja iz naših materijalnih troškova odbijao tu stavku koja je refundirana pacijentu. Zašto se izdaje nota račun, bilo je sljedeće pitanje. Znači, ja moram naglasiti, Zavod nije u sistemu fiskalizacije, zapravo javne zdravstvene ustanove i nota račun se zaista izdaje ukoliko to naši komitente zahtijevaju za neke manje iznose, ono ostalo naravno ide na transakcijski račun. Vezano pitanje. Molim, nisam.

Da li se primjenjuje ugovor vezan za Sartorijus i nabavku? Za Satorijus je dobavljač nekoliko medicinskih aparata i Zavod znači svu nabavku radi preko Plana javnih nabavki, znači uslov za nabavku, naravno, osim finansijskih sredstava, znači to da je ta stavka predviđena Planom javnih nabavki i za sve postoje, znači tenderska dokumentacija, postoje ugovori, što i sve je dostupno za provjeru. Ja u ovom momentu ne znam šta bi drugo moglo odgovoriti. Dalje je pitanje bilo vezano za Morbile, zastupnik Avdić. Ja nisam baš odmah shvatila da je to pitanje upućeno nama, ali evo, nije problem mogu odgovoriti. U okviru nadzora nad zaraznim bolestima znači, Zavod prati, osim što prati stanje, odnosno epidemiološku situaciju na području Kantona Sarajevo prati i epidemiološku situaciju u okruženju u regionu, pa čak i dalje, jer uzročnici zaraznih bolesti nemaju granicu, znači pratimo da bi se mogli pripremiti. Epidemija koja je proglašena u Tuzlanskom Kantona je bila okidač da se poduzmu neke mjere u Kantonu Sarajevo i zapravo, Zavod je poslao preporuke i upute bolničkim kapacitetima vezano za epidemiju Morbila, na što je Klinički centar reagovao odmah i sazvaio sastanak, znači predstavnika Pedijatrije i predstavnika Mikrobiologije Kliničkog centra. Bio je v.d. generalni direktor, bili smo ispred Zavoda, kolega i ja, dogovorili smjernice, dogovorili koji je to put pacijenta, da se ne lutaju, da se ne širi zaraza bespotrebe. Ja sam smatrala da to treba proširiti na predstavnike Doma zdravlja i predstavnike Hitne medicinske pomoći, obzirom da su oni ti koji učestvuju u trijaži, da se pojača trijaža. Onda je uslijedio niz sastanaka, nekoliko u Zavodu, a onda jedan u Ministarstvu. Naravno, Ministarstvo je dalo punu podršku svemu tome. Nekako smo uvezali sve zdravstvene ustanove i pripremili na nešto što sigurno dolazi i zapravo možemo biti zadovoljni, možemo biti zadovoljni sa nekako postepenošću kako to ide, znači, nema ovaj, obzirom da je vrlo nizak procenat imunizirane djece, do danas. Znači, Zavod je napravio na web stranici, znači nešto što se ažurira svaki dan, i što je dostupno svima, da se može pratiti broj zaraženih, broj vakcinisanih. Znači do danas, 55 osoba je prijavljeno da je oboljelo od, epidemija je proglašena jer su stečeni svi uslovi, vakcinisano je 2700 djece, što jako dobro a što se sada postavlja pitanje znači kada je strah i kada je to, nema više strah od autizma, znači nitko ne izbjegava, traži se vakcina više. Vakcina za sada ima dovoljno. I evo, to je to što, ja ne znam da li sam odgovorila sve na pitanje jer nisam na početku čula da je to pitanje za mene bilo. Dalje, zastupnik Bandić je postavio pitanje vezano za sistematsku deratizaciju. Ja moram reći da je sistematska deratizacija nešto što zapravo organizuje i provodi tender Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo. Zadnja deratizacija javnih površina je urađena jesenja faza 2022. Posle toga, zbog, koliko znam, problema sa tenderskom procedurom, znači prošle godine ni jedna faza nije urađena i, naravno, osjete se već posljedice, znači već je povećana inefestacija glodarima. Imat ćemo sigurno problema. Bilo je pitanje koliko puta je rađena deviperizacija. Rađena jednom godišnje, jednom godišnje, znači u onom periodu kada se primijeti povećano prisustvo gmizavaca. To je radio Zavod. Zavod je osim toga, radio još i uništavanje žohara u periodu pred Sarajevo film festival, znači onaj period pred ljetni period, ovaj isto tako i uništavanje stjenica. Ja sam pokušavala da nekako na sastanku riješimo to sistematski, da zapravo ne radimo to kada se pojavi, nego da se sistematski na vrijeme, al ja se nadam da ćemo uspjeti taj neki sastanak održati i riješiti to na adekvatan način. Zastupnica, ja nisam dobro ime napisala, ali prepoznat će se, također pita, da Viteškić za Helikobakteri, to sam već odgovorila. Ugovor, da li imamo ugovor sa ViK-om? Ja moram reći, nažalost, da nemamo. meni je žao što to javno dobro javno preduzeće, međutim, Zavod nije dobio taj ugovor jer je na tržištu ponuđena niža cijena, tako da je ugovor dobila neka druga firma. Što se tiče lokalnih vodovoda i pitanja za lokalne vodovode, znači Zavod radi lokalne vodovode na području opštine Centar, Vogošća, Ilidža, Novi Grad, na području općine Trnovo znači povremeno, dostavljaju se uzorci, znači nije redovno. Komunalac Hadžići nadgleda te lokalne vodovode na području općine Hadžići i redovno dostavlja uzorke, zatim to radi se o 5 lokalnih vodovoda na području Ilijaša. Ono što Zavod radi redovno mjesečno, znači to je ispitivanje Vrela Bosne na samom izvorištu, znači uzorci na području Skakavca i, naravno, radi

po indikacijama u slučaju pojave poplava ili nekih akcidentnih situacija, kada se očekuje da lokalni vodovodi budu zagađeni i izvor zaraze. Eto, to je bilo od pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo. Ukoliko zastupnici budu imali nešto dodatno oni će to iskoristiti kroz diskusiju. Javna ustanova Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo jel bilo pitanja? Koliko se sjećam nije. Apoteke Sarajevo, bilo je dosta pitanja. Izvolite.

Zenaida Hasić (direktor JU Apoteke Sarajevo)

Dobar dan. Kao prvo, htjelala bih još jednom da se zahvalim i da vas sve pozdravim. Zahvaljujem se na velikom broju pitanja. Zašto to mislim da je bitno? Bitno je da zato što ćemo na taj način, ja bih rekla napraviti pravu analizu problematike Javne ustanove Apoteke Sarajevo, što nekako cijelo vrijeme u svojim izlaganjima pokušavam da predočim Kantonu, Skupštini znači i zastupnicima. Ako se slažete, ja ne bih išla Tačno redoslijedom kako sam dobivala pitanja, probala bih da to povežem u jednu cjelinu, tako da možda razumijete u cjelokupnosti problem. Bilo je više pitanja od uvaženog zastupnika Avdića i Bandića, a koja su se odnosila na Bogazici i Tursku ugovornu proizvodnju. Ja vama moram reći da smo mi u momentu preuzimanja ustanove, zajedno sa menadžmentom napravili jedan, rekla bih dubinski screening situacije na nivou ustanove i rekla bih da je jedna od pametnijih odluka koje smo mogli napraviti bila je da prvo popišemo svu dokumentaciju, znači u zadnje dvije godine. Prilikom tog popisa dokumentacije koju je radila neovisna komisija, utvrđeno je da nekih 33 % dokumentacije za koju postoje uzeti protokoli i sve nedostaje u ustanovi. Znači, ovaj Ugovor koji imamo sa Bogaziciji farmom koji nedostaje nije jedini ugovor, nije jedini dopis koji mi nemamo trenutno u ustanovi. Mi smo tu sve prijavili relevantnim organima, tačnije Uredu za borbu protiv korupcije i koliko imamo informaciju da je to sve dalje proslijeđeno MUP-u, znači na nadležno postupa. Ono što smo mi uradili još u tom momentu jeste da smo mi pokušavali da od resornog ministra koji nas je podržao, rekla bih u tom momentu, tražili smo vanrednu reviziju poslovanja i da se uradi jedan dubinski inspekcijski nalaz ustanove. Međutim, kako je Zakon o javnim nabavkama veoma jasan pošto imamo zakonsku reviziju, mi smo samo mogli imati tu zakonsku reviziju, a nije postojala mogućnost da provedemo još jednu javnu na nabavku i da dobijemo nekog, ja bih rekla, respektabilnog da uradi kompletnu analitiku ustanove. Tako da ugovor sa Bogazici farmom nije jedini koji fali. I sve je to prijavljeno relevantnim organima. Ono što je veoma bitno, na što želim da skrenem pažnju, bilo ja bih rekla neki i mix pitanja od uvažene zastupnice Kristić i sve kako smo prebrodili ovaj period. Prebrodili smo ga na način znači da smo u momentu kada smo u apriu 2022. godine, znači prvo uočili što se potencijalno može desiti sa Javnom ustanovom Apoteke Sarajevo mi smo u potpunosti, ja bihH rekla, izanalizirali naše poslovanje, procijenili naše cjelokupne resurse i naše poslovanje, bazirali na tome i znači da smo, ne štedeći je li u kvaliteti pružanja usluge prema krajnjim korisnicima, znači optimizirali naše poslovanje i radili na što boljim pregovorima s dobavljačima i proizvođačima kako bismo osigurali da ustanova znači da joj obezbijedimo normalno poslovanje. Ono što je bitno da napomenem jeste da se Javna ustanova Apoteke Sarajevo, Upravni odbor Apoteka Sarajevo velikim brojem dopisa, ja bih rekla da pričamo o desetinama dopisa, kao i Zavod zdravstvenog osiguranja, obraćao više puta ukazujući na problematiku implementacije Kolektivnog ugovora i to je u jednom momentu rezultiralo i formiranjem komisije ispred Ministarstva zdravstva, koja je na kraju Ministarstvo financija i Ministarstvo zdravstva je utvrdilo da je naša procjena potencijalne ugroženosti poslovanja zaista takva, da je inpakt u 2022.godini nekih 3,9 miliona, međutim, kako je kolektivni ugovor implementiran,01 aprila to iznosilo nekih 2 miliona i 300 i mi smo tu uspjeli da pokrijemo, znači dodatnim prihodima. I ono što ste me vi pitali, uvaženi zastupniče Čičić, 2,3 miliona su znači, dodatni rabat koji smo mi uspjeli znači da obezbijedimo pregovorima sa

dobavljačima, proizvođačima i predstavnicima farmaceutskih kuća, znači onih lijekova koje mi prodajemo. Imala sam, rekla bih, vrlo zanimljivo pitanje i od vas odnosilo se na marketing. Mi unutar Javne ustanove Apoteke Sarajevo imamo funkcionalan marketing u kojem rade 3 osobe, znači zajedno sa svojim voditeljem. Šta smo mi uradili? Zatečeno stanje, bilo da je ustanova imala eksterno potpisani ugovor sa marketinškom agencijom, koji je bio u iznosu nekih 200 000 konvertibilnih maraka, čim smo to uočili, pošto je naš marketing tim kapacitiran, mi smo taj ugovor prekinuli, uspjeli da sačuvamo novac u ustanovi. I vi ste me pitali da li koristimo neku agenciju? Ne. Mi koristimo naše interne ljudske resurse i u tim pregovorima sa proizvođačima i predstavnicima odgovarajućih farmaceutskih kuća prodajemo našu internu uslugu ATL-a i BTL-a i na taj način osiguravamo ustanovi dodatni prihod. Ja bih rekla da zajedničkim naporom menadžmenta, samnom na rukovodstvu, mi smo uspjeli da mitigiramo ovaj rizik znači u 2022 i dijelom u 2023. ali evo, ja bih stvarno cijenila skupštinski zastupnika da se u neko dogledno vrijeme zajedno sa ministrom zdravlja organizira jedna tematska sjednica, znači gdje bi se stvarno razmotrila Javna ustanova Apoteke Sarajevo, njen način financiranja da bi se obezbijedila njena dugoročna stabilnost. Treba mislim da imamo svi u vidu da u ovoj ustanovi radi 405 uposlenika, uzmimo koliko je to u porodica i cilj nam je svima bitno da osiguramo stabilnost ustanove. Ja bih rado, ako se nećete ljuti, odgovorila uvaženom zastupniku Kapidžiću vezano za vaše pitanje da li poznajem šta znači JU? Naravno da znam, ali ne znači to što ste vi možda željeli da mi insinuirate. Znači javna ustanova. Ono što ste pitali vezano za otkaz, ja ovdje zbog zaštite ličnih podataka osobe koja je dobila otkaz zbog narušavanja radnih obaveza propisanih Pravilnikom o radu, ne bih diskutirala dalje o tome, a naravno, uposlenica koja je dobila otkaz može, znači da svoja prava jel ostvaruje na drugi način. Ono što je bitno reći jeste da mi stvarno trebamo u sredinama da širimo korporativnu kulturu, gdje puno pričamo o pravima, a malo o obavezama, uposlenici imaju svoje obaveze, tako da teško da bi ovdje morali pričati o tome. Vi ste me uvaženi zastupniče Kapidžić pitali da li znam šta znači razgraničenja? Naravno da da. Ove stavke koje ste me vi pitali znači to su svi prihodi koji su obračunati, odnosi se na 2022.godinu, verificirani od strane naših financija i računovodstva, ali isti znači fizički dokumentovano nisu ušli znači bilo u 22. godini, ali se knjiže na prihod 2022. godine. Uvaženi zastupnik Čičić pitao me je vezano za lager koji se povećao za 1,3, miliona, da li je bio neophodan? Da, zato što je nama i prodaja rasla, a 2021. godine mi smo optimizirali lager koji smo imali zato što smo imali veliki broj nekurentne robe koja je imala, rekla bih, dan obrta i godinu dana. Samo da vidim da li sam možda, eh uvažena zastupnica Hašimbegović, vi ste me pitali da li imamo dovoljan broj timova. Mi u Javnoj ustanovi Apoteke Sarajevo u potpunosti poštujemo zakonsku regulativu. U svim apotekama imamo farmaceutske timove, a u nekim apotekama i većim imamo veći broj od onog zakonskih propisanog minimuma. U principu znači zakonski, znači ne postoji mogućnost da farmaceutski tehničar izdaje samostalno, znači eriks lijek jer je isto zakonom zabranjeno, jedino bi se izdavanje potencijalne eriks lijeka moglo desti pod nadzorom magistra farmacije, jer ustvari pričamo o farmautskom timu. Znači, tako da mi imamo dovoljno broj uposlenika, evo i nedavno smo od Ministarstva zdravstva dobili odobrenje za zapošljavanje novih uposlenika jer imamo ljude koje primamo na određeno, znači, zašto? Upravo iz ovog razloga jer je ustanova, ja bih rekla u veoma krhkoj finansijsku stabilnost i ne želimo, znači da je dodatno opteretimo. Uvaženi zastupnik Kapidžić vezano za vaše pitanje i za Hercegovina lijek. Moram vas obavijestiti da, nažalost, informacije sa kojima raspolazete nisu tačne. Znači nabavu od Hercegovina na lijeka u 2023. nije ni blizu procenta koji ste vi ovdje spomenuli, tačnije 60 odsto ste rekli, znači nabava prema Hercegovina lijeku, odnosno naša od Hercegovina lijeka iznosila je 28 odsto u 2021. godini, a 39 odsto u 2022.godini. I evo, odmah vam mogu reći da u 2023. nije ni blizu procenta o kojem vi govorite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Jel imate još direktorice odgovora na pitanje?

Zenaida Hasić (direktor JU Apoteke Sarajevo)

Ostala sam dužna uvaženom zastupniku Čičiću top 10 dobavljača, ali ja to mogu njemu kasnije ako želite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Pa evo izvolite možete.

Zenaida Hasić (direktor JU Apoteke Sarajevo)

Znači i 2021. znači i sada prvi dobavljač je Hercegovina lijek, drugi je Farma Vita. Znači, došlo je do promjene znači, na poziciji 3, samo ćete mi dati sekundu. Izvinjavam se 2021. godine top 10 dobavljača su bili Hercegovina lijek, Farma Vita, Medimpeks, Tuzla Farm, Interpromet, Oktaofarma, Dijamedik, MGfarm, Unifarm i Farmis. 2022. godine top 10 dobavljača su: Hercegovina lijek, Farma Vita, MgFarm, Interpromet, Dijamedik, Medimpex, Tuzlafarm, Oktalfarm, Feniks doo i Farmamak. Eto, ja mislim da su tu bila sva pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo se direktorice na iscrpnim odgovorima koje ste podnijeli našim zastupnicima i zastupnicima. Zamolit ću predstavnika Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu da ponudi odgovore.

Alen Pilav (v.d. direktor JU KCUS)

Opet vas pozdravljam. Pošto je bilo pitanja koja su se ponavljala ja neću ovako po zastupnicima, zastupnicama i zastupnicima koji su mi postavljali pitanja, nego ću sublimirano odgovoriti. Krenulo je sa pitanjem profesorice Gavrankapetanović , četiri pitanja su bila. Prvo pitanje u vezi subspecijaliste neuropedijatra. Sljedeće pitanje je bilo u vezi specijaliste fizijatra na Pedijatrijskoj klinici, zatim liječenje steriliteta i presjek sudskih sporova koji sam spomenuo u ovom prvom izlaganju, kratkom osvrtu na veliki dokument Izveštaja o radu i finansijskom poslovanju Kliničkog centra za 2022 godinu. Mi u Kliničkom centru trenutno imamo dva ljekara subspecijalista, neuropedijatra, od toga je jedna profesorica koja uskoro ide u penziju. I ja sam imao neki dan i sastanak sa uvažanim ministrom i predstavnicima Udruženja djece sa posebnim potrebama, koja su vrlo zainteresirani da ta profesorica ostane i nakon što se steknu uslovi za penziju. Naravno, ja ću to podržati i menadžment sadašnji, samo to mora da prihvati profesorica, da sada ne iznosim imena. Sva Udruženja imaju super odnos sa neuropedijatrima koji trenutno rade na kliničkom centru i oni će svojim autoritetom i molbama zauzeti da se ova molba ostvari. Sljedeći fizijatar specijalista koji je specifičan za pedijatrijsku populaciju, mi imamo trenutno jednog fizijatra koji je ispunio uslove za penziju, ali smo produžili doktorici koja to radi. Sljedeće pitanje je liječenje steriliteta. U kliničkom centru, praktično sva ova tri pitanja su vezani sa strahovitim nedostatkom kadra u Kliničkom centru. Ovo je bio izvještaj iz 2022, pa nemam kompletan presjek kako je to bilo prije 2 godine, zapravo prije godinu i par mjeseci, ali samo ću vam sada dati jedan podatak. Uspjeli smo, ja sam tu 28. i uspjeli smo da raspišemo konkurs za 49 specijalista, od toga 5 specijalista pedijatrije, 1 specijalista fizijatrije za Pedijatrijsku klinku. Od 49 specijalista do sada smo dobili slovom i brojem 37 prijava. Ogromna je diskrepanca između toga šta trebamo i šta možemo dobiti od gotovih specijalista. Napominjem da je pri kraju konkursa za 4 specijalizanta na Pedijatrijskoj klinici. Ja mislim da bi se to trebalo riješiti u narednih petnaestak dana, ali to nam ne rješava problem specijalizanata, problem subspecijalista npr, neuropedijatrije. Nama treba subspecijalista hematookolog pedijatrijski, pa da ne nabrajam sve specijalizacije i evo, ovaj specijalista fizijatrije koji radi na našoj Pedijatriji je vrlo, vrlo usko specijalizirana i visoko

diferencirana djelatnost. Iz ove diskrepancije što smo tražili i što smo dobili, vidimo da smo u velikom problemu, ne samo Klinički centar, nego smatram i kao društvo, zato što smo došli u takvu situaciju da nam stvarno nedostaje kadar, iskusan kadar koji može da uči ove specijalizante koje ćemo uskoro primiti. Mi imamo određeni broj specijalizanata, ne smatramo da je to dovoljno, ali sada se nalazimo u jednom problemu koji je naslijeđen, ali koji gledamo da riješimo na bilo koji način, produžavanjem ugovora ljudima koji trebaju da idu u penziju. I ti ljudi, mi njih moramo shvatiti ako ne žele, poprilično su, da iskoristim jedan izraz, potrošeni, izraubovani veliki je obim posla koji se obavlja u Kliničkom centru. Nažalost, ovih 49 specijalizacija koje smo specijalista za koje smo raspisali konkurs nije puni broj koliko je otišlo u penziju i otišlo iz Kliničkog centra po drugim osnovama u protekle 2,5 godine. To je trebalo da bude negdje oko 70 i nešto. Zašto nismo raspisali taj broj? Zato što je Zavod zdravstvenog osiguranja da tako kažem, nas prozreo i vidio da se u proteklom periodu novac koji je Zavod zdravstvenog osiguranja plaćao za ove ljekare i kompletan kadar i sestre, i nemedicinski kadar koristio u druge svrhe. Koristio se za popunjavanje apoteke i skupljanje na računu. Znači, upali smo u jedan problem koji je poprilično teško riješiti. Svi ćemo se morati nekako zamisliti nad tim problemom, zašto smo došli, kako smo došli, kako ćemo ga riješiti. Nije jednostavno i neću reći bezizlazno, zato jer onda bismo imali veliki problem, ali se nadam da, naravno, mi iz Kliničkog centra radimo sve u tom smjeru, da se razriješi ovaj veliki problem, ne samo na Pedijatriji sa neuropedijatrima, da ne nabrajam sve ostale klinike gdje nam fali ljudi, ali molim ovu Skupštinu i Skupštinu Federacije, koja nam je u suštini osnivač, da vidimo jedno sistemsko rješenje na koji način riješiti strašan nedostatak kadra. U sklopu ovog odgovora i za sterilitet, naravno, opet nedostatak kadra, ne samo nedostatak kadra, nego nedostatak i kadra kojeg mi možemo imenovati za voditelje procesa. Naime, na Klinci za pedijatriju prije je bila ono što sam rekao na početku Klinički centar je organizovan tako da imamo discipline, jedna od tih disciplina i disciplina za ginekologiju i porodiljstvo, ispod toga imamo klinike. Na toj disciplini, trenutno imamo samo jednu kliniku, imamo disciplinu i imamo kliniku, prije je tog, profesorica Gavrankapetanović zna vrlo dobro, bila je jedna, da tako kažem, ozbiljnija disciplina sa više klinika koja je imala i nastavnika. Trenutno imamo samo jednog nastavnika, dva doktor nauka i to je to. Jedan doktor nauka duže vremena mu nije priznat doktorat. Nemojte me pitati zašto? Uglavnom samo da shvatite da želimo da idemo naprijed, ali moramo riješiti nekakve reziduve koje smo naslijedili, a koji nisu baš u skladu sa medicinskom strukom. Sljedeći pitanje sudski sporovi. To je uglavnom 50 odsto, otprilike možda koji procenat manje su sporovi iz radno pravnih odnosa koji se vuku već duže vremena, zato jer Klinički centar nije plaćao naše uposlenike po kolektivnom ugovoru. Što će reći to je ona akumulacija uslova rada, neko ko radi u operacionoj sali, ko radi na odeljenju, može da se kumuliraju uslovi rada sa povećanjem plate maksimalno do 15 odsto. To nije rađeno, ljudi su tužili, to su čak i neke zajedničke tužbe koje nas trenutno koštaju oko 1,4 miliona maraka, zapravo ovo je podatak iz 2022. godine, sada je to još veća cifra, to da znate. I sljedeće je ono što smo naknade štete zbog problema sa liječenjem pacijenata. To je nešto veće, možda u 100 000, 1,6 miliona maraka, tako da dolazimo do one cifre 1,3 miliona i nešto. Od 2020 u, sada govorim u realnom vremenu, u sadašnjosti, imamo još veći broj tužbi, ljudi su tužili, ja sam zovnuo advokata s kojim mi imamo ugovor, sa kojim je napravljena javni poziv, čovjek se javio i nakon 2 dana kada sam došao gore, zovnuo sam čoveka da vidimo šta ćemo sa tim tužbama. Kaže ovo sve gubimo. Sud, naravno, poštuje zakon jer sve iz Kolektivnog ugovora nije ispoštovano, čak su i sindikati tražili autentično tumačenje nekih dijelova kolektivnih ugovora koji nisu bili kristalno jasni. Vlada Kantona Sarajevo, komisija Vlade Kantona Sarajevo i sindikata sve što je donijela ide u korist radnika. Ja kao neko ko sjedi trenutno na ovoj stolici ne želim da ni jednog radnika oštetim, jedan da radnik ne dobije manje pravo koje mu je zagarantovano Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i našim Pravilnikom o radu, ali mi smo sada u situaciji da ćemo morati skoro sve te tužbe da platimo. O ovome je obaviješten Upravni odbor Kliničkog centra čak na

dvije sjednice smo imali posebne tematske tačke na kojima je analizirana kompletno struktura tih tužbi. Naši pravnici, eksterni pravnik koji je angažovan je mišljenja da mi to gubimo. Vidjet ćemo dalje, ćemo odraditi na rješavanju tog problema, ali sve ćemo morati platiti iz sredstava Kliničkog centra zato jer je Zavod dostavljao, Zavod zdravstvenog osiguranja Sarajevo, koji nas financira u najvećem dijelu, naše radnike, je dostavljao sredstva koja su prikazana da treba da se dostave. Sljedeće pitanje bezbolni porodi, bezbolni porod i intervencije na ginekologiji u opštoj anesteziji. Nažalost, najveći dio nekih procedura, da sada ne ulazim u to koje, se radi u lokalnoj anesteziju. Mi imamo pored toga, pored velikog nedostatka i pedijataru, ono što sam rekao, imamo i nedostatak anesteziologa, ali mislim da bi se jednim boljim pristupom anesteziološkoj službi koja je srce Kliničkog centra, neka se drugi ne naljute, sigurno neko će možda nekad i ovo pogledati. Ja sam hirurđ, ali kađem anestezija i Klinika za anesteziju i reanimaciju sa intenzivnom njegom, centralnom i ostalim isturenim intenzivnim njegama je srce Kliničkog centra gdje najteži pacijenti završavaju i budu ili ne budu, na žalost, izliječeni. Ne kađem da je ranije bilo nešto adnominem lošije. Mi smo ipak u petak imenovali novu šeficu Klinike za anesteziju i reanimaciju i idemo u neke pozitivne pomake da vraćamo Jedinicu intenzivne interističke terapije koja je ukinuta prije nekog vremena, prije nekog vremena možda unazad čak 6 ili 7 godina, a za koju moderna medicina smatra da je neophodna ustanovi kao što je Klinički centar Univerziteta u Sarajevu. Bezbolni pored. Principijelno, stoji na papiru da radimo, ali nekad da, nekad ne u zavisnosti od guđve. Pa realan sam, pa ne mogu, uzdržat ću se od komentara, ne znam. Zastupnica Kapo je pitala u vezi sa zgradama i rušenjem unutar Kliničkog centra. U toku '22. za koji ovaj izvještajni period mislim da nije bilo nekog rušenja, ali ja vam moram reći da imamo 7,500 kvadrata srušenog prostora, zgrada unutar Kliničkog centra, za koju svaku smo imali građevinsku dozvolu. Sa mnom je tu ekipa koju smo odmah provjerili sve to, znači za svako rušenje, kao što je i za građnju, treba građevinska dozvola, trebala je građevinska dozvola i opština Centar izdala i to je urađeno sve po propisima. Samo mi sada imamo u krugu Kliničkog centra nedostatak za određene subdiscipline. Problem sa neuropedijatrima se naslanja vuče kroz problem sa anestezijom, problemom gdje ćemo staviti Jedinicu intenzivne internističke terapije. Neke su klinike potkapacitirane, da tako kađem multilejer je problem. Nadamo se da ćemo ostvariti plan reorganizacije i restrukturiranje kliničkog centra, gdje je planirano sada u prvoj fazi da se građi 12.i 11 etađa i polovina 7. Ali samo da vas obavijestim da je taj tender već u proceduri, godinu i par mjeseci. Ured za žalbe nam je ponovo vratio, početkom ove godine je to na ponovno razmatranje od samog početka, plus još nekakvih nejasnoća koje unutra imamo, o tome svemu je, naravno, izviješten Upravni odbor, Upravni odbor kod nas traju poprilično dugo, po četiri, pet, šest sati, puno je tačaka i puno je nagomilanih problema. Zastupnica Vujović isto je pitala za neuropedijatre. Već sam odgovorio .Edukaciju van Bosne i Hercegovine. Edukacije u toku 2022. je bilo 170., samo sekendu, 76 je obavljeno edukacija tokom 2022. od planiranih 284. Izvinite, to je na strani 76 u tabeli jasno objašnjeno 157 obavljeno 284 planirane. I potrošeno je 21 757 maraka za te edukacije. Klinički centar 3200 i nešto zaposlenih, jedna od najvećih ustanova u državi Bosni i Hercegovini, neću reći najveća ustanova koja treba da pruđa usluge od primarne do tercijalne zdravstvene zaštite sa 21.757 maraka da podrži edukaciju, ja smatram da je to nedopustivo. To je 2022. Jedan detalj 2014. to je jedan podatak koji sam imao u kompjuteru Izveštaj o radu Kliničkog centra kađe da je tada bilo 830 edukacija u toku 2014. Od 1.1. do 31.12. To sam skinuo na brzinu sa skupštinske stranice, negde sam u laptopu imao ali nisam mogao naći. Znači, opredeljenje menadžmenta sadašnjeg i Upravnog odbora je edukacije, napredak medicine i napredak struke. Sa ovim brojem mislimo da to nije dovoljno. Ono ja sam jednom spomenuo otvaranje Kliničkog centra, ne samo otvaranje onih kapija, ono je smiješno bilo što smo uradili, ali otvaranje Kliničkog centra, da naši ljekari idu na edukacije širom svijeta, da nama dolaze edukatori ovdje, pokazuju u našim ljudima kako se radi u našim salama i u našim intenzivnim njegama, ne da ih učimo od nule, nego samo da vidimo da preskočimo jedan gep

koji smo imali u ovim edukacijama tokom '22 do 21.000 konvertibilnih maraka. Mislim da je to nedopustivo, to je moje lično mišljenje i mišljenje, koliko sam shvatio i Upravnog odbora, težit ćemo da se ovo ispravi i da vratimo Klinički centar tamo gdje mu je mjesto, ali pošto je ovo tema 2022. vraćamo se dalje. Transportna služba zastupnik Avdić, nažalost, blizu direktorijuma odmah 50 m je Služba transporta Kliničkog centra. Kako svaki dan prolazim tuda interesovalo me je u kakvom je stanju ta zgrada, pošto izvana izgleda grozno. Kada sam unutra ušao toliko sam bio konsterniran da nisam se sjetio da izvadim mobitel da to uslikam, da vam mogu pokazati. Samnom je ovdje gospodin Amir Mavraković, koji je u zamjeni direktorice nemedicinske discipline, onda sam zovnuo njega pod kojim je hijerahijski kompletna ta Služba transporta, pa smo onda skupa otišli. Gospodin Amir nije mogao baš oteti dojmu, a onda sam zamolio i predsjednika Upravnog odbora da skupa odemo, da ne bude da je to moje subjektivno, gde ti ljudi sede i gdje rade, to je grozno. To me podsetilo na neki gulag iz najgorih američkih filmova, ono kada neće da prikažu, kad hoće da prikažu istočni blok kao nešto grozno, onda prikažu taj nekakav gulag, daske dole koje nije ni parket, nego bukvalno daske, toga se sećam kod dede rahmetli je bilo. To ne može da bude u Kliničkom centru. Grozno. Što se tiče to je gdje ljudi sjede i žive 24 sata Služba transporta Kliničkog centra. Sada ću opet reći, opet, ne mogu reći da je srce Kliničkog centra, ti ljudi voze pacijente na operaciju, pacijente sa operacije, pacijente u druge ustanove koje moramo da izmjestimo s vremena na vrijeme. U tim vozilima se voze visoko sofisticirani aparati od respiratora, kompletnog monitoringa, invazivnog monitoringa. Naše najmlađe auto je, jel tako Amire, pomozite mi, 2020. godište, imam ovdje spisak al da vam sada ne duljim baš imam auta koja su iz '95. Dva ili tri auta su otpisana, ni jedno auto nema da je prešlo ispod 300.000 kilometara. Zahvaljujući gospodinu Enisu, ministru zdravstva Kantona Sarajevo, koji me je nazvao šta ti treba? Trebaju mi auta? Smiješno, ali trebaju mi, ali stvarno trebaju, ne meni, pacijentima Kliničkog centra. Tako da još jedan problem. Opet nema veze sa 2022. ali, ja sam iskoristio da malo kukam, da znate gdje smo, pa da svi pokušavamo da rješavamo ove nagomilane probleme. Dalje je pitanje za posjete je bilo upućeno svim zdravstvenim ustanovama, pa sam ja došao kao neko iz zdravstvene ustanove, prvi od nas koji imamo ležeće pacijente. Posjete su zabranjene naravno, kada je počela pandemija, u svijetu su puštene svuda, kod nas nisu bile puštene. Ne pitajte me zašto. Jednostavno, morao sam, to je trajalo možda dvadesetak dana dok se sredi, dok sam našao kompletno papirologiju kojom su zabranjene posjete. Nisam baš našao i onda sam sa Stručnim vijećem i svojim prvim suradnicima odlučili jednostavno sam da moramo pustiti posjete, pustili smo posjete. Bilo je malo, ne mogu reći, neki su se obradovali, neki se nisu obradovali, ali to smo uradili po proceduri koja je važeća. Mislim da trenutno situacija u Kliničkom centru zaboravimo ovo trenutno stanje epidemije Morbila gdje nam je dozvoljena posjeta, sat vremena smo smatra nedopustivima. Ovo je 21. vijek, imamo 1001 način da ljudima obezbijedimo da svoje najmilije posjete po 3 ili 4 sata. Dalje, ljudi koji rade kako će posetiti nekoga između 3 i 4? To je jedna strana problema. Drugi koji su bili malo realniji su me pitali sledeće: direktore, kako ćemo, kaže, očistiti to kada dođe posjeta zato jer nam strahovito fali radnica na održavanju higijene. Nevjerovatno, nevjerjatan broj, svaki problem ovako sada koji ste vi mene napomenuli, mi kada smo spremali odgovore i svakog se još ono kada se izvuče ovako ko lančić, još 20 ih je dole problema.

Jel neko nešto pitao, učinilo mi se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nemamo mogućnost dodatnih pitanja . Ukoliko ste odgovorili na sva pitanja, imate li još?

Alen Pilav (v.d. direktor JU KCUS)

Ja mislim da sam odgovorio. Aha, operacije djece na srcu. Mi standardno radimo od kada je uvedena kardiohirurgija u Klinički centar, rade se jednostavnije operacije na srcu, to su do sada

ne ulazimo u medicinske izraze. Mali otvor između lijevog i desnog dijela srca. To se standardno radi, ono što se radilo prije radi se i sada. Kompleksne anomalije kod djece koje su povezane sa nedostacima raznih i enzima i još multipnim anomalijama ne radimo i to se izmiješta u druge centre. To uglavnom vrši Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranje jer oni snose najveći dio troškova za liječenje kardioloških pacijenata. Znači, nešto malo, radimo, kompleksne slučajeve djece, izmiještamo. Moje lično mišljenje i ljudi s kojima mojim prvim suradnicima da se to mora popraviti, ali očito opet da probam istu onu mantru sada da ispričam koju sam imao. Mislim da sam odgovorio malo se raskukao, ali eto. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo vam se doktore. Mi možemo ići dalje.

Zavod za zaštitu zdravlja studenata Univerziteta u Sarajevu, mislim da je bilo pitanje jeste, izvolite.

Jasmin Bungur (Zavoda za zdravstvenu zaštitu studenata)

Dobar dan po drugi puta. Jest malo teško posle ručka, al eto. Ja se najprije zahvaljujem gospodinu Šaljući na postavljenom pitanju koje glasi, ako sam ja dobro zapamtio, evo parafraziram šta i kako može Skupština Kantona pomoći. A može puno, može najviše i jedino ona i može, ne samo nama, nego svakoj zdravstvenoj ustanovi u zdravstvenom sistemu Kantona Sarajevo. Najveća pomoć kako ja to vidim, a dozvolit ćete iz svog ugla da gledam koju može Skupština i Ministarstvo zajedno u paketu zdravstva da pomogne, jeste na relaciji vi sve ostale zdravstvene ustanove ta i takva da se komunikacija, korespondencija itd. i sl. pojednostavni, ubrza i da se dođe do bržih i jednostavnijih rješenja. U suprotnom, dešava se šta? Dešava se sljedeće, da mi u zdravstvenim ustanovama ponekad ne znamo gdje bi prije, da smo zbunjeni, da smo dezinformisani. Znači, to uzrokuje gubitak vremena, ali i para Boga mi. I, što je najgore, uzrokuje entropiju. A entropiju Zavod finansira svake godine. A dže smo stigli na takav način. Nije sve crno ni loše, ovo ja što pričam je dobronamjerno. Ima puno dobrih stvari. Evo, recimo, ja se zahvaljujem na pitanju još jedanput gospodinu Šaljuću i kažem nama ne treba ništa, zaista. Osim par sitnica koje su dio operativnih, tekućih stvari, tekuće problematike, što bi trebalo po logici stvari da fercera ko dva put dva. A šta je to? Ako vam fali ljekar, a tu je po pravilniku po sistematizaciji, pa usvojen, pa itd pa jel? Pa ga, raspišite konkurs, ne možeš raspisat konkurs, ne možeš primiti nekog da radi, ne možeš nekog primiti, a imaš u pravilniku sve. Ili kad treba isfinancirat nekog, a to su u principu najviše medicinski kadrovi, nezdravstveni ovde u ono što se kaže u trećem u sjeni nebitno i ne možeš dobit nekog da radi. Zašto? Moratorij i slično. I onda se desi sledeće, ljudi ne mogu raditi. Mi radimo na dvije lijevane, ali radimo. I sve se to financira, a nemate kvalitetnu, nemate adekvatnu uslugu za te pare, ni blizu, nemate. Naravno da to ima i drugih stvari. Evo, ja ću spomenuti, najlakše mi pričati u svom kolektivu. Mi da bi radili ljekara primarne zdravstvene zaštite i medicinsku sestru plaćamo već dvije godine svojim parama 100 posto. Niti smo u planu Zavoda, a niti smo u planu da tražimo nazad te pare. Ali smo u planu ponovo da tražimo saglasnosti koje će nam omogućiti da normalno radimo. Tu vrstu pomoći ja očekujem od Skupštine koja to može jer to je jedino mjesto gde zdravstvene ustanove mogu tražiti svoje pravo. Drugo pitanje, ja se izvinjavam zaista, čuo ga jesam, radi se oko vd direktorice, a ko je postavio, ne znam. Hvala vam lijepo. Naša direktorica trenutno jeste u statusu v.d. od decembra '22 i biće će do daljnjeg. Malo sam evo baš pričao i bit će do daljnjeg, vjerojatno ili mi nećemo imati nikakvog direktora i te periode pamtim i to smo imali. Mnogi su direktori bili unazad sedam, osam godina u statusu v.d. Ja koliko se sjećam da je jedan ostvari redovan mandat. Nismo popularni, nismo privlačni itd. Znači, v.d. je status, ja se odjavljujem za danas. Hvala vam lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo na ponuđenim odgovorima. Zamolit ću direktora Dom zdravlja Kantona Sarajevo da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Izvolite.

Abel Baltić (direktor JU DZ KS)

Poštovane zastupnice, poštovani zastupnici, hvala vam na pitanjima i hvala na prilici da sa ovog mjesta dam par odgovora. Zastupnica Gavrankapetanović profesorica je upitala vezano za logopede, rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju. Znači, činjenica je da je u Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kantona Sarajevo u '21. godini radilo 4 logopeda i ništa više. Mi smo preuzeli, znači sistematske mjere na analizi problema, ne želeći da rješavamo stvar ad hoc i pod određenim pritiscima kako bi se određene osobe zaposlile na tu poziciju, već smo napravili sveobuhvatnu temeljnu stručnu analizu tražeći šta je zaista pravo rješenje svega toga, rješenje za ovu populaciju i u kao rezultat te analize i sada imamo situaciju da imamo 4,5 puta više zaposlenih logopeda sada u JU imamo 17 zaposlenih logopeda i sretni smo što smo uspjeli nedavno otvoriti 2 moderna Centra za rani rast i razvoj u Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kantona Sarajevo po prvi put u njenoj historiji, s lokalitetom jedan u Rosuljama, Općina Vogošća i drugih Opština Novi Grad, lokalitet Saraj polje. Pitali ste za aparat Beringer, aparat Beringer imamo, ovaj drugi nemamo, u fazi smo nabavke njega, ali ono što smo, zbog čega smo posebno sretni jeste da smo uspjeli nabaviti prvu senzornu sobu u Kantonu Sarajevo je pomagalo za koju su svi stručnjaci iz te oblasti rekli da je nešto neprevaziđeno. Zastupnica Pekić je pitala vezano za revizorsko mišljenje. Znači po pitanju tih 1.650 000 razgraničenih prihoda po osnovu dotacija, to u stvari datira iz perioda prije 2011. godine te nije iz perioda koji je predmet izvještavanja, niti potiče iz vremena ovog menadžmenta, tako da nemam precizne odgovore na koji način je došlo do toga. Zastupnica Hašimbegović 18 inspeksijskih nadzora, od tih 18 inspeksijski nadzor, najveći, odnosno ogroman dio spada iz radno-pravnih odnosa, i uglavnom su žalbe, inspeksijski nadzor odnosi se na raspored radnika zbog procesa rada na kraći vremenski period od jednog dana. Znači kada se ukaže potreba, ne dođe koleginica i kolega na posao, taj dan javi da je bolesna, a onda šef, neposredni šef, rasporedi nekoga i to rješenje ga prati u taj dan, kasnije ili u toku sutrašnjeg dana, rješenje u ovom privremenom prerasporedu do 60 dana. I drugi veći problem, odnosno više problema je bilo na osnovu evidencije radnika o radnom vremenu, odnosno neusklađenosti informacija o radnom vremenu i pauzama u toku radnog vremena. To smo, naravno, otklonili. Zastupnica Vujović odgovor na vaše pitanje. Donosilac Pravilnik o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i plaćamo uposlenika je Upravni odbor ustanove na prijedlog radne grupe koju je imenuje generalni direktor. Ono što mi znamo jeste da je Pravilnik donešen po standardnoj proceduri, uz učešće u radu sva tri sindikata, donešen je isključivo u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorima. Bilo je više inspeksijski nadzora po tom pitanju i nije ukazalo na njegove nepravilnosti. Ja vas molim sa ove poziciju, koliko imate saznanja koje su to nepravilnosti da podijelite sa nama, naravno da razmotrimo i da otklonimo. Pitanje vezano za lažne dijagnoze, šifre, lažne šifre, lažne potvrde vakcinalnog punta. Znači nepunih dvadesetak dana nakon mog stupanja na dužnost, ja sam bio taj otkrio da je došlo do toga da su upisivane tzv medijski nazvane lažne dijagnoze o pacijentima koji nisu među nama, koji nisu živi, upisivani su lažne dijagnoze. Sproveli smo brzu istragu, prije svega smo blokirali te dvije šifre koje smo našli, sproveli istragu i formirali disciplinsku komisiju, sproveli istragu u okviru naše ustanove i kada smo došli u fazu da smo vidjeli da ima elemenata krivičnog djela kako ne bismo uprskali dalju istragu, predali smo se nadležnim organima, putem našeg advokata prijavili i, koliko mi znamo, nadležni organi provode istragu. Tražili smo i pomoć, analitičku u analitici ili putem sistema Medita, informatičku pomoć od Zavodu za zdravstvenog osiguranja, gdje su se i oni uključili. I kasnije, par mjeseci nakon toga svega što smo mi uradili imate one medijske natpise imate, ispada da Dom zdravlja nije ništa radio, što apsolutno ne odgovara istini i sve je dokumentovano znači dokazima, materijalni dokazi

smo mi ustvari ti prvi koji su to uradili, koji su otkrili, koji su zaustavili taj proces, inicirali dalju istragu. Mi nemamo rezultate šta se dalje dešavalo. Pitali ste me za ugovor za reklame i vi i zastupnik Bandić. Znači, mislim da sam jednom pričao, ali ponovno ću ispričati ću o čemu se radi. Po mom dolasku na mjesto direktora, treći, četvrti kolegij i šef ekonomske službe koji sjedi sada sa nama me izvijestio da imamo u ustanovi oglašivače koji je tu već bez ugovora, par godina, četiri, pet godina i koji ne plaća ništa ustanovi. Pozvali smo ga, je li predstavnika oglašivača, predstavnika te firme, da vidimo o čemu se radi, šta se dešava. On je potvrdio da on nema nikakav ugovor, provjerom naših knjiga, znači utvrdili smo im da ne postoji nikakva ugovorna obaveza sa Javnom ustanovom Dom zdravlja Kantona Sarajevo i sada sam više zaboravio 4 ili 5 godina, nije ni marke platio po tom osnovu Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Ja sam tražio da obešteti ustanovu što je on kategorički odbio na tom sastanku, tvrdeći da njegov posao slabo ide, da niko nije zainteresovan, radi sa onim printanim plakatima na zidu, da niko nije zainteresovan za takvu vrstu oglašavanja i da on to neće uraditi, ali da neće ni izaći iz ustanove jer njega zanima da on ostane i dalje tu. Zamoli smo ga, imamo sve dokumentovano, zamolili smo ga za novi sastanak, da razmisli u roku od sedam dana, da dođe ponovo na sastanak, on je došao za sedam dana, istu priču ponovio, ne želi da izađe. Tada smo, savjetujući se sa svojom pravnom službom, zatražili smo njegovu izlazak, ide priča kompletna sva. Njegov advokat je tražio sudsku mjeru zabrane izlaska, Sud je odbio tu sudsku mjeru zabrane i tada počinju problemi druge vrste, gdje jedan dio Upravnog odbora tumači, tumači zakon, tumači pravilnik onako kako oni misle da se treba tumačiti, tj na način da je tu počinjeo krivično djelo, da je trebalo da je tražiti saglasnost Upravnog odbora, međutim po zakonu član, mislim 138. Član, kaže da je jedinica zakupa funkcionalna, mjera mora biti funkcionalna funkcionalni zid kao takav nije građevinska cjelina i to je tumačenje naše pravne službe, tumačenje advokata. Mi smo radi transparentnosti procesa, kako bismo pokušali ipak neka sredstva zaraditi za ustanovu tražili tri ponude, dobili tri ponude, izabrali, izabrali najpovoljniju ponudu. I ono što vam mogu reći jeste da je još uvijek taj sudski proces u toku. Ja se nadam da po završetku, da ćemo imati priliku ovdje ili negdje na drugom, drugom mjestu, da konačno izađemo sa dokazima, da se ne bavimo Facebook grupama, Instagram grupa, mahalanjima i ostalo, ne priliči ni vama ni meni, previše smo ozbiljna grupa ljudi ovdje da bismo se na taj način doveli, da ćemo izaći sa jasnim dokazima i vidjeti da ustvariti pokušaj određene grupe pojedinaca kroz to i kroz mnoge druge stvari, određene grupe neradnika, slobodno ću reći sa ovog mjesta, čija je zona komfora poljuljana na način da sada moraju dolaziti na posao i zaraditi plate će se pokazati lažnom i tada će li moji pravni savjetnici ja ću vam preuzeti određene mjere u zaštiti mog digniteta i digniteta ustanove, jer podsjećam, ne radi se samo ovdje o meni kao prvom čovjeku ustanove, na ovaj način iznošenjem neistina, forsranju neistina dovode se u zabludu uposlenici, blati se i njihov ugled i dovode se u zabludu i korisnici naših usluga. Pitali ste za kaznu od 8.600. Jest, prošli put sam odgovorio ovdje. Odnosi se na kaznu vezano za laboratoriju, mi smo, to je odmah negde na početku '22.godine desio se inspekcijski nadzor po prijavi naših uposlenika, anonimnoj, naravno, prijavi. Mi smo prije dolaska inspekcije analizirali rad laboratorija, poslali smo našu internu kontrolu u 2 laboratorije gdje je utvrđeno da je po onom pravilniku kako treba da se radi zaista, međutim u roku od dan ili dva kada je došla inspekcija, naše dvije uposlenice su bukvalno iz ormara iznijele farmaceutski otpad koji je star 4 ili 5 godina. Pokazale, vidite čime nas direktor snadbjeva. Naravno da su zaboravili da kroz otpremnice kroz serijske brojeve da se vidi kada su ti reagensi ušli u ustanovu, primijećeno je i zbog toga smo platili kaznu. Nakon toga smo proveli disciplinske postupke. Kao rezultat toga jedna uposlenica je premještena na drugo radno mjesto, nije više šef laboratorije, platili kazne i svi aparati nakon toga redovno se atestiraju, redovno se prati njihov rad i odgovorno tvrdim da su vrlo pouzdane laboratorijske analize koje se rade u JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, pogotovo što imamo i duplu kontrolu uzoraka tzv krosmeč, krossover kontrolu laboratorije, što nema baš svaka laboratorija. Aha.

Smanjena su sredstva za rezervisana za sudske sporove u odnosu na prethodnu godinu, a na osnovu uvida u predmete koji su se vodili i činjenice da u toj godini odbijeni tužbeni zahtjevi za iznos glavnica oko 100 predmeta jer su isti, tražili razliku plate, a na sudu su dobili samo razliku naknade za prijevoz. Procjena je bila realna, a primjedba revizije je bila da nije bila dovoljno dokumentovana. Proces zapošljavanja znamo svi kako se sprovodi. Postoji ta Uredba o načinu zapošljavanja po kojoj Ured imenuje supervizora, supervizor rukovodi, odnosno prati rad komisije, direktor imenuje komisiju, članovi komisije po kolektivnim ugovorom moraju biti i predstavnici reprezentativnih sindikata i oni prate rad. Obzirom na mnoge medijske natpise, mnoge pretpostavka kako se sve namješta, kako se sve kupuje, kako je netransparentno, ja ću vas podsjetiti da znači prije svakog konkursa za bilo koju vrstu zapošljavanja u Javnoj ustavni Dom zdravlja Kantona Sarajevo, vjerujem i u drugim ustanovama, sva pitanja, i za pismeni i za usmeni dio ispita, objave se na našoj web stranici desetak ili 15 dana ranije, naravno, bez odgovora. I takva i isključivo samo takva pitanja budu i na pismenom i na usmenom dijelu ispita. Potaknut ovim različitim natpisima, napadima proglašavanja mene time što nisam, a što bi željeli da budem. Ja sam tražio službeno obavještenje od Ureda za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo i dobili smo obavještenje da ni jedan supervizor ni u jednom postupku zapošljavanja, u mandatu kojem ja obnašam poziciju generalnog direktora, nije prijavio bilo kakve radnje koje su u suprotnosti sa uredbom i sa zakonom. Revizorski izvještaj za 2022. godinu nema zamjerke revizije za javne nabavke. Vjerojatno ste, mislim na 21. godinu gdje je bila federalna revizija koja je tzn. period prije mene, ali nema veze, odgovorit ću na veliki broj otvorenih postupaka nabavke reagenasa. Objašnjenje koje sam ja dobio kada sam i ja čitao taj revizorski izvještaj je to zbog privremenog finansiranja, obzirom da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo usvajao Financijski plan krajem mrta, a ustanova je imala privremeni plan o prisvajanju finansijskog plana i plan javnih nabavki da je veći broj otvorenih postupaka. Nema pregovaračkih. Možda. U mom mandatu sigurno nije, garantujem. Sve su, znači, otvoreni postupci i Zakon o javnim nabavkama kaže da može biti više otvorenih postupak. Također, sredstva za dezinfekciju se nabavljaju isključivo otvorenim postupkom nikada pregovaračkim. Povlačenje velike količine sredstava za dezinfekciju nije se desilo, u '22., desilo se u oktobru '23 radi isticanja ugovora preostale količine su se povukla, ali se u Plan javnih nabavke za ovu '24 nije stavio, nije stavio postupak nabavke sredstava za dezinfekciju kako bismo, imamo ih sada dovoljno po našim procjenama. Izmjenu ugovora vezano za jedan član ugovora, znači nije se desila izmjena ugovora, bankovna garancija za LOT 3 tenderskom dokumentacijom nije ni trebala, ponuđač nije bio dužan da je dostavi, već u prekucavanju ugovora LOT 1, LOT 2, LOT 3 desila se tehnička greška i ta je tehnička greška pravljenja, ugovor odgovara tenderskoj dokumentaciji. Uniforme. Nikada u zadnjih 15, 20 godina JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo nije nabavila uniforme. Najčešće pitanje koje je bilo koje je bilo u početku mog mandata jeste i od strane sindikata i od strane uposlenika kako trebamo kupiti uniforme, direktore treba i treba da radnici trebaju dobiti zaštitnu uniformu. Formirali smo grupu, radnu grupu, odnosno komisiju čiji je zadatak bio definiše kakve bi to uniforme trebali biti, kakav izgled je bio da se razdvoje po bojama kako bi se znalo je li sa kojom stručnom spremom razgovarate, kako je to svugdje u svijetu. Već tada počinju počinju problemi u smislu da se žale pojedini uposlenici srednje stručne spreme, da ne žele da nose plave uniforme jer je to diskriminacija, zašto ne bismo svi nosili uniforme bijele boje? Onda se pravi ta specifikacija na poziv, pokušavajući, obzirom da nismo tako bogati, pokušavajući se nađe neki materijal koji će najduže izdržati, koji će trajati ne samo godinu koji će trajati bar dvije, tri godine. Na poziv se javljaju dva ponuđača. Međutim, da, da ne zaboravim, obzirom da se javilo ugovor rezervisani ugovor znači za preduzeće firme, kompanije koje zapošljavaju 50 % lica sa invaliditetom, javlja se kompanija. Bile su, čini mi se, 2 žalbe, Uredi je odbacio obje žalbe i na taj način je nabavljena uniforma. Gdje nastaje najveći problem? Po mom mišljenju u toku prvi problem je znači, u toku postupka

pojavljuje se krojač u Organizacionoj jedinici Novi Grad, koji kaže da ga je poslao jedan sindikat, da on uzme mjere, da će on da šije uniforme. Naravno da mu nismo dozvolili to da radi. Nakon toga šta se dešava. Poslali smo u svakoj organizacionoj jedinici po izboru ponuđača po 10 različitih veličina. Utvrdili smo da su ljudi govorili brojeve tek onako, pola njih nije htjelo da proba uniforme i od toga se stvorila svojevrsna drama, a ono, koliko sam shvatio, najveći je problem bio što su svi htjeli da i dalje nose bijele uniforme. Mi ne želimo nikoga da primoravamo da nosi nikakvu uniformu koja mu ne odgovara, pogotovo ne želimo da ugrozimo ničije zdravlje, ali mislim da je osnovna stvar da je medicina hijerahija, da je osnovna stvar da ljudi moraju imati zaštitnu uniforme, i to zašto uniforme jasno odvojene za ljekare, za i drugo medicinsko osoblje po bojama i vrsti ostalo. Rekao sam kompletne aparati u laboratoriju su atestirani, svi su nalazi nalazi ispravni. Zastupnica Petrović me pitala o broju doktora. Znači u toj godini smo primili 43 doktora na neodređeno i dodijelili 45 specijalizacija.

Zastupnik Avdić. U fazi smo, u fazi smo uspostave Registra imovine Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Odgovor zašto nije utopljena kompletna zgrada ja vam ne mogu dati jer je to projekat koji ni vi, a ni ja nismo radili. Radilo se, znate kako idu ti strani projekti, oni su pukovani i otprilike ni mi nismo znali šta je sadržaj sadržaj tog projekta. Zaista je prava šteta što to ne može da se uradi i ja se nadam da ćemo uspjeti u saradnji, ne samo sa Opštinom Ilidža, nego i sa drugim ustanovama koje koriste taj objekat da ćemo doći do konačnog rješenja, jer ono koliko mi znamo znači jedini dokument koji posjeduje Opština Ilidža jeste neovjerena fotokopija građevinske dozvole neke prijeratne, tako da je to proces koji treba proći da ste se vidi za tom, pa tek onda možemo ulaziti u neke ozbiljnije adaptacije ili već šta.

Zastupnik Lemezani je pitao, pitao naručivanje pacijenata online. Ako mi dozvolite, ja ću ovdje pomenuti da smo uspjeli u zadnjem periodu, ne u ovom izvještajnom, ali smo u zadnjem periodu uspjeli i našu stomatologiju uvezati, znači u računarski sistem, to je prva stomatologija koja je uvezana. Uvezali smo u call centar, tako da je moguće putem call centra sada naručivati pacijente, dobiti putem wiber poruka termine, to još uvijek nije dobro, pacijenti se moraju naručivati iz razloga kako se, hronični pogotovo, kako se ne bi stvarali gužve koje sada imamo. Akutne pacijente nikada ne možete naručiti, svakako da ih nećete nikada ni vratiti. Mislim da je osnovni problem naša i dalje potkapacitiranost i vrlo kratki termini pregleda po jednom pacijentu, 10 minuta je vrlo malo za jednog pacijenta. Zastupnik Bandić na ovo pitanje o plakatu trebam li ponavljati, mislim da sam govorio o reklamiranju na zidnim prostorima. Tužbi iz radnog odnosa u 2022. godini koji su pokrenute u 2020. godini ima 10. Odnose se na povrede na radu, priznavanje specijalizacije i razlike plate. Pravilnik o radu iz 2022. godine doživio je 2 izmjene i jednu ispravku, svaki put u skladu sa zakonom, uz prethodnu saglasnost resornog ministarstva, što se vidi i ono uvidom na našoj web stranici. Vi ste bili u pravu. Postupak nabavke sanitetskog materijala proveden otvorenim postupkom za Lot 1 i Lot 3 su bili prekoračenje cijene radi porasta na tržištu, porasta cijena, u skladu sa suglasnošću šefa ekonomske službe, jer smo u tom momentu imali sredstava dozvoljene zaključenje ugovora te je Upravni odbor dao saglasnost za zaključenje takvog ugovora.

Zastupnica Viteškić, vidjeli ste iz izvještaja znači, i dalje se nastavio trend povećanog potrošnje reagenasa. Više je razloga za to osim patologije koja je jako se iskomplikovala u Kantona Sarajevo, vidite koliko imamo bolesnog svijeta i svega. Druga stvar je što su viši nivoi zdravstvene zaštite, dobar dio usluga laboratorijskih prebacili na Dom zdravlja, također i dobar broj ustanova koji imaju porodičnu medicinu, mi smo već razgovarali o tome sa resornim i ministrom, on je upoznat, preuzeo je određene korake na rješavanju tog problema. Zavod za medicinu rada ne radi poslijepodne, ne rade ni dijagnostiku ni laboratoriju, studenti, sad nabrajam paušalno i svi ti pacijenti koji su registrovani u drugim javnim ustanovama i te druge javne ustanove dobivaju novac od Zavoda za zdravstvenog osiguranja, u stvari, određene usluge dobivaju u Domu zdravlja i mi trošimo taj novac za reagenase, ogromna je količina količine reagenasa koju sada trošimo. Nije problem, Javna ustanova Dom zdravlja Kantona

Sarajevo će raditi i dalje, samo nam onda treba promijeniti normative o broju zaposlenih i treba promijeniti količinu novca koja se odvaja, odvaja za reagens.

Zastupnica Kristić. Imamo 27 pedijataru trenutno u procesu rada, dva smo vratili specijaliste pedijatra iz penzije na 4 sata i jednog specijalistu školske medicine na 4 sata. Kako bi pomogli sada, njihov je zahtjev da radi isključivo na preventivnim aktivnostima, ne sa bolesnom djecom kako bismo pojačali imunizaciju. Imunizacija je, po mom mišljenju, dala jako dobre rezultate. 2000, blizu 2700 djece u kratkom vremenskom periodu. Ono na čemu ćemo svi zajedno morati raditi, ne samo Dom zdravlja, jeste promocija vakcinacije. Više kolega i kolegica je ovdje govorila koliko su preventivne aktivnosti jako bitne, ne postoji izum, ne postoji ništa u medicini, što je jeftinije, a spasilo više života od vakcinacije. Nažalost, ovi antivakcerski lobiji su jaki, imaju previše medijskog prostora, a mi smo se nekako povukli, nikako našem narodu, našim komšijama, da objasnimo šta je u stvari istina.

Zastupnik Čičić. Deficitarni kadrovi su, mogu sada reći, nažalost, skoro svi specijalistički kadrovi. U prvom redu nedostaje nam pedijataru, nedostaje nam pulmologa. Isto tako, ustanova već duže od 4 godine radi bez šefa pravne službe, radi bez šefa tehničke službe, nijednog inženjera nema u tehničkoj službi. Pitali ste me za broj specijalizacija hronološki, pa ću vam pročitati. Znači u 2018. godini Javna ustanova Dom zdravlja Kantona Sarajevo raspisala je i dodijelila 0 specijalizacija. U '19.- 30, u '20 i '21. također 0. Onda u '22.- 45 i u 23. - 31 s tendencijom da će biti još tih specijalizacija u ovoj godini. Pitali ste me za kapitalne projekte u '22. godini odnosi se na zamjenu fasadnih prozora u Organizacionoj jedinici Dom zdravlja Centar, sanacija fasade, sanacija toaleta u javnoj ustanovi podne obloge. Ima toga malo više. Mogu vam, ako hoćete, precizno dostaviti informaciju u pisanoj formi. To je ono što sam ja bio zapisao pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktoru na iscrpnim odgovorima. Zavod za sportsku medicinu? Nije bilo pitanja. I Opća bolnica "Prim. Dr. Abdulah Nakaš" bilo je pitanje. Izvolite.

Također, zamolit ću stručnu službu da opomene zastupnike u hodnik s obzirom da ometaju rad Skupštine i ujedno da se vrate u salu, s obzirom da su i postavljali pitanja.

Zahvaljujem, izvolite.

Samira Hajdarević (predstavnik JU Opća bolnica "Prim.dr.Abdulah Nakaš")

Hvala lijepo, dobar dan, sve vas lijepo pozdravljam i ja dolazim ispred Opće bolnice "Primarijus doktor Abdulah Nakaš". Moje ime je Samira Hajdarević. Diplomirani sam ekonomista i obavljam funkciju pomoćnika direktora za ekonomsko finansijske poslove. Obzirom da je profesor doktor Mirza Bišćević morao napustiti salu, odnosno vratiti se u bolnicu, evo, ja ću odgovoriti na ova dva pitanja koje su postavili zastupnici. Zastupnik, cijenjena zastupnica Melank pitala je vezano da li smo radili istraživanja vezano za nedostatak ovih posjeta pacijentima? Nismo se bavili istraživanjem, ali smo mi u covidu čak puštali pacijente, posjete pacijentima. Trenutno mi, jako je kratko ležanje kod nas u bolnici od 2 do 3 dana maksimalno, tako da i nema praktično potrebe za posjetama, a pacijenti koji su u ozbiljnijem stanju zdravstvenom, oni koji leže duže za njih i za takve pacijente porodice dobivaju posebne propusnice. Cijenjeni zastupnik Čičić me je pitao, kao i prošli put, šta nam je sa projektima i dokle je to došlo? Ovaj put mogu da vam kažem da smo skoro sve projekte realizovali osim sanacije fasade. To ćemo realizovati, ja se nadam u ovoj godini iz razloga što nam je Zavod za izgradnju tražio da napravimo Studiju termoenergetske efikasnosti te fasade, pa smo to stavili u Plan javnih nabavki za ovu godinu i čim realiziramo to, ići će i realizacija fasade. Znači, realizovali smo Projekat Opremanja dnevne bolnice koji je financira Ministarstvo zdravstva Kantona sa nekih cirka 240 000. To je u završnoj fazi. Zatim, kupljene su radne stanice za radiologiju u iznosu od 408 000 maraka. Uspješnom smo završili sanaciju

ventilacije i klimatizacije u iznosu 350 000 maraka, opremili smo našu kuhinju i naš vešaraj cirka 900 000 maraka. Što se tiče integracije operacionih sala čija je vrijednost 1 000 000, tu smo potpisali ugovor i u ovih par dva mjeseca će doći do realizacije potpuno ugovora. Što se tiče sanacije ravnih krovova i podova, čija je vrijednost 505 000 maraka, tu je također završena tenderska procedura i potpisan ugovor, krećemo u realizaciju. Sanacija Patologije 550 000, potpisan ugovor, radovi počeli na sanaciji. Oprema od 800 000 maraka koje je obezbijedilo također Ministarstvo zdravstva, završena tenderska procedura, kupljeno desetak aparata i imali smo sredstva u iznosu od 200 000. Rekonstrukcija liftova, potpisan ugovor i izvođač uveden u posao. Hvala vam lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. S obzirom da smo iscrpili sve ustanove, dajem riječ ministru Hasanoviću, s obzirom da je bilo i pitanja za resorno ministarstvo. Izvolite.

Molim vas da uključite ministra Hasanovića, hvala.

Enis Hasanović (ministar)

Hvala dopredsjedavajuća. Pozdrav za zastupnice i zastupnike i gledaoce. Ja u suštini nemam više pitanja. Zahvaljujem direktorima koji su odgovorili. Direktorica Zavoda za zdravstvenu zaštitu žena i materstva KS Vanesa je odgovorila na dio pitanja za papa briseve i za preventivne preglede. Nažalost, bilo je kako je bilo. Zastupnici Elzi Gaković i zastupnici Fatimi Gavrakaptanović. Zastupnik Šaljić je ustvari pitao u slučaju odbijanja pomoći pružnja hitne pomoći djetetu. Direktorica Hitne pomoći je iscrpno odgovorila na to pitanje. Isto joj se zahvaljujem. Zastupnica Marijela Hašimbegović je pitala nešto što treba odgovor, osim ovih što su odgovorili dosadašnji direktor i direktorice.

Odluka o većim pravima pacijenata, obimu većih prava je formirana komisija. Kako smo se obavezali Finansijskim planom Zavoda za zdravstvenog osiguranje, planom rada Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, komisija je formirana i imala je uvodni sastanak. Sticajem okolnosti ovdje i predsjednica te komisije u ovoj sali. Komisija je predstavnika Zavoda za javno zdravstvo koji su imali i samim svojim znanjem i obimom poslova za koji su zaduženi i pozvani da vode to, doktorica iz Zavoda za javno zdravstvo, još jedan doktor iz Zavoda za javno zdravstvo i predstavnici Kliničkog centra, Opće bolnice, Doma zdravlja, i ZZO-a rade već, to je jedna strateška odluka, uključuje broj timova, uključuje usluge koje će se pružiti osiguranicima KS, to će sve biti i sada, a biti će znatno veće i prošireno nego što propisuju standardi, normativi. Sljedeće pitanje je standardi, normativi. Apsolutno svi se slažu sa te desne strane tamo gdje su medicinski radnici, direktori i ostali i ja, naravno, da su oni loši, oni su loši u svim u nizu tih tzv plavih knjiga zadnji su iz 2018.godine. Federalno ministarstvo zdravstva pokušavamo komunikaciju s njima, predlažemo im, tražimo sastanak s ministrom u vezi puno pitanja, uključujući i ovo, al mi nismo uspjeli u tome do sada. Mi ne možemo normative i standarde promijeniti, a možemo dati veća prava nego što predviđaju standardi i normativni i to ćemo raditi, kao što rekao, mi radimo na tome. Nešto prelazak uposlenike iz jedne u drugu zdravstvenu ustanovu. To je po onoj odredbi koja se koristila ranije, ona se sada ne koristi, prelaženje to su tada neki medicinski radnici, doktori, prelazili s Kliničkog centra u Opću bolnicu ili Domove zdravlja ili obrnuto. Mi to nismo koristili. Više puta je naglašeno direktorima da ide kroz konkurse i ide, evo, dobili su odobrenje i Klinički centar i Opća bolnica i Domovi zdravlja i Zavod za bolesti ovisnosti, ustvari svi što su tražili su dobili odobrenje kratko i jasno i idu konkursne procedure, primaju se doktori, ostala zdravstveni radnici, a i nezdravstveni radnici, po konkursnoj proceduri, nema potrebe koristiti odredbe.

Zastupnica Mersiha u Hitnoj službi u Trnovu, isto je direktorica Hitne službe detaljno odgovorila i ponovo joj se zahvaljujem i svim direktorima koji su bili ovdje. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem ministre Hasanović. Sada otvaramo raspravu.

Jel ovo nema prijavljenih za raspravu? Dobro, zastupnica Hašimbegović. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Očekivala sam da ćemo imati puno više prijavljenih, no evo, iskoristili smo priliku da mi upravo budemo ti koji će otvoriti ovu veliku i značajnu temu koja se odnosi na naše zdravstvene ustanove, kroz, evo tačku dnevnog reda, izvještaje iz 2022. godine. Početkom ove svoje diskusije moram na neki način izraziti svoje nezadovoljstvo što je nekako ova Skupština, zajedno sa predsjedavajućem i vama dopredsjedavajući, na neki način usvojila parametar rada da se vrše objedinjene diskusije koje na neki način nama zastupnicima oduzima i potrebno vrijeme, a isto tako oduzima cijeloj Skupštini priliku da možda još ozbiljnije prodiskutujemo o stvarima o kojima trebamo diskutovati i razgovarati, jer sjednice i jesu mjesta razmjene mišljenja kada zajedno sa našim uvažanim direktorima i evo nama zastupnicama i zastupnicima i uvaženom ministru. Možda možemo doći

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja se izvinjavam kolegice Hašimbegović, ali zaista bih zamolila još jednom službe i evo kolege zastupnike i zastupnice koji se nalaze ispred skupštinske sale ukoliko me čuju da se malo utišaju, jer zaista, evo, ja ovdje čujem glasove i ne mogu da pratim šta kolegica diskutuje.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Izvolite nastavite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se. No, evo na neki način kažem, usvojila sam tu situaciju da, evo, i mi zastupnici iz opozicije moramo naći način i metodologiju da prihvatimo ovaj vaš način rada koji ste nam nametnuli. I nekako sam uspjela da to prihvatim na način da sve ono što su situacije koje su se dešavale u vremenu kada mi nismo djelovali kao zastupnici u Skupštini, za koje na neki način i politički ne odgovaramo, dobro je se upoznati sa svim onim situacijama i okolnostima koje su u ovim zdravstvenim ustanovama se ustvari ukazale kao otvorena pitanja, kao problemi koji će se, pretpostavljamo, u kontinuitetu kasnije javljati i to je odlično da mi onda kasnije na neki način možemo vršiti monitoring istih. S tim u vezi, htjela bi reći da posmatrajući prošlost i 2022. godinu, ne možemo izostaviti situaciju vremena covida i s tim u vezi želim da se još jednom iskreno zahvalim svim zdravstvenim radnicima i direktorima zdravstvenih ustanova koji su se na neki način izborili sa vrlo složenim situacijama koje su se dešavale u ovom vremenu. To nikako ne smijemo zaboraviti. Dakle, svi ovi izvještaji na neki način nose težinu tog vremena i oni zacijelo jesu uticali na izvršavanje plana i programa rada za kojeg ponovno podsjećam da mi kao Skupština nismo usvajali tu vrstu dokumenta. Ono što je prezentirano u ovim izvještajima, što se tiče svih zdravstvenih ustanova po pitanju financijskog presjeka, vidljivo je da sve zdravstvene ustanove su poslovale pozitivno, što je iznimno pohvalno, da dvije ustanove, to su Opšta bolnica i KCUS, da nisu dostavile svoje revizorske izvještaje. U izvještajima je navedeno da će ti revizorski izvještaji biti doneseni naknadno i jedina ustanova koja nije poslovala pozitivno, to je Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata, no, njihov revizorski izvještaj je bio pozitivan. Financijski aspekt jeste jedan od pravila i jedan od tačaka metodologije na koji način mi možemo verificirati uspješnost rada jedne zdravstvene ustanove. Dakle, pored onog što su izvršenja medicinskog programa, pored tog financijskog uspjeha, to su zacijelo i način kako je menadžment određene zdravstvene ustanove se suočio sa činjenicom

pokušaja da poboljša na neki način uslove rada. A sve ovo govorim iz razloga što svo činjenje, naravno se mora gledati iz prizme dostupnosti onoga što je zdravstvena zaštita i, naravno, kvalitet i dostupnost usluge zdravstvene zaštite prema našim građanima. Kako ćemo je postići? Pa naravno, kvalitetnim zdravstvenim i nezdravstvenim kadrovima, što bi u suštini na neki način i bila okosnica moje diskusije, kadrovska politika. Žao mi je što u ovoj objedinjenoj diskusiji nismo uvrstili Zavod zdravstvenog osiguranja jer smatram da je on kao ustanova koja je matica financiranja većine zdravstvenih ustanova na neki način trebala biti dijelom ove diskusije, jer bi onda stvari bile na neki način puno jasnije obzirom na poveznicu i situaciju da ZZO u 2022. godini, nažalost, nije pratio izvršenja finansijskog i zdravstvenog programa u skladu sa Odlukom koja je donesena u Ministarstvu zdravstva, a koja je ponovno bila poveznica sa zakonom koji je donesen na višem nivou vlasti. No, to ćemo diskutovati nekom drugom prilikom. Dakle, kao što smo rekli, sve one vrijednosti koje se trebaju gajiti u zdravstvenim ustanovama, to su kvalitetan kadar koji će imati kvalitetan broj edukacija koje će imati priliku da radi svoj, da se bavi svojim naučnoistraživakim radom. Tu je, naravno, i dobre saradnje sa resornim ministarstvom. Naravno, saradnje sa ZZO-om tu bi zacijelo bile i na neki način podrška svih u zdravstvenih ustanova između sebe i to mi je na neki način poruka svim onima koji rukovode zdravstvenim ustanovama da trebate više razumjeti jedni druge i podržavati jedni druge, jer vaša struka je uz ogromno poštovanje koje ukazujem, na neki način nedostaje ono što je podrška i pijetitet među vama, što bi zajedno na neki način bila olakšica u rješavanju mnogih otvorenih pitanja. Kada smo, kada sam spomenula kadrovska politiku, u ovom vremenu je frapantno bilo pročitati da je, recimo, KCUS imao priliku zaposliti 168, odnosno otvoriti 168 radnih mjesta za koje imao obezbijedena sredstva, no, međutim Vlada Kantona ta ista radna mjesta nije odobrila. Tu vrstu maćehinskog odnosa Vlade Kantona zaista očekujem da će se promijeniti prema svim zdravstvenim ustanovama i bez obzira na političke odnose i politiku koja kreira i utječe na rad zdravstvenih ustanova, ovo zaista ne smijemo dozvoliti jer vidite kako se dođe u određene procese da neke stvari izgledaju kao da su nepopravljive. S tim u vezi još jednom pozivam, evo i uvaženog ministra u koga zaista polažem ogromno povjerenje i poštovanje, da će smoći snage i da će smoći zaista da će osnovati tim, stručan tim, koji će zajedno s njim uspjeti otvoriti i početi rješavati mnoga otvorena pitanja sa kojima se suočavamo, a ja očekujem da će sljedeći izvještaji koji će biti poveznice sa planovima i programima rada koje smo mi kao skupština usvojili da će biti puno pozitivniji i puno bolji. Ne smijemo zaboraviti na stručnu i kvalitetnu uslugu prema našim građanima koji su ustvari osnovno svjetlo i osnovni razlog zašto danas razgovaramo o svemu ovome. Evo toliko za prvu diskusiju. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Zastupnik Bandić, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Evo, kolegica Marijela se osvrnula jednim dijelom za koji sam ja i planirao da u svojoj diskusiji dotaknem se. Dakle, jedan od velikih problema i uzročnika u osiguravanju usluga u oblasti zdravstvene zaštite jest ustvari ta kadrovska rješenja. Ja imam niz primjedbi na provođenje javnih postupaka prijema zaposlenika, posebno u oblastima zdravstvene zaštite. Direktor Doma zdravlja mi je otišao i sada nisam mogao da imam priliku da mu kažem da ono što je naveo u svom izlaganju ne korespondira sa onim činjenicama sa kojima ja raspolazem. Dakle, sasvim je jasno da postoje unutar, jel vladajuće trojke određeni (nerazumljivo) da se određeni organi možda unutar unutar javnih ustanova izmjene da dođe do nekog preslagivanja, ne znam čega već, i ovi izvještaji žele da se iskoriste, po mom mišljenju, u tom smislu. Međutim, ja slušajući direktora Doma zdravlja i ako budem posmatrao kroz prizmu njegovih izjava, utvrdit ću da je ono što je on meni rekao kada je u

pitanju zaključivanje ugovora sa izdavanje ovih panela, kako je on to rekao je potpuna neistina. Iz jednog prostog razloga zato što ja imam ovdje naredbu za privremeno oduzimanje predmeta od sudije za prethodni postupak, što znači da postoji veći stepen sumnje o učinjenom krivičnom djelu za zloupotrebu službenog položaja. Tako da njegove izjave u smislu zakonito provedenih procedura nisu tačne. Pored toga, ja ima Naredbu Tužilaštva. Kantona Sarajeva, također o oduzimanju određene dokumentacije kako se ustvrdilo da li postoje elementi za počinjeno krivično djelo, a direktor nam je to rekao da je urađeno sve po zakonu i da postoji jedna grupa ljudi u Upravnom odboru koja, po njegovom mišljenju je dala netačan stav da je bilo potrebno tražiti odobrenje Upravnog odbora, odnosno direktor smatra da nije bilo potrebno uraditi takvu vrstu saglasnosti. Nije bilo potrebno. Ja ovdje imam i stav ministarstva federalnoga u kojem također u potpuno suprotnom tumačenju odredbe zakona koji je direktor pročitao, tumačio je taj federlni ministar. U čemu je problem ovdje? Direktor je imao zaključen ugovor u prethodnom mandatu sa nekom firom, nekih 70 000 maraka. I kada ne zaključite ugovor, a prođe vrijeme ugovora, to je obligacioni odnos, on se smatra da je ponovo zaključen pod istim uslovima. Direktor je raskinuo tu vrstu ugovora i zaključio mnogo nepovoljniji ugovor. Čini mi se da je ovaj ugovor iz prvog saziva, odnosno prvobitni ugovor, bio zaključen na nekih 70, 80 000. Direktor je zaključio na 18.000, što dovodi u sumnju da je on oštetiio ustanovu za nekih 50 000 maraka na godišnjem nivou. Bar tako stoji i u ovoj prijavi, a koju je prihvatio sudija za prethodni postupak. Direktor nije tu, ali evo, nema ni mogućnost da odgovori ali ipak njegove radnje nisu onakve kakve nam je prikazao on ovdje u svom izlaganju. Što se tiče sistematizacije radnih mjesta, većina ustanova, dakle sistematizaciju radnih mjesta, nažalost potpuno drugačije shvata nego što je to zakon propisao. Većinom se to upotrebljava kada želite da neki od kadrova koji već imate, a evo da kažem pravi nam neki određene probleme želi na taj način se, evo, da kažem direktori, odnosno ti organi, da li direktor ili Upravni odbor, u ovisnosti u čijoj je dispoziciju donošenja tog pravilnika, posluži pravilnikom o sistemaizaciji radnih mjesta, kako bi se riješio određeni kadrova ili kako bi stvorio preduslove da neki od svojih kadrova koji planira da zaposli da uvede na taj način putem sistematizacije radnih mjesta. Zaista je to jedan od najpogubnijih načina kako mi urušavamo taj zdravstveni sistem. Nije to samo u zdravstvu, to se radi u javnim komunalnim preduzećima. Doći će oni sada na red, ista takva situacija i tamo. Tamo je možda čak i može se više vidjeti, plastičniji su primjeri bar oni koje sam ja dobio. Ja imam jedan primjer za Dom zdravlja Kantona Sarajeva. Prema mojim informacijama, prilikom prijema zaposlenika, čini mi se, za javne nabavke, stručnog saradnika za javne nabavke, Vlada i Ministarstvo su dali saglasnost za prijem 2021 godine. Konkurs je tek proveden 2023. godine, dakle skoro pa dvije godine se čekalo da se konkurs ne provede. Razlog zbog čega, bar je to meni dostavljeno, a imam i tu dokumentaciju, jest u stvari zato što je jedna od tih osoba je u međuvremenu radila u Domu zdravlja na tim poslovima i kćerka je, ne znam od nekoga tamo generalnog direktora za nemedicinske poslove.

I ta osoba je uspjela da u tom vremenskom periodu, dok je radila, dobije certifikat od Agenciji za javne nabavke. Ja ne znam da li postoji iko ko još je dobio taj certifikat? Ako ima možda 10 osoba ukupno u Kantonu Sarajevo, u Federaciji da dobije taj. Ja sam zvao Agenciju za javne nabavk, nisam dobio tu informaciju, ali evo, rekli su mi da pošaljem pismeno pa će mi odgovoriti. I u međuvremenu, dakle, kada je gospođa, ta osoba stvorila uslove i položila taj ispit raspíše se konkurs 2023.godine. I ta osoba, dakle, u konkursu stoji, što nikad nije bilo ranije, u sistematizaciji radnih mjesta upravo certifikat takve vrste. Ovo sada je uradila konkursarna komisija, jel koja provodi tu proceduru. Nažalost, Upravni odbor daje suglasnost na vjerojatno na ovaj, na sistematizaciju radnih mjesta. Prema mojim informacijama, tu na tu sistematizaciju radnih mjesta Sindikat nije dao saglasnost, mada u zakonu ne stoji da se treba dati saglasnost, potrebno je mišljenje i evo da uzmemo da je mišljenje bilo dostavljeno i to je OK. Međutim ono što sam rekao, dakle, i da se ta sistematizacija zloupotrebljava na jedan vrlo loš način. Nije to emanentno samo za ovu skupštinsku većinu i za ove ustanove iz oblasti

zdravstvene zaštite. To se radilo i prije, ali sad su to tako eklatantni primjeri i zaista ih ima mnogo pa ne možemo ostati, evo, da kažemo nijemi na sva ta dešavanja. Jedan od primjera, također u Domu zdravlja jeste provođenje javnog konkursa za prijem ne znam nekog, također nemedicinskog kadra, čini mi se, gdje dijete šehida nije primljeno. Ja imam tu dokumentaciju. Ovo ko je osmislio, dakle, trebalo mu jedno 7 dana sjedi da osmisli i možemo mu reći, možemo mu samo čestitati na tome. Dakle, dijete šehida dobije mogućnost da mu se priznaju bodovi koji mu pripadaju po Uredbi tamo, a onda na usmenom ispitu samo za 0,50 bodova dakle, budi primljen neko drugi. Dakle mi tu u prednost koju ste svi se opredijeliti da damo šehidskim porodicama, devalviramo na jedan potpuno degutantna način. Dakle, da osoba koja dođe na usmeni ispit dobije toliki broj glasova da potpuno obezvrijedi mogućnost šehidskom djeteta da bude primljena. E sada, ako mi neko kaže da je to uradila komisija i znate da je taj kandidat bio jako dobro spremljen, dakle, svi znamo da to u stvari nije tako. Ta osoba je radila u stvari u tom sektoru, koja je primljena, ona je radila u tom sektoru ovaj iz kojeg se na kraju i formirala ta komisija. Jedan potpuno neprihvatljiv, evo, da kažem postupak prijema u radni odnos, gdje ćemo mi tu šehidsku djecu i djecu poginulih boraca na taj način potpuno obezvrijediti, dakle, ta njihova prava koja su dobila po po nekom drugom osnovu. Pripadati šehidskoj kategoriji ili boračkoj kategoriji to je ustvari čast. To su oni koji su nas branili, omogućili nam da sjedimo ovdje, a onda mi njihovu djecu na taj način devalviramo. Direktor nije tu sada, nema mogućnost da mi da odgovor na to, ali ja imam, dakle cjelokupnu dokumentaciju i kada to pogledate, za samo 0,50 nekih procenata, dakle to ta osoba nije primljena, zaista nešto nevjerovatno. Što se tiče provođenja javnih nabavki u javnoj ustanovi Dom zdravlja, evo, direktor je iznio jednu maloprije činjenicu da u jednom Lotu prilikom nabavke određenog materijala je sasvim slučajno ili greškom bio određen jedan kriterij i onda u međuvremenu, kaže, izmijenjen taj kriterij. Vidite, kada se objavi javni poziv, ti kriteriji su javni, ne mogu se oni mijenjati. Ne mogu se mijenjati kasnije, dakle, morao bi se ponovno javni poziv provesti, pa onda, dakle, da se novi kriteriji utvrde, a ne nakon okončanog javnog poziva da neko sebi da za pravo da izmijeni te kriterije. Što je najgore, znate šta se desilo? Čak su ti ugovori prepravljani. Ti ugovori nisu prvobitni jer se sve ustvari prilagođavalo, kasnijoj situaciji. I tu postoje elementi za ozbiljno krivično djelo. E onda svi pričamo ovdje o javnosti, o transparentnosti. Ne može replika, sad. OK, hvala. A onda ćemo svi pričati znate u javnosti o transparentnosti, kako smo se oslobodili nekih lanaca, katanaca, ne znam čega sve u Kliničkom centru dolaskom novog menadžmenta. I ja to poštujem, ali nemojte da sakrivamo ove stvari, nemojte da nam ovo ne bude dostupno, nemojte da nam bude degutantno to da iznesemo ovdje u stvari da šehidsko dijete nije primljeno, to je činjenica, ja imam tu dokumentaciju, evo je ovdje, dat ću je svima kome je god potrebna. Dat ću svima dokumentaciju od Ajle Papović, sudije za prethodni postupak koja je izuzela ovu dokumentaciju da se radi o ozbiljnom krivičnom djelu. Vidjet ćemo, naravno, ne treba prejudicirati, da kažemo da će neko biti osuđen, to ne pada mi na pamet, ali da postoji veći stepen sumnji. Dakle, čim je sudija za prethodni postupak izuzeo dokumentaciju, postoji veći stepen sumnje da se radi o krivičnom djelu. Da postoji dokument ministarstva federalnog, postoji. Da postoji dokument i Upravnog odbora, postoji. To se radi zaista o radnjama koje su okvalifikovane kao krivično djelo. Sve ostalo, ukoliko budem posmatrao kroz prizmu ovoga što mi je direktor objasnio, ja mogu da vidim da su njegovi navodi bili potpuno neistiniti. Što se tiče drugih ustanova, evo, oni su nam dali odgovor na moja pitanja. Ja sam imao pitanje za Zavod za javno zdravstvo, zahvaljujem se direktorici na odgovoru. Imao sam još jedno pitanje. Također, dobio sam taj odgovor, mada to nam je dao mogućnost predsjedavajući da postavljamo pitanja iz, evo da kažem, realnog sadašnjeg vremena. I to se odnosilo na to, tako da nije bilo iz Izvještaja za 2022. godinu. Sam Izvještaj iz 2022. godine za nas je potpuno nebitan irelevantan. Mi nismo ni sudjelovao čak u tom vremenu kako bi evo mogli da donesemo neku valjanu odluku. Mislim da ovaj Izvještaj će poslužiti, kako sam to u početku i naveo, vjerovatno da se izvrši unutar koalicija obračun sa nekim

neposlušnim kadrovima, il sa onim kadrovima koji očito rade svoj posao, pa ih je potrebno potrebno ih razriješiti, pa dovesti možda neki drugi, i to imanentno za sve koalicije, nije samo za ovu. Pred izbore se obično postavljaju kadrovi i oni koji su, koji su prihvatljivi jel vladajućoj koaliciji. Ono što je zanimljivo jeste da nam nije omogućen izvještaj za 2023, a što nam je to bio primarni cilj, imamo '22 godinu. Generalno nemamo nikakav pretjeran utjecaj, osim što možemo pratiti šta će uraditi vladajuća koalicija ukoliko dođe do neusvajanja ovih izvještaja, a kako vidim i inertnost i nezainteresovanost pozicije da raspravlja pretjerano ovim materijalima, vjerujem da većina od ovih izvještaja i neće biti usvojena. To je moje subjektivno mišljenje. Naravno, vidjet ćemo kako će se završiti glasanje. U svakom slučaju, određene ustanove su pokazale da trebamo da ih odvojimo, da su pokazale jedan ažuran rad u tom periodu 2022 godine, dok drugi nisu i u tom kontekstu ne bi trebalo da stavljamo sve ove ustanove za oblasti zdravstvene zaštite evo da kažem u istu ravan. Tako da će Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu podržati određene ustanove, a ove druge, za koje smo utvrdili da nisu radili u skladu sa zakonom, sa zakonskom legislativom, naravno, nećemo podržati. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Kolega Bandić je u svom izlaganju naveo da je izuzeta dokumentacija od strane Tužilaštva vezano za, evo, neke dokumente koje je on prezentirao. Ne vidim onda u čemu je briga. Zastupnik Bandić je toliko puta ovdje naglasio da vjeruje u sudstvo, tužilaštvo evo, i ja imam puno povjerenje i neka rade ljudi da rasvijetle šta je istina, šta nije. Sve dok se to ne dogodi, nema nekoga ko je da kažem okrivljen za nešto takvo, a s druge strane, obaveza svakoga od nas, pa i zastupnika Bandića je ukoliko ima dokumente koji je sada prezentirao, da sam treba da prijavi nezakonitosti u najbližu, bilo tužilaštvo, bilo MUP Kantona Sarajevo, treba sve da prijavi da bi se postupilo pod tim. Sve ovo drugo je rekla kazala insinucije, nema ni jedan zastupnik pravo da navodi da je nešto krivično djelo ako to nije dokazano. Tako da molim da se drži dignitet Skupštine u tom smislu. Svatko ko ima dokaz ili sumnju za neku nezakonitost, dužan je i obavezan to da prijavi, a direktori i da je ovdje, ne bi imao pravo da vam odgovori. Čovjek ima temperaturu i vjerojatno iz tog razloga, kako nam je i rekao, da ste bili u sali, čuli biste da je čovjek bolestan.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Muamer Bandić. Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegice Kapo, ja razumijem da vi imate potrebu da pokušate da branite nešto. U ovom slučaju ovo je neodbranljivo. Nisam rekao, gospođice, gospođo Kapo dakle da je tužilaštvo, tužilaštvo je strana u postupku, ovdje je, sudija za prethodni postupak izuzeo dokumentaciju, što je potpuno drugačije od onoga što ste vi predstavili. Sudija za prethodni postupak ne uzima dokumentaciju onako jer kad postoji osnovana sumnja da je učinjeno krivično djelo tada sudija za prethodni postupak, uzima, dakle, dokumentaciju. I rekao sam ogradio sam se, ne trebamo mi, ne trebamo mi sada da sudimo, da li je to tačno, da li je čovjek kriv ili nije. Ali ono što jest bitno da mi je direktor pogrešno odgovorio. On je rekao da se vodi postupak na sudu o privremenoj mjeri. Ja nisam pitao za privremenu mjeru. Ovo je krivični sudija za prethodni postupak, gospođo Belma, ovo je sudija za prethodni postupak Ajla Papović izuzela dokumentaciju i piše u njoj, nema što da vam je činim dostupnom, ona je na stranici suda svima dostupna. Dokle, piše vam jako precizno o kojem se krivičnom djelu radi. A evo ako hoćete da vama ja danas da pročitate, da ponesete, da dobro proučite. I ponovo podvlačim, nisam rekao da je direktor kriv, pazite nije ovdje samo odgovornost direktora. Ima direktor dole svoju

pravnu službu ko ga je nagovorio na ovo. Dakle, da vam kažem, ovdje se radi o ugovoru koji je bio zaključen na 70 000, a vi takvu vrstu ugovora ponovo ne zaključite, već uradite sve da ne zaključite takvu vrstu ugovora i zaključite na 18 000 ugovor. Dakle, ovo je radi se o javnom novcu, o zaštiti javnih sredstava. Na ovaj način dakle Upravni odbor tvrdi, a i ja vam evo kažem da je to studija za prethodno saslušanje prihvatio da se trebao obavezati direktor na način da traži saglasnost Upravnog odbora. To je Ministarstvo federalno utvrdilo. I na bazi toga sudija za prethodni postupak oduzeo dokumentaciju. Hoće li da bude? Hoće li biti podignuta optužnica vidjet ćemo u narodnom periodu. I mene to isto, iskreno da vam kažem i mene to zanima. Ali na ovaj način, ako imate ugovor, zaključen na 70 000 maraka i vi ga raskinete i zaključite na 18.000 maraka, nemojte mi, molim vas, reći da je to u interesu građana, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Belma Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Nemojte mi dobacivati. Ja ću odgovoriti. Gospodine Bandiću, vi ste dužni i obavezni sve to prijaviti, ukoliko imate, vi ste dužni i obavezni. Osoba koja vrši nadzor, nemojte dobacivati. Osoba koja vrši nadzor nad tim predmetom isto tako obavezna i dužna to prijaviti, tako da i Upravni odbor, ako je u posjedu takvih dokumenata, a da imaju sumnju u nezakonitost, isto tako su dužni i obavezni obavijestiti najprije ministarstvo, Vladu Kantona Sarajevo, možda i jesu, evo, ja ne znam, ali u državi u kakvoj mi živimo obaveza je prijaviti takve sumnje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Muamer Bandić. Replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegice Belma, ne znam šta treba da prijavim kada je već prijavljeno. Krivično djelo je prijavljeno. Sudija za prethodni postupak izuzeo dokumentaciji. Treba da podigne optužnicu ili ne podigne. Jel me razumijete? Ne znam šta da prijavim? Ja ovo prijavljujem sada Skupštini Kantona Sarajevo kao najvišem zakonodavnom organu i izvršnoj vlasti, Vladi da vidimo šta će uraditi Vlada po pitanju ozbiljne sumnje da je počinjeno krivično gdje je Kanton Sarajevo, odnosno Javna ustanova Dom zdravlja oštećen za više od 50 000 maraka na mjesečnom nivou. I mene zanima šta će to uraditi Skupština Kantona Sarajevo? Zanima me kako će glasati ovi zastupnici? Eto to me zanima. Ovo što se tiče krivičnog postupka, pa on je pokret, šta ću ja dalje, šta da uradim dalje kada je pokrenut?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Zahiragić. Vi ste sa kolegom Bandićem završili, ne možete više, dva puta. Zastupnik Zahiragić, replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ja samo ja sam htio kolegici Kapo da pokušam da posredujem između njih dvoje, da se oboje u pravu ko Nasrudin Hodža. Kolega Bandić upravo govori da je postupak krivični u toku, a vi njemu govorite da prijavi ponovo ono što je već u toku. Vi govorite o optuživanju, a on govori i o presudi, a on govori o krivnji. To su dva odvojena pojma. I ja mislim da ste ovaj put našli da ste shvatili šta kolega Bandić govori. I pritom ja vas razumijem, samo sve vrijeme, niste baš dobro shvatili šta on govori. A u suštini, slažem se ja sa vama. Kolega Bandiću, zaista, ako imate neka saznanja, prijavite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović.

Kome? Ne možete odgovoriti zastupniku Zahiragiću jer on je replicirao zastupnici. Pa ne možete vi njemu replicirati, nije on vas spomenuo. Pa nije on vama replicirao, ajmo dalje. Zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate, riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

E, zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo ja ne znam šta da kažem nakon ovih replika, osim da dobrodošli u mandatni period trojke, jer vi ste u vlasti od 2021. godine tamo negdje s početka, kada je Forto obnovio mandat i onda smo krenuli u tu neku imali smo prošle godine sve izvještaje 2021 godine i tu ste se vi nekako malo pratili, znate, nije bio naš mandatni period, tu je bilo, na pola smo mandata preuzeli, ali sad je, evo, situacija da vi '22. godinu, konkretno kada su u pitanju zdravstvene ustanove, sve svoje, imate direktore uprave itd itd i da, za, evo, 2 godine, odnosno već 3 godine apsolutno nije ništa urađeno i unaprijeđeno, ako može samo malo predsjedavajući da vodite mir u sali, e, hvala lijepa, te da se ne samo da nije urađeno ništa, nego da je očigledno, naročito imajući u vidu ovo što je kolega Bandić rekao, da su se desila određena krivična djela. Naravno, nismo mi ovdje ni policajci ni sudije, te očekujemo da će nadležne ustanove pravosudne ispitati te navode i ocijeniti, odnosno sankcionisati i pojedince, ali isto tako i grupe ljudi koji, ako su počinili krivično djelo, zato će i odgovarati. Ja sam, evo, trudila sam se da kroz pitanja budem što konkretnija, odgovore sam dobila, djelimično. Zahvaljujem samo ovom prilikom, direktorici Zavoda za hitnu medicinsku pomoć koja mi je zaista dala odgovor na sva postavljena pitanja. Direktorica Apoteka Sarajevo je ispustila nekako, ja ću reći slučajno moj odgovor na postavljeno pitanje, ali smo kasnije u komunikaciji, dogovaila se da ćemo pismenim putem raspletljati tu situaciju koja se dešava na relaciji menadžment Apoteka Sarajevo i Sindikat radnika u zdravstvu, pa da vidimo ko je u pravu ko nije, jer to ne interesuje samo mene, kao Vedranu Vujović kao zastupnicu, nego sve ove zastupnike, ali i javnost, jer mi u suštini od novembra kada je trebala biti ova sjednica, kada se trebalo raspravljati o ovome, mi smo tada samo uspjeli imenovati Vladu i to, čini mi se, jedva, i sada imamo situaciju da raspravljamo o nekim dokumentima ponovo u '24. godini, ponovo na nečemu što se desilo prije malte ne dvije godine. Tako da očekujem taj odgovor, da vidimo ko je u pravu, ko nije na toj relaciji u Apotekama Sarajevo, čisto da bi mogli se upoznati, eventualno pratiti situaciju, dalju propitivati, ispitivati, jer, evo, kao što vidimo i novi ministar zdravstva, gospodin Enis Hasanović, je raspoložen za saradnju u odnosu na prethodnog ministra, i meni nije drago i što je prisutan tu i što odgovara na pitanje, što se stvara jedna pozitivna klima, da se u zdravstvu, ako nije moglo '22. bar '24. će se napraviti određene promjene. Također, evo, ja sam se nekako i bavila i istraživala i čitala ove izvještaje i pratila, nažalost, i medijske natpise od Hitne medicinske pomoći, od Apoteka Sarajevo, ali isto tako od DOma zdravlja i mogu reći da je zaista sramota da mi danas, evo nakon silnih tih promjena, evo četvrte godine vladavine trojke u Sarajevu da mi i dalje imamo takav takav jedan diskurs u medijima i ovdje u Skupštini, da, eto, ne rade oni ništa, ni bolje ni gore nego što su radili ovi prije. Pa vi ste bil ta promjena koju ste konstantno govorili koju i dan danas govorite, evo sad obećavate na viši nivoima vlasti da će to biti nešto vau, nešto super, a mi, evo vidimo da za '22 godinu da se apsolutno malte ne se ništa zapravo nije ni promijenilo i to je zaista sramota i to je veliko razočarenje, evo mene, prvenstveno kao građanke Kantona Sarajevo, a sa druge naročito i kao zastupnice, jer smo mi kroz, evo sigurno zadnjih godinu dana bili isključeni iz mogućnosti dobivanja informacija o situaciji u zdravstvu jer nismo adekvatno dobivali odgovore na postavljena pitanja i inicijative. I to će posvjedočiti ovdje kolege iz vlasti iz pozicije i plus što danas raspravljamo evo 13. februara o nekom, '24. godine, o nekom izvještaju iz '22. I svaki put dokle god to bude tako, ja ću svaki put govoriti da to nije normalno, da se godinu i pol dana maltene nakon završetka godine raspravlja o određenim, vrlo bitnim izvještajima. Gospodin Baltić je rekao da je na spomenutu sistematizaciju radnih mjesta u Domu zdravlja Kantona Sarajevo prikupljena saglasnost i sva 3 sindikata. On je djelimično bio

u pravu s obzirom na ovu finalnu verziju, prema mojim informacijama, ja bih voljela da je tu da me možda i demantuje, jer eventualno možemo dalje nekako raspraviti tu situaciju. Sindikat na ovu finalnu sistematizaciju koja je sada na snazi u Domu zdravlja, nije dao saglasnost te je trenutno sada u toku jedna izmjena te sistematizacije koja se radi napokon zakonski, napokon u skladu sa dogovorom, prvenstveno sa sindikatima. Zašto ovo naglašavam? Ne može niti jedan rukovodilac, niti jedan menadžment, niti jedna politika znati realne i stvarne potrebe, osim sindikata i uposlenika te ustanove i mi kao zastupnici i kao predstavnici određenih politika, bez obzira bile vlasti ili opozicija, ja smatram da se sindikat mora slušati i mora poštovati i da moramo poštovati sve ono što su potrebe i građana, s jedne strane, u ovom slučaju pacijenata, ali isto tako onih ljudi, evo zaposlenih u zdravstvenom sektoru, bez obzira bili medicinski ili nemedicinski kadar, te da njima prema njima mora biti okrenuta ta neka nova, progresivna iz temelja politika, kako je vi zovete. Ali isto tako moramo se i mi zastupnici ovdje koji smo u opoziciji biti blagovremeno upoznati sa svim tim stvarima jer vjerujete i meni Vedrani Vujović Demokratski front i cijelom našem Klubu je u interesu da mi imamo, ne da već imamo, nego da i naredni 5, 10 godina ulažemo u dobro, kvalitetno zdravstvo, jednako kao što je bitno da se ulaže i u sektor sigurnosti. Ali o tome nešto malo kasnije. Ono što želim da istaknem jeste da je generalna opšta slika zdravstva, počevši od pandemije, kada smo, konstantno se vraćam na taj covid, pa evo i danas ga spominjemo, u izvještajima za '22. godinu da situacija u zdravstvenom sektoru u Kantonu Sarajevo nije zadovoljavajuća, ali isto tako prošle godine, odnosno 2023. godine i 2020. Čini mi se 22, posljednji put urađeno, '23. godine nije urađena deratizacija u Kantonu Sarajevo. Danas samo epidemiju Morbila. Ljudi, dragi, ko da živimo prije 20 godina, živimo u 21. vijeku, neke osnovne stvari nam se vraćaju, se istorijski, koji su malte neki istorijski bili kroz te vakcinacije, imunizaciju, istrijebljene. Što? Zbog propusta koji se neki zovu proceduralne, neki zovu sloboda, kako će, na koji način, hoće li vakcinisati dijete ili neće. I danas možemo doći u veliki zdravstveni problem po cijelo stanovništvo upravo zbog određenih propusta. I meni je drago što će narednoj sjednici Skupštine redovnoj biti i ova Odluka kojom se mijenja način, odnosno pravilnik, odluka vezano za deratizaciju i meni je drago što ćemo napokon da će napraviti ćemo mogućnost što smo trebalo odraditi davno da, ta deratizacija se može raditi i mora se raditi, znači onako kako je propisano zakonom, a ne samo zato što određene procedure nisu ispoštovane ili je neko uložio žalbu da to pada u vodu. Također, moram vam reći da je direktor Pilav rekao super neke stvari. On je u suštini prvi rekao, jedini govorio o nekim realnim problemima i potrebama koje njegova njegova javna ustanova, kojom on rukovodi, to je Klinički centar, ima potrebe i šta se treba raditi, šta se treba unaprijediti. Sramota jeste ako on govori, ako je tačno ovo što on govori to je da tehničko, odnosno nemedicinsko osoblje vrijeme provodi u vrlo neuslovnim prostorijama za rad, ali isto tako, ja ću vas napomenuti, pojedine kolege bili smo u posjeti Televizije Sarajevo, ja znam da ovo malo odlazak od teme, ali isto tako, uposlenici Televizije Sarajevo i direktori i tehničko osoblje i urednici novinari rade u vrlo, vrlo lošim uslovima koji su ne samo da nije to lijepo poslovno okruženje, nego jednostavno to nije dobro i kvalitetno za život. Evo, nemam dugo, neću ići dalje od dnevnog reda, vrlo ću još kratko. Direktorica uvažena Apoteka Sarajevo je rekla jednu vrlo bitnu stvar koju ja želim da naglasim, a to je da je potrebna tematska sjednica. Mi smo kao klub više puta ukazivala na potrebe tematske sjednice i o zdravstvu, možda konkretnije o situaciji u Apotekama Sarajevo. Hoće li to biti hitna, tematska, zaista ne znam na tome da mi ovdje odlučimo, ali ja isto tako želim da naglasim da osim sektora zdravstva, vrlo je bitan sektor je, resor je resor sigurnosti. Ja vas evo molim, iskoristit ću ovu priliku da vas pozovem, prvenstveno vas rukovodstvo Skupštine Kantona da u što kraćem periodu sazovete ne samo sjednicu, hitnu sjednicu o zdravstvu, jer nam je svima ovdje prijeko potrebna, nego ono što smo tražili mi kao klubovi zastupnika Demokratske fronte, SDA i Stranke za BiH, to je hitna sjednica o stanju sigurnosti, jer ukoliko se to ne desi zaista može doći do velikih problema, posljedice ćemo, možemo osjećati svi mi. Toliko. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić se javio za riječ. Nije s nama u sali, gdje, oprostite promijenili ste mjesto, pa ne vidim vas. Izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Nije mi, nešto mi je prekidalo na TVSA tamo ono mjesto. Sad da vidimo. Dobro, zahvaljujem. Ovako, ja sam postavio par pitanja samo za Apoteke Sarajevo, tako da ću ovdje diskutovati samo vezano za tu problematiku. Dakle, šta je tu problem? Pošto vidimo da se uvažena direktorica bori, epska je to borba za opstanak te institucije jer je ona kroz raniji period bila maltene pred propadanjem. Onda moram da kažem suštinu šta se zapravo dešava u Apotekama, a to je presjek i nekih drugih stvari, pa nek građani zaključuju kako to ide. Znači, mi smo imali Fabriku duhana, pa smo imali Bosnalijek, pa smo imali Sarabon, ja ne znam se neko sjeća, pa smo imali Vranicu, pa GP Bosnu, pa Zoru, pa Famos, pa Velepekaru, pa su sada na redu Gras i, naravno, Apoteke. Dakle, to su sve i još ima desetina takvih firmi koje su propale, pa onda prodate. Pazite jednu stvar, fabrika duhana da je vodio nepismen čovjek nije mogla propast, nikako. Bosnalijek nije mogao propast, nikako.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnica Belma Kapo.

Kolega Zahiragiću, molim vas, ponašajte se u skladu sa Poslovníkom, poštujućte dignitet ove Skupštine.

Belma Kapo (zastupnica)

Možda bih imala puno razloga da ne kažem ovo, nego da kažem neke stvari koje možda nisu dobre po mene, po dio menadžmenta Bosnalijeka, ali obzirom da gore rade vrlo vrijedni ljudi kakvih u Bosni i Hercegovini nema stručnjaka, od proizvodnih procesa, tehnologa, razvojnih tehnologa, ljudi koji rade u kontroli kvalitete. Ispravka krivog navoda je da je Bosnalijek propala firma. Bosnalijek nije propala firma. Bosnalijek je danas vrlo uspješna kompanija koja izvozi širom BiH i trebamo biti ponosni na tu domaću kompaniju koja je ostala i opstala uprkos raznim menadžerskim strukturama. Ali obaveza nam je da kažemo da tu radi danas preko 1000 ljudi koji imaju redovno dobro plaćene poslove, koji imaju odlične uslove rada, koji su veliki stručnjaci u Bosni i Hercegovini na koje trebamo biti ponosni. To su ljudi koji rade u procesima proizvodnje i obezbjeđuju velike količine lijekova, kako za tržište BiH, tako i za izvoz-. Oni ne prepakuju proizvode koje vrlo često kolega Zahiragić spominje, kako domaće kompanije prepakuju proizvode, to apsolutno nije tačno za Bosnalijek. I ovaj put zaista moram reagovati jer znam koliki stručnjaci rade u toj kompaniji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Kapo. Možete nastaviti zastupniče Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ovaj naravno da Bosnalijek nije propao, ali ja kada sam rekao propao i ovo sve što sam naveo vama ja govorim propao u smislu da je propao za građane Kantona. Dakle Bosnalijek je prodan, Fabrika duhana je prodana, sve su ove firme prodane. Kada sam rekao propao, ja pričam u ime građana Kantona, a ne u ime privatnika i neki političkih struktura političara koji su omogućili da se bogate na račun građana Kantona. Napravio sam samo mali uvod kroz ovu firmu zato što je sada došlo, na red su došla Apoteke, Gras je pred izdisajem i propadanjem. Već je više od pola linija predao privatnom preduzeću. Ja govorim o politikama u Kantonu Sarajevu koje su se dešavale godinama i prije ove strukture, a sad su se intenzivirale. A situacija u Apotekama je otprilike takva iako možda uvažena direktorica to ne vidi, jednostavno ljudi sebe slažu i žive u uvjerenju da su tobož neki spasioci. To je jedan narativ

jednog predsjednika jedne stranke koja je iz SDA nastala i tako u tom smislu i svi direktori izgleda da tako sebe jednom slažu i oni faktički ne lažu više nikog jer su sebe slagali da je to. Ja sam takve i odgovore dobio ovdje. Znači, nisam ja slučajno postavio pitanje šta je JU? To je javna ustanova. Baš zato sam pitao zato što se direktorica ponaša kao da je privatna ustanova. Onog trenutka kada sam dobio informaciju da jedna osoba, koja je usput najveći stručnjak u toj svojoj oblasti u pravnom sektoru, koja je dugo godina radila tu da je dobila otkaz nezakonski, bez pravnog razloga, samo zato što je i 2022. i 2023. nije htjela da potpisuje i da radi to što je direktorica mislila da treba da se radi je dobila otkaz, i to dok je bila na bolovanju. Takav odnos spram jednog zaposlenog je mene aktivirao da se pozabavim Apotekama, a onda kada se pozabavite Apotekama, onda shvatite da povećanje plate koju su ljudi dobili da im ništa ne znači koliko su isprepadani, prije svega isprepadani, a onda mnogi poniženi itd. I jako su nezadovoljni i pitaju za pomoć, ko može da im pomogne za sve što direktorica radi samovoljno. Ne može im niko pomoći zato što ćete vi i ovaj izvještaj ćete iz '22 usvojiti, izglasat ćete ga zato što je Apoteke Sarajevo su bankomat za NiP, da se tako izrazim. I naravno da nemate računice zato što je vas baš briga za 450 zaposlenih od koje plate živi 1000 do 2000 ljudi i debelo su naskirani zadnje dvije godine. Da bi pričali o spašavanju preduzeća kao što su Apoteke ja moram onda iz ovog Izvještaja da izvučem da se radi o firmi koja se samofinancira, ne daj Bože da je još i na budžetu. I koja ima 53 poslovna prostora, 47 poslovnih prostora Apoteka, od kojih 40 u Sarajevu, 7 u Zeničko-dobojskom Kantonu. Pazite, u Sarajevu ima oko 100, 107 apoteka. Samo 40, znači više od 30 % je pokriveno Apotekama Sarajevo, bave se prodajom lijekova. Mi znamo, kako to ide, pogotovo zadnjih tri, četiri godine, koliko je trojka na vlasti. Apoteke i još bolje rade zato što ljudi više ne znaju šta da rade, kupuju lijekove da se smire. Pazite drugu stvar, ovo što se dešava ovdje sada u ovom pregledu za '22 iz drugu, a za 23. je mnogo gore, za '24. samo mjesec dana je još gore, zato i reagujem ovako oštro, zato što kada pogledate da je 2022 - 69 633000 prihod. 8 % više od '21. to bi trebala biti pohvala, 8 % je podignuta prodaja lijekova, a onda imamo drugu rubriku gdje je rasto 69, miliona 142 362, 8 % viši od 21. dakle, povećanje i rast i prihod i rashod identično u poslovanju, to nije pohvalna stvar, to ne može biti pohvalna stvar. Prihod se trebao povećati, a rashod smanjit, da se vidi da se radi i posluje dobro. Zašto se to dešav, da se povećava prihod, povećava se i rashod. Naravno, povećava se rashod vještački, odnosno izvlače se pare. Kako se izvlače pare, to ljudi teško mogu ovdje trebate biti stručnjak, trebate se baviti time da pročitate ove tabele u izvještaju, vi to ne možete, ne mogu ni ja, ali kada hoću, informišem se pa dobijem informaciju kako to sve na nivou financija funkcioniše. Dakle, najočitiiji primjer gdje možete naći koje se količine izvlače je u dvije stavke gdje se baratao, ana analize novčanih tokova. Zato sam i pitao direktoricu za te dvije stavke, dakle one decidno pišu smanjenje, pa u zagradi povećanje aktivnih vremenskih razgraničenja. Zašto je smanjenje napisano normalno, a u zagradi povećanje? Zato što je poslovanje dobro ako je smanjenje nula ili u plusu. A povećanje nije dobro ako je u minusu. Mi smo imali stavku iz 2021 357 235, u plusu, a u 2022. imamo -1404 072. to znači da je 2022. 1 000 000, i cirka 700 i nešto hiljada da bi se dobilo ta razlika je plaćeno para na aktivnim vremenskim razgraničenjima, a to vam znači da su prebačene pare bez računa. Dakle, nije ispostavljeno u toj godini. Računa. To su pare koje su izašle iz firme, ali nije se profakturisalo kroz račun i nije ušlo u završnu obradu računa. To je 1 000 700. Iza toga ide druga stavka koja piše sada, gledajte čuda, povećanje je bez zgrade, a smanjenje je u zgradama, obaveza prema dobavljačima, dakle 2021 povećanje koje treba da bude u minusu je -2 000 000, 2 025 000, itd, a 2002. Iz druge to je u plusu 1 021 000. Znači da se u toj godini desilo od prošlog poslovanja 3 000 000 u negativnom smislu, a to vam je razgraničenje stvari koje su koje nisu fakturisane i nisu izašlo iz firme. E sad kad uzmete tamo 1 000 700 da izašlo i ova 3 000 000 koje su spremljene da ne izađu, vi dobivate tu problematiku. Zašto se ovdje na prihod od 69, gotovo 70 miliona u jednoj trgovini lijekovima, gdje imate apsolutno tržište, pojavljuje dobit 350 000. Ta je dobit, istina, povećana od prošle godine za neki 300 i Kus od

1000, ali ti 350 000, to u procentualnom smislu, to je u privatnom sektoru ste propali znači ako ste ostvarili ovu dobit, a ako ste je ostvarili samo ovu dobit, a ako izvukli pare onda niste propali privatno, ali firma generalno jeste jer se vi na ovo ne možete ni zadužiti itd dakle, u običnoj trgovini od 70 miliona ta dobit treba biti bar 10 % i to vam je nekih 7 000 000. Naravno, prije. Uvaženi direktorici, to nije bilo tako, ali i ti druge strukture isto, nisu se trudile da od ovoga napravi profitabilnu firmu i da ta profitabilna firma koja pripada građanima Kantona može se upotrijebiti u svrhu građana Kantona, a ne u financiranje nekih političkih opcija. Zašto ovo pričam, zašto se ovo radi? E, ovo se radi zato što je došlo na red, kao i sve ove firme što smo imali. Neće Apoteke Sarajevo propast, ali hoće se prodati, i to po Zakonu o privatizaciji koji ste vi usvojili prije pola godine. A zašto? Zato što kada se izvuče sada, ja vam mogu pročitati, da ne bi bilo da lažem, pa da moramo 3 puta reći lažem, lažem isto ko halalosum, halalosum, znači ne lažem, imaju izvodi i mogu vam pročitati, ali neću čitati. Izvodi da je samo u ovom mjesecu januaru isplaćeno 2, 4 miliona nabavke prema Hercegovina lijeku. To isplaćivanje prema Hercegovina lijeku, pošto sam dobio odgovor da nije tačno, da je 60 % isplaćeno Hercegovine lijeku, nego da je nekih 27 %. Ako uzmete, a to ne mogu znati, ali ako uzmete iz ove stavke razgraničenja, i ovih par miliona što sam rekao, ako se to uradilo sa dobavljačima, Hercegovina lijek te '22. onda vam je to 60 %, ali nije prikazano u knjigama, pa onda slobodno može direktorica da kaže ne, ne, to je Hercegovina. Lijek je 27 %, naravno, nije prikazano u knjigama, ali će se prikazati onog trenutka kada po Zakonu o javno-privatnom partnerstvu kojeg ste vi donijeli se Apoteke Sarajevo stave, jer ćete vi da ih stavite, i kad se pojavi zainteresovani kupac Hercegovina lijek koji je ovu Apoteke Sarajevo već ubacio u milionske dugove. On sa tim milijunskim dugovima je u potpunoj prednosti u odnosu na svakog drugog zainteresiranog. A ako je u potpunoj prednosti od svakog drugog zainteresiranog on će je kupiti. Dakle, nije dosta privatnicima, nije dosta političarima da, samo smo proizvodnju lijekova u Bosnalijeku koju smo imali našu smo dali nekim strancima vani, sada dajemo i apsolutnu prodaju. Znači, mi zatvaramo kompletan proces, a neshvatljivo je da niko godinama prije, politike sve, da nitko nije iznosio, da se bar malo bori protiv toga. Ne borite se ni vi, ne da se ne borite, vi se zdušno borite da završite taj proces zato što se iz tih para i iz Hercegovina lijeka i svih tih dobavljača se na kraju financiraju političke partije, u ovom slučaju znamo koje. I tu se krug zatvara jer ne možete osvojiti vlast ako nemate pare da se izreklamirate, nemate vi dobrog rada, nemate vi dobrih stručnjaka da bi mogli tek tako. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih vas da ne zloupotrebljavate mikrofon na način da opet optužujete bez ikakve argumentacije. Pa naravno.

Evo, imate drugu raspravu. Pokažite, nemojte to raditi više. Zastupnik Samir Avdić.

Zastupnica Mersiha Mehmedagić, izvolite, imate riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući, ja imam repliku kolegi Kapidžiću. Kada pokušavate govoriti o kriminalu, izvlačenju para, ja vas molim da to ne radite preko aktivnih vremenskih razgraničenja jer ih očigledno ne razumijete, onaj, sad se i računovođe i revizori i ljudi koji radi u financijama za glavu fataju zato što vi očigledno ne razumijete što su aktivna vremenska razgraničenja. To vam je kad unaprijed platite neki trošak za narednu godinu, pa ćete vi naredne godine to poravnati papirima. Ili? Pa nije tu nikakav kriminal, to je normalna računovodstvena kategorija. Ili kada računate na neki prihod koji ćete odloženo naplatiti, ali ga vi evidentirate preko razgraničenja, tako da kada pričate o kriminalu i korupciji, nemojte bar ovlašiti stručnu terminologiju. Gledaju nas ljudi koji razumijevaju ove stvari, tako da evo pokušajte argumentovati na neki drugi način. Molim vas.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnika Kapidžić, izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ja se zahvaljujem što ste potvrdili da se nešto razumijem u računovodstvo i ovaj upravo sam to rekao, a onda sam postavio pitanje zašto bi neko, evo, vidimo na papiru, zašto bi neko 1.700.000, maraka uradio to odjednom i iznenada te godine ili Bog zna koliko ove prošle godine jel '23. Zašto bi to neko uradio znači da izbacuje pare prema dobavljaču iz neobjašnjivih razloga? Zašto se to radi? To je moje bilo pitanje i ja to nisam rekao da se tu vrši kriminal, ja kriminal vidim u čitavom poslovanju kako je tačno izveden, ja to ne znam, nemam papire, nemam dokumentaciju, to trebaju istražni organ da urade, ali ja sam rekao zašto se to radi i koji su to dobavljači, nek se iznese, jer tu vi ne možete upratiti ako imate isplatu jedne godine 1.700,000 nije to 1700 maraka, to je 1.700.000. Promijenite drastično sliku te stavke, naravno da ne možete sada pošto nema to je dobavljač koji nije dostavio fakturu na plaćanja gdje bi bila obrađena, vi ne znate prema kome je isplaćeno ili su urađena rekonstrukcija 4 poslovna prostora Apoteka ovdje, a nigdje nije zabilježeno kako je plaćeno, mislim, ima toga koliko hoćete.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Mersiha Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Vi ste kolega rekli da se na taj način izvlače pare. I kada.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

završi ova sjednica i vi budete u mogućnosti i ja da pregledamo ovaj snimak, vratite pa ćete vidjeti šta ste rekli. To se na ovaj način ne radi. Onda se ne bi ni prikazalo ko zna kako bi se onda prikazalo? Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik.

Ima zastupnik Kapidžić odgovor na repliku prije, pa onda zastupnik Davor Čičić, replika. Izvolite, zastupniče Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

I jest, ne moramo pregledavati snimak. Tačno sam to rekao, naravno, nisam dokumentovao, a ja sam to tačno to rekao jer se iz tih razloga može to raditi. Nek dokazuju, nek istražni organi istražuju, a nek ovaj strukture u Apotekama dokazuju da to nije to. Ja samo kažem da to nije baš normalno, to je jedna od stvari koje sam rekao, a tačno sam rekao to što ste rekli i hvala vam na tome što ste potvrdili da sam u pravu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić, izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Predsjedavajući, evo kratko replika kolegi Kapidžiću. Meni je stvarno fascinantno kako vi provučete kroz tu vašu diskusiju? Evo, naveli ste desetak propalih firmi i sad to valjda treba da krivicu svalite na ovu sad većinu koja je tu u ovom momentu, tako da meni nije jasno, ako se već spominju sve te firme kroz sve te godine. Mislim, nećemo sada da uvlačimo svu tu problematiku ko je kada bio na vlasti, ali ja smatram da smo svi sve vlasti koje su bile odgovorne za propast te firme i tako da nema potrebe da provlačite koje su ti momentima bili

na vlasti, nema potrebe da provlačite ovdje kao da nama fakturišete propast nekih velikih firmi. A evo, kad ste već spomenuli i Gras, ja moram reći jednu stvar, evo nakon Vlade koje ste i vi bili kolega Kapidžiću plate radnicima Grasa su kasnile 3 mjeseca, preko 400 000 000 maraka, bilo je poreskih dugova, što indirektnih poreza, što direktnih poreza, preko 5 000 000 maraka bilo je dugova po pitanju neplaćene struje, da ne nabrajam da je preko 70 000 000 maraka bilo na tužbe radnika prema Grasu. I ako se išta ne može fakturisati ovoj većini jeste to da je radilo na uništavanju Grasa? Znači ova i prethodna Vlada su radile na spašavanju Grasa, kako su god znale i umjele. I sad vi, evo, možete replicirati koliko god hoćete, ali možete pitati radnike Grasa kako sada žive i kako su živjeli za vrijeme vaše Vlade prije nego što je prije došla ova Vlada došla na vlast. Tako da ja vjerujem da ste vi imali dobre namjere tu da ste htjeli riješiti, ali zašto niste riješili? I zašto potencirate sad taj Gras kao neku propalu firmu kada evo, mnogi od tih dugova su kroz ovu vlast sanirane i to treba jasno reći. Evo, pitajte ljude u Grasu kako sada stoje i kako stojali u ta vremena. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih kolege da se drže tačke dnevnog reda, molim vas.

Kolega Zahiragić, izvolite, imate riječ. Replika zastupniku Čičiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Jeste replika kolegi Čičiću. Držat ću se tačno onoga što je on tamo izgovarao u svojoj replici kolegi Kapidžiću. Dakle, spomenuo je FDS i Apoteke, iako ni na koji način kolega Kapidžević nije nikoga optužio ni za FDS ni za Bosnalijek. Vidimo da se kolega Čičić javio, a i nije ni čudo s obzirom da dolazi iz stranke koja je provela privatizaciju i Apoteka i FDS-a na jedan vrlo koruptivan i kriminalan način. Druga tema, vrlo važna i suštinski je važna da suštinski važna, evo da završim repliku, ako može, da se ne bi sjeckali.

Ako mogu završiti, da ne bih ja se javljao ponovo, evo da završim repliku kratko, pa se javite, ispravite mi krivi navod. Kada je Gras u pitanju, kolega Čičić, vi optužujete Vladu, gospodina Kapidžića u kojoj je on bio ministar svega 8 mjeseci, za neko stanje u Grasu, a da vas ja informišem, onog momenta kada je vaš šef preuzeo vlast u Kantonu Sarajeva dug Grasa je bio svega desetak milijuna konvertibilnih maraka. Leđesi Vlade gospodina Konakovića, koja do danas imam kontinuitet sa izuzetkom tih 8 mjeseci je dovela Gras u ovo stanje i ovu situaciju. To što ste se vi zadužili preko 300 000 000 maraka, zamijenili šine po kojima tramvaj i dan danas ne može da vozi, što je posebna tema i napravili jednu akciju i na budžet Kantona Sarajeva čije će posljedice naša djeca osjećati, a paralelno s tim izuzeli Remizu iz vlasništva Grasa je posebna tema o kojoj ćemo na nekoj od narednih sjednica razgovarati sa mojim velikim zadovoljstvom.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Belma Kapo je imala ispravku krivog navoda jel tako?

Idemo prvo ispravka, pa onda replika.

Belma Kapo (zastupnica)

Apoteke Sarajevo nisu privatizirane pod broj jedan. Gras nije propao po broj dva. Ja vjerujem da kolegu Zahiragića boli to što će biti konačno novi tramvaj, što imamo nove trolejbuse, što ćemo imati najmoderniji saobraćaj u ovom dijelu Europe. Ja vjerujem da to njega boli. Istina je takva. Na njihovu žalost, imali su sve, al nisu znali, a na nas su sreću mi imamo ministra koji hoće, zna, imamo Vladu koja želi prosperitet građanima Kantona Sarajevo i ovako ćemo upadati jedni drugima sve dok se ne budemo svi zajedno držali Poslovnika. Pošto nekima prolazi, mi ne možemo dobiti poslovničku intervenciju odmah, Klub SDA može dobiti odmah, čim traži i sve dok budemo ovako svi hodali od teme.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nažalost moram vas prekinuti. Zastupnik Čičić je imao repliku, izvolite.

Davor Čičić (zastupnik)

Ja se zahvaljujem predsjedavajući. Neću da ulazim u ovu raspravu, svima je sve ovdje jasno, samo kolega Zahiragiću, nažalost, meni taj koga vi spominjete nikad nije mi bio šef, niti će biti, a vama jeste bio šef kolega Zahiragiću, tako da, tako da nemojte mene dovoditi u tu konotaciju, nema potrebe, zaista.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se.

Neću više dozvoliti nikome da replicira, niti da diskutuje na neke druge teme, osim teme koje je pred nama, a to su izvještaji iz zdravstva, tako da možete se slobodno isključiti svi koji imate replike, ispravke krivog navoda u ovom pravcu. Zastupnik Redžo Lemezan je sljedeći zastupnik. Oprostite Samir Avdić, sljedeći. Samir Avdić se javio za diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Uvijek je teško govoriti nakon kolege Kapidžića i ovih replika, zbog toga što onaj nekako, koliko god koncentrisan, onaj dođem u opasnost da zaboravim koja nam je tema. Žao mi je da i kada se radi o ovako važnoj temi kao što je oblast zdravstva, mi opet se kao sama Skupština spuštamo na nivo da idemo sa teme, raspravljamo o Grasu, toliko puta repliciramo jedni drugima, uzalud pravimo neke cirkuse za ovaj gledaoce Kantonalne televizije i na taj način usporavamo sami sebi svoj rad. Kolegica iz DF-a je onako lijepo počela svoju diskusiju kada je rekla dobro došli u mandat trojke, a to mi je nekako i šlagvort na odgovor koji je zadovoljio sigurno kolegu Bandića i mene, a naše pitanje je bilo da li je rukovodstvo Apoteka Sarajevo dostavilo dokumente nadležnim institucijama i dobili smo odgovor da jeste, te da Tužilaštvo radi na tom predmetu, a ja bih podsjetio da je direktor, odnosno rukovodstvo Apoteka u čije vrijeme se to radilo sa tim turskim lijekovima, ja molim da se malo ušute ovi iza, ne čujem sebe, sebe ne čujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaista, kolega Deviću, već treći put vas opominjem. Vi kao da ste dijete u vrtiću i nedokazni ste do te mjere da već sigurno tri i četiri puta okolo nasmijavate kolege, druge kolege ometate dok diskutujete, nevjerovatno, nevjerovatno. Pa naravno, šta ćete se drugo nego složiti. Kolega Avdiću izvolite, imate riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala, koliko neke kolege zanima ova tema najbolji pokazatelj je to da do prije sat vremena nisu uopšte bili u ovoj sali i slušali uvodničare, a također i ovo što dobacuju i odozgo čujem neko o hroktanju, neartikulirano, a ne znam šta je, šta kolega hoće da kaže. Uglavnom podsjećam da je rukovodstvo, odnosno uprava Apoteka Sarajevo u periodu koji je predmet Tužilaštva, ovaj mandat prije ovog sada, što znači mandat u kojem je i ministar zdravstva bio upravo iz stranke DF. To je samo, eto, na neki način na ono da dobrodošli u mandat trojke. Ja bih podsjetio sve direktore. Ja molim vas da kažete kolegi, evo mi non-stop dobacuje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička, dopredsjedavajuća Jelena Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Znači u skladu sa članom 92. Poslovnika, ovaj za povredu rada na sjednici smatra se ometanje normalnog rada na sjednici. Ja bih stvarno volila da TV Sarajevo snima cjelokupnu salu, dok pojedine kolege i kolegice izlažu, pa da građani i građanke Kantona Sarajevo, zaista vide kako se pojedini zastupnici ponašaju tokom izlaganja i zaista je neprimjereno i nije kolegijalno da čitavo vrijeme dobacujete kada neko od zastupnika izlaže, a pogotovo što prethodno niste bili pola vremena prisutni tokom sjednice. I stvarno, ako, evo, možemo se, mi odavde stvarno vidimo kako se ko ponaša. Znači možemo imenima kolega Zahiragiću, čitavo vrijeme dobacujete kolegama, smijete se i ometate ostale kolege u radu, pa čak i nas ovdje koji sjedimo i ne možemo da pratimo. Zahvaljujem.

Samir Avdić (zastupnik)

...Svoju diskusiju. Ukoliko se ovo nastavi dešavati, onda vi prekinite, prekinite skroz rad jer ja neću moći raditi ako mi budu dobacivali. Eto ti si sa tim neartikulisanim nekim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolege zastupnici, zaista vas još jednom molim pustite kolege da diskutuju. Poslovnička intervencija zastupnica Miomirka Melank, izvolite imate riječ.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem. Niste do kraja pročitali rečenicu. Za povredu rada na sjednici predsjedavajući može opomenuti poslanika, oduzeti mu riječ, a ukoliko ovaj nastavi sa povredom reda, može ga udaljiti sa sjednice. Svo vrijeme dok se diskutuje u ovih posljednjih pola sata ili nešto malo više dobacuju kolege iza mene i neprestano ispuštaju zvuke, neprimjerene zvuke. I ja molim da održavate red na ovoj sjednici jer imate za to poslovničke mogućnosti. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik, Samir Avdić. Nemojte više, nemojte više na ovu temu, zaista pretjerujete, pretjerujete, nemojte pretjerujete, nemojte. Poslovnička, uključite zastupnika Zahiragića.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Slažem se sa dopredsjedavajućom Pekić, sa predsjedavajućim Okerećim i sa kolegama i kolegicama. Međutim, kako da vam kažem, ima ona u Ničijoj zemlji ko je počeo rat. Ova cijela kršenje discipline je započela na način da se gospođa Melank okrenula prema nama i rekla zašto stenjete, jednom vrlo tonu, kako da vam kažem provokativnom. I u tom smislu mi smo sa njom, dakle mi se nismo okrenuli kolegice Melank, nego ona nama, i to je nema veze sa kolegom Avdićem. Ja vas molim kolegice Pekić, kada primijetite da se kolegica Melank prema nama okreće da je na vrijeme upozorite. Evo vidite, opet se okrenula, e, vidite, molim vas.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Moram vas prekinuti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ja hoću da mi ovdje imamo slobodu djelovanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza 5 minuta.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Zamolio bih zastupnice i zastupnike zaista da se drže tačke dnevnog reda kako bi mogli privesti kraju ovu tačku i polako izjasnit se po ovim svim tačkama koje smo danas prodiskutovali. Zastupnik Samir Avdić trenutno diskutuje izvolite, imate riječ, možda nastavite.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, evo, završit ću sa ovom temom držite lopova na način da evo sa ovog mjesta pozivam sve nadležne institucije da istraže i pregledaju, snimak ove sjednice i sve ono što je izrečeno i što se govori na svakoj sjednici na osnovu toga da istraže one optužbe koje se putem ovih mikrofona nađu u eteru. Ja sam i prilikom postavljanja pitanja govorio o meni veoma važnom temi stanja u Službi za transport Kliničkog centra, obzirom da i poznajem neke ljude koji rade kao vozači i s obzirom da svi mi koji smo radili u malo većim sistemima znamo koliko je za funkcionisanje jednog sistema važan svaki njegov kotačić. Mi često imamo naviku da posebno forsiramo i ovaj akcentujemo nedostatak ljekara, međutim veoma je važno i u kakvim uslovima radi nemedicinsko osoblje. I u tom smislu smatram da svi mi kao Skupština, prije svega Ministarstvo, ali i opštine u Kantonu Sarajevo, trebaju svoj doprinos dati da bi se popravilo stanje u voznom parku Kliničkog centra. Zadnje, da kažem neka vrsta donacija su bile prije 12 godina, kada je 3 sanitetska vozila Opština Centar kupila za Klinički centar, nakon toga nije bilo sličnih pomoći toj instituciji. I da i mi sami damo podršku novoj upravi Kliničkog centra, da dovedu nove kadrove, nove, nedostajuće vozače i da urade sve što je u njihovoj moći da bi sanirali objekte u kojima vozači borave te dispečerski centar u smislu završavanja tehnike, odnosno mobitela i radio stanica. Kada je u pitanju Klinički centar ja zaista, neću se dugo zadržavati na toj temi, iako bi možda politički mogao profitirati, s obzirom da se radi o izvještajnom periodu kada je tim centrom upravljala kolegica iz opozicije, ali neću, mislim da je to već puno puta ispričana tema, ali molim, eto, da se u budućnosti pazi, sve uprave da paze da se štete koje se čine kršenjem kolektivnih ugovora u Kantonu Sarajevo što manje izbjegavaju. Znači, ovdje se radi o milijunskim štetama, a što je najgore, radi se o štetama prilikom kojih se šteta napravi, prije svega radnicima, a oni su nam važni u svakoj od ustanova. Pozivam sve uprave da budu veoma oprezni kada su u pitanju kolektivni ugovori i njihovo poštivanje, odnosno poštivanje generalno radnika i njihove pozicije. Imam potrebu i da pohvalim jednu kliniku na Kliničkom centru, odnosno radi se o Klinici za hematologiju, s obzirom da i moj član porodice je baš u ovom izvještajnom periodu bio korisnik, odnosno liječio se na toj Klinici. I da pohvalim ljekare i radnike Hematologije, zaista sam prezadovoljan njihovim odnosom prema pacijentu, u konkretnom slučaju prema članu moje porodice. To generalno, kada je u pitanju zdravstvo, imam osjećaj, s obzirom da živimo u društvu, kako ja to znam često reći, niskog povjerenja, u društvu u kojemu možda ove ustanove i nemaju dobar pr, odnosno ne komuniciraju dobro sa javnošću, da se često stvara negativna slika o radu zdravstvenih ustanova, pa možda i prije svega o radu Domova zdravlja Kantona Sarajevo, s obzirom da je to nekako prva instanca sa kojom se susreću ljudi ukoliko imaju potrebu za medicinskom uslugom, s obzirom da idu u svom porodičnom mljekaru itd i naravno, samim tim što najčešće imaju kontakt sa Domovima zdravlja, da najčešće tu i nailazimo, možda i na i eventualno na neki ljude koji nisu dovoljno ljubazni ili ne budu u potpunosti zadovoljni uslugom koju dobiju u domovima zdravlja. Međutim, ja lično također bih i u tom smislu rekao da takva iskustva nemam, s obzirom na svog porodičnog ljekara, i ovaj put bi se zahvalio radnicima, prije svega radnicima Domova zdravlja, koji su nemalo prije ovog izvještajnog perioda, pa čak i u jednom dijelu ovog izvještajnog perioda herojski se borili u vremenu korone i odradili najveći dio posla i podnijeli najveći teret kada je u pitanju vakcinacija stanovnika

Kantona Sarajevo i na tome im svi trebamo biti zahvalni i trebamo pokušati i da razumijemo i njihovu poziciju, da ne bude da je sve crno. Svakako postoje i neke stvari koje i u domovima zdravlja i u nekim drugim zdravstvenim institucijama ne mogu zadovoljiti naša htjenja. I SDP u tom smislu i ne bježi od odgovornosti, kako odgovornosti u prethodnom periodu od dvije, tri godine, tako i odgovornosti u budućnosti, s obzirom da je upravo SDP preuzeo odgovornost i predložio svog ministra na mjesto ministra zdravstva u Kantonu Sarajevo i u tom smislu od odgovornosti ne bježimo, rado prihvatamo i kritike i obećavamo da ćemo i u narednom periodu biti jako aktivni u svojim namjerama da popravimo stanje u oblasti zdravstva. U tom smislu, evo, već možemo reći da je ministar i uradio neke važne stvari i kada je u pitanju problem koji je iz ovog izvještajnog perioda i mogli smo saznati to i od rukovodioca u domovima zdravlja. To su ovi problemi sa ampularnim pilulama koji je riješen prije nekih malo manje od mjesec dana. Ukidanje ovih plaćanja participacija. Evo veći broj specijalizacija, o čemu će više govoriti moja kolegica Belma Kapo i koja će nam iznijeti neke uporedne podatke kasnije da saznamo koliko je ustvari koje je godine bilo specijalizacija i onda uporedite ministre koji su vodili ovaj resor i koliko je koji tih specijalizacija raspisivao. Kada znamo, odnosno čuli smo do 13 000 000 usluga u 2022.godini, onda moramo biti zahvalni na trudu radnika Domova zdravlja koji su u ovom izvještajnom u ovom izvještajnom periodu liječili naše sugrađanine i nas. Ono što se ističe kao veliki problem i dio je teme tzv puta pacijenta i neko je to danas i spominjao, to je loša komunikacija između različitih zdravstvenih ustanova. Prije svega, a tu mislim na tri najveće, a to su domovi zdravlja, Opšta bolnica Sarajevo i Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, koji su se u nekim periodima, a posebno u ovom izvještajnom periodu, ponašali kao da nisu u istoj misiji, kao da nisu saradnici i prijatelji, nego kao da su neka vrsta, ali ne čak ni pozitivne konkurencije, nego čak u određenim trenucima kao da su protivnici, što nije dobro i što je na neki način otežavalo i komunikaciju između tih ustanova, a posebno je otežavalo eventualno prebacivanje pacijenata, na primjer iz Opšte bolnice u Klinički centar i obrnuto, pa čak i prebacivanje iz jedne klinike u drugu kliniku u samom Kliničkom centru za što je bila potrebna uputnica. I sam dosta puta morao ići po istu zato što po uputnicu ide ili pacijent ili njegova pratnja. Eto, i to je danas smo saznali tu dobru vijest novi ministar zdravstva je i to promijenio uvođenjem e-uputnica, nakon kojih će biti moguće da sa jednom uputnicom se prebacujete iz jedne u drugu kliniku u Kliničkom centru, odnosno da se na isti način prebacujete iz Opšte bolnice Sarajevo u Klinički centralnog Univerziteta Sarajevo, što je veoma važno za one pacijente čije je liječenje je malo dugotrajnije. Vidjeli smo da počinje i bolja komunikacija i da se napravilo jedno koordinaciono tijelo i mislim da je to jedan od od puteva kojim trebamo ići da bismo popravili situacija. Evo, imam još jednu minutu, pa ću još jednom samo se vratiti na Domove zdravlje u smislu imovinskopravnih odnosa, zna kolega Vreto, s obzirom da je i on bio u op Općinom vijeću Ilidža koliko su to, koliko je to veliki problem. A evo, drago mi je da se pravi ta evidencija, odnosno registar imovine Domova zdravlja je veoma važno da se i tu uključimo i da otkupimo ili na neki drugi način, u dogovoru sa opštinama prebacimo zemljište koje eventualno u vlasništvu opština na Domove zdravlja. Evo, između ostalog i da bismo mogli učestvovati u projektima poput projekta utopljanja koje smo radili u '22 godina na Ilidiži. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Avdiću. Zastupnik Mahir Dević, poslovnička intervencija.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Poslije diskusije evo kolege Redžo Lemezana, Klub SDA, pauza od polasata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Redžo Lemezan. Izvolite, imate riječ. Oprostite, zastupniče Lemezan, prvo zastupnik Zahiragić, pa. Svejedno. Zastupniče Lemezan izvolite imate riječ.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa evo, ja bih bio sam nešto sva što pripremio, a osim građanima, je li i kolegama ne znam kome da kažemo ovdje, osim direktorice Apoteka, ja više ne vidim nikome. Mi ozbiljno moramo vratiti malo dignitet Skupštine s obzirom, evo, da ako mi možemo čitav dan od ranog jutra diskutovati i slušati kolege, čitati materijale, ne vidim zašto predstavnici ovih firmi stvarno nisu tu, ne vidim ni ja adekvatan razlog. Također, svaka čast ministru Hasanoviću koji je tu i do kraja je ostao evo onaj da čuje diskusije šta treba popraviti u zdravstvu, međutim ministre, direktora tu nema. Specifično je, ja sam imao jedno pitanje za direktora Zavoda za zdravstvenu zaštitu zaposlenika MUP-a Kantona Sarajevo. Čovjek uopće nije odgovorio na pitanje jer se nije pojavio, a bilo je pitanje oko ljekarskih pregleda zaposlenika MUP-a. Vidimo da je to danas aktuelno. Mislim čemu svrha onda zastupničkih pitanje ako neko opet uzimamo da je bilo neki argumentovani razlog, međutim niko nas nije informisao ni zastupnike, a mislim ni službu zato što se čovjek nije uopće pojavio. Probao sam naći evo u njegovom izvještaju, tu te neke podatke itd, međutim, nisam ona uspio ništa osim ovog velikog pečata gdje piše jel preko čitavog ekrana Sarajevo i capaebo, pa se sjetih onog slogana da Sarajevo nikad neće biti capaebo. Htio sam svašta, kao što smo rekli reći, međutim, s obzirom, evo, kao što smo ustanovili da nema puno, puno ovih direktora moramo se sjetiti jedne izjave koja nam se svidjela od direktora Doma zdravlja koji je, evo, pod temperaturom otišao kući, ali je opet, potrudio se da ponudi iscrpne odgovore. Može bolje i mora bolje. Shodno toj konstataciji, tako ćemo i glasati za ove izvještaje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jedna kratka konsultacija sa šefovima klubova.

NASTAVAK NAKON PAUZE**Elvedin Okerić (predsjedavajući)**

Na svoja mjesta. Iskomunicirali smo, vi niste šef kluba kolega Zahiragić.

Predlažem da ne pravimo pauzu, da završimo ovo do kraja, međutim vi želite pauzu. Dobro, ništa, onda ćemo napraviti prekid sjednice i blagovremeno ćete biti obaviješteni o nastavku iste. Tako, hvala prijatno.

STENOGRAM
DRUGOG NASTAVAKA 11. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 16.02.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram Drugi nastavak 11. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam sve prisutne da svako na svoj način odamo počast poginulim za odbranu Bosne i Hercegovine paripadnicima Armije RBiH i MUP RBiH.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe, sjednici prisustvuje 23 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanja. Izostanak s ove sjednice pravdao je samo zastupnike Faruk Selmanović.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju, koje je održano 13.02.2024 godine, otvorili petu tačku dnevnog reda, završili uvodna izlaganja, postavljanje pitanje i davanja odgovora od strane predlagača. Zasjedanje smo prekinuli u toku diskusija tako da će ovaj nastavak otvaramo ga u narednim prijavljenim diskutantima, ukoliko ih ima, ukoliko nema.

Ima. Zastupnica Belma Kapo. Izvolite, imate riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Prije svega želim da se zahvalim svim zdravstvenim radnicima, nezdravstvenom kadru koji su iznijeli ogroman teret tokom 2022.godine, što se vidi iz izvještaja. Da li je moglo bolje, sigurno je moglo i radit će se zasigurno na unapređenju. Ono što bih ovaj mogla izdvojiti vezano za izvještaj Doma zdravlja iz njihovog izvještaja evidentan je ogroman broj realizovanih usluga prema građanima. To su toliko velike cifre da ih ne bih ovdje ponavljala, ali je jasno da su pojedine službe puno više opterećene od nekih drugih. Porodična medicina je izuzetno opterećena, osobito sestre koje rade i medicinski tehničari koji rade u intervencijama centralnih objekata. Dom zdravlja sigurno bi trebao raditi na unapređenju lokalnih ambulanti, odnosno na reviziji rada koliko kartona ima u tim lokalnim ambulantom, da li su on zaista po standardima otvoreni jer smo mi imali situacije da su načelnici pojedinih opština pod pritiskom radili pritisak na menadžmente ranijih, ranije menadžmente Doma zdravlja, pa su otvarani sigurno i ambulante tamo gdje nisu potrebne. Tačno je da je osnova zdravstvenog sistema dostupnost zdravstvene usluge, da je ona što bliža mjestu prebivališta svakog građanina, ali isto tako građani moraju biti svjesni, ako svoj karton prebace u lokalnu ambulantu, da on tu i ostaje, onda zaista tu treba i da dolaze i po svoju uslugu, a mi imamo situacije zasigurno da prebace karton onda odlaze i u centralni objekat za neku uslugu i tu se sigurno stvara prostor gdje nema dovoljne da kažem, pod navodnicima iskorištenosti kadra u tim lokalnim ambulantom, onda trpe ljudi koji rade u centralnim objektima. Također, evidentno je da su laboratoriji uradile ogroman broj analiza, i to duplo, skoro duplo više nego što je planirano, što nam govori o tome da nije dobar bio plan, ali da se mora uraditi i nadzor nad laboratorijskim informacionim sistemom. To odavno sam spominjala i tražila, tražila sam i od ZZO-a da i oni vrše nadzor nad laboratorijskim informacionim sistemom jer ima, dešava se sigurno kada biste vi sad uzeli listing koliko se ljudi šalju na neke pretrage. Događa se da ljekar prosto zakači opciju ol, pa svaki put čovjek uradi analizu i biohemije i hematologije, a možda ona nije prijeko potrebno, nego samo određene vrste pretraga. Pedijatrija bih mogla reći da gori koliko je opterećena. Nažalost, zbog nedostatka kadra pedijatri rade i produženo zasigurno. Centar za mentalno zdravlje. Što se tiče stomatološke službe, evidentno je koliko su odsjeci oralne hirurgije opterećeni u odnosu na druge. Evidentan je vjerovatno gubitak resursa unutar možda specijalističkih službi pojedinih i unutar ovih lokalnih ambulanti gdje nema možda ni dovoljno kartona, i to predstavlja zasigurno prostor za unapređenje rada Doma zdravlja. Ono što je još evidentno jest da su konkursne

procedure u Domu zdravlja dosta duge, dosta dugo traju i sigurno i ovo predstavlja prostor gdje oni mogu da unaprijede svoj rad. Što se tiče Kliničkog centra prosto kad bi čovjek čitao izvještaj obični čitalac, kad bi čitao njihov izvještaj, on djeluje kao onako klinika Schwarzald, sve je krasno, divno, toliko unaprijeđeno da skoro i ne treba nikakvo unapređenje, skoro na svakoj stranici imate jednu rečenicu gdje kaže realizovano unapređenje pružanja zdravstvenih usluga na zadovoljstvo korisnika usluga. Mi svi živimo u ovom gradu, znamo šta je istina, šta se sve dešavalo u toj 2022. godini. Između ostalog, upitno je kako to oni mjere zadovoljstvo korisnika, koje su mjere pa su došli do ovakvog podatka. Ako se sjetite prije neka 2 mjeseca, mislim da je tako bilo, imali smo ovdje razmatranje Plana i programa Kliničkog centra gdje je bio profesor Granov kada smo došli u neku da kažem koliziju oko njegovih tvrdnji i onog što je pisalo u izvještaju, pa je u planu, radilo se u ugovoru sa Ači Badem klinikom, gdje je on tvrdio odgovorno da taj ugovor nije potpisan, na stranci je stajalo da je potpisana dokumentacija. Evo mi opet ponovno ovdje imamo u njihovom Izvještaju o radu za kardiologiju, da je potpisan ugovor sa Ači badem klinikom u Turskoj, AKH Beč Austrija, Institutom za zaštitu majke i djeteta dr. Vukas Čupić, Zemun, Srbija za liječenje urođenih srčani anomalija. Nije sporno, djeca moraju dobiti uslugu i treba da sarađujemo sa velikim zdravstvenim ustanovama, ali se postavlja pitanje šta se radi na tome da mi vratimo u Sarajevo, u Klinički centar Univerziteta u Sarajevo usluge koje smo imali nekada, gdje su dolazili iz drugih centara u Sarajevo? Mi smo sada došli u situaciju da skoro na svakoj stranici u njihovom izvještaju možete vidjeti saradnju sa nekom klinikom, gdje mi odlazimo tamo po neke usluge. Istovremeno ste čuli iz Izvještaja direktora sadašnjeg v.D. direktora dr Alena Pilava, da su objekti u Kliničkom centru mnogi srušeni preko 4000 kvadrata i da sada oni žude za prostorom. Mi imamo hospis u Kantonu Sarajevo vrlo malog kapaciteta od prije nekih dva mjeseca. To je bio idealan prostor gdje se moglo tako nešto tako nešto otvoriti. Doći ćemo sada u situaciju da se ponovno neke zgrade moraju graditi, a mogle su se zasigurno renovirati i staviti u službu usluge koju Klinički centar pruža. U Federaciji Bosne i Hercegovine se izdvaja čak 10 000 000 za vantjelesnu oplodnju na godišnjem nivou. Neka se izdvaja da ljudi imaju uslugu, ali je sramota da mi u Bosni i Hercegovini, u Federaciji Bosne i Hercegovine nismo razvili, nismo napravili kliniku na kojoj ćemo pružiti uslugu za naše buduće mlade majke, tako da evo i ovo prostor na kojem Klinički centar mora da radi. Transplantacije su tek priča za sebe i ovo je malo vrijeme za koje ja bih mogla, ne bih mogla iznijeti sve vezana za to. Epidemiološke službe Kliničkog centra skoro da i ne postoje. Oni u svojim sistematizacijama izgleda nemaju diplomiranih inženjera sanitarnstva, pa se postavlja pitanje ko to vadi računa o sterilizaciji? Kod tamo vrši nadzor? Da li ti ljudi koji vrše nadzor uopće imaju adekvatnu spremu da to rade jer jedna mala Opšta bolnica koja je daleko manja od Kliničkog centra npr ima tri inženjera sanitarnstva. Ovo je prostor na kojem će se sigurno u narednom periodu morati raditi, kojim se treba također pozabaviti menadžment Kliničkog centra. Veliki je izazov prema njima da vrate povjerenje građana u ono što oni radi. Što se tiče Apoteka Sarajevo prvobitno nisam mislila bilo šta komentarsati o tom Izvještaju, međutim, iz uvodnog izlaganja koje je direktorca iznijela evidentno je da se povećanje plata farmaceutima u toj zdravstvenoj ustanovi, ono je pohvalno, direktorca je to i naglasila, ali na neki način to, kao sada može potencijalno predstavljati problem za opstanak rada Javne ustanove Apoteka Sarajevo. Prošlo je vrijeme kada su magistri farmacije u Apotekama imali daleko manja primanja od svojih kolega u Domovima zdravlja, čak i po 600, 700 maraka. I ta vremena se neće vratiti vjerujte mi. Apoteka je mjesto gdje pacijent prvo dođe u apoteku pa traži savjet od farmaceuta jer tamo nikad niko nije vraćen, a da mu nije pružena usluga. Tamo niste nikad došli a da je neko prema vama bio drzak, uvijek ste dobili toplu riječ i neki savjet do doma zdravlja, tako da ovo ne može biti uzrok, ne smije biti uzrok da Apoteke dođu u problem svog poslovanja. Ono što ću ja insistirati kod ministra i kod Vlade i slažem se, evo, sa direktoricom Apoteka, koja je jasno ovdje iznijela da je i za neku tematsku sjednicu o Apotekama. Mi moramo naći model kako da te Apoteke funkcionišu

unutar sistema jer je to Javna ustanova Apoteke Sarajevo kojima je osnivač Kanton, a one od Kantona, da kažem, skoro nemaju ništa, nego su, eto, samohrana firma. Mora se uraditi sigurno neka reforma u tom smislu, tako da ljudi imaju svoje plate u sistemu možda Zavoda zdravstvenog osiguranja, jednako tako da dobit od njihove zarade, evo da kažem Apoteka Sarajevo ide u državnu zajedničku kasu, gdje bi se moglo koristiti za projekte od interesa za Kanton Sarajevo. Sigurno to možda zakonski nije moguće, ali svaki se zakon može izmijeniti. Ovo je prostor na kome treba raditi. Kad pogledate izvještaje svih drugih ustanova za ovaj period, apsolutno smo mi svjesni da su ove stvari koje se dešavaju u zdravstvu veliki izazov. SDP se hrabro uhvati u koštac i preuzeo odgovornost da vratimo povjerenje građana u zdravstveni sistem, tako smo da bismo zaustavili strašan egzodus zdravstvenih radnika u vrijeme našeg mandata povećana je plata zdravstvenim radnicima za oko 30 %, po prvi put su potpisani kolektivni ugovori sa svim sindikatima jer znate da tu imamo tri sindikata. Tako je danas osnovna plata ljekara opće je prakse koji tek počinje da radi osnovna plata 2445 maraka, specijaliste je 2934 marke, medicinske sestre je 1369, a odgovorne medicinske sestre 1960 maraka. To je osnovna plata zdravstvenih radnika u Domu zdravlja, na to dolaze neki procenti za uslove rada, zavisi ko gdje šta radi i dosta su veće plate u bolnicama. Sigurno da ćemo i dalje imati dobru saradnju sa sindikatima i da ćemo i dalje poboljšavati kako ove uslove, tako i same uslove rada zdravstvenih radnika. Pored toga, raspisan je dosta veći broj specijalizacija. Mi smo svjesni da u prošlosti nije bilo sistemskog znavljanja kadrova pa evo, ja ovdje imam jedan podatak gdje građani jasno mogu vidjeti kako je bilo 2018. godine kada je bila neka prethodna vlast i sve prethodne Vlade, da se razumijemo, nisu dovoljno ulagale i mi smo sada došli u situaciju da nemamo sve ove specijalnosti, pedijatra, interiste, radiologe, da ne nabrajam. 2018.godine, evo u Domu zdravlja samo 0 je bilo specijalizacija, 2019. je raspisano 30, 2020- 0, to vam je onaj period kada je došla "Petak 13", 2021. isto 0, to je bio period opet izmjene vlasti. 2022. smo mi uspjeli nadoknaditi dio, pa je bilo 45. I 2023. je 31 specijalizacija. Ovi ljudi nisu odmah u sistemu jer im treba 5, najmanje 5 godina da se iškoluju, vrata se u svoje matične ustanove. Kao odgovorni poslodavci potpisani ugovori sa svim specijalizantima da su dužni da rade dupli staž u odnosu na ono, ako su 5 godina specijalizacija, dužni su 10 godina da rade unutar svoje ustanove, tako da je ovo jedna od mjera kojom se mi brinemo da se ovo stanje koje smo, evo koji su nam, evo, predstavili i direktori, svi su rekli da može dosta bolje, nije bilo dobro i radimo na unapređenju. Postoje i sigurno, jasno je da postoji ovdje problem i u komunikacijama unutar zdravstvenog sistema, pa smo imali jedno vrijeme probleme komunikacija sa bolničkim ustanovama, sa ustanovama primarne zdravstvene zaštite. Jako mi je drago da je ministar Hasanović napravio, evo prije par dana koordinaciono tijelo po kojem će svakodnevno komunicirati zdravstvene ustanove unutar Kantona Sarajevo, jer samo tako možemo popraviti stanje u zdravstvu i vratiti povjerenje građana u zdravstveni sistem. I budite sigurni da ćemo raditi na tome da vratimo to povjerenje za dobrobit svakog građana u Kantonu Sarajevo. Ono što bih ja, imam još dovoljno, evo kratko prostora, zamolila, evo i ministra, a svakako ću poslati kao inicijativu ka Kliničkom centru da olakšamo onkološkim pacijentima, na način da se na Onkologiji kupi jedan hematološki brojač, gdje bi pacijent kada dođe na kemo ili radioterapiju, a potrebna mu je analiza krvne slike, mogao tu izvaditi uzorak krvi. Ta analiza traje 7 minuta i onda ide i kod ljekara za procjenu može li ili ne može primiti tu svoju radioterapiju, a danas je to ovako: pacijent dođe u dom zdravlja, izvadi krv, dođe popodne po nalaz, sutra ide na Onkologiju, čeka pregled i onda mu ljekar može reći loši su vam parametri, ne možete primiti radio ili kemoterapiju. Te reagense oko kojih se uvijek, da kažem, svađaju pod navodnim znacima zdravstvene ustanove, oni idu iz iste kase, idu iz Zavoda zdravstvenog osiguranja, tako da nema nikakve potrebe da se pacijenti koji sa najtežim oboljenjima, kao što su onkološki pacijenti, vraćaju i tako šetaju od Doma zdravlja do Kliničkog centra, jednostavno je doći na Klinički centar, uzeti uzorak krvi, dobiti nalaz, to sve

traje 15 minuta, ići kod ljekara odmah, ljudi ne hodaju sa takvim dijagnozama. Pa evo, molim ministra za unapređenje i u ovoj oblasti. Toliko za prvu diskusiju. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Pa nekako kolegice Belma vi svaki put kada govorite, to je ono što kažu običaj da vam se treba replicirati. Ne znam u kojoj ulozi se vi kao zastupnica, doduše ispred SDP-a, postavljate u ulogu nekoga ko nama sada ovdje treba da objasni da je SDP u proteklom mandatu unaprijedio zdravstvo u Kantonu Sarajevo. Nisam siguran da je danas bolje stanje u Hitnoj pomoći u Kantonu Sarajevo nego kada je tamo bio direktor dr Adem Zalihić. To znate i vi i ja. Nisam siguran da je bolje stanje u Apotekama u Kantonu Sarajevo u odnosu na predhodnika čini mi se koji je bio iz DF-a. Šta više je, dobro je gore. U Domu zdravlja, ako sam vas razumio, vi smjenjujete vašeg direktora, danas bi trebalo da ga smijenite, jel da mu ne usvojite izvještaj?

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Ja direktora Doma zdravlja uopšte nisam spomenula, a još manje da ga smjenjujemo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Nastavite, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Što je sad ispravka ovdje bila? Pa jesam ja rekao da ste ga vi spomenuli? Pa nisam kolegice, ja samo skeniram stanje u ustanovama iz oblasti zdravstva. Ako kažete da je krivi navod, recite šta sam krivo kazao, znači, ja sam kazao da izgleda da vi smjenjujete svog direktora. Toliko je dobro u Domovima zdravlja da vi hoćete da oborite čovjeku izvještaj, ako sam dobro razumio, možda griješim. Evo, vidjet ćemo kako će biti glasanje. Stanje na Kliničkom centru ćemo tek vidjeti. Ono što je danas evidentno, npr možete otići sada već koliko je sati otprilike samo da pogledam 10 i 15, ja vjerujem da već 1/4 doktora nije na Kliničkom centru, da je negdje na kafi ovdje u Kantonu Sarajevo, do džume ih znači neće biti 2/3, ali evo, s obzirom da se vi nalazite u jednoj rovovskoj borbi za tu poziciju generalnog direktora Kliničkog centra, ja mogu i razumjeti da u ovom momentu nismo sigurni još na koga tu odgovornost da prebacimo. Zavod za zaštitu uposlenika MUP-a Kantona Sarajevo, ustanova iz oblasti zdravstva koja izdaje ljekarska uvjerenja u toj istoj ustanovi pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova ne znam koliko godina nisu uradili ljekarski pregled. E sada, pošto vi tvrdite da ste unaprijedili zdravstvo u Kantonu Sarajevo, ja sam morao zaista replicirati da vam postavim evo ova pitanja šta ste to vi unaprijedili u zdravstvu u Kantonu Sarajevo? Za vas je misaona imenica put pacijenta u Kantonu Sarajevo koji ste nam obećali prije pet godina? U kampanji ste, znači, prije pet godina rušili vašu vlast prethodnu, odnosno vašeg sadašnjeg koalicionog partnera koji je mjesni odbor od SDA, jedna odmetnuta grupa, pričali ste te priče i evo šta ste ljudi unaprijedili, mislim. Ne želim da ulazim u raspravu, replike, ali ne mogu zaista da prešutim da ste vi nešto unaprijedili. Evo recite šta ste unaprijedili da i mi kažemo jeste unaprijedili ste. Evo, hvala dopredsjedavajuća.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Viteškić, niste se prijavili. Replika zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća i oprostite što se nisam bio prijavio na vrijeme. Selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem malih ekrana. Pa evo, kolegica Kapo je iznijela niz elemenata i razloga koji, po njenom mišljenju, ukazuju da je zdravstveni sistem u Kantona Sarajevu u vremenskom periodu vladanja "Trojke", a posebno ističe tu SDP podignut na višu razinu. Ono što ja znam da je nama bio ovdje obećana reforma zdravstvenog sistema u nekom prethodnom periodu i ne vidim da je to obećanje ispunjeno, ja ne bi poredio sad rad tih zdravstvenih ustanova sa radom prethodnika, već bi poredio sa onim obećanjima koje je ustvari stranke "Trojke" su iznijeli u svom dokumentu, a koji tamo mi imamo i koji je bio javno do nedavno, gdje imamo tamo 300 nekih mjera, ako budemo to poredili kolegice Belma ovo sadašnje stanje i stanje u ovo iz 2022 godine, onda ćemo vidjeti da vaši navodi nisu ni djelimično tačni. Ako govorite o Domu zdravlja i o prijemu zaposlenika, ja sam vam prošli put govorio na koji način je vršen prijem zaposlenika u Domu zdravlja. Dobijete mogućnost da raspisite konkurs od strane Vlade ili Ministarstvu u '21. godini, vi to provedete u '23. godini. Kada kažem vi, mislim sada na Dom zdravlja, ne mislim sada na SDP, nego na Dom zdravlja, u Domu zdravlja ste i vi radili u tom vremenskom periodu, pa u tom kontekstu i govorim. Dakle, sačekate da uslovi određeni koji su potrebni za primanja konkretnog kadra koji želite da provedete, sačekate da se to ostvari pa onda raspisete konkurs i primite tu osobu. I ta osoba ju neposrednom srodstvu sa pomoćnikom direktora, ne znam za pravne i kadrovske poslove. To nije javno transparentno ono o čemu vi nama govorite. Imali smo postupak prijema gdje je šehidsko dijete ili dijete borca nije primljeno, iako ima bodove koji mu daju mogućnost. Dakle, šta ste vi uradili kroz prijem tih zaposlenika? Dakle, društvo se opredijelilo da određene vrijednosti kroz norme ugradi, a prvenstveno mislim na tu boračku populaciju, da im damo prednost pri zapošljavanju, a onda kroz procedure nađete nekoga ko će osmisliti da kaže potpunom devalvira vrijednost boračke kategorije i onda primite nekoga tamo po većem broju bodova. Jel to javno i transparentno? Jel to ovo što vi kažete da se unaprijedio taj zdravstveni sistem i prijem zaposlenika? Ako je to opredjeljenje "Trojke", a ja ne mislim da je "Trojka" opredjeljena, mislim da tamo pojedinci, dakle više daju prednost, ne zakonskim obavezama nego partikularnim interesima. Dakle, mi partikularne interese stavljamo u prvi plan u odnosu na zakonske obaveze i mi sada nismo primili dijete poginulog borca ili šehidsko dijete. E to su razlozi zbog čega djeca odlaze odavde. Mi im damo neko pravo, a onda im kroz procedure oduzmemo to pravo. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Viteškić.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Dobar dan svima. Pozdravljam sve prisutne i naše gledaoce koji nas prate putem malih ekrana. Zahvaljujem se direktorima javnozdravstvenih ustanova Kantona Sarajevo koji su bili sa nama, a posebno onima koji su ponudili odgovore na moja postavljena pitanja. Za početak jedna ispravka. Kroz ranije diskusije zastupnika mogli smo čuti da je ukinuta participacija. Ukidanje participacije samo je najavljeno, ona će biti ukinuta 26.02 na našoj sjednici koja u dnevnom redu ima Odluku o stavljanju van snage Odluke o ličnom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite i snošenju troškova liječenja na teritoriji Kantona Sarajevo. To je, je li mala ispravka, jer su i uposleni u zdravstvenim ustanovama, a i građani imali dilemu zašto se, je li to nije rješavalo, nailazili su na različite probleme. Znači, kad se donese Odluka o stavljanju van snage ranije Odluke, bit će ukinuta participacija, što evo također pozdravljam. Svoje kratko izlaganje, počet ću sa Javnom ustanovom Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Direktor je na početku svoga izlaganja rekao da je radio, da su radili, ali da su radili, da su mogli mnogo bolje. Ono što ja lično mislim da je

dobro je što je u 2022. godini uveden interni oglas u Javnoj ustanovi Dom zdravlja Kantona Sarajevo. Znači donošenjem Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, stvoren je formalno pravni je li okvir za objavljivanje internog oglasa. Ovdje su, je li mogli svoje pravo ostvariti uposlenici koji su uz rad školovani uglavnom na Fakultetu zdravstvenih studija i ustanova je, naravno, sa njihovim dolaskom dobila posebno u Call centru, palijativnoj njezi, patronaži, a popunjena su i neka odgovorna radna mjesta koja su godinama bila nepopunjena. Zašto hvalim ovaj interni oglas? Zato što su putem ovog internog oglasa, je li zadovoljene i potrebe više njih, znači djece šehida koja su završila visoko obrazovanje, a nisu to mogla da riješi do uvođenje ovog internog oglasa. Direktori zdravstvenih ustanova kod kojih je izvršena certifikacija i akreditacija s ponosom su govorili o tome i to je stvarno za svaku pohvalu, međutim ono što zamjeram direktoru Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo je to što od 2022 nije iznašao ni financijske mogućnosti ni organizacione da na bazi onoga što je bilo u Domu zdravlja certificira bar 15 timova porodične medicine. Ja razumijem da uposlenici nisu motivirani da rade na ovome zbog svoje opterećenosti velikim brojem pacijenata, zbog nemogućnosti da budu stimulirani, ali evo, nadam se da će u narednom periodu, s obzirom da Javna ustanova Dom zdravlja ima sve pretpostavke da radi ovaj posao, niz koordinatora kvaliteta, facilitatora, vanjskih ocjenjivača, predavača. Znam dobro tu bazu i nadam se da će u narednom periodu i ova ustanova krenuti da recertificira i reakreditira svoje pojedine službe. Zavod za javno zdravstvo je dosta kritikovan i ja sam imala par pitanja za direktoricu, hvala, dobila sam odgovore. Međutim, ono što joj sugerisem je da ovaj Zavod, što je njegova obaveza, izradi Studiju o zdravstvenom stanju stanovništva, higijenskim prilikama i zdravstvenoj djelatnosti na području Kantona Sarajevo sa prijedlogom mjera za poboljšanje, poboljšanja stanja. Zadnja studija je bila 2020. godine i bila sam u ovoj Skupštini. Polučila je jako konstruktivne diskusije, čak i dodatke nekih mjera koji su trebali, koji su bile predložene od Zavoda za javno zdravstvo, pa evo '21., '22. i evo već je vrijeme '23. da na dnevni red ove Skupštine dođe i ta Studija koja će nam pokazati možda mnoge stvari koje ne znamo o funkcionisanju zdravstvenog sistema. Zavod za zaštitu zdravlja studenata, dobila sam odgovor od direktora. Mislim da je konačno vrijeme od 2019. godine stalno je vd da se konačno izabere, jel direktor i da se uhvati u u koštac sa problemima koje ima ovaj Zavod, da stvarno ne bude između ovolikih zdravstvenih ustanova crna rupa i sa gubitkom u poslovanju. Direktor Zavoda za zaštitu uposlenika MUP-a nije bio s nama, nismo dobili odgovor nadamo se je li da će u narednom periodu jel da će se učiniti sve da se uradi sistematski pregledi i psihološki pregledi policijskih službenika. Pod kakvim su oni stresom, najbolje znaju ljudi koji izlaze s njima na teren, možda čak i više nego ljekari, jer su tu uposlenici koji dolaze na razne situacije, saobraćajne nesreće, situacije u porodicama koje su jako dramatične i stvarno treba obaviti pregled i vidjeti koliko ti ljudi mogu da se nose sa tim stresom i, naravno, birati one koji će moći da se uhvataju u koštac sa svim onim što nosi posao, teški posao policijskih službenika. Zahvaljujem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Dopredsjedavajuća Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Pozdrav svim prisutnima u sali, kolegama i kolegicama, te predstavnicima zdravstvenih institucija koji su danas ovdje prisutni, kao i našim gledaocima. Ja ću se u svom izlaganju ukratko osvrnuti na neke bitne odredbe koje se tiču ovog izvještajnog perioda 2022. godine, ali ću se malo i osvrnuti vezano za moja očekivanja kada je u pitanju zdravstvo i oblast zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo. Prvi put u 2022. godini u Bosni i Hercegovini uvedena je HPV vakcina. Ne znam zašto sa ovoliko čekalo na ovu vakcinu kada

znamo da svaka treća žena u Bosni i Hercegovini umre od raka grlića materce. I zaista ovo naročito želim da naglasim i da pohvalim tadašnje rukovodstvo, a u kojem znam da je sudjelovao i aktualni ministar Hasanović, da se konačno evo i da djevojčice i u Kantonu Sarajevo imaju mogućnost da se vakcinišu i zaista ogromne pohvale na tom. Ne znam što, evo prethodno, stalno se nešto raspravljamo kako je bilo prije, kako je bilo sad, ne znam zašto se ovoliko čekal na HPV vakcinu koja je jako važna za zdravlje žena. Drugi segment koji stalno ponavljam ovdje u sali zajedno i sa kolegicom Belmom Kapo jeste analgezija kada su u pitanju ginekološke intervencije, prirodni porodi. I sve ću o tome govoriti i biti uporna zajedno sa svojom kolegicom, dok ne budemo imali pisanu proceduru u Općoj bolnici, na Kliničkom centru, da žena kada dođe u '21. vijeku, da se i podrazumijeva, da ima pravo na bezbolan, prirodan porod. Epidural je zlatni standard u svijetu i mislim da zaista svako treba da izabere da li želi bezbolan prirodan porodi ili ne, i mislim da je to poražavajuće za nas u Kantonu Sarajevo da, evo, kao što ste i čuli u uvodnom izlaganju, vd direktora Kliničkog centra, ima i nema. Znači, ako vam se potrefi, zvijezde vam se sve poklope taj dan, onda ćete vjerojatno dobiti bezbolan prirodan porod da je prisutan i anesteziolog i sav taj tim ljudi koji čine da dobijete tu vrstu usluge. Postoji spremnost, postoji zainteresovanost. Zaista imamo jako puno vrijednih doktora, doktorica i čitavog tima od babica, medicinskih sestara, ginekologa koji zaista žele da uvedu ovu oblast, ali nekako sve ide jako sporo i tromo i ja se nadam da će se to ovaj i promijeniti. Kada je u pitanju Dom zdravlja, naravno da uvijek može i mora bolje i zdravstvo je takva oblast gdje se kontinuirano mora ulagati i gdje kontinuirano moramo poboljšavati i procese i procedure i svi smo svjesni da kada i dođemo sami u Dom zdravlja, da, morat ćemo čekati jel da nas doktor primi, posebno ako nismo naručeni, ali to je nešto što na čemu se mora kontinuirano raditi. Evo, kolegica Belma je upravo govorila o brojevima specijalizacija i ono što je evidentno jest da nama nedostaje kadra u Domovima zdravlja i ja se nadam da će se, evo, to na čelu i sa resornim ministrom, ovaj promijeniti u budućnosti. Ja ću samo još jednom ponoviti zbog javnosti: znači, 2018. smo imali 0 specijalizacija u Domovima zdravlja, 2019. - 30, 20. i 21.- 0, 2022.godine je 45 specijalizacija i '23. godine 31 specijalizaciju. Kao što je kolegica Belma rekla, to je proces koji traje, nisam iz te oblasti, ali treba jako puno vremena kako bismo vratili kadrove i povjerenje u naš zdravstveni sistem. Kada su u pitanju plate radnika, one su rasle oko nekih 30 % kada je u pitanju zdravstveni sektor, zaista ne vidim zašto se tokom izlaganja direktorice Javne ustanove Apoteke Sarajevo toliko potencira taj rast plata? Opređeljenje "Trojke" jeste da se poboljša položaj radnika i to smo već pokazali u drugim resorima. Evo upravo ovaj vidim, tu je s nama ministrica Pavić Pečenković, gdje smo povećali plate i oblasti socijale poslije toliko vremena, tako da plate rast plata ne smije biti uopće rizik da bi neka institucija opstala. Odgovornost je na menadžment te institucije da iznađe dodatne prihode i da obezbijedi bolji položaj radnika, ne samo u Apotekama Sarajevo, nego i u svim zdravstvenim ustanovama, pa i u ostalim oblastima na nivou Kantona. Posebno želim da pohvalim evo ove skorašnje aktivnosti koje smo imali, a tiču se ukidanje parcipacije o kojim će se već na narednoj redovnoj sjednici donijeti konačna odluka kada je u pitanju Skupština Kantona Sarajevo. Ukidanje uputnica između klinika, ovaj da se ne bi dešavalo da ako neko ovaj je u bolnici u Općoj bolnici, da, mora se vratiti po uputnicu svom ovaj porodičnom doktoru, s obzirom da ta osoba ne može otići, to mora biti netko od članova porodice itd i zaista, evo, već, rekla bih, u prvom dijelu mandata resornog ministra Hasanovića, već vidimo konkretne poteze koji nam je vraćaju nadu da se stanje može i mora popraviti kada je u pitanju oblast zdravstva. I za kraj mog izlaganja, ono što naročito želim da naglasim jeste da, koliko god su odgovorni direktori zdravstvenih ustanova, toliko su odgovorni i Upravni i Nadzorni odbori. Vrlo često tamo imamo, svaka čast, naravno, izuzecima, ima jako puno ljudi koji vrlo odgovorno i posvećeno rade svoj posao, ali vrlo često imamo tamo ljude koji, kako da to izrazim a da ne bih nikog uvrijedila, koji naprosto taj posao olako shvataju i ne shvataju ozbiljnost šta znači biti član Upravnog ili Nadzornog odbora. Ne shvataju koliki je nivo njihove

odgovornosti, isto kao i odgovornosti direktora, da i sami moraju biti posvećeni, da uoče određene nepravilnosti, da reaguju, da iniciraju promjene unutar zdravstvene institucije, za koji su, između ostalog, i mjesečno poprilično adekvatno plaćeni za taj rad u Upravnim i nadzornim odborima, tako da ovaj glasanje o pojedinom izvještaju nije samo glasanje o izvještaju direktora, nego i glasanje o ljudima koji rade u upravnim i nadzornim odborima. I ovo je zaista poruka da i ti ljudi puno ozbiljnije moraju i trebaju shvatiti svoje obaveze i odgovornosti, a i s druge strane i poziv Vladi Kantona Saraje da puno više kontroliše, odnosno nadzire njihov rad kako bi svako preuzeo svoj dio odgovornosti i obaveza koju imamo jer smo očigledno ovdje svi svjesni da oblast kada je u pitanju oblast zdravstva, moramo unaprijediti i jako puno raditi. Toliko od mene u prvoj diskusiji, pa ukoliko bude potrebe, ja ću se ponovo javiti. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvažena dopredsjedavajuća, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koje prate današnje zasjedanje. Htjela bih samo replicirati kolegici Pekić na navode da zašto Apoteke problematiziraju, ustvari predstavljaju kao opasnost u poslovanju rast plata. Mislim da je direktorica bila posve jasna zato što su sve druge institucije koje su zdravstvene ustanove, pardon koje su po kolektivnom ugovoru isposlovale povećanje plaća za tu razliku za to povećanje od Zavoda zdravstvenog osiguranja dobili sredstva. Jedino Apoteke Sarajeva nisu dobile ta sredstva i mislim da je to bilo posve direktno, jasno, iskomunicirano od strane uprave, pa samo sam htjela to da napomenem. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Samo da bi do kraja, da bi do kraja razjasnili. Apoteke Sarajevo su jedan vrlo, ja nisam isto znala dok nisam ušla u Skupštinu Kantona Sarajevo prethodnih mandata. Nevjerojatno, dakle, one se zovu Javna ustanova Apoteke Sarajevo, a oni ne dobivaju, nisu u sistemu Zavoda zdravstvenog osiguranja nikako, ne samo da nisu oni dobili to povećanje, nego ljudi žive od onog što oni privrijede, tako da kažem. Imaju oni tu neka sredstva vezano za dežurne apoteke, pa timovima, ali to je ono što im zakonski pripada, to im država plati za ono što se on uvijek dostupni 24 sata, poštuju u potpunosti radno vrijeme i subotama i nedjeljama i vikendima. Čisto da se zna da je to nešto na čemu Kanton Sarajevo mora da poradi u narednom periodu da bismo riješili potencijalni možda problem. Evo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Da vam malo pomognem, pošto vi iz pozicije dogovarate se ovdje na Skupštini i promišljate. Ja vas nisam razumio, da li vi se sada zalažete za princip?

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Samo kome replika, ako možete reći?

Mahir Dević (zastupnik)

Kolegici Mersihi. Da li se vi sada zalažete kolegice za princip da Apoteke Sarajevo ne trebaju da zarade, već treba da ih mi financiramo iz Zavoda zdravstvenog osiguranja, a uzimajući u obzir koliko je to perspektivna grana, znači, ako iko može zaraditi sredstva na tržištu, to su Apoteke Sarajevo. Jesam li vas dobro razumio da vi tražite da mi njima damo sredstva iz Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i drugim ustanovama iz oblasti zdravstvene zaštite, a da oni to ne zarađuju na svom svakodnevnom radu. Pa ću vam onda odgovoriti naravno, nisam vas najbolje razumio.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Uvaženi kolega Deviću, niste me dobro razumjeli. Naime, kolegice su prethodno govorile kao da je direktorica iznijela bojazan da je rast plaća svojih uposlenika predstavila kao prijetnju po poslovanje Javne ustanove. I u tom kontekstu sam rekla da su svi kolektivni ugovori ispregovarani sa sindikatima koji su dali veća prava radnicima, ujedno praćeni budžetom Zavoda zdravstvenog osiguranja, da je Zavod zdravstvenog osiguranja dao sredstva. Jedino Apoteke Sarajeva nemaju tu mogućnost da za ovaj ispregovarani rast plaća dobiju tu nadoknadu kao drugi i naravna stvar da će tu onda umanjiti da će to pasti, naravno, na teret njihovog poslovanja, umanjiti njihovu dobit i, naravno, neće ih učiniti apsolutno konkurentnijim privatnima. Apotekama. Naravna stvar da mi očekujem i ja očekujem da na slobodnom tržištu zarađuju više, ali za razliku od njihovih konkurenata, privatnih apoteka, oni su dužni da poštuju Zakon o javnim nabavkama, oni su isto tako dužni da poštuju kolektivni ugovor koji im nametne veći standard za radnike i sve to onda trebaju isfinansirati sami. Samo sam htjela da kažem da nije polazna osnova ista za javne ustanove, Apoteke Sarajevo i za sve druge zdravstvene institucije i da u tom pogledu nije do kraja ispravno reći da uprava odbija, to je da gleda to povećanje isključivo kao rizik. I treba da se kaže kao rizik i treba da se predstavi. Plaće trebaju da rastu. I mislim da sam tu bila posve jasna. Znači, nisu iste startne pozicije, to sve mora ustanova iz svojih sredstava, iz onog što zaradi, da da, a drugi to nisu moralne, nego su dobili to povećanje iz Zavoda zdravstvenog osiguranja. Nadam se da sam razjasnila. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kolega Dević, odgovor na repliku izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća, niste mi eksplicitno odgovorili za koji ste vi princip. Kazat ću vam ja zašto sam vas to pitao. Daj Bože da smo mi u poziciji da naša javna preduzeća, naše javne ustanove su u stanju, a s obzirom da smo im dali takvu vrstu monopola, jel da zarađuju i privređuju ono što bi trebali da zarađuju. Međutim, njih u pravilu unište politike, kadrovska rješenja koja političke stranke tamo pošalju, stranačka zapošljavanja koja kasnije proizvedu nekompetenciju. Ta nekompetencija proizvodi nekokurentnost i kada se potrefi da neka stranka, npr pogodi sa nekim direktorom u nekoj zdravstvenoj ustanovi, onda ovdje često dolazi do smjena vlasti u Kantonu Sarajevo, to je obično u jednom mandatu dva, tri puta, jel, evo, već smo sada dva puta i onda i ono gdje je bilo napretka takav ode jer mu ne odgovara stranački dres. E sad, pazite. Ako mi nastavimo ovako se ponašati na način da mi ubrizgavamo budžetska

sredstva unutar tih preduzeća, evo konkretno iz oblasti zdravstva da bi oni poslovali pozitivno, ako budemo trpali, ne znam sredstva u Sarajevo- šume npr po 6, 7 miliona, 8, 10, da bismo pozitivno poslovali, mi ćemo ovaj Kanton dugoročno odvesti u kolaps, jer mi ćemo preuzeti na sebe bukvalno, sve da financiramo, počevši od Grasa, preko Sarajevo-šuma, pa sutra evo preko ovih Apoteka, ako ne odu u privatizaciju, do posljednjeg Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća ili bilo kog drugog. Znači potpuno restrukturiranje je potrebno da bi se ostvarila jedna zdrava ekonomska politika. U tom segmentu me zanimalo vaše mišljenje, ali evo što kažu vrijeme je pred nama, ono će najbolje pokazati na neke staze od četiri, pet godina, kao što sada, evo, pokazuje u oblasti zdravstva da mi, ako nismo u lošijem stanju od prije četiri, pet godina, nismo ni u boljem sigurno. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Fatima Gavrankapetanović- Smailbegović, izvolite.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se. Izvinjavam se, dobro. Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve u sali, kao i gledaoce kraj malih ekrana. Evo, ja bih samo par osvrta na odgovore direktora ovih zdravstvenih ustanova. Prvo, zahvaljujem se direktorici Hitne medicinske pomoći na vrlo korektnom odgovoru na moje pitanje zašto se boračkim udruženjima naplaćuje prisustvo Hitne pomoći na nekim vrlo važnim manifestacijama važnim u stvari za Kanton Sarajevo. Također bih se zahvalila doktorici Vanesi Dujso Radaslić v.d. direktorici Zavoda za zaštitu žena i materinstva na odgovoru i informaciji da se čekanje papa testa, odnosno nalaza papa testa, već sveo u neke normalne vremenske okvire. Ja opet ponavljam i svjesna sam, i poznajem situaciju otprilike tamo, da kolege iz Zavoda za zaštitu žena i materinstva zaista rade ogroman posao, vrlo su opterećeni, pod velikim pritiskom, ali bez obzira na to, sve pacijentice moraju dobiti adekvatnu i pravovremenu uslugu, pogotovo kad govorimo o nalazima papa testa, jer znamo da je od ogromne, od ogromne važnosti da se na vrijeme dobije nalaz, jer svaka promjena na grliću materice može imati dalekosežne posljedice. Također bih odgovorila vd direktoru Kliničkog centra, a to je da se nadam da će menadžment Kliničkog centra u što skorije vrijeme raspisati, odnosno zatražiti iskazati potrebe za subspecijalizaciju iz neuropedijatrije i dječje fizijatrije. Nedopustivo je da Kanton Sarajevo trenutno ima samo dva neuropedijatra. Ponavljam, jedna kolegica već za mjesec, dva odlazi u penziju i da ima samo jednog dječjeg fizijatra koji je već ostvario uslove za penziju, međutim, zbog potrebe službe i dalje je zaposlena na Kliničkom centru. Te subspecijalizacije se ne dodjeljuju ljekarima koji su tek završili medicinu, nego ljekarima koji su već pedijatri ili fizijatri, tako da jako dobro poznaju posao sa djecom i svu tu problematiku, tako da sam sigurna kada bi se dodijelile te tri, četiri, pet subspecijalizacija, da pedijatri koji bi to dobili već nakon pola godine, uz dobrog mentora dobra instrukcije, već bi mogli ući u proces rada i na neki način riješili bi taj problem koji je zaista neophodno riješiti zato što neuropedijatri i dječiji fizijatri prvi su u kontaktu sa djecom u poteškoćama u razvoju, neophodni su za njihovu dijagnostiku i za njihovo liječenje. Također bih odgovorila direktoru Domova zdravlja. Ja cijenim nastojanje za jednu zaista dobru organizaciju. Također, znam da jedan veliki pritisak, pogotovo na specijaliste kojih ima jako malo, kao što su pedijatri, kao što su fizijatri i tako, međutim, bez obzira na to sve, mi moramo stvoriti adekvatne uslove roditeljima i djeci sa poteškoćama u razvoju. Svjedoci smo da ti roditelji, pored toga što se svakodnevno bore za zdravlje svoga djeteta, izdvajaju ogromna materijalna sredstva. Svakodnevno sam u kontaktu sa tim roditeljima i znam da ti iznosi na mjesečnoj bazi budu negdje od 1300 do 2000 maraka, što je zaista nedopustivo. Tako da pored toliko novca u zdravstvenom sistemu, neko zaista o ovome mora povesti računa. I još bih naglasila samo jednu stvar, a to je da sam 08. 12. podnijela inicijativu da onkološkim

pacijentima treba trajna uputnica. Ministar zdravstva Enis Hasanović je to zaista već proveo u djelo i ja mu ovim putem se zahvaljujem i zaista čestitam. Zahvaljujem se.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Prvi se put javljam pa vas sve srdačno pozdravljam i naše goste iz zdravstvenih ustanova. Postoje građani, stanovnici Sarajeva, koji nisu bili pripadnici Armije, iz objektivnih razloga, bili su mladi, nisu imali godina, ali iz nekog razloga im smeta ljiljan. Oni bi da uklone ljiljan. Ima jedna aplikacija na Facebooku, evo po društvenim mrežama kako bi izgledao kao vojnik, pa nek ukucaju, a evo ja sam punio danas ljiljan iz Gradačca. Ovo je testni, ovakav bi trebao da izgleda ljiljan. Ako ćemo ljiljan da i mijenjamo, samo može da bude veći, što je veći to bolji. Eto. I još se nije rodio u ovoj državi taj ko će ukloniti ljiljan, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ja bih samo zamolila zastupnike da se vrate na temu, znači da diskutuju o temi koja je na dnevnom redu. Zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Evo, vraćamo se na temu. Naslov ove teme su izvještaji iz oblasti zdravstva u Kantonu Sarajevo za 2022. godinu, pa sad ima nekih do desetak ovih izvještaja, neke sam spomenuo i skenirao na neki način stanje da nije bolje stanje ni u Hitnoj pomoći, ni u Apotekama, ni Domu zdravlja Kantona Sarajevo, pretpostavljam da će na Kliničkom centru biti vrlo lošije, ali dat ćemo vremena novom menadžmentu kad se izabere da vidimo šta će se tu dešavati. Jedan opći osvrt je da je zdravstvo u ovih vaših pet godina vlasti doživjelo još jednu vrstu nazadovanja, političke korupcije kroz zapošljavanje. To je jedna rak rana koja je posebno manifestna u oblasti zdravstva. Nešto je kolega Bandić maloprije na tu temu govorio. Znači onaj dio ljudi koji je napustio Stranku demokratske akcije, i formirao novu stranku, je bio u stvari autor jednog zaključka Skupštine koji se naziva moratorij na zapošljavanje. Znači on su idejni tvorci tog dokumenta. Naravno, tu su priču prodali u javnost da oni na takav način žele ustvari da putem tog moratorija prate finansijsko stanje unutar tih institucija. Ne daj Bože, da ne bi neki Upravni, Nadzorni odbori i neki direktori eventualno nekoga primili tamo da ne bi sada te ustanove iz oblasti zdravstva ili bilo koje druge doživjele finansijski kolaps zbog lošeg poslovanja. A u stvari šta ste s tim potezom uradili? S tim potezom se vi ustvari napravili upravo suprotno, klasično političko zapošljavanje, pa danas, ako želite da imate specijalizaciju u Domovima zdravlja Kantona Sarajevo, Opću bolnici ili nekoj drugoj ustanovi iz oblasti zdravstva, prevashodno će vam biti potrebno vaša partijska knjižica. Ako želite da bude zaposlen kao radiolog, medicinska sestra, doktor opće medicine, također vam je potrebna partijska knjižica. Ja neću kazati da to nije bio slučaj i kad je SDA bila na vlasti, sigurno je bilo takvih slučajeva, ali mogu i lično da svjedočim da je bilo i po kompetencijama, da se je vodilo računa i o boračkoj populaciji, o šehidskoj djeci. Ovo što vi sada radite, a ako budete me izazvali, mogu vam imena i prezimena tih ljudi i tih slučajeva navoditi, što bi bilo vrlo zanimljivo za javnost. Znači ovo što vi sada radite kao "Trojka" u oblasti zdravstva, to je jedna dekadencija koja će nas dugoročno koštati vašeg političkog djelovanja. Znači, ne postoji radno mjesto u oblasti zdravstva, evo u ovih nekoliko ustanova koje sam ja spomenuo, na koje nisu bile primjedbe mladih ljudi koji su se javljali na javne pozive. Sve što ste mogli poništiti kao konkurse poništiti ste dok niste doveli svoje političke poslušnike, čak ste to, valjda u nedostatku vlasti po drugim kantonima, još niste bili vlast tada u Federaciji, počeli u Kanton Sarajevo dovoditi ljude i iz drugih Kantona, općina

onako kako vam je trebalo da vi svoju političku stranku širite u Federaciji, odnosno Bosni i Hercegovini. Prema tome, pošto se vi zabavili s tim, vi ste potpuno zaboravili šta je put pacijenta danas u Kantonu Sarajevo. Ja sam možda neko ko je najmanje pozvan da govori u oblasti zdravstva jer ne dolazim iz tog sektora, ali kao građanin, evo kao zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo, susrećem se svakodnevno sa primjedbama ljudi koji mi sugeriraju ovu stvar. Evo, dok vam sada govorim ovdje ovo dolaze mi poruke na telefon, ljudi koji mi govore gdje je ko primio dijete od svoje kolegice i onda se vraćamo u jedan mračni period, dobro se sjećam, tada sam bio vijećnik u Općinskom vijeću Ilijaš, prije jedno desetak godina otprilike, kada je dolazila pomoćnica direktora Doma zdravlja, čini mi se da je tad bio direktor Trninić, pa je bila neka njegova pomoćnica koja je podnosila izvještaj Općinskom vijeću, pa je neko od vijećnika pitao kako vi zapošljavate unutar te ustanove? Ja mislim da tad nije ni konkurs uopće postojao kao institut. Pa nam onda ona kaže pa vidite, mi kaže prvo ponudimo djeci svojih uposlenika ako ima neko, da treba otići u penziju, ne znam, neki tata i neka mama i onda oni dođu i kažu evo vidite, mi imamo sada ove svoje da ih zaposlimo, pa ako ima takvih, kaže primimo prvo takve, e vi ste se sad na to vratili. Vi ste se sada u Kantonu Sarajevo, u oblasti zdravstva vratili na to. I onda se postavlja pitanje gdje je tu struka, gdje je tu kompetencija, gdje su tu mladi doktori, zašto nam ljudi odlaze iz Kantona Sarajevo itd, itd. Znači, ja pokušavam zaista da budem objektivan čovjek, da, na neki način i neke pozitivne pomake pohvalim u nekoj od institucija, ako se desio određeni pomaci, boljitak naprijed, nikakav problem nije barem meni kao zastupniku, da to pohvalim. Maloprije sam kazao neki od ključnih institucij, naravno, mi ovdje imamo ustanova iz oblasti zdravstva koji su manje vidljive, tako da kažem jel, ovaj koji rade neki svoj posao, čiji obim posla je takav da nisu toliko vidljive u javnom prostoru kao što je, ne znam, Hitna pomoć Kantona, kao što su Apoteke, kao što je Dom zdravlja, kao što je Klinički centar, kao što je Opća bolnica. Nekako su one vidljivije u javnosti i mi kao zastupnici često puta više analiziramo rad tih ustanova. Znači, maloprije sam kazao Hitna, Apoteke, Dom zdravlja ne vidim zaista kojom argumentacijom bi dao bolju ocjenu sadašnjim menadžmentima, vašim političkim "Trojkinim" u odnosu na one koje ste imali prethodno? No, što više, mislim da u najvećem dijelu ovih ustanova stanje je čak i gore nego što je bilo, čak nije zadržan ni onaj nivo koji je bio dostignut kada ste vi, gospodo, došli na vlast prije pet godina u Kanton Sarajevo. Evo, maloprije sam spomenuo, još ću jednom ponoviti, znači, ako imamo Zavod za zaštitu uposlanika MUP-a Kantona Sarajevo, koji izdaje ljekarska uvjerenja drugim ljudima kojim treba za posao, a ne obavlja osnovnu djelatnost, da ti isti uposlenici MUP-a Kantona Sarajevo uradi svoja ljekarska. Naravno, vi ste ovih dana požurili strašno da to radite nakon ovih užasnih tragedija u Kantonu Sarajevo, koje ste prenijeli politički na Tuzlanski kanton, pa sada pratite eho tamo dešavanja, jel, razvlačite nas sa ovim sjednicama ovdje u Skupštini Kantona Sarajevo, nećete da ih organizujete na sve moguće načine, pa ste sada naglo požurili da ti ljudi urade ljekarski pregled. Evo, pozdravljamo i takvu stvar, ali postavljam pitanje svima nama, svakoj policiji, jel treba netko, neki policajac da nekog ubije, da neko pogine, da neka vlast shvati da bi neko trebao da uradi ljekarski pregled? Izgleda, nažalost, da takvi signali, samo ovaj vaše politike, ovaj otrijeznije da nešto učinite. Znači ovo što sada radite u oblasti zdravstva, kad je upošljavanje u pitanju, ako se ovako nastavite ponašati, neću danas više govoriti na tu temu, vjerujte mi da ćemo se posebno s tim zabaviti kao Klub. Neće nam biti mrsko, vjerujte, da uzmemo konkurs u Domu zdravlja u zadnjih 5 godina i da pobrojimo tačno za koja radna mjesta je bio koji konkurs raspisan, koga ste primili po partijskoj liniji, jer ovo je prevazišlo sve mjere, toga je bilo uvijek, ali ovo sada što vi radite, to je jedan užas. Znači ovo je put u propast društva, uopće, a zašto ovo govorim? Zato što ste vi bili stranke i politike koji ste došli na vlast s pričom da se nećete baviti stranačkim zapošljavanjem. Sjećam se jednog od tih glasnogovornika koji je kazao ovako, ako se desi, na jednom od skupova, da netko bude primljen političkom linijom, takav direktor odmah leti s pozicije. Takav, kaže direktor odmah, leti s pozicije. Da je to ispoštovano, ja mislim da bi vam

odletili, kako vi to kolokvijalno kažete svi direktor s pozicija, ali opet ponavljam, bilo je toga uvijek, ali ovo što vi sada radite, ovakav odnos prema šehidskoj djeci, prema djeci boraca, prema odličnim učenicima, studentima izvrsnim, nikada do ove mjere nije bio izražen. To je jedna opća katastrofa šta ste uradili u oblasti zapošljavanja kada je zdravstvo u Kantonu Sarajevo u pitanju. Pratiti ćemo, ovo, ne vidimo zaista kao Klub prostora da se da neka vrsta podrške ovakvim izvještajima. U pravilu, razmotrit ćemo za koje glasati, eventualno u smislu podrške, ali ovo sada kakvo stanje stoji, najveći dio ovih ustanova, da ih ne pobrajam, uopće ne zaslužuje ruku Kluba SDA da mu damo podršku u smislu pozitivnog glasanje za 2022. godinu. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnik Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Ja stvarno ne mogu da vjerujem šta sam čuo maloprije u ovom prvom dijelu izlaganju. Replicirat ću, evo niste ni čuli šta kažem odmah replicirate. Uopšte, ne ulazeći u istitnost optužba i navoda kolege Devića, naprotiv, mislim da sa dobar dio njih se slažem i siguran sam da ima tu puno problema oko nezakonitog zapošljavanja, ali ste rekli kolega Deviću jednu stvar stvarno, koja, nadam se da je bila lapsus. I SDA je to radila, sada parafraziram, ne citiram, ja mogu da svjedočim da je to tako bivalo ali da smo malo pratili kompetencije, borački status itd. To ste rekli i to je poruka šefa Kluba najjače partije u Skupštini Kantona Sarajevo stvarno skandalozna. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega, znači, evo pored ovog formalnog, da tada Uredba o zapošljavanju u Kantonu Sarajevo nije bila ovakva, Zakon o dopunskim pravima boraca nije bio ovakav, ali to da je toga bilo, pa naravno, pa ja sam prisustvovao tim sesijama i sastancima. Mogu vam reći imena tih ljudi koji su tada bili SDA sada su nešto novo, sa tri slova im se ta stranka zove, koji su to radili u ime SDA. Ja sam to gledao, hoćete imena da vam kažem njihova, kako su to radili, gdje su to radili itd itd. E sada to ostaje kao neka vrsta naših naslijeđa, ali ti isti ljudi su napustili SDA, formirali novu stranku pod pričom da to više neće nikad uraditi, to ne samo da su radili u SDA, nego su sada patentirali do te mjere da imate sljedeću situaciju, npr, raspise se konkurs u Javnoj ustavno Domovi zdravlja Kantona Sarajevo da se prime neki radiolozi tamo. Dolazi do promjene vlasti, poništava se taj konkurs isključivo da bi se sva ta djeca izbacila iz tog konkursa koja btw nisu imala nikakve veze s SDA, koja su dolazila nama ovdje u Klub, pisali nam dopise, tražili sastanke sa ministarstvom, sa ministrom zdravstva, tadašnjim gospodinom Vranićem. I šta se na kraju desilo? Raspisuje se novi konkurs u kome se primaju potpuno drugi ljudi. Eto, to je to. E sad ako vi tražite od mene da ja zatvorim oči pred tim, ja ne mogu zatvarati oči pred takvim stvarima. Niti ja mogu kazati da toga nije bilo, ali na ovako drastičan način, da se vodi računa o svakom čovjeku koji nema veze sa Trojkom, koji je neki građanin, koji je evo politički je potpuno neutralan, takav sada kakav ste vi sistem uspostavili, a vi podržavate takav sistem, kolega Lemezane jer glasate za takav sistem, ako hoćete imena dat ću vam ih, tako nije nikada bilo u Kantonu Sarajevo. Znači ovo je gore 10 puta od onoga što je bilo, a da je bilo, pa jedino ako se vi sada pravite slijepi, pa da kažete, a najgorljiviji zagovornici tog političkog zapošljavanja su bili ustvari oni koji su otišli iz SDA, formirali ovu stranku, koji su to tad radili

u ime SDA, a danas su to patentirali, znači doktorirali da ako vas ne skeniraju kompletnog, da vam je sva krv NiP, nećete proći ni na kakvom konkursu. Eto.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Tačno je da ja podržavam ovaj sistem, ovaj sistem je puno prirodniji, pogotovo u zdravstvu kada se zna ko je ministar, kada se zna ko je direktor zdravlja, kada, evo, SDP-ov direktor zdravlja nego iz stranke BOSS, itd. Taj sistem je meni prihvatljiviji nego vama, a vi ste je jel birali BOSS-a direktor, evo, ja podržavam SDP-ovog direktora, dakle ja nemam problem uopšte s tim. Na kraju krajeva, svojim glasanjem ću zaključiti svoje diskusije o stanju u zdravstvu. I tada će, evo, javnosti biti jasni određeni moji potezi. Ja nisam rekao da nije to bilo, ja sam siguran da je to bilo i siguran sam do toga još ima. Ja sam samo pitao vas, da li sam dobro čuo što ste rekli. Vi ste se donekle ispravili svojom diskusijom i evo, sada možemo naći neki kompromis toga, mada, možda je sada kasno da o tome pričate, ja bih više volio cijeniti da ste pričali to tada ovo što sada, u tom momentu kada se to dešavalo u vašoj partiji, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ništa ja sebe nisam ispravio, kolega, ja sam bio precizniji malo zbog javnosti, građana, a i zbog vas. U tome što je bilo prije nisam učestvovao, tada nisam bio zastupnik, znači ja sam ovdje otprilike na početku drugog mandata i pratim jedan vremenski period od nekih 5 godina i potpuno sam objektivan i vrlo kritički nastrojen prema svakoj vlasti. I onu koju smo činili mi i ono koju činite vi i sada vam ja govorim kako stvari vidim, a vi me vi me argumentima ubijedite da nije tako. Znači, ja sam gledao jedno i drugo i odgovorno vam tvrdim, kao zastupnik koji drži do svog digniteta, do svoje riječi, da je ovo puno gore jer evo, sada dok ja vama govorim, evo dok vama repliciram, tri su mi poruke došli oko stanja u Domu zdravlja, u Općoj bolnici i u nekim drugim ustanovama. Hoćete li da vam ih čitam sad? Mislim da će otići diskusije, onda u pogrešnom pravcu. Evo sada u ovom momentu gdje mi ljudi pričaju svoje sudbine jer gledaju ovo, vjerojatno slušaju i pišu ti mladi i nezadovoljni ljudi koji jasno vide da su sve te procedure naštimane do te mjere da ni jedan taj mladić ili djevojka nisu prošli na bazi, ne znam kompetencije, dopunskih prava boraca, kao šehidsko dijete, itd. Toga je bilo, ali je sada znači kuliminacija takvog ponašanja u Kantonu Sarajevo, prevashodno pod kapom politike Trojke u Kantonu Sarajevo. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, replika, samo recite kome.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Pa kolega Lemzan je, dakle, iznio jednu tvrdnju vezano za zapošljavanje tih boračkih kategorija, to je riješeno, dakle pravni okvir za donošenje takvog propisa je bio Zakon o dopunskim pravima branilaca. To je na federalnom nivou. Ja se sjećam 2012 kada smo mi bili u mandatu Vladi, mi smo tada, moram biti iskren, bili kod gospodina Nikšića koji je bio premijer federalne Vlade, on je zaista, tada postojalo dosta dileme da li na taj način pravimo

diskriminaciju drugih kategorija? Čak, bilo je dosta da kažem čvrstih stavova, da je to jako teško provesti, a onda smo bili, pošto se radi o federalnom propisu, gospodin Nikšić kao premijer, nam je tada osigurao sastanak, doveo nam je ministra za boračka pitanja i on je stvarno tada pokazao volju da riješimo to kroz zakon. To je bilo nekad, znači možda '13 godina, ne smijem sad reći sa sigurnošću. Uglavnom želim da kažem da je ovo pravo nakadno uvedeno i da su, dakle, podzakonskim propisima utvrđena dopunska prava. Ovo što kolega Lemezan govori, tako da u vremenskom periodu u kojem je kolega to govorio mislim da to nije bilo to vrijeme kada je bio gospodin Dević, na branim Mahira, on će se sam braniti od nekih insinucija, ali ovo pravo zaista nije bilo editovano kroz zakon, dakle, nije bilo utvrđeno kao pravna norma, tek kasnije, dakle, mislim čak da je to i 2000, ne znam koje godine, je bila izmjena tog zakona, tad je to doneseno to pravo i uvedeno da se pripadnicima šehidske populacije daju pravo na određen broj bodova kako bi imali prednost u tim javnim konkursima pri zapošljavanju. Međutim, znate šta je najveći problem? Najveći problem što mi to pravo devalvirani, a eksplicitni primjeri evo, sad ja imam 5 u različitim ustanovama, naveo sam u Domu zdravlja. Dakle, ne možemo ostati nijemi na to i to na taj način se provodi ovo što kaže kolega iz SDA, da oni na neki način, ovaj da ne kažem, ponižavaju tu boračku populaciju, ali stvarno ih dovode u neki podčinjeni položaj da oni smatraju da imaju neko pravo, a to pravo im oduzmemo kroz bodovanje na nekim drugim elementima, koji su također sastavni dio nekog konkursa. I mislim da to nije dobro. Zbog čega? Zato što smo se mi kao zakonodavci, nama su građani poklonili povjerenje, mi predstavljamo građane mi određene društvene stvari sada treba da ovdje temeljimo kao vrijednosti ovog društva i mi na taj način devalviramo ono zašto su nam poklonili povjerenje građani. To nije dobro. Dakle, ne postoji direktor kojem to treba da se oprost, bez obzira iz koje političke stranke dolazi, to ne smijemo dozvoliti, to moramo prekinuti. Ukoliko to budemo uradili onda možemo očekivati da i mlade ljude zadržimo ovdje, ne možemo im dati neko pravo, onda ih prevarimo tamo na neku proceduru, to je suludo. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Kolega Bandiću, ja se sto posto slažem sa vama, samo da ne bilo zabune daleko od toga, a da ja nešto nisam za takve uredbe ili da ne podržavam da prednost pri zapošljavanju imaju borci ili djeca šehida, ja samo nisam da razlikujemo borce po partijama i da ako je naša partija na vlasti on ima prednost pri zapošljavanju. Ja mislim da borce trebamo posmatrati kao borce, jedinstveno, isto tako i šehidsku djecu. Što se tiče broja nezaposlenih šehidske djece, da se malo dotaknemo, ja mislim da je on veoma mali i u Kantonu Sarajevo. Pogotovo zbog programa koji imaju u Službi za zapošljavanje i zbog ove Uredbe, naravno, koja sigurno daje dosta bodova. Samo tu ima jedan problem. Mislim, nekoliko direktora nam je to govorilo, da npr kategorija šehidske porodice prijavi se na konkurs, dobije posao na osnovu bodova iz Uredbe, pa mu se ne sviđa taj posao, pa za tri mjeseca, opet se prijavljuje na drugi, pa za tri mjeseca na treći, itd. Ja mislim da bi mi, evo kada smo već otvorili ovu diskusiju, iako nije direktno vezano, možda mogli malo razmisliti o dopuni te Uredbe da se to pravo može koristiti jednom, npr u dvije, tri godine, da ne bude konstantno mijenjanje poslova zato što eto i iz nekog razloga da ne ulazimo dalje, ali hvala svakkao na sugestijama.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala. Ja se slažem sa kolegom Lemezanom da partijski, pripadnost nekoj partiji ne treba da bude prednost pri zapošljavanju. Naravno, apsolutno Uredba to i ne propisuje, ne možemo to ni tražiti. Dakle, da li se to provodi suprotno normi koja je to odredila, dakle, evo, sad možemo vidjeti kroz ove primjere koje smo navodili, a što se tiče mogućnosti korištenja ovih prava više puta, baš tada je to bilo i predmet rasprava da li može doći do nekih zloupotrebe, ja ne znam sada za te primjere, poštujem ukoliko ih kolega Lemezan ima, međutim ne možemo davati neku prednost putem Službe za zapošljavanje. To nije nisu, to se radi o aktivnim mjerama za zapošljavanje, to nije zasnivanje radnog odnosa, dakle to su samo određene politike, trenutne, trenutno vladajuće koalicije koja kroz određeni programske aktivnosti pokušava da smanji broj nezaposlenih, odnosno da ih prije svega da ih pripremi za tržište rada, a ne da zasnuju putem Službe za zapošljavanje radni odnos. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Izetbegović prva diskusija.

Sebija Izetbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se. Dakle, ja ću se osvrnuti prvo na neke konstatacije koje je zastupnica Pekić iznijela. Ona je postavila jedno pitanje zašto HPV vakcinacija nije uvedena ranije? Dakle HPV vakcinacija i ovaj put je uvedena kroz instituciju Kantonalnog ministarstva zdravstva. A evo, s obzirom na to da je ministar Hasanović SDP, on je tek ustvari posao ministar, prije njega je bio ministar Vranić SDP, prije Vranića, Mesihović SDP, prije Mesihovića, Zilha Ademaj SBB, prije Zilhe Ademaj, Eldan Lokmić, BOSS, pardon BOSS, prije Lokmića, Dženana Tanović, BOSS, prije Dženane Tanović, Milan Mioković, SDP, prije njega Vuković SDP, tako da bi možda bilo OK da pitate vaše partijske ministre zašto ta HPV vakcina nije uvedena jer sam ja kao ginekolog, ginekološki onkolog, bila u komisiji koja je insistirala davno da se uvede HPV vakcina. To je prvo. Drugo je ono s čim se potpuno slažem, što ste također vi naveli, a to je činjenica da članovi Upravnoga odbora nemaju osnovna znanja i kompetencije za obavljanje te funkcije. Evo, sad ću vam navesti jedan konkretan primjer i dobro je da to javnost čuje. Dakle, Upravni odbor Kliničkog centra, trenutni Upravni vd je institucija koja bi trebala da ima izvanredna znanja i vještine iz pravne struke, ako ne da ih oni imaju, trebalo bi da ih neko savjetuje. Naime, na konkretnom primjeru sad ću vam prikazati koliki je stepen neznanja Upravnog odbora Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu. Oni su meni, naime, na kućnu adresu.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija, dopredsjedavajuća Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja se izvinjavam uvaženoj kolegici ali tema aktualnog Upravnog odbora Kliničkog centra u 2024. godini nije na dnevnom redu. Kada bude to tema, ja zaista ovaj možemo o tome razgovarati, a moja poslovnička intervencija se odnosi na to da ovo nije tema dnevnog reda, o čemu vi upravo govorite. Dakle, govorimo, ako možete govoriti o Izvještaju iz 2022. godine, Upravnom odboru zaista nije sporno.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Uključite zastupnicu Izetbegović.

Sebija Izetbegović (zastupnica)

Vi također niste govorili o Izvještaju 2020. godine, nego ste govorili o tek uvedenoj HPV vakcinaciji, tako da ja smatram da je u redu da javnost zna da članovi Upravnog odbora Kliničkog centra meni šalju da potpišem primopredaju. Molim vas, dozvolite da završim.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija ide odmah

Sebija Izetbegović (zastupnica)

OK, nemojte mi prekidati rečenicu.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija.

Sebija Izetbegović (zastupnica)

Molim vas, nemojte mi.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda dopredsjedavajuća Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

HPV vakcinacija apsolutno vezana za izvještaj 2022 godine, jer je tada prvi put uvedena kao takav oblik imunizacije kada je u pitanju Kanton Sarajevo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, ali mislim da bi i vi trebali reagovati. Znači, poslovnička intervencija ide kada se ne diskutuje o temi. Mi imamo ovdje problem što je dat Izvještaj za 2022, mi smo u 2024, znači nemoguće je da tako radite sve iza '22 je u temi, bez obzira imali saznanje ili nema. Ja ne mogu da vjerujem da možete nas sprječavati da diskutujemo o '22. a da se osvrnemo i na '23. i na '24. Nije naša odgovornost što vi niste dali izvještaj za '22 početkom '23. To je vaša odgovornost. Ne možete diskusiju prekidati u tom smislu, nit se izašlo iz teme, nit se priča o bilo čemu drugom, izuzev o ustanovi o kojoj radimo izvještaj i plus radi se o stvarima iz '23. a ne iz '21. Prema tome, dajte malo regulišite i te vaše poslovničke intervencije. Nije baš u redu da nas u tom smislu prekidate. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Izetbegović.

Sebija Izetbegović (zastupnica)

Hoćete me uključiti. Hvala. Dakle, želim da obavijestim da sam, dakle, od Upravnog odbora dobila zahtjev da potpišem dokument primopredaje dužnosti generalnog direktora, kome nisam prisustvovala niti sam izvršila primopredaju. Osnovno pravno znanje je da onaj tko je na bolovanju ne smije potpisati ni jedan zvanični dokument, ni da osoba koja ga formalno pravno mijenja treba da potpiše dokument. Dakle predsjednica komisije koja je ujedno i članica

Upravnog odbora Kliničkog centra, trenutno, je napravila takvu grubu grešku. Što se tiče puta pacijenta, ja sam bila jedna od onih koji su insistirali na implementaciji puta pacijenta koji bi bio vrlo jednostavan za implementaciju. Međutim, nismo imali dobru saradnju od strane Kantonalnih ministara koji nisu imali dovoljno hrabrosti da uspostave put pacijenta, a koji se bazira na primarnom nivou zdravstvene zaštite, odnosno počinje i starta iz baze, odnosno iz primarnog nivoa zdravstvene zaštite. Također bih se osvrnula na jednu konstataciju koju je kolegica zastupnica navela da su kolege u Zavodu za zaštitu žena i materinstva strahovito opterećeni, pošto je tu bivši direktor, naš nekadašnji specijalizant dr. Hasanović, ja ću, evo, sada postaviti pitanje da li ima i jedan doktor u Zavodu za zaštitu žena i materinstva koji ne radi privatno, mimo tog strašnog, opterećujućeg posla, uključujući i vas koji ste u vrijeme dok ste bili direktor bili direktor jedne privatne ustanove Bonadei, što je formalno pravno nedopustivo. Znači, direktor ustanove ne bi smio zbog sukoba interesa raditi u bilo kakvoj drugoj privatnoj ustanovi, a kamoli biti direktor dvije ustanove. I ove javne, javno-zdravstvene i jedne privatne. Dakle, Zakon o radu eksplicite jasno govori koliko uposlenici trebaju da rade: 8 sati rade, 8 sati se odmaraju, 8 sati spavaju. Sve ono što rade mimo toga je nešto što ide na rizik ustanove koja im plaća osiguranje zdravstveno, daje plaću itd. Što se tiče nedostatka kadra, to je referentno za svaku godinu, i za ovu i za prošlu, i za '22. i za '21. itd. Iz cijelog ovog perioda, svih ovih ministara, i ja sam, nažalost, u posjedu ogromnog broja poruka koje sam dobivala čak i od ministara iz SDP-a, naročito ovog ministra koji nam je na jedan čudan način nestao, da kažem virtualan način, nestao nam je ministar Vranić koji je meni slao te poruke u smislu toga kako se zapošljava, kakav je to kriminal, i tako dalje. I vrlo mi je čudno da nije nikad ovdje podnio takav izvještaj, u smislu toga da se ne poštuju zakonske procedure itd jer je mene obavještavao o tome, eksplicite da ima informacije da kolege iz Kliničkog centra i kolegice napuštaju Klinički centar da ne bi radili, nego da idu u Dom zdravlja jer im je tamo mnogo relaksiranije, imaju mnogo manje posla, nemaju toliko obaveza. Čak mi je proslijedio i nekoliko poruka originalnih sadašnjeg ministra Hasanovića, u kome ga ministar Hasanović obavještava o jednoj kolegici koja u toku bolovanja stalno obilazi Kanton i dr Hasanovića, želeći da napusti Klinički centar i u kome on piše: doktorica dolazi da traži posao, a koliko ja vidim, ona ustvari uopće ne želi da radi, ona samo hoće da bude medicinski direktor. Dakle, ove nepravilnosti oko nedostatka kadra, lošeg načina zapošljavanja, netransparentnog načina zapošljavanja, nedostatka kadra i načina odvođenja kadra iz Kliničkog centra su ono o čemu treba ozbiljno da se pozabave ove zakonodavne institucije. I to je nešto što treba da bude eksplicite jasno, znači bez stranačke pripadnosti, bez ikakvih uslova, osim pravih, pravih pravnih kvalifikacija i referenci. Zahvaljujem se.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Samo vezano za našeg dr Enisa Hasanovića 1. Ispravka. Evo, nisam htjela da prekidam. Kada je imenovan za direktora Zavoda zdravstvenog, Zavoda za materinstvo, tada je dao ostavku na privatnu kliniku, gdje je radio na poziciju.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnica Izetbegović.

Sebija Izetbegović (zastupnica)

Dakle, ako je to tačno, to nije navedeno u biografiji doktor Hasanovića, nije navedeno da je on tada, u njegovoj biografiji eksplicite piše da je bio direktor Zavoda za zaštitu žena i materinstva i privatne zdravstvene ustanove Bona dei. Tako piše.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća, srdačna vas sve pozdravljam, posebno naše sugrađane. Ovo je moja druga diskusija. Obzirom da smo u drugom danu, nekako koristim priliku kad god možemo, da govorimo o ovim važnim pitanjima koji se tiču zdravstvenih ustanova, pa ću u svom kratkom obraćanju u drugoj diskusiji samo povezati ono o čemu sam već govorila i kroz svoja pitanja i kroz svoju prvu diskusiju i nekako da na sve zajedno vratim na ono što je suština i ono što su odgovornosti Skupštine po pitanju zdravstvenih ustanova, a to su kvalitetni normativi koje je čak i uvaženi ministar potvrdio da se mora raditi na njima. Svo financiranje od strane ZZO-a mora biti u skladu sa zakonom. To je nešto na čemu svi moramo zajedno raditi. Kadrovska politika mora biti takva da Vlada Kantona ne smije imati maćehinski odnos niti prema jednoj zdravstvenoj ustanovi. I također, htjela bi podsjetiti na vrlo osjetljive, određene skupine populacije koje su kao što su npr djeca, studenti, policajci koji se liječe u našim zavodima, da je u stvari odlično, da imaju svoje prilike, da se liječe u ovim zdravstvenim ustanovama kako bi na neki način rasteretili ono što je porodična medicina koja jeste evidentno opterećena i s tim u vezi, obzirom da nismo govorili tokom naših diskusija o reformi zdravstva, kolega Bandić je spomenuo i pitao šta se s njom dešava, ja se iskreno nadam da će sve ono što bude dolazilo u budućnosti biti u svrhu onog što je najbolja usluga našim građanima. Toliko od mene, hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Evo, ovo je moja druga diskusija, kao što reče kolegica Hašimbegović drugi dan koristim priliku, prvo da vas sve srdačno pozdravim i evo i uvaženog ministra, goste, kao i građane Skupštine Kantona Sarajevo koji prate naš današnji rad. Ja ću ovu diskusiju probati biti što kraća. Prošli put, odnosno jučer smo u prošloj sjednici smo čuli jedno izlaganje i uvažene direktorice Apoteka Sarajevo kojim je na neki način optužila, rekla da je prethodna uprava da nedostaju neki ugovori i slično. Ja moram istaći, s obzirom da to nisam govorila o prvoj diskusiji, da su svi ugovori koji postoje obostrani, s kim god da su zaključeni, tako da oni moraju postojati i u samoj ustanovi, isto tako u elektronskoj formi, te da vrlo jednostavnim upitom možete to provjeriti, a ne na takav način se odnositi, ne samo prema bivšim menadžmentom, nego generalno, prema samim uposlenicima Apoteka Sarajevo, jer smo, evo, svjedoci smo bili da je došlo do određenih disciplinskih postupaka, određenih otkaza i mislim da to uopšte nije način kako treba, da se odnosi jedan menadžer i menadžment prema svojim uposlenicima, naročito u ovom sektoru zdravstva, ali isto tako i u svim drugim sektorima. Također, vrlo malo smo čuli i ponovo ću to da istaknem o objektivnim problemima koje mi imamo u zdravstvenom sistemu Kantona Sarajevo. Njih je mnogo, građani, odnosno pacijenti su svjedoci svakodnevno od tog lokalnog nivoa, znači te porodične ambulante, pa do Domova zdravlja, Vojne bolnice, odnosno Opće bolnice, Kliničkog centra, gdje se vrlo često

dešavaju određene neugodne situacije, gdje pacijenta, odnosno bolesnika se stavlja u vrlo težak položaj. Nama kao Skupštini Kantona Sarajevo i kao između ostalog, naredna tačka je Zavod zdravstvenog osiguranja, prioritet i cilj mora biti unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite na sve moguće načine, ako ne valja određeni propis, ako ustanovimo da ne valja, da ga mijenjamo, da zaista sistem zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo bude funkcionalan, da mi ne moramo, odnosno da građani koji nisu možda u mogućnosti da obave neki pregled ne moraju ići u privatnu praksu, ako zato nemaju materijalna sredstva, da se za njih, za određene preglede ili ne znam troškove liječenja, ne mora skupljati novac putem humanitarnih organizacija i brojeva jer je to se, nažalost, svjedocima svakodnevno i u medijima, kako i na koji način se odnosi prema našim građanima, odnosno pacijentima, odnosno bolesnicima. Vrlo kratko ću na kraju, evo, osvrnut se i podržati diskusiju kolegice Belme Kapo u njenom prvom dijelu kada je rekla da se nije dovoljno ljekara, odnosno nije dovoljno specijalizacija vršilo. Ja se iskreno nadam i očekujem, više puta sam to ovdje zajedno sa svojim Klubom isticala koliko je bitno ulaganje u naše kadrove, naročito mlade kadrove i istinski se nadam da će novi menadžment, "Trojka" napokon ići ka toj depolitizaciji zdravstvenog sistema koji toliko dugo čekamo, te da ćemo imati ljekare zaista kvalitetne i da će njihov rad biti prepoznat ne samo u Kantonu Sarajevo, nego i u regiji, jer zaista, uvjerena sam da takvi ljudi postoji u Kantonu Sarajevo. Hvala lijepo, toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Vujović. Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja ću iskoristiti ovih par minuta kao i uvijek i više sam vjerojatno postao naporan da vas zamolim apelujem da se obrati pažnja na ambulantno liječenje i domove zdravlja. Ako postoji taj moratorij na zapošljavanje, ja više ne znam da li on postoji, ukinite ga. Zamolio bi ministra Hasanovića da pošalje dopis ambulantama, domovima zdravlja o popuni kadra. Apelujem na većinu da iznađu sredstva, koliko god da je potrebno za zdravstvo, podržat ćemo vas u tome jer to je suštinsko rješavanje problema, kadrovi, nedostatak, hronični nedostatak kadrova. Tako i na klinikama, ali klinike su jače, imaju i veći broj ljudstva pa mogu da nekako se pokrivaju, ali to u ambulantama je nemoguće, a to je ono prvo gdje dođe bolesnik, pacijent na tretman. Obratio bih se ustanovama, volio bih da dođe nekad vrijeme da u izvještaje napišete vi predstavnici ili ko već pravi taj izvještaj, godišnji planove rada, da to uradite opušteno, da se ne bojite za smjenu, da ne frizirate uljepšavate izvještaje. Ovo vam je prilika. Kada ćete iznijeti problem osim na Skupštini osnivaču u prisustvu gledalaca.? Vi ako nevedete da ste lijepo poslovali, da ste plus u 9.500 maraka ili ne znam koliko, znači sve vam radi, ne znam šta onda očekujete, pa kako će vam što bi vam pomagali? Rijetki su jučer bili, prekjučer, kada je sjednica koji su rekli otvoreno evo poput Bungura, ne znam ko još, iznesite problem. Ako je želite da vam se pomogne, onda morate iznijeti problem. Ako vi kažete da vam je sve super u izvještaju i mi ćemo se tako odnositi. U redu, super vam je, a tamo vam nedostaje svega i svačega. I još jednom bih apelovao da razmislimo svi i ovi koji imaju moć odlučivanja da abulante ambulanto liječenje i domove zdravlja prepustimo opštinama. Tako je u više od 50 opština Federacije i bolje se pokazalo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću, za riječ se javio zastupnik Faruk Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, evo, ovo je nakon dva dana pošto smo imali prekid sjednice druga diskusija, a zapravo je nastavak diskusije o Apotekama Sarajevo jer ja sam onda diskutovao o problematici Apoteka Sarajevo ovaj obrazlažući, dakle, finansijski plan dio zapravo lošeg rada u smislu financija, nabavki i koji je to mogući razvoj situacije. Naravno, ne optužujem nikoga ni pogotovo ne direktoricu, samo skrećem pažnju da bi direktorica trebala biti nakon negativno usvojenog izvještaja smijenjena i postavljen neki novi kadar koji će pokušati da ne vodi politiku u pravcu moguće privatizacije te ustanove kroz javno privatno partnerstvo, što tako izgleda u izvještaju i procesu koji se odvija. Ono što nisam stigao, a ostavio sam za drugu diskusiju da kažem sada zapravo o dvije stvari koje su možda i krucijalne, zbog čega insistiram na negativnom izvještaju gdje ste donekle su zastupnici shvatili da bi taj Izvještaj trebao biti negativan, a to se odnosi prije svega na ovaj, na neki način uništavanje galenske proizvode i Galas, koja je jedna je od rijetkih apoteka, ne znam ima li iko još da ima proizvodnju preparata ovaj, a to je Apoteke Sarajevo su to gajili, razvijale kroz godine stručnog rada ljudi, najstručnijih ljudi i razvili su jedan dobar program proizvodnje, znači ne samo distribucija i prodaja lijekova, obična trgovina, nego se radilo o proizvodnji koja je vrlo bitna u razvoju institucije, ta proizvodnja je sa dolaskom direktorice zapravo ovaj samo maskirana minornim ulaganjem od dvadeset hiljada maraka za '22. a zapravo je bila totalno stavljena ad acta i bez dobrog plana nabavki, ambalaže, preparata, supstanci. Zapravo je ona totalno nestala sa tržišta, a donosila je u nekadašnjem periodu prije ove direktorice i preko 300 000 maraka zarade i bila se razvijala kao vodeća u oblasti proizvodnje tih preparata, gdje su ljudi to prepoznali, toga više nema. To je jedan od razloga. Drugi od razloga je zapravo da je direktorica imala niz kazni od inspeksijskih nalaza, gdje su se te kazne plaćali iz budžeta? Opet, i to je jedna šema briga me za kaznu, platit će budžet i nastavlja se dalje. To su dvije stvari koje moraju biti alarmantne za negativni izvještaj i nadam se da ćete ga usvojiti negativno. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Kapidžiću. Zastupnica Belma Kapo. Hvala, zastupnik Muamer Bandić. Nije sa nama ovdje. S obzirom da nema više niko prijavljen, zaključujem raspravu. Nažalost, zaključio sam raspravu. Jel vam druga diskusija?

Iz moje velikodušnosti prema vama, izvolite, zastupnik Muamer Bandić, imate riječ.

Poslovnička intervencija zastupnik Kapidžić. Izvolite, kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Dakle, Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će podržati određene ustanove iz oblasti zdravstva iz jednog prostog razloga, zato što su oni svoj posao obavljali korektno i na taj način želimo da odvojimo one koji su radili dobro od onih koji nisu radili dobro. Dom zdravlja nećemo podržati iz jednog prostog razloga zato što smo iznijeli niz inkriminacija koji upućuju da je tamo učinjeno niz radnji koje mogu biti okvalifikovane kao krivično djelo. Jedna od tih jeste, dakle, kao što sam rekao u svom prvom izlaganju, odnosno diskusiji, iznajmljivanje panela i ovih prostora za oglašavanje. Dakle, sasvim je evidentno da tamo postoje inkriminacija koje upućuju da je tu došlo do nekih nezakonitih radnji, ali evo, pratiti ćemo u narednom periodu kako će se postupiti i sud i tužilaštvo. Što se tiče, dakle, zapošljavanja u ustanovama iz oblasti zdravstvene zaštite, također, određene ustanove nećemo podržati, prije svega Dom zdravlja iz jednog prostog razloga zato što su potpuno devalvirali pravo šehidske djece i pripadnika boračke populacije prilikom prijema zaposlenika. Ja imam ovdje informaciju da je u mandatnom periodu direktora Doma zdravlja zaposleno 175 ljudi. Postavit ću, dakle, jedan dopis prema Domu zdravlja da od tih 175 ljudi zanima me koliko je primljeno šehidske djece

ili djece pripadnika boračke populacije. Dakle, po smjernicama kojim je utvrđeno određenim aktom, kako se on naziva ta akt Reforma zdravstvenog sistema koja nam je bila obećana, specijalistička služba je trebala da ide u nadležnost Opće bolnice, bar prema onim informacijama koje ja imam. To se nije desilo i to možemo smatrati kao jedan od ozbiljnih prigovora vladajućoj trojici. Evo, čuo sam od naših kolegica da je došlo do povećanja plata osnovice ili koeficijenata u oblasti zdravstvene zaštite. Moram prije svega da kažem da je to došlo nakon štrajkova koje su zdravstveni radnici ,ovaj koji su zdravstveni radnici proveli i praktično dakle, mi imamo izdejtvovano povećanje tih plata, tek, dakle, od strane sindikata, kada su organizovali i proveli štrajkove. I na kraju, evo, želim još da kažem da je sasvim evidentno da će u ovim izvještajima određeni organi, možda neki direktori će biti smijenjeni, a možda će biti neki Upravni odbori smijenjeni i u tom pravcu ćemo pratiti kako će ustvari pozicija, kako će pozicija glasati za ove izvještaje iz oblasti zdravstvene zaštite, ali u svakom slučaju Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu sasvim sigurno neće dati podršku Domu zdravlja i zanima me kako će glasati ova skupštinska većina na temelju svih utvrđenih nepravilnosti i inkriminacija koje ukazuju da je tamo učinjeno niz krivičnih djela.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolega Bandiću, vrijeme vam je isteklo, zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozovem zastupnice i zastupnike da uđu u salu.

a)

Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo Prim. dr. Silva Rizvanbegović za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 5, suzdržano 3. Konstatujem da je Skupština usvojilo ovaj izvještaj.

b)

Molim zastupnice i zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju u Javnoj ustanovi Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Glasanje.

Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 5, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

c)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju u Javnoj ustanovi Zavod za zdravstvenu zaštitu zaposlenika Ministarstva unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 3 zastupnik, protiv 6, suzdržanih 20. Konstatujem da je Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

d)

Zamolio bi zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove je Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo za 2022 godinu.

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja .

Za je glasalo 21 zastupnik, protiv 5, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

e)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva Kantona Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 5 suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

f)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo za 2022. godinu

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 1 zastupnik, protiv 6, suzdržanih 21. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

g)

Molim zastupnika da pristupi izjašnjanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo za 2022. godinu

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 5, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

h)

Molim zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove „Apoteke Sarajevo“ za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje.

Za je glasalo 20 zastupnika, protiv 9, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

i)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja.

za je glasalo 6 zastupnika, protiv 11 i suzdržanih 12. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

j)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kantona Sarajevo Zavod za zaštitu zdravlja studenata Univerziteta u Sarajevu za 2022. godinu

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 2 zastupnika, protiv 5, suzdržanih 22. Konstatujem da Skupština nije usvojila ova izvještaja.

k)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjanje o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Dom zdravlja Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasao 1 zastupnik, protiv 8, suzdržanih 18. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

l)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Zavod za sportsku medicinu Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasao 1 zastupnik, protiv 3, suzdržanih 22. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

m)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje i molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 22 zastupnika, protiv 5, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

S obzirom da nam se bliži vrijeme u džume namaza, napraviti ćemo pauzu do 1 i 15.

Tako da zamolio bih zastupnike da se izjasne o prijedlogu za pauzu do 1 i 15.

Glasajte.

Zaključujem glasanje, molim i službu da objavi rezultate glasanja.

Za glasova 24 zastupnika, protiv 1, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština prihvatila prijedlog za pauzu do 1 i 15. Hvala lijepo.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo dalje sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo, Tačka 6.

AD-6.

Izvještaj o radu finansijskom poslovanju Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo za 2022. godinu

Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu, ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Zahvaljujem kolega Deviću. Zamolio bih predstavnika Predlagača, direktora Zavoda za zdravstvenog osiguranja gospodina Kosovca, da podnese uvodno izlaganje.

Muamer Kosovac (direktor ZZO KS)

Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući, uvažene zastupnice i zastupnici, ja sam Muamer Kosovac, direktor Zavoda za zdravstvenog osiguranje Kantona Sarajevo. Obzirom da detaljan Izvještaj o radu Zavoda za zdravstveno osiguranje Kantona Sarajevo imate u vašim materijalima i da je javno objavljen, ja ću u svom izlaganju se osvrnuti na ključne aktivnosti Zavoda u 2022. godini i aktivnost koju po prvi put provedene u Kanton Sarajevu, a odnose se na unapređenje zdravstvene zaštite iz nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja. Nadležnosti Zavoda jasno su definirane zakonskim propisima, te realizacija programskih aktivnosti

predstavlja jedan kontinuirani proces koji sprovodi svake godine u okviru raspoloživih sredstava i resursa, uz praćenje politike zdravstva koju kreiraju nadležni nosioci izvrše i zakonodavne vlasti. Naime, 2022 godina je bila godina u kojoj je donesen Financijski plan Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo Izmjene i dopune financijskog plana, a napominjem da sam na poziciju imenovan 28. 04. 2022godine nakon čega su odmah pristupilo Izmjenama i dopunama financijskog plana. U 2022.godini Zavod je provodio aktivnosti iz svoje nadležnosti vezano za pravo osiguranika po osnovu obaveznog zdravstvenog osiguranja, i to prije svega obezbjeđenje zdravstvene zaštite primarnog specijalističkog, konsultativnog i bolničkog nivoa za preko 428 000 osiguranika u Kantonu Sarajevo. Osiguranici Kantona Sarajevo najveći dio svojih prava ostvaruju na zdravstvenu zaštitu, ostvaruju u javnim zdravstvenim ustanovama i na ime naknade po tom osnovu utrošeno je 338 miliona konvertibilnih marka 793 000 marka, odnosno 73 %, od ukupno utrošenih sredstava, što je za 30 000 000 više nego u 2021.godini. U 2022.godini Zavod je redovno izmirivao obaveze prema ugovornim javnim zdravstvenim ustanovama, čime su sa aspekta Zavoda kao fi financijera zdravstva u Kantona Sarajevo obezbijedeni svi preduslovi za pružanje efikasne, dostupne i sveobuhvatne zdravstvene zaštite osiguranim licima u Kanton Sarajevo. Odmah po usvajanju financijskog plana 2022.godine i mog imenovanja na mjesto direktora zaključeni su novi kolektivni ugovor za radnike u zdravstvu, te su plate zdravstvenih radnika po prvi puta značajno uvećane. Uvećanje iznosilo od 18, do 26 %. Te je prioritetna aktivnost bilo sačnjavanje Izmjena i dopuna financijskog plana kojim će biti obuhvaćena i sredstva za financiranje novih prava iz kolektivnih ugovora. Zavod je izdvojio dodatni 56 000 000 konvertibilnih maraka za financiranje prava iz zaključenih kolektivnih ugovora za područje zdravstvene zaštite. Zavod je racionalnim upravljanjem financijskim sredstvima osigurao ne samo da financiranje postojećih prava, nego i dodatno povećanje prava, na čemu su insistirali Vlada Kantona Sarajevo, koja je u konačnici i zaključila kolektivne ugovore, ali i zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo kroz svoj rasprave, inicijative i zaključke. Sami ste se mogli uvjeriti da u Kantona Sarajevo nemamo problem sa dugovanjima zdravstvenih ustanova jer uglavnom posluju pozitivno. Stabilna financijska situacija u zdravstvu Kantona Sarajevo je sasvim sigurno rezultat i posljedica angažmana stručnih službi u Zavodu na kvalitetnim analizama stanja, potreba i mogućnosti. Želim posebno napomenuti da su u Financijskom planu za 2022.godinu ispoštovani svi zahtjevi zdravstvenih ustanova sa područja Kantona Sarajevo te je Zavod kroz povećanje izdataka realizovao sva nova zapošljavanja koja su odobrena od ministarstva i Vlade. Kao važan segment unapređenju zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo po prvi put u 2022. godini Zavod je zaključio ugovore za financiranje prava biomedicinski potpomognute oplodnje. Zaključivanjem ovih ugovora Zavod je na sebe preuzeo obavezu plaćanja na koji način je barem jedan dio izazova i prepreka sa kojima su se naši osiguranici susretali eliminisan i olakšan im je pristup njihovim pravima. Do tog perioda, do 2022 godine osiguranici su morali podizati komercijalne kredite u bankama kako bi ostvarivali ovo pravo. Zavod je tokom 2022.godine osigurao preduslove, a u 2023 godini po prvi put u Kantonu Sarajevo osigurao sredstva i zaključio ugovore za usluge palijativne njege za teško oboljele u terminalnoj fazi bolesti, a radi obezbjeđenja humanog tretmana u posljednjim danima života. Ova aktivnost po prvi put provedena u Kantonu Sarajevo zajedno sa Ministarstvom zdravstva. Kao jedna od najvažnijih aktivnosti koja predstavlja problem svih zdravstvenih sistema u svijetu jeste lista čekanja. Zavod je u ovom segmentu nastojao uraditi pomake i pozitivne stvari. Kontinuiranim aktivnostima i saradnjom sa Ministarstvom zdravstva smo, slobodno mogu reći, umanjili liste čekanja za pojedine usluge, deficitarne usluge koje su dostavljene od strane ministarstva za najviše 3 mjeseca. Iz tih razloga Zavod je ugovorio preko 20 000 zdravstvenih deficitarnih usluga našim osiguranicima te na taj način za kategoriju deficitarnih zdravstvenih usluga, od kojih su se na neke čekalo duži vremenski period od tih 3 mjeseca, obezbijedio financijska sredstva za pružanje usluga u razumnom vremenskom roku. Ovo što najavljuje

mjesto da u cilju transparentnosti ovaj ćemo javno na web stranici Zavoda objaviti kalendar naručivanja koji će biti dostupan svim građanima potpuno transparentno. Težimo da se lista naručivanja provodi transparentno i jednako prema svima isto. Racionalnim upravljanjem raspoloživim financijskim sredstvima, a ne uštedama, kako se to nekada u medijima možemo čuti, omogućeno je da Kanton Sarajevo ima najširu listu medicinskih sredstava ortopedskih pomagala. Napominjem da su uvedene kontrole u propisivanju i izdavanju ortopedskih pomagala, pa sada pomagala dobivaju oni zaista kojima to treba i u količinama kojima je to potrebno. Nastojimo uvesti ravnopravnost jednaku za sve naše osiguranike. Zahvaljujući aktivnostima Zavoda i gotovo svakodnevnim kontaktima sa udruženjima po prvi put prvi smo Kanton u Bosni i Hercegovini koji je obezbijedio pravo na besplatne senzore za mjerenje glukoze u krvi svim osiguranicima oboljelim od dijabetesa Tip 1. Pojedini pacijenti su zbog nepostojanja navedenog prava u proteklom periodu imali teške zdravstvene posljedice. Preko noći se dešavao da u potpunosti trajno izgube vid, obzirom na naglu, nepredvidivu osilaciju glukoze u krvi koja se ne može u potpunosti kontrolisati bez senzora. Mnogi naši građani su se iseljavali nakon 18. godine života, obzirom da im to pravo u proteklom periodu nije bilo omogućeno u Kantonu Sarajevu niti u jednom drugom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine. Sada to nije slučaj, sada imaju to pravo i ovdje znači svi koji boluju od dijabetesa Tip 1. Utvrđeno je i pravo na korištenje INR-a sa pripadajućim trakicama. Povećan je broj trakica za 4 puta, sa jedne trakice dnevno na četiri trakice dnevno, skraćen rok korištenja kod proteza i specijalnih ortopedskih pomagala, kod operativnih zahvata dojki. Zavod je u 2022.godini također financirao 11 posebnih programa kojim se osiguranicima obezbeđuju lijekovi za rijetka je specifična oboljenja. Sjećate se svakako nekoliko puta upravo u Skupštini Kantona Sarajevo se raspravljalo u listi čekanja za liječenje biološkog terapijom oboljelih od reumatoidnog artritisa. I u tom dijelu Kanton Sarajevo je bio među rijetkim svijetlim primjerima jer je financirao to pravo, doduše, ograničenom broju pacijenata, jer od 2017 do 2022 godine, 35 pacijenata je to bilo na toj biološkoj terapiji. Moram naglasiti, zajedničkim naporima zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo, Vlade Kantona Sarajeva i ministarstva zdravstva koji su imali razumijevanja i ukazivali na potrebe i Zavoda koji je iznašao financijska sredstva po prvi put je u Kantonu Sarajevo ukinuta lista čekanja za ovo pravo i od ranijih 35 koji je bilo do '22.godine, uvedeno je 120 osiguranika. Da bi se stekli uvid uopće, o kakvim terapijama se radi, navest ćemo primjer da je prosječni mjesečni trošak za terapiju oboljelih od reumatoidnog artritisa 1300 konvertibilnih maraka. Do 2022. godine izdvajalo se približno pola miliona za osiguranike koji boluju od ove rijetke bolesti, sada se izdvaja preko 2 000 000. I kažem, ukinuli smo listu čekanja u tom dijelu. Od ove godine uvodimo i financiranje za liječenje biološkom terapijom za psorijazu koja nikada do sada nije bilo u Kantonu Sarajevo. Zavod je osigurao u cijelosti potrebna sredstva za potpuno financiranje liste lijekova, čije je donošenje u ingerenciji resornog ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo. Posebno ističemo da veliko olakšanje za hronične pacijente, ali i za ljekare porodične medicine predstavlja primjena elektronske i tromjesečne terapije e-terapija. Ciljanoj grupi naših osiguranika u 2022. godini po prvi put je omogućena imunizacija HPV vakcinom. Prepoznali smo značaj prevencije razvoja teške oboljenja koja se može spriječiti vakcinacijom. U 2022. godini nastavljena je realizacija programa dijagnostike i liječenja teško oboljele djece van Kantona Sarajevo. Za tu namjenu smo trenutno udvostručili sredstva. Također, u Programu rada posebno smo se usmjerili ka unapređenju transparentnosti u radu, opredijeljenost ka uspostavi sistema koji neće zavisiti od pojedinca, već uspostavi jasnog sistema funkcionisanja poslovnih procesa i sistema internih kontrola, što je bio u fokusu u 2022 godini. Radi unapređenja transparentnosti, prepoznavajući važnost otvaranja Zavoda prema korisnicima usluga, formiran je odjel za javnost rada, a čiji poslovi su upravo praćenje propisa koji definiraju transparentnost informisanja osiguranika šire i šire javnost o svim relevantnostima koji se tiču poslova koje obavlja Zavod. U tom smislu, u toku 2022.godine Zavod zdravstvenog osiguranje je uspostavio

znatno bolju komunikaciju, kako sa medijima, tako i sa različitim udruženjima čije kategorije su u direktnoj vezi sa Zavodom, a javnost svojim aktivnostima svakodnevno informiše putem vlastite web stranice, putem medija i putem komunikacije sa Vladom Kantona Sarajevo. Sastanci sa predstavnicima udruženja, sa našim osiguranicima koji su i sami pacijenti, koji znaju sve nedaće i probleme sa kojima se susreću su postali svakodnevnica. Želimo da djelujemo upravo tamo gdje je to potrebno. Zavod je u cilju uspostave sistemskih rješenja pokrenuo i uspostavio sistem upravljanja kvalitetom koje su rezultirale provođenjem internih audita i u konačnici certifikacijom ISO 9001 od strane ovlaštenog certifikacijskog tijela, po prvi put od postojanja Zavoda uspostavljen je sistem upravljanja kvalitetom. Zavod je uspješno završio ovaj značajan projekat i certificiran je po standardu ISO 9001 od strane jedne od najvećih svjetskih certifikacijskih kuća. Radi se o veoma zahtjevnom projektu analize svih poslovnih aktivnosti u Zavodu i usaglašavanju sa zakonskim, podzakonskim i funkcionalnim normama koji se primjenjuju u cijelom svijetu. Audit je trajao preko 9 mjeseci. U 2022. godini su intenzivirane aktivnosti na uspostavi sistema finansijskog upravljanja i kontrole sa ciljem uspostave sistema, procedura i definiranja odgovornosti i nadležnosti svih lica u organizaciji u Zavodu. Donošenjem niza internih propisa sačinjeni su svi dokumenti koji se odnose na registar rizika, mape poslovnih procesa i drugih obaveza koji slijede uspješne organizacije. Naravno, ovo su samo neki od aktivnosti koje je Zavod uradio, pa možemo slobodno reći, za kratko vrijeme. Aktivnost koju nikada do sada nisu provedene niti implementirane u Kantonu Sarajevu. Još jednom napominjem, Zavod predstavlja samo jednu kariku u zdravstvenom temu i sve ove aktivnosti, kao i buduće, ne može provoditi sam bez Vlade, Ministarstva zdravstva, koji je kreator u biti politike zdravstva u Kantonu Sarajevo, također i zdravstvenih ustanova koje neposredno pružaju zdravstvenu zaštitu našim osiguranicima. Mi ćemo svakako iz svojih nadležnosti raditi da bude bolje, a ostale aktere u zdravstvenom sistemu poticati na njih, tražiti da pacijenti uvijek budu na prvom mjestu, što je slogan u Zavodu i koji svakodnevno ponavljamo u Zavodu zdravstvenog osiguranja. Ovo je uvod, ukoliko ima pitanja, svakako stojim na raspolaganju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Kosovcu. Zamolio bih vas da se vratite na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja. Da li su ovo sve prijave za pitanja? Jesu. Zastupnik Mahir Dević se prvi javio za riječ. Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Evo, u uvodnom izlaganju direktora informisani smo da je on stupio u mandat u aprilu mjesecu 2022, ako sam dobro čuo i u toj godini je Zavod zdravstvenog osiguranja financirao stavku koja se ticala biomedicinski potpomognute oplodnje i to, čini mi se da je to bilo vrlo efikasno, efektno, urađeno u smislu realizacije te budžetske stavke, ako sam ovo dobro na neki način upratio. Onda smo u 2023. godini, čini mi se, došli u situaciju da je ta aktivnost prenesena na Federaciju i tu je onda bukvalno sve zaškripalo, nova Vlada je došla u Federaciji, u Kantonu se to prestalo financirati, iako je to bio, čini mi se, naš amandman Kluba SDA na Budžet Kantona Sarajevo, pod izgovorom da se to sada financira na Federaciji i na Federaciji je došlo do nekih ozbiljnih problema da li prilikom raspisivanja javnog poziva, da li neadekvatnim planiranjem, jer su oni usvojili jedan onaj brzinski budžet samo da bi ga usvojili i sada ponovno u 2024. godini se nalazimo u stanju da ovu aktivnost ne financiramo od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja. E sada, mi, naravno, govorimo o Izvještaju za 2022 godinu, pošto sad u ovoj Skupštini sve kasni 2 godine, a radi kontinuiteta naše politike ja moram postaviti jedno pitanje ovdje koje cijenim da je važno za gledaoce Televizije Sarajevo da nam objasnite s obzirom da Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo to više ne financira u '24. koja

je aktualna jer je Budžet Federacije usvojen, na koji način se to realizira i kako da ljudi učestvuju u tom javnom pozivu, da malo objasnite. Razumijem da nije vezan za izvještaj '22.godine, ali mislim da je važna informacija za građane jer kasnimo dvije godine. Ja bi, naravno, danas je ovo trebalo da bude izvještaj Zavoda za '23 s Planom za '24. pa da mogu postaviti ovo, ali nisam ja kriv zato što vi te izvještaje tamo ne dostavljate na vrijeme i što ih krijete od Skupštine, pa bih vas zamolio da to pitanje malo rasvijetlite, da ga obrazložite koje su bile prednosti te 2022. kada ste vi to implementirali i kako da građani Kantona Sarajevo učestvuju sada u tom javnom pozivu, evo konkretno u '24. godini da iskoristite to svoje pravo? Zašto ovo govorim? Zato što zaista veliki broj građana, mladih bračnih parova, ima problema sa ovim i ima potrebu da učestvuju u ovim javnim pozivima jer su financiranja takvih oplodnji izuzetno skupa i obično budu i višestruko pokušavana, da tako kažem, pa bih vas molio, eto, na to pitanje da mi date odgovor. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolegi Deviću. Za riječ se javila Fatima Gavrankapetanović Sailbegović, izvolite, imate riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Zahvaljujem se direktoru Zavoda zdravstvenog osiguranja zaista na jednom detaljnom i, mogu reći, pohvalnom izvještaju. Pogotovo mi je drago što je obezbijeden veliki broj biološke terapije za pacijente koji su oboljeli od reumatidnog artritisa. Međutim, po informacijama koje ja raspolazem, a evo, željela bih da vidim da zajedno tu prodiskutujemo da je trenutno negdje od 120 do 130 pacijenata koji zahtijevaju biološku terapiju, naravno, oboljelih od reumatoidnog artritisa i da se opet pravi liste čekanja, da sad trenutno negdje oko 50 pacijenata čeka biološku terapiju. Drugo pitanje bi bilo zašto pacijenti koji ne dobijaju biološku terapiju, nego su na samo na Metotraksatu i oralni supkutan i Metotreksat kupuju. Oni, znači određeni im je Supkutan i ukoliko ne podnose oralni, tako da mi je onako vrlo značajno da znam zašto oni nisu na listi i zašto pacijenti to kupuju iz svoga džepa? Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici, za riječ je javila zastupnica Vedrana Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Imam nekoliko pitanja za uvaženog direktora. Imajući u vidu da je federalni ministar zdravlja gospodin Rimac u više navrata istakao da ne postoji neusklađenost propisa u oblasti zdravlja u pogledu provođenja postupka dodjele ugovora o pružanju zdravstvenih usluga i također naglasio da su propisi u oblasti zdravlja ne prave razliku između javnog i privatnog sektora kod ugovaranja zdravstvenih usluga, zanima me po kojem, možda zakonu ili tačno, po kojem propisu je predviđena ta lista čekanja 90 dana, pa tek ukoliko je rok čekanja duži od 90 dana određeni pregled se može izvršiti u privatnoj klinici. Te također drugo pitanje se odnosi na postupak javnih nabavki. Imajući u vidu da zdravstvene usluge i postupak dodjele ugovora nije isključen iz postupka javnih nabavki po kojem osnovu ste vi onda, odnosno po kojem osnovu vi i Ministarstvo pravite i dogovarate na koji način ćete dodjeljivati ugovore prema privatnim zdravstvenim ustanovama? Toliko hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj kolegici Vujović. Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, također, zahvaljujem se uvaženom direktoru na njegovoj prezentaciji, izlaganju izvještaja. Ja pretpostavljam da će direktor već znati kakvo će pitanje ja postaviti, pošto se ono veže već za pitanje o kome smo već diskutovali na jednoj od tema na kada smo usvajali Plan i program rada ZZO za '24.godinu. Dakle, moje pitanje glasi zašto Zavod zdravstvenog osiguranja nije realizovao Program zdravstvene zaštite za 2022.godinu koja se nalaze Odlukom o utvrđivanju osnove kriterija i mjerila za zaključenje ugovora o pružanju zdravstvene zaštite i obaveznog zdravstvenog osiguranja za osigurane osobe sa područja Kantona Sarajevo i načina organiziranja i financiranja zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja za '22.godinu? Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja odnosi se na djelatnost primarne zdravstvene zaštite vanbolničke specijalističko, konsultativne zdravstvene zaštite, javnog zdravstva i bolničke zdravstvene zaštite. Ovakvo djelovanje je u suprotnosti sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju član 35. i Zakona o zdravstvenoj zaštiti, član 52 i u suprotnosti je sa Akcionim planom definisanog od strane Federalnog ministarstva zdravstva. U svom izvještaju navodite da je Odluka donesena od strane Kantonalnog ministarstva u suprotnosti sa drugim normativima i podzakonskim aktima je u suprotnosti sa Zakonom o javnoj nabavci. Navodite da bi implementacija ovakve odluke bila štetna i predstavljala rizik za zdravstveni sistem u organizacionom smislu. S tim u vezi želim da nam pojasnite, dakle, zašto niste i šta su sve bile prepreke da niste bili u mogućnosti da radite u skladu sa Odlukom koja je referirana na federalni nivo zakona. Također me zanima, prema navodima medija, direktor ZZO-a je vršio pritisak da se ne sprovede Odluka o imenovanju novih članova Upravnog odbora po konkursnoj proceduri. I evo, sada imate priliku da se na tokom ove sjednice izjasnite po ovom pitanju. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj kolegici Hašimbegović. Zastupnica Admela Hodžić se javila za riječ.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da ste prvi put, javljam danas dobar dan želim svima. Moja pitanja se odnose na Jedinicu interne revizije, na njihov rad. Jedinica interne revizije u izvještajnom periodu obavila ukupno 8 revizija, i to reviziju planiranim godišnjim planom za 2022. godinu, usklađenih sa prepoznatim rizicima u poslovnim procesima Zavoda i jednu neplaniranu ad hock reviziju po nalogu direktora. Revizija kancelarijskog poslovanja po kojoj je dato 6 preporuka, a ja ću vas zamoliti ove revizije koje su izvršene i preporuke koje su date da ih sad redom ne čitam sve, samo da nam malo detaljnije pojasnite o kakvim preporukama se radilo, u stvari, kakve se nepravilnosti utvrdile, pa su date preporuke i da li je to otklonjeno u nekom periodu do sad, evo ili da li je dat rok za otklanjanje tih nepravilnosti? Znači ukupno osam revizija je izvršeno, samo da nam to objasnite detaljnije jer je nezavisna revizija isto spomenula da je to značajna stavka u godišnjem poslovanju utvrđena i date su preporuke. Sljedeće pitanje šta se desilo sa konkursima za prijem ljekara kontrolora koji ste raspisivali u 2022. godini? Prvo je raspisan jedan konkurs u Junu, pa je poništen. Imamo informacije da su se prijavila dva kandidata i oba su ispunjavala uslove. Prema podacima, radi se o ličnim animozitetima ili tako nešto? Molim vas da nam to obrazložite. Ta konkursna procedura, koliko znamo, nikada nije završena. I da li i dalje postoji potreba za tim kadrom? I da li će se raspisivati konkurs ponovo za kontrolore? Sljedeće pitanje planirana pozicija 2. tačka 3. tačka 1. Deficitarne usluge iznosila je 4 800.000, a njeno izvršenje prema podacima je 2 %. Da li je to tačno? I da li je tačno da je da ste ponudili ugovore privatnicima, privatnim preduzećima 30. 12.

2022. godine sa rokom važenja na 1 dan ustvari, da li je to tačno, pa zbog toga da nije realizovana ova stavka za deficitarne usluge? Evo toliko za sada. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici, za riječ se javio zastupnik Jasmin Šaljić, izvolite, imate riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Imam samo jedno kratko pitanje za direktora. Ima li nešto što mi kao osnivač kao Skupština smo propustili da uradimo, da bi Zavod mogao da radi bolje, transparentnije, da vam je neophodno za rad? Jel nisam vidio shvatio iz uvoda vašeg. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih za pitanja. Direktore, možete li ponuditi odgovore na postavljena pitanja. U slučaju da nemate, da ne možete ponuditi odgovore usmeno, onda ponudite odgovore pismenim putem. Izvolite, imate riječ.

Muamer Kosovac (direktor ZZO KS)

Okavko. Zahvaljujem na postavljenim pitanjima. Drago mi je prije svega što je uvaženi zastupnik Mahir Dević postavio pitanje za biomedicinsku potpomognutu oplodnju. Ja sam u svom izlaganju spomenuo tu biomedicinsku potpomognutu oplodnju i to je primjer kako se treba raditi u biti. Te godine smo mi potpisali, u proteklom periodu, spomenuo sam u izlaganju, osiguranici su morali podizati komercijalne kredite, pa onda refundirat sredstva iz Zavoda. U 2022. godini putem odgovarajućeg postupka javne nabavke proveli smo postupak gdje su se prijavili sve zainteresovane kuće koje pružaju tu uslugu, potpisali smo ugovore i osiguranici su mogli ostvarivati to pravo bez podizanja komercijalnih kredita i zaista od samih osiguranika, od građana imamo pozitivno mišljenje o svemu tome, kako je to funkcionisalo putem komisije. Zajedno sa ministarstvom zdravstva u toj godini je donesen Zakon o biomedicinskim potpomognutu oplodnji na federalnom nivou i financiranja je prešlo na federalni nivo. Mi nismo imali i nemamo zakonsku mogućnost da financiramo biomedicinsku potpomognutu oplodnju iako bi mi voljelo da smo nastavili to zbog toga što su građani zaista bili oduševljeni tim postupcima koji nikada do tada nisu provedeni na taj način. Taj proces je funkcionisao besprijekorno, međutim donesen je Zakon na federalnom nivou i to je prešao na Federalni fond zdravstvenog osiguranja i reosiguranja. Čuli smo od osiguranika zaista da postoje primjedbe, primjedbe na implementaciju tog projekta koji ide na Federalni fond, ali mi nemamo zaista tu nadležnost. Evo, nadam se, nadam se da sam odgovorio na pitanje. Pitanje koje je postavila uvažena zastupnica Gavrankapetanović, a to je odnosi se na reumatoidni artritis. Također sam spomenuo u svom izlaganju. Bilo nekih 35 pacijenata 2022. godine, sada je 120 i koliko sam ja upoznat, u fazi potpisivanja protokola o implementaciji ovoga, a i to će završiti za nekih narednih desetak dana, najkasnije i svi pacijenti, imamo informacije da ima neki 120, 130 pacijenata i svi će biti uvršteni u, naravno, u skladu sa kriterijima struke i ljekara koji propisuju gdje su propisani jasno uslovi na koji način i ko može pristupiti toj terapiji. Nadam se da sam odgovorio na pitanje. Po pitanju Metroteksata, mislim da je to pitanje više za Ministarstvo, za uvaženog ministra, obzirom da listu lijekova donosi Ministarstvo i Zavod u tom segmentu financira da tu Listu lijekova, ali to je ovaj lijek koji bi trebao ali nije na Listi, tako. Uvažena zastupnica pitanje je bilo. Oprostite, ako neko pitanje nisam zapisao. Uvažena zastupnica Hašimbegović je postavila pitanje za programe zdravstvene zaštite. Jako interesantno pitanje i hvala vam što ste mi to postavili i očekivao sam svakako pitanje. Ja cijeli svoj život, sve što radim, radim u skladu sa zakonom, sa zakonskim i podzakonskim aktima. Kada se donesu neke

norme koje nisu u potpunosti usklađene sa zakonskim i podzakonskim propisima, vi, naravno, znate način postupanja, prvo upoznavate svog pretpostavljenog u tom slučaju bilo je Ministarstvo, odnosno tada aktualni ministar, mi smo obavijestili ministra, čak je na jednoj sjednici Upravnog odbora bio ministar, gdje smo mi napravili jasnu simulaciju, što je posao Zavoda, na koji način će se to reflektirati na zdravstveni sistem u Kantonu Sarajevo. Kada smo uradili tu jasnu simulaciju na osnovu projekcija, utvrđeno je da je 1040 zdravstvenih radnika viška u Kantonu Sarajevo. Zamislite vi to sada da smo primijenili tu Odluku koja je donešena, koja u startu nije usklađena sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim zakonskim ili podzakonskim aktima. Naravno, moje postupanje po takvoj Odluci bi podrazumijevalo činjenje neke nezakonitosti. Ja nisam to želio iskreno, čak ni Upravni odbor to nije želio jer je to odluka Upravnog odbora, znate. Da, mi smo obavijestili blagovremeno Ministarstvo, kada Ministarstvo nije reagovalo, onda smo obavijestili Vladu i Skupštinu Kantona Sarajeva sa jasnim simulacijama šta tzn. za zdravstveni sistem. Znači, stručna služba nije imala protiv toga ništa, ali smo protiv toga da postupamo sa aktima koji nisu usklađeni sa zakonom i podzakonskim normama. To je razlog jedini i kažem vam da bi 640 kreveta bilo viška po toj Odluci koja je donesena, da bi 1040 i više zdravstvenih radnika bilo ja ću vam poslati prezentaciju, jasno sa pokazateljima o čemu se radi. Znači, mi stojimo iza onoga i stojimo da postupamo u skladu sa zakonom. Da li treba mijenjati Zakon na federalnom nivou? Naravno da treba. Mi smo slali niz inicijativa za promjenu Zakona, za usklađivanje načina financiranja zdravstva u Kantonu Sarajevo, kako je ono moguće i u skladu sa zakonom. Nadam se da sam odgovorio na to pitanje. Pitanje je bilo vezano za, oprostite, ako sam zaboravio neko pitanje ponovite slobodno, a pismeno ćemo odgovoriti na pitanja koja nismo ovdje. Znači, bilo je pitanje za Upravni odbor. Vi ste pitali da li smo mi vršili pritiske vezano za imenovanje Upravnog odbora Zavod za osiguranja, konkretno menadžment Zavoda? Ne. Svi smo mi dužni ovdje da ukažemo na neke nepravilnosti, potencijalne nezakonitosti, ukoliko uočimo neku nezakonitost i, naravno, skrenemo pažnju svom osnivaču, Ministarstvu, Vladi, Skupštini, bilo kome i naravno, ako smo ljudi od integriteta, to ćemo svi uraditi, nećemo saginjati glavu i šutjeti na to. Po pitanju Upravnog odbora ingerencije stručne službe Zavoda, nemamo ingerencije na Upravni odbor, znate. Upravni odbor imenovanje Upravnog odbora vrši Vlada Kantona Sarajeva na prijedlog Ministarstva. Tako da mislim da su priče insinuacije koje govore da smo mi utjecali na imenovanje Upravnog odbora, mi možemo skrenuti pažnju ukoliko nešto nije usklađeno sa zakonom i to ćemo uvijek raditi. Pitanje, također, bilo za internu reviziju. I to je jedno od pitanja na koje vam, naravno, mogu odgovoriti. Da. U protekloj godini, obzirom da je prije ovog mandata sam radio na poziciji glavnog internog revizora u Zavodu od 2016. godine i interna revizija jeste jedan od ključnih segmenata i organizacionih jedinica koje pomažu rukovodiocu i Zavodu da postupa u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima, inicira unapređenje poslovnih procesa i u konkretnom slučaju pitali ste me da li je urađeno 8 revizija. Da, urađeno je osam revizija, jedna ad hoc revizija po mom nalogu, obzirom da smo utvrdili neke neusuglašenosti u pojedinim poslovnim procesima, da ne bi konkretizovao sada svih 8 revizija, stalno iniciramo postupanje po preporukama interne revizije i najveći broj preporuka je izvršen, odnosno implementiran u Zavodu zdravstvenog osiguranja. One koji nisu ili je rok u toku i bit će uskoro implementirani, postoje vjerovatno objektivni razlozi, a implementaciju svih preporuka vrši organizacione jedinice kojima je data ta preporuka. Da li se radi o sektoru za financije, za pravne poslove, spomenulo se kancelarijsko poslovanje i tako. Ljekari kontrolori? Ista stvar. Da, bio je raspisan konkurs za ljekare kontrolore, prvi konkurs, prvi javni oglas jeste poništen kao posljedica promjene u rukovodstvu, a tako Uredba o zapošljavanju Kantona Sarajevo kaže u slučaju izmjene sistematizacije, odnosno u slučaju promjene u rukovodstvu se poništavaju postojeći konkursi. U drugom slučaju jeste bio konkretno je bilo došlo do izmjene sistematizacije u Zavodu zdravstvenog osiguranje i zbog toga je poništen taj konkurs. Rađen je inspeksijski nadzor na osnovu toga i nikakve nejasnoće niti nepravilnosti

nisu nađene u tom dijelu. Tako da je, naravno, nama ljekari trebaju. Moram da kažem da se mi suočavamo sa jednim izazovom gdje ljekari upravo na početku moje priče što sam govorio da su povećane plaće, ljekara od 18 do 26 % nemaju interes da rade u Zavodu, iako je nekada bilo možda premija raditi ljekarima u Zavodu, nemaju preveliki interes da rade u Zavodu zato što su im plaće u Zavodu manje je nego u zdravstvenim ustanovama u kojem rade. Nama treba ljekara kontrolora i radimo na tome. Svakako da možda ćemo u skorije vrijeme i raspisati ponovo javni oglas za angažman tih ljekara kontrolora. Pitali ste za stavku 231 i pitali ste za postupak javne nabavke. Sve javne nabavke u Zavodu zdravstvenog osiguranja se provode u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Uredbom o javnim nabavkama koja je na snazi u Kantonu Sarajevo, istražuje se tržište i ove deficitarne realizacija ove stavke deficitarne usluge, jeste, bila je žalba. Mi smo blagovremeno pokrenuli postupak javnih nabavki, bila je žalba na Uredu za žalbe, taj postupak je dugo trajao i samim tim je istekao proces same javne nabavke kada smo zaključili ugovor, pošto je on važi do kraja kalendarske godine, a znamo da to nije u ingerenciji Zavoda, da požuruje Ured za žalbe sa donošenjem odluka i mi nismo, naravno, mogli utjecati na to, taj Ugovor je istekao do kraja godine i onda smo se konsultovali i sa Uredom za žalbe i sa advokatima i sa pravnicima u Zavodu. Naravno, jedini način jest bilo potpisivanja tog ugovora, međutim odmah naredne godine je odgovorit ću na pitanje. Mislim da je zastupnica Vujović pitala za javne nabavke, istovremeno ću odgovoriti. Odmah je naredne godine smo raspisali novi, odgovarajući postupak javne nabavke, gdje su sada ugovorene usluge preko dvadeset hiljada usluga koje je ugovoreno. Naravno, svi postupci se provode u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama potpuno transparentno, otvoreni postupci, u Zavodu više nema pregovaračkih postupaka koji su bili u proteklom periodu, sada su otvoreni sa međunarodnom objavom, postupci koji su ili drugi odgovarajući postupci konkurentski direktni, koji su usklađeni sa Zakonom o javnim nabavkama. Mislim da sam odgovorio na sva pitanja, ne znam, izvinjavam svakoj ako nekome. Skupštine. Jest. Hvala vam na ovom pitanju. Naravno, obzirom da je osnivač Zavoda Skupština Kantona Sarajevo i mi to često govorimo vi ste nam poslodavac, vi ste vlasnici sve imovine Zavoda i to. Mislim da ste u proteklom periodu, ja sam to spomenuo u izlaganju kroz inicijative, kroz preporuke dali mnogo preporuka koje su implementirane u Zavodu, a tiču se upravo povećanja pacijenata za reumatoidni artritis, za psorijazu i ove ostale stvari. Naravno, mi ćemo podržati sve preporuke koje date vi zastupnici koje su provodive i koje su na osnovu simulacija koje provodimo mi u Zavodu koje se mogu implementirati. Hvala, lijepo je, evo ukoliko ima još nešto.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru na iscrpnim odgovorima.

Otvaram raspravu. Za riječ se javio zastupnik Mahir Dević. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Naravno, prvo moje negodovanje kao predsjednika Kluba SDA zašto raspravljamo o Izvještaju za 2022. godinu u 2024. godini? Ja to moram naravno da kažem radi građana Kantona Sarajevo da je to jedan potpuni besmisao, da je nemoguće voditi računa o kontinuitetu zdravstvenih politika koje ste obećali građanima Kantona Sarajevo kada ste preuzimali vlast prije 5 godina. Ono što bi se moglo kazati ovom menadžmentu da on nastupi ozbiljno, barem kada je Klub SDA u pitanju, to primjećujemo da nastupi ozbiljno priliku iznošenja svog izvještaja i da je na neki način uspio ipak da ovu ustanovu sačuva od ove trojkaške politike koja što god rukom dohvati to se, na neki način kolokvijalno kazano, osuši. Nekako su uspjeli da naprave taj spoj i da se spase na neki način, više strukom od navale politike. Vrhunac navale te politike vjerovatno bio ova Lista lijekova, čini mi se da je i ona bila u 2022 godini ili '21. na '22 kada smo mi to jako kritikovali ispred Kluba SDA i na kraju je, kako vi to kažete, odletio

ministar zdravstva Kantona Sarajevo zbog te Liste lijekova. Naravno, koristim se vašom terminologiju ili terminologijom onih koji liderišu u vaše ime u Kantonu Sarajevo. Naravno da bi valjalo pozdraviti je li ovaj projekat bio medicinski potpomognute oplodnje u 2022 godini, koji se pokazao efikasnim. Pozdravljamo i povećanje sredstava za biološku terapiju za bolesnike koji su oboljeli od reumatoidnoga artritisa. Pozdravljamo i ove vakcine HPV koje su tada planirane u toj godini. Također i budžetsku stavku koja se tiče povećanja sredstava za liječenje djece van Kantona Sarajevo. To je dobro da su te stavke po prvi put tada realizirane, da su napravljeni određeni pomaci. Mi to, naravno, uvijek pozdravljamo. Međutim mi ovdje imamo jedan ozbiljan, sistemski problem. Kako da riješimo pitanje reforme zdravstva u Kantonu Sarajevo, kojeg ste vi obećali? Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u tome igra izuzetno važnu ulogu. On očigledno ne kreira sve te zdravstvene politike, vjerojatno da ih sve kreira da bi one bile bolje i adekvatnije. Tako da su mi imali ovdje jedan šarenolik pristup od onoga što su ljudi predlagali, što je bilo zaista potreba. Evo što sam sada naveo ovdje ove stavke kojim ste se i vi pohvalili, do nekih projekata koji su, onako kao stavke, uvođeni u Zavod zdravstvenog osiguranja i za koji su stajali razni seminari, procedure, pa da ne kažem neko pranje para koje se jasno vidjelo i kroz sam Plan rada i kroz realizaciju Zavoda zdravstvenog osiguranja zašto ne bismo mogli optužiti ljude koji rade u Zavodu zdravstvenog osiguranja. Znači, mi kada ovu stvar posmatramo, nalazimo se stvarno u jednoj neobjektivnoj poziciji, s jedne strane imamo Zavod koji ima preko 500 000 000 konvertibilnih maraka budžetskih sredstava. Čini mi se jel 550, 560 miliona. S druge strane, imamo niz zdravstvenih institucija u Kantonu Sarajevo koje treba da budu na usluzi svojim građanima. I evo, prije ove tačke smo imali izvještaj zdravstvenih ustanova, ne znam, od Kliničkog centra, Opće bolnice, Domova zdravlja, Hitne pomoći, Zavod za medicinu rada, MUP-ova ambulanta itd, u toj diskusiji evo u kojoj sam ja nešto kratko diskutovao za neki 5 ili 10 minuta, došlo mi je nekoliko poruka koje ustvari najbolje je govore o percepciji građana kada je zdravstvo u Kantonu Sarajevo u pitanju, ja ću vam radi javnosti pročitati njih nekoliko. Naravno, neću spominjati imena ljudi koji su poslali, ne znam ih uopće, ali je važno ovo zbog percepcije kako stanje izgleda, pa onda postavljaju pitanje ne znam, gospodine Deviću, zašto onkološki pacijenti čekaju 15 dana na onkološku terapiju? Pretpostavlja se da je to u pitanju na Kliničkom centru. Pa drugi pita zašto pretraga za koronografiju čeka se na nju 14 mjeseci? Pa treći priča ne znam u poruci da ima problem sa narudžbom kod dijabetologa u Buća Potoku u ambulanti, zato što mu je propisao ne znam neku terapiju jer je šećeraš koja se njemu pokazala neadekvatnim i sad čovjek ima problem da ode na kontrolni pregled, da mu propiše doktor, dijabetolog, novu terapiju. Evo, mislim da kroz ove tri poruke, koje su u samo par minuta došle kada smo govorili o izvještaju zdravstvenih ustanova, da se ponajbolje govori kakvo je stanje u zdravstvu u Kantonu Sarajevo. I mi, kada je zdravstvo u Kantonu Sarajevo, kada ste vi u pitanju kao vlast trojke, a vas računam, znači od 2018. godine, znači kada su završen ti izbori, vi ste tada napravili uzurpaciju vlasti u Kantonu Sarajevo, izbacili izborne pobjednik je, to ste uradili i u 2022. i ja vama ovdje u kontinuitetu stavljam na teret pet godina vlasti. I postavljam pitanje šta smo to mi unaprijedili u tih pet godina vlasti u sistemu zdravstva u Kantonu Sarajevo osim što smo uveli nekoliko stavki, evo govorim konkretno kroz budžet Zavoda zdravstvenog osiguranja koje su kvalitetne i koje su dobre. Pa što smo ljudi drugo mogli uraditi do to ako smo imali dupljanje sredstava otprilike ili možda malo manje. Znači za jednu trećinu je sigurno narastao budžet Zavoda zdravstvenog osiguranja, pa šta smo sada trebali da ne uvedemo još i te stavke, jel? Znači dobrano ovo sve škripi u zdravstvenom sistemu Kantona Sarajevo. Ja ovdje, naravno, možda ponajmanji optužujem Zavod, jer on očigledno ne kreira te zdravstvene politike u Kantonu Sarajevo, nažalost, te zdravstvene politike ne kreira ni onaj ko bi ih trebao kreirati, a trebala bi ih kreirati u stvari Skupština Kantona Sarajevo sa jasnijim ciljevima, sa jasnom vizijom za naredni period od evo 10 godina. Pet ste potrošili da izradite put pacijenta, a ja se nadam da ćete, ako ostanete na vlasti, još 5 makar to riješiti, međutim nećete riješiti ni

to. Kako se ustvari stvari rješavaju u zdravstvu Kantona Sarajevo? Onako kako pojedinci, pojedini interesne grupe žele i menadžmenti pojedinih firmi u saradnji sa ministrima. Znači stvari se uopće ne rješavaju sistemski i zato imamo ovako ovaj pogubne rezultate rada. Ne mogu kazati da je ovaj izvještaj takav da bi se trebalo glasati protiv njega. Znači, bilo je napretka tu, ali kad dobijete ovakve poruke od građana za samo 5 minuta, koji jasno opisuju stanje u kojem se nalaze, bez obzira što je budžet 500 000 000, možda još manja greška Zavoda oko svega ovoga, više i ovih institucija iz oblasti zdravstva i ustanova koje bi trebali da realiziraju ove budžetske stavke. Kako da date podršku onda takvom izvještaju kada dobijete, evo ovakve tri poruke, mogu vam ih sve pokazati za 5 minuta od ljudi koji svakodnevno imaju probleme. Znači te probleme u zdravstvu nismo, gospodo, riješili za pet godina koliko vi vladate u Kantonu Sarajevo, ulazite u šestu godinu vlasti u Kantonu Sarajevo. A što se tiče izvještaja Zavoda, direktora i njegovih saradnika, s te strane mi možemo kao Klub dati pohvalu da oni ozbiljno pristupaju prema Skupštini Kantona Sarajevo, ozbiljno se spremaju, odgovaraju na pitanje i na tome im zahvaljujem. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Deviću. Za riječ se javila zastupnica Belma Kapo, replika a nakon nje dopredsjedavajući Vibor Handžić, također replika.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala, samo sam htjela kolegi Deviću, mislim, moram nazvati ovu replika, ali evo da pomognem da odgovori građaninu, nek mu odgovori zato što smo osam godina vladali Kliničkim centrom, pa se danas još uvijek MSCT srca čeka preko godinu dana i na koronografiju se čeka toliku, zato što smo Vladomu Federacije vladali osam godina, pa se u Fondu solidarnosti izdvajalo 30 000 000 otprilike za lijekove, zato što godinama liste lijekova u Fondu solidarnosti nisu zanovljene i zato što nema Federacija još uvijek listu lijekova za rijetke bolesti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja bi se držao dnevnog reda kolegice, znači, ne sporim da nešto možda na Federaciji nije bilo dobro. Mi ovdje govorimo o izvještaju, govorimo kolegice o Izvještaju Zavoda za zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, ne govorimo o izvještaju Federalnog zavoda, tako da vam predlažem toplo da naredne izbore se kandidirate i da svu svoju pamet ponesete sa sobom u Federaciju i unaprijedite sistem zdravstva u Federaciji, ali nemojte samo kako ste ga unaprijedili za ovih pet godina u Kantonu Sarajevu, jer to neće biti napredak, to će u najmanju ruku biti stagnacija, to je jedna stvar. Druga stvar, ovaj pacijent koji se žali na ovih 15 dana je upravo sada kada nije ovaj menadžment na Kliničkom centru, ali ne bi se sada bavio personalnom, ne bih se bavio personalno ovaj tim stvarima, ja sam ovo vama pročitao da vam pokušam obrazložiti s čim se ljudi svakodnevno susreću. Vi možda mislite da se najbolji na svijetu, možda mislite da super radite, ali ljudi to nije tako. I iz tog razloga sam ja to uradio, ovi ljudi nemaju veze sa SDA, ne znam im ni imena ni prezimena njihova i nisam ja ni rekao da SDA nema nekog udjela u svemu ovome. Ako hoćete i to da otvorimo, onda ćemo pobrojati sve ljude koji su obnašali značajne funkcije, ministre, prevashodno, pa ćete vidjeti da među ministrima od potpisivanja Dejtonskog sporazuma do danas je bilo najmanje ljudi iz SDA, govorimo o ministrima zdravstva Kantona Sarajevo. Ako odete do direktora Doma zdravlja, vidjet ćete da je tamo ustvari, po najmanje je bilo direktora iz SDA, ako odemo do Kliničkog

centra, vidjet ćete opet da je tamo ponajmanje bilo direktora iz SDA, ako odemo do Vojne, itd, itd, ali na taj način ćemo stvoriti kao ono vi ste dobri, mi smo loši. Ne. Nije slika tu crno bijela, ja to nisam ni kazao, ako idete na odgovornost, onda vam ovo nije teren gdje možete to argumentovati kolegice. Ali bi bilo dobro da se kaže šta se desilo za ovih pet godina. Znači, vi ste gospodo, pet godina vlast u kontinuitetu, obećali ste principe, mjere, programe itd itd. Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dopredsjedavajući Vibor Handžić, replika, izvolite, imate riječ.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem predsjedavajući. S obzirom da se javljam prvi put, dobar dan svima, želim nam prijatan rad. Kratka replika kolegi Deviću, odnosno, može i prvo ispravka krivog navoda jer je on nekoliko puta u svojim današnjim diskusijama, a to često radi i samo se mijenja imena tačkica dnevnog reda, ovaj sadržaj je 90 % isti ovaj, rekli ste, govorite o kontinuitetu od pet godina. Pošteno bi bilo kada to govorite, da kažete da se ne radi u kontinuitetu od pet godina, nego da podsjetite javnost da je negdje između tog perioda negdje u sredini, u periodu od godinu dana vi obnašali vlast u Kantona Sarajeva. Fascinantno mi je, s druge strane, da u tih pet godina, 3 godine od tih 5 godina je ministra imenovala stranka s kojom vi danas zajedno kritikujete zdravstveni sistem u Kantonu Sarajevo, umjesto da zajedno s njima preuzmete i dio odgovornosti. E treća stvar, ja da sam imenovao ministra zdravstva, da sam glasao za njega koji je, čim se malo zakuhalo oko korone u Kantona Sarajevo pobjegao sa svog posla glavom bez obzira, meni bi bilo, vjerujte, neprijatno da se javljam i kritikujem bilo šta, barem narednih tri, četiri godine, ali dobro, mislim to sam samo ja, nismo svi isti. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Mahir Dević, pa imamo zastupnicu Fatimu Gavrankapetanović Smailbegović.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Vibore, u jednom dijelu ste u pravu. Znači, imali smo diskontinuitet od 8 mjeseci, 8 mjeseci, ali suština stvari je da ste vi vlast pet godina ili petu godinu, pet punih i šestu, zavisi, kako to vi sada računat. Ovaj ne mislim da vam je izgovor taj diskontinuitet je to 8 mjeseci vlasti za vaše neuspjehe, vaše neisporučivanje rezultata građanima u Kantonu Sarajevo. Spomenuli ste nekog ministra koji je bio, doduše, imenovan ispred neke druge političke opcije. On, koliko ja znam, je bio ovaj kulturno historijsko naslijeđe Socijaldemokratske partije, jedino ako ga se ne odričete sada tek tako i bio je tu vrlo kratko i u jednom vrlo teškom vremenu, u vremenu kada je nastupila Korona itd itd tadašnja Vlada koju je vodio gospodin Nenadić je dobro odgovorila na zadatke koji su bili daleko teži nego kada ste vi došli i onaj drugi val korone, kada je došao, vi ste imali još lošije rezultate od toga. Ali opet ponavljam, mi možemo sada, kolega, ovo prevesti na politikanstvo, osnovna moja teza glasi ovako vi ste vlast u kontinuitetu ili bez pet punih godina, za tih pet punih godina ili nepunih, kako god hoćete, vi se nemate u Kantonu Sarajevo nečim ozbiljno pohvaliti ako je vaša odbrana to da vas je omeo neko ko je bio 8 mjeseci, e onda vam to nisu ozbiljni argumenti kolega.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku dopredsjedavajući Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja se kolega Deviću, za razliku od vas, ne branim i ja priznam kada je kritika ispravna i kada nešto u zdravstvenom sistemu o kojem diskutujem o ovom slučaju nije u redu, za razliku od vas koji svaki put kada se u nekom bilo kojem kontekstu spomene loša vlast SDA, kažete ili da je to onaj lošiji dio koji je na kraju završio u Narodu i Pravdi ili da niste vi tada bili tu. Mi se tu razlikujemo, dakle, vi ste glasali za gospodina Mesihovića, imenovali ste ga za ministra zdravstva i ponavljam vam ja da sam glasao za čovjeka koji je pobjegao nakon mjesec dana kada se malo zakuhalo, meni bi bilo neprijatno kritikovati bilo šta narednih četiri, pet godina. I da vam kažem o čemu se još razlikujemo, gospodin Mesihović, ne znam o kulturno historijskom naslijeđu o kojem ste pričali, ja ne pripadam toj političkoj partiji, ali vi te jednu stvar, ja, za razliku od vas sam glasao za 13 ljudi u Vladi i neću ja sada, ako vi kritikujete ministarstvo zdravstva, reći to je SDP, šta me briga, nego ja prihvatam odgovornost za svakoga od tih 13 ljudi zato što sam glasao za njih, za razliku od vas, ne nabrajam ko je iz koje stranke kad dolazio, jasno je da ste vi u svakoj toj Vladi učestvovali o kojoj govorimo i da su vaši zastupnici kroz glasanje podržali da ti ljudi sjede na čelu resora na kojem su se nalazili. Iz koje stranke on dolazili, to je potpuno nevažno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik, Mahir Dević, replika.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Vibore, ne bi koristio tako oštre pojmove da kažem pobjegao. Ministar zdravstva nije pobjegao, ministar zdravstva je dao ostavku, ostao je tu, pobjeglo je vaše najuže rukovodstvo stranke kada je trebalo da brani ovu zemlju, to se zove, pobjegao, znači ovo je bilo više da su ti ljudi i da ne kažem najuže rukovodstvo ove vaše Trojke. Kada je u pitanju odgovornost SDA u Kantonu Sarajevo, kada je u pitanju odgovornost, SDA u Kantonu Sarajevo pa naravno da mi ne bježimo od našeg kulturno historijskog naslijeđa. Pa ja sam vama to do sada rekao 10 puta, eto vam do vas sjedi naše kulturno istorijsko naslijeđe koje je upravljalo 10 godina ovim zdravstvom prije vas i pet s vama. I zato mi jesmo u problemu. E sad, što smo mi kadrovski napravili određenu vrstu problema, a što mi to kao stranka uopće nismo prepoznali, to jeste na nama odgovornost. Tako da, pa kako mislim, pa znate odakle su ti ljudi došli, pa znate koji su funkcije obnašali, pa znate ko je bio premijer Kantona Sarajevo, koji predsjednik sadašnje stranke, pa znate ko su bili tadašnji ljudi koji su sve vodili ovdje. Pa sjećate li se hvalospjeva tog čovjeka na račun naše direktorice Kliničkog centra. Hoćete da vam pustim to na telefon? .

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću, možete li se držati dnevnog reda jel ima ili vas moram isključivati.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa držim se predjedavajući, vjerujem, ja razumijem da vama to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Moram i ja vama replicirati na vaše neistine i otići će nam sjednica u krivom pravcu, ali evo, držite se Izvještaja Zavoda zdravstvenog osiguranja, zamolio bih vas.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja nisam diskutovao, ja sam diskusiju završio, ja sam odgovarao na repliku kolegi onako kako je on meni replicirao i tačno je da je to malo otišlo od dnevnog reda, ali nemojte krivicu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hoćete se vi vratiti na repliku?

Mahir Dević (zastupnik)

Pa na replici sam, ja sam, evo što se mene tiče, otprilike to je. Tako, da to je to kulturno historijsko naslijeđe.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Mersiha Mehmedagić.

Zastupnica, imali smo prvo zastupnicu Mersihu Mehmedagić, pa onda vi. Evo imamo redoslijed ovdje. Zastupnica Mersiha Mehmedagić replika, pa onda zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, repliciram kolegi Deviću. Istakao je da smo mi trebali danas raspravljati Izvještaj Zavoda zdravstvenog osiguranja za 2023. godinu, pa iz tog razloga želim da odgovorim sljedeće. To što smo mi u februaru 2024. godine ne znači da moramo sada raspravljati o izvještajima 2023. godine. Podsjetit ću na Zakon o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine koji u svom članu 93 kaže: "Budžetski korisnici i vanbudžeski fondovi obavezni su izraditi godišnji obračun za prethodnu godinu i dostaviti ih nadležnom Ministarstvu financija, odnosno službi za financije i nadležnim institucijama, u skladu sa zakonom i drugim propisima, najkasnije do kraja februara tekuće godine". Znači, mi smo još uvijek u februaru 2024. godine i praktično poslovna godina, kako za budžetske korisnike, tako za vanbudžetske fondove, tako za javne ustanove, javna preduzeća još uvijek de facto nije gotova, ona traje. Oni tek do 28. februara, znači do 28. februara imaju roka da predaju svoje završne račune, svoje godišnje obračune, da ih pošalju ministarstvima, Ministarstvu financija, svojim resornim ministarstvima, pa tek onda dolazi na red rok za dostavljanje izvještaja o radu i finansijskom poslovanju. Imala sam potrebu da ovo kažem zato što se jako često ovdje kaže da smo trebali raspravljati o izvještajima 2023. Možda smo mi malo i zakasnili i jesmo, svi smo se složili sa izvještajima '22. godine, ali nije u redu da se kaže da se kasni sa '23 godinom i toliko. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Znam je to, kolegice, sve što ste vi kazali, ja govorim kakva je intencija ovdje, mi ovdje imamo na ovoj Skupštini izvještaja koji nismo raspravljali iz 2019. godine zavisi kako ko kog ovog direktora štiti i krije. Evo, ako hoćete već onda najbolje vi iz NiP-a krijete svoje nesposobne direktore. Evo, ako hoćete da vam i tu vrstu odgovora dam, a znam ja za tu zakonsku normu koju ste vi spomenuli, ja sam rekao da je kamo sreće da raspravljamo o tome, više kolokvijalno da mi kasnimo, odnosno planski se neki izvještaji ne stavljaju na dnevni red Skupštine kako bi određeni, potpuno nesposobni kadrovi dokazano bili sakriveni od oči u javnosti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović javila se za repliku.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, ja bih isto replicirala kolegi Deviću u smislu da ove poruke koje je pročitao, one sigurno ima istine i ja svakodnevno dobivam poruke i kritike na račun našeg zdravstvenog sistema. Međutim to apsolutno nije sad tačka dnevnog reda, sad je tačka dnevnog reda Izvještaj Zavoda zdravstvenog osiguranja. I vas bi predsjedavajući zamolila, bez obzira bila diskusija ili replika ili bilo šta drugo, da se vratimo na tačku dnevnog reda, molim vas. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici. Da li ima još neko prijavljen za repliku? Zastupnica Mersiha Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Pa zaista na ovo što je kolega Dević rekao imam potrebu da kažem, ja ovdje nisam ničiji privatni advokat, nego ako treba da govorim u tom kontekstu advokata, onda bismo valjda svi trebali da budemo jedino samo jedino advokati građana Kantona Sarajevo. Ja ovdje, kao što i možete i često primijetiti, bez ikakvih rezervi i kalkulacija izrazim svoj stav, jasno i kada je u pitanju i neki direktor trojke, pa i direktor NiP-a lično i nemam problem sa tim, a i ne ulazim u tumačenje namjera, a vi to upravo radite, znači i kada spočitali ste tendenciju i namjere. Za '23. namjere ćete suditi kada dobijete izvještaj za '23. , za '22. prihvatam kritiku, ali za '23. znači, nemojte unaprijed osuđivati nešto i pričati o namjerama. Namjere zna samo onaj ko o njima razmišlja i neko još gore iznad nas. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Prihvatam vašu argumentaciju kolegice, ali evo, postavljam usput pitanje, kako šta ću ja reći sada kada nam dođu ti izvještaji na dnevni red iz 2019. godine u 2024. Šta tada da kažem? Hoćete se vi složiti sa mnom da je postojala politička zaštita određenih nesposobnih direktora koja je vaša stranka imenovala na odgovorne pozicije? Ako budete tu principijelno, ja ću vam čestitati. Da iskoristim priliku i za kolegicu Fatimu. Znači, ja sam lijepo kazao da se s jedne strane nalazimo kao Skupština pred finansijskim izvještajem od 500 miliona, pred menadžmentom koji na adekvatan način s jedne strane nama kao zastupnicima prezentira, došao je u punom sastavu tu svaki put , znali su i na programu rada čekati sa nama ovdje. S druge strane sam vam rekao kako to izgleda kod građana. A evo, vi ste maloprije kolegice, spomenuli da smo mi advokati građana. Upravo to. Nisam vam čak ni pročitao sve ovaj poruke te vjerujte mi, ali je strašno na primjer, ali kad mi napišu ljudi da poruku da u jednoj od naših bolnica na pozicijama na kojim je potrebno da radi neki gasni tehničar, čini mi se, radi moler, kaže koji je jutros izašao iz dežure. Šta sada da ja radim? Evo, nisam to ni pročitao, ali evo, kad ste me već potaknuli da spomenem i to. Šta da radim ja sad? Da to ne prenesem kao stav građana? Ja ne znam da li je to tačno ili nije, možda i nije, ali kažem, to je percepcija. Niko od ovih ljudi koji je ovo meni proslijedio, nije iz SDA, vjerujte mi, niti im znam imena i prezimena uopće, ali govorim šta ljudi govore. Eto, to je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vraćamo se na diskusiju, nema više prijavljenih za repliku. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, predsjedavajući. Pa moj najveći problem vezano za izvještaj ZZO-a je ustvari utemeljen i u pitanju koji sam postavila uvaženom direktoru koji se odnosi na izradu programa zdravstvene zaštite koji nije urađen u skladu sa Odlukom resornog ministarstva koja se referira na zakon višeg nivoa vlasti, uz, evo obrazloženje direktora da je on, zajedno sa svojim timom i sa Upravnim odborom došao do zaključka da bi primjenjivost ovakve Odluke bila vrlo štetna i da bi ona u organizacionom smislu napravila velike probleme u financiranju zdravstvenih ustanova. Ja zaista kao osoba mogu da prihvatim i da se zahvalim direktoru, što je on naprosto napravio tu vrstu i prezentacije i na neki način ukazao resornom Ministarstvu, kao i Vladi i Skupštini, na probleme na koji su naišli i šta to može da znači u praksi. Međutim, ja i vas isto tako pozivam da shvatite nas zastupnike, sada govorim u svoje ime, dakle zastupnice Skupštine kao najvišeg zakonodavnog organa, da me stavljate na kušnju, da li da biram između Odluke resornog ministarstva koja je urađeno u skladu sa zakonom višeg nivoa vlasti ili način na koji ste vi ustvari izradili i uradili Program zdravstvene zaštite. Da pojasnim građanima da je to ustvari program na koji se temelji i koji u stvari vrši raspodjelu sredstava zdravstvenim ustanovama. Ja moram reći da ja ne mogu da prihvatim takvo objašnjenje, za mene je ono potpuno neprihvatljivo, mogu da prihvatim da je zakon loš i da se zakon treba mijenjati, o tome smo već govorili. Rekli smo da kada smo usvajali Plan i program rada ZZO-a za '24. godinu da ćemo vas podržati iz razloga da se zdravstvene ustanove ne bi stavile u situaciju da njihovo financiranje bude onemogućeno, međutim, po pitanju izvještaja nemamo zaista nikakvu potrebu da podržimo ovakav način rada. Ovakve anomalije su se trebale ranije dijagnosticirati u resornom Ministarstvu i pristupiti ovom problemu na jedan potpuno drugačiji način. Također ukazuje da ukoliko jeste, a vjerujem da jeste komunicirali i sa Vladom i sa, dakle, Skupštinom, trebali ste nam u ovom materijalu prezentirati potvrde njihovog mišljenja da oni naprosto podržavaju vaše stavove i sve načine na koje ste vi izvršili, koji su ustvari utjecali na izradu ovog Programa rada. Kao što sam rekla s tim u vezi, Klub demokratske fronte neće dati podršku ovom Izvještaju. I samo još jednu kratku opasku. Uvijek sam osjetljiva na situaciju koja se odnosi na liječenje teško oboljele djece. Sramotno je da pored ovoliko miliona, mi imamo samo 13 slučajeva koji su na neki način riješeni u 2022. godini. I o ovome sam diskutovala isto tako kada smo usvajali Plan i program rada, kada sam rekla da i 2 000 000 iznimno sramno za izdvajanje za ovakve potrebe i za sve veće potrebe za usluge naših građana. Ujedno vam se zahvaljujem za svim stavkama koje ste ugradili, koje su unaprijedili sistem zdravstvene zaštite o kome ste govorili, ali evo, kao što sam rekla, zaista su ključni razlozi zbog čega ovaj Izvještaj ne možemo prihvatiti. Toliko. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Belma Kapo, izvolite, imate riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Kratko, replika čisto radi javnosti da bi ostalo jasno. Obzirom da je Vlada Federacije riješila problem djece sa cističnom, problem pod navodnicima, znači riješen je problem čekanja na lijek vezan za cističnu fibrozu. Mi imamo informaciju da u Fondu solidarnost nema ni jedno dijete više je na listi čekanja za bilo koji lijek, tako da čisto, evo, i kolegica ima informaciju. Ne znam na šta je mislila pod ovih 13 djece, dakle iz Kantona Sarajevo u Fondu solidarnosti Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja, koji je kao vertikalni fond odgovoran za tu oblast nema djece na listama čekanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Marijela Hašimbegović, izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, da odgovorim kolegici Belmi. Ovu informaciju koju sam iznijela od trinaestero djece, ona vam stoji, kolegice u Izvještaju koju je podnio ZZO za '22. godinu. Dakle, ovaj iznos je iz Izvještaja. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Mersiha Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Vezano za podatak o broju odobrenih zahtjeva za liječenje izvan Bosne i Hercegovine željela bih samo da repliciram kolegici, da kažem sljedeće. Tih 13 jeste li vidjeli kolegice koji su razlozi odbijanja zahtjeva? To su vam najčešće, nema konzilijarnog mišljenja. Ko daje konzilijarno mišljenje, ko upućuje uopće zahtjev, ko upućuje Zavodu zdravstvenog osiguranja takve predmete? Zdravstvena ustanova koja liječi pacijenta da konzilijarno mišljenje ili ga ne da i iz tog razloga, ukoliko zdravstvena institucija kaže da to ona može da rješava, onda ne da konzilijarno mišljenje i ljudi ipak, tražeći nadu da se spasu izvan BiH-a upute Zavodu zdravstvenog osiguranja zahtjev, ali on ne bude potpun. Znači zdravstvene institucije su te koje odluče kome će dati, a kome neće dati priliku da se liječi van BiH. Zavod je tu samo na kraju da riješi potpunu ili nepotpunu dokumentaciju po pitanju tih zahtjeva i da konačan sud. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replike zastupnica Marijela Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Replika uvaženoj kolegici Mersihi. Jasno mi je da branite sistem pozicije u kojoj djelujete, to je iz vaše percepcije potpuno ispravno, za mene je kao građanku i kao zastupnicu Skupštine Kantona sramotno da u kontinuitetu pratimo stalno skupljanje novca za potrebu za liječenje djece oboljelu od bilo koje bolesti. Ne mogu sad praviti poveznice šta su konkretno uzroci, no očigledno da u sistemu treba mijenjati određene stvari, pa s tim u vezi pozivam i vas da utječete na sistem, da se više ne dešavaju takve stvari, nego zaista da ovoliki novac koji, kao i prihodovna strana i novac koji će se vjerojatno prenijeti u sljedeću godinu, žalosno je da ga ne utrošimo za stvarne potrebe koji imaju naši građani. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnica Mersiha Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Ne branim ja, kolegice Hašimbegović sistem, ja sam ogorčena na sistem koji zbog nama institucije jer tzn. da potpišete da nešto ne možete da uradite, da nekoga ne možete da liječite, neće to da uradi i onda odbije zahtjev i zahtjev dođe kao nepotpun i kaže se nema konzilijarnog mišljenja. Ja takav sistem ne branim. I ja sam izričito protiv sistema da se naša djeca i naši sugrađani liječe putem SMS poruka. Ali to nije do Zavoda, to je do onih koji svojim potpisom daju ili ne daju nekome mogućnost da se liječi. Kažem, to je za neke pitanje nama za instituciju, a taj nam nekoga glave košta. I naravno, stvar da ću uraditi sve da se više sredstava izdvaja i da ustanove zaista budu realne kada daju konzilijarna mišljenja i kada na taj način nekome daju mogućnost da se liječi i da traži, i, što se u našem narodu kaže, glavi selameta van BiH. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Posljednja replika zastupnici Mehmedagić, od strane Marijele Hašimbegović, izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, pa samo da se zahvalim kolegici i da svu ovu energiju koju je sada na neki način uložila u ovu repliku, želim da uloži i da pozove sve svoje druge kolegice i kolege zastupnike da radite na tom sistemu koji će mijenjati ovu situaciju. Ja zaista pozdravljam vašu repliku i vašu diskusiju i s tim u vezi vas podržavam i tu smo za sve što možemo pomoći. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prva diskusija zastupnica Miomirka Melank se javila za riječ.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem, pozdravljam prisutne i sve one koji nas prate. Prosto ne znam da li ponovo da se ove teme o kojoj su prethodne moje govornice dokačim odmah ili da prvo navedem nekoliko podataka o poslovanju Zavoda koji se meni čine signifikantnim i vrijednim isticanja. Ukupna raspoloživa sredstva Zavoda bila su 10 % veća u '22. nego u '21. Iznosila su 559 178 696 konvertibilnih maraka, najvećim dijelom prihod iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje. Od čega je manje od 20 000 000 iz Fonda solidarnosti. Zapravo, već kad smo kod ove tačke 20 000 000 je izdvojila Vlada Federacije 2022. godine za cijelu teritoriju Federacije iz Fonda solidarnosti iz koje ustvari idu sredstva za liječenje ovih najtežih oboljenja, a ove godine imamo u planu predviđeno 50 000 000 za potrebe istog tog liječenja. Ja, naravno, nisam zadovoljna bila onomad sa tih 20 000 000 izdvojenih, kao što nisam ni sada sa 50 000 000, jer je za potrebe liječenja najteže oboljelih potrebno izdvojiti kompletno cijeli iznos, onoliko koliko se uplati za doprinos za obavezno osiguranje i to iznosi preko 200 000 000. I u tom slučaju bismo možda uspjeli stići i riješiti sve slučajeve i ono riješiti potrebe ljudi koji su kojima je potrebna pomoć u zdravstvenom osiguranju. Međutim, naša ekonomska moć nije takva da bismo je na kraju mogli obezbijediti, pa moramo pokriti i druge potrebe iz tih fondova i iz Budžeta Vlade Federacije. Od tih, od toga je 338 000 plaćeno javnim zdravstvenim ustanovama za unapređenje zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo. Do kraja '22. bilo je osigurano 428 090 nosilaca osiguranja i članova njihovih porodica. To je bilo 3444 osobe više nego u prethodnoj godini i ja smatram da je to prosječno dobra brojka i smatram da naša težnja mora biti osiguranje svih stanovnica i stanovnika Bosne i Hercegovine, a prvenstveno ovdje na nas ovo što se odnosi žitelja Kantona Sarajeva. Ono što je bitno istaći je da je skoro 400.000 maraka također utrošeno za nabavku HPV vakcina, a te godine prvi put '22. nisu to sredstva koja su ukupno utrošena, ali je tada nabavljena ta količina vakcina koja se i dalje nastavljaju nabaviti i nadam se da će stanovništvo shvatiti značaj ove vakcine i da ćemo uskoro imati mnogo više koristi od upotrebe ove vakcine. Značajno je unaprijeđena i komunikacija, saradnja sa različitim udruženjima koja zastupaju određene kategorije pacijenata. U tom duhu slušajući potrebe osiguranika, a u tom izvještajnom periodu proširen je paket prava za oboljele od dijabetesa Tip 1. za 16 %, je bilo podignuto izdvajanje za biomedicinsku potpomognutu oplodnju, u nominalnom iznosu to je bilo 1 000 000, a 3, 7 000 000 je izdvojeno za lijekove za liječenje teških rijetkih bolesti po posebnim protokolima. Zavod je zaključio i prve ugovore o osiguranju palijativne njege ugovoreno je preko 20 000 deficitarnih usluga, čime su djelomično smanjene liste čekanja. Racionalnim rasporedom omogućena je najšira lista medicinskih pomagala u vrstama i količinama koje su osiguranicima potrebna. Zavod je financirao 11 programa kojima se obezbjeđuje tretmani za rijetka oboljenja, 4 .600.000 izdvojeno za liječenje u inostranstvu, udvostručena su sredstva za dijagnostiku teških oboljenja. Za unapređenje rada

formirano je odjeljenje za praćenje propisa i bolju komunikaciju sa javnošću i civilnim sektorom. Za kratko vrijeme Zavod je uvrstio niz aktivnosti koje su značajno unaprijedile zdravstvenu zaštitu Kantona Sarajevo. Međutim, naše je zaostajanje u prethodnim decenijama dovelo do toga da su potrebni dvostruko veći naponi da bi se dostigao nivo naših potreba. Sigurno je da ima još puno prostora za unapređenje, prije svega na obuhvatu što većeg broja osiguranika, ovdje mislim na to da je potrebno da svi jednoga dana u ovom Kantonu budu osigurani, da ponovim tu činjenicu, ali je potrebno i ubrzanje rada, povećanje broja stručnjaka za uspostavljanje dijagnoza i liječenje, ali je očigledan napor na zadovoljenje zdravstvenih potreba u zavodu, naročito uzimajući u obzir sve veću prosječnu starost stanovništva. Na kraju hoću još jednom da naglasim da danas nije mogao izaći ona izvještaj koji smo maloprije pominjali kako je to navela zastupnica Mehmedagić, već će se naći pred nama, nadam se u aprilu ili maju, ili kada to okolnosti najprije dozvole, u skladu sa drugim hitnijim potrebama. Istina je da se kasni sa ovim izvještajima, ali je očigledno da se tempo izvještavanja teško uspostavlja jer mnogobrojne, često neosnovane optužbe i spekulacije usporavaju procese, kao i neažuriran Poslovnik koji omogućava beskrajne i često suviše aluzije, diskusije, političke, retoričke figure. Ne sporim da je potrebno otvoriti sva pitanja bitna za funkcionisanje Kantona, ali su neke tvrdnje koje izazovu serije replika i ponavljanja očigledno neosnovane, kao i replike koje će sad uslijediti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem vas uvaženom zastupnici. Za riječ se javila zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović, izvolite, imate riječ.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, ja ću samo kratko. Izvještaj Zavoda zdravstvenog osiguranja je zaista afirmativan. Zavod zdravstvenog osiguranja, kao ustanova na čelu sa direktorom Muamerom Kosovcem, maksimalno se trudi da doprinese uređenju zdravstvenog sistema u pravom smislu te riječi. Tako da Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će podržati ovaj Izvještaj. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici i zastupniku Bandiću na podršci. Zastupnica Elza Gaković se javila za riječ. Izvolite.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Obzirom da je ovo moje današnje prvo javljanje, želim da vas sve pozdravim, poselamim, kao i građane koji prate naš današnji rad. Nekako, pomno sam naučena da slušam šta drugi moji sagovornici govore, ne samo na ovu temu, nego na sve one ostale koji se tiču i svih ovih godina mog aktivnog boravka, u onaj svijetu politike. I ovaj izvještaj Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajeva za 2022. godinu, zaista, ja želim ovdje danas da kažem svoj stav. Za mene je, kako kolegica Gavrankapetanović-Smailbegović reče, jako afirmativan. Ja zaista samo želim danas da se bavim argumentima i da vam čestitam na onome što ste unaprijedili kao zdravstvenu zaštitu za naše građane i za sve građane, jer ovdje zaista vidim onako kako to zdravstveni sistem i podrazumijeva da su sve kategorije stanovništva jednostavno kroz vaš sistem obuhvaćene. I ono zaista što je za mene za jednu čestitku prema vama jeste i ovo pravo na korištenje IENR kao aglomerata sa pripadajućim trakicama, gdje kažete da ste sa jedne dnevno povećali na 4 dnevno, odnosno sa 50 komada za 50 dana na 200 komada za 50 dana, da ste skratili rok korištenja kod proteza i specijalnih grudnjaka kod operativnih zahvata dojke. Znamo da to je nekad bila i misao na imenice i da se

jako dugo čekalo na to. Pored proširenja liste medicinskih sredstava i povećanje obima prava korištenja medicinskih sredstava koja su bila uvrštena u listu Odlukom Upravnog odbora izvršili ste povećanje prava osiguranih lica kroz povećanje učešće Zavoda u cijeni pojedinih medicinskih sredstava kao npr intrakularnih vijeća, pelena i drugo. Ono zaista što sam čula iz vašeg izlaganja stvari koje ste unijeli kao neku inovaciju u ovaj Kanton Sarajevo, s ciljem samo poboljšanja zdravstvenog sistema i usluge prema građanima ja vam čestitam i zaista, jasna mi je vaša intencija i u narednim godinama i jako ohrabrujuća jedna vaša rečenica koju kažete da sredstva nećete gomilati, nego da ćete ih usmjeravati na poboljšanje i na unapređenje usluga prema svim korisnicima. Prema tome, ja ono što ću vas zamoliti jeste da slušate i eho građana i onako kako to do sada radite, ne selektujući uopće zastupnike na poziciju i na opoziciju, svjedočila sam vašem prihvatanju i usvajanju mnogih inicijativa od strane svih zastupnika, tako da evo, zamolit ću sve kolege i prvenstveno i sebe ću svrstati tu da svi budemo nekako transparentni, otvoreni, da konstruktivnim prijedlozima utječemo i da prepoznamo šta tom sistemu fali. Znači mi smo ti koji možemo da svojim konkretnim prijedlozima pomognemo i vama, a i vi kao zdravstveni radnici, hvala Bogu, u ovoj skupštinskoj sali ima ih jako puno, što kolega, što kolegica, znamo, ono što je nedostajuće u sistemu i ono što treba građanima, tako da zaista, evo, pozivam nas sve da budemo konstruktivni u svojim prijedlozima, a vas, kako rekoste, da ne gomilate sredstva, nego da sve ono što je na računu Zavoda zdravstvenog osiguranja usmjerite ka građanima Kantona Sarajevo, samo u svrhu što boljeg njihovog zdravstvenog sistema. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Gaković. Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Molim zastupnice i zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Zamolio bih službu da pozovete zastupnice i zastupnike koji su hodniku da uđu.

Zaključujem glasanje, molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasao 21 zastupnik, protiv 3, suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila navedeni izvještaj.

Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Prije uvodnih napomena pauza, Klub SDA pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Na zahtjev uvaženog kolege Mahira Devića, predsjednika Kluba SDA u Skupštini Kantona Sarajevo, pauza od pola sata.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa dnevnim redom. Tačka sedam

AD-7.

Izvještaj o poslovanju Kantonalnih javnih komunalnih preduzeća za 2022.godinu

Ja ću prozivati redom uvodničare

a) Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacija doo Sarajevo za 2022. godinu. Zamolio bi direktora Salića da podnese uvodne napomene

Rusmir Salić (direktor KJKP ViK Sarajevo)

Zahvaljujem predsjedavajući, poštovani kolege i kolegice, poštovani zastupnici, ministri trenutno nisu prisutni, poštovani mediji, poštovani građani, ja vas srdačno pozdravljam. Meni je pripala odgovornost i čast da predstavim Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Vodovodi i kanalizacija Sarajevo za '22 godinu. Obzirom da naši građani nemaju često priliku slušati nas na u ovom ambijentu ispred Skupštine, ja ću iskoristiti malo u uvodu da kažem nešto o samom preduzeću. Znači, preduzeće se sastoji od 5 organizacionih cjelina, tj kabineta direktora, zatim vodovoda, pogona vodovod, pogon kanalizacija, sektora za investicije i razvoj i sektora za ekonomsko pravne poslove. Osnovna djelatnost preduzeća jest zahvatanje i distribucija vode, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda, odvođenje atmosferskih voda sa urbanih površina gradskom kanalizacijom, te održavanje i čišćenje uličnih slivnika, ulaznih građevina i kanala za atmosferske vode. Naše preduzeće upravlja sa cirka 1500 km vodovodne mreže u Kantonu. Na toj vodovodnoj mreži imamo preko 75 000 priključaka, vodom se snabdijevamo uglavnom pumpnim sistemom, što znači da pumpne stanice pumpaju vodu u viša područja, zatim se ona gravitacijom slijeva do krajnjeg korisnika, odnosno potrošača. 91 % vode do krajnjeg korisnika zapravo dolazi pumpnim sistemom, a 9 % gravitacijom. U našem sistemu ima preko 60 rezervoara sa tendencijom porasta tog broja, također sa tendencijom porasta tog broja 30 pumpnih stanica i 15 hidrofleks postrojenja.

Ono što je poseban akcenat u sektoru vodovoda jeste akcenat na zdravstvenu ispravnost vode za piće. Tu je naše preduzeće zaista uložilo mnogo truda i putem najsavremenije laboratorije možemo se slobodno pohvaliti u regiji, pružamo našem stanovništvu i potrošačima zdravstveno ispravnu vodu za piće. To podliježe, naravno, ne samo internim laboratorijskim kontrolama, nego i kontrolama eksternih, eksternim kontrolama. Također, u svom sistemu upravljamo i sa 1450 km kanalizacione mreže na kojima se nalazi preko 50 000 kanalizacionih šahtova i oko 12 000 slivnika. Ono što možda našoj javnosti je još manje poznato jeste da se naše preduzeće bavi i upravljanjem i održavanjem postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda, koje se nalazi i na Butilama. Sada bih ukratko rekao nešto o poslovnom rezultatu za '22. godinu. Kada kažemo da smo ostvarili gubitak od 16,45 000 000 KM zaista tu na prvu djeluje puno, međutim ono što je bitno naglasiti da samo amortizacija u ukupnim troškovima poslovanja je 30, 32 % u ukupnim rashodima poduzeća i ona je 24, 6 miliona.

Povećanje gubitka u poslovanju preduzeća je prije svega rezultat povećanja poslovnih rashoda u 2022 godini jer ste i sami svjedoci da je došlo do poskupljenja svih mogućih i materijala i energenata i ostalih troškova poslovanja. Evo neki od troškova poslovanja na koje nismo mi mogli utjecati, a nismo ih imali u '21. godini su troškovi zaposlenika, koji su u skladu sa novim potpisanim Kolektivnim ugovorom između sindikata i Vlade, zagarantovali i doveli do povećanja tih troškova za 3 000 000 u odnosu na prethodnu godinu, troškove električne energije, goriva, nabavki roba također, nismo mogli na njih utjecati, odnosno jesmo djelimično i oni bi bili puno viši da nismo utjecali na njih racionalizacijom i optimizacijom troškova, u tom segmentu pa su oni 1, 6 000 000 konvertibilnih maraka. Znači i sami da je privrednim subjektima poskupila struja u '22. godini za 20 %. Mi smo dio tih struktura kojima je poskupila struja i to je za nas značilo novi, odnosno dodatni izdatak samo za troškove električne energije u iznosu od 1,5 milion konvertibilnih maraka. Troškovi amortizacije, također, nismo mogli utjecati na njihov rast obzirom da su porasli za skoro 6 000 000 konvertibilnih maraka, a razlog njihovog rasta jeste zato što smo ispoštovali jednu od preporuka Ureda za reviziju da

aktiviramo ovo postrojenje za pročišćavanje otpadnih voda znači računovodstveno aktiviramo, što je dovelo do enormnog povećanja troškova amortizacije, a također, obzirom da smo u velikom procesu investiranja, i to je rezultiralo i aktiviranje tih investicija je rezultiralo svakako dodatnim povećanjem troškova amortizacije. Također, nematerijalni troškovi u iznosu 1,2 milijuna konvertibilnih maraka. Ovdje definitivno treba naglasiti da je samo kazna koju smo, evo, zatekli i naslijedili u preduzeću koja nas je dočekala od Uprave za indirektno oporezivanje morali izdvojiti 840 000 konvertibilnih maraka za tu namjenu, a bilo bi i više da nismo platili to odmah, pa smo oslobođeni nekih taksi i kamata za nekih skoro 90 000 konvertibilnih maraka. Sve u svemu, kada ovo saberemo ove troškove na koje mi nismo mogli utjecati, kao uprava i menadžment preduzeća, dolazimo do toga da bi, evo, da smo imali priliku da poslujemo u uslovima iz 2021. godine ostvarili rekordno nizak gubitak u iznosu od 4 590 000 konvertibilnih maraka, što je u odnosu na najbolji rezultat iz 2019. skoro za 7 000 000 manje, najbolji rezultat je bio 11,2 konvertibilnih maraka gubitak na kraju godine. Naše poslovanje iz razloga ovih troškova amortizacije nikada, nikada poslije rata nije poslovalo pozitivno. Povećanje ukupnih prihoda je ostvareno u iznosu od 4,8 000 000 konvertibilnih maraka. I na to smo posebno ponosni jer je to rezultat povećanja usluga i direktnog angažmana zaposlenika i uprave i preduzeća. Prihodi od prodaje vode i usluga odvodnje su, također, iskazani u iznosu od 41 koma 5 000 000 konvertibilnih maraka i veći su u odnosu na 21. godinu za 6 % ili 2 koma 2 000 000 konvertibilnih maraka i prihodi od pruženih usluga u iznosu od 4 563 000 konvertibilnih maraka su veći za 826 987 konvertibilnih maraka ili 22 %, u odnosu na prethodnu godinu. Bez obzira na makroekonomska kretanja i inflatorne efekte koje je trpila privreda i naše poduzeće, mi nismo, dakle, zabilježili neko enormno povećanje troškova na koje smo mogli utjecati, čak što više ponavljam, racionalizirali smo maksimalno te troškove. Aktivirali smo, bili smo veoma aktivni na polju investicija i znate i sami da je jedan od najčešćih fokusa našeg grada jeste realizacija EBRD projekta, odnosno projekta Vodovod Sarajevo koji tretira rekonstrukciju vodovodne mreže u Kantonu Sarajevo, te rekonstrukciju pumpnih stanica i postrojenja, također, koji se nalazi u našoj nadležnosti. Ono što je bitno spomenuti da smo u '22. imali investiciju od preko 11 000 000 konvertibilnih maraka, a ukupna investicija za '22.godinu je bila 12.284 miliona konvertibilnih maraka, što predstavlja 55,3 % ukupnih investicija svih komunalnih javnih Kantonalnih preduzeća i javnih Kantonalnih preduzeća, njih 10. Iznad navedenog se može zaključiti da zaista nismo mogli utjecati na ove troškove povećanja i da ostaje žal što nismo ostali u uslovima iz '21 godine. Ono što jesu naši izazovi i trendovi u '24. godini već jeste da imamo zaista lošu komunalnu infrastrukturu, dovoljno reći da 71 % gubitaka bilježimo u vodovodnoj mreži i to je na takav podatak ne bilježi ni jedno preduzeće vodovodnu u Bosni i Hercegovini, što je za glavni grad definitivno ispod svih nivoa. To nam jasno pokazuje da u budućim godinama trebamo nastaviti projekte kao što su EBRD i ne trebamo posustati jer inače ćemo se vratiti na neke periode koji se nerado sjećamo, a to su redukcije vode recimo, 2017 godine. Također, naslijedili smo i mnoge druge obaveze, naslijedili smo obaveze po kolektivnim ugovorima, odnosno sudskim presudama koje dolaze. Evo, i dan danas imamo još nekih očekivanih do 50 presuda, prvostepene su već završene, donesene, a one se zapravo samo potvrđuju i po tom osnovu smo isplatili više od 3,6 milijuna konvertibilnih maraka. Kao što sam ranije rekao, isplatili smo 838.000 Upravi za indirektno oporezivanje, više od 400 000 konvertibilnih maraka smo isplatili Elektroprivredi u prethodnom periodu, isto za neplaćanje nekih ranijih računa. I tu imamo još ostatak duga od otprilike 1,5, nešto više milijuna duga, ali je to neki dugoročni sporazum na 15 godina koji nam hajde da kažemo barem u tekućim godinama, relaksira malo situaciju i ne moramo sve platiti odjednom. On se, naravno, poštuje. Isplatili smo, također, više od 2 000 000 duga prema dobavljačima-. Do sada smo, dakle, sveukupno ovo što sam nabrojao isplatili po naslijeđenog duga 6,8 000 000 konvertibilnih maraka.

Uspostavili smo jednu funkcionalniju organizacionu strukturu 1. juna. 2022. godine donijeli smo novu sistematizaciju, organizaciju preduzeća koja je, evo, samo sa 1411 sistematizovanih mjesta. Mi smo kroz tu sistematizaciju optimizirali organizacionu strukturu. Naravno, sad vam neću ovdje duljiti o samoj unutrašnjoj organizacionoj strukturi, ali smanjili smo 1411 sistematizovanih radnih mjesta na 1089. Također smo u proceduri da idemo u dalju optimaizaciju kad je u pitanju sistematizacija i ona je već u nekoj završnoj fazi. Povećan su, dakle, i troškovi, to je definitivno izazov. Ono što javnost mora znati da su u protekle 2 godine većina vodovodnih preduzeća u Federaciji i u republici Srpskoj su povećale svoje cijene vodnih usluga, pa čak i naše u prve komšije Ilijaši i Hadžić, nisam siguran za Trnovo i trenutno imaju više cijene vodnih usluga u odnosu na Vodovod sarajevski. Trenutna cijena prosječna cijena je 1, 71 konvertibilnih maraka po metru kubnom, a da bismo pokrili sve troškove poslovanja, poslovne rashode, dakle ta cijena, govorim sad samo za '22. je trebala biti 2,70. Opet ovdje, napominjem, radi se o prosječnoj cijeni, a mi imamo različite kategorije potrošača, domaćinstva, institucije, privrede, odnosno ostale korisnike koji imaju različite različite cijene. Naslijedili smo jednu neadekvatnu i zastarjele mehanizaciju vozila i uspjeli smo i u saradnji sa resornim ministarstvom i Vladom i vama ovdje koji ste dali podršku u Budžetu za nabavku mehanizacije i vozila u dobrome, također, uz vlastita neka sredstva koja smo uložili, u mnogome smo obnovili taj vozni park, i dalje se vrši obnova i modernizacija. Ono što je definitivno izazov jeste zadržavanje i postojećeg i stručnog, postojećeg, stručnog i kvalitetnog kadra. U posljednjih godinu dana naročito, imali smo priliku, nažalost, da ispratimo neke naše kolege koji su otišli u druga privatna preduzeća ili inostranstvo, trčeći za boljim uslovima, naravno za sebe i svoju porodicu. Ulaganje u ljudske resurse nam je stoga bio jedan od prioriteta i tu smo u prethodnom periodu zaista izdvojili značajna sredstva gdje smo izvršili potrebne edukacije kako bismo unaprijedili naša znanja i vještine u okviru samog preduzeća. Ono što je definitivno također interesantno jeste da je Vodovod i kanalizacija za '21. godinu bila i predmetom kontrole, odnosno revizije Ureda za reviziju institucija Federacije. To svi znate da je to ad hoc kontrola, zadnja kontrola je bila 2013 za 2012. godinu i u tom Izvještaju smo dobili 25 preporuka koje od tih 25 preporuka mi smo potpuno realizovali 20 ili djelimično, odnosno preciznije rečeno kontinuirano se radi na 24 preporuke, znači samo je jedna ostala nerealizovana i ona nije u našoj nadležnosti, nego osnivača, odnosno Vlade Kantona Sarajevo. Imali smo izazov visokih temperatura i velike suše tokom 2022. godine i učinili smo maksimalne napore da održimo kontinuitet vodosnabdijevanja, pa usprkos ovim nekim negativnim trendovima i pokazateljima gubitka vode u sistemu mi nismo, hvala Bogu, evo, nismo imali redukcije u Kantonu Sarajevo, dok su neki puno veće metropole i države imali problema sa vodosnabdijevanjem, odnosno imali su redukcije. U laboratoriju za zdravstvenu ispravnost vode za piće smo uložili preko 200 000 konvertibilnih maraka kako bi ispunili sve kriterije za potrebnu akreditaciju naše laboratorije i kako bi ona zaista raspolagala sa najsavremenijom tehnologijom. Ono na što sam posebno ponosan jeste da smo uspjeli u sklopu EBRD projekta, zajedno sa Vladom i resornim ministarstvom, obezbijediti preko 7 000 000 Grant sredstava, dakle bespovratnih sredstava koji treba da se realizuju i putem IPA fonda, WBIF i kroz EBRD projekat, dakle. Jedino smo preduzeće uz Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine, koje je zapravo apliciralo uspješno i prema WBIF i dobilo 2,5 milijuna eura. Pokrenuli smo i mnoge aktivnosti na usvajanju i usvojili mnoge od najznačajnijih pravilnika u preduzeću, koji su također bili jedna od preporuka i u skladu sa Zakonom o poslovanju javnih preduzeća. Dakle, Ured za reviziju institucija Federacije BiH za '21.godinu je ocjenjivao izvještaj u dva segmenta. U segmentu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja dobili smo negativno mišljenje. A u izvještaju o reviziji usklađenosti dobili smo mišljenje s rezervom. Napominjem, dakle, da smo mi od 24 preporuke realizovali njih 25. Da, od 25, 24. Hvala. Ono što je istaknuto u tom Izvještaju i razlog negativnog izvještaja, ja bih opet rekao da nije na neki način u našoj nadležnosti. Radi se o tome da su oni sami, citiram naveli : "Da cijena vode nije

sačinjena u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo jer u nju nije uključena amortizacija koja se sastoji iz amortizacije stalnih sredstava davaoca komunalne usluge i amortizacije stalnih sredstava infrastrukturnog komunalnog sistema, vodovodne i kanalizacione mreže, odnosno javnih dobara u općoj upotrebi, što za posljedicu ima da cijena nije formirana na ekonomskim pokazateljima. Preporuka Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH, kaže, visinu cijene komunalnih usluga sačiniti na osnovu detaljne kalkulacije u skladu sa Zakonom o komunalnim uslugama koju će usvojiti Kanton Sarajevo kao osnivač". Mi smo u prethodnom periodu, Vlada Kantona Sarajevo je 2022. formirala Nezavisno stručno tijelo kojem je dostavljena detaljna kalkulacija u skladu sa metodologijom o utvrđivanju najniže cijene vodnih usluga, dostavili svoje kalkulacije. Nezavisno stručno tijelo je poprilično nekoliko mjeseci radilo na tom dokumentu i protekle godine u 14. 3. 2023. godine je dostavilo taj svoj završni izvještaj sa preporukom novije cijene. I time smatram da smo mi zapravo ispunili svoj dio obaveze iz tog Revizorskog izvještaja. To je to ukratko, evo u ovom uvodu. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktoru. Možete se vratiti na svoje mjesto, a prije nego što prozovem sljedećeg uvodničara poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Mi smo u dnevnom redu dobili da je ovo Izvještaj za '22 godinu, ako sam dobro vidio u nastavku, uvodničar direktor je spominjao negativno mišljenje i mišljenje s rezervom za 21, ako sam ga dobro čuo, jel to za '22.?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

S rezervom '22.

Mahir Dević (zastupnik)

Nije tako rekao. Govorio je '21. da je negativno za ovaj dio ekonomski, a za ovu usklađenost pravnu, ali spominjao '21, šta je s '22?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Bio negativan.

Mahir Dević (zastupnik)

Da je bio negativan. dobro. A za '22? A niste radil, OK u redu sada.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Deviću, nastavljamo dalje.

Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća "Pokop"d.o.o. u Sarajevu za 2022. Zamolio bih direktora Kurtanovića da nam se obrati i podnese uvodne napomene.

Samir Kurtanović (direktor KJKP Pokop)

Dobar dan svim prisutnima. Ja sam Samir Kurtanović, direktor Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Pokop. U narednim minutama izložit ću par interesantnih tema iz Izvještaja za '22.godinu. Kantonalno javno komunalno preduzeće Pokop održava, upravlja i gazduje sa 9 aktivnih grobalja i održava još 48 grobalja, harema na području svih 9 opština

Kantona Sarajevo ukupna površina održavanja svih grobalja negdje preko 1 300 000 kvadrata. Broj zaposlenih u Pokopu na 31.12. '22. godine je bio 190, u odnosu na godinu prije, manje za jednog uposlenika. U 2022. godini ukupno je sahranjeno 2619 preminulih osoba u Kantonu Sarajevo. Usporedbe radi, u odnosu na 2021. godinu to je smanjenje od 25 %. Razlog smanjenja je normalno što je to prva post Koronarna godina, tako da je broj umrlih puno manji nego godinu prije. U izvještajnom periodu januar- decembar '22.godine u potpunosti su obezbijeđeni uslovi za pružanje usluga građanima u stanju potrebe za ovom vrstom komunalne djelatnosti, i to u segmentu pojedinačne komunalne djelatnosti i u segmentu zajedničke komunalne potrošnje. U izvještajnom periodu okončan je postupak pokrenute procedure harmonizacije podataka zemljišne knjige i katastra zemljišta sa upisanim pravom vlasništva u korist Pokop parcela na groblju Bare u količini, odnosno ukupne površine 191.500 kvadrata. Također, preduzeće je realizovalo veoma zahtjevan projekat otkupa zemljišta, odnosno proširenje obuhvata ukupne površine negdje blizu 40.000 kvadrata u svrhu proširenja groblja Vlakovo, tako za iznos od 1 123 000 konvertibilnih maraka. Pokop u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, vodi knjigovodstvo i stavlja i podnosi računovodstveni izvještaj u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Preduzeće je poslovalo pozitivno i na kraju godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 390 000 maraka. Postavljeni ciljevi poslovanja za '22.godinu su u potpunosti ostvareni realizacijom usluga individualnih i zajedničke komunalne potrošnje. Rizik naplate nije nastupio u realizaciji prihoda sa povezanim stranama isto tako kao i sa nepovezanim stranama. Nabavka roba i materijala realizovane je u skladu sa obezbijeđenim planom poslovanja i upravljanja zalihama roba i materijala. Obaveze prema dobavljačima su uredno izmirivane. Ukupan prihod u izvještajnom periodu je ostvaren u iznosu od 11 300 000 maraka i manji je za 5,5 %, u odnosu na godinu prije, a veći je od planiranog za 1,06 %. U obračunskom periodu poslovni prihodi iz ugovora sa kupcima iznose 8 860 000 maraka, što čini 78 % ukupnih prihoda poslovanja, dok je 22 % ostali prihodi i dobiti. Ukupni rashod ostvaren u obračunskom periodu januar-decembar '22 godine ostvareni su iznos od 10 900 000 za 1,7 % su manji u odnosu na prošlu godinu, a 0,45 %, su u odnosu na planirane prihode. Moram reći da je trend smanjenja prihoda od osnovne poslovne djelatnosti u trendu smanjenja '22. godine u odnosu na '21. Vidjet će nekada kada bude izvještaj za '23.godinu, ista ista stvar. Za sva eventualna pitanja budite slobodni da postavite. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru, možete se vratiti na svoje mjesto. A sada bih pozvao direktora Komunalnog preduzeća Sarajevo-gas doo Sarajevo da nam podnese Izvještaj o radu za '22.godinu. Zamolio bih da se predstavite zbog stenograma.

Ermin Efović (izvršni direktor KJKP Sarajevo-gas)

Dobar dan svima. Moje ime je Ermin Efović, ja sam izvršni direktor za ekonomsko- pravne poslove u Komunalnom javnom preduzeću Sarajevo-gas. Izvještaj o poslovanju za 2022 možemo reći da je usklađen sa zakonskom regulativom i da sadrži sve elemente propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji. Što se tiče osnovne funkcije preduzeća, možemo reći da je kompletan gasni sistem bio pod kontinuiranim nadzorom i kontrolom i uz visok stepen zaptivenosti. Osigurana je nesmetana i kontinuirana isporuka gasa za sve tarifne kategorije, i to bez jedne ekscesne situacije. Izvršeno je tekuće investiciono održavanje u skladu sa potrebama tehničko tehnološkog sistema. Također bih naglasio da smo za 2022 godinu dobili i pozitivno revizorsko mišljenje, mišljenje znači eksternog revizora. Kad govorimo o samoj nabavci, isporuci gasa, nabavka je ostvarena u količinama od 141 793 000, dok je isporuka bila u količini 141 693 000 gasa. Najveća isporuka je bila prema tarifnim kategorijama Toplane u

iznosu 49.458.000 i domaćinstva 46.267.000, ostvarena je manja isporuka gasa za cirka 9,6 miliona i to se najviše odrazilo za ove dvije pomenute kategorije. Kada govorimo o realizaciji kapitalnih projekata, tu bih istakao projekat kontinuiteta. To je projekat subvencioniranja gasnih priključaka koji se radi u saradnji sa resornim ministarstvom i ovom prilikom je su obezbijedeni novi priključci za 172 korisnika i utrošeno tom prilikom 174 697 KM. Također, u suradnji sa općinama, odnosno potpomognuti sredstvima iz budžeta općina Kantona Sarajevo izgrađeno je 4104 m distributivne gasne mreže, 10 postrojenja, 257 priključaka i 570 mjernih mjesta. Dominantno se to odnosilo na općine Hadžići, Vogošća i Trnovo. Vezano za kadrovske potencijale, u preduzeću je, znači, sa krajem 2022. radilo 303 uposlenika. Javne nabavke su realizovane u iznosu 126 392 000, od čega se 119 000 000, odnosilo na nabavku gasa. Kada je riječ o bilansu stanja, odnosno o izvorima i sredstvima, ukupna imovina na kraju 2022. godine iznosila 166 539 000. Od toga se na dugoročnu imovinu 118 miliona 48 miliona je kratkoročna imovina. Na strani pasive kapital preduzeća iznosi 62 miliona, dugoročne obaveze su 70 miliona i kratkoročne obaveze su 33 000 000. Preduzeće je ostvarilo dobit, odnosno pod pozitivan finansijski rezultat u iznosu 77 808, nešto manji rezultat u odnosu na prethodni period je najviše rezultat manjih isporuka gasa zbog izrazito toplih vremenskih prilika, koji su u prosjeku u '22 bile za 2 stepena više su, znači temperature. Isporučeno je, znači blizu 9,6 miliona manje i također, šta je rezultiralo? To su bile u 4 navrata su došlo do poskupljenja onaj gasa, tako da je ukupna prosječna cijena gasa u '22. iznosila 62 %, u odnosu na '21. godinu. Također, rezultat ovog rezultata možemo reći da je i određeno povećanje troškova plata zbog primjene kolektivnog ugovora. I to je rezultiralo sa cirka blizu 600 000 KM. I dalje je nastavljen trend visokog stepena naplate koji je 97, 5 %. Vezano uz dužničko povjerilačke odnose preduzeće je znači izmirilo po osnovu reprograma sa Toplanama dospjeli anuitet, odnosno naplatilo onaj dospjeli anuitet i također izmirilo obavezu prema BH gasu, također po reprogramu, tako da su dužničko- povjerilački odnosi izmireni kvalitetno. Eto, toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru. Možete se vratiti na svoje mjesto.

A sada pozivam direktora Parka, gospodina Bešlića i pardon prvo RAD, prvo RAD, direktora Javnog komunalnog poduzeća "RAD" gospodina Selamovića da nam se obrati i podnese izvještaj za '22. godinu. Izvolite, imate riječ.

Nijaz Selamović (v.d. direktor KJKP RAD)

Ja bih sve srdačno da vas poselamim i pozdravim. Ja sam Nijaz Selamović, vd direktor Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća RAD Sarajevo. Evo, nastojat ću da budem što kraći. Kantonalno javno komunalno preduzeće RAD u 2022. godini imalo prihode 44,16 milijuna maraka i bili su 5 % veći u odnosu na 2021. To je prvenstveno se odnosilo na uvođenje novih, novijih kvadrata i naplate 1,5. maraka nekih zaostalih potraživanja od fizičkih i pravnih lica. Isplata plata i svih obaveza prema državi, prema dobavljačima i prema radnicima su išle sve u skladu sa zakonom. Kao što sam rekao preduzeće je ostvarilo naplatu potraživanja iz ranijih perioda u iznosu od 1,5. konvertibilinih maraka. Preduzeće u toku 2022. godine, u skladu sa preporukama Price Voters, Haus Kupers i konsultantske kuće (nerazumljivo) uradilo jednu sistematizaciju, reorganizaciju preduzeća gdje smo ukinuli 2 pogona, optimalizovali, da kažem broj direktora, preraspodjelu radnika. Tokom '22 usvojili smo akte iz oblasti financija, obzirom da je u toku '21 godine bilo negativno revizorsko mišljenje, mi smo u toku '22 godine radili na tome gdje smo na kraju '22. Mišljenje eksternog revizora je bilo mišljenje s rezervom. Također u '22 je akcenat je stavljen na izradu općih akata kojima je uređena sistemska prevencija suzbijanja i borba protiv korupcije u preduzeću, a sve u skladu sa važećim zakonima i drugim aktima. Urađen je Plan integriteta i Pravilnik o prevenciji, suzbijanju korupcije.

Ključni problem rada, svi ste upoznati, bila je mehanizacija. U toku '22 godine nabavili smo 5 novih kamiona za 5 novih auto smečara koji su nam onako poprilično pomogli da riješimo ključne probleme. Neki od projekata koje smo pokrenuli ustvari ključan projekat je bio efikasan sistem, projekat efikasnog sistema upravljanja otpadom u Kantonu Sarajevo u vrijednosti 2,6 miliona konvertibilnih maraka, koji smo, evo da kažem, implementirali onaj zaključno sa 2023. godinom. Bilo je tu još nekih manjih projekata, ali evo, nadam se kroz pitanje i kroz diskusiju da ću biti u prilici da odgovorim. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Salamoviću, a sada pozivam direktora Javnog komunalnog preduzeća Park, gospodina Bešlića da nam podnese uvodne napomene.

Adis Bešlić (direktor KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo)

Poštovano rukovodstvo Skupštine, zastupnice i zastupnici, ministre, poštovani mediji, građani Kantona Sarajevo, moje ime je Adis Bešlić. Direktor sam Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Park Sarajevo i srdačno vas pozdravljam lično i u ime cijelog kolektiva preduzeća Park. Čast mi je, a to sam izrazio kao želju i prošli put, da vam mogu prezentirati i govoriti o rezultatima poslovanja poduzeća Park, te osim finansijskih i drugih rezultata, koji se nalaze u Izvještaju o poslovanju za 2022. godinu, prezentirati vam ukratko i sve ono što smo osim pozitivnog finansijskog rezultata uspjeli u toj poslovnoj godini realizirati kao preduzeće nadležno za usluge iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje. Poznato vam je da smo prije nepune 3 godine zatekli Sporazum kojim je zbog ranijeg dugovanja prema Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine postojanje ovog preduzeća bilo gotovo u potpunosti limitirano na svoje postojanje do konca '26. godine. Danas, a zahvaljujući Vladi Kantona Sarajevo te Nadzornom odboru Parka, mogu reći da preduzeće Park nije dužno niti jednu konvertibilnu marku, ne prijeti mu u stečaj, niti ima limite. Radilo se o dugu koji je sa kamatama narastao na gotovo 10 000 000 konvertibilnih maraka. Više nema bojazni da za 2 godine Park zbog tog dugovanja ode u stečaj ili prestane sa radom, radnici završe na ulicama. S ponosom mogu reći da sada ovo preduzeće hoće i treba nove razvojne projekte, proširene ovlasti djelovanja, razvoj i modernizaciju svog rada i usluga. Želim ovdje dodati da smo u protekle 2 godine isplatili gotovo 1 000 000 konvertibilnih maraka iz vlastitih sredstava po osnovu sudskih presuda, a zbog propusta u radu ranijih uprava. Važno je istaći da smo zbog navedenih propusta podnijeli krivičnije prijave protiv odgovornih osoba koje su upravljale preduzećem u periodu 2013.-2019. godina. Preduzete aktivnosti na stabilizaciji poslovanja u drugoj polovini '21. i finansijski rezultat od plus gotovo 100 000 maraka za '21. godinu, zatečeni gubitak u poslovanju od preko pola milijuna maraka iz '20 godine bili su osnova za pripremu planova, aktivnosti i strategije za poslovnu '22.godinu. Ozbiljnim radom, preduzeće Park u poslovnu '22 godinu ušlo je spremnije, planski i strateški, a to je u konačnici rezultiralo svim izvršenim aktivnostima. Naš poslovni rezultat, prema Izvještaju o poslovanju za '22.godinu iznosi +2.102.403 konvertibilne marke. Značajno je napomenuti da je '22.godina druga godina za redom kada Park ostvaruje pozitivan finansijski rezultat, uz pojašnjenje da se ovaj rezultat ogledao u otpisu kamata koje su rezervisane prethodnih godina po Sporazumu sa Poreznom upravom Federacije, ali naravno po preporuci eksternog revizora i u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima. Također, objavljen je obavljene pripreme i strateški planirane aktivnosti u drugoj polovini '21 godine s menadžerske pozicije pokazali su se kao odlična osnova za stabilizaciju ostvarene rezultate, aktivnosti, realizirane projekte i sve što je ostvareno u '22 godini. Ono što nam je povjereno u nadležnost u '22.godini sa aspekta statistike, ocjenjuje se izuzetno uspješnim jer svi planirani i vanredni sezonski radovi aktivnosti u potpunosti su realizirani, čak višestruko uvećani, poredeći s istim periodom '21.godine. Osim redovnih,

realizirali smo i velike koordinirane akcije čišćenja i zaštite okoliša, pa tako u '22. godini Park je samostalno organizirao ili bio direktni učesnik ukupno 5 velikih akcija čišćenja površina koje nisu obuhvaćene redovnim održavanjem i onih koji su zbog svoje frekventnosti, gravitiranja i pozicije zahtijevale dodatni stepen komunalne čistoće i hortikulturnog uređenja, govori svakako i o potrebi organiziranja tih akcija. Važno je istaći da smo mi tokom '21 i '22. godine zasadili novih 1500 stabala u urbanom dijelu našeg grada, i to iz vlastite rasadničke proizvodnje, Parkovih rasadnika. Ranijih godina, praksa je bila sadnja stabala kupljenih sadnica od različitih dobavljača. 3 godine smo kao uprava preduzeće inzistirali i tražili da se preduzeću Park u okviru programa održavanja i budžeta dodijele, ako ne sve zelene površine u Kantona Sarajevo, barem većinski dio tih javnih zelenih površina. Ove je godine konačno je ostvaren taj pomak i u odnosu na ranije dodijeljeno nam je novih pola miliona metara kvadratnih javnih zelenih površina u Kantonu, pa umjesto 2,9 miliona sada preduzeće Park održava 3.4 000 000 m² zelenila. Ipak, naše tježnje su da nam svih 5 000 000 m² zelenih površina u urbanom dijelu Kantona Sarajevo bude u potpunosti dodijeljeno na održavanje i da preduzeće Park u potpunosti izvršava djelatnost u skladu sa svojim statusom. Apsurdno je da naselja popu Šipa, Stupa Nove Vogošće i javnih površina u padinskim i rubnim dijelovima općina u Ilijašu, Hadžićima nikada nisu povjerene Parku na održavanje. Mi kao preduzeća smo spremni izvršiti sve te poslove, u posljednje 2 godine smo pokazali da možemo održavati i čistiti i historijske spomenike, spomen parkove, spomen obilježja i slično, a građani samo tako mogu imati potpunu uslugu i samo tada neće izgledati da je u pitanju prebacivanje odgovornosti i nadležnosti.

Hvala vam moje kolege, ja vam stojim na raspolaganju za sva vaša pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Bešliću.

Pozivam direktora Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Tržnice pijace gospodina Terovića, da nam podnesu uvodne napomene.

Jasmin Terović (direktor KJKP Tržnice-pijace)

Pozdravljam sve prisutne, ja sam Jasmin Terović, direktor preduzeća Tržnice- pijace Sarajevo i evo, nastojat ću u jednom kratkom vremenu prezentirati Izvještaj u poslovnoj preduzeća Tržnice- pijace Sarajevo za 2022. godinu. Prije svega da kažem da smo preduzeće koji se bavi pijačnom djelatnošću na području Kantona Sarajevo iznajmljivanje vlastih nekretnina za obavljanje tržišno pijačne djelatnosti. Poslujemo namo na u ukupno 11 poslovnih jedinica u 6 općina u Kantonu Sarajevo, osim općine Hažić i Trnovo i Iljaš na svim drugim općinama u Kantonu Sarajevo imamo formirane naše poslovne jedinice i kao takvi pružamo usluge građanima. Kantona Sarajevo osnov za izradu izvještaja proizilazi iz plana poslovanja poduzeća za 2022. Godinu. Isti je usvojen od strane organa preduzeća, prije svega Nadzornog odbora, preduzeća, skupštine, preduzeća, te je dobio pozitivno mišljenje i Odbora za reviziju i eksternog revizora prilikom revizije Financijskog izvještaja za 2022. godinu Ukupna imovina sa kojim preduzeće raspolaže na dan 31.12. 2022. godine iznosi 19 978 000, njene nabavna vrijednost je bila 26 385 000 ,te je amortizovana sa 24, 3 %. Dakle, ukupni kapital društva 21 916 162 konvertibilne marke zaključeno sa 31. 12. 2022. godine. U odnosu na stanje početkom 2022. godine pokrenuli smo i završili ovaj dio procesa harmonizacije te smo samim tim i povećali kapital preduzeća te stanje na kraju godine je bilo povećanje za 330 devedljada komercijalnih maraka kada je u pitanju kapital preduzeća. Razlog tome jeste što smo naše 2 poslovne jedinice koje smo uspjeli harmonizacijom, odnosno dio zemljišta koje smo uspjeli harmonizacijom ukružiti na preduzeće, prije svega na Poslovnoj jedinici Grbavica i Hrasno upisati u poslovne knjige poduzeća i samim tim smo došli do povećanja kapitala za 339 000

maraka i na to smo platili uredno porez na kapitalnu dobit u visini od 10 %. Kada su u pitanju investicioni dijelovi, kao preduzeće zaista pokušavamo iz vlastitih sredstava i prihoda kojeg ostvarimo, koliko toliko održati tekuće poslovanje, pokušati našim zakupcima i građanima stvoriti što bolje uslove za aktivnosti na našim poslovnim jedinicama. Međutim, to je očigledno nedovoljno. Obzirom da mi kao preduzeće zaista raspolažemo dobrim lokacijama, atraktivnim lokacijama, međutim sami, bez podrške osnivača ne možemo imati veća ulaganja i veće investicije na našim poslovnim jedinicama. Razlog tome jeste što to iziskuje velika, ogromna sredstva. Mi kao preduzeće koji ima neki ostvareni prihod, oko 4 miliona, blizu 4 miliona maraka na godišnjem nivou su nedostatna da bi krenuli u bilo kakvu ozbiljniju investiciju koja bi parirala, da kažem ovim privatnim tržišnim centrima koji se nalazi svugdje po Kantona Sarajevo. Ono što je evidentno jeste da sve veći broj građana nekako se opredjeljuje da kupuju u tržišnim centrima, sve manji broj dolaska, posebno mlađe populacije, na same pijace, nego se ljudi opredjeljuju u tržišne centre. Također, i broj trgovaca koji je ranije radio na pijacama nema neke prevelike zainteresiranosti trgovaca da vrše i prodaju, da kažem domaći, posebno ovih proizvoda, kako u Tržnici, tako i na samoj pijaci, što umnogom otežava poslovanje, pa pokušavamo na razne načine ostvariti određene prihode koji nisu možda baš u okviru pijachne djelatnosti, tipa uspostave nekih reklamnih ploha tipa, uspostave parking prostora i slično, kako bi ovaj, dok ne dođe do privođenja tih zemljišta sa kojim upravljamo, krajnjoj namjeni ostvarivali prirode da nam zemljište ne stoji baš onako prazno. Posebno tu ističem našu poslovnu jedinicu Stup gdje preduzeće raspolaže sa 15 000 m² zemljište i evo, trenutno smo u fazi pribavljanja urbanističke dozvole za formiranje jednog, možda sportsko-rekreativnog centra, gdje bi, nakon što pribavimo određene dozvole, prezentirali to osnivaču i nadam se da bi dobili podršku za značajnije investiranje na toj poslovnoj jedinici. Također poslovna jedinica Vogošća, u fazi je izmjena Regulacionog plana, uradili smo jedini projekat stambenog poslovnog centra i očekujemo u javnoj raspravi je Regulacioni plan Centar Vogošća i očekujemo da će u narednom periodu biti usvojen Regulacioni plan koji bi stvorio pretpostavke da preduzeće Tržnice zajedno putem našeg resornog ministarstva, uključujući možda i još jedan drugi dio javnog sektora, uradimo nešto više na toj poslovnoj jedinici. Također, izrađen je idejni projekat reorganizacije gradske Tržnice koji evo očekujemo da će naredni dana biti prezentirani predstavnicima ministarstva, pa ćemo vidjeti i mogućnost ulaganja u Poslovnu jedinicu Gradska tržnica. Sve ove druge manje investicije, rekao sam, radimo iz vlastitih sredstava. Mi smo preduzeće koje do sada nije dobi neka značajnija sredstva iz Kantona, pa evo, reći ću vam da '22. konkretno, dobili smo 100 000 maraka, to je za uvođenje grijanja u Gradskoj tržnici i to je sve što smo dobili u '22. godini, sve ostalo smo financirali, ovaj vlastitim sredstvima. Posebno bi isto kao da smo u '22. godini uradili jedan potpuno novi sistem naplate naših usluga, automatizovali sve, uveli novi softver, sve iz vlastitih sredstava, tako da, evo, na neki način pokušavamo sami da se modernizujemo koliko je to ovaj moguće. Također, radili smo i određene nove poslovne prostore na Poslovnoj jedinici Grbevisa, Vogošća, Ciglane i tako redom. Kada je u pitanju finansijski dio poslovanja, ostvarili smo ukupni prihod sa 3 443 000 zarez 746 ,što je 100, 62 % u odnosu na planirani prihod, rashodi su bili 3. 35. 644, odnosno 100,20 % u odnosu na plan ,i što je rezultiralo bruto dobit od 90102 kovertibilne marke, odnosno 119,18 % od planirane bruto dobiti. U ovoj strukturi rashoda najviši troškovi otpadaju na troškove uposlenih i oni su najveći u ukupnom ostvarenom rashodu i čine 75 posto ukupnog rashoda preduzeća, odnosno 2.577.216. Moram reći da je ovaj trošak, zahvaljujući nekim gimnastikama i upravi i članova Nadzornog odbora, uspio da ne bude povećan u odnosu na prethodne godine bez obzira na nove namete koje smo poprilično nekako nakon usvajanja planova poslovanja nam dođe kolektivni ugovor koji nas obaveže na određene obaveze prema uposlenicima i nametnu nam neke nove troškove bez ikakvih, moram reći, konsultacija sa upravom i sa preduzećem i to nam je povećalo troškove na platama, trebalo je ustvari da nismo radili na racionalizaciji radne snage nekih skoro 300 000 konvertibilnih maraka iz razloga

povećanje, prvi put 100 maraka po kolektivnom ugovoru, odnosno od 80 do 100, i drugi put 100 maraka, plus ostala prava radnika koja su otišla, posebno kada je u pitanju noćni rad, rad u dane vikenda na 50 % više u odnosu na redovni rad i sve to skupa je povećalo neke troškove do 300 000 maraka. I sigurno smo ta sredstva, mislim, po meni da konkretno govorim o poduzeću Tržnice- pijace Sarajevo, da nije uopšte bilo osnova i potrebe je da se ide ka povećanju ličnih dohodaka iz razloga jer radnici u preduzeću Tržnice- pijace imaju solidne plate i mislim da su bili zadovoljni ovim dosadašnjim dijelom koji je isplaćivan, međutim kolektivni ugovor je ono što mi moramo poštovati. I evo, kažem, 300.000 maraka nam je povećalo ovaj troškove. Sukladno tome, mi smo radili novu organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta gdje smo određeni dio poslova spajali sa dva u jedan, gdje smo nismo primali nove zaposlenike, pa smo sa nekim početkom '21. imali preko 83 zaposlenika, evo, danas imamo 70 zaposlenika, a mislim da je ovih dana još dva zaposlenika steklo uslove za penziju, tako da ćemo već, evo '24 početak imati 68 zaposlenika, i to jedini način da preživimo ove neke udare koje imamo sa aspekta obaveza prema zaposlenicima koji nam stalno dolaze kao obaveza i na taj način smo smanjili ove troškovi, nismo došli do probijanja u odnosu na plan kada je u pitanju taj rast. Drugi, u strukturi razvoja drugi su troškovi energije 106.000, troškovi mirovine i materijala 55 000, ostali rashodi 106 000 i ostvareno je povećanje gotovine 183.165 maraka, te je povećana stopa likvidnosti za 28,4 % i mogu reći da smo u potpunosti likvidno preduzeće gdje na svakih 100 maraka rasvoda ostvarimo neke 102,69 KM prihoda. Sva prava prema zaposlenim izmiruju se na vrijeme i u skladu sa zakonskim propisima, u skladu sa kolektivnim ugovorom i nemamo obaveza bilo kakvih prema dobavljačima, osim onih tekućih obaveza prije Izvještaja nego što se sačinila, tj. ovaj obaveze PDV-a i onog tekuće šta ide mjwsučno. Nešto znači danas i evo i vrijeme izrade ovoga Izvještaja nemamo nekih većih obaveza prema našim dobavljačima. Ono što predstavlja rizik za ovo preduzeće, da bi u narednom periodu nastavilo i sa ovim investicijama i generalno sa poslovanjem, jeste ovaj neriješeni imovinsko-pravni odnosi na poslovnim jedinicama gdje poduzeća obavlja svoju djelatnost, prije svega mislim na Poslovnu jedinicu Kvadrant, Poslovnu jedinicu Telale, Poslovnu jedinicu Ciglane. Nekako dvije, tri ove naše najveće pijace, evo 30 i 40 godina, ma evo 30 ću reći obavljaju svoju djelatnost, a nisu riješili imovinsko-pravne odnose. Još uvijek nije definisano čije je tačno zemljište, ko je vlasnik zemljišta, mi plaćamo određene zakupnine i općinama, tako da ono gdje nam je najveći rizik jeste neriješena imovina na kojoj obavljamo svoju djelatnost, gdje jednostavno sutra ili od predstavnika općina ili privatnih lica možemo ostati bez te imovine i ugroziti poslovanje tih poslovnih jedinica. Također, ishod tužbe dioničara jedan od glavnih rizika koji ne znamo u kojem pravcu će ići. Trenutno se sudski procesi vodi na sudu. Imali smo drugostepenu presudu u kojem je sve poništeno, pa je vraćeno ponovno na početak Agenciji za privatizaciju, gdje je bilo tuženo naše resorno Ministarstvo. U kojem pravcu će to ići, ja zaista izvjesnost tog spora u ovom trenutku ne mogu znati. I evo i da riješimo imovinu i da riješimo ove dioničare ono što u perspektivi jeste sigurno da se mora značajnije osnivač ovaj uključiti u ulaganje, u preduzeće, odnosno određene investicije koje bi bile malo većeg kapaciteta kako bi stvorili moderne uslove za poslovanje ovog preduzeća. Eto, toliko. Ukoliko ima pitanja, ja sam na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvažavajući direktora Teroviću, a sada bih pozvao direktora gospodina Ušanovića, direktora Javnog komunalnog poduzeća Toplane Sarajevo, da nam podnese uvodne napomene.

Sejfo Ušanović (direktor KJKP Toplane Sarajevo)

Hvala predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne. Ja sam Sejfo Ušanović, direktor Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Toplane Sarajevo i pokušat ću u najkraćem prezentirati naš

Izvještaj o poslovanju za 2022 godinu. Izvještaj o poslovanju za period 01.01.- 31.12.2022. godine daje objektivni prikaz poslovanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Toplane Sarajevo za izvještajni period. Kroz poslovni ambijent u kojem rade Toplane Sarajevo u izvještaju su prezentirane najvažnije aktivnosti realizovane od strane nadležnih sektora, službi i preduzeća u izvještajnom periodu. Preduzeće je u 2022. godini osiguralo korisnicima usluge kontinuiranu isporuku toplotne energije bez značajnih prekida isporuke ili obustava. U analizi finansijskih izvještaja su pojašnjeni značajni događaji koji su utjecali na pojedine segmente finansijskih izvještaja i pozicija bilansa uspjeha i bilansa stanja. Iz finansijskih izvještaji vidljivi da je trend pozitivnog poslovanja zadržan i u 2022. godini. U dijelu izvještaja realizacije plana nabavki dati su podaci o realiziranim vrijednostima nabavki roba, usluga i radova, a o podacima o broju radnika su date informacije o fluktuaciji radnika u 2022.godini. Preduzeće egzistira od 1977.godine i najveći je sistem centralnog grijanja u Bosni i Hercegovini. Pored osnovne djelatnosti, tj zagrijavanje cirka 53 000 stanova, pripadajućih poslovnih prostora i objekata priključenih na sistem centralnog grijanja, preduzeća aktivno radi na zaštiti prirodne sredine i održavanje stabilnog energetskog sistema Kantona Sarajevo. I u 2022. godini smo nastavili trend pozitivnog poslovanja koje imamo od 2016.godine sa neto dobiti od 3,4 milijuna konvertibilnih maraka. Ukupan prihod u izvještajnom periodu je iznosio 77 000 000, ukupan rashod je iznosio 73 000 000, od čega su samo materijalni troškovi 48 miliona. Od ovih 48 000 000 materijalnih troškova, samo fakture koje dobijemo za gas od Sarajevo-gasa iznose preko 43 000 000 koje su plaćene sve u roku dospijeaća. Ne mogu, a da ne spomenem podatak da su Toplane stvorile ukupni gubitak zaključno sa 31.12.'22.godine 89,5 miliona konvertibilnih maraka, što znači da smo u odnosu na prethodnu godinu kada sam izvještavao, smanjili za 3,4 koji je iznosio 93 000 000. Gubitak je stvoren do 2016. godine i iznosio je 113 miliona u to vrijeme. Dakle u ovih 6 godina, smanjili smo gubitak za 26 miliona konvertibilnih maraka, odnosno skoro četvrtinu smo pokrili našim poslovanjem. I upravo sa ovim dobitima koje ostvarujemo pokrивamo akumulirani gubitak. Napominjem da je poslovanje Toplane to je 2016. godine konstantno bilo negativno i to da je svaka poslovna godina završavala sa gubitkom od 2 do 6 miliona godišnje, a razlog za takvo nešto je za takvo poslovanje je bio odnos, odnosno nesklad cijene energenta, gasa i cijene toplotne energije koje su Toplane is isporučivale. I da ponovim, od 2016. godine Toplane posluju pozitivno i ispunjavaju sve svoje obaveze prema dobavljačima, radnicima, a posebno ističem izmirivanje obaveza prema Sarajevo-gasu, gdje smo smanjili dug po osnovu ugovora o reprogramu za 13,2 milijuna KM. Revizorski izvještaj eksterne revizije za '22.godinu je pozitivan, bez jedne zamjerke i jedne preporuke. U 2022. godini smo imali i kompletnu trogodišnju kontrolu Uprave za indirektno oporezivanje i na svu sreću nismo imali ni jednu primjedbu. Pored redovnog godišnjeg remonta svih kotlovnica, pod stanica i ostalih postrojenja u 22.godini uspjeli smo priključiti i nekoliko značajnih objekata na naš sistem. Priključili smo Apart hotel Nomad na Bjelašnici instalisane snage 492 kW. Izmjestili smo toplovodnu mrežu ispred objekta Villa park, izgradili smo magistralni vrelovod za stambeni objekat u Lužanima. Izradili smo priključni vrelovod i priključak na Sarajevo touwer. Ovo je najveća zgrada u Kantona sa 500 stambenih jedinica koju smo uspješno priključili na našu mrežu i počeli grijati u '22. godini. U saradnji sa Fondom za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine realizovan je projekat smanjenje potrošnje energije frekventnom regulacijom u iznosu od 100 000. U okviru ovog projekta izvršena je zamjena starih, postojećih cirkulacionih pumpi novim, frekventno reguliranim pumpama u 20 postrojenja. Potpisan je ugovor u iznosu od 100.000 maraka za projekat hidrogeoloških istraživanja termalnih voda na području lidže za potrebe daljinskog grijanja Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Toplane Sarajevo. Toplane Sarajevo su u 2022. godini u suradnji sa IBRD-om i ministarstvom komunalne privrede pokrenuli izradu kapitalnog projekta "Sarajevo Toplane-daljinsko grijanje". Na osnovu stručne analize trenutne situacije u sektoru daljinskog grijanja u Kantonu Sarajevo, energetskih potencijala i strateške

orijentacije preduzeća, kao i Kantona Sarajevo da podiže investicije i predložena rješenja i na kraju smanji negativan utjecaj na životnu sredinu. Studijom su predloženi sljedeći prioritetni projekti korištenja obnovljive energije: instalacije sistema toplotnih pumpi koji koristi prečišćenu vodu iz Butila snage 18 MW, instalacija sistema toplotne pumpe koji koristi vodu za piće sa brda Mojmila i korištenje geotermalnih voda za sistem toplotnih pumpi na Ilidži. A zapravo, o čemu se radi, jako je važno da kažem. Toplane Sarajevo koristeći najčišći energent za zagrijavanje, to je plin, koji je neuporedivo čišći od ostalih fosilnih goriva, ali opet, s obzirom da je Sarajevo izrazito zagađen grad, mi moramo potražiti nešto čišće. Tako smo došli do ideje o toplotnim pumpama koje koriste otpadne vode ili obični zrak, te kompresiju koristeći električnu energiju. Na stranu i zeleni aspekt i zaštita okoliša, čist vazduh u Kantonu i slično, što je samo po sebi već i više nego dovoljan razlog da se uđe u ovaj projekt, ali sa ovim projektom ćemo postati i energetske i neovisni. Znači, nećemo zaviti od ruskog plina, nego od električne energije koju proizvodimo u Bosni i Hercegovini. U tom kontekstu Vlada Kantona Sarajevo na redovnoj sjednici u devetom mjesecu '23. godine donijela Odluku o usvajanju kapitalnog projekta "Sarajevo Toplane-daljinsko grijanje" kandidovanog od strane Ministarstva komunalne privrede u ukupnom iznosu od 50.miliona EURA. Ovo je najznačajniji energetske projekat u našem Kantonu koji omogućava da se napravi iskorak u stvaranju uslova za energetske neovisnost Kantona Sarajevo. I na kraju, znamo da je cijela 2022. godina bila u znaku velikih turbulencija kada je u pitanju cijena gasa, tako da je u '22. godini, tačnije od kraja '21.godine do kraja '22. godine gas poskupio 125,77 %. Cijena grijanja u istom periodu povećana za 49 %, dakle nešto malo više od trećine. I pored svih ovih poskupljenja uspjeli smo se velikim zalaganjem i racionalnim odnosom zadržati trend pozitivnog poslovanja i u 2022. godini. Hvala. Ukoliko bude pitanja, stojim na dispoziciji.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo direktore. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Dobro? Nema prijavljenih kada su pitanje predstavnici radnih tijela, nema, ali zato ima prijavljenih za pitanja, dobro. Zastupnik Dević, izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Pitanje za sve izvjestioce iz ovih preduzeća isto identično. Znači za ViK, za Pokop, Sarajevo-gas, RAD, Park i Toplane. Vaši izvještaji za 2022. godinu kakvu su ocjenu dobili revizorsku? Da li je bila ta revizija privatna ili Federalna, da mi odgovorite? Znači, to je pitanje za sve. Pitanje za ViK. Koliko ste tačno sredstava, e sada ovdje moram postaviti malo šire pitanje jer ste spominjali kredit EBRD-a kojeg ste počeli realizirati 2017. čini mi se. Čini mi se da sam zapisao da je uvodničar rekao '17. ali evo, nije ni važno. Koliko ste Tačno sredstava do sada realizirali zaključno sa 2022. godinom i koliko je plaćeno penala i kamata na taj kredit? To je prvo pitanje za vas. Drugo pitanje koliko ste tačno sredstava u 2022. godini dobili kao podršku od Skupštine Kantona Sarajevo, Vladi, odnosno Budžeta Kantona Sarajevo? Koliko tačno sredstava i za koje namjene? Podpitanje kako biste poslovali, koliki bi bio gubitak vašeg preduzeća da niste dobili toliko sredstava? Tačno da mi izračunate to da kažete koliki bi bio gubitak da ta sredstva niste dobili? To pitanje se odnosi i na Pokop i na Sarajevo-gas i na RAD i na Park. Toplane nećemo to pitati jer oni se financiraju 95 % iz vlastitih prihoda i tako da to pitanje neće imati na neki način smisla. Sljedeće pitanje za Pokop. Koliko su koštale pogrebne usluge u 2022. godini za stanovništvo, jer govorimo o izvještaju za 2022.godinu? Da ne postavljam više, neće tebi ostati ništa Bandiću, mislit će ljudi da smo se dogovorili. Pitanje za RAD. Kada ćete riješiti problem odvoza smeća u Kantonu Sarajevo? Evo nek bude to za početak, a ostalo ću kazati u diskusiji.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ima ja jedno pitanje za rukovodstvo Skupštine. Vlada Kantona Sarajevo je usvojila plan, odnosno prihvatila Izvještaj o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacija za '22. dok je Skupština predložila Odluku ne usvajanju izvještaja, ne znam uopšte kako je Skupština mogla prejudicirati na koji način će zastupnicu ovdje glasati, ako imate pozitivan.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja molim zastupnike da sad ne odgovaramo međusobno, molim nas zastupniče nastavite sa svojim pitanjima bez konsultacija sa ostalim zastupnicima.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zanima me na koji način dakle jel Skupština prejudicira odluku o usvajanju, odnosno ne usvajanju Izvještaja javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacije jer je Vlada predložila drugačiji zaključak. Ovako. Imam više pitanja i za Vodovod i za druga javna komunalna preduzeća. ViK je dobio 10 000 000 od EBRD-a kredita za rekonstrukciju vodovodne mreže. Može li nam direktor reći koji su efekti utroška ovih sredstava, odnosno koliko konkretno je rekonstruisano vodovodne mreže i može se li se to iskazati kroz smanjenje gubitka vode, odnosno za koliko je, za, koliko se smanjio broj kvarova? Kakvi su revizorski izvještaja za 2022. godinu? Što su revizori točno utvrdili i je li bilo propusta i nepravilnosti, a posebno u procesu javnih nabavki? Koliko je puta izvršena nova sistematizacija radnih mjesta u javnom poduzeću Vodovod i kanalizacija u vašem mandatu koji su bili razlozi sistematizacije i na osnovu kojih kriterija i standarda je izvršena nova sistematizacija? Da li, ovo je pitanje, dakle, za sva javna komunalna preduzeća za direktore, znate li koliko ima prijava za korupciju u svakom od ovih javnih komunalnih preduzeća. Za ViK, može li mi direktor reći koliki su gubici vode za 2022. godinu i zna li koliki su novčani gubici za 2022. godinu? Može li mi direktor odgovoriti da li zna da se pred Tužilaštvom Kantona Sarajevo vodi postupak za isplaćivanje stimulacija radnicima, a u konačnici koji su novac vraćali te stimulacije onome kome su već vraćali. Ja imam ovdje imena, ali pošto se radi o navodima, zaista ne bih da idem sa tim imenima u javnost, pa evo, ukoliko direktor zna, može li mi odgovarati na to pitanje Javno komunalno poduzeće Vodovod kanalizacija. Koji je broj kvarova na mjesečnom nivou u Javnom komunalnom poduzeću Vodovod i kanalizacija ali, a koliko se dnevno popravi? Direktor je rekao ovdje da je gubitak vode nekih 70 procenata, zanima me ko plaćao taj gubitak, kome se on fakturiše? Zanima me iz kojih razloga je zatvorena blagajna, odnosno sve blagajne koje su donosile velik prihod ovoj firmi Vodovod i kanalizacija, jer se dobro sjećam da je to bilo najavljeno kao jedno alternativno rješenje u nekom prethodnom periodu vladajuće koalicije. Pa me zanima iz kojih razloga su zatvorene ove blagajne? Pitanje za Vodovod i kanalizaciju. Da li je tačno da je ukinut internet u tom javnom komunalnom prouzeću pet mjeseci nije bilo interneta i koji su razlozi ukidanja tog interneta? Prema mojim informacijama u nekom tom pozicioniranju i u borbi za poziciju direktora u Javnom komunalnom preduzeću Vodovod i kanalizacija pojedini kandidati se bave nekim postupcima zatvaranja vode kako bi diskreditirali jedni druge direktori, kako bi ustvari napravili štetu poslovanju i kako bi oni dobili priliku za pozicioniranje na to mjesto. Zanima me da li je direktor upoznat s tim i da li je to istina u konačnici, jer u nekom prethodnom periodu bilo je tih nekih situacija za koje ja znam, ali evo, to nisu bili vezani za ovog direktora, pa zaista ne bih to čovjeku spoticao kao neku njegovu odgovornost, ali nekih drugih premijera koji su u nekom prethodnom mandatu

obnašali tu poziciju, to im spotiče 70% zaposlenika Vodovoda i to je postala javna tajna da se namjerno zatvarala voda kako bi neki direktori bili smijenjeni. Pa evo, zanima me da li je sada u ovo realnom vremenu da li je to ta ista situacija? Ako direktor, možda me odgovori, bio bih mu zahvalan. Za Javno komunalno preduzeće Park. Da li su uvaženi prijedlozi i sugestije lokalnih zajednica, odnosno općina prilikom izrade Operativnog plana i programa za 2022. godinu, te da li je na terenu provedena implementacija koja je definisana predmetnim dokumentima, a u skladu sa članom 8. Zakona o komunalnoj čistoći? Drugo pitanje da li se redovno vrši šumarsko- uzgojne mjere, potkresivanje i uređenje stabala, što obuhvata i uklanjanje oštećenih i oboljelih stabala? Treće je pitanje da li postoji plan sadnje mladih stabala na području Kantona Sarajevo i koliki je broj zasađenih mladih stabala u 2022. godini? Za javno komunalno preduzeće RAD. Da li u dovoljnoj mjeri uvažavana, odnosno uvažavani prijedlozi lokalnih zajednica prilikom izrade operativnog plana i programa održavanja javne higijene u skladu s članom 8. Zakona o komunalnoj čistoći? Drugo pitanje, da li je redovno uvršten odvoz otpada iz posuda za odlaganje otpada, te da li je potrebno povećati broj praznjenja? Treće, da li je povećan broj angažovanih radnika na ručnom održavanju površina? Četvrto, da li su poduzete aktivnosti na tome da privredni subjekti koje obavljaju djelatnosti obezbijede posude za odlaganje otpada koji produkuju? Peto, šta je učinjeno po pitanju rješavanja odlaganja otpada animalnog porijekla od strane mesnica, tj da li isti odlažu otpad u vlastite posude koje ne odgovaraju toj namjeni? Šesto, da li će doći do većeg angažmana Eko redara na terenu kako bi se sankcionisalo nesavjesno ponašanje neodgovornih? Za Javno komunalno preduzeće RAD i Park, evo mogu da podijele pošto se radi o nekoj podjeljenoj odgovornosti. U kojoj fazi je realizacija postavljanja korpi za otpad koji produkuju kućni ljubimci, a kako bi se regulisalo izvođenje kućnih ljubimaca na površinu? I još jedno pitanje za sve. Zanima me da mi odgovore direktori svih ovih preduzeća koliko su imali javnih poziva u ovoj godini izvještajnoj za prijem zaposlenika i koliko je bilo prijavljenih šehidskih porodica, članova šehidskih porodica i pripadnika boračke organizacije? I u konačnici, koliki broj je tih prijavljenih šehidskih, pripadnika šehidske populacije, boračke populacije primljeno u izvještajnom periodu? Zahvaljujem se.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče. Zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala, moja prva pitanja se odnose na poduzeća ViK. Koliko je koja lokalna zajednica uložila u ovo poduzeće u 2022. godini, mislim na mehanizaciju? Drugo pitanje se odnosi na Opštinu Centar. U koju ste fazi sa završetkom radova na Panjinoj kuli? Koliko ste puta probijali ugovorene rokove? Zašto ne preuzmete vodovodni sistem u Nahorevu? Da li nakon izvođenja radova uklonite sve nečistoće koje ostanu na tom području, tipa da operete ulice gdje ste izvršili sanaciju? Da li imate neku pisanu proceduru kada u Sarajevu nestane vode na neki duži period viši od pet, šest sati, na koji način vršite vodosnabdijevanje građana koji nemaju vode u određenom? Imate li neku proceduru po tom pitanju? Imate li zaštitu na radu za ljude koji rade za vrijeme kiše, snijega ili za vrijeme velikih vrućina? Moje pitanje za poduzeće Park, da li imate podatak koliko ste drveća zasadili u 2022. godini? Imate li možda neki strateški projekat o pošumljavanju Kantona Sarajeva? Toliko. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Imam jedno pitanje, mislim, ne znam da li će moći odgovoriti, ali moram postaviti pitanje obzirom da je u Izvještaju, pa me zanima za Vodovod i kanalizaciju, odnosno Izvještaj za vodovod i kanalizaciju za '22. dato je pregledna tabela isporučenih registrovanih količina vode 2018, '19, '20, '21, '22. Bez obzira što nije '22. treba mi ovaj odgovor zato što sam sad tek vidio. Znači isporučena registrovana količina vode '18. je 25 miliona, '20. je 24., '21. je 24., '22. je 24., samo je '19. 46 miliona 608, znači skoro duplo više od svih ostalih godina. To je bilo 2019. A onda ispod tabela fakturisanih količine vode, odmah ispod iduća tabela faktusane količine vode: '18 je 24 miliona, '20 je 23, '21. je 24, '22. je '24, a 2019. je 24 miliona. Znači samo je 2019. - 20 miliona više isporučeno i 20 miliona manje je fakturisano i naplaćeno. Obzirom da je to na kraju krajeva i vaša Vlada bila Fortina Vlada bila, interesuje me da li slučajno ovaj direktor zna, jer ako je radio ovaj Izvještaj, morao je postaviti ovo pitanje jer mu ide u izvještaj? Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja imam dva pitanja, najprije prema Vodovodu i kanalizaciji. Koliki je broj sudskih postupaka u toku koje je Kantonalno javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija Sarajevo pokrenula protiv građana u Kantonu Sarajevo? I drugo pitanje da li je Kanton javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija protiv građana Sarajeva pokreće lažne tužbe za prirodnu naplatu nepostojećeg duga po osnovu krivotvorenih vlastitih službenih isprava, u koji su unijeti neistiniti podaci, što je po Krivičnom zakonu označeno kao krivično djelo? Dalje, pitanje za Sarajevo-gas, Toplane, ali za resornog ministra, koje je korake Ministarstvo, Vlada Kantona Sarajevo učinila zajedno sa Sarajevogasom i Toplanama da obezbijedi zalihe plina i osigura energetska efikasnost u Kantonu Sarajevo? Obrazložiti ću vrlo kratko svjedoci smo svake godine u toku zimskog perioda, naročito u periodu znači decembar-januar da, bombarduju nas medijskim natpisima da će Sarajevo ostati bez plina, pa da vidim, to već traje dugi niz godina, da vidim da li postoji neka određena strategija ili plan? Još jedno pitanje za Kantonalno javno komunalno preduzeće RAD, šta je sa Regionalnim centrom za upravljanje otpadom Smiljevići? Koji je vaš plan i strategija kako bi ovu izvjesnu ekološku katastrofu i zdravstvenu katastrofu sanirali i zatvorili, te u konačnici izmjestili sa ovog lokaliteta? I još jedno pitanje prema direktoru Toplana, spomenuli ste priključenja objekata Nomad i Sarajevo tower, da li su na mrežu centralnog grijanja, da li su ispunjeni svi tehnički preduslovi prije priključenja spomenutih objekata? Toliko. Ostalo u diskusiji. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica, Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja ću imati set pitanja za ViK. Prvo pitanje zašto kontrola kvaliteta vode nije povjerena Zavodu za javno zdravstvo? Drugo pitanje, da li pumpne stanice rezervoara imaju rezervoarne generatore za slučaj prekida električne energije? Sljedeće pitanje, da li postoji plan odlaganja mulja nakon procesa pročišćavanja otpadnih voda? Da li postoji plan rekonstrukcije vodovodne mreže i koliko je do sada izvršeno aktivnosti po ovom pitanju? Sljedeće pitanje je da li postoji dug prema drugim preduzećima, kao što je recimo Bags energotehnika? Sljedeće pitanje, da li je izvršen tehnički prijem pogona u Butilama i zašto u

stavci plana imate stavku elaborata tehničkog prijema pogona u Butilama? Sljedeće pitanje, objasnite stavku novčane kazne za privredne presteupe i prekršaje preduzeća u iznosu od 11.080? Šta su predmeti ovog postupka? Sljedeće pitanje zašto je slabo izvršenje projekta sanacije vodovodnog sistema iz kredita je EBRD-a? U izvještaju se spominje tek 0,48 %, izmijenjenih cijevi za 2022. godinu i navodite činjenicu da je osnivač preuzeo obavezu plaćanja ovog kredita jer vi niste u mogućnosti izvršavati svoje obaveze. Sljedeće pitanje, da li ste identifikovali bespravne priključke? Sljedeće pitanje je koje aktivnosti ste poduzeli po pitanju uključenja u sistem pravnih i fizičkih lica koja su vršila eksploataciju vode bez naknade? Pitanje za Toplane, da li ste regulisali pravilnik kojim se propisuje trajno isključenje korisnika sa sistema centralnog grijanja? Pitanje za Park, možete li nešto više reći o projektu Energetske efikasnosti upravljanja otpadom radi proizvodnje energije i biološke mase za uzgoj biljaka koji spominjete u svom izvještaju? Toliko. Hvala, lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Imam nekoliko pitanja, evo krenut ću od ovih najmanjih. Pitanje za direktora Terovića. Molio bih direktora Terovića da građanima pojasni šta je tačno Vlada Kantona Sarajevo učinila prema oštećenim u požaru Kvadrant mimo onoga što je pomogla Općina Novi Grad i Gradsko vijeće, čini mi se Općina 200 000, Gradsko vijeće 150.000, pa da vi eto građanima ako znate kako je to Vlada Kantona Sarajevo i na koji način pomogla oštećenim? Jedno pitanje za Park. Direktore Bešliću u ime građana dobivam stalno poruke da rasvjeta, odnosno popravke prijave kvarova, da se to ne radi u tom vremenu kako ste u ugovoru naveli, čeka se mjesecima, a lično sam svjedok jer ja sam i član Savjeta Mjesne zajednice u Buča Potoku, Dolac. Pa i lično sam okretao telefone i zvao jel vi održavate to, jel imate ugovore ili ima li kakvih problema sa nabavkom materijala ili sa radnicima ili tako? Znači rasvjeta popravke su na 0 bodova. Jedno pitanje za firmu, ustvari dva pitanja za firmu RAD. Da li ste direktore razmišljali da nabavite kante za sve građane? Bilo je, ja, mislim, inicijativa ministra Bećarovića tada da to košta oko 1 000 000 maraka i da riješimo taj problem, taj problem je naročito izražen u padinskim dijelovima, ljudi nam traže te kante. I da li ste pravili kakve planove za izmiještanje deponije? Evo, to je rekla koleginja Vujović. Iznosili smo ovdje rješenja, a to je kroz javni poziv za kupovinu zemljišta i tako. Pitanje za firmu Gas, za direktora. Direktor je jeste li vi učestvovali u pregovorima sa Gasom iz Lukavice? Ovo skoro ovi pregovori što su bili da se povećava cijena transporta gasa koja je neopravdana. Ako niste, znate li ko je i jeste li djelovali recipročno jer je to povećanje transporta stavljeno na teret građana? Znači, to je sa ovim direktorom kako ga zovu, (nerazumljivo), rekao je i vaša direktorica čini mi sada Glamoć da je to bez ikakve potrebe urađeno. Je li to bila neka vrsta ucjene? Za firmu, oprostite, Energoinvest, evo, kolega mi je. Za firmu Pokop jedno pitanje. Pitao je Mahir Dević, evo, ja ću drugačije. Možete li nam reći cijenu jednog grobnog mjesta? Postoji li razlika cijene, to kriterij ili ako slučajno znate informaciju, da nam eto onako neobavezno kažete vezano koliko košta ta jedna sahrana ili dženaza ili mimo vjerskih obreda? Ako to ne znate, ako znate u paketu, to bi idealno bilo. Imam nekoliko pitanja za Vodovod. Voda nije nafta, imamo je u izobilju, ne uvozimo je iz Rusije, ne plaćamo tranzit. Posljednjih 5 godina smo, ustvari vi kao preduzeće, dobili ste 50 000 000 maraka za popravku mreže, kvarova, mehanizacije. Prije pet godina je su bili izvještaji da je 70 % ide vode negdje gdje ne treba, evo nakon pet godina, znači 2022 opet 70 %. Kako ništa od tih sredstava da se ne vidi da se smanjilo to curenje vode, pa da je 50 %? I jeste li razmišljali u ovoj situaciji pošto vodu ne plaćamo, imamo je, naše je blago da snizite cijenu vode kao pomoć građanima u ovoj inflaciji. Ja sam tu inicijativu

pokretao. Kolega Dević je rekao za blagajne, evo, i ja vas pitam jel tačno da ste zatvorili te blagajne i koji je razlog imate li probleme? Koliko je ostalo da se plati prema preostalim sudskim presudama za tih 50 ljudi? To je rekao direktor da su dio sredstava dobar isplatili, ali da je ostalo nekih 50 ljudi, koliko to košta u novcu? I jedno pitanje koje je goreće također za Vodovod, koliko imate ekipa na terenu za otklanjanje kvarova? Koliko ekipa imate na terenu u jednoj smjeni? I imate li ekipe koje su u mogućnosti da popravljaju veći kvar, evo, kao ovaj što nam se desio? Jel tačno, da smo morali da angažujemo neku privatnu firmu, da nismo imali tog varioca, kako su zove tu opremu, nego da je angažovana neka privatna firma da nam riješi taj problem na 1100 zaposlenih? Koliko ste primili radnika 2022. godine, pošto je Izvještaj za 2022? U redu je, dovoljno je.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro. Ako vi kažete da je dovoljno, onda jest. Zastupnica Gaković?

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve direktore i zahvaljujem se na iscrpnim izvještajima onako kako ste ih i prezentirali u materijalima. Ja ću zaista imati par pitanja za određena javna komunalna preduzeća i evo, krenut ću od vika. Mene zanima zašto nije pušten u upotrebu rezervoar na Sokolju koji itekako ima svoju bitnu ulogu, jer služit će u pomoći pri vodosnabdijevanju okolnih mjesnih zajednica koje i zbog koje se namjene i pravio na kraju. Drugo pitanje, na početku svog mandata, mislim na Drugoj sjednici radnoj, da sam podnijela inicijativu za vodosnabdijevanje Mjesne zajednice Reljevo, zanima me u kojoj je to fazi? Treće pitanje, obzirom na nepostojanje kanalizacionog sistema oborinske i fekalne i distributivne mreže u naseljima Dobroševići, Reljevo i Zabrdje, a prema postojećem Regulacionom planu ovih mjesnih zajednica, jedna od ponuđenih i ekonomskih i ekoloških prihvatljivih rješenja jeste kolektor Priboj. Ja sam inicirala izradu glavnog projekta kanalizacionog sistema sa prečistačem prema ovom idejnom projektu i zanima me da li je do vas došla ta inicijativa, u kojoj fazi, hoće li se nešto u 2024. godini poduzeti, bar da se projektna dokumentacija uradi jer zaista nekako smatram ja, a i zajedno sa mnom moje komšije, da je to jako, jako veliki problem i da nepostojanje kanalizacione oborinske i fekalne vode stvarno nekako u današnjem vijeku trebamo da riješimo nekim ubrzanim tempom. Također sam inicirala i nabavku instalacije tehnološki adekvatnog pročištača, procjednih voda iz trupa deponije Smiljevići, koji je jedno od ekoloških većih problema Kantona Sarajevo, jer mi znamo toksičnost svih tih voda koje proizvodi trup deponije. I nekako moramo ubrzati i ovo pitanje, odnosno rješavanja ovog pitanja. Pitanje je, također, zanima me da li je u '22. godini istekao Kantonalni i ekološki akcioni plan i da li se u 2023. godini išta uradilo po pitanju donošenja novog Kantonalnog ekološkog akcionog plana? Također, uputila sam jednu od inicijativa za uspostavljanje dvolinijskog odvoza mješovitog i reciklažnog otpada u mjesnim zajednicama Sokolje, Briješće i Dobroševići podjelom kanti u individualnim jedinicama stanovanja. Mene zanima kada će da ovo pitanje bude riješeno, jer nekako, čini mi se da i te mjesne zajednice izgledat će puno bolje i urednije i mislim da je to intencija i Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća RAD, a i bit će na zadovoljstvo građana. Zanima me u kojoj fazi je otplinjavanja plina na Regionalnom centru upravljanja otpadom Smiljevići i da li se on energetski iskorištava? Koliko je staro postrojenje za iskorištavanje električne energije za spaljivanje na bakljama ovog plina? Zanima me koja je vaša vizija u budućnosti upravljanje Regionalnog centra upravljanja otpadom Smiljevići, jer zaista ne možemo ne spomenuti činjenicu da u Kantonu Sarajevo živi blizu pola milijuna stanovnika i moramo nekako imati jasan plan strateški dobrog upravljanja otpadom. I zaista, evo, pohvaljujem i implementaciju, odnosno početak implementacije jednog od projekata vašeg iz 2022. godine, to je Efikasan sistem upravljanja otpadom u Kantonu

Sarajevo, uz pomoć Čaške razvojne agencije. I nekako moramo svi da radimo na većoj svijesti građana da nije smeće otpad već resurs. Zanima me također, da li imate viziju smanjenja količina otpada i u kojem pravcu idete i ono što je zaista nekako po procentima poražavajuće, mada se i to u nekoj fazi do ove godine popravilo, to je reciklaža. Evo, kao moje zadnje pitanje zanima me kakav je vaš plan sa reciklažom jer znamo da je zaista reciklaža jedna od suštinski bitnih stvari kada je u pitanju upravljanje, kvalitetno upravljanje otpadom u Kantonu Sarajevo? Koja je vaša zapravo smjernica za Regionalni centar upravljanje otpadom Smiljevići i šta će usvajanje novog Prostornog plana značiti za ovaj Regionalni centar? Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Viteškić.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem, ja imam par pitanja. Prvo ide direktoru ViK-a. Dijelom ga je postavila cijenjena kolegica Hašimbegović. Direktore, rekli ste da imate savremene aparate za internu kontrolu ispravnosti vode, mene interesuje ko radi eksternu kontrolu i koliko košta eksterna kontrola ispravnosti vode preduzeće ViK? Drugo pitanje, ne znam, evo možda direktoru Pokopa, ali ne očekujem od njega odgovor možda nije njegova nadležnost, ko je zadužen da uredi autobusko stajalište na Vlakovu, da postavi nadstrešnicu, da održava čistoću, uz opasku da i građane Kantona Sarajevo molim da otpatke ostavljaju korpe koje već imaju na stanci Vlako? I pitanje za direktora Toplana, kada će se početi postavljati kalorimetri na Alipašinu polju i da li će se dozvoliti stanarima da se isključe sa mreže ako to žele jer oni smatraju da danas ima i dosta alternativa? Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Vreto.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Koristim priliku da pozdravim sve prisutne, kao i gledaoce koji nas prate. Ja imam par pitanja. Odnose se sva na Vodovod i kanalizaciju, odnosno Javno prouzeće. Obzirom na stanje sa većim brojem kvarova koji smo svjedoci na vodovodnoj mreži, kakva je situacija bila u '22. godini i obzirom na aktualno stanje šta Vlada i Skupština Kantona Sarajeva po vama može uraditi kako bi dala konkretnu podršku ViK-u kada je u pitanju otklanjanje većeg broja kvarova na mreži? Drugo pitanje se odnosi na sudske presude po tužbama pokrenute od strane vlasnika zemljišta u vodozaštitnoj zoni Sarajevsko Polje. Na koji način se ViK nosi sa ovom problematikom obzirom da je direktni korisnik? Je li bilo blokiranja računa u 2022. godini po ovom osnovu? Treće pitanje, na koji način ViK vrši nadzor nad zemljištem u vodozaštitnoj zoni Sarajevsko Polje koje nije otkupljeno, tj u privatnom vlasništvu je građana i po kom pravnom osnovu raspolaže i nameće ograničenja i zabrane pristupa vlasnicima zavisno od sanitarne zone? I zadnje pitanje razmatra li ViK zajedno sa resornim ministarstvom i Vladom alternativne izvore snabdijevanja dodatnih količina pitke vode za Kanton Sarajevo i koji su? Eto, toliko hvala dopredsjedavajuća.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Hvala. Zastupnica Vikić Musić.

Vedrana Vikić Musić

Hvala, hvala, pozdravljam sve prisutne. Ja ću biti konkretna, postaviti ću za sve direktore pitanje, meni je ovo jako bitno iz ugla jeli da procijenim, ukoliko su sve ove kompanije, je li proaktivne u svom pristupu i djeluju, dakle, proaktivno, a ne reaktivno, mislim da je to jako bitno. Dakle, da li ste i koliko ste inicijativa uputili u cilju unapređenja poslovanja i unaprjeđenja kvalitete usluga za sve građane Kantona Sarajevo? Naravno, svako iz svoje oblasti prema Vladi Kantona Sarajevo ili nekim drugim nadležnim institucijama bez čije je li pomoći podrške, ne biste mogli implementirati ove inicijative ili projekte? Ovo mi je jako bitno jer sam izlaganju pojedinih direktora, evo, posebno kada je u pitanju izlaganje direktora Toplana, ali i Tržnice dobili smo informacije da postoje neki projekti, neke ideje, neki zahtjevi koji bi sigurno polučili dobre rezultate u pogledu i unapređenja usluge svim je li korisnicima i građanima, s druge strane, obezbijedili i dodatni prihod, ali isto tako i projekte koji bi jeli na neki način unaprijedili i okoliš. Tako da znači vrlo konkretno, koliko ste i ako jeste, koje su inicijative upućeni u 2022.godini? I evo, molim vas da i u Izvještaju za '23 isto to pripremite jer će to isto biti moje pitanje. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala uvažena dopredsjedavajuća. Imam pitanje za sve direktore. Koliko imate invalida rada i kako se nosite sa tim problemom, kako raspoređujete te ljude? Kako to utiče na vaše poslovne procese? Drugo pitanje za sve direktore je koliko ste puta u ovoj izvještajnoj godini radili izmjene i dopune organizacije sistematizacije i da li je iko od vas radio reviziju učinka, odnosno koje vrste, koje vrste analiza su prethodile izmjenama i dopunama organizacije sistematizacije? I treće pitanje, konkretno za Vodovod i kanalizacije. U tabeli 2. naveli ste da, naveli ste izvorišta sa koji Vodovodi kanalizacija kupuje vodu, kojim upravljaju drugi operatori sistema Peračko vrelo, Jahorinsko vrelo, Tilava i Hojta, pa me interesuje po kojoj cijeni kupujete tu vodu? I drugo, na dva gradska kolektora priključuju se lukavički i hrasnički koji vode do Butila, pa me interesuje za ovaj lukavički na koji način ste riješili, je li ima neki ugovor, po kojoj cijeni se ovo radi? I to je to što se tiče mojih pitanja, hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Moje prvo pitanje je za sve direktore, da li ste uspjeli u ovom izvještajnom periodu popraviti stepen naplate vaših usluga i u tom smislu, da li ste razmišljali o uvođenju nekog drugog načina same naplate, eventualno i o objedinjenom računu za sve ove, za sva ova preduzeća. Moje drugo pitanje prema ministarstvu nadležnom, u kojoj fazi se nalazi Zakon o komunalnoj policiji, s obzirom da se radi o SDP-ovoj inicijativi. I na tome smo radili prošle godine, ali evo, imam osjećaj da se stalo sa tim procesom, a smatram da uvođenje komunalne formiranje komunalne policije će dobar pomoći kada je u pitanju komunalna higijena u našem gradu. I pitanje za ViK, da li imaju neki plan za potrošače koji imaju status nelegalnih potrošača, radi se o onim ljudima potrošačima koji nisu uspjeli legalizirati svoje kuće i najviše ih je u Novom Gradu i na Ilidži. Na njihovim računima piše da su nelegalno priključeni na mrežu, oni plaćaju uredno račune, međutim ne nalaze se u istoj situaciji i statusu

kao drugi potrošači, u smislu odnosa Vodovoda prema njima i prema kvarovima, eventualno u njihovoj. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Moje prvo pitanje je za gospodina iz ViK-a, da li ste ikada proveli jedno istraživanje zemalja u okruženju sa ovim brojem stanovništva i vodovodne mreže, koliko imaju uposlenih, jer vidimo da broj uposlenih i izdaci za plaće uveliko utječu na cijenu, na cijenu vode. Da li imate okvirno jedan podatak jedne zemlje koliki broj uposlenika imaju? Da li smatrate da je ovo malo veći, veći broj uposlenika nego što zaista jednom javnom preduzeću sa ovim obimom usluga treba? Zatim, također, za ViK. Koliko sam mogla da vidim, ima oko 2000, nešto više od 2000 zahtjeva za kontrolu vodomjera isporučene vode, i isto toliko ili otprilike isto toliko zahtjeva za umanjenje cijene računa. Da li je to posljedica te kontrole netačnog mjerenja pa građani moraju sami podnijeti ponovo zahtjev, iako je to greška do vodomjera i do preduzeća ili se automatski umanjuje račun i ispravi se cijena, ovaj na sljedećem računu ili na istom računu, kako ne bi oštetili nijednim dijelom naše građane? Sljedeće pitanje za direktora Toplana. Da li je ugovor koji se potpisuje sa građanima, korisnicima usluga u posljednjih godina ikada promijenjen od, recimo, rata pa na ovamo, da li se ugovori u istoj formi kao oni prijeratni? Da li se građani koji kupuju nove nekretnine, poslovne i stambene jedinice, kojim članom zakona moraju potpisati ugovor sa Toplanama u novoizgrađenim objektima? Pohvalili ste se priključkom na sistem za novoizgrađeni najveću zgradu Tauvera. Da li svi stanovnici, svi vlasnici nekretnina, moraju potpisati i po kojem članu Zakona ugovor za isporuku toplotne energije ili je to ostavljeno i za sve novoizrađene objekte, ujedno pitam, ili je to ostavljeno na volju građanima da biraju ekonomski prihvatljivije energente za zagrijavanje. Sada nekoliko pitanja koje sam dobila od naših građana. Koliko je, evo, ja ću reći do kraja 2022. zbog toga što je ugovor, zbog toga što izvještaj za 22. godinu, koliko je do kraja 2022. godine isključenih korisnika sa sistema centralnog grijanja? Koliko je potrošača isključenih na jednocjevnom sistemu, a koliko na dvocjevnom sistemu, koliko je potrošača isključenih bez da imaju ikakav dug, a koliko je isključenih zbog dugovanja prema Toplanama? Građanima se nekada čini da je lakši isključiti se sa Toplana kada napravite određeni dug, pa vas automatski tužbom isključe, nego zahtjevom doći do i ostvariti to pravo. Koliko je potrošača isključenih na njihov zahtjev, a koliko su Toplane isključile potrošača zbog dugovanja prema Toplanama? Isto pitanje, koliko je isključeno do '22. godine ako imate podatak i sve ove podatke, ako možete sada precizno odgovoriti, ako ne možete i sljedeći put ili u pisanoj formi. I također, vjerovatno ovo pitanje za 2022. godinu, koliko je podnesenih zahtjeva za isključenje sa Toplana, koliko je zahtjeva pozitivno riješeno, isključeno, a koliko je odbijeno? Toliko zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Ja ću svoja pitanja postaviti s ovog mjesta da ne bi prelazila.

Moja pitanje su vezana isključivo za ViK. Prvo pitanje jeste koliko je dužnika isključeno sa sistema brojem tačno, ovo, što je upravo i zastupnica Hodžić postavila u 2022. godini, te koliko je naplaćeno po isključenju? Zatim, šta ViK radi po pitanju stambenih objekata koje imamo u samom centru Sarajeva, koji nažalost, nisu priključeni na fekalnu kanalizaciju i zaista je neprihvatljivo u 21. vijeku da imamo takve situacije i ko je najviše odgovoran u tom lancu kada je u pitanju priključenje stambenih objekata, prevashodno mislim na zgrade gdje imamo više stambenih jedinica? Dalje, zašto nije ništa implementirano u 2022 godini u vezi sa EBRD

kreditom, sanacija vodovodnog sistema što je navedeno na stranu 52 Izvještaja i zašto je u 2022. godini položeno svega 0,48 %, novog cjevovoda u odnosu na ukupnu dužinu? Također, što je konstatovano na istoj stranici Izvještaja. I koliko ljudi, odnosno timova radi na otklanjanju kvarova i šta je uprava uradila kako bi se poboljšala efikasnost rada timova na samom na terenu? I ono što mi je najbitnije jeste da konstatovali ste probleme koje imate u proizvodnji i distribuciji vode i u procesuiranju i u upravljanju otpadnim vodama. Pri tome i da imate 70 % gubitaka vode, pa mene zanima vizija uprave na čelu sa direktorom Vodovoda i kanalizacije. Šta planirate uraditi po ovom pitanju da riješite ove probleme, a koje ste naveli u svom izvještaju za 2022. godinu? I koji je to ovaj vremenski period kada možemo vidjeti prva poboljšanja vezano za svaku ovu stavku koje ste naveli na strani 17. i 18. Izvještaja? Toliko što se tiče mojih pitanja. S obzirom da smo iscrpili.

Može poslovnička, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Poslovnička intervencija se odnosi na dio Poslovnika koji kaže da je u toku skupštine obavezno da prisustvuje premijer i članove Vlade Kantona Sarajevo. Ja bih sada zamolio ove iz Televizije Sarajevo, naravno, ako smiju da snimi ovamo lijevi dio sale. Na tom lijevom dijelu sale ćete vidjeti jednog čovjeka koji je pomoćnik ministra komunalne privrede, ako sam dobro to kazao, znači nemate ni premijera, ni jednog ministra u sali i ne vidim da je Televizija Sarajevo ovo snimila, ja ne znam je li ovo cenzura neka ponovno na Televiziji Sarajevo ili o čemu se radi.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupniče Dević jel to bila vaša poslovnička intervencija?

Mahir Dević (zastupnik)

Nemojte me prekidati, dopredsjedavajuća. Ovo je vrlo poslovnički precizirano i ozbiljno pitanje. Ja kad završim, ja ću vam kazati.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Izvolite, nastavite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala vam najljepša. Znači, ovo je jedna velika sramota. Pored ovoga, kvorum na ovoj sjednici, kada raspravljamo o izuzetno važnoj oblasti rada Kantonalnih javnih komunalnih preduzeća čini opozicija u Kantonu Sarajevo. Znači sada da opozicija izađe s ove sjednice, vi nemate ovdje kvoruma, a mi raspravljamo o izvještajima ovdje preduzeća prema kojim šaljemo 200 000 000 konvertibilnih maraka, a neki od njih toliko u dugova imaju. Eto, toliko samo o ozbiljnosti rada Skupštine Kantona Sarajevo i kršenje Poslovnika. Hvala dopredsjedavajuća.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija. Samo se prijavite. Zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ja bih se nadovezao na ovu intervenciju, dakle i Televiziju Sarajevo, da snimi sada rukovodeći dio Skupštine, jer tu pored premijera, kao što je rekao kolega Mahir, nema ni predjedavajućeg Skupštine. E sada nek građani malo ocijene, ocjene vas za koji su glasali, premijera nema nikad, ministara nema nikad, a predsjedavajućeg Skupštine nema maltene nikad. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Ja sam imala ispravku krivog navoda. Cijeli dan je ministar zdravstva bio ovdje i danas i prošlu sjednicu, cijeli dan i zaista nije korektno da spominjemo sve ministre kada je čovjek cijeli dan bio tu, i ministrica Enda je isto tako bila tu.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja vas molim da završimo ovu krug poslovničkih intervencija. Televizija Sarajevo zaista ima potpunu slobodu da snima cijelu salu, kao što sam i ja tražila prošli put da se snima cijela sala.

Poslovnička intervencija kolega Avdić i zaista vas molim da nastavimo sa pitanjima kako bi direktor imali vremena da se pripremi za odgovore.

Izvinite zastupnice Melank, nisam vas vidjela jer se niste bili prijavili.

Poslovnička intervencija zastupnica Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala, ja želim da napomenem da u Poslovníku nigdje ne postoji napomena da Televizija Sarajevo treba da snima ono što joj kažu zastupnici u Kantonalnoj skupštini, na prvom mjestu. Na drugom mjestu kvorum za sjednice Skupštine, u članu 75. Poslovníka kaže da se kvorum ustanovi na početku sjednice, a nigdje ne postoji pisano u Poslovníku tačka da kaže da treba za vrijeme rasprave da postoji kvorum.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnice. Jel poslovnička intervencija Avdić?

Jel poslovnička intervencija? Izvolite zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Pa evo, naučio sam od kolege Devića da ovo može da se smatra poslovničkom intervencijom i s obzirom da evo sugerišemo Kantonalnoj televiziji koje kadrove treba snimati, ja sugerišem da snimate malo hodnik. Ja sam jedan od onih koji cijelu sjednicu uvijek sjedi ovdje, a ima ih puno koji 70 % sjednice budu u hodniku, pa eto i to da se snimi malo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, evo, zaključujem ovaj dio vezano za snimanje od strane Televizije Sarajevo.

Pitanja zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Radi. Evo, da prekinemo sad ovo niz ovih poslovničkih intervencija. Ja imam jedno konkretno pitanje za većinu ovih preduzeća, s obzirom da je u većini revizorskih izvještaja ovih preduzeća navedeno da jedna od glavnih zamjerki, odnosno revizora je ta da nije usklađena imovina u knjigama sa imovinom u Sudskom registru, pa me čisto zanima evo za ova preduzeća npr evo, Pokop, tamo isto tako, navedeno da određenu imovinu koristi, a da nisu vlasnici. Kolega Dević, dajte, molim vas, postavljam pitanje, stvarno nije u redu. Stvarno nije u redu.

Znači zanima me šta su konkretno uprave preduzeća uradile ono što je u njihovom domenu da se ta imovina koja je navedena u revizorskim izvještajima, odnosno proknjiži onako kako treba? Šta tu Skupština Kantona Sarajevo može pomoći pošto je i Skupština u biti vlasnik sve te imovine? Da li je tu potrebno kakvih intervencija? I ono što evo, npr takva je situacija i u Vodovodu, koliko sam vidio, i u Pokopu, čini mi se i u RAD-u gdje se navodi da preduzeća koriste određenu imovinu kojoj ta preduzeća nisu vlasnici, ali imaju ekonomske koristi od poslovnih aktivnosti vezane za tu imovinu i tamo je navedeno da čak neke druge Kantonalne institucije su vlasnici te imovine, da ne postoje ugovori o korištenju te imovine, ali preduzeća stižu neku određenu ekonomsku korist u postupanju s tom imovinom, pa me samo zanima koji su koraci, da li su navedene uprave uradile šta da se pitanje te imovine u knjigama riješi i kako Skupština Kantona može pomoći da se ta imovina da li treba dati, kakvu saglasnost, nešto, da se prekriži tamo da gdje treba da stoji, odnosno u knjigama onih koji su stvarni vlasnici te zemlje? Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Dević javili ste se. Aha, dobro za diskusiju.

S obzirom da je bilo zaista puno pitanja da li možemo direktori odmah početi sa odgovorima ili pauzu od pola sata da spremite odgovore?

Ima li direktora koji su spremni, pa možda u međuvremenu da. Ništa idemo pauzu pola sata da se pripreme odgovori. Zahvaljujem. Molim? Nastavljamo. Sad je 6 sati. Tačno u pola 7 nastavljamo. U 18 i 30, nastavljamo.

Nastavljamo u 18,30.

Evo možemo napraviti konsultacije klubova vezano za nastavak.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih zastupnike da zauzmu svoja mjesta. S obzirom da imamo veliki broj pitanja za direktore javnih preduzeća i da opozicija želi pauzu, potrajat će to vrijeme. Stoga koristim pravo da prekinem sjednicu Skupštine Kantona Sarajeva. Blagovremeno ćete biti obaviješteni o nastavku iste. Hvala vam i prijatno.

TREĆI NASTAVAK 11. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽAN 20.02.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram treći nastavak 11. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozivam prisutne da svako na svoj način odamo počast pripadnicima Armije RBiH i MUP-a RBiH koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje 23 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje. Izostanak sa ove sjednice pravdala je zastupnica Vedrana Vikić Musić.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju koje je održano dana 16.02.2024.godine, otvorili 7. tačku dnevnog reda, Izvještaj o poslovanju Kantonalnih javnih komunalnih preduzeća za 2022. godinu, završili uvodna izlaganja predlagača i postavljanja pitanja, tako da ovaj nastavak otvaramo s davanjem odgovora od strane predlagača na postavljena pitanja.

Sada pozivam direktora Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo, gospodina Rusmira Salića, da ponudi odgovore na postavljena pitanja.

Rusmir Salić (direktor KJKP ViK Sarajevo)

Poštovani predsjedavajući, zamjenici predsjedavajućeg, zastupnice, zastupnici, uvaženi građani i mediji koji nas pratite, ja vas još jednom srdačno selamim i pozdravljam. Krenut ćemo onako, naravno, kako smo i dobili postavljena pitanja. Uvaženi zastupnik Dević je pitao sljedeće: Izvještaj za '22 godinu, kakvu su ocjenu revizorsku dobili, da li je izvještaj radila privatna revizorska kuća ili. Vjerojatno se ovo pitanje odnosi zbog način na mog izlaganja u prošlom, u uvodu, kada sam rekao da spomenuo Izvještaj za '21.godinu koji je u jednom segmentu bio negativan, stoga evo sada dajem odgovor da je Izvještaj za '22. godinu dobio Mišljenje s rezervom od strane nezavisnog stručnog eksternog revizora. Drugo pitanje koliko ste tačno sredstava do sada realizirali zaključno sa 2022. godinom, koliko je plaćeno kamata i penala na kredit EBRD-a? Kredit EBRD-a se dijeli na 3 jednake tranše; prva tranša, predviđeno je realizacija ugovora u iznosu od 10. miliona EUR, druga isto toliko, a treća tranša je predviđena 5. miliona EUR, dakle kredit je na 25. miliona EURA. Zaključno sa '21. a jedan zaista mali dio '22. je realizovana u potpunosti prva tranša kredita i u sklopu te prve tranše imali smo 5 potpisanih ugovora, 3 ugovora su se odnosila na rekonstrukciju vodovodne mreže, jedan ugovor se odnosio na rekonstrukciju pumpnih stanica i ugradnju mjerne i kontrolne opreme i zadnji ugovor se odnosio na nadzor, odnosno pružanje konsultantskih ugovora nad provođenjem ovih gore navedenih ugovora. Sveukupno je realizovano 9.669.227,91 EUR dakle, iz prve tranše. Ono što nije realizovano u prvoj tranši prenosi se u drugu tranšu. Kada su u pitanju glavica kamata i naknada, mi imamo nešto, imamo, dakle, otplatni anuitete koji dopijevaju svakih 6 mjeseci i do sada je dospjelo 6 jednakih anuiteta na naplatu glavica, kamata i naknada. Nema nešto što se zove penali, ja ne znam, iskreno rečeno ovaj na kakve penale se misli, ali evo glavnice je plaćeno do '22. godine je 3.486.770,76 KM, kamata 356.459,03 i naknade 210.519,99. Moja pretpostavka da se pod ovim penalima možda se mislilo na ovu naknadu. Ono što treba istaći je da smo mi 3 rate kao preduzeće izmirili, onda smo bili u nemogućnosti dalje ispunjavati svoje obaveze te je obavezu preuzela Vlada Kantona Sarajeva. Treće pitanje koliko se tačno sredstava u 2022. godini dobili iz Budžeta i za koje namjene? Koliki bi bio gubitak vašeg preduzeća da niste dobili tolika sredstva? Preduzeću ukupno u 2022. godini doznačeno 2.924. 010 konvertibilnih maraka, a korištene su za sljedeće namjene: sufinansiranje održavanja postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda Butila

doznačeno je 817.050 KM. Ovdje definitivno vrijedi istaći da pročišćavanje otpadnih, usluga pročišćavanja otpadnih voda nikada nije uvrštena u cjenovnik usluga, što predstavlja jedan od presedana zaista u svijetu pružanja vodnih usluga uopšte, a također treba naglasiti da su stvarni troškovi postrojenja za pročišćavanje, odnosno održavanje i upravljanje tog postrojenja, bili 5.916.616 konvertibilnih maraka. Ovo na neki način odmah pokazuje da mi u startu godine krenemo sa nekim minusom u poslovanju zato što ovo nije uključeno u cijenu, niti se dovoljno izdvaja iz Budžeta Kantona Sarajevo da bi se pokrili stvarni troškovi ovog postrojenja. Također, u skladu sa Zakonom o komunalnoj djelatnosti, 700 000 je doznačeno po osnovu čišćenja uličnih slivnika, ulaznih građevina i kanala za atmosferske vode prema Planu i programu rada za ovu godinu. 1.300.000 konvertibilnih maraka je izdvojeno za smanjenje gubitka na vodovodnoj mreži i 106.960 konvertibilnih maraka je izdvojeno za plaćanje PDV-a u sklopu ovog gore navedenog EBRD kredita. Dakle, matematika je zapravo i prosta, da nije bilo ovih doznačenih sredstava, gubitak bi se jednostavno povećao za ovaj ukupni iznos od 2.924.000. Uvaženi zastupnik Bandić postavio sljedeća pitanja ViK je dobio 10. miliona EURA za rekonstrukciju vodovodne mreže, za koliko se smanjio broj kvarova? Zaključno sa 2022. godinom realizovani su ugovori koji su potpisani u sklopu prve tranše. To sam spomenuo u uvodu. Dakle, svi su realizovani, od čega se na rekonstrukciju vodovodne mreže odnosilo 3.998.000, čime je rekonstruisano, moram reći tek ili samo 13,5 km vodovodne mreže. Zatim, navedeno nije moglo utjecati na neko opšte smanjenje kvarova, već je rezultiralo smanjenjem kvarova i gubitaka u rekonstruisanim mrežama, tj tim dionicama za koje smo vršili rekonstrukciju. Ukupna dužina vodovodne mreže pak iznosi 1483,32 km i kada kažemo da smo rekonstruisali 13,5 kroz prvu tranšu, to zaista ne predstavlja neki značajan podatak. Što znači da je ukupno izvršena zapravo procentualno 0,91 % od ukupne vodovodne mreže. Standardi nalažu da se svake godine najmanje 2 % vodovodne mreže rekonstruiše, odnosno zamijeni. Mi nikada, nikada kao preduzeće, nismo bili na tom nivou, ovaj da mijenjamo toliko i opet možemo reći da smo ove godine do tada zamijenili najviše vodovodne mreže u nekom poslijeratnom periodu. Ostatak sredstava je korišten za rekonstrukciju 3 najvažnije pumpnije stanice Alpašin Most, Baćevo i Centar i vrijednost ugovora tog je bila 5.224.000 EURA, a vrijednost ugovora o nadzoru 447.175. Nadzor je bio zadužen za nadzor nad svim ovim pomenutim ugovorima, znači i rekonstrukciju vodovodne mreže, a isto tako i rekonstrukciju ovih pumpnih stanica. Kakvi su revizorski izvještaji za '22.godinu, šta su revizori tačno utvrdili? Da li je bilo propusta i nepravilnosti, a posebno u procesu javnih nabavki? Izvještaj za '22 godinu su dobili Mišljenje s rezervom od strane eksternog revizora, citiram eksternog revizora: "Priloženi finansijski izvještaji prikazuju objektivno i fer u svim značajnim stavkama finansijski položaj preduzeća na dan 31.12.2022.godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Koliko puta je izvršena nova sistematizacija radnih mjesta u vašem mandatu? Koji su bili razlozi nove sistematizacije? Na osnovu kojih kriterija i standarda je vršena ista? Sistematizacija je, dakle, rađena jedanput u potpunosti nova sistematizacija, nije se radilo o dopunama i izmjenama sa ciljem optimizacije svih radnih procesa i kreiranja funkcionalne organizacione strukture u skladu sa stvarnim potrebama i stanjem u preduzeću. Zna li koliko ima prijava za korupciju u svakoj od ovih javnih komunalnih preduzeća? Upoznati smo, dakle, sa svim prijavama prema Uredu za kvalitet i borbu protiv korupcije, jer po svakoj od tih prijava se moramo pismeno izjašnjavati Uredu za borbu protiv korupcije i do sada nemamo negativnih epiloga po navedenim prijavama. Može li direktor reći koliki su gubici vode u '22.godini i znali koliki su novčani gubici za '22? Gubici vode, kao što je prikazan u izvještaju, su 71 %, odnosno 70,8 %. U 2022. godini zahvaćeno 83.250.160 m³, kako bi se snabdjeli građani vodom. Optimalni nivo gubitaka bi bio negdje oko 30 %, usljed čega bi došlo do zahvatanja, drastično manjeg zahvatanja potrebnih količina vode, smanjenja novčanih gubitaka bi se ugledalo, dakle, u smanjenju, prije svega troškova električne

energije za pumpanje vode na više kvote i za troškove za posebne vodne naknade koje snosi naše preduzeće. Da li zna da se pred Tužilaštvom Kantona Sarajevo vodi postupak za isplaćivanje stimulacija radnicima? U konačnici, koji su novac vraćali onome kome su vraćali. Poznato mi je, dakle, da se vodi ovaj postupak, smatramo da se radi o prijavi podnijetoj od strane jedne, jedne od radnika u preduzeću. I očekujemo i mi isto tako o epilog. Mislim da se radi o lažnoj prijavi.

Koliki je broj kvarova na mjesečnom nivou, a koliko se dnevno popravi? Broj kvarova na mjesečnom nivou varira, a prosječno iznosi oko 300 kvarova mjesečno, dnevno se popravljaju ipak 10 do 17 kvarova, dakle isto postoji varijacije s obzirom na kompleksnost i složenost određenog kvara. Ko plaća gubitak vode? Kome se fakturiše? Preduzeća, dakle snosi troškove gubitka vode u sistemu? Korisnicima se isključivo fakturiše njihova potrošnja prema očitavanju vodomjera.

Iz kojih razloga su zatvorene sve blagajne koje su donosile veliki prihod preduzeću? Prihod, preduzeća nakon zatvaranja blagajni je povećan, a napominjemo da je fizičkim licima omogućeno plaćanje računa putem BH pošte bez provizije u preko 50 poslovnica. Dok je ViK imao samo 5 naplatnih mjesta. Dakle, nije bilo nekih negativnih posljedica po preduzeće, naročito ako govorimo u kontekstu neke digitalizacije i planova, razvojnih planova preduzeća.

Da li je tačno da je ukinut internetu preduzeće 5 mjeseci? Koji su razlozi ukidanja interneta? Nije tačno da je ukinut internet u preduzeću? Vjerojatno se radi o zahtjevima pojedinaca iz Vodovoda i kanalizacije da imaju pristupu wi- fi mreži koja im ne treba za obavljanje redovnog posla.

Da li je tačno da je, pardon, u borbi za pozicije direktora pojedinih kandidati se bavi postupcima zatvaranja vode kako bi diskreditirali jedni druge, napravili štetu poslovanju kako bi dobili priliku za pozicioniranje. Da li je to tačno? U nekom prethodnom periodu bilo je situacija za koje ja znam, ali i drugih primjera koji su obnašali tu poziciju. Javna tajna je da se zatvarala voda da bi neki direktori bili smijenjeni. Je li to ista situacija? Prema mojim saznanjima, to nije tačno.

Belma Kapo, uvažena zastupnica je postavila sljedeća pitanja: koliko je koja zajednica uložila u ovo preduzeće u vidu nabavki, mehanizacije i drugih potreba poduzeća? Vrijedi istaći da je samo Općina Centar putem civilne zaštite nabavila jedan kombinovani rovokapač bager u vrijednosti 221.580 konvertibilnih maraka i određenu opremu za rad u vidu stubnog vibro nabijača, motornu rezačicu, razačicu asfalta i mobilni agregat vrijednosti 19.980 konvertibilnih maraka. Pored ovoga, ni jedna lokalna zajednica nije imala nikakvo učešće i nije ulagala u naše preduzeće. Jeste civilna zaštita Kantona Sarajevo izvršila nabavku određene mehanizacije. Sljedeće pitanje u kojoj ste fazi sa završetkom radova u Panjinoj Kuli? Koliko ste puta probijali rokove? Radovi na rekonstrukciji kanalizacione i vodovodne mreže se trenutno privode kraju i očekuje se da će biti završeni do kraja marta 2023. godine. U toku je trenutno rekonstrukcija kućnih priključaka i radovi će biti, radove smo pojačali na terenu i sa dvije ekipe, jer ni mi sami nismo, iskreno rečeno, zadovoljni sa dinamikom izvođenja radova. Jesmo probili rok za završetak radova, ali neki, evo od objektivnih razloga, koji su također bili razlogom probijanja tih rokova, jesu i sam zahtjev lokalne zajednice da se prebace određene naše ekipe na druge projekte koji su tada bili preći i prioriteta lokalne zajednice da se riješe, a to su radovi u ulic Tabošnica, radovi na Gornjem Kromolju i radovi u ul. Tabošnica su bili, recimo, uslov za nesmetano odvijanje Sarajevo film festivala. Zašto ne preuzmete vodovodni sistem u Nahorevu? Po navedenom pitanju formirana je zajednička komisija predstavnika našeg preduzeća i Općine Centar koja je inicirala tu aktivnost. Provedene su aktivnosti na pregledu izgrađenog vodovodnog sistema i nadležnoj općinskoj službi ta komisija je dostavila izvještaj o razlozima ne preuzimanja vodovodnog sistema Nahorevo, a to su: nema vodnu dozvolu, prije

svoga taj sistem. U upotrebnoj dozvoli su navedeni uslovi koji nisu ispunjeni. Izvorište nije adekvatno zaštićeno, gubici na distributivnom cjevovodu su preko 50 %, iako je isti izgrađen prije pet, šest godina, čini mi se. Pumpne stanice za podizanje pritiska nemaju dozvolu i nismo dobili uvid u njihovo stanje. Katastar podzemnih instalacija nam nikad nije dostavljen kako bi mogli izvršiti uvid da li su objekti i vodovodna mreža uneseni u isti i nije poznato da li vrelo muti u slučaju padavina i na koji se način isporučuje voda u vrijeme zamućivanja istog? Vrijedi istaći da predstavnik Općine Centar koji je učestvovao u radu komisije nije potpisao ovakav zapisnik. Da li očistite površine nakon izvođenja radova? Da, čistimo površine, možda to nekada ne bude dovoljno, ali definitivno čistimo. Kako vršite vodosnabijevanje kada građani nemaju vode više od pet sati, imate li pisane procedure? Preduzeće posjeduje jednu cisternu za pitku vodu i prema zahtjevima građana obezbjeđujemo pitku vodu za vrijeme duže obustave vodosnabdijevanja. Imate li zaštitu na radu za ljude koji radi za vrijeme kiše, snijega i velikih vrućina. Da, imamo.

Uvaženi zastupnik Faruk Kapidžić postavio je sljedeće pitanja: u izvještaju za '22 godinu dana je tabela isporučenih i registrovanih količina vode za 2018., '19. do 2022. godine. Isporučena registrovana količina vode u 2018. godini 25 miliona, 2020-i 24, '21. - 24, samo je u 2019. skoro duplo više od svih ostalih godina 46 miliona. Tabela fakturisana količine u tabeli 50, strana 67 Izvještaja o poslovanju našeg preduzeća zaista je došlo do tehničke greške u, kod ovog podatka i greška se ogleda na stranci dakle, 67, gdje se navodi da je ukupno isporučeno u 2019. -46.608.195 m³, a trebalo je stajati 25.335.706 m³, što je vidljivo u tabeli iznad, tj tabeli 49. na istoj stranici Izvještaja.

Uvažena zastupnica Vedrana Vujović postavila je sljedeća pitanja: koliko je sudskih postupaka u toku i koje je ViK pokrenuo protiv građana Kantona Sarajevo? U 2002. godini pokrenuto je 36 536 sudskih postupaka u iznosu od 3.747.460,13 konvertibilnih maraka, a sve u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima kako ne bi došlo do zastarjevanja navedenih potraživanja. Da li ViK pokreće lažne tužbe protiv građana za prinudnu naplatu nepostojećeg duga po osnovu krivotvorenih službenih isprava u koje su uneseni neistiniti podaci, što je po krivičnom zakonu označeno kao krivično djelo? Naravno, ne pokrećemo lažne tužbe.

Uvažena zastupnica Marijala Hašimbegović je postavila sljedeća pitanja: zašto kontrola kvalitete vode nije povjerena Zavodu za javno zdravstvo? Zakonom o vodama Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/6) član 48. je propisano da kontrolu vode za potrebe snabdijevanja vodom može vršiti ovlaštena laboratorija, a Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" brojevi 40/10, 43/10, 30/12, i 62/17), član 9, ISO kroz iec 17 025, a članom 7. je propisano da provjeru zdravstvene ispravnosti vode namijenjene u javnom vodosnabdijevanju vrše nadležni inspektorati entiteta i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine preko Zavoda i instituta za javno zdravstvo entiteta i Brčko distrikta. U skladu sa gore navedenim, Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je nadležan za vršenje provjere zdravstvene ispravnosti vode, namijenjene javnom vodosnabdijevanju po nalogu nadležnih inspektorata i po svojim planovima u okviru svoje nadležnosti. Preduzeće ViK vrši provjeru zdravstvene ispravnosti vode za piće u sopstvenoj laboratorij, a u okviru Programa samokontrole, kako je to i propisano Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, a za eksternu kontrolu putem postupka javnih nabavki angažuje laboratoriju koja je akreditirana po standardu BAS N ISO/ IEC 17 025. Akreditacija podrazumijeva zvanično priznanje, dokaz da je laboratorija kompetentna da provodi aktivnost ocjenjivanja usklađenosti u skladu sa međunarodno prihvaćenim pravilima i osigurava međunarodno priznavanje valjanosti rezultata ispitivanja. U posljednjem postupku javne nabavke za navedenu uslugu su učestvovala laboratorije Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i Euroinspekt d.o.o. Sarajevo. Laboratorij je za javno zdravstvo Kantona Sarajevo nije učestvovala do kraja u postupku odabira, odnosno nije učestvovalo u e- aukciji koja je bila zakazana, tako da

je kao jeftiniji ponuđač odabrana laboratorija Euroinspekt d.o.o. Sarajevo. Prema tome, Vodovod i kanalizacija nema načina niti obaveze da provjeru zdravstvene ispravnosti vode povjeri Zavodu za javno zdravstvo Kantona Sarajevo jer bi to bilo u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama. I također, radili smo ranije i konsultacije, već smo imali ova pitanja i mi smo se obraćali i različitim agencijama i Agencija za javne nabavke i drugim relevantnim institucijama da nam pojasni da li mi možemo bez postupka javnih nabavki odabrati Zavod? Ne može, rečeno nam je jasno.

Da li postoji plan odlaganja mulja nakon procesa pročišćavanja otpadnih voda? Federalno ministarstvo okoliša i turizma trenutno radi na Uredbi o upravljanju muljem sa postrojenja za pročišćavanja otpadnih voda. Riječ je o privremenom rješenju koje bi trebalo da definiše nekoliko rješenja odlaganja, u smislu rekultivacije, sanacije deponija, eventualno korištenje mulja na parkovskim površinama i drugo. Uredba se nameće kao privremeni, dakle, akt da se riješi gorući problemi, dok će se paralelno raditi na usklađivanju zakona koji će omogućiti tretman i odlaganje mulja dugoročno u Federaciji BiH, a to bi moglo biti jedno od rješenja, recimo, može biti mogu biti spalionice mulja i otpada ili spaljivanje tehnologijom (nerazumljivo), nakon čega bi se taj neki konačni proizvod distribuirao termoelektranama Kakanje, Lukavac i moglo bi se koristiti za zagrijavanje, odnosno za zagrijavanje. Uredba nije, dakle, još uvijek usvojena, treba biti usvojena na nivou Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i to bi bio odgovor na to pitanje. Da li postoji plan rekonstrukcije vodovodne mreže i koliko je do sada izvršeno aktivnosti po ovom pitanju? Preduzeće jeste sačinilo jedan program sanacije vodovodnog sistema koji se provodi u skladu, nažalost, sa nedostatnim raspoloživim finansijskim sredstvima koja ulaže, koja se ulažu iz Budžeta Kantona Sarajevo, općina, Grada Sarajevo i samog preduzeća. U 2022. godini iz ovih sredstava izvedeno je 8, 7 km vodovodne mreže različitih profila. Od toga je ViK izveo 3,3 km vodovodne mreže. Ovo, dakle, ne ulazi u onaj EBRD projekat. Da li postoji dug prema drugim preduzeći kao što je Bags Energotehnik? Ne postoji dug prema drugim preduzećima, jedini dug koji postoji iz ranijeg perioda kada nije plaćena električna energija te je ostao dug prema Elektroprivredi, nakon čega je sklopljen Sporazum o otplati navedenog duga na 15 godina i to sam spomenuo u svom uvodnom izlaganju da je ostalo cirka još 1,5 miliona duga po tom Sporazumu Elektroprivredi.

Da li je izvršen tehnički prijem postrojenja Butila i zašto u stavci plana imate stavku Elaborati tehničkog prijema pogona u Butilama? Tehnički prijem rekonstruisanih objekata izvršen je, rekonstruisanih objekata, izvršen je 24.11.2020. godine, a novoizgrađenih objekata 6. 12. 2021. godine. Ukoliko smo dobro razumjeli ovo pitanje vezano za troškove iz izrade elaborata tehničkog prijema PPOV Butila, zapravo, na ovom kontu je knjižen jedan račun dvokut Pro koji se odnosio na operativni plan za incidentna zagađenja na postrojenje za sprečavanje otpadnih voda Butila, koje je preduzeće bilo u obavezi izraditi po nalogu Federalne vodne inspekcije. Objasnite stavku novčane kazne za privredne prijestupe i prekršaje preduzeća u iznosu 11.080, šta su predmeti ovog postupka? Novčane kazne se odnose na neblagovremeno vraćanje prokopa u ispravno stanje nakon izvršenih kvarova. Preduzeće, dakle, nema u vlastitu asfaltnu bazu niti jedincu koja se bavi saniranjem tih prokopa već eksterno angažuje različite vrste izvođača i imamo, dakle, ugovore za asfaltiranje, međutim ako isti ne izvrši sanaciju na vrijeme, obzirom da prokopi, odobrenja o prokopavanju ovih površina glase na naše preduzeće, nas inspektori kažnjavaju po tom osnovu, a ne izvođače radova s kojim imamo sklopljene ugovore. Zašto je slabo izvršenje projekta sanacije vodovodnog sistema iz kredita EBRD-a? U izvještaju se spominje tek 0, 48 %, izmijenjenih cijevi za '22. godinu i navodite činjenicu da je osnivač preuzeo obavezu plaćanja ovog kredita jer vi niste u mogućnosti izvršavati svoje obaveze. Projekat Vodovod Sarajevo je, dakle, podijeljen u 3 tranše, kao što sam rekao, u '21.gdini je završena prva tranša i započete su u '22. gdini procedure za pripremu na realizaciji druge tranše kredita. Te procedure zaista traju, trajale su nekoliko mjeseci i stoga je mala

realizacija u '22. godini. Realizacija druge tranše je u '23. I evo sada u '24. godini na snazi. Zbog toga, dakle se čini da je bila mala aktivnost. Zbog tog vakuuma. Napominjemo da je vlasnik imovine kojom upravlja i koju održava Vodovod i kanalizacija zapravo osnivač preduzeća Skupština Kantona Sarajevo. Vlasnik imovine, tj Skupština Kantona Sarajevo je obavezna da vodi računa o redovnom ažuriranju registra imovine koju ima i koristi za pružanje vodnih usluga, redovnom održavanju i redovnom obnavljanju imovine i da za tu svrhu redovno, prema odgovarajućim amortizacionim stopama, planira amortizacione troškove, što do sada nikada nije bila praksa.

Da li se identifikovali bespravne priključke? Postoji period između 1996. do 2004. godine, kada je došlo do ekspanzije bespravne gradnje, samim tim i bespravnim priključcima, pretežno na rubnim dijelovima Kantona Sarajevo. Pomenuti priključci su izvođeni samoinicijativno od strane građana uz saglasnost lokalnih zajednica. 2004. godine izvršeno je evidentiranje dijela bespravnih priključaka i pomenute aktivnosti su nastavljene do 2018. godine. Od 2018. godine do danas traju i kontinuirano se provode aktivnosti na sprječavanju svih manipulativnih aktivnosti na vodovodnoj mreži. Te aktivnosti su od 2018. do danas, na osnovu provođenja tih aktivnosti je prikupljeno 2,3, milijuna konvertibilnih maraka za neovlašteno korištenje komunalne vodne usluge.

Koje aktivnosti ste poduzeli po pitanju uključenja u sistem pravnih i fizičkih lica koja su vršila eksploataciju vode bez naknade? Ukoliko se misli na subjekte koji imaju vlastite vodozahvate ili ugovore o koncesiji, napominjemo da je to u nadležnosti Ministarstva privrede Kantona Sarajevo, u tim slučajevima mi smo se bavili isključivo pitanjem odvodnje otpadnih voda kod pomenutih subjekata. Npr Sarajevska pivara i Coca-Cola njima smo fakturisali i do sada djelomično ili u potpunosti naplatili dugovanja za ispuštanje otpadnih voda u javni kanalizacioni sistem.

Uvaženi zastupnik Jasmin Šaljić postavio je sljedeća pitanja: voda nije nafta, imamo je u izobilju, ne uvozimo iz Rusije, ne plaćamo tranzit. Poslije 5 godina smo ustvari vi kao preduzeće dobili 50 000 000 za popravku mreži kvarova mehanizacije. Prije 5 godina je bio izvještaj da 70 % vode ide negdje gdje ne treba i nakon 5 godina opet 70 %. Kako ništa od tih sredstava da se vidi da se nešto smanjilo to curenje vode, pa da je 50 %? Jeste li razmišljali da se snizi cijena vode kao pomoć građanima u ovoj inflaciji, ja sam tu inicijativu pokretao? Odgovor: preduzeće nije dobilo 50 miliona konvertibilnih maraka za popravku mreže i nabavku mehanizacije. Prije 5 godina nisu bili gubici 70 %, već 74, 5 %, dakle smanjeni su gubici i oni su se smanjili shodno o visini ulaganja u komunalnu infrastrukturu, odnosno ovdje konkretno u vodovodnu mrežu. Cijena vodnih usluga je u nadležnosti Vlade Kantona Sarajevo, mi samo možemo uputiti prijedlog. Tim prijedlogom se bavi Nezavisno stručno tijelo, a o samoj cijeni vodnih usluga to je nadležnost Vlade Kantona Sarajevo. Na neki način se ponavlja ovdje pitanje, Dević je rekao za blagajne jel tačno da ste ih zatvorili i koji je razlog? Imate li probleme? Neću ponovno odgovarati na ovo pitanje jer sam odgovorio. Koliko je ostalo da se plati po ostalim sudskim presudama za 50 ljudi, koliko to košta u novcu? Ja sam u svom izlaganju spomenuo da smo u prethodnom periodu izdvojili značaj na sredstva i platili nekoliko milijuna konvertibilnih maraka po ovim presudama i naznačio sam da je ostalo još nekih pedesetak, pa sam dobio ovo pitanje. Tačan broj sudskih postupaka koji još uvijek nije došao na izvršenje, a očekuje se je 48. To bi potencijalno preduzeće sa svim troškovima postupaka i kamata moglo koštati i oko 2 000 000 konvertibilnih maraka. Koliko imate ekipa na terenu za otklanjanje kvarova? Koliko ekipa u jednoj smjeni i imate li ekipe koje su u stanju da popravljaju veće kvarove? Je li tačno da ste morali da angažujete neku privatnu firmu, da nismo imali tog varioca ili opremu, već da je angažovana neka privatna firma, a mi imamo 1100 zaposlenih? Odgovor: trenutno imamo 8 angažovanih ekipa za otklanjanje kvarova u obje smjene koje se bavi opravkom svih vrsta kvarova, dakle i jednostavnih i složenih. Mi u svojoj sistematizaciji nemamo certificiranog

varioca, te u slučaju potreba angažujemo eksternog varioca. Ranije, čini mi se da sam i to opomenuo, imali smo varioca, međutim to atestiranje, odnosno njegovo certificiranje je platilo poduzeća, a nakon što smo izvršili njegovo certificiranje, dva su bila radnika na tom mjestu, ljudi su, odnosno radnici su napustili preduzeće i otišli u privatne firme. Dakle, jednostavno na naše radne uslove koje mi nudimo nemoguće je primiti ovakav profil ljudi. Također, netačno je da imamo 1100 zaposlenih, već je taj broj na 31. 12.2023. iznosio 818. Koliko ste primili radnika za '22. godinu. U 2022. godini primljeno je 129 radnika na određeno i neodređeno, dok ih 110 napustilo preduzeća. Evidentan je visok nivo fluktuacije zaposlenika u preduzeću, a kao najčešći razlog je problem ugovora na određeno vrijeme. Putem programa koje provodi Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo primili smo 24 radnika iz teško upošljivih kategorija i šehidskih porodica. Generalno, trend je smanjenja broja zaposlenika u našem preduzeću. Razlog većeg primanja u odnosu na odliv je zapravo prividne prirode jer se radi o tome da su tada istekli ugovori na neodređeno, pa smo primili određene ljude, a evo 890 zaposlenika je bilo u 2021. godini, danas je 818, što govori o trendu smanjenja.

Uvažena zastupnica Elza Gaković: zašto nije pušten u upotrebu rezervoar na Sokolju, koji itekako ima svoju bitnu ulogu jer će služiti i pomoći vodosnabdijevanju okolnih zajednica, zbog čega se i izgradio? Za pumpnu stancu Briješće u toku je tehnički prijem. Općina će, pardon, dostaviti svu potrebnu dostaviti upotrebnu dozvolu kada ona bude gotova. Rezervoar Briješće još uvijek traju radovi, pardon, na sanaciji vodo-nepropusne komore. Za izgradnju distributivne mreže Općina Novi Grad je izdala građevinsku dozvolu i odabrala izvođača radova, dakle, ovo je nešto što se aktualno dešava i po završetku navedenih radova doći će dopuštanja ovog sistema u funkciju i čime će biti poboljšano u vodosnabdijevanje u naseljima Sokolje i Zabrđe. Na drugoj sjednici podnijela sam inicijativa za vodosnabdijevanje Mjesne zajednice Reljevo, zanima me u kojoj je to fazi? Ponovo ističemo građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture se prema Zakonu o komunalnim djelatnostima financiraju iz budžeta, iz Budžeta Kantona Sarajevo, Grada Sarajevo ili općina, a sve u skladu sa usvojenim regulacionim planovima. Nemam informaciju o statusu projekata u Mesnoj zajednici Reljevo.

Obzirom na nepostojanje kanalizacione mreže u naseljima Zabrđe, Reljevo i Dobroševići, a prema postojećem Regulacionom planu ovih mjesnih zajednica jedna od ponuđenih ekonomsko i ekološki prihvatljivih rješenja jeste kolektor Priboj. Ja sam inicirala izradu glavnog projekta kanalizacionog sistema sa prečistačem prema ovom idejnom projektu i zanima me da li je doveo došla ta inicijativa? U kojoj je fazi? Da li će se nešto u 2024. godini poduzeti da se uradi projektna dokumentacija? To je jako veliki problem i nepostojanje kanalizacione mreže u ovom vijeku treba da riješimo ubrzanim tempom. Slažemo se. Građenje objekata, opet ponavljam je u nadležnosti i financira se iz sredstava Budžete Kantona Sarajevo, općina i Grada Sarajevo i Vodovodi i kanalizacija, bez neke ekonomske cijene ne može značajnije učestvovati u financiranju kapitalnih projekata. Također, nemam informaciju o statusu projekata, ali u svakom slučaju, s kojim god projektnim rješenjem da se krene u realizaciju projekta, potrebna su ogromna financijska ulaganja koja se mjere u desetinama milijuna konvertibilnih maraka.

Uvažena zastupnica Smiljana Viteškić: ko radi eksternu kontrolu kvaliteta vode? Koliko košta eksterna kontrola preduzeće ViK? Kontrolu zdravstvene ispravnosti vode vrši 3 eksterni laboratorija, akreditovani po standardu BAS N ISO IEC 17 025, a koje se angažuju putem ugovora nakon provedenih postupaka javnih nabavki, pa tako imamo analiza parametara iz skupine a) osnovni program i praćenje hemijskih i mikrobioloških analiza definisane Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine 62/17) vrši laboratorija EUROINSPEKT doo Sarajevo. Vrijednost ugovora na godišnjem nivou iznosi 16 818 konvertibilnih maraka. Pod b) je analiza parametara iz Aneksa 1. DIOB kompletna, dakle hemijska analiza u skladu sa Pravilnikom o

zdravstvenoj ispravnost vode za piće "Službeni glasnik Bosne i Hercegovine 40/10, 62/17" je vršio u 2023. , '22. i '23. godini vršio je Institut za vode Bijeljina. U postupku javne nabavke usluge za '24. godinu su učestvovali Institut za vode Bijeljina i Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine i postupak javne nabavke još uvijek nije završen jer je Zavod uložio žalbu na Odluku o izboru ponuđača koji je bio jeftiniji, povoljniji. Vrijednost ugovora na godišnjem nivou iznosi 48.285. I pod c) analiza parametara radioaktivnosti, tu analizu vrši Centar za zaštitu od zračenja pri Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Vrijednost ugovora na godišnjem nivou iznosi 5.940 konvertibilnih maraka.

Uvaženi zastupnik Elvis Vreto: obzirom na stanje sa većim brojem kvarova na vodovodnoj mreži, kakva je situacija bila u '22. godini i s obzirom na aktualno stanje šta, po vašem mišljenju, Vlada i Skupština Kantona Sarajevo mogu uraditi kako bi dale konkretnu podršku Vodovodu i kanalizaciji kada je u pitanju otklanjanje većeg broja kvarova na mreži? Već sam to nekoliko puta spomenuo, ključno jeste da osnivač, to jeste vlasnik imovine i Skupština Kantona Sarajevo kontinuirano u budžetima obezbjeđuju finansijska sredstva za ulaganje u komunalnu infrastrukturu minimalno 15 miliona konvertibilnih maraka, za izgradnju vodovodnih i kanalizacione mreže i vodnih objekata. Do sada nažalost, ova izdvajanja su bila zaista minorna i neznatna. Također, ondje gdje bi nam mogli pomoći jeste da Vlada Kantona Sarajevo napokon da saglasnosti za provođenje konkursnih procedura za prijem radnika izvršnog osoblja, dakle, koji radi na opravci ovih kvarova i na vodovodnim i kanalizacionim mreža na neodređeno. Mi sedam godina provodimo te konkursne procedure, patimo se mi kao preduzeće, pate se radnici i zapošljavamo te ljude na određeno do godinu dana, zatim nastaje taj nesretni vakuum kada se mora njima prekidati taj radni odnos, mi ostajemo u tome vakuumu jedno vrijeme deficitarni sa ovim ključnim, ključnim radnicima. Sudske presude vlasnika zemljišta u vodozašnoj zoni Sarajevsko Polje? Na koji način se Vodovodi i kanalizacija nosi sa ovom problematikom obzirom da je direktni korisnik? Da li je bilo blokiranja računa u '22.godini po ovom osnovu? Da, vodi se nekoliko sudskih postupaka po ovom pitanju. Sa dugogodišnjom problematikom upoznat je i Kanton Sarajevo, dakle Vlada Kantona Sarajevo i zakonski zastupnik Kantona Sarajevo, odnosno Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo, koje aktivno učestvuje u svim postupcima u svojstvu umješaka na strani Vodovoda i kanalizacije. Do sada nismo imali blokade računa po ovom osnovu, govorim o svom mandatu. Za ove namjene potrebno je planirati, izdvojiti zaista značajna sredstva u narednom periodu iz Budžeta Kantona Sarajevo jer ukoliko ove presude budu u korist onih koji tuže Vodovod i kanalizaciju, one bi mogle rezultirati zaista velikim iznosima koje naše preduzeće ne bi moglo platiti. Na koji način ViK vrši nadzor nad zemljištem u vodozašnoj zoni Sarajevsko Polje, koje nije otkupljeno, tj u privatnom je vlasništvu građana? Po kojem osnovu pravnom raspolaže i nameće ograničenje zabrane pristupa vlasnicima zavisno od zone? Ograničenje u vodozašnoj zoni ne nameće Vodovod i kanalizacija, već pozitivno pravni propisi ovisno o vrsti vodozaštne zone, uža prva, druga ili treća zona. Pod propisima se misli prije svega na Odluku o zaštiti izvorišta vode za piće u Sarajevskom Polju, zatim Zakonom o vodama Federacije Bosne i Hercegovine, Pravilnikom o način utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje stanovništva Federacije Bosne i Hercegovine. Razmatra li ViK sa resornim ministarstvom i Vladom alternativne izvore snadbijevanja dodatnih količina vode i koji su to? Za sada zaista nema konkretnih projekata čija realizacija bi obezbijedila alternativne izvore vodosnadbijevanje. Jedini konkretan projekat je provelo naše preduzeće iz vlastitih sredstava, i to je projekat Hojta koji je s kojim smo uspjeli obezbijediti dodatne količine vode za vodosnabjevanje objekata koji se nalaze u Babinom dolu. Vrijedi ipak istaći, a naročito evo što imamo priliku pomenuti ovo javno i javnosti jeste da Sarajevsko Polje predstavlja zapravo stabilan izvor vodosnadbijevanja za Kanton Sarajevo, međutim da bi on i dalje bio stabilan, ovi gubici vode o kojima smo pričali, pričali i ulaganja moraju biti kontinuirana i značajna. Dakle, to je jedini ispravan put da se dugoročno obezbijedi

vodosnabdijevanje. Uvažena zastupnica Vedrana Vikić Musić: da li ste i koliko inicijativa uputili u cilju unapređenja poslovanja, unapređenja kvaliteta usluga za sve građane Kantona Sarajevo, naravno, svako iz svoje oblasti prema Vladi Kantona Sarajevo ili nekim drugim nadležnim institucijama bez čije pomoći ne biste mogli implementirati inicijative i projekte? Mi kontinuirano zaista podnosimo različite vrste i veliki broj inicijativa prema nadležnom ministarstvu.

Uvažena zastupnica Mersiha Mehmedagić: koliko je imate invalida rada i kako se nosite sa tim problemom? Kako ih raspoređujete i koliko to na vas utječe na vaše poslovne procese? U preduzeću na današnji dan, na današnji dan ima 120 invalida rada ili ratnih vojnih invalida. Do sada smo, u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta, vršili interno raspoređivanja radnika prema njihovoj radnoj sposobnosti. Navedeno, dakako, predstavlja veliki problem preduzeću i potrebno je sistemski razmišljati na koji način i u skladu sa zakonskom legislativom riješiti ovo pitanje. Koliko ste puta u ovoj izvještajnoj godini radili izmjene i dopune organizacije sistematizacije? Jednom. Dakle, radi se o donošenju nove sistematizacije. Da li je neko radio reviziju učinka, odnosno koje vrste revizije i koje vrste analiza su vodile izmjenama i dopunama u organizaciji sistematizacije? Još 2019. godine, dakle, tadašnja Vlada je angažovala konsultantsku kuću PVC sa zadatkom da izradi prijedlog nove organizacije i sistematizacije radnih mjesta, što je učinjeno, međutim ista nikada nije implementirana u našem preduzeću. Uprava preduzeća, imajući u vidu i taj prijedlog konsultantske kuće, a prema zatečenom stanju, potrebama i na osnovu funkcionalnog kriterija izradila novu organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta. U preduzeću se redovno provodi, kako interne, tako i eksterne revizije nadležnih organa. Naveli ste izvorišta sa kojih ViK kupuje vodu, kojim upravljaju drugi operatori sistema Hojta, Peračko vrelo, Jahorinsko vrelo i Tilava. Po kojoj cijeni kupujete tu vodu? Hojta, maloprije sam spomenuo, to je projekat alternativnog vodosnabdijevanja, odnosno obezbjeđivanja dodatnih količina vode u Babinom dolu i tu smo morali sa izvorišta Hojta, koji pripada Općini Trnovo, sklopiti ugovor sa njima i tu vodu plaćamo 0,30 konvertibilnih maraka po metru kubnom. Peračko vrelo 0,25 konvertibilnih maraka po metru kubnom. Jahorinska vrela 0,38 konvertibilnih maraka po metru kubnom i Tilava koja je zaista neznatna i uglavnom se i ne koristi u nekim količinama 0,50 konvertibilnih maraka po metru kubnom. Na dva gradska kolektora priključuju se lukavički i hrasnički koji vodi do Butila. Kako ste riješili ovaj lukavički, ako ste to riješili, po kojoj se to cijeni radi? Mi smo u prethodnim godinu i nešto više dana imali zaista bezbroj nekih sastanaka, incirali smo rješavanje ove problematike, razgovarali smo sa relevantnim subjektima koji su uključeni na naš sistem. Ovdje najveći korisnik našeg sistema za odvodnju otpadnih voda jeste ViK Istočno Sarajevo. I inicirali smo te razgovore, međutim, zbog kompleksnosti jel, to je drugi entitet, druga druge općine, pošto kod njih upravljaju, čini mi se, četiri općine tim preduzećem. Međutim, postojala je neka intencija i dobra namjera s te strane da se na neki način vrši kompenzacija, što je po meni opet prihvatljivo i za naše preduzeće, odnosno Kanton Sarajevo, u smislu da se kompenzira ta odvodnja otpadnih voda koju oni imaju, a da oni nama za tu kompenzaciju zapravo daju, daju vodu, čime bi obezbijedili dodatne količine. I ne bi bilo, ajde, kažemo, barem ne vidnih troškova niti za jedno od preduzeća. Također, tu imamo i odvodnju sa područja Hdžići, Hadžići imaju svoje komunalno preduzeće, međutim to komunalno preduzeće i taj prostor uglavnom vodi taj kolektor do naših pričistača otpadnih voda Butila i opet mi to vršimo pročišćavanje otpadnih voda. Nažalost, ni jedan od ovih subjekata, a nije još uvijek na neki način uključen kako bi se počela naplaćivati takva usluga zbog, evo, kompleksnosti. Nadamo se da će i predstavnici resornog ministarstva imati aktivniju ulogu u narednom periodu, pa da ćemo napraviti konkretnije pomake u tom sektoru.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oprostite direktore, koliko imate još pitanja?

Rusmir Salić (direktor KJKP ViK Sarajevo)

Još desetak. Ok, mislim da će brzo.

Uvaženi zastupnik Samir Avdić, da li ste uspjeli u ovom izvještajnom periodu popraviti stepen naplate vaših usluga ili da li ste razmišljali o uvođenju nekog drugog načina same naplate i jedinstvenom računu za sva poduzeća? U '22, kao što sam rekao, povećan je stepen naplate, naplaćeno je ukupno 48.366.720 konvertibilnih maraka, što predstavlja najveći iznos naplate u jednoj godini od u poslijeratnom periodu. Potrošačima je omogućeno plaćanje računa na veliki broj načina putem BH pošte, dakle bez provizije u preko pedesetak poslovnica samo u Kantona Sarajevo, putem banaka s provizijom i elektronskim putem, odnosno putem mobilnog bankarstva. Jedinstveni račun mislim da za sada i nije opcija. Možda u kontekstu nekog budućeg holdinga koji je planiran, možda bi to bila opcija, a sada nije iz razloga što smo mi svi zasebni pravni subjekti i ne vidim kako bi to bilo zakonski izvodivo. Da li imate neki plan za potrošače koji imaju status nelegalnih? Radi se o ljudima na čijim računima piše da su nelegalni potrošači. Na računima određenim piše termin bespravni potrošač. Uslov za prelazak u status legalnih potrošača jeste izgradnja tehnički prihvatljive vodovodne i kanalizacione mreže, tu gdje se objekat nalazi, kao i odobrenje za građenje objekata koje izdaje nadležna općina.

Uvažena zastupnica Admela Hodžić. Da li ste ikada proveli istraživanje zemalja u okruženju sa ovim brojem stanovništva i vodovodne mreže, koliko imaju uposlenih, jer vidimo da broj uposlenih i izdaci za plaće uveliko utječu na cijenu vode. Beogradski vodovod, recimo, upravlja mrežom od 4016 km, ima 2668 zaposlenika, zagrebački Vodovod upravlja mrežom od vodovodnom mrežom od 3800 km ima 1067 zaposlenika, s tim da moramo imati u vidu da je zagrebački Vodovod u sklopu holdinga, te oni imaju veliki broj službi koji su zapravo na raspolaganju svim tim subjektima koji su dio holdinga, tako da je ovo zapravo i nerealan broj zaposlenika, definitivno je više zaposlenika, i u samom Vodovodu, zagrebačkom angažovano. I radili smo generalno analize i jedne prilike smo imali priliku posjetiti Ljubljanu, koja, evo, u dvije sedmice ima dvije intervencije na vodovodnoj mreži. I naravno da njima za razliku nas koji imamo 300 intervencija mjesečno nije potreban ovoliki broj zaposlenika.

Da li imate okvirno i jedan podatak jedne zemlje koliki broj uposnika imaju, da li smatrate da je veći broj zaposlenika nego što zaista je jednom javnom preduzeću sa ovim obmom usluga treba? Obzirom na stanje o kojem, evo, cijelo vrijeme diskutujemo govorimo mreže i vodovodne i kanalizacione mreže u Kantona, mi smatramo da je trenutni broj zaposlenika manje-više optimalan, s tim da, evo, u skladu sa nekim realnim okolnostima, trend je smanjenja, dokle će moći ići to smanjenje, ne znam. Smanjenje mora pratiti ulaganja u vodovodnu, u kanalizacionu mrežu, ali isto tako i u napredne tehnologije, digitalizaciju, automatizaciju poslovanja, što dalje omogućava svakako smanjenje broja zaposlenika, barem u onim segmentima tih nekih administrativnih poslova. Ima nešto više od 2000 zahtjeva za kontrolu vodomjera isporučene vode, isto toliko otprilike zahtjeva za umanjenje cijene računa, da li je to posljedica te kontrole netačnog mjerenja pa građani moraju sami podnijeti ponovo zahtjev iako je to greška do Vodovoda, vodomjera ili se automatski umanjuje račun, ispravi se cijena na sljedećem računu ili na istom računu kako ne bi oštetili nijednim dijelom naše građane? Odgovor: većina zahtjeva za kontrolu se odnosi na kontrolu utroška vode na pojedinačnom vodomjeru, kod kojeg sistem daljinskog prijenosa ne prenosi ispravne podatke, a koji su u vlasništvu stanara. Nakon podnošenja zahtjeva vrši se vizuelna kontrola i korekcije računa kako korisnik ne bi bio oštećen. Korisnik ima obavezu da u što kraćem roku sistem daljinskog prijenosa podataka dovede u ispravno stanje po uredbi po Kantonalnoj uredbi.

Uvažena zastupnica Sanela Pekić. Koliko je dužnika isključeno sa sistema brojem tačno u 2022. godini te koliko je naplaćeno po isključenju? Isključena su 163 dužnika, naplaćeno cirka 450 000 konvertibilnih maraka.

Naredno pitanje šta ViK radi po pitanju stambenih objekata kojih imamo i u samom centru, koji nažalost, nisu priključeni na fekalnu kanalizaciju i neprihvatljivo je u 21. Vijeku da imamo takve situacije i ko je najviše odgovoran u tom lancu kada je u pitanju priključenje stambenih objekata, prevashodno mislim na zgrade gdje imamo više stambenih jedinica? Mi kao preduzeće zaista ne raspoložemo podacima da u centru grada imamo objekata koji nisu priključeni na kanalizacionu mrežu prije svega, a priključenje objekata se vrši na tehnički prihvatljiv, vrši na tehnički prihvatljivim vodovodnim i kanalizacionim mrežama, kao i, kao što sam rekao, po odobrenju za građenje za svaki od objekata. Naredno pitanje i evo, brzo završavam, zašto nije implementiran u '22. godini u vezi sa EBRD kreditom više od 0,48 %? I to sam spomenuo zašto nije implementirano da je, tako da ne bih ponovno odgovarao na ovo pitanje. Koliko timova radi na otklanjanju kvarova i šta je uprava uradila kako bi se poboljšala efikasnost rada timova na terenu? Trenutno, dakle, imamo 8 angažovanih ekipa za otklanjanje kvarova koji rade u obje smjene i koje se bavi opravkom svih vrsta kvarova na našim cjevovodima. Govorimo o vodovodnoj mreži. Konstatovali ste probleme koje imate u proizvodnji i distribuciji vode i upravljanje otpadnim vodama. Vizija uprave šta planirate raditi da riješite probleme? Kada možemo vidjeti poboljšanja za stavku koju ste naveli za '22. godinu? Vjerojatno se misli na sveukupno stanje. Laž je reći ovdje, pred svima vama i pred javnosti, da će se stanje promijeniti ubrzo. Bez nekih strateških dokumenata i strateških ulaganja u komunalnu infrastrukturu od ove godine pa ubuduće neće biti značajnijih pomaka. Ili će oni biti mali u očima svih nas. Dakle, kao što sam rekao, 15, miliona konvertibilnih maraka mora, evo, vi imate priliku ovdje kao zastupnici Skupštine Kantona Sarajevo da inicirate to, inicirate takvu jednu stavku koja bi svake godine se nalazila u budžetu ovaj kako bismo imali adekvatno ulaganje u skladu sa svim propisanim standardima. I to je naša vizija da napokon onaj izgradimo i rekonstruišemo, izgradimo nedostajući sistem i rekonstruišemo ono što je na neki način defektno, odnosno u kvaru i proizvodi gubitke, i finansijske i materijalne. I zadnje pitanje gospodin zastupnik Davor Čičić, s obzirom da je u većini revizorskih izvještaja ovih preduzeća navedeno da je jedna od glavnih zamjerki da nije usklađena imovina u knjigama sa imovinom u sudskom registru, zanima me šta s konkretno uprave preduzeća uradile, što je u njihovom domenu da se ta imovina proknjiži onako kako treba? Šta tu Skupština Kantona može pomoći pošto je Skupština u biti vlasnik imovine? Da li je tu potrebno kakvih intervencija? Preduzeća, preduzeća koriste imovinu gdje se navodi da preduzeća nisu vlasnici, ali imaju ekonomske koristi od poslovne aktivnosti vezanih za tu imovinu i tamo je navedeno da čak i neki druge Kantonalne institucije su vlasnici imovine, da ne postoje ugovori o korištenju imovine, ali preduzeća stiču neku određenu ekonomsku korist u postupanju s tom imovinom? Zanima me koji su koraci, da li su uprave učinile nešto da se pitanje te imovine u knjigama riješi i kakako Skupština Kantona Sarajevo može pomoći da se ta imovina preknjiži tamo gdje treba da stoji? I posljednji odgovor, s obzirom da je u većini revizorskih izvještaja zaista svih naših preduzeća navedeno da je od glavnih zamjerki da nije usklađena imovina u sudskom registru, ukoliko se misli na usklađenost kapitala preduzeća sa iskazanim kapitalom u sudskom registru, on je kod nas usklađen i iznosi 10 000 konvertibilnih maraka. To je kapital Kantona Sarajevo, a suštinsko pitanje se odražava zapravo kompletan odnos vlasnika imovine, tj osnivača i operatora, znači ko upravlja i održava tu imovinu. Sama činjenica da kapital preduzeća umanjen za cirka 400 000 000 konvertibilnih maraka u proteklih 30 godina, to je na osnovu ovih gubitaka koji su bilježeni svake godine. Isti je trebao biti kroz amortizaciju stalnih sredstava uložen u rekonstrukciju i obnovu vodovodnog i kanalizacionog sistema. Iako je Skupština Kantona Sarajevo donijela Zakon o komunalnim djelatnostima, isti se ne poštuje prevashodno u ključnom segmentu amortizacije, dakle, amortizacija po preporukama federalnih revizora treba

biti zakonski uključeno u cijenu usluge, kod nas to nije slučaj, samim tim dolazi do urušavanja vodovodnog sistema, za čiju obnovu trebaju i ogromna ulaganja i vrijeme, a zato upravo služi ova amortizacija. Zato su u ovom izvještaju revizori napisali da se Zakon ne poštuje, posebno u dijelu koji se odnosi na nedovoljna ulaganja u vodovodnu infrastrukturu i neekonomsku cijenu vode i odvodnje i zbog toga imamo kontinuirane gubitke.

Još jedna onako, hajde da kažemo konstatacija, možda više Upravni odbor preduzeća još 2000 godine je donio Odluku o proglašenju prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi iz oblast komunalnih hidrotehnike. Ista je upućena u parlamentarnu proceduru, ali nikada Skupština nije usvojila istu. Skupština je još 2009. godine zadužila Vladu Kantona Sarajevo da angažuje neovisnu instituciju koja će u saradnji sa javnim preduzećima popisati javna dobra čiji je vlasnik Kanton Sarajevo, međutim, to nikada nije realizovana. Nadamo se da će Kanton Sarajevo, u skladu sa principom dobrog domaćina, pokrenuti ova pitanja vezana za imovinu i omogućiti poslovanje, čime će biti svakako omogućeno normalno poslovanje preduzeća u skladu sa ekonomskim principima. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktoru Saliću, a sada pozivam direktora Javnog komunalnog preduzeća Pokop, gospodina Samira Kurtanovića.

Samir Kurtanović (direktor KJKP Pokop)

Dobar dan prisutnim. Evo, ja ću u narednim minutama pokušati odgovoriti na pitanja koja smo dobili na prethodnom zasjedanju. Prvo pitanje odnosilo se na revizorske izvještaje u 2022. godini. U izvještaju obavljene reviziji finansijskog izvještaja koje se činila eksterna revizija, izvještaj je ocijenjen kao pozitivan, izvještaj finansijskoj reviziji u 22. godini koji je ocijenio Ured za reviziju institucija Federacije BiH, dato je mišljenje sa rezervom. Moram napomenuti da navedeno nije utjecalo na poslovanje i finansijski rezultat preduzeća. Uprava je u skladu sa zakonom i zakonskim podaktima sačinila i dostavila plan aktivnosti o poduzetim radnjama. Drugo pitanje se odnosilo na koliko smo sredstava dobili u 2022. godini od Kantona? Ovdje moram reći da smo za zajedničku komunalnu potrošnju dobili 2,5 miliona sa PDV-om, 1.800.000 za otkup zemlje i proširenje Aleje veterana. Također, moram napomenuti da smo možda jedini od rijetkih preduzeća kojom je smanjen iznos zajedničke komunalne potrošnje sa 4,5 miliona na 2,5 miliona. Jedno interesantno pitanje kod dva zastupnika kako sam dobio pitanju cijene usluga u Pokopu? Cijene dženaze, cijene sahrane? Ja mogu reći cijena dženaze, obzirom da mi radimo tehnički dio ukopa, ne radimo vjerski dio, cijena najjeftinije, ajde, kažem, tehničkog dijela dženaze je 351 marka i 80 feninga, dok je cijena najjeftinije sahrane 637 maraka. Razlika se odnosi na robe i usluge koje se neprakticiraju hajde da kažem u tehničkom dijelu dženaze. Cijena jednog grobnog mjesta na Vlakovu za redovan ukup iznosi 46, 80 feninga. Postoji mogućnost rezervacije grobnog mjesta za života, i to se odnosi isključivo na rezervaciju zemlje bez ikakvog spomenika i ona iznosi 1170 maraka. Cijena grobnog mjesta sa gotovim nišanima ili spomenicima košta negdje oko 5670 maraka. Moram reći da se cijene usluga nisu mijenjale od '95. godine i cijene su iste i na groblju Vlakovo, i na groblju Bare i na svim grobljima kojima upravlja Pokop.

Uvaženi zastupnik Avdić postavio je pitanje stepena naplate. Tokom 2022. godine preduzeće je naplatilo 950 000 maraka bez PDV-a od korištenja grobnog mjesta. Moram reći da je to za 21, 6 % više nego u godinu prije i tendencija rasta procenta naplate iz godine u godinu je vidljiva.

Koliko je bilo javnih poziva, odnosno konkursa od 2022. godini, koliko je uposlenika primljeno po hajde kažem, Uredbi, po postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru? Mi smo imali

dva javna poziva, ukupno smo primili 14 uposlenika i moram napomenuti da je svih 14 uposlenika primljeno kao korisnici prava iz pomenute Uredbe.

U 2022. Godini u junu mjesecu smo promijenili sistematizaciju u skladu sa uputstvom ovlaštenog organa za procjenu rizika radnih mjesta, a u cilju optimalne iskorištenosti radne snage i usvojen je taj novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta. Koliko imamo invalida rada? Do 31.12.2022. godine imamo 22 radnika sa promijenjenom radnom sposobnosti tzv invalidi rada druge kategorije, predstavlja 12,5 % ukupnog broja stalno zaposlenih. Moram reći da su svi, ajde da kažem, 22 radnika raspoređeni na radna mjesta u skladu sa svojim rješenjem o invalidnosti. I na kraju pitanje koje je zadužen za održavanje autobusnog stajališta na Vlakovu? Autobusko stajalište bi, u skladu sa Pravilnikom o minimalnom tehničkim uvjetima za izgradnju i potrebu autobuskih stajališta trebali upravljati općina ili Kanton. Eto, toliko od mene. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Kurtanoviću, a sada pozivam predstavnika Javnog komunalnog preduzeća Sarajevo-gas da ponudi odgovore na postavljena pitanja.

Ermin Efović (izvršni direktor KJKP Sarajevo-gas)

Poštovano rukovodstvo Skupštine, uvaženi zastupnici, moje ime je Ermin Efovović, ja sam izvršni direktor za ekonomsko- pravne poslove u Kantonalnom javnom preduzeću Sarajevo-gas. Prvo pitanje bilo je upućeno od strane zastupnika Devića. Odnosi se na kakva je bila revizorska ocjena, da li je revizija bila privatna ili državna? Mišljenje nezavisnog revizora za 2022. godinu je bilo pozitivno, a preduzeće je, znači, angažovalo u skladu sa Zakonom o računovodstvu putem Zakona o javnim nabavkama kroz provedeni postupak eksternog privatnog revizora ovaj dok nije bilo, znači državnih revizija, odnosno revizija Ureda za reviziju Federacije BiH. Kolika su bila doznačena budžetska sredstva u 2022. godini? U '22 godini je Sarajevo-gas dobio 174 697 KM po pitanju Sporazuma vezano za realizaciju projekta subvencioniranje gasnih priključaka na postojeću infrastrukturu i dobio se iznos 7 078 584 KM po osnovu pokriva 50 % iznosa zbog povećanja računa gasa u prvom kvartalu '22. I to je realizovano kroz Sporazum o subvencioniranju cijena prirodnog gasa. Navedena sredstva nisu uticala na rezultat poslovanja, na finansijski rezultat, obzirom da se radi samo o novčanom toku da je Sarajevo-gas svoja potraživanja umjesto od kupaca naplatio iz Budžeta ovaj Kantona Sarajevo. Zastupnik Bandić je postavio pitanje vezano za prijave za korupciju i za javne pozive za prijem zaposlenika, odnosno da li je bilo pripadnika šehidske populacije koji su primjeni. Što se tiče prijava, bilo je 6 upita od strane Ureda za borbu protiv korupcije vezano za potencijalne nepravilnosti, gdje je Sarajevo-gas dao odgovor i to nije imalo negativan epilog na preduzeće. Bila su dva javna poziva krajem 2022. i jedna osoba je primljena iz ove kategorije šehidske populacije.

Zastupnica Vujović je postavila pitanje vezano za ko je korake je neophodno poduzimati na obezbeđenju zaliha gasa. Želim napomenuti da je Sarajevo-gas prevashodno zadužen za snabdijevanje, odnosno trgovinu i distribuciju gasa krajnjim korisnicima, dok je skladištenje u nadležnosti Federacije, odnosno ovih transportnih preduzeća. Međutim, mi smo kao preduzeće svakako spremni dati naš vlastiti "know-how" kako bi se našlo najbolje rješenje ovaj da bi se osiguralo neko skladište. Koliko znam, postoje određena istraživanja vezano za kao najpovoljnija opcija bi bila znači, prirodno skladište ovih zatvorenih, iscrpljenih, znači rudnika soli koji se nalazi u Tuzlanskom Kantonu. Zastupnik Šaljić je imao pitanje vezano da li smo učestvovali u pregovoru sa Sarajevo-gasom Istočno Sarajevo vezano za povećanje cijena transporta gasa i da li smo djelovali recipročno? Ovaj nismo učestvovali u tim pregovorima, a ono sve što znamo vezano je otprilike za ove informacije koje su bile dostupne kroz medije.

Nismo djelovali recipročno u smislu zato što cijenu distribucije odobrava prije svega Vlada Kantona Sarajevo, tako da nismo mogli tu djelovati samoinicijativno. Zastupnica Vikić Musić je postavila pitanje da li smo upućivali inicijative prema resornom ministarstvu i Vladi Kantona Sarajevo koje bi polučile neke dobre rezultate prema krajnjim korisnicima i u cilju unapređenja kvaliteta okoliša. Bilo je više tih inicijativa, međutim realizovanja inicijativa vezano za subvencioniranje troškova gasa, to je već spomenuto, znači, dobili smo sredstva iz Budžeta u iznosu 174 000 KM, znači gdje se povećao broj krajnjih korisnika za 172. Zastupnica Mehmedagić je imala pitanje koliko je bilo, koliko smo imali invalida rada, kako se nosimo i kako smo ih rasporedili i koliko je puta rađena izmjena i dopuna sistematizacije rada? Vezano za invalide rada, u preduzeću imamo 8 invalida rada i oni rade na sistematizovanim radnim mjestima koja su prilagođena njihovom stepenu invaliditeta. U 2022 smo imali jednu izmjenu i dopunu sistematizacije vezano za manji broj radnih mjesta, gdje se povećao broj izvršilaca nakon analize kapacitiranih radnih mjesta, gdje se ukazala potreba za povećanjem. Zastupnik Avdić je imao pitanje da li smo povećali stepen naplate? Stepenn naplate je generalno dobar i u 922 je povećan u odnosu na '21. sa 97,3 na 97,5 %. Nismo razmišljali trenutno o nekim drugim opcijama vezano za naplatu. I pitanje zastupnika Čičića, bilo vezano za imovinu preduzeća, da li je u poslovnim knjigama usklađeno u odnosu na sudski registar. Imovina preduzeća je usklađena sa registrom ako pričamo o ZK izvatku i o samoj imovini, dok je pitanje kapitala, kao i kod ostalih javnih preduzeća, neusuglašeno s obzirom da je registrovan i osnivački kapital 10 000, vlasnik je 100 % onaj Kanton. I to pitanje smo više puta, onaj putem resornog ministarstva, pokušavali delegirati, zajednički riješiti. I zadnji je epilog otprilike bio da se sad Pravobranilaštvo ovaj pokušaj uključi u tu problematiku i zajednički naći rješenje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala velika. Možete se vratiti na svoje mjesto.

Sada pozivam direktora Javnog komunalnog poduzeća RAD doo Sarajevo da ponudi odgovor na postavljena pitanja gospodina Nijaza Salamovića.

Nijaz Selamović (v.d. direktor KJKP RAD)

Uvaženo rukovodstvo Skupštine i cijenjeni zastupnicija bih još jednom da vas pozdravim i poselamim. Evo, krenut ću redom, kao i kolege što su, pročitat ću ova pitanja. Zastupnik Mahir Dević kao i svima, znači vaš izvještaj u '22 godini revizorski izvještaj? Da li je revizija bila privatna ili federalna, koji je bio rezultat? Revizija je bila privatna, rezultat revizije je bio mišljenje sa rezervom, za '21. godinu je bilo negativno, za 22. je bilo mišljenje sa rezervom. Koliko ste tačno sredstava dobili i za koju namjenu iz Budžeta Kantona Sarajevo? Ukupno smo dobili 7.513.351 marku. Od toga znači razni sporazumi 1 110 000 revitalizacija parkomata, održavanje deponije Smiljevići, dok je 6.3 000 000 se odnosilo na segment zajedničke komunalne potrošnje. Bitno je naglasiti da to nisu dotacije niti onaj, nego je to plaćanje za usluge koje smo izvršili. Pitanje kada će se riješiti problem odvoza smeća u Kantonu Sarajevo. Evo, pošto zastupnik Mahir Dević dolazi iz Ilijaša, Opštine Ilijaš je radila jednu anketu koju sam ja dobio prije par dana gdje je zadovoljstvo korisnika odvozom otpada 90,13 na području općine Ilijaš. Problem odvoza otpada je onaj riješen, tu nemamo problema, pojedinačne incidentne situacije će se uvijek dešavati, na to možda ne možemo možda uticati, ali mi imamo cirka 10 000 kontejnera, pokrивamo cijeli Kanton, ne znam dvadesetak hiljada kanti i svi bi osjetili da kažem jedna smjena, da ne vozimo otpad, to bi se ostilo na terenu. Uvaženi zastupnik Muamer Bandić da li su u dovoljnoj mjeri uvaženi prijedlozi lokalnih zajednica prilikom izrade operativnog plana i programa održavanja javne higijene u skladu sa članom 8. Zakona o komunalnoj čistoći? Većina prijedloga koji zadovoljavaju uslove iz operativnog plana i programa uz saglasnost općina i ministarstva su uvaženi, znači nama lokalne zajednice

dostavljaju prijedloge, mi usuglasimo sa općinama, pošaljemo Ministarstvu i ministarstvo daje saglasnost. Da li je vršen redovan odvoz otpada iz posuda za odlaganje otpada, da li ih je potrebno povećati. Mi smo imali problema tokom '22. i jednim dijelom '23., sad smo taj problem riješili. Bilo je problema, konkretno, kada je u pitanju mehanizacija i povećana, povećana je učestalost i povećano je pražnjenje. Ustvari, pojačano je pražnjenje kontejnera. Da li je povećan broj angažovanih radnika na ručnom čišćenju? Povećan je taj broj, evo i početkom ove godine. Da li su poduzete aktivnosti na tome da privredni subjekti koji obavljaju djelatnost obezbijede posude za odlaganje otpada koji proizvode? Da komunalni redari vrše provjere privrednih subjekata, prave zapisnike, šalju prema nadležnim inspekcijama, da privredni subjekti nabavljaju posude za odlaganje otpada. U kojoj je fazi realizacija postavljanja korpi za otpad koji proizvode kućni ljubimci, a kako bi se regulisalo izvođenje kućnih ljubimaca na površinu? Ja stvarno, mi nismo u RAD-u upoznati sa tom realizacijom tog projekta, tako da ne mogu odgovoriti na ovo pitanje. Da li će doći do većeg angažmana Eko redara na terenu koji će sankcionisati ponašanje neodgovornih? Znači, želim naglasiti da su naši komunalni redari prisutni konstantno u dvije smjene, nekad i u tri na terenu, svakodnevno rade, znači zapisnike i šalju prema nadležnim inspekcijama. Mi imamo, naravno, sve ono ako pojedinačno možemo dostaviti. Koliko ste imali javnih poziva u ovoj izvještajnoj godini za prijem zaposlenika i koliko je bilo prijavljenih šehidskih porodica, boračkih organizacija i koliko je primljeno u izvještajnom periodu? Mi imamo trenutno 192 radnika na određeno vrijeme onaj i konstantno smo u nekim konkursima. U izvještajnom periodu smo imali 7 javnih oglasa, a iskreno, ne vodimo evidenciju koliko se, jer je ogroman broj prijavljenih, tako da nemamo statističke podatke nismo ih nikad ni vodili. Zastupnica Vedrana Vujović šta je sa Regionalnom centrom za upravljanje otpadom Smiljevići? Koji je vaš plan i strategija kako bi ovu izvjesnu, ekološku i zdravstvenu katastrofu sanirali, zatvorili, te u konačnicim izmjestili sa ovog lokaliteta? Znači, postoji plan i program usvojen od Vlade Kantona Sarajevo za deponiju. Ovaj plan i program zadužena je komisija ispred Kantona za praćenje realizacije, izradu programa aktivnosti na sanaciji i izgradnji Regionalnog centra za upravljanje Smiljevići. Znači, mi ne možemo samostalno donositi, znači ima Komisija koja je sastavljena od predstavnika Ministarstva komunalne privrede, Ministarstva privrede i Zavoda za izgradnju i Općine Novi Grad, tako da sve treba usaglasiti s tom Komisijom. Zastupnik Jasmin Šaljić, da li ste planirali da nabavite kante za sve građane? Odnosi se na padinske dijelove. Znači mi smo krenuli, hajde da kažem 2018 za odvojeno prikupljanje otpada, u prošloj godini smo intenzivirali znači podjelu kanti i evo krajem, krajem tek '23 godine, mi smo napravili jedan strateški plan za upravljanje otpadom u Kantonu Sarajevo, gdje smo sva domaćinstva, gdje ono dozvoljeno, ustvari gdje je moguće da implementiramo kante planirali da realizujemo te inicijative. Naravno, tu nam je potrebna pomoć od općina, nadležnih općina, onaj u finansijskom dijelu da implementiramo. Znači, što se tiče RAD-a, mi, evo, radimo konstantno na tome. Da li ste pravili planove za izmještanje deponije? Mi ne možemo, mislim, nismo nadležni, za to, to je potrebno kada Vlada Kantona, Skupština, Zavod za izgradnju, da svi uzmu učešće kako bi se našla zamjenska lokacija. Uvažena zastupnica Elza Gaković, uputila sam inicijativu za nabavku instalaciju tehnološkog pročištača procjednih voda iz tijela deponije Smiljevići koji je jedno od najvećih ekoloških problema u Kantonu Sarajevo jer mi znamo toksičnost voda koji proizvodi tijelo deponije, trebalo bi se to ubrzati. Mi smo dobili ovu inicijativu, podržali smo inicijativu zastupnice Gaković. Naravno, bilo čiju inicijativu kada je ovo u pitanju, kada je u pitanju zdravlje ljudi, ćemo podržati. Trenutno radimo na jednom projektu za zbrinjavanje voda, tako da opet kažem mi sami ne možemo to ni finansijski iznijeti. Da li je istekao u '22. godini Kantonalni ekološki akcioni plan i da li se u '23. godini išta uradilo na donošenju novog Kantonalnog ekološkog plana? Da, istekao je KEP koji je trajao od 2017. do 2022. Mi nismo, da kažem uzeli, nismo ni nadležni da radimo ovaj Kantonalni ekološki plan, ono što smo mi mogli uraditi jeste donošenje ovog našeg Strateškog plana za upravljanje otpadom,

sedmogodišnjeg plana gdje nam je cilj da u narednih 7 godina smanjimo količinu otpada koji se odlaže na deponiji za 50 %. Taj dokument smo radili u okviru projekta Efikasan sistem upravljanja otpadom, zajedno sa zelenim otocima, reciklažnim dvorištima. Kada će biti riješeno pitanje uvođenja dvolinijskog sistema prikupljanja otpada za naselje Dobroševići, Sokolje i Briješće? Znači za naselja Sokolje i Briješće je trenutno projekat u fazi realizacije, evo čekamo samo kante od Općine Novi Grad, a za Dobroševiče ćemo implementirati u toku do kraja ove godine. U kojoj je fazi otplinjavanje i da li se energija iskorištava, koja je starost postrojenja za spaljivanje deponijskog plina i koja je vizija u budućnosti upravljanja otpadom u Kantonu Sarajevo? Nadležno ministarstvo je u procesu izrade projekta otplinjavanja na deponiji te na osnovu urađenog projekta potrebno je izvršiti njegovu implementaciju. Moram naglasiti da mi do sada nismo imali dovoljne količine plina, onaj da bi postrojenje radilo, a postrojenje staro 25 godina. Vizija smanjenja količine otpada, procenat reciklaže i plan za reciklažu, onaj koje su smjernice? Opet, evo, spominjem ovaj projekat Efikasan sistem upravljanja otpadom, gdje i ovaj strateški sedmogodišnji plan. To je prvi put da smo napravili jedan strateški sedmogodišnji dokument. Kao što sam naglasio, cilj je do 2030. godine da smanjimo za 50 % količinu otpada koji odlažemo u tijelo deponije. To smo, evo, kroz dvolinijski sistem odvoza otpada, zelene otoke i reciklažna dvorišta, evo kojih imamo pet onaj koji smo otvorili, evo do danas, smatramo da možemo da možemo uspjeti u tome. Zastupnica Vedrana Vikić Musić da li ste uputili i koliko inicijativa za unaprjeđenje usluga za građane Kantona Sarajevo u 2002.? Mi konstantno upućujemo prema nadležnom ministarstvu onaj zahtjeve za budžet, u stvari projekte. Mi smo uputili 6 konkretnih projekata sa projekcijom koliko bi to trebalo biti, koliko je to sredstava. Uvažena zastupnica Mersiha Mehmedagić, koliko imate invalida rada i kako se nosite s tim problemom, kako raspoređujete te ljude i kako utječu na poslovne procese? Mi trenutno u poduzeću imamo 143 invalida rada druge kategorije, od tih 143, samo je 1 radnik kojem je invalidnost nastupila zbog profesionalne bolesti, ostala 142 su po drugim osnovama. Želim naglasiti, znači da evo do prošle godine mi nismo nikad kao preduzeće ulagali žalbe na prvostepenoj komisiji. Nakon što smo počeli ulagati žalbe, veliki broj tih rješenja se odbija. Mi u skladu sa rješenjima raspoređujemo ljude onako kako shodno shodno rješenju, onom šta piše u rješenju, na poslove koja mogu obavljati. I moram naglasiti da trenutno imamo oko 35 ljudi neraspoređenih u preduzeću. Koliko puta ste ovo izvještajnoj godini radili izmjene i dopune sistematizacije i organizacije rada? Da li je iko od vas radio reviziju učinka? Koje vrste analiza su prethodile izmjenama sistematizacije i organizacije? Mi smo jednom uradili sistematizaciju tokom 2022. godine, to je bilo u okviru projekta Jačanje integriteta javnih preduzeća u skladu sa preporukama Price Water House Cooper i Lucid Links konsultantskih kuća gdje smo uradili da kažem jednu, samo jedan put organizaciju. Zastupnik Sami Avdić. Da li ste u ovom izvještajnom periodu uspjeli popraviti stepen naplate vaših usluga? Uspjeli smo popraviti stepen naplate za 1 % za pravna lica i 2 % za fizička lica. Moram naglasiti da smo, znači, uveli 3382 fizička lica u sistem naplate i obzirom da se otpad plaća po kvadratu, uveli smo u sistem 378 523 m² za fizička lica, i 179 910 kvadrata za pravna lica ili 739 novih objekata. I zastupnik Davor Čičić? Evo, kolege su spomenuli usklađenost u knjigama imovine i prošli put na Skupštini zastupnica Hašimbegović je pitala korištenje imovine bez, sticanje prihoda bez vlasništva imovine. Mi smo imali dosta imovine koja nije upisana bila u ZK izvad, ono što smo mogli upisali smo, ostalo nam još garaža na Ciglanama, onaj to, evo, trenutno rješavamo, ostalo je sve problematika svih ostalih poduzeća kada je u pitanju kapital. Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktoru Selamoviću. Sada bi pozvao direktora Javnog komunalnog poduzeća Park doo Sarajevo, gospodina Adisa Bešlića, da nam ponudi odgovori na postavljena pitanja.

Adis Bešlić (direktor KJKP "Park" d.o.o. Sarajevo)

Poštovani prisutni, poštovani mediji, poštovani građani Kantona Sarajevo. Preduzeće Park je dobilo 13 pitanja od uvaženih zastupnika i zastupnika pa ići ćemo redom. Prvo pitanje od uvaženog zastupnika Devića kakve su ocjene dobili vaš revizorski izvještaji? Jesu li bili federalni ili privatne revizorske kuće? Reviziju Izvještaja preduzeća Park za '22. godinu izvršila je revizorska kuća koja je izabrana u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Dobili smo Mišljenje sa rezervom iz razloga određenih pitanja, a ono se najviše vizi za pitanje imovine. Drugo pitanje zastupnika Devića je bilo koliko ste sredstava dobili je Vlade Kantona Sarajevo i koliki bi bio gubitak da ta sredstva niste dobili? Od Vlade Kantona Sarajevo na koncu '22. godine obezbjeđena su sredstva u iznosu od 2,3 miliona konvertibilnih maraka za izmirenje obaveza, dugovanja poreza prema Poreznoj upravi koji su nastali u periodu '13.- '16., a to smo često spominjali. Na osnovu uplate glavnice dugovanja prema sporazumu, došlo je dotpisa kamata i povećanja prihoda u odnosu na sredstva koja se ranijim planom rezervišu za tu namjenu, inače, i da nije bilo uplate sredstava od strane Vlade Kantona Sarajevo preduzeće Park bi u '22 godini poslovalo pozitivno, jer to je bio jedan od načina rješavanja problema dugovanja. Postojale su još najmanje dvije opcije. Cilj rukovodstva preduzeća je bio iskoristiti zakonske mogućnosti i izvršiti otplatu osobnog duga i otpis kamata u roku kako je zakonom i bilo definirano, a to je 30.06.'23. I mi smo ponosni da smo to uspjeli riješiti na ovaj način. Naredna pitanja su od uvaženog zastupnika Mumera Bandića. Prvo je da li su uvaženi prijedlozi i sugestije lokalnih zajednica prilikom izrade plana programa i da li su na terenu implementirane te sugestije i prijedlozi u skladu sa članom 8. Zakona o komunalnoj čistoći? Shodno Uredbi, preduzeće Park u traženom roku, a to je oktobar, tekuće godine, izvrši pripremu prijedloga programa održavanja za narednu godinu i dostavi ga jedinicama lokalne samouprave, općinama i resornom ministarstvu na usvajanje i prihvatanje. Na isti nemamo zabilježene povratne informacije od jedinica lokalne zajednice u smislu sugestija jer su uokvireni u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima. Inače, zahtjev i prijedlozi lokalnih zajednica su dio koji se realizira kroz naše posebne programe koje imamo sa pojedinim općinama na uređivanju građevinskog zemljišta. Naredno pitanje, da li se redovno vrše šumsko uzgojne mjere i uređenje stabala, što obuhvata i uklanjanje oboljelih i oštećenih stabala? Naravno, redovno se vrše mjere zaštite, orezivanje uklanjane stabala. Tri su načina na koje preduzeće Park izvršava te poslove, a to su kroz rješenja nadležnih općinskih službi, komisija, kroz program redovnog održavanja, u smislu naših redovnih aktivnosti, kada su u pitanju površine koje su u našoj nadležnosti održavanja, te kroz komercijalne usluge za površine koje su u vlasništvu drugih fizičkih ili pravnih subjekata. Naredno pitanje ponovo Muamer Bandić, zastupnik ,da li postoji plan sadnje mladih stabala? Koliko je broj zasađenih stabala u '22.godini? Postoje tri načina koje je teško svesti pod jedan, ali može se gledati kao sveobuhvatni, a to je prema kontaktu sa Vladom Kantona Sarajevo zasaditi više hiljada stabala u svim općinama i krenulo se sa izradom dugoročnog plana na tom principu. Godišnji planovi općina za program uređenja građevinskog zemljišta koji nam tek po potpisivanju godišnjeg sporazuma budu dostupni u odnosu na njihove budžete. I treći je samostalno kroz suradnju sa udruženjima, društveno odgovornim kompanijama i slično. Važno je istaći da je preduzeće Park tokom 2022. godine zasadilo 703 stabla, od toga 350 kroz projekat ozelenjavanja, 136, kroz uređenje školskih i vrtićkih dvorišta i ostatak kroz saradnju sa drugim institucijama, organizacijama i slično, što sa 838 stabala zasađenih u 2021. godini u konačnici znači da i urbani dio Sarajeva za 2 godine dobilo 1500 novih stabala, i to iz vlastite rasadničke proizvodnje Parkovih rasadnika. Naredno pitanje, isti zastupnik, u kojoj je fazi realizacija postavljanja korpi za otpad koji produkuju kućni ljubimci, a kako bi se regulisalo kućni, a kako bi se regulisalo taj otpad kućnih ljubimaca na javnim površinama? Postavljanje korpi za otpad koji je nastao na zelenim površinama od kućnih ljubimaca se ne implementira jer svakako treba i plan zbrinjavanja tog otpada. Preduzeće Park u saradnji sa jedinicama lokalne samouprave je

učestvovalo u izgradnji igrališta za pse, radili smo ranije postavljanje info tabli u vezi sa tom problematikom i svaki put dobili smo negativan odgovor i reakciju, najprije javnosti, a potom i uništavanje tih tabli. Naredno pitanje zastupnik Bandić, koliko je bilo javnih poziva za prijem zaposlenika, koliko je bilo prijavljenih članova šehidskih porodica, boračke populacije, te koliko je broj prijavljenih primljeno? U '22. godini bilo je 10 javnih poziva, mi smo na tih 10 javnih poziva primali 33 izvršioca, ukupno je primljeno 31 izvršioc, a od tog broja 26 su pripadnici boračkih populacija i članova šehidskih porodica, što je i u procentu 74 % od ukupnog broja primljenih u '22. godini. Ovo govorim o javnim konkursima, mi smo svakako i redovni aplikanti projekata Službe za zapošljavanje, gdje smo svakako i primili veliki broj demobilisanih boraca i pripadnika šehidskih porodica i u '21. i u '22. pa i u '23.godini. Naredno pitanje uvažena zastupnica Kapo da li imamo podatak koliko ste stabala zasadili u '22.godini? Imate li strateški plan sadnje stabala? Preduzeće Park, kako sam malo prije rekao, zasadilo je u 22. godini 703 stabla i već kroz različite projekte, kako sam maloprije naveo u saradnji sa Vladom i sa drugim institucijama, tako da ne bih ponovno iznosio te podatke precizno, kao maloprije. Tri su načina isto tako, kada je u pitanju sadnja, može se gledati kao sveobuhvatni plan sadnje. Kontakt sa Vladom. Evo, planiramo zasaditi više hiljada stabala u svim općinama i kreniti se izradom dugoročnog plana. Pitanje uvažene zastupnice Hašimbegović. Možete li više reći o projektu energetske efikasnosti, upravljanje otpadom radi proizvodnje energije biološke mase za uzgoj biljaka koji je spominjete u svom izvještaju? Dio projekta spreman je u smislu kompostane u našim rasadničkim prostorima te imamo nabavljenu mehanizaciju za usitnjavanje biootpada. Nabavka biokotlova je na listi investicionih projekata koju smo kandidirali kod Vlade Kantona Sarajevo jer zahtijevaju veća investiciona ulaganja. Preduzeće Park je u tom segmentu uključeno i u potpunosti opredijeljeno za taj projekat koji će doprinijeti i modernizacije i rasadničkih prostora i razvoju u smislu uzgoja i školovanja deandro materijala za potrebe Kantona Sarajevo. Naredno pitanje. Pitanje uvaženog zastupnika Šaljića stižu poruke u vezi rasvjete, te da građani prijavljuju i mjesecima čekaju da se to popravi. I zastupnik je svjedok, tako je naveo u pitanju, kako je to regulisano ugovorom, da li imate ugovor, imate li probleme sa nabavkom opreme, radnicima, zapošljavanjem? Javna rasvjeta je proces koji je lančano i uzročno posljedično vezan i odnosi se najprije na prijavu kvara koja se vrši kod Centra za upravljanje javnom rasvjetom Kantona Sarajevo. Građani kvar prijavljuju na 2 načina i to putem telefona ili online platforme koja se nalazi na web stranici Ministarstva komunalne privrede Kantona Sarajevo. Prijave zaprimljene u Centru se u obliku radnog naloga dostavljaju nama. I svakako da su različite po vrsti i karakteru. I to je jedan od problema ako se uzme u obzir rok koji je propisan ugovorom. Na jednoj lokaciji, npr je u pitanju zamjena sijalice, a dok na drugoj su radovi koji zahtijevaju zamjenu stuba, popravku podzemnih instalacija, angažman Elektroprivrede i slično. Time ove dvije vrste naloga nikako ne mogu svesti se pod jedan te isti vremenski rok realizacije. Mi smo ukazivali na činjenicu da nam se sve manje ljudi prijavljuju na konkurse za posao zato što nam se taj posao dodjeljuje na godišnjem nivou i period zapošljavanja ljudi na određeno vrijeme je uslovljen vremenski na godinu, pa nam stoga ljudi koji obučimo i angažujemo ne prijavljuju se na naredni konkurs, oni su u potrazi za stalnim zaposlenjem i sigurnijom egzistencijom, odlaze u neke druge firme. Što se tiče nabavke opreme, definisano je zakonom, realizuju se u skladu sa istim i nekako drugačije. Ovdje bi svakako, evo, zbog javnosti i vas ovdje u ovoj sali naveo da u Kantonu Sarajevo imamo 57 000 rasvjetnih tijela i da je isto tako činjenica da prema trenutnim naložima, odnosno prijavama od strane građana, mi imamo neispravnih nešto manje od 2 % od tog ukupnog broja rasvjetnih tijela. Naredno pitanje uvažene zastupnice Vikić Musić, koliko ste inicijativa imali? Da li ste ih uputili Vladi Kantona Sarajevo u cilju unapređenja poslovanja i poboljšanja kvalitete usluge? Naravno, ovdje govorimo o inicijativama i idejnim projektima preduzeća Park, kao što su nabavke, modernizacija opreme, mehanizacije, inicijativa povećanja kvadrature javnih zelenih površina, dodijeljenih preduzeću Park na održavanje, obrazovni program "ZOO škola",

iz kojeg je potom nastao i projekat info centra komunalnih usluga. Ideja za projekat ozelenjavanja početna je realizacija na našu inicijativu, idejni projekat za uređenje dvorišta socijalnih ustanova i školskih dvorišta, započet projekat na našu inicijativu, inicijativa za sistemsko održavanje historijskih spomenika, inicijativa uređenja mostova i drugih lokacija cvijećem, prezentiran je svima, jedinicama lokalne samouprave i Gradu, ali i resornim ministarstvima za sistemsko održavanje istorijskih spomenika. Naredna pitanja su od uvažene zastupnice Mehmedagić. Koliko imate na invalida rada kako to utječe na vaše poslovne procese? U preduzeću Park Sarajevo u '22. godini bilo je ukupno 16 zaposlenih lica sa invaliditetom, što je 5 % od ukupnog broja uposlenika, a koja lica su u radnom odnosu u Parku i kojima je rješenjima nadležnog Federalnog zavoda za penzijsko invalidsko osiguranje utvrđena invalidnost druge kategorije, kao i pravo rasporeda na druge odgovarajuće poslove. U vezi vašeg upita koliko lica sa invaliditetom utječu na poslove, poslovne procese rada u preduzeću? Želim vas informisati da je osnovna djelatnost poduzeća Park Sarajevo održavanje javnih zelenih površina, a koji poslovi iziskuju i teže fizičko naprezanje, te kao takvi lica sa invaliditetom druge kategorije ne mogu iste obavljati. U slučajevima da nadležne institucije utvrdi drugu kategoriju invalidnosti, te kako poslodavac ima obavezu rasporeda lica sa invaliditetom na druge odgovarajuće poslove to se ugrožavaju poslovni procesi rada u osnovnoj djelatnosti iz razloga smanjenja broja izvršioaca na pomenutim radnim zadacima. U konkretnim slučajevima poslodavac raspoređuje radnike na poslove radnih mjesta čiji opisi poslova ne iziskuju teže fizičke napore ili na poslove i radne zadatke shodno poslovima koji mogu obavljati u skladu sa stručnom spremom, što često rezultira povećanjem broja izvršioaca na poslovima gdje to i nije prijeko potrebno. Narodno pitanje koliko ste puta u izvještajnoj godini radili izmjene i dopune pravilnik o sistematizaciji? Da li je itko od vas radio reviziju učinka, odnosno koje vrste analiza su pretodili tim izmjenama i dopunama? Evo, informišemo vas da je u '22 godini tadašnji Pravilnik o radu izmijenjen, odnosno dopunjen tri puta na prijedlog uprave preduzeća. U svrhu lakšeg razumijevanja navedenog želim vas upoznati sa činjenicom da je u mandatu trenutne Uprave preduzeća, odnosno vrijeme preuzimanja funkcija predsjednika i članova uprave preduzeća Park Sarajevo, važeći Pravilnik o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta donešen još 2018 godine i tzn. za vrijeme drugih upravljačkih struktura. Izmjene i dopune Pravilnika o radu u '22. godini vršene su iz prijevika potreba, odnosno u svrhu poštivanja pravosnažnih sudskih presuda kojih je bilo jako puno, mi smo platili gotovo 1 000 000 konvertibilnih maraka na sudske presude iz vlastitih sredstava, to moram često pomiriti, nekad zaborave ljudi. Ono što ovdje možemo još dodati da su izmjene i dopune vršnu u svrhu usklađivanja Pravilnika o radu sa unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima, odnosno u svrhu adekvatnog izvršavanja poslova održavanja javne rasvjete u Kantonu Sarajevo, te s obzirom na navedeno nije bilo potrebe vršiti posebno revidiranje postojećih radnih mjesta, odnosno provoditi aktivnosti na eventualnim analizama potreba radne snage. Toliko od mene. Hvala na pažnji.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Bešliću. Sada pozivam direktora Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Tržnice pijace doo Sarajevo, gospodina Jasmina Terovića, da ponudi odgovore na postavljena pitanja.

Jasmin Terović (direktor KJKP Tržnice-pijace)

Zahvaljujem, ja vas sada pozdravljam, evo ja sam imao sedam pitanja, pa ću pokušati evo u što kraćem periodu da ih odgovorim. Prvo pitanje, uvaženi zastupnik Dević, da li je revizorska ocjena bila privatna ili neovisnog Ureda za reviziju institucija Federacije? Što se tiče izvještaja

za '22. godinu, putem javnog poziva, odnosno javne nabavke, izabran eksterni revizor koji je dao pozitivno mišljenje na Izvještaj o poslovanju za '22.godinu, dok nismo bili predmet revizije Ureda za reviziju institucija Federacije Bosne i Hercegovine u '22.godini. Evo, javili su se u '23. i poslovanje '23.godine će biti analizirano i od strane Ureda, odnosno revizirano od strane Ureda za reviziju institucija Federacije Bosne i Hercegovine. Drugo pitanje, uvaženi zastupnik Bandić, koliko je bilo prijava za korupciju i broj konkursa koji je bio u '22.godini i da li su se primjenjivali svi standardi koji definiše Uredba o prijemu, posebno sa osvrtom na boračku populaciju? U 2022 godini bila je jedna zaprimljena prijava Ureda za borbu korupcije, preduzeće je Uredu dostavilo svu potrebnu dokumentaciju, nakon čega po istom predmetu nije bilo više zahtjeva od strane Ureda, niti bilo drugih institucija. Kada su u pitanju javni pozivi za prijem zaposlenika, u '22. godini proveli smo jedan javni oglas za prijem na neodređeno vrijeme 7 zaposlenika te u ukupnoj strukturi za 3 radna mjesta tri pozicije inkasanta, radnik na Tržnici, radnik na održavanju, od sedam primljenih kandidata svi primljeni kandidati su ostvarili svoje pravo po Uredbi o prijemu kada je u pitanju boračka populacija, znači primljeno je jedno dijete šehida, dva kandidata su bili pripadnici Armije Bosne i Hercegovine, do su četiri kandidata djeca demobilisanih boraca. Također smo putem Zavoda za zapošljavanje učestvovali u programu prijema djece šehida, gdje je trenutno u radnom odnosu putem tog programa imamo 2 uposlenika kroz program prijema djece šehida. Uvaženi zastupnik Šaljić, da pojasnimo koliko i koji nivo vlasti izdvojio za oštećene u požaru na poslovnoj jedinici Kvadrant. Ove informacije koje mi imamo bi trebale biti tačne obzirom da još uvijek nisu završeni određeni javni poziv i u toku su, ali ono čime mi raspolažemo je da jeste da je Općina Novi Grad linearno izdvojila po 5000 KM svim korisnicima kojim je u potpunosti izgorio boks, dok je onim korisnicima čiji boks nije bio u potpunosti ili nikako obuhvaćen ovaj požarom izdvojeno po 1.500 maraka i čini mi se da je ukupna vrijednost Općine Novi Grad bila nekih 200 000 maraka za korisnike na poslovnoj jedinici Kvadrant. Grad Sarajevo 150 000 maraka i trenutno je u toku javni poziv, gdje iznos dodijeljenih sredstava po korisniku, ono barem što piše u javnom pozivu, ne može biti veći od 2250 maraka. Vlada Kantona, putem Ministarstva privrede, izdvojila je 3 najniže plate u Federaciji sa svim porezima i doprinosima, što ukupno iznosi 3053 marke po registrovanom korisniku. Ako uzmemo da je to bilo nekih 60 korisnika, to je nekih 180.000 maraka. I imamo, barem na osnovu ovih usmenih obećanja, još uvijek nemamo obzirom da Pijaca još uvijek nije počela raditi obećanje da će Vlada putem resornog, odnosno Ministarstva privrede preuzeti troškove zakupnine u trajanju od 6 mjeseci, što bi bilo još nekih 300.000 konvertibilnih maraka. Uvažena zastupnica Vikić. Koliko smo imali inicijativa za poboljšavanje usluga? Mi kao preduzeće kontinuirano i redovno apliciramo na Budžet Kantona Sarajevo, nekada i prije samog na nacrtu, nekada učestvujemo i u javnoj raspravi kada se nacrt usvoji. '22 godine, konkretno, iz Budžeta smo imali, to smo i spomenuo u izlaganju izvještaja, imali 100 000 konvertibilnih maraka putem našeg resornog Ministarstva za uvođenje sistema grijanja i hlađenja, i to je dalo određeni rezultat gdje smo, nakon što smo u Gradskoj tržnici uveli sistem grijanja i hlađenja, uspjeli popuniti sve postojeće kapacitete i danas, evo, prvi put nakon 15 godina imamo potpunu popunjenost naših boksova u Gradskoj tržnici. Također smo u '23.godini aplicirali na određene projekte gdje nismo imali prolaznost u Budžetu Kantona. Evo u '24.godini, u suglasnosti sa našim resornim ministrom aplicirali smo sa tri projekta koji se tiču opremanja. Jedan se odnosi na rashladnu opremu, drugi na nabavku novih pijačnih stolova i treći je na nabavku, odnosno poboljšanje sistema tehničke zaštite na svim poslovnim jedinicama. Također, imamo i neke veće projekte, ali oni zahtijevaju određene izmjene regulacionih planova kako bi se krenulo možda u neke veće investicije uz podršku Kantona Sarajevo. Uvažena zastupnica Mehmedagić, koliko imamo u '22. invalida rada i koliko je puta izvršena sistematizacija organizacije? Kako se vrši vrednovanje rada? U '22 godini imali smo 4 zaposlena invalida rada druge kategorije. Svi oni su raspoređeni u skladu sa sistemazacijom radnih mjesta, obavljaju svoje redovne obaveze, zadatke i nemamo nekih

većih problema kada je izvršavanje njihovih radnih obaveza i zadataka u pitanju. U '22. godini izvršili smo jednu izmjenu organizacije i sistematizacije radnih mjesta na osnovu formirane komisije koja je izvršila procjenu svih radnih mjesta, osnovanosti i potrebe za određenim radnim mjestima gdje smo racionalizirali radnu snagu u toj postojećoj sistemanizaciji, prije izmjena i bilo nekih 94 ili 5. sistematizovanih radnih mjesta, smanjili smo ih na nekih 72, tako da danas imamo sistematizaciju koja je u odnosu na tu prethodnu sistematizaciju smanjila i reducirala broj radne snage. Kako vršimo vrednovanje? Znači sačinili smo posebno uputstvo za ocjenu radnog učinka gdje rukovodioci svaki mjesec vrše ocjenu radnog učinka svakog zaposlenika pojedinačno i kroz ovaj šiht listu koja se dostavlja prije obračuna plate imamo vrednovanje po ocjenama radnog učinka svakog zaposlenika pojedinačno. Čini mi se da su 4 kriterija propisana za ocjenu tog radnog učinka. Uvaženi zastupnik Avdić stepen naplate koji je? Mi imamo gotovo 100 % naplate, obzirom da našu naplatu usluga, nakon što ispostavimo fakturu vršimo na dnevnoj osnovi, svaki dan na pijaci naplaćujemo ono što je dnevno zauzeto, tako da nemamo tih problema kada je u pitanju ovaj naplata. Ljudi koji plaćaju žiralno poštuju uglavnom svoje ugovore koji imaju s nama, jer ukoliko to i ne čini, mi na vrijeme pokrećemo i sudske postupke, blokiramo prostore putem naših zaposlenika, tako da nemamo problem sa stepenom naplate, čak u nekim izvještajnim godinama smo imali i preko 100 %, obzirom da smo naplatili neka ranija stara potraživanja i uglavnom znači naplata je uredna. Uvaženi zastupnik Čičić, šta može Kanton pomoći oko usklađivanja imovine u sudskom registru i sva ostala dijelove koji su odgovarali i druge kolege direktori. Mi u poslovnim knjigama vodimo svu našu imovinu koju imamo u ZK izvadcima, znači ona je prikazana i u bilansima. Istina je da jedan dio imovine smo upisali prvi put, evo '23. godine vanbilasno, to je ona imovina na koju imamo sudske sporove, gdje su stavljeni određeni sporovi i kao po međunarodnim računovodstvenim standardima i ne možemo je upisati odmah u bilancu obzirom dok se ne riješe ovaj sudski sporovi, ali sam to govorio, evo i u izlaganju da smo dobar dio imovine već i upisali. Ono što jeste problem i što, evo i ostale kolege iznose, jeste neusklađenost u sudskom registru i stvarno vrijednosti kapitala imovine u ovaj poslovnim knjigama poduzeća, gdje evo, recimo konkretno Tržnice imamo preko 21 000 000 naše vrijednost kapitala. U Sudskom registru smo upisani sa 10.000 KM. 2005. godine, kada je Kanton Sarajevo, odnosno Skupština Kantona Sarajevo, donijela Odluku o usklađivanju imovine, usklađivanju preduzeća sa Zakonom o javnim preduzećima, formirana je jedna komisija, jedno stručno tijelo koje je trebalo da sagleda svu imovinu i svih javnih poduzeća, odredi šta je to opšte dobro u javnoj upotrebi i nakon toga da se izvrši upis imovine. I rok te Komisije je bio 12 mjeseci i do danas ta Komisija ili mi barem nemamo nikakav podatak, ili nije uradila ništa ili je radila nešto poslala prema Vladi, ja zaista ne znam, ali je rok bio znači 2005, kada je došlo do izmjena Zakona o javnim preduzećima, da se u roku od 12 mjeseci izvrši usklađivanje, proglašenje opšteg dobra i tako dalje i mi svake godine pišemo Kantonu i putem resornog ministarstva i Vladi, na osnovu preporuka i revizija da se izvrši usklađivanje imovine. I evo, ja sada '23. godine, imam Ured za reviziju institucija Federacije i prenijeli su nam ljudi koji su bili da je to u svim preduzećima problem. I uglavnom to je njihova zamjerka kod ovih javnih preduzeća da nije imovina usklađena u Sudskom registru. Nekako, ja sam inicirao i razgovarao sam, evo, i sa premijerima, svim koji su bili u prethodnom redu i sa aktualnim, meni se čini malo pogrešnim da poduzeća knjiže, a znate da jedno vrijeme, pa i ovu harmonizaciju što nam pripada se knjiži na preduzeća imovina. Ja mislim da je to imovina Kantona koja treba da bude dana na upravljanje javnim preduzećima, a ne da je preduzeća knjiže na sebi i vode kao svoju imovinu. Time bi spasili, posebno evo kada je u pitanju Tržnice- pijace i spor koji vodimo sa dioničarima u slučaju nekih eventualni gubitaka. Kada bi imali imovinu na Kantonu, puno bi ovaj lakše bilo se kasnije boriti nekom preregistracijom preduzeća itd, nego imati imovinu na samim preduzećima koja uvijek može biti u nekoj opasnosti, a generalno mislim da su preduzeća ta koja treba da upravljaju imovinom, a da Kanton Sarajevo treba da ima imovinu na sebe. Jedan eklatantan

primjer jeste, pa mogu reći sigurno nemarnog odnosa i osnivača jest naša poslovna jedinica Kvadrant gdje smo mi, koja je dodijeljena Zavodu za izgradnju '98. godine i mi koristili od '98. godine do, evo koristimo i danas, gdje je došlo do prometa tom imovinom od strane fizičkih lica, pod nekim sumnjivim okolnostima, i u jednom dopisu čak koji meni odgovara Zavod, kažu da je Zavod propustio priliku da se upiše kao vlasnik, shodno Zakonu o stvarnim pravima itd. I mislim da je to primjer kako se izgubi nešto što je javno, nešto što je državno zemljište koje je bilo eksploatisano itd i dođete danas situaciju da je u vlasništvo privatnog lica i da vi morate voditi sudske sporove da opstanete na toj poslovnoj jedinici zbog nekih propusta možda ljudi, odnosno institucija koji nisu u našoj nadležnosti, kao samo preduzeće. Također, točno je da imamo i dio imovine gdje ostvarujemo ekonomsku korist, a nije upisana na preduzeće, negdje imamo pod zakup, negdje smo smješteni na osnovu nekih zaključaka Vlade, još uvijek su neriješeni imovinsko-pravni odnosi. Evo, ja sam upoznao i Pravobranilaštvo, Pravobranilaštvo se uključilo u odbranu da kažem ove državne imovine. Koliko ćemo u tome uspjeti? Vjerojatno će skupština nekada, možda ne bi bio loš ovaj prijedlog da se nekad održi jedna tematska sjednica Skupštine u smislu imovine javnih preduzeća i rješavanje toga formiranja određenih tijela koji bi trebali putem Pravobranilaštva da malo bolje zaštite ovu javnu imovinu. Eto, toliko, ukoliko ima još pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Jasminu Teroviću. I još nam je ostalo jedno preduzeće. Pozivam direktora Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Toplane Sarajevo, direktora Sejfu Ušanovića, da ponudi odgovore na postavljena pitanja.

Sejfo Ušanović (direktor KJKP Toplane Sarajevo)

Hvala predsjedavajućih. Pozdravljam sve prisutne. Toplane imaju devet pitanja, ja ću odgovoriti onim redom kako su i postavljani. Zastupnik Dević je postavio pitanje kakve su ocjene dobili revizorski izvještaji i da li je bila federalna, državna ili privatna revizija? Eksterna revizija je revidirala Izvještaj za '22. godinu, već sam napomenuo u svom uvodnom izlaganju i dobili smo pozitivno mišljenje bez ijedne preporuke. I to je privatna firma izabrana tenderskom procedurom. Zastupnik Bandić, koliko ima prijava za korupciju? Mi imamo usvojen Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije. Pravilnikom o internom prijavljivanju i zaštiti podnosioca prijave je detaljno opisan sam proces podnošenja prijave. Pravilnik je objavljen na Internet stanci preduzeća i na taj način je učinjen dostupan svim radnicima preduzeća, a u preduzeću je postavljeno i sanduče kojim se može anonimno izvršiti prijava. Do sada nismo imali niti jedan prijavljen slučaj korupcije. Drugo pitanje zastupnika Bandića koliko je bilo javnih poziva, koliko je primljeno šehidskih porodica i koliko se prijavilo članova šehidskih porodica? U '22. godini objavljena su četiri oglasa ili javna poziva za prijem uposlenika. Prijavljeno je 12 kandidata, članova šehidskih porodica, primljeno je 5. Od ovih 7 koji nisu primljeni, 3 nisu pristupila ispitu, 3 kandidata nisu priložili dokumentaciju kojom dokazuju dodatne bodove, a jedan nije zadovoljio. Zastupnica Vujović, koji koraci su učinjeni da se obezbijede zalihe plina, kako bi se obezbijedilo grijanje građana? Toplane nisu uvoznici niti distributeri plina, pa stoga nije u domenu Toplana da obezbeđuje bilo kakve zalihe plina. Drugo pitanje zastupnice Vujović da li postoji neka strategija, plan za Toplane i ministarstvo je bilo pitanje. Strategija Toplana i ministarstva je, upravo ja sam prošli put govorio u uvodnom izlaganju, smanjenje neovisnosti od gasa, o čemu sam govorio u prethodnom izlaganju, a to su alternativni izvori energije i toplotne pumpe itd. Treće pitanje zastupnice Vujović da li su ispunjeni svi tehnički preduvjeti pri prijemu pomenutih objekata za Nomad i Tauer? Svakako, svi tehnički uvjeti preduvjeti su ispunjeni, a to je da je izvršen tehnički prijem objekta i izdata potrebna dozvola. Postoje tu još operativne radnje kao što je hladna proba, topla proba, al sve

se radi. Pri pribavljanju navedenih dozvola. Zastupnica Hašimbegović da li smo regulirali pravilnik kojim se reguliše trajno isključenje korisnika sa centralnog grijanja? Kada je u pitanju iaključenje korisnika mi se pridržavamo Zakona o komunalnim djelatnostima i Uredbi o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije. A što se tiče pravilnika, pokrenuli smo proceduru izrade novog pravilnika, i u fazi je formiranja interesne grupe u suradnji sa ministarstvom, pa ćemo vidjeti kako će nova odluka glasiti, ali da napomenem u zemljama okruženja nema mogućnosti isključenja i izdvajanje iz sistema.

Zastupnica Vitešić, kada će se početi postavljati kalorimetra Alipašnu Polju i da li će se dozvoliti stanarima da se isključe sa mreže ako to žele, jer oni smatraju da danas ima i dosta alternativa. Ako se mislilo na individualne kalorimetre neće se postavljati jer ne postoji tehnička mogućnost za ugradnju. Takav je sistem rađen prije pedesetak godina, međutim od naredne godine mi ćemo vršiti obračun potrošnje toplotne energije na bazi zajedničkih mjerila jer u svakom haustoru postoje zajednička mjerila, isto tako je nemoguće isključiti korisnika iz tehničkih razloga, ne postoji mogućnost. Takav je sistem koji je rađen prije 50 i više godina.

Zastupnica Vikić Musić pitanje da li ste i koliko inicijativa uputili u cilju unapređenja usluga prema Vladi ili nekom drugom bez čije pomoći ne biste iste mogli realizirati? Da, uputili smo inicijative prema ministarstvu za dodjelu sredstava za kapitalni projekat rekonstrukcije kotlovnice Zvijezda. Inicijativa za dodjelu sredstava iz Budžeta Kantona za kapitalni projekat rekonstrukcije kotlovnice Branka Blažek. Inicijativa za dodjelu sredstava od strane Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH. I inicijativa za dodjelu sredstava od strane Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH za projekat hidrogeološka istraživanja termalnih voda na području Ilidže. Zastupnica Mehmedagić, koliko imate invalida rada, kako se nosimo s tim i kako ih raspoređujemo. U preduzeću na dan 31. 12. '22. godine bilo zaposleno 15 invalida druge kategorije, dakle promijenjena radna sposobnosti. Raspoređeni su u skladu sa preostalim radnom sposobnošću. I drugo pitanje koliko smo puta radili izmjene i dopune sistematizacije i da li su rađene revizije učinka, odnosno zašto smo radili izmjene sistematizacije? U '22. godini Nadzorni odbor poduzeća je donio Odluku o donošenju Pravilnika o radu, čiji je sastavni dio i unutrašnja organizacija i sistematizacija. Pravilnik je usvojen nakon izvršenih konsultacija i date saglasnosti sindikalnog odbora, a u '23. godini izvršena je izmjena sistematizacije u pojedinim organizacionim jedinicama zbog potreba posla i stanja na tržištu. Zastupnik Avdić, da li smo popravili stepen naplate i da li imamo neki novi sistem? To je moram priznati gorući sistem u Toplanama. I s time se borimo već godinama. Postoji akcioni plan naplate gdje su uključeni svi sudionici. Pokrenuli smo call centar gdje naši ljudi pozivaju dužnike, obilazimo kućne adrese, opomene, tužbe, sve u cilju bolje naplate. Zastupnica Hodžić više pitanja. Da li je ugovor koji se potpisuje sa građanima ikada promijenjen od rata? Od 2013. godine sa svim korisnicima usluge potpisuje se pojedinačni ugovori o korištenju toplotne energije, i isti sadrži sve elemente propisane članom 13. Uredbe o opštim uslovima za proizvodnju i korištenje toplotne energije. Drugo pitanje da li su građani koji kupuju nove nekretnine i kojim članom zakona morali potpisati ugovor sa Toplanama? U poglavlju 3. Uredbe o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije su definisani ugovorni odnosi između davaoca usluge i korisnika. Dakle, Uredbom o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije lex specialis kao pozitivnom pravnom propisu, a u skladu sa kojim preduzeće posluje, propisana je obaveza zaključivanja ugovora o korištenju toplotne energije. Pohvalili ste se sa Towerom, da li svi moraju potpisati i po kojem članu zakona za sve novoizgrađene objekte? Prava i obaveze korisnika naše usluge u objektu Sarajevo Tower su ista kao i ostalim objektima, priključenim na toplifikacioni sistem. Obrazloženje je dato u predvodnom odgovoru. Pitanje koliko je u 22. godini isključenih korisnika. U periodu 1.1.-31.12. zaprimljeno je 704 zahtjeva. Od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva za 13 zahtjeva, od toga 12 je dato odobrenja za isključenje. 12 poslovnih prostora, samo 1

stambeni u cijeloj '22.godini. To je privatna kuća koja je u ruševnom stanju. Koliko je s jednocjevnog i dvocjevnog, dakle samo 1 objekat isključen? Koliko je bez, a koliko sa dugom građanima se nekada čini da je lakše isključiti kada se skupi dug. Dakle, samo smo isključili jednog, i to koji nije imao dug. Pitanje je bilo koliko je Toplana isključena na njihov zahtjev, a koliko bez? Dakle, sve se svodi na onaj odgovor da smo isključili samo jednog korisnika. I ovo smo pitanje uvažene zastupnice koliko je podneseno zahtjeva i koliko ih je pozitivno, a koliko je odbijeno? Dakle odgovorio sam prije toga da je podneseno 704 zahtjeva, a da je samo 1 stambeni objekat isključen. To bi bilo to. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Ušanović. Ovim smo završili dio odgovora na zastupnička pitanja, prelazimo na raspravu.

Poslovnička intervencija zastupnik Faruk Selmanović. Izvolite, imate, riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Pauza pola sata u ime Kluba SDA-a, za ručak, da.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

S obzirom da je 1 sat, onda predlažem pauzu od sat i 15 minuta da iskoristimo za ručak.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Odlično.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje, a zastupnike da se izjasne o prijedlogu pauza sat i 15 minuta.

Zaključujem glasanje.

Za je glasalo 21 zastupnik, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština prihvatila prijedlog za pauzu od sat i 15 minuta.

NASTAVAKAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa radom sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Završili smo dio odgovora na postavljena pitanja zastupnika, sada prelazimo na raspravu, otvaram raspravu. Zastupnica Belma Kapo se javila za riječ izvolite, imate riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala predsjedavajući. Pozdravljam sve građanke i građane, zahvaljujem se direktorima i predstavnicima preduzeća koji su izložili svoje izvještaje. Žao mi je što nije ministar tu, evo, nadam se da će ubrzo doći jer očigledno je da ovdje je potrebna puno veća koordinacija od strane samog ministarstva, od strane samog ministarstva, kako bi shvatili komunalna poduzeća da pripadaju jednom istom ministarstvu i da imaju puno bolju koordinaciju međusobno da bi građanima Kantona Sarajevo obezbijedili sve ono što se od njih očekuje. Što se tiče Izvještaja preduzeća Vodovod, posebno odgovora na pitanje, ja moram reći da nisam zadovoljna. Prvo, svjedok sam događaja koji se desio prije nekih možda dva mjeseca, kada se dogodila havarija sa puknućem cijevi u naselju Bare. Normalno je da se nekada nešto pokvari i da dođe do takve situacije, ali nije normalno da nakon toga se ne operu ulice. Zato sam pitala direktora da li

nakon intervencije očiste dio kojim je došlo da problema? On mi je odgovorio je da da, ali to nije bio slučaj u ovom konkretnom primjeru. Tada smo mi preko resornog ministarstva kontaktirali preduzeće RAD, evo, ovdje su ljudi koji mogu i potvrditi iz RAD-a da su onda oni došli da operu ulice, jer na tom području ima dosta ljudi, ratnih vojnih invalida u tim zgradama, koji su u kolicima i koji bukvalno od mulja nisu mogli doći do svog auta. To su stvar koje ne smije preduzeće ViK sebi dozvoliti da radi intervenciju na nekom području, a da poslije toga ne očisti ulicu i to područje ne vrati u prvobitno stanje kakvo je bilo. Znači, evidentno je da tu nešto u toj proceduri ne štima. Normalno je da se desi kvar i da Sarajevo ili dijelovi ulica ostanu bez vode, ali nije normalno da preduzeće Vodovod i kanalizacija ima samo jednu cisternu. Potpuno je nenormalno da se stanovništvu, ne obezbijedi nakon nekih pet, šest, sedam sati cisterna u određeni dio grada, mjesne zajednice, opštine, gdje bi stanovnici mogli biti snabdjeveni vodom. Očigledno da tu nešto također ne štima. Postoji civilna zaštita koja sigurno ima cisterne, postoji poduzeće RAD koji također sigurno ima cisterne, što znači da se kod takvih, posebno planiranih radova mora raditi koordinacija između svih preduzeća da bi građani Kantona Sarajevo mogli u slučaju kvara dobiti vodu u najbliže mjesto gdje stanuju. Također smo svjedoci u nedavnom planiranom planiranom izvođenju radova da su radnici kisluli, bilo je lošije vrijeme, kisluli su u na mjestu izvođenja radova, iznad njih je bila nekakva čudna tenda, isto kao nosila nekad iz Drugog svjetskog rata, tako je to izgledalo na slikama. Zasigurno Civilna zaštita Kantona Sarajevo ima odgovarajuću zaštitnu opremu u vidu tendi. I oni da su se njima obratili, vjerujem da bi im to dali ili da su malo drugačije i detaljnije planirali period kada će nestati vode i kada će se po kiši raditi radovi da se radnici zaštite na mjestu izvođenja radova. Dalje je komunikacija sa građanima, očekujemo od Vodovoda, oni jesu najavili zadnje radove, ali to baš nije uobičajeno desi se na nekim od portala eventualno da ima objava, nisam primijetila da obavještavaju lokalne zajednice, mjesne zajednice kako bi oni i na svojim prostorijama možda obavijestili građane da će nestat vodi u određenom naselju. Meni je apsolutno jasno da je nas sada stiglo 25 godina nemara i nerada i neulaganja, potpuno sam svjesna toga, ali ove neke stvari o kojima ja govorim, radi se o koordinaciji, ne zahtijevaju neka velika sredstva, nego zahtijevaju u domišljatost i zahtijevaju menadžment koji će biti duboko svjestan da svaki njegov potez može na neki način ugroziti evo nekog građanina da nema vode u nekom periodu. Što se tiče Opštine Centar, pitala sam za Panjinu kulu? Bila sam vjećnica u Opštini Centar u periodu kada se planirala zamjena vodovodnih i kanalizacionih cijevi u tom naselju. Uvijek su nekako svo breme tereta je padalo na Opštinu Centar i stalno je bio kriv ili načelnik ili Vijeće, što apsolutno nije istina, jer u ovom području je Opština dužna da uradi asfaltiranje, a preduzeće Vodovod i kanalizacija koje je vlasnik distributivne mreže je dužno da uradi zamjenu vodovodnih i kanalizacionih cijevi. Kanalizacione cijevi su položene, međutim vodovodne cijevi stalno taj dio problema stalno nekako kaska i evo, dobili smo uvjeravanje od direktora da će se završiti do marta ove godine, on je spomenuo 2023, vjerovatno je bio lapsus, pretpostavljam. U jednom od izvještaja stoji da rade tri priključka dnevno, na Panjinoj kuli ima 120 priključaka dnevno, tako da pretpostavljam da će oni to završiti, nadam se iskreno do aprila. Također, za ovaj Vodovod Nahorevo ja ću podsjetiti preduzeće ViK na zakon, na Zakon o vodama Kantona Sarajevo iz 2022. godine, koji u članu 14. jasno govori o tome da bi to preduzeće trebalo da preuzme nadzor nad ovim Vodovodom. Oni jesu rekli sve ove, kako je direktor naveo nedostatke, ali nisu ni u jednoj rečenici, u posjedu sam ovog zapisnika, nisu ni u jednoj rečenici rekli šta to treba da se uradi, da se riješi problem ovog ovog Vodovoda. Jel tu znači da, sad ćemo ovo zaboraviti, da ćemo samo detektovati probleme, a da nećemo ponuditi ni jedno rješenje. Znači, navedeno je sve ono što nema, a nigdje nije preporučeno šta to treba zajedno sa lokalnom zajednicom da se uradi da bi se riješio ovaj problem. Kada ste rekli za Panjinu kulu da se u tom vremenu dogodilo da je vama neko iz lokalne zajednice tražio da se premjeste ekipe iz jednog područja u druge, vi ste biste rukovodioc svoje firme i valjda vi određujete gdje će ekipe raditi, a gdje neće. Evo sve i da je

bilo bilo od prijekne važnosti za Kanton Sarajevo Tabaština ullica, kako ste naveli, za vrijeme SFF-a, SFF traje 15 dana, a problem na Panjinoj kuli ulazi u drugu godinu, nevjerovatno je koliko puta ste probili rokove. Naveli ste da je jedina Opština Centar društveno odgovorna, na način da je jedino ona odvojila materijalno tehnička sredstva i kupila vam određenu opremu, vrlo značajnu za rad, a nekako mi se čini da je to najugroženija opština na području Kantona Sarajevo što se tiče usluge preduzeća Vodovod i kanalizacija. Također, evo, ministar je došao tu i njega molim da u narednom periodu zajedno s vama napravi konkretne operativne planove, da vidimo šta sve je potrebno da Skupština, ako treba i Vlada Kantona Sarajevo, uradi da se poboljša rad preduzeća Vodovod i kanalizacija. Ovo sve što sam ja sada navela se dobrom koordinacijom, dobrom komunikacijom, može vrlo lako riješiti da se tačno zna gdje ko, u kojem momentu uskače i od drugih komunalnih preduzeća da bi se riješili ovi problemi koje sam navela. Nema nikakve, nema nikakvih stvarno nevjerovatno je da uradite nešto, a da poslije toga ne operete ulice. To je nedopustivo i mislim da to, evo, molim ministra da se u budućnost stvarno povede o tome i računa, kada su radovi da se operu ulice nakon toga. Što se tiče preduzeća Park, htjela sam predložiti da zajedno sa ministarstvom napravite možda eventualno na stranici neki link da građani mogu predlagati neke stvari, da se ubuduće u Sarajevu nastoji saditi što više drveća, imate, recimo, dio Bulevara Ivica Osima, gdje bi se odlično mogao napraviti drvored, također dio između Američke ambasade i Energoinvesta. Sve su to neke slobodne površine na kojima bi se mogli napraviti drvoredi koji su nam jako važni i za čist, između ostalog, zrak. Pa vas molim, evo da razmislite o projektima, da uključite i građane da mogu da predloži takve stvari. Toliko za prvu diskusiju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dobro, zahvaljujemo. Zastupnica Hašimbegović, izvolite imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Sjedimo od jutros, ali evo, prvi put je prilika da se javljamo, s tim u vezi pozdravljam sve vas koji učestvujete u radu ove sjednice, kao i vas koji pratite rad ove sjednice, posebno naše sugrađane. Tragom izvještaja koje trenutno raspravljamo, mogu reći da, kao i svaki put, izražavam svoje nezadovoljstvo da i u ovoj godini, '24.godini, raspravljamo o izvještajima iz '22.godine, o jako važnim izvještajima koji se tiču javnih preduzeća i ono što nam je prezentirano u finansijskom smislu definiše da su sva preduzeća osim ViK-a poslovala pozitivno. S tim u vezi, to je možda jeda od bonusa kojima se poduzeća mogu pohvaliti. Međutim, zastupnici oblikuju svoje stavove i svoja mišljenja, ne samo sa informacijama koje dobiju iz materijala izvještaja, to su, naravno, i određene informacije koje dobijemo iz medija. Isto tako i zaposlenika iz ovih preduzeća, ali sve su to situacije koje trebamo na neki način iskoristiti, učiti na greškama, popravljati stvari kako bi sada, u ovoj godini, kao i u planovima i programima rada za koje smo mi odgovorni kao Skupština, možda na neke stvari možemo utjecati. Obzirom na kratko vrijeme koje imamo jer su diskusije objedinjene, ja ću, naravno, početi ovaj dio diskusije sa situacijom koja se dešava u preduzeću ViK. Žao mi je što tokom izlaganja uvaženog direktora, kao i u njegovim odgovorima, niti jednom nismo čuli situaciju da preduzeće posluje sa 16 000 000 gubitka i gubitak je veći nego u iznosu na 2021. godinu. Zašto su ovi rashodi veći? Oni su uvećani radi uvećanja plaća, kako kaže ovaj izvještaj. Odmah da kažem, nemam ništa protiv, uposlenici trebaju dobiti povećanje plaća, međutim nekako cijeli izvještaj mi ostavlja utisak jedne potpune nezrelosti menadžmenta da se suoči sa svim problemima sa kojima se suočava ovo preduzeće. Istina je da izvještaj ViK-a gotovo nikad nisu poslovali pozitivno, ali to nije razlog da se u nekoj skoroj budućnosti takve stvari i situacije mijenjaju i kada govorimo o ovoj nezrelosti menadžmenta, nekako je mogu pročitati i precizirati u par situacija koje su definisane ovim izvještajem. Jedna od njih je

činjenica koju je izvještaj istakao da je rashodovna strana uvećana zato što je ViK uputio putem pošte račune za troškove korištenja vode, što je za mene bilo potpuno nevjerovatno, da bi kasnije izašli sa informacijom da se pokušava e-naplata staviti na nekako veću funkciju. Ovo precizirati kao razloge dodatnog povećanje rashodovne strane je bilo vrlo neobično u odnosu na situaciju koja je bila moje pitanje zašto kompletan iznos koji se nalazi u EBRD-om kreditu za sanaciju i rekonstrukciju vodovodne mreže, koja očigledno još od vremena rata traži apsolutnu izmjenu svih cijevi vodovodne mreže, mislim sama sanacija je samo privremeno rješenje određenih situacija koje se dese tehničke prirode, da li puknuća itd, tako da imati izvršenje koje je samo 0, 47 % za mene je zaista nevjerovatno. I to na neki način pokazuje da preduzeće nije sposobno da sredstva koja su namijenjena za takve važne aktivnosti, koje se direktno vežu ponovno za gubitak vode sa kojima se susreće ovo preduzeće, koje će zacijelo već u ovoj godini narasti, tako da je tehnički gubitak vode i u odnosu na '21. godinu još veći. Razlika od onoga kako je izvještaj objasnio zašto se, zašto je izvršenje korištenja ovog kredita manje, odnosno zašto nije u cijelosti izvedeno kako je planirano, je u suprotnosti sa onim izlaganjem kako je to direktor objasnio, zato što u Izvještaju je navedeno da su ustvari prepreke, imovinsko pravni odnosi, područja gdje se trebaju vršiti izmjene vodovodnih cijevi. Vrlo često je tuoprotematika, recimo HUK-a, da se nalaze, da je, recimo, taj obuhvat u području HUK-a, što isto tako govori ustvari o neozbiljnosti menadžmenta, jer nisu bili u stanju napraviti procjenu, adekvatnu procjenu iskoristljivosti i upotrebe cijelog, svih sredstava koji su obezbijedjeni ovim kreditom. I na kraju, šta reći? Oni čak nisu sposobni ni vraćati rentu, odnosno dug ovog kredita, već je osnivač preuzeo tu obavezu i na neki način sve to zajedno ostavlja jednu tužnu sliku, ali u isto vrijeme i nepovjerenje da, ovakav menadžment je sposoban dalje upravljati ovim javnim resursom. Ono što je druga istina koja je nevezana za rad menadžmenta jeste neekonomična cijena, ne samo ovog preduzeća, ona se tiče i preduzeća RAD, ta ekonomska cijena zaista je mora uzeti puno parametara u svoj izračun i ona jeste različita od cijene koja je sada na snazi, no, međutim, podsjećam u toj situaciji na član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, koji u tom slučaju govori da ukoliko se radi o neekonomskoj cijeni javnog poduzeća, da je Kanton, odnosno Vlada Kantona, treba preuzeti budžetiranje ove javne, ovog javnog preduzeća. S tim u vezi, postavlja se pitanje na koji način uopće resorno ministarstvo i Vlada Kantona tumači zakone koji su na snazi, ali isto tako nas sve ove situacije potiču da trebamo razmišljati i o još jednom drugom zakonu, to je Zakon o naplati komunalnih usluga jer je to jedan od sljedećih gorućih problema koji se tiče i ViK-a i KRO RAD-a, tako i Toplana i Sarajevogasa itd, tako da s tim u vezi, u normativnom smislu mi kao najviši zakonodavni organ zaista trebamo imati to u vidu i voditi računa i o ovoj situaciji. Što se tiče ViK-a, mislim da su još pitanja koja se tiču bespravnih priključenja određenih pravnih fizičkih subjekata koji eksploatišu vodu, a ne plaćaju je, situacije da nisu iskoristili mogućnost povećanja cijene vode, recimo, na Bjelašnici, što bi uveliko prihodovalo stranu ovog javnog preduzeća, mislim da još jednom, kao što sam rekla, podcrtava neozbiljnost rada ovog menadžmenta. Još bih voljela u ovoj diskusiji, koliko vidim imam još vremena, reći da, recimo, situacija koja se tiče u javnom poduzeću Tržnice-Pijaca, koje ima samo 100 000 poticaja od strane Vlade Kantona Sarajevo, oni su pokazali izvanredan rezultat i jedan veliki napredak u odnosu na situaciju koja se dešavala ranije. I s tim u vezi zaista je njihov finansijski izvještaj vrlo pohvalan, obzirom da su oni javno preduzeće koje se samofinancira. Također, sve ono što je utjecalo na cijenu Toplana, divljanje cijene prirodnog gasa, imali smo gotovo 130 % povećanje prirodnog gasa, što je, naravno, utjecalo na cijenu i grijanja, i Toplane se zacijelo suočavaju sa situacijom neprepoznavanja adekvatne informacije o stambenom fondu, što će sigurno u budućnosti biti jedna od zadaća koje će zacijelo u budućnosti bolje prihodovati ovo javno preduzeće ukoliko svi oni koji koriste njihove usluge i iste i plaćaju. Mislim da mi gotovo ističe moje vrijeme za prvu diskusiju, toliko za sada. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Evo, koristim priliku sve srdačno da vas pozdravim kolege zastupnike, naravno, uvažene direktore, predstavnike institucija, uvaženog ministra komunalne privrede i građane koje prate na današnji rad. Evo, ja na samom početku moram da izrazim nezadovoljstvo odgovorim koje sam dobila. Najprije, to se odnosi prvenstveno na direktora Vodovoda i kanalizacije iz više razloga. Ali, evo, krenuti ću sa prvim pitanjem. Na moje pitanje da li pokrećete lažne tužbe za prinudnu naplatu nepostojećeg duga na osnovu krivotvorenih vlastitih službenih isprava, vi ste rekli naravno da ne, i ja moram istaći radi javnosti da posjedujem dokumentaciju i dokaze na bazi materijalne istine koja dokazuje upravo suprotno i bit će mi drago da o tome upoznam resornog ministra, s obzirom da se radi o jednom novom čovjeku u ovoj Vladi i čini mi se kako je i sam rekao, da mu je u samom početku i trebalo vremena da shvati i da se upozna sa radom i problematikom ovog, mogu reći, najzahtjevnijeg resora u Vladi Kantona Sarajevo, ali isto tako i želim istaći da na neki način sam stekla utisak da direktor Vodovoda i kanalizacije je imao jedan odnos prema nama, prema Skupštini Kantona Sarajevo danas prilikom dostavlja prilikom govoreći i dostavljanja tih odgovora na naša pitanja, da u potpunosti na neki način dezavuisao javnost. Dalje, postavila sam i pitanje koji je broj sudskih postupaka u toku, a ne koliko ih je pokrenuto 2022. godine. Prema informacijama koje su dostupne javnosti, a zahvaljujući uvaženim kolegama sa medija, preko 200 000 sudskih postupaka je pokrenuto prema građanima Kantona Sarajevo i u toku je od strane Vodovoda i kanalizacije. Taj broj je ponekad znao prijeći preko gotovo 300 000. Vi ste rekli da vi te postupke nekih 35 000 koje ste pokrenuli u 2022. godini, radite u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima kako ne bi došlo do zastarijevanja navedenih potraživanja, a činjenice pokazuju da ste vi 2022.godine pokretali postupke i unazad i više 10 godina unazad i više od 10 godina, tako da su pojedini postupci koji su pokrenuti 2022. odnosili sa možda na 2012 ili '11. čak i sedmu i osmu godinu, tako da mislim da ovdje imamo jedan opšti potencijalni veliki problem kada su u pitanju građani Kantona Sarajevo i jedan maćehinski odnos javnih ustanova koje trebaju da budu u njihovoj službi prema samim građanima. Također, vjerovatno je, ja sam stekla neki utisak da je možda i sramota reći u kojem se broju broju sudskih postupaka radi, ne samo oblasti Vodovoda i kanalizacije, nego i Toplana i drugih nekih komunalnih preduzeća, jer ono što ste vi rekli direktore, kada je u pitanju Vodovod i kanalizacija, a to je da se cirka 70 % vode, a to si i pokazali eksterni izvještaj revizora, ali isto tako i mnoge nevladine organizacije koje prate, odnosno vrše monitoring implementacije i realizacije preporuka iz revizorskih izvještaja, da se 70 % vode izgubi u sistemu upravo zbog vašeg nemara, odnosno upravo zbog onoga, možda ključni razlog zato što se adekvatno i na vrijeme svi ti krediti ne ulažu dovoljno dobro i kvalitetno u sanaciju i rekonstrukciju, na kraju krajeva u novu vodovodnu mrežu, a vaš dugogodišnjogodišnji nerad u finalu, kao što pokazuje i ovaj izvještaj i prethodni izvještaj i svi prethodni izvještaji Vodovoda i kanalizacije, u suštini trebaju da plate građani Kantona Sarajevo ili oni već plaćaju godinama, a vi ih zauzvrat ja mogu reći, na neki način šamarate tim tužbama. E sad, postoji još jedan zakon u kojem vrlo rijetko se ovdje govori, a to je Zakon o zaštiti potrošača i to je zakon, krovni Zakona na nivou Bosne i Hercegovine i on tačno propisuje da građanin treba da plati upravo za ono koliko su potrošili. I suština jeste svega da mi vrlo često, pogotovo kroz ove komunalne usluge, ne plaćamo potrošnju, nego plaćamo nekakvu pretpostavljenu vrijednost kao građani Kantona Sarajevo i mislim da je to jedan od ključnih problema da se mora naći modalitet i način, odnosno ova Vlada treba to da pronade, zajedno sa svima, i vama i nama, kako i na koji način se može ostvariti to puno pravo i kako se u suštini može početi u jednom konkretnom iznosu, potrošačkom iznosu, i plaćati sve

ove komunalne usluge. Također, moram reći da, naročito kada je u pitanju i Vodovode, isto tako i Toplana, da jedan dio građana Kantona Sarajevo godinama dobiva enormno visoke račune protiv kojih se i pokreće ovi silni sudski procesi, a istovremeno kvalitet te usluge je zaista mali ili nezadovoljavajući. Dodatno, eto, hajde da ne bi stalno govorili o Vodovodu, evo malo ću i o kanalizaciji. Dakle, činjenica je da je naša sarajevska kanalizaciona mreža začepljena i da su u nekim dijelovima one pune građevinskog otpada, to pokazuju informacije dostupne najviše javnosti. Vrlo rijetko se te stvari mogu i vidjeti kroz same izvještaje, ali evo, meni je drago da mi i kao Klub Demokratske fronte imamo jednu otvorenu saradnju i otvorenost prema građanima, pa nekako u takvoj jednoj komunikaciji, dobijemo takve informacije i svjedoci smo i svi mi kao aktivni sudionici, ali mislim i građani ovdje, da nakon svakog malo većeg pljuska, nebitno da li je u pitanju ljeto ili zima, sarajevske ulice su poplavljene, a u pojedinim naseljima, naročito u mahalskim, ja kažem dijelovima Sarajeva i Kantona Sarajevo, dolazi do izlivanja otpadnih fekalnih voda u avlije naših sugrađana, što dovodi ne samo do oštećenja imovine, nego može biti vrlo štetno po zdravlje ovih ljudi. Također, ono najvidljivije, a to je dio glavne saobraćajnice uz tramvajsku prugu, gdje su maltene začepljeni odvođi, a posebno izraženo to nakon same rekonstrukcije tramvajske pruge i postaje izazov ići i autom, ali isto tako i pješke. Što se tiče drugih komunalnih preduzeća, kao što sam rekla, određeni problemi i očigledni kad ga kažem očigledni, to je nešto što vidimo u realnom vremenu su u Toplanama i mislim da je veliki problem građanima predstavljaju ovi paušalni načini plaćanja računa, kao i u zimskom grejnom periodu, što plaćaju punu cijenu računa, iako se grije samo pola mjeseca, a računi se umjesto za 50 %, umanjuju za 10 ili 20 %. Ja mislim da je to u potpunosti nekorektno i ponovno pokazuje jedan odnos vlasti i resornog ministarstva i samog rukovodstvo Toplana prema samim građanima, jer bez obzira bili oni redovne platiše ili ne, kako i kako se vrlo često tako u javnosti govori, morate shvatiti da evo, kao što je uvaženi direktor Toplana rekao da je nemoguće maltene nekoga isključiti sa tog sistema, naročito u naselju, recimo, Ali Pašino polje zbog jednostavno takvog sistema, je li, tih takvog sistema, sistema instalacija. I mislim da je ovo jedan ozbiljan problem oko kojeg trebamo svi mi da se zabavimo, a naročito struka, odnosno ja opet to fakturišem resornom ministarstvu jer smatram da je u ministarstvu sjede stručni ljudi koji trebaju podnijeti taj najveći dio odgovornosti, ali isto tako i uprava i rukovodstvo samih Toplana. Moram iskoristiti priliku se zahvalnim direktoru rada na svim aktivnostima i na ponuđenom odgovoru kada su u pitanju Smiljevići, i evo, ja ću napomenuti, ali evo, mislim da i kolegica Gaković o tome je možda malo više i stručnija i dosta i više angažovana, ali očekujem da ćemo u narednom periodu imati jednu kvalitetnu sjednicu, tematsku sjednicu o Smiljevićima kako bi zajednički zaista našli način. Drago mi je da postoji plan i od strane KRO RAD-a, ali isto tako očekujem da ćemo naći zajedničko, vrlo dobro rješenje kako i na koji način možemo napraviti, ne samo funkcionalni odvoz otpada, nego da to zaista bude u skladu sa jednom, ako ništa europsko nivou, pa da možemo dalje govoriti o nekim drugim stvarima. I evo, na kraju nemam dosta vremena, želim istaći da, iako je ovaj resor generalno komunalne privrede u velikim problemima, uzimajući ne samo ovako generalno kroz ovu objedijedinjenu diskusiju, nego i možda preduzeće po preduzeće i u svakom bi se mogli naći prednosti i mane. Ja moram reći da iz mog nekog, evo iskustva proteklih gotovo godinu i pol dana ovdje, ja sam stekla utisak da, stekla sam neko mišljenje da ova komunalna preduzeća uopšte nisu u službi građana, u službi građana, nego da su u službi politika, da su u službi politika "Trojke" ne samo ovi izvještaji iz '22.godine, nego ona je čak iz '21. , a pošto živimo u '24.godini, ja ne vidim neki dobar izlaz i svega ovoga, jer protekle, evo, samo kod izvještaja protekle dvije ili tri godine ništa nema neki pozitivnih promjena ka naprijed, ali evo, ja ću dat priliku, evo još neki izvjesni period, pa da vidimo, a građani će to svakako i sami ocijeniti, da li ova vlast, da li mi, da li ova vlast ima viziju kako da unaprijedi ove komunalne usluge, da riješi komunalne probleme, da

Sarajevo zaista i Kanton Sarajevo i grad Sarajevo bude relevantan, respektabilan po tom pitanju u '21. vijeku. Toliko za prvu diskusiju. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Evo pošto je ovo moje prvo javljanje iskoristit ću da poselamim i pozdravim sve građane kraj malih ekrana i kolegice i kolege u zastupničkim klupama. Danas smo imali priliku da dobijemo odgovore na postavljena pitanja koja se odnose na komunalnu privredu. Sam broj pitanja koja su uputili ka direktorima preduzeća iz komunalne privrede govori koliko je komunalna privreda bitna za funkcionisanje Kantona i glavnog grada. Sama komunalna privreda određuje i kvalitet života u jednom gradu, a prema izvještajima iz 2022. godine možemo vidjeti da taj kvalitet života i nije na zadovoljavajućem nivou, bar ne na onom nivou na kojem treba da bude u jednom glavnom gradu i kako građani ovoga grada i Kantona zaslužuju. Ono što je ovdje jako bitno jeste da evo, imamo jedan od rijetkih gradova na svijetu koji imaju pitku vodu direktno iz česme kada otvorite da vam teče pitka voda, pa imamo toliko te vode da možemo ono pustiti da ona oteče, da ona bude jedni idealne temperature, pa onda fino da se napijemo, a sada kako mi taj resurs, šta mi sa njim radimo, kao ga čuvamo, kao ga štitimo za generacije koje dolaze, evo, govori sama činjenica iz izvještaj za 2022. godinu da je to preduzeće nešto preko 16 000 000 konvertibilnih maraka u gubitku, da na pitanje od ukupne količine ispumpane vode da imamo gubitak 70 %, pa to je skoro po apsolutni gubitak, da se radi rekonstrukcija svega 0,9 % od ukupne količine položenih cijevi, da imamo 300 i nešto smetnji, odnosno kvarova na vodovodnom sistemu mjesečno, a da se uspije tek jedan mali procenat toga riješiti, šta biva sa tim smetnjama, odnosno šta biva sa tim kvarovima? Pazite, kaže nam direktor, da je matematika prosta u svom izlaganju, ja se slažem da je matematika prosta, pa onda što nam je očekivati za izvještaje za '23. i '24. godinu. Ako je povećanje gubitka za '21. godinu bilo 23 % u odnosu na prethodnu godinu, onda šta možemo očekivati za '22. , 24.i godinu koje dolaze? Ogromna količina kreditnih sredstava nije u upotrebi. Zbog čega ako imamo vodovodnu mrežu koja treba da bude rekonstruisana i gdje trebaju da se zamijene cijevi? Naravno, tu su okolnosti agresija na Bosnu i Hercegovinu, opsade Sarajeva, gdje su sami cijevi u katastrofalnom stanju i to treba da se mijenja, da se unaprijedi. Imate čitava naselja koja su izgrađena u proteklih 30 godina. Šta je urađeno sa time? Zašto ta kreditna sredstva nisu angažovana? Zbog čega nema novih projekata, zbog čega nema širenja mreža, povećavanje kapaciteta izvorišta, zbog čega sredstva stoje, a građani uredno plaćaju kamate, uredno plaćaju glavnice, čak, evo, samo poduzeće po sebi ne može da financira taj dio, pa Kanton preuzima odgovornost. Šta će se desi sa tim za par godina? Hoćemo li biti prinuđeni da naše prirodni resurse prepustimo na upravljanje međunarodnim kreditnim organizacijama. Evo, imali smo slučaj sad ovdje i pitanja šta se, da li komunalno preduzeće ima svoje varioce? Dobili smo odgovor da nema i da je to radila eksterna firma, a nigdje nismo dobili odgovor čija je to firma, od koga angažujemo te eksterne varioce? Zašto je kvar trajao više od 24 sata? Naravno da treba raditi rekonstrukciju mreže i naravno da trebaju se kvarovi otklanjati, ali isto tako ti kvarovi trebaju da budu planirani. 70 % građana Kantona Sarajevo ne može biti taoc nesposobnosti planiranja. Ne možete dozvoliti da ne znate kada će voda doći, da se ne obezbijedi adekvatne količine vode u tom periodu, jel kada se radi rekonstrukcija, kako bi građani mogli normalno, pogotovo nedjelja. Zašto se opštinama koje imaju pripremljene projekte ne odobravaju sredstva za rekonstrukciju vodovodne mreže? I to je jedno od pitanja ovako vrlo interesantno, da li je komunalna privreda u službi građana ili u službi politika? Ako vidimo jel ostala komunalna preduzeća ovdje smo imali izvještaj Komunalnog preduzeća RAD za 2022 godinu. Ono

recimo, što je poražavajući, jeste da u tom Izvještaju nema investicije u "pametne parkinge", saobraćaj u mirovanju, da je Kanton Sarajevo, grad Sarajevo, jedini glavni grad u regionu koji nema "pametni parking" u 21. stoljeću, koji i dalje idete onu naplatu, hodate, pa platite, ne možete to pripremiti, ne možete rezervirati parking mjesto i sve ono što omogućava taj "pametni parking". Ono recimo što, evo da ne bude da opozicija uvijek nešto kudi, evo ovdje što jako lijepo pročitate u jednom od izvještaja jednog Kantonalnog poduzeća, Izvještaj Sarajevogasa u kojem za informacioni sistem kada pročitate kako taj informacioni sistem funkcioniše i šta je sve urađeno u tom informacionom strimu, to je na jednom zadovoljavajućem nivou i to je za svaku pohvalu, naročito kad uzmemo u obzir da je taj energent jel vrlo rizičan, onda, onda su i građani sigurni kada vide da je sigurnost informacionog sistema na jednom od najvećih nivoa u državi. Međutim, ono što je poražavajući jeste da u Izvještaju za 2022. godinu nema kapitalnih ulaganja u projekte nastavka gasifikacije Kantona Sarajeva. Imamo i ovu Vladu i prethodnu Vladu kojoj su usta puna zagađenog zraka i onoga jel da se očiti zrak, da imamo alternativna Eko goriva, a evo nije marke uloženo u nastavak gasifikacije Kantona Sarajevo, gdje imamo energent koji je ekološki prihvatljiv, a evo u zadnjih dva mandata nemamo ni metra položenih cijevi. Komunalna privreda, kao što sam rekao, je ključan aspekt za da se jedno urbano područje pretvori u ugodan prostor za život. Ali evo, ako uzmemo šta je sve urađeno u proteklom periodu mi možemo vidjeti da Sarajevo je sve osim ugodnog prostora za život, kanalizacioni odvodi ne funkcionišu, imamo prekide u snadbijevanju vode, imamo nepokušena područja, imamo, odnosno nemamo "pametni parking" i mnogo toga što nam fali. Vrlo često ovdje nam pozicija kaže da je to, pa znate ovaj, to je naslijeđen period. Izvještaj iz 2022. godine je 27 godina od rata, a to je period kontinuiteta vladavine trojke. Pa onda se slažemo sa nekim od naših kolega koji kažu da je to od prijašnje vlasti. Jer upravo je ta prijašnja vlast ona koja je sad. SDA u tom periodu svom koja je je vladala, zatekla je komunalnu privredu jel koja je izašla iz rata, pa se morala rekonstrukcija vodovodnih cijevi, gasifikacija koja je urađena, većina je, odnosno 90 % je urađena za vrijeme SDA, vozila za odvoz smeća su bila jedna od moderniji i novijih u Europi. I evo, imamo sad vlast koja tvrdi da nešto prethodna vlast nije uradila, jel mi se slažemo ovdje da ta prethodna vlast nije nastavila tamo gdje je SDA stala. I ja ovdje evo, sve nas koji sjedimo u skupštinskim klupama urgiramo da moramo posebnu pažnju posveti komunalnoj privredi kako bi stanovanje, odnosno življenje u glavnom gradu Bosne i Hercegovine, učinili ugodnijim, boljim i onakvim kakvim glavni grad zaslužuje. Koliko je bitna sama komunalna privreda, govori, evo i činjenica koliko je vremena potrošeno na nju, pa možda u nekom narednom periodu i tematska sjednica samo o komunalnoj privredi, stanju u komunalnoj privredi i šta možemo uraditi da se ista poboljša, a kako bi se kvalitet življenja u Kantonu Sarajevo poboljšao. Toliko za sada. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Žao mi je što kolega Okerić nije na ovoj sjednici, s obzirom da ovaj mislim na ovoj tački, s obzirom da ovaj sektor komunalne privrede ustvari onaj dio sektora koji je on politički pokriva, i to sve njegovi kadrovi, pa evo, volio bi da dođe dok je moja diskusija u toku, s obzirom da je on politički sponzor svih ovih kriminala, korupcije, nipotizma i ostalih devijantnih pojava u komunalnim javnim preduzećima. Dakle, sva javna preduzeća su poslovala pozitivno, prema izvještajima uglavnom, mislim ViK ne može poslovati pozitivno, ali neki broj njih je poslovao pozitivno i to se ističe u uvodnim napomenama, međutim, ne spominje se to da je Kanton Sarajevo iz Budžeta frizirao te izvještaje, na primjer komunalnog radnog poduzeća Park, kojem je prebačeno 9 000 000 maraka, od toga 2,5 milijuna za tužbe

radnika koje su trebala biti rezervisane, onda su prebačene u poslovni rezultat. Danas nama direktor Parka kaže da su imali uspješnu poslovnu godinu, a nisu imali uspješnu poslovnu godinu, jer svega 20 % od toga su njihovi prihodi. Ostalo je Grant Kantona Sarajevo, koji je nikada veći. Posebna je tema kako su pare tužbe radnika prebačene u rezultat. Komunalno javno preduzeće Park i RAD, RAD, prije svega je javno poduzeće koje je ranija direktorica, istina, ne aktualni direktor, dovela na najniže historijske grane, gospođa Vera Arnautović. Mi smo o tome puno puta ovdje govorili. Držali ste je do zadnjeg momenta jedno vrijeme nije čak ni faksimil bio na pečatima i na potpisima, baš u izvještajnoj godini, dok niste imenovali ovog novog direktora koji je za sada, osim vrlo perverzne izjave da je Sarajevo čišće od Švedske i od Zagreba i kupovine novog Iphona, zapisao sam ne znam tu šifru ni pročitati, iPhone pro max titanijum, nije ti šala za 3666 konvertibilnih maraka, nije ponudio nikakav rezultat u rukovođenju komunalnim RAD. Slikanje po Facebooku i objavljivanje populističkoj, dok grad pliva od smeća i u izvještajnom periodu i danas ne mogu zapravo sakriti tu sramotu. I mogao bi reći čak u perspektivi zdravstvenu katastrofu u Kantonu Sarajevo koja nam prijeti, koja nam prijeti zbog toga. Sarajevo je uvijek bilo čisto, barem to. Danas je Sarajevo prepoznatljivo kao jedan od najprljavijih glavnih gradova u Europi, ukoliko, ako ne i najprljaviji glavni grad u Europi. To je isključiva odgovornost komunalnog poduzeća RAD i svih ljudi koji ga rukovode i koji su ga rukovodili u posljednjim godinama. Da ne govorim o Agenciji za javne nabavke, Uredu za borbu protiv korupcije i nabavkama građevinskih konstrukcija, materijala, saobraćajnih znakova, nabavka auto dijelova, autosmetljava, rezervnih dijelova itd, sve je to predmetnom tužilačkih istraga, donesene su tužilačke odluke u tim predmetima, čak i Ured za borbu protiv korupcije, koji inače često štiti korupciju Naroda i pravde, nije mogao ostati gluh i slijep pred ovakvom količinom korupcije u komunalnom preduzeću Park i prosljedio te prijave nadležnim institucijama. Ima, naravno, tu i nekih korektnih izvještaja, ali obično su to izvještaji kojim su direktori koji su ostali iz prethodnih mandata, poput gospodina Terovića iz Tržnica, koji je kadar bio SDA-a, gospodina iz na primjer iz Toplana, gdje je izvršni direktor ostao nakon što je bio generalni direktor ispred DF-a, ostao izvršni direktor. Ti ljudi se nekako staraju da ta preduzeća na nešto liče. Ova odgovornost Toplana za cijenu gasa nije takva. Sarajevo gas je tu krivo i kriva je popustljiva politika Nihada neuka, koji se opet nije udostojio da se pojavi na sjednici, kojeg su iz Istočnog Sarajeva ponovno izreketarli povećali cijenu transporta plina, to samo se može uraditi kad je Nihad UK premijer Kantona Sarajevo i nikada više, nikada više, a taj plin bi dolazio u Sarajevo i dalje zato što, kad bi isključili taj plinovod, onda bi isključili pola Istočnog Sarajeva. To je jedna bila jalova prijetnja na koju je Uk nasjeo i milijune maraka naših para, isto kao i što godinama unazad milijune maraka naših para kupujemo s Jahorinskog vrela vodu, završavaju u rukama i u džepovima onih koji sistemski uništavaju ovaj grad i ovu državu. Sve je to rezultat, kako da kažem, labave vladavine nedorasle trojke u Kantonu Sarajevo. Moram istaći jedan posebno izvještaj, dakle jedno javno poduzeće koje je personifikacija Naroda i pravde i parlamentarne većine, to je Vodovod kanalizacija. S njim ću se posebno pozabaviti dakle. Oni su imali 3,2 veći gubitak na 3, milijun maraka veći gubitak nego prethodne godine i ukupno je 16 000 000 gubitak. Ono sve što smo slušali isto ko da smo se vratili u 2016.godinu prije podizanja kredit od strane EBRD-a na kojem je inzistirao tadašnji premijer Kantona Sarajevo, današnji vlasnik stranaka trojke u Kantonu Sarajevo, Elmedin Konaković koji je trajno uništio Vodovod i kanalizaciju s tim nepovoljnim kreditom. Tada su ljudi iz ViK-a govorili dajte nam Grant kao što dajete drugim preduzećima i riješit ćemo rekonstrukciju. Milioni maraka godišnje odlaze na penale, ne povuče sredstva, zamislite, mi dignemo kredit, plaćamo kamate, a onda plaćamo i penale, što nismo povukli sredstva na koja plaćamo kamate. To je za zatvora. To je za zatvora, a to su pare, često i sirotinje, koje i penzionera koji zadnji dinar odvoje da plate režije i da plate odveć skupu vodu u gradu koji pliva na vodi. I to se dešava kada nekompetentni ljudi uzmu da vode procese. I dan danas trpimo posljedice tih dodvoravanja tadašnjeg premijera Konakovića svojim stranim mentorima

koji su ga kasnije doveli i dan danas drže na vlasti. Cijenu plaćamo mi, a nakon Zakona o privatnom javnom partnerstvu, jasno je da je cilj onih koji su doveli trojku na vlast da privatiziraju Vodovod i zbog toga i jesu ovakvi kadrovi u Vodovodu, a reći ću o tome malo kasnije kakvi su to kadrovi.

Ti kadrovi provode katastrofalan mobing nad radnicima. Ozbiljan broj ozbiljnih inženjera je napustio posljednjih par godina rad u komunalnom javnom preduzeću Vodovod i kanalizaciji, jer nisu mogli trpiti to da im ljudi sa kupljenim diplomama provode nad njima mobing. Jedna uposlenica je čak koju ste btw vi stranački primili je otišla na mobing zbog dostavljanja informacija Facebook stranici "Raja s biroa" jer želite da je otpustite zbog toga. Direktor Kapidžija imam dopis pred sobom provodi istragu ko je kad s kojeg kompjutera provjeravao vodomjer njegovog oca zato što su oni njemu pustili vodu iako nije platio dug, itd. Tim se bavi direktor za razvoj Vodovoda. Ukinuli su WiFi radnici, dakle radnici Vodovoda nemaju pristup wairlesu da ne bi dostavljali informacije opozicionim zastupnicima dok rade na poslu, to je jedna reforma koju je NiP proveo u Vodovodu, ukinut je WiFi u 2023, 22 i '24 godini. 13. 5., e 13. 9. 2022. neposredno pred izbore, direktor za potrebe NiP-ove kampanje, Salić, objavljuje video u kojem dezavuiše javnost i govori da je rezultat te godine bolji i za 10,1 milion maraka, a da su rashodi smanjeni za 5 000 000 maraka i 2 godine poslije dolazi ovaj Izvještaj na Skupštinu i mi vidimo da su rashodi iznosili tada 70,5 milijuna, što znači da su bili već 11,8, milijuna, najveći od 2018.godine. Dakle, direktor je za potrebe kampanje svoje političke stranke, moram tako reći, slagao javnosti, i sakrio 11,8 povećanje gubitaka i rashoda Vodovoda u izbornoj godini. I tek danas mi vidimo prave podatke. I hoće li neko reći izvini, hoće li se iko izvinuti javnosti zbog te neistine i zbog tog promotivnog NiP-ovog videa? Osim toga, ko je direktor Salić? To je čovjek koji je tek '21.godine, ispravite me ako griješim stekao 300 ETCS potrebnih bodova, tj uslove da bude direktor, '21. godine je stekao čovjek diplomu. Zapravo, vjerojatno je imao 180 bodova ranije, pa trebalo mu 240, pa magistrirao pa stekao 300 bodova. Dakle, u momentu kada je postao direktor nije imao potreban staž s VSS-om, da li ste ga imenovali bez staža ili je i on falsificirao potvrdu kao i neki drugi direktori što su falsificirali? Nije imao propisan rukovodeći staž, a taj staž rukovodeći nije bez razloga propisan, jer kada staviš, ljudi koji za direktora koji nisu imali rukovodeći staž dobijete ovu situaciju kao što je u Vodovodu, Alan Fordovsku situaciju, nije radio u komunalnoj privredi ni dana. I zbog toga kada se požar dešava, naši direktori javnih preduzeća se slikaju sa osmijehom ispred zgrade koja gori. To i nije najgore. Direktor, danas izvršni, koji se zove Nermin Kapidžija, je 2007, slušajte dobro ovo, primljen kao čitač vodomjera u Vodovodu. 2017. godine čovjek završava pazite ovo Internacionalni univerzitet u Goraždu. Kakav je to Internacionalni univerzitet u Goraždu, koji btw niti je akreditiran niti je certificiran. S tim fakultetom, postaje šef, inspekcija to utvrđuje, on brže bolje završava još jedan fakultet za top menadžere u svijetu. Kakav fakultet, takav i menadžiranje Vodovoda, Menadžment u Kiseljaku, ekspresno postaje direktor investicija i razvoja, iako je zato također bilo propisano 5 godina uslova VSS-a, on falsificira potvrdu i dan danas je direktor i vi ćete glasati za takav izvještaj, zastupnici iz Trojke i sve što vas ima, nemam vas puno s regularnim diplomama, poderite te diplome jer glasate za ljude s kupljenim diplomama i sa falsificiranim potvrdama. Imate, da ne govorim da u tom sektoru svi inženjeri, sva pamet Vodovoda je u tom sektoru. Kako ćete vi, zamislite vi nekog mašinskog inženjera, nakon 25 godina staža, da mu dođe takav čovjek, da mu bude direktor, da ga još mobinguje. 1000 radnika imate, kažete, nemate varioca i nemate kada primete kadrove sa Poljoprivrednim fakultetom, sa srednjom školom iz NiP-a koji kupuju diplome i za godinu dana postaju eksperti i rukovodeći kadrovi u Vodovodu i kanalizaciji. Da napravimo paralelu. Toplane imaju 350 radnika i 160 km mreže, oni imaju 30 varioca, vi imate preko 1000 radnika, imate 1600 km mreže, imate 0 varioca, vjerojatno niko više ne želi da bude varioc jer su svi varioci skontali da mogu kupiti diplomu i biti direktori. Sistematizacijom radnih mjesta se to rješava i prestanete plaćati stotine hiljada godišnje za varioce koji trebaju da popravljaju

kvarove, zbog toga što ih nemate i ne popravljate kvarove. Zbog toga nema vode u Kantonu Sarajevo u 2020. godini. Dakle promijenite sistematizaciju, nagovorite barem dio tih NiP-ovih kadrova da ne kupe diplomu i da budu varioci jer je i to čestit i častan posao, ne morate biti svi direktori i za 5 godina imate situaciju da ste pokriveni variocima. Tako menadžeri rade. Tužilaštvo, ovo je sad bomba. Tužilaštvo Kantona Sarajevo vodi istragu, ovo nije moja insinucija, zato što je 10 radnika, a ViK-a, direktor rekao da je to neistina, to je istina, ja imam ovdje izjavu iz Tužilaštva, iz MUP-a, ljudi mi poslali svoju izjavu, ljudi su priznali policiji i MUP-u da su im direktori davali stimulaciju, njih desetak, stalno, dvije godine, '20 i '23. a da su oni tu stimulaciju u koverti vraćali direktorima. Taj stepen kriminala i pljačke je nezapamćen u najgorim državama svijeta. Dakle, dajete radnicima stalne stimulacije, a oni vam taj novac vraćaju u kovertama, kao da je to vaša babovina. I ovo nije Haris Zahiragić rekao, ja imam dokaze u mobitelu. Ako nekoga zanima, možete ih dobiti poslije, a istražni organi se bave time. Dakle, tri, četiri hiljade maraka direktor, neki od direktora, evo, ne znam koji, da ne bude sumnjičam bez razloga ljude, uzima od radnika, skupi po 300 maraka keša, nije mu dovoljno sve ove javne nabavke, tenderi, zapošljavanje, dobra plata s kupljenom diplomom, treba još davati ljudima pare i vraćaju, zamislite tog stepena korupcije. Pa to je nezapamćeno. U '22. godini troškovi struje su povećani na 9 000 000, a u kreditu tog, nepovoljnom kreditu pogrešnom koji je Konaković podigao EBRD-a, u prvoj tranši još predviđeno da se rekonstruišu pumpni agregati, što znači da kada smo digli toliki kredit, plaćamo kamate, građani, niko više, jer ste poskupili dva puta cijenu vode se povećali, ne smanjili troškovi struje. Šta tzn.? Tzn. da se povećava količina vode, da ti agregati i pumpe više rade, a manje vode u sistemu, tzn. da imate povećavani broj kvarova koje ne stižete popraviti. Kada smo kod tih kvarova, kako ćete ih popraviti kada nemate varioce, kad su svi varioci kupili diplomu i postali direktori. U 2022. godini 2800 imate opravljenih kvarova, dok npr '18. prije tog velikog kredita i tih prije tih velikih reformi, kad su bili lošiji kadrovi na čelu ViK-a, kako kaže tadašnji premijer Kantona i današnji vlasnik trojke, tada smo imali 3,5 hiljade popravljenih kvarova godišnje. Dakle, tonemo sve više i više. O n potizmu, o zapošljavanju imam spiskove čitave s imenima, prezimenima, šemama, porodičnim vezama, prijateljskim vezama s predsjedavajućim, između ostalog, jer vas on tu čuva, vi se njegova ta haalka, ni niste ova struja Čamparina, nego Okerićeva, ja (nerazumljivo) ta struja, da se to zna i on vam dostavlja spisak koga ćete primiti i primite ljude sa Poljoprivrednim fakultetom? Šta će Poljoprivredni fakultet u ViK-u? Primite brata od predsjednika Komisije za opoziv Mandića, slušajte ovo vi iz Naše stranke, onaj što vam je opozivao načelnika Mandića, predsjednik Komisije je kao nagradu za to dobio da mu se brat primi u ViK, jel tako direktore? Ko vam je naložio da primite brata tog čovjeka u ViK u periodu kada provodi konkurs? Gospodine otići ćete u zatvor, ja vam to obećavam, otićete u zatvor zbog mandata, ja vam preporučujem podnesite ostavku, već ste zaradili par godina. Ako nastavite, neće nikada izaći iz zatvora, doći će vladavina prava u ovu državu i ovo društvo kad odu u lažni pravednici, kriminalce koji su na borbi protiv korupcije napravili koruptivni kriminalni sistem u ime boga i u ime Allaha. Bojte se tog Boga i Allaha. Neću da ljude eksploatišem, neću da pokazujem kako šehidsku djecu skidate, a fiktivne bodove dajete NiP-ovcima. Dakle, čovjek radi u NiP-u, radi u ViK-u i dijete mu prijavi se na konkurs, fale mu bodovi iz Uredbe, imam spisak, evo ga, a onda koliko mu fali bodova, dopišite mu potvrdu mu izdate, ko mu je izdao potvrdu da mu otac ima godinu dana u Armiji, a onda imam platu tog oca koji isto radi u ViK-u, taj otac ne prima na tu godinu nikakav dodatak. Igrate se ljudi države. Kanton Sarajevo nije ničija igračka i ViK je persnifikacija kriminalnog sistema koji generiše narko kartel Narod i Pravda, hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega Zahiragić je iskoristio 15 minuta u ime Kluba, tako da znamo zbog narednih diskusija. Sada ide zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajuća. Zastupnik Zahiragić je djelomično odgovorio na neka moja pitanja, evo gas, znači ja sam pitao direktora je li on učestvovao u tom razgovoru u Lukavici sa gasom iz Lukavice u kojem su bez ikakve opravdane osnove potpisali ugovor da se poveća cijena transporta. Rekao je da nije. Pitao sam ga zna li ko je, nije na to odgovorio. Pitao sam ga da li su ucijenjeni od strane tog gasa iz Lukavice, i tog direktora (nerazumljivo), ni na to pitanje nije odgovorio. Evo, odgovorio je Zahiragić i hvala mu. Što se tiče gasa djelomično sam zadovoljan nekim odgovorima. Vratit ću se na Tržnice. Direktor Terović je imao 9 pitanja, poredao ih je konkretno na svako, na svako pitanje je odgovorio. Moje pitanje je bilo ima li saznanja kako će Vlada i na koji način Vlada Kantona Sarajevu planira ili je pomogla oštećenim u požaru na pijaci Kvadrant mimo onih 200 000 maraka što je Općina Novi Grad izdvojila i Gradsko vijeće 150 000. Odgovorio je da Vlada otprilike planira, kako sam ja shvatio, sveukupno 180 000 maraka, to dođe je po 3.200 ili 300, tako sam shvatio i oslobađanje neke kirije koje je još upitno. Zamislite da maleno Gradsko vijeće koje ima budžet od 20 000 000 maraka na godini izdvoji 150.000 maraka da se pomogne ljudima oštećenim u požaru kojima je to egzistencija, izvor egzistencije, osnovno zanimanja. Općina Novi Grad koja ima 65 000 000 maraka Budžet izdvoji 200 000 maraka, a Vlada Kantona Sarajevo, evo i Skupština od milijardu i po- 180.000. Ja mislim da je to u najmanju ruku sramota, da mi sa ovolikim budžetom smo minimalno trebali pomoći ljudima jer ne rade već 6 mjeseci, mjesecima, ne znam sad tačno, četiri, pet, šest, minimalno po deset hiljada maraka. Što se tiče firme RAD, moje pitanje je bilo ključno direktoru vezano za nabavku kanti za otpad, to je naročito izraženo po padinskim dijelovima, prođite sami, vidjet ćete, ljudi traže kante, traže od nas zastupnika, ja ne mogu da govorim, jer osjećam odgovornost i ja, vidi, ja sam zastupnik, ja nemam s tim ništa, vjerujte mi napravite plan i program, zatražite od Vlade Kantona, to je prvi prioritet. Olakšat će vama kao firmi, a i građanima, naročito u ljetnim mjesecima. Ružno je vidjeti one kese, dva puta sedmično dolazi vozilo, kada su vrućine, da vam ne govorim, ako se zakasni životinje to raznose. Znači po meni, to bi vam bio pogodak. Vi kažete da vam treba pomoći opštine. U redu, građani ne plaćaju račune opštini, nego plaćaju vama, ali treba da pomogne opština. Znači poslušajte me, znači napravite neku anketu, analizu i vidjeti ćete da je tu jedan od najvećih problema, znači kante za otpad. I imat ćete podršku u tom slučaju. Park, direktor Parka također se potrudio, odgovorio je u skladu svim mogućnostima. Zadovoljan sam, zadovoljan sam na odgovore koje postavio moj kolega Bandić, a vezano je za upošljavanje djece poginuli boraca ili iz boračke populacije. Pa ne znam, ako sam dobro shvatio, od 32 primljena 25, ja sam jako zadovoljan, ako je to tako, i ako je to tačno i na tome vam hvala. Ono što sam nezadovoljan, to je moje pitanje vezano za sijalice, rasvjetu, popravke. Dok ste i vi to govorili, vi ste rekli da ne znam desetine hiljada poziva bude i da se to obrađuje u firmi, da pokušava da stignete, i tako. Dok ste vi govorili, evo, ja sam dobio poruku od predsjednika Mjesne zajednice Alipašino, ja mislim B 1, gospođa Sadžida Balta iz novembra poslala mi je e-mail pa kaže: prijavljujem kvarove na rasvjeti Opština Novi Grad Sarajevo, B faza, kako slijedi: ispred taksi štanda Crvenog taksija ulici Semira Frašta kod sportske dvorane Ramiz Salčin ne radi ulična sijalica, slika 1, pod 2 kod džamija Kralj Fahd u blizini broja 13 u ulici Semira Frašte, ne radi ulična sijalica, slika 2, preko puta Osnovne škole Fatima Gunić, Trg ZAVNOBiH-a kod broja 1 ne radi ulična rasvjeta, na samom ulazu parking Osnovne škole Fatima Gunić nalazi se, itd itd. Da li vi ne možete objektivno da stignete, ja ne znam, ali ovo su činjenice, ovo ćete vidjeti da ne čitam sad, sa Sokolja i Briješća, od predsjednika Mjesne zajednice Mušanovića. Nešto u toj strukturi negdje ima prekid. Ja vas molim kao direktora da vidite kako se zaprimaju te prijave, jel taj e-mail, gdje on dolazi, je li to dolazi gdje treba, jel vi imate tamo taj neki odbor gdje to razmatrate. Građani prijavljuju sami od sebe, ali ovo pitanje povedite računa. Hvala. I imam, ostao mi je još ViK. Što se tiče ViK-a, prvi sam put čuo sad vjerujte mi da imamo, da firma, glavna firma jedna od, gdje su za komunalne usluge znači da ima jedno vozilo za isporučivanje vode. Kada

sam pitao za tog varioca, nesretnog, misli sam da to nije tačno, u dubini duše sam se nadao, nema ni varioca. Ja sam rekao 1100 ljudi, direktor kaže 800, evo od 800 ljudi, jel moguće da ne možemo imati varioca. Objasnio je čovjeka da oni kada steknu taj certifikat, napuste odu u druge firme. Pa možete li vi prilikom kada ih šalžete na tu obuku i kad im uplaćujete certifikate vežite ih ugovorom, ne možeš napustiti firmu narednih 5 godina ili ne znam ja već kako. Pa ne možemo čovječe kantonalna firma, da nemamo varioca, da moramo, ne znam ja neku firmu moliti da uzme 10 ili 15.000 maraka. Prvo, sramota je. Da jedno vozilo ima da isporuči vodu. Znači firma koja se bavi vodom. Ja neću da stavljam sav teret na vas. Znamo mi se da ViK je u dubiozi godinama, evo, ne znam neko od zastupnika reče još od agresije, ali rekli ste da 1 % samo ulaži, a da je minimalno 2 da bi to bilo rentabilno, pa ste iznijeli podatak da ste za 2022 godinu popravili 13,5 km te mreže i da je tu bio jedan od najvećih poslije agresije. Prostim računicom, ako godišnje znači popravljamo 13,5 km nama, a imamo 1.500 km mreže, nama treba sto do 120 godina narednih da mrežu osposobimo. Ako za tih 13,5 km treba 3 000 000, znači prostom računicom treba nam 300 000 000 maraka da bi osposobili tu mrežu, da nemaju gubitke od 70 %. Vi ste, rekli da ste vi popravili stanje sa 75 % gubitka na 70. Drago mi je što ste u nekim, kako stojim s vremenom, što ste u nekim dijelovima govora i otvoreno govorili šta vam treba. Ja apelujem na predstavnike institucija da otvoreno na Skupštini iznesu probleme. Kako vam se može pomoći drugačije ako ne kažete šta vam treba i ko vam je odgovoran? Ako je Skupština- Skupštine, ako je Vlada -Vlade. Treba tu, ako vi zatražite pomoć i kažete šta vam treba opravdano, a Vlada i Skupština ne reaguju, vi više niste krivi. Vi niste više krivi, a ako šutite, i frizira izvještaje i govorite u redu je, preuzimate odgovornost. Potrudite se uvijek da kažete ono, tačno, vi će se vratiti u te firme, vi nećete imati mehanizacije i nećete imati dovoljno kadrova, nećete imati varioca, neće Skupština, ako je vama dobro da slušaju građani i nama je dobro, jer mi nismo odgovorni, kako ćemo mi znati? Dovoljno je. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Lemezan replika, jel tako? Izvolite zastupnik Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Koje ga Šaljiću prošli put kada ste jel pitanjem o pregovorima za cijenu gasa pitali ja sam vas kolegijalno, privatno rekao, međutim sada pošto nastavljate, moram vam javno replicirati. Nitko od ovih ovdje ljudi i iz Vlade Kantona Sarajevo, ni iz preduzeća Sarajevogas nije učestvovao u prigovaranju oko cijena gasa koji su produkt zahtjevima iz preduzeća iz Istočnog Sarajeva. I molim vas da jednom stavimo tačku na to, tu je učestvovao Federalna Vlada sa Energoinvestom, prvenstveno. Energoinvest je potpisnik tog sporazuma. Jeste, al opet ste se vratili na Kantona, a to nije tačno. Na kraju krajeva, to se desilo prošli mjesec, odnosno prije dva mjeseca, krajem '23. Izvještaj za '22. Ali evo, možemo pričati o tome, samo evo radi javnosti, niko od ovih ljudi nema veze s tim, i, molim vas, stavimo tačku i ne znam uopće otkud ta polemika. Drugo, evo ja vidim stvarno da ste vi se potrudili da onaj iznosite dosta nekih kritika na rad kojega direktora iz komunalne privrede. Meni je žao što te sve kritike niste il' možda jeste ali vas nije slušao iznijeli svom ministru kojeg ste imali 6 mjeseci, koji očito, evo još jednom po vašim diskusijama vidimo da ništa nije uradio po tom pitanje. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić odgovor na repliku i još se neko javio. Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ja, odgovorio je Lemezani ovo što je trebao da odgovori direktor, mogao je ovo isto direktor da kaže; nisam učestvovao, učestvovali su iz Federacije i završena priča. Ništa drugo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović, replika.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Na neki način podržavam repliku kolege Lemezana, ali mislim da se nije do kraja precizno izjasnio jer ono što jeste obaveza Sarajevo-gasa, to je cijena distribucije gasa, a cijenu prirodnog gasa se definiše od strane Energoinvesta i Vlade Federacije, tako da ne bi došlo do zabune. I hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Lemezani.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Kolegice, hvala što tumačite vi, kako ja kažem, međutim, dok sam ja tu, mislim da je da je najbolje slušati ono o čemu ja pričam. U ovom slučaju koji ste popominjali, koji je kolega Šaljić pomenuo, kasnije kolega Zahiragić, vezano za poskupljenje. Tačno je da ide distribucija preko poduzeća Sarajevo-gasa, a ne Sarajevo-gas Kanton Sarajevo nego Sarajevo- gas Istočno Sarajevo. Ne naplaćuje Sarajevo gas Kantona Sarajevo (nerazumljivo) za distribuciju, nego ovi drugi iz manjeg entiteta. E u tome je razlika, isto se zovu, samo su iz manjeg bh entiteta. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro. Nastavak diskusije. zastupnik Kapidžić, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo ovdje smo, dakle imamo ove pakete, sad usvajanja ovih izvještaja, naravno, kasnimo godinu dana, ako mi kasnimo godinu, odnosno vi, vladajuća većina kasnih godinu dana, onda se neke popravke u Vodovodu, deratizacija itd može slobodno da kasni i po tri, četiri godine. Dakle, vi ste eksplicitno odgovorni za vaš mandatni period, odgovorni ste za ovakvo stanje, odgovorni ste zato što premijera nema ovdje, nema ga zapravo nigdje, vi faktički nemate premijera Vlade, dakle, evo, prvi put Vlada radi bez premijera, bez čovjeka koji upravlja ministarstvima i organizuje sve i uvezuje i odgovara imate separatno djelovanje ministara koji su došli na ta mjesta, ovaj potpuno izgubljeni, ne znaju šta se dešava. Spojili ste vašim fiks idejama, spojili ste neka ministarstva koja su ogromna, doveli ste čovjeka koji nije iz Sarajeva, na primjer sad trenutno da se bavi tim ogromnim problemima, sada na kvadrat, predsjedavajućeg Skupštine nema, on se bavi valjda sigurnosti u Kantonu. Dakle, mi treba da pričamo, odnosno vi treba da pričate o odgovornosti ljudi koji ovdje dođu po čitav dan, sjede da bi obrazložili svoj rad. Naravno, i ti ljudi učestvuju u svom tom haosu koji smo dobili, ali ne znači da su samo oni odgovorni, a vi ste opet u dobro nezgodnoj situaciji jer vi treba da usvojite rad, izvještaj o radu preduzeća, a znate da ne valjaju ništa, znate da ima kriminala, da ima užasa, da ništa ne funkcionise, a s druge strane ne možete ni da diskutujete, da kontrirate našim obrazloženjima zato što to ode u nedogled i onda odlučite da šutite, a opet, ako šutite, vrlo je nezgodno zato što ova skupština malte ne ništa ne radi, onda dođete još i šutite. Generalno ste upali u procjep iz kojeg sad ne znate kako da se izvučete, u smislu da to na nešto liči i da vam neko u Kantonu povjeruje, obzirom da su neki povjerovali i dali vam glas. Što se

tiče, to je problematika koju imamo sada, ona je nastala davno ranije, odnosom rada itd i ja tu nemam ne amnestiram nikoga, ali otprilike desetak godina se vi bavite ovim i desetak godina, vi planirate, organizujete preduzeća i imamo izvještaje kakve imamo i ako pogledamo za komunalnu infrastrukturu, tu se OK, u paketu se može gledati Vodovod i kanalizacija, Pokop, Sarajevo-gas, RAD, Park, Toplane i tj. paket, tu možda Tržnice- pijace i svojim radom, a i svojim djelovanjem, nisu toliko povezane, tako da one su mogle biti zasebna tačka, a ne u paketu i da se razmatra, ali ovaj paket jest paket i to je paket zajedničkog djelovanja svih institucija, a one dugo vremena ne djeluju zajednički. Zašto ne djeluju zajednički? Zato što Ministarstvo ne upravlja njima, Zavod za planiranje radi svoj posao, svako za sebe svoj posao radi i to radi u tom pravcu da zapošljava rodbinu, ovaj organizuje vanjske dobavljače, vanjske firme itd i na neki način izvlači pare javne pare u privatne džepove i onda to tako funkcioniše. Tako npr na primjer ću dati, naravno, ne pričam ja onako da izmišljam i da kreiram ovdje nekakvo ovaj stanje da vi ne trebate vladati već sutra, a ne do kraja izbora. Ali zato ću navesti primjer, mi imamo, mi imamo ovaj Javno komunalno poduzeće RAD koje ima 1061 radnika, 1061 radnika, po sistematizacije je 1200, mislim 1230 po sistematizaciji, znači još i fali radnika. U opisu rada Javnog poduzeća RAD je veoma širok opis, ima tu jako dosta posla, ali u tom opisu je i sanacija puteva, čak i ovaj asfaltna baza, sanacija kompletne infrastrukture, izgradnje infrastrukture itd u tom opisu i onda mi iz tog razloga imamo 556 zaposlenih prvog stepena stručne spreme, pa imamo 282 trećeg stepena, 270 IV, 23 - V, 23 VI i 76- VII stepena stručne spreme. E sada, ako to uporedimo sa npr firmom koja je iznijela komplet radove o kojima sam pričao za rekonstrukciju tramvajske pruge koja je na kraju vrijedila blizu 80 000 000 maraka, a vi to krijete, još uvijek, nećete zauvijek kriti, nekad će se otkriti koliko je to stvarno vrijedio i na koji način je izvedeno, ali firma koja je kao podizvođač faktički odradila kompletan posao ima stotinjak radnika, privatna firma, a odnos zaposlenih je bukvalno isti u smislu stručne spreme. Sa stotinjak radnika ta firma je odradila rekonstrukciju kompletne tramvajske pruge i pri tome je istovremeno radila i još pet, šest ili više svojih ugovorenih drugih poslova. Šta hoću da kažem? Hoću da kažem da je tu rekonstrukciju po svemu i tako je zamišljen sistem u Kantonu nekada davno od pametnih ljudi bio da faktički rekonstrukciju tramvajske pruge radi Javno preduzeće RAD sa svojim građevinskim sektorom, kao i bezbroj drugih stvari. Ne, oni rade vrlo ograničene stvari, jedva ovdje da pokrpe ovo žohara i šta ima, a sve ove poslove se plaćaju iz kredita i dižu se cijena troduplo, izađe se na 80 000 000 maraka. Zamislite vi koliko ste vi oštetili na taj način ove građane Sarajeva. Znači, granica štete je nemjerljiva kad se krene po dubini. Druga stvar što je fascinantna, a to sam samo postavio u pitanje, a to je, naravno, za Vodovod i kanalizaciju koja je najdrastičniji primjer tog užasa jel, gdje se ugovara sa podizvođačima kopanje tranšea gdje se polažu cijevi, a sa privatnim podizvođačima, a ima se građevinski sektor i onda se to još ugovara na godinu dana sa izvođačima, pa se onda da se uklopi u budžet to se kopa i zatrpava, pa ponovno kopa da se u knjigama poravna. Međutim, ono što se nije poravnalo u knjigama, to sam postavio pitanje, a to je za 2019. godinu i vaš premijer Forto, inače predsjednik stranke koji je nagrađen visoko, je napravio u tabeli 49 pregled isporučenih 25 miliona, a u tabeli 50. Pregled po kategoriji 40,6 miliona kubika vode. I tu je napravljena podjela na domaćinstva, pojedinačna domaćinstva sa zajedničkim mjerilom i ostali korisnici. Odgovor sam dobio da je to štamparska greška. Štamparska greška na sve tri ove i zbirno dole je samo da vas, kažem nas koštala ravno 30 000 000 maraka koji su nestali. Zašto? Zato što je u tabeli 51. 2019. fakturisano 24 000 000, a gore isporučeno 40,6 i tada je plaćeno 40 miliona za 24,5 milijuna kubika vode. Ako uzmete da je isporučeno 40,6, što nije fakturisano, dolazimo do cifre od 30 000 000 maraka koji su isporučene vode, a nisu fakturisane, nestale, znači neko je ukrao, to je voda koja je po svemu sudeći, onda isporučivana Istočnom Sarajevu, Republici Srpskoj. Kako je moguće da to niko nije istražio i kako je moguće da živimo situaciju gdje je jedan Fadil Novalić za respiratore koji su došli osuđen na 4 godine, gdje je možda napravljena šteta u stotinjak hiljada maraka, ovdje

je 30 000 000 maraka nestalo, ukradeno, dato nekom roba data i možda uzete zato pare, a da niko to nije istražio. Premijer Forto sa resornim ministrom, sa tadašnjim svim uposlenim Vodovod i kanalizacija oni su svi nagrađeni. To je vaša politika. Ja, smiješno je Vibore, ali čovjek je, čovjek je u zatvoru, a možda je na pravdi Boga u zatvoru, vama je smiješno. Ovdje netko 30 000 000 ukro i smije se, pa ne znam ja šta je urađeno, al što ne objasnite, a ne da je obrazloženje štamparska greška na četiri mjesta. Bar recite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Molim vas, vodite računa o vremenu. Isteklo vam je vrijeme.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Dobro, vodite vi računa o parama građana.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja ću se prvenstveno zahvaliti svim direktorima koji su mi ponudili odgovore i nekako želim da samo istaknem i da kažem da sa ove pozicije zaista neću nikada prihvatiti argument da je skupo, odnosno da su potrebna velika materijalna sredstva da se riješi problematika oborinskih fekalne kanalizacione mreže u naseljima u kojem nemamo niti 1 m te oborinske i fekalne kanalizacione mreže. Ja vas molim direktore da napravite plan rješavanja i da krenemo u realizaciju, jer zaista građani to trebaju, a i vi kao odgovorni nekako podrazumijevam da na taj način trebate da pristupite rješavanju te problematike. U razgovoru i sa resornim ministrom par puta dobila sam neku vrstu odgovora ili, evo, ne želim reći obećanja, ali potvrde je da će se uraditi projektna dokumentacija za oborinsku i fekalnu vodu kada su u pitanju naselja Dobroševići, Reljevo i Zabrđe, kao i dio naselja Heroja Sokolja. Ministre zaista, evo i s ovog mjesta i danas i prije sam vas molila, želim da se ova problematika ozbiljno shvati i da u 2024. godini konačno dobijemo bar projektnu dokumentaciju za rješavanje ove velike problematike, pogotovo zato što je ovo mnogostruk problem kada gledamo i sa zdravstvene i sa ekološke, a i sa bilo koje druge strane. Nekako u Budžetu za 2024. godinu, ja sam zaista stekla dojam i analizirala sam stavku za rješavanje vodosnabdijevanja kada je u pitanju problematika na mjestima gdje ona nestaje, odnosno onaj gdje ima, odnosno gdje je neriješena. I evo, s tim u vezi dobila sam i odgovor od strane direktora ViK-a da nema baš preciznu informaciju kada je u pitanju rješavanje vodosnabdijevanja naselja Reljevo, a evo, ja ću vas zamoliti da u planu za 2024. godinu poduzmete sve korake, obzirom da u Budžetu nisam stekla dojam da ima manjak novca za rješavanje ove problematike, jer zaista moramo svi razumjeti građane koji u '24. godini nemaju riješeno ovo osnovno životno pitanje. Molim vas direktore da nekako u planu za 2024. godinu, evo, ja vam zaista stojim na raspolaganju i uvijek sam tu raspoložena za bilo kakvu vrstu koordinacije, da zajedno u korist građana i na radost građana, riješimo ovo veliko pitanje. Ja ću se zaista zahvaliti direktoru Javnog komunalnog preduzeća RAD na odgovorima i nekako ovim putem iskazat ću zadovoljstvo za preuzetu odgovornost pri rješavanju mnogih problematika koje sam inicirala u ovom periodu. S tim u vezi nekako meni najbitniji, mada ih ne mogu razdvojiti jer svi su mi bitni, posebno je pročistač procjednih voda čije rješavanje problematike traje ja mislim više od jednu deceniju i evo, nekako me je jako hrabrilo kada sam čula da direktor je rekao da će biti pozitivno ne opredijeljen, nego da će uzeti se u koštac sa rješavanjem ovog prečistača procjednih voda? Evo još jedanput ja zaista želim da napomenem da se sve te procjedne vode koje se sakupljaju ispuštaju u Lepenički potok, bez prethodnog

tretmana pročišćavanja, a da ukupna količine ispuštene procjene vode u ovom trenutku ja mislim da iznosi od 2,5 do 3 l, prema istraživanjima, po jednom onaj po sekundi. Ono što zaista je pohvalno da ste vi konačno spremni da se uhvatite u koštac sa rješavanjem ovog jednog i zdravstvenog i ekološkog problema i da jednostavno ne smijemo dozvoliti da i dalje sve te netretirane i neprečišćene vode onako teku slobodno u naše vodotoke naših rijeka. Prema Kantonalnom planu zaštite okoliša Kantona Sarajevo za period koji je važio do '22. godine, znači on je istekao krajem '22. godine rekonstrukcija i ponovno puštanje u rad postrojenja za prečišćavanje procjednih voda zahtjeva ispunjavanje određenih preduvjeta, kao i recipijenta, to je jako bitno i razmatranje sastava, broja i količine i tehničkih procjednih voda i definisanje problema vezanih za izbor adekvatne tehnologije. Šta želim reći? Pa da jednostavno do sada i nije baš izabrana najbolja, odnosno najadekvatnija tehnologija i da nije odgovaralo onim procjednim vodama. I ne mogu reći kvalitetu, nego materijama koje se nalaze u toj procjednoj vodi sa trupa deponije. Ono što je evidentno i u izvještaju za 2022. godinu, jeste problem rješavanja mulja i problematika sa prostorom za skladištenje mulje izražena je u izvještaju, a evo, vidimo da je i u 2024. godini ona i sad neriješena, a prema jednoj studiji izvodljivosti za tretman mulja sa postrojenja za preradu otpadnih voda u Butilama jedna od opcija jeste spaljivanje osušenog mulja u cementarama. Tu imamo na raspolaganju dvije cementare, Kakanj i Lukavac, međutim tvornica cementa Kakanj nema dozvolu za spaljivanje mulja iz postrojenje za preradu otpadnih voda, međutim fabrika cementa Lukavac posjeduje okolinsku dozvolu za spaljivanje mulja. I evo, tu je jedno možda od mogućih rješenja, pa vas molim da i to uzmete u razmatranje.

Prema svim prognozama, nekako ću sad osvrt napraviti na deponiju Smiljeviće obzirom da ne postoji moment, čini mi se i kada su u tački dnevnog reda vezane za ovu tematiku, a da ja neću govoriti o tome, niti vrijeme niti mjesto, jer netko sam zaista koji je stajao na strani građana 2016. godine i stajat ću uvijek jer i sama živim u tom obuhvatu i moja djeca žive tu i moje komšije i nikad u životu neću biti na drugoj strani već ću biti na strani zaštite zdravlja građana kada je u pitanju rješavanje problematike na deponiji Smiljevići. Nekako prema svim prognozama čini mi se da je vijek postojećeg Regionalnog centra upravljanja otpadom Smiljević maksimalno nekih 8 godina, a zaista ono što želim istaći jeste da niti jedan regulacioni plan u svojim obuhvatima nema predviđenu novu lokaciju za formiranje nove plohe za odlaganja otpada. To je jako bitno i nekako prečesto čujem u javnost da se ona negdje treba premjestiti, izmjestiti bilo šta drugo, a evo, ja zaista želim da se nekako na pravi način izjasnimo prema tom problemu, pa da vidimo da li je moguće i, ako nije moguće, koji su to koraci koji će nas eventualno dovesti do neke vizije, nove te moguće plohe mjesta ili bilo čega da ima i sa pravne strane osnova i sa svih ostalih strana koje zaista predviđaju ona odlaganja otpada. Ono što zaista opet želim istaći jeste da Kanton Sarajevo ima pa negdje oko 500 000 građana, a u toku jednog dana na Regionalnom centru upravljanja otpadom Smiljevići odloži se približno 500 tona otpada, ponedjeljkom, ove količine su i do 700 tona. Ove količine jako su velike, a najurgentnije čini mi se da je neophodno da se smanji količina tog otpada koji će se na deponiju zapravo i odlagati. Zašto? Pa zato što nemamo alternativnu lokaciju za odlaganje otpada i zato što nam je ovo trenutna i jedina lokacija i moramo nekako se baviti suštinski njom. A onako kako je direktor RAD-a naglasio, prema trenutnoj strategiji, čini mi se kako je rekao, do '30-te godine planirano je da smanjite količinu odlaganja otpada za 50 %. Ja mislim da je ovo suštinski najbitnije za Regionalni centar upravljanja otpadom Smiljevići i ono što je jako bitno od strane građana i nas jeste promjena odnosa prema otpadu i opet ću naglasiti da otpad nije teret, već resurs. Analizom mješovitog otpada na Regionalnom centru upravljanje otpadom Smiljevići izgleda ovako: u odnosu na trenutno stanje prikupljanja otpada postoji potencijal za prikupljanje i recikliranje oko 33 000 tona papira, stakla, plastike na godišnjem nivou u Kantonu Sarajevo i to čini nekih 20 % od ukupne količine otpada koji je zastupljen na Regionalnom centru upravljanja otpadom Smiljevići. Zastupljenost bio otpada u ukupnom

miješanom komunalnom otpadu trenutno po analizama iznosi 20 %. To nam govori da je jako bitno da imamo strategiju mehaničko-biološke obrade, biološke opcije i mehaničke korake, znači i vi ste u vašoj strategiji, čini mi se, naglasili da je jako bitno da se i na taj način opredijelimo ka odnosu prema otpadu, prvenstveno mislim da nam je za sve to neophodna projektna dokumentacija, dobijanje neophodnih dozvola za izgradnju kompostane kao jednog od rješenja i kao nabavka neophodne opreme za rad ili anaerobne digestije za proizvodnju metana. I ono što želim istaći.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnice, vrijeme.

Elza Gaković (zastupnica)

U drugoj ću diskusiji, hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća, a pozdravljam ovdje prisutne i građane koji imaju strpljenja da prate naš rad. Nisam htio prekidati kolege prilikom iznošenja pogrešnog navoda da kasnimo godinu dana sa usvajanjem, odnosno sa stavljanjem na dnevni red ovih izvještaja, s obzirom i evo, podsjetit ću da se radi o izvještajima i dnevnom redu koji usvojen na 11. Redovnoj sjednici koja je počela 15.11.2023. godine. To što nama sjednice traju na način da imamo četiri, pet nastavaka, govori dijelom i o tome da zaposlenici ozbiljno doživljavaju ove teme, a dijelom je to rezultat i vratolomija sa zloupotrebom Poslovnika. Mi smo i prilikom ovih diskusija i prilikom postavljanja pitanja, kao i za sve druge oblasti o kojima diskutujemo slušali navode o navodnom kriminalu, o direktorima koji isplaćuju stimulacije radnicima, pa onda da ti radnici dio stimulacija i moraju da im vrate, o familijarnom zapošljavanju, o lažnim diplomama itd. S obzirom da se radi o veoma ozbiljnim optužbama, ja ću podsjetiti zastupnike da ukoliko ne prijavite krivično djelo za koje znate da se desilo po Krivičnom zakonu, i sami postajete saučesnik takvog krivičnog djela, te ih pozivam da, ukoliko imaju saznanja, prijave takva djela nadležnim institucijama. Također, pozivam i radnike da se ohrabre i da prijave ukoliko takva djela postoje. Na taj način jedino se može popraviti sistem.

Čuli smo i nije tajna da se već dugo godina većina ovih javnih preduzeća uništava i mnogo je dokaza da se zaista radi o dugogodišnjem procesu. Jedan logični dokaz između ostalog je da ukoliko imate dvadesetak ljudi iz jedne familije, u nekoj firmi, a čitali smo u medijima, u medijima prije nekoliko godina da ima i takvih pojava, ako imate i tri generacije u istoj toj firmi da radi istovremeno nekako, trebalo je i godina da se sve to pozapošljava. Također, čuli smo nekoliko puta i termin redukcija, a znamo da taj termin nije izmišljen tek prije dvije, tri godine i da su redukcije vode, da je naš grad poznat između ostalog i po tim redukcijama, ne samo u Starom Gradu, koji, možda najpoznatiji po tome, već i u nekim drugim opštinama, evo, sjetimo se prije pet, šest godina, kada ih je bilo jako mnogo. To što su u to doba u nekim od ovih preduzeća upravljali SDA-ovi kadrovi koji više nisu u SDA-u, sada su u nekoj drugoj stranci, uopće ne amnestira tu stranku, odnosno ne mijenja činjenicu da je SDA u tom periodu i još dugo godina prije toga upravljala jednim dijelom tih preduzeća. Kada su u pitanju ova preduzeća, s obzirom da smo dosta čuli o problemima, prije svega u Firmi Vodovod i kanalizacija, radi se o jednoj veoma kompleksnoj firmi i ja imam različitih informacija o stanju u toj firmi, ali evo, ja ću se više bazirati na komunalnu čistoću koja je pored ovog vodosnabdijevanja možda i druga najinteresantnija tema građanima Sarajeva. Javno je

mnijenje da naš grad nije dovoljno čist, a navika je ljudski, jednostavno da uvijek za nešto takvo ili za prljav grad prije svega krivite vlast i krivite određeno javno preduzeće i, naravno, s pravom rukovodstva takvih preduzeća i vlast jer su preuzeli odgovornost i zbog toga i trebaju preuzeti dio krivice. Najmanje su svakako krivi radnici, posebno kada je u pitanju komunalna čistoća, zato što znamo koliko su teški uslovi rada ljudi koji se, na primjer, bavi odvozom smeća. Ali smo odgovorni i mi kao građani. Nisam slučajno postavio u pitanju u vezi sa naplatom usluga, u vezi sa stepenom te naplate, u vezi sa problemima na koje u tom kontekstu, neka od ovih poduzeća, nailaze i prije svega mislim na Toplane, RAD i ViK, već zbog toga što za vrijeme jedne diskusije na istu ovu temu u stvarima temu komunalne čistoće u Općinskom vijeću Ilidža prije nekoliko godina, slušao sam kritike od strane nekoliko vijećnika kada je u pitanju komunalna čistoća i odvoz smeća, da bih dobio poruku, kako neki od kolega vole se pohvaliti da dobiju poruku, dobijamo i mi poruke građana, da bi dobio poruku da ću u narednim danima dobiti na mail podatak ko od vijećnika plaća odvoz smeća, a ko ne. Frapirao sam se kada sam saznao da 11 od tada 35 vijećnika ne plaća tu uslugu i upravo među tih 11 se nalaze ova dvojica, trojica koji su najžešće kritikovali rad tog preduzeća. U tom smislu ja sugerisem ovim javnim preduzećima koja imaju najviše problema sa naplatom da naprave neku vrstu javnog registra najvećih dužnika, prije svega mislim na dužnike koji su vlasnici privrednih objekata, hotela itd, svi se sjećamo onog poznatog dužnika, hotelijera sa Ilidže, i da tu obznane, isto kao što smo donijeli zakon da obznanimo primanja svih nas ovdje, tako isto možemo tako isto možemo odlučiti i to nije nikakav lični podatak čije objavljivanje je zabranjeno i objaviti te najveće dužnike. Mislim da ćemo na taj način popraviti naplatu, pomoći rad preduzeća kojima smo osnivači a i uradit ćemo nešto pravedno, jer više sam se puta osvjedočio da su često najglasniji oni koji uopće ne plaćaju tu uslugu, a ukoliko vam neko odvozi smeće, mislim da ono najmanje što možete uraditi je se da platiti tih 7, 8 maraka. U tom kontekstu još jedna sugestija koja će popraviti naplatu jeste što više forsiranja uvođenja tzv dvolinijskog odvoza otpada, posebno kada su u pitanju ovi dijelovi grada, poput Ilidže i dijela Novog Grada i Starog Grada, gdje imamo puno ovih individualnih objekata stanovanja, gdje treba promijeniti onaj koncept zajedničkih velikih kontejnera, odnosno posuda za odlaganje otpada, a na način da domaćinstva dobiju žutu i crnu kantu i da budu na taj način preuzmu veću odgovornost za čistoću zato što one samim tim veća kada tu kantu držite u svojoj avliji, a ne kada dvadesetak kuća koristi tri, četiri kontejnera. To se ne može raditi kada su u pitanju veliki stambeni objekti, ali kod individualnih može. I to se pokazalo kao jedan dobar koncept koji povećava i naplatu i povećava odgovornost građana kada je u pitanju njihova uloga u očuvanju okoline. Spominjali, spominjala su ovdje i uloga opština, njihova eventualna pomoć u radu ovih preduzeća. Opštine ne mogu biti amnestirane iz ovog procesa, kako kantoni pomažu opštinama na različite načine i opštine mogu pomagati javna preduzeća. U tom kontekstu ja bih pohvalio rukovodstvo Pokopa sa kojim smo za vrijeme dok sam radio u Opštini Ilidža imali dobru saradnju i koji su bili proaktivni za razliku svojih prethodnika i dolazili su sa ponudama u Opštinu Ilidža, povećali taj iznos koji je inače Opština Ilidža uplaćivala tom preduzeću. Za pohvalu je što istu saradnju imaju sa Ministarstvom saobraćaja, pa nam je sada oko pruge i na stanicama čišće nego što je bilo. To se zove proaktivnost. Mi smo ovdje slušali o nedostatku varioca, a ja ću vam dati jedan podatak koji slučajno znam, s obzirom da moj dobar prijatelj je imao potrebu za variocima, pa me zamolio da provjerim u Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo da li ih ima na Birou za zapošljavanje i dobio sam odgovor da zaista ni jedan varioc ne postoji u evidenciji nezaposlenih osoba u Kantonu Sarajevo, međutim, to nije dovoljno kvalitetno opravdanje za nepostojanje takvih radnika u ViK-u. Postoje oni radnici koji se mogu prekvalificirati, a postoje i proaktivan odnos prema tom problemu na način da se sa Biroa povuče određeni broj radnika i da se prekvalikuju da im se uplate obuke i da se od njih se od njih, da kažem, proizvedu potrebni varioci koji jesu zaista veoma potrebni ovoj firmi, s obzirom na dio njihovog posla koji se zove otklanjanje kvarova. Kada su u pitanju uslovi rada, malo

prije sam spominjao, mnogim radnicima iz ovih poduzeća uslovi rada su zaista teški, prije svega mislim na radnike RAD-a, Parka i Vodovoda i zbog toga je veoma sve manji i manji interes građana, nezaposlenih ljudi da se zapošljavaju u tim firmama. Postoji ona fama kako svi žele u javne firme, itd. Žele, ali možda na neka rukovodeća mjesta ili u administraciju. Međutim, onaj ko ne mora baš i ne trči da bude komunalni redar, vozač pauka i slično, znajući na kakve probleme nailaze prilikom svog rada, neverbalne, na verbalne, na verbalne uvrede, na fizičke nasrtaje, posebno tu mislim na komunalne redare, tzv Eko inspektore i na vozače takvih, popularno nazvanih pauk kamiona, kojih inače imamo samo dva u Kantonu Sarajevo koja su ispravna, a zamislite koliki je Kanton Sarajevo i kolika je velika potreba, kako za tim vozačima, tako i za vozilima koja će obavljati tu djelatnost, ne samo zbog neodgovornih građana koji parkiraju u centru grada po trotoarima, kada idu u prodavnicu da kupe tašnicu, već i zbog jednog problema na koji KP RAD nailazi, a to je da često neodgovorni građani parkiraju i pored posuda za odlaganje otpadate, te iz tog razloga kamion za odvoz otpada ne može da priđe tim kontejnerima. Govorit ću u ime Klub. Još jedan od problema na koji nailaze radnici u konkretno u Parku i u RAD-u, a radi se o komunalnim redarima koji ih je pedesetak ukupno, jeste što, bez obzira na njihov efektivan rad, bez obzira što oni naprave službene zabilješke i zapisnike, oni nemaju povratnu informaciju od Uprave je za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo kako je završio taj predmet, zbog čega i oni sumnjaju, s obzirom da im se dešavaju povratnici u djelo za koje su napravili službenu zabilješku, oni sumnjaju da neko u Upravi ili nema vremena, ali uglavnom ne obradi određeni predmet u smislu određivanja sankcije, te taj predmet zastari. Potrebna je veća sinergija, bolja saradnja između Uprave za inspekcijske poslove i komunalnih redara, odnosno najpotrebnije da se konačno realizuje SDP-ova inicijativa o formiranju komunalne policije ili, ukoliko ni to nije moguće, da izmjenama određenih zakonskih odredaba damo veće ovlasti, eko policajcima i na neki način im omogućimo da i oni sami mogu pisati prekršajne naloge na terenu. I još jedan od većih problema koji negativno utiče na komunalnu higijenu, a dijelom su krive opštine u Kantonu Sarajevo, i to sve opštine, a znam dobro koliko je kriva bivša administracija Opštine Ilidža, a reći ću vam primjer, evo da samo Tibra poznata poznati stambeni kompleks preko 100 kontejnera duguje koji je treba po zakoniku kupiti. Znači kada neki investitor gradi neku zgradu, odredi mu se iz opštine s obzirom na formulu koliko mora kupiti kontejnera, odnosno posuda za otpad. Ukoliko to ne uradi, onda ne mogu dobiti upotrebnu dozvolu itd. Međutim, gimnastikom po kojoj je naše društvo poznato, oni dobiju te dozvole, ali ne zadovolje tu obavezu u smislu kupovine tih posuda. To su problemi za koje znam iz iskustva i koje su iskomunicirali komunalni redari sa mnom. Znači to je još jedan od problema. I tu, trebali su direktori to i izraziti prilikom svojih, prilikom odgovora na pitanje jer je bilo i pitanje da nam kažu koji su najveći problemi na koje nailaze. Evo, s obzirom da imam još samo 15 sekundi, zahval ću se na datom prostoru.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Zastupnica Hodžić. Izvinjavam se kolega Zahiragiću, vidjela sam vas maloprije, zaboravila sam. Replika zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zaboravni ste kolegice Pekić. Vjerojatno ste umorni cijeli dan ste umjesto kolege Okerića. On se još ne udostojio da siđe na sjednicu i čestitam na tome. Pa kolegi Avdiću imam dvije stvari replicirati: prvu koja je nekako bila nedovoljno određena, pa čak i neodrediva, kazao je da ovi najglasniji obično ne plaćaju vodu, misleći vjerojatno da mi iz SDA ne plaćamo vodu, praveći aluziju sa situacijom na Ilidži, ja vjerojatno pretpostavljam na koga je on mislio, ali mi sa tim ljudima nemamo apsolutno ništa, gospodine Avdiću. Ima npr i zastupnika i ljudi u političkoj

sceni koji sa 2 % alkohola u krvi budu zaustavljeni pa ne plate ni jednu kaznu. Zato također imamo dokaze, ali to nije baš tema za skupštinske govornice, barem ne u prijateljskom, nekom duhu koji trudimo se da održimo. I ono što me možda najviše isfrustriralo, što uporno vi lokalizirate Skupštinu, vraćate se ne Ilidžu, spominjete bivšu administraciju, pa samo za vašu informaciju, da vas podsjetim da je aktuelni načelnik, vaš načelnik, gospodin Nermin Muzur, bio dio tog establišmenta na Ilidži ranijeg, kao šef Kluba vijećnika SDA-a, koja je tada sve te regulacione planove usvajala. Dakle, na Ilidži postoji kontinuitet vlasti kada je ta lokalna zajednica u pitanju. Aktuelni načelnik je pripreman na tu funkciju i mislim da je imao i podršku ranijeg načelnika čak u kampanji. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić odgovor na repliku pa idemo dalje.

Samir Avdić (zastupnik)

Ne znam zašto se kolega našao prozvanim kada sam rekao da neki od najglasnijih ne ispunjavaju svoju obvezu plaćanja zato što sam i dao primjer, možda nije čuo s obzirom da nije bio tu, nego u hodniku, ali neko mu je ovaj vjerojatno poslije prenio moju diskusiju. Ja sam dao konkretan primjer, ovaj da se to desilo prilikom diskusije u Opštinskom vijeću Ilidža i nisam uopće aludirao ni na koga iz ove prostorije, s obzirom da nemamo te podatke, ali bi ih mogli imati ukoliko budu javno objavljeni. A kada je u pitanju bivša administracija u Opštini Ilidža i ko je kada bio u to doba, pretpostavljam da je kolega, također, tada bio član te iste stranke i ja znam da ja nisam bio. Ne lokaliziram, već samo prenosim ne kao svoja iskustva iz vremena kada sam politički djelovao u toj Opštini. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Kapidžić, pretpostavljam replika kolegi Avdiću. Zahiragiću? Izvolite, replika.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

A vezano za kolegu Avdića, dakle, kolega Avdić je rekao da obično najglasniji, najglasniji ne plaćaju komunalne usluge. Mi možda koji se razumijemo, znamo u kojem pravcu je to djelovao, ali sam htio reći ovaj gospodinu Zahiragiću da sam ja pažljivo slušao 15 minuta izlaganje kolege Avdića, međutim nisam ništa čuo, što znači da kolega Avdić plaća komunalne usluge zato što se ne čuje kad izlaže i bukvalno provjeravam da li je zaspao. Dajte malo energije da čujemo nije to vezano za plaćanje. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Žao mi je što kolega nije čuo, a mislim nisam se njemu direktno ni obraćao, s obzirom da najveći dio moje diskusije su bili konkretne sugestije upućeni prema direktorima javnih preduzeća. Nadam se da su me oni čuli i da će neke od tih sugestija i uvažiti. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hodžić prva diskusija, izvolite.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja sam postavila nekoliko pitanja i direktoru ViK-a i direktoru Toplana, ali evo, direktor ViK-a potrudio se da nađe odgovore i ovih komunalnih preduzeća u okruženju. Evo, zahvaljujem se na tome. Ja ću danas malo više govoriti o Toplanama, mislim da zaslužuju malo više je pažnje obzirom na poruke i mailove koje sam dobila u vezi problema koje građani imaju s ovim preduzećem u vezi naplate usluga, u vezi isporuke usluga u vezi opskrbljivanja toplotnom ovaj energijom potrošače Kantona Sarajevom. Pitanja sam postavila onako kako su mi dolazila na viber ili na mail, pitala sam koliko potrošač je isključenih na jednocijevnom, a koliko na dvocijevnom sistemu, koliko potrošača je ukupno isključeno, i koji plaćaju i koji ne plaćaju, koji su dužnici, pa su građani komentarisali da je lakše je ovaj da se isključe sa sistema kada su dužni, mada ni to nije slučaj evo, imamo poslije toga mi se javilo mnogo, mnogo građana, korisnika usluga Toplana koji se ne mogu isključiti. To je nemoguća misija, barem u ovom zadnjem periodu. Direktor je dao odgovor za 2022. godinu da je bilo oko 700 zahtjeva i da je samo jedan korisnik koji je predao zahtjev isključen sa sistema. Mi smo na portalima uspjeli naći da je to bilo 5 korisnika. Bilo kako bilo, komisija koja je odlučivala i ko je odlučivao o tome upoređujući te podatke sa godinom 2019, ja mislim da ima podatke, gdje je isključeno 1200 korisnika. I pitala sam da li se zakon mijenjao, da li se ugovorili mijenjali od rata, pa na ovamo. U biti, sve je ostalo isto, ali rad određenih uprava i rukovodilaca i komisija nije isti, pa evo u najmanju ruku kada predate 700 zahtjeva, a odobri se 1, treba tražiti kontrolu zašto je to tako, da li je stvarno to tako ili ima nekih propusta u procedurama, toliko građani traže da mi uradimo za njih. Eto, koliko sam ja uspjela da saznamo. Od direktora smo čuli da se neće raspisivati javni poziv, za koliko sam razumjela, za ugrađivanje individualnih mjerača. I to je jedan od problema. Za ugradnju individualnih mjerača za jednocijevni sistem javni poziv je bio već tri puta objavljen, ali građani se žale da nisu adekvatno objavljeni javni pozivi na način da ne može baš svako da vidi javni poziv, nije korektno od nekoga ko ima 70 i više godina, očekivati da oglas nađe na web stranici. Zašto se nije komuniciralo sa upraviteljima? Kome je u interesu da se prijavi što manji broj korisnika? Možda zbog toga što su računi skoro duplo manji u stanovima gdje su individualni mjerači ugrađeni. Imamo podatke koji su im također dostavljeni, gdje se za istu kvadraturu stana oni koji imaju ugrađene uređaje plate oko 80 KM mjesečno, dok oni koji nemaju i kojima je se cijena obračunava po kvadratima, plaćaju oko 140 KM, skoro pa duplo i to je samo jedan od primjera. Vjerojatno je to i ključni razlog zbog kojeg građani ne bi posezali za isključenjem sa Toplanama da se povede malo više računa i promocije i udovolji zahtjevima građana koji traži ovu vrstu usluge. Ja mislim da bi ovo bio strateški, strateški da bi ovo bila strateški važna odluka Kantona Sarajeva da korisnici koji su priključeni na Toplane imaju mjerač za stvarno mjerenje utroška. E sad ovdje za stvarno mjerenje utroška imamo ratne i vojne invalide koji imaju možda 500 KM primanja i njima je zaista mnogo da plaćaju na kvadraturu 150 - 140 maraka mjesečno za površinu stana. Kada bi se individualni mjerači ugradili barem njima ili po nekim kategorijama krenuli redom, oni smatraju da bi te usluge duplo manje plaćali, da bi u neku ruku tu bilo prihvatljivo i rentabilno za njih i da bi nešto ostalo i za lijekove i za ostale potrepštine koje njima trebaju. No, međutim, nema do sada nije ovaj niko iznio takav prijedlog, barem da s njima udovolji tim zahtjevima, pa kasnije u kategorijama stanovništva, kako bi donijeli neki plan za ugradnju toga. Kada građani podnesu u zahtjev za isključenje, Toplane u sve većem broju odbijaju takve zahtjeve kao neosnovane, gdje komisija u obrazloženju navodi da ne postoje tehnički uslovi pozivajući se na član 22 stav 2, član 16, stav 3, ali kada pogledamo član 53 i 57, Toplane su dužne da isključe dužnike i one građane koji ne zaključe, odnosno ne potpišu ugovor. Direktor nam je rekao ovdje da u okruženju, u zamljama u okruženju, nije se moguće isključiti sa ovog sistema, ali ja podsjećam direktora da i mi imamo važeći zakon i važeći ugovore i ako tu upiše član zakona, znači ne možemo tražiti opravdanje zemljama u okruženju koje vjerojatno nemaju ovaj član zakona u ugovorima i u zakonu važećim zakonima.

Postavlja se pitanje da li komisija Toplana objektivno cijeni sve relevantne činjenice, jer skoro svaki odbijeni zahtjev od strane komisije, a kojeg građani tuže i angažuju sudskog vještaka odgovarajuće struke uglavnom, građani dobiju spor. Ko plaća troškove takvih promašaja? Članovi komisije sigurno ne plaćaju ovakve troškove. Postavlja se pitanje zašto u Toplanama izbjegavaju da pozivaju ovlaštene sudske vještake odgovarajuće struke? Ja mislim da su ti ljudi, ako su sudski odabrani, da vještače to da se takav nalaz i mišljenje mora prihvatiti, to je naš sud ili ne prihvatate odluke suda. I to je jedno jako, jako, jako bitno pitanje. Građani pitaju zašto se ti nalazi i pozivanje ovlaštenih sudskih vještaka da procijene stvarno stanje odbijaju i cijeni se mišljenje samo komisije. Zbog sve većeg broja žalbi i sve većeg broja zahtjeva za isključenje sa Toplana Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, u postupku pokrenutom po zaključku u novembru 2017.godine protiv privrednog subjekta Kantonalno javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplotne energije Toplane Sarajevo, doo Sarajevo, radi utvrđivanja postojanja zabranjenog dominantnog položaja u smislu člana. 10. Stav 2. Tačka, b i d Zakona o konkurenciji i protiv Vlade Kantona Sarajevo radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma u smislu člana 4. Stav 1. Tačka b i e) na 30. sjednici održanoj u Junu '18. godini donijelo Rješenje u kojem se utvrđuje da je privredni subjekt KJKP Toplane Sarajevo doo zlopotrijebio dominantan položaj na tržištu isporuke toplotne energije u Kantonu Sarajevo primjenom odredbi tarifnog sistema KJKP Toplane doo Sarajevo sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije Službene novine Kantona Sarajevo 34/16 koji se odnose na plaćanje fiksnih troškova korisnika isključenih iz toplifikacijskog sistema, što predstavlja uslovljavanje drugoj strani da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi nemaju veze s predmetom sporazuma, te ograničavanje tržišta na štetu potrošača. U skladu sa odredbama člana 10. Stav 2. Tačka b i d) Zakona o konkurenciji. Pod 2. nalaž je Privrednom subjektu KJKP Toplane Sarajevo doo da u roku 30 dana od dana prijema ovog rješenja uskladi odredbe tarifnog sistema KJKP Toplane doo s metodologijom obračuna isporučene toplotne energije, Službene novine 34/ 16 koje se odnosi na plaćanje fiksnih troškova korisnika, isključenih iz toplifikacijskog sistema na način da prestane sa naplatom istih, te da dostavi dokaze o izvršenju. I nakon. I izričaj za novčana kazna Toplanama u visini od 54 000 KM. Pod 3. Utvrđuje da Vlada Kantona Sarajeva donošenjem Odluke o usvajanju tarifnog sistema davaoca usluge KJKP Toplane doo Sarajeva, Službene novine 34/16, u dijelu koji se odnosi na primjenu odredbi tarifnog sistema KJKP Toplane sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije kojim se vrši naplata fiksnih troškova korisnika isključenih iz toplifikacijskog sistema, pričinila zabranjeni sporazum u smislu člana 4 sastava 1. Tačka b i e) Zakona o konkurenciji po 4. Odluka o usvajanju tarifnog sistema davaoca usluga KJKP Toplane Sarajevo, "Službene novine 34/ 16 u dijelu koji se odnosi na primjenu odredbi tarifnog sistema KJKP Toplane Sarajevo sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije kojim se vrši naplata fiksnih troškova korisnika isključenih iz toplifikacijskog sistema u skladu sa članom 4. Stav 2. Zakona o konkurenciji je ništavna. Pod 5. Vladi Kantona Sarajevo naloženo je da u roku od 60 dana prijemom ovog rješenja usvoji izmijenjeni tekst tarifnog sistema Toplana doo Sarajevo sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije. U dijelu koji se odnosi na plaćanje fiksnih troškova korisnika isključenih iz toplifikacijskog sistema na način da se prestane sa naplatom istih, te da dostavi dokaze o izvršenju. Također je izrečena novčana kazna 150 000 KM. U obrazloženju rješenja se navode sljedeće bitne utvrđene činjenice da je Konkurencijsko vijeće utvrdilo kako je KJKP Toplane Sarajevo doo povrijedilo odredbe Zakona o konkurenciji zlopotrebom dominantnog položaja člana. 10. Stav 2. Tačka b) koja se odnosi na ograničavanje proizvodnje tržišta ili tehničkog razvoja, na štetu potrošača i prema tački d) koja se odnosi na zaključivanje sporazuma kojim se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma. Na način da je ispostavila račune za fiksne troškove isporuke toplotne energije korisnicima koji su isključeni s toplifikacijskog sistema, da je konkurencijsko

vijeće utvrdilo kako Vlada Kantona Sarajevo Odlukom usvajanja tarifnog sistema davaocima usluga počinila zabranjeni sporazum iz člana 4. Stav 1 tačke b i e) Zakona o konkurenciji, čime je izvršila ograničavanje i kontrolu proizvodnje tržišta, tehničkog razvoja i ulaganja, kao i uslovlila da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili običajima o trgovini nisu u vezi s predmetom sporazuma. Postupajući po Odluci Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine, Vlada Kantona Sarajevo je na 137. sjednici u osmom mjesecu 2018. godine donijela Odluku o usvajanju izmjena tarifnog sistema Toplana sa metodologijom obračuna isporučene toplotne energije koju, prema kazivanju građana ovog Kantona Toplane doo primjenjuju parcijalno, ne poštujući načelo ravnopravnosti, na način da i dalje nameću obavezu plaćanja fiksnih troškova određenim licima koji su isključeni iz toplifikacijskog sistema, što predstavlja uslovljavanje drugoj strani da prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi nemaju veze s predmetom sporazuma, te ograničavaju tržišta na štetu potrošača u skladu sa odredbama člana. 10. stav 2. tačke b) i d) Zakona o konkurenciji. I pored svega navedenom u Rješenju Konkurencijskog vijeća problem je itekako prisutan, tako da građani svoje žalbe šalju ombudsmanima, nakon čega je održan sastanak 7. 6. '23.godine, gdje je prisustvovala uprava preduzeća Toplane, predstavnici Institucije Ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini i dopredsjedavajuća Kristić. Razlog za održavanje sastanka su žalbe korisnika centralnog grijanja, a koje se mogu podijeliti na tri segmenta: pod 1. Kvalitet isporuče toplotne energije, pod 2. Povećanja cijene usluge, pod 3. Zahtjevi korisnika za isključenje sa centralnog grijanja. Najveći broj prigovora korisnika se odnosio upravo na objašnjenje nemogućnosti isključenja sa sistema centralnog grijanja. Otprilike oko 600 korisnika je u tom periodu tražilo isključenje sa centralnog grijanja. Zaključak svih učesnika na sastanku je bio donošenje pravilnika kojim će se detaljno regulisati isporuka toplotne energije, a u sklopu toga i precizirati uslovi isključenja korisnika sa sistema centralnog grijanja. U kojoj je fazi realizacija ovog zaključka, ja vas molim da nas izvijestite u pisanoj formi. Doslovno imamo tri kategorije korisnika.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Koji kolegica vrijeme vam je isteklo u ime Kluba 15 minuta.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem, javit ću se u drugoj diskusiji. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Kalem.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Obzirom da se prvi put javljam selam i lijep pozdrav svima vama i gledaocima pored malih ekrana. Evo, danas diskutujemo o kantonalnim javnim komunalnim preduzećima u Kantonu Sarajevo. Čuo sam svakakvih stvari. Sve to nešto izgleda bajno, krasno, maštovito, i sami izvještaji lijepo uređeni, prored, pa ista slova itd, čisto urađeno, al međutim u Kantonu Sarajevo po pitanju komunalne čistoće ništa nije dobro. Ne odvozi se smeće na vrijeme. Nemamo redovnu distribuciju vode. Nemamo adekvatno, da tako kažem rasvjetu na području Kantona Sarajevo dosta lampi ne radi. Uglavnom, ovo je odraz i slika i prilika, a svega ovoga što se danas radi u Kantonu Sarajevo. Nisam mislio da ulazim u nekakve diskusije i rasprave, ali morat ću se referisati na par stvari koje su spomenule kolege iz Skupštine Kantona Sarajevo, a svakako uvest ću jednu novinu u svom samom izlaganju, a tiče se obzirom da pojedine službe unutar ovih javnih kantonalnih komunalnih preduzeća, pogotovo operateri tamo na telefonima, kada građani prijavljuju određene probleme, često se referiraišu

na dio gdje kažu, a to nije do nas, to je, kaže, u nadležnosti opštine općine, odnosno to je njihov dio posla, njih trebate prvo kontaktirati. To je čista neistina. Ni jedna općina na području Kantona Sarajevo nema u nadležnosti odvoz smeća, održavanje rasvjete, javni prijevoz, da ne nabrajam. Uglavnom, svidjela mi se konstatacija direktora RAD-a gospodina Salamovića dvo linijski otpad. Gospodski način odvoza otpada. Općinski načelnik u Hadžićima i općina Hadžići već godinama propagiraju ovako nešto zajedno sa KJKP RAD-om i uvijek smo spremni za bilo kakvu suradnju. Na kraju krajeva, da olakšamo i građanima samo prikupljanje smeća, a i da se na kraju definišu one lokacije gdje počesto građani Kantona Sarajevo guraju te iste kontejnere, odnosno posude za odvoz smeća pored mezarja, na raskrsnice, pa se prave one neke improvizovane niše za odlaganje istih, odnosno postavljanje fiksno istih itd itd. Mi ćemo i dalje insistirati, međutim, u zadnje vrijeme primijetili smo da i odvoz takvog smeća, dvolinijskog smeća ima izuzetno problema. Ja imam informaciju da je to pretežno zbog nedovoljnog broja vozila da voze takav tip otpada na deponiju, jel. Vi imate, evo, imam informaciju, imate 45 autosmećara, recimo sa 30. 12. 23. - 30 njih je bilo nešto na opravci, a nešto od njih van službe. Kolega Avdić se referirao na jedan dio, a tiče se da općine ne mogu biti amnestirane. Ja sam maloprije naveo mi smo uvijek spremni, odnosno općina Hadžići i druge općine sigurno su spremne da sufinanciraju ovakav vid nabavke materijala, odnosno sredstava kako bi se građanima olakšao bilo koji segment o kojem mi danas pričamo. Uvijek su se kupovale kante, kontejneri, rezervni dijelovi, sredstva za rad, gradila se rasvjeta i graditi će se ono što je u nadležnosti općine bilo koje. Ja imam jednu, da tako kažem, jednu obavezu, obzirom da sam napomenuo da se ne održava javna rasvjeta u Kantonu Sarajevo, bit ću, tako da kažem, maksimalno korektan, pročitat ću par, ovdje imam par stotina prijava građana po broju stuba, u kojoj se mjesnoj zajednici nalazi i ulici koja se nalazi, koji trenutno nisu u funkciji. Ja ću ovo dostaviti u službu kod gospođe sekretarke, kod sekretara Skupštine, ja se nadam da ćete vi njima ovo proslijediti da napokon riješimo ove probleme, a pogotovo one probleme sa rasvjetom oko škola gdje se kreću naša djeca. Nisu samo ovo ti problemi koji su se nagomilali godinama, da tako kažem, ni u općini Hadžići, ni na općini Ilidža, ni drugim općinama na području Kantona Sarajevo, generalni problem još uvijek je i sa prijevozom, nema dovoljno vozila, ne voze se školska djeca, roditelji moraju da istu tu djecu prebacaju, pogotovo kada je kiša, snijeg prebacaju do jel destinacije, od tačke A do tačke B, odnosno od kuće do škole i opet su u obavezi da ih vraćaju znači, svojim kućama. Ja vas iskreno molim da poradite na ovim problemima, jer ovo se sve se ovo tiče naših građana, a mi smo ovdje na kraju krajeva u službi građana i moramo zastupati njihove interese. Toliko od mene. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prate putem malih ekrana. Prvi put se javljam. Mi imamo sad malo ovdje jednu situaciju nepovoljnu, jer nam direktori ne mogu odgovoriti. Sad šta god da mi iznesemo, ostaje u sferi toj nekoj optuženičkoj da se oni nalaze na jednoj strani, nemamo jednakost oružja jer, kako se to naziva, u pravu. I prošli put sam ja imao jednu takvu situaciju i iz tih razloga ne bi iznosio neke sad navode koji nisu potpuno tačni. Samo ću se, dakle, držati čisto onih navoda koje imam zadokumentovane i argumentovane. Generalno ja ovaj posmatram dio, dakle, rada izvještaja direktora javnih komunalnih preduzeća za ovaj izvještajni period kroz politike stranaka Trojke koje su nam došle u stvari sa politikama u javnim komunalnim preduzećima i mi više možemo tu kritikovati, dakle one nosioce političkih pozicija, odnosno funkcija koji generalno generiraju ove ovakve politike. Pošto se radi o javnim komunalnim preduzećima, onda možemo da kažemo da su to

predsjednici Kantonalnih odbora i njihove kadrovske komisije. Vrlo je nezahvalno biti direktor u bilo kojem od ovih javnih preduzeća zato što ova javna preduzeća posluju bez profita, posluju za uslugu. I ono što je najdelegantnije od svega toga da sve političke stranke, dakle javna komunalna preduzeća, posmatraju kao politički plijen, i one su u podjeli, raspodjeli političkoj, dakle, isto kao i ministarstva, što je potpuno nezakonito. I svi Nadzorni odbori, skupštine preduzeća i direktori, oni su svjesni te svoje situacije i jako su podčinjeni utjecajima politika, odnosno predsjednika njihovih Kantonalnih odbora. Ako to posmatramo sa aspekta da smo mi kao zakonodavni organ, možda ne na ovom nivou, možda na nekom višem nivou koji možemo izmijeniti te zakonske odredbe i omogućiti, dakle, da stvarno javna komunalna poduzeća uđu u raspodjelu, političku, da bar na taj način ne derogiramo zakon koji nam je jasan i precizan. Dakle, direktor bi trebali da budu izabrani putem javnih poziva. Mi javne pozive ustvari samo koristimo kao paravan kako bi političke stranke dovele kadrove koji isključivo dakle, ispunjavaju uslove po njihovim kriterijima. Ja sam nedavno pričao u hodniku sa kolegom koji je dugo u politici znamo na koji način se utvrđuju kriteriji za direktore, mi smo imali situaciju prije nekih možda desetak godina, kada smo mi bili svi u istoj stranci, kada sam govorili tadašnjem premijeru da nije dobro da standarde mijenja putem Statuta ili osnivačkog akta, kako bi se omogućilo nekim kandidatima koje je on smatrao lično prihvatljivim da budu direktori. Na taj način je počelo evo, da kažem rušenje tog jednog sistema pravnog. Svaki direktor koliko god da bude, evo da kažem i profesionalac u svom poslu, ipak mora da ima neke obaveze prema politikama. Ja sam bio direktor na državnom nivou, kod nas se niko ne prijavi i zna ko će biti direktor i niko se bukvalno ne prijavi. To praktično jedno eklatantno krivično djelo, a mi svi znamo ko će biti direktor unaprijed, isto tako se dešava i u ovim javnim komunalnim preduzećima. Sada imamo jednu situaciju da određeni direktori i ako dobro rade svoj posao, ako ne odgovaraju stranačkim bazama, oni mogu dobiti izglasavanje nepovjerenja putem upravo ovakvih izvještaja, gdje im se neće usvojiti izvještaj, bez obzira kako su oni radili, dobro ili ne. Ali evo, mi koji dolazimo iz opozicije ili evo, hajde da kažem oni koji razumiju taj proces, politički, mi ćemo odvojiti poslovanje onih javnih komunalnih preduzeća koji su u radili u skladu sa zakonom, sa svojim programom rada, koji su realizirali sve svoje zakonske obaveze, od onih koji su više radili, evo da kažemo partikularno, za neke, hajde da kažemo te stranačke interese. Jako je teško tim direktorima da se izvuku, evo da kažem iz nekog preduvjerenja od onih politika koje su im predstavljene. Nije to samo emanentno za ovu skupštinsku većinu ili za ove direktore. To je bilo uvijek, to je bio uvijek problem. Ja sam postavio neka pitanja i tako ću ići redom. Dakle, zaista želim da pohvalim Javno komunalno preduzeće Park koji su mi odgovorili da su oni prilikom zapošljavanja, provođenja javnih konkursa za zapošljavanje radnika negdje od 70 odsto, čini mi se od ukupnih javnih poziva zaposlili su ili šehidsku djecu ili djecu boračke populacije. Ne znam ko je tamo, iskreno direktor, znam o kome se radi, ali ne znam kojoj političkoj stranci pripada, ali ja ću pofaliti taj postupak. To je za pohvalu. Također, direktor RAD-a čini mi se da je rekao da uopšte ne zna, ne vlada tim informacijama, to je njegov odnos njegovih politika, ne znam iz koje on stranke dolazi, oni nemaju taj podatak, za mene to nije u redu. Ipak se radi o kategorijama za koje bi svi trebali da imamo senzibiliteta. Mogu da prihvatim to da on nije u tom vremenskom periodu bio direktor, ali evo imao je dva, tri dana mogućnosti da dođe do tih nekih informacija, pa da nam kaže da li je bilo ili nije, tako da njegov odgovor će prihvatiti kao odgovor u kojem se nisu primala ta šehidska djeca, odnosno djeca, pripadnici boračke populacije. I za mene to nije prihvatljivo. Što se tiče Javnog komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacije, postavio sam određena pitanja, direktor je odgovorio, ja sam pratio malo putem elektronske ove komunikacije, imao sam mogućnost da vidim odgovore na moja pitanja. Ja sam postavio pitanje da li on ima informacije, nisam izašao u javnost sa imenima zato što zaista nemam informaciju koju na primjer ima moj kolege iz SDA da se radi o navodima, odnosno inkriminacijama koje su potvrđene od strane ovih organa. Ja iz tih razloga nisam, ne bih zaista

nekog da dovodim u neki podređen položaj, ali evo, dao sam mu priliku da on kao direktor otkloni nama sumnju jel to tačno ili nije. I ono što je meni rekao ja ću to kao takvo i zadržati za sebe. Vidjet ćemo u narednom periodu naravno da li je to bilo tačno ako dođe, je li dovođenja nekih postupaka. To mislim prije svega na ove stimulacije i za povrat tih stimulacija. Ja imam tu imena, ali zaista ne bi se tim bavio da nekoga inkriminiramo, a da ne znamo kako će se u narednom periodu sve to provesti. Kadrovska rješenja koja su ponudile stranke trojke možemo podijeliti dvojako, dakle postoje neki direktori kojima trebamo dati podršku. Izvještaj su bili korektni. Jedan od tih izvještaja jeste Javno komunalno preduzeće Toplane. Dakle Stranka za BiH će podržati izvještaj Javnog komunalnog preduzeće, također ćemo podržati izvještaj Javnog komunalnog preduzeća Tržnice. Javno komunalno poduće RAD nećemo podržati iz jednog prostog razloga, zato što nismo zaista zadovoljni uslugom koju to javno komunalno preduzeće treba da pruži građanima. Svi smo svjedoci da je činjenica da odvoz smeća u Kantonu Sarajevo nije na nivou očekivanja. Ja mogu da razumijem dinamika društvenog razvoja je takva kakva jeste, da sve jedna stranka drži, ne bi se to moglo urediti u ovako kompleksnom sistemu kakav je kod nas u Bosni i Hercegovini, dakle, da samo jedna stranka obavlja vlast, to bi bilo jako teško, a ne na ovaj način kada vi imate, ne znam, kadrove iz različitih stranaka u jednom, evo da kažem resoru. Što se tiče Javnog komunalnog preduzeća RAD-a, dakle, ja sam rekao mi taj Izvještaj nećemo podržati. Pored činjenice, dakle, da javno komunalno preduzeće RAD svoje usluge nije obavljalo na nivou očekivanja imamo tamo jednu situaciju da je direktor tog javnog preduzeća bio, ne znam, nekoliko mandata, čini mi se, vršilac dužnosti, mada po zakonu je moguće bilo da samo može biti jednom, ali evo, to ne možemo spoticati, spoticati direktoru, to možemo onima koji su ga imenovali, koji su ga imenovali, više puta završio dužnosti. I to nije samo slučaj u ovom javnom komunalnom poduzeću, imamo mi tu i u GRASu, ali to ćemo sljedeći put kada dođe na red. Čini mi se da je tamo vd direktor dvije ili tri godine, što je potpuno nezakonito. Imali smo i situaciju isto tako u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove. Ja sam to viši puta isticao da se po zakonu nije mogao imenovati vršilac dužnosti više od jednom. Naravno, Vlada je postupila kako je postupila i ukoliko Vlada prekrši zakon, onda nam je malo očekivati apsurdno da direktori, odnosno izvršna vlast na nižoj razini postupa u skladu sa zakonom. Direktora javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija sam pitao za gubitak vode i on mi je rekao da je gubitak vode ukupno, dakle zahvaćene vode, čini mi se 70 odsto, ako sam u pravu, oko 70 odsto. Dakle, svrha Javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija jeste rekonstrukcija vodovodne mreže, odnosno održavanje te mreže kako bi isporuka vode, odnosno vodosnadbijevanja bila na zadovoljavajućim nivou. Ukoliko imamo gubitak od 70 procenata, onda je potpuno nelogično i neprirodno jel da mi možemo govoriti uopće o poslovanju javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija na nivou koji bi bilo koja Vlada ili bilo koja skupština mogla da usvoji takvu vrstu izvještaja. To bi bilo, mislim da bi to bilo van svakog razuma, bez obzira o kojem se direktoru radi, evo, ja sam rekao da ovi direktori koji su dobro radili, mi ćemo podržati te izvještaje, bez obzira, dakle o našim političkim neslaganjima. Ali ako neko zaista radi, isporučuje uslugu, nema razloga da ga ne potrošimo. Ukoliko se gubi 70 procenata vode od ukupno zahvaćene vode, a tu vodu trebamo distribuirati i određene pumpe koriste električnu energiju, jel tako, kako sam ja razumio direktora. Dakle, ukoliko mi plaćamo građani tu električnu energiju, sasvim jasno da građani da se građanima i fakturiše gubitak tih 70 odsto vode kroz isporuku električne energije, mi plaćamo električnu energiju za isporuku i ne dobijemo, izgubimo, to nam se izgubi u toj mreži koja nije adekvatno rekonstruirana, odnosno nije adekvatno održavana. E, sada se postavlja pitanje koliko su politike stranaka trojke spremne da se suoči sa ovim problemom da ga zaista riješi. Ukoliko vidimo sve ove nedostatke koji su nam opozicija iznijela, pa čak su ovaj jedan dobar dio tih propusta i sami direktori kroz svoj izvještaj priznali, oni kažu da postoji gubitak od 70 procenata. Ukoliko zaista ovi krediti sve koje smo u ime osnivača, a za ime javnog komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacija

podigli kroz EBRD kroz, ne znam neke druge kredite. Sasvim mi je evidentno, dakle, da politike nisu u stanju da prevaziđu ovu situaciju, da se ta mreža rekonstruirana na jedan adekvatan način. Da imamo neke moderne tehnologije gdje će oni nama, ne znam pričati o svojoj viziji kako želi u narednom periodu da kroz te moderne tehnologije smanje gubitak, smanje gubitak vode. Svi pričamo o gubitku financija. Dakle, vidite, javna ta preduzeća ne bi trebala da posluju za dobit, nama je potrebna usluga, za to i imamo javna komunalna preduzeća da nam isporuče uslugu po najnižoj cijeni. Određena javna komunalna preduzeća to rade, možemo pohvaliti, međutim sasvim je evidentno da se u Javnom komunalnom preduzeću Vodovod i kanalizacija to ne odvija na nivou koje građani očekuju. Ogromna sredstva su tamo uložena, međutim nemamo tu vrstu usluge. Iz kojih razloga? Jedan od tih razloga može biti, kako sam vidio iz Izvještaja nezavisnog revizora, jeste ustvari ovo neadekvatno kadroviranje. Mi imamo Javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija koje se više bavi javnim nabavkama za izbor izvođača koje će u ime njih obavljati poslove za koje su oni ustvari registrovani. Tako da veći broj poslova za koje je registrovano javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija, odnosno osnovano rade njihovi podizvođači. Postavlja se pitanje da li je to uopšte zakonito. Dakle, društvo se opredijelilo na način da nam pruža Vodovod i kanalizacija tu vrstu usluga, kada uzmemo EBRD, dakle taj EBRD treba da završi u javnom komunalnom poduzeću Vodovod, a ne neka privatna firma koja će doći da u njihovo ime vrši rekonstrukciju vodovodne mreže. Razlog zbog čega to govorim, ja se sjećam 2000, mandata našeg 2012. - 15. To je bilo jako kompleksno i tad stanje u Vodovodu i kanalizaciji, zaista ne možemo to fakturirati samo strankama trojke, tad je bilo to jako kompleksno i ustvari opredjeljenje jeste bilo da ta kreditna zaduženja idu isključivo za rekonstrukciju vodovodne mreže kako bi se smanjili ti gubici. Međutim ti gubici iz godine u godinu ustvari se povećavaju, što znači da svrha kredita nije ostvarena. Ako smo uzeli dakle kredit za rekonstrukciju vodovodne mreže, a nemamo realizaciju te rekonstrukcije, odnosno ne vidimo da nam se smanjuje gubitak postavlja se pitanje na šta smo mi potrošili taj novac, odnosno zašto su potrošila, zašto je Javno komunalno poduzeće Vodovod i kanalizacije potrošilo toliki novac. I sad imamo situaciju da moramo izmijeniti sistem plaćanja i to će, naravno, biti sve na štetu građana, jer građani će morati, da kažem, neadekvatno vođenje i upravljanje ovim javnim komunalnim preduzećem građani će to morati u konačnici da plate. U periodu od 2012. - 2015, po onim informacijama koje sam ja imao sa Vlade, javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija imalo svoju mehanizaciju, čak jedan cijeli tamo ne znam kako se to sada zvalo, da li je Odsjek ili ne znam, uglavnom je znam, da to mi je ostalo vrlo upečatljivo, da se radilo o mehanizaciji. I oni su najveći dio tih poslova radili, dakle imali su po sistematizaciji radnih mjesta, određen broj radnika koji su bili neophodni da u tom sektoru rade kako bi tu vodovodnu mrežu održavali na ispravan način. Sad se to potpuno promijenilo u Javnom komunalnom preduzeću Vodovod i kanalizacija, mi praktično sada imamo veći broj radnika, evo da kažem u kancelarijama i u nekom ovom da kažem administrativnom dijelu nego što imamo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Imam 15 minuta.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Isteklo vam je.

Muamer Bandić (zastupnik)

15 minuta, jel? Ok, hvala. Oprostite što sam probio.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Mersiha Mehmedagić, prva diskusija. Izvolite, imate riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prate današnje zasjedanje. Zahvaljujem se direktorima koji su dali odgovore na moja pitanja i podsjetit ću zbog toka diskusije šta sam pitala. Naime, interesovalo me koliko puta su u izvještajnoj godini upravljačke strukture mijenjale sistematizaciju i organizaciju firmi? I šta je prethodilo? Da li su tome prethodile određene analize? I, naravno, hvala na odgovorima. Interesovalo me također opterećenost invalidima rada. I što se tiče Vodovoda, interesovalo me izgradnje Vodovoda Hojta, odnosu kupovina vode od strane Vodovoda od drugih operatera, pa ću, evo, krenuti od ovog zadnjeg. Znači izgradnja Vodovoda, u tabeli je tamo stajalo da je ViK kupovao vodu od izvorišta, od drugih operatera koji gazduju izvorištem Hojta i, na primjer, Peračkim vrelom. I zaista moram iznijeti ovu konstataciju da mi je krajnje čudno, evo da ne upotrijebim nikakav drugi termin, da se nađemo u takvoj situaciji da iz Budžeta Kantona Sarajevo isfinanciramo izgradnju određenog vodovoda, napomenut ću direktor je rekao da je ViK radio budžetskim sredstvima taj Vodovod Hojta i da mi onda od lokalnog operatera koji je vlasnik tog izvora kupujemo vodu da bi snabdjeli tom istom vodom Babin do. Isto to npr radimo sa Peračkim vrelom da bi snabdjeli dio koji se snabdijeva u Općini Vogošća sa tog izvorišta. Ovakve vratolomije smatram zaista da nepotrebno stvaraju trošak i Vodovodu zato što, napominjem, mi izgradimo budžetskim sredstvima te vodovode i umjesto da ili gazdujemo i tim izvorima, dobijemo koncesiju za njih, mi ustvari kupujemo po cijeni koje su, pa vjerujem, a evo, žao mi je što direktor nema mogućnost da me ispravi, da su čak i veći od cijene vode koju građani plaćaju u Kantonu Sarajevo. Znači, taj sistem zaista, evo, apelujem i na resornog ministra da se preispita taj način vodosnabdijevanja jer je zaista smatram i neodrživ i ide na štetu samog ViK-a. Pitala sam za sistematizaciju zato što mi je iz izrazito važno upravljanje ljudskim resursima i zato što ono itekako utječe i na kvalitet pruženih usluga, ali isto tako, naravno, i na cijenu tih istih usluga. Drago mi je što su direktori uglavnom rekli ili su prilagođavali, da su uglavnom radili neke analize koje su prethodile izmjenama organizacije i sistematizacije u njihovim firmama, jer, nažalost, imali smo situaciju, možda negdje još uvijek imamo, nisam se bavila detaljno analizom njihovih sistematizacija, ali zaista smo imali slučajeve da je bilo više, ajde da kažem, smještenih u tamo neke odjele marketinga, negoli tamo u neke odjele gdje zaista treba, s obzirom na prirodu, na vrstu djelatnosti, osnovnu djelatnost kojom se ta firma bavi i smatram da bi dobro bilo, prije nego što krenem u bilo kakvu reviziju i cijena usluga, da se svakako uradi revizija učinka kako bi se zaista vidjelo koliko u cijeni bilo koje usluge, bilo kog javnog preduzeća, koliko u toj cijeni ustvari otpada na prevelik broj radnika, da vidimo koji je to optimum, pa tek onda da se se realno poredaju svi faktori i svi čimbenici koji utiču na tu istu cijenu. Kada smo kod utvrđivanja cijena, tu zaista moram i radi javnosti napomenuti da mi, nažalost, u Kantonu Sarajevo ne poštujemo Zakon o komunalnim djelatnostima zato što kada se utvrđuju cijene, uglavnom se gleda ovaj socijalni aspekt. On, naravno, Vlada, svaka mora da bude i socijalno osjetljiva, međutim isto tako u tom istom Zakonu piše ukoliko se na osnovu tog, ajde sad nemote me držati za riječ, nekog tog stručnog tijela, kad ono napravi izračuna te parametre, ukoliko se takva cijena ne utvrdi da je onda Vlada dužna da tu razliku do ekonomske cijene na neki način namiri ili znači u svakoj cijeni mora da bude sadržana amortizacija kako bi se stalna sredstva kojim se koja služi za pružanje krajnjih usluga komunalnih preduzeća, kako bi se ona redovno znavljala. Iz tog

razloga, evo, npr komunalno ViK nema sadržan u svojoj cijeni i to je regulatorno tijelo, stručno tijelo, konstatovalo konstatuje i revizija, znači oni nemaju ni druge firme ili nemaju, bar u onom dovoljnom procentu koliko bi ustvari to trebalo, nemaju sadržanu amortizaciju. Mi ili moramo mijenjati taj Zakon da bi naša preduzeća izvukli iz tog onaj bezizlaznog stanja u kojem će oni uvijek biti u gubitku ili moramo mijenjati taj Zakon ili moramo zaista biti realni, izmjeriti sve te parametre, ponovno se vraćam na sistematizacije, znači sagledati realno koliko ta preduzeća trebaju da imaju uposlenih s obzirom na njihova osnovnu djelatnost ili mijenjati ovaj propis, pa na neki drugi način utvrditi cijene, jer ovako je zaista nerealno i neodrživo. Evo, vratit ću se samo na ViK, oni su u svom izvještaju rekli po osnovu amortizacije za ove prethodne godine, otprilike su imali neki trošak 13 do 14 000 000. Rijetko da je ikad bilo samo po tom osnovu ulaganja. Evo da smo godišnje imali da je Vlada to ulagala na ime zadržavanja opreme, infrastrukture ili na primjer, u RAD-u ili u bilo kojoj drugoj firmi, mi ne bi imali devastirane vozne parkove, mislim prije svega na mehanizaciju koja je potrebna za otklanjanje kvarova i za osnovne djelatnosti, ne bismo imali tako malo zadržane vodovodne, gasovodne ili bilo koje druge mreže. Znači, zaista se mora sistemski ovdje pristupiti kako se kupovinom socijalnog mira ne bi doveli u situaciju da nijedno naše preduzeće, kada ga uzme da ga revidira Ured za reviziju institucija Federacije, da, evo, odgovorno tvrdim, kao što vidite u izvještajima, nijedno nije pozitivno, kada ga uzme revidirati Ured za reviziju institucija Federacije, upravo iz ovih razloga. Odnos prema imovini znači uknjižba, stvarne vrijednost imovine, razlika između one imovine kako je upisana u knjigama i kako je onaj u registru ili ne znam osnovnog kapitala, to dok osnivač ne riješi, mi ćemo u svakom preduzeću imati samo ukoliko gledate revizorske izvještaje, imat ćemo jednu veliku dilemu, ali to zaista treba da se gleda na način da se odvoji šta je odgovornost uprave, a šta je odgovornost osnivača. I sa ovom odgovornost i osnivača, mi se kao osnivači i Vlada trebamo Boga mi dobro pozabaviti u narednom periodu. Ono što još želim istaći kada je upravljanje ljudskim resursima u pitanju, zaista se više tu mora podvući crta na način da ne mogu naše komunalne firme zavisiti od javnih radova, od programa Službe za zapošljavanje da bi angažovali kadar koji im je neophodan da bi obavljali svoju redovnu djelatnost, a naše firme sve imaju problem sa tim zato što im se zbog moratorija ne dozvoljava da zaposle stručni kadar koji im treba za njihove redovne djelatnosti. I onda imamo slučaj ili da imamo zapuštene zelene površine ili da nemamo dovoljno komunalnih radnika, zato što se s druge strane te iste uprave dovode u situaciju da tim vratolomijama sa angažovanjem na određeno budu primorani da krše Zakon o radu, da mu se praktično rugaju jer ne smiju dovesti se u situaciju da zbog kontinuiteta nekoga imaju na određeno vrijeme, pa sve to kada se sabere 3 godine, jer onda će imati problem sa moratorijom, imat će problem sa osnivačem. Znači zaista se mora jednom presjeći i reći koji je to broj stručnih ljudi u svakoj komunalnoj firmi koji mora da bude, koji je to egzistencijski minimum, a koji je to opet dio koji se može vezati za sezonske poslove, za privremene, povremene, za neke dodatne radove, jer zaista ovako više ne može. Ono što me je na neki način zabrinulo podatak direktora ViK-a samo jedna cisterna za vodu. Ne dao Bog bilo kakve prirode i u bilo kakve nesreće sa samo jednom cisternom za vodu, mi zaista ne možemo skrbiti, opskrbiti potrebe naših građana. Ne znam kakva je situacija sa ovom opremom, sa ovom mehanizacijom kad su u pitanju RAD ili Civilna zaštita, ali ova jedna koju ima ViK je zaista nedovoljna. Šta sam još htjela navesti? Da, vratit ću se na kontrolu ispravnosti vode. Kontrolu ispravnosti vode, netko od kolega, izvinite mi, nisam zapamtila ko je, problematizirao je Zavod za javno zdravstvo to više ne kontroliše, nego ViK ima svoju internu laboratoriju gdje ispituje kvalitet vode, i ima ono što nabavlja putem javnih nabavki, to je kao neka dodatna supervizija, pa će neko kontrolisati da li su, ja to bar tako shvatam, i oni dobro analizirali vodu. I uvijek je dobro da imate tu dvostepenost radi objektivnosti i sigurnosti, na kraju, javno je zdravlje u pitanju. Međutim, ja ću se zaista potruditi, a evo, pozivam i resornog ministra da iznađemo neko rješenje kako bi Zavod za javno zdravstvo bio obavezan da radi analize, ne samo ovog što radi,

ne samo ViK-ove, onaj ViK-ove mreže, nego i mreže lokalnih vodovoda, zato što mi znate kada raspravljamo o onim izvještajima Zavoda za javno zdravstvo, nerijetko bude jako loših nalaza. Bude to u općini Vogošća, bude tu u općini Hadžić, u općini Trnovo, tradicionalno u te tri općine bude tako tih eskapada sa lošim nalazima vode. Ja ću se zaista potruditi, evo i zamoliti opet resornog ministra da se iznađe način da Zavod za javno zdravstvo bude nadležan za analizu svih vodovoda koji snabdijevaju Kanton Sarajevo. To je odnos prema našim građanima i mislim zaista da mora biti na tom nivou jer javna nabavka tender može proći i ne proći, ali jedan dan kada vi nemate pokriveno nadzorom ispravnost vode može zaista dovesti u ozbiljne probleme zdravstvene naše građane. Ujedno i završavam. Toliko, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnica Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Obzirom da je ovo bilo i moje pitanje koje se odnosi na učešće Zavoda za javno zdravstvo po pitanju ispitivanja kvaliteta vode, mislim da je direktor ViK-a, ne da mislim, nego, sigurna sam, dao tačno decino objašnjenje po kojem zakonu višeg nivoa vlasti Zavod za javno zdravstvo treba da sprovodi ove svoje aktivnosti. Direktor je već dao odgovor na ovo pitanje. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić se javio za riječ prva diskusija.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam evo sve prisutne i gledaoce pred malim ekranima. Kada sam postavljao pitanja suštinski, htio sam i da čujem ovaj odgovor koji sam dobio od većine direktora koji su svojim obrazlaganjima objasnili zašto imaju problem, između ostalog sa knjiženjem imovine i knjiženjem kapitala u svojim firmama. U svim revizorskim izvještajima svih ovih preduzeća koji su uglavnom ili sa rezervom, jedino, čini mi se, Toplana imaju pozitivan revizorski izvještaj, jedan od suštinskih problema svih tih izvještaja i najveće zamjerke revizije se odnosi na to da imovina preduzeća generalno nije adekvatno knjižena i da kapital koji se vodi u sudskom registru i kapital koji se vodi u knjigama preduzeća nije usklađen, odnosno u preduzećima se u knjigama vode značajno veći iznosi i kapitala imovine nego ono što preduzeća imaju kao dokaze, odnosno za ono što posjeduju dokaz da su u biti vlasnici te imovine. Sve dok to ne riješimo, ja vam garantujem da nikada nijedan revizor neće dati pozitivno mišljenje ni za jedan, ni za jedan izvještaj bilo kojeg preduzeća, jer, suštinski, se radi o velikoj imovini i velike vrijednosti imovine. I stoga sam i smisleno postavio to pitanje jer zaista mislim da napokon moramo da počnemo da se bavimo ovom stvari. I evo, tu je i ministar Bošnjak, ja bih apelovao, nije ovo pitanje samo vašeg ministarstva, nego to se odnosi na firme koje pripadaju Ministarstvu privrede i svim ostalim ministarstvima gdje imaju taj problem po pitanju i knjiženja imovine i znači vrijednosti kapitala koje iskazuju. Znači 2005 kao što je rekao ja mislim direktor Terović je bila osnovana ta neka komisija koja je trebala utvrditi stvarno stanje stvari. Ta komisija očito nikada nije završila taj proces do kraja i ja mislim da je krajnje vrijeme da napokon se formira isto neka ozbiljna komisija koja će po svim firmama interresorno naravno, jer to je pitanje svih drugih firmi po drugim resorima, da, napokon se napravi neki plan kako postupati po tom pitanju, jer, kao što kažem, evo, imate firmi gdje imate imovinu stotine milijuna maraka, a u biti ta imovina nije njihova i normalno da, barem nemaju dokaz da je njihova i ne mogu imati taj dokaz jer je nešto knjiženo na Zavod za izgradnju, nešto je knjiženo na Kanton, nešto je nešto, nema nikako podataka čija je imovina,

tako da mislim da je krajnje vrijeme da se podvuče crta i da se formira neki tim koji će na tome raditi, pa i zadat se neki realni rok u kojem bi se mogao riješiti, barem djelomično, taj problem. Ako riješimo barem neke firme, napraviti ćemo veliki iskorak po pitanju svega toga, jer, evo, ponavljam, znači, ni jedna revizija nikada neće dati pozitivno mišljenje. I dok god je ova zamjerka u, da tako kažem, revizorskom izvještaju. Mi sad isto tako kroz te revizorska mišljenja trebamo da ne brkamo neke pojmove. Znači, revizorski izvještaj nije izvještaj o poslovanju, niti je to ocjena poslovanja preduzeća, revizorski izvještaj nam govori o tome da li je preduzeće, odnosno uprava preduzeća fer, istinito i objektivno prikazalo financijsko stanje na taj određeni datum, odnosno 31.12. bilo koje godine koja se posmatra, tako da ne možemo revizorski izvještaj gledati suštinski, da li je neka uprava dobro radila ili nije radila, kako je poslovala ili nije poslovala, ali možemo gledati na način da li je ispoštovala preporuke iz prethodnih izvještaja da na fer i objektivan način prikazuje svoje izvještaje. Znači, ja vam tvrdim da oni nikada neće moći fer i objektivno prikazati ako se ne riješi opet, vraćamo se na ovo pitanje imovine koje je u nekim preduzećima vrijednosti stotine milijuna, stotine milijuna maraka. Ako gledamo izvještaje za '22. godinu, evo možemo i pobrojati, većina poduzeća, osim Vodovoda jw poslova na pozitivno, Pokop je poslovao dobiti 390 000 konvertibilnih maraka, Sarajevo-gas 77 000 konvertibilnih maraka, rad 18 400 konvertibilnih maraka, Park 2 100 000 konvertibilnih maraka, tržnice 81 000 konvertibilnih maraka, Toplane sa dobit 3 450 000 konvertibilnih maraka. Jedino je ViK iskazao gubitak od 16 000 000 maraka minusa, i to je sad drugi problem o kojem želim da kažem par stvari. Naravno, ova preduzeća i nisu osnovala da donose neke dobiti Kantonu, nego da vrše usluge građanima koji plaćaju te usluge i da, na kraju krajeva isporučuje ono što je građanima potrebno, ali opet je pozitivno da neke uprave imaju pozitivne rezultate, odnosno ne stvaraju dodatni gubitak Kantonu, mada, moramo isto tako biti svjesni i priznati da dosta ovih preduzeća i posluje pozitivno zahvaljujući subvencijama koje dobivaju iz Kantona i da nemaju iz Budžeta Kantona Sarajevo, da nemaju tih subvencija, teško da bi bila pozitivna jer Kanton Sarajevo je kod nekih ovih preduzeća kroz Budžet subvencionirao ne samo tekući rad, nego je rješavanje raznoraznih drugih problema koji su nastali u sudskim da tako kažem, i postupcima, i rješavanje ne plaćanje poreza, što direktnih, što indirektnih, koji su nastupile kroz dugi niz godina u prošlosti. Ali, evo, neka preduzeća su uspješno riješene, kamate su na te poreze otpisane, poreski dugovi su plaćeni, što je u svakom slučaju pozitivno i dosta toga se dešavalo baš ove 2022.godine o kojima ovdje raspravljamo. Ono što još isto tako želim da naglasim dosta problema, a što se isto tako kroz te revizorske izvještaje provlači su sudske tužbe, gdje u biti jedna od zamjerki revizije jeste da nisu adekvatno prikazane na način procjene rezultata ishoda tih sudskih tužbi, koje bi morale da se i proknjiže kao neka rezervacija od ishoda tih tužbi. I dosta preduzeća, koliko sam ja primijetio u zamjerkama revizije, to nije adekvatno prikazalo. Isto tako, evo, što se tiče npr ViK-a, moramo isto tako spomenuti nadovezao bih se i na raspravu kolegice Mersihe, oni, istina, prikazuju minus od 16 000 000 maraka i sigurno je to rezultat ne samo ove uprave, nego svih prethodnih uprava koji su u biti doveli do stanja gdje imamo povećane troškove, pogotovo amortizacija, ali kada vi vidite tu '22. godinu, ogromni su troškovi amortizacije koji prije nisu bili prikazivani i sad je to nalogom iste te revizije, ove godine, '22. godine ubačeno da se sva ta amortizacija mora priznati kao trošak i samim tim je iskočilo, koliko ja vidim tamo, preko 4 000 000 maraka koje prije nisu prikazivane u amortizaciji, taj trošak je iskočio, ali isto tako moramo vidjeti da od ostalih troškova koje najviše rastu u tom ViK-u su troškovi energenata, troškovi radne snage, koja, istina, uprava nije mogla učestvovati, nije mogla to predvidjeti jer je to kolektivni ugovor koji se potpisao na nivou Kantona, ali ono što ja mogu zamjeriti ovoj upravi je to što se i onaj kredit EBRD-a, odnosno tih nekih preko 20.miliona EUR, jako sporo implementira i ta '22. godina. Ja se svjestan da nije sve na upravi, to je na drugim, ali ja mislim da bi se te stvari, evo u onim momentima gdje i Kanton ulaže ogromna sredstva, istina, kroz zaduživanje u rekonstrukciju vodovodne mreže, te stvari bi morale da idu puno brže i morale

bi se ti novci puno brže da potroše, jer otplata je već krenula, a mi nismo u biti ni implementirali, samo smo jednu tranšu implementirali, druga je tek u tijeku, a vidimo da koliko imamo problema sa vodovodnom mrežom i jako spora ta implementacija će dovesti do toga da nam i onaj drugi dio mreže koji se u ovom trenutku nije predviđen da se sanira, da će biti dotrajati i imati ćemo kao što je, evo već imamo prije par dana još veće probleme sa vodovodnom mrežom, ako tako sporo budemo implementirali i ono i one kredite koje Kanton osigura da se ta vodovodna mreža obnovi i sanira i rekonstruiše. Isto tako, donekle se mogu složiti da kroz Budžet Kantona treba da se predvi određena sredstva svake godine po pitanju saniranja sve te mreže, ali isto tako moramo znati da sve uprave moraju da imaju i spremne projekte za to, jer ako vam i Kanton donira, odnosno subvencionira određena sredstva, a vi niste spremni kao što je ovaj projekat EBRD-a koji jako dugo traje, ako niste spremni za implementaciju svih tih sredstava koji će se planirati u budžetu, onda džaba te novce prebacujemo, ti novci će samo stajati i dalje i zato apeliram i na upravu i na ministra da čitav taj proces sanacije mreže mora imati jasan i sa zadatim rokovima, odnosno precizno zadanim rokovima projekat koji će ići u u rekonstrukciju sve te mreže koja je kritična u Kantonu Sarajevo i onda sigurno neće biti problem ni u budžetu, ni u ovoj Skupštini da usvoji ta sredstva koja će se implementirati, ako znamo da je projekat jasan, da imamo sve potrebne dozvole koje su uvijek problem u bilo kakvom projektu, onda ni novac koji bi tada dali i koji bi planirali sigurno neće biti problem. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku Čičiću.

Iskoristit ću svoje i pravo da diskutujem prvi put s obzirom da su svi ostali prijavljeni za drugu diskusiju. Kada je u pitanju komunalna infrastruktura, komunalna privreda u Kantonu Sarajevo to je ključni segment našeg društva kada je u pitanju zainteresovanost građana zato što se problemi u toj infrastrukturi direktno tiču naših građana i opravdano izražavaju određeno i negodovanje i nezadovoljstvo. Želim samo da se kratko podsjetimo 2018. I 19. godine kada smo imali redukcije vode u Kanton Sarajevo, kada nismo imali vodu tokom dana, tokom noći i ulaganje napore da se zaustavi redukcija u Kantonu Sarajevo, želim samo da podsjetim građane Kantona Sarajevo koliko je na koji način bio devastiran sistem kada je u pitanju komunalna privreda u Kantonu Sarajevo, pogotovo vodosnabdijevanje. Da bi popravili jedan segment u društvu kao što je komunalna privreda, moramo biti spremni na obračun sa postojećim problemom koji je zatekla ova Vlada, evo, već u kontinuitetu možemo kazati četiri, pet godina, a to je prekomjeran broj uposlenih koji su zaposleni, koji su bili teret sistema, koje niste mogli tek tako otpustiti, već, morali ste čekati neku vrstu prirodne selekcije, odlaska u penziju kako bi mogli da smanjite broj zaposlenika, a danas smo imali kroz izvještaje direktora, zaista želim da pohvalim direktore i njihovo izlaganje kada je u pitanju uvodne diskusije ispred komunalnih preduzeća, svaki ispred svoje institucije gdje su zabilježili ili manji, odnosno bilježje trend smanjenja uposlenih u odnosu na zatečeno stanje ili se otprilike taj trend održava na onom gdje su oni zatekli kada je u pitanju broj uposlenika, što znači da se ne radi o masovnim zapošljavanjima, kako to neko želi da prezentuje. Direktori ViK-a, direktor RAD-a, također su posebno naglasili kada je u pitanju broj smanjenih uposlenika u odnosu zatečeno stanje, naravno, tendencija ka tom trendu. Ono što je još važno istaći da komunalna preduzeća pogotovo ovdje ću kazati o ViK-u, obzirom da je dosta zastupnika diskutovalo da se ViK zadnje dvije, tri godine susreo sa enormnim povećanjima troškova, kao što je povećanje troškova električne energije, puštanja u rad pročištača Butile kojeg su mnogi bili zaboravili, zatim kolektivni ugovori i sve ono što je otežavalo da budu ekspeditivniji i aktivniji na terenu. Danas sam kroz Izvještaj direktora čuo da ViK raspolaže sa 8 ekipa u punom kapacitetu. Kada kažem 8 ekipa, to se podrazumijeva da ta ekipa ima i bagera, mehanizaciju na raspolaganju

kako bi mogla otklanjati kvarove. Vlada Kantona Sarajevo, odnosno resorno ministarstvo je iskazalo opredjeljenje da moraju povećati broj ekipa na duplo više kako bi mogli da odgovore kvarovima na terenu koji se dešavaju i koji su aktualni u Kantona Sarajevo. Sa malim brojem ekipa ne možemo jednostavno otkloniti ovoliki broj kvarova. Ono što je još jedna od otežavajućih okolnosti, a to je sistem funkcionisanja Službe za zapošljavanje gdje smo imali u prethodnom periodu prenošenje dosta sredstava, a nismo nekako kroz programe upošljavanja mogli da odgovorimo adekvatno potrebama, pogotovo u komunalnoj privredi. Stoga opredjeljenje ove Vlade i većine je da u narednom periodu Služba zapošljavanja, zajedno sa Ministarstvom rada i socijalne politike i kompletnom Vladom, ulože sve napore kako bi uspjeli funkcionalno upošljavanje sezonskih radnika i radnika neophodnih za efikasan rad komunalnih preduzeća kao što je ViK. Još jedan recimo podatak, komunalno javno poduzeće Park je na osnovu dotacija iz Kantona Sarajevo održavalo 37 % zelenih površina u Kantonu Sarajevo. Opredjeljenje ove Vlade, resornog ministarstva je da se ti izdaci povećaju kako bi Park mogao da održava 60 % zelenih površina u Kantonu Sarajevo. Naravno, Park je uspio kroz jednu kvalitetnu upravu da obezbijedi dodatna sredstva potpisivanjem ugovora sa lokalnim zajednicama, gdje su pored tih 37 % uspjeli izaći na 50 % održavanja zelenih površina u Kantonu Sarajevo. Međutim, to zaista nije dovoljno kako bi i građani Kantona Sarajevo i naši turisti i gosti mogli da osjete sve čari i ljepote našeg grada, a to je da zelene površine zaista sijaju u našem gradu. Stoga je važno, pored političkog opredjeljenja i opredjeljenje finansijske prirode, a to je da se izdvoje dovoljna sredstva ako želimo bolje i kvalitetnije usluge. Ono što je važno istaći da Vlada Kantona Sarajeva i aktuelna većina u Skupštini Kantona Sarajevo će u 2024. godinu ili 25. godinu ući sigurno sa fokusom kada je u pitanju komunalna privreda. U prethodnom periodu bili su to možda neki drugi resori, međutim, ono što mogu kazati, a to je da će u ovoj godini, u narednoj godini zaista fokus biti komunalna privreda i bolje usluge našim građanima. Kada je u pitanju, spomenuo je neko od zastupnika da li ViK naplaćuje da li je skupa voda u Kantonu Sarajevo? Ono što možemo vidjeti da lokalne zajednice kao što su Ilijaš i Hadžića su također povećali cijene usluge vodosnabijevanja, zatim u regionu, također da kažem, države oko Bosne i Hercegovine, oko nas su također, povećale usluge vodosnabijevanja, međutim ono što je važno, ukoliko se Vlada Kantona Sarajevo u narednom periodu odluči za takvu jednu tako jedno opredjeljenje, prije svega na osnovu analize neovisno stručnog tijela koje je analizu dostavilo Vladi i resornom ministarstvu i gdje je kazalo da je neophodno povećanje vode u Kantona Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo će svakako naći način kako i na koji način da poveća tu cijenu, da pomogne građanima u Kantonu Sarajevo, međutim, ta sredstva moraju biti usmjerena direktno u održavanje, i rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže. Šta hoću da kažem? Ne možemo dozvoliti da u '21. vijeku postoje naselja u Kantonu Sarajevo koja nemaju vodosnabijevanje, vodovodnu i kanalizacionu mrežu. U narednom periodu, kako bi mogli odgovoriti tom izazovu da u što većoj mjeri što više naselja bude obuhvaćeno kada je u pitanju rekonstrukcija vodovodne i kanalizacione mreže, neophodno je izdvojiti sredstva. I građani će sigurno i prihvatiti eventualno poskupljenje vode za nekoliko maraka ukoliko su sigurni da će ta sredstva namjenski biti utrošena u održavanje vodovodne i kanalizacione mreže u Kantonu Sarajevo. Toliko za prvu diskusiju, pa ako bude potrebe, javit ću se i za drugu.

Replika zastupnik Bandić. Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo predsjedavajući nam je najavio da će Vlada Kantona Sarajevo u narednom periodu donijeti novi cjenovnik, odnosno da će voda prema njegovim navodima da postoji potreba za poskupljenjem vodosnabijevanja i odvodnje otpadnih voda. Ja sam to još ranije znao, ja sam čak o tome i pisao, Vlada se malo branila, ViK se malo branio na način da neće

doći, iznosili su, neke svoje neargumentovane razloge. Ja sam raspolagao tim informacijama, imao sam dokumentaciju i pisao sam o tome i javno govorio. Sad nam predsjedavajući kaže da je neovisno tijelo utvrdilo u stvari da treba da dođe, da li treba doći do poskupljenja vode. I prema informacijama neovisnog tijela poskupljenje vode bi trebalo da dođe. Trebamo da pogledamo ko se nalazi u tom neovisnom tijelu. Ja imam taj dokument. Ako mi smatramo da su određeni ljudi eksperti u tom tijelu, ja smatram da to je potpuno pogrešno, te osobe tamo nisu nikakvi eksperti, te osobe samo trebaju da opravdaju stvari nesposobnost upravljanja ovim javnim i komunalnim preduzećima. Podsjetit ću vas na sljedeću činjenicu. Vlada Kantona Sarajevo 2017. godine je potpisala Ugovor sa Europskom bankom EBRD za rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže u vrijednost od 25 000 000 KM. Prva je druga tranša od 10 000 000, a treća 5. Cilj ovog projekta je da se stabilizira stanje u vodosnabdijevanjem, a da je tada, a i u narednim godinama, dakle u narednim godinama, kada je vladala trojka, Vlada Kantona Sarajevo, u interesu smanjiti gubitak vodi i zaustaviti redukcije. E, sada vas ja pitam jesmo li mi smanjili gubitak vode, a potrošili smo ovoliko novca. Ko u stvari garantuje da ćemo mi nakon poskupljenja vode imati adekvatnu rekonstrukciju vodovodne mreže, odnosno da građani neće plaćati pogrešno vođenje javnog komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacija od strane sadašnje politike koja ga vodi i da će samo u stvari ovo biti jedna floskula koja je do sada bila. Mi uzimamo novac za rekonstrukciju vodovodne mreže, a stvarne u stvari promjene mi ne vidimo. Ne možete nam predsjedavajući ni vi ni bilo ko reći, ako imamo 70 % gubitka, da je neko vodio dobro javno komunalno preduzeće Vodovod i kanalizacija, ne postoji ta osoba koja može da nas uvjeri u to. Dakle, toliki novac smo potrošili i ponovo imamo gubitak od 70 procenata. Da ste vi nama sada izašli ovdje, da nam kažete da vi uvodite novije, moderne tehnologije koji će utvrditi ustvar pritisak u tim cijevima, koje će nam označiti tačan gubitak, ja bi zaista podržao taj vaš prijedlog. Međutim, o čemu vi govorite? Vi nama govorite o smanjenju broja zaposlenih, broj zaposlenih se smanjio za koliko? Pa mi imamo gore sada ja mislim više od 100 ljudi koji su invalidi rada, koji ne radi praktično ništa, i mi i dalje te ljude evo da kažemo na neki način osiguravamo im, osiguravamo im plate.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Evo, vi ste mi uzeli jednom tako 5 minuta, kažete da vam je trebalo, pa bih vas zamolio da mi dozvolite da i ja završim jer ste ...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vi ste završili, evo da ja vama odgovorim da vam repliciram na vašu repliku, pa onda imat ćete vjerojatno priliku da replicirate i vi meni.

Poslovnička intervencija zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zaista poštujem da je isteklo moje vrijeme od 3 minute, ali predsjedavajući, vi jako često koristite tu mogućnost kao predsjedavajući da govorite i po pet, šest minuta. Ja sam prošli put to govorio, evo i kolega Avdić, vidim klima glavom, dakle, vi iskoristite tu priliku za sebe, a onda opoziciji to onemogućite. Nema problema da vi meni sad oduzmete riječ, ja taj dio razumijem, ali nije u redu onda vi jedno pravo jedan aršin koristite kad vi govorite, a onda to isto pravo nama ne dozvolite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću, uvjeren sam da su građani prepoznali vaše populističke nastupe gdje imate potrebu da kažete da ste vi nešto znali, da ste vi nekakve papire vadite. Mi smo sa građanima Kantona Sarajevo, sa javnosti komunicirali sve ono što je bilo važno istaći i kazati i realno sagledati stanje u našem društvu, a nismo se skrivali iza problema i nismo ih prebacivali na druge. Šta hoću da kažem, Vlada Kantona Sarajevo će na osnovu nezavisnog stručnog tijela analize koja je provedena na osnovu i revizorskog izvještaja i svih drugih relevantnih činjenica i analiza donijeti odluku kada i kako ući u rješavanje ovog problema, koliko i kako će se provesti eventualno odluka o poskupljenju, ali to će Vlada Kantona Sarajevo zajedno da donese odluku. Želite da na neki način populistički neke najave najavljujete ono što ne stoji, ne raspoložete sa relevantnim činjenicama i dokazima, paušalno govorite o nekom prekomjernom broju zapošljavanja, pored toga što vam direktori kroz svoje izvještaje koje su imali priliku da prezentuju iznose egzaktne podatke da je broj uposlenih smanjen. Želite kontinuirano da pravite predstavu od sjednice do sjednice. Naravno, vi imate svoj način rada i svoj način nastupa, međutim, volio bi samo kada bi imali u tim istupima, kada bi imali dokaz i činjenice potkrijepljeno ono što govorite.

Odgovor na repliku, zastupnik Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Dakle, imate potrebu uvijek da držite evo da kažem neku predavanje, da ne kažem neki vaz kako neko radi populistički. Ja ne znam šta je ovdje populistički ukoliko nam direktor kaže da imamo 70 odsto gubitka od ukupno zahvaćenih vode. Ako je to populistički, što je direktor rekao, a ja potvrdio, onda evo mogu da smatram da ove vaše floskule, ta vaša kapacitiranost i vaša percepcija zapažanja, da branite, dakle ono što su praktično ne može odraniti, ja ću to prihvatiti, to je vaš stav, međutim, ono što je jako degutantno dakle, da su ovdje ljudi izlazili u javnost sa određenim tim zapošljavanjima koje ja uzgred nisam spominjao, neki drugi naši kolege su to spominjali i koji su vama direktno to spoticali, a ja taj dio nisam se tim bavio i ne želim da se bavim. Ja želim da vam kažem slijedeće; vaše politike, politike, stranaka trojke nam najavljuju poskupljenje vode. Vi nam to sada želite da umotate pred građanima da to ustvari nije vaša namjera, već zaista da postoje sada određene potrebe koje u konačnici daju taj rezultat koji ja kažem da će doći do poskupljenja vode. Ja ću pustiti u javnost ovo što ste vi rekli, odluku o tom nezavisnom odboru, odnosno ovom nezavisnom tijelu, pa evo nek ljudi, neki građani vide ustvari ko sjedi u nezavisnom tijelu, ko u stvari predlaže poskupljenje vode. Tamo imamo i, dakle, određene osobe iz Vodovoda koje sjede i koje sada sudjeluju u organima upravljanja kako bi oni evo da kažem, na taj način izdejsvovali tu odluku. Ako je to neovisno tijelo, onda je to u redu. Međutim, nije sporno ovo što vi govorite, ja sam vam rekao činjenicu, dakle, ovo je argument. Vlada Kantona Sarajevo je uzela 2017. godini kredit EBRD-a 25 000 000. Koji su efekti EBRD-a, predsjedavajući, recite mi vi? Gubili tada 60 i ne znam koliko procenata vode, sad gubimo 70. Jesu to rezultati rada ove Vlade? Jel to opredjeljenje od stranaka trojke? Nemojte, mi molim vas o tome govoriti, dakle, to je potpuno degutantno što vi govorite. Dakle, svrha EBRD-a jeste bila da se zaustavi gubitak vode. Mi nismo ostvarili tu svrhu, odnosno vi niste to ostvarili, ne možete to spoticati nikom drugom. Vi bili tada, 2017. u Skupštini, ovdje, vaš predsjednik bio premijer, on potpisao, nemojte govoriti sada na nekoga drugoga da to prebacite. Da li ima odgovornosti Stranke koja je u tom vremenu obnašala vlast, ima odgovornosti, ali isključiva odgovornost je na vama i ako budemo se nosili i vodili takvim postupcima, da ponovo uzimamo neke kredite ili da dođe do poskupljenja vode koji će građani plaćati, a da ne dobijemo rekonstrukciju vodovodne mreži na adekvatan način, onda, zaiste je to potpuno suludo da se predlaže poskupljenje vode na ovaj način. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika kolega Bandiću. Imam ja, vi nemate meni, vi ste dvije. Zapalo me kolega Bandiću.

U prethodnih nekoliko godina gubitak vode je bio 75 %, a možda šest, sedam godina unazad i do 80 %, tako da su gubici smanjeni na 70 odsto kolega Bandiću i efekte imamo, međutim ogromna je infrastruktura, vodovodna i kanalizaciona u Kantonu Sarajevo, vidjeli ste period i kada periodi sezone, kada ViK i druge firme mogu uopšte da saniraju te kvarove. Naravno, to su sve određene otežavajuće okolnosti, međutim kada se saberu rezultati rada EBRD kredita i sredstva koja su implementirana, ona su u potpunosti opravdana. I zašto sam krenuo u ovu diskusiju, možda niste bili, verovatno ste bili na hodniku, ne treba zaboraviti da je ovaj grad bio pod redukcijom, i to ne jedan dan, i to ne jedan dan, dva dana. Da, hoćete da kažete premijer Konaković kada je bio, jel tako? Da, samo da znate da je to jedini premijer koji je kazao podnosim ostavku ako ne zaustavimo redukciju u Kantonu Sarajevo. I ona je zaustavljena, i ona je zaustavljena, kolega Bandiću, mi preuzimamo odgovornost, a ne kao vi, populistički nastupamo bez adekvatnih činjenica i dokaza. Samo da znate, kolega Bandiću, mi smo spremni da preuzmemo odgovornost i sve što smo govorili i sve što smo radili u prethodnom periodu, stali smo čvrsto iza toga i greške koje su bile, prihvatili, priznali, ali nikad se nismo krili iza drugih, nikad nismo prozivali druge neutemeljeno, bez činjenica, bez dokaza, paušalno iznositi da bi pribavili koji glas. Mi nismo izašli na izbore tako što smo prvo slagali birače, pa kroz jednu stranku ostvarili rezultat, pa kasnije izlaz u druge stranke. Ne, već smo pozvali građane Kantona Sarajevo i kazali pozivamo vas u borbu, ako želite da nas podržite, mi smo s vama. Građani su nas podržali, ne samo nas, podržali su kompletnu trojku, tako da ako želite da komunicirate argumentima, vrlo rado spreman sam za vas uvijek.

Replika zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Mene kao zastupnicu zaista zabrinjava vaša diskusija kao predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo i zabrinjava me zaista vaš način razmišljanja da ste u svom izlaganju prevashodno istakli da je ViK preduzeće sa najvećom imovinom u Kantonu Sarajevo i da je dug od 16 000 000 za izvještaj o kome mi danas raspravljamo veći nego što je izvještaj od ranije godine, ja bi nekako i možda povjerovala u ovo o čemu vi pričate, a vi ste tako hladno, taksativno samo nabrojali rashodovnu stranu ovog preduzeća i dali ste podršku jednom nesposobnom menadžmentu. Evo šta je bila vaša diskusija. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvažena kolegice Hašimbegović, ako ste pratili i slušali moju diskusiju, kazao sam zbog čega je konkretno komunalno javno poduzeće ViK imalo povećane troškove, između ostalog zbog povećanja struje, zatim zbog puštanja u rad pročištača Butile koje do tada nikad nije radio, kolektivnih ugovora i nekih drugih razloga koje je i sam direktor iznio, tako da nisam preskočio, nisam preskočio navesti činjenice i dokaze zbog čega je došlo do uslozljavanja, kako da kažem, finansijskih troškova kada je u pitanju ovo preduzeće koje nije ono samo nametnulo zbog nesposobnosti menadžmenta i uprave, već zbog okolnosti povećanja struje, ne samo u Kantonu Sarajevo nego u čitavoj Bosni i Hercegovini i regionu. I naravno, ako ste dobro slušali izvještaj direktora ViK-a da su također, pored ovako teške situacije napravili i prihode od nekoliko miliona u Kantonalnom javnom prouzeću ViK.

Replika zastupnica Hašimbegović izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ne samo da sam slušala, nego i pročitala temeljito Izvještaj koji nam je predstavljen i predložen i to o čemu vi govorite nije naznačeno u ovom izvještaju. Ja sada ne mogu tražiti Tačno na kojoj stranici je definisano ono što je izašlo iz ovog preduzeća kao izvještaj razlog zašto je povećana rashodovna strana jeste povećanje plaća uposlenika i razlog koji su naveli jeste to zašto su slali poštom račune za naplatu vode, što je apsurdno evo, to vam piše u izvještaju uvaženi predsjedavajući, pa vi da ste ga pročitali, vjerovatno bi ste to znali. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika kolegice Hašimbegović.

Argumentima razgovaramo i evo, iznosim jasne brojke. Kantonalno javno komunalno preduzeće ViK je imalo povećanje troškova od 11 000 000, troškovi zaposlenika kroz kolektivne ugovore od 3 000 000, povećanje struje energenata od 1,6 000 000, prečitać Butile od 5, 99 miliona, znači gotovo 6 000 000. Ovo su se razlozi zbog čega je došlo do povećanja troškova, a svakako kroz izvještaj direktora mogli ste da čujete i o prihodima koji do sada nisu bili zabilježeni u ViK-u.

Zastupnik, zastupnik Jasmin Šaljić izvolite, imate riječ replika, pretpostavljam.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Replika vama predsjedavajući, ali replika je na prvi dio vaše diskusije kada ste rekli da će građani sigurno prihvatiti ovo eventualno povećanje cijena ako ih uvjerimo da će ta razlika u cijeni biti da se radi na obnovi infrastrukture, mreže, opreme itd. Ja ne znam kako ćemo uvjeriti građane kada smo na osnovu ovog kredita, evo u ove tri tranše znači stoje novci nepotrošeni. A zašto nisu potrošeni? Nema tu puno filozofije ili nisu imali spremni projekti, a najvjerotnije je to ili se to uzelo, pa da se to nekako kroz neku administraciju nešto popunjavaju rupe, a najvjerovatnije da nisu imali u tom momentu spremne projekte, a podigli su kredit. Kako ćemo sad uvjeriti građane, tako da će ovo povećanje eventualno, pod znakom navoda kako ste rekli, da će to biti za popravak vodosnabdijevanja, popravak usluge. Ne dolazi u obzir da povećavamo cijenu vode i ako se to desi, to treba da snosi Vlada i Skupština KS, nikako građani, jer građani nisu birali ovog direktora, birali smo ga mi zastupnici, indirektno, a političke partije direktno. Znači građani ne mogu da osjete ovo povećanje, ako mora povećanje neka ide al na teret Vlade Kantona i Skupštine KS. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Šaljiću. Duga diskusija, zastupnica Belma Kapo. Izvolite, Mate, riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala. Ja ću iskoristiti ovo pravo na drugu diskusiju da se obrati ministarstvu, obzirom da se radi o izvještajima iz 2022. a da smo imali prethodno prije par mjeseci planove ovih poduzeća gdje sam tražila od tadašnjeg ministra, evo koji je u međuvremenu nije više tu, došao je novi da se naprave operativni planovi u saradnji sa lokalnim zajednicama vezano za kategorizacije čišćenja ulica u Kantonu Sarajevo, da se napravi plan svake godine da se po nekoliko ulica prebaci iz kategorije b) u kategoriju a), odnosno iz c) u b), tako da imamo neki operativni plan, da u narednih 5, 10, evo ne znam koliko godina, ali da imamo neki plan da imamo potpuno čist grad. Ja razumijem da ne mogu ući, da ne mogu istovremeno grtalice biti u svim opštinama. Ove godine smo se popravilo stanje po tom pitanju i to je evidentno i što se tiče odvoza smeća

i što se tiče čišćenja, što znači da može bolje, ali očekujem od resornog ministarstva, opet je ovo ono o čemu ja govorim, stvar koordinacije i komunikacije. Meni je jasno da ViK sigurno nije mogao bolje, meni je to potpuno jasno, ali se radi o nekim stvarima koje su, koje je meni, za meni je u neku ruku kriv menadžment komunikaciji prema građanima u Kantonu Sarajevo. O dosjetnosti direktora tog preduzeća da se obezbijede cisterne iz drugih preduzeća ako on nema. Meni je nevjerovatno da mi u ViK-u imamo jednu cisternu. Tako da evo, molim resorno ministarstvo da odmah poduzme nešto po tom pitanju, da vidimo kako da se to riješi, da ministarstvo napravi operativni plan. Šta u slučaju da se, evo, desi neki veći kvar, da Sarajevo ostane 48 sati bez vode? Šta u tom slučaju? Mi moramo interventno i hitno po ovom pitanju reagovati da imamo neki plan. Nikada neću zaboraviti kada nas je na prošlim planovima direktor, jedan od direktora iz Parka ovdje dobro, pod navodnicima naružio s pravom, to očekujem od direktora da kažu da nemaju podršku Vlade ili nas u nečemu. Čovjek nas je stvarno ovdje naružio, evo da kažem, tako isto nastupio gospodin Kazić je, mislim, bio u Općinskom vijeću Centar kada smo bili, kada smo imali ove tematske rasprave. Bez iskrene i otvorene komunikacije, ali i bez iskrenih odgovora direktora, mi ne možemo popraviti. Ne treba stvar kriti i stavljati pod tepih, nego timski trebamo pristupiti da se što bolje uredi ova oblast u narednom periodu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnicima Kapo. Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo, ja sam ovu drugu diskusiju nekako zamišljala potpuno drugačije, ali inspirisana prvenstveno vašim izlaganjem, predsjedavajući, moram reći da niti, ovdje se niko ne krije iza nikakvih problema, ni ova vlast niti prošla vlast, odnosno maltene to je ova ista trojka, mislim da se vi najviše krijete iza kredita. Imam ovaj kredit EBRD-a koji je u pitanju 25. miliona EURA koji se vrlo sporo troši, ja bih rekla netransparentno da se troši, a građani danas, iako su radovi, koliko sam upratla u medijima počeli 2022.godine, znači da za vrijeme ovog izvještajnog perioda o kojem mi danas raspravljamo, mi danas kao građani Kantona Sarajevo te benefite apsolutno ne osjećamo, niti bilo kakve promjene kada je u pitanju komunalna privreda. Ima određenih minimalnih, i to su neki neznatni ovaj, neznatne dobre promjene, ali opet to nije dovoljno da vi sad toliko te hvalospjeve pravite i govorite nama ovdje kao da mi nismo čitali izvještaj, kao da nismo sjedili i u petak slušali izlaganja, danas odgovore na pitanja. Dalje, dosta se danas govorilo tokom diskusija i o cijeni gasa i evo sada i o cijeni vode i meni se čini da Vlada Kantona Sarajeva, odnosno trojka, nema sposobnost pregovaranja, da apsolutno nema vizije kada je ovo u pitanju. Vi ste dugo govorili da određene stvari ne možete napraviti jer, eto, niste bili u vlasti na federalnom nivou, da niste u vlasti po vertikali, evo, sada jeste, evo sada imate priliku da napravite Južnu interkonekciju kada je u pitanju gas, imate mogućnost da pregovarate sa mnogim kažem velikim tim i korporacijama i kompanijama da Kantonu Sarajevo znači i Federacija, ali prvenstveno Kantonu Sarajevo, obezbijedite tu energetska neovisnost i to je nešto što nama treba, treba svima, jer ćemo te benefite svi mi na kraju osjetiti. Ja ću onda, kada vi budete tako govorili o takvim jednim pozitivnim promjenama, ovdje, sigurno i podržati svaki od ovih izvještaja. Htjela sam i govoriti o tome, ali evo, nemam mnogo ni vremena, ali da pohvalim zaista i diskusije kolegice Mehmedagić, imala je par sjajnih, ključnih stvari koje se moraju odraditi. Također mu je kolegice Marijele Hašimbegović, pa čak i kolegice Kapo, iako se u nekim stvarima i ne slažemo. Kolegica Gaković je sjajno govorila o onim problemima koje se tiču upravo Opštine Novi Grad koji se vrlo često ovdje zapostavljaju. I ovo nije pitanje lokalnih izbora, ovo životno pitanje, posebno za građane tih padinskih dijelova Općine Novi Grad koji ja očekujem da ova vlast i ova Vlada riješi, a da se

ne krije više iza raznoraznih kredita i lažnih obećanja, odnosno u suštini prikriva sve ono što ste vi sami kritikovali prije nego što ste preuzeli vlast u Kantonu Sarajevo. Toliko. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnici Vujović. Još jednom da vas podsjetim, preuzeli smo odgovornost kada je bila redukcija u Kantonu Sarajevo i kao što vidite, nema sada redukcije. Imamo još uvijek problema koji trebaju da se rješavaju, ali nemamo tako alarmantno stanje. Dalje, kada je u pitanju realizacija EBRD kredita, odnosno sredstava koja se implementiraju preko EBRD-a, ona zahtijevaju jasnu propisanu proceduru i ono što možete provjeriti, evo neka to bude inicijativa, neka nam uprava preduzeća dostavi izvještaj o saradnji sa EBRD-om i implementaciju EBRD sredstava. Vidjet ćete da ta procedura, odnosno implementacija tih sredstava upravo ide po onim rokovima propisanim. Ta procedura je prije svega jedna institucija da bi dobile EBRD kredit mora popuniti jako komplikovanu papirologiju da bi uopšte mogla dobiti ovaj sredstva. Onda kada dobije sredstva banke. Imaju svoje nadzore koji također imaju svoje uslove i imamo ovakvu implementaciju kakvu imamo, međutim, realizacija EBRD kredita je do prvog kvartala 2025. godine, što znači da dinamika ide zacrtanim dinamičkim planom, ona ne kasni i evo, vidjet ćemo u prvom kvartalu 2025. godine ko je govorio istinu i ono što znam kada je u pitanju ovaj EBRD kredit za izmjenu vodovodne infrastrukture, oko 45 odsto već je urađeno do kraja 2023. godine. Znači evo nešto malo više od 50 odsto ostalo da se završi onako kako je planirano do u prvom kvartalu 2025. godine.

Odgovor na repliku zastupnica Vujović izvolite.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, na vašoj divnoj elaboraciji. Onda ovo što ste vi upravo meni replicirali u potpunosti se krši s onim što ste vi rekli o poskupljenju, mogućem poskupljenju vode koje će se moguće desiti u narednom nekom periodu prema građanima Kantona Sarajevo, jer ste vi u svom izlaganju i kazali da će se to poskupljenje vode ići i u ovu rekonstrukciju, odnosno unapređenje te vodovodne mreže, a mi istovremeno imamo projekat EBRD-a koji se, je li, kako vi kažete, ide i svojim dejakom i svojim tokom i evo, iskoristit ću priliku da dopunim tu vašu inicijativu koja može ići prema Vodovodu i kanalizaciji i da osim tih materijala, papirologije i tog protokola implementacije EBRD kredita prema Vodovodu i kanalizaciji, ja očekujem da nam Vlada Kantona Sarajevo dostavi sve dosadašnje EBRD kredita evo proteklih bar 5 godina, pa da vidimo realizaciju, implementaciju i onu potrošnju novca koju će građani Kantona Sarajevo konačno platiti. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnice Vujović.

Hoćete da kažete da mi trebamo da čekamo odluku Vlade i da ne posežemo za realizacijom, implementacijom projekata sanacije, rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže preko EBRD kredita gdje se svugdje u svijetu na takav način uzimaju sredstva, već da čekamo neku odluku neke Vlade. Naravno, odgovorni smo i na onaj način na koji smo mogli uzeti sredstva, implementirati i popraviti mrežu, stanje režije koje se nalazi u Kantonu Sarajevo, a naravno, Vlada jeste, ona će odlučiti Skupština Kantona Sarajevo kao osnivač ViK-a, ona će svakako odlučiti kako i na koji način, dalje strateški postupati kada je u pitanju poskupljenje vode u Kantona Sarajevo.

Izvolite, imate mogućnost replike.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, evo više zaista, s obzirom da je ovo moja druga replika toga više neće biti, niste u pravu, odnosno ja to nisam htjela apsolutno da kažem, nego ste vi u svom izlaganju, koje je bilo jako inspirativno rekli da ukoliko dođe do povećanja cijene vode, da će se ta razlika novca ići upravo u tu implementaciju, odnosno u unapređenje vodovodne i kanalizacione mreže, ja sam rekla, dok mi istovremeno imamo i kredit, tako da ja očekujem zaista i od vas kao predsjedavajući ove Skupštine koji očigledno predsjedava i nekako na neki način rukovodi ovom skupštinskom većinom, da zajedno sa Vladom nađete najbolji način, ne da se po svaku cijenu povećava cijena vode u Sarajevu, nego da se nađe najbolji način da se ovaj kredit implementira, da se vodovodna mreža sanira, da ne budu ovakve, 70 % vode se vrati u tu kanalizaciju, u vodovodnu mrežu, kao što očigledno po ovom izvještaju nedostaje, a tek onda možemo govoriti kada te stvari, te rupe, što curi voda, kada začepimo, tek onda možemo govoriti o stvarnoj kvaliteti i da se po kvaliteti usluge koju građani primaju od strane Vodovoda može regulisati cijena vode u Sarajevu. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Bit će nam drago da nam se priključite većini u rješavanju problema vodovodne i kanalizacione mreže u Kantonu Sarajevo. Treba nam mladih, inspirativni ljudi.

Replika zastupnica Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Tragom ove diskusije koju ste replicirali i mojoj kolegici Vujović još jednom da napomenem, o tome sam govorila u svojoj prvoj diskusiji, to je član 22. Zakona o komunalnoj djelatnosti, koji kaže da ukoliko komunalno poduzeće djeluje na osnovu neekonomске cijene, da Vlada treba da preuzme iz budžeta brigu o ovom komunalnom preduzeću. Vi sada želite reći da smo mi svo ovo vrijeme, kao i mi sada, da kršimo taj Zakon o komunalnoj djelatnosti, a u ustvari trebamo tražiti rješenja na jedan drugi način. Ja još jednom pozivam da razmislite i da utvrdite i ustanovite u stvari, neefikasnost menadžmenta koji rukovodi ovim preduzećem. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemamo više prijavljenih za replike. Zastupnica Elza Gaković se javila za riječ, druga diskusija.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući i tragom diskusija svojih kolegica i kolega, nekako obzirom da sam ja obnašala funkciju vijećnice Općinskom vijeću Novi Grad Sarajevo želim nas sve napomenuti da je obaveza Kantonalnih javnih komunalnih preduzeća da jednom godišnje podnose informaciju prema Općinskom vijeću. Ta informacija, koliko ja znam, je sa mjerama, tj prijedlozima za poboljšanje rada i djelovanja u njihovim općinama. I samim tim postoji otvorenost i postoji mogućnost da se stvari poboljšaju u korist prvenstveno zadovoljstvo građana komunalnom politikom. Ono što također nisam uspjela u svojoj prvoj diskusiji jeste da se zahvalim direktoru Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća RAD na ozbiljnom pristupu prilikom realizacije jedne od mojih inicijativa za uspostavljanje dvolinijskog odvoza otpada u naselju Heroja Sokolje, Briješće i Dobroševići i onako kako je on naglasio, čini mi se da smo vrlo blizu realizacije. Na kraju, ono što želim istaći jest da je Regionalni centar upravljanja otpadom Smiljevići jedan problem Kantona Sarajevo i nadam se da on neće biti problem, nego da ćemo zajedničkim naporima uspjeti da taj Regionalni centar upravljanja

otpadom Smiljevići stavimo nekako na stabilne noge. I ovo je također tematika koja se tiče svih općina u Kantonu Sarajevo, ne izuzimajući apsolutno nijednu. Još ono što sam željela da na kraju kažem jeste da još jedan od argumenata u nizu, o čemu čitav dan nekako govorim jest da otpad nije teret, već da je resurs. Nalazi se u proizvodnji električne energije iz otpada, što zapravo mora postati predmet interesovanja Federacije Bosne i Hercegovine i činjenica da svaka proizvodnja iz otpada može se smatrati 40 do 60 % obnovljivom zapravo, govori nam koliki je to resurs i koliko mi zapostavljamo sve ono što imamo na raspolaganju. Postrojenje za pretvaranje otpada u energiju može se koristiti u nacionalnoj shemi uravnoteženja, što će značajno doprinijeti u ovim momentima kada se najavljuje poskupljenja električne energije. I ono što ću ja na kraju zamoliti direktora Parka, obzirom da veće temperature donose i rast trave, a znamo da vrlo često u tim momentima dođe do neke opće zabune, šta je čija nadležnost, ja ću vas zamoliti da javno, odnosno vidljivo učinite mapiranje površina koje vi održavate, da ne dođe do zabune da li održava Park ili neko treći i da preuzmete odgovornost, efikasnost za održavanje tih površina. Znam zaista da vam nedostaje mehanizacije kad je u pitanju zamjena rasvjetnih tijela i ova tematika, ali evo, zamolit ću vas da nekako mračne ulice nisu nam svima drage zaista imam puno razumijevanja prema nedostatku i mehanizacije i možda u problemu javnih nabavki sa kojima se susrećete, ali evo, zamolit ću vas da nekako pokušate i tu problematiku da prebrodite. Toliko od mene za danas, zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Gaković. Zastupnica Admela Hodžić se javila za riječ.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa u svojoj drugoj diskusiji u ove tri minute dovršiti ću svoje izlaganje i diskusiju u vezi KJKP Toplana. Na ovome radim već na ovom problemu građana radim već 6 mjeseci, zaista imam ogroman broj podataka, dokumentacije koja mi je dostavljena, poruka, mailova itd. Iz svega navedenog što sam iznijela prije doslovno možemo zaključiti kako imamo tri kategorije korisnika koji silom prilika ne mogu ostvariti svoje pravo na isključenje sa centralnog grijanja Toplana, a to su jedan korisnici koji nisu potpisali ugovor, ali se ne isključuju sa sistema centralnog grijanja i računi im i dalje dolazi. Pod 2. Korisnici pod podnesu zahtjev za isključenje, ali se ne isključuju sa sistema centralnog grijanja i računi im i dalje dolaze. Pod 3. Korisnici koji ne plaćaju račune, imaju dug, ali se ne isključuju sa sistema centralnog grijanja i računi i dalje dolaze. Nadležni istražni organi bi trebalo da utvrde prema kojoj od navedenih kategorija su Toplane postupile suprotno važećem zakonu i sankcionisati odgovorne. Građani su, između ostalog, slali svije negodovanja koji se odnosi na član ugovora, član 7. Ugovora Toplana, koji zaključuju sa korisnicima usluga u kojem piše: "Količine isporučene toplotne energije utvrđuje se na individualnom mjerilu toplotne energije na obračunskom mjernom mjestu u objektu. Ugovorne strane su saglasne da korisnik usluge zaključenjem ovog ugovora prenosi u vlasništvo davaocu usluge mjerilo iz prethodnog stava bez nadoknade, a što je u skladu sa tarifnim sistemom". Oko 3 km sa PDV-om. Stavka je na računu svaki mjesec za održavanje verifikaciju mjerila koje je Toplanama građani poklone, a koje košta oko 1000 KM. Dalje u izlaganju i odgovorima direktora Toplana, samo da podsjetim, pošto je spomenuo gospodin direktor, da se u okruženju, zemljama u okruženju ne može isključiti sa sistema grijanja centralnog grijanja, u važećem ugovoru koji korisnici potpisuju naši građane, član 22 kaže: "U slučaju ne plaćanja ispostavljenih računa, korisnik usluge će biti upućena opomenom u kojoj će biti naveden rok izmirenja obaveze, a ukoliko i nakon opomene korisnik usluge ne izmire dug stan može na osnovu Uredbe biti privremeno isključen zbog dugovanja do izmirenja obaveza, pod uslovom da to tehničke mogućnosti

dozvoljavaju i da se isključenjem ne ugrožavaju drugi korisnici komunalnih usluga". Toliko, zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Samir Avdić, druga diskusija.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala, dopredsjedavajuća. Ja ću svoju drugu diskusiju iskoristi za još dvije sugestije prema ViK-u i prema Pokopu i Parku, obje se tiču bolje komunikacije, odnosno koordinacije u njihovom radu. Svjedok sam i u razgovoru sa sekretarima mjesnih zajednica jedan od čestih problema koji oni ističu jeste loša komunikacija sa ViK-om. Naime, ne mislim ovdje na hitne interventni radove da otklanjanju kvarova, već evo upravo i na radove poput realizacije ovog EBRD-ovog kredita, odnosno rekonstrukcije vodovodne mreže da, jednostavno, iznenade ih kada dođe ta firma da radi. Bilo bi bolje ukoliko bi taj neki plan godišnjih radova slali u Općinske službe za razvoj, investicije i ceste, odnosno dalje prema sekretarima, da bi oni, kako da bi oni mogli pripremiti i građane u tim ulicama, ali i da bi same opštine bolje planirale asfaltiranje, odnosno sanaciju cesti u opštinama, iz razloga što se desi da tek sanirano asfaltiranu cestu u toj godini ili u narednoj godini da se izrovi upravo zbog potreba radova, pa bi bilo bolje ukoliko bi se prvo završili radovi, a onda da se asfaltira. U tom smislu potrebna bolja komunikacija. I budući da, očito je da neće, barem skoro se neće desiti formiranje holdinga, iako pitanje i dal ta organizacija komunalne privrede jeste najbolja organizacija jer znamo i za neka loša iskustva u Zagreba, grada Zagreba koje je formirao holding, ali eto, prije toga je potrebno da i sada sva ova preduzeća međusobno komuniciraju i saraduju. Tu mislim i na opet na ViK i RAD gdje bi ViK mogao da koristi usluge RAD-a prilikom ovih rekonstrukcija i asfaltiranja, i Pokop i Park, naime, Pokop ima potrebu za određenim uslugama i između ostalog, za cvijećem, za busenovima itd, dok Park ima svoje rasadnike, koliko znam, u ovom trenutku oni u tom smislu ne saraduju, a bilo bi dobro s obzirom da su i jedno i drugo preduzeće javna preduzeća čiji smo mi osnivači. Toliko, hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega. A jeste vi se javili za drugu diskusiju? Pa možete, prijavite se. Sad radi, jel? Dobro, ajde, zastupnik, bio je vaš red s obzirom na repliku, pa vas je isključilo. Zastupnik Šaljić, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Dobio sam poruke od građana kada sam danas govorio vezano za pijacu Kvadrant javili su mi se stanari prebacujući mi zašto nisam iznio njihov problem jer je u tom požaru stradala i zgrada, to je u ulici Radenka Abazovića 2 a i 2. b. To je zgrada odmah iznad pijace, koja je ujedno i najviše pretrpila štetu. Pa oni pišu poruke da su imali dogovor sa premjerom, Ukom, da će on održati sastanak sa tim stanarima, da će vidjeti da se ta šteta nekako izmiri. Šteta je procijenjena na oko sto hiljada maraka. Dogovor je bio između premijera Uka i načelnika općine Novi Grad da tu štetu saniraju. Općina je izgleda izdvojila 56.000 marka, a Kanton obećanje premijera još nije. Eto, to je bila moja obaveza. Vratit ću se na ova pitanja redovna.

Predsjedavajuća, ja sad ne znam imamo danas desilo nešto na Vracama gdje, gdje su momci dobili kazne, pokušali da uklone mural ratnog zločinca Mladića, dobili su kazne 6.000 maraka. Mi moramo reagovati kao Skupština, valjda treba da dobije kaznu onaj ko postavlja i ko veliča ratne zločince. Volio bih da je tu Okerić, ali evo, vi ste u ovom momentu predsjedavajući. I tu danas portali cijeli dan to gledamo. Ja bih volio da vi kao rukovodstvo i mi kao Skupština

reagujemo po tom pitanju, a ne da iskupljamo pare, da platimo račun, kaznu za veličanje ratnog zločinca.

Imate li vi predsjedavajuća Kristić ideju?

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Kolega, ja vas molim da završite svoju drugu diskusiju da možemo nastaviti sa sjednicom pa ćemo vam mi odgovoriti na pitanje.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Aha, hvala ti, da, dobro. Meni je u ovom momentu najpreče, završavam diskusiju. Čekam vaš odgovor.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Uvažena dopredsjedavajuća ja ću se još samo malo osvrnuti na tarifnu politiku za koju smatram također, da je jedan izuzetan izazov koji je pred ovim resornim ministarstvom i, naravno, pred svakim, pred svakom od firmi čije danas izvještaj usvajamo. Naime, ona će se nužno morati mijenjati zato što ne može metar kvadratni više biti obračunska jedinica za količinu otpada ukoliko želimo smanjiti količine otpada koje se odlažu na deponiji. Džaba nam je sva priča o energetske efikasnosti ako će Toplane naplaćivati isporučenu toplotnu energiju po kvadratu stambene površine. Znači građanima mora biti omogućeno da plaćaju na osnovu njihove potrošnje koja se mora očitati na adekvatnom mjerilu, da li je to kalorimetar ili bilo koje drugo mjerilo. Također, mora omogućiti svim građanima da plaćaju onoliko vode koliko su potrošili, posebno u situaciji kada ne možemo kontrolisati ni izdavanje onaj stanova, da li stan na dan ili zakup na duže vrijeme gdje jednostavno niste u niste kao korisnik zaštićeni, npr imate komšiju koji izdaje stan i vi ste paušalac kao i on i plaćate, on je samo registrovan kao vlasnik i vi, naravno, snosite troškove, dijelite tu zajedničku potrošnju sa svim tim ljudima kojima je on, npr izdavao stan u proteklom mjesecu. Znači, to je izazov pred kojim će ova Vlada biti nužno ove godine i da li će se raditi i na način da se stimuliše ugradnja vodomjera, kalorimetara, svih mjerila gdje god je to moguće, kao što je bio slučaj sa Toplanama, gdje je bio jedan projekat, da li će se to proširiti na Vodovod, na koji način će se raditi, ja ne znam, ali znam da će se tome nužno morati pristupiti. I samo još jedno da napomenem. Zanimljivo je da niko nije dobio poruku od građana općine Ilijaš, a njima je povećana cijena vode ili, na primjer, od onaj građana općine Hadžići, oni su imali, Općinsko vijeće općine Hadžići imalo 01.12. Tematsku sjednicu na kojoj su raspravljali o vodosnadbijevanju, kvalitetu vode, gdje je bio zaključak da se Komunalac Hadžići da preispita svoju cijenu i da se ide sa povećanjem zato što je došlo do rasta energenata. Znači, sve građane zaista moramo jednako tretirati, izražavati brigu za sve građane podjednako. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala, žao mi je što nije tu predsjedavajući, da mu iznesem neke podatke koji nisu ustvar tačnije, onako kako ih nam je on naveo. U 2002. godini broj kvarova je u javnom komunalnom poduzeću Vodovod povećan za 122 %. Nije onako kao što nam je on to naveo. Troškovi

električne energije na kraju 2022.godine iznosili su 9 052 415 konvertibilnih maraka, veći su za 1.293 000 u odnosu na '21. godinu. Sada se postavlja pitanje kako se dogodilo povećanje troškova električne energije kada su se u sklopu prve tranše EBRD-a kredita vršila rekonstrukcija pumpnih agregata? Da li zato što je došlo do povećanja proizvodnje vode i povećanja nepopravljenih kvarova na vodovodnoj mreži u 2002. godini u odnosu na prethodni period? Ako se sjetimo 2021. godine, kao glavni razlog za smjenu Aide Pendek navedena je informacija da je broj nepoplavljenih kvarova na vodovodnoj mreži 500, a na kraju jula 2020 godine je bio 983 nepopravljena kvara. Prema nezvaničnim informacijama, na kraju 2022. godine je broj iznosi oko 1300 nepopravljenih kvarova. To uopšte nije nekorespondira sa onim što nam je predsjedavajući ovdje predstavio u svojoj diskusiji. Dakle, ne postoji apsolutno nijedan razlog da mi prihvatimo njegove navode kako ovaj izvještaj bi se trebao prihvatiti i kako ustvari je donesena politika u Kanton Sarajevo posebno u oblasti komunalnih javnih preduzeća Vodovoda i kanalizacije koju ukazuju na poboljšanje stanja u ovom javnom komunalnom preduzeću. Što se tiče povećanja cijene vode u ovim opštinama, kako je navela kolegica, Mehmedagić, čini mi se, u Hadžićima i Vogošći. Mi treba da znamo da istu cijenu vode ne plaća ni Istočno Sarajevo, kao što plaćaju građani Kantona Sarajevo, grani Kantona Sarajevo plaćaju mnogo skuplju cijenu vodi nego što tu plaća Istočno Sarajevo i prema prijedlogu koji je uputila uprava, čini mi se, 2022. godine, krajem 2022. godine, odnosno Nadzorni odbor prema Vladi Kantona Sarajevo to povećanje bilo još veće i razlika u cijeni je bila mnogo veće u odnosu na građane Kantona Sarajevo nego u odnosu na one iz Istočnog Sarajeva. Iz tih razloga mi nećemo podržati, dakle, izvještaj javnog komunalnog poduzeća Vodovod i kanalizacija. Smatramo, dakle, da svi podaci ukazuju da ovo javno komunalno poduzeće nije poslovalo u interesu građana, da su se tamo dešavale jako čudne, da ih ne nazivam nekim drugim imenom, jako čudni postupci prilikom zapošljavanja i prilikom preslagivanja tih nekih unutarstranačkih unutarstranačkih pozicija, nemojmo samo zaboraviti da 2017, kako nam je to predsjedavajući ovdje naveo, je došla Azra Muzur i dolaskom Azre Muzur je, dakle, vodosnabdijevanje Kantona Sarajevo došlo na nivo koji ustvari pripada ovim građanima, a u onom vremenskom periodu, dakle kada je bio neko drugi direktor tog javnog komunalnog poduzeća Vodovod svi se sjećamo, dakle, da su bile

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Muamer Bandić (zastupnik)

Evo da završim rečenicu samo, jel može? Ako može, ako ne može sve OK. Hvala. Dakle, svi ćemo se sjeti 2017. godine i redukcije ovaj vodosnabdijevanja građana Kantona Sarajevo u onom vremenskom periodu upravo kada je Konaković bio premijer, a onda preko noći kada je došla Azra Muzur te redukcije su nestale. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Selmanović druga diskusija.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Broj diskusija i evo vrijeme koje smo odvojili na komunalnu privredu govori koliko ona bitna za građane Kantona Sarajeva. Imali smo ovdje raspravu o zaduženjima i onome što broj kredita i visine kredita koja su zadužena za komunalnu privredu, ali ako se građani sjećaju i prijašnjih sjednica, nije to samo za javna preduzeća u komunalnoj privredi. Ova vlast i ova Vlada je ekspert u zaduživanju. Stvarno, tu smo jako brzi na okidaču, jako brzo završimo svu tu papirologiju koju predsjedavajući rekao da je potrebno za te kredite

i naravno, to je sasvim nešto što je normalno svaki projekat se treba vrlo često financirati iz nekih kreditnih sredstava, međutim gdje dolazi u problem. Problem je u realizaciji tih kredita. Neprihvatljivo je da imamo kreditna sredstva koja nisu implementirana, odnosno nisu realizovana, a imamo preko 70 % gubitka u vodovodnoj mreži. To je nešto što ne može biti prihvatljivo, neprihvatljivo je da kažemo pa eto, kao preduzeće je dobro poslova, ima pozitivan zaradili su nešto novca. Ovo je javno preduzeće i misija ovoga preduzeća treba da bude isključivo i samo dobrobit građana, odnosno povećanje standarda života građana Kantona Sarajevo, a profit je nešto što to poduzeće čak i ne bi trebalo da ostvari. Evo, dok traje ova Skupština dobijam poruke da, evo, ima mjesta, odnosno mjesne zajednice u Kantonu Sarajevo, koje već mjesecima ne mogu da riješe problem sa zamjenom sijalica za uličnu rasvjetu. Mi smo ovdje čuli, naravno, izgovore da možda nije do sijalice i da je do napajanja, do ovako, do onako, građani ne bi trebalo da interesuju razlozi. Naravno, kad ne možemo da ponudimo neki od razloga onda je vrlo lako reći pa znate, to su oni prije nas. Mislim da mi ovdje treba da damo prave razloge, da detektujemo prave probleme, da ih otklonimo i da građanima pružimo kroz ova, naravno, preduzeća, maksimalnu uslugu i najbolju moguću uslugu. Također smo ovdje jako puno čuli kako nije moguće postaviti kalorimetre, kako nije moguće tačno izmjeriti utrošenu energiju potrebnu, odnosno da se ispoštuje u potpunosti Zakon o zaštiti potrošača, mislim da je to apsurdno u 21. stoljeću kada je, a evo ti sastavni dio naših života, da ne možemo osmisliti neki od mjerila da se izmjere tačno utrošak energije i na takav način tačno naplatimo ono što se potroši, jer to je ono što je u suštini i sama namjena ovih preduzeća, a ne, evo, da se bavimo samim zaduženjem i da kažemo eto, znate, ostvarali smo neki profit. Ne, mi treba da se fokusiramo na kvalitet života, kvalitet usluge i da iskoristimo sve najsavremenije tehnologiju i tehnološka dostignuća kako bi osigurali građanima adekvatnu isporuku i energenta, a na kraju krajeva onoga računa ono što treba sam građanin da plati. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala predsjedavajuća. Ja koristim priliku s obzirom da se prvi put javljam danas da pozdravim sve koji nas prate. Tema je, naravno, veoma važna za građane Kantona Sarajevo i činjenica da, evo, cijeli dan raspravljamo o ovome, nekako mi daje taj osjećaj da smo svi, bez obzira na način diskusije, zaista ozbiljno pristupili ovoj temi. Iskreno se nadam da ćemo na kraju izaći sa nekim konstruktivnim prijedlozima i svemu onom što je potrebno da se uradi kako bi javna preduzeća više bila u službi građana i kako bi na neki način poboljšali stanje koje je zaista dugo godina bilo zapušteno i naravno, i diskusija i sve preporuke, zamjerke od građana, od zastupnika imaju dosta razloga za to, zato što stvarno je teško popraviti nešto što je toliko narušeno. Ja bih, evo diskusiju i ovu raspravu nekako pokušala da objasnim kroz jedan konkretan slučaj sa kojim sam upoznata. Radi se o preduzeću RAD i radi se o onome šta je urađeno u proteklom periodu od 2018. godine, znači čemu sam svjedočila kao zastupnica u prošlom mandatu i evo, sada. Znači 2018. godine je, naravno, preuzimanjem preduzeća nakon dugo godina uslijedila je adekvatna analiza i dobili smo u tom momentu mišljenje sa rezervom u izvještaju nezavisnog revizora i ukazivanje na nemogućnost utvrđivanja tačnosti iskazanih rashoda u bilansu uspjeha za 2018. Konkretno po otpisu ispravci potraživanja i tačnost iskazanog finansijskog rezultata za preduzeće RAD. Daljnja analiza je pokazala da se u vrlo dugom roku, najmanje od 2008. godine, nije vršila konkretna ispravka potraživanja i da se nije iskazivao tačan finansijski rezultat preduzeća RAD. Druge uočene slabosti, su uključivale poslovanje bez zaposlenog na radnom mjestu šefa računovodstva i to je bilo moguće nekad, od 2016. godine tačno, pa smo imali šefa računovodstva po ugovoru o djelu. Bili su prisutni

problemi sa vlasništvom i kvalitetom informacionog sistema, što je također rezultiralo neadekvatnim praćenjem troškova pojedinih radnih jedinica i nemogućnošću utvrđivanja njihovog finansijskog doprinosa poslovnim rezultatima preduzeća RAD, donošenje odluke o reorganizaciji preduzeća u 2018. godini bez odgovarajuće analize i procjene očekivanih efekata te ne poduzimanje nikakvih aktivnosti na utvrđivanju cijene koštanja osnovnih usluga individualne i kolektivne komunalne potrošnje i predlaganju Vladi Kantona Sarajeva, a tiču se, recimo, i promjene cijene koje su utvrđene još davne 1997. godine. Tokom 2019. Vlade je donijela odluku da angažuje konzultantsku kompaniju da se u okviru projekta "Jačanje integriteta javnih preduzeća" izvrši analiza poslovanja nekoliko Kantonalnih javnih preduzeća, između ostalih KJKP RAD doo, Sarajevo, tako je radila i Vlada, tako smo preuzeli, započeli procese i na taj način nastavljamo i dalje. Finansijska analiza je pokazala da samo segment prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada pogon znači javne higijene ostvaruje dobit, dok ostali segmenti kontinuirano ostvaruju gubitke koji se uglavnom pokrivaju s dobiti pogona javne higijene. Ovdje želim istaći da finansijske analize poslovanja, preduzeća RAD prezentirane u godišnjim izvještajima, nisu nikada uključivale analizu profitabilnosti pojedinih organizacionih jedinica, pa nisu nikada ni uključivale odluke o načinima unapređenja poslovnih rezultata pogona i radnih jedinica koje ostvaruju gubitke, kao što su pogon za građenje, pogon održavanja i saobraćaja u mirovanju. Rezultate analize su dali osnove za preporuke koje su se uglavnom odnosile na izmjene u modelu poslovanja i okretanje fokusa društva na pružanje osnovnih djelatnosti održavanja javne higijene u Kantonu Sarajevo sa pet najznačajnijih preporuka. Prva je bila izlazak iz segmenta građenja koji ne pruža uslugu od javnog interesa, ostvaruje gubitke zbog niske konkurentnosti i malog obima ugovorenih poslova, te stvara značajne troškove vezane za održavanje građevinskih mašina. Drugo je reorganizacija Radne jedinice saobraćaja u mirovanju, koja kontinuirano ostvaruju gubitke i prihodima ne može pokriti troškove zaposlenih. U osnovi, ovoj Radnoj jedinici je zaposlen veliki broj radnika, a procesi nisu efikasne niti optimizirani. Znači sve je ovo 2018. odnosno '19, kada je analiza rađena. Značajno povećanje fokusa na reciklažu komunalnog otpada u cilju povećanja prihoda od prodaje sekundarnih sirovina i većeg doprinosa društva kvalitetu građana i ekološkim efektima. Četvrto je bilo promjena organizacione strukture vezano za Radnu jedinicu saobraćaja u mirovanju, integrisanja aktivnosti zimske službe i Radne jedinice čišćenja i pranja ulica, te vraćanje aktivnosti pogona održavanja u pogon javne higijene za koji primarno obavlja usluge održavanja vozila. I peto je bilo uvođenje finansijskog izvještavanja na funkcionalnom nivou u cilju korektnog sagledavanja profitabilnosti i poslovnih rezultata svake poslovne jedinice, što bi rezultiralo značajnim unapređenjem procesa donošenja dugoročnih i kratkoročnih poslovnih odluka. Druge prepreke su se odnosile na službu komunalnih redara, povećanje efikasnosti administracije i kabineta direktora i unapređenja u službi naplate potraživanja kako bi se smanjio iznos nenaplaćenih potraživanja, posebno potraživanja od fizičkih lica. Znači Nadzorni odbor, skupština, ministarstvo Kantona Sarajevo je tada zajedno sa Vladom zaključilo da postoji puno opravdanja da se inicira proces strateškog zaokreta preduzeća RAD, međutim, početkom 2020. dolazi do promjene većine u Skupštini Kantona Sarajevo i te promjene staju i znači nije se ništa desilo. Novi organi upravljanja ostavljaju to kako je bilo, a krajem 2020. kada smo ponovo preuzeli, imali Vladu, dolazi do promjene većine u Skupštini Kantona Sarajevo i Vlade i tokom prve polovine 2021. promijenjeni su organi upravljanja. Ponovo je posvećena pažnja analizi problema poslovanja preduzeća RAD; nezadovoljavajućim finansijske rezultatima poslovanja, niskoj reputaciji nezadovoljstvu korisnika usluge javne higijene, odnosno usluga prikupljanja, odvoženja i deponovanja komunalnog otpada. Ostvarena je saglasnost svih organa upravljanja i neophodno je bilo inicirati transformaciju preduzeća RAD i to se radilo u proteklom periodu. Tim koji je vodio promjene formiran je u drugoj polovini 2021. i vodila ga je direktorica. U ovom procesu članovi Nadzornog odbora i predsjedavajuća skupština su bili uključeni u pripremu transformacije

mislim, skupštine preduzeća, kroz redovno informisanje od strane uprave društva i donošenje odgovarajućih prepreka, preporuka, pardon i odluka. Formulisanje nove emisije i vizije i preduzeća odvijalo se u okviru implementacije trogodišnjeg projekta koji je direktori spominjao, a to je Efikasan sistem upravljanja otpadom. Najznačajnija aktivnost je rad na sedmogodišnjoj strategiji preduzeća RAD za upravljanje otpadom na području Kantona Sarajevo. Multidisciplinarni tim preduzeća direktno je bio uključen u rad na strategiji, a obuhvatao je 10 osoba sa različitim ekspertizama, znači tehničkim, ekonomskim, pravnim, operativnim, ljudskim resursima i drugo. Nacrt strategije dovršen u januaru '23 i prezentiran organima upravljanja preduzeća i ovaj dokument je osnova za formulisanje strategije cijelog preduzeća RAD i obezbeđivanja adekvatnog doprinosa svih funkcija i aktivnosti u ostvarivanju osnovne, misije, vizije i strateških ciljeva poduzeća RAD. Početak organizacionih promjena je krenuo u drugoj polovini 21. I ove aktivnosti su rezultirale usvajanjem izmjena i dopuna Statuta preduzeća, usvajanjem Pravilnika o radu, sistematizaciji radnih mjesta sa opisom poslova i radnih zadataka tokom 2022. Promjene Statuta su se odnose na smanjivanje broja organizacionih jedinica od četiri na dvije, pogon, javna higijena i održavanje saobraćajnica i sektor za ekonomske, pravne i opšte poslove i u skladu s tim smanjenje broja članova uprava društva sa 5 na 3, znači direktor i 2 izvršna direktora, osim u odnosu na pet ranijih. Rad na novoj sistematizaciji odvijao se tokom više mjeseci i naravno je bio ovaj iscrpan, ali sve u smjeru efikasnosti, produktivnosti, rada u pružanju usluga od javnog interesa, odnosno prikupljanja, odvoženja i deponovanja komunalnog otpada. Nadzorni odbor je početkom '22. je preporučio izradu nove metodologije izrade trogodišnjih i godišnjih planova poslovanja preduzeća RAD. Uprava je to prezentirala Nadzornom odboru. Inicijalni prijedlog nove metodologije, ali će finalizacija ovog dokumenta biti ostvarena nakon usvajanja sedmogodišnje strategije i dugoročne strategije razvoja društva. Kompletna promjena će biti realizovana u nekim budućim godinama, ali organi upravljanja, preduzeća RAD i mislim da smo svi svjesni rizika koji nose ove faze, posebno teškoća i svih napora koji moraju biti ulagani u promjenu prije kulture organizacije. Na kraju, na primjeru školski urađene analize zaokreta u poslovanju javnog preduzeća RAD željela smo pokazati zaista koliko je napora, predanog rada i vremena potrebno je uložiti da se izvrši zaokret u upravljanju zapuštenih preduzeća koja su se u prošlosti, prije dolaska trojke, ove skupštinske većine, Vlade koju je vodio Edin Forto i koju sada vodi Nihad Uk, gdje svi zajedno trebamo to uraditi za svako od ovih preduzeća koje smo našli, naravno, puno mana. Mnogo je posla urađeno, ali još mnogo toga treba uraditi da bi se javna poduzeća, ustanove i politika upravljanja konačno bili na strani i u službi građana. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica. Replika, replika, zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, evo kolegica Bešlija je navela niz razloga koju ukazuju na poslovanje javnog komunalnog poduzeća RAD od 2018.godine, kako je to ona rekla gdje se pravi jedan ozbiljan zaokret u smislu zakonitog poslovanja i efikasnog poslovanja tog javnog komunalnog poduzeća RAD od vremena dolaska stranaka trojke na vlast i iznijela je niz podataka. Evo, ja ću iznijeti neke podatke koje ja kojima ja raspolazem. U tom vremenskom periodu javno komunalno preduzeće RAD je od prevedenih 440 javnih nabavki direktnim sporazumom izvršilo 416. Enorman broj novca je trošen putem UNDP-a, što ustvari znači da su zaobilaženi zakoni, odnosno zakonska legislative Bosne i Hercegovine, Federacije ili Kantona, na koje su obavezni javno komunalna poduzeća RAD. Ono što jest jako bitno da je u tom vremenskom periodu potpuno nezakonito imenovana vršiteljica dužnosti direktora nekoliko puta. Ukoliko je nešto nezakonito, ona ne može konvalidirati, ne može ništa donijeti dobro. Ako posmatramo

kroz prizmu ovih nekoliko postupaka, onda možemo jako precizno zaključiti da ovi navodi koje je kolegica Bešlija neće ih osporavati jer se oni nalaze u određenom izvještaju, ali postoje oni navodi koji ukazuju da to poslovanje nije bilo baš na nivou zakonske legislative. Također ću napomenuti da Javno komunalno preduzeće RAD, namjenska sredstva koja su dobili, čini mi se, ili od Razvojne banke ili od neke druge banke utrošilo potpuno nezakonitom postupku na neka druga, nenamjenski određena mehanizaciju, činim uglavnom ne onako kako je to određeno namjenski. U tom periodu ministar je bio gospodin Mandić, današnji načelnik koji je zaista imao jedan, evo da kažem dobar, imao je dobru namjeru da ta sredstva iskoristi za stvarnu svrhu, međutim Javno komunalno poduzeće RAD, odnosno njegova uprava to nije uradila na način kako je to propisano ugovorom tim. Tako da dobar dio tih elemenata koje je kolegica iznijela ja ću poštovati, ali isto tako moramo da upoznamo javnost da postoje oni elementi koji ukazuju na jednu drugu stranu medalje koju sam ja, evo, sada pročitao. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Sanela Klarić, druga diskusija. Zahvaljujem, izvolite, imate riječ.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Također pozdravljam pošto se prvi put javljam sve prisutne i gledaoce pored malih ekrana. Iz izvještaja komunalnih preduzeća za 2022. godinu Kantona Sarajevo možemo vidjeti određene napore koje ulažu menadžment ovih preduzeća da na neki način riješi sve ove probleme. Evo, i kolegica Bešlija je nekako kroz primjer rada pokazalo da treba vremena i da nagomilani problemi zahtijevaju potpuno opredjeljenje samog menadžmenta, a i Vlade Kantona Sarajevo, da saraduju i da zajednički nađu rješenja. Međutim, ono što meni iz ovih izvještaja nekako fali i što bih stvarno zamolila sve direktore koji su danas ovdje i njihove timove da shvate da ova pojedinačno preduzeća sama za sebe i kroz svoja izvještaje ne mogu sigurno doprinijeti, pored svih problema koji imaju, da građani budu apsolutno zadovoljni, zato što je jako puno toga što oni treba da rade, ali isto tako treba da zajednički, zajedno sa ministarstvom, komuniciraju i na neki veći, inovativni način pristupaju ovim problemima. Kroz par primjera ću samo reći na koji način smatram da je jako važno da izađu iz svojih okvira samog preduzeća i da sve ovo što rade, rade na više kroz saradnju između sebe. Evo, kada govorimo o Toplanama, to je kolegica Mersiha također problematizirala. Ne samo da je važno da naplaćujemo od građana onoliko koliko su potrošili, nego ako govorimo o projektima energetske efikasnosti koje ministarstvo sa kojim vi saradujete provodi, morate ako primjećujete da, recimo, neki objekti su prošli obnovu, kako mi to zovemo utopljanja ili energetske efikasnosti, a vi i dalje isporučujete istu količinu ili sličnu količinu toplotne energije da nešto tu nije u redu. Ne možete dozvoliti da neke od stambenih objekata nebodera koje smo obnovili vi i dalje isporučujete istu toplotnu energiju i građani plaćaju iste račune. Trebate vi kao menadžment Toplana tražiti od ministarstva i drugih koji su zainteresovanih strana da se to pitanje riješi. Ne može se to ignorisati. Recimo, kada govorimo o Parku, tražim od direktora, podršku, evo, ja sam poslala inicijativu da se radi nova uredba o uređenju i održavanju zelenih rekreativnih površina Kantona Sarajevo, ne samo za uređivanje i održavanje, nego i projektovanje. Veliki su problemi kada govorimo o ovoj Uredbi, to možemo vidjeti i na samom terenu, ali možemo uz zajednički kroz izmjene ove Uredbe riješiti sva ona pitanja koja bole ovo preduzeće. Također, ali zajednički možemo također raditi sa RAD-om. Recimo, ovdje nitko nije govorio o tom biološkom otpadu koji se može koristiti za proizvodnju energije. Ako udružimo Park, ako udružimo RAD, ako udružimo i neka poljoprivredna preduzeća, pa i sam Pokop ili ovaj Tržnice, mi možemo sav taj otpad praktično koristiti zajednički, ali u ovim izvještajima, ako govorimo pojedinačno, ne vidimo tu inovativnost koja se traži od vas. Kada govorimo o samom RADu, ja mislim da je jako važno, pored svih napora koje ovo poduzeće

čini i ovom planu, da se u neko u narednom periodu 50 % otpada reciklira mora se vratiti povjerenje građana. Građani su prije desetak godina krenuli sa odvajanjem otpada i nikada nisu doživjeli da se stvarno to reciklira. Sada ponovno donosimo neke nove kante u različitim bojama, ali nemamo promociju, nemamo komunikaciju sa građanima, građani ne vjeruju gdje taj otpad ide i jako je važno da RAD u ovom momentu, zajedno sa ministarstvom i drugim javnim preduzećima, napravi jedan jak promotivni materijal gdje će pokazati tačno gdje taj otpad ide. Kroz ove inicijative, ako govorimo o proljetnim čišćenjima, ne možemo više očekivati da sav otpad trpamo u jednake crne kese. Hajte i kroz takve inicijative gdje su uključeni građani, da pokušamo da razdvajamo taj otpad. Kad govorimo o Tržnicama, ja sam svjesna da inicijativa u kojoj sam ja tražila da se onaj naše sugrađani koji prodaju svoje proizvode, ne na tržnicama, nego pored njih, koji na neki način oni krše zakon, a s druge strane prodaju svog proizvoda, ali nisu prepoznati u sistemu. Ja znam da Tržnice nisu jedine koje mogu riješiti taj problem, ali evo, molim vas i poslala sam danas ponovo inicijativu da zajedno sa ministarstvom i drugim zainteresovanim stranama kao što su Turistička zajednica, brendiramo te proizvode. Dajte, kao što je Grad Zagreb brendirao svoje žene, majke, tetke koje prodaju svoje proizvode na tržnici u Zagrebu kao kumice, da ih mi brendiramo kao hanumice, to je, građani su stvarno dali podršku toj inicijativi. Godinu dana čekam, ali ne može to riješiti jedno preduzeće. To stvarno ponovno, kao što govorim, mogu riješiti svi. Tražila sam, također, da se mapiraju krovovi javnih poduzeća. Govorimo o ogromnim u ovim izvještajima, količinama budžeta od novca iz budžeta koji se troši na električnu energiju, na zagrijavanje u ovim javnim preduzećima toliki broj javnih krovova ovih javnih preduzeća imaju da se definitivno sa ulaganjem u obnovljive izvore energije može jedna određena količina ove energije na koju sada iz budžeta trošimo veliku količinu novca, proizvesti na samim tim krovovima ili kroz druge neke inovativne načine iskorištavanja obnovljivih izvora energije. I molim vas, zajedno sa ministarstvom, da i iskoristimo Europske fondove, dajte da u narednom budžetu planiramo timove ljudi koji znaju pisati projekte, jer ovi fondovi EU, kada govorimo o održivosti, definitivno mogu naći u svim ovim javnim komunalnim preduzećima određene projekte koji bi mogli biti financirani ne kroz kredite, nego kroz fondove EU. Ja, naravno, i kroz komisije u kojima radim, a i kao zastupnica se stavljam na raspolaganje da zajednički počnemo inovativnije raditi na svim komunalnim pitanjima i na taj način proizvesti mnogo kvalitetniju uslugu građana Kantona Sarajevo koji od nas to i očekuju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Zaključujem raspravu. Molim službu da pozove zastupnice i zastupnike iz hodnika kako bi mogli zauzeti svoja mjesta da se izjasnimo.

Zamolio bih službu da pozove zastupnika Muamera Bandića pošto je obećao da će podržati određene firme i preduzeća. Evo ga dolazi čini mi se. Nije. Obećao da će podržati, makar onaj što je obećao, ali evo izgleda, nema ga, pobjegao je, opet.

E, to je ono što ja govorim o ovom populizmu, po čitav dan ovdje populistički nastupaju, a evo vidimo da nemamo još ovdje neki koji su prozivali i nas rukovodstvo danas gdje smo na sjednicama, drago mi je zbog javnosti, građana, da vide ko do kraja prisustvuje sjednicama i ko se izjašnjava kada su u pitanju današnji izvještaj. Fale nam, fale nam zastupnici Bandić, Zahiragić, Kapidžić i svi oni koji su danas ovdje populistički iznosili svoje stavove kako nema pojedinih zastupnika na sjednicama. A evo, drago mi je da javnost ima priliku da vidi ko su i šta su.

Izvolite kolega Šaljiću.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Predsjedavajući, zastupnik Bandić je otišao da klanja, brzo će se vratiti. Mislili smo da će ovo trajati duže, međutim skрати se diskusija nije nikakav drugi problem, ono je što je obećano, tako će biti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hoćete da kažete djela se cijene prema namjeri. OK, razumijem.

a)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Vodovod i kanalizacija doo u Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanjem. Molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 19 zastupnika, protiv 3, suzdržano ništa. Konstatujem da je skupština usvojila ovaj izvještaj.

b)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Pokop doo Sarajevo za 2022. godinu.

Vi jeste vi šef kluba? Nemate tu mogućnost, žao mi je.

Molim zastupnike da pristup izjašnjavanju izvještaja o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Pokop doo Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja.

Za je glasalo 19 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

c)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Sarajevo gas doo Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 19 zastupnika, protiv ništa suzdržana 3. Konstatujem da je Skupština usvojila ova izvještaj.

d)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća RAD doo Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za glasalo 19 zastupnika, protiv 1, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

e)

Molim zastupnika da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća Park doo u Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržano 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

f)

Molim i zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Tržnice- pijace doo Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržan 1. Konstatujem da je Skupština usvojila ova izvještaj.

g)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavaњу o Izvještaja o poslovanju Kantonalnog javnog komunalnog poduzeća Toplane Sarajevo, doo Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 2.

Konstatujem da je Skupština usvojila i ovaj izvještaj.

Ovim smo završili ovu tačku. Zamolio bih direktore iz komunalne privrede, komunalnih preduzeća da napuste svoja mjesta i da ustupe svojim kolegama iz kulture.

Prelazimo na tačku osam.

AD-8. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju javnih ustanova iz oblasti kulture za 2022. godinu

Izvještaje ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih redosljedom kako budem prozivao predlagače da podnesu uvodne napomene.

Predstavnik ili predstavnica institucije Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo za 2022. godinu. Molim vas da se predstavite zbog stanograma. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Božinović (umjetnička direktorica Drame NPS)

Dobro večer. 2022. godinu Narodno pozorište okončalo je programski, finansijski najuspješniji u svom postdejtonskom postojanju u svim parametrima koji su pokazatelj umjetničkih dometa i prisustvo publike na našim programima, posebno ističemo veliki iskorak koji je pozorište učinilo izlaskom svojih programa kroz multimedijalni sadržaje festivalskog karaktera "Kultura na ulice", brojnim gostovanjima u regionu u Europi, kao i u drugim kulturnim centrima unutar Bosne i Hercegovine. Odlukom Vlade Kantona Sarajevo od 5. 8. 2021. godine o davanju saglasnosti v.d. Upravnom odboru Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo za imenovanje direktora Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo daje se saglasnost v.d. Upravnom odboru Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo da imenuje Edina Mustafića za direktora Javne ustanove Narodno pozorište Sarajevo na mandatni period od 4 godine. Odluka je stupila na snagu narednog dana od dana donošenja. U pozorištu su organizovane sljedeće organizacione jedinice: Opera Narodnog pozorišta, Balet Narodnog pozorišta, Drama Narodnog pozorišta. U pozorištu su organizovane službe ekonomsko- pravna, tehnička, marketing i propaganda. Sarajevska filharmonija i ambijentalno i programski je sastavni dio Narodnog pozorišta Sarajevo, koji svojim neizbježnom, neodvojivom suradnjom na zajedničkim koncertnim, opernim i baletskim projektima čini svoje institucije jedinstvenim u Bosni i Hercegovini. Narodno pozorište u svom radu i po potrebi, a u interesu korisnika usluga ustanove, ostvarivalo saradnju sa drugim ustanovama u oblasti kulture, po potrebi Narodno pozorište angažovalo je vanjske saradnike u skladu sa zakonom i pravilima ustanove. Narodno pozorište se financira iz Budžeta Kantona Sarajevo putem Ministarstva kulture i sporta, po kriterijima koje svake godine utvrđuje Vlada Kantona, prihoda ostvarenih djelatnošću pozorišta, javnog prihoda i vlastitog prihoda za druge izvršene usluge, iznajmljivanje prostora, scenske opreme, rekvizite, vršenje scensko tehničkih usluga i slično, grantova iz drugih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, prihoda ostvarenih po osnovu sponzorstva, poklona, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom. Godišnji program rada na nivou ustanove, uz prethodne konsultacije sa umjetničkim direktorima, opere, baleta i drame predlaže direktor Pozorišta, razmatra Umjetnički savjet, utvrđuje Upravni odbor i saglasnost daje Vlade Kantona Sarajevo. Mjesečne operative planove i program rada izrađuje stručne službe uz saglasnost direktora Narodnog pozorišta, po usvojenom prijedlogu umjetničkih direktora opere, baleta i drame. Programi rada organizacionih jedinica i službi pojedinačno su usklađeni i proizilaze iz godišnjeg programa

rada Narodnog pozorišta. Narodno pozorište je u potpunosti realizovalo usvojeni plan za 2022. godinu u okviru za to predviđenog budžeta. Opera narodnog pozorišta Sarajevo, kao jedina Opera kuća u državi Bosni i Hercegovini, ima dvije vrste programskih zadataka, sa jedne strane opera se bavi pripremom i produkcijom najznačajnijih dijela klasične i savremene muzike, sa druge strane Sarajevska opera je uz Sarajevsku filharmoniju najznačajniji segment muzičkog života koji bitno utiče na stvaranje savremenih domaćih muzičkih djela, njihovu aktivnu produkciju i domaću i svjetsku promociju. Sarajevska Opera pomaže sve oblike muzičkog života, ona je zasigurno jedan od najreprezentativnijih umjetničkih sastava u bosansko-hercegovačkoj umjetnosti uopšte. Operni umjetnici svakodnevno rade na pripremi, kako individualno, tako i kolektivno muzičko scenskih djela iz repertoara Opere Narodnog pozorišta Sarajevo. Opera Narodnog pozorišta 2021. godine obilježila je 75 godina postojanja, repertoar Opere uslovljen je orkestrom Sarajevske filharmonije i limitiran brojem izvođenja. Opera Narodnog pozorišta nema operni orkestar i rad opere odvija se kroz kontinuiranu saradnju sa Sarajevskom filharmonijom. Od 2021. godine Leonardo Šarić imenovan je za umjetničkog direktora Opere na period od 4 godine. Balet Narodnog pozorišta Sarajevo samostalno priprema, izvodi premijerna i reprizna baletna umjetnička djela, kao i ostale odgovarajuće oblike muzičko scenske djelatnosti u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama i službama pozorišta. Čine ga solisti, baletni pedagog, članovi baletnog ansambla, te ostali pozorišni umjetnici, stručni saradnici koji rade u Organizacionoj jedinici Balet. Balet Narodnog pozorišta Sarajevo također je jedini takav umjetnički ansambl u cijeloj našoj državi. Balet i opera jesu glavni reprezentanti onoga što je najelitnija umjetnost države Bosne i Hercegovine. Balet Narodnog pozorišta Sarajevo ima značajne mogućnosti razvoja ako se riješe neki od egzistencijalnih problema, jer računajući na svoju bogatu tradiciju, on je i dalje veliki izazov za niz značajnih baletnih umjetnika, kako u regionu, tako i u širim okvirima. Radi rješavanja ukupne djelatnosti Baleta Narodnog pozorišta Sarajevo potrebno je izvršiti neke intervencije u ukupnoj zakonskoj regulativi, prije svega pitanje beneficiranog radnog staža koji je u svim svjetskim strukturama kada je balet u pitanju, jednostavno i efektivno riješen. Za godinu za koji se podnosi ovaj izvještaj 2022. prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u Organizacionoj jedinici Balet, uposlono je 33 od Pravilnikom predviđenih 109 radnika. Na određeno vrijeme 12 mjeseci, zaposlena su 3 člana baletnog ansambla. 2021. godine Jevgenij Gaponko imenovan je za umjetničkog direktora Baleta na period od 4 godine. Drama Narodnog pozorišta Sarajevo samostalno priprema, izvodi premijerna i reprizna dramska umjetnička djela, kao i ostale odgovarajuće oblike scenske djelatnosti u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama i službama pozorišta. Dramu Narodnog pozorišta Sarajevo čine glumci, dramaturg, te ostali pozorišni umjetnici, stručni i pomoćni radnici koji rade u organizacionoj jedinici drama. Trenutno, prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, sistematizaciji u organizacionoj jedinici drama je 35 od Pravilnikom predviđenih 52 radnika, od čega 7 na određeno vrijeme. Ansambl drame, najstariji je umjetnički ansambl u Bosni i Hercegovini. 2021. godine zabilježio je 100 godina postojanja i rada. 2021. godine Vedrana Božinović imenovana je za umjetničku direktoricu drame na period od 4 godine. Narodno pozorište je tokom 2022. godine realizovalo 209 programa, odigrano je 13 premijera, od čega 8 dramskih, 3 operne i 2 baletske, izvedene su 3 redovna koncerta, 113 repertoarskih izvođenja, ostvareno dvadesetjedno gostovanje, te izvedeno 13 posebnih. Programa u sklopu programa "Kultura na ulice" i "Pozorište na kućnoj adresi" izvedeno je 43 programa, programe je pogledalo ukupno 38 529 gledalaca. Predstave Narodnog pozorišta ostvarile su ukupno 21 gostovanje i festivalsko učešće, osvojili smo 14 festivalskih nagrada. Specijalni program "Kultura na ulic" i "Pozorište na kućnoj adresi" donijeli su 30 programa za 11 322 gledaoca, ostvarili smo 9 koprodukcija i koncerata, te organizovali 31 gostujući program i festival. Sa 31. 12. 2022. godine u Narodnom pozorištu zaposleno je 209 radnika. Od ukupnog broja zaposlenih radnika na određeno vrijeme uposlono je 19 radnika. Predviđeni broj uposlenih je

512. Najalarmantnija situacija je u Operi gdje je od predviđenih 205 zaposleno 59 radnika, od čega troje na određeno vrijeme. Repertoarski plan Narodnog pozorišta Sarajevo napravljen je kao svojevrsna umjetnička vizija za 4 godine koji je podrazumijevao povećanje produkcijanog obima svih sektora, kao i angažovanje ukupnog umjetničkog potencijala uz eksterne goste. Kako je 2022. godina bila prva od planirane 4, ona je u potpunosti ispunjena, a danas, 2 godine kasnije, na putu smo da ostvarimo ukupni plan koji smo zacrtali. Hvala vam, najljepša.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala velika. Možete se vratiti na svoje mjestu, a sada pozivam predstavnicu Javne ustanove Sarajevski ratni teatar SARTR za 2022. godinu.

Zamolio bih vas da nam se predstavite zbog steneograma.

Maja Burazerović (direktorica JU SARTR)

Dobra večer. Ja sam Maja Burazerović, direktorica Sarajevskog ratnog teatra. Ja ću biti brza jer imam predstavu u 8,00. Na osnovu odluke Upravnog odbora Javne ustanove Sarajevski ratni teatar od 5.08.2022.godine imenovana sam za vd direktoricu na period do imenovanja direktora, a najduže do 6 mjeseci. S obzirom da je uposlenike i ansambl teatra odluka zatekla na kolektivnom godišnjem odmoru koji je trajao do 22. avgusta, period do tog datuma sam iskoristila za upoznavanje sa pravilima poslovanja te određenim segmentima rada javne ustanove SARTR. Nakon toga održani su radni sastanci sa uposlenicima sa ciljem unapređenja komunikacije sa umjetničkim ansamblom i aktivnosti koje se direktno odnose na izvođenje predstava. Pored navedenih aktivnosti, 22. 8. održan je i sastanak sa uposlenicima administracije i tehnike. Jedna od tema sastanka je bilo ispunjavanje obaveza koji proizilaze iz Zakona o radu, kolektivnog ugovora i opštih akata SARTRA, radnog vremena i evidencije prisustva na poslu. Zaključeno je da uposlenici u tehnicima, kao i umjetnički ansambl, radno vrijeme formiraju u odnosu na probe, repertoar i ostale programe unutar teatra, kao i na gostovanjima. Dogovoreno je čišćenje radnog prostora od nepotrebnih papira, plakata, hafiša koji više nisu potrebni, kao i ostalog otpada koji se bezrazložno nakupljao. Kao jedan od prioriteta za SARTR je bila izrada plana javnih nabavki, kao i rebalansiranog finansijskog plana, izrađena je skica finansijskog plana za period do kraja 2022. godine, a koji je bio osnova za izradu plana javnih nabavki. U cilju ispunjavanja propisanih obaveza inicirano je dostavljanje podataka koji se odnose na Registar zaposlenih u javnom sektoru Kantona Sarajevo, Registar imenovanih lica u Kantonu Sarajevo, Registar podataka o javnim nabavkama, ugovorima, javni oglasi i konkursi. Nakon uvida u dokumentaciju Teatra konstatovana su određena dugovanja prema gostujućim glumcima, glumicama, autorima predstava, dobavljačima. Također, ostale su neplaćene obaveze za pripreme, izvođenje određenih predstava, kao i dugovi za utrošena sredstva koja nisu planirana, koja su se odnosila na određene angažmane za potrebe ljetne scene. Na samom početku angažmana konstatovali smo da je neophodno da se komunikacija SARTRA odvija putem vlastite domene SARTRA te iz istog razloga kontaktirana agencija koja je za te potrebe napravljena domena teatra, radili su web hosting, a kako bi se omogućilo otvaranje zvaničnih mail adresa. Kako bismo komunikaciju sa publikom podigli na veći nivo stavljen akcenat na poboljšanje marketinškog segmenta Teatra te je sa tim u vezi pokrenuta inicijativa za angažmanom stručnog lica zaduženog za rad na socijalnim mrežama i komunikaciji sa publikom. Angažman je ostvaren i ta aktivnost zapažena od strane publike i povratna reakcija je izuzetna. Iz tih razloga ostvaren je kontakt i sa jednom kompanijom Bizzon medija i obezbjeđena je nabavka digitalnog displeja koji je montirana prednjem portalu SARTRA. Nakon što je ustanovljen problem mrežne internet konekcije u tehničkoj kabini i na sceni a po komunikaciji sa operaterom kvarovi su uklonjeni i internet konekcija je poboljšana i omogućena u svim dijelovima Teatra. Na spratu

objekta SARTRA, administrativni prostor duži period je oštećen strop, gdje je kroz stvorenu rupu, nakon i malo obilnijih padavina dolazilo do prodora vode, često i na donjoj etaži. Informisana sam bila da je još 2021. godine vlasnik prostora obaviješten i zatražena intervencija. Obzirom na nivo oštećenja, te opasnosti od ugrožavanja postojećih instalacija, kvar se trebao hitno otkloniti, ostvaren je kontakt sa odgovarajućom službom opštine Centar, vlasnik objekta koji su dalje obezbijedili novac i angažovali izvođača te je strop veoma brzo saniran i spriječena dalja devastacija objekta. Od strane uposlenika upoznata sam sa činjenicom da na gornjem spratu objekta koji je nadograđen 2008. godine nikada nije pušteno grijanje, iako su izvedene mašinske instalacije sa grejnim tijelima, fen kojlerima i po ovom pitanju pozvana je firma koja se bavi sanacijom, nakon čega je izvršeno obilazak prostorija, napravljen je zapisnik, te u narednom periodu trebalo izvršiti servisiranje bojlera kotlovnice, čišćenje, dezinfekcija fen kojlera u foajeu, kao i onih na spratu, te otvaranje drvenih maski i postavljanje rešetki. S obzirom da nismo bili u poziciji realizirati sanaciju zbog nedostatka sredstava u razgovorima sa nadležnim iz Opštine Centar smo dogovorili sanaciju koja je realizirana. Već duži period, prisutni su problemi sa elektroinstalacijama u objektu, pregrijavanje kablova, ispad osigurača. Ugovorena je i realizovana izrada projekta rekonstrukcije elektroinstalacija sa ciljem da se rekonstrukcija uradi u 2023. godini, što nije još urađeno, ali nadamo se u ovoj. U cilju poboljšanja sistema zaštite od požara, krajem godine izvršena nadogradnja sistema vatrodjave u objektu SARTRA. Također, ustanovljeno da fasada od renoviranja zgrade, kao i prozori sa vanjske strane, nikada nisu očišćeni, nakon čega je kontaktirana agencija za održavanje. Projektom rekonstrukcije objekta SARTRA bila je predviđena dogradnja skladišnog prostora uz glavni objekat, ucrtano u projekat, a iz nepoznatih razloga to nije urađeno, pa su za potrebe skladišta urađene dvije pregrade sa obje strane sale. Pored toga što je smanjen kapacitet gledališta, problem je u tome što je pregrada urađeno od drvenih ploča, što je potencijalna opasnost u slučaju požara. U narednom periodu pokušat ćemo ovo riješiti u saradnji sa vlasnikom Opštinom Centar. SARTR već godinama svoj repertoar i kao proces rada na predstavama ne bi mogao izvoditi bez osoba koje su na ugovorima o djelu i na određeno vrijeme. Za navedena mjesta u sistematizaciji su od ranije predviđene pozicije, ali su prilike za njihovo popunjavanje ostale neiskorištene. Pozivajući se na navedeno, konstatovala sam da četiri radne pozicije, tj blagajnik, šminkerica, vlasuljar i dva dekoratera, neki duži niz godina i do 12 obavljaju svoje poslove putem ugovora na određeni vremenski period, mjesečnih i na godinu dana. Za navedena lica važeći ugovor na godinu dana istekao u septembru 2022. godine. Imajući u vidu postojanje sredstava u budžetu, resornom Ministarstvu poslan je upit za produženje spomenutih ugovora do eventualne konkursne procedure i sklapanja ugovora na neodređeno vrijeme. U mjesecu oktobru su dobijene saglasnosti o popunjavanju četiri upražnjena radna mjesta, propisana konkursna procedura je sprovedena, te je završni ispit realiziran u novembru, te su četiri uposlenika primljena na neodređeno vrijeme u kolektiv SARTRA. U svrhu realizacije nove predstave kontaktirali smo nekoliko domaćih reditelja, međutim svi su bili već u dogovorenim obavezama, u daljoj komunikaciji naš izbor je bio hrvatski reditelj Ivan Plazibat, te je rad na predstavi autora Ivora Martinića "Moj sin samo malo sporije hoda" počeo u oktobru 2022 godine okupili smo, otkupili smo autorska prava za tekst i igranja u narednoj godini, a premijera je realizirana 8. decembra 2022. godine. U svojstvu vd direktora Teatra potpisala sam ugovor za početak rada na predstavi po talijanskom tekstu "Call me God", koji bi režirao talijanski reditelj, a sve troškove bi snosila talijanska strana. Krajem godine počela je realizacija projekta "Kreativna Evropa" koji će trajati naredne godine, ove godine se završava koji obezbeđuje svoj sredstva u iznosu od 300.000 EUR. Nosilac projekta je SARTR, dok su ostali partneri projekta pozorišta i reditelji iz Osla, Norveške i Pize. Projekat ima svoje procedure i regulativu u skladu sa praksom i pravilima Europske unije. Snimljeno je stanje opreme neophodno za obavljanje administrativnih i tehničkih poslova. Određena oprema je komisijskih rashodovana, utvrđena je potreba za nabavku određenog broja

računara, pošto su svi koji se koriste nabavljeni prije petnaestak godina i njihovo korištenje veoma otežano. Svim uposlenicima skrenuta je pažnja da se drže svojih obaveza i da poslovnu komunikaciju obavljaju isključivo pisanim putem, naglašena je obaveza za provođenje procedura javnih nabavki i striktno prema važećoj planskoj dokumentaciji i propisanim procedurama. U prvoj sedmici u svojstvu vd direktora obavila sam razgovor sa uposlenikom, glumcem koji već duži niz godina nije uključen u proces rada u SARTRU, u isto vrijeme angažiran u realizaciji filmskih projekata bez odobrenja matične kuće, kako je propisano i definisano. U prethodnom periodu, kao i drugoj polovini 2022.godine uposlenik je više puta upozoravan i opomenut za kršenje radne discipline i povrede radne obaveze. Disciplinska komisija je predložila prekid radnog odnosa, o čemu je glumac upoznata. Zbog komplikovane i za provedbu veoma teške procedure slučaj još uvijek nije riješen. Evo do kraja još sekundica. Na kraju, na zahtjev premijera Kantona, elaborat o neophodnom ulaganju u obnovu infrastrukture i opreme u cilju dobivanja multifunkcionalnog teatarskog prostora je urađen krajem 2022. Elaborat je uključivao rekonstrukcija elektroinstalacije, sistema vatrodjave, sistem ventilacije, grijanja, hlađenja prostora, scensku opremu, tonsku opremu, rasvjetnu opremu i video opremu. Veliki dio angažmana odnosio se na utvrđivanje postojanja adekvatnih postojećih opštih akata, u to vrijeme egzistirali su pravila iz 2016.godine, Pravilnik o radu iz 2006, Pravilnik o unutrašnjoj organizacije i sistematizaciji iz 2021. Odmah se pristupilo pripremi i usvajanju svih nedostajućih akata i do kraja godine usvojeno 12 novih opštih akata, a u ovome su dati ovi izvještaji o radu, normativnom dijelu i cijelom izvještaju. Eto, to je to, na brzinu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj direktorici. Možete se vratiti na svoje mjesto, sada pozivam predstavnicu ili predstavnike Sarajevske filharmonije. Vi ste.

Vedran Tuće (direktor JU Sarajevska filharmonije)

Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući, poštovane zastupnice i zastupnici, ministri u Vladi Kantona Sarajevo, moje ime je Tuće Vedran i na poziciji direktora Sarajevske filharmonije sam od kraja 2021. godine. Ova '22. je bila praktično do pola obilježena još recidivima onog stanja čuvenog Korona, Korona stanja i tih epidemioloških mjera koje su nas negdje tek od sredine godine na totalno popustili i počeli smo da punim plućima dišemo i da radimo svoj posao u onom u onom kompletnom kapacitetu. Sarajevska filharmonija je, ja sam imenovan krajem 2021 godine i '22.godina je za nas bila specifična zbog toga što zapravo pola je pojela Korona, a trebali smo da se pripremimo za veliki jubilej koji je uslijedio nakon toga, 100 godina 2023. godine, tako da smo '22. uz svoju normalnu aktivnost i to što je već tu u izvještaju i nekih 47 odrađenih predstava radili zapravo na pripremama za veliki jubilej za 100-tu godinu. Obzirom da sam i sam u Sarajevskoj filharmoniji već od '96.godine, na ovaj ili onaj način, bilo je jasno da trebamo promijeniti neke stvari organizacijski, a obzirom isto tako da nismo baš potpuno standardizovani filharmonijski orkestar, zbog toga što radimo i opere i balete, uveli smo konačno jedan institut šefa dirigenta i koncert majstora, što se kasnije, što će se kasnije pokazati, zaista kao pravi kvalitativni skok i pravi i zaista jedan napredak. Ono što nam je obilježilo '22.godinu jeste i činjenica da je još tada Vlada Kantona Sarajevo iskazala namjeru da se neke stvari u kulturi dešavaju na drugačiji i na bolji način. Već tada smo imali najavu za ulaganja u kulturu na jedan drugačiji način i mi smo u Sarajevskoj flamoniji konačno usvoji 100 godina uspjeli da realizujemo nabavku novog koncertnog klavira, što nas je postavilo odmah na scenu svih svjetskih pijanista, jel omogućilo nam da ugostimo bilo koga iz Europe i svijeta. I, naravno, bila su to još neka ulaganja u infrastrukturu, što nam je pomoglo da kompletiramo naše tehničke uslove, tehničke uslove za nastup. Uveli smo praksu off tzv

"off programa" i to se pokazalo kao jako dobro, publika je to jako dobro prihvatila. Tu je nešto što se uvijek, za što se uvijek traži i karta više. Ali, naravno, moramo biti oprezni, nama to nije primarna funkcija i to ćemo se truditi izbalansirati maksimalno, naravno, pazeći da pri tome ne ugrozimo naše ono zbog čega mi zapravo u stvari i postojimo. Kao što rekoh, Izvještaj je tu, ima tu skoro pedesetak nastupa. Ukoliko bude bilo nekih pitanja, ja sam tu. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru, sada pozivam predstavnike ili predstavnicu Javne ustanove MESS - Međunarodni teatarski festival scena MESS.

Nihad Kreševljaković (direktor JU MESS)

Dobar dan. Nihad Kreševljaković, direktor Festivala MESS. Pozdravljam građanke i građane Sarajeva i njihove zastupnike u Skupštini, predsjedavajućeg, predsjedavajuće. Dakle, Festival MESS u sklopu svojih aktivnosti kao osnovne aktivnosti ima festival MESS; program modul memorije, scenu MESS, koje su produkcijske aktivnosti, biblioteku MESS i mali MESS - program za najmlađe. Svi program su uspješno realizirani. U okviru 62. Internacionalnog festivala MESS odigrano je 14 predstava iz 12 zemalja, 12 predstava je bila u takmičarskom programu. Tokom cijele godine scena MESS je imala aktivna izvođenja svojih koprodukcijskih predstava. S obzirom da nemamo svoj prostor, onda uglavnom radimo koprodukcije sa drugim teatrima. Imali smo gostovanje u Zenici, Prištini, Skoplju, u Beogradu, Kipru, Novom Sadu, Visokom. U okviru programa Modul memorije realizirano je, također, obuhvaćao je prezentaciju projekata iz oblast dokumentarnog filma, Foto izložbi i teatarskih predstava, publikacije, promocije knjiga, dramske tekstove itd. Bilo je statistički 3 izložbe, 1 promocija knjiga, 1 filmski program, tematski razgovor, performans, teatarski program i predstave. Realizirane su 4 produkcijske predstave. To je ovo što sam maloprije rekao što radimo zajedno sa drugim teatrima. U okviru Biblioteke MESS publicirane su i promovirane 3 knjige. I MESS kao kulturna javna institucija koja ima moralnu obavezu da obilježava značajne historijske datume u Bosni i Hercegovini, na taj način podižući svijest građana i čuvajući sjećanje na historiju koja je bitna za osnovnu edukaciju svakog građana i građanke Bosne i Hercegovine obilježio je protekle godine datume kao što su 5. i 6. april, 30 godina od početka opsade Sarajeva, 5 august, Dan sjećanja na logore u Prijedoru, Dan bijelih traka, 11. juli kao datum genocida u Srebrenici. I ono što je najbitnije, sve naše aktivnosti realizirane su u skladu sa budžetom, s tim što bih naglasio da Festival MESS kontinuirano, već više od decenije, uspijeva da za svoje, mimo kantonalnih sredstava, da uspijeva da neki 35 ostao sredstava pronađe kroz vlastiti aktivnosti, uključujući program "Kreativne Europe", gdje smo prvi put bili javna ustanova iz kulture koja bi bila voditelj jednog europskog programa. Malo da pogledamo u kuglu, da kažem, ta 2022. je bila dosta dobra, naredne godine će biti još bolje. '23. i '24 zahvaljujući Ministarstvu kulture koje nam je pomoglo, pogotovo u tim infrastrukturnim nekim stvarima kada se radi o samoj instituciji, tako da se zahvaljujemo i to je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru Kreševljakoviću. Sada bi zamolio direktora Javne ustanove Pozorište mladih, gospodina Fazlića, da nam podnesu uvodne.

Ismir Fazlić (direktor JU Pozorište mladih Sarajevo)

Uvaženi predsjedavajući, zastupnice i zastupnici, dobro večer. Moje ime je Ismir Fazlić, direktor Javne ustanove Pozorište mladih Sarajevo. Evo, pokušat ću biti što kraći što se tiče Izvještaja za '22. Pozorište mladih Sarajevo je u '22. godini od strane Umjetničkog savjeta i Upravnog odbora i Vlade Kantona Sarajevo na usvojeni program realizovalo 8 premijernih

projekata, od toga 4 programa vlastitih produkcije i 4 programa koprodukcije, odnosno 2 programa saradnje sa Akademijom scenskih umjetnosti, gdje smo izašli u susret našim kolegama sa Akademije da svoje diplomske ili master predstave odrade u Pozorištu mladih. Što se tiče samog programa, akcenat uvijek stavljamo na dječje predstave, gdje negdje 70 % programa uvijek realizujemo za djecu, a ostatak predstava je za cjelovečernju publiku i drugi sadržaji. Pozorište mladih u 2022.godini je realizovalo ukupno 142 programa vlastite produkcije, od toga 27 programa izvedeno na gostujućim scenama širom Bosne i Hercegovine, kao i inostranstva, od Rumunije, Hrvatske i Crne Gore. Moramo naglasiti tu da je početkom 2022 još su bila na snazi Korona mjere, pa je taj neki program možda za neki 10 % podbačaj bio. Također, u Pozorištu mladih u 2022 realizovano i oko 40 do 50 gostujućih programa; krenuvši od Festivala dječje umjetnosti od maja pa završno sa Džez festom u novembru, tu je Omladinski film festival, Sarajevo film festival, Juventa fest, Džez fest. Tako da ukupno negdje u 2022. godini realizovano je cirka oko 200 programa. Također infrastrukturno, uz pomoć Ministarstva kulture i sporta, koji se kontinuirano nastavlja, uloženo je cirka oko 130 000 maraka u infrastrukturu, odnosno krajem 2021, na prijelazu '22. Pozorište mladih je uspjelo nabaviti novo kombi vozilo koje je, vjerujte, do dana današnjeg već se skoro otplatilo, također je uloženo u rasvjetnu opremu, tonsku opremu, u neki kancelarijski namještaj, tako da za kulturu to je stvarno ogromna investicija. Ovom prilikom se zahvaljujem i prošlom ministru i kao i sadašnjem, koji nastavlja kontinuirano pomagati našoj instituciji. I evo, mi ćemo se truditi, treba naglasiti, da budemo još bolji, i treba naglasiti da također da sve ove aktivnosti realizovane u skladu sa dodijeljenim budžetom od strane Skupštine i Vlade Kantona. I evo, kroz pitanja i diskusije stojim na raspolaganju za sve odgovore. Hvala vam još jednom, želim vam uspješan rad.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Fazliću. Predstavnik Javne ustavne Kamerni teatar 55, jel ima neko? Ok.

Izvjestaj o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Collegium Artisticum, direktor Poturak, izvolite, imate riječ.

Elvedin Poturak (direktor JU Collegium artisticum)

Uvaženi predsjedniče, uvaženi zastupnici, ministre, moj ime je Elvedin Poturak i direktor sam Javne ustanove Collegium Artisticum. Na tu poziciju sam Odlukom Upravnog odbora postavljen u martu 2021. Moram reći da tog momenta kada sam došao u galeriju, galeriju sam zatekao u jako lošem stanju, sa 2 uposlenika i čitav taj put do dan danas je bio jako težak, ali hvala Bogu, evo 2022 smo pokrenuli neke značajne infrastrukturne radove, tako da galerija danas izgleda bolje, možda nego i u najboljim vremenima kada je radila. Djelatnost Javne ustanove Collegium artisticum Sarajevo obuhvata prezentaciju i unapređenje likovnih i primijenjenih umjetnosti i arhitekture, djelatnosti slobodnih umjetnika kao što su slikari, kipari, grafičari, primijenjenih umjetnosti i arhitekture, djelatnosti slobodnih umjetnika kao što su, kao i pružanje usluga u vanjskotrgovinskom prometu u oblasti registriranja djelatnosti. Pored navedenih Javna ustanova Collegium artisticum je otvoreni prostor za kulturne i društvene dijaloge. U skladu sa tradicijom koju slijedi dugi niz godina, a koja počiva na idejama umjetničkog projekta Collegium artistucum iz 1939 u tom smislu u prostorijama Javne ustanove CA Sarajevo organizuju se javne tribine, prezentacije, promocije i diskusije iz oblasti društvenog i djelovanje umjetničkog stvaralaštva. Ovako, javna ustanova Collegium artisticum Sarajevo nastala je na osnovu Odluke o izdvajanju organizacione jedinice Collegium artisticum iz Javne ustanove Centar za kulturu Kantona Sarajevo. Tako tu moram objasniti 2014. je došlo do spajanja dvije javne ustanove: Bosanskog kulturnog centra i galerije Collegium artisticum.

2017. je donesena Odluka o izdvajanju. 2018. godine Skupština Kantona Sarajevo donijela Odluku koja se u statusnom smislu nalazi pod nadležnosti Kantona Sarajevo. Rješenje o registraciji Općinskog suda izvršena je upis subjekta Javne ustanove Collegium artisticum Sarajevo, Javna ustanova Collegium artisticum Sarajevo svoje aktivnosti temeljni na utvrđivanju principa i načelima. U 2002 u Javnoj ustanovi, u skladu sa predloženim programima rada, finansijskih mogućnostima realizovane su sve unaprijed odgovorne izložbe. Mnogo se uradilo na afirmaciji poboljšanja kvaliteta programa. Imali smo retrospektive, godišnje, kolektivne i pojedinačne izložbe naših eminentnih umjetnika. U 2022 imali smo oko 35 aktivnosti, od toga 22 značajne izložbe. Prvi put nakon 50 godina u decembru 2022 smo pokrenuli značajne radove na sanaciji, rekonstrukciji i restauraciji, revitalizaciji galerijskog prostora koje je bilo dobrano uništeno. Tako da smo, tako da smo uradili neke frapantnije intervencije. Ja se izvinjavam, ovo mi je prvi put nastup pred Skupštinom, ali bilo je toliko aktivnosti ne mogu da sve pohvatam. Znam da nije. Pa dobro mislim, možemo i tako. OK. toliko, ako ima kakvih pitanja.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom direktoru. Predstavnik Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo.

Historijski arhiv. Zamolio bih uvaženu direktoricu da mu se predstavi zbog stenograma. I, naravno, kratke uvodne napomene.

Ismeta Džigal-Berkovac (predstavница JU Historijski arhiv Sarajevo)

Dobro večer. Predsjedavajući, zamjenice predsjedavajućeg, zastupnice, zastupnici, ja sam Ismeta Džigal-Berkovac, predstavница Javne ustanove Historijske arhiv Sarajevo. U godišnjem izvještaju za 2022. godinu Javna ustanova Historijski arhiv Sarajevo dala je pregled ostvarenih aktivnosti koje su planirane u godišnjem planu rada u izvještajnom razdoblju na nivou ustanove, u okviru odobrenih budžetskih sredstava u suglasnosti sa užim i širim stručnim kolegijem Arhiva. Budžet za 2022. godinu iznosio je 1.011.502 konvertibilne marke, od toga oko 70 % utrošeno je na plate i doprinose 26 uposlenih radnika, a ostalo se utrošilo za nabavku materijala i usluga za redovno poslovanje ustanove u skladu sa načelima struke, materijalne i kadrovske potencijale, uslove smještaja, očuvanosti i sređenosti građe, te opremljenosti i druge okolnosti u kojima Javna ustanova Historijski arhiv Sarajevo djeluje i funkcioniра kako bi se pozitivno sprovedi interesi društva i države, te građana i uposlenika. Stvarne potrebe Arhiva su mnogo veće, kako u kadrovskom, tako i u materijalnom i smještajnom smislu, a sve u cilju sačuvanosti i zaštite arhivske građe koja je javno dobro od nacionalnog značaja i od izuzetnog značaja za Kanton Sarajevo i Državu Bosnu i Hercegovine, jer svjedoči o kontinuiranom postojanju države Bosne i Hercegovine i njenih naroda. U skladu sa Zakonom o arhivskoj djelatnosti Kantona Sarajevo i nizom drugih zakonskih propisa u 2022. godini doneseni su novi podzakonski akti koji pobliže regulišu njegovo efikasnije funkcionisanje, tako da je i obast normativnog djelovanja Arhiva pokrivena. Osim toga, rad Arhiva u 2022.godini u dijelu se kroz nekoliko segmenata koji se ogledaju u nadzoru nad arhivskom građom van Arhiva u samom njenom nastajanju, preuzimanju u Arhiv, sređivanju i obradi, izradu informativnih sredstava, te davanje iste na korištenje svim zainteresiranim, kako pravnim, tako i fizičkim licima, kao i istraživačima na osnovu činjenica sadržanih u arhivskoj građi. U tom smislu sređeno je i obrađeno na desetine arhivskih fondova kako bi se usluge prema pravnim, tako i prema fizičkim subjektima, efikasnije izvršile. Izuzev administrativno upravnih poslova, u arhivskim depoima konstantno se vrši zaštita arhivske građe, revizija fondova kako bi se iz njih škartirala arhivska građa, te ista prilagodila arhivskim standardima i arhivistički sredila i obradila. U toku godine izvršeno je nekoliko primopredaja arhivske građe na zahtjev stečajnih

upravnika, s obzirom da je došlo do gašenja registratura, odnosno firmi koje su nastale i djelovale na području Kantona Sarajevo. Ostale registrature su na čekanju, s obzirom da su kapaciteti arhivskih depo-a kojima trenutno raspolažemo skoro popunjeni. Programske aktivnosti bile su usmjerene na priređivanju nekoliko izložbi, kao i publiciranje trećeg toma kataloga arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa, a sve u cilju naučne obrade i katalogizacije i zaštite oko 1200 rukopisa koji se nalaze u okviru orijentalne zbirke koja se čuva u Historijskom arhivu Sarajevo kako bi se što lakše dostupnost istraživačima širom svijeta olakšala. Konstantno se vrši infrastrukturno unapređenje, odnosno opremanja Arhiva informatičkom opremom, skeneri, računari i softwari kako bi se izvršila što bolja informatizacija Arhiva u smislu digitalizacije fondova i zbirki i digitalizacije naših usluga kako bi unaprijedili dostupnost naših sadržaja i usluga. Znači, nabavka u ovom smislu vršila se tokom i 2002. godine. Detaljni podaci dati su u godišnjem izvještaju, ostalo čemu kroz pitanja i diskusije. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj direktorici Džigal.

Javna ustanova Biblioteka Sarajevo, zamolio bih uvaženu direktoricu da nam podnese uvodne napade.

Merima Lendo (direktorica JU Biblioteke Sarajevo)

Dobre večer. Sve vas srdačno pozdravljam. Moje ime je Merima Lendo, direktorica Javne ustanove Biblioteke Sarajeva. Javna ustanova Biblioteka Sarajeva jedna je od 13 ustanova u Kantonu Sarajevo. U '22.godini imala je 52 zaposlena radnika, mrežu od 16 pozajmnih odjeljenja na prostoru Kantona, 10 čitaonica, depoe za čuvanje vrijedne i raritetne građe i serijskih publikacija. Biblioteka posjeduje vrijedne kolekcije knjiga, od kojih se neke ubraja u spomenike kulture, kao posebne izdvaja se Zavičajna sarajevska spomenička zbirka, fond strane knjige, digitalizirane zbirke, multimedijalna građa, te zbirke edukacionih sredstava za najmlađe. U 2022. godini izvršenje budžeta je bilo 98,5. Iz sredstava Budžeta je bio iznos od 1.981.000 konvertibilnu marku, a 56.300 iz vlastitih prihoda. Važno je napomenuti da je 85 % navedenih sredstava je utrošeno na plate i naknade troškove zaposlenih, dok je 15 % bilo neophodno za realizaciju tehničkih materijalnih sredstava, nabavku knjiga i drugih aktivnosti. Dodatna sredstva u '22.godini ostvarena su po različitim osnovama, projektima, i to od Gradske uprave, Općine Centar i Ilidže, Novog Sarajeva, te Američke ambasade u Sarajevu. 2022. nabavljeno je i stručno obrađeno oko 6000 bibliotekskih jedinica. Bitno je za napomenuti da u proteklom periodu od nekih 5 godina, biblioteka je u '22. godini uspjela vratiti i premašiti novoupisani broj korisnika, te broj posjeta korisnika i značajan je porast broja preko naše web stranice kao posebno digitaliziranih zbirki. U '22.godini Biblioteka je obilježila i 75 godina svoga postojanja, uz prigodan, naravno, svečani skup i zahvalnice svima onima koji su dali podršku u radu ove ustanove. Nakon više od 30 godina Biblioteka je dobila novi prostorije koji su premještene do tada neuslovno pozajmno odjeljenje u Paromlinskoj ulici u novu, također u Paromlinskoj, ali u novoopremljene renovirane prostorije koje su zadovoljile bibliotekške standarde. Važno je istaći da je biblioteka kao zakupac oslobođena plaćanja zakupnine prostora. U 2022. godini pokrenuta je inicijativa za dobivanje i adekvatnih prostora za novo pozajmno odjeljenje Europ Haus koji je realizirano u '23.godini. Sačinjene su smjernice za čuvanje i obradu periodičnih publikacija, te su zaposlenici pohađali kurseve i po prvi put su se stekli uslovi za obradu i preradu serijskih publikacija. Također, izvršena je priprema za restauraciju, konzervaciju dijele značajne i vrijedne raritetne bibliotekške građe. Programske aktivnosti su decidno navedene u Izvještaju koji ste imali prilike vidjeti. Neka od njih, bitno je napomenuti, da je Biblioteka učestvovala u obilježavanju Nacionalnog dana svijesti o

bibliotekama, Danima medijske pismenosti i obilježavanju, naravno, važnih datuma u kulturi i umjetnosti. U 2022. godini izvršen je obilazak i analiza stanja svih pozajmnih odeljenja, te poseban akcenat je stavljena nabavku namjenski hardvera za poboljšanje rada u segmentu automatizirane pozajmice u svim pozajmnim odjeljenjima, čime je Biblioteka u potpunosti implementirala automatiziranu COBIS pozajmicu u svim svojim odjeljenjima. Urađen je redizajn elektronskih kartica, web stranica bgs.ba i digital bgs.ba. Stručno usavršavanje bibliotekara, te smo u 2022. godini prvi put dobili dva zvanja bibliotički savjetnik i tri zvanja viši bibliotekar. Transparentnost rada je bila na visokom nivou. Plan i provedeni postupci javnih nabavki i po prvi put su obaviješteni, odnosno unošeni na elektronski agencije za javne nabavke i Ured za korupciju. Izvršeno je usklađivanje Pravilnika o radu, o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, o platama i drugim naknadama Javne ustanove Biblioteke Sarajeva. Naravno, izvršeno je usaglašavanje procedura provođenja javnih nabavki koje do tada nisu bile jasno definirane. U skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, te važećim uredbama i uputstvima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Kantona Sarajevo, izrađen je u zakonom predviđenom roku Pravilnik o postupku internog prijavljivanja korupcije i zaštiti prijavitelja u Javnoj ustanovi Biblioteci Sarajeva, zatim donesen Plan integriteta, te izrađen elaborat sigurnosnog plana i procedura za procjenenu ugroženosti i zaštite u Javnoj ustanovi Biblioteci Sarajeva. Prvi put nakon 30 godina, zaposlenici Javne ustanove Biblioteke Sarajeva imali su priliku da obave sistematski pregled. U 2023. godini dobili smo zahvalnice od Univerziteta u Sarajevu i od Osnovne škole Šip. Pored svakodnevnih problema s kojim se Biblioteka susreću u svom radu, nedovoljan broj zaposlenih, neadekvatni prostori, zatim loša infrastruktura u kojima se nalazi, preko kvadrature, koja je nerijetko nezadovoljavajuća za smještaj biblioteke, sve aktivnosti koje smo planirali u '22.godini su izvršene i učinjeno je mnogo više od toga u korist naše lokalne zajednice i na našu radost. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj direktorici Lendo. Da li je s nama predstavnik Javne ustanove Muzej Alija Izetbegović? Jeste.

Izvolite, imate riječ. Zamolio bih da se predstavite zbog stenograma.

Šejla Cakić Rizvanović (v.d. direktora JU Muzej Alija Izetbegović)

Pozdravljam sve prisutne. Moje ime je Šejla Cakić Rizvanović, trenutno vršilac dužnosti direktora Javne ustanove Muzej Alija Izetbegović. Ja ću samo par kratkih informacija o muzeju. Muzej je otvoren 19. oktobra 2007. godine, smješten je u vratničkim kapikulama, Ploča i Širokac, nalazi se u starom dijelu grada Sarajeva. Svojom stalnom postavkom i programskim aktivnostima muzej baštini dakle, sjećanje, sjećanje na prvog predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine, Aliju Izetbegovića. Prvobitno, muzej je otvoren kao jedan od depadansa Muzeja grada Sarajeva, dakle, a Odlukom Skupštine 2009. godine postaje i zasebna javna ustanova ovog Kantona. U okviru svoje djelatnosti muzej obavlja nekoliko poslova poput istraživanja, prikupljanja, obrađivanja arhivske muzejske građe, obezbeđuje korištenje te arhivske građe u kulturne naučne, obrazovne, dakle vaspitno obrazovne, dakle svrhe, putem naravno njihovog prezentiranja u vidu nekih stalnih i povremenih izložbi, te na drugi način ostvaruje, naravno, i saradnju sa drugim srodnim ustanovama i, naravno, radi na, da kažemo, osnaživanju svog naučnoistraživačkog rada jer je, dakle, riječ o jednoj specifičnoj oblasti novije, dakle, historije, koju, naravno je, potrebno puno više raditi na istraživanju te objavljivanju publikacija. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Muzeju predviđeno je 11 ovaj zaposlenika. U 2022. godini bilo je zaposlen, dakle, 5 uposlenika i 1 pripravnik putem Službe za zapošljavanje Kantona Sarajeva, tako da Muzej nije imao dovoljan broj, dakle uposlenika ovaj, što je, naravno,

otežavalo svakodnevni rad muzeja, naročito, dakle u tim periodu, dakle ljeta kada je i broj posjetilaca veći, međutim, ipak uspijeva realizirati niz značajnih projekata, dakle u skladu sa Programom rada za 2022. godinu, koji je, naravno, bio osnovna orijentacija muzeja ka ostvarivanju rezultata i zacrtanih ciljeva. Tako da ja ću samo spomenuti, ukratko, nekoliko njih, a to je, dakle, svečano otvorenje Muzeja 28. februara. 2022. godine, koje je ujedno označilo i završetak prve faze projekta adaptacije i renovacije stalne muzejske postavke čiju je inicijativu pokrenula direktorica muzeja Nađe Berberović Dizarević, projekat adaptacije stalne muzejske postavke je potaknut željom da muzej dobije jedan savremeni sadržaj, ali i jednu novu arhitektonsku pozadinu. Prva faza tako obuhvatala je radove na potpunoj adaptaciji prijemnog dijela, što je, naravno, imalo, predstavljalo jednu funkcionalno estetsku transformaciju, ali i doprinijelo jednom novom imidžu samog muzeja. U tom smjeru išla i implementirana je i još jedna novina u muzeju, a to je, dakle, mobilna aplikacija, tako da je muzej u 2022. godini sa ponosom predstavio audio vodič dostupan u vidu besplatne mobilne aplikacije, tako da svi oni posjetitelj koji su željeli nešto više saznati o muzejskoj kolekciji i pojedinačno o svakom eksponatu, mogli su, dakle, upravo to, kroz fotografije, tekstove i, naravno, dostupno na 3 svjetska jezika. Financijska sredstva za realizaciju ovog projekta obezbijedilo je Federalno ministarstvo kulture i sporta. Muzej, dakle, ima, održao je i tradicionalne, svoje prepoznatljivije aktivnosti u cilju kulture sjećanja na najznačajnije istorijske datume, poput manifestacije Mladi Ljiljani u povodu obilježavanja 1. marta Dana nezavisnosti Bosne i Hercegovine, nastavili su se edukativni, dakle aktivnosti poput radionica sa učenicima osnovnim i srednjim školama, objava konkursa za najbolji literarni rad u saradnji sa Institutom za jezik Bosne i Hercegovine, likovne radionice "Moj bijeg u slobodu" i niz drugih. Posebno bih istakla i projekat koji je namijenjen za studente, društvenih dakle nauka, a to je drugi ciklus ljetne škole diplomatije, koji inače muzej realizira u mjesecu septembru. Projekat je imao institucionalnu podršku Ministarstva vanjskih poslova dakle, koji su u toku predavanja ugostili naše studente, polaznike drugog ciklusa ljetne škole diplomatije. Ljetnu školu pohađalo je 12 studenata, imali su, dakle, sedmodnevna predavanja i, naravno, ovaj niz radionica te, naravno, posjetu ambasadora Republike Turske, ambasadorice Kraljevine Španije, te ambasadora Italije. Tako da je namjera da ovaj projekat zadrži jedan akademski diplomatski background, te da preraste u tradicionalnu aktivnost muzeja koja će doprinijeti edukaciji mladih, ali i produkciju novih imena na polju diplomatije. Tu je, također, tradicionalne aktivnost kao što je svečana akademija povodom godišnjice smrti Alije Izetbegovića. Muzej Alija Izetbegović je do sada prijetežno i sam snosio troškove ove, dakle, aktivnosti, uz određenu finansijsku podršku Predsjedništva Bosne i Hercegovine 2022 imali smo priliku ugostiti i gospodina Milana Kučana, bivšeg predsjednika Republike Slavonije, koji je bio učesnik akademije, gospodina Jakoba Fincija, predsjednika jevrejske zajednice u Bosni i Hercegovini, gospodina Amora Maševića, direktora Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine. Naravno, tu je i niz drugih aktivnosti, poput, recimo, izložbi, kako stalne postavke, tako i mobilnih. Imali smo ukupno 9 mobilnih izložbi i jednu da kažemo izložbu koja je premijerno predstavljena, a to je 15. april, Dan armije Republike Bosne i Hercegovine. Pored toga, dakle, istakla bih još i potpisuje se ugovori sa Historijskim arhivom, sa Arhivom Federacije Bosne i Hercegovine i potpisan je ugovor o poslovnoj saradnji sa Turističkom zajednicom. Muzej je postao dio projekta Sarajevo city card, čime dakle se i povećao broj posjetilaca. Ako ništa, barem muzej je promovisan i oni koji nisu znali da postoji, na ovaj način su sigurno saznali. I nastavlja se redovno, naravno, saradnja sa Fondom memorijala Kantona Sarajeva i Fondacijom Alija Izetbegović. Prihodi muzeja u 2022 godini su, dakle, iznosili preko 30 000 konvertibilnih maraka, to su oni prihodi koji su se odnosili na prodaju suvenira, knjiga te reklamno promotivnih usluga, dakle, nisu uključivali ulaznice. Dakle, to je tek od ove 2024.godine. Eto, to je to, ako ima nešto.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ništa više. Hvala vam, može se vratiti na svoje mjesto.

Javna ustanova Kantonalni zavod za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa. Predstavite nam se zbog stenograma. Izvolite, imate riječ.

Boris Trapara (direktor JU Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa KS)

Dobro večer. Ja sam Boris Trapara. Hvala vam na prilici da govorim o Kantonalnom zavodu. Od avgusta 2021. godine obnašam funkciju direktora Zavoda. Javna ustanova Kantonalni zavod za zaštitu kulturnog, historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo je do septembra 2022. godine funkcionisala u otežanim uslovima rada s obzirom na mali broj zaposlenih, ukupno 11 radnika, te da su tokom avgusta radni odnos zasnovali novi radnici koji su bili neophodni za nesmetano funkcionisanje ustanove. U odnosu na 38 predviđenih radnih mjesta Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta trenutni broj od 21 radnika predstavlja minimum za nesmetano funkcionisanje ustanove. To funkcionisanje i dalje otežano s obzirom da nisu ostvareni optimalni uslovi za rad. Uzimajući u obzir širok djelokrug Javne ustanove Kantonalni zavod za zaštitu kulturno historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo, koja vodi brigu o različitim vrstama i kategorijama naslijeđa, ne popunjena radna mjesta direktno su ugrozila rad ustanove, odnosno u potpunosti se onemogućila izvršavanje redovnih zadataka i obaveza. Tokom 2022. godine u Zavodu je izrađen strateški plan, po prvi put u ustanovi i to za period od 5 godina. Uspostavljen su kontakti i saradnja sa fakultetima Univerziteta u Sarajevu, sa Asociacijom arhitekata u Bosni i Hercegovini, gradskim muzejima Sarajevo, Gradom Sarajevo, ambasada Austrije, Češke, Francuske i Italije, te sa drugim srodnim institucijama. Izrađen je niz novih pravilnika, kao i dopuna postojećih u cilju boljeg funkcionisanja ustanove samog zavoda, izrađen je Plan integriteta, a nakon više od jedne decenije sprovedene su procedure prethodne zaštite za više kulturno-historijskih dobara na području Sarajeva. Takođe, Zavod je obnovio publicističku djelatnost te je prezentirano blago spomen sobe Čire Truhelke koja se čuva u prostorijama našeg Zavoda. Izvršena je i priprema i otpočet kontinuirani proces klasifikacije pokretnih dobara po vrstama i tipovima za potrebe kategorizacije i pravne zaštite. Završeno je istraživanje, urađen je Program očuvanja mezarja za sarajevske džamije, hareme Ferhadija džamije, Careve džamije, zatim Vekl harč džamije i drugih. Završena je prva planirana faza projekta, mapirano je 100 objekata arhitekture modernije i postmodernije u Sarajevu, izrađeni su evidencioni kartoni, urađene su fotografije fasada mapiranih objekata, prikupljena je kroz istraživački proces potrebna građa u obliku tekstova, grafičkih priloga za značajne arhitektonske objekte period arhitekture moderne. Zavod je uzeo učešće u kolektivnoj izložbi u sklopu festivala Sarajevska zima, za koje je izradio prigodne plakate. U cilju promocije rada Zavoda tokom 2022. godine izvršeno je snimanje ukupno devet kratkih video priloga u kojima su o značaju važnosti rada našeg Zavoda govorili uglavnom profesori Univerziteta u Sarajevu, kao i drugi stručnjaci iz oblasti usko vezanih za djelokrug Zavoda. Nažalost, i ovaj dio posebno naglašavam, u drugoj polovini 2022. godine Javna ustanova Kantonalni zavod za zaštitu kulturno historijskog prirodnog naslijeđa Sarajevo je Uredbom federalne Vlade izgubila licencu za rad na nacionalnim spomenicima, a uzimajući u obzir Odluku Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine koja se tiče proglašenja većeg dijela Sarajeva nacionalnim spomenikom, odnosno historijskim urbanim krajolikom Zavod je onemogućen u obavljanju jedne od osnovnih djelatnosti, odnosno u konzervatorsko-restauratorskom radu nad onim dijelom Sarajeva radi kojeg je Zavod prije 60 godina i osnovan. Zahvaljujući podršci nadležnog Ministarstva, otpočet je proces ispunjavanja uslova kako bi smo vratili ovu po spomenutu licencu, a za to nam je svakako potrebna i podrška svih zastupnica i zastupnika u ovoj Skupštini.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se velika, možete se vratiti na svoje mjesto, hvala vam.

Ministar Kenan Magoda se javio za riječ. Izvolite uvaženi ministre.

Kenan Magoda (ministar)

Što se tiče Javne ustanove kulture Kamerni teatar i Javna ustanova kulture BKC i Javna ustanova kulture Muzeji Sarajeva, izvještaj Ministarstva kulture o radu i poslovanju dobilo sa svim elementima poslovanja za 2022.godinu, sa važećim odlukama o metodologiji rada. U izvještajima obuhvataju izvještaje direktora, upravnih odbora, nadzornih odbora i svih drugih stručnih tijela javnih ustanova, te predlažem Skupštini da razmatra navedene izvještaje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženom ministru. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnice Šaljući da li ste slučajno uključeni ili imate pitanja? Slučajno. Možete se isključiti namjerno. Hvala vam.

Zastupnik Samir Avdić se javio. Izvolite, imate riječ?

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem, evo, ja ću imati nekoliko pitanja. Prvo pitanje za Historijski arhiv Sarajevo. S obzirom da smo i na Komisiji za kulturno naslijeđe razgovarali o vašem problemu sa depo-om koji navodite već nekoliko puta u Čadođinoj i s obzirom da je građa koju čuvate proglašena nacionalnim spomenikom kulture, svjestan koliki je značaj vaše institucije, zanima me u čemu je bio problem sa pokušajem renoviranja tog depeoa, s obzirom da smo na Komisiji dobili informaciju, ali je nisam uspio provjeriti da se radi o određenim imovinsko-pravnim problemima. Da li tu kao Skupštini i ministarstvu možete sugerisati vaš prijedlog rješenja? A iz medija smo se može saznati da je nekad 2020 godine tadašnji vd direktor, ovaj informisao javnost da postoji već, odnosno da ste obezbijedili projekat obnove i rekonstrukcije, tada je, čini mi se da ste htjeli da s tim projektom aplicirate prema Fondu ambasadora Sjedinjenih američkih država. Pitanje za Narodno pozorište u Sarajevu. S obzirom da, evo, svi smo obradovani zbog toga što je predviđen 1 000 000 KM za obnovu fasade, da li posjedujete spreman projekat? Znači, možemo li se nadati da će se ta sredstva realizovati u ovoj godini? Mislim i na projekat i na eventualne potrebne dozvole od strane Komisije za nacionalne spomenike. I slično pitanje za vaš depadans scenografije na Skenderiji, s obzirom da se i taj projekat spominjao prije nekoliko godina, čini mi se za vrijeme ministra Kurića, zašto je to stalo? Da li se eventualno radi opet o nekim imovinsko-pravnim problemima, eventualno moguće da isti problem kao sa Ledenom dvoranom. I pitanje za Zavod za zaštitu spomenika, znajući da ste izgubili licencu iz razloga što niste imali zaposlenog građevinskog inženjera, da li se povodom tog problema išta uradilo u instituciji kojom rukovodite? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

S obzirom da nema više prijavljenih za pitanje zamolio bih uvažene direktorice i direktore da ponude odgovore na postavljeno pitanje zastupnika Avdića.

Ismeta Džigal - Berkovac (direktorica JU Historijski arhiv Sarajevo)

Zahvaljujemo zastupniku Avdiću. Što se tiče sporazuma, odnosno projekta koji je prema Sjedinjenim američkim državama upućen za rekonstrukciju objekta našeg, ja zaista nemam tu informaciju. Vezan uz imovinsko-pravne odnose Historijskog arhiva Sarajevo, mogu reći

sljedeć; znači, prije mjesec dana sam u Uredu za, Zemljišno-knjižnom uredu Općinskog suda Sarajevo uzela novi ZK izvadak u kojem stoji da 741 kvadrat objekta Historijskog arhiva Sarajevo, koji se nalazi u Čadođinoj ulici na broju 90 u Općini Stari Grad je u vlasništvu Historijskog arhiva Sarajevo. Znači, odlukom Skupštine grada, Skupštine Općine Centar 1989. godine, ugovorom i aneksom ugovora dodijeljeno je Javnoj ustanovi Istorijski arhiv Sarajevo 1088 m². Znači zemljište i objekat na tom zemljištu. Sad trenutno po ovim najnovijim informacijama, mi imamo 700 i nešto kvadrata, sad ne znam tačno koliko, znači cijeli objekat je u vlasništvu Historijskog arhiva Sarajevo. Komad zemlji koji se nalazi unutar zgrade, pošto je zgrada u obliku slova U i unutrašnje dvorište po sada harmonizaciji koja je izvršena u ovih proteklih nekoliko godina, stoji da su vlasnici tog zemljišta Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, Općina Stari Grad i Savez gluhoonijemih Bosne i Hercegovine, tako da smo mi poduzeli zakonom predviđene mjere da vidimo šta se desilo u međuvremenu od ove Odluke i iz 2012. godine, isto u ZK izvodu stoji da je državna imovina predata arhivu i bilo je tih 1088 m². E sad, šta se desilo sa ovih nekoliko 300 i nešto kvadrata, mi sada istražujemo. Tražili smo od Općine Stari Grad da nam se očituje pismenim putem za historijat čestice pošto je tu bila jedna čestica i sad su na jednom 2 čestice od te jedne nastale, pa ćemo vidjeti šta će se dešavati u budućnosti. Rekonstrukcije objekata, znači od 2017. godine na tom prostoru, odnosno objektu, počeo je da puca zid. Rukovodstvo Arhiva je od tada, mislim, svi rukovodioci arhiva od 2017. godine bavili su se tim pitanjem. Pozivane su firme, odnosno Institut Građevinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu da izvrši ove stručne analize, kako u građevinskom, tako i u arhitektonskom smislu. Oni su donijeli nalaz da se treba srušiti jedno krilo zgrade u kojem su popucali ti zidovi i nema tu ovog dole ovaj temelja, tako da se ne znamo sad kako šta se dešava uglavnom da se to, objekat pomjera, odnosno taj dio objekta i oni su predložili da se sporno krilo depo-a sruši i da se izgradi novo. Pa sada evo, mi smo radili te neke glavne projekt, idejne projekte. Međutim, zemljotres u Albaniji koji se desio '21. Godine poremetio je cijelu ovaj cijelu strukturu sad ponovno tog objekta i tog zemljišta, tako da ti glavni, odnosno idejni projekti ne mogu se koristiti, moraju se uraditi novi. Ministar kulture i sporta, gospodin Kenan Magoda, tražio je od nas da uradimo finansijsku konstrukciju, finansijsku konstrukciju tih potreba za renoviranjem, odnosno rekonstrukcijom, odnosno rušenjem tog objekta, pa evo, mi smo sada ove godine krenuli da radimo tu finansijsku konstrukciju i čekamo da nam se ovaj arhitekta javi i uglavnom raditi ćemo okvirnu finansijsku konstrukciju, ne možemo detaljno jer nam treba taj glavni projekat, a mi se moramo u tom očitovati u smislu da li želimo da srušimo taj objekat i da izgradimo to krilo ponovo ili da izvršimo samo rekonstrukciju ili da skroz napustimo to područje i da nam se negdje obezbijedi novih 5000 m² ovaj prostora, novih 5000 m² prostora kako bismo smjestili arhivsku građu, znači trenutnih 11 000 m onaj dužnih i plus toliko u narednih nekoliko godina očekujemo priliv te iste arhivske građe, tako da nam negdje oko 5000 m dužnih, kvadratnih treba tog prostora novog. Ja ne znam da li imate još nešto jel to dovoljno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

To je to, možete se vratiti na mjesto. Ima li još neko? Ima? Izvolite imati riječ?

Vedrana Božinović (umjetnička direktorica Drame NPS)

Kao što znate, fasada Narodnog pozorišta u Sarajevu zadnji put je renovirana prije 20 godina i nepodijeljeni glas, nepodijeljeni glas struke je da to nije bilo na najvišem nivou. Upravo zbog toga uključili smo eksperte i nadležne institucije koji će pratiti rad na obnovi fasade. Trenutno se radi elaborat koji će biti gotov do 1. marta zato što je planirano da obnova fasade krene na proljeće. Mi ćemo svakako tijesno saradivati sa Zavodom, Kantonalnim, a osim Kantonalnog ministarstva, razgovarali smo i sa upravom Grada Sarajeva koji je izrazilo želju da pomogne u

sufinanciranju. Kada je u pitanju stolarija Narodnog pozorišta ja bih istakla da je naš cilj prvenstveno bio to da se napravi još jedna scena. Narodno pozorište je, kao što sam rekla u ovom elaboratu, kuća ispod čijeg se krova nalazi praktično 4 institucije koje upotrebljavaju jedinu scenu koju Narodno pozorište ima, a to je velika scena Narodnog pozor. Napominjem da se u Narodnom pozorištu pored toga, na toj velikoj sceni dešavaju gotovo sve manifestacije, ne gotovo sve, nego sve manifestacije koje se dešavaju unutra, a koje su značajne za grad kada je kulture u pitanju. Osim toga, mi smo domaćin svim komemoracijama, svečanim sjednicama, akademijama, dodjelama diploma itd, tako da na velikoj sceni Narodnog pozorišta vlada velika gužva i naš cilj je zapravo bio da stolarija Narodnog pozorišta, prostor u kojem se izrađuje scenografija, bude alternativna, mala scena Narodnog pozorišta, kao što takva vrsta scene postoji u svim takvim institucijama i u našem okruženju, a bogami i u Europi. Stanje u stolariji nije dobro trenutno, mi smo morali zaustaviti, čak smo napravili repertoar nadajući se kada napravimo repertoar, onda ćemo dobiti i novac koji je potreban da se obnovi taj prostor jer je jedan od razloga zašto je sve stalo, a projekat je već bio izrađen, bio je i novac. Postoji imovinsko-pravna pitanja, ali ona nisu prvenstveno razlog zbog kojih se sve zaustavilo, nego upravo pitanje novca. Potrebna su značajna ulaganja da bi se stolarija dovela u iole pristojno stanje. Glumci su igrali u uslovima u kojima nisu imali grijanje, nisu imali adekvatan wc. Onda kad smo shvatili da možda dovodimo i publiku u opasnost, onda smo zapravo zaustavili predstave koje smo tamo radili, mada je bio napravljen cijeli repertoar te scene, morali smo ga obustaviti i sada i te predstave koje smo radili za stolariju praktično igraju na velikoj sceni Narodnog pozorišta. Kada ste me već pitali, onda je to dobar šlagvort da kažem da bi nužno bilo riješiti alternativni prostor, odnosno još jednu scenu za Narodno pozorište. Ovaj grad nema koncertnu dvoranu, Filharmonija svira u Narodnom pozorištu, opera, balet i drama ako imaju više od 13 premijera kao što smo imali, evo za godinu za koju dajem izvještaj, to je jedna premijera mjesečno, vi morate zaustaviti sav repertoar na 6 dana da bi izašla predstava, mi nismo u mogućnosti da igramo onoliko koliko bismo igrali, da postoji još jedan prostor na kojem bismo mogli izvoditi predstave. Mi predstave imamo, imamo ljude koji bi ih igrali, ali nemamo prostor.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se, otvaram raspravu. Ima još jedno pitanje, oprostite, nisam vas vidio.

Boris Trapara (direktor JU Zavod za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa KS)

Pitanje je bilo da li smo uradili nešto po tome s obzirom da smo izgubili licencu jer nismo imali zaposlenog inženjera građevine? Mi nismo izgubili licencu jer nismo imali zaposlenog inženjera građevine, mi smo licencu imali i prije nego što smo imali zaposlenog inženjera građevine, licencu smo izgubili iz vjerojatno nekih drugih razloga. Činjenica je da je trenutno u Federaciji Bosne i Hercegovine, u Republici Srpskoj ni jedan zavod, koji su zapravo osnovani za zaštitu kulturno-istorijskog prirodnog nasleđa, nemaju licencu za rad na nacionalnim spomenicima. Prepoznajući važnost pribavljanja te licence dobili smo saglasnost od resornog ministarstva da uposlamo građevinskog inženjera, prošle godine smo sproveli konkursnu proceduru i s obzirom da smo mi djelatnici kulture, da te plate nisu tržišno konkurentne, tako bih rekao, na taj konkurs nismo zaprimili ni jednu prijavu. Konkurs ćemo ponoviti ponovo na proljeće ove godine i nadam se da ćemo imati više zainteresovanih za rad u našem Zavodu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se. Nema više prijavljenih za odgovore. Otvaram raspravu. Za riječ se javila zastupnica Marijela Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. U svom izlaganju, želim se prevashodno zahvaliti uvažanim direktoricama i direktorima institucija kulture na svojim izlaganjima po pitanju izvještaja iz 2022.godine. I nekako svoju diskusiju želim početi sa na neki način važnošću poticanja podizanja svijesti o tome da kultura zapravo nije trošak, već je kulture, u stvari društveno ekonomski resurs koji moramo njegovati i kome trebamo posvetiti posebnu pažnju. U ovom vremenu, u '22.godini rekla bih da je došlo do određene bolje komunikacije između Ministarstva za kulturu i kulturnih ustanova jer na neki način taj maćehinski odnos koji je nekad znao u nekim situacijama zaista vrlo radikalno utjecati na rad pojedinih ustanova može da ostavi određene posljedice, kako na rad menadžmenta, tako i uposlenika. Kada ovo govorim, razmišljam o situaciji kada smo imali moratorij na zapošljavanje, a vi imate za potrebe da uposlite, dakle kadar evo, recimo, ljudi koji su otišli u penziju, koji su nezamjenjivi, jer vi, recimo, u teatrima u pozorištu, kada vam ode jedan frizer u penziju, ne može ga zamijeniti jedan bravar, niti 1 balerina, niti 1 dramski umjetnik tako da usljed specifičnosti svih specifiziranih radnih mjesta koje su u svim ustanovama kulture zaista se treba posvetiti jedna posebna pažnja u pogledu onog što je kadrovska politika koja se nekako u kontinuitetu iz godine u godinu postavljala kao najveći problem i najveća prepreka ka realizaciji kvalitetnih rezultata. I kao što sam rekla u tom vremenu, već se nekako osnažila ta sinergija između ministarstva i ustanova kulture koja se, moram priznati, i sada nastavila zajedno sa uvažanim ministrom Magodom. Govoreći o ovoj godini, nekako smo svi zaboravili reći da smo u tom vremenu proživljavali još uvijek posljedice korone koja je utjecala, naravno, na rad ustanova kulture, jer zabranom okupljanja naprosto smo utjecali na njihove obavljanje njihovih osnovnih djelatnosti. Međutim, to nije spriječilo da, evo Narodno pozorište pokaže svojih istorijski rezultat u činjenici da pored svih parametara koje mi teatarski radnici znamo reći, a to su vrijednosti u broju nekih, odnosno definisanih broja premijera koje su se desile u toj godini, naravno, repriznih izvođenja predstava, broja posjećenosti publike, naravno, to su domaće i međunarodne nagrade, sve su ovo aspekti koji se, uz moje veliko očekivanje, vjerujem da će biti dijelom Zakona o kulturi kojeg i u tom vremenu nismo imali kao ni sada. Jako je važno je govoriti o normativima i normativi su početak svih početaka, jer oni nas definišu, oni nas usmjeravaju na koji način djelovati i napredovati i unaprijediti ono što su osnovne djelatnosti ustanova kulture. Pored ovog fenomenalnog uspjeha kome svjedočimo, evo i Sarajevska filharmonija je ostvarila izvanredan prihod od strane posjećenosti naš je drage publike. Nažalost, SARTR se suočio sa raznim pravnim teškoćama. U situaciji su se našli da su morali izrađivati nove normative, oni su se bavili i, naravno, ulaganjem u novu infrastrukturu. Nažalost, Kamerni teatar se suočio sa tužnom činjenicom da smo izgubili dva velika umjetnička barda, što je zacijelo bio veliki gubitak koji je utjecao na dalji rad Kamernog teatra. I Pozorište mladih je u ovoj godini ostvarilo zaista izvanredne rezultate po pitanju premijernih izvođenja. No, evo, sve su to situacije koje nas ohrabruju. Ali, kako je i kolega Avdić kroz svoja pitanja i kako su uvažene direktorice i direktori kroz svoje odgovore dali odgovore, moramo koristiti prostor koji dobivamo tokom Skupštine da govorimo o onim problemima koji se dešavaju u kontinuitetu. Dakle, već sam govorila o kadrovskoj politici, ali moramo ponovno da ukažemo na problematiku situacije koja se odnosi na objekat radionice Narodnog pozorišta koji služi za izradu scenografije i skladištene scenografije koji se nalazi na Skenderiji. To je objekat koji ugrožava sigurnost imovine i ljudi već dugi niz godina i ideja koja je postojala sa projektnim zadatkom koji je 2018.godine omogućio ovom projektu da bude jedan od ustvari

projekata od javnog interesa Vlade Kantona, tada su bila i obezbijedena sredstva. Nažalost, taj projekat je zaustavljen, ne znam iz kojih razloga. Problem je ostao jednako isti. Ideje da se po vertikali ustvari iskoristi prostor da se tu napravi nova radionica, neophodna nova scena koja će pomoći i na neki način omogućiti da djelovanje u Narodnom pozorištu ne bude tako skoncentrisano i vremenski ograničeno za sve aktivnosti koje obavljaju drama, opera, balet i Sarajevska filharmonija i gotovo sve važne aktivnosti koje se dešavaju u Kantonu Sarajevo. S tim u vezi rasteretit ćemo rad na velikoj sceni i dat ćemo našim umjetnicima priliku da rade bolje i kvalitetnije, što će zacijelo utjecati na bolju produkciju i kvalitetniji rad. Također, ne smijemo zaboraviti i Historijski arhiv Sarajevo .11 km važne arhivske građe koja se tiče i našeg društveno političkog i kulturnog života, koja je smješteno u Arhivi i u 2024 i u ovoj godini očekujemo priliv novog materijala koji treba doći u ovaj Arhiv, no još ne znamo gdje ćemo ga arhivirati, obzirom na problematiku devastiranog objekta i mi smo više puta, što na komisijama ili izvan tog prostora sa uvažanim ministrom razgovarali o ovom problemu. Žao mi je što u ovoj godini nije bilo prilike da se ova situacija tretira ovim budžetom za ovu godinu. Međutim, ja vjerujem da će uvaženi ministar ipak iznaći neka rješenja i da će na taj način spriječiti neke situacije koje mogu zaista biti pogubne. Dakle, ono što se tiče normativa, kao što sam već spomenula, Zakon o kulturi očekujemo da će ubrzo doći, da će biti u našim skupštinskim klupama, isto tako i Zakon o baštini koji je neophodan, kao i Pravilnik o arheologiji koji bi značio Zavodu za kulturno, historijskoj i prirodno naslijeđe koje se susrelo u toj godini 2022 sa problematikom koja se odnosi na gubitak licence i na koji je obesmislio ustvari njihov rad i to je zaista jedna ogromna teškoća koja je, evo, na neki način pokušala da se radom ovog menadžmenta prevaziđe i, međutim, zaista je nemoguće riješiti ovakve okolnosti bez sinergije i saradnje između Skupštine i resornog ministarstva i Vlade Kantona. Dakle, još jednom ponavljam, kultura nije trošak, kultura je resurs u koji moramo zajedno ulagati i ne smijemo imati maćehinski odnos niti prema jednoj instituciji kulture. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj zastupnici Hašimbegović. Zastupnik Muamer Bandić se javio za riječ. Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Dakle, evo, čuli smo izvještaje direktora iz oblasti kulture. Bez obzira, dakle, što smo opozicioni zastupnici koji opoziciono djeluje u ovom zakonodavnom organu, mi ćemo podržati ove izvještaje iz oblasti kulture. Smatramo da generalno politika ne bi trebala da ima utjecaja na ove ustanove i nadamo se da u narednom periodu će tako i ostati. Iz vremena u kojeg ja pamtim to, nikada se politika pretjerano nije miješala u ovaj resor, ne bi trebalo to da se dešava im sada u ovom vremenu. Dakle bez ikakvog populizma, kako neki znaju da kažem kada opozicija podržava neki izvještaje, to samo oni koji u stvari vide svoje lično pozicioniranje u svemu ovome, a ne društvenu neku korist, mogu na taj način komentarisati i koji nisu radili nikakve druge poslove osim ovih poslova za koje su spletom okolnosti dobili priliku da ih rade. Dakle, bez ikakvog populizma, mi ćemo podržati sve izvještaje iz oblasti kulture. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom zastupniku Bandiću. Nemamo više prijavljenih, zaključujem raspravu. S obzirom da imamo zahtjev za pauzu Kluba ispred Naše stranke predlažem da prekinemo današnju sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo i nastavimo sutra u 10 sati na istom mjestu.

Hvala vam i vidimo se ujutru.

STENOGRAM
ČETVRTOG NASTAVKA 11. RADNE SJEDNICE
ODRŽANE 21.02.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram četvrti nastavak 11. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam vas da svako na svoj način oda počast pripadnicima Armije RBiH i MUP-a RBiH koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednice prisustvuje 24 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje.

Izostanak sa ove sjednice opravdane zastupnice Vedrana Vikić Musić. Nije više bilo najava odsustvovanja.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju, koje je održano dana 20. 2. 2024 godine, zaključili raspravu na samoj tački dnevnog reda Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju javnih ustanova iz oblasti kulture za 2022. godinu. Tako sada prelazimo na izjašnjenje. Zamolio bih službu da pripremi anketu za izjašnjenje.

a)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Narodno pozorište. Sarajevo za 2022 godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

b)

Zamolio bih zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Sarajevski ratni teatar SARTR za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

c)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu finansijskom poslovanju Javne ustanove Sarajevska filharmonija za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

d)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove MESS- Međunarodni teatarski festival - Scena MESS za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

e)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Pozorište mladih Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

f)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kamerni teatar 55 Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

g)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Collegium artisticum Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Bosanski kulturni centar Kantona Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

i)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Historijski arhiv Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

j)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Biblioteka Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

k)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej Alija Izetbegović, Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

l)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Kantonalni zavod za zaštitu kulturno- istorijskog i prirodnog naslijeđa, Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 25 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

m)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o radu i finansijskom poslovanju Javne ustanove Muzej Sarajeva za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 7 zastupnika, protiv ništa i suzdržanih 18. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

Prelazimo na tačku devet

AD- 9.

Izveštaja o poslovanju Kantonalnih javnih ustanova iz oblasti socijale.

Zamolio bih uvažene direktorice i direktore iz kulture da nam oslobode mjesta.

Tačka 9. Izveštaj o poslovanju Kantonalnih javnih ustanova iz oblasti socijale za 2022. godinu
Zamoliti ću uvažene direktorice, direktore ili predstavnike institucija iz oblasti socijale da onako kako bude prozivao, izađu i podnesu uvodne napomene. Uvodne napomene vodite računa da budu jasne, precizne. Ima vas dosta i kako bi mogli vrijeme iskoristiti za diskusiju.

Direktor ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevo za 2022. godinu, Izveštaj o radu i finansijskom poslovanju. Gospodin Kerla zamolio bi da nam podnese uvodne napomene.

Midhat Kerla (direktor KJU Odgojni centar)

Uvaženo rukovodstvo Skupštine, poštovani zastupnice i zastupnici, ministrice, sve vas pozdravljam i želim vam ugodan rad. Ja sam Midhat Kerla i direktor sam Odgojnog centra Kantona Sarajeva. Odgojni centar je kantonalna ustanova iz oblasti socijalne zaštite koja izvršava odgojne mjere koje izrekne nadležni sud, a tiču se upućivanja u odgojnu ustanovu. Zatim mi također vršimo i smještaj umjesto pritvora, dakle na zahtjev suda, u okviru tog smještaja, možemo da radimo i dijagnostiku i opservaciju na zahtjev, dakle, suda ili tužilaštva. Mi također vršimo i jednu onako dosta široku kampanju u osnovnim i srednjim školama kada je u pitanju prevencija i preventivni rad, te vodimo brigu o djeci koja su u stanju socijalne potrebe. U izvještaju imate detaljne statističke podatke o broju korisnika, njihovoj strukturi, strukturi krivičnih i prekršajnih djela, itd stoga neću iznositi previše detalja o tome, cijeneći, naravno, i vaše vrijeme i činjenicu da je ovo drugi dan skupštinskog zasjedanja. Jedan značajan dio ovih statističkih pokazatelja, kako kvantitativnih, tako i kvalitativnih, vi ste imali priliku razmatrati na sjednicama Skupštine kroz izvještaje, kroz druge izvještaje, kao što je Izvještaj o izvršenju sankcija u Kantonu Sarajevo, te izvještaje o stanju sigurnosti. U izvještajnom periodu izvršili smo sve planirane aktivnosti, uključujući izvršenje izrečenih odgojnih mjera od strane nadležnog suda, rješenja Centra za socijalni rad, te većinu zahtjeva roditelja ili škola, a tiče se, dakle, same prevencije. Tokom 2022. godine riješili smo jedan višegodišnji problem, a to je problem napajanja električnom energijom adekvatnog napona u našim prostorijama u Pofalićima, te izradili glavni projekat za nadziđivanje našeg centralnog dijela našeg centralnog objekta u Barama, čime bi svakako stvorili uslove za još kvalitetniji rad. Ono što bih ja ipak istakao jeste stalno podizanje nivoa saradnje sa drugim ustanovama i organizacijama u sistemu socijalne zaštite, zatim saradnju sa nevladinim sektorom, saradnju sa pojedinim općinama u Kantonu Sarajevo, sa Ministarstvom obrazovanja i školama koje su omogućile našim korisnicima uključivanje u nastavni proces u obimu i na način koji je zbog izrečene mjere uopće bio moguć u tom trenutku. Odlična je saradnja sa Federalnim i Kantonalnim MUP-om, sa sudom i tužilaštvom, sa Ministarstvom pravde. Veoma dobra je saradnja i sa fakultetima koji u obrazovanju kadrova imaju određenih dodirnih tačaka sa našom ustanovom i jedan takav primjer je socijalni program koji smo mi tokom 2022. godine u suradnji sa resornim ministarstvom i Filozofskim fakultetom- Odsjekom pedagogiju realizovali, a ne planirano tokom 2022. godine. Ali ako bude potrebno, detalje mogu iznijeti nešto kasnije. Nakon prestanka važenja epidemioloških mjera tokom juna '22.godine ponovo smo pokrenuli poludnevni boravak za djecu u pokretu, odnosno za djecu koja su izložena rizicima od skitnje, prosjačenja, trgovini ljudima, djeci koja u porodici ili okruženju ne mogu osigurati hranu, kupanje, izvršavanje školskih i drugih obaveza. I eto, kao što rekoh, od polovine te '22.godine do kraja, mi smo imali negdje oko 130 dolazaka ove djece u našu ustanovu. U kontinuitetu

osiguravamo nabavku svih materijala, opreme i stalnih sredstava za uspješnu realizaciju programskih aktivnosti. Posebno bih izdvojio nabavku hrane koja svojim kvalitetom, količinom, ispunjava sve standarde i vrlo stroge nutricionističke norme. Korisnici naših usluga su maloljetnici do 18 godina oba spola, a naš rad se odvija na dvije različite lokacije, neprekidno 24 sata, 365 dana u godini. Eto, izvještaj koji imate pred sobom je vrlo detaljan, a ukoliko ipak ima određenih nejasnoća, ja sam tu da dam odgovor.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Kerli. Zamolio bih, zamolio bih vas da se vratite na svoje mjesto, a sada pozivam direktora Gerontološkog centra da nam podnese uvodne napomene.

Mirza Musa (direktor JU Gerontološki centar)

Dobar dan. Poštovani predsjedavajući, poštovani zastupnici i zastupnice, moje ime je Mirza Musa, direktor sam Gerontološkog centra Sarajevo i izvještajna godina je prva godina mog mandata. Da izbjegnem čitanje suhih podataka, fokusirat ću se otprilike na osnovne podatke, kao i na dva osnovna problema koja predstavljaju prijetnju poslovanju, kao i u 2022, tako i da danas, ovi problemi su aktuelni. Ustanova Kantonalna javna ustanova Gerontološki centar je ustanova koja ima tradiciju preko 70 godina, 24 sata dnevno je dom za 345 korisnika. Imamo i prihvatilište kapaciteta 25 korisnika koje funkcioniše u sklopu ustanove. Kada dodate na to 130 zaposlenih, otprilike 500 porodica je svakodnevno uključeno u funkcionisanje Gerontološkog centra. '22 je obilježena povratkom u normalno poslovanje nakon pandemije covida, s tim da smo iz jedne krize ušli u drugu krizu, a ta kriza je izazvana povećanjem troškova poslovanja. Obzirom da je ustanova od 2014. poslovala sa cijenama koje nisu adekvatne, recimo, cijene smještaja su bile između 400 i 600 maraka. Bilo kakvo pozitivno poslovanje je jako teško postići. Samim time što ustanova je socijalne kategorije, nije ni predviđeno da se uštede prave. Za '22. godinu budžet je bio 4,5 milijuna, od toga su plate bile 3,2 miliona. Taj iznos od 3,2 miliona otprilike naš prihodi na istom nivou je od 2014. godine. Sa tim problemima smo se suočili kroz cijelu '22.godinu. Sa financijskog aspekta ovakvo poslovanje nije održivo i to dolazi do izražaja i u '23. ali i u '24.godini. E sada, to su dva suštinska problema: jedan se tiče održivog financiranja. Ja očekujem da će Vlada Kantona Sarajevo zajedno sa Skupštinom posvetiti u budućem periodu pažnju kako da osiguramo kvalitet usluge. Naime, kako mjesec svaki prolazi, naša usluga se umanjuje, kvalitet usluge se umanjuje, a cilj je da ova ustanova bude dostojanstven dom za sve naše roditelje. Drugi problem sa kojim se suštinski sa kojim se susrećemo je zdravstvena zaštita korisnika u Gerontološkom centru. Koliko je dramatična situacija? Prije 5 godina smo imali od ukupnog broja 345 korisnika, imali smo 100 nepokretnih, sada dolazimo do broja od 270 nepokretnih. I moram da skrenem pažnju, da se pretvaramo u zdravstvenu ustanovu, pretvaramo se u palijativnu njegu. Bit će potrebni veliki naponi resornog ministarstva, Vlade Kantona, Ministarstva zdravstva, ali i Zavoda za zdravstveno osiguranje kako bi pronašli najbolje rješenje da održimo kvalitet usluge. To je to otprilike. Ako imate neka pitanja, hvala vam. Nadam se da ćemo nastaviti ovu tematiku kroz druge platforme, ali da, nešto je potrebno uraditi u vezi Gerontološkog centra i situacije gdje će se nalaziti za godinu, za pet godina, mislim da smo sada na prekretnici gdje možemo odgovoriti gdje smo za par godina. Hvala vam puno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se direktoru Gerontološkog centra. A sada pozivam direktora Terapijske zajednice Kampus, izvolite, možete podnijeti uvodne napomene.

Adis Hadžić (v.d. direktor JU Terapijska zajednica Kampus KS)

Pozdravljam prisutne zastupnice i zastupnike, ministricu, kolege i kolegice, bit ću kratak. Ja sam Adis Hadžić, vd direktor Terapijske zajednice Kampus Kantona Sarajevo. Vežano za izvještaj za 2022 godinu. A ok, ok, mogu, ja sam Adis Hadžić, v.d Direktor Terapijske zajednice Kampus. Ovako vežano za '22. godinu. Zbirni broj korisnika koji su dobili uslugu je 377. Broj osoba prijavljenih za tretman je 39 i broj korisnika u tretmanu sa smještajem na osnovu rješenja Centra za socijalni rad je 70. Broj korisnika usluga koji su boravili u Kampusu, programu podrške, reintegracije i savjetovanje kojima je pružena usluga 106, dok je broj korisnika usluga u tretmanu na osnovu privatnog ugovora 1 i zbirni broj lica na izvršenju alternativne krivične sankcije "rad za opšte dobro na slobodi" kojima je pružena usluga 161. U toku 2022. godine zaprimljeno je 47 novih uputnih akata od strane Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo, te je u Kampus upućeno 47 osuđenika na izvršenje alternativne krivične sankcije "rad za opće dobro na slobodi", od čega je 47 osuđeno za teško krivično djelo neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga. Potpisivanjem protokola o saradnji između Javne ustanove Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo i Kazneno popravnog zavoda Sarajevo, u Kampus je upućeno i 3 osuđenika za teško krivično djelo otmica i silovanje, te ubistvo. U svom radu Kampus se susreće sa jako velikim brojem korisnika sa teškim mentalnim oboljenjima, pa tako su 4 korisnika koji imaju tešku mentalno oboljenja šizofreniju, 9 korisnika koji imaju teško mentalno oboljenje poremećaja ličnosti i 33 korisnika koji imaju duševni poremećaj, poremećaj ponašanja uzrokovan upotrebom alkohola, sedativa i droga. 6 korisnika imaju PTSP. Još ću kratko vežano za projekte u 2022 koji su započeti je prikupljanje potrebne dokumentacije u cilju realizacije izgradnje azila za životinje kao i izgradnje centralnog objekta sa kuhinjom, te priključivanje gradsku priključivanja na gradsku vodovodnu mrežu. Ukupno izvršenje budžeta Javne ustanove Terapijske zajednice Kampus Kantona Sarajevo za period 01.01 do 31.12.2022. godine je 99,84 %. To je otprilike što ja imam za sada reći. Sve ostalo, ako bude pitanja, stojim na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom predstavniku Terapijske zajednice Kampus. A sada pozivam predstavnicu Javne ustanove Porodično savjetovalište da nam podnesu uvodne napomene napomene. Predstavite nam se samo zbog stenograma. Izvolite, imate riječ.

Jasmin Herenda (predstavnik KJU Porodično savjetovalište)

Pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prate putem malih ekrana i putem live strima. Moje ime Jasmin Herenda i uposlenik sam Kantonalne javne ustanove Pporočno savjetovalište. Prije nego što kažem nešto više o samom Izvještaju o poslovanju, dužan sam prenijeti izvinjenje direktora Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovalište koji se trenutno nalazi na službenom putu u Republici Srbiji. Onaj, obzirom da je sa kolegama onaj prezentuje preventivne, onaj aktivnosti i projekat "Rane intervencije". Kada je u pitanju Izvještaj o radu, na samom početku moram istaći činjenicu da je ustanova u odnosu na 2021. godinu imala povećanje za 13 odsto kada je u pitanju pruženi broj usluga i aktivnosti, a čak 240 % kada je u pitanju broj korisnika kojima su pružene ove usluge. Važno je navesti da ustanova svoje usluge pruža putem dva stručna odjeljenja, tj trenutno Odjeljenje za prevenciju i ranu intervenciju i Odjeljenje za savjetodavno- terapeutski rad. Tokom '22. godine Odjeljenje za prevenciju i ranu intervenciju svojim radom je obuhvatilo 8320 korisnika, dok je Odjeljenje za savjetodavni terapeutski rad tokom izvještajnog perioda obuhvatilo 1366. Korisnika. Kada govorimo o promociji i propagandnim aktivnostima ustanove, navodim da su radnici ustanove zajedno sa direktorom imali 24 televizijska gostovanja, 12 radio gostovanja, te 4 gostovanja za različite portale, novine i slično. Kada govorimo o saradnji, u izvještajnom periodu je potpisano 9

različitih sporazuma i protokola o suradnji sa različitim Vladinim i nevladinim organizacijama, institucijama, a sve sa ciljem pružanja savjetodavne i druge pomoći što većem broju građana Kantona Sarajeva. Važno je, evo, da spomenem i ove neke službene posjete kao što je Beograd, Novi Sad, Niš, Ljubljana, kao i različita predavanja koja su, evo, bila i u Ljubljani i čak i u Stockholmu, onaj Švedska, te napominjem da su recimo, sve te posjete onaj nisu plaćene sredstvima ustanove, nego su organizatori snosili faktički sve troškove. Kada su u pitanju noviteti, neke nove usluge, tokom '22. godine i ističem da se, evo, recimo, i krajem godine krenulo u izradu Programa predbračnog savjetovanja. U samom Izvještaju možete vidjeti da se navodi kao priprema za partnerstvo, gdje smo, recimo, pozvali predstavnike 9 općina, odnosno matične urede, da prije zakazivanja braka, u stvari buduće bračne partnere pošalju u Kantonalnu javnu ustanovu Porodično savjetovanište da se sa njima radi. Pored toga, tu su aktivnosti na uspostavljanju rane intervencije za koju sada znamo da je uspostavljena, da je asistiranje intervencije krenulo u ovoj 2024. godini. Još jedna aktivnost koja je započeta '22. a vidjet ćete kasnije kroz Izvještaj '23 i '24. godinu, to jeste onaj vršnjačko nasilje "Ne u mojoj školi", onaj gdje je različitim predavanjima onaj pokušavamo da radionicama za djecu od V do IX razreda i jednoj školi sva odjeljenja, razrede i nastavno osoblje upoznamo sa vršnjačkim nasiljem i kako da zaustavimo takvu jednu pojavu. Kada je u pitanju normativni dio Izvještaja, evo, izdvojio bih Pravilnik o radu, onaj u kojem je fokus, između ostalog, stavljen na izmjene u pogledu onaj rane intervencije, odnosno usaglasimo sa onim što je, evo, sad već zaživjelo, ali i usklađivanje sa pozitivnim pravnim propisima. Pored navedenoga, shodno donesenom Zakonu o prevenciji i suzbijanja korupcije u Kantona Sarajevo, ustanova je donijela i Pravilnik o internom prijavljivanju korupcije i zaštiti lica koja prijavljuju korupciju. Kada je u pitanju Izvještaj o finansijskom poslovanju, možete vidjeti da je budžet Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovanište na kraju budžetske '22 godine iznosio 744.490 konvertibilnih maraka, u što je, naravno, uključeno i 15.000 konvertibilnih maraka od transfera Općine Centar, Novi Grad i Ilidža. Što se tiče izvršenja budžeta, ono je iznosilo 97,12 %, od čega, kao i kod drugih institucija, najveći dio ide na bruto plaće, doprinose i naknade. Evo sve ostale konkretne podatke i statističke možete vidjeti u našim Izvještaju, a na samom kraju ovog izlaganja želim pohvaliti rad, trud i zalaganja svih radnika ustanove, na čelu sa menadžmentom, direktorom, ali neizostavno Ministarstvo za rad i socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice na čelu jel sa ministricom Endom Pavić Pečinković koja je prepoznala značaj, rad i svrhu potrebe građana Kantona Sarajevo kada je u pitanju Kantonalna javna ustanova Porodično savjetovanište. To je ukratko to kada je riječ o rezultatima rada, onaj Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovanište za 2022.godinu. Za sva eventualna pitanja, sugestije stojimo na raspolaganju. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala lijepo, možete se vratiti na svoje mjesto. A sada pozivam predstavnika Javne ustanove Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Izvolite, imate riječ.

Hazim Durmišević (direktor KJU Dom za socijalno zdravstveno, zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba)

Hvala. Dobar dan. Pozdrav svima iz Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba, Sarajevo. Ja sam Hazim Durmišević, direktor doma. Kapacitet doma u 2022. godini je bio 200 korisnika, a na kraju godine na smještaju su se nalazila 183 korisnika, tj 100 ženskih i 77 korisnika muškog spola, od čega su 33 korisnika do 50 godina, 47 preko 70 godina, a najbrojnija starosna grupa je od 50 do 70 godina. U 2002. godini podneseno je 100 novih zahtjeva za smještaj, od čega smo primili 66 korisnika, a ostali su na

listi čekanja ili su našli smještaj u drugim ustanovama. U 2022. godini, uslijed stabilizacije pandemije Korona virusom, rad ustanove je poprilično normalizovan. U skladu sa programom imunizacije Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo u našoj ustanovi završena je imunizacija protiv Korona virusa četvrta doza i sezonske gripe svih smještajnih korisnika. U cilju poboljšanja fizikalnih usluga, ustanova je nabavila novi uređaj magnetopulsar za nisko frekventnu pulsnu magneto terapiju, a uz to smo uspjeli nabaviti i jednu profesionalnu mašinu za pranje veša, jednu za sušenje veša, te smo sanirali zastarjeli i korozirane instalacije grijanja, zatim pješački most, dnevni boravak, a posebno bih istakao ugradnju novog lifta u saradnji sa UNDP-om, kao i otklanjanje arhitektonskih barijera u domu. Što se tiče izvršenja Finansijskog plana za 2022. godinu, on je izvršen sa 88 % ili 4.069.239 KM, što je za 19, 3 % više u odnosu na 2021. godinu. I dalje nam je najveći pojedinačni trošak-trošak najma imovine i opreme za Dom Nahorevo koji je plaćen 606.528 KM. Za ostale informacije stojim vam na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Durmiševiću, a sada pozivam predstavnika Javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja da nam podnese uvodne napomene. Direktorica Puzo. Izvolite, imate riječ.

Samira Puzo (v.d. direktorica JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja)

Uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući, zastupnice i zastupnici, ministri u Vladi, građani, sve vas srdačno pozdravljam. Ja sam Samira Puzo, vd direktorica Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja, dugogodišnji radnik doma i dolazim iz reda zaposlenih. Djelatnost ustanove je propisana Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodice s djecom koja je odredbom usluge smještaja, cjelokupne brige, odgoja i obrazovanja, zdravstvene njege cjelodnevnog boravka, poludnevnog boravka i usluge psihosocijalne podrške djeci, mladima bez roditeljskog staranja. Djelatnost doma se ostvaruje kroz smještaj za djecu, prihvatilište za djecu, male porodične domove, servis za podršku porodici i djeci, mobilni tim, dnevni centar za djecu i druge socijalne usluge usmjerene na zaštitu djece i mladih bez roditeljskog staranja, te porodice u riziku od razdvajanja. Naša misija je skratiti boravak djece u ustanovi i osigurati njihov povratak u matičnu obitelj. Kroz aktivnosti predviđene u proces transformacije doma uvest ćemo niz novih socijalnih usluga koje će moći zadovoljiti zahtjeve iz socijalnih potreba korisnika i stanja lokalne zajednice te osigurati uvjete jednake šanse za prosperitet, emocionalnu i egzistencijalnu sigurnost djece i njihove porodice. Od ostvarenih rezultata u izvještajnom razdoblju izdvajam sljedeće: otvaranje dnevnog centra Bjelavko, koji će pružati usluge dnevne skrbi za djecu koji su u riziku od razdvajanja ili djece koja se vraćaju u biološku porodicu i reintegrirane ili sva djeca koja su u stanju potrebe. Proveden je program "Snažne porodice" koja je akreditovan od programa UN-a agencije, ostvarena je značajna saradnja sa Fondacijom za zaštitu Bjelašnice, Igmana, Treskavice, Visočice i kanjona Rakitnice i zahvaljujući ovoj suradnji dječijem domu je ustupila na besplatno korištenje objekata etno kuću za odmor u Ledićima za potrebe obavljanja djelatnosti doma, odnosno provođenje programskih aktivnosti usmjerene na pružanje podrške djeci i mladima bez roditeljskog staranja. Dodijeljen nam je stan u Novom Sarajevu za razvijanje novih socijalnih usluga, usluga malog porodičnog doma. U ovom periodu djeca su išla na ljetovanje u Neum i Zaostrog. Početkom septembra 2022 otvorena je prva Montesori edukacijski centar i Montesori učionica u Dječjem domu Bjelove. Zatim, naša djeca su učestvovala i u snimanju filma Praznik rada Pjera Žalice i kratki film Koji je ovaj planet, gdje je režirao Zoran Čatić. Uvođena je u proces rada kolegijalna supervizija koju je organizovao Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i za svu djecu je osigurana odgovarajuća zdravstvena njega i zdravstvena zaštita u zdravstvenim ustanovama. Sva djeca koja su

smještena u Dom uključena su u obrazovni sistem, te godine je bilo 59 djece, od toga 44 djece u pohađalo osnovnu školu, 8 srednju i 7 išlo na fakultet. U periodu od 01.01. do 31. 12.2022. provele su se potrebne procedure prijema i otpusa djeteta djece, tako da je primljeno 41 djeteta, a 36 djece je vraćeno u biološku porodicu ili neki drugi vid socijalne zaštite; dal to je hraniteljstvo, usvajanje i nešto slično. Na kraju 31.12.2022 u Domu je bilo 88 štićenika Doma. To bi bilo to za ovaj izvještajni period, za sva pitanja stojim na raspolaganje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se uvaženoj vd direktorici Puzo, zamolio bih vas da se vratite na svoje mjesto. A sada bih pozvao predstavnicu Javne ustavne Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo da nam podnesu uvodne napomene. Izvolite, imate riječ.

Tamara Jakupović (v.d. direktorica JU Služba za zapošljavanje KS)

Sve vas lijepo pozdravljam. Moje ime je Tamara Jakupović. Od 22. decembra 2023 vršioc sam dužnosti direktorice u Javnoj ustanovi Služba za zapošljavanje. Danas je već 21. februar '24., a pred vama je Izvještaj iz '22.godine. Ono što mogu reći kao netko ko je dugogodišnji radnik ove institucije, ukratko ću vam samo predstaviti neke statističke podatke, eventualno dati neki osvrt na ovo. Dakle, Služba za zapošljavanje prema programskim aktivnostima još u martu '23 sačinila i poslala Izvještaj radu i finansijskom poslovanju za '22. godinu. Sa 31. decembrom '22. na evidenciji nezaposlenih je bilo 55.506 nezaposlenih osoba, što je na isti dan prošle godine, dakle '21. za oko 2.500 manje nezaposlenih. Taj trend smanjivanja broja nezaposlenih prati nas i danas. Pravo na novčanu naknadu u tom periodu koristilo je preko 2600 nezaposlenih osoba, za šta je, recimo, utrošeno 13.391.000. Pravo na zdravstveno osiguranje preko Službe za zapošljavanje u toj '22 godini koristilo 44 458 osoba, što uz njihove članove porodica nas je koštalo 3.912. 000. U '22. godini objavljeni su oglasi, preko 3000 oglasa, koji su potraživali skoro 10 000 radnika. Također, u '22.godini pravo na doprinose, a za penzionisanje uz dokup staža od strane i Službe, ostvarilo je 164 osobe, a izdato je preko 1200 radnih dozvola. Ono što je, recimo, poteškoća ili što je, recimo, iza mene, kao, kažem, dugogodišnjeg radnika, ja sam, naime, došla sa pozicije stručnog saradnika za posredovanje, dakle netko ko direktno radi sa nezaposlenim osobama, pa i sa poslodavcima, jer je posredovanje značajan dio tog posla, mogu reći da je, recimo, jako se malo vodila briga u smislu popunjavanja radnih mjesta. Imam jedan i afirmativan podatak u tom smislu, recimo da je broj savjetovanja od '21. i na ovamo rastao svake godine za 30 %. Zašto je bitno da naglasim to? Često se fokus i javnosti, pa i nas radnika u toj instituciji sa osnovne, primarne funkcije, a to je da uparimo radnika sa radnim mjestom, što se u širem smislu zove posredovanje, prebacuje na neke druge stvari koje su po meni, ako smijem reći sad i osobno, i svoje profesionalno mišljenje, koje su prateće. Dakle, nama su javne nabavke prateća funkcija, nama su realizacija aktivnih mjera prateće, jer meni kad uđe nezaposlena osoba, ja trebam imati čitav set mjera koje mogu ponuditi. Ako nemamo konkretno radno mjesto, a definišemo da je toj osobi dokvalifikacija ili čak prekvalifikacija potrebna, da imam tu mladu osobu, pa i stariju osobu, uputiti negdje kako bi bila lakše zapošljiva, odnosno konkurentna na tržištu rada. U tom smislu se jako malo radilo u '22. godine i tako da smo bili ono prepuštene sami sebi i nekom vlastitom entuzijazmu, da nađemo partnere, nevladine organizacije itd. Mi imamo sreću da živimo u jednom relativno bogatijem Kantonu u odnosu na ostatak Federacije, pa imamo tih nevladinih organizacija koji nude, od SOS Kinderdorf do, da ih sada ne nabrajam sve, gdje se nude određene psihosocijalne radionice, gdje se nude besplatne obuke za strane jezike, računare i slično. Mislím da treba jačati saradnju na tim poljima, da stvarno postanemo partner i poslodavcima, koji se često i opravdano žale i da ne mogu naći radnika, zašto nas je sada 107, a po aktualno sistematizaciji 134. Ako vam kažem da onaj trend opadanja broja nezaposlenih je prisutan i danas, danas ih je oko 50 420 na

evidenciji, onda će se neko i opravdano upitati pa šta će vam toliki radnici? Međutim, danas je, jer je 21 stoljeće naprosto uveden čitav još jedan novi set poslovnih aktivnosti, što sve moramo raditi sa tim nezaposlenim ljudima. Evo jedan banalan primjer, prije da nađete jednog ili tri stolara, dovoljno je bilo da ih pozovete 10, a danas ih morate 300 pozvat da bi isprofilisali 3 koji su "fit to the job"? Dakle, to je to. Ne znam šta bih vam još rekla, osim da se nadam, odnosno, uvjerenam da ćete nam pomoći da Služba se vrati na pravi kurs, da, ono što objektivno, ja sam svjesna da ima i objektivnih poteškoća, ali još nisam za ova nepuna dva mjeseca koliko sam na ovoj poziciji detektovala šta su to naši unutarnji problemi, zašto se, recimo, te neke poteškoće u procedurama javljaju. Možda zato što nisu usvojene, možda zato što ih bivši menadžmenti nisu blagovremeno revidirali. To sve prouzrokuje nezadovoljstvo kako nas radnika, tako vjerojatno i naših korisnika koji su btw najosjetljivija populacija, jer kad čovjek nema pravo na rad i mogućnost da se u tom smislu karijernom razvija. Mislim da ćemo promjenom jednog kursa i vratiti povjerenje i građana, jer možda je ovaj mali broj na evidenciji i posljedica toga da ljudi ne vidi korisnost i svrsishodnost da se prijave na biro jer vlada ona, jel, u narodu poznata, koga je birao zaposlio, a biro i ne treba da zapošljava u bukvalnom smislu, nego treba da razvija potencijale te osobe tražioce posla na koji način, u kojem pravcu će tražiti adekvatan posao za sebe. Eto, toliko od mene.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam, možete se vratiti na svoje mjesto i zahvaljujemo se v.d. direktorici Jakupović. Pozivam predstavnika Kantonalni centar za socijalni rad da podnese uvodne napomenu. Izvolite, imate riječ.

Mahir Delić (direktor Kantonalni centar za socijalni rad)

Predsjedavajući, zastupnici, ministri, kolege, sve vas pozdravljam. Mahir Delić, Kantonalni centar za socijalni rad. Pa centar je u 2022 godini intervenisao sa ukupno 92 383 mjera, usluga i drugih oblika pomoći za 30 619 korisnika. U tom okviru mobilni tim je kroz redovne aktivnosti na suzbijanju prosjačenja i trgovine ljudima izvršio 270 obilazaka terena i evidentirao 151 dijete koje se bavi prosjačenjem na teritoriji Kantona, od kojih je 48 novo evidentiranih u odnosu na prethodnu godinu. Djeca bez roditeljskog staranja su posebna kategorija korisnika socijalne zaštite i zaključno sa 31.12.2022. imali smo 348 djece bez roditeljskog staranja na području Kantona, od kojih je 128 uspješno smješteno u hraniteljske porodice, a 220 u ustanove socijalne zaštite. Istovremeno u 2022. godini obavili smo kategorizaciju 46 djece u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju preostale sposobnosti i razvrstavanju djece i omladine u ometene u psihofizičkom razvoju. Kad govorimo o primjeni odredaba Zakona o zaštiti od nasilja u porodici zaključno 31.12.2022.godine na području Kantona smo imali 1278 osoba izloženih nekom obliku nasilja. Izrečeno je ukupno 674 mjere, a broj nasilnih osoba kojima su izrečene mjere je 273. 301 osoba je šticeana određenom mjerom, a u Sigurnu kuću je smješteno 76 osoba, od toga 43 maloljetne djece. Hraniteljstvo je u 2022. godini imalo 101 dijete smješteno u hraniteljske porodice, od toga je 39 nesrodničke porodice i 62 srodničke porodice. Što se tiče maloljetnih prijestupnika, izrečene su 56 odgojnih mjera, 34 posebne obaveze, 15 zavodskih mjera, 21 odgojna mjera i 149 poslova smo obavili za Kantonalno tužilaštvo. Što se tiče Financijskog plana i budžeta u 2022. realizovan je sa 99 %. Odobreni budžet je bio 5 999 290, a izvršenje je 5 937 417. Od ukupnog budžeta bruto plate, naknade i doprinosi otpada 5 175 474 plus izdaci za materijale i usluge, to jeste struja, voda, režijski troškovi i drugo u iznosu od 615 000, što ukupno iznosi 5.790 000. Imali smo 91.000 za nabavku opreme i računari i drugo i rekonstrukcija u iznosu od 37 435 KM, što znači da je budžet realizovan sa 99 %. To je to. U slučaju pitanja stojim na raspolaganju.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo direktore. Molim predstavnike, da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Dobro? Ima li pitanja? Evo, već imamo prijave za pitanje zastupnica Kapo, izvolite.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala, pozdravljam sve drage građanke i građane, prisutne ovdje u sali, zahvaljujem se podnosiocima izvještaja. Moje prvo pitanje ide ka direktoru Gernetološkog centra, obzirom da ste naglasili u svom Izvještaju da kvalitet usluge opada, zanima me šta ste vi kao menadžer uradili po tom pitanju da zadržite i unaprijedite kvalitet vaše usluge. Drugo moje pitanje jeste za predstavnika Porodičnog savjetovišta, pošto ste istakli brojna putovanja na kojima ste vi ili vaši saradnici bili, koje benefite korisnici imaju korisnici tih usluga, korisnici vaših usluga od tih putovanja imaju? I da mi kažete koliki je prosječan broj korisnika prošao kroz Porodično savjetovište u ovom izvještajnom periodu? Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajuća. Evo ja ću krenuti od zada, pošto je najsvježije. Jedno pitanje za Centar za socijalni rad gospodinu Deliću. Govorili ste da imaju veliki broj djece da prosjači, moje pitanje šta bude sa tom evidentiranom djecom, njih oko 150 kad se evidentiraju, kakav je dalji postupak? I rekli ste da ima 1278 slučajeva koje je bilo izloženo nekoj vrsti nasilja. Ako nešto možete o tome da pojasnite građanima. Drugo pitanje Službi za zapošljavanje za gospođu Jakupović. Broj nezaposlenih kreće se otprilike posljednjih godina između 50 i 55 000. Šta znači kada ste rekli da ste bili prepušteni u tom periodu sami sebi? Drugo je pitanje kako je moguće da ovoliko nezaposlenih a za lijeka se ne može naći majstor, keramičar, zidar, kao što ste rekli stolar, a u ugostiteljstvu da i ne govorimo? Znači li to direktorice da oni negdje rade na nekom drugom mjestu ili to neka vrsta sive ekonomije ili. Moje sljedeće je pitanje za Dom za djecu bez roditeljskog staranja, za direktoricu Puzo. Molim vas, da objasnite termin građanima, odnosno dva termina, rizik od razdvajanja i rana kolegijalna supervizija. Ovo čisto da čuju građani, o čemu se tačno radi? Sljedeće je pitanje Dom za socijalno-zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom. Direktor je rekao da je kapacitet 200 mjesta, obično boravi oko 180. Koji su kriteriji za prijem korisnika jer vam se obraća veliki broj korisnika i naveli ste jedan trošak, a to je najam Doma u Nahorevu i nisam vam razumio je li taj trošak 600.000 maraka na godišnjem nivou, ako je na godišnjem nivou i možete za 5 godina napraviti sebi dom. Pa da nam to malo pojasnite. Jedno pitanje za Porodično savjetovište, za gospodina Herendu uposlenika. Rekli ste da je odjeljenje za intervenciju pružilo je više od 8000 usluga. Ja bih vas zamolio da objasnite građanima i nama zastupnicima kojim putem korisnik dođe do vašeg Savjetovišta kako bi mogli da mu pružite pomoć? O kojim vrstama pomoći se radi i povodom čega se najčešće korisnici vama obraćaju? Imate li statistički podatak o broju evidentiranih slučajeva izvršenog vršnjačkog nasilja za period u 2022. godini. Sljedeće pitanje za Kampus, za vd direktora Hadžića. Ko vama šalje korisnike na uslugu i u kojem broju, možete li pojasniti građanima? I imate li vi adekvatno obezbeđenje obzirom na korisnike koji imaju i duševne probleme i oni koji su izvršili najteža krivična kriminalna djela? Za Gerontološki centar, direktoricu Musa, direktora. Naveli ste da imate 345 korisnika i prihvatilište od 25 mjesta, rekli ste da su cijene 400 i 600 maraka. Kome su cijene 400, a kome je 600? Ovo je, naveli ste, primjer iz 2014 i da je taj cjenovnik i dalje. Naveli ste da imate problem održivog financiranja i da je to posljedica umanjenja usluge. Navodi se problem zdravstvene zaštite za korisnike. Pa da nam to, eto još ako ste u mogućnosti, pojasnite. Odgojni centar gospodin Kerla,

naveli ste da Odgojni centar izvršava odgojne mjere, obezbeđuje smještaj umjesto pritvora, prevencija i vođenje brige o djeci u stanju socijalne potrebe, šta tačno znači Program poludnevni boravak, hrana i higijena. Da nam to pojasnite i gdje budu ta djeca kad izađu, gdje budu po noći, kad napuste centar.? Dovoljno je. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajuća. Želim prvenstveno da se zahvalim direktorima na jednim konciznim, na iznošenju konciznih izvještaja kada je u pitanju njihov segment izvještavanje danas. Ja ću imati jedan set pitanja, ovaj za, mislim, sve institucije, jer želim istaći činjenicu da smo kao Komisija za rad i socijalnu politiku obišli sve ustanove osim Službe za zapošljavanje, gdje ćemo vrlo brzo doći u posjedu. Prvo pitanje za Porodično savjetovalište molim vas da nam kažete šta znači zapravo primarna prevencija, značaj same primarne prevencije, broj programa koji se trenutno realizuju i na osnovu čega ste povećali broj programskih aktivnosti i da li ste imali određenih poteškoća prilikom implementacije ovih programa? Kakvi su vaši uslovi rada i da li trebate i još veći broj stručnog kadra obzirom na istaknuto povećanje broja usluga i broja korisnika, kako za 2022. godinu, tako pretpostavljam i u tekućoj, '24. godini. Pitanje za Gerontološki centar. Prvenstveno ste istakli problem prilikom financiranja. Mene zanima koliko bi zapravo vama olakšao povratak na trezorsko poslovanje i da li je to možda jedno od rješenja za ove vaše finansijske probleme, obzirom da se i zakonom, čini mi se, tako to predviđa? Ono što ste istakli jeste znatan porast osoba koje su nepokretne i zanima me da li vi imate riješen pravni status ambulante, i ako imate rješenje, da li po tom rješenju ta ambulanta vaš za pružanje medicinskih usluga ispunjava tehničke uslove? I da li postoji određena problematika trenutna u radu ambulante i koja je to? I ono što želim pitati vas s obzirom na težinu djelatnosti koji vaši uposlenici obavljaju, a i sama sam svjedočila tome, da li imate invalide rada i koje su poteškoće vaših uposlenika prilikom svakodnevnih obavljanja svojih radnih zadataka? Pitanje za predstavnicu Doma za djecu bez roditeljskog staranja. Obzirom na broj korisnika i na osjetljivost pružanja usluge mene zanima da li imate vi dovoljan broj stručnih kadrova za rad s ovom najosjetljivijom populacijom? Pitanje za predstavnika Terapijske zajednice Kampus. Zanima me koji je omjer korisnika i uposlenika obzirom na određena javna iznošenja određenih ljudi? Pa evo, zanima me da li je tačno ono što smo u posljednje vrijeme imali priliku da čujemo i da li vi zapravo imate dovoljan broj stručnog kadra? Da li imate dovoljan i adekvatan kapacitet stacionara za pružanje medicinskih usluga korisnika Terapijske zajednice? I jedna jako bitna stavka za vas obzirom da znam da posjedujete sportski teren, da li je on iskorišten tokom čitave godine, da li je on natkriven, jer obzirom da sportske aktivnosti su jedne od svakodnevnih aktivnosti koje imaju vaši korisnici i trebaju da imaju, da li vam to neadekvatno postojanje takvog sportskog terena otežava svakodnevni rad vaših uposlenika? Pitanje za predstavnika Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Također, da li vaši uposlenici imaju dovoljan broj, da li vi imate dovoljan broj uposlenika, stručnih, stručnog kadra i da li imaju svakodnevne poteškoće prilikom obavljanja svojih radnih zadataka i djelatnosti? I ono što želim pitati predstavnika Centra za socijalni rad jeste i vaša kapacitiranost stručnim kadrovima, kao i normativi koji su predviđeni u funkcionisanju i pružanju usluge, pogotovo na broj vaših korisnika i na jednu vrlo kompleksnu problematiku koju svakodnevno radite i ono što je karakteristično za sve ove socijalne ustanove jeste da su one na usluzi korisnicima 24 sata, 365 dana u godini. Ja zaista imam poseban respekt prema tim ljudima koji na takav način obavljaju

svoje radne zadatke. Što se tiče pitanja, toliko od mene, a naravno da ću imati i diskusija. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Memić.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pozdravljam sve prisutne i građane koji prate naš današnji rad. Ja ću također imati nekoliko pitanja. Prvo, evo za predstavnike ustanove Porodično savjetovalište, da nam kažete da li je povećan broj korisnika u odnosu na prethodnu godinu? Koji su to najčešći problemi zbog kojih vam se korisnici obraćaju? Šta je ono što mi kao vaši osnivači možemo unaprijediti s ciljem što boljih uslova za rad vaših uposlenika, a samim tim i povećati kvalitetu usluga prema korisnicima? Pitanje za Gerontološki centar, da nam kažete da li Gerontološki centar ima potpisan sporazum sa Domom zdravlja o transportu nepokretnih korisnika u svrhu medicinskih intervencija? Da li se i za najobičniju uputnicu ili injekcioni nalog mora ići u Dom zdravlja. Sa koliko vozila i koja su to vozila kojima prevozite nepokretne osobe do doma zdravlja po zdravstvene usluge? Naredna pitanja su za Dom za djecu bez roditeljskog staranja. Možete li nam kazati koje su to prednosti boravka djece u malim porodičnim domovima? Da li takav način organizacije života djece bez roditeljskog staranja, priprema njih za dalje faze života? I pitanja za Terapijsku zajednicu Kampus, da nam kažete kakva je putna komunikacija do Kampusa, da li ona na zadovoljavajućem nivou i u kakvom su stanju toaleti, obzirom da ste par puta kroz izvještaj problematizirali upravo njihovo stanje? Toliko za sada. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Srdačno vas sve pozdravljam, sve nas koji učestvujemo u radu ove sjednice i kao i vas koji pratite rad ove sjednice, posebno naše sugrađane. Moj set pitanja odnosit će se na normativni dio situacija koje su izneseni u ovim izvještajima i koji će se referirati na resorno ministarstvo. Dakle, prvo pitanje je da li je izvršena korekcija Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće? Članom 7. stavljena je van snage prethodna Uredba Vlade Kantona Sarajevo, ali na novi način nije regulisana oblast naknade za prijevoz. Drugo pitanje Izmjene i dopune Zakona o platama i naknadama u ustanovama socijalne zaštite u Kantonu Sarajevo regulisano je povećanje plaća za radnike koji su u direktnom kontaktu sa korisnicima u otežanim uslovima rada, što dovodi u diskriminatoran položaj druge radnike. Dom za socijalno zbrinjavanje izradio je i Pravilnik kojim se vrši usklađivanje povećanja plaća, međutim resorno ministarstvo nije pružilo podršku ovom dokumentu. Izmjene o Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom dozvoljavaju 30 % smještajnih kapaciteta koji se popunjavaju zaključivanjem privatnih ugovora, potrebno je promijeniti zakon koji će Gerontološkom centru omogućiti da svoje smještajne kapacitete može popuniti zaključivanjem privatnih ugovora bez procentualnog ograničenja. Molim resorno ministarstvo odgovor na ovo pitanje da li ste nešto radili po pitanju ovih upita? Imam još pitanje za Dom za socijalno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba, zašto je tako visoka stopa smrtnosti? Naime, 40 osoba je preminulo, a nije naznačeno da je covid uzrok ovom mortalitetu. Toliko za sada. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hodžić.

Admela Hodžić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Dobar dan, želim svima. Ja imam jedno pitanje za predstavnicu, vd direktoricu Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo. Da li je planirano i da li je bilo zahtjeva da Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo angažuje asistente u radu, odnosno stručnu osobu za pomoć mladima prilikom prvog zaposlenja koji završi svoje obrazovanje prema prilagođenom programu, uz pomoć asistenta u nastavi. Kada mlada osoba završi obrazovanje prema prilagođenom programu, uz pomoć asistenta i dobije određeno zvanje iz te diplome poslodavac ne može vidjeti da mlada osoba, da je mada osoba, obrazovanje završila i stekla zvanje s pomoć asistenta u nastavi, a moramo imati u vidu da je poslodavac odgovorna osoba u slučaju nezgoda i povreda na radu ukoliko se nešto desi. Također moramo imati u vidu i to da se često mlade osobe razočaraju i osjećaju bespomoćno da savladaju već prve prepreke koje se nađu u pred njima prilikom prvog zaposlenja. Sigurno je nerealno očekivati da mlada osoba koja treba pomoć u obrazovanju odmah po završetku obrazovanja samostalno savlada sve nove izazove s kojima se susretne već prvog radnog dana. Da li ima načina i mogućnosti da im se pruži ta vrsta pomoći i podrške prilikom prvog zaposlenja, kako bi inkluzija prilikom obrazovanja dobila svoj nastavak ili drugi dio i prilikom prvog zaposlenja? Toliko zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Pozdravljam ovdje prisutne i građane koji prati naš rad putem medija. Prvo pitanje je za Kampus. Pošto se Azil za napuštene i životinje spominje već nekoliko godina i u ovom izvještajnom periodu mene zanima u kojoj fazi se nalazi taj projekat trenutno? I tri pitanja za Službu za zapošljavanje Kantona Sarajevo, a to je da li su uradili išta u vezi sa preporukama i sugestijama koje su čuli na jednoj od prethodnih sjednica, a kada sam i sam sugerisao da bi bilo dobro da se neki da se rokovi trajanja nekih od programa produže, neka vrsta principa vaučera, da li je to moguće s obzirom da neki od programa budu objavljeni u periodu koji ne odgovara najvećem broju ljudi, odnosno vlasnika preduzeća koji bi eventualno aplicirali? Drugo pitanje, s obzirom da je primjetan trend da je sve veći interes za učešće u programima, za prijem pripravnika u zadnje vrijeme kod privatnih firmi, odnosno uspješnije su privatne firme kada je u pitanju apliciranje na ove programe, koje je njihovo mišljenje, zbog čega je takav trend u odnosu na javni sektor, koji je bio interesantniji i prije, u mnogo većoj mjeri učestvovao? Da li je ustvari jedan od razloga i malo da kažem, da se tako izrazim, neozbiljan pristup prilikom kreiranja tih aplikacija, odnosno nedostatak nekog dokumenta ili loše popunjena aplikacija od strane tih ustanova iz javnog sektora? Najčešće su to osnovne škole do sada bile. I treće pitanje, s obzirom da smo jučer ustanovili koliko je velika potražnja za određenom vrstom kadrova kada smo govorili o Izvještaju ViK-a i velikoj potrebi za variocima. Prema mojoj informaciji, na evidenciji Službe za zapošljavanje ih nema nezaposlenih. Također, maloprije neko spominjalo i neka druga zanimanja, da li u budućnosti planiraju da pripreme neke nove programe prekvalifikacije ne bi li neki od nezaposlenih ljudi kroz te programe obučili da preuzmu zadatke, evo poput ove potrebe u ViK-u za variocima? Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala. Koristim priliku i ja da pozdravim sve one koji nas prate danas u radu Skupštine, ja ću prvo krenuti sa pitanjima za Centar za socijalni rad. Naime, dugo godina smo imali taj problem da jedan psiholog znači normativ na 20 000 imamo, da li se tu nešto promijenilo, koliko imamo psihologa? I za socijalne radnike, također znam da je bilo govora da će biti i povećane plate u ovom sektoru, što, naravno, pozdravljam i interesuje me, evo da li je došlo i tu do nekih promjena, je li imamo više tu angažovanijih ljudi? Ili da li treba nešto dodatno tu poduzeti? I interesuje me, također, informacija, s obzirom da znamo da iz Centra za socijalni rad nekako, to je zbirno mjesto, pa onda idemo prema ostalim institucijama, da li je došlo do promjene cijene smještaja štćenika iz Kantona Sarajevo u Centru za zbrinjavanje u Pazariću? Da li je došlo, da li smo nešto radili u proteklom periodu po tom pitanju? Znači šta naši ljudi dobiju tu i da li došlo do promjene cijene? Znamo da je to na federalnom nivou. Također me zanima kako funkcionise saradnja institucija socijalne zaštite u slučaju prijave žena koje su žrtve nasilja u porodici? Da li treba unaprijediti dodatnu pomoć u procesu zapošljavanja, osposobljavanja žena na tržištu rada? Znači, ovo bi zamolila, znači i ustanove koje učestvuju u tom procesu i, naravno, Službu za zapošljavanja da daju svoj osvrt kada je u pitanju osposobljavanje žena koje su pretrpjele nasilje, je li njihovo na tržištu rada konkurencije? Da li su djeca u nekom sistemu oporavka i praćenja nakon što su također pretrpjeli nasilje u porodici? Interesuje me kako to funkcionise, pa bi zamolila, znači, sve one koji učestvuju u tom lancu da nas malo upoznaju. I također, imali smo neke te tematske sjednice vezano Komisije za ravnopravnost spolova, jer smo u proteklom periodu imali prijave i nesretne, tragično završene situacije kada je, kada su u pitanju žrtve nasilja, i onda se pojavila, recimo, bila informacija, sjećam se da je problematizirano, na koji način se u suštini to prijavljuje? Da li, ko je u suštini vodi proces kada se prijavi kao žrtva nasilja? Jel to prema mjestu žrtve ili nasilnika i kako ovaj funkcionise saradnja ako je to se desi da je, recimo, žrtva na jednoj opštini, nasilnik na drugoj, na koji način se to odvija, jel ima teškoća u tom smislu, odnosno, zanima me mišljenje da li bi eventualno pomoglo da imamo neke zajedničke timove? Mislim, možda to i sad na neki način je poboljšano, pa je to, ako može, mali osvrt po tom pitanju. Također me zanima za Porodično savjetovalište ovaj, bilo je, čini mi se da smo napravili iskorak, da bi to trebalo već da je urađeno, da je produženo radno vrijeme i da li tu također, ima nekog napretka u smislu podrške kada je mentalno zdravlje u pitanju? Da li ima saradnja sa školama, djecom, porodicama? Eto, ako može se malo osvrt, znači na podršku porodicama, da li bilo nekog unapređenja u zadnje vrijeme? I generalno za sve direktore pitanje, to sam i prošli put postavila, pa evo, interesuje me kada smo razmatrali Izvještaj iz '21., da li trebaju veću podršku u vidu dodatnih stručnih osoba za mentalno zdravlje, s obzirom da je znači više puta sam spomenula mentalno zdravlje jer se u zadnje vrijeme, pogotovo nakon pandemije, pokazala velika potreba za angažovanjem većeg broja ljudi koji mogu nam na taj način pomoći. I evo, zanima me da li se nešto tu promijenilo, odnosno da li trebaju još neku dodatnu pomoć u smislu toga? Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić, pitanja.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prati putem malih ekrana. Imam više pitanja. Prije svega želim da skrenem pažnju da određeni direktori koji su bili na prošlom izvještaju nisam dostavili određene odgovore na određena pitanja, tu mislim prije

svoga na Porodično savjetovalište, pa evo, zamolio bih da u narednom periodu se potruži da nam dostave odgovore na ta pitanja. Također, Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo na nekoj od sjednica komisije, čini mi se, obećali smo da im dostaviti materijale koji su vezan vezani za restrukturiranje ili, mislim poduzeća Javnog kantonalnog preduzeća Gras u nekom prethodnom periodu. Po Zakonu o arhivskoj građeni oni moraju imati tu dokumentaciju, evo, ja kao zastupnik sam tražio da mi se to dostavi na uvid jer imam informacije neke, pa želim da ih provjerim prije nego što ih pustim u javnost. Pitanje za Porodično savjetovalište. Zašto je formiran Odjel za ranu intervenciju. kada rana intervencija nije zaživjela? Ista zahtjeva usku suradnju i izmjene postojeće zakonske regulativi na nivou tri ministarstva, Ministarstva za rad i socijalnu politiku, Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrazovanja. Drugo pitanje za istu ustanovu. Zašto ustanova ne primjenjuje standarde psihoterapijskih škola? Koje su posljedice po korisnike usluga? Zašto je izostala reakcija ministarstva, iako je poznato ministarstvo sa razlikama u terapijskim pravcima? Zašto je izostala reakcija članova Upravnog odbora, posebno iz reda zaposlenih te ustanove, koji su po zvanju porodični psihoterapeuti i koji su dužni da primjenjuju standarde psihoterapije? Da li je članom 86. Pravilnika o radu usklađen sa planovima i programima terapijskih modaliteta, te sa standardima Europske asocijacije psihoterapeuta? Tim članom su definirani i opisana su radna mjesta u Odjelu za savjetodavne terapijski rad i na osnovu istog vršeno je zapošljavanje u taj Odjel. Tražim od Ministarstva u svrhu zaštite korisnika usluga, pristup izradi Pravilnika o pružanju savjetodavne terapijskih usluga čija promjena će biti obavezna za sve ustanove pri ministarstvu, a koji će biti usklađeni sa standardima Europske asocijacije za psihoterapiju i sa planovima i programima pojedinih terapijskih pravaca, sa precizno definisanim posebnim dodatnim uslovima koji se odnose na korelaciju posebnog nivoa edukacije i zasnivanju radnog odnosa za posjedovanje europskog certifikata za psihoterapiju, koji izdaje Europska asocijacija za psihoterapiju. Zahvaljujem se.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ja zaboravio da sam ja sjeo ovdje. Zastupnica Melank, izvolite.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala, dopredsjedavajući. Želim srdačan pozdrav svima, želim vam ugodan i uspješan dan. Iako se to ne odnosi na '22 ovdje uobičajeno da se ne držimo ovih zadatih perioda o radu, naime, izvještaj su iz '22., većina pitanja se odnosi na situaciju sada, a to se smatra prihvatljivim, pa ću i ja postaviti dva pitanja. Nadam se da ćemo imati širu diskusiju o ovim temama kada bude riječi o programima rada za 2024. godinu i da ćemo tada moći ovaj detaljnije raspraviti neke teme koje su za ovu osjetljivu oblast jako važne. Mene zanima što se tiče Gerontološkog centra, zanima me u kojem obimu funkcionišu timovi za kućnu njegu, je li postoji dovoljno osoblja za ovu uslugu i koliko ima sada korisnika? Pošto je to nešto što je ranije postojalo u periodu prije covida i bilo je neko vrijeme isključeno, znam da je bilo isključeno '22. godine, što je uveliko pravilo probleme nekim korisnicima. Nadam se da će ta usluga biti maksimalno proširena u narednom periodu, ali sada već da funkcioniše dobro. I zanima me na koji način je riješeno pitanje zdravstvene ambulante, to je jedan od problema u Gerontološkom, za koji znam da je prilično značajan. Što se tiče Centra za socijalni rad, bilo je govora da će biti zaposleno više stručnjaka za rad sa žrtvama nasilja. Zanima me da li ih je zaposleno više i da li funkcioniše psihosocijalni tretman nasilnika i da li se time uopće bavi Centar? Da li postoje stručnjaci za tu oblast? Na koji način se i uopšte da li se odvija ta vrsta tretmana? Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dopredsjedavajuća Pekić ima riječ. Izvolite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Moje pitanje će se odnositi na Službu zapošljavanja Kantona Sarajevo. Samo da mi vd direktorica da određena pojašnjenja vezano za izvršenje aktivnih politika zapošljavanja u dijelu koji se tiču poticajne mjere za tekuću godinu, gdje je realizacija 19 % i poticajne mjere iz prethodnih godina, gdje je realizacija 26 %, pa me zanima malo detaljnije da mi objasni ove financijske pokazatelje. Zanima me koliko ima ovih poticajnih mjera iz prethodnih godina, ovaj zapravo da mi objasnite zašto nisu ove iz prethodnih godina realizovane, koje su konkretno mjere tu ovaj ubrojane i da li ima mjera koje traju duže od 12 mjeseci? Pošto, čini mi se da sam upratila u Izvještaju da ima mjera koje traju 24 mjeseca, koliko je takvih mjera sadržano u ovim mjerama iz prethodne godine i koje su to generalno mjere da traju duže od 12 mjeseci? I još jedan podatak koji mi je potreban za moju diskusiju kasnije jeste, nisam to uspjela pronaći u Izvještaj za 2022 godinu, ali znam da imate u svojim statističkim publikacijama, izvještajima te podatke. Koliko je doktora bilo na evidencijama Službe za zapošljavanje u 2022. godini i ako slučajno imate podatak, niste u obavezi ga sad iznijeti, da li se taj podatak promijenio 2023. godine? Zahvaljujem.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Viteškić, izvolite.

Smiljana Viteškić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajući. Dobar dan svima. Ja imam jedno kratko pitanje za Ministarstvo. Znači da li postoje standardi opreme, prostora i kadra za Gerontološki centar, odnosno starački dom? I ako ne, da nam pojasnite da li je u planu da se rade i urade ovi standardi? Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegici Viteškić.

Evo i ja ću samo par kratkih pitanja postaviti za direktore Gerontološkog centra. Vi ste otprilike skenirali probleme sa kojima se suočavate u ustanovi. S obzirom da ste vi, ja mislim, jedina ustanova socijalne zaštite koja radite van trezorskog poslovanja volio bi da malo nešto kažete o tome, ali bi isto također volio da kažete u odnosu na Izvještaj iz '22.godine, da li se nešto u međuvremenu promijenilo u smislu korekcije cijena vaših usluga, odnosno smještaja? I da li je ova Vlada Kantona Sarajevo, za razliku od puno prijašnjih godina, napokon nešto novo budžetirala kada su vaše potrebe u pitanju, ovaj, bez obzira na to vaše vantražursko poslovanje, pa ću ja onda u diskusiji malo šire objasniti kako je teško biti menadžer tamo gdje vam je sistem skoro u potpunosti svezao ruke, a kako se ipak uz neku zajedničku sinergiju može, mogu pokrenuti stvar naprijed kad na čelo resora dođe osoba iz sistema tog, iz miljea koja razumije takve vaše probleme skoro u potpunosti. Zahvaljujem.

Još se ne zahvaljujem, pardon. Treba li vam vremena za odgovore, da pripremite ili možete odmah. Dobro, onda idemo po redu sa odgovorima kako su stizala pitanja. Odgojni centar Kantona Sarajevo vi ste prvi, izvolite direktore Kerla.

Midhat Kerla (direktor KJU Odgojni centar)

Socijalna pitanja su vrlo teška i složena i za rješavanje pojedinih pitanja zaista je potrebno uložiti mnogo truda i mnogo napora. Uvaženi zastupnik Šaljić je pitao šta znači poludnevni boravak i gdje budu djeca nakon tog tretmana kod nas? Svi smo mi svjedoci da na ulici možete vidjeti djecu koja su izložena riziku procjačenja, skitnje, trgovine ljudima, djeci koja u svom okruženju u porodici nemaju adekvatne uslove za život, za osnovne higijenske potrepštine, pa

vrlo često ni za samu ishranu. Odgojni centar, rekao sam to već od juna 2022. godine je ponovo pokrenuo, dakle, pitanje poludnevnog boravka. Radi se o djeci koja dođu u našu ustanovu, ujutro tu dobiju doručak, okupaju se, izvrše sve školske i druge obaveze i onda se nakon nekoliko sati ponovo vraćaju, ponovo vraćaju u okruženje iz kojeg su došli. Uposlenici koji rade u oblasti socijale zaista moraju imati ili vremenom izgraditi poseban senzibilitet za korisnike ovih svih socijalnih ustanova, tako i sa ovom djecom. Zaista uposlenici kada ih ujutro, kada dođu, a na dobrovoljnoj osnovi, dakle, mogu ih dovesti roditelji, mogu doći sami, kada ih vide u tom stanju, maksimalno se posvete tome da budu ovaj uredno okupani, da doručkuju, da izvrše te sve obaveze i da se, ukoliko imamo mogućnosti, u malo boljoj garderobi, ponovo vrate okruženje iz kojeg dolaze. Mi saradujemo i sa pojedinim osnovnim školama, s obzirom da li je to pitanje stigme ili ne znam čega već, ali pošto nemamo dovoljan broj djece koja sama dolaze ili im roditelji ne dozvoljavaju jer u to vrijeme vjerovatno ih koriste za neke druge stvari, mi smo u suradnji sa školama, ukoliko ima određenih potreba da ih na taj način nekoliko sati zbrinemo, da im damo adekvatnu hranu, da, na neki način se okupljaju itd. I rekao sam to negdje od juna samo u drugoj polovini znači te '22. godine imali smo oko 130 dolazaka, što znači da je 130 ne korisnika, već dolazaka, na neki način spriječeno je da taj dan budu gladni i da budu prljavi itd higijenski zapušteni. Svi smo svjedoci koliko takve djece ima. Mi se trudimo da sve one koji dođu kod nas, da ih adekvatno zbrinemo i da, kako bih rekao se ne osjećaju tako zapostavljenim, jednostavno da se osjećaju kao sasvim normalni korisni članovi ovog našeg društva. Ja više nisam zapisao pitanja, čini mi se da ih nije bilo za Odgojni centar. Zahvaljujem se i tu sam ukoliko ima potrebe i dalje da nešto pojasnim.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem direktore. Sljedeći je Gerontološki centar, direktor Musa izvolite.

Mirza Musa (direktor JU Gerontološki centar)

Dobar dan, hvala vam, hvala vam na preciznim pitanjima. Mislim da se mogu podvesti pod ove dvije kategorije problema koje imamo, a to su upravo trezorsko poslovanje, finansijsko poslovanje i zdravstvena zaštita unutar Gerontološkog centra. Pa ćemo krenuti sa zastupnicom Kapo. Pitali ste u vezi kvaliteta usluge. Kvalitet usluge je direktno povezan sa finansijama. Jako je važno naglasiti da smo mi jedina samofinansirajuća ustanova socijalne zaštite i to je nekad prednost, ali mnogo češće baš i nije. Drugim riječima, kao što sam spomenuo, od 2014. I naši prihodi su otprilike fiksirani na 3,2 miliona. Izvještajna godina '22. je idealan, idealan primjer kako ne bi preživjeli troškove poslovanja u '22. da resorno Ministarstvo i ministrica nisu učestvovali sa otprilike 1,3 miliona razlike koja je bila potrebna da bi se poslovalo na nuli. Mi ovdje pričamo samo o poslovanju, o nuli, na nuli, mi ne pričamo o nekim investicijama, o poboljšanju sistema, tako da dugoročno ovakav sistem finansiranja nije održiv. Zavezane su nam ruke da poslujemo u tržišnoj utakmici, a potrebe su sve veće, kao što su i troškovi. Povećanja cijena su sve veće i veće. Kako bih zažeo preći ću na drugi dio zdravstvenog dijela zaštite, ali ovaj finansirajući dio otprilike postoje dva pravca rješavanja, dva moguća pravca rješavanja kako bi se osiguralo održivo poslovanje gerontološkog centra. Jedno rješenje uključuje primjenu člana 6. Zakona o socijalnoj zaštiti, koji kaže da sve plate moraju, uposlenih iz javnih ustanova, moraju biti plaćene iz Budžeta Kantona Sarajevo. To, nažalost, sada nije slučaj, mislim da je to jedno od mogućih rješenja da prema Zakonu član 6. Budžet Kantona planira, u Budžetu Kantona planiraju troškovi plata i to je polovično rešenje. Drugo rješenje koje možda malo sveobuhvatnije je prelazak ove ustanove na trezorsko poslovanje. I u razgovorima sa našom ministricom smo pokrenuli neka rješenja, nadamo se u toku ove godine i razgovaramo sa ministarstvom finansija, tako da očekujemo da ćemo imati neke vijesti u toku ove godine, otprilike da se odredimo za pravac u kojem će se poslovanje ustanove kretati.

Uvaženi zastupnik Šaljić je imao pitanje u vezi cijena smještaja. Naše cijene od 2014. su bile 407 maraka za pokretne, za nezavisne korisnike, 627 maraka za nepokretne, tj. zavisne, tako da to nije moguće obezbijediti bilo kakav vid pozitivnog poslovanja bez pomoći resornog ministarstva. Da se povežem na pitanje zastupnika Hanžića. Istina, Vlade Kantona je prepoznala ovaj problem i od početka 7. mjeseca smo povećali cijene na, meni se čini, sada ću vam reći, 600, 850 i 1000 za jednokrevetne sobe. Nažalost, to je još jedan primjer nemogućnosti funkcionisanja u toku izvještajne godine. Trošak naš po korisniku je bio u stvari 1.100 maraka kada se sve izanalizira, a naplaćujemo 400 do 600 maraka. Ne postoji jednostavno matematika, ali opet, vraćam se na ova dva moguća rješenja, a to je da se plate planiraju u Budžetu Kantona prema Zakonu o socijalnoj zaštiti ili da kompletno poslovanje ustanove pređe na trezorsko poslovanje. To je otprilike što se tiče ovog finansijskog dijela. Drugi dio koji se može podvesti pod zdravstvenu zaštitu, mislim da su sva pitanja bila usmjerena u tom pravcu, tako da otprilike imamo veliki problem što se tiče zdravstvene zaštite, dolaze nam stvarno sve bolesniji ljudi, nismo adekvatno opremljeni da odgovorimo. Evo jedan primjer: mi već dvije godine nemamo, iako imamo sistematizovana dvije pozicije za ljekara, nismo u mogućnosti da angažujemo iste jer su im primanja manja u odnosu na zdravstvene ustanove. To se veže na sam problem ambulante i pružanja konkretnih zdravstvenih usluga. U tom smislu smo u decembru '22. Izvještajne godine proveli proceduru i u decembru mjesecu '22. smo dobili rješenje o ispunjavanju tehničkih i svih ostalih uslova za registraciju ambulante. Nažalost, još uvijek čekamo neko rješenje kako bi omogućili našem medicinskom osoblju da pruža sve terapije koje su potrebne, kako bi imali doktore sutra. Potrebe su jako velike. Komorbiditeti su jako veliki. Mi više nismo socijalna ustanova u smislu da organizujemo druženja. Naši uposlenici su jako umorni, jako istrošeni jer su potrebe zdravstvene korisnika sve veće i veće. U tom kontekstu, da se dotaknem još par stvari, otprilike imamo petnaestak posto invalida rada koji su promijenjenu sposobnost stekli upravo u ovoj ustanovi, većina od uposlenika od 130 uposlenika Gerontološkog centra su stari uposlenici, nisu neki novi, to su ljudi koji znaju vrijednost svog posla, ja i ovim putem želim da im se zahvalim jer znam sa kakvim problemima se susreću, a da pri tome ne gube viziju plemenitosti posla koji rade. Također, bolovanja imamo oko otprilike oko 30 % na godišnjoj osnovi. Uvažena zastupnica Memić je imala konkretna pitanja. Naime, Gerontološki centar ima od 2001. Ugovor sa Domom zdravlja gdje se Dom zdravlja obavezao da će raditi sve transporte prema kliničkim centrima, prema domovima zdravlja. Nažalost, to nije nikada zaživelo. Konkretni odgovori imamo 3 vozila za prevoz korisnika; jedna je 17 godina stara Škoda Fabija. Imamo sanitetsko, adekvatno, moram naglasiti, imamo adekvatno sanitetsko ležeće vozilo, tako da i tu po tom pitanju morat ćemo nešto, morat ćemo nešto promijeniti jer sada smo u situaciji da moramo za svaku uputnicu moramo voziti ljude u Dom zdravlja samo po uputnicu, kada znate da se radi o nepokretnim, najčešće i nepokretnim osobama, kada na to dodate da nemamo transport službu, nemamo vozače, činjenica je da za svaki prijevoz moramo da povučemo jednu medicinsku osobu sa sprata, time ostavljamo taj sprat bez adekvatne adekvatnog zdravstvenog nadzora, tako da su to sve pitanja koja se tiču upravo zdravstvene zaštite i statusa ambulante. Ideja je da imamo popunjene dvije pozicije za dva doktora koji bi se brinuli o 350 ljudi, koji bi imali svoju šifru, koji bi imali zakonsku mogućnost da u Gerontološkom centru liječe ljude jer je to trenutno najveća, najveća potreba. Zastupnica Melank je imala pitanje za kućnu njegu. Naime, kućna njega je funkcionisala do covid epidemije. Nažalost, nakon covida nismo bili u stanju da sa postojećim kapacitetima ponovo pokrenemo kućnu njegu. Ono što jesmo uradili u 2023 godini, da smo napisali projekat ponovnog pokretanja kućne njege, gdje smo to zamislili kao sveobuhvatno rješenje. Na žalost, u Budžetu Kantona Sarajevo za ovu godinu, a to nije prepoznato, nadamo se da ćemo naći neki način da obezbijedimo sredstva za ponovo pokretanje kućne njege jer su i u tom smislu potrebe jako, jako velike. Otprilike procjena je da 10000 ljudi u Kantonu Sarajevo ima potrebu bar za jednom vrstom pomoći, da li je to posjeta, da li je to

presvlačenje, da li je to hranjenje, da li je to tako? Da u tom pravcu mi generalno da iskoristim priliku da se zahvalim resornoj ministrici i Vladi jer su nas podržavali u '22, u '23, kao što sam naveo, povećane su cijene. Nažalost, treba reći, iskoristiti ovu priliku da se kaže da, iako smo najveća ustanova ovog tipa u Bosni i Hercegovini, također smo i najjeftinija ustanova. Ustanove u Tuzli, u Zenci su skuplje od nas. Ove godine je, recimo, budžet Gerontološkog centra 6,6 miliona, a ako izračunate, otprilike trošak po jednom korisniku je 1 600 KM, a kao što sam rekao, ove nove cijene su 700, 850 i 1.000. Tako da opet kažem sa resornim ministarstvom, uz vašu podršku zastupnika, hvala vam što se brinete, hvala vam što kroz pitanja se vidi da razumijete probleme, hvala Komisiji za socijalnu, za socijalni rad i politiku Skupštine, hvala svim zastupnicima koji su u zadnjih godinu dvije nas posjetili, uvjerali se koliko je plemenit posao kojim se bavi ova ustanova. Valjda smo sada svi u tim godinama gdje su nam roditelji stariji, pa znamo vrijednost otprilike posla koji je potreban da bi se ispunile sve potrebe ljudi treće dobi. I opet da naglasim da to radimo na dostojanstven način, jer zastupnica Kapo je imala pitanje to u odnosu kvaliteta usluge. Zahvaljujući ovom statusu samofinansirajuće ustanove, a nemate alate da učestvujete u tržišnoj utakmici samo kvalitet usluge može da ispašta. Mi smo ustanova koja iz mjeseca u mjesec gleda da li ćemo imati sredstva da isplatimo plate. Otprilike paradoks, paradoks funkcionisanja može se vidjeti iz primjera za '24.godinu. Naime, mi naše finansijske planove šaljemo u septembru, oktobru godine prije, tako da smo mi za ovu godinu imali prijedlog budžeta 6,6 miliona, koji je i odobren u tom iznosu, no nažalost, nakon toga je, opet kažem, na radost, na radost uposlenika, Vlada Kantona je podigla osnovicu, podigla procentualno primanja, uposlenika, no tzn. da je ustanova već, jer obzirom da nisu obezbijedena ta sredstva, evo kraj je januara, ustanova je već u minusu 700 000 maraka samo za '24. I ova sva diskusija otprilike za preživljavanje na nuli. Mi smo također imali prijedlog otprilike oko milion maraka kapitalnih ulaganja kako bi nešto pokušali popraviti u Gerontološkom, ali nažalost, nije bilo mjesta u budžetu za ovu godinu, u Budžetu Kantona, tako da se nadam da ćemo ovu godinu iskoristiti da ispravimo, da pokušamo popraviti poziciju Gerontološkog centra kao jedine ustanove Kantonalne ovog tipa, čija je misija zaista plemenita. I opet kažem sadašnja uprava, sadašnja uprava, zastupnica Elza Gaković je imala dobar, dobar indikator stanja u Gerontološkom. Drugim riječima, dok svako od nas ne bi pristao da smjesti svog roditelja u ovu ustanovu, dok ne dođemo do tog nivoa, mi nećemo prestati pokušavati da popravimo situaciju u svakom pogledu, ali opet izdvajamo ova dva: finansijski i zdravstveni problem koji su gorući, koji stvarno mislim da će biti sve gore i gore kako vrijeme prolazi ukoliko se nešto ne riješi. Hvala vam puno na pitanjima, mi smo još uvijek tu, vama dostupni. Pozivamo vas da nas podsetite, da vidite dio zajednice koju smo uspjeli napraviti i to je to. Hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem. Sljedeća ustanova Terapijska zajednica Kampus Kantona Sarajevo, izvolite.

Adis Hadžić (v.d. direktor JU Terapijska zajednica Kampus KS)

Hvala lijepo. Ovako, iskoristit ću priliku da se ovim putem zahvalim našoj resornoj ministrici na obilasku naše ustanove, također zastupnicama i zastupnicima koji su bili gore pa otprilike su mogle sami da se uvjere s kakvim problemima se susrećemo, kako radimo, da to vide, evidentiraju, slikaju već šta žele. Znači mi smo otvorena ustanova koja radi 24 sata u sedmici. Hvala za pitanje svima. Ići ću ovako po redu. Gospodin Šaljić je pitao ko nam šalje korisnike? Znači Centar za socijalni rad nama šalje korisnike. Imamo jedan manji broj koji mogu da dođu u privatnim ugovorom, to ja mislim dvoje ili troje. Dobrovoljno se, naravno, gore dolazi, želim to da napomenem. Mi nemamo obezbjeđenje gore, mi sami radimo gore i obezbjeđenje. Evo, sada smo došli u situaciju da kuhamo gore, mi smo gore sve svojim klijentima, naravno. Ne

bih želio da ovo ispadne nešto neko kukanje, međutim želim da vam prenesem da znate pravu situaciju kako stvari stoje. S obzirom da je nas danas, slušao sam neki dan inspektora, jednog u penziji, onaj kad neke stvari iznosi neargumentovano i već sam rekao znači, ovo je javna ustanova gdje možete doći u roku 24 sati kada god želite i uvjeriti se u neke stvari. Nas je trenutno 48 stalno zaposlenih, gore koji radimo. Trenutno znači, u januaru je bilo 22 klijenta i bilo je 18 osoba rad za opšte dobra. Svi dobro znate koje su to osobe i koje probleme imaju. Samim tim i gospođi Gakić isto tako, onaj ide odgovor. Već tamo smo naveli, znači da trenutni broj korisnika, već sam to rekao, na 48 radnika koje mi imamo, ne računajući, naravno, imamo mi tu i neke koji su tu do preko programa došli, ali ne možemo nešto specijalno na njih računati, oni su tu od danas do sutra i nisu obučeni. Čak nemam ni jednog od tih da zna ispeć išta za jelo, tako da mi taj dio posla radimo. Zastupnica Memić je pitala za putnu komunikaciju. Pa ko god je, a većina vas je imala priliku da dođe kod nas, mogli ste da se uvjerite koje probleme imamo već dugi niz godina s putnom komunikacijom. Ona se veže uvijek za odgovore da nema para, da nije nadležnost, da nije ovo, da nije ono. Mi, recimo, imajući u vidu teren gdje se nalazimo, onaj izuzetno je težak, puno makadama ima i bez obzira što mi to ručno znamo, onaj da to ravnamo i da sebi štimamo, dobar dio, posebno zimskog perioda, mi auta ostavljamo dole na cesti, idemo pješice na posao. I strašno nam je i nadamo se da će se i to riješiti. I opet sad kažem, gdje god i nadam se da će odgovorni za ove stvari, a znaju koji su, da će se malo ozbiljnije uključiti da to riješimo. Što se tiče stanja toaleta i mokrih čvorova, pa imali ste priliku to da vidite, s obzirom da smo mi u punom nekom radnom kapacitetu od 2006. godine i radimo da do danas nije se specijalno nešto uložilo u Kampus, nešto se malo krpilo, renoviralo, međutim, prava je šteta da ustanova koja ima 50 i skoro 60 duluma zemlje, ima 2 kuće, 1 sportski teren, da nismo iskoristili to onaj da nešto još sagradimo, dogradimo, a nadam se u budućnosti da hoćemo. I nadovezujem se dalje ovo gospodin Avdić što je postavio pitanje, super je. Ovo već godinama se priča o azilu za životinje, dok je još bio rahmetli Čenanović živ, pa Memić, a ispratilo, evo, sad je došlo dokle je došlo, usaglašava se, kaže idejni projekat sa stručnim mišljenjem Zavoda za planiranje i izgradnju Kantona Sarajevo. Naše ili moje, kad kažem mogu nekad greškom reći ja, mi znači nas bi bilo sramota da se napravi azil za životinje, za pse i mačke, a da se ne uradi ništa za centar ili objekat ili ne znam kako nazvat za žene. Sami znate, ja imam puno poziva kada su u pitanju žene, šta sa ženama, ovisnicama, djevojkama, šta se maloljetnicima. Dalje, Bešlija isto super pitanje. Hvala vam na tome. Puno nam fali, puno nam fali medicinskog osoblja sada trenutno, nadamo se da će se to u narednom periodu riješiti, posebno stručnog kadra, jer kad pogledamo onaj kad pogledamo populaciju s kojom sad radimo, ja kažem onaj, nikad nam neće biti dovoljno ljudi, a osobe koje se bave ovom problematikom znaju koji ide, kako ide na jednog klijenta koliko onaj stručnog kadra. Eto to je otprilike to. Ako sam nekog zaboravio, onaj stojim na raspolaganju za dalje odgovore. Hvala vam puno.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kantonalna javna ustanova Porodično savjetovalište. Izvolite.

Jasmin Herenda (predstavnik KJU Porodično savjetovalište)

Pozdravljam još jednom sve prisutne. Onaj zaista me iznenadio broj pitanja i hvala vam na tome onaj zato što vidimo da se zaista interesujete za rad, u ovom slučaju Porodičnog savjetovališta. I evo, nadam se da ću vam pružiti adekvatne odgovore na sva postavljena pitanja. Prvo postavljeno pitanje jeste vezano za ova službena putovanja, odnosno benefite. Naravno, razmjenom iskustava u ovoj državi, onaj i van vidimo i definišujemo koji su propusti i šta je to sve što možemo unaprijediti u poslovanju i radu Porodičnog savjetovališta, što mi obavezno i primjenjujemo. Onaj kada je u pitanju, evo, recimo, ovaj prosječan broj korisnika,

pitanje. Evo, nećemo pričati o prosječnom, imamo u izvještaju onaj mislim detaljan prikaz, svaki je broj korisnika po odjeljenjima, pa bih, evo, naveo da je Odjeljenje za prevenciju i ranu intervenciju tokom 2022. godine je imalo 416 različitih aktivnosti kojima je obuhvaćeno ukupno 8320 učesnika. Ovo su aktivnosti koje su se realizovale najviše u osnovnim i srednjim školama, zatim tu su aktivnosti koje su realizovane u suradnji u mreži, dijelom saradnje sa Gerontološkim centrom. Imamo neke aktivnosti u '22. godini, tu su onaj i saradnja sa Domom Bjelave, Filozofski fakultet, onaj i razne druge ustanove i institucije, kada je u pitanju primarna prevencija. Što se tiče Odjeljenja za savjetodavni terapijski rad, onaj navedeno je ovdje 1366 korisnika. Sa ovim 1366 korisnika rađeno, je li više puta, obzirom da korisnici dolaze na seanse, onaj u zavisnost od potrebe broja saanci koji je neophodan za svakog korisnika pojedinačno. Evo, vidimo da je broj realiziranih savjetodavni terapijski seansi 3692, ali evo, nadam se da ćete imati na umu da je neki broj uposlenika u '22. godini bio 22, prosjek uposlenika u Kantonalnoj, odnosno Porodično savjetovalište. Iz ovoga se može vidjeti i opterećenje radnika koji onaj rade, ona je na ovim poslovima. Evo, među pitanjima su tu onaj neki prijedlozi šta može pomoći. Pa može pomoći sigurno supervizija ona za sve ove stručne radnike, obzirom da svakodnevno obavljaju poslove i sa različitim problematikama i korisnicima profesionalno sagorijevaju te se nadam da će se u narednom periodu i ovaj Pravilnik, koji je donešeno u superviziji, početi početi onaj primjenjivati ili izmijeniti na neki način da stvarno obezbijedi stručnjacima koji obavljaju ove poslove dodatna onaj podrška. Idem, prelazim dalje. Kojim putem se javljaju korisnici. Korisnici do nas dolaze različitim putevima, dio korisnika bude upućen od strane Centra za socijalni rad, dio korisnika bude upućen od strane Centara za mentalno zdravlje, čak i dio bude i od Psihijatrijske bolnice, jer kada se vidi psihijatar odredi da osoba stvarno može, može shvatiti, može raditi na sebi, onaj na taj način pošalje u Porodično savjetovalište. Tu je, naravno, preporuka, tu su, imaju utjecaja i medijska gostovanja, nastupi, direktan dolazak, poziv, zakazivanje seanse. To je, što se tiče načina. Dalje zbog čega? Pa različita je fokusirana problematika zbog čega se javljaju onaj korisnici? Evo, recimo, kada je u pitanju primarna prevencija, tu pozivaju nas, je li, škole s kojima imamo dugogodišnju saradnju da onaj preveniramo, prevencija je jako značajna, jer kasnije će odgovarati na pitanje šta znači primarna prevencija, zbog čega je značajna, „jako važno da se djeci, učenicima, da u toj fazi preveniramo sve vrste onaj delikventnih ponašanja, rizičnih ponašanja i šta ja znam, sve kako bi i druge ustanove, ako mi uspijemo dobro odraditi svoj dio posla, mislim da će i druge ustanove socijalne zaštite imati manje posla. Zbog čega dolaze recimo korisnici (nerazumljivo) terapijski rad. Tu ima u Izvještaju stranica 18 fokusirana problematika po oblicima rada, tu su disfunkcionalni odnosi, problemi u komunikaciji, gubitak bliske osobe, zatim problemi u svakodnevnom funkcionisanju. To smo svega svjesni, pogotovo nakon postkovid perioda povećan je broj korisnika usluga, onaj koji nam se javljaju i stvarno nastojimo pružiti svima podršku koju traže i onaj koju zaslužuju. Dalje, što se tiče, samo da vidim ovdje, zbog čega povećanje? Pa povećanje je zbog potreba građana, došlo je di povećanja, a radnici daju zaista maksimum. Evo onaj radi ustanova, je li u popodnevnim satima onaj, znam da je to bilo pitanje, onaj pogotovo, evo spomenulo se i rad sa ženama žrtvama nasilja. Konkretno, ne znam da li je u toku 2022. „ali trenutno i tokom prošle godine radimo sa grupama žena onaj koje su pretrpjele nasilje i onaj to se sve u popodnevnim satima onaj realizuje, onaj kako bi i njima lakše bilo pristupiti da ne susreću veliki broj građana u samom ulazu u ustanovu. To je razlog povećanja, uvjerit ćete se sami onaj povećanje ide i više, i dalje je tokom 2023 godine, ali evo, to ću ostaviti na razmatranje za narednu sjednicu i razmatranje izvještaja, a i ovu od 13 %, odnosno 240 % u broju korisnika je stvarno izvanredno. Naravno, to ne bi mogli sami, tu je podrška ministricice i ministarstva gdje obezbijede kadar, odnosno saglasnost za zapošljavanje, gdje onaj radnici kada se uposle rade faktički punu normu. Vjerujem da bi zapošljavanje dodatnih 5 ili 10 % ,10 osoba onaj svi bi imali zaista posla da rade.

Jasmin Herenda (predstavnik KJU Porodično savjetovalište)

Stručnjaka kolika je potražnja za za uslugama. Mentalno zdravlje, podrška porodici? Evo, ističem da onaj Porodično savjetovalište radi sa porodicom, jel u celi cjelini i u njenim dijelovima, odnosno da su obuhvaćene sve razvojne faze, onaj porodice, tako da radimo, ne znam od trudnica, mala djeca, adolescenti, priprema za brak, pa sve do osoba treće životne dobi, sve kategorije su obuhvaćene našim uslugama. Zastupnik Bandić je naveo da nismo odgovorili na pitanja onaj sa prethodne sjednice, onaj mislim da je zatraženo, možda pismeno nikad nismo ni dobili, evo zastupnika trenutno nema, nikad mi pismeno nismo dobili pitanja. Evo, rado ćemo ona stvarno odgovoriti na sva. Zašto je formirano Odjeljenje za prevenciju, ranu intervenciju ako nije zaživjelo? Pa evo, svjedoci ste da je 2024. kraj januara, da su nakon mukotrpnog rada onaj komisije koju je formirala Vlada, gdje su bili uključena 3 ministarstva, da je zaživjela rana intervencija, da je uključeno ja li Ministarstvo zdravstva, onaj naše Ministarstvo i Porodično savjetovalište kao takvo. Zadatak Porodičnog savjetovališta u tom smislu jeste rad sa roditeljima, sa djecom sa poteškoćama u razvoju, da dodatno ojačamo te roditelje, obzirom da znamo sa kojima će se problemima i poteškoćama susresti kroz period. Zašto se ne primjenjuju standardi na, evo, ja nemam nikakvu informaciju što se tiče standarda, obzirom da smo imali inspekcijski preglede, nadzore, nisu ustanovljene nikakve odstupanja, a moram reći zaista da je Kantonalna javna ustanova jedna od rijetkih koja je, koja je u svoju sistematizaciju uvrstila dodatne uslove za zapošljavanje, a to jeste edukacija pored bazičnih zanimanja psiholog, socijalni rad, pedagog itd dodatna, onaj dodatni uslov pri zapošljavanju jeste edukacija neke od terapijskih škola Europske asocijacije za psihoterapiju, to su sistemska porodična terapija, Gelštađ, kognitivno bihevioralna terapija, transakcionalna analiza itd. Tim različitim pravcima faktički naši radnici omogućavaju bolju i što kvalitetniju uslugu građanima. Kada je u pitanju, evo primarna prevencija, mogu reći da to podrazumijeva da nastojimo spriječiti nastanak društveno neprihvatljivih pojava, kao što su rizična ponašanja i delikvencija kroz unapređenje vještina i jačanje kompetencija. Radimo na stavljanju faktora rizika, na smanjivanju faktora rizika i jačanju zaštitnih faktora. Među jednim pitanjima je i informacija vezano za vršnjačko nasilje. Statistički podatak koliko vršnjačkog nasilja ima, nemamo, obzirom da niko ne dostavlja taj podatak Porodičnom savjetovalištu. Ono što iz prakse vidimo da, sigurno je nešto čime se treba pozabaviti i čime se bavi, između ostalog, Porodično savjetovalište. Pa evo, upravo povodom toga onaj 28. februar je dan, Međunarodni dan borbe protiv međuvršnjačkog nasilja, onaj koji će obilježiti Kantonalna javna ustanova Porodično savjetovalište, pa vas ja svakako pozivam da onaj prisustvujete i dođete i da zajedno sa djecom jel, osnovne škole su u pitanju, onaj tri sa kojima ćemo obilježiti ovaj Dan, da stvarno podržite i dođete i svojim primjerom lično pokažete i toj djeci i učenicima da onaj i vi kao zakonodavni organ ste se tu i zalažete se za zaustavljanje vršnjačkog nasilja.

Evo, ja se nadam da sam ovako odgovorio na postavljena pitanja, ukoliko ima ili sam preskočio neko, sa zadovoljstvom ćemo vam pismeno odgovoriti. A evo tu sam ja ako nekome trebaju dodatne informacije, pojašnjenja onaj stojim vam na raspolaganju. Hvala vam na pitanjima.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo se. Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. Izvolite, direktore.

Hazim Durmišević (direktor KJU Dom za socijalno zdravstveno, zbrinjavanje osoba s invaliditetom i drugih osoba)

Dobio sam četiri pitanja. Prvi je, prvo pitanje bilo kakav je kriterij za smještaj, odnosno za prijem korisnika. Sam način prijema je opisan u našem Izvještaju na stranci 12, a konkretno

znači primarno se smještaju lica, odnosno korisnici upućene od strane Kantonalnog centra za socijalni rad, a to su prije svega osobe u stanju socijalne potrebe, osobe sa invaliditetom, duševno oboljele i za rad nesposobne osobe kod kojih je bolničko liječenje završeno, a koji prije svega nemaju uslove za smještaj u vlastitoj ili drugoj porodici. Što se tiče i stope smrtnosti, koja je takva kakva je bila u 2022. godini, to je prije svega zbog starosti korisnika i hroničnih oboljenja. Mi imamo na smještaju uvijek preko 40 nepokretnih osoba i taj kapacitet nam je uvijek pun i uvijek postoje liste čekanja da bi tu nekog smjestili. Što se tiče problema zakupa, znači ustanova je u svim svojim izvještajima i prijašnjih godina istakla problem zakupa koji je 2018. godine povećan za 50 %, a ove godine opet očekujem da bi to trebalo biti izmijenjeno i da će to biti uskoro na Skupštini. Znači, za trajno rješavanje naših problema treba nam prije svega odluka Skupštine. Jedno je znači da na istom lokalitetu dobijemo nešto novo, a bez naplate zakupa, a drugo je na drugom mjestu da se nešto napravi. Vezano za broj radnika koji rade u ustanovi, mogu reći da je bilo i '22. a i danas 80 na kraju godine, 89 uposleh radnika od 92 odobrena. Od čega znači od tih 89 12 je i tada i sada radilo na određeno, a mogu reći da nam je prioritet zapošljavanje na neodređeno, ali kada ne dobijemo odobrenje na vrijeme, onda zapošljavamo preko Službe za zapošljavanje po raznim programima. Za ovu godinu prvi put je predviđen povećan broj radnika i u toku godine nadam se da ćemo primiti nove radnike. To je to što imam. I moram još istaći stvarno, da se rado, da se ponosim radom radnika naše ustanove i pozivam vas da obidete ustanovu, da vidite šta se trenutno dešava kod nas.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Dom za djecu bez roditeljskog staranja. Izvolite.

Samira Puzo (v.d. direktorica JU Dom za djecu bez roditeljskog staranja)

Prvo pitanje je bilo od uvaženog zastupnika Šaljića šta su to djeca u riziku od razdvajanja? Dom je u procesu transformacije i od negdje od 2014. godine razvio je niz novih socijalnih usluga. Jedna od tih usluga je dnevni centar gdje dolaze djeca koja su u riziku od razdvajanja i postoji vjerovatnoća da će se smjestiti u dom. Te aplikacije pošalje nam Centar za socijalni rad gdje se radi na prevenciji izuzimanja djece iz bioloških poroca. Znači da se sačuva to biološko jezgro. Uporedo s nama radi i Servis za podršku porodici i djeci, ista nova socijalna usluga koja ima svoj mobilni tim, ide na teren, obilazi tu porodicu. Uradi se individualni plan zaštite za svako dijete, zajedno sa Centrom za socijalni rad, gdje se targetiraju sve potrebe tog djeteta i te porodice gdje ne bi dolazilo do separacije. Drugo pitanje je bilo uvođenje kolegijalne supervizije. Zakonom o socijalnoj zaštiti ustanove su dužne radnicima omogućiti superviziju. Kolegijalna supervizija u stvari je kolegijalna saradnja i podrška, razmjenjuju se iskustva o određenoj problematici, kako i sam termin kaže. Sljedeće je pitanje u odgovoru na pitanje koje je postavila zastupnica Gaković, moram da naglasim da je Dom za djecu ustanova koja u svakom momentu mora imati dovoljan broj radnika koji brinu o djeci, da situaciju usložnjavaju činjenice da smo mi ustanova koja radi neprekidno, dakle u smjenama, i da u svakom momentu moramo obezbijeti optimalan broj zaposlenih. Kada se kaže 70 radnika, to možda izgleda puno, ali kada se radi u 3 smjene i da se rad odvija na 5 lokacija, onda se može vidjeti kolika je ta opterećenost. I u narednom periodu očekujemo razumijevanje za realne potrebe i dobijanje saglasnosti za zapošljavanje jednog broja stručnih radnika. Uvažena zastupnica Memić je postavila pitanje koje su prednosti malih porodičnih domova. Prednosti malih porodičnih domova, gdje djeca iz centralne zgrade, gdje biološki srodnici, braća i sestre se izmiještaju u male porodične domove gdje odrastaju u porodičnom ambijentu, manje su grupe, više se može posvetiti pažnja svakom djetetu i osposobiti za samostalan život i bolja je adaptacija u kompletnu lokalnu zajednicu. Nema te stigme velika zgrada, velika ustanova, veliki broj djece.

E, to su prednost malog porodičnog doma. To bi bilo to. Nadam se da sam odgovorila na sva pitanja.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro zahvaljujemo, v.d. direktorici. Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Tamara Jakupović (v.d. direktorica JU Služba za zapošljavanje KS)

Ja sam vam spojila jednu malu pričicu. Prvo pitanje je bilo od gospodina Šaljića kako tu da imamo veliki broj određenih zanimanja u tom kvantitativnom, deklarativnom, rekli bi smislu, a kad tražim, evo ja ću reći primjer frizera, ne znam sad tačan broj, ali sigurno par stotina nezaposlenih frizera, ne možemo ih naći. Evo iz prakse, ne kao v.d. direktorica još nekoliko dana, nego kao karijerni savjetnik, što ću sutra opet biti. Postoje tri moguća razloga; jedan zato što je na tržištu rada to zanimanje, kao i većina KV zanimanja jako podcijenjeno. Jednoj majci koja ima dvoje, troje djece, treba plata od minimum 1.500 da bi joj se isplatilo uopće izaći iz kuće dok zbrine djecu i plati njihovo zbrinjavanje. Drugi razlog je što je jako veliki broj ljudi, odnosno i starijih generacija, rekla bih čak, završavalo određena zanimanja bez adekvatne profesionalne orijentacije koja ih je trebala pratiti od osnovne škole. Evo i sama sam majka tinejdžera i znam kako je teško odabrati adekvatno zanimanje. Djeca, a ponukani roditeljskim savetima upišu, recimo, gimnaziju, onda vide nakon prvog razreda da to pretežak izazov za njih, jer ne možemo svi biti sutra pravnici, doktori medicine i ekonomisti i na neki način su ta KV zanimanja godinama decenijama bila zanemarivana. Ono što Služba za zapošljavanje radi upravo to nazvali bi to u našem fahu, rana intervencija, da imamo jako blisku intenzivnu saradnju sa obrazovnim institucijama, da ljudi zaista upisuju ako ima afinitete, osobine, vještine, dakle, te urođeni predispozicije da upiše za frizera ili za zavarivača, da ga neće ni roditelji ni vršnjaci zbog tog osuđivati. Znači, to su, po meni, mom nekom profesionalnom mišljenju, dva najveća razloga zašto se sad, kako sam rekla, moramo prozvati sto stolara koji se zovu stolar, jer nije ništa drugo završio, a on nije sposoban da prihvati to. Tu ćemo vjerovatno ići u neku produbljeno savjetovanje, odnosno neku, rekla bih, rehabilitaciju. To je odeljenje postojalo u našoj službi ali zbog nekih loših menadžera i nekih odluka od 2016, koji su krenule na '17 te stvari su se izbacile iz upotrebe, da tako kažem, a danas ih više trebamo nego i tada. Da li je planirano zapošljavanje asistenata? Mislim da bi u poslu ova praksa, koliko znam, u zemljama Europe već odavno postoji, to je postavila zastupnica Hodžić. Odlična ideja, ali mislim da sa poslodavcima trebamo raditi na tome jer oni inicijativu daju za to. Ne mislim sada samo kada se zapošljavaju osobe sa invaliditetom, nego, kako ste lijepo rekli, osobe koje izađu iz tog sistema prilagođenog obrazovanja, da imaju neki nastavak, da se asimiliraju što lakše i bolje. To možda poslodavci ne uviđaju još benefite toga, ali Služba je u svakom slučaju otvorena i dobronamjerna da sufinansira ili financira i to, dok se pozitivni efekti ne pokažu, jel, pa da uvide da je to u njihovu korist. Što se tiče ovih preporuka, od kolege Avdića, jedna je da se rokovi trajanja APZ-a. Mi smo ove godine predložili, mislim da se na tome još aktivno radi, da programi ne budu vremenski tempirani jer poslodavac ne može čekati maj ako je pogodio neki posao izrada 500 stolica za vanjsko tržište, njemu treba radnik sada, tako da će programi biti otvoreni cijelo vrijeme, odnosno do utroška sredstava. Ono što je do sada kočilo, pa možda i vama kolegice Pekić, odgovor, zašto su programi bili slabo realizovani. Ja ne znam, sad opet kažem nemam ni dva mjeseca mandata kao vd, nova sam, ne znam poimenično koji su to programi. Jedan od vanjskih faktora je zasigurno što se kasno usvoje, a drugi, meni možda još interesantniji, što su se programi možda i kreirali na neadekvatan način. Na primjer, evo, sada ću neko zanimanje, onako ilustrativno reći. Zapošljavanje vatrogasaca, mi na evidenciji nemamo ni jednog vatrogasca. Znači, možda su se ponekad u prošlosti programi kreirali na način da se nije sa operativom, odnosno sa ljudima s terena, dovoljno iskomuniciralo, pa su bili

neiskoristivi. S ovim u vezi bi i drugi vaš kolega Avdić prijedlog povezala, a to je zašto su privatne firme, jel u prošloj godini ste mislili, i ja sam taj trend primijetila. Pa jedan razlog je što se tržište rada dinamično mijenja, a možda smo ranijih pet, sedam godina zasatili javni sektor, državni sektor sa zanimanjima tipa politolog, sociolog, žurnalista i slično, a drugi, po meni ovo opet sad govorim, ne kao trenutni vd direktor, nego govorim kao neko iz prakse, u privatnom sektoru zaista treba radnik, a u državnom, ajde, primit ćemo pravnicu, neka odradi tu pripravnički staž kao sekretar škole na primjer, pa će ona svakako otići. I to je nešto, i ja i tu promovisem i zagovaram, ali u realnom sektoru se dešava ono što i treba biti cilj ove Službe da ostane čovjek da radi i kad prestane vrijeme sufinansiranja njegovog zapošljavanja. Što se tiče inicijative, ili kako bih rekla pitanja gospođe Bešlija, zapošljavanje stručnog kadra, ja bih s ovim i završila, a povezala bi ovo sa onim prepušteni smo sami sebi. Ovde sam, prije svega, ne mogu se oteti dojmu da sam ja stručni saradnik. Ovaj sektor u kojem nedostaje trenutno 13 radnika, ipak podnosi jednu glavninu posla. Dakle, biroi su generatori posla, sve drugo su logističke službe. Jako nas je malo i sistematski se zanemario ovaj proces, biologija je neumoljiva, ljudi umiru, idu u penzije, ako vam kažem da u tom malom Odeljenju biroi nedostaje 13 ljudi, a u sva četiri ostala sektora samo 14, onda će vam biti malo jasno koliko sam ponosna i na te kolege. Eto toliko.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktorici. Poslovnička intervencija samo se prijavite zastupniče. Zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, nije za vas. Mislim, mi ovdje nemamo premijera, naravno, nemamo ministre, nemamo resornog ministra. A tu je, oh izvinjavam se, pod maskom, molim vas onda se demaskirajte, izvinjavam se. Ali dobro, premijera ne vidim, da nije i on pod maskom, to ne znam. Ali pozicionih zastupnika ima 7, sa opozicijom nas ima 15. Mi nemamo kvorum za rad, molim vas da prekinete sjednicu ili da tražite pauzu i sakupite vaše ljude da dođu ovdje, da rade za šta su plaćeni. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče na intervenciji. Ministrica Pavić-Pečenković je prisutna u sali, čisto zbog javnosti. Ovaj a zamolit ću ovom prilikom stručne službe da pozovu kolege zastupnike da možemo raditi kvorum. Mi ćemo nastaviti dalje. Evo samo dajte dvije minute da, evo Belma ulazi i evo dajte zastupniče 2 minute samo da se zastupnici vrate, s obzirom da su neki u hodnicima, tako da molim stručne službe da pozovu zastupnike da se vrate u salu. Otvaram. Zamolit ću direktora Kantonalnog centra za socijalni rad da odgovori na pitanje.

Poslovnička intervencija zastupnika Kapidžića.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Ovo sada tražim zbog građana, zato što se prenosi i nadam se da se prenosi. Znači, nemate kvorum, vi nastavljate da radite ili uzmete pauzu 15 minuta pa skupite vaše evo Vibora, fali vam još jedno sedam ljudi. Hajte, skupite, napravite pauzu, skupite pa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupniče, imamo kvorum, sekretarka Skupštine je utvrdila da imamo kvorum, tako da možemo nastaviti s radom. Direktore.

Direktore, ponudite vi odgovora na pitanja, pa ćemo mi prekinuti, pauzu napraviti ukoliko se zastupnici ne vrate.

Mahir Delić (direktor Kantonalni centar za socijalni rad)

E ovako, zastupnik Šaljić, šta je sa djecom u prosjačenju? Zavisno šta zatekne mobilni tim na ulici, nemamo šablonsko djelovanje niti može biti, nemamo dva ista slučaja. Zavisno šta se utvrdi. Mobilni tim se sastoji od 4 čovjeka koji imaju redovnu komunikaciju, tj preko Centra i mene sa policijskim upravama i zavisno šta se je zateklo. Kada se evidentira priđe, prvo mogu da pobjegnu, što nije rijedak slučaj, bježe i sklanjaju se do 4, prate rad mobilnog tima. Možemo da zateknemo iz drugih kantona gdje ih vraćamo tamo, možemo da zateknemo koji su na svoju ruku ovaj iz jednog oblika disfunkcionalnih porodica sami tu došli traže marku ili dvije, ili možemo da zateknemo najradikalniji slučaj gdje ga je neko poslao, u tom slučaju izuzimamo, smještamo u Dom Bjelave i provodimo dalje u proceduru, utvrđujemo šta je, kako i na koji način? Molim? Mi nemamo maloljetnika.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Molim vas, kolege zastupnici, da ne postavljamo unakrsna pitanja, nemamo tu poslovničku mogućnost.

Mahir Delić (direktor Kantonalni centar za socijalni rad)

Drugo, Šaljić, zastupnik Šaljić, nasilje u porodici, nešto da kažem. Pa otprilike tu je broj oko 1200 do 1300 nasilja u prosjeku godišnje i tu isto nemamo šablonsko djelovanje, zavisi šta ćemo zateći. Ono što je naša nadležnost i ono što mi možemo u okviru svoje djelatnosti jer nemamo status službenih osoba, možemo sve preko policijskih organa da intervenišemo. Evo, navest ću dva primjera u zadnje vrijeme, ovo prošle sedmice, koja su iz jedne krajnosti u drugu. Imamo nasilje nad ženom koja je situirana, ima svoj stan, pritvora su, oba su pritvora izrečena, ima stan ima, djeca su veća. Ovaj u tom slučaju potrebna je, formira se tim, uvijek se formira stručni tim koji se sastoji pravnik, socijalni radnik, pedagog i psiholog, upravo zbog toga što nisu svi slučajevi šablonski, nije sve isto. Pružamo podršku na način da je ojačamo, da prođe kroz taj period jer je žena u strahu, boji se, svakodnevn rad. Obavijestimo policijsku upravu, pojača se zaštita, obilazci policijskih patrola oko objekta gdje je smještena. Imamo drugu u krajnost gdje nema žena, izložena bila nasilju, na ulici je, nema apsolutno podrške rodbine, nema nikoga, smještamo je u Sigurnu kuću i isto nastavljamo raditi ovaj psihosocijalni tretman, jačamo da osnažimo ženu, da može dalje ovaj kroz dalji program. Ako se stvori uslove, imamo programe financiranje podstanarstva, nemamo neki sistem zapošljavanja tih žena, organizovani, ali socijalne radnice između sebe, sama žena nađe posao, mi plaćamo podstanarstvo i nastojimo da se osamostali i u kontinuitetu pružamo podršku, posebno ako se radi o maloljetnoj djeci kroz cijeli jedan program pružimo podršku, koliko smo u mogućnosti. Zastupnica Gaković Elza vezano za normative. I dalje smo mi ispod federalnih normativa, i dalje smo ispod ovaj, ali u zadnje vrijeme, to je pitanje i zastupnice Bešlija, povećali smo broj stručnih radnika, za nekih ja mislim 15 i u velikoj mjeri nam to znači, olakšalo nam je u velikoj mjeri. Primili smo pedagoge, nešto manje psihologa, ovaj, ali ćemo ponoviti konkurs za psihologe, socijalne radnike i u velikoj mjeri je ovaj lakše. S druge strane, što sam prošli put govorio ovaj samo požrtvovanošću uposlenika uspijevamo odgovoriti na brojnu vrstu i količine usluga u toku godine jer nekako ti ljudi rade, osjećaju to što rade, jer vjerovatno koji nema nešto empatije kad počne raditi, razvija mu se kroz te predmete i slučajeve empatija i onda nastojimo da pomognemo i ako nije u okviru posla i van posla i povećali smo stručnu. Eh, nailazimo na drugi problem. Sad i da ispoštujemo federalne, ovaj federalne normative mi nemamo gdje smjestiti te ljude jer nije objekat prostor u kojem se radi nije pratio razvoj opštine, primjer Novi

Grad. Novi Grad i Ilidža, oni su naj, najveći je porast broja stanovnika. Mi smo sad i da se odobri, nemamo gdje da smjestimo ljude što bi trebalo, a to ne može Centar za socijalni rad, to možete odavde vi zastupnici, uz resorno Ministarstvo i Vladu, proširiti kapacitete, ali to nekom drugom prilikom. Zastupnica Bešlija, evo, odgovorio sam, popravilo se stanje zahvaljujući u velikoj mjeri, puno znači, evo, ovo je primjer kada imamo ministra iz struke, gdje je Enda dugogodišnji radnik uopšte dolazi iz socijale, radnik Centra i nema potrebe puno za objašnjavanjem, razumije sve. Pa žena, mislim, nosi se s tim problema već 20 godina. To je u velikoj mjeri pomoglo. Povećale su se i plate sa posebnim uvjetima, onaj koji je u svakodnevnom kontaktu i radu sa korisnicima došlo je do povećanja plata, a i uopće ovaj Kolektivnim ugovorom je isto jedan procenat povećan. Kakva je procedura nasilja u porodici i odnos prema djeci. Ja sam maloprije objašnjavao, ne znam je li dovoljno, zastupnica Bešlija je, zavisno od, na pitanje Šaljića isto je bilo. Sve zavisi od slučaja šta zateknemo. O, mislim o kojoj vrsti nasilja se radi, u kakvom je stanju žena. Imamo situiranih žena sa solidnim primanjima koja može sama nastaviti dalje bez naše podrške, u stvari, uz neki psihosocijalni tretman, jačanje te porodice ako su eventualno u strahu ili ne, s druge strane, imamo nezaposlenu, ovaj ženu sa djecom mi smještamo u Sigurnu kuću, nastojimo dalje.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nemojte molim vas zastupnice, nisam ni maloprije dozvolila.

Mahir Delić (direktor Kantonalni centar za socijalni rad)

Može, poslije ću ja izaći.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Nastavite direktore.

Mahir Delić (direktor Kantonalni centar za socijalni rad)

Eh, u Pazariću su se povećale cijene sa 1. 1. '24. - 20 %, negdje sa 42 na 50 je dan povećan. Nadležnost nadležnost ima na mjestu stanovanja žrtve, opština na kojoj je žrtva nastanjene ima. U slučaju promjene mijenja se nadležnost, preuzima druga opština i tako. Imali smo pitanje za sve direktore ovaj jel malo? Ma nikad nije malo stručnih radnika i uvijek može sa povećanjem broja stručnih radnika pružat ćemo kvalitetniju uslugu, ali mislim koliko se može izdvojiti finansijskih sredstava i koliko imamo kapacitet, upošljava se. Dobr, zastupnica Melank više stručnjaka je zaposleno da li psiho, pitanje je da li, pošto smo prošli put razgovarali, jeste, došlo je do povećanja, došlo je do povećanja broja zaposlenih, imamo veći broj i puno je lakše odgovoriti svakodnevnim zadacima. I to je to. Ako sam nešto preskočio, vi ponovo možete.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem direktore. Resorna ministrica Pavić Pečenković, izvolite. Niste još uključeni. Ministrice, ponovno se prijavite.

Enda Pavić Pečenković (ministrica)

Zahvaljujem se. Ja se izvinjavam, evo, imala sam mali operativni zahvat, ali evo tu sam. Imali smo kao Ministarstvo određeni par pitanja od uvažene zastupnice Marijele. Jedno pitanje je bilo ovaj član 7 stavljanja van snage vezano je za regulisanje naknade za prijevoz, pa smo malo istraživali, pa evo ovaj, to je bilo u '22. godini, međutim to je sada regulisano Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Kantona Sarajevo, tako da ovaj da svi zaposlenicima je riješeno ovo, evo, malo sam uspjela istražiti u međuvremenu. Kada je u pitanju ovaj

Gerontološki centar, gdje ste postavili pitanje da li može da se ide privatnim. Vidite, Gerontološki centar je, bez obzira što nije u trezoru, javna ustanova, osnivač je Kanton Sarajevo i na ovaj predloženi način da bi se pretvorilo u privatnu ustanovu, a ne ustanovu koja je prije svega namijenjena za socijalno ugrožene kategorije stanovništva, prije svega. Kad je u pitanju povećanje, bilo je pitanje povećanja plata, da li su povećane plate svima? Plate su povećane na osnovu otežanih uslova rada i data je saglasnost na pravilnike u kojima su plate uvećane na zadovoljstvo, naravno, ustanove i svih zaposlenika, plate se, obračunavaju u skladu sa koeficijentom i Zakonom o ustanovama i osnovicom kolektivnog ugovora za državne službenike Kantona Sarajevo, svi su dobili uvećanje, s tim da je razlika u procentima zavisno o kojem radnom mjestu se radi, koliko su osobe u direktnom kontaktu sa strankama. Moram napomenuti da evo, slušajući, prije svega želim da čestitam svim direktorima i uposlenicima ustanova socijalne zaštite. Imali ste priliku da čujete kako je izazovan posao raditi u ovim ustanovama, koliko je teško i obzirom da se radi o najosjetljivim kategorijama društva, tako da svi ovi uposlenici ustanova rade predano i u skladu sa onim što imaju, u skladu sa mogućnostima koje su im trenutno dostupne. Moram istaći, evo, nije tema, ali ja moram reći da kad je u pitanju Gerontološki centar, spomenulo se vezano za mogućnost prelaska u trezorsko poslovanje. Ja sam već pokrenula da probamo da riješimo ovaj problem. Neće to biti u ovoj godini, naravno, ali sa 1. 1. '25. probat ćemo da idemo na to da barem 50 % bude trezorsko poslovanje, tako da direktor će dobiti određene upute kako i na koji način treba da postupe, da izmijene svoje neke pravilnike i procedure i da krenemo u to. Moram istaći da su povećane naknade, budžet je povećan, svim ustanovama socijalne zaštite, povećan je broj zaposlenika, povećan, za skoro 8 200 000 je povećan budžet za ustanove socijalne zaštite, tako da, eto, to je nešto što pokušavamo da ovaj način unaprijedimo. Naravno da uvijek može bolje, ići ćemo na bolje i da dođemo na jedan standard koji je zavidan za sve, a sve naravno za naše građane i sugrađane Kantona Sarajevo. Hvala.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem ministrici, otvaram raspravu. Poslovnička intervencija zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ili ćemo tražiti pauzu kao Klub Demokratski front pola sata ili pauzu za ručak, kako vam odgovara više?

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja predlažem da odmah iskoristimo priliku i da idemo na pauzu za ručak. Sada je 10 do 1, tačnije 12 i 50. Predlažem pauzu od sat i 15 minuta i molim vas da se izjasnite o ovoj pauzi.

Ukoliko se ne izjasnite svi koji ste u sali nećemo otići na pauzu. Rezultate ankete molim.

18 zastupnika je ZA, tako da vidimo se za sat i 15 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, mi ćemo početi s radom dok se uspostavi i TV prijenos. Dakle, u toku je tačka dnevnog reda Izvještaj o poslovanju kantonalnih javnih ustanova iz oblasti socijalne zaštite za 2022. godinu. Evo, došli smo do rasprave pa otvaram raspravu.

Dobro, možemo već početi sa raspravom kolegica i zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Evo, drago mi je da sam na neki način otvorila seriju diskusija, u prvom momentu sam pomislila pa nije valjda da ću biti jedina koja će diskutovati o ovim važnim temama. Dakle, danas raspravljamo izvještaje socijalnih ustanova iz vremena 2022. godine. I nekako uvijek kada govorimo o izvještajima iz tog nekog vremena, uvijek se trudim reći i nekako izvući pouke što je važno i šta nam ustvari poručuju ovi izvještaji? I ono što ja mogu na neki način napraviti neku zajedničku opservaciju obzirom da se radi je li o objedinjenoj diskusiji, ono što vidim jeste vapaj socijalnih ustanova za novom, određenom rekonstrukcijom rada i jedan novi način uopšte poimanja i gledanja sveg onog što su potrebe naših građana po pitanju socijalnih potreba. Kada govorimo o tome, ne možemo da se izdvojimo od vremena kome svjedočimo, koje je iznimno složeno socijalno-ekonomsko vrijeme, gdje su pragovi siromaštva potpuno pomjereni na neke druge razine, dakle, živimo neko novo vrijeme koje zahtjeva zaista i na neki način interakciju sa ovim socijalnim ustanovama i uvaženi direktori su, i to na neki način i dijagnosticirali u svojim izvještajima. Trebala sam, ustvari prevashodno i početi svoju diskusiju sa ogromnom zahvalnošću za prevashodno njihov rad, isto tako i za prezentaciju njihovih izvještaja, ali isto tako želim da se zahvalim i uvaženoj resornoj ministrici, što je tako na jedan posebno posvećen i stručan način posvećena ovim ustanovama i ona je jedina koja je za svo vrijeme izvještajnog perioda koji smo mi imali za evo vremena našeg rada, kao evo mene kao zastupnice u Skupštini Kantona, koja je na neki način objedinjeno govorila o ustanovama koje zastupa. Dovoljno sam stara da pamtim vrijeme ranijih Skupština i znam da su ranije, prije izvještajnog, prije izlaganja direktora o izvještajima koji se referiraju u tom vremenu, ustvari resorni ministri bi prvo dali svoju neku opservaciju koja je vrlo važna i koji je jedan važan input nama zastupnicima, jer mi ne smijemo da se odvojimo od onoga što je ustvari bitno i važno za naš rad, odnosno mi ne možemo da se odvojimo od naše prevashodno nadležnosti i odgovornosti. Divno sam se osjećala na ovoj tokom postavljanja pitanja i tokom rada na ovoj tački, zato što sam osjetila po prvi put jednu kolektivnu empatiju u ovoj Skupštini koja mi je zaista tako nedostajala, nekako smo se zaista zajedno ujedinili izvan onog što su politička djelovanja koja apsolutno moraju biti izostavljena iz segmenta kada je socijalna politika u pitanju. Svaki put bi govorili o onome što je jako važno po pitanju onog što su neke nove da kažem, restrukturiranja ovih socijalnih ustanova koje su zacijelo prevashodno povezana za kadrovsku politiku. Dovoljan broj stručnog kadra, naravno, sa adekvatnim plaćama, kako bi to zaista bila atraktivna radna mjesta koja će privući mlade ljude. I s tim u vezi mi je toliko bilo danas predivno gledati ovog mladog gospodina koji je prezentirao rad Porodičnog savjetovišta, pa sam imala tu priliku i čast da mu i tokom pauze izjavim i izrazim svoje ogromno poštovanje i zahvalnost jer sam ne samo njegovim izlaganjem nego i njegovom gestikulacijom vidjela koliko je iskreno posvećen svom radu. Jer na neki način moramo privući i pozvati mlade generacije koje će se zaista imati snage izboriti sa svim socijalnim izazovima sa kojima se suočava i naš Kanton, naša lijepa država, Bosna i Hercegovina. Tako da evo u kažem u objedinjenoj diskusiji, mislim da je to nekako što mi je bilo jako važno i što, i zato su i moja pitanja u stvari i išla u segmentu onog što su dio normativa koji se odnosi na neki način poboljšanje i davanja što boljeg alata direktorima kako bi oni dobili, kako bi bili osnaženi, kako bi dobili tu potrebnu podršku resornog Ministarstva koja im je potrebna i u razumijevanju i u dovoljnim uslovima svog rada, kako bi oni mogli da sa dovoljnim brojem zadovoljnih uposlenika mogli da sprovedu kvalitetnu uslugu prema našim građanima. Svjedočimo vrijeme porasta nasilja u porodici, vršnjačkog nasilja, cyber nasilja, tome svemu svjedočimo gotovo svakodnevno i s tim u vezi svi zajedno moramo biti svjesni da svi zajedno preuzimamo odgovornost za takvu situaciju i zato očekujem da ćemo nekako svi zajedno raditi na tome kako bi poboljšali i kako bi napravili jedno novo ujedinjenje, o čemu vrlo često ovi izvještaji govore kako im je potrebna jedna harmonizacija između ovih ustanova, jer oni na neki način i jesu povezani između sebe, jer, evo, kao što je predstavnik ispred

Kampusu rekao, to je bio odgovor na jedno od pitanja, kako štićenici dolaze uopšte do Kampusu, ustvari Kantonalni centar za socijalni rad ih upućuje na ovu ustanovu. Evo, ovo je, kažem, samo jedan od primjera koje smo imali priliku slušati tokom odgovora direktora na naša pitanja. Pored ovoga, ono što ne smijemo isključiti jeste briga o infrastrukturi u kojima rade i u kojima djeluju socijalne ustanove i tu zaista moramo imati isto tako razumijevanje i empatiju, tako da je Dom za socijalno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba djeluje u iznimno lošim uslovima, u objektu koji je neadekvatan, koji plaća 600.000 maraka godišnje. Evo, za vrijeme našeg mandata, dakle, to bi bila 2 .400.000. Mi bi mogli napraviti 2 objekta za ovu ustanovu i raduje me što je direktor prezentirao već buduće planove koji idu u ovom smjeru da se ove situacije promijene i poboljšaju. I s tim u vezi sam zaista zahvalna što vjerujem da je plod takvog izlaganja u stvari ponovo saradnja sa resornim Ministarstvom. Sljedeći loši uslovi su isto tako iznimno loši u Gerontološkom centru. Tu smo čak imali inspeksijski nadzor koji je više puta izdavao prekršajne naloge radi jako loših uslova u kojima djeluju. I evo, sjećam se da smo mi ispred Kluba Demokratske fronte upravo po ovim pitanjima i slali naše amandmane na Budžet za ovu godinu, koji su, nažalost, bili odbijeni, ali bez obzira na to, ja ipak očekujem da će se iznaći sredstva i da ćemo u ovoj godini na neki način uspjeti pomoći i stvoriti bolje uslove za rad, jer to ljudi treće životne dobi zaista zaslužuju. Koliko budemo mi pružili danas, toliko će nam se vratiti kada mi budemo korisnici možda eventualno takvih ustanova. Vrijeme brzo prolazi i mandati će proći, a treba se okrenuti iza svog rada i reći šta smo zastupali i u šta smo vjerovali i u šta smo se zalagali. Evo toliko od mene za ovu prvu diskusiju, ako bude potrebe, ja ću se ponovo. Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Memić.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. U prethodnom periodu sam zajedno sa kolegicom Gaković i kolegom Sanelom Dragolovčaninom ispred Komisije za rad i socijalnu politiku Skupštine Kantona Sarajevo obišla sve ove ustanove iz nadležnosti socijalne zaštite. Želim iskoristiti ovu priliku da se zahvalim, kako svim direktorima, tako i u poslanicima koji su nas upoznali sa radom ovih ustanova u kojima rukovode, odnosno u kojima su zaposleni i što su nas upoznali sa raznim izazovima i problemima sa kojima se oni susreću. Imali smo priliku vidjeti šta su to najčešći problemi i smetnje u radu, gdje im možemo biti od pomoći, a gdje je potrebna podrška za još bolji i usmjereniji rad. Svaka od ovih posjeta je ostavila jak utisak na nas. Otežavajuće su okolnosti u kojima uposlenici rade, od nedostatka kadra, dotrajale opreme, starijih automobila koja koriste za intervencije i mnogi drugi izazovi sa kojima se susreću. Posebno je jak utisak ostavila posjeta Domu Nahorevo i Gerontološkom centru, gdje smo prilikom obilaska imali priliku i susresti se sa korisnicima, ali uvjeriti se u odnos upravo uposlenika prema njima, i to je ono što smo isticali prilikom ovih posjeta, upravo ta njihova posvećenost i požrtvovanost. Održavanje higijene u domu je primarni zadatak, ali održavanje higijene za 200 korisnika sa određenim smetnjama zahtijeva dodatne napore, kao što je to slučaj u Domu Nahorevo. Kroz posjet u Domu Nahorevo istaknuta je potreba za namjenskom mašinom za pranje rublja, te smo kolegica Gaković i ja inicijativu tu inicirali jel prema resornom Ministarstvu i Vladi za kupovinu te mašine. Kada je riječ o Gerontološkom centru, posebno želimo da se obrati pažnja upravo na problem sa kojim se susreću, a odnosi se na rješavanje pravnog statusa zdravstvene službe, odnosno ambulante. Gerontološki centar od 2001. godine ima potpisan sporazum sa Domom zdravlja, no međutim, prema riječima direktora i uposlenika, Dom zdravlja niti jedan transport korisnika Gerontološkog centra do sada nije obavio, o tome nam je i maloprije govorio uvaženi direktor ove ustanove. Na dan kada smo mi

bili u posjeti Gerontološkom centru, a to je bilo 13. decembra prošle godine oni su imali zakazanih 12 pregleda, pri tom ne ostvaruju ni prednost prilikom pružanja usluga, te su tako dolazili nekad i u situaciju da moraju ići u Trnovo po injekcioni nalog. Kada je riječ o Domu za djecu bez roditeljskog staranja, kod njih je iskazana potreba za što većim brojem malih porodičnih domova jer je organizacija života u njima drugačija te na najadekvatniji način pruža djeci uslove za rast i socijalizaciju, te stjecanje dobrih radnih navika, kao i odgovornosti prema vlastitom životu. Centar za socijalni rad je ustanova koja radi 24 sata dnevno i uposlenici bi trebali imati status službene osobe, uzimajući u obzir i to da oni svjedoče na sudu, a s obzirom na nadležnost i djelatnosti kojima se bave. Neophodno i zanavljanje automobila s obzirom da svakodnevno rade intervencije na terenu i ne smije se dopustiti da sjednu u automobil koji se čak ne može ni pokrenuti. Ono što smo prilikom posjete Centru za socijalni rad saznali jeste da uposlenici prilikom svakodnevnih intervencija koriste vozilo iz 2003. godine. Kada je riječ o Terapijskoj zajednici Kampus, oni su nam istakli potrebu za izgradnjom objekta za smještaj žena. Trenutna prostorija stacionara, ako se uopće stacionarom može i nazvati, zahtjeva hitne korekcije, kao i zapošljavanje stručnog medicinskog kadra za pružanje medicinskih intervencija. Putna komunikacija do Kampusa je u jako lošem stanju i zahtijeva hitnu intervenciju, kako općine, tako i resornog ministarstva. Problem vodosnabdijevanja je izražen. Sistematizacijom je predviđeno 84 radna mjesta, a brojno stanje zaposlenih je 48. Neophodna je hitna adaptacija toaleta, što je u par navrata kroz izvještaj i vidljivo, a u šta smo se također uvjerali prilikom naše posjete Kampusu. Neophodno je, također, zatvaranje sportskog terena, obzirom da je korisnicima potrebna svakodnevna sportska aktivnost u vidu terapije. Kada je riječ o Porodičnom savjetovalištu, drago mi je da postoji mjesto gdje osobe, parovi, porodice vraćaju vjeru u vlastitu snagu. Uloga ovakve ustanove koja dugi niz godina kontinuirano pruža pomoć i podršku našim sugrađanima je od neprocjenjive važnosti. Prilikom posjete Porodičnom savjetovalištu od strane rukovodstva ove ustanove istaknuta je potreba za kupovinom kombi vozila u svrhu pružanja usluga mobilnog tima na terenu za korisnike koji nisu u mogućnosti pristupiti prostorijama Porodičnog savjetovališta. Također smo kolegica Gaković i ja inicirale kupovinu novog vozila i ono na šta smo ponosni jeste da je u Budžetu jasno vidljiva namjera da se ova inicijativa realizira u 2024. godini. Neki moj lični dojam jeste da u ovim ustanovama našeg Kantona postoji želja i volja i ja sam spremna podržati sve ono što im u njihovim naporima može pomoći i učiniti sve ono što je do mene. Sva ljudska prava su podjednako važna i valjana i zbog toga jesu nedjeljiva. Često su, pogotovo onda kada nam ih niko ne osporava, nešto što svi uzimamo zdravo za gotovo. Često, tek onda kada osjetimo na svojoj koži njihovo kršenje, shvatimo njihovu pravu vrijednost i zašto je toliko bitno da ih štitimo. I dok su prava svih nas ista, njihova sprovedba i uslovi života, razvitka i napretka, nažalost, to često nisu. Držim da smo kao društvo, a posebno mi ovdje kao skupštinski zastupnici naših sugrađana i sugrađanki, dužni osigurati poštivanje njihovih prava i konstantno raditi na stvaranju boljih uslova za sve. Zato ovom prilikom molim sve svoje kolegice i kolegi u Skupštini Kantona Sarajevo, ali i Vladu Kantona Sarajevo da u najkraćem roku poduzmemo sve ono što je potrebno da riješimo prije svega evo ove pomenute probleme koji zaista nisu toliko teški za riješiti, a što bi već značilo veliki pomak u radu i poboljšanju situacije za uposlenike i korisnike usluga ovih ustanova. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. I nekako, drago mi je da imam priliku da diskutujem nakon kolegice Memić, koja je zapravo rekla sve ono što bih možda i ja rekla. I evo, ovom prilikom

se neću ponavljati, samo joj se želim zahvaliti na saradnji i na predanosti prilikom obilaska ovih institucija jer zaista prvo, trebamo se nekako uvjeriti u stanje tih institucija, odnosno ustanova, posjetiti ih, saslušati, vidjeti šta su njihove stvarne i realne potrebe i onda svojim angažmanom, inicijativama i komunikacijom sa resornim ministarstvom i Vladom inicirati rješavanje neophodnih i gorućih pitanja. Ja se neću ponavljati. Kolegice, hvala na ovom detaljnom osvrtu naših posjeta i zaista želim naglasiti da moje zadovoljstvo da budem dijelom Komisije za rad i socijalnu politiku Kantona Sarajevo i da unapređujem one najosjetljivije, odnosno uslove najosjetljivijih kategorija u društvu. Ja zaista nekako ću napomenuti da socijalna prava su jedna od temeljnih ljudskih prava i da imaju glavnu ulogu u osiguranju ljudskog dostojanstva za sve osobe i da igraju važnu ulogu u smanjenju siromaštva, suzbijanju diskriminacije, sprječavanju socijalne isključenosti. Zapravo ona trebaju da služe, da štite posebno ranjive i marginalizirane grupe i pojedince koji se nađu u stanju socijalne potrebe zbog bolesti, starosti, nezaposlenosti, materinstva, invaliditeta ili nedovoljne porodične podrške, a naročito onaj ovdje stavljam naglasak na djecu. Zbog toga, kao takva, prepoznatljiva su u velikom broju međunarodnih dokumenata o zaštiti ljudskih prava i zato se, iz perspektive ljudskih prava, kvalitet društva zapravo i mjeri prema odnosu prema ovim najugroženijim i marginaliziranim grupama. Ono što zaista želim pohvaliti jeste jedan predan rad ministrice resorne Ende Pavić Pečenković, koja zaista ima sluha kada je u pitanju rješavanje svih potreba i za sve institucije, bez izuzetka. I ono što je moje najveće zadovoljstvo jeste da sam, a to sam i na diskusiji za Budžet jasno komunicirala, jeste da je vidljivo, ovo nije neka priča koja nema utemeljenja, govorim vrlo argumentovano, ministrica je imala jako velikog sluha kad je u pitanju i zapošljavanje stručnih osoba, i to za sve institucije, znači, nije izdvojila niti jednu, dala je svoj maksimum u ovom periodu, to jeste u Nacrtu budžeta i Prijedlogu budžeta za 2024. godinu, i ne samo u zapošljavanju, već i u investicionom ulaganju, onoliko koliko se moglo datom momentu odgovoriti. Zato ministrice, hvala vam i želim to da podijelim i sa našim građanima, i sa javnošću. I molim vas da nastaviti isto ovako i zaista, vi ste jedan pravi ambasador ovih ljudi i ja se nadam da ćemo imati korektnu saradnju i u budućem periodu. Ono što opet želim da podcrtam jeste da su ove institucije, ustanove i svi ovi divni ljudi koji rade u segmentu socijale na raspolaganju svojim korisnicima i našim građanima 24 sat u toku čitave jedne kalendarske godine. Nema tog novca i nema te visine i nema te osnove i nema tog koeficijenta koji bi bio dovoljan za platu ovih ljudi i zaista vam hvala jer jedna plata, ma koliko ona bila, ne može prenijeti sve ono što mi vidimo na terenu kada dođem u posjetu vama. Ja sam i na raspravu za Budžet isto tako kazala da onda kada sam obilazila ove socijalne institucije, u tim institucijama sam nekako željela da vidim svoga oca i i svoju majku, da li sam ja spremna smjestiti svoje roditelje u takve uslove. Shodno tome, napori direktora da poboljšaju uslove rada su veliki i ono što je naše zadovoljstvo jeste i intencija resorne ministrice je da sve te potrebe u datom momentu, koliko može da im odgovori, da ih uvrsti. U razgovoru sa direktorom Gerontološkog centra pitala sam ga da li su imali inspeksijske naloge. On je kazao da u protekle 2 godine su imali, čini mi se, oko 30 inspeksijskih naloga, ako griješim, ispravite me, i da niste imali ozbiljna upozorenja niti kazne. Ja zaista, evo, nekako i želim prijeći na određene konkretne stvari, pa ću kazati, možda ću se u nekim stvarima i ponoviti, ali evo, nemojte mi zamjeriti, da smo kolegice Memić i ja uputile prema Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Vladi, također Kantona Sarajevo, jer to je neka sinhronija i sinhronizacija odnosa bez koje je nemoguće zapravo imati ovakve efekte. Uputili smo zastupničku inicijativu za umanjenje cijene zakupa za ustanovu Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba. U razgovoru sa resornom ministricom ja sam dobila jednu zaista divnu informaciju da je u fazi realizacije i da će ta cijena biti umanjena i to će biti znatno, ne malo, nego znatno umanjena i bit će intenciju u narednim godinama da se ta cijena još više smanji. Tako da direktora, evo, konačno, imat ćete neke olakšane uslove i ono što ja znam jeste da ćete vi ta sredstva usmjeriti ka poboljšanju samog

Doma i uslova vaših boravka vaših korisnika i zaista, iz tih razloga željela sam vam biti maksimalna podrška. Ono što nekako i kolegica Memić je naglasila evo, želim i ja naglasiti, u posjetu ovom istom Domu obišli smo sve prostorije, obišli smo sve korisnike i naše posjete nisu bile kratke, one su bile po par sati, pa smo i u večeraju vidjeli da nedostaju neophodne mehanizacije za rad, to su osnovne mašine za pranje rublja, tako da ovi ljudi su zaista skromni i traže nešto što je najbitnije, najurgentnije i ne možemo da budemo neosjetljivi na takve stvari. I zaista, evo, i u komunikaciji sa resornom ministricom opet ću istaći jednu veliku zahvalnosti i zadovoljstvo spremnosti da se i ova problematika u cilju što boljih uslova korisnika Doma Nahorevo riješi. Direktor Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovanište je u nekoj komunikaciji istakao je potrebu, a sa svrhom uspostavljanja što bolje usluge njihovih mobilnih timova na terenu za one korisnike koji nemaju mogućnost doći do prostorija Porodičnog savjetovaništa, kupovina kombi vozila i vidljiva u Budžetu je namjera da se i ova inicijative i problematika Porodičnog savjetovaništa i ne samo Porodičnog savjetovaništa, jer Porodično savjetovanište nije svrha sama sebi, već zadovoljstvo korisnika koji trebaju ovu uslugu riješi. Tako da evo ministrici i zaista ovdje ne mogu ni izdvojiti Vladu, jer tu je neodvojiv segment, hvala vam, hvala vam u ime svih građana koji će od ove namjere imati itekako koristi. I ono što na kraju želim istaći, jedan duži period ponavljala sam inicijativu za potrebe Terapijske zajednice da se planira izgradnja jednog certificiranog montažnog objekta za potrebe smještaja osoba ženskog spola koji, nažalost, konzumiraju psihoaktivne supstance, gdje je također resorna ministrica izrazila spremnost da se pristupi ka rješavanju ove problematike. I ono što nisam dobila odgovor, a vjerojatno ne namjerno, nego slučajno obzirom na veliki broj upućenih pitanja prema direktoru Terapijske zajednice Kampus, jeste stanje vašeg stacionara. Nisam pitala slučajno zato što sam bila u posjeti zajedno sa kolegicom vama i zato što sam vidjela i zato što znam da vam je neophodno da se taj stacionar zaista u neke adekvatne okvire uspostavi uz adekvatnu medicinsku pratnju. Tako da, evo, ja ću odgovoriti na svoje postavljeno pitanje, a vama želim da budete onako kako do sada radite. Obzirom da, čini mi se, po sistematizaciji vi imate možda riješeno 50 % zaposlenih, čini mi se da imate 48, a da sistematizacijom predviđate 84, koliko sam ja, koliko sam ja upratila te podatke. Sve u svemu, ja ću nastaviti da budem podrška i korisnicima, prvenstveno građanima, svim onim osjetljivim kategorijama. I dokle god predstavljam Komisiju za rad i socijalna pitanja, i ovom prilikom želim da se izvinem vd direktorici Službe za zapošljavanje, jer zaista nismo stigli onaj da vas posjetimo, i to ćemo uraditi vrlo brzo, tako da i tu se nadam da će doći do određenih pomaka, da više nećemo prenositi ogromna sredstva, da ćemo nekako biti prava, u pravoj službi građana i poslodavaca koji imaju potrebe za određenim programima. Tako da znate da ćete moju podršku uvijek imati samo s ciljem unapređenja onih najosjetljivijih i marginaliziranih kategorija. I nekako, čini mi se da je to namjera čitave skupštinske većine i svih zastupnika, bar sam danas stekla takav dojam. Toliko od mene. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem kolegice Gaković. Zastupnika Lemezan je sljedeći, imate riječ, izvolite.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala kolega Handžiću. Pa evo mi danas imamo izvještaje za '22 iz resora socijale i rada, mada smo, evo, mi svi nekako kroz diskusije se maksimalno bazirali na socijalu, a malo manje na Službu za zapošljavanje koja je složit ćete se sa mnom jako, jako bitna u ovom resoru. Ja ću krenuti malo o Službi. Kao što smo čuli, jel u uvodnim napomenama, ima, ima puno nekih nedostataka koje je v.d. direktorica iznijela. Ova Služba je 2022 i dobro radila kako je to bilo poslije, '23 ali o tome neki drugi put. I evo stvarno, ja se nadam da ćemo malo agresivnije krenuti sa tim mjerama politike zapošljavanja u narednom periodu. Što se tiče socijale, pa evo

ne bih izdvajao poprilično neke pojedinačne ustanove. Meni je žao evo što u toku 2022 godine, jer je to izvještaj za taj period, očito je da smo od socijale, nekako baš napravili socijalu. To je sigurno produkt i rezultat određenog nemare i nerada, jer svi oni koji su bili odgovorni za ovaj resor i stvarno moramo pohvaliti resornu ministricu Endu koja je, evo, vidimo sa ovim odlukama koje su stupile na snagu, je li ove godine, želi to da popravlja i popravlja. Mi smo imali situaciju da direktori imaju najmanje plate u Kantonu iz sektora socijale, sada su te plate povećane, što je, naravno, pohvalno, jer ne možete vi dobrog menadžera koji radi sa najosjetljivijim kategorijama društva naći za neku platu, ne znam koja je skoro kao prosječna u Kantonu Sarajeva sa srednjom stručnom spremom. Plate radnicima, pored koeficijenta koji je porastao, odnosno osnovice, su povećani za 10 %. Samim time, evo, vidimo da daju se važnosti na nova zapošljavanja stručnog kadra, da se ulaže u infrastrukturu generalno objekata i usluga u socijalnim ustanovama. I i mislimo, evo, da mi kao Skupština, a svakako kao resorna ministrica Enda, što još jednom pohvaljujem, daje jasno opredjeljenje kako mi to posmatramo ovaj sektor i kako smo stvarno osjećajni prema onim ima najslabijima među nama. Malo mi je čudno, čuo sam da jedna ustanova nema jel veš mašine kako sam skontao. Mislim, uz dužno poštovanje prema svima, mislim da možda, meni je žao što takve teme dolaze do Skupštine. Moj neki generalni stav je ko god radi sa novcem, ima neki budžet, mislim da je to bar lahko obezbijediti s obzirom na iznos koji to košta, ali evo, nije problem ako trebamo nekako da to pomognemo, možemo pomoći. Mada sam ja više da mi kao organ pričamo o nekim krajnjim rješenjima, nekim bitnim stvarima, s obzirom da je, nažalost, opet puno, puno procenata stanovništva spada u ove kategorije. Čuli smo da određene ustanove imaju problema sa cestovnom infrastrukturom, sa objektima, sa ostalim stvarima. Mislim da u narednom periodu, a siguran sam jel da je to u planu, da ćemo se malo više povezati sa lokalnim zajednicama, s obzirom da svaka lokalna zajednica, odnosno općina ima svoj sektor koji isto tako surađuje sa svim ovim ustanovama, mislim da oni trebaju također učestvovati ovim projektima. Kao i malo evo u ministarstvu možda komunalne privrede infrastrukture vezano za ove neke stvari, ako imam negdje problema sa, ne znam, sa vodovodom, kanalizacijom i tim nekim osnovnim stvarima. Sve u svemu, mislim da će ovi izvještaji u '23 i '24. biti puno, puno bolji. I još jednom stvarno svaka čast ministrici na zalaganju i na osjetnoj napravljenj razlici uslovi prema socijalnim radnicima u KS. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Sljedeća se za diskusiju javila dopredsjedavajuća Pekić, izvolite.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem. Prije svega na početku svoje diskusije, želim zaista da pohvalim rad zastupnica Gaković i Memić koji su u okviru rada Komisije za oblast socijalne zaštite i politike obavile posjete prema institucijama. I to je zaista dobar primjer kako trebaju i ostala radna tijela i komisije koja su formirana pri Skupštini Kantona Sarajevo da rade, da djeluju, da na neki način budemo ovaj podrška i resornim ministrima kako bismo što efikasnije rješavali probleme sa kojima se ljudi koji rade u oblast socijalne zaštite, sa kojima se oni suočavaju i kako bi ih što prije riješili. Evo, kolega Lemezan je spominjao i Službu za zapošljavanje Kantona Sarajevo, ja ću se, ukratko, u svojoj diskusiji upravo osvrnuti na samu Službu, s obzirom da se od početka mandata nekako jako puno bavim mjerama zapošljavanja i generalno onim što radi služba. Podržavam diskusiju v.d. direktorice vezano za da se mora dodatna pažnja posvetiti programima posredovanja u zapošljavanju, gdje uključujemo i razne vrste edukacija, prekvalifikacija, to je jako važno i mislim da trebamo dodatno pojačati aktivnosti u toj oblasti zajedno jel sa resornim ministarstvom. Posebno što danas imamo određena zanimanja koja su nova i stalno imamo, kako idu trendovi, imamo neka nova zanimanja koja nemamo takvu vrstu

ovaj profila na biroima i zašto ne bismo radili kontinuirane stalne edukacije i prekvalifikacije kako bi odgovorili na zahtjeve tržišta. S druge strane, dodatno, ja i dalje mislim da fokus, možemo to, jedno ne isključuje drugo, da fokus i dalje treba biti na aktivnim politikama zapošljavanja, dakle posredovanje ne isključuje aktivne politike zapošljavanja, i da, kao što sam i ranije najavljivala i pokretala inicijative i diskutovala, one aktivne politike zapošljavanja moraju biti takve da doprinose dugoročnoj zaposlenosti, a ne kratkoročnoj nezaposlenosti, kao što je trenutno slučaj. Imaju, u izvještaju su zaista vrlo detaljno prikazani po programima, koliko je ljudi zaposleno, koliko se ljudi vratilo na biro i ima programa koji su vrlo uspješni, što se vidi, a ima i programa koji su manje uspješni i neka moja očekivanja su ovaj da se uradi jedna detaljna analiza. To sam već inicirala u prethodnom periodu. I evo, drago mi je, vidjela sam moram to zaista da ovdje spomenem, drago mi je da sam vidjela da je jučer upravo ministrica potpisala jedan sporazum za realizaciju jedne takve eksterne analize koju ćemo besplatno dobiti kako bismo vidjeli koji su to nove mjere i novi modaliteti koji možemo predložiti Službi za zapošljavanje kako bismo ovaj broj od nekih, čini mi se, 55 000 nezaposlenih lica, smanjili. U izvještaju su, kada su u pitanju finansijski aspekt izvještaja Službe za zapošljavanje, razdvojene su poticajne mjere za tekuću godinu i poticajne mjere iz prethodnih godina. Ja bih samo zamolila narednu trenutno i naredno rukovodstvo Službe da, kada nam dostavljaju ovu vrstu izvještaja, da jasno razdvoje poticajne mjere iz prethodnih godina. Da tačno znamo koja je tu godina u pitanju, do kad traje ta mjera, pa nam je potreban određeni dio novčanih sredstava. Na primjer, to je vrlo kvalitetno bilo urađeno na nivou Federacije kad je u pitanju Federalni zavod za zapošljavanje. I zašto ne bi, možete tu praksu koja je jako kvalitetna i dobra, možete je primijeniti na nivou Kantona Sarajevo, jer zaista onda mi vidimo kao zastupnici i zastupnice vidimo tačan uvid, imamo tačan uvid koliko je novca realizovano, koliko novca se prenosi po mjerama koje traju od prethodnih godina, a koliko se novca prenosi zato što nešto nije urađeno. I mislim da nam je jako bitno da imamo takav pregled u narednom vremenskom periodu. U međuvremenu sam i dobila podatke vezano za doktore. Imamo zaključno sa 31. 12. 2022.godine imamo 104 doktora na evidencijama Službe, a zaključno sa '23.- 108 doktora, što znači da se taj broj nije promijenio, pa bih ja zamolio ovom prilikom i resornu ovaj ministricu da u suradnji sa ministrom zdravstva da vidimo kakva je ova struktura ljudi koji su evidentirani u smislu njihovih, da li je doktor porodične medicine ili kako to već ide, s obzirom da se, evo, imali smo priliku slušati izvještaje iz oblasti zdravstvenih institucija, pa gdje smo konstatovali da nam fali doktora svih profila, tako da vidimo šta se može po tom pitanju uraditi da se ovi ljudi angažuju. Vrlo je pohvalna mjera koju ste imali, "Vaučer za posao", pokazala se bar prema ovim nekim mojim iskustvima, i komunikaciju koju ja imam sa korisnicima ove mjere pokazala se vrlo efikasnom, gdje nezaposlena osoba preuzme vaučer za posao, nađe poslodavca i onda poslodavac preda taj vaučer za posao i na neki način osoba ima priliku da se zaposli. Međutim, ono što je jedan veliki nedostatak ove mjere jeste da predugo to traje, predugo traje od momenta kada se preda, kada poslodavac preda vaučer za posao, a koliko je god moguće, ja znam da te liste moraju ići na odobrenje, prvo ih usvaja Upravni odbor, znam sve procedure, pa onda idu na odobrenje Vlade što zahtijeva neki vremenski period, ali što je god moguće da skratimo tu proceduru, da budemo što je efikasniji kako bi poslodavci čim su jel oni predali vaučer za posao znači njihova potreba za radnom snagom je što hitnija. I sad ću se malo osvrnuti vezano i za ustanove iz oblasti socijalne zaštite. Zaista mi je drago da ovdje imamo jedan konsenzus kada je u pitanju ova oblast, bez obzira da li neko dolazi iz opozicije ili pozicije. I evo, drago mi da čujem i veliki broj pohvala na kada je u pitanju rad resorne ministrice, i ja zaista želim da kažem da vjerujem da ćemo u mandatu ministrice Pavić Pečenković imati pomake, imati konkretne rezultate kada je u pitanju oblast socijalne zaštite. I evo, otkako je ministrica preuzela dužnost, odnosno preuzela mandat, vidimo da su uvedene neki novi programi, da zaista imamo jednu potpuno empatiju, razumijevanje za ovu oblast i zaista je puno olakšavajuće što ovaj ministrica dolazi upravo iz

resora. Nije malo kada radite 20 godina, čini mi se, u Centru za socijalni rad i zaista ste upoznati sa problematikom. I to vidimo na određenim ovaj, ja ću samo izdvojiti par mjera koje su urađene za mandata resorne ministrice, a to je povećan broj uposlenih. Dakle, i u prethodnom periodu smo govorili dan treba ovaj da jačamo kadrovski, da jačamo ustanove socijalne zaštite i povećan je, znači broj, povećane su plate, povećani su budžeti koji idu prema ustanovama i vjerujemo da ćemo, evo u dogledno vrijeme i u mandatu riješiti i sve ove probleme u kojima su moje kolegice tokom posjeta evidentirale i zaista im hvala na tome. Posebno želim da naglasim što me naročito raduje jeste što je resorno ministarstvo iskazalo svoju viziju da radi na prevenciji i da radi na preventivnim programima, ja ću samo dva izdvojiti. To su preventivni programi predbračnog savjetovanja u okviru Porodičnog savjetovišta i preventivni programi za djecu koja su u riziku od razdvajanja od porodice u okviru dnevnih centara koje imamo pri Domu za djecu bez roditeljskog staranja. Mali porodični domovi, direktorica je u svom uvodnom izlaganju i spomenula zaista sve čestitke na radu. Da imamo mali poročne domove, a to je opet kada se vratimo na onu viziju, jeste naše opredjeljenje da idemo ka deinstitucionalizaciji i transformaciji ustanova iz oblasti socijalne zaštite, tako da, eto, nadam se da ćemo u narednom vremenskom periodu imati još značajnija poboljšanja, da ćemo mijenjati evo ove probleme koji su identifikovale naše kolegice, i da ćemo ovaj zaista moći ovaj puno pozitivnije govoriti kada je u pitanju ovaj evo izvještaj za 23. koji nas očekuje, pa onda i za 24. godinu. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Zastupnica Bešlija ima riječ, izvolite.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, evo, dosta toga je rečeno o ovoj oblasti. Ono što me posebno raduje jel, kao i sagovornice i sagovornike prije mene, je u smislu zadovoljstva što se postiže u ovoj oblasti i evidentno je da se konačno vidi neki napredak, da ova oblast doživljava neki zaokret koji je, naravno, zahvaljujući ministrici, i to smo više puta danas i čuli, i ja bi samo istaknula da, recimo, pored onoga što smo imali priliku čuti od direktora, naravno da postoje određene teškoće u poslovanju i ovo jest izvještaji su bili iz 2022. godine i naravno da su istakli ono, mislim da je dobro u suštini da smo čuli stvari koje nisu dobre kako bi jel mogli to poboljšati. I činjenica da pričamo o izvještajima iz '22.godine, a već smo usvojili izvještaj, odnosno Budžet za 2024. godinu, možemo i u tom kontekstu vidjeti koji je napredak u ovoj oblasti. Pa evo, recimo, i za Gerontološki centar koji je imao dosta problema u prošlosti, uspjelo se to na neki način popraviti, to je već bilo, naravno, vidljivo i '22. godine, ali evo sad već i '24, te sa nekim promjenama koje su se desile i u prošle godine, uključujući evo i ministricu. Znači, povećan im je i budžet, evo i u ovoj godini za više od ovaj 1.330.000 i ne znam nešto tačno, ovaj koliko iznosi. Nakon 2014. godine mi imamo po prvi put situaciju da su povećane cijene usluga koje se nude u tom Gerontološkom centru jer je zaista bilo da ne kažem, uzrujete se. Evo, išli smo i u te posjete i kada vidite da naši najstariji sugrađani su bili u nekim uslovima koji zaista nisu bili zadovoljavajući, a sada je to drugačija slika. Drugačija je situacija, stalno se nešto poboljšava, pa evo u skladu s tim znači i cijene su podignute, što je sasvim normalno i samo je tržište pokazalo da postoji određeno interesovanje. I opet nisu visoke, nego su primjerene u uslovima u kojima živimo. Ono što je još, evo kada je u pitanju Gerontološki centar, važno spomenuti da je pokrenuti proces da se jel kao ustanova koja, nažalost, nije bila u proteklom periodu na trezoru, odnosno nije trezorski poslovala i tu se pokrenuli neki aktivnosti i to se očekuje da od 1. 1. naredne godine, znači 2025. i to bude završeno, dok se usuglase u toku ove godine određeni računovodstvene prakse, na koji način to se radi u svim ostalim institucijama, znači po pitanju tih tehničkih stvari i naravno da će tu biti opet olakšano još više poslovanje,

jer ćemo doći u situaciju, odnosno, ustanova će imati takve uslove da se finansira sa više od 50 % sredstava iz Budžeta u odnosu što je sad trenutno obratna situacija, znači da se sama ustanova više mora na neki način potruditi po tom osnovu. I naravno, to je sve zahvaljujući, odnosno velikoj podršci ministarstva i ministrice. Kada je u pitanju Porodično savjetovanište, željela bih isto da istaknem važnost ove institucije i drago mi je da je i proširila svoje djelovanje i da se vidi i tu određeni pomak, pa evo, mogli smo je vidjeti u Izvještaju već '22. koliko je navedeno i nekih medijskih istupa koji su se desile u javnosti po pitanju različitih tema. I to je nešto što je po meni ono baš jako važno jer se nalazimo u nekoj situaciji, odnosno sve više smo svjedoci raznih problema u društvu i mislim da postajemo svjesni, iako ne zahvaljujući upravo, evo i Porodičnom savjetovaništu, odnosno temama koje moramo u javnosti stalno pričati, razbijati tu ovaj stigm, pričati otvoreno o raznim problemima sa kojima se susrećemo i kao djeca, kao mladi roditelji tokom čitavog svog, znači životnog vijeka, jer se može da je to sasvim normalno, da je to mentalna higijena, također znači predstavlja, a to je ovaj osnov i to je zdravlje koje moramo njegovati i mislim da je to jako važno i zato uvijek, odnosno, evo, i danas sam pitala šta je sa mentalnim zdravljem, šta je sa ljudima koji rade po tom osnovu. Znači, moramo imati prvo razmjenu, dosta svijest o tome i zato pozdravljam te aktivnosti, zato sam ih posebno naglasila, pored onoga jer pored normalnih aktivnosti koji oni tu rade. I mislim da i mediji trebaju dosta, već ima tu dosta napretka, ali mislim da trebamo, ako ništa, zadržati malo i povećati taj tempo i dalje. Što se tiče Službe za zapošljavanje, tu ću isto kratko reći, ovaj već više puta smo govorilo o tome kako određeni programi trebaju doživjeti neku preobrazbu, da prakse koje su se koristile nekad u prošlosti više ne daju rezultate koje želimo ovdje, o kojima želimo da slušamo i kakve želimo da postizemo u Kantonu Sarajevo i eto, drago mi je i nadam se da ćemo ubrzo, imamo već neke najave, ali evo da ćemo imati zaokrete u tom smislu, a posebno bih, evo, htjela istaknuti jedan program koji, evo, možda je bio začuđujući u nekom momentu, ja sam pokrenula zapošljavanje osoba srednje, samozapošljavanje osoba srednje životne dobi i onda smo svojevremeno pričalo o tome da je to jedan od najboljih projekata koji u suštini se pokazao kao isplativim, a možda do prije par godina nije se o tome ni razmišljalo. Znači, struktura stanovništva se mijenja, mijenjaju se radne navike, dosta toga je znači na tržištu rada, što moramo početi pratiti i evo, nadam se da ćemo i tome uskoro svjedočiti. Hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Hvala kolegice Bešlija. Zastupnice Gaković, vi ste za drugu diskusiju prijava? OK. Zastupnica Kapo, prva diskusija. Izvolite.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala vam. Ja želim prije svega da se zahvalim svim ljudima koji rade u ovim ustanovama. To su ljudi zaista velikog srca i što, kaže kolegica Gaković, nema te plate koja može platiti ono što oni rade. Želim se zahvaliti i našoj ministri Endi koja od kako je došla na ovu poziciju radi na unapređenju rada svih ovih ustanova i radi i na vraćanju struke u ove ustanove, jer u nekim prošlim vremenima, nažalost, i ovo polje je bilo predmet loših politika. Ono što bih ja skrenula pažnju jeste neko se, mislim, čak i dotakao u pitanjima djelomično toga, da mi ono što nemamo riješeno kako treba, jeste kada djeca sa poteškoćama završe svoje obrazovanje i kada dođu u fazu da treba da se zaposle, mi tu imamo jedan da kažem problem što nismo nikako na neki način zakonski ili nekim pravilnicima riješili da oni imaju pravo na asistenta tokom svog rada. Imala sam primjer dječaka koji je završio Medicinsku školu i koji je došao da položi stručni ispit i nije mogao da dobije licencu za samostalan rad jer je nemoguće da obavlja takvu vrstu posla samostalno, a Zakon nije predvidio mogućnost da on ima asistenta na poslu. Tako da evo, zamolit ću i ministricu Endu i nadležne ovaj službe vezane za ovu oblast. A sve evo nas zajedno

da razmišljamo u tom polju, da ovo trebamo isto tako čim prije riješiti, da postavimo na neke zdrave temelje, da ti ljudi imaju pravo na zaposlenje, nema ih puno i trebamo im pružiti punu podršku i ruku, pa evo i da bude neki program preko Kantona Sarajevo dugoročniji, a ne neka kratkoročna na godinu ili dvije, nego dugoročni način kako da se ti ljudi zaposle. Ono što želim još naglasiti jeste da problem koji navodi Gernatološki centar a vezano za, po njihovoj procjeni, dva ljekara koji bi trebali da rade u njihovoj ustanovi kako bi korisnicima pružili zdravstvenu njegu i sve ono što im je potrebno. Mislim da ta dva ljekara ne mogu koštati toliko puno, a da Kanton Sarajevo, evo i preko Zavoda zdravstvenog osiguranja ne može odvojiti takva sredstva i smatram da se multidisciplinarnim pristupom između Ministarstva zdravstva i Ministarstva za socijalnu politiku treba ovaj problem riješiti u budućnosti. Koliko sam dobila informaciju, moraju se promijeniti neki statutarni akti ustanove. Možda i da Vlada donese i neku posebnu odluku da se ta dva ljekara zaposle, da se obezbijede sredstva iz Zavoda zdravstvenog osiguranja, jer nam slične načine se rješavao i Dom u Pazariću, tako da ne vidim nikakav razlog da se pravni tim ne pozabavi ovim da se u budućnosti riješi ovaj problem. Što se tiče Doma zdravlja, koji je nekako opet spominjan u negativnom kontekstu po pitanju korisnika usluga Gerontološkog centra, oni imaju na raspolaganju timove u domovima zdravlja, a Gerontološki centar ima na raspolaganju svoja vozila u slučaju da ih treba transportovati do doma zdravlja. Sve ono što je od Doma zdravlja pa nadalje, dom zdravlja pruža tu uslugu. Jedan, nekada u ranijim godinama je, istina, bio potpisan neki ugovor, u međuvremenu su se promijenili neki pravilnici, zakoni na federalnom nivou, zbog čega Dom zdravlja dalje nije mogao pružiti tu uslugu u samoj ustanovi. Ali sigurno je ovo prostor za unapređenje i treba raditi na ovom rješavanju. Evo, i samo ću napisati inicijativu pa da vidimo kako da se ovaj problem riješi za dalje. Eto, ne bih više nešto posebno diskutovala. Zaista pohvala za sve ljude koji rade tamo i za ministricu koja je konačno, evo, barem na ovaj, na ovaj način, kroz povećanje plate ljudi koji tu rade, dala već na početku svog mandata, zajedno sa Vladom, doprinos za unapređenje i položaja ljudi koji tu rade. Hvala

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem, kolegice Kapo. Zastupnik Bandić sljedeći diskutuje, izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ustanove socijalne zaštite su možda ustanove koje imaju najsloženije poslove u oblasti možda u svim društvenim sferama i poslu, u kompleksnom sistemu kojem one egzistiraju. Nije uopšte jednostavan i obično kada nekoga politički kažnjavate, šaljete ga socijalu jer tamo nije uopšte lako raditi, nema tamo nikakvih benefita ni za direktore, ni za bilo koga drugog. Vidjeli smo iz izvještaja u kakvoj fazi se nalazi socijalna politika u Kantonu Sarajevo. Evo, čuli smo od kolega da postoje neke značajne promjene. Ukoliko te promjene promatram kroz Budžet koji je usvojen, ne vidim da se otvara neko novo pravo u oblasti socijalne zaštite. Dakle, to su sve prava koja su već utvrđena pravnim okvirom koji trenutno egzistira i po kojem postupaju ove institucije, odnosno ustanove. Što se tiče samih ustanova, one imaju određeni različite djelatnosti. Prije svega Služba za zapošljavanje ne bi trebala da bude u ustanovama socijalne zaštite. Dakle to nije socijalna ustanova, ne bi trebala da bude, ona jest javna ustanova, ali u regionu je tako uređeno da one predstavlja jednu posebnu ustanovu. I čuo sam dosta diskusija od kolegica da broj zaposlenih promatraju kroz prizmu javnih politika koje provode službe za zapošljavanje. Ukoliko netko smatra da će smanjiti broj nezaposlenih, to je utopija. Dakle, Službe za zapošljavanje ne koriste, nisu osnovane iz tih razloga. One pripremaju, dakle, nezaposlene osobe za tržište rada, posreduju između nezaposlenih osoba i onih poslodavaca koji traži nezaposlene osobe. Nažalost, službe za zapošljavanje su tako organizirane da jednostavno aktivne politike koje se donose, donose

Vlade, tako da one moraju da budu usklađene sa višim nivoima. Utjecaj kantonalnih Vlada na te politike je, hajde da kažem, skroman. Posmatranje aktivnih politika kroz korištenje u javnom sektoru nije baš pohvalno ni u jednom ni u jednoj drugoj državi osim u Bosni i Hercegovini. Dakle, određene politike koje trebaju da budu na raspolaganju javnim institucijama jesu, prije svega politike koje se odnose na javne radove, tu bi bilo najsvrsishodnije, nažalost, većina javnih institucija, posebno onih koje nazivamo gubitašima, kao što su ne znam Gras, zatim Vodovod i ostala javna komunalna poduzeća, oni na neki način čak i jednim dijelom putem politika, naravno, to ne bih stavljao kao prigovor direktorima, to koriste isključivo politike za rješavanje partikularnih nekih interesa. Nije to, nije to slučaj samo u ovoj Vladi. To je bilo uvijek, ja se sjećam da je to uvijek bilo predmet interesovanja svih politika. Službe za zapošljavanje generalno u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Kantonu Sarajevo, nemaju izgrađen sistem aktivnih tražilaca posla od onih koji se nalaze u evidencijama samo da bi ostvarile neko drugo u pravu. To je jedan veliki problem. Za to se u Bosni i Hercegovini vode različite vrste istraživanja nezaposlenih osoba, tako da ovaj broj nezaposlenih osoba, on je otprilike, uvijek je onaj nekom istom broju. Da bi mi povećali broj zaposlenih, kako državi Federaciji, dakle mi moramo, imamo privredni rast, ekonomski rast, moramo imati jednakopravnost, mogućnost ravnomyerne konkurencije. Trebali nam nova radna mjesta. To preko službi za zapošljavanje ne može platiti, službe za zapošljavanje nisu ni registrovane kao ustanove koje bi se trebale baviti tim problemima. Službe za zapošljavanje, kao što sam rekao, trebaju da pripreme nezaposlene osobe na tržište rada, da posreduju između njih, da vrši određene vrste edukacija. Generalno, kod nas, dakle u Bosni i Hercegovini, sistem obrazovanja nije prilagođen potrebama tržišta rada. To predstavlja veliki problem ovdje. Iz tih razloga mi nemamo ozbiljnu politiku koja bi riješila taj problem i na taj način došli do stvarnog broja smanjenja nezaposlenih osoba. Taj problem je jako dugo u Bosni i Hercegovini prisutan. Jedan od posebnih problema za Službu predstavlja ustvari one osobe koja se nalaze na evidencijama isključivo zbog ostvarivanja zdravstvene zaštite i one na taj način povećavaju broj tih evidentiranih nezaposlenih osoba. Obično se tu radi o ljudima koji radi neki privatne poslove, gdje ustvari oni prave jednu nelojalnu konkurenciju, realnom tržištu, jer oni koriste mogućnost da koriste zdravstvenu zaštitu, a ovamo, dakle posredno obavljaju neku djelatnost koja nije registrovana. Nažalost, u uređenim državama to nije dozvoljeno, ali nažalost, kod nas je to tako i mali broj je onih koji pokušavaju da to riješe na jedan adekvatan način. Naravno, to Služba za zapošljavanje ne može riješiti, trebaju doći politike koje će to da riješe na višim nivoima. Što se tiče drugih ustanova iz oblasti socijalne zaštite, vidim da postoji različito mišljenje i kod naših kolega iz pozicije. To su vrlo kompleksne institucije, ne vidim da je neko bilo šta posebno uradio da proba da riješi neki njihov problem, konkretan problem, a to bi se održalo, dakle, kroz neko novo materijalno pravo i neka nova finansijska sredstva, izdvajanja. Čuli smo npr da u Nahorevu i u Gerontološkom centru imaju jako puno poteškoća i problema sa smještajem. Sa smještajem svojih korisnika iz jednog prostog razloga, zato što se jako slabo ulaže u te institucije, odnosno u ustanove, kad govori, mislim na njihove prostore i prostorne kapacitete. Ja znam da Javna ustanova Nahorevo, čini mi se, plaća i neki ogroman iznos Kliničkom centru. Jako je teško očekivati da oni sada ulažu u tu ustanovu koja nije i u njihovu vlasništvu, sve to ide na štetu korisnika. Također, ja sam obilazio Javnu ustanovu Nahorevo, a iz nekog prethodnog mandata jako dobro sam upoznat sa radom te ustanove, i sa svim drugim ustanovama iz oblasti socijalne zaštite. Zaista ne bih tu ni jedan prigovor stavio direktorima koji trenutno obnašaju tu te pozicije, bez obzira, dakle iz kojih političkih stranaka dolaze, jer smatram da ti ljudi rade korektno svoj posao. Da li može bolje, naravno da može bolje, ali to očekujemo od politika koje su došle i koje su predstavile, kako kroz Budžet, tako i kroz ovaj normativni dio. Dakle, rekao sam za javnu ustanovu Nahorevo, jako je teško ulagati u ustanovu u kojoj vi niste vlasnik i sad direktor ima jednu tešku tu situaciju, šta da uradi. Korisnici trebaju jel bolju uslugu, bolje uslove smještaja. A jako je teško sa Kliničkim centrom sarađivati, sad i

uvijek je bilo jak teško, oni uvijek imaju neke dodatne razloge zbog čega da im se plaća veći zakup ili veća kirija. Ja znam da je u našem mandatu bilo nekih možda godinu, dvije neplaćenih kirija, pa smo to morali mi da platimo, naknadno i onda smo ta dogovorili neku nižu cijenu. Bio je tad, čini mi se, direktor Aganović, direktor Kliničkog centra, čovjek je bio prekorektan i s njim smo odmah napravili neku vrstu sporazuma. Čim smo mi otišli, kada je došla nova uprava, čini mi se u Klinički centar, došli do promjene cijena, i tamo su počeli da plaćaju ne znam, neke enormne iznose, puno više nego u vremenu kada smo mi to zaključili takvu vrstu govora. Također, u Gerontološkom centru, on možda jest vrlo interesantno da određene ustanove imaju, dakle bave se smještajem korisnika, nažalost, cijene smještaja utvrđuje im netko drugi, ili one ovise o tom smještaju, a u konačnici Vlada ili ne znam vladajuće politike se ne opredijeli da im određeni dio sredstava koji je potreban za njihovo egzistiranje ne osiguraju u dovoljnoj mjeri. A onda od njih očekujemo kvalitet usluge, ne možemo očekivati kvalitet usluge ukoliko im ne dajemo dovoljno sredstava kako bi taj kvalitete dosegao nivo koji pripada ovim građanima. Što se tiče ustanove Centar za socijalni rad, to je jedna, možda jedna od najkompleksnijih ustanova, ona se bavi smještajem, i u Gerontološki centar i u Nahorevo, posrednik je svih tih politika koje se, evo, koje se prožimaju kroz Ministarstvo za rad i socijalnu politiku i praktično generira svaku od tih prava i u konačnici vrši jednu vrstu hajde da kažemo monotoringa nad tim pravima. Mislím da je da je tamo potrebno osigurati dovoljno kadrova, stručnih, koji bi bio u stanju da pruži usluge građanima, jer zaista oni rade, možda sa najtežim kategorijama, kao što sam rekao da se politika ne bi trebala da miješa u ustanove kulture i mislim da i u ovom dijelu zaista treba da se više radi, da se više da prostora struci, da radi i da uređuje tu oblast, jer da bi neko radio u oblasti socijalne zaštite isto kao u obrazovanju, on prije svega mora da voli, mora voliti svoj posao, mora da ima dovoljno senzibiliteta prema najtežim kategorijama, kako bi ostvario ustvari shvatio položaj u kojem se u kojem se te osobe nalaze. Stranka za Bosnu i Hercegovinu će, dakle, i svih navedenih razloga podržati izvještaje o radu svih ovih ustanova iz oblasti socijalne zaštite. Stojimo na raspolaganju, naravno, i direktorima, ovaj, ukoliko su im potrebne neke vrste inicijativa putem, bez obzira što se nalazimo u opoziciji, da putem Skupštine pokrenemo određene inicijative, stojimo im na raspolaganju. Imao sam neka pitanja za ministricu, nisam bio tu i ne znam da li mi je odgovorila jer sam imao neku drugu obavezu, po pitanju Porodičnog savjetovišta. Ono što ja znam da Porodično savjetovište, dakle, postupa van pravnog okvira koji im omogućava određenu vrstu djelatnosti. I iz tih razloga postavio sam bio pitanje ministrici. Zamolio bih je zaista da obrati posebnu pažnju na nadzor u radu te ustanove, jer ne bi bilo baš dobro i svrsishodno da se određene vrste poslova koje nisu u pravnom okviru daju bilo kome u nadležnosti i postupanje. Pored toga, dakle, ove ustanove se bave i nekim programskim aktivnostima, što je za pohvalu i vidimo da svi oni su praktički prinuđeni da neku vrstu alternativne podrške traži od nevladinog sektora, neku vrstu saradnje da, ostvaruju se sa takvom vrstom, sa tim sektorom i to je za svaku pohvalu. Dakle, to su neke individualne sposobnosti određenih menadžera i u tom kontekstu trebamo posmatrati sam izvještaj prilikom glasanje i prilikom usvajanja. Volio bih, naravno, da direktori, ukoliko kao neposredni, oni koji neposredno provode ove politike, socijalne, daju sugestije i ministarstvu i skupštinskim zastupnicima kao zakonodavnom organu kako bi definirali određena prava i kako bi bili, evo, da kažem, dostupniji građanima. Nažalost, kod nas administracija uzima jako puno posla i jako puno vremena, posebno kad se radi o ovim osobama koja su u stanju socijalne potrebe i njima je to jako teško, da kažem na neki način ostvariti kod tih prava, jer većina tih osoba nije nivo obrazovanja, nije na nekoj posebnoj razini kako bi mogli evo, da kažem da sve ove administrativne poteškoće oni sami riješe, onda se obično mora neko da angažuje ovaj u ime njihovo, da se to na adekvatan način, da se to na adekvatan način pravo i ostvari. Toliko u prvom javljanju. I dakle, bez obzira ovo što sam rekao za javnu ustanovu Porodično savjetovište za određenu vrstu propusta koje smo utvrdili, mi ćemo u podržati, dakle, Izvještaj o radu i te ustanove. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javila zastupnica Belma Kapo, replika.

Belma Kapo (zastupnica)

Više je pojašnjenje, čisto da građani znaju. Evo, nisam to spomenula ni ja u raspravi, a pošto je kolega Bandić sada spomenuo, vezano za ovu kiriju koja je odvajana za Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba u Nahorevu. Tačno je da je kirije iznosila 600 000 maraka na godišnjem nivou i plaćano je Kliničkom centru. Ministrica Enda je uspjela čim je došao novi menadžment na čelo Kliničkog centra, da se ta kirija smanji na najmanji mogući zakonski osnov i sada je ona za nekih oko 250 000 maraka manja, što je što vjerujem da će olakšati koliko toliko toj ustanovi, a isto tako 8 200 000 konvertibilnih maraka je više sredstava u ovoj godini za ove ustanove planirano Budžetom za 2024. godinu. Govorimo mi sada, naravno, o Izvještaj za 2022. I očekujem da će izvještaj za ovu godinu o kojoj sada govorimo biti daleko bolji, to i dalje nije ni blizu onoga što zaslužuju ove kategorije, ali je iskorak naprijed i zajedno trebamo svi raditi u cilju da bude još bolje i više. Evo, samo sam htjela radi javnosti da oko ove kirije da to kažem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Kapo. Za repliku se javila dopredsjedavajuća Jelena Pekić. Odgovor na repliku ,oprostite. Odgovor na repliku zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala, pa možda i nije neki konkretan odgovor, ono što želim da kažem kolegici Belmi Kapo, dakle, da ne postoji nikakav zakonski okvir ili standard koji bi utvrdio tu vrstu kirije, dakle, to je jedan međustranački ili neku neka vrsta internog dogovora gdje će neko, dakle, zaista prihvatiti dakle, okolnost da se radi o budžetskim korisnicima i na Federaciji i na Kantonu, da ta kirija ne bude na nekom posebnom, visokom nivou, nema razloga da neko prikazuje poslovanje kao pozitivno samo zato što od Kantona Sarajevo uzima ogroman iznos sredstava, tako da to nije nikakva zakonska bila, evo da kažem neki standard, to je bila, dakle, čisto dobra volja sadašnjeg direktora Nahoreva i ministrice i direktora Kliničkog centra.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika dopredsjedavajuća Jelena Pekić, izvolite, imate riječ.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Ja se također javljam više da bih pojasnila detalje vezano za diskusiju uvaženog zastupnika Bandića. Ja znam da je ovaj dio vama poznat, ali čisto zbog javnosti vezano za registrovanu nezaposlenost na nivou Kantona Sarajevo, mislim da smo svi ovdje u sali svjesni da je značajan broj tih ljudi i upravo vezan zbog zdravstvenog osiguranja. Ali to je nešto što ćemo morati završavati na federalnom nivou, dakle nešto što nije, ne zavisi od Kantona Sarajevo i evo, čisto radi informacije, ja sam uputila jednu takvu inicijativu prema, kao delegatkinja u Domu naroda, da se razdvoji, odnosno da se zdravstveno izuzme iz Službe za zapošljavanje. I eto, dobila sam pozitivan odgovor, tako da se nadam da ćemo u narednom vremenskom periodu imati i priliku da govorimo da u okviru Službe imamo samo ljude koji su tu, ne zbog zdravstvenog osiguranja, nego zato što nisu zaposleni, a dodatno oni koji aktivno traže zaposlenje u odnosu na pasivne tražioce posla.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Elza Gaković se javila za odgovor na repliku. Nisam vas čuo, oprostite. Poslovnička intervencija, zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Da ne bude nejasno, imam neku obavezu na Federalnoj televiziji, vidim da predsjedavajući ne koristi priliku da kaže da smo obećali glasati, pa da ne glasamo. Klub Stranke za Bosnu i Hercegovinu će glasati, ja neću biti tu. Ukoliko uspijem da se vratim, doći ću da glasam za ove ustanove. Mi prihvatamo izvještaje. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala na pojašnjenju. Zastupnica Elza Gaković. Izvolite, imate riječ.

Zastupnik Jasmin Šaljić, prva diskusija, pa onda redosljedom kako ste se prijavili za drugu diskusiju.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Evo, ja bih iskoristio priliku da se zahvalim predstavnicima institucija koji su nam ponudili odgovore onako kako su znali i koliko su mogli u ovom momentu. Ja inače na svim ovakvim tačkama pokušavam da oslobodim ove ljude da kažu otvoreno stanje u svojim institucijama. Danas sam zadovoljan zato što je više govornika realno iznosilo otprilike kakva je situacija. Predstavnici institucija, ustanova socijalnih i svakih drugih moraju da vode računa između realnih potreba svojih i realnih mogućnosti Vlade i Skupštine. Znači, istina je negdje na pola puta. Vaše institucije i ustanove nisu predviđene da imaju obrt, da imaju zaradu. Zamišljene su da ima dovoljno, knap i malo više. Znači da vam omogućimo nesmetani rad, plate na vrijeme, vaše potrebe trebovanja i to je to. Zahvalio bih se na odgovorima, jednostavnim odgovorima, znači, kao što recimo danas Mahir Delić, odgovorima koji treba da razumiju građani. Znate i bio je jedan odgovor koji je malo mi zasmetao, a neću imati imenovati direktora gdje on kaže na moje pitanje ovaj kojim putem i po kojim kriterijima primete korisnike, kaže imate na strani 12. Imam ja na stranici 12. Imamo mi zastupnici, ali nema 500.000 ljudi, ja pokušavam ustvariti to samo da vi to iznesete da vide ljudi, jer znate li koliko u ovom momentu ljudi na bilo na određen način povezano sa vašim socijalnim ustanovama. I oni gledaju koja su to njihova prava, da vide imaju li neka dodatna prava ili ovo vezano za nasilje vršnjačko, za nasilje u porodici. Da ohrabrimo ljude, oni gledaju to. Pa recimo, dopalo mi se kako je vd direktor Kampusa rekao, kojim putem možete doći, tim i tim, preko socijalnog rada, možete i sami. Pa to je rečenica ta koju hoćemo da čujemo. Znači taj danas ko gleda, ako je razmišljao na neko liječenje, znači čovjek mu je rekao, ti dođi sam, pa ćemo vidjetii, pa ću te ja vratiti na put gdje trebaš, po uputnicu ili šta već. To je poenta. Znači da dopremo do ljudi. Ova, vi ste sama riječ socijala, znači ne možemo mi vama tražiti preko. Naše je kao osnivača da omogućimo rad pa barem pristojnim uslovima i pristojnim primanjima i pristojnim uslovima za korisnike. A vaše je da iznesete da se proba preko budžeta preko, uglavnom da vam se izađe u susret. I ja vas evo po ko zna koji put govorim, budite otvoreni jer ako ne kažete o problemu, to sam govorio jučer i kad je bila kultura i prekjučer, ne možemo znati, ne možemo vam ni pomoć. Neće niko nikome glavu. Mi svi znamo da takve su te ustanove, da jednostavno tako se i zovu i vama nije lako raditi. Ja sam pitao čak gospodina iz Kampusa imaju li adekvatno obezbjeđenje kad je naveo ko sve, kome sve pružaju usluge. Ja kad sam čuo, pitao sam, prvo sam ga pitao imate li vi? Kaže nemamo. Hvala, dovoljno je. Podržat ćemo izvještaje, mada, imao sam zamjerku na Porodično savjetovalište, ali moj šef kluba je rekao da ćemo podržati i podržat ćemo i to. Jednostavno nije bio spreman danas ovaj momak Herenda, uposlenik. Znači

isti slučaj na pitanje moje i Bešlijiño, imate na stranici 12. Znači to se tako ne radi. Niste vi nama ni trebali onda imamo na strani 12 i šta? To je zbog građana. Potrudite se ono što znaš, a imate vremena, pa možete neki telefon, pa niko ne kaže, a vi morate statistički precizno nama reći, ali da nas uputite na način na koji ta služba radi, kako korisnik na najlakši mogući način da dođe do vas, i to je to. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Elza Gaković je bila prije. Zastupnica Mersiha Mehmedagić. Hvala. Valjda ću do kraja potrefiti. Hvala.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam sve prisutni, kao i građane Kantona Sarajeva koji prate današnje zasjedanje. Pa evo i kroz jučerašnje zasjedanje gdje su građani mogli vidjeti obimne rasprave i cjelodnevne rasprave vezano za komunalnu djelatnost i kako je teško sistemski rješavati nešto što je dugo godina ruinirano, a nije stajalo, svaka naredna godina je donijela nove izazove. Isto vam je to otprilike i u ustanovama iz oblasti socijalne zaštite. I odlično se vidi kada određena vlast ima i kontinuitet i opredijeljenost da neki resor i neke probleme strateški kapacitira, rješava njihove probleme i daje im adekvatnu podršku da mogu da rade ono što je njihova osnovna djelatnost i to se, dakako, i vidi i u ustanovama socijalne zaštite. Ako krenemo od prethodnog mandata i vlasti šestorke gdje su značajno unaprijeđene onaj iznos naknada znači podignut je standard korisnicima socijalnih naknada, dodatno se ojačala porodica. To je od ministricke Prvulović, preko aktualne ministricke, znači, vidi se jasno, taj kontinuitet i ta opredijeljenost, isto kao što se vidi jedan savršen sistem kada gledate svaku ponaosob od ovih institucija, koliko su stvari jedna na drugu naslonjene i koliko jedna od druge zavisi i koliko opredijeljena vlast može pomoći da taj sistem funkcioniše još bolje. Evo npr krenut ću od Službe za zapošljavanje koja se nekako savršeno uklapa na ovu prethodnu priču o podizanju standarda i podizanju naknada i za porodilje, i za dječje doplatke i ono ukidanje ograničenja ukoliko imate motorno vozilo, pa niste mogli imati dječji dodatak. Znači, sve to u određenoj mjeri pomaže ljudima koji su ili na nekom egzistencijalnom pragu ili ispod njega da imaju određeni egzistencijski minimum, pomaže da se prevaziđu određeni ekonomske situacije kao što smo ih imali u prethodnim periodima, imamo ih i sada, mislim prije svega na inflaciju, na teret koji porodice i privreda onaj nosi. I onda imate Službu za zapošljavanje koja bi trebala na neki način da izvlači ljude iz tog praga siromaštva i iz tog stanja u kojem su oni korisnici socijalnih potreba, adekvatnim programima zapošljavanja. I, kao što su rekli i kolega Bandić i kolegica Pekić i Služba zapošljavanja, ima tu određene svoje limite i ne može se sve tu fakturirati ni Službi za zapošljavanje. Znači, ima i federalni nivo koji određene politike određenom dinamikom usvaja, isto tako i ovdje, znači zavisno od dinamike kad se usvoji budžet. Sve to, naravno, njima može pomoći ili odmoći da budu brži, proaktivniji, međutim isto tako i oni sami moraju da budu proaktivniji i kada su analize u pitanju i kada je suradnja i sa obrazovnim sektorom i sa vlašću u pitanju, da pravovremeno daju adekvatne informacije kako bi se kreirali što bolji, što bolji programi zapošljavanja. I kad već se prebacam, sad da se prebacimo ustvari na konkretno na ustanove socijalne zaštite i da to povežem sa onim što sam rekla kako funkcioniše jedan sistem. Kada se nešto loše desi, svima su nam puna usta preventive. Zašto nije, je li bilo dovoljno preventivnog rada, da li se moglo spriječiti, ko je trebao spriječiti, upiru se prsti kriv ovaj, kriv onaj. Ali kada se analiziraju izvještaji, onda se gleda svaka marka, ko je gdje otišao, po neku, ne znam dodatnu edukaciju, kako su radile te institucije, koliko su napora uložile, a evo, svjedočimo sa svakim izvještajem da sve ove institucije ulažu nadljudske napore da i izvan svojih granica mogućnosti pružaju usluge. Pa ću krenuti od preventive. Imamo Porodično savjetovalište koje nekako prva adresa. Mi prilično i

kao nacija zanemarujemo naše mentalno zdravlje i nekako je stigmatizirajuće reći da se ide psihologu, psihijatru, da se traži stručna pomoć, pogotovo u situaciji kada smo mi jedno društvo koje je izašlo iz rata, koje je pod nekakvom stalnom prijetnjom i tenzijom. Mi prilično stigmatiziramo usluge stručnih ljudi. Porodično savjetovalište je upravo ta neka prva adresa koja bi trebala da razbije tu stigmju, da pomogne ovom postkonfliktnom, posratnom društvu, da se suoči sa svojim traumama, jer i oni koji su izašli iz rata kao branioci, demobilisani borci i mi koji smo, evo moja generacija, koji smo kao djeca školarci izašli iz rata, svi mi na određeni način nosimo traume koje se dalje, što kroz školovanje, što kroz porodice, što kroz radni odnos vjerojatno manifestuju kroz, ne znam, neki manji manevarski prostor, manju otpornost na sve izazove sa kojima se sad susrećemo. I Porodično savjetovalište je tu prva adresa koja, ukoliko dobro ne detektuje sve te naše slabosti i ne bude je bila proaktivna i nudila adekvatne programe. Mi ćemo onda u svakoj od ovih drugih ustanova imati više korisnika i imati više problema i imati punije Crne hronike. Znači preventiva je ta na kojoj ne trebamo štediti. Nažalost, mi ni obrazovni sistem nemamo takav koji će u potpunosti dati i biti proaktivan i ići u korak sa svim metodama, tehnikama, pristupima, pogotovo kada je psihoterapije u pitanju. I onda tu imate neke specifične edukacije izvan BiH, pa se, ne znam, ide u posjete institucijama koje imaju drugačija iskustva, drugačije pristupe i to je zaista poželjno, sve naše institucije bi trebale to da primjenjuju, to nije i ne treba biti nikad posmatramo kao trošak, to se treba ohrabrivati zato što mi, nažalost, nemamo dovoljno kapaciteta unutar naših obrazovnih institucija da idemo u korak sa vremenom i sa tim novim pristupima.

I šta onda imamo ukoliko je Porodično savjetovalište proaktivno? Imamo ih prisutne u školama pa da jačaju našu djecu, da jačaju naš obrazovni kadar, kako da se nose i sa generacijom Z, sa njihovim izazovima i potrebama, kako da i oni sami prevladaju, ne znam svoje strahove, da ne kažem sad koliko je potrebno i ovo savjetovalište i svim ostalim institucijama mimo one supervizije koju bi trebali da imaju u svojim institucijama, koliko je njima potrebno da bi se mogli nositi sa svojim svakodnevnim izazovima. Znači, preventiva je nama nešto što, u što zaista moramo ulagati i tu se ne smije štediti i gledati, gledati na bilo kakvu edukaciju kao na trošak. Različiti su problemi institucija i to ste mogli vidjeti i kolegice koje su obilazile, što je zaista pohvalno, vidjeli ste da su različiti problemi institucija zavisno od načina na koji oni pružaju uslugu, pa imate ove koji pružaju uslugu praktički 24 sata, gdje imate smještene korisnike, gdje zaista treba biti i doktor i psiholog, i psihoterapeut i sve moguće što je potrebno 24 sata. I ove institucije ne samo da su socijalne, one su na neki način i zdravstvene i ove probleme koje oni imaju da bi osigurali svojim korisnicima jedan prije svega adekvatan prostor za jedan human tretman. Mi moramo zaista tu iznaći i ova Vlada će biti onaj i u ovom i u narednom, i bilo koja koja dođe poslije nje u velikom izazovu jer će morati osigurati adekvatan prostor, adekvatan kadar i, nažalost, ove usluge broj korisnika ovih usluga raste. Znači, nećemo se smjeti dovesti u situaciju da financije, da ta izdvajanje prema njima jenjavaju, naprotiv, čini mi se da ćemo ih morati i povećavati i na to moramo da budemo spremni, ali isto tako moramo da budemo i spremni i da uvijek i saslušamo i budemo proaktivni i da ih više pitamo šta vam treba i na koji način treba da vam pomognemo, nego li da tražimo dlaku u jajetu, pogotovo je teško naći dlaku u jajetu ljudima koji su na trezorskom poslovanju, osim jedne institucije. Ovdje znači sve što se dešava, ne može, znači proći ispod radara Ministarstvo financija, resornom ministarstvu. Znači ovdje su, evo, ako ćemo i na taj način pričati, malverzacije zaista minimalne. Ali ono što želim na kraju istaći, znači ovo što sve institucije rade i što radi posebno Centar za socijalni rad kao nekako, ja ga gledam kao mozak operacije je problem, čini mi se, koji je malo iz systemske prirode i čini mi se da ćemo morati malo razmišljati na taj način kako da i Centar za socijalni rad rasteretimo ovog administrativnog dijela skretničara u sve ove institucije. Ne znam koliko su, a kad se gleda po izvještaju, prilično su opterećeni ovim uslugama. Znači, morat ćemo kapacitirati ovaj njihov stručni dio koji se zaista susreće sa najgorim mogućim slučajevima. I ja vjerujem i nakon nekih iskustava koje sam i sama slušala

da je teško raditi tim ljudima i ne čudi me što se i nakon određenog slučaja neko ne vrati, ode na bolovanje i zadugo se ne vrati. Zaista moramo misliti i na psihološko zdravlje i na svu stručnu podršku i tim ljudima i mislim da će, evo i ovdje ministrica, uz svu njenu dobru volju i stručnost koja je definitivno na njenoj strani morati u nekom narednom periodu iznaći više sredstava da se ova institucija u ovom stručnom dijelu još više kapacitira jer, evo, mi svaki dan vidimo samoubistva, maloljetni, onaj prijestupe, grozne situacije u porodicama. Čini mi se da nismo toliko ni svjesni šta se sve dešava oko nas i drago mi je s jedne strane i što je Ministarstvo nastavilo to pozitivno opredjeljenje da ovaj sistem bolje funkcioniše od preventive do ovih koji na kraju su u nekako najgoroj poziciji da moraju zbrinjavati i brinuti se o na adekvatan način, uz sve izazove o svojim korisnicima. I na kraju ću vam se svima, naravno, i zahvaliti na svemu što radite, na nadljudskim naporima koje ulažete i, naravno, s ove govornice pozvati one koji bi vam možda najbolje mogli pomoći, a to su, naravno, naravno, i pravosudne institucije, da kada vi detektujete problem u sistemu i uradite sve što je do vas da ga pošaljete prema onima koji trebaju da na adekvatan način reaguju prema onima koji krše zakon, koji vrše nasilje u porodici, da vam se takvi ne vraćaju, da se adekvatno, u skladu sa zakonom i sankcionišu kako bi ovaj sistem nekako poslao jednu zdraviju poruku da se nasilje ne isplati i da je zaista prevelik trošak kad samo jedna karika u lancu ne funkcioniše i onda vi morate da radite dupli posao iznova i iznova, a vi u Centru za socijalni rad najbolje to znate šta znači kad vam neko ne sankcioniše jednog nasilnika, pa imate problem kojim se bavite dugi niz godina. I na kraju najčešće i na našu žalost, to se riješi, završi tragičnim ishodom. Još jednom puna podrška vašem radu i, naravno, sve najbolje i u budućem radu, do nekog novog izvještajnog perioda. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Mehmedagić. Prva diskusija zastupnik Davor Čičić. Izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo, pozdravljam ovim putem sve prisutne i građane pred malim ekranima. Želio sam posebno da istaknem ovo su ustanove koje su dugi niz godina, da tako kažem, po nekim, po nekim našim procjenama, bile možda najviše u neku ruku, najmanje se pažnja obraćalo na ove ustanove, s obzirom na sve ono što oni doprinose ovom društvu kao zajednici. Evo, ja posebno želim da istaknem isto da smo i mi kao ona prethodna Vlada, a i evo nova Vlada, stvarno pokušali da obratimo pažnju na sve ove ustanove, da pokušamo da osiguramo što je bolje uslove rada, što bolja primanja zaposlenika koji stvarno svakim danom i na terenu i u tim ustanovama u kojima rade, daju sve osobe da na kraju krajeva, pruže najbolju uslugu svim svojim korisnicima, a i čitavoj društvenoj zajednici u cjelini. Ja posebno želim da se zahvalim i ministrici Endi Pavić Pečenković, koja je imala i sluha evo i na naše prijedloge koje smo i kroz budžet tražili da se donesu u smislu planiranja sredstava i za povećanje plaća svim zaposlenicima u svim socijalnim ustanovama. Tako i da je prepoznala jednu ideju, a koje smo mi već kroz Vladu primijenili u nekim drugim resorima, evo, npr tzv mali efektivni projekti koje smo u prethodnom periodu implementirali kroz Ministarstvo za odgoj i obrazovanje, gdje smo u sve škole u biti ubacili, odnosno budžetirali određena sredstva da ljudi mogu odraditi neke svoje male, efektivne projekte, tzv male, efektivne projekte sanacije, opremanja i svega onoga što im je potrebno u datom momentu kroz sve te institucije. Evo, drago mi je da je ministrica prepoznala tu ideju i da je kroz ovaj budžet planirale po svim tim ustanovama određeni iznos novca koji je tad bio u biti raspoloživ i ja bih želio da baš potaknem sve ove ustanove da iskoriste taj novac i da stvarno evo, uz pomoć ministarstva, naprave da neke stvari koje su im od primarne važnosti, pogotovo što se tiču ulaganja u neku

infrastrukturu, ulaganja u bolje uslove, bolju opremu da iskoriste maksimalno i kada oni pokažu da mogu iskoristiti brzo i implementirati sva ta sredstva, sigurno da neće izostati još dodatna podrška od Vlade Kantona Sarajevo, jer stvarno smatram da dugi niz godina ove ustanove je vrlo malo ili nikako ulagano i stvarno moramo posvetiti u budućnosti, s obzirom na sve ono što se dešava u društvu, da kapacitiramo ove ustanove, ne samo kroz kadrovski potencijal, nego da kapacitiramo i u smislu da imamo dobru infrastrukturu, dobre uslove za sve korisnike i da, na kraju krajeva, svi ti radnici koji rade u tom sektoru imaju primjerene uvjete za rad. Ja bih se zahvalio svim direktorima, stvarno su i ovi izvještaji koji su nam dostali, stvarno su svi pokazuju vrlo veliku ozbiljnost i svi pokazuju koliko usluga pružaju godišnje i koliko su oni, na kraju krajeva, bitni za ovo društvo i ne smijemo stati na ovome. I evo, ja želim da i apeliram i na Vladu i na ministricu da nastavimo u ovom smjeru i da stvarno trebamo i pored ostalih resora posebnu pažnju posvetiti ovome resoru jer stvarno mislim da ovdje još ima puno prostora za napredak, puno prostora i za dodatno kadrovsko kapacitiranje, puno prostora i za ulaganja u infrastrukturu, naravno, bitni su projekti, bitno je da direktori imaju spremne projekte, jer onda je Vladi najlakše da da novac za tu priliku, tako da, evo, zamolio bi i direktore da za sve ono što im je potrebno stvarno naprave ozbiljne projekte, a ja garantujem da neće tada izostati ni podrška od i Vlade i resornog ministarstva, na kraju krajeva ni od oveo Skupštine, bilo da se radi od pozicije ili opozicije, jer smatramo da zaista ovo treba promatrati van neke politike i da ovo sve treba uraditi za dobrobit čitavog našeg društva. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Čičiću. Za riječ se javila zastupnica Elza Gaković, izvolite imate reći.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo ja ću kratko, upravo onako kako je i kolega Čičić naglasio, evo, ja želim da podcrtam da svi direktori imaju jasan stav svojih potreba i da se ne ustručavaju komunicirati i prema nama zastupnicima i prema resornoj ministrici, jer, evo, direktor Gerontološkog centra je jedan od gorućih problema istakao kao financiranje ove javne ustanove, a evo i resorna ministrica Enda nam je na naše onaj zadovoljstvo kaza da će to biti u nekom velikom omjeru riješeno, tj koliko sam ja nju razumjela, 50 % da će čak biti riješeno, tako je preko 50 %, što znači da će se olakšati funkcionisanje finansijsko i evo na neki način riješiti, imati namjera da se riješi jedan od najvećih problema kada je u pitanju jedna od jako bitnih ustanova socijalne zaštite. Nekako nisam željela kolegi Ređi replicirati jer nema potrebe za replikama, ne bih ni da koristim Poslovnik na neki drugačiji način, ali evo radi javnosti u posjeti Domu Nahorevo. Znae, kada imate 200 korisnika koji su nepokretni, nemate vi potrebu za jednom industrijskom mašinom za pranje tog rublja, tu su velike količine i njima kvar na jednoj mašini od ne znam koliko donosi ogromne zastoje u svakodnevnom radu, tako da nikad nije dovoljno tih stvari gore, a evo, mi smo htjeli da damo jedan svoj doprinos i direktor je istakao da je to njima bitno, možda i nije Skupština mjesto na kojima to trebamo da ističemo, ali evo, možda i nije nebitno da i građani vide šta je to zapravo suštinska potreba. I onako kako sam i malo prije istakla, želim da i građani znaju koliko su zapravo ovi direktori u službi svojih korisnika i koliko su zapravo ovo samo jedni skromni ljudi zajedno sa svojim uposlenicima koji najpredanije, čini mi se, u našem društvu, pa i ostali segmenti društva nisu isključeni, ali ja nekako imam, dozvolit ćete mi da kažem posebnu empatiju prema ovom sloju društva koji zaista radi na jedan vrlo predaan način svoj posao i evo, nastavite dalje, budite otvoreni prema nama, kontaktirajte nas za sve potrebe, a mi ćemo, nadam se, opravdati i vaše povjerenje i povjerenje vaših korisnika. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih, zaključujem raspravu.

Zamolio bih zastupnice i zastupnike da se pripreme za izjašnjenje.

a)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Odgojni centar Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

b)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Gerontološki centar za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

c)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Terapijska zajednica - Kampus Kantona Sarajevo za 2022.godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

d)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Porodično savjetovalište za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

e)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba za 2022 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

f)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Dom za djecu bez roditeljskog staranja.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 23 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

g)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo za 2022 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasao 21 zastupnik, protiv ništa, suzdržana 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

h)

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o poslovanju Kantonalne javne ustanove Kantonalni centar za socijalni rad za 2022 godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalalo 6 zastupnika, protiv ništa, suzdržanih 14. Konstatujem da Skupština nije usvojila ovaj izvještaj.

Prelazimo na tačku deset.

AD-10.

Izvještaja o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo

Zamolio bih direktore ustanova iz socijale da napuste svoja mjesta pošto imamo druge goste koji trebaju da uđu.

Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevu. Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Imali potrebe da predstavnik predlagača podnesu uvodne napomene? Ima. Zamolio bi predstavnika predlagača da podnesu uvodne napomene.

Samir Termiz (v.d. pravobranilac Pravobranilaštva KS)

Dobar dan. Pozdravljam sve prisutne, ja sam Termiz Samir v.d. pravobranilac Pravobranilaštva Kantona Sarajevo i prezentirat ću vam Izveštaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2022. godinu. U skladu sa odredbama Zakona o pravobranilaštvu, Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo je državno tijelo koje preduzima mjere i pravne sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinske interese Kantona. Svoju funkciju vrši u skladu sa Ustavom, Zakonom i drugim propisima i općim aktima. Pravobranilaštvo pruža stručnu pomoć u rješavanju imovinskopravnih pitanja organima, fondovima, preduzećima i drugim pravnim licima čiji je osnivač, odnosno suosnivač Kanton Sarajevo, daje mišljenja kod zaključivanja ugovora imovinsko pravne prirode, kao i mišljenje u postupku donošenja općih akata kojima se uređuju imovinsko-pravni odnosi, prava i obaveze prema stvarima i vlasništvu Kantona. Izvještaj o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2022. godinu daje pregled aktivnosti iz nadležnosti i djelokruga rada ovoga organa u izvještajnom periodu sa brojčanim podacima o predmetima u radu prema zakonskom osnovu, kao i poseban osvrt na pojedinačne parnične predmete. Također, izneseni su i podaci o broju sistematizovanih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva. U završnom dijelu Izvještaja prezentirana je ocjena stanja i postignuti rezultati te programska orijentacija za naredni period. U 2022. godini u radu ukupno je bilo 12 796 predmeta, što je nešto više u odnosu na prethodni izvještajni period, od kojih je 1936 parničnih predmeta, 4786 izvršnih predmeta, 5112 predmeta izvršnog postupka za naplatu sudske takse, 90 upravnih predmeta, 22 upravna spora, 319 mišljenja, 13 van parničnih predmeta, 22 upravna spora, 30 mišljenja, 30 mišljenja, upravnih mišljenja, 342 interna spisa, 15 stambenih i 131 predmet pripreme za parnicu. Tabela prikazom obuhvaćeni su statistički podaci iz službenih evidencija prema vrsti predmeta. Od ukupnog broja predmeta u radu, 8986 predmeta je preneseno iz ranijih godina, primljeno je 3820 novih predmeta, a riješeno 3 133 predmeta, što procentualno iznosi 24,49 % riješenih predmeta. U ukupan postotak riješenosti predmeta u 2022. godini zavisi isključivo od dugotrajnosti vođenja predmeta pred sudom. Iako nisu najbrojniji u izvještajnom periodu značajan broj predmeta u radu odnosi se na parnični postupak koji je ujedno i najsloženiji sudski postupak. Ukupno 1936 predmeta, od kojih je 1743 preneseno iz prethodnih godina, zaprimljeno je 193, a riješeno je 432 parnice, od čega 68 ih sa pozitivnim ishodom, 336 parnica sa negativnim ishodom, 28 parnica okončane su na drugačiji način. Veliki broj negativnih okončanih predmeta odnosi se

na parnice iz radnih odnosa, i to iz razloga nezakonito smanjenje plaća po više osnova, što je u suprotnosti sa imperativnim zakonskim propisima. Poseban osvrt dat je na važnije parnice u 2022. godini iz oblasti radnih odnosa, obligaciono pravnih sporova, potraživanje koncesionih naknada za eksploataciju i utvrđivanje prava vlasništva. U ovom periodu od strane Pravobranilaštva dat je veći broj pravnih mišljenja na prijedlogu ugovora imovinsko pravnih prirode, a koji su vrlo bitni sa aspekta efikasnih zaštite imovine, imovinskih interesa Kantona Sarajevo. Najbrojniji predmeti u radu ovog organa odnose se na izvršne predmete, na izvršne predmete za naplatu sudske taksi. Na ime naplate sudske taksi u 2022. godini naplaćen je iznos od 667.581,81 KM što je do sada najznačajniji naplaćeni iznos, a na ime naprotiv, parničnih troškova i troškova izvršnog postupka kao naknade za zastupanje od strane Pravobranilaštva u izvještajnom periodu naplaćen je iznos od 98.982 marke, što je također do sada najznačajniji naplaćeni iznos. Programska orijentacija Pravobranilaštva za naredni period sadrži ključne aktivnosti koje će se provoditi u cilju osiguranja najvećeg stepena pravne zaštite imovine, imovinskih interesa Kantona Sarajevo u suradnji sa drugim nadležnim organima. Opredijeljenost Pravobranilaštva je, također, dalji razvoj kadrovskih kapaciteta kroz stručnu edukaciju nosila za pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika. Imajući u vidu prednje prezentirano, smatramo, odnosno mišljenja da smo da su ostvarili značajni rezultati u radu ovoga organa. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jeste završili ili još imate nešto? To je to. Zahvaljujem se na uvodnim napomenama, možete se vratiti na svoje mjesto.

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Imali pitanja? Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za pitanje izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Zahvaljujem se na vašem izlaganju i ja ću imati par pitanja. Prvo pitanje je da li ste se pojavili u ulozi mješača u slučaju Kantonalnog stambenog fonda Kantona Sarajeva, koji vodi pravnu bitku radi ostvarivanja prava raspolaganja za poslovne prostore za koje su pojedine opštine utvrdile imovinska prava raspolaganja? Fond je dužan plaćati procenat Kantona Sarajeva na ime najma ovih poslovnih prostora koji pravno formalno nisu u posjedu Fonda. Drugo pitanje je miješanje u parnice za određivanje visine naknada za zemljište u vodozaštitnim zonama na strani tuženog KJKP Vodovod i kanalizacija, čija se vrijednost kreće od 1 000 000 pa do 10 miliona. Da li zemljište vodozaštitne zone za koje je vršena eksproprijacija uknjižena kao imovina Kantona jer postoje slučajevi da je naknade se vršila i gotovo 2 puta. Da li je izvršena procjena vrijednosti zemljišta, tj postoji li cjenovnik po kome se vršilo plaćanje? Šta ste uradili po pitanju rješavanja ovog pitanja za građane koji čekaju naplatu zemljišta za koje je izvršena eksproprijacija u vodozaštitnoj zoni? Treće pitanje naplate dugovanja koncesionara imaju određene pomake, pojasnite koja unapređenje su izvršena po pitanju potraživanja na ime eksploatacije vode? I četvrto pitanje prema vašoj evidenciji koliko je obaveza Kantona ostalo u predmetu neisplaćenog potraživanja iz radnog odnosa vansudskom nagodbom? U 2022. godini zaprimljeno je 2057 ugovora, nakon što je Vlada u novembru 2021. godine uputila poziv za zaključivanje ugovora. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici.

Zamolio bih predstavnike Pravobranilaštva da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Ono što možete kazati sada usmeno, kažite, ono što ne možete dostavite pismenim putem.

Samir Termiz (v.d. pravobranilac Pravobranilaštva KS)

U pogledu prvog pitanja da li, da li smo se miješali u parnice u pitanju gdje je tužen tužitelj, odnosno Kantonalni stambeni fond? Ja smo. Ja sad ne znam tačno ovom prilikom kakvi su ishodi jer su to bile parnice koje su ranije bile već ima sigurno jedno četiri, pet godina. Tako da vi možete postaviti zastupničko pitanje, odnosno mi vam možemo u pismenoj formi se očitovati na ovo pitanje. Drugo pitanje je bilo što se tiče vodozaštitne zone. Pravobranilaštvo se miješalo, i to po zahtjevu Pravobranilaštva, Pravobranilaštvo se miješalo u takve postupke. Tuženi je bio tužen Vodovod i kanalizacija i ti, tačno je da ti vrijednost tih sporova su od 1 000 000 do 10 000 000, a sve zavisi od suvlasničkih dijelova jer su to ogromna zemljišta. Što se tiče i mi to smatramo jedan od najaktuelnijih i najtežih problema koje mi trenutno sad imamo, s obzirom da što, kao što sam i rekao na samu vrijednost tih nekretnina. E sad kad se radi u sudskom postupku, pošto su ovo sudski postupci i ide se na, što se tiče procjene vještačenja tih nekretnina, za svaki poseban postupak se procjenjuje to zemljište i to zemljište zavisi od da li je kategorija poljoprivredno zemljište, da li je kategorija šumsko zemljište ide od otprilike, evo, ja znam po parnicama kako su bili od 50 do čak imamo i zahtjeva do 200 maraka s tim Pravobranilaštvo se grčevito bori i pokušava da snizi takva vještačenja s obzirom da nisu realna jer se radi o vodozaštitnoj zoni. I to smatramo, još samo želim da vam kažem da imamo već da je ranije bila presuda iz 2015. godine, koje su gdje su usvojeni tužbeni zahtjevi, čak je i revizioni sud potvrdio, što nama dodatno otežava poziciju, ali moram vas također, obavijestila da imamo jednu presudu u kojoj je odbijen tužbeni zahtjev jer smatramo da se ne radi o faktičkoj eksproprijaciji. Svakako ukoliko su ograničena neka prava vlasnika, njima pripada naknada, ali nikako ovo što se radi sudskim putem da se prisilno pokušava prodati Kantonu Sarajevo to zemljište. Čini mi se, pisali ste i ko je vlasnik? Vlasnici su fizička lica u tom zemljištu, na tom zemljištu. Što se tiče pitanja naknade za koncesije, Pravobranilaštvo vodi više postupaka po nalogu Ministarstva privrede, u zavisnosti od pojedini postupci se nalazi u fazi po žalbama se nalazi na drugostepenom organu, odnosno sudu, a pojedini su imamo i za one predmete gdje imamo pravosnažno utvrđene presude, odluke, Pravobranilaštvo je pokrenulo izvršenja, imamo da je dug, evo jedan koncesionar je platio cjelokupan dug. Sa drugim smo zaključili nagodbu o obročnom plaćanju na 5 godina i mi tačno nemamo informacije kako ide s obzirom da Ministarstvo financija vodi samu evidenciju uplata takvih. Samo još ću istaći da što se tiče, svi postupci koje je vodilo Pravobranilaštvo su, smo bar prvostepeno dobili, bili su u korist Kantona Sarajevo. Također, ovo koliko je bilo ostalo neisplaćenih naknada u pogledu u pogledu, odnosno potraživanja radnika iz radnih, odnosno zaposlenika Kantona iz radnih odnosa, mi taj podatak nemamo, mi u tom postupku dajemo mišljenje na takve ugovore. I tačno je da je bilo 2021/2. godinu koje je okončavano, bilo je oko 2000 i nešto, čini mi se, takvih ugovora, otprilike negdje oko 18 miliona KM je isplaćeno, ali koliko je ostalo, mi nemamo tu informaciju s obzirom kada se radi u postupcima, sud dostavlja banci izvršenje i mi nemamo tačne informacije. Takve informacije ima Ministarstvo financija, odnosno vodi evidenciju o takvim informacijama. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se, vi se možete vratiti na svoje mjesto. Otvaram raspravu. S obzirom da nema prijavljenih, zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavaњу o Izvještaju o radu Pravobranilaštva Kantona Sarajevo za 2022. godinu.

Zaključujem. Glasanje.

Za je glasala u 18 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

Prelazimo na tačku jedanaest.

AD-11

Izveštaja o radu Kantonalnog zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći za 2022.godinu.

Izveštaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik predlagača podnesu uvodne napomene? Nema. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Nema. Ima li pitanja? Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristup izjašnjavanju o Izveštaju o radu Kantonalnog zavoda za pružanje besplatne pravne pomoći za 2022 godinu.

Zaključujem glasanje. Za glasalo 20 zastupnika, protiv i suzdržanih nije bilo. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

Prelazimo na tačku dvanaest.

AD- 12.

Izveštaj o radu Nezavisnog odbora za 2022. godinu.

Izveštaj o radu Nezavisnog odbora za period mart-septembar 2022.godine, Izveštaj o rada Nezavisnog odbora za period juli- decembar 2022.godine.

Izveštaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagača da podnese kratke uvodne napomene.

Adis Šečić (predsjedavajući Nezavisnog odbora SKS)

Dobar dan predsjedavajući, zamjenici, dobar da cijenjeni poslanici. Danas ću iznijeti Izveštaj o radu Nezavisnog odbora za period mart-septembar 2022.godine i juli- decembar 2022.godine, koji vam je dostavljen. Želim prije svega istaći da je pravni osnov za donošenje Izveštaja o radu Nezavisnog odbora član 33. i 34. Zakon o unutrašnjim poslovima, koji propisuje da Nezavisni odbor usvaja Poslovnik o radu, izvještava Skupštinu o svom radu. Imajući u vidu početak rada ovog saziva Nezavisnog odbora, a to je 2. 3. '22. u cilju ispunjenja zakonom propisana obveza Izveštaja o radu Nezavisnog odbora je sačinjen za period treći do 9, a zatim 7 do 12. mjesec '22., a sve u cilju da Nezavisni odbor blagovremeno dostavi izvještaj o radu Skupštini Kantona Sarajevo, a sa druge strane kako bi kroz ova dva šestomjesečna izvještaja obuhvatili rad Nezavisnog odbora za kalendarsku godinu zbog ispunjenja zakonske obaveze koje proizilaze iz član 46. Zakona o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo, koji obvezuje Nezavisni odbor na donošenje prijedloga pismene godišnje ocjene rada policijskog komesara. Kada je riječ o Izveštaju za period od marta do septembra, želim istaći kako sam već naveo da je Nezavisni odbor imenovan odlukom Skupštine Kantona Sarajevo od 22. 2. '22 počeo je raditi 2. 3. 2022 godine. U izvještajnom periodu Nezavisni odbor je obavljao poslove i zadatke u punom sazivu. U sastav Nezavisnog odbora imenovan je 7 članova iz reda građana, mandat traje 4 godine, a Nezavisni odbor je u periodu od marta do septembra '22. obavljao poslove u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima, Zakonom o policijskim službenicima, te Poslovnikom o radu Nezavisnog odbora, kao i drugim relevantnim zakonima i podzakonskim podzakonskim aktima. Tokom izvještajnog perioda sačinio je detaljan izvještaj detaljne tromjesečne izvještaj o radu policijskog komesara za period januar-mart i uputio ga Skupštini Kantona Sarajevo. Vršenje poslova iz svoje nadležnosti donosio je zaključke, sačinjavao odgovore, informacije i druge akte iz svoje nadležnosti. Tokom izvještajnog perioda je održano

6 redovnih i 1 vanredna sjednica. Prva sjednica održana je 2. 3. i na njoj su izabrani, članovi Nezavisnog odbora su izabrali predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Nezavisnog odbora. Utvrđen je Poslovnik o radu, te je, odnosno, dogovoreno je da se na prvoj narednoj sjednici pripremi Poslovnik o radu Nezavisnog odbora, kako bi se isti donio, bio smjernica za rad Nezavisnog odbora. Na prvoj sjednici donesene su i odluka o postupanju Nezavisnog odbora po pitanju kad Nezavisni odbor zaprimi akte nekih drugih institucija, medija, anonimnih prijava, prisustva, zahtjeva za prisustvo trećeg lica na sjednicama i generalno je odlučeno da će se u potpunosti sagledati svaki pojedinačni akt i postupiti po njemu skladu sa važećim zakonskim propisima. Druga sjednica održana 22. 3. I na njoj je formirana radna grupa od članova Nezavisnog odbora koja je pripremila Poslovnik o radu odbora koji je nakon sugestija jednoglasno usvojena, potom objavljen službenim novinama Kantona Sarajevo broj 13/22. Na sjednici je uvodne informacije o aktivnostima za mjesec februar podnio policijski komesar Nusret Selimović i informacija je primljena znanja. Između dvije sjednice Nezavisnog odbora Nezavisni odbor je uputio dopis policijskom komesaru, tj da dostavi informacija Uprave policije Kantona Sarajevo na okolnost provođenje mjera osiguranja fudbalske utakmice između fudbalskih klubova Željezničar i Sarajevo, koja se održala 5. 3. kako bi se o istoj raspravljalo te je utvrđeno da su analizirajući dostavljenu informaciju, utvrđeni su određeni propusti koji su detektirani i date su preporuke kako se u budućnosti ne bi ovakve stvari dešavale. Treća sjednica je održana 20.4. i njoj nije prisustvovao policijski komesar Nusret Selimović iz razloga što je u tom periodu koristio godišnji odmor pa je Nezavisni odbor donio zaključak da zbog nemogućnosti prisustvovanja policijskog komesara istog je potrebno pozvati na narednu sjednicu kada će obrazlagati tačke iz svoje nadležnosti, a istovremeno je donesen zaključak da se u budućnosti, također, neće raspravljati o tačkama koje treba da izlaže policijski komesar ukoliko isti nije prisutan sjednici. Četvrta sjednica održana je 24. maja, na istoj se raspravljalo o aktivnostima Uprave policije u martu i aprilu '22. godine, kada je prisutne izvijestio policijski komesar o svim aktivnostima i nakon provedene konstruktivne rasprave, informacija je primljena k znanja. Članovi Nezavisnog odbora na navedenoj sjednici zauzeli stav da se na osnovu člana 23. Zakon o unutrašnjim poslovima, u kojem su striktno navedene obaveze policijskog komesara, sačinjava izvještaj u skladu sa tim članom Zakona, na kraju je dogovoreno pod tačkom Razno da se razgovara o načinima i modalitetima izrade Izvještaja o radu policijskog komesara, te je donesen i zaključak da se u skladu sa odredbom člana 23. Stav 3) a uvezi sa članom 45. Zakon o unutrašnjim poslovima Kantona Sarajevo formira radna grupa od članova Nezavisnog odbora koja će utvrditi smjernice i način izrade izvještaja koje dostavlja policijski komesar. Na navedenoj sjednici razgovarano je o zahtjevu za pristup informacijama koju je podnio gospodin Mahir Lokvančić iz televizije Hayat te anonimnoj prijavi koje je signirana od strane Odbora za žalbe javnosti Nezavisnom odboru. Članovi Odbora su iznijeli stav da je odgovor policijskog komesara u vezi otvorenog pisma štur te da je potrebno da se komesar izjasni detaljno po stavkama koje su navedene u otvorenom pismu i na kraju je zaključeno da Nezavisni odbor uputi zahtjev policijskom komesaru da se očituje o otvorenom pismu. Što se tiče zahtjeva za pristup informacijama televizije Hayat, članovi Nezavisnog odbora smatrali su da ova kuća treba da se obrati direktno Upravi policije ili Federalnom zavodu PIO/MIO kako bi dobila informaciju koju je tražilo o penzionisanju policijskog komesaru, a Nezavisni odbori je ovaj zahtjev proslijedio Upravi policije i PIO/MIO na dalje postupanje. Peta sjednica održana 28. 6. 22. godine na kojoj je jednoglasno usvojen dnevni red, a u svom izlaganju policijski komesar je govorio o dešavanju mjesecu maju 2022. Te je nakon provedene rasprave i dobijenih pojašnjenja i odgovora od strane policijskog komesara, informacija je primljena k znanju. Po prijemu usmene informacije gospodina Mahira Lokvančića zaključeno je da je izjašnjenje Uprave policije po ovom predmetu korektno te da je isti predmet u međuvremenu riješen. Na prijedlog radne grupe u vezi sa metodologijom tromjesečnog izvještavanja policijskog komesara, Nezavisni odbor je jednoglasno usvojio

metodologiju izvještavanja policijskog komesara, o čemu je dana 28. 6. 2022. godine svojim aktom obavijestio komesara i obvezao ga da u skladu sa novo usvojenom metodologijom izvještava o radu Nezavisni odbor, počevši od 1. 7. 2022. godine. To je to. Budući da se preklapaju predsjedavajući ova dva izvještaja, ja sam podijelio u dvije tematske cjeline, sada bi ovaj išao od sedmog mjeseca. Pa evo onaj možda bi, možda bi mogao još još istaći da je Nezavisni odbor u navedenom periodu dao ocjenu rada policijskog komesara i da je tokom izvještajnog perioda Nezavisni odbor realizirao planirane programske aktivnosti i u najvećoj mogućoj mjeri pratio rad komesara kroz analizu dostavljenih izvještaja i podataka i da je u ovom periodu održano još 5 redovnih sjednica, od kojih policijski komesar nije prisustvovao jednoj, dok na vanrednu sjednicu nije bio ni pozvan. Evo, toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vi se možete vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ?

Jeste, vi se javili za pitanje ili? Za pitanje. Izvolite zastupnik, odnosno otvaram pitanja, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja bih samo pitao dva, tri pitanja. Ko su članovi Nezavisnog odbora? Ko je predsjednik i zamjenik? I jedno je pitanje zašto Nezavisni odbor nije reagovao jer je više od tri godine prošli komesar nije raspisao konkurs za činovanje, time je nastupila šteta za pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova jer nisu mogli da napreduju? Zašto niste reagovali tri godine na to komesarovo nečinjenje? Hvala. Radi se o komesaru Selimoviću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupniku Šaljiću. Zastupnica Vedrana Vujović, izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. S obzirom da se javljam prvi put, pozdrav svim kolegama zastupnicima, članovima Vlade, gostima i građanima koji prate naš današnji rad. Imam nekoliko pitanja. Prvo je zašto u ovom prvom izvještaju, koji se odnosi na izvještajni period mart-septembar nema potpisa i pečata, znači dostavljena nam je onako čisto u nekom PDF formatu, odnosno više više lični kao da neki Word format. Dalje zašto u februaru 2024. godine, a odnosno danas mi razmatramo ovako jedan vrlo bitan izvještaj, odnosno devetomjesečni maltene Izvještaj o radu Nezavisnog odbora, imajući u vidu da je sigurnosna situacija u Kantonu Sarajevo, neću reći, loša, ali je definitivno narušena, pogotovo u proteklih 6 mjeseci do godinu dana. Također, zašto ova dva šestomjesečna izvještaja, odnosno devetomjesečna, ne sadrže detaljan izvještaj o radu policijskog komesara, jer ja sam upoznata da je tu informativni materijal koji zastupnici dobiju, ali evo, radi javnosti, mogli smo čuti u nekim uvodnim napomenama kakve su to ocijene i kako su, kako i na koji način ste vi vršili, pratili rad policijskog komesara u tom periodu? I u suštini, kako ste ga na kraju i ocijenili? Iz medija smo saznali malte ne, najviše, odnosno javnost je saznala da je ta ocjena bila negativna. U izvještaju, odnosno ovo je opet mogu reći neka forma zapisnika se ne vidi maltene ništa, a između ostalog se ne vidi i prisustvo, odnosno nazočnost članova Nezavisnog odbora. I vi s tim u vezi se nadovezuje na ovo pitanje uvaženog zastupnika Šaljića ko su tačno članovi Nezavisnog odbora i koliko su oni u ovom periodu prisustvovali na sjednicama? Toliko, ostalo u diskusiji. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više postavljenih pitanja. Da li predsjednik Nezavisnog odbora može ponuditi odgovore na postavljena pitanja? Izvolite. One odgovore za koje budete smatrali da možete dostaviti pismenim putem, ukoliko sada ne možete odgovoriti, možete iskoristiti to pravo. Izvolite, imate riječ.

Adis Šečić (predsjedavajući Nezavisnog odbora SKS)

Hvala, predsjedavajući. Evo, ja sam uspio sebi pribilježiti pitanja, prvo ću odgovoriti poštovanom zastupniku Šaljiću, znači na prvo pitanje kako sam ja pribilježio članovi Nezavisnog odbora. Članovi Nezavisnog odbora su: ja sam predsjedavajući, Adis Šečić, s tim da je po imenovanju Nezavisnog odbora, to je, da se referiram, to je bio 22. februar 2022. na prvoj konstituirajućoj sjednici za prvog predsjedavajućeg bio izabran gospodin Kenan Kapo, dok je u decembru 2022, ako se ne varam, gospodin Kapo podnio ostavku na mjesto predsjedavajućeg i članovi Nezavisnog odbora su izabrali mene. Pored mene zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Esad Solak, članovi rekao sam gospodin Kenan Kapo, Jasmin Idrizović, Mensud Cibra, Branislav Bunjevac i Mineta Hrvat. Time sam dao odgovor i na pitanje vaše ko je predsjednik i zamjenik. Ovdje ste drugo pitanje postavili da je u da policijski komesar Nusret Selimović tri godine nije raspisao konkurs za unapređenje. Mogu se referirati samo na period od kada smo mi imenovani, a to je 22. februar 2022. dok smo počeli sa radom 2. marta '22. policijski komesar Nusret Selimović je, znači, bio policijski komesar za vrijeme mandatnog perioda ovog Nezavisnog odbora jednu godinu, a kroz našu ocjenu mi smo i to istakli kao jedan od propusta policijskog komesara koji nije učinio potrebne mjere u skladu sa odredbom člana 23. Zakona unutrašnjim poslovima i to smo jasno definirali u svom prijedlogu godišnje pismene ocjene policijskog komesara. Kada je ovim bi iscrpili pitanja koje ste vi postavili. Pitanja cijenjene zastupnice. Prvo pitanje se odnosilo na to zašto izvještaj mart do septembar nema potpis i pečat? Ja vam ne mogu dati odgovor na to, ja sam vidio da ima ime predsjedavajućeg Nezavisnog odbora u tom trenutku Kenana Kape, a zašto nema potpis i pečat, to sve ove neke stručne službe, mislim da to nije pitanje za mene.

Zašto u februaru '24. razmatramo Izvještaj o radu Nezavisnog odbora i to vam ne mogu odgovoriti. To nije isto pitanje za mene. I zašto, treće pitanje je kako sam ja notirao zašto Izvještaj o radu Nezavisnog odbora ne sadrži rad policijskog komesara? Mogu vam odgovoriti da Izvještaj o radu policijskog komesara se dostavlja kao zaseban izvještaj Skupštini Kantona Sarajevo. Toliko hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se na ponuđenim odgovorima, vi se možete vratiti na svoje mjesto, otvaram raspravu.

Zastupnica Vedrana Vujović izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo ja sam očekivala s obzirom da se radi i o vrlo bitnom tijelu Skupštine Kantona Sarajevo, naročito naročito kada je u pitanju oblast sigurnosti, možda malo veću angažiranost uvaženih kolega, bez obzira da li je bila pozicija ili opozicije, ali isto tako možda mnogo veće prisustvo članova Vlade Kantona Sarajevo da malo prodiskusujemo s obzirom da nemamo mogućnost, odbijeni smo pri našem zahtjevu za hitnu sjednicu po pitanju stanja sigurnosti u Kantonu Sarajeva, pa evo da na ovaj način malo otvorimo to pitanje upravo zato što se, iako se ovo veže za period 2022. godine i mislim da je vrlo bitno da određene stvari, propuste koji su se desili, evo konkretno u radu policijskog komesara '22.godine, kao što se

tvrdi i kroz ove neke izvještaje, ali evo i kroz ove odgovore da možemo eventualno ispraviti i poboljšati i unaprijediti u toku '24.godine, odnosno to jeste danas. Ja sam, moram reći, vrlo razočarana jednim, neću reći, pristupom, nego samim ovim materijalom koji smo dobili, jednostavno ne znam kako da se, je, li, kako da se ponašam prema tome. Ovo je jedan vrlo, vrlo ja ću reći skroman, skroman izvještaj za ovaj period '22.godine, kao što sam rekla i u pitanjima ovo je jedna zbirka zapisnika sa sjednica Nezavisnog odbora, što je sasvim OK, da bude neki propratni materijal ali zaista ne vidim ništa, možda konkretnije što se tiče same komunikacije između članova Nezavisnog odbora i tadašnjeg policijskog komesara, osim u onom momentu kada je u pitanju njegovo penzionisanja, pa da se to i desilo u periodu nakon toga, odnosno da je već početkom 2023.godine tadašnji komesar policije, gospodin Nusret Selimović i podnio ostavku maltene upravo iz istih razloga jer mu je bilo vrijeme za penziju. Mi retroaktivno je vrlo teško i da kažemo u nezavidnoj smo poziciji, ako to danas i nešto, mnogo je raspravljamo, ali evo, ja opet koristim priliku da podsjetim građane Kantona Sarajevo koje su nadležnosti Nezavisnog odbora, a nalaze se ovdje u ovom izvještaju to je da raspisuje i provodi konkurs za imenovanje policijskog komesara, da vrši selekciju i predlaže listu kandidata za izbore policijskog komesara prema Vladi Kantona, da prati i policijskog komesara, nadzire promjenu ovlaštenja policijskog komesara u rukovođenju Upravom policije iz člana 23. Zakona unutrašnjih poslovima i o tome izvještava Skupštinu Kantona Sarajevo, ako procijeni za potrebni za potrebno može izvršiti neposredni uvid u akte i predmet uprave policije u skladu sa Članom 47. navedenog Zakona, da predlaže smjenu policijskog komesara prema Vladi Kantona Sarajevo u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima, da vodi prvostepeni disciplinski postupak protiv policijskog komesara, da prima razmatra i postupa po podnesenim žalbama na rad policijskog komesara, da usvaja Poslovnik o radu, da sačinjava izvještaj o radu, da sačinjava detaljan tromjesečni izvještaj o radu policijskog komesara koji dostavlja Skupštini Kantona, da po potrebi razmjenjuje informacije, podatke, dokumente po pojedinim predmetima sa Komisijom za sigurnost i da obavlja i druge poslove propisane Zakonom o unutrašnjim poslovima i Zakonom o policijskim službenicima Kantona Sarajevo i drugim propisima. Iz ovih nadležnosti ja sam očekivala kao neko ko je već godinu dana u član Skupštine Kantona Sarajevo, da danas zaista ozbiljno i argumentovano diskutujemo o svim potencijalnim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnice Vujović. Zaista zloupotrebljavate Poslovnik, evo od samog početka hodate ivicom, pa se vratite na temu pa opet odete od teme. Zamolio bih vas da se držite izvještajnog perioda. Imate lijepo pred sobom izvještajni period mart-septembar 2022., juli - decembar 2022 godine. Nisam prvi put htio da vas upozorim, evo sada vas upozoravam, ne bi volio da vas moram treći put upozoravati. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, ja ću upozoriti i vas isto tako da mi ponovo, iako smo na to ukazivali i prošle godine da 2024. godine raspravljamo o dokumentu koji je stigao na vrijeme, koji je stigao na vrijeme u Skupštinu Kantona Sarajevo i da mi danas raspravljamo o nečemu što je bilo 2022. godine.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnica Jelena Pekić.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Pošto se cijelo vrijeme pokušava nekako poslati drugačija poruka javnosti, dakle, ovo je Izvještaj koji je bio na sjednici koja je počela još u novembru prošle godine, tako da ovaj i koju nastavljamo kontinuirano, tako da je on i na vrijeme dnevni red je na vrijeme počeo da se razmatra, to što mi smo odužili, što je sasvim OK, tako da, molim vas, te argumentacije stvarno nisu na mjestu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala dopredsjedavajuća. Zastupnica Vedrana Vujović možete nastaviti.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, zahvaljujem se dopredsjedavajućoj kolegici Pekić zato što ona upravo rekla ono što jeste suština, evo upravo ovakvog jednog, vrlo iz moje perspektive, nekvalitetnog izvještaja Nezavisnog odbora za ovaj mandatni period, a to jeste nerad i vas rukovodstva ali i ove skupštinske većine. No, evo, da ne bi ponovo hodala kako vi kažete po ivici, ja ću ovo iskoristio još jednu priliku da kažem da zaista evo u ime Kluba Demokratske fronte i u ime nekoga, ko je zaista opredijeljen da adekvatno i blagovremeno i da ulažemo mnoge naše resurse i vrijeme da unaprijedimo i zakonsku regulativu i praćenje i sve ono što se tiče sigurnosti u Kantonu Sarajevo, sigurnost i naših građana, ja vas evo s ovog mjesta danas pozivam da što hitnije sazovete hitnu...

Predsjedavajući, mislim da to

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne mogu vam dozvoliti da zloupotrebljavate mikrofon zastupnice Vujović, sad vam oduzimam riječ zato što ste nekorektni i dajem riječ zastupniku Jasminu Šaljiću koji se javio. Izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Zahvalio bih se gospodinu predsjedniku Nezavisnog odbora na odgovorima, a ja ću samo malo prodiskutovati zbog čega sam vas to pitao. Pitao sam vas iz dva razloga. Jedan je, ja sam bivši pripadnik Ministarstva unutrašnjih poslova, ja znam šta znači da tri godine mi neko uskrati činovanje ili priliku za u unapređenje, to je umanjena plata, ljudi tamo rade, rade da bi bili činovani, znači pričinjena im je materijalna šteta, oni da se organizuju, oni mogu da tuže Ministarstvo unutrašnjih poslova. Evo, ja im to i savjetujem jer to nije njihova krivica. A drugi je razlog zato što smo došli tada u situaciju da zbog nečinovanja sekretar Selimović je bio jedini čovjek, znači nismo imali čovjek koji ga može zamijeniti. Zamislite, znate li šta tzn. u ovakvoj komplikovanoj političkoj, bezbednosnoj situaciji, da smo bili u situaciji jer niko nije imao određen čin da bi mogao biti komesar? I da, ovo vam govorim, da više nikada ne dođemo u tu situaciju, ništa drugo vam ja ne prebacujem. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Šaljiću. Poslovnička intervencija zastupnica Vujović, izvolite imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozivam se na član 92. Poslovnika o radu Skupštine Kantona Sarajevo, gdje se kaže da rad na sjednicama održava predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo i ja to vrlo poštujem i za povredu reda na sjednici smatra se i alinija broj 2, nedolično

uvredljivo ponašanje prema učesnicima i prisutnima na sjednici, te stoga vas molim da se i vi, kao prema nama kao i mi prema vama, ravnopravno i s uvažavanjem poštujemo i međusobno uvažavamo. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice Vujović, vrlo korektno sam vas upozorio dva puta, međutim treći put ste također htjeli da zloupotrebjavate Poslovnik, naravno, nisam vam dozvolio, ne samo vama, već nikome u Skupštini, tako da vrlo vas uvažavamo i poštujemo i kao zastupnicu i kao članove opozicije u Skupštini Kantona Sarajevo. Poslovnička intervencija zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Predsjedavajući, ja se s punim poštovanjem odnosim prema instituciji Skupštine Kantona Sarajeva, a prvenstveno prema kolegama. Ja vas ovim putem molim da vi, odnosno zahtijevam od vas, da vi uvodite i red na sjednici, ali isto tako, ali isto tako da ne ulazite u predmet, znači rasprave i moje diskusije ukoliko nije po vašoj volji, odnosno ako ja govorim, a to je nešto što vi ne želite da čujete. Ja mislim da je ova tačka dnevnog reda vezana za stanje sigurnosti u Kantonu Sarajevo i mi vrlo često razgovaramo, iako je mandatni period '22. godine o aktualnim problemima kao što je bilo neki jučer na komunalnoj privredi, danas na temu socijale, da danas isto tako možemo govoriti i o temi sigurnosti. Stoga vas molim da za radi evo međusobnog uvažavanja, demokratičnosti i te kulture dijaloga, to tako i nastavimo. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Prevažodno želim da podržim kompletnu diskusiju svoje kolegice Vujović. Moja diskusija će se bazirati na formi i načinu izvještaja koji nam je prezentiran od strane ovog Nezavisnog odbora. Smatram ga na neki način primjerkom nekog, da kažem tabloida koji je u jednoj potpuno šturoj formi prezentiran nama zastupnicima situaciju kao da mi treba da pretpostavimo nešto što nam nije prezentirano, šta je? Pa da pojasnim našim građanima. Recimo, rečenica glasi: "Mi smo tada pozvali policijskog komesara da nam objasni to što nije navedeno šta, on nam je dao pojašnjenje" i s tim u vezi je kao završen citat tog stavka teksta. Ja ne znam šta mi danas treba da usvojimo, da su se ljudi sastali, da su pozvali policijskog komesara i da su ga nešto pitali, da im je on nešto odgovorio, a to nešto mi ne znamo šta je, osim onog dijela u kome su raspravljali o tome da li je policijski komesar Selimović već dobio uslove za odlazak u mirovinu itd. Obzirom na ovoliku odgovornost ovog tijela koji imenuje i razrješava policijskog komesara, ja zaista smatram suvislim ovakvu formu Izvještaja dostavljati na Skupštinu Kantona Sarajeva. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu. Zamolio bih službu da pozove zastupnike da uđu u salu.

a)

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu Nezavisnog odbora za period mart-septembar 2022. godine.

Zaključujem glasanje.

Za je glasalo 18 zastupnika, protiv 2, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

b)

Molim zastupnika da pristup izjašnjavanju o Izvještaju o radu Nezavisnog odbora za period juli- decembar 2022 godine.

Zaključujem glasanje.

Za glasanje 18 zastupnika, protiv 2, suzdržanih ništa. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

Prelazimo na tačku trinaest.

AD-13.

Izvještaj o radu Odbora za žalbe javnosti za 2022 godinu

Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Zamolio bih predstavnika predlagača da podnese uvodne napomene, ima li potrebe? Nema. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja?

Otvaram raspravu, zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu Odbora za žalbe javnosti za 2022. godinu.

Zaključujem glasanje. Za je glasalo 18 zastupnika, protiv ništa, suzdržan na 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj izvještaj.

Prelazimo na tačku četrnaest

AD- 14.

Izvještaj poslovanju javnog preduzeća Televizije Kantona Sarajevo d.o.o Sarajevo za 2022. godinu

Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Molim predstavnika predlagača da podnese kratko uvodno napomene.

Haris Dučić (direktor JP TVSA)

Poštovani predsjedavajući, uvaženi, dopredsjedavajući, uvaženi zastupnici, ministri, poštovani gledaoci Televizije Sarajevo, srdačan pozdrav. Moje ime je Haris Dučić. Ja sam imenovan prije 2 mjeseca na dužnost direktora Javnog preduzeća Televizije Kantona Sarajevo. Pozdravljam vas u ime uposlenika Televizije Sarajevo koji marljivo i vrijedno rade, pratimo sve aktivnosti i sve borbe i sindikata i radnika u zdravstvu i u institucijama obrazovanja. Moram da kažem da uposlenici Javnog preduzeća Televizija Sarajevo imaju među najnižim plaćama i tražim vašu podršku da to koliko možemo ispravimo. Vrlo kratko ću objasniti. Već više puta u toku proteklih petnaestak 20 godina plaće uposlenih u javnim preduzećima u Kantonu Sarajevo su rasle. Dakle, to nije ova Vlada, to nije ova Skupština, dugo problem traje, Televizija Sarajevo je nekako zaboravljena, pa vas, između ostaloga i molim za podršku. Ja kao dugogodišnjih kolega koji gotovo 26 godina radim zajedno sa kolegicama i kolegama sam svjedok i ovo što vam pričam sve možemo argumentovati i dokazati, a druga stvar prije nego što dam samo

kratke crte između ostalog, mi smo do sada kao podstanari u zgradi Javnog radio televizijskog servisa Bosne i Hercegovine platili negdje oko 10 000 000 konvertibilnih maraka kirije i ja sam danas imao razgovor sa generalnim direktorom Javnog radiotelevizijskog servisa Bosne i Hercegovine Belminom Karamehmedovićem i njegovim saradnicima, gdje su nam najavili sastali smo se zbog povećanja energenata i električne energije i većih računa koji mi nemamo planiranih u budžetu da možemo intervenirati i platiti i onda su nam najavili još povećanje kirije. Zbog toga svjetla obraza, vrlo odlučno i hrabro mogu da kažem da ćemo ići u iznalaženje rješenja, da nađemo zgradu koja je u vlasništvu Kantona Sarajeva ili da nam pomognete da napravimo novu zgradu kako ne bi i dalje bacali novce na kiriju. Vrijednije nam je da uposlamo, vrlo kratko, još zbog toga što su neatraktivni ovi poslovi onda, nažalost, došli smo u situaciju da je želja većini novinara da budu u nekim institucijama ili u Kantonu ili u drugim preduzećima zato što im je praktično duplo veća plata. Da bi to zaštitili, također, Televizija Sarajevo ima mnogo specifičnih zanimanja koje ne možemo preko noći imati ni na tržištu i ljudi nam već odlaze i vani, ali i u druge institucije. Zbog toga molim vas za podršku. Ja sam napravio sastanak i sa Vijećem uposlenika i sa predstavnicima sindikata. Ovo što sam vama, rekao sam i njima kazao da zajedno pokušamo iznaći mogućnost da stvorimo bolje uslove rada. Vaša delegacija je obišla prostoriju u kojima rade ti vrijedni ljudi, pošteno rade, većina njih ima zaista jako niske plaće. Vrlo kratko, s obzirom da ste dobili Izvještaj u pisanoj formi. Javno preduzeće Televizije kantora Sarajevo d.o.o. Sarajevo poslovala je u 2022. godini s dobiti od 258.813, 72 konvertibilne marke. Prosječan broj zaposlenih je bio 121 radnik. Televizija Sarajevo je u 2022. godini uspostavila stabilnu programsku shemu proizvodeći 7 sati programa i imamo 3 sata uživo programa, 2,5 sata popodnevnog programa, emisija Špica, dnevnik 1, dnevnik drugi, emisije vijesti i večernje emisije ili Polis, dijaloške emisije ili emisije posvećene biznis , sportu, kulturi, umjetnosti. Vrlo je važno istaći da prenosimo sve sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Prošle je godine imali ste 28 redovnih i vanrednih sjednica Kantona Sarajevo i sjednice Gradskog vijeća. Pokušavamo da odgovorimo na sve zadatke. U 2022. godini prenosili smo 3 koncerta uživo, dakle i koncert grupe Hare Mata Hari i koncert Harisa Džinovića i koncert za Novu godinu i doček Nove godine ispred Vječne vatre Dubioza kolektiv. Mnogo smo prenosili Press konferencija koje se organizovali i predstavnici Skupštine Kantona i predstavnici Vlade, ministarstva. I dalje ćemo nastaviti s obzirom da pokušavamo da obezbijedimo sve adekvatne, aktualne, pravovremene informacije. Televizija Sarajevo završava uspješno 2022. godinu. U narednom periodu planiramo zadržati kvalitet programa, i dalje ćemo razvijati koncept produkcije vlastitog programa, što na dnevnoj osnovi u prosjeku predstavlja 50 % programski šeme od 7 sati ujutro do ponoći, te razvijat ćemo i svoju prednost u javnosti i na tržištu, u informativnom, obrazovnim i kulturno zabavnim programima lokalnog karaktera, s osvrtnom na najznačajnije događaje u državi. S obzirom da je složena i skupa produkcija obrazovnog, naučnog, dječjeg, serijskog i filmskog programa, javno preduzeće Televizija Sarajevo posebnu pažnju posvetit će pažljivom odabiru ovih programa i unaprijediti saradnju sa drugim regionalnim televizijskim kućama. Trajno opredjeljenje uprave Televizije Sarajevo je upravo ono što sam kazao da preseljenje preduzeća u prostore koji će odgovarati programskim, produkcijskim i tehničko tehnološkim potrebama Televizije. Sadašnji studijski prostor ne udovoljava u uslovima kvalitetnije i veće produkcije vlastitog programa, a prostor za rad uposlenih nije funkcionalno povezan, nedovoljan je, a od 2021. godine i neuslovan zbog dotrajalosti i urušavanja krova. Zakupodavac, BHRT zbog finansijskih poteškoća nije u mogućnosti osigurati renoviranje prostorija za obnovu krova. S obzirom da Televizija Sarajevo ima obaveze javnog televizijskog servisa, a savremeni trendovi iziskuju prijenos programa i informacija na online medijima, neophodno je dalje ulaganje u savremenu informatičku opremu. Još jedanput se izvinjavam ako sam zloupotrijebio govornicu, ovo su činjenice i u ime uposlanika Televizije Sarajevo pozdravljam vas, zahvaljujem se, evo, i za ovu priliku. Ukoliko ima pitanja, izvolite, stojimo na raspolaganju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom direktoru Dučiću. Možete se vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ?

Ima li pitanja? Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Evo ja ću postaviti nekoliko pitanja uvaženom direktoru Dučiću. Ja znam da ste vi od skoro kao i sami ste rekli, to je jedno moje od pitanja, na koji način imate li neki plan da se riješe one prostorije. Ja sam bio jedan od zastupnika koji je bio u posjeti. Znači ono je neuslovno, zastupnik Kapidžić je čak rekao da trebamo zovnuti inspekciju da ono zapečati, u kojim uslovima rade vaši uposlenici i vi, jel tako? Drugo moje pitanje, ovo je u ime boračkih udruženja, odnosno Koordinacije boračkih udruženja Kantona Sarajevo. Zamolili su me da vas pitam, zašto TVSA nije objavila reakciju njihovu na izjave prof. Sabine Silajdžić o negiranju bukvalno postojanja Bosne i Hercegovine i iznošenje teza da je ovdje bio građanski vjerski rat, ne agresija. Ovim su slali dva puta dopis. Pohvalio bih vas da sam u ranijim sjednicama već nekoliko mjeseci ja govorim o problemu radnika i uposlenika, Televizije Sarajevo i zamjerao sam što vaša firma popravlja auto u Lukavici na adresi Vojnika Republike Srpske, Sarajevskog korpusa. Dobio sam informaciju od sindikata da ste to popravili, da je to vašim dolaskom promijenjeno i da je to negdje na području Novog Grada Švrakina. I ja vam se zahvaljujem što ste to uradili. Jedno od pitanja sindikata i uposlenika je Vlada Kantona Sarajevo odobrila 450.000 maraka za plate, evo samo za povećanje plata uposlenicima, a obzirom da je ministrica ranije rekla da će biti osigurana sredstva da se namiri 100 maraka, to onih sto maraka koje su primili linearno u prošloj godini, nakon isteka dodatka na platu, zašto je uposlenicima plata povećala samo 40 maraka, je li to tačno? Oni kažu da to nije tačno. I treće pitanje. Na neka ste vi i sami ovo što sam ja primio, vi ste i sami odgovorili, pa tako da ja to ne postavljam i pozdravio bih vašu odluku odnosno vašeg Upravnog odbora o dodijeli jubilarne plate ili nagrade, kako ste to zvali u visini od 550 maraka. I je li tačno da vam je mjesečni najam otprilike 30 000 maraka? Pa tako da dođemo do cifre od nekoliko godina, da možemo kupiti, odnosno da možete kupiti sami sebi svoju Televiziju i da niste podstanari. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Također, zahvaljujem se uvaženom direktoru Dučiću na njegovom izlaganju i prezentaciji, posebno mi je drago što je svoje izlaganje počeo upravo sa empatijom, sa i povezanošću sa svojim uposlenicima i s tim u vezi i glasi moje prvo pitanje gdje sam u potpunoj koleziji u odnosu na svu situaciju koju smo razmatrali po pitanju plaća uposlenika TV-a u vremenu kada smo usvajali Budžet za 24. godinu, kada smo dobili čvrsta obećanja uvažene ministrice pravde da su izdvojena sredstva kao što i jesu, jer taj Budžet smo usvojili radi povećanja plaća uposlenika TVSA i moje pitanje je zašto to do sada nije realizirano? Dakle, šta je prepreka koja se desila da to do sada, evo, sada smo već, sad je već evo ide, već je kraj mjeseca februara, ide mjesec mart, zašto to nismo realizirali? Sljedeće pitanje je da li je izmijenjena sistematizacija koja je napravila potpuni disbalans u visinama plaća, kako je pravilnik koji je donijela uprava TVSA ugrozila osnovicu plaća koje je trebala biti povećana? Da li je potpisan kolektivni ugovor? Koliko je do sada TVSA utrošila budžetskih sredstava na sudske procese u kojima se pojavljuje kao tuženi od strane uposlenika ili uposlenika kojima je uručen otkaz o radu? Dalje, prezentirane su krivične prijave i koliko je

uposlenika dobilo prekid ugovora o radu? Jer, evo, otpuštaju se radnici na neki način prema simpatijama, a radnici uz nalaz inspekcije, recimo određena uposlenica koja nema adekvatnu spremu, ona se ne otpušta, ali dvojica vozača koji su dobili uručenje otkaza o radu naprosto nisu jednako tretirani. Šta je menadžment uradio po pitanju poboljšanja uslova za rad uposlenika? Da li je postupak Nadzornog odbora u postupku izbora izvršne direktorice u skladu sa zakonom? Kako je Nadzorni odbor bez postupka javne nabavke angažovao advokata koji će zastupati TVSA u sudskom postupku. Koliko znam, u ovom vremenu angažovanja advokatske kancelarije bile su još uvijek u okviru postupka javne nabavke. Zašto se vrši cenzurisanje rada novinara? I na kraju, da li planirate vratiti dokumentarni program koji je bio toliko kvalitetan na TVSA? Hvala lijepa.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Vujović pitanje.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem da predsjedavajuća. Imam nekoliko pitanja. Prvo je da li je sindikat dao saglasnost na ovaj Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, plaćama i naknadama, s obzirom da je on stupio za ovaj mandatni period, odnosno 1. aprila. 2022. godine, odnosno za izvještajni period? Da li ste ojačali kadrovski web portal TV Sarajevo jer je tu u izvještaju stoji da tamo radi samo jedna uposlenica? Zašto se na YouTube kanalu, kako bi, koliko ste naveli u izvještaju, objavljuvani skoro svi sadržaji, a ne svi sadržaji, naročito ni iz oblasti Sarajevskog jutra, Polisa i Špice. Što se tiče sudskih postupaka, koliko sam primijetila u ovom Izvještaju, šest sudskih postupaka je pokrenuto 2022. godine, a najviše se odnosi iz oblasti radnih sporova, pa postavljam pitanje zašto se radno pravni odnosi i neki ja kažem bilo kakva radna prava moraju ostvarivati putem suda a ne u unutrašnjosti radnog kolektiva? I, ništa, to je to zasad, ostalo će biti u diskusiji. Hvala lijepo.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

I zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Ja imam jedno pitanje, s obzirom da znam i upoznat sam da je i ove '22 godine, ali prethodnih negdje oko '21. , '22. i '23. Vlada Kantona Sarajevo kroz budžete kontinuirano povećavala iznose za povećanje plata zaposlenih. Mene zanima, evo konkretno i po tim godinama '21., '22 i 2023. u odnosu na ta sredstva koja su dodatno osigurana za povećanje plata, koliko je bilo povećanje plata zaposlenim u Televiziji Sarajevo? Može i procentualno eto ako vam je teško sad u nekim apsolutnim iznosima. Zahvaljujem.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujem zastupnicima i zastupnicama. Da li vam je potrebno vrijeme za pripreme ili možemo odmah krenuti sa odgovorima? Dakle, odmah krećemo s odgovorima, izvolite.

Haris Dučić (direktor JP TVSA)

Hvala lijepo. Prvo uvaženi zastupnik Šaljić koji je kazao da je postavio 3 pitanja, ja sam zapisao 7, pa ću pokušati odgovoriti na svih sedam. Na koji način da riješimo prostorije. Delegacija Skupštine Kantona Sarajevo boravila je u posjeti našem preduzeću, vidjela da prostorije prokišnjavaju, da su neuslovne, da je dio jedne redakcije u jednom dijelu zgrade, drugi dio u sasvim drugom, da je informativni program smješten pod stepenicama, da nam je studio na

spratu i zaista neadekvatno, neuslovno, nemoguće u 21. Vijeku ne odgovara modernim uzusima i standardima jedne urbane televizije. A mi želimo da budemo gradska televizija. Evo, drago mi je što ste vidjeli. Na koji način da riješimo prostorije? Rekao sam imate moju riječ, imam 26 će sad godina kako smo svi zajedno, kolegice i kolege kada je počelo emitiranje Televizije Sarajevo, imamo dovoljno i znanja i iskustva, znamo da radimo, to su vrlo vrijedni ljudi i zaslužuju samo bolje uslove. Do sada smo oko 10 000 000 konvertibilnih maraka dali na kiriju, odnosno zakup i naravno, treba nam vaša pomoć. Da li je to zgrada koja je u vlasništvu Kantona, da li su to neke prostorije koje su u vlasništvu Kantona Sarajevo ili ćemo praviti zgradu kao što je to uradilo Ministarstvo unutarnjih poslova i riješilo trajno zbrinjavanje. Pogotovo, svjedoci smo u kakvoj situaciji sada BHRT i ne možemo se više dovoditi u situaciju i da nam se povećavaju kirije i da, eto, eventualno budemo na bilo koji način ugroženi. Više načina postoji. Ja mislim da imam ovo što sam vidio i u razgovorima sa svima vama i blagonaklonost Vlade Kantona Sarajevo i Skupštine Kantona Sarajevo, bez obzira pozicija, opozicija, vrlo su to brzo prekomponuje, vi ste toga svjedoci i znate, ali ljudi vide da jednostavno zaslužuje da i Televizija Sarajevo da napravimo zgradu i da trajno riješimo to pitanje jer tek tada možemo govoriti o našoj vrijednosti. Drugo pitanje, znači ili da napravimo zgradu, odgovaram konkretna na pitanje ili da iskoristimo zgradu u vlasništvu Kantona ili eventualno da dogovorimo zakup na duži vremenski period uz sve uslove gdje ne bi bili podložni promjenama na tržištu. U ime Koordinacionog odbora zašto Televizije Sarajevo nije objavila reakciju na gostovanje prof. Sabine Sarajlić. Uvažena profesorica je gostovala na drugoj televiziji i vjerovatno Koordinacioni odbor boračkih udruženja je i poslao reakciju toj Televiziji. Naša kolegica, izvršna direktorica je odgovorila Koordinacionom odboru da nije praksa jer ukoliko sad mi odgovorimo na nešto što je bilo na drugoj televiziji, otvaramo front za slijedeće demant je slijedeći, a uopće nismo objavili, eto, samo zbog toga, a inače u našoj kući ima puno boraca, ratnih vojnih invalida. Danas, pripremajući se za izvještaj da mogu da stanem pred vas, mogu da kažem da imamo 11 ratnih vojnih invalida, a 110 zaposlenih, tako da je negdje 10 %, pogotovo više od 50 % je boračke populacije, tako da mi imamo i Televizija Sarajevo prati i obilježavanje svih značajnih datuma događaja ličnosti iz odbrambene oslobodilačkog rata od 92. do 95. ali isto tako iz narodno oslobodilačkog rata od 41. do 45. I mi uglavnom sve događaje prenosimo uživo, prenosimo akademije i pravimo specijalne programe, pogotovo organizujemo i naši gledaoci su na to navikli, ponekad radimo posao javnih radiotelevizijskih servisa, tako pratimo cjelodnevni program posvećen 1. martu, Danu nezavisnosti Bosne i Hercegovine, pa pripremamo svake godine program povodom 5. aprila, Dana opsade Sarajeva. Ovoga puta će biti puno događaja, puno aktivnosti, svečanih akademija, koncerata, performansa i zamišljenih događaja koje organizuje Fond memorijala Sarajevo. 6.april, Dan grada Sarajevo, 1.maj, 2.maj Dan odbrane Sarajeva, 25. novembar. Dan državnosti Bosne i Hercegovine. Osim nove godine, sve vjerske blagdane i specijalne programe povodom ramazana, bajrama, Božića, vaskrsa, Uskrsa, mi radimo korektno i posvećujemo dužnu pažnju svim tim datumima. Treće vaše pitanje bilo je problemi radnika, popravljanje auta u Lukavici. Zašto u drugom entitetu? Ne možemo da kršimo zakon, ponašamo se isključivo po zakonu, sve je procedura je kompletna provedena i ja mislim da je sasvim dovoljan odgovor. Ove godine imali smo drugog ponuđača koji je bio povoljniji i ove godine popravljamo auta vrlo blizu naše zgrade, tako da je i to prevaziđeno, ali isključivo zbog toga što smo vrlo korektni, tu ravnopravni i poštuemo zakon. Vaše četvrto pitanje je bilo Vlada Kantona Sarajeva odobrila je 450 000 konvertibilnih maraka. Sve to smo mi, odnosno i uprava prije mene i podijelili radnicima, nismo ništa sakrili. S obzirom da je ministrica rekla da će biti još sto konvertibilnih maraka. Sve što je traženo od Vlade Kantona Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo i ministarstvo, koje ima razumijevanja za sve probleme, vrlo brzo su ušli u problematiku su ispoštovali. Bio sam odsutan šest mjeseci, ne znam šta je ko s kim dogovarao i kako, isto pitanje je postavio i meni sindikat i ja sam to prvi put čuo i rekao sam ono što sam

danas i vama rekao, ne znam kojih još sto maraka, jer svi su dobili povećanje. Tačno sada 140, samo 42 marke. Objasniti ću na sljedeće pitanje se odnosi. Ne znam na što se odnosi još dodatnih, ali sam dužan da vam pojasnim da ne mislite da ljudi na Televiziji Sarajevo traže nešto više nego što im pripada? Nije vaša krivica. Vi i ovaj sastav Skupštine ste vrlo pošteno i korektno dali podršku, ali dugo traje. Petnaestak 20 godina su povećavane plate. Naravno, ja to razumijem. Ljudi imaju kolektivne ugovore, i radnici u zdravstvu, i radnici u školstvu itd, i odmah su obavezani, povećavaju se koeficijenti. Naši novinari dolaze na te događaje, bore se zajedno sa njima za njihova prava, ali istovremeno vide kako drugima drugi dobivaju povećanje plaća, a mi možemo jedino od vas očekivati da nam glasate u budžetu ili izdvojite više sredstava. I onda sam ja rekao sindikatu i predstavnicima sindikata ono što ću sada odgovoriti i vama da ćemo se zajedno boriti i da ćemo imati vašu podršku i podršku ministarstva i podršku Skupštine da na neki način namirimo sve te nepravde koje su se akumulirale godinama kako bi iznivelisali, ne više ništa više, ali bar približili plaćama u ostalim javnim preduzećima u Kantonu Sarajevo. Je li tačno da je mjesečni najam 30 000 konvertibilnih maraka kirije? Nije. 36 000, i to godišnje je više od, oko, da oko 360 000 na godišnjem nivou mi izdvajamo za kiriju, odnosno zakup BHRT-u. S obzirom na ovo povećanje, ne smijem ni slutiti koliko će biti, ali doći će vrlo brzo na pola miliona. S obzirom da je atraktivno sada. Danas su nam to objasnili ljudi u Javnom radiotelevizijskom servisu. Njima je, s obzirom da je jeftina kirija trenutno svi hoće kod njih, ali s obzirom da im mi imamo neke ugovore, moramo razmišljati, imamo hrabrosti, imamo znanja, imamo odlučnosti, ništa mi tu nećemo priskrbiti, uzeti za sebe, imamo dva zavoda i Zavod za planiranje i Zavod za izgradnju, podršku Skupštine, podršku Vlade i ja vas molim da zajedno sa uposlenicima ili napravimo zgradu ili dobijemo prostor u koji ćemo biti smješteni i biti primjereno. Dobro. Uvažena zastupnica Marijela Hašimbegović mnogo pitanja nisam sve stigao zapisati jer ste brzo čitali, ali sam pokušao i za sve što ne budete zadovoljni, dostavit ćemo vam odgovore u pisanoj formi. Zašto nije realizirano pitanje povećanja plaća. Sada se vraćam na ono. Da, ministrica je upućena, zna u čemu je problem. Uprava je došla krajem 20. imenovana izvršna direktorica za program i produkciju i direktor 20. decembra prošle godine. Plan Nadzorni odbor je trebalo da usvoji plan rada za naredne 3 godine. Logično, ako nemate usvojen plan, ne možete isplatiti i ne možete nabaviti crtani film, ne možete zaposliti nikoga ni na ugovor i ako vam je odobreno. Bitno je da sredstva postoje u budžetu i to je ministrica dobro objasnila. Sredstva imaju, vi ste ih obezbijedili i bit će isplaćeno za prva 3 mjeseca, sada u martu povodom državnog praznika, a onda poslije marta će ići svaki mjesec, tako da će svaki zaposlenik dobiti povećanu plaću u odnosu na prošlu godinu 0,35, izmjenom Pravilnika, dok Pravilnik stupi na snagu, to je problem. Sad vi možete odmah danas ponuditi i Vijeću poslenika i sindikatu pravilnik, ali mora proći zakonski rok i procedura od mjesec dana, bez obzira što oni danas potpišu kako bi mogao Pravilnik stupiti na snagu. Stupanjem na snagu Pravilnika u kojima su povećani koeficijenti na plaće, onda će svi dobivati po 142 konvertibilne marke. Sljedeće pitanje da li je potpisan kolektivni ugovor? Ne, ali odmah čim sam izabran, nećete vjerovati, u prvoj sedmici za direktora Televizije odmah sam imao kontakte sa sindikatima i održali smo sastanak sa predstavnicima granskih sindikata, to sam rekao i ministrici i imam saglasnost ministarstva, potpisat ćemo kolektivni ugovor. Naravno, treba nam iz milion razloga, vrlo rado, hoćemo, to će zaštititi i uposlenike i ko poslije mene dođe, znači, imamo raspoloženje, ja tu nemam nikakve dileme i ono sve što sam rekao i predstavnicima sindikata i vijeća uposlenika i vama držim tu liniju potpisat ćemo ugovor. U ovom momentu kada je planiran i završen budžet, ne možemo ispoštovati bilo kakva davanja koja nemamo planirana, a da li nam treba kolektivni ugovor, bez dileme treba i vrlo rado. Sljedeće pitanje koliko je potrošeno na sudske postupke? Postupci su još uvijek u toku, tako da nemamo u 2022. godini nekih velikih izdataka. Odgovorit ću na sljedeće pitanje zašto su je došlo uopće da se da, to je postavila uvažena zastupnica Vedrana Vujović, da radnici moraju tražiti svoja prava sudom. To je promjena sistematizacije u kojoj je

trebalo da se napravi reorganizacija i racionalizacija kompletnih troškova. U tom slučaju, naravno, bilo je i nezadovoljnih radnika koji su tužili i svoja prava ostvaruju putem suda. Vaše sljedeće pitanje, jedna uposlenica se ne otpušta, a otpušteni su vozači. Ne znam tačno na što se mislite? Zašto trebamo nekoga? Vrlo rado ću to istražiti. A dvojica naših uposlenika koji su otpušteni zaista teška srca i meni je žao da se to lomi baš na ljudima koji su srednju školu, ali samo zbog falsifikovane diplome mi nismo imali nikakvog drugog načina nego da prekinemo radni odnos, tu nema nikakve dileme, jer sa osnovnom školom u sistematizaciji radnih mjesta nemamo šta da ponudimo, samo isključivo zbog toga. To su naše kolege, uvažene kolege i mislim da sam odgovorio na vaše pitanje. Zašto se vrši cenzurisanje rada novinara. Ne znam na što tačno mislite, imate moju riječ, dva mjeseca sam direktor Televizije, nikada nisam ušao u desk, niti bilo koga nazvao, niti, ne daj Bože, cenzurisao. Vi ste svjedoci da su dnevnici različiti, da imamo različitih koncepcija i vi ste ponekad zbunjeni. Sve je dobro, dok su svi nezadovoljni, i pozicija, i opozicija i pojedine stranke, tako da oni koji me znaju i kolege koje rade 25 godina samnom znaju da nemam tu nikakve dileme, tako da vjerojatno se odnosi, ali ovo će pitanje, bit će inzistirano na ovim pitanjima i ovo ćemo pitanje rješavati. Ukoliko je bilo cenzuri, postoji procedura od prijave linije za pomoć novinarima, novinarskim udruženjima, Regulatorne agencije za komunikaciju, ombudsmenima, advokatima, znači tu ćemo biti rigorozni, sankcionisati, novinari imaju uredničke slobode i tu ne nedovodim u pitanja. Uvažena zastupnica Vedrana Vujović postavila je tri pitanja. Da li je sindikat dao saglasnost na sistematizaciju. Mogu vam jedino odgovoriti ne, to je sve što vam mogu odgovoriti. Na početku je bilo saglasnosti, razgovora sa upravom, onda su povukli saglasnost. Znači odgovor tačan na vaše pitanje, ne, nije dao saglasnost. Zašto se na YouTube ne nalazi, ne objavljuju svi razgovori. Mi smo imali problem da nam je blokiran YouTube, nećete vjerovati zbog pjesme "Zemljo moja", koja je tri puta u jednom danu emitirana u programu TV-a na koju jedna agencija iz Beograda polaže prava jer ima ugovor sa Kemalom Montenom. Ta pjesma "Zemljo moja" izvedena je u Jutarnjem programu, u popodnevnom programu i uživo na akademiji Gradske uprave u Vijećnici koji smo mi uživo prenosili. Kada dobijete 3 žuta kartona, onda vas blokira YouTube. Zbog toga smo morali da preuredimo YouTube kanal. Radit ćemo, to nam je posebna zadaća. Vaše drugo pitanje je bilo zašto samo jedan mislim, nisam stigao sve da zapišem, nije jedna uposlenica, tako je bilo, nije više i to ćemo ispravljati. Opet kažem, treba nam vaša podrška, da tu i vrlo dobro znamo. Može, izvolite. Vrlo brzo, a vrlo brzo ću završiti. Zašto se prava ostvaruju putem suda? To sam objasnio, zato što radnici nisu zadovoljni. Da li je potrebna nova sistematizacija? Odgovoriti ću jasno i glasno, potrebna je nova sistematizacija da se isprave nepravde koji su učinjene. Jasan svjedok mnogo naših kolega je u različitim periodima propatilo i doživjelo bespotrebne diskriminacije. Mora se provesti i napraviti nova sistematizacija, zajedno sa sindikatom, predstavnicima sindikata i predstavnicima vijeća uposlenika, zajedno sa svim uposlenicima. Nama ne treba puno, imamo dovoljno znanja i mudrosti, ukoliko budemo složni, da napravimo vrlo brzo i pristojne iskorake. Zastupnik Davor Čičić. Koliko je bilo povećanje plaća u Televiziji Sarajevo? Praktično iskoristiti ću ovo pitanje da kažem hvala uvaženom zastupniku Davoru Čičiću koji je dok je bio ministar, pomogao Televiziji Sarajevo, nismo to zaboravili. Isto tako, imamo podršku resornog ministarstva i razumijevanje. Tu nije do ove Vlade, ni prošle, ni prethodne, u kojoj nam je pomogao uvaženi zastupnik Faruk Kapidžić i to dobro pomogao. Znači, ni do prethodne. Ja govorim o problemu koji traje dvadesetak godina, gdje su jednostavno radnici se organizirali kroz sindikate, kroz kolektivne ugovore i tako pregovarali se Vladom i došli do boljeg statusa, a uposleni u Televiziji Sarajevo nažalost su ostali sa malim plaćama, tako da naši novinari imaju plaće u visini otprilike koliko imaju mnogi uposlenici u javnim preduzećima sa srednjom školom, a pogotovo ljudi u tehnici imaju jako niske plaće, zbog toga nam i odlaze. 4 kamermana su otišla u inostranstvo samo u proteklih 2 godine, prelaze nam ljudi u institucije za PR-a, najžalosnije za novinara koji je izgrađen, koji je stekao iskustvo na televiziji, da ima želju da prijede u neku

instituciju, da bude portparol ili predstavnik za medije. A zašto? Tačno ima 1000 maraka više. Isključivo zbog toga. I tu zbog toga tražim vašu podršku, tu moramo nešto učiniti. Znam da ne može sve sada i odmah, ali to i kolegice i kolege od mene očekuju kao kolegu sa kojim smo 25, 26 godina zajedno, a vidim to raspoloženje, vidjeli ste u kakvim uslovima živimo i radimo i vidjeli ste, između ostalog i koeficijente. Zahvaljujem na svemu što ste pomogli i molim vas da dalje nastavimo kako bi ispravili neke ranije nepravde. Dječji program?

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Molim vas bez unakrsnog ispitivanja. ako ste direktore završili izlaganje.

Haris Dučić (direktor JP TVSA)

Odgovorit ću rado. Produkcija dječjeg programa je izuzetno skupa. Također, poslije pandemije mnoge kuće manje rade i na tržištu nema kvalitetnog i dobrog dječjeg programa. Opredjeljenje uprave je prvo da razgovaramo i nabavimo dječji program sa od domaćih autora. Time pokrećemo da oni mogu imati više novca, da dalje rade i da prave svoju produkciju i imamo već razgovore sa tri, četiri domaća autora gdje ćemo nabaviti sadržajno bogat dječji program. Druga stvar, ono što dobivamo na tržištu je izuzetno skupo. Ako nemate više pitanja, žao mi je da vam oduzimam vrijeme. Mi vas pratimo od jutros, također smo imali sjednicu Gradskog vijeća koju smo snimali, pa odgođeni, nju ćemo imitirati zato što je prednost sjednica Skupštine Kantona. Jedan od naših najgledanijih programa, emisija. Hvala vam.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Zahvaljujemo direktore. Otvaram raspravu.

Poslovnička intervencija, zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

U ime kluba SDP-a, a s obzirom da radimo već, evo četiri sata u kontinuitetu, tražim pauzu 15, 20 minuta.

Jelena Pekić (dopredsjedavajuća)

Dobro, pauza, 20 minuta.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Koristim priliku da obavijestim zastupnice i zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo, da smo danas, kao i jučer, jako naporno radili i koristim pravo da danas prekinem sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo i da nastavimo sjednicu u narednom periodu. Bit ćete, naravno, blagovremeno obaviješteni, ako nemate ništa protiv. Hvala vam.

**STENOGRAM
V NASTAVKA 11. RADNE SJEDNICE
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 29.05. 2024.GODINE**

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram peti nastavak 11. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine. Pozivam sve prisutne da odamo počast , svako na svoj način, svima onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine od agresije.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade, uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednici prisustvuje, možemo li dobiti samo, 24 zastupnika, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje.

Izostanak sa ove sjednice pravdala je zastupnica Sanela Klarić. Kašnjenje nije najavio niko od zastupnika.

Podsjećam vas da smo na prethodnom zasjedanju koje je održano 21.02. 2024. godine otvorili 14. tačku dnevnog reda koja glasi:

AD-14.

Izveštaj o poslovanju Javnog preduzeća Televizija Kantona Sarajevo doo, Sarajevo za 2022. godinu, završili uvodna izlaganja, postavljanje pitanja, davanja odgovora od strane predlagača.

Zasjedanje smo prekinuli prije otvaranja diskusija, tako da ovaj nastavak otvaramo s prijavama za diskusiju.

Poslovnička intervencija zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Radi dodatnih konsultacija unutar Kluba SDA vezano za ovu tačku dnevnog reda tražim pauzu ispred Kluba Stranke demokratske akcije od pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza pola sata na prijedlog Kluba SDA.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo, otvorena je rasprava. Zastupnica Vedrana Vujović se prijavila, izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo dobro jutro, dobar dan svim kolegama zastupnicima, članovima Vlade, kao i građanima koje prate naš današnji rad. Pa evo na samom početku moram istaći da jedno nezadovoljstvo imajući u vidu da smo ovu sjednicu započeli u novembru mjesecu i da smo prekinuli u februaru i da, nekako smo u jednom raskoraku sa postavljenim pitanjima i dobivenim odgovorima, a evo, već će je '24. godina, no evo, ja sam se potruditi ću se da ova moja diskusija ne bude samo kritika, mada će biti možda najviše kritike na rad ove prethodne uprave Televizije Sarajeva. Ali evo, u svakom slučaju, drago mi je da danas imamo upravo ovu tačku dnevnog reda jer smatram da je vrlo bitno da svi mi zajedno učestvujemo ne samo u diskusiji kada je u pitanju rad Televizije Sarajevo kao Kantona televizije, nego i da zajedničkim naporima pronađemo najbolja rješenja kako da osiguramo bolje uslove rada u

tehničkom smislu, ali isto tako u ljudskom, jer mislim da je i kroz ovaj Izvještaj i kroz medijski natpise iz 2022. godine zaista bilo velikih problema. Iako prethodna uprava na čelu sa bivšom direktoricom tvrdi da je sve bilo perfektno, najveće pitanje koje se postavlja jeste zašto je ona maltene pobjegla sa te funkcije na samom početku 2023. godine i otišla u Vijeće ministara, a nije ostala i nastavila da vodi tu neku dobru politiku, dobru praksu koja se u izvještajnom periodu za ovu godinu tako prezentovala najviše javnosti. Lično ne mogu govoriti možda sa aspekta učešća zastupnika, s obzirom da smo, jer, kao što svi znamo, imenovani krajem, Skupština konstituisana krajem 2022. godine, ali vjerujem da će o tome govoriti mnogo više kolege koji su bili u mandatnom periodu, u tom periodu zastupnici. Ali ono što je očigledno jeste da su bili veliki problemi između Sindikata i Vijeća uposlenika, a isto tako s jedne strane, s druge strane uprave, gdje nije bilo sluha i razumijevanja za određene probleme koji su se dešavali. Mi smo, evo kada se razmatrao i prošli izvještaj, malo nakon toga otišli u posjetu i vidjeli smo zaista u kako lošim uslovima u smislu prostornog i tehničkih loših uslova rade ovi sjajni ljudi, od novinara, montažera i kažem i studija i režije, i to je ono o čemu mi trebamo ovdje na Skupštini da govorimo, kako da unaprijedimo i popravimo njihov i status i položaj, ali isto tako da zaista Televizija Sarajevo bude prostor na kojem će, ne samo zastupnici i politike u Kantonu Sarajevo imati mjesto za govor, nego mjesto na kojem će se građani imati priliku obratiti, kojem će se promovirati svi dobri sadržaji koji se dešavaju, kako na lokalnim, najviše i na lokalnom nivou, tako i na Kantonu, ali i na višim nivoima odlučivanja. Mislim da je ovaj novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, koji je tada stupio na snagu, izazvao velike probleme unutar radnika, odnosno unutar same Televizije Sarajevo i mi smo više puta ukazivali da to treba da se izmijeni, da treba da se promijeni i da treba biti saglasnost i Sindikata i Vijeća uposlenika kada su ove stvari u pitanju, jer ne može niti jedna politika, niti jedna uprava praviti i kreirati javna radna mjesta i vršiti takvu jednu lošu uređivačku politiku na štetu radnika, pogotovo profesionalaca koji su neki već pred penzijom, a neki su zaista veliki profesionalci u novinarskom smislu i njima treba pružiti se puna podrška, kao što smo to mi, naročito Klub Demokratske fronte, protekli period i radili. Pa evo, prije nekoliko dana sam uspjela da malo ponovo iščitam ovaj sav izvještaj i mislim da je on onako poprilično prosječan, da malte ne, nije ništa značajno i napravljeno, ali opet se vraćam na ove medijske natpise i sve ovo što je bilo prisutno u javnosti, pogotovo 2022. godine. I ja, evo, ne znam prošlo je vrijeme za pitanja prije 3 mjeseca da pitamo sada već aktualnog direktora, koji je bio i dio uprave u ovom prethodnom mandatnom periodu, da li se nešto zaista poboljšalo? Da li su se poboljšali uslovi rada, plate uposlenika? Da li imamo neke bolje uslove rada, na kraju krajeva, jer ovo sve što vidamo u '23. godini, evo sad je u dijelu '24. godine, ukazuje to da situacija na Televiziji Sarajevo nije dovoljno dobra, ali da može i mora biti bolja. Isto tako, vjerujem da će se naći način da sve ono što je loše učinjeno u periodu '22. godine, ali i godinama prije, da će se naći zajednički način da se popravi i da se unaprijedi, jer zaista nije Televizija Sarajevo samo mjesto gdje će se vršiti PR pojedinih političara, raditi predizborna kampanja ili nešto drugo, nego je Televizija Sarajevo, da kažem naša televizija, Kantonalna televizija na kojoj zaista rade vrhunski profesionalci koji su mnogi danas uspješni novinari započinjali svoje karijere. I evo ja s ovog mjesta, evo na kraju svoje diskusije, želim zaista da pružim podršku svim radnicima i novinarima i tehničkom osoblju koji ovdje, zajedno s nama, znaju nekad satima biti satima biti i prenositi, raditi svoj posao profesionalno i odgovorno, a isto tako vjerujem da uprava na čelu sa vama, gospodine Dučiću koji ste bili, kažem i u prethodnoj upravi izvršni direktor, da može i mora napraviti stvarno savršene uslove rada, jer ovo što mi danas imamo među medijima, među ovom jednom znači jednom eksplozijom medija, što putem web portala, putem televizije, mislim da Kanton Sarajevo zaslužuje da ima jednu profesionalnu i objektivnu medijsku kuću koja će se ravnopravno u kontekstu politike odnositi prema svima nama, te da neće biti političkih favoriziranja, što je do sada bila praksa kada je u pitanju programska shema

i prisustvo pozicije, odnosno opozicije u programu Televizije Sarajeva. Toliko za prvu diskusiju. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Vujović. Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Selamim i pozdravljam sve gledaoce kraj malih ekrana, svoje kolegice i kolege u skupštinskim klupama. Vidite Izvještaj je iz 2022 godine, sad je kraj petog mjeseca, ušli smo u 6. skoro, 2024. godine i u više navrata u svojim diskusijama kada su bili slični izvještaji na dnevnom redu, sam upravo govorio koja je poenta raspravljati o izvještaju od prije 2 godine? Ova sjednica je bila, pa je prekinuta, pa smo imali neka pitanja, ja vjerujem da se većina nas ovdje i ne sjeća šta su bila i pitanja i odgovori koji su bili možda relevantni u tom trenutku, ali do nastavka ove same sjednice njihova relevantnost prestaje sa važenjem. Pazite, ovdje imamo jedan jako bitnu instituciju, evo, ja ću to nazvati instituciju u Kantonu Sarajevo jer se radi o javnom servisu, radi se o informativnom servisu za građane Kantona Sarajeva, najvećeg, najjačeg ekonomski Kantona u Bosni i Hercegovini, pa čak i jači i od nekih entiteta, pa samim tim i sam javni servis, odnosno TV, treba da prati to. Tokom 2022. godine, pa i u nekom periodu poslije toga, veliki broj poruka, veliki broj informacija od uposlenih same TV kuće nam je govorio da situacija tamo nije nimalo sjajna. Nažalost, meni je lično žao što ovaj Izvještaj ovdje ne brani tadašnja uprava, tadašnja direktorica, pa da možemo malo raspravljati i o nekim međuljudskim odnosima, o programskoj shemi koja je tad bila u isključivo u službi režima, a ne u službi građana. Pazite, mi imamo poseban senzibilitet prema ovom javnom servisu, mi smo izabrani predstavnici građana, a javni servis, odnosno Televizija Kantona Sarajevo je u službi svih građana. To je TV koji baštini jednu posebnu historiju i odigrala je jednu posebnu ulogu u periodu '92.- '95. , pa kasnije sve ostalo. Uslovi u kojima radi ta institucija, pogotovo u proteklih 6 godina, je katastrofalna. Tamo rade divni ljudi, novinari, ljudi koji grade svoje karijere. A kako ćete dopustiti da neko gradi svoju karijeru ako mu ne date adekvatne uslove za rad. Izvještaj kao izvještaj koji ovdje imamo pred nama, pazite, on je pun nekih detalja, pun nekih informacija koje su opšteg karaktera, kao i svaki, potrošili toliko para ulaz, izlaz, međutim, ono što je po meni, što bih volio više da vidim, evo, ja se nadam da će nova uprava tu malo iskoristiti ovu neku pozitivnu, hajde da kažem ustvari negativnu kritiku za prethodnu upravu, a možda pozitivnu za njih, da tu treba biti nekih investicija, ulaganja u razvoj, u razvoj opreme, u razvoj infrastrukture, u povećanje plata. Jako nam je bitno da taj medij bude, odnosno da taj javni servis bude doista javni servis, da bude neovisan, da novinari imaju adekvatne plate, adekvatnu opremu za rad kako bi građane informisali realno i nepristrasno. Nadam se da evo iz svega ovoga što je rečeno, što je kroz same diskusije i kroz sama pitanja i da će se izvući pouka i da će mu u narednom periodu stvarno imati jedan pravi servis u službi građana. Što se tiče izvještaja, da li nešto možemo posebno reći? Ne možemo ništa posebno reći, ovaj osim da evo, kaže u jednom dijelu, kaže za realizaciju postavljenih ciljeva i zadataka ključni uslovi su ljudski potencijali koji kreira i producira program, utvrđuje strategiju i ciljeve organizacije, upravlja tehničkim i finansijskim sredstvima. Evo, kako piše u samom izvještaju, ja se nadam da u narednom periodu ova upravo će doista staviti kadrove i ljudski potencijal u prvi fokus da upravo zbog stavljanja profesionalaca na one pozicije na koje trebaju da dođu, njihov daljnji razvoj, edukacija u ovom polju ćemo imati doista pravu televiziju, koja će biti uslužbi građana, koja će dati adekvatne termine, odnosno vrijeme svim političkim organizacijama i da će se prekinuti praksa prethodne uprave da to bude glasnik, aj da kažemo jednog režima ili jedne političke stranke. Toliko za prvu diskusiju, pa ću se javiti za drugu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Redžo Lemezan se javio za riječ.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Prije svega da pozdravim i poselamim sve prisutne, kao i građane koji nas gledaju putem Kantonalne televizije i posebno, evo, pozdrav i selam za direktora Harisa Dučića. Drago mi je da ljudi koji žive generalno tu ideju, neke Kantonalne televizije, imaju priliku da vode tu ustanovu. Mislim, kada slušamo sve ove diskusije, mislim da očigledno se razdvajamo oko pojma kako to treba izgledati kantonalna televizija. Od TVSA-Televizija Kantona Sarajevo, to je puni naziv, a ne Televizija Skupštine Kantona Sarajevo. Ja kada gledam Skupštinu, odnosno kada gledam program TVSA, imam osjećaj često da nema Skupštine Kantona Sarajevo, ne bi se imalo šta prikazivati. Danas, evo, mi smo počeli jutros raditi u 9 sati, nakon pauze koja je tražena, vraćeno je nazad na programsku shemu koja je unaprijed ranije planirana. Dječji crtići su prekinuti, bio je prekid u dječjem programu da bi mi bili tu na televiziji u Skupštini KS. Ako hoćemo ozbiljan tv servis, ja mislim da to ne bi trebali raditi. Svakako, građan trebaju biti informisani o političkim dešavanjima u Skupštini Kantona Sarajeva, međutim, ako hoćemo ozbiljnu televiziju, ako je to javno servis, kao što bi trebao bi biti, mora biti ono normalna TV shema sa raznoraznim programima, jer nije samo Kanton Sarajevo- Skupština Kantona Sarajeva i ponekad opštinska vijeća. Ima tu puno i drugog sadržaja, od kulturnog, muzičkog, sportskog, zdravstvenog itd itd. Realno, Jutarnji program, vazda mi. Špica, 90 % Skupštine Kantona Sarajevo. Polis, isto. Može i to funkcionisati, samo to nije ozbiljan javni servis. Trebamo biti mi i trebamo promovisati i politike i treba građani da vide šta radimo s obzirom da smo mi osnivači, međutim, ja kada zamišljam televiziju, ja to zamišljam, da to bude onaj malo određene različitosti, itd. Doduše, program 2022 je bio možda i dobar kakav je sada. Sada je posebna, specifična situacija jer sigurno su još međuljudski odnosi narušeniji nego onaj u tom nekom periodu, a zato nije kriv trenutni direktor, nego neki drugi ljudi koji tamo upravljaju. I ne trebamo bježati od situacije kada nešto ne valja, da se bojimo to reći, ali sigurno da to može puno bolje. Kolega Selmanović je rekao da fali im opreme i sigurno da im fali opreme, ja nisam siguran da li ima i klima tamo, na primjer, u studiju tokom ljetnih dana. Ja sam jednom gostovao i užasno je gostovanje bilo zato što je bilo pretopolo, 35, 40 stepeni, bez vode, bez ičega. I mislimo da u takvim uslovima stvarno se ne može raditi. I svaka čast svakom uposleniku TVSA i svaka čast novinarima, a evo nama, kao Skupštini, kao osnivaču tog javnog servisa predstoji da im omogućimo bolje uslove, jer kako mi ne zaslužujemo gostovati u studiju gdje nemaju neki osnovnih, jer normalnih uslova, ne zaslužuje niti ti ljudi raditi tamo. Svi smo bili tamo, siguran sam, koji se bavimo politikom i svi smo snimili, sigurno da situacija nije baš najbolja i hajmo, evo ovdje da probamo donijeti neku zajedničku odluku, da prvenstveno taj human posao, taj novinarskih posao stavimo kao prioritet, prije svih nekih političkih, naših odluka, ciljeva itd da njima obezbijedimo bolje uslove rada, a siguran sam, kada oni budu imali dobre uslove, da će i ova Televizija biti, je li, bolja. I direktore, evo, molim vas i prenesete ljudima koji vode program, neka i nas, al nije to Televizija Skupštine Kantona Sarajevo, to je Televizija Kantona Sarajeva, gdje Kanton Sarajevo i grad, odnosno jel grad, kanton koji broji više od pola miliona stanovnika ima toliko puno pozitivnih dešavanja. Ja nekad mislim da ljudima se ogadi čitava politička situacija, to što smo mi konstantno na toj Televiziji. Trebamo prenositi, trebamo možda malo i reducirati taj program, al stvarno, ajde da probamo uvesti nekog sadržaja, neki programa, da probamo kupiti nekad neki film, neku seriju, nešto premijerno prikazati itd, da, to nije samo politika, jer mišljenja sam da ovaj način na koji se sada radi ne doprinosi postojnosti i budućnosti javnog servisa TVSA. Eto toliko za sada. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupniku Lemezanu. Zastupnicama Marijela Hašimbegović se javila za riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, srdačno vas sve pozdravljam, kao i naše sugrađane koji nas, evo, prate putem TVSA. Podržavam diskusiju svoje kolegice Vujović i evo i na tragu diskusija naših kolega koji su do sada diskutovali nekako ja ću oblikovati svoje evo kazivanje na sličan način i izvještaj koji danas razmatramo, kao što smo o tome govorili i prošli put je, nažalost, obojen činjenicom da je opšte prisutno kontekst radno-pravnih tužbi koji su na neki način svjedočanstvo jednog vremena i rada koje je djelovalo u određenim nesporazumima. Pa, rekla bi čak i represiji, egzodusu kvalitetnih, iskusnih novinara. I žao mi je zbog čega je ovaj javni servis naprosto prolazio kroz sva ta silna iskušenja i bez podrške, adekvatne podrške koju treba dobiti upravo iz ovog organa kao što je Skupština Kantona Sarajevo. Sada su neke drugačije okolnosti, ali ja ne mogu da se otrgnem utisku da kažem da je ono što je neophodno za TVSA i za uposlenike, kako novinare, kako i tehničko osoblje, to je kolektivni ugovor koji oni moraju imati, koji će zaštititi njihova radna prava. Također, ono što su razgovori i konstatacija da su programski kvaliteti sadržaja koji se nude na ovom javnom servisu zaista devastirani i nekako su brzinom svjetlosti nestali kvalitetni programi koji su bili dokumentarnog karaktera. Naprosto identitet ove Televizije možemo tretirati samo kroz evo kvalitet sjajnog programa Špice i eventualno Jutarnjih programa. I s tim u vezi, evo kao što je i kolega Lemezán govorio, sadržaj ovog javnog servisa zaista se mora unaprijediti i mi kao Skupština u tome zacijelo moramo pružiti svoju podršku. Moraju se upošljavati mladi novinari, mora im se pružiti podrška, tu apsolutno ne smijemo imati nikakav presedan. Starije kolege zaista moraju biti raspoređeni na mjesta koji im pripadaju, sa puno poštovanja, tako da izvršni direktor i svi drugi rukovodioci na neki način moraju imati tu i empatiju i stručni kapacitet kako bi napravili procjenu aktualnog kadra i na koji način osvježiti kadriranje kako bi ponudili i omogućili ovo unapređenje programskih aktivnosti. Tako da s tim u vezi očekujem da će i sva tehnička podrška koja im je neophodna u smislu, ne samo infrastrukture, nego i potpuno novog objekta koji će biti zacijelo jedan simbol u stvari i naše podrške i jedan simbol našeg ulaganja u ono što je neophodno i nadam se da će naši naredni budžeti ići u tom pravcu i da se više Kantonalna televizija neće suočavati sa teškoćama koje sada ima. Dakle, moramo voditi brigu o ljudskim resursima u svakom smislu, ne smijemo cenzurisati novinare, moramo podjednako, ako zagovaramo ono što su kazivanja sa Skupštine, podjednako tretirati i poziciju i opoziciju, to do sada nisam vidjela, tako da je ovo poruka rukovodiocima i direktoru da posebno vode računa o ovim temama. Toliko za sada za prvu diskusiju. Hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, evo, želim da pozdravim sve koji nas danas prate. Pa naravno, ne treba, čini mi se, puno naglašavati koliko je bitno da imamo jaku Kantonalnu televiziju opremljenu na sve moguće načine, kapacitiranu sa stručnim osobama koje zaista rade svoj posao, sa svim onim tehničkim mogućnostima koje trebaju ispunjavati, jel mi kao osnivači ovaj i sa svim uslovima da oni dobro rade svoj posao. Pa znate onda kada to sve tako kažemo, nije ni TVSA nekako u nekom drugačijem položaju bila u odnosu na sve ostale, i firme i ustanove, i ono što smo zatekli u Kantonu Sarajevo kada smo preuzeli vlast. I onda kada želite dovesti bilo koji sistem u neku ravan ili u nešto što funkcioniše, morate poduzeti određene mjere koje nisu uvijek ni popularne, ali u cilju ozdravljenja sistema u cilju usmjeravanja politike poslovanja za koju smatramo da

bi bila ispravna, da imamo zaista i rukovodioce i ljude na mjestima koji to zaslužuju, da nemamo ljude neke koji ovaj se na neki način dovode sumnjivim aktivnostima vezano za zakon itd, što je bilo u slučajevima ovaj programskim itd, koje su imale svoj neki sudski epilog, tako da su se, naravno, morale poduzimati određene mjere koje zaista nisu popularne, ali su bile neophodne. Znači, bio je veliki izazov napraviti Pravilnik koji se u suštini ovdje spominjao i prošli put i od strane sadašnjeg direktora, evo i sad u nekim diskusijama iz prostog razloga što smo, kao što rekoh, imali određene ljude koji, nažalost, nisu imali kvalifikacije da obavljaju taj posao na tim pozicijama, tako da znači usvajanjem tog Pravilnika nastojalo se da se otkloni ta određena nepravilnost i naravno da su zaposlenici raspoređeni, znači jedan dio njih na druga radna mjesta, u skladu sa svojom stručnom spremom i posljedično je to, naravno, uz novu sistematizaciju, dovelo do toga da možda jedan mali broj tih ljudi nema platu povećanu, jer paralelno s tim kada se radila nova Sistematizacija i Pravilnik, ova znači skupštinska većina, znači Skupština, zajedno sa Vladom i resornom ministricom Darjom Softić-Kadenić se odlučila za povećanje plate i sređivanje sistema u toj u našoj Televiziji. Uslijed ovih nekih izmjena došlo je do toga, čak smo, evo, prošli put čuli da je bilo neki, pa se stiče dojam neki sudski epilog, neke ovaj tužbe itd. Znači, kao posljedice usvajanja tog Pravilnika u suštini je došlo u prosjeku do povećanja 10 % plate uposlenicima, znači u prosjeku. Naravno, neki su dobili veća povećanja, znamo kako to ide i neki su dobili manja, kao što rekoh, upravo iz prostog razloga, samo zato što su bili raspoređeni na druga radna mjesta, u skladu sa svojim stručnim i profesionalnim mogućnostima. Znači u kontekstu povećanja plata, iako to nije, jer je to problematizirano, iako to nije tema ovog Izvještaja, koji se odnosi i na '22.godinu, Vlada je obezbijedila sredstva i za ovu godinu je trebalo također, pripremiti pravilnik koji, odnosno promijeniti, kojim bi se obezbijedilo povećanje plata zaposlenike u iznosu od 5 %, i to smo pričali prošli put i to se trebalo desiti u aprilu, koje bi, naravno, trebalo da obuhvati kompletnu ovu 2024. godinu, odnosno od početka. Ja mislim da je to već u aprilu ovaj i riješeno i da je Uprava to već završila, a kroz Pravilnik koji smo spominjali, i evo, sad opet znači predviđeno je povećanje plata, pored tog značajnog povećanja koje se desilo u '22.godini, svake godine je određeni vid povećanja. Naime, od 120 ljudi, 95 je dobilo povećanje koeficijenta, slovom i brojem, prosjek povećanje plate, kao što rekoh, bio je 10 %, od Kantona je bilo obezbiđeno 440 000 za povećanje plata u 2023 godini, marketinški prihod nikada nije bio veći. Ranije to nije bilo tako u ranijem režimu, a evo, nemam informacije kakva je situacija sada po ovom pitanju, pa bih zamolila da nam se dostave i ti podaci za narednu sjednicu. Mogu ja, mislim, može se i ovako zabilježiti, ako može direktor je tu, ali evo mogu ja tu i pismeno zatražiti. Kada je riječ o kolektivnom ugovoru za državne službenike koji se na to odnosi, to je, također, urađena neka analiza od strane pravnih stručnjaka i medijski radnici se ne mogu, tako je rečeno, dovesti u ravan državnih službenika i pokazala je neprimjenjivost Kolektivnog ugovora za državne službenike, na radnike TVSA, ako se to odnosi na to. Bilo bi dobro da dobijemo informaciju o primanjima u 2024. radnika u produkciji, novinara i urednika, te radnika u Sektoru za finansijske, marketinške i opšte poslove jer velika je razlika između primanja i plata u odnosu na prethodni period, kao što rekoh, a zahvaljujući uplaćenom iznosu od više od 400 000 konvertibilnih maraka krajem '22., te dodatnih 350 000 u 2023., kao što rekoh, primanja radnika su značajno uvećana. Preseljenje, izgradnja objekta za Televiziju Sarajevo, naravno, mislim, evo, priča se ovih dana, i o javnom servisu kompletna ovaj to je veliki problem i Televizija Sarajevo treba imati bolje uslove, kao što sam rekla na početku, evo, želim završiti tako. Ali da bi došlo do tog cilja, mi trebamo imati trogodišnji plan poslovanja i to treba biti predviđeno budžetom, naravno. E sad, da bi krenuli u tome, u tom pravcu, treba nam, znači, taj trogodišnji plan, treba biti usvojen od strane Nadzornog odbora, tako da i to bih zamolila da nam se odgovori pošto sad nemamo mogućnost za to, ali da dobijemo evo napismeno, da li je Nadzorni odbor i Skupština preduzeća, kao i opunomoćenik Vlade, razmatrali to, predložili i koja su finansijska sredstva planirana za novi prostor, jel imamo to, jer želim zaista odgovorno

da pristupimo ovom problemu i jer nećemo ništa riješiti ako budemo prebacivali odgovornost. Od toga nema ništa. Znači, trebamo razgovarati, trebamo se držati svih onih ovaj koraka koje moramo zadovoljiti da bi nekako to uradili kako treba. I samo još da naglasim da je prije dvije, tri godine, ne mogu tačno da se sjetim, tadašnji premijer Edin Forto ponudio dva prostora, bila je na raspolaganju i ponudi, znači i Zetra i Skenderija, međutim, oba ta prostora su od strane tadašnjih rukovodioca, evo sada i direktora, između ostalog, ocijenjena kao neuslovna. E sada, ako to nije bilo uslovno, bilo bi dobro da vidimo koji su to zahtjevi, koje su realne mogućnosti Vlade i Skupštine i da krenemo to da realizujemo. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Evo, imam zapravo repliku, odnosno pitanje za gospođu Vildanu Bešliju ili za gospođu Dušku Jurišić, zato što je ovo izlaganje uvažene zastupnice Bešlije ličilo na zapravo odbranu ovog Izvještaja od strane Duške Jurišić, pa samo da pitam da li je govorila u ime Naše stranke kao šefice Kluba ili je govorila u ime direktorice Duške Jurišić? Toliko.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zamolila bih samo mir u sali. Odgovor na repliku zastupnica Bešlija. Ako niste čuli, upozorila sam. Uključite zastupnicu Bešliju.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala vam. Pa evo, za razliku od zastupnice Vujović, ja kao zastupnica već drugi mandat raspolazem informacijama i učestvovala sam u radu Skupštine, prijedlozima budžeta, usvajanju, diskusiji vezano za ranije izvještaje, planove i tako dalje, tako da imam svoje mišljenje i mislim da je krajnje neprimijeno postavljati takva pitanja. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Pa evo, cijeneći okolnosti i činjenicu da jeste kolegica Bešlija, već drugi mandat u Skupštini, s tim u vezi mi se još više na neki način pojačava sumnja u kontekstu, odnosno nesporazuma kojih stalno imamo u ovoj Skupštini po pitanju povećanja plaća za uposlenike TVSA, zato što je ovdje u više navrata prezentirano što od strane uvažene ministrice, što od strane pozicije, što od strane direktora, da su plaće povećane, mi, koliko ja vladam informacijama da one nisu povećane. Mi smo bili u jednoj zajedničkoj posjeti, znači TVSA i kolege iz pozicije, kolega Avdić je bio zajedno sa nama, koji to može da potvrdi i u tom kontekstu, koliko ja vladam informacijama, ja kažem isto tako mogu da pogriješim, da su bile okolnosti gdje je Skupština obezbijedila povećanje plaća, međutim transfer tih sredstava nije bio usmjeren za povećanje. Dakle, ja ću tražiti od aktualnog direktora da nam se dostave tačne, precizne informacije sa dokazima platnih lista uposlenika, da se vidi zaista kakva su napredovanja, ako jesu ili ako nisu, ali u svakom slučaju naše kolege zaslužuju još veće povećanje plata. Hvala lijepo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik, Šaljić.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Malo je teško nakon tri mjeseca uhvatiti nit između pitanja postavljenih direktoru i odgovora, sad smo odjedanput na diskusiji. Izvještaj je iz '22 godine, ali evo, ponovit ću kako je osnovana Televizija Sarajevo. Osnovana je tako što je predsjednik rahmetli Izetbegović sa boračkim udruženjima osnovao Televiziju Sarajevo da baštini, čuva istinu o našoj herojskoj borbi '92. -95 i svim vrijednostima civilizacijskim naše države u tom časnom periodu. Je li to tako danas? Osim emisije koju vodi Vatrenjak Domovina ništa na toj televiziji, nećete više naći patriotsko. Ništa. Mislio sam da će Dučić kao bard novinarstva prije tri mjeseca, a i danas još mislim, ovo vratiti na početne postavke, vratiti građanima svrhu ove Televizije i svrhu zbog čega je ona osnovana. I nadam se da ga neće tu spriječiti nikakvi Upravni odbori iz ranijeg perioda. Nema TV ekipa na godišnjicama Smaje Šikala, nije bila, zamislite. Smajo je dao život idući da vrati izgubljeni položaj. Nema Vinka Samarlića. Zamislite, on je trebao na Olimpijadu kao sutra, a on danas ode sa saborcima na Hrasno brdo i pogine. Ko bi to uradio? Ali to nije vijest TVSA. Nema tu Salčina, jednog od osnivača odbrane, nema Domuza Čede iz Hadžića, nema, nema mnogo velikog brigadnih udruženja. Imamo 8. Juna Dan odbrane Novog Grada. Gore se planira otvaranje spomen obilježja centralnog, zove se "Kрила slobode". Kada ste vidjeli reklamu na TVSA? To je centralna manifestacija gdje je, to je spomen obilježje, jedno od najvećih će biti, nešto slično kao na Sutjesci, visina 26 metara s uklesanim imenima svi pripadnika Armije i Ministarstva unutrašnjih poslova koji su dali živote za Republiku Bosnu i Hercegovinu, na jednom mjestu. To će biti (nerazumljivo) centar, to nije vijest za Televiziju Sarajevo. Umejsto da to promoviše, da tim vrijednostima daje pažnju, tu ništa. Evo, vratit ću se na, kolega Lemezani je rekao dječji program. Koliko već vremena tražimo dječjih program, nema dječjih programa, imamo obećanja, vidjet ćemo. Prilikom posjete sa zastupnicima, ne znam bilo nas je desetak, vidjeli smo u kakvim nehumanim uslovima novinari javnog servisa, to je brend naš, Kantona Sarajevo radi. To nije dostojno radnog mjesta bilo kakvog. Znači oni svoj program, ja se njima divim, zahvaljujući njihovoj kreativnosti ima program kakav ima. Što se tiče političkih dijaloga i emisija, pa oni su, ovaj menadžment je deklasirao opoziciju, uvijek je to bilo godinama da skupština većina kao plijen uzme TVSA i da tu drži i bank, ali da se nešto ostavi i opoziciju. Ovdje nema mjesta za opoziciju. Pogledajte političke emisije, kada je neko iz opozicije bio gost na TVSA. Iako je bio to je svaki deseti put, to nema ni 10 % prostora, ni 5 % prostora. Ovo prijeti da ode u režimsku televiziju, a ne javni servis. Pitao sam, pitao sam Dučića, pošto je kirija oko 30 000 maraka mjesečno da li je, imali smo obećanje i razgovor da vidimo sa Skupštinom i Vladom Kantona Sarajevo da projekat da se napravi novi objekat za TVSA, oko 2 000 000 maraka, ako je kirija 30 000, pa to se za par godina može. To sam govorio i prošli put. Da li je nešto po tom pitanju radio? Da li je menadžment radio za , po pitanju kolektivnog ugovora radnika? Mene ovdje isključivo zanimaju radnici. Tu radi 120 radnika. Hoćete li?

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kolegice, jel stvarno možete pustiti kolegu da završi svoju diskusiju i on vas svaki put saslušava. Zamolila bih stvarno za mir u sali i da pustite kolegu da završi diskusiju.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Htio sam da kažem da je Televizija Sarajevo u svom postojanju više od 25 godina iznjedrila možda i najbolje novinare, koji rade i na drugim kućama. To je postalo kao kamp, kao poligon za obuku novinara, ali ljudi tu izvrše obuku, zadrže se veoma kratko jer vide da nema primanja.

Znači radnici Televizije Sarajevo imaju najmanja primanja u Kantonu Sarajevo od svih javnih ustanova. A kao mi ga zovemo kao brend. Televizija Sarajevo i uopšte televizija, predstavlja državu, kao i policija. Evo, to nam je odraz kakva nam je Skupština i Vlada, i policija i država, evo, vidimo kroz javni servis ovaj. Borba za njihove je li jubilarna nagrada? Pa nisu oni socijalni slučaj, oni mogu da rade gdje hoće, pa tamo ljude koje smo vidjeli u posjeti, to su ljudi koji su obučili mnoge novinare i oni i dan danas to drže iz ljubavi, ali ne može, od nečeg se mora živjeti. Mi smo napravili socijalne slučajeve, od gospode koja je tamo školovana, koja nam vodi javni servis, predali smo u ruke raznim stranačkim mešetarima godinama, a ovo je vrhunac. Ovo je vrhunac. Što se tiče radnika i njihovih plata, Vijeće uposlenika, Sindikata, mi smo na usluzi, svaku njihovu inicijativu ja ću iznijeti na Skupštini, ja to radim već mjesecima, čisto prema radnicima koji su ovdje jedini trpe i koji su obespravljani i dovedeni na rub socijalne egzistencije. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Ujedno je ovo više podrška diskusiji, uvaženom kolegi koji nas nekako svaki put cijelu ovu Skupštinu na jedan poseban, srčan i posvećen način podsjeti na važnost njegovanja kulture sjećanja. I na tome mu beskrajno hvale. Imala sam tu potrebu da kažem, ja se iskreno nadam da će njegovo kazivanje doći do svijesti i savjesti i da će podići ono što su moral i etika kod ljudi koji danas odlučuju o programskim aktivnostima TVSA. Hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnik Lemezani.

Redžo Lemezani (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Samo na dio diskusije, sa prvim dijelom se apsolutno slažem vezano za sjećanje na naše heroje, ovaj drugi dio da je režimska televizija. Vidite jednu stvar, nađite televiziju u region da opozicija ima, odnosno da se prenosi sve što opozicija kaže na jednoj skupštini. Nema. Znači, ovo mi zasjedamo sada tri dana, otprilike je to 22 sata, ja sam siguran da uživo ste išli u preko 16, 17 sati, to neće nigdje naći. Da je režimska televizija i da smo mi takvi mi bi sada ukinuli prijenos ove, ne znam sjednice. Gledao bi se crtani, kao što bi trebalo da se gleda, a ne mi, a tako da ovo stvarno ne možemo reći da je režimska televizija. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ko je ispravka krivog navoda? Aha, ispravka krivog navoda zastupnik Bandić prvo.

Muamer Bandić (zastupnik)

Selamim i pozdravljam sve prisutne, kao i one koji nas prate putem malih ekrana. Kolega Lemezani, ja ne znam, kada govorite, mi omogućavamo, ovo je javni servis, komE vi nešto omogućavate? Javnom servisu omogućavate da radi svoj posao? Hoćete da kažete da se vi miješate u uređivačku politiku Televizije Sarajevo? Jel to sad hoćete da mi kažete? Dakle, da završim. Molim vas, ako može malo tišine, nemojte. Dakle, jedan javni servis koji ima profesionalne standarde i koji treba da ima profesionalce, koji trebaju da imaju uređivačku politiku, jednakopravnu, dakle, nije ovo samo stvar pozicije, ne možete samo omogućavati poziciji da radi i da to smatrate dakle, i kad se javi opozicija, iznese nešto da je to kao, eto, neko dobro djelo prema opoziciji, zato što ste za milog Boga pustili da oni kažu nešto. Dakle,

rad ove Skupštine se zasniva na onome što pozicija iznosi i na onome što opozicija kritikuje i ne možete utjecati na javni servis da to sakrijete od građana. Pa evo ukucali ste, vidim, sakrili ste potpuno vo dešavanje što se desilo u školi, ranjavanje ovog dečka, nema nigdje, jedan medij samo prenio, ne može niko da dođe u tu školu, da vidi šta se desilo. Evo, imamo ozbiljne probleme u toj školi. Je li to uticaj na ove medije? Evo mi smo imali slučaj Dženan Memić, nemojte to zaboraviti, pa ovdje su se svi podigli da to pokriju. Sada imamo jedan sličan slučaj možda će se desiti u ovoj školi. Jel to ta režimska televizija koja omogućava, evo da kažem opoziciji, da kažem ono što želi. Rad ove Skupštine se zasniva na radu pozicije i opozicije, odnosno zakonodavnog organa i nikakvu uslugu vi nama ne činite za milog Boga zato što se ovaj oblik skupštinskog zasjedanja prenosi da građani imaju pravo da vide ustvari o čemu mi ovdje raspravljamo, pa oni nas plaćaju zato. Mi punimo, dakle, mi ne punimo budžet, mi trošimo taj budžet. Je li ovo režimska televizija? To ću ja reći sada u svom izlaganju u svojoj diskusiji. Naravno da je režimska televizija. Pogledajte u zadnje vrijeme ko sve gostuje na Televiziji, pogledajte ko sve gostuje na ovim programima, haj, pogledajte kad je neko od opozicije bio tamo pozvan. Ja sam bio pozvan pa me skinuli. Pozovu me u 12 sati, onda me onda mi kažu u 3 sata, ne trebate doći. Zvao sam nekoliko puta direktora, kažu čovjek nema uticaja, zato što još uvijek vuče u konce gospođe Duška Jurišić, a to ćemo u diskusiji. Ja sam siguran da je to tako. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Krivi navod, prvo. Imamo prednosti. Kolega Lemezan.

Redžo Lemezan (zastupnik)

Navoda kolega Bandiću vi ste malo pomiješali ovdje kruške i jabuke, onaj dotakli ste se prvo moje replike kolegama, pa ste onda rekli da to nije režimska, pa da jeste, pa svugdje ste nešto spomenuli, slučaj Dženan Memić, ostale medije itd. Vidite jednu stvar, ako hoćemo da pričamo prisutnost opozicije i pozicije, objektivno, evo ja sam sada pozicija, ništa manje i više nego gostujem od vas kao sada opozicija u proteklom periodu. Al hajmo da vratimo malo je vrijeme unazad. Kada ste vi ministar bili u Vladi Kantona Sarajevo, u toj Vladi i prethodnoj, kada ste bio član SDA stranke, duplo, troduplo manje je bilo prisustvo opozicije na istoj ovoj Televiziji. Tako da, molim vas, nemojte nam držati neke pridike. Kada je vaš predsjednik stranke vodio, s obzirom da je to bila Opštinska organizacije Novi Grad, vladala Televizijom Sarajevo, niko ovdje nije mogao doći od opozicije, na bilo šta. Sada opozicija opet sigurno ima, ali nema dovoljno, ja se slažem da ta programska shema treba biti bolja, da trebamo biti prisutniji, ali nemojte, molim vas da vi sada nešto amnestirate, vi koji ste vodili procese desetina godina unazad i nama ovdje držite moralne pridike kako to treba ili ne treba. I nemojte reći da ovo nije tačno i da se niste pitali itd. Jeste se pitali, ista je struktura, možda nije bilo neko u Kantonalnom odboru, manje, više, ali zna se ko vodi procese. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda kolega Zahiragić.

Nema odgovora na ispravku krivog navoda, evo pričekajte kolega Zahiragić da završi, pa ćete i vi dobiti riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne postoji odgovor na ispravku krivog navoda, ispravka krivog navoda ima prednost, bez obzira ko se javio. Kolega Lemezan je rekao niz neistina koje ja moram ispraviti. On je rekao da je Televizija Sarajeva jedina televizija čini, da li rekao u regionu koja prenosi sjednice, gdje opozicija imao priliku da diskutuje u toku sjednica. Televizija Sarajevo prenosi sjednice, to je

istina, ali otkada je osnovana i to je ustvari (nerazumljivo) SDA koji je kroz prijenos sjednica na Televiziji Sarajeva omogućio pluralizam i razvoj drugih stranaka. I mislim da je to dobra odluka tadašnje bili političke i upravne volje TVSA. Međutim Tuzlanski Kanton, Unsko-sanski Kanton, Zeničko-dobojski Kanton, entitet RS, Republika Hrvatska, Republika Srbija, Republika Crna Gora itd itd na svim nivoima parlamenata na kojem su organizovani, prenose uživo prijenose i to nije ništa što je imanentno samo Televiziji Sarajevo, nego svim javnim servisima u državi i u regionu, tako da i to jedan od krivih navoda. Drugi krivinaod je da je, kada je vladala ta Vlada SDA, podsjetit ću vas da je u tom periodu u kojem vi govorite, premijer bio gospodin Konaković, koji je danas predsjednik NIP-a, istina jeste da je bilo manje opozicije na Televiziji Sarajevo, ali je bilo manje i pozicije jer Televizija Sarajeva tada nije imala informativne emisije i političke do te mjere, nego je sav politički program se zasnivao na dnevniku i eventualno na Jutarnjem programu. A sada kada ima tri emisije koje se bave politikom svaki dan i koje su debatne, na neki način vidi se disbalans, a o disbalansu evo spiska ovdje, analizu ću vam ja iznijeti u ovoj izvještajnoj godini, ako hoćete i kasnije, koliki je to balans ili disbalans. I onaj navod koji ste tačno rekli vas, primjetno je da vas, ne samo vas, nego svih vaših kolega iz Kluba Samostalnih zastupnika, ima znatno manje nego predstavnika trojke. Vjerojatno vam je grijeh što niste u trojci? Na primjer evo vi i kolega Damir Marjanović kao predsjednik Stranke, kolegica Memić Arijana, nakon što je izašla iz Kluba NIP-a, trebalo bi da bude koliko je glasova dobila, dakle, ona je jedini zastupnik pozicije koji je dobio glasova više od mene. Jedini. I tema da je ona napustila najveći Klub nije bila na TVSA, vanredna tema morala je biti jer to je politička, prvoklasna tema. Osoba koja je najviše glasova dobila, promijenila na klub, ali je tema i dalje kada u rijetkim trenucima neko dođe iz SDA, sukob mene i Vrete, tri mjeseca nakon toga, koji se ispeglaio dan nakon. Evidentan je režimski tu potpis u tim emisijama, tako da vi niste pozvani da to branite jer i vi trebate s nama da tražite više prostora za drugačiji političke stavove nego što ih trojka ima. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, dopredsjedavajuća. Želim kolegi Lemezanu da skrenem pažnju, ja i kolega Marjanović smo zajedno bili u Vladi, u tom vremenskom periodu, u toj Vladi ministar pravde je bila je Velida Memić. Nikad u životu nisam razgovarao sa tom osobom na temu dakle, da li će neko biti kost na televiziji nekoj ili ne. Ja želim da vam kažem gospodine Lemezan, pošto ste vi sami targetirali sebe, odnosno većinu ovu, a sebe u većini, kako omogućavate dovoljno prostora na javnom servisu i opoziciji. Ono što hoću da vam kažem da u ovaj posao ne bi trebao niko da se miješate. Ni da se miješate vi kao pozicija, mi kao opozicija, mi možemo da kritikujemo, ali da mi sada kažemo da se omogućava nama neki prostor zato što se to prenosi zasjedanje Skupštine Kantona Sarajevo i da u istu ravan dovodite taj rad javnog serviseru na profesionalnu razinu sa aspekta pozicije i opozicije, to stvarno nije dopustivo. Evo, pogledajte, ja sam gledao, zadnjih, ne znam koliko već vremenskog perioda ovaj gospodin Bošnjak, on je ministar bio jedno sedam, osam puta gost na dosta televiziji, nisam vidio ni jednog ministra da je bio toliko prisutan, ni jednog jedinog, kad me već pitate za taj dio. Evo, sad sam vam rekao kako sam ja imao, imao komunikaciju, dakle zakažu mi da dođem i onda me otkazu, ne znam pola sata pred to gostovanje. I onda kad pitam dobro, OK, šta je problem, onda me oni upute na neku gospođu Zerinu, ne znam, tamo ona uređuje i ona određuje ko će doći, ko neće doći. Ne možete mi onda govoriti da je meni pristup jednakopravan kao vama jer vi ne znate ustvari moj status. I ne možete ga znati, pa pogledajte, samo analizirajte u zadnjih nekoliko mjeseci gostovanja pozicije i opozicije, ako već dijelimo na toj ravni, onda ćete vidjeti da niste u pravu i da se na taj način ne trebate vi i kao većina odnositi prema javnom servisu. Javni servis je,

ovo mora biti dostupan svima. Oni imaju svoje profesionalne standarde na temelju kojih moraju da rade. Ovaj vaš utjecaj, odnosno diskusija ustvari mi samo ukazuje da postoji veliki utjecaj politike, ovo što je gospođa Marijela Hašimbegović rekla da postoji veliki utjecaj politike, dakle na ovaj javni servis, što nije dopustivo. Zato ja vas molim da tu vrstu uticaja politike na ovaj javni servis potpuno isključite. Mi tražim da ovaj javni servis bude u funkciji građana. Ne možete vi nama ovdje izlaziti stalno sa nekim lijepim pričama, znate ovo sve divno, bajno, a da se opozicija ne može da uključi i da prokomentariše to što radi pozicija, to je naš ključni posao, da mi dajemo analizu onoga što ste vi uradili. I vrlo je zanimljivo da kada god mi nešto kritikujemo dođemo na rub incidenta, pa ovdje sa zastupnicima imamo veliki problem. Praktično treba da dođe do fizičkog obračuna između nekoga ko kritikuje rad pozicije, pa ključni posao opozicije jeste da kritikuje rad pozicije, a vi iznesite druge argumente ako ste u pravu. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Želim diskusiju o ovom međusobnom unakrsnom repliciranju vratiti u kolosijeka pravnih tumačenja, obzirom da smo zakonodavni organ najvišeg reda. Želim da podsjetim da su pitanja učešća, molim kolege samo za pažnju, da su pitanja učešća.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kolege, molim vas da date mogućnost kolegici Hašimbegović da repliku.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Da su pitanja učešća pozicije i opozicije u programu TVSA definisana Etičkim kodeksom TVSA. Što znači da se radi o grubom kršenju Etičkog kodeksa. Dakle, to su pitanja koja su pravno normirana. Znači, to nije subjektivan i objektivni osjećaj i to je nešto što je lako dokazivo zato što prolaskom kroz programe koji su do sada bili, možemo da utvrdimo zaista pristup i učešće kolega iz pozicije i iz opozicije, znači neko treba odgovarati za grubo kršenje Etičkog kodeksa. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Marjanović, odgovor na repliku, samo molim da naglasite kome replicirate.

Damir Marjanović (zastupnik)

Hvala velika. Iskoristit ću priliku, objedinit ću repliku kolegi Zahiragiću i kolegi Bandiću. Definitivno mislim da svi imamo različita iskustva sa televizijama, ja mogu da se postavim sa različitih pozicija i ima jedna mala zdrava logika da kada ste u poziciji, kada ste u izvršnoj vlasti, da ste novinarima zanimljiviji, zato što sam bio tada i dobro se sjećam i kada sam prije desetak godina bio ministar, znam da su nas mnogo češće zvali nego sada što sam u poziciji kao skupštinski zastupnik. Nas, kada sam bio u opoziciji, otprilike sam imao isti broj poziva i vjerovatno sam bio isto manje ili više zanimljiv u toj cijeloj priči. Moram priznati da što se tiče uposlenika Televizije Sarajevo, govorim ljudi novinare i na terenu, nikada nisam osjetio tu diskriminaciju, tako da eventualno sada naše manje prisustvo Pokreta za Nove generacije i mene osobno na TVSA mislim da nema veze sa tim da li smo trojka ili nismo trojka. Odmah da kažem, ne slažem se sa svim onim što vidim na Televiziji Sarajevo, primarno po pitanju kvalitete programa i primarno po pitanju zastupljenosti tema o mladima, o nauci i svemu ostalo,

e, na to bih se sad fokusirao. Što se tiče sjednica Televizije Kantona Sarajevo, tu se moram složiti sa gospodinom Bandićem, to nije, s druge strane, mislim da je to pogrešno i shvaćeno, što je kolega Redžo rekao, htio je samo da kaže da se ne cenzuriše toliko rad opozicije u toj cijeloj priči, te sjednice, čak bih ja bio taj koji bi vrlo rado cenzurisao nekada naše sjednice ovdje, ali. Jel mogu ja završiti ili prekidate? Da, ali bih između ostaloga, cenzurisao na sjednicama i poziciju i opoziciju kako se ponašamo prema ljudima. Pa sjetite se, samo obratite pažnju ova dva momka koja sjede tu, jedini koji dođu tačno na vrijeme to su njih dvojica, bez obzira ko je to. I znači. Kada se vraćamo na cenzurisanje TVSA sjednica, to bih apelovao da nas poprilično cenzurišu, ali što se tiče pozicije i opozicije, znači moram uopšte i kada se slažemo i kada se ne slažemo, međusobno se poštujemo i kolega Bandić i kolega Zahiragić i ja. Kolega Zahiragić spomenuo me imenom i prezimenom, ja moram priznati da ja nisam osjetio, osobno sad govorim u svoje ime, nikakvu diskriminaciju kada sam bio i pozicija i opozicija, jesam osjetio da sam bio prisutniji kada sam bio u izvršnoj vlasti, ali taj dio mi ima neke određene logike. Znači moja je replika u tom pravcu išla. Hvala.

Damir Marjanović (zastupnik)

Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ispravka navoda kolegi Marjanoviću se odnosi na to da je on ovdje tvrdio da nije bilo cenzure od strane Televizije Sarajevo kada je u pitanju rad Skupštine i zastupnika. Bilo je, barem kada je Klub SDA u pitanju, nekih desetak puta je bilo namjerno gašenje tona, pravljen je prekid slika, ubacivane su reklame. Mi to pomno kolege pratimo, tako da nama to ljudi jave odmah kada se to desi. Nije to sada bilo nešto alarmantno, ali je vrlo dokazivo da je to rađeno, pa hajde da kažem barem pet, šest puta namjerno, upravo kada govori kolega Zahiragić ili kada govorim ja, znači ja to mogu argumentovati tačno po emisijama i po sjednicama Skupštine kada se to dešavalo, tako da sam samo taj dio imao potrebu da ispravim radi javnosti.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić.

Ispravka krivog navoda zastupnik Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

Ja se zahvaljujem kolegi Bandiću. Dakle, uz dužno poštovanje kolegi Deviću, samo ću ga ispraviti, ja sam rekao da nije bilo cenzure i govorio sam o cenzuri pozicije i opozicije, ali vezano za mene da mene kada sam bio u opoziciji da nisam osjetio tu cenzuru zato što sam u opoziciji. Da, govorim osobno tu priču, znači i to kažem i prenio sam osobno iskustvo moje suradnje sa kolegama iz TVSA, ustvari sa ljudima iz TVSA, da nije bilo razlike kada sam bio pozicija i opozicije, jeste bilo razloga kada sam bio izvršna i zakonodavna vlast, što meni ima neke logike. Tako da prihvatam to što vi govorite da vrlo vjerovatno jeste tačno, vi to imate bolje podatke, ali sam se ja referirao na nešto drugo. Hvala velika.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ne zahvaljujem se, evo, djelomično samo kolegi Marjanoviću, da, možda nije ispravka malo, samo da preciziramo. Dakle, iz kojih razloga pojedini zastupnici ne dolaze na vrijeme na ovu sjednicu? Zato što kolega Okerić zakaže sjednicu u 10, onda ta sjednica počinje sa radom u

10,30 ili 11,00. Mi koji nemamo svoje prostorije, jako nam je teško čekat bilo gdje po hodnicima. Iz tih razloga mi jako teško možemo procijeniti kada trebamo doći na tu sjednicu, jel kada je ona zakazana ili ćemo ili ćemo mi, kako se zove, pretpostavljati da će ta sjednica kasniti. Što se tiče cenzure, dakle, evo, ja ću vam ukazati na jedan eklatantan primjer, dobro se kolega Marjanović, sjećate kad smo ovdje mi glasali svi za prihvatanje ostavke gospodina Edina Forte. Pogledajte na TVSA. Ja sam pravio apelaciju na jedan takav postupak. Na Televiziji Sarajevo ne možete da nađete dio koji se odnosi na prekid sjednice i kolega Okerić je dozvolio prekid sjednice od pola sata na prijedlog kolegice Vildane Bešlije kao šefa kluba, da bi došao gospodina Ademović iz Doma naroda Parlamenta BiH da glasa. Ta sjednica je, taj prekid je trajao duže od pola sata, a nije imao pravo na takvu vrstu prekida duže od pola sata. I kada smo mi pokušali tu apelaciju, ukažemo na to da to dokažemo putem Televizije Sarajevo, da je taj projekt sjednice trajao duže i da je to bila procesna procedura koju je prekršio gospodine Okerić, mi nismo imali tu mogućnost zato što je taj dio isječen. Evo da vam sad ja kažem, dakle, da postoji cenzura u vrlo ozbiljnim i da to. Vidite, ne može ovo neko uraditi, ko se ne razumije u ovaj dio, ovo je moralo biti vrlo ozbiljno isplanirano i precizno, jer smo mi baš pratili taj momenat koliko je trajala prekid sjednice, a koliko se može po Poslovniku tražiti prekid sjednice. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda, dopredsjedavajući Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Srdačno pozdravljam sve prisutne, ispravljam dva kriva navoda mog kolege Lemezana. On je rekao da je u ranijem periodu opozicije na Televiziji Sarajevo bilo troduplo manje. Ispravljam njegov krivi navod, do 2019. godine opozicije na TVSA nije bilo nikako mogu to odgovorno tvrditi zato što se, za razliku od mnogih kolega ovdje i tad sam se aktivno bavio ovim poslom. Ispravljam drugi krivi navod za zastupnika Lemzana. Nije tačno da je Stranka demokratske akcije u tom vremenu upravljala Televizijom Sarajevo. Televizijom Sarajevo je upravljao jedan općinski odbor Stranke demokratske akcije, govorim o Općinskom odboru Novi Grad Sarajevo. Toliko.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravaka krivog navoda zastupnik Marjanović.

Damir Marjanović (zastupnik)

Koristim ovu instituciju samo da kažem da kolega Bandić jeste u pravu i ne želim da generaliziram posebno prema recimo, kolegicama, moram priznati, iz DF-a, koje su tu uvijek na vrijeme i mnogim drugim kolegama, ali sam htio da samo parafraziram da ponekada mi, i kolegica Smilja i kolega Bandić i svi ostali, ali samo da kažem da ne bih volio da se cijela ova diskusija na neki način reflekture i prebaci prema ljudima iz TVSA i zato kažem da ponekada i mi moramo da pogledamo prvo sebe, pa da bi kritikovali, kritikovali druge. Znači, u pravu ste u potpunosti i s druge strane, ja sam siguran da možemo itekako ovu parlamentarnu priču po prilično usmjeriti, smanjiti vrijeme koje trošimo evo na upravo ovakve diskusije, uključujući mene, vratit se na bit ove cijele cijele priče, a čini mi se da je neki izvještaj u pitanju, a naše frustracije uvijek možemo rješavati na neki drugi način. Hvala velika.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnica Gavrankapetanović-Smailbegović.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Evo, ja bih se isto pridružila kolegi Bandiću da ispravim kolegu Marjanovića. Ja znači, svaki put dođem na vrijeme, dođem čak i prije vremena, zato što sam cijeli svoj radni vijek radila u Kliničkom centru, jednom uređenom sistemu gdje smo morali u 8,00 biti obučeni u uniformama i dočekati pacijente. Tako da je ovo što se dešava u Skupštini meni jako neobično, da se kasni pola sata, sat i stvarno, svaki put sam negodovala, ali evo, očito niko nema sluha za to. Tako da, eto, kolega Marjanoviću vjerujte, svaki put sam ili 15 minuta prije, 5 minuta prije ili na vrijeme. Eto, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Sada imamo ispravku krivog navoda zastupnik Bandić i onda se stvarno nadam da ćemo se vratiti diskusiji vezano za tačku dnevnog reda, to je Izvještaj Televizije Kantona Sarajevo za 2022. godinu. Uključite zastupnika Bandića.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Prvo, želim da skrenem pažnju kolegi Viboru Handžiću, ja sam u tom vremenskom periodu bio u Stranci demokratske akcije i nije apsolutno bilo moguće u SDA da upravlja neki opštinski odbor bilo čime. To možda se može desiti u Opštinskom odboru Centar Naše stranke i kada neko predlaže načelnika, pa ga za godinu ruši, pa će ga možda ponovo sada predložiti, pa će napraviti jedan potpuni pravni haos da mi ne znamo ustvari ko koga predlaže, ko koga podržava između općinskih tih odbora i centrale njihove. U SDA se to nije moglo nikad desiti. Evo, ja vam moram skrenuti pažnju, iako su ovdje kolege iz SDA koji su bili kompetenti, ali ja kako se zove, znam, jer sam u tom vremenskom periodu bio u SDA, pa vam moram reći. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

E, hajmo se sad malo vratiti na temu. Zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala, pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Zahvaljujem se direktoru na prezentiranom izvještaju, drago mi je da je ministrica pravde ovdje jer naša zastupnica Jelena Pekić je predala inicijativu vezano za rad Televizije Sarajevo. Evo, ja ću u ime Kluba SDP-a pročitati dio te inicijative koji je sigurno u prilogu, može poslužiti za daljnji rad Televizije Sarajevo, obzirom da u ovom izvještaju nemamo detaljno obrađeno, ovaj dio iz kojeg bi smo mogli zaključiti šta je daljnji plan, šta je daljnji plan u radu Televizije Sarajevo. Predlaže se javnom preduzeću Televizija Sarajevo da u saradnji sa Ministarstvom pravde Kantona Sarajevo pristupi izradi elaborata i analize trajnog rješavanja pitanja poslovnih prostorija, a u cilju poboljšanja uslova rada. Razmatrajući Izvještaj o radu Javnog preduzeća Televizija Kantona Sarajevo, te uvidom na terenu, jasno je opredjeljenje da je neophodno poduzeti hitne aktivnosti sa ciljem rješavanja pitanja neuslovnih poslovnih prostorija koje trenutno koristi Televizija Sarajevo u okviru Doma BHRT-a. Date prostorije nisu renovirane od otvaranja RTV doma od daleke 1984. godine. S druge strane su značajna finansijska izdvajanja na ime rentanja prostorija koja na godišnjem nivou iznosi 326.361 konvertibilnu marku, odnosno 27.196 konvertibilnih maraka mjesečno. U vezi sa navedenim potrebno je da se poduzmu konkretni koraci, i to na način da se uradi detaljna analiza mogućih opcija rješavanja pitanja prostorija u kojem treba da se odvija rad Televizije Sarajevo. To ne uključuje samo pitanje fizičkih prostorija, nego i planiranje nabavka potrebne opreme i ulaganje u kadrovske ljudske resurse Televizije Sarajevo. Navedena analiza treba ponuditi sve opcije za rješavanje statusa Televizije Sarajevo, a na Vladi Kantona Sarajevo i Upravi Televizije Sarajevo je da izaberu onu opciju

koja je najprihvatljivija, u skladu sa vizijom i sa dugoročnim opredjeljenjem, kako vidimo rad Televizije Sarajeva u budućnosti. Mi bismo predložili neke od opcija: izgradnja vlastitog objekta, uz planiranje posebnih investicija u opremu, ljudske kapacitete, kupovinu postojećih objekata, uz planiranje potrebnih investicija u opremu, ljudske kapacitete, iznajmljivanje drugih objekata uz planiranje potrebnih investicija u opremu, ljudske kapacitete, rekonstrukciju postojećih, iznajmljivanje prostorija u saradnji i sporazumno sa BHRT-om i druge opcije koje su eventualno dostupne. Izrada ovih elaborata bi nam jako dobro došla da znamo šta dalje. Zaista je prestrašno kada, evo, svi mi odemo na neko od gostovanja i vidimo u kakvim uslovima ti ljudi rade. Ja im zaista čestitam i zahvaljujem se na njihovoj predanosti građanima Kantona Sarajevo, osobito u jutarnjim programima, kada znamo da svi stariji naši građani odmah gledaju Televiziju Sarajevo, gdje dobiju sve servisne informacije, prije svih drugih medija u Kantonu Sarajevo. Ono što još želim samo ovdje da kažem, nema toliko uopće veze sa ovim Izvještajem, ali na neki način evo direktoru za razmišljanje za dalje. U ovom vikendu smo imali jednu konferenciju, prvu regionalnu konferenciju oboljelih žena od karcinoma dojke i tu smo imali goste iz regije, između ostalog žene iz Srbije koje su jako puno uspjele u zadnje dvije godine da probude svijest žena u Srbiji za preventivne preglede karcinoma dojke. I onda su oni u svom izlaganju nama rekli kako su oni imali značajnu podršku Televizije Srbije u tome. To im je bila najveća podrška jer su imali aktivne kampanje. Onda, u jednom momentu je neka od panelistkinja rekla pa mi nemamo ni televiziju u Bosni i Hercegovini. I tačno tako, imamo te neke tri televizije, ali evo imamo našu zajedničku televiziju svih građana Kantona Sarajevo, to nije televizija ni jedne politike, to mora biti televizija građana Kantona Sarajevo, pa molim direktora da u narednom periodu evo i neke od ovih stvari vezane za promociju zdravlja, zdravih stilova života, preventivnih pregleda, da i tome posvete osim politike dodatno pažnju. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Pa mi se nalazimo na tački dnevnog reda Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Televizije trojke Kantona Sarajevo za 2020. godinu. Prije svega želim da poselamim i pozdravim sve uposlenike ove režimske televizije. Da im se zahvalim za njihovu objektivnost i profesionalnost u pristupu. Evo, mogu govoriti u svoje lično ime, kao zastupnik, ja zaista nisam kod uposlenika ljudi koji rade na toj, trenutno, režimsko političkoj televiziji, bilo kakvu vrstu diskriminacije u tretmanu i u toku emisije, osim ponekad ono kada im šapnu pitanja u bubicu ovim voditeljima ova ekipa što sjedi u drugoj prostoriji, tamo pa im, pitajte ih to malo osim tih stvari, ali dobro nama političarima je što kažu to da budemo spremni na takvu vrstu režiranja emisija u kojim se nalazimo i to je po meni sasvim korektno. Znači, ovdje se postavlja nekoliko pitanja, naravno, evo, u kontekstu Izvještaja za 2022. godinu kolega Zahiragić će napraviti jednu ozbiljnu analizu diskriminacije opozicije kada su u pitanju učešće u političkim emisijama, i to vrlo egzaktno precizno, čut ćete ga šta će kazati, pa ćete vidjeti kako ta disproporcija izgleda. Naravno da mi kao opozicija ne možemo očekivati da ćemo imati isti tretman kao pozicija i nama je to ok, ali da ćete od javnog servisa vi napraviti ideološko režimski program koji će gaziti i uništavati sve pred sobom u posljednjih 6 godina, e, to je nešto što nije bilo viđeno na Televiziji Kantona Sarajevo. Znači, vama je prvoklasni događaj direktan prijenos parade u Sarajevu, cijeli dan. Zato što je to ideologija, ne znam političkog subjekta koji se zove Naša stranka i to je OK. Ide cijeli dan direktni prijenos. Kada bi ste pitali građane Kantona Sarajevo da li oni žele da to gledaju, da provedete referendum da pitate građane da li on žele to da gledaju, od 100 % ispitanih, dobili bi ste odgovor da 99,9 %, ljudi to ne želi, ali vi to gurate kao svoju ideologiju, u srce Kantona koji sa takvom ideologijom skoro da nema

nikakve veze. I vi gurate taj narativ i to trpate u glave naših ljudi. Takvi sadržaji na Televiziji Sarajevo itekako imaju prođu. Kako ste vi napravili u stvari režim na toj televiziji, ja moram vam dati obrazloženje za ovo. Prevažodno, vi ste došli i postavili ste direktore na tu poziciju koji uopće nisu imali uslove, nit su ispunjavali uslove da budu direktori te televizije. Naravno, nije to nešto novo jer ste to uradili u petnaestak institucija u Kantonu Sarajevo, kršeći sve zakone, propise, čineći niz krivičnih djela, a onda kada vam ti direktori do te mjere je ubrljaju stvar, kao što je se desilo sa bivšom direktoricom Televizije Sarajevo, kada međuljudski odnosi sve drugo tamo propadne, onda takve kadrove nagrađujete. Takvih još imam slučajeva 10 koje mogu imenima i prezimenu nabrojati koji nije samo svojstveno, u konkretnom slučaju Našoj stranci, već i NiP-u, prevashodno. Znači, NiP, NiP je lider u tim procesima, ali evo, i vi to radite. Znači to je vaša politika djelovanja u ovoj oblasti. Znači tamo na toj Televiziji Sarajevo je uništeno sve što je bila neka tekovina patriotizma, o tome je govorio kolega Šaljić, ugašen je BH dnevnik, niz drugih dokumentarnih sadržaja, programa, sve je to uništeno i pretvoreno je u jedan režimski medij koji apsolutno cenzuriše, političke sadržaje na način da se puštaju sadržaji koji neće načiniti političku štetu trojci, a oni koji će načiniti se cenzurišu do te mjere da je to, a zaista nevjerovatno. Zaista nevjerovatno. Kada je u pitanju unaprijeđenje rada u toj javnoj ustanovi, evo, gospodo, vlast ste 6 godina, ja dole idem 6 godina, evo, slušao sam maloprije kolegicu Vildanu i baš me je zanimalo šta će kazati šta je to unaprijeđeno na Televiziji Sarajevo, evo, u 22. godini, ali evo, ako hoćete, i u ovih 6 godina. I sva ta njena diskusija se je svela na to da se pohvali da je uposlenicima te Televizije plaća povećana 10 %. Pa pazite, mi smo u ovih proteklih 6 godina, mislim, inflaciju imali na nivou jedno 15 % do 20 %. E, ako su to ta dostignuća koja je ova aktualna vlast uradila, onda je to ljudi vrlo malo. Materijalno- tehnički ustroj za rad ljudi dole nisu bolji nego što su bili. Profesionalizam nije bolji, politička pristrasnost gora nego što je bila, iako je bila i prije ovih. Gora. Proizvodnja nekih vrlo važnih odgojno-obrazovnih, edukativnih programa skoro da je svedena na nulu. Međuljudski odnosi podcijepani do te mjere da u ovom momentu se vodi desetina sudskih procesa protiv bivše direktorice, koja je sada zamjenica ministra na državnom nivou, koji nikada nije, ustvari zamjenica ministra na državnom nivou, da ne govorim ništa dalje što nije vezano uz ovu stvar. Prema tome, kako da mi damo podršku Izvještaju o radu televiziji Sarajevo za 2022 godinu. Znači, vi ste to tamo stavili u funkciju vaših propagandi, vaših politika, gostovanja vaših ljudi, što na neki način mogu i razumjeti kao vaš politički cilj, jer vaš politički cilj cijelo vrijeme u Kantonu Sarajevo, prije nego što ste došli je bila kritika nečega što ne valja, a onda se sada to sve svodi na obmanu. Znači, vi u svakom obrazloženju rada vlasti vaše u 6 godina, ako ne spominjete dječji dodatak i da se neko provozao s tramvajem, treću stvar nemate reći. Evo mi pitamo šta je konkretno unaprijeđeno u radu Televizije Sarajevo, evo, ne u 2022. danas, već za ovih 6 godina. Evo zaista ja ili dobro ne pratim kao zastupnik nešto s čime bi se vi pohvalili. Mi smo u jednom momentu kao Klub predložili bili amandman od 1 000 000 konvertibilnih maraka, pošto ste vi ovdje rasuli milijardu maraka. Milijardu maraka, na razne gluposti ste vi prosuli ovdje. Predložili smo kao klub taj amandman usvajanja budžeta gdje smo tražili da se za 1 000 000 konvertibilnih maraka poveća dotacija za televiziju Sarajevu u smislu unapređenja rada dole i povećanja plata. Vi isti taj amandman hladno ovdje odbili uz obrazloženje da je to bio neki populizam kojeg je SDA predložila na takav budžet i to je bilo u prvom mandatu, negdje na pola mandata. Iza toga je prošlo još četirli pet godina, budžet Televizije Sarajevo je rastao, ne znam desetine i stotine milijuna konvertibilnih maraka, vi tu ništa konkretno ozbiljno niste uradili, osim što se ova shema političke cenzuri steže i ona je nastavljena i sa ovim sada direktorom koji je iz NIP-a. Jer je to dio iste strukture. Naravno, o tome ne možemo govoriti jer je on je došao poslije iza toga, ali kada nam dođe izvještaj za 23. onda ćemo govoriti. Znači, vi ste gospodo od Televizije Sarajevo koja ima takvu kulturu, tradiciju, napravili klasičnu političku televiziju koja se bavi obmanama, ideološkim, političkim i svakim drugim.

Naravno, a ne mogu kazati da uvijek politika nema utjecaja na medije. Naravno, da je imala i ona prije vas, ali ovo što ste vi napravili, gdje je bukvalno sve unazađeno. Televizija Sarajevo je nekada bila najgledanija televizija u Bosni i Hercegovini, takvu je tradiciju imala. Najveći bardovi novinarstva su izašli s te Televizije, vi ste danas tu Televiziju sveli na jedno političko informativno glasilo koje se zove TV 3. I naravno u to 3 da nema čak ni ovih Za nove generacije dovoljno, a kamoli nas iz opozicije. Ali to je manji, čak problem. Mi imamo, evo, dovoljno programa u direktnom pres ovdje da kažemo svoje stavove, pa i u pone nekoj emisiji, gdje nas zovnete ono kad nemate više s čime popuniti taj sadržaj, kažemo nešto, dođemo mi do medija, ali vi ste tu Televiziju potpuno devastirali u svakom smislu, u ideološkom, patriotskom, sadržajnom, finansijskom, u međuljudskim odnosima. Znači, ja imam čestu običaj kada dole ulazim, da gostujem, da pozdravim dole uposlenike i kažem gdje ste uposlenici režimske televizije? Vi da pogledate facijalne ekspresije tih ljudi, kako oni odreaguju na to. 99,9 %, se ljudi slažu s tim, ali ne smiju to kazati na glas zato što ste vi napravili režim koji protiv ljudi i vodi disciplinske postupke, prilagođava pravilnike da bi diskriminiralo, otpušta s posla, podiže krivične prijave. Vi ste humanizam, čovjekoljublje dolje uništili, sveli na manji, mogući nivo dostojanstva uposlenika, bilo kojeg od ove televizije da ih to pita. Neće vam to reći jer ne smiju. Vi, ne da ste napravili režim, nego je to režim koji nije viđen u Kantonu Sarajevo, i to je tako u većini oblasti, ne samo na Televiziji Sarajevo. I tu, kada ljude pitate, nasamo će vam to ovaj kazati, tako da glasati za ovaj Izvještaj, pa to je jedna potpuna katastrofa. Znači ništa ozbiljno nema u 2022, a ne samo u 22. nego za ovih 6 godina, što bi nas kao Klub obvezalo da mi damo podršku jednom ovakvom Izvještaju o radu bilo koje ustanove, a kamoli Televizije Sarajevo, koja treba da bude javni servis, a ne TV 3 Sarajeva. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnica Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem se dopredsjedavajuća. Ja bih htjela ispraviti navod koji se tiče broja tužbi i sudskih postupaka koji se vode između TVSA i radnika. Radi se o četiri postupka koja su prvostepeno presuđena, tri u korist TVSA i jedan u korist radnika. Da sam trenutno radnica ili novinarka u Televiziji Sarajevo, osjećala bih se zaista loše jer ovakav napad na novinarski integritet do sada nisam vidjela od ljudi koji su u starom režimu upravljali i još uvijek upravljaju medijima na različitim nivoima i tome smo svjedoci i sada i ja sam potpuno sigurna da građani će prepoznati gdje se nalazi istina između ovoga što čujemo na ovoj sjednici. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolegice, uz puno uvažavanje vaših godina, nemojte takve obmane da meni stavljate u usta da sam ja nešto govorio o novinarima i da sam ja ovdje napadao novinare. Znači to što radite je jedna podvala, jedna obmana. Ja razumijem da je sav vaš politički projekat nastao na obmani, ali nemojte to raditi. Vi znate vrlo dobro da ja nisam ni jednu riječju spomenuo profesionalizam bilo koga novinara, niti sam ga stavio u kontekst ovog dešavanja. Ja sam rekao da dole postoji režim koji se zove tv 3 koji kreira političke sadržaje, koji cenzuriše, koji je u funkciji aktualne vlasti u Kantonu Sarajevo. I čak sam rekao u svojoj diskusiji da mi je to djelimično razumljivo, da on nije ideološki razrušio Kanton Sarajevo, obrazovno, odgojno, sadržajno i da nije u funkciji javnih interesa građana Kantona Sarajevo, već da je u funkciji tri političke stranke. Nekada, jedne više, nekada, druge malo manje, ali u suštini TV 3. A što se tiče novinara, ljudi

koji tamo rade, od kamermana pa do onog zadnjeg portira tamo, ja sam rekao da nemam problem ni sa kim od njih, šta više da su ljudi vrlo ljubazni, osim što im ponekad voditeljima ovi dirigovani politički mentori šapću poneko pitanje u bubicu u toku emisije, ja to gledam, znači da se to desi, čujem, znam imena njihova, neki su sada na pozicijama direktora. Ali to meni nije problem jer ja to smatram pravom svakog urednika i novinara da mene kao opozicionog zastupnika pita bilo šta, ali sam i slušao kada u slušalicu po instrukcijama vaše bivše direktorice i njenih ljudi se kaže prekini ga sad. Slušao sam tu bubicu kada se dobivaju instrukcije iz druge kancelarije, kad kaže prekini ga, ne daj mu da to govori. Ja ovo govorim pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću, ja sam ozbiljan čovjek, ne neko ko pravi izmišljene afere. Ali opet vam ponavljam i to mi je prihvatljivo, jer ja sam tu došao da budem gost i dužnost je da odgovorim na svako postavljeno pitanje i da budem spreman na to, ali to da mi podvaljujete da ja nešto imam protiv novinara i toga, vi ste mene pomiješali vjerovatno sa predsjednikom ovoga NiP-a. Vjerovatno. Tako da ja nisam iz te ovaj što kažu kaste ljudi, koja napada.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala. Pa evo, naravno da se moram javiti i to je očigledno zastupnik Dević i htio i nije problem zato što želim zaista javno da kažem par stvari. Očigledno nam treba edukacije još i nama u ovim klupama. Bosna i Hercegovina je potpisnica Europske konvencije o ljudskim pravima koja propisuje da svaka osoba ima pravo na slobodu i sigurnost. Dužnost institucija ove zemlje jeste da svojim građanima garantuje slobodu kretanja, izražavanja i okupljanja, te da ih štiti od diskriminacije, bez obzira na njihovu vjeru, rasu, etničku pripadnost i sve druge posebnosti, uključujući seksualno opredjeljenje. Opredjeljenje Bosne i Hercegovine za europski put uključuje dosljednu zaštitu ljudskih prava, pogotovo ako imamo u vidu da skoro svaki stanovnik ove zemlje može iskusiti institucionalnu diskriminaciju na nekom dijelu njene teritorije, nažalost, i zato posebnu odgovornost imamo mi kao političari i nosioci zakonodavnih i izvršnih mandata koji su se posebnim etičkim kodeksima obavezali da isključe predrasude prema osobama drugačijih stavova, vjerovanja i opredjeljenja, Deviću. Ljudska prava se ne smiju tretirati kao supermarket ili nekih švedski sto iz kojeg možemo birati prava koja nam odgovaraju, znači prava jednih, a u isto vrijeme ignorisati prava nekih drugih. Kao i uvijek tokom svog desetogodišnjeg postojanja Naša stranka bezuvjetno podržava ljudska prava i slobode svih građana Bosne i Hercegovine. A što se tiče promocije porodice i porodičnih vrijednosti o tome najbolje svjedoče naknade porodiljama, izgradnja vrtića, reforma školstva u Kantonu Sarajevo, porodiljski dopust za očeve i slične mjere u kojoj su uloženi milijuni Budžeta Kantona Sarajevo, i to sve u vlasti Trojke. Što se tiče kulture, kulturna paradigma Sarajeva već je dugo proeuropska i takva će ostati, bez obzira na otpor vas konzervativaca i oni koji kulturu vide isključivo u službi afirmacije konzervativnih vrijednosti. Hvala vam na pažnji.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Krivi navod, zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem. Kolegica Vildana Bešlija je rekla da je Bosna i Hercegovina potpisala Europsku konvenciju o ljudskim pravima. To nije istina. Bosna i Hercegovina je pristupanjem u Vijeće Europe zapravo i prihvatila da bude u onom broju država koji poštuju konvenciju, ali ako hoćete, kolegice Vildana Bešlija, to je argument vama. U Ustavu Bosne i Hercegovine, to bi

ste trebali znati, Europska konvencija o ljudskim pravima ima nadzakonski karakter, pa nadzakonski je navedeno i nadustavni jer ima direktnu primjenu. Dakle Europska konvencija o ljudskim pravima, ne da smo je mi potpisali kolegice Bešlija, nego smo mi jedina država u Europi u kojoj Konvencija je ustavna materija na najvišem stepenu zaštite u kontekstu pozitivnog prava. Međutim ta ljudska prava koja vi navodite i kako ste rekli da je Sarajevo već dugo poprimilo europsku kulturu i da mi nećemo ga vratiti nikada na neke konzervativne postavke, ako sam dobro razumio, ne znam šta vam znače konzervativne postavke, ja bih vas podsjetio, kolegice Bešlija, da sve što Sarajevo ima od kulture, od kulturnih ustanova pa do kulturnih festivala, poput Sarajevo film festivala su projekti koje je, između ostalog, neke podržala, a mnoge je od njih osmislila i realizovala Stranka demokratske akcije. Nemojte se kititi tuđim perjem. Vaš rezultat je u tom svemu da npr jedan MESS, jedan Jazz festival, npr je na marginama društvenim, a da su neki festivali elektronske muzike članova stranaka trojke počeli dobivati puno novca iz Kantona Sarajevo, da smo počeli plaćati neke DJ-jeve putem firmi, prijatelja, zastupnika u ovoj sali, tako da SDA je tu kulturu na kojem se Sarajevo nalazi, etablirala, razvila i SDA je štiti, ali isto tako SDA štiti duh Sarajeva koji je osnovao Isa beg Isaković. Duh Sarajeva nije samo ono što vi smatrate, duh Sarajeva je puno dublje od toga. Suprotno duhu Sarajeva je neki dio kulture koju vi takvom smatrate, mi smatramo nekulturom, poput projekta "Kultura na ulice" u kojem su goli Slovenci ganjali naše žene, majke i sestre. Protiv te kulture ćemo se mi boriti. I, usput rečeno, još jedna ispravak krivog navoda europski put Bosne i Hercegovine, tj Europska unija, nikakve veze nema sa ovom pričom o ljudskim pravima u kontekstu Konvencije, to je, dakle, Konvencija vijeća Europe i trebate znati razliku između Europske unije i Vijeća Europe. I mi smo već članica Vijeća Europe i zbog toga je taj nivo i standard ljudskih prava kod nas ovdje važno štiti, ne samo zbog europskog puta. I sve te povelje, s obzirom da je Sarajevo grad koji je osnovao Isa beg Isaković, mi imamo svoju povelju, prva povelja sloboda i ljudskih prava je Medinski Ustav koji je napisao poslanik Muhamed s.a.v.s. Samo da završim rečenicu. U kojem kaže da Arap nije bolji od nearapa. I da svi ljudi imaju jednaka prava. Puno prije te konvencije Sarajevo je to živjelo, primajući sve ljude svih kultura, svih religija, svih nacija i svih uvjerenja. I vi to nećete promijeniti. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Vama kolega Dević bila, nego sam onaj izgubio red.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ja bih zamolila ko ima repliku i ispravku krivog navoda, mora se prijaviti. Znači ja ovdje imam redosljed, koga vidim tako i dajem riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Bio sam prijavljen, ali sam izgubio, izgubio sam u međuvremenu.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić replika.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala, dopredsjedavajuća. Pozdravljam ovdje prisutne, građane koji prate nas rad putem medija i posebno radnike, radnice Kantonalne televizije. I zahvaljujem se na ovim dvjema

diskusijama, replikama, kako ih nazvati kolegice Bešlije i kolege Zahiragića, zato što su obje završili u jednom lijepom duhu, sa lijepom porukom ljudskih prava i zaista vam se zahvaljujem i sve nas pozivam, evo sada kao predsjednik Etičke komisije, da probamo nastavak rada, raditi u ovakvom duhu. Prije svega tu mislim na izbjegavanje ovih termina i riječi koje možemo čuti tamo na televiziji RTRS-a, ovo režim, režimski itd., Ja ne mislim da je ovo bio režim ni kada je SDA vladala, ni kada je trojka na vlasti, mislim da je to malo pretjerano, a koristi se, evo, i u strani pozicije i opozicije u kontekstu režim ili bivši režim. Mislim da nismo toliko podijeljeno društvo i ni mi ovdje koji smo u ovoj sali da bismo baš na taj način upotrebljavali takve termine. Ja sam se javio iz razloga što sam htio da, evo, ispravim krivi navod, ali sam, ali nisam htio prekidati kolegu jer je bio na 11. minutu diskusije, već sam to, već sam se javio kao replika. Evo imam ovdje direktora, on može potvrditi, da bismo utvrdili da je neka televizija prije desetak godina ili kad već bila najgledanija, morali bismo imati i podatke. A ti podaci da bili relevantni, oni se mogu dobiti samo na način kada potpišete ugovor sa agencijom koja se bavi mjerenjem gledanosti. I to ozbiljne televizije rade da bi upravo sa tim relevantnim podacima izašle na tržište i prodavale svoj, radile svoj marketing, to je upravo urađeno ove 2022. godine. Oni koji su čitali izvještaj mogu naći taj podatak, i to nakon nekoliko godina. Ali evo, ukoliko želimo baš koja je bila najgledanija, bila je federalna, ali da ne ulazimo sada u tu temu, možemo kasnije kroz diskusiju, ne moramo tu. Ali evo, zamolio bi da probamo malo ipak da biramo riječ režim, i to, pa to možda Dodik režim, ali nismo mi ovdje, nema potrebe.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, imali ste priliku svi su vas saslušali, ja bi zamolila da pustite i kolegu da završi.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se, zahvaljujem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Kolegice Vildana, ja sam Vas spomenuo samo u kontekstu nekoga ko je trebao da pročita to što mu je neko napisao, ovaj i da brani sada tu poziciju, i ne znam, evo, da budem konkretno Naše stranke kada je u pitanju djelovanje na televiziji sada. E sada ako za vas edukacija podrazumijeva to da vama stalno pišu, čitaju, pripremaju referate, a da onda vi to pročitate i upućujete da na neki način pokušavate mene da omalovažite, da je meni potrebna neka edukacija, ja ne bih ovaj ulazio u te lične račune. Ako ste koristili termin konzervativno shvatanje po pitanju određene pojave koju Vi podržavate, ako je to za Vas ta vrsta tumačenja ja nemam ništa protiv. Ja imam zaista vrlo jasne stavove po tom pitanju, ali ja uopće nisam o tome govorio, znači Vi tu pokušavate ponovno da zloupotrijebite poziciju tako što Vam je netko poslao taj tekst, pretpostavljam ta dotična direktorica koja je napravila ovo se, pa Vi sada to treba da pročitate, da mene ovdje predstavite kao nekog konzervativca, nekulturnog, koji je protiv tih nekih Vaših nadrivrijednosti, kao da je protiv neke populacije. Još usput, od toga probate napraviti neku temu, a o čemu ja uopće nisam govorio, već ja sam ovdje, kolegice, govorio sljedeće, da ste Vi kao neko koji je branio taj Izvještaj za 2022. godinu, uradili to toliko blijedo, toliko neargumentovano, toliko je to bilo, kako da kažem neuvjerljivo, da jedino što ste kazali je bilo da je bilo neko povećanje plate od 10 % i ništa više pazite. A onda sam dalje govorio da prilikom produkcije sadržaja odabir tih sadržaja i način na koji se to radi, da ste postavili anketu i pitali ne SDA već građane Kantona Sarajevo, da li su oni

saglasni s tim da se određeni sadržaj prenosi cijeli dan, o čemu ste vi donijeli odluku, da bi vam 99 % ljudi, reklo, to je moja procjena, reklo da nije za to. Ali ja i to prihvatam da je to dio vaše uređivačke politike, tako da nemojte to svoditi na neki način na lično, evo podržavam ovu diskusiju kolege Avdića, koji je zaista u jednom finom tonu kao predsjednik Etičke komisije nas vratio sve zajedno na fabričke postavke. Nemate potrebe da idete ad hominem sa mnom u takvu vrstu rasprave i to je Vama česta pojava. Ako imate nešto da mi kažete, a da vam neko nije napisao poruku šta da mi kažete, i ako imate nešto da argumentovano sa mnom raspravljate, evo i na ličnoj osnovi, ja stojim na raspolaganju o bilo čemu, ali nemojte, molim Vas to čitati

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Mahir Dević (zastupnik)

Jer imam osjećaj da repliciram monitoru, a ne Vama. Znači ako ste spremni da razgovarate, da raspravljate, ok, mi smo tu, izvinjavam se dopredsjedavajuća samo još jednu rečenicu, i nemojte mi imputirati takvu vrstu kulture i nekulture o kojoj ja uopće nisam pričao ovdje i ne podvaljujte mi takve je sadržaje koji su programski ciljevi vaše stranke kada vam neko to napiše, ovaj putem poruke ili maila itd, itd. Nemojte to raditi, ja o tom nisam diskutovao, moja diskusija je bila vrlo jasna i precizna.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala, dopredsjedavajuća. Ja ću samo podsjetiti malo na Etički kodeks i zamoliti kolegu Devića i bilo koga drugog ko se javi sa riječima da neko čita, nešto pročitano, kao da se imputira, da taj netko ko se javi nije u stanju da nešto sam kaže, nego mu, eto, kao neko piše, to je uvredljivo, ja vas molim, zaista sve u sali, a posebno Vas kolega Deviću koji nerijetko upotrijebite tu terminologiju. Zaista da to ne radimo, nemojmo vrijeđati jedni druge i Vi nerijetko pročitate nešto, neku informaciju koju Vam neko proslijedi. Mi u toku sjednice možemo primiti informaciju od nekog građanina, zainteresovane strane. Nije u redu da jedni druge na tom nivou vrijeđamo, da to bude nešto kao uvredljivo, kao da ne znamo naći informaciju, u međuvremenu dok komuniciramo na internetu, pa nešto pročitati, molim vas, nemojte da na taj način se uvredljivo jedni prema drugima obraćamo, hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Nema odgovora na poslovničku.

Odgovor na repliku zastupnica Bešlija.

Ne možete odgovor na poslovničku, imate sada odgovor zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala. Zaista čovjek uči dok je živ, naravno, onaj koji ima širinu i koji može dotle doći je li. Neki su ograničeni u svom razmišljanju, pa onda svoju edukaciju završe vrlo brzo nažalost, ali hoću da kažem jednu drugu stvar, mi imamo svi različit način rada. Znači neko dođe na sjednicu u kojoj su izvještaji, imamo jako puno uvijek tačaka, kome ne treba ni printani materijal, ni ovaj, laptop, ništa. Spremni iz glave pričaju neke diskusije. Vrte nas oko malog prsta, a nemamo ništa konkretno za diskusiju, znači argumentovano, ako želite argumentovano da

razgovarate, onda je vrlo često u naprednim ovaj i državama i parlamentima i bilo gdje da radite, vrlo često ljudi zapisuju svoje misli i na taj način ih iznose, to je vrlo često. Imate zabilješke, pa evo i u školi neko je naučio da zapisuje, pa na taj način uči, kada čita podvlači u knjizi, neko sluša putem ovih slušalica, kako ko. Tako da Vaša ta kvalifikacija bilo koga o načinu na koji radi i prezentira bilo šta je i uvredljiva, ali govori dosta evo, o svima nama i o vama lično. Naravno da sam replicirala zato što opet, čini mi se da ono što sam rekla i pročitala, očigledno, nije Vam do kraja opet jasno. Znači, nije to samo ideologija Naše stranke. Ono što sam Vam htjela reći, htjela sam ukazati na našu obavezu i odgovornost kao parlamentaraca države u kojoj živimo, građana, svih građana ove države i Kantona koje predstavljamo. Znači, ne radi se o ideologiji, ne radi se o nečem što se može izdvojiti, nego se radi o osnovnim ljudskim pravima. I zato je bilo jako važno da budem konkretna, ali, evo, mogu Vam i poslati pa da pročitate još jednom, možda će vam biti jasnije. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Sada i definitivno, možemo konstatovati da smo izvan teme. Evo, ja ću vam ponoviti koja je tačka dnevnog reda. Znači poslovanje Javnog preduzeća "Televizija Kantona Sarajevo" za 2022.godinu. ja ću vas zamoliti kratko da replicirate, ovdje vas sigurno 6 ima koji ste sad sigurno opet izvan teme, ali kratko, znači odgovor na repliku, i da se stvarno vratimo na temu.

Odgovor zastupnik Dević i više nemate pravo odgovora između.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, dopredsjedavajuća. Ja u principu, vi mene znate ovdje jako dugo, već drugi mandat, izbjegavam ove diskusije ad hominem, što je česta potreba kolegice Vildane. Evo, u diskusiji sa mnom znači ovo nije prvi put da ona ovo radi, ona ovo radi, tako je, ona to radi, već da kažem, u kontinuitetu nekoliko godina i onda nemate drugu opciju, već da na takav način odgovorite. Kolegice Mehmedagić, ako ste Vi za to što ste kazali, ako to nije samo jedna floskula koju ste kazali, čudi me da niste odreagovali ponovo sa poslovničkom intervencijom nakon diskusije kolegice. I vi morate shvatiti mi smo tražili da sjedimo u prvom redu kao najveći Klub. Vi nama to niste dozvolili, poslali ste nas da sjedimo u zadnje klupe. I iz tih zadnjih klupa se vidi kada se nekom pošalje da to čita, kada se interveniše itd. I sada ako Vi to smatrate da mi omalovažavamo mentalne sposobnosti nekoga da učestvuje aktivno u radu sjednice skupštine Kantona Sarajevo, to, to nije naš plan, ali je to činjenica koju mi vidimo odavde. Znači mi vidimo odavde ko čita, ko kome šalje da odgovori na pitanje itd itd. I to su fakti, ja sam ih samo kolegice Mehmedagić naveo onako kako se vidi. Možda vi to ne vidite iz prvog reda, ali mi to odavde, na neki način vidimo. Tako da ja sam vjerovatno zadnji zastupnik u ovoj sali ovdje koji želite da ulazi u ove lične rasprave i diskusije. Ali ako očekujete od mene da ću ja šutjeti na konstantni pokušaj kolegice Vildane da ona predstavi sebe ovdje kao neku nadvrstu iz Naše stranke, koja je urbana, intelektualka, kojoj neko piše šta će pročitati, a da preko puta nje sjede neki seljaci iz SDA, by the way, visoko obrazovani koji pišu, čitaju, diskutuju, bez da im pripremi neko nešto, da pročitaju to, pa ne možete to od mene očekivati, pazite, jer ona ovdje cijeli dan pokušava da objasni da sam ja, evo konkretno neki način neki, kako bih rekao, moje mentalne sposobnosti ne mogu da shvate ove vrijednosti. Šta više ona meni imputira to, ja uopće o tome nisam pričao, pa naravno da ću ja dati tu vrstu odgovora da joj objasnim, da kolegici da neko ne pošalje da to pročita sa monitora, da ona ne bi znala tu sastaviti tri rečenice. Ali i to sam uradio zato što nas uvodi u takvu vrstu diskusije, ja to ne radim i ne želim ovakvu vrstu razvoja, ali ako želite vi da nastavimo ovako, vjerujte mi, ja mogu večeras do jacie, to je meni, što kažu, najmanji problem. Ali to meni kao zastupniku nije svojstveno. I onda kolegica Mersiha Mehmedagić reagira još mi ovdje ubacuje neku vrstu diskriminacije, ispasti će da mi

kao napadamo neke žene ovdje je li i tako dalje. Nemojte takvim podvalama se baviti ovdje, pa to je zaista degutantno.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Da Vam nisam rekla kratko, vjerojatno bi bilo kraće. Ja stvarno više ovdje ne mogu da vidim ko je ispravka krivog navoda, ko je poslovnička, a ko je replika.

Zastupnica Melank, poslovnička.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem, ja moram ponovo se vratiti na član 92. našeg Poslovnika, gdje piše da se sjednice održavaju bez nedoličnog i uvredljivog ponašanja na sjednici, jednih prema drugima. Ono što kolega Dević vidi, da sjedeći u zadnjoj klupi, vidi pogrešno, to je sve nešto što je izmislio, ja nikada nisam dobila niti za jednu diskusiju, niti kolegica od bilo koga, bilo kakvu instrukciju i ovo su uvredljive insinuacije kojima on pokušava da dezavuirá naš rad, jedini koji zapravo ad hominem nastupa je upravo on i on koristi ovu priliku svaku, da ad hominem svakog od nas napadne, naravno, usput insinuirajući nekakve stvari koje on vidi iz zadnjih klupa, koje zapravo ne postoje.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kolega Zahiragiću, Vi stvarno imate potrebu da svaki put dobacite, ja vas sada stvarno molim da pustite kolegicu da završi.

Miomirka Melank (zastupnica)

Ja molim Vas da održavate red, znači i to je jedna od povreda Poslovnika, uznemiravanje drugih na sjednici, dobacivanje i ometanje rada sjednice, molim vas da evidentirate sve ove povrede Poslovnika. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Hašimbegović. Svi su u replikama.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Ja ću vrlo kratko, da ne bi izašla iz teme, kada spominjemo ljudska prava i slobode ne mogu da se otrgnem od činjenice najgrubljeg kršenja ljudskih prava i sloboda i u kontekstu toga da je ova vlast zabranila proteste prosvjetnih radnika i nisam čula nikog od vas kolega da je reagovao na tu činjenicu. Toliko, hvala lijepa.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnik Bandić.

Pa dok dođete na red.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala Vam što vodite vrlo preciznu evidenciju o redu. Repliciram kolegici Vildani, dakle, bez bilo kakvih, evo da kažem decibela ili podizanje nekog tona, kolegice Bešlija ja vjerujem da vi poštujuete ljudska prava i meni je to u redu, konvencija, ali Vas molim, da kad već se osvrćete na konvenciju, da se osvrnete i na Ustav i Federacije Bosne i Hercegovine. Podsjetit ću Vas da je Evropska komisija za ljudska prava, Europska komisija u svom izvještaju utvrdila, utvrdila da je Vlada Federacije, a u kojoj je Vlada, odnosno parlament Federacije, suspendovao Ustav federalni kao najviši propis koji utvrđuje ljudska prava na federalnom nivou.

I na bazi, dakle, ne želim da Vas vrijeđam, Vi ste možda u, ne znam, nekoj razmjeni svojih diskusija sa kolegom Devićem, iznijeli nekoliko, evo da kažem konstatacija koje ne stoje, da neko podržava, ne znam neki urbani, urbani princip i neko podržava samo ovaj, kako ste rekli građanski i da taj pluralizam samo koji Vi predstavljate je prihvatljiv Vama, a da ovaj konzervativni, kako ste to naveli, je svojstven, evo ne znam, nekim prethodnim nosiocima vlasti. Dakle, to zaista nije primjereno govoriti. Dakle, u ovom parlamentu, dakle, rad ovog parlamenta je dakle omogućio i generalno taj politički rad u Federaciji, je jednog gdje je moguć politički pluralizam. Podsjetit ću Vas da je Naša stranka registrovana u Republici Srpskoj i da vaš rad tamo nije uopšte primijećen. Nemojte to da spotičete, dakle, kao jednu negativnu osobinu, dakle ili negativni politički princip djelovanja? Ja podržavam politički pluralizam, ali treba da znate da taj politički pluralizam ne treba da bude na štetu jednog etničkog predstavljanja koji imamo Federacije, ja ću Vas podsjetiti na Ustav Federacije koji propisuje jednako zastupanje, dakle tri konstitutivna naroda. Trenutno Bošnjaci nisu konstitutivan narod, jer nisu zastupljeni u organizaciji vlasti Federacije i što je naj da kažem tragičnije, nisu zastupljeni u uređenju Federacije. To se, jasno sada vidi na svim postupcima koji se dešavaju u parlamentu federalnom. Vidimo na koji način, dakle i vi kao stranka liberalna podržavate jedan etnički princip predstavljanja i biranja sudija Ustavnog suda. Dakle, svi smo vidjeli na koji način je izabran gospodin Vukoja. Čim je javni poziv raspisan, svi smo znali da će on biti, to je korupcija na najvećem nivou i na kojem osnovu, dakle na osnovu etničkog predstavljanja. A onda vam smeta etnički princip predstavljanja, tamo gdje bi Bošnjaci trebali da budu većina. Pa evo, pokazali smo mi to ovdje kolegice Bešlija, to je najmanji problem. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Mi smo otišli na etničko predstavljanje, Vladu Federacije, izbor sudija Ustavnog suda.

Vratimo se stvarno na temu, nek replike idu bar radiotelevizija izvještaj 2022.

Zastupnik Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Možete i Vi, meni je svejedno, može, ajte, dajte riječ zastupnici Fatimi, pa ću ja onda poslije, nije problem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gavrankapetanović Smailbegović.

Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se, ja bih samo replicirala kolegici Vildani. Ako sam ja dobro čula, Vi ste rekli za neke kolege ovdje u Skupštini da su ograničeni, odnosno da su ograničenih razmišljanja. Ja ne znam uopće da li Vi znate koja je težina te riječi? Ja prosto ne mogu da vjerujem da sam to čula. Ne znam šta ste mislili, ali ja sam ovo doživjela zaista kao tešku uvredu. Hvala Vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Mehmedagić.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajuća, ja sam imala odgovor na repliku kolegi Deviću. Ja sam kolega Deviću, ukoliko ste upratili pozvala ne samo Vas, nego i sve druge zastupnike i zamolila da se sa poštovanjem ophodimo prema kolegama. I meni ne možete zaista spočitavati da bilo kome nešto podmećem zato što ne možete do sada zabilježiti da sam se prema nekome ružno

ophodila, rekla mu ružnu riječ ili ne daj Bože ga uvrijedila, bar ja to svjesno nisam uradila, niti mi ikada iko od vas skrenuo pažnju da sam mu se tako obratila. Meni je ljudsko dostojanstvo iznad svega i ako se u nekom dijelu ne možemo složiti kroz argumente, ja se na to neću spuštati, da što su niži argumenti da budu glasnije uvrede, tu od mene nećete čuti. Ponavljam, pozvala sam sve na poštivanje etičkog kodeksa, pozivajući i Vas. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Dopredsjedavajući, Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Evo ja se javio za repliku kolegi Deviću, ovaj, ali evo, kratko ću prije toga replicirati kolegi Bandiću. Vi ste, kolega Bandiću, baš otišli u ofsajd izvan teme, sa ovim, sa ovom argumentacijom koju ste sada iznijeli i Vi, očito imate, s obzirom da je ovo drugi put da branite ovaj nešto što se uopće na Vas nije odnosilo, ovaj sindrom kulturno-historijskog naslijeđa koji kolega Dević često spominje, u smislu da branite nešto čega ste ranije bili dio, ali to je Vaše pravo. Nemojte mi dobacivati, pustite me da završim repliku. Kolega Deviću, evo, ja ću se zaista, neću ponavljati, ovo što smo do sada iznosili, replicirati ću na ono što ste Vi govorili u svojoj diskusiji, ja sam Vas pažljivo, od riječ do riječi slušao šta ste govorili. Imate često potrebu da diskusije koje dolaze iz pozicije okvalificirate kao diskusije bez argumenata ili diskusije blijedih argumenata, što je, naravno, Vaš subjektivni doživljavaj. I to nije nešto što je generalno ili nešto što je aksiom, dakle to je samo Vaša percepcija. Ovako sam ja percipirao Vašu diskusiju koja je, također, po mom subjektivnom mišljenju, bila bez ijednog argumenta. Vama je glavni argument da se radi o režimskoj televiziji, Televiziji Sarajevo, to što ste Vi čuli da je nekom novinaru direktorica na bubicu šapnula šta će Vas pitati, ne Vas ili bilo koga drugog, ili da će nekog drugog ušutkati. Pa dajte zaista da budemo ozbiljni kada iznosimo, ako govorimo o ozbiljnoj argumentaciji, zašto nešto ovaj ne treba podržati. I ponovno ponavljam, ovo je moj subjektivni doživljaj, Vi ste u svojoj argumentaciji sami sa sobom upali u oksimoron, dakle, Vi ste rekli zahvaljujem se objektivnim radnicima TV SA u režimskoj televiziji i novinarima kojima, by the way, neko diktira pitanja u bubicu. Dakle, ja sam Vašu diskusiju doživio da ste Vi u nekoj Vašoj namjeri, odnosno rascjepu, između toga da zaštitite prava radnika, evo, neću reći, lažnoj namjeri, nek bude da je iskrena, briga i težnje da TV SA prikazete kao režimsku Televiziju sami sa sobom posvađali argumente. Dakle, upali ste u neki rascjep, gdje meni apsolutno nije jasno šta Vi na kraju mislite o radu te televizije. Zahvaljujem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Bešlija. Odgovor na repliku.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, pa evo, samo da pojasnim zastupnici Fatimi, zaista mi je žao ako ste shvatili i ako nisam bila dovoljno jasna, nisam htjela nikoga uvrijediti na taj način, nego sam samo rekla, pokušavala sam objasniti način na koji sam ja etiketirana. I to nije prvi put da sam, da očigledno nisam u stanju da razumijem neke stvari, da sam ograničena i takve stvari da moram da čitam, i to. I u kontekstu, upotrijebila sam termin u kontekstu ljudskih prava i onoga što ja radim. Znači, niti sam ja ograničena, niti mi smijemo i moram, znači, moramo imati širinu u promišljanju, u donošenju odluka i odgovornost koji radimo. U tom kontekstu sam pojasnila, rekla taj termin i zato sam htjela još jednom da pojasnim da ne bi ostala nesvaćena. Eto. Hvala Vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, odgovor.

Mahir Dević (zastupnik)

Nisam ja odustao, kolega Handžiću kratko ću. Mi se znamo, već drugi mandat smo tu zajedno, Vi vjerojatno znate kako ja radim i diskutujem ovdje u Skupštini Kantona Sarajevo. Vaš subjektivni osjećaj da li sam ja nešto iznio argumentovano ili neargumentovano naravno, to je Vaš subjektivni osjećaj. Ako ste me pažljivo slušali u uvodnom dijelu izlaganja sam kazao da će kolega Zahiragić ispred Kluba iznijeti analizu te političke diskriminacije za samo za 2022. godinu. I Vi sada meni kažete da sam ja govorio bez argumenata. Ja vam najavio da ćete dobiti tu argument, već smo se u raspodjeli Kluba, kolega će taj segment, što kažu, iznijeti. Znaete vrlo dobro da ja ove lične diskusije i rasprave i da kažem na neki način uvrede, upravo ove koje je, nažalost, jedino ispravno okarakterisala doktorica Gavrankapetanović. Vi ste to svi čuli ovdje i ne da ste Vi to čuli, sada samo kolegice Mersiha i ne da niste reagovali, već ovo nije prvi put. Meni je žao što mi uđemo u ovakvu vrstu rasprave, pa onda ja moram kontra argumentaciju iznositi, ali ja to nikada prvi ne uradim. Ovdje je kolegica vildana u ovom ličnom napadu, na mene, ne da se trebala danas izviniti meni lično, već prije godinu i dvije i tri jer je ovo do sada jedno četvrti, peti put najmanje da ona radi, a ja to nisam uradio nikada ni prema jednom zastupniku, osim kada sam bio primoran da branim lični dignitet što ću učiniti do posljednjeg momenta. Nikada to od mene niste doživjeli, navedite samo jedan primjer, ali ako mislite da ću Vam ja šutjeti na takve Vaše kvalifikacije, da Vi mi kažete da sam ja konzervativac, da sam ja ograničenog mišljenja, onda ću ja Vama kazati isto tako. I Vi ste ta koja unosi takvu vrstu rasprave između mene i Vas, ne samo danas, već to traje već duži vremenski period. Naravno, to se kod Vas pojavi kao posljedica nedostatka argumentacije i nemogućnost da se argumentovano iznesete s tim i onda prelazite na ovaj lični obračun. Ja bih se zahvalio doktorici Gavrankapetanović, koja je jedina odreagovala na ovo što je danas pokušala da uradi kolegica Vildana Bešlija i to bi trebalo njoj prevashodno na čast da ide. Mene to čak nije ni uvrijedilo. Ovo bi trebala da bude sramota za nju, jer je već treći ili četvrti put da ovo radi, ja sam samo odgovorio na njeno ponašanje. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Pa očito ne može. Ja sam vas malo prije zamolila da se vratimo na temu, ali vi idete svi, pa kada smo svi, hajmo svi.

Zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ako može, molim vas, ja bih imao potrebu replicirati kolegi Handžiću i kolegici Bešliji, pa čak i kolegi Deviću, u jednoj diskusiji da ne bih uzimao više od vremena. Meni je čast kada, na primjer, kolegica Bešlija kaže da smo mi konzervativci, ja jesam konzervativac, jer mislim da je puno stvari koje su prije bili mnogo bolje nego ove nove, koje se nameću i da trebamo baštiniti, na neki način štiti neke vrijednosti ili konzervirati ih, to znači ta riječ konzervacija, dakle, ne znači to ništa pogrešno i ružno i kolegica Bešlija ma koliko željela da nas time uvrijedi, meni to imponuje. A ova priča o ograničenjima i ko je koliko ograničen, to je tema o kojoj zaista ne bih posebno ulazio. Vi ste, kolega Deviću tu najadekvatnije odgovorili. Ja bih se referisao na kolegu Vibora Handžića, na njegovu diskusiju u kojoj je optužio gospodina kolegu Bandića, da je on kulturno-historijsko naslijeđe SDA, što je u stvari nadimak stranke Narod i Pravda, koji je kolega Dević ovdje etablirao na neki način. Zaštita Ustava, kolega Handžić i ustavne pozicije Bošnjackog naroda, a Vi prije svega, s obzirom da niste Bošnjak,

ne bi smjeli u to ulaziti, nije zaštita SDA, nego zaštita Muamerovog naroda da bude politički narod, Muamerovog naroda koji se izborio da bude politički narod nakon preko 100 godina ugnjetavanja na ovim prostorima. Mi ne bismo željeli, ni mi, ni kolega Bandić, da etničko predstavljanje postoji u Federaciji. Mi smo i jučer na sjednicama Predstavničkog doma zalagali za građanski koncept, ali kada je već takav, onda i Bošnjaci su trebali biti ravnopravni i kršenje Ustava i suspenzije Ustava je najviši stepen suspenzije ljudskih prava. I na to je kolega Bandić mislio. A kada ste kod TVSA, kolega Handžiću, i kod toga da li su novinari ili nisu novinari instruirani, ja ću vam pustiti, imam to pravo, izjavu novinarkе Butković. (zastupnik je pustio snimak). Impozantna. Dakle, ministar vanjskih poslova i predsjednik vladajuće stranke je dozvolio je novinarki u „prime time“ da kaže da je njegova energija impozantna, bez obzira da li ga neko volio ili ne volio. Javni servis treba da bude korektiv vlasti, a ne da spjeva hvalospjeve u vlasti, kolega Handžiću i zbog toga mi govorimo da novinari, nažalost, ja znam gospođu Butković i sigurno ovo nije iz njene glave. Ja mislim da je ovo njoj napisano. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hoću li ja ili on? OK. Kolega Vibore, morao sam da vam repliciram. Ja zaista kada sam replicirao kolegici Bešliji pokušao sam, dakle, i uvijek kada imam neku diskusiju na bilo koga od naših kolegica, ne želim zaista da na neki način svojom diskusijom da ih uvrijedim ili na bilo koji način da ostavim neki, evo da kažem trag zbog kojeg bi oni imali, zbog kojeg bi i meni bilo poslije diskusije žao, a i što bi na njih ostavilo neki loš, loš uticaj. Iz tih razloga možda nisam bio dovoljno, ja sam, nemam ja razloga da branim ovdje SDA, SDA je sposobna sama sebe da branim, vidjeli ste, nisam na nikakvo kulturno istorijsko naslijeđe, ja nisam to spominjao u konceptu Stranke demokratske akcije, ja sam to spominjao u konceptu, dakle, jednog konstitutivnog naroda kojem ja pripadam, kako vam je rekao sada kolega Zahiragić. Jedini ispravan, evo da kažem komentar, odnosno diskusiju je imao kolega Avdić, on je zaista rekao, malo je nekorektno da nazivamo nekoga režimom i mi, a i to se dešavalo, dakle, i u prethodnom mandatu, to je radila prethodna vlast, dakle režim jedini koji jeste, dakle, uspostavljen na principu genocida i drugih zločina u Republici Srpskoj, dakle, to se naziva režim. To je, dakle, ustavna kategorija koja je utvrđena, dakle da je jedan režim genocidom uspostavio ustavni poredak koji je, nažalost, u Dejtonu prihvaćen kao legalan, ali to je jedini ispravni institut koji se može nazvati da je režim, sve ovo ostalo je zaista vrijeđanje nekog ko obnaša neku vrstu vlasti. Ja sam sto puta to čuo od stranaka trojke, posebno od Naroda i pravde, da su govorili za prethodnu vlast da je bila režim. Zaista to predstavlja uvredu, nemoguće je u jednom konceptu vlasti u kojem je politički pluralizam dozvoljeni, gdje stranke, liberalni ili socijaldemokratske, imaju priliku za razvijanje da se naziva režimom, pa da je to bio režim dakle, ne bi one imale mogućnost da se razviju, da djeluju politički kako već djeluju, ne bi imali mogućnost da osvoje vlast, a to je upravo im dozvoljeno u ovom dijelu političke vladavine, kako vi to nazivate, gdje se nalazi, dakle, bošnjačko glasačko tijelo, gdje tu dominantno upravljala politikama Stranka demokratske akcije. I mora vas zaista podsjetiti, što je za mene jako bitno i za, evo mog kolegu Šaljića, dakle, tu su branjene osnovne civilizacijske vrijednosti. Treba da znate, dakle, da je UZP jedini, dakle, pokušaj suspenzije Ustava zaustavljen od strane Visokog predstavnika 2000.godine. To je vrlo ozbiljan, dakle, vrlo ozbiljno rušenje ustavno-pravnog poretka, najozbiljnije, dakle, nikad niko nije osuđen za takvu vrstu ili zaustavljan u takvom političkom djelovanju, zato nije korektno da se naziva neka vlast režimom. I evo, mogu kolegi Avdiću da ga podržim u tome je, dakle, njegova konstatacija je bila zaista na nivou pravnih činjenica. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Dopredsjedavajući, Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Evo replika i kolegi Zahiragiću i kolegi Bandiću. Ne razumijem vaše replike, šta ste vi došli ovdje mene da objašnjavate, podučavate u mom personalnom privatnom odnos prema Bošnjacima, jel? Pa ja bih se osjeća ko budala, iskreno da vam kažem, sramota bi me bilo kao neko ko nije duže od 20 dana boravio van ovog grada da vam se uopšte pravdam na taj račun. Dakle, razmislite stvarno o čemu pričate i naravno da vam neću ništa replicirati na toj osnovi. Druga stvar, kolega Zahiragiću, ne sporim vaše pravo da mislite da su novinari koji rade na Televiziji Sarajevo ni režimski, ni pod bilo čijim utjecajem, ali smatram da je bilo potpuno viška i bespotrebno da puštate način vođenja emisije, čini mi se, kolegice Butković, za koju ja zaista najiskrenije smatram da je vrhunski profesionalac u svom radu. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnik Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Ja inače ne učestvujem u ovim raspravama, međutim ono što me ponukalo u ovom trenutku jeste kolegici Bešliji replika. Kolegica nam je ovdje pročitala iz ljudskih prava odluke i onda je sve to prekršila vrijeđajući kolegu Devića. Ono što je meni neshvatljivo jeste da nakon čitave diskusije javlja se ponovo za riječ i kaže znate, nisam ja to, odnosno nije to rečeno kolegi Deviću, to sam ja da odbranim sebe u tom kontekstu, pa bi ja zamolio ovdje i radi nas koji sjedimo u ovoj sali, ali i gledaoca koji nas gledaju kraj malih ekrana da prestanemo više sa dezavuisanjem javnosti. Da se ovo desilo, da je bilo obrnuto, ja ne želim da pomislim šta bi se desilo, ja pozivam kolege ovdje da uvažavamo jedni druge, da vodimo računa o onome što govorimo, da se držimo teme i ovdje je poražavajuće, da ne raspravljamo o Izvještaju TV, nego da nam se drže lekcije o ljudskim pravima koja se onda prekrše.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Vreto, diskusija.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Pa evo, nakon ove diskusije nemam zaista poseban neki komentar, držat ću se konkretno Izvještaja za '22. i generalno statusa Televizije Sarajevo. Ono što smo čuli, imali priliku, naravno, bilo je to davno, prije par mjeseci, kada smo imali prije ovog nastavka sjednicu, gdje nam je aktualni direktor iznoseći uvodne napomene bivše direktorice iznio nekoliko ključnih stvari koje su teret funkcionisanja Televizije Sarajevo. Jedna od njih je svakako zakup koji oni plaćaju i traganjem za rješenjem koje će biti kvalitetno i strateški bitno kako za Televiziju Sarajevo, tako i za nas u Skupštini, odnosno za ovu Vladu, jer smo svi, evo koliko vidim, svi zastupnici jednoglasni da je ova televizijska kuća neophodna u ovom Kantonu i da ona može ispuniti sve ono što je neophodno za potrebe, kako građana, tako i osnivača. Druga ključna stvar u tom segmentu, evo možda onaj kolegica Kapo je kroz iznošenje određene inicijative u ime Kluba, ja je u potpunosti podržavam, možda suštinske neke tri stvari istakla i mislim da se na tome u 2025. godini kroz budžetiranje mora aktivno raditi. I to je odgovornost, evo, da je ne izgubimo i mi u ovom periodu od par godina, bez obzira što je ta podrška u nekim segmentima postojala i u materijalno-tehničkoj opremi i nabavci, povećanju određenog nivoa plata, ali očito da to nije dovoljno, mi moramo se strateški odnositi prema ovoj TV kući. Izgubljenih desetak miliona sigurno KM su na zakup poslovnog prostora koji je u uslovima

kakvim jeste i svjedočimo svi kakvi su uslovi rada uposlenika u toj kući i mislim da ne govorim šta se moglo učiniti da se i ranije krenulo u taj projekat. Mi imamo i bukvalno izgubljenih 10 miliona, ja samo želim i vjerujem da će Vlada u narednom periodu učiniti korake da se ove stvari promijene, a ta sredstva ulagati onda u unapređenje, kako materijalno tehničkih uslova Televizije, tako i ojačavanje ljudskih resursa, jedan način ojačavanja ljudskih resursa svakako jeste i izdvajanje više za plate uposlenika i da te plate budu u nivou nekih zadovoljavajućih standarda u okolnostima u kojima mi živimo. Ukoliko se ovaj status quo nekako nastavi, mislim da mi nećemo i ta TV kuća i ljudi koji rade, obzirom na stanje na tržištu, da dosta veliki broj njih, evo, vidimo, takvo je tržište, i odlazi sa Televizije Sarajevo, vjerojatno ponukan i svim ovim uslovima u kojima radi. Tako s te strane zaista želim da ukažem i tražim od Vlade, preuzimajući odgovornost djelomično, kao i zastupnik, da učini sve, evo, po ovoj inicijativi, onaj, ponavljam, pridružujem se podršci ovoj inicijativi da se uradi elaborat, ali da se to zaista uradi u nekom kraćem periodu, nemojte da nam izrada elaborata traje par godina i onda poslije toga on potpuno postaje neupotrebljiv jer se vrijeme i okolnosti mijenjaju dovoljno brzo da mi onda nećemo imati taj efekat. Zaista moj apel prema Vladi za 2025. godinu da planira više sredstava, da planira rješavanje poslovnog prostora, ja mislim da Kanton Sarajevo sigurno ima dovoljno i vlastitih poslovnih prostora, ako ne, ako se ne može ići u izgradnju, jer izgradnja novog objekta je sigurno ogromna investicija da može ispunjavati uslove zadovoljiti potrebe onoga što treba Televiziji Sarajevo. Mislim da na ovom fonu moja je diskusija bila usmjerena oko, ako bi ove sve elemente ispunili, sigurno bi, obzirom da su kolege kritikovale i nedostatak određenih drugih sadržaja na Televiziji, ja vjerujem da bi se i to promijenilo sa kvalitetnom podrškom, jer jednostavno i ti ljudi rade u uslovima onoliko koliko su podržani, toliko bukvalno i daju uz sve svoje interne probleme koje imaju, sigurno da ih ima i nema ustanove ni institucije koja ih nema. Eto, toliko hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Zahvaljujem se kolegi Vreti, htjela bi samo reći vezano za stavke elaborata koje ste spomenuli, koje je kolegica Belma prevashodno istakla, naravno, slažem se u tom kontekstu da treba objediniti potrebe kako bi imali jedan format, jedan dokument koji će prezentirati ono što jesu potrebe i vjerojatno neki troškovnik, ali ne slažem se samo u dijelu ne znam, nije se o tome diskutovalo, mene elaborati obično asociraju na neke dodatne troškove, neke komisije koje će izrađivati nešto što je potpuno taksativno, jednostavno prezentirati. Znači, elaborat možemo nazvati i specifikacijom, neophodnim troškovnikom potreba, tako da u tom kontekstu možda možemo nazvati tu vrstu daljih aktivnosti. Hvala lijepo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajuća. Pa evo da se konačno vratimo na temu, Izvještaj iz 2022 godine, pa tako ću i početi svoju diskusiju, jel. Žao mi je što nisam bio tu na pitanjima da pitam direktora Televizije Sarajevo koliko je Press konferencija, a Televizija Sarajevo Ministarstva vanjskih poslova prenosila u 2022. godini, izvještajnoj, koliko u godini, aktualnoj i godini prije ove. Odgovorit ću ja. Ni jednu Press konferenciju Televizija Sarajevo analizom koju smo proveli, ne da nije prenosila, nego nije ni o njoj izvještavala 2022. godine, a u proteklj i ovoj

godini je svaka Press konferencija ministra vanjskih poslova bila u živom prijenosu Televizije Sarajevo. Tako da ne da je Televizija Sarajevo postala režimski medij, ona je postala PR servis režima. Pravilnikom o radu u 2022. godini, da ne bude da mi govorimo iz političkih pozicija, degradirani su dugogodišnji profesionalci o kojima ovdje svi liju krokodilske suze. Gospođa Amela Hatić Hubijar, svima nama poznata, jedna od prvih uposlenica Televizije Sarajevo, osoba koja je btw, bila jedina ako ispunjavala uslove na konkursu, ali usprkos tome je konkurs poništen. I niste bili u stanju da date šansu ženi koja radi tamo skoro 20 godina ili nešto preko toga da vodi Televiziju Sarajevo iako su vaši kandidati koji su se prijavljivali bili bez uslova, aktualni direktor je kompromisno neko rješenje protiv kojeg je bila Naša stranka. Osim nje, degradirali ste i gospođu Enisu Skenderagić, također, veoma važnu kariku na Televiziji Sarajevo i njenom razvoju svih ovih godina. Ne trebam vam govoriti koliko je prezime Skenderagić u SDA etablirano, tj koliko je prezime Skenderagić u SDP-u važno. Dakle, niste vi samo u političkoj liniji to radili, vi ste to radili po personalnoj liniji. Televizija Sarajevo je žrtva, reći ću ma šta ko o tome mislio, frustracije nekolicine koji su za žrtve odabrale sve žene koje tamo rade 20 godina i koje su, držeći se dignitete i karaktera, odbile da mašu glavom. Pravilnikom o radu od 1. aprila. 2022. godine za šeficu odjela postavljena je Nerminka Emrić. Tada niste znali na Televiziji Sarajevo, a danas vi direktore, to znate, a zna i Vlada, a zna i Upravni odbor, prema prijavi uposlenice Televizije Sarajevo, gospođa Emrić, što je evidentno ustaljena praksa u Vladi šestorke je falsifikovala svoje uslove za tu funkciju. Zato postoji sudska presuda. I dalje je gospođa Emrić na istoj poziciji. Vjerojatno zato što dobro ispunjava zadatke koje ste postavili ispred nje. Nadzorni odbor je dobio sudski dokument koji potvrđuje da je šeica odjela programa falsifikovala dokument. To se desilo 2022 godine. 2024 godine, direktore Harise Dučiću, ta žena je i dalje tu. Program je sve gori i gori, sve političkiji i političkiji. Tako da vas upozoravam direktore Harise Dučiću da ukoliko u narednih 7 dana ne postupite po zakonu, onda ćemo mi protiv vas podnijeti krivičnu prijavu za zloupotrebu položaja, jer svaka plata i dan koje prima osoba, vi znate da ne ispunjava uslove za radno mjesto, je krivično djelo zloupotrebe položaja. (nerazumljivo) inkriminaciju: tko uradi nešto nezakonito da sebi ili drugo obezbijedi protupravnu imovinsku korist, kaznit će se kaznom zatvora. Ja znam da vi niste sretni s tim što se to desilo, znam da imate otpore, ali niko sutra neće pitati te otpore, zašto to radi nego će vas pitati, pa evo, ohrabrujemo vas kao zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo da rad Televizije Sarajevo dovedete u zakonske okvire. Zapošljavanje je posebna tema na Televiziji Sarajevo. To je možda najnetransparentniji proces zapošljavanja u cijelom Kantonu Sarajevo, iako bi on trebao biti najtransparentniji, specifično u izvještajnoj prirodi 2022 godine. Preko noći su osvitali različiti zaposlenici, često povezani sa političkim strankama na vlasti. Uslovi u kojima radnici u ovoj izvještajnoj godini, a u svakoj narednoj i prije tih, rade su uslovi koji nisu dostojni čovjek, azbestske cijevi koje vire, vlaga koja je napravljena u svakoj kancelariji. Rad i skladištenje, pogotovo tehničkog osoblja je rad koji nije dostojan čovjeka. Pa s obzirom da je, evo i direktor Inspekcije tu, igrom slučaja po drugoj tački, koristim ovu priliku i molim stručne službe da u moje ime ovu diskusiju pošalju Inspekciji rada Kantona Sarajevo i da imate smatrati ovu diskusiju prijavom na uslove rada na Televiziji Sarajevo. Tamo su ugroženi ne samo ljudska prava, nego ljudski životi. Ljudi rade u nehumanim uslovima. Kada govorimo o novim prostorijama i o tome da li imamo para ili nemamo, ako Inspekcija rada i druge relevantne inspekcije posjete Televiziju Sarajevo oni je po svim zakonskim propisima moraju zatvoriti. U kontekstu prostora, a onda Vlada Kantona Sarajevo neka iznađe sredstva i lokaciju, neka napravi trajno rješenje zgrade Televizije Sarajevo. Gospodin Vreto je rekao da je to puno para, može se za 4,2 miliona, koliko je koštala ekurzija, napraviti sasvim pristojana zgradica za Televiziju Sarajevo. Kada govorimo o programu od 2022 godine, a vi ste tražili neke argumente tim povodom, ja ću ih upravo iznijeti, samo ću reći da '22.godine do danas se ta subjektivnost i, kako da kažem, jednostrani pristup izvještavanju političkim temama još usložnio. Ne samo da je trojka sada u fokusu, nego u fokus

dolazi sve više Naša stranka, pa tako nekog ministra Hasečića koji uopšte nije iz Sarajeva, ni iz Kantona Sarajevo, nego iz Tuzle svaki put kada dođe u Sarajevo na kafu, ugoste na Televiziji Sarajevo, a ministre iz Vlade Kantona Sarajevo ili čak iz Vlade Federacije koji su iz ove izborne jedinice rijetko ugošćavate. Također, ljubavni vrtuljak, čuveni gospodin Čamdžić, iako jeste vodio emisiju ljubavnu na radiju Gračanca, nije novinar TVSA, nego zastupnik u Federalnom parlamentu koji nije iz ove izborne jedinice, pa trebate prvo pozivati zastupnike iz ove izborne jedinice koja vam daju platu, pa tek onda eventualno iz drugih izborne jedinica zastupnike pozivati. Maloprije sam pustio video gospođe Amre Butković, za koju i ja mislim da je bila dobra novinarka do ovih posljednjih par godina, kada je evidentno u svakoj emisiji nastupa po nekim naložima. Kada govorimo o subjektivnosti ili objektivnosti, sada ću pročitati evo i ja, kolegice Bešlija pročitam samo što ja napišem, a nešto drugi napišu, u tome je suštinska razlika. Sada ću pročitati ko su gosti emisije Polis i molim vas, pažljivo slušajte ovo. U 2022. godinu, nabrajam, dakle, sve goste, pojedinačne u emisijama koji su gosti dobili priliku da sami gostuju emisiji Polis, u Novu godinu su nas uveli Adnan Šteta, Haris Vranić, Benjamina Karić, Nermin Nikšić, Adnan Delić, Davor Čičić, Elmedin Konaković, Kenen Magoda, Predrag Kojović. Nakon takvog ulaza u novu godinu nastavili smo, pa je npr 18. 1. '22. gostova, a pogodite ko, gospodin Konaković, 27. 1. '22. gostovao je gospodina Lagumdžija, 1. 2. je gostovao Denis Zvizdić. 08.02. Vjerojatno mu je bilo žao zato što niti ima preferenciju odmah, nakon toga je gostovao Edin Forto, onda ste nakon Edina Forte ugostili predsjednika stranke koja nije parlamentarna ni na nivou općinskog vijeća, Fahrudina Radončića. Onda ste doveli Envera Hadžiahmetovića 29. 3., 14. 3. ste doveli Adnan Štetu ponovo, 7. 4. je ponovo gostova Edin Forto, 17. 3. je gostovao Haris Vranić. 29. 3. je ponovno gostovao Enver Hadžiahmetović. Iako ni on nije iz ove izborne jedinice, nego ste ga iz Breza doveli. 03.05. je gostovao Damir Arnaut, 21. 4. Arnaut što je gostovao gostovao je by the way očito, 21. 4. ste doveli Sabinu Čudić, 16. 5. ste ugostili koga ponovo, Edina Fortu, 28. 4. se konačno i predsjednik Nišić udostoji da dođe, da ne bude stalno, da dolazi Kantonalni predsjednik Šteta, 17. 05 je došla ministar Naida Hota Muminović, 3. 5. Damir Arnaut, ponovo. Što je bilo bilo je. 23. 5. Adnan Šteta, 5. 5. Aleksandra Nikolić, podsjetit ću ministra visokog obrazovanja, 24. 05 ponovo Haris Vranić, dok vam ambasada nije rekla da ne može ostati ministar bio je čest gost Televizije Sarajevo, 10. 05 ponovno Adnan Delić, 30. 5. ko drugi nego Elmedin Konaković, 31. 5. resorna ministrica Darja Softić, 2. 6. Enver Kazaz, član Uprave Televizije Sarajevo, u poziciji ne političke ličnosti, nego analitičar.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ispred Kluba.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kolega Dević je pričao ispred Kluba.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije, naglasio je.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

12 minutu.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo dajte meni još minutu, ali nije ispred Kluba.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Evo još minutu.

Haris Zahiragić (zastupnik)

03.06. je gostovao gospodin Aljoša Čampara, mora i taj dio NiP-a biti zastupljen evidentno. 6.6. je gostovao ne znam kako sam zapisao ime, pa ne mogu, gospodin Halilović, 7. 6. je gostovao Saša Magazinović, 10. 6. je gostovao Aleksandra Nikolić, ponovo, pa onda gospodin Zlatko Miletić, pa 17. 6. konačno, dakle nakon 7 mjeseci jedan opozicioni lider, tj član Predsjedništva države Bosne i Hercegovine, Željko Komšić. Tada ide ljetna pauza. 10. 10. tek zovete Semira Efendića jer tada vam je trebao da uspostavljate Vladu Kantona Sarajevo, jasno je što ste ga pozvali, ali s obzirom da je ponovno pobijedio Konakovića, a Konaković je bio ljut što ste ga pozvali, pa ste ga odmah se 17. 10. pozvali, Elmedina Konakovića da tušira ono što je gospodin Efendić govorio. Nakon toga. 20. 10. Lidija Korać, 24. 10. Edin Forto, 3.11. Aljoša Čampara, Zukan Helez, Adnan Šteta. Evo, vrijeme mi je isteklo, da samo zaključim. Dakle, u emisiji Polis u 22. godini, tako i do danas, od 50 emisija samo su u svijе gostovali opozicioni, a u 48. pozicioni zastupnici i to najbolje govori i ministri, to najbolje govori o objektivnosti ili o neobjektivnosti Televizije Sarajevo. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnica Gaković.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ja bih vas zamolila da pustite sada kolegicu Gaković, koja već dugo čеka na diskusiju da završi pa da onda idemo sa poslovnikom, šta već trebate.

Ipak nećete pustiti kolegicu? Pa ako ćete reći onda je nećete pustiti. Hajde poslovnička, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nemam, naravno, ništa protiv da kolegica Gaković završi ovu diskusiju, ali prije nego što pređemo na drugu diskusiju nama treba pauzu, tako da evo možete završiti.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vi ste već imali jednu pauzu ispred Kluba SDA, tako da vam.

Mahir Dević (zastupnik)

Nigdje ne kaže kolegice, znači u Poslovniku da klub ne može uzeti više pauza, nama je potrebna pauza. Znači, ne kaže da može biti jedna ili dvije, ja ne zloupotrebljavam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

U sklopu jedne tačke, jednu. Ne možete po istoj tački imati dvije pauze kluba. Mislim da nema smisla. Ja bih vas evo sada zamolila da kolegicu pustite da stvarno završi diskusiju. Zastupnica

Gaković. Nećete pustiti kolegicu da završi? Vi niste predsjednik kluba, ne možete tražiti pauzu. Jel imate napismeno neko ovlaštenje, pa ne možete vi reći da mijenjate. Zastupnica Gaković. Izvolite, zastupnice.

Elza Gaković (zastupnica)

Dopredsjedavajuća, ja ću vas prvenstveno zamoliti samo za tišinu u sali, jer ja stvarno ne mogu da govorim kad hiljadu glasova oko mene priča, vrlo nerijetko zastanem pri tome jer gubi sve u glavi moj koncept zato što ne želim jednostavno, ovo je javni prijenos da bilo ko pogrešno shvati moja izlaganja. Red kada se govori u sali, treba biti prisutan. Zahvaljujem. Ja ću se vratiti na tačku dnevnog reda, to je Izvještaj za 2022. godinu. Prvenstveno danas neću govoriti kao zastupnice, danas ću govoriti kao neko ko je u ovoj struci. Ja sam po svojoj vokaciji magistar komunikoloških nauka i ponosna sam da sam diplomirala i magistrirala na našem Univerzitetu, tj Univerzitetu u Sarajevu. Jako dobro poznajem postulate ove profesije i nekako danas sam slušala i željela da čujem sve diskusije i više puta kao neko ko je iz ove struke, osjetila sam se i uvrijeđeno i poniženo. Mi kao novinari, kao diplomirani novinari, kao neko kome je svetinja profesionalna etika i profesionalni princip, vodimo se zapravo tim. Ne postoji televizija, ne postoji politički pritisak, ne postoji bilo šta što je novinaru iznad onoga što se zove profesionalna etika i profesionalno izvještavanje. To vam je objektivno, korektno i fer izvještavanje, koristeći se uvijek činjenicama i provjerenim informacijama, a oni koji se ne koriste, desi se nekad i propust u radu, dužni su da objave demant i da se izvine onome u, naravno, čiju korist, odnosno štetu je nanijet ili povreda ugleda ili bilo čega drugog. Ja sam vrlo često slušala svoje uvažene kolege i vrlo često su iznosili u određenim emisijama razne insinucije i vrlo često sam imala potrebu da svojim uvaženim kolegama, prvenstveno iz ove struke, imputiram da se insinucije ne smiju dozvoliti u bilo kom javnom prostoru. To su neprovjerene informacije koje nemaju utemeljenje. Ja sam danas više puta čula režimska televizija, evo, neću reći ko je kazao, niti želim biti megafon i pogotovo ne želim biti advokat bilo koga, danas ovdje govorim isključivo odbranu ove profesije, jedne časne profesije, jer mi svi zovemo novinare kad nam treba kao svrhu vlastite promocije je, e, pa onda treba i da ih poštujemo. Režimska televizija ne postoji. Molim vas, nemojte to da radite. To su teški najteži oblici zloupotrebe položaja danas da se bilo ko označi kao režimska televizija. Ja ne želim da pomislim da Televizija Sarajevo, ni bilo koja televizija u Bosni i Hercegovini će ikad biti režimska. Ja lično, kao neko ko dolazi iz ove struke ću se uvijek boriti protiv toga. Ja želim da svaka televizija gaji i uvijek kao primat svog djelovanja ima profesionalnu etiku, princip i moral i to su ovi ljudi. Ja nikad nisam vidjela da bilo ko od novinara Televizije Sarajevo je mimo svojih profesionalnih i etičkih standarda. I danas ću iskoristiti svoju priliku da se zahvalim svim svojim uvaženim kolegama koji časno obavljaju ovu profesiju stalnim izvještavanjem, jer uvažene kolege nije nama programska shema samo politička prepucavanja niti dešavanja. Ja bih voljela da mi imamo više edukativnog, primarno zdravstvenog prostora, da jednostavno dječji program nam bude što dominantniji, kulturni, da istraživačko novinarstvo isto tako poprimi jednu drugu dimenziju. I naravno, tu nema i ne smije biti političkih uplitanja jer mi znamo da je novinarstvo po svojoj struci nešto što mora biti nezavisno i bez političkih pritisaka. Ovo je javni servis. Svaka emisija Televizije Sarajevo ima korist da formira javno mnijenje. To vam je mišljenje populacije o određenoj tematici. Zar vi mislite, a danas ste nekoliko puta iznijeli da ti ljudi namjerno obmanjuju sve ljude u Kantonu Sarajevo, prvenstveno, a onda na svim mogućim mjestima gdje se emituje sadržaj ove Televizije. Nemojte to da radite, vi vrijeđate svakog uposlenika Televizije Sarajevo. Ja zaista emotivno govorim na ovu temu, jer ja se ovako danas osjećam kao neko ko je novinar. Ja ne želim da pogazim sve ono što su nas predmetni profesori učili, a imali smo Boga mi, ispite baš iz ovih nadležnosti. Evo, sada ću prijeći konačno i na ovu temu kada je u pitanju, evo Izvještaj za 2022. godinu, pa ću zaista srdačno podržati inicijativu kolegice, koliko sam shvatila Pekić, koju je

danas prezentirala kolegistica Kapo, ja ću reći da mi Televiziji Sarajevu, kao njeni poslodavci moramo biti pružena ruka, ruka podrške i ponuditi tim ljudima prvenstveno, ne samo poboljšanje vizualnog identiteta koji njima itekako donosi korist kada je u pitanju sticanje povjerenja klijenata koji oni imaju i koje im je jako bitno, već da mi, evo, podržavam i porast plate koji je bio 10 %, idemo u tom pravcu da uslovi za rad ovih uposlenika, a s ciljem što boljeg izvještavanja, budu jednostavno u skladu sa onim što oni rade. Mislim da Kanton Sarajevo ima dovoljno svojih objekata da ponudi Televiziji Sarajevo dostojanstven prostor za ono što ovi ljudi rade i rade ga časno, odgovorno i pošteno i zaista mislim da materijalno-tehnička, njihova opremljenost se jednostavno mora podići na veću razinu, prateći samo normalne i trenutne trendove, jer mi, ako želimo dobru uslugu, ne možemo raditi sa opremom koja je bila aktualna prije 20 godina. Položaj novinara, evo i danas, kolege su problematizirali na razne načine njihovo izvještavanje, pa i to je jedna od stvari koje stvara možda demotivaciju za radom i evo, danas će sigurno neki od novinara uređivati programske sheme kad je u pitanju i njihova dnevna programska shema, pa će vrlo vjerojatno sebe pitati kao glas razuma čemu to kad meni kažu da ja radim i da mi šapću određena pitanja. Shvatite uvažene kolege da se svaki novinar mora pripremiti za emisiju koju radi. Nemojte govoriti šapću u bubicu. To su jednostavno stvari koje se tiču tih internih stvari i ne možete to doživljavati na taj način. Ni ja ne učim hirurga kako će operisati čovjeka, ali nemojte ulaziti u ono što se zove profesionalizam jednog čovjeka, ti ljudi su diplomirani novinari, nemojte omalovažavati njihovo stečeno zvanje i njihovu određen rad koji su proveli u struci. I ono što meni danas zaparao uši jeste ime Haris Dučić. Ja neću izazvati replike jer ja sam neko ko ne želi to da radi ovdje. Mislim da svaka replika jednostavno postaje predmet od kog građani bježe u ovom prijenosu. Ja ne želim bilo čiju repliku, ali ja uvaženog kolegu Harisa Dučića neću prozvati kao bilo čiji kadar, već ja uvaženog kolegu, prvenstvenog novinara Harisa Dučića, poznajem kao dugogodišnjeg novinara i jednog od urednika Televizije Sarajevo. Za mene je sasvim normalno da ljudi iz struke budu direktori, da ljudi iz struke vode i uređuju programske šeme, a mi kao poslodavci da se borimo ako primijetimo bilo šta što ne treba. Zato ne etiketirajte ljude na pogrešan način, radite onako i hajmo bit mi odgovorni, da mi govorimo o tim ljudima ono što su oni zapravo. Nije bilo ko od nas bilo čije kulturno historijsko naslijeđe, jer ja mislim da mi svi ovdje imamo svoj dignitet, ako ništa, imamo ime, prezime, jedinstveni matični broj i nismo bilo čije kulturno historijsko naslijeđe. Nemojte tako da se ophodimo prema ljudima jer sami nekako sebi, čini mi se da kopamo jamu. Obzirom da ja više nemam vremena, ja ću samo reći da ću biti podrška za poboljšanje uslova rada uvaženih kolega koji služe prvenstveno nama i građanima, da što bolje i objektivnije izvještavaju cjelodnevno, evo danas i svaki dan, da formiraju programske sheme koje su se znatno poboljšavaju u ovom periodu. Na moju podršku i na bilo koju podršku kada je u pitanju rad svojih kolega, bit ću spremna i molim vas da za bilo koju intervenciju kada je u pitanju položaj i poboljšanje položaja vašeg statusa obratite mi se i lično. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ispred Kluba tražim pauzu pola sata.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Pauza, pola sata.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Samir Avdić, zastupnik, ima riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Evo, s obzirom da je tema Izvještaj iz 2022. godine, svoju diskusiju ću početi sa ovim nekim finansijskim podacima da bih prešao na diskusiju u vezi sa, barem mojim mišljenjem i ocjenom programskih sadržaja, i završit ću sa osvrtom na posjetu koju smo prije nekoliko mjeseci u organizaciji Sindikata radnika i radnica TVSA imali. Kao i svaki drugi izvještaj, vrlo je važno pročitati onu osnovu da li je on, da li su priloženi finansijski podaci prikazani realno i objektivno. Što se tiče ovog Izvještaja, informisani smo da jesu. Osim toga, informisani smo i da u ovoj godini u odnosu na 2021. odnosno prethodnu godinu, što se tiče marketinga je premašen rezultat u pozitivnom smislu za cirka nekih oko 106 000 maraka. Osim pomoći Turističke zajednice u toj godini, koja je bila značajna i istaknuta je u ovom Izvještaju, vrlo je važno, odnosno važan uzrok povećanja ovih prihoda i potpisivanje Ugovora sa Agencijom koja se bavi mjerenjem gledanosti. Informisani smo i da takvog ugovora u prethodnom periodu ne znam koliko dugo, jer u izvještaju ne piše, nije bilo i vrlo je važno, evo sugestija, da svake godine taj ugovor bude potpisan jer svaka ozbiljna televizija i radi svog poslovanja mora imati relevantnije podatke o gledanosti koje može imati samo ukoliko ima potpisan takav ugovor. Kada je u pitanju programski sadržaj, moramo znati da u toj godini i prosječno je ustvari da ova Televizija dnevno proizvodi 7 do 8 sati vlastitog programa i to sigurno nije lako, to je razlika između javnih servisa, i komercijalnih televizija, što javni servis imaju obavezu da mnogo više se bavi produkcijom, s obzirom da pokušavaju da imaju programsku shemu od 7/24. S obzirom da na ovoj Televiziji pokušavaju imati shemu, programsku shemu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice i kolege, nekorektno, nekulturno, ne znam kako da kažem, zaista nije korektno, nije fer pustite kolegu Avdića da govori. Ako ne možete izdržati na sjednici, izađite u hodnik pa smijte se.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Zbog toga je veoma bitno da se nabavljaju i dodatni sadržaj, što je ova Televizija radila i radi i ove godine. To su sadržaji koji možemo gledati, a vrlo su interesantni: Glas Amerike, Deutsche, Radio Slobodne Europe, te nije nebitno da spomenemo i važne donatore. U toj godini su to bili Fondacija Vlade Japana i Ambasada Kine, te Aldžira Balkan i produkcijska kuća Mebijus, koji su bili velikodušni i donirali neke programe koji su se puštali da bi se popunila programska shema sa 7/24. Kantonalna televizija je programskim signalom fokusirana na Kanton Sarajevo, ali je pohvalna saradnja sa regionalnim televizijama i činjenica da popodnevni vikend program ove Televizije su preuzimale i Televizija Unsko Sanskog Kantona, BPK, te TVMP. Bilo je oko 130 priloga o kulturnim događajima u Kantonu Sarajevo. Ja lično svjedočim da nije bilo ni jednog značajnijeg događaja u Zemaljskom muzeju, a da ga ova Televizija nije ispratila, pratili su i SSF, MESS, novogodišnji koncert, Bašćaršijske noći itd. Kada pogledamo koje su to najznačajnije emisije, i to piše u Izvještaju, to je Sarajevsko jutro, zatim Špica koja je politička emisija, Polis, koja je politička emisija, Sarajevo art koja je emisija iz kulture, dnevnik, politička, odnosno informativna emisija, te Domovina Ljiljana, koja je već spomenuta u kontekstu spominjana kolege Namika Vatrenjaka, veoma značajna emisija koja baštini i promovise kulturu sjećanja na odbranu od agresije '92-'95. Spomenuta je u pozitivnom smislu, ali evo, i tridesetak godina kako postoji ova Televizija, trebalo je organizovati, osmisliti mnogo više ovakvih emisija, ali evo simptomatično je da se za evo

nekoliko decenija osmislila samo jedna. U produkcijskom smislu bilo je tu nešto i dokumentarnog programa, posebno za pohvalu je produkcija 20 epizoda u okviru serijala "O bosanskom na bosanskom", koja je organizovana sa eminentnim profesorima i stručnjacima za jezik, prilično religijski program prednjači 40 od 46 sati i produkcije dokumentarnog programa. I u smislu programskih sadržaja, moja sugestija, a i kolega Šaljić i još nekoliko kolega i kolegica su naglasili da je potrebno više edukativnog, više dječjeg programa. Podsjetit ću da na ratne godine i na režisera Sašu Mašića, te novinarku Maju Anzulović i Mladena Jeličića Trojke, svi se sjećaju koji su bili tu u ratu ili su išli u ratne škole po punktovima, dječje televizije koju su organizovali u saradnji sa Pedagoško- prosvjetnim zavodom, emisija ratne škole, haustorska ratna škola itd, za one koji žele da se podsjetite tih emisija, mogu jedan dio vidjeti u poznatom dokumentarnom filmu naše doajenke novinarstva Arijane Saračević "Pucaj, ja i dalje držim čas". Ukoliko su oni mogli u ratu organizovati snimanja takvih emisija, mislim da bi i Televizija SA trebala da iznađe snage da popravi dječji edukativni program. Kada je u pitanju posjeta koju smo prije nekoliko mjeseci, bili su većinom pozicioni zastupnici i zastupnice i bio sam ja, u razgovoru sa radnicima i šetnjom kroz sve prostorije koje koristi Kantonalna televizija mogli smo se osvjedočiti da zaista uslovi rada u kojima rade radnici i radnice ove Televizije ne da nisu dobri, već su, kako smo i komentarisali, ukoliko bi došla inspekcija rada, sigurno bi im zabranili rad, barem dijelu radnika, poput montažera i nekih drugih u prostorijama i u uslovima u kojim trenutno djeluju. U tom smislu, a podsjetila nas je i kolegica Bešlija, bilo je nekih ideja da se presele u Skenderiju ili u Zetru. Mi smo mogli saznati i tokom te posjete da je uprava tada, kada je bila ideja za Skenderiju, jednostavno odlučila da to ne bi bilo odgovarajuće za TVSA iz razloga što bi neki stubovi smetali itd. Ja sam još uvijek mišljenja da bi u ovom trenutku kao najbolje privremeno rješenje bilo preseljenje u Centar Skenderija, a posebno ukoliko imamo u vidu planove novog direktora Centra Skenderije, planove u vezi sa tzv Privrednim gradom čija se sama svrha mijenja u odnosu na vrijeme kada je Privredni grad nastajao, sada imamo mnogo tržnih centara u okolini i zaista je pitanje da li bi trebali na neki drugi način iskoristiti prostore koji koristi taj koncept Skenderije, Privredni grad ili bi bilo bolje da tu napravimo jedan dio prostorija i kancelarija za radnike i radnice ove Televizije. Jedna od osnovnih prednosti tog preseljenja bila bi i blizina najvažnijih institucija, pa evo i ove zgrade, zbog čega bi i novinari i novinarke TVSA brže dolazili na lice mjesta prilikom izvještavanja za informativni program. Što se tiče samih uslova rada, kako za tu godinu, a evo i danas, možemo čuti od dijela radnika navode za koje moram reći da su navodi, zato što je nemoguće, niti meni niti bilo kome iz ove Skupštine da ih provjerimo, navode o mobingu, navode o lošim međuljudskim odnosima itd, te ukoliko su ti navodi tačni to, to je zaista nedopustivo. Pozivam radnike i radnice da se ne javljaju pojedinačno svakome od nas pojedinačno, već, ukoliko se zaista dešavaju takve negativne stvari, one su nedopustive, one su zakonom kažnjive i da na drugi način, da kažem sistemski prema klubovima, da izađu u javnost, ukoliko su ti navodi zaista tačni. Sve dok ti navodi idu samo na ovaj način gluhih telefona, ne možemo ih zaista na toliko ozbiljan način doživjeti. I na kraju jedan prijedlog koji sam već u pisanoj formi poslao prema Kantonalnoj televiziji, a evo, u vezi je sa sadržajem, jeste da, bilo bi jako dobro s obzirom da u ovom trenutku, jel završena je javna rasprava u vezi sa prostornim planom, to je jedan od važnijih dokumenata koje će ova Skupština usvojiti i jedna od sugestija Kluba SDP-a na raspravi ovdje u Skupštini kada smo usvajali Nacrt jest, bila je da se mora postići što veća transparentnost u samom procesu, te pozivam izvršnog direktora, evo i generalnog direktora...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Avdiću.

Samir Avdić (zastupnik)

Govorim u ime Kluba. I urednički tim da, evo, u narednom periodu bilo bi dobro da to bude u narednih sedmicu ili dvije organizuju jednu emisiju uživo gdje će pozvati najrelevantnije ljude koji su radili na ovom prostornom planu, znate o kojem prostornom planu govorim, i to bi trebalo da bude emisija uživo u kojoj bi se omogućilo javljanje ljudima putem telefona, postavljanja pitanja itd da bismo i taj način i na taj način učinili sam proces kreiranja prijedloga Prostornog plana koji će doći ovdje, nama na usvajanje transparentnim. Evo, još jednom vas molim da probate organizovati jednu takvu cjelovečernju emisiju u prime time. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahiragić, replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Imao bih dosta navoda da repliciram kolegi Avdiću, a ono što moram istaći da je tačno da je on možda čak i jedini, ispravite me ako griješim, zastupnik pozicije koji se odazvao zajedno sa nama opozicionim zastupnicima na poziv Sindikata Televizije Sarajevo i to je za svaku pohvalu. Evo, vidite, čim je on iz pozicione pozicije diskutovao, prepoznao je jedini probleme na TVSA, za razliku od drugih pozicionih zastupnika koji vide samo dobre stvari. Tako da nekada se odazovite svi tim pozivima pa ćete vidjeti kakvim uslovima ljudi rade. Kada ste kod dokaza za, ako mogu, samo da završim, pa ako hoćete možete odmah. A kada smo kod Programskog sadržaja, lijepo što nam je kolega Avdić nabrojao šta sve program TVSA od jutarnjeg programa, preko Špice do Polisa, sadrži. Međutim, Somovina Ljiljana je projekat koji je tek započeo, nije u '22. godini uopće bio aktuelan, a "O bosanskom na bosanskom" je projekat koji je puno prije gospođe Duške Jurišić i mandatnog perioda bio uspostavljen, tako da to nije baš tema u kojem se može pohvaliti, ni aktuelna ni prošla Uprava Televizije Sarajevo. Prošla Uprava Televizije Sarajevo kolega Avdiću, čak ukinula Redakciju dokumentarnog programa, sve kako bi kadrovska rješenja, dakle, ljudi su usklađivali organizaciju programa prema kadrovskim rješenjima i na takav način su sklanjili nepodobne ljude koji nisu željeli da na neki način potpuno potpuno pod taj neki politički utjecaj. Ono čime ću završiti svoju repliku jeste da pohvalim vašu inicijativu da se organizuje emisija koja ne može trajati sat vremena, nego bi morala trajati 10 sati i zašto da ne mogu specijale praviti, TVSA može praviti specijale, emisije otvorena studija na važne teme, ne nužno u formatima u kojima danas rade, ali tu bi moralo pozvati i opoziciju, ljude barem iz struke, koji drugačije mislite, da ne bude samo jednoumlje. A posebno pozdravljam vaš prijedlog, malo bih ga samo nadopunio da se ta emisija otvori za pozive građana da mogu, oni se direktno informisati, samo bih ga ja malo aneksirao, treba neki međunarodni broj da građani iz Dubaija, posebno oni ugledni mogu direktno uživo u programu pitati kakvi su to planovi u prostornom planu, gdje će se sve parcele moći, gdje će se tornjevi moći graditi, gdje neće, itd. To bi možda dalo cjelokupnu sliku priče o Prostornom planu. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Kolega Haris možda nije bio na početku ove sjednice kada sam ja u ime Kluba SDP-a upravo iznijela i ovaj dio koji je kolega Samir Avdić rekao, a tiče se uslova rada svih zaposlenika. A druga stvar, mi zaista nismo dobili poziv za taj sastanak koji je sindikat organizovao i rado bismo se odazvali. Kasnije smo sa kolegom Avdićem iskomunicirali to, on je dobio privatno

od nekih ljudi poziv. Znači ja na mail, dakle na mail nas zastupnika iz SDP-a nije došao poziv Sindikalne organizacije TVSA i rado ćemo se odazvati svakom razgovoru svakog od sindikata. Pa čisto, evo da ne bude i da nismo došli, zaista nismo dobili.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Zahiragić, replika. Ispravka krivog navoda.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa je, pošto i kolegica iskoristila ispravku za repliku, i ja koristim ispravku za repliku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo kažete šta je krivi navod, ne samo vi već svaki zastupnik.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kriv je navod. Pa trebala je prvo kolegica Belma reći šta je krivi navod.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Navela je, navela.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kriv je navod da ja nisam slušao njenu diskusiju, ja sam slušao njenu diskusiju i ona je tu izrazila svoje zabrinutost za stanje na Televiziji Sarajevu, međutim, nije imala priliku da vidi ono što je kolega Samir Avdić vidio i ja ne sumnjam da kolegica Belma Kapo da je kojim slučajem vidjela one grozote i uslove u kojima ljudi rade, da bi ona imala, također, možda i nešta ostraćeniju, kako da kažem, vokalno izraženiju diskusiju od kolege Avdića, koji često ima dobre argumente, ali je čovjek smiren, možda i presmiren za uslove parlamenta, pa bi ta njena diskusija doprinijela možda popravljajući stanja. I činjenica da vas Sindikat nije pozvao na e-mail službeni, možda najbolje govori šta ti radnici misle o klubovima i o vlasti koja im je na vlast dovela isfrustrirane ljude koji ih maltretiraju već 3 godine na Televiziji Sarajevo, za što postoje zvanične presude za mobing. Dakle, radnici Televizije Sarajevo su presuđeni za mobing od strane direktorice Ljevak, a kasnije od direktorice Duške Jurišić. Emisije su se gasile. Dakle, prva odluka nove vlasti je bila da se ugasi jedna od emisija koja je bila najgledanija informativna emisija na televiziji Sarajevo, BiH dnevnik se zvala, samo zato što urednik Suad Karamustafić nije odgovarao, ne politički, jer on nije član ni jedine stranke, šta više ni blizu nije SDA, ali možda ideološki, previše je šaljiziran kako da se izrazim, šaljizacija je termin koji ja koristim za ljude kojima je stalo do kulture sjećanja. Suad Karamustafić je šaljiziran i puno se time bavio na tom dnevniku vjerovatno, pa je to smetalo tadašnjoj direktorici. Hvala predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku.

Pozvao bi još jednom zastupnice i zastupnike da se vrate na tačku dnevnog reda. Mislim da replikama nećete ništa apsolutno riješiti, ostavit ćete samo jedan negativan dojam prema javnosti i građanima koji nas gledaju, jer ovo što vidimo iz opozicije vidimo da se, sa jednim podsmijehom komentarišete na sve ovo i, naravno, koristite poslovničke mogućnosti da razvlače sjednicu. Ako želite dalje poziciju i opoziciju, da na takav način ova sjednica ide, ja nemam ništa protiv, samo da znate da svi ostavljate o sebi jako jedan ružan utisak. Izvolite.

Dao sam kolegi Avdiću prije riječ. Uključite zastupnika.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Htio sam samo replicirati iz razloga što, evo oni koji su imalo pratili dosadašnji moj rad u ovoj Skupštini znaju da mi je jako stalo do istine i upravo zbog te istine i poštovanja prema ostalim kolegicama i kolegama koji nisu bili u u posjeti Kantonalnoj televiziji moram reći da, potvrditi da sam jedini iz Kluba dobio poziv na mail i pitao sam predstavnika ili predsjednika Sindikata zbog čega je to tako, nije mi baš, nije mi baš bio uvjerljiv, ali je odgovorio da, da, istina je da nije poslao svima i da je došlo do neke tehničke greške itd. Ja to ne želim posmatrati niti na jedan drugi način da su mene izdvojili u odnosu na druge, ali je bilo dovoljno i da bude samo jedno iz Kluba, ali istine radi da ne bi stekao pogrešan dojam da oni koji nisu bili u toj posjeti nemaju empatiju. Nije istina, oni jednostavno nisu imali poziv, nisu imali pozive, znam sigurno za Klub SDP-a. A ovaj drugi dio, kako je kolega rekao, da aneksira ideju. Moja ideja u vezi sa cjelovečernjom emisijom, da, višesatnom emisijom u vezi sa Prostornim planom nije ideja neke polemički emisije kakve mi, kakve su možda najgledanije, gdje će biti pozicija i opozicija, ja uopće nisam predložio da bude iko iz pozicije, već da na toj emisiji učestvuju ljudi iz ekspertne grupe koja je radila sam Nacrt i Prijedlog prostornog plana, eventualno ministar i direktor nadležnog Zavoda. Ne politička emisija. Mi ćemo ovdje imati priliku da polemishemo u ovoj Skupštini kada je u pitanju pozicija i opozicija i naše posmatranje te teme, a sama emisija bi trebala da bude striktno striktno stručna, znači da sa stručne strane taj ekspertni tim objasni osnove tog Prostornog plana, ali da svakako to bude emisija u kojoj će biti dopušteno pozivanje i postavljanja pitanja putem telefona. Evo, zahvaljujem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Sad malo je neugodno jer predsjedavajući u međuvremenu napravio pravi potez, prepustio je vama da vodite sjednicu Skupštine tako da u jednoj rečenici ispravljam cijelu njegovu diskusiju koju on vanposlovnički često puta zlopotrebljava na način da daje on ocjenu o radu Skupštine, što vi npr dopredsjedavajuće, ne radite. Ja vama čestitam na današnjem vođenju Skupštine, on bi trebao od vas da nauči kako se vodi sjednica Skupštine. Znači postoji Poslovnik, postoje procedure, jednaka prava za sve zastupnike, nikakvi subjektivni osjećaji, doživljaj bilo kakvog predsjedavajućeg nisu relevantni. Ako je htio da pošalje poruku kolegi Samiru Avdiću da on ne diskutuje, to je trebao raditi na nekom drugom mjestu, na nekom dogovoru trojke itd, ali ne da zlopotrebljava što kažu ponovo, po ko zna koji put govornicu Skupštine Kantona Sarajevo. Mi, naravno, kao Klub i svi pojedinačno znamo za svoja prava, obaveze, dužnosti, Poslovnik znamo jako dobro i koristimo sve mogućnosti da ovaj radimo kvalitetno u Skupštini Kantona Sarajevo. Tako da ono sve što je on kazao je ustvari čitava njegova diskusija je bila kriva.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika zastupnica Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahiragić je prije mene, ali evo kako god. Hoćeš li? .

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ako želite. Jel diskusiju ili replika? Ja ću vam pustiti iako ste u pravu da odgovor ima pravo, ali ja sam džentlmen.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Hvala puno kolega, Zahiragiću i zahvaljujem dopredsjedavajuća. Replika ide i kolegi Avdiću i kolegi Zahiragiću. Iako lijepo zvuči da mi onako ovdje pričamo kako trebamo, šta treba, kakav program treba da ima Televizija Sarajevo, mislim da je to na ovaj način direktno upletanje u uređivačku politiku. Ono što je zaista, to nije ni vrijeme ni mjesto da mi raspravljamo o konkretnom sadržaju programa, nego da mi kao skupštinski zastupnici i kroz ovaj Izvještaj i kroz eventualno forme zaključaka možemo usmjeriti, poboljšati kapacitete. Kolegica Gaković je maloprije govorila o toj etičnosti, zaista iznijela sjajne argumente. Isto tako je i kolega Lemezan rekao da to nije Televizija Skupštine Kantona Sarajevo, nego zaista Kantona Sarajevo i mislim da ako želimo da sačuvamo integritet i Skupštine, ali isto tako i Televizije Sarajevo, nećemo se ni na koji način, iako je zaista lijepo zvuči, nećemo se miješati u uređivačku politiku, ma ko god sjedio u upravi i bio izvršni direktor programa i slično. Na nama je zaista ovdje da svojim djelovanjem omogućimo što bolji i kvalitetniji program, poboljšamo sadržaj, sve ono o čemu smo danas evo o čemu govorimo od jutros. Toliko hvala lijepo.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala kolegice Vujović, ja se s vama potpuno slažem, samo ste vi sad rekli da trebamo na kraju diskusije radimo na poboljšanju programa. Mislim da kolega Avdić nije imao lošu namjeru. On je samo htio emisiju. Ja se malo iskarikirao sa ovim uključivanjem ugledne grupe građana iz Dubai, omogućavanjem direktnih poziva iz Dubai, pošto je to otprilike možda grupa građana koja je najzainteresovanija za Prostorni plan i siguran sam da su imali veliki doprinos, ako ne sa stručnog, barem sa ovog moralnog aspekta i podrške Vladi da krene tim putem Prostornog plana. Kolega Avdić kada je rekao toj emisiji da bi trebali da gostuju stručnjaci, pa onda je rekao ministar, ja ću ga podsjetiti da je ministar Bošnjak završio Političke nauke i da nema dana radnog staža u oblasti prostora, urbanizma i planiranja, tako da on nije stručnjak, iako ste ga stavili za ministra za prostorno planiranje, šta više, on sa tim nema apsolutno nikakve veze. Drugi čovjek koji je radio na ovom planu koji spominjete je gospodin Trapara, koji je prema izvještajima koje imamo falsificirao uslove za direktora Zavoda za Kulturno-istorijsko naslijeđe, potvrdu falsificirao, pa tako on ne da nema samo stručno, nego nema ni moralnu pravo, integritet da u toj poziciji javno advokatira. Treći direktor Zavoda je bio pripravnik našeg Faruka Kapidžića- Die, pa evo, možda da njih dvojicu ugostimo i da konfrontiramo ta stručna mišljenja, ne, naravno politička. Vi ste predlagali jednu promotivnu emisiju, a to treba da platite i ja predlažem da trojka plati Televiziji Sarajevo svaku narednu promotivnu emisiju, ali to bi značilo da morate svaki dan plaćati svaku minutu koja se emituje iz oblasti informativne na Televiziji Sarajevo. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Samo bih vas zamolila da se vratite na temu, otišli ste na planiranje prostorno.

Odgovor na repliku zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

S obzirom da je ona, čini mi se, nisu me dobro razumjeli na koje sam stručnjake mislio, ja ću pročitati njihova imena. Vlasta Jelena Žuljić, Jasenka Čeković, Vedad Viteškić, Ferid Skopljak, Semir Oković, Katarina Bošnjak, Ivica Jašarević, Merima Kapetanović, Nedim Džuzo i Ajla Beganović, članovi ekspertnog tima koji je radio na izradi ovog Prostornog plana. Onda je bio

zarež, pa sam rekao eventualno ministar, s obzirom da je to njegov resor ili direktor nadležnog Zavoda. Pročitao sam imena ekspertnog tima. Evo, imam ovdje u svojoj arhivi iz pripreme za neku drugu sjednicu. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Pobrić, prva diskusija.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Pozdravio bih današnju diskusiju, imam i razumijevanja i prema diskusijama iz opozicije. Normalno je li da postoji intencija da se dobije više prostora na Kantonalnom javnom emiteru. To je legitimno i uvažavam i statistike koje su iznošene. Međutim, ima određenih narativa koji su se pokušali nametnuti i određene kvalifikacije, evo, ja sam jednu zapisao od kolege Mahira Devića, koji kaže uništena je tekovina patriotizma u programu TVSA, a nadovezao se bio na diskusiju kolege Šaljića, čiju posvećenost zaista iskreno uvažavam. Evo kako je kolega Zahiragić rekao šalizaciona, promocija je li kulture sjećanja i njegovu posvećenost uvažavam, ali otvorio je to pitanje tamo nema programa, uopće u tom kontekstu. Spominjana je samo emisija jel "Domovina ljiljana", ja bih ovdje nadopunio samo u svojoj diskusiji tu informaciju. A čuo sam i kada je kolega Zahiragić rekao da je riječ o Izvještaju iz 2022. godine i da ne trebamo spominjati nešto mimo toga. Međutim, govorilo se o širem narativu, čak su se spominjali period od 2019., 2024., pa moram onda reći. Dakle od septembra do današnjeg dana, do maja u 9 mjeseci snimljeno je 39 tih emisija. Imate ih na kanalu TVSA i emituju se u najudarnijem terminu prime time i nedavno su postigli najveću gledanost. Dakle, ko to ko uništava tekovinu patriotizma snima u devet mjeseci 39 emisija, od po 45 minuta do sat vremena trajanja. Pojasnio sam kolega Deviću, nemojte spominjati o kojoj godini govorim, pojasnio sam u kojem kontekstu govorim zato što ste vi spominjali period od 2019 ste do 2024. godine. Zbog toga navodim ovaj period, a saslušao sam pažljivo i diskusiju kolege Zahiragića koji kaže da se držimo ovog perioda. S obzirom da je bio širi kontekst, pa dajte, makar da se osvrnemo na širi kontekst. I to je, je li, ako govorimo o intenciji ove Vlade, a slažem se sa kolegicom Vujović, da bi se trebali manje miješati, u uređivačku politiku, ali je li. Ministarstvo za boračka pitanja i Televizija Kantona Sarajevo su po prvi put iznijeli jedan ovakav program. Zato samo da se suzdržimo, dakle, teških kvalifikacija poput ove rečenice. Uvažavam, dakle, svu diskusiju i želim da se iz nje izrode najbolji zaključci koji će unaprijediti rad. I evo, tehnička jedna samo ispravka, ništa suštinski. Citat koji je kolega Zahiragić iz Medinskog ustava ili Medinske povelje naveo, on je iz obraćanja sa oprostajnog ovaj hadža, nije iz Medinskog ustava, a pohvaljujem zašto se spomenuo Medinski ustav, i zapadni orijentalisti ga smatraju jednim demokratskim ustavom koji je bio temelj dugi niz vijekova orijentalno-islamske civilizacije. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Replika, zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala predsjedavajuća. Ja razumijem potrebu kolega Pobriću da vi možda sada u ovom momentu opravdate jednu kvalifikaciju koja jeste teška u kontekstu direktorovanja vašeg aktualnog direktora. I razumijem i njegov doprinos. Zahvaljujem mu se što vam je dao ovu statistiku, koliko je emisija je on snimio u posljednjoj godini, 9 mjeseci. Podržavamo popravljanje te. Ja, jel mogu ja završiti? Hoće li odmah on ispraviti, nisam razumio?

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Završite.

Mahir Dević (zastupnik)

E, hvala. Pozdravljam takvu vrstu ovaj doprinosa, šta više ja je nisam spominjao u kontekstu ovoga direktora. Ja sam bio vrlo određen u svojoj diskusiji i kazao da ti patriotski sadržaji, a o tome je govorio i kolega Šaljić i spominjao čak datume, konkretno, pogibije naših heroja, godišnjice stradanja koje nisu bile temom na Televiziji Sarajevo. Evo, ja ću sad jedan primjer kad ste mi već dali šlagort za to. Niz godišnjica stradanja, ubijanja nedužnih civila se, na primjer, obilježava u općini Ilijaš. Ja se ne sjećam, evo u proteklih 4 godine ili 5 ili 6, evo kako je ova aktualna vlast u Kantonu Sarajevo ili bi na prste jedne ruke se dalo nabrojati prisustvo Televizije Sarajevu na takvim obilježavanjima. A bude ih u toku mjeseca maja i juna samo na području općine Ilijaš barem petnaestak, dvadesetak. Pretpostavljam da je slična situacija i po drugim općinama. Znači, primijetno je to da je taj sadržaj u programu opao u odnosu na nekadašnje stanje. To je bila ta vrsta moje kvalifikacije, ali me čudi da se niste referirali kao jedan ozbiljan zastupnik za koga smatram da govori pažljivo, da se niste referirali na ovu statistiku koju je iznio kolega Haris Zahiragić za '22. godinu, da ste od 50 emisija Polisa u 48. imali političke lidere vaše trojke vašeg predsjednika u sedam, osam emisija i samo dva gostovanja, jedno Semira Efendića, načelnika opštine Novi Grad i člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, gospodina Komšića. Nećuh vas da ste rekli da je to neprihvatljivo, što bi se očekivalo od vas kao ozbiljnog, objektivnog čovjeka. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Pobrić.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Kolega Deviću ispravljam krivi navod vaš da mi je neko dostavio neke podatke. Čini mi se da bismo trebali ovdje pojedinačno izjašnjavanje gleda li iko program TVSA. Dakle, vrlo ćete lako naguglati i vidjeti kada je počela emisija, bile su najave i uđete samo na kanal TVSA, eto, na taj način sam došao do podatka i prebrojite koliko je emisija, dakle nemojte to imputirati. A što se tiče i još jedan da ispravim krivi navod, rekli ste, niste se očitovali na ove statistike. Sasvim jasno sam rekao, uvažavam sve statistike koje su iznesene. Ako ste prečuli, pogledajte opet. Dakle, ispravljam vam dva kriva navoda. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Nije dovoljno kolega da vi uvažavate statistike jer ih morate uvažiti. Ona statistika znači kolega vam je čitao po datumima, po danima, po mjesecima, po gostima, već ste vi trebali da osudite jedno takvo oponašanje, a ne da kažete ja uvažavam statistike. Što znači ja uvažavam, ono kao, primio sam k znanju informaciju idemo dalje, već treba da kažete vašem direktoru, vidite direktore, ako je ovakvo stanje i kod vas, u vašoj 2024. a čini mi se da je tako krenulo, jer ja ne vidjeh od januara mjeseca, evo do maja u istim tim emisijama da je bio iko. Pa kažete nemojte ljudi ovo raditi. U redu, evo, ako je 50 emisija, dajete opoziciji 10, uzmete vi 40, ali nemojte uzeti 48, eto o tome se radi. To bi već bilo što kažu da vi uvažavate, da to treba promijeniti, a ovo je nekako malo ispada, ipak ono kao primio sam informaciju k znanju, ali vi to nastavite tako, jer vi niste se odredili, niste rekli, promijenite to ljudi.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnica Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem. Ja bih ispravila krivi navod u vezi sa direktorom Zavoda za zaštitu kulturne i prirodne baštine, Borisa Trapare, koji smo čuli da je on nešto lažirao. Ovdje imamo presudu Općinskog suda u Sarajevu u kojoj se iznosi da se odbija zahtjev u vezi tužitelja za utvrđivanje, da je potvrda firme Marvelo, o kojoj je govorio zastupnik Zahiragić, broj nebitno, od 15. 6. '21. ništavna i da ne proizvodi pravna dejstva. Pri tome je Boris Trapra doktorirao na Sorboni i obavlja svoju direktorsku funkciju za platu od 1750 maraka na poziciji direktora u Zavodu za zaštitu spomenika. Zahvaljujem.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ovo što sam ja rekao nije subjektivni doživljaj Borisa Trapare, nego izvještaj relevantnih institucija koje ste, između ostalog, vi osnovali, zapravo, mi smo ih osnovali, vi ste i dodatno kapacitirali u Kantonu Sarajevo. To što je gospodin Boris Trapara doktorirao na Sorboni, ako je to tačno, ne znam zaista, ne mogu vam taj navod ispraviti i ako radi za 1700 konvertibilnih maraka na poziciji direktora, onda gospodin Boris Trapara, kako da vam kažem, ima nekih drugih problema, ne samo sa platom. Ako vi očekujete da mi iskažemo zahvalnost gospodinu Borisu Trapari zato što je došao u Kanton Sarajevo, da se stara o našem kulturnom-istorijskom naslijeđu onda ste se grdno prevarili. Možda gospodin Boris Trapara bi na toj poziciji i dao 1700 maraka mjesečno da bude na toj poziciji jer mi bez obzira što uvažavamo činjenicu da je Naša stranka, naša kolegijalna stranka u Skupštini Kantona Sarajevo, nismo zaboravili izjavu uvaženog gospodina Stjepana Kljuića koji je dao kvalifikaciju Naše stranke, da je to stranka koju je osnovala Udba i kontra obavještajna služba Srbije. Tako da bilo bi sigurno sretna ta vrsta organizacije da imaju svog direktora koju štiti kulturno- istorijsko naslijeđe Sarajeva. Ja nisam siguran, niti sam ja to kvalificirao, ja ne mislim da je gospodin Trapara agent, ali to što ste mi vi rekli da doktor nauka iz Sorbone je spreman raditi za 1700 maraka i čuvati naše kulturno-istorijsko naslijeđe mi prvi put otvara određenu vrstu sumnji da su riječi gospodina uvaženog, renomiranog, koji je ovoj državi dao nemjerljiv doprinos, u nekim svojim segmentima, možda i istinite.

Također, gospođa Melank, ja, iako ste mi vi personalno, nećete mi zamjeriti na personalnom gledanju na stvar, omiljena opoziciona zastupnica prema kojoj imam ogroman stepen poštovanja, također ste u svojoj prošlosti imali određene probleme sa kulturno-istorijskim naslijeđem Sarajeva. Oni ezani su vam ponekada smetali. Mi nismo željeli da vjerujemo da ste vi zaista htjeli da smanjite te ezane, ali mi smo gospođu Melank dužni povesti veliku pažnju zbog toga jer smo mi zbog tih ezana stotinama godina ovdje na vjetrometini i neki usud postoji i da ti ezani uče i da ne prestaju i da će, ako Bog da, učiti do Sudnjeg dana i da je to postalo kulturno- historijsko i svako drugo naslijeđe. I da naglasim da ne bude da ova diskusija jednoetnička ili jednoreligijska, ovo nije kliše kad ja kažem jer sam ja odrastao, gdje stvarno uhom čujem u podne da se sudaraju zvona katedrale, crkava, i ezana, to je zvuk za moje uši, to je zvuk Sarajeva i nemojte nam pokušavati, molim vas, konotirati bilo kakvu drugu vrstu odnosa spram Sarajeva. Mi smo to očuvali, naša politika, mi ćemo to očuvati i spremni smo, kao što smo bili uvijek spremni zato i život dati. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem dopredsjedavajuća. Kolegica Melank nam je pročitala, dakle, jedan dokument koji proizilazi iz nekog postupka, a za koji ja ne znam koji je to postupak, koliko sam čuo da se radi o odbijanju tužbe, to bi bilo neka parnična, neki postupak parničnog postupka, za što nije bio nadležan sud da utvrđuje i iz tih razloga gospođo, možda kolegice, moguće je da taj postupak obustavljen. Ono što ja želim da vam skrenem pažnju da smo mi na osnovu dopisa Ureda za borbu protiv korupcije podnijeli krivične prijave protiv pet ili šest direktora, čini mi se tih koji ne ispunjavaju uslove i da mi čekamo odgovor da li su ti navodi od Ureda za borbu protiv korupcije bili utemeljeni na činjenicama, odnosno da li je Tužilaštvo po službenoj dužnosti, dakle u tom postupku provelo proceduru i utvrdilo da li ti direktori ispunjavaju uslove. I samo u tim situacijama se može govoriti o relevantnom postupku. Svi drugi postupci koji se vodi u parničnom postupku, dakle oni nisu relevantni za nas i za Skupštinu. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ja bih samo da se vratimo na temu. Replika zastupnica Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Ja bih se rado vratila na temu da nisu opozicioni zastupnici krenuli putem kojim su krenuli da se naduravamo oko toga i da nam navode koja je to Udba osnovala Našu stranku i kako ja i kako ja ne volim ezan, jer je to ono što je rečeno u javnosti o tom ezanu bilo meni podmetnuto, i ja sam to u više navrata demantovala i to je demantovano u trenutku kada je izašlo, međutim, to neće nikada spriječiti one koji žele, a koji također imaju možda oraha u džepovima, na različitim drugim temama i drugim pitanjima koja su također, možda koja se mogu povući ovog trenutka, no kako to nije mjesto ovdje sada, u ovoj diskusiji, htjela sam samo da skrenem pažnju da su presude koje su izrečene u sudu o određenim situacijama, u ovom slučaju o potvrdi o stažu direktora o kome je riječ sada validne i postoje presude suda Općinskog suda u Sarajevu. Sa druge strane, također, ako ovako nastavimo da postupamo prema ljudima koji imaju ikakve kvalifikacije, koji rade neke poslove koje bi možda, koji su možda ispod njihovih zaista velikih vrijednosti, onda nećemo imati ni takve ljude u skoroj budućnosti, jer uopće, bogatstvo ovog Kantona nije dovoljno da pokrije stvarne troškove nekih, možda i direktora, ali i drugih osoba koje rade u Kantonu zahvaljujući tome što žele neku političku promjenu. Dakle, te ćemo ljude otjerati sigurno i onda ćemo poslije govoriti kako su nam svi otišli jer smo siromašno društvo koje ne napreduje, a onda ćemo u svakoj situaciji ćemo nastojati te ljude dezavuirati i prirediti im situaciju u kojima oni samo žele da odu. Ja želim da podcrtam da mi cijenimo napor ljudi koji ulažu u opstanak ove zajednice i želim da u ovoj zajednici živimo nekim životom u kojima ne samo da se tolerišemo, nego u kojoj u društvu u kojem postoji respekt jednih za druge. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Mislim da smo dosta pričali o direktoru Zavoda za planiranje. Ni zastupnicu Melank ne vidim razloga da spomenete, ni Našu stranku i osnivanje, više nije. Kratko onda zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, samo da naglasim, da ispravim te vaše navode kolegica Melank. Dakle, ja nisam rekao da je Naša stranka Kos, nego sam citirao uvaženog Stjepana Kljuića koji je rekao Kos djeluje u Bosni i Hercegovini, zašto mislite da postoji Naša stranka? Ako je došlo vrijeme da mi u ovoj sali ne možemo citirati Stjepana Kljuića, onda smo mi u ozbiljnom problemu. Također, nisam ja rekao da imate nešto protiv ezana, nego sam rekao da ne želim da vjerujem, čak sam naglasio,

ako se sjećate, ako se ne sjećate, možete premotati diskusiju da ste vi moja omiljena poziciona zastupnica i da sa vama i na marginama Skupštine uvijek obavljam najugodnije razgovore. I da ste vi osoba koja političke razlike ne shvatate personalno i da se može sa vama nekada i našaliti i jednostavno ste gospođa koja je Klubu SDA generalno možda favorit. Mislim da će se moje kolege složiti. Tako da nije to uopšte bilo usmjereno ni protiv vas, ni protiv gospodina Trapare, nego sam samo vam i tu dimenziju osvijetlio kako neki ljudi, moji glasači koji mi pišu poruke dok traje ova sjednica, gledaju na te stvari. Ja nisam ništa rekao da je ovako ili onako, ali hajmo razmišljati o svim mogućnostima. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Bandić prva diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Evo, poslije kolege Zahiragića on kad dođe, ko brener, sve ovo ovdje ispred nas uništi, tako da je jako teško poslije njega diskutovati. Sve je iznio.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Avdić, zamolila bih da ne dobacujete, evo, zastupnik Bandić je dobio priliku da prvi put diskutuje i molim vas da poštuje to, kao što su poštovali vašu diskusiju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Pa vidite i recite Okeriću da se ne vraća, najbolje vodite vi sjednicu. Dozvolite mi kolega Avdiću da završi. Dakle, pošto je bila tačka iz 2022 i kolega Haris je uspio da, dakle, da obuhvati cjelokupno političko djelovanje svih stranaka dakle, i na tom nivou sam mislio da je on da kažem napravio jedan zaista, evo da kažem presing, možda je bio malo grubo izraženo, nisam mislio samo kolege iz opozicije na vas da je on to uradio, nego na cjelokupan ovaj politički prostor u ovoj Skupštini. Ono što je najinteresantnije, na koji način je on to uradio, da je iznio jednu vrlo ozbiljnu analizu iz 2022. godine kojom se nije baš nitko posebno bavio, osim njega. E to je bila ta njegova, da kažem, politička, možda nadmoć nad svim ostalim izlagačima danas, jer je on ukazao na eklatantan primjer političke okupacije, evo da kažem stranaka trojke nad javnim serviserom. Svaki javni serviser, odnosno medijska kuća treba da usluge pruža televizijski putem, dakle ovog serviseru, znači na jednom profesionalnom nivou i treba da bude dostupan u interesima građana. Okolnost da pozicija ima samo mogućnost, dakle, kako smo to vidjeli iz izlaganja kolege Zahiragića, u kojem omjeru samo pozicija ima pristup, dakle, ovom javnom serviseru, što, dakle, stvara jednu političku sliku koja nije potpuno uvjerljiva jer nemamo mogućnost da opozicija ni djelimično, u mjeri koju ima pozicija, pokuša da utiče na mišljenje, na mišljenje građana putem ovog javnog serviseru. Imamo bezbroj pritužbi od naših građana na program i imamo bezbroj pritužbi na rad rukovodstva u ovom vremenskom periodu ovog javnog servisa. Direktor trenutni, jel aktuelni, on nije bio u tom vremenskom periodu i ove prigovore ne možemo njemu spoticati, mada bih ja najviše volio da to njemu sada zato što je on tu prisutan. Međutim, to ne možemo uraditi, ali evo, možemo, dakle, iznijeti konstatacije koje smo mi dobili od da kažemo zaposlenika ovog javnog servisa. Ja sam dobio niz pritužbi na rad prethodnih menadžmenta, gdje su oni pokrenuli neke ozbiljne tužbe i te tužbe okončali pravosnažnim sudskim presudama na sudu. U nekim od tih dopisa, evo, oni ovdje sada prigovaraju kolegici Bešliji, ali ja u to ne bih ulazio jer to nije predmet dakle, ovog dijela. Ja se prvenstveno osvrćem na ono što je ukazao naš kolega Zahiragić. Niko od pozicionih zastupnika, osim kolege, evo da kažem Pobrića koji je djelimično relativizirao jel tu pojavu potpune političke okupacije ovog javnog servisa od strane stranaka trojke. On je bio korektan i inače u svojim nastupima je korektan i on je to prihvatio kao činjenicu zato što

je to kolega Zahiragić vrlo eklatantno pobrojao, dakle, od ukupnog broja javnih nastupa političkih lidera, koliko je ko imao priliku da ovaj reaguje. Ja mogu da kažem da u posljednjih nekoliko mjeseci pristup ovom javnom serviseru možemo da isključivo isključivo vidimo da imaju oni politički predstavnici Naše stranke i ja sam primijetio da je ministar, ne znam Bošnjak u zadnjih mjesec, dva imalo viši od sedam nastupa na ovom javnom servisu. Ja sam već u jednoj od diskusija komentarisao da evo nama opoziciji, ja sam, dakle, svjedok, svjedok toga da sam pozivan na gostovanje, a onda ovaj da u jednom momentu ovaj se to gostovanje otkáže i kad pitam iz kojih razloga, onda me oni upute na direktoricu programa, zaboravio sam sad kako se zove, to je manje bitno, ta direktorica programa, ustvari, prema informacijama koje sam tada dobio, dakle postavljena od strane Naše stranke. Mislim da generalno takav pristup ovom javnom servisu nije dobar iz jednog prostog razloga zato što narušavamo profesionalnost ovih ljudi. Ja trenutnog direktora poznajem jako dugo, ja zaista smatram da je on profesionalac bez obzira što ga je predložio tamo ne znam neko od koalicionih partnera iz vladajuće trojke i mislim da na ovaj način, ukoliko on nastavi da obavlja svoj posao, dakle on ga ne obavlja dobro, ukoliko on dozvoljava da neki izvršni direktor i neko ko uređuje program, ovaj da on nema na njega utjecaj, a i da ne može izbalansirati, evo da kažem rad javnog serviseru na način da se omogući iznošenje mišljenja i opozicionih stranaka, onda mi imamo ovdje jednu vrlo ozbiljnu situaciju oduzimanje javnog prostora, odnosno oduzimanja, iznošenje mišljenja u javnom prostoru. I to nije zaista prihvatljivo. Koliko god da to neko govorio da se dešavalo ranije u nekim prethodnim sazivima, ja se sjećam kada je kolega Kojović bio ovdje, ovaj i zaista jedan korektan čovjek je bio uvijek, njegovi javni nastup su uvijek bili meni zanimljivi i uvijek mu se dozvoljavalo, ja sam ga jako često pratio, dakle, da mu je ta politika u tom vremenskom periodu omogućavala pristup javnom serviseru i zaista su njegove bile kritike, ja sam imao dobru saradnju s njim, njegove su kritike bile i osnovane. Međutim, mi sada zaista, dakle, odlaskom gospodina Kojovića sa Kantonalnog nivoa i preuzimanjem ne znam, nekih politika od strane nekih drugih ljudi koji počinju da dominiraju u javnom prostoru, vidimo, dakle, da se zaista gasi jedan princip, jedan princip jednakopravnosti mogućnosti pristupa tom javnom servisu. To neću sada, kao što sam rekao spoticati ovom direktoru, međutim ovom direktoru će spotcati neka ozbiljna prigovore koje trenutno, koje trenutno, koje su prisutne u njegovom radu, dakle otkako je on u tom mandatu, i zaista želim da nećemo prihvatiti njegova obrazloženja, da ili bilo čija druga obrazloženja, da neko ima neku dominaciju samo zato što ga je predložio neko, ne znam, ovaj koji nije iz njegove, iz političke stranke kojoj on pripada. To zaista nije prihvatljivo. Dakle, iz svih tih razgovora se vidi, evo, i ovdje iz ovih diskusija mi vidimo ustvari da politike imaju potpuni utjecaj i da su zadominirale dakle, ovim javnim servisom. Građani od toga neće imati sigurno korist. Profesionalizam je ovdje potpuno podređen politikama. Evo kolega Avdić, on zaista i smatram ga isto tako korektnim zastupnikom i njegova percepcioni položaj iz kog se on postavlja u pojedinim slučajevima zaista, evo i privuče pažnju nas opozicije, ali zaista, evo, nek pogleda u zadnjih, ne znam par mjeseci apsolutno ni jedan dakle, opozicioni zastupnik nije u mogućnosti da dođe na javni servis. To nije prihvatljivo, dakle, morate taj rad, pozicije i opozicije približiti i izjednačiti. Ne možete ne dozvoliti da neko da ocjenu radu ove Vlade. Dakle, mi smo punomoćnici građana isto kao i vi, pozicija. Naš rad mora biti potpuno identičan. Vi dajete određene vrste prijedloga, koja su rješenja za građane, a mi te, ta rješenja kritikujemo i predlažemo možda bolja. Ukoliko nam to ne dozvolite, pa onda mi nemamo jednaka prava. Ja vjerujem da kolega Avdić je neko ko poštuje ljudska prava i koji neće glasati za takvu vrstu, evo da kažem političkog djelovanja i vidio sam da su njegove aktivnosti vezane za rad ovog javnog servisa zaista aktivane, proaktivne i da on u stvari u cjelokupno tom svom djelovanju može da razdvoji da kažem političko djelovanje stranaka koje želi da zatomi, evo da kažem ovaj javni servis u smislu njegove profesionalnosti. To ne smijemo dozvoliti. Dakle, i ovo naše postupanje i aktivno djelovanje kolege Zahiragića i svih drugih morate na taj način shvatiti. Dakle, ovo je naš stav

i mi ukazujemo na rad pozicije u smislu, dakle, preuzimanje ovog javnog servisa i u smislu njegove političke dominacije nad javnim prostorom. I ne treba, dakle, da svaka naša kritika prouzrokuje neku vrstu svađe, evo ovdje svaki put ukoliko mi kritikujemo rad pozicije, dovedemo se u priliku da to graniči sa incidentom ili da tražimo, ne znam neke pauze koje nisu možda čak ni potrebne, potrebno je više da smire strasti u samom ovom domu. Velik broj prigovora, dakle, imam na rad i na ugrožavanje prava zaposlenih u ovom javnom servisu. I zaista, trebala bi i ministrica da u tom dijelu ovaj putem Upravnog odbora i putem tih organa, dakle, reaguje i nije moguće, dakle, da mi imamo neke dole osobe koje su zaposlene duže od 30 godina, a koje su bile pripadnici Armije, da na neki način njihov radno-pravni status ugrožavamo iz jednog prostog razloga, zato što možda nisu politički podobni. Ne možemo mi sada ovdje sekretara Skupštine, ovaj na neki način koji je profesionalac, prisiljavati da se prikloni nekoj od politika. Dakle, moramo biti profesionalci u tim stvarima, dakle, imamo dole ljude koji ne žele da se priklone ni jednoj ni drugoj politici. I to treba da poštujemo, ukoliko žele da budu profesionalci, treba da ih poštujemo. Ja želim da zaista razdvojim rad gospođe Duške Jurišić u smislu novinara koji je bila, dakle, jedan zaista vrhunski profesionalac od njenog rada kao direktora, odnosno kao menadžera. Okolnost da se ovaj Izvještaj ne odnosi na njen mandatni period i neću, na tome ću se zaustaviti. Ali zaista, dakle, ne možemo dozvoliti da bilo ko političkim pritiscima ugrožava neki radno-pravni status zaposlenih u ovom javnom servisu. U tom kontekstu, evo, pozvat ću sve kolege, prvenstveno kolege iz pozicije, jer mislim da je tu kolega Avdić korektan i da on u tom kontekstu će zaista podržati da rad ovog javnog servisa mora biti profesionalan, da mora biti dostupan, dakle, kako poziciji, tako i opoziciji, i da generalno taj narativ o utjecaju politika na ovaj javni servis ne treba da bude dominantan, dakle treba da bude dominantan taj profesionalni rad i profesionalni odnos ovih zaposlenika dole i ne možemo, kao otežavajuću okolnost i razlog ili osnov za njihov progon u smislu radno-pravnog statusa, da uzimamo zato što su oni profesionalci u svom poslu, zato što želi da na profesionalnom nivou obavljaju taj svoj dio posla. Uređivačku politiku, pa evo, sada smo čuli ovdje stotine prijedloga koji se praktično miješaju u tu uređivačku politiku. I znate šta, svi kažemo ne treba to uraditi. Naravno, to se ne radi u ovom tijelu, u ovom organu, mi znamo na koji način se vrši taj pritisak na one koji uređuju program dole. Evo, može, to može da kaže i direktor trenutni, ne omogućuje da neko ima neke, ne znam neke političke moći, politički utjecaj, da, iako se ne nalazi na nekoj poziciji, bavi se uređivačkom politikom u javnom servisu. I onda smatramo da su ti ljudi profesionalci, a sa druge strane imamo ozbiljne pritužbe i kroz pravosnažne sudske presude utvrđeno povredu nekog radnog prava. To zaista, dakle, mi kao zakonodavci to ne smijemo dozvoliti, ne smijemo biti nepravedni, moramo podržavati te ljude koji su, dakle, profesionalci u svom poslu, koji imaju viziju na koji način treba da se vodi taj javni servis. U tom kontekstu evo sve one aktivnosti koje su usmjerene na položaj, proaktivne aktivnosti koje su usmjerene na položaj zaposlenika u ovom javnom servisu mi ćemo podržati, kao i onaj dio koji se odnosi na izdvajanje sredstava za pronalaženje, ne znam nekog novog objekta, kako nam je to direktor na hodniku rekao da mu je to potrebno, dakle, mi ćemo to zaista podržati. Mislim da kapacitiranost ovog javnog servisa mora da bude na najvišem nivou, kako bi građani imali pravu formaciju, da ne dobiju samo poluinformacije od strane pozicije ili samo od strane opozicije. Dakle, trebamo ulagati maksimalno u rad ovog javnog servisa i trebamo ulagati u njihovu profesionalnost. Dakle, mislim da je to jedini, jedini ispravan put kako bi ovaj javni servis ostao u stvari u svrsi onoga zbog koga je osnovan. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Dević, druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Naravno, ja ću u drugoj diskusiji pošto smo se mi sistemski pripremao za ovu tačku. Ja sam to i najavio, pa je kolega Zahiragić iznio određene podatke, a da bi na najbolji način opisao stanje u Televiziji Sarajevo a prethodno sam dobio saglasnost od dugogodišnje glavne urednice, gospođe Amele Hubijar Hatić, pročitati poruku koju mi je poslala lično meni i kolegici Vildani Bešliji, a ona ovako glasi. Ja ću pročitati ovo kopira, možda niste pročitali, možda niste vidjeli, evo ja ću vam pročitati, ako mislite da neko izmišlja, čak vas ovdje i spominje. Kaže ovako, čitam vam originalnu poruku: poštovana gospođa Bešlija, pošto ste me u svom mandatu u više navrata prozivali sa skrivenim i kukavičkim namjerama, obavještavam vas da sam ja Amela Hubijer Hatić kao novinarka, urednica, glavna urednica programa na bilo kojem radnom mjestu na kojem sam bila časno i pošteno kreirala sve što je dobro za TVSA i proizvodila u svih ovih 26 godina postojanja Televizije Sarajevo i moga rada na njoj. Vi ste javno iznosila laži o meni, tvrdeći da sam napravila neki malverzacije itd, čime ste narušili moj ugled i moje ime doveli u loš i sraman kontekst. Napominjem vas da sam i po prvostepenoj i po drugostepenoj presudi koju sam dobila nakon što su od strane nekih drugih osoba kreirane igranke kako bih bila diskreditovano i omalovažena u firmi i podignuta tužba, oslobođena svih optužbi koje su mi napakovali i zlih namjera koje ste vi iskazali govoreći neistine o meni tokom svog mandata. Upućujem vam zahtjev za javno izvinjenje na televiziji radi iznošenja netačnih navoda o meni i mom radu. Kako bih odbranila svoj častan i pošten rad na Televiziji Sarajevo, lično ću vas tužiti za klevetu, o čemu ću obavijestiti sve zastupnike u Skupštini Kantona Sarajevo, kao i o epilozima sudskih procesa. S poštovanjem Amela Hubijer Hatić. Znači ovo. Ovo je. Znači ja ne znam šta je ovdje krivi navod. Mogu li ja završiti? Ja sam u temi, naravno.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Neka kolega završi, ima još tridesetak sekundi pa ćete ispraviti krivi navod.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači ja sam pročitao poruku koju mi je poslala dugogodišnja glavna urednica Televizije Kantona Sarajevo i u toj poruci mi je napisala da je istu tu poruku prosljedila kolegici Vildani. To piše ovdje, možete pogledati svi, a ovo govorim u kontekstu čitave procedure za izbor direktora Televizije Sarajevo, gdje je ova dugogodišnja urednica diskvalificirana političkom voljom trojke jer nije bila podobna da bude direktor, pa su onda poništavani konkursi mimo zakona, izmišljane su razne afere, a dovođeni su ljudi bez dokumentacije. Znači, ja sam, evo, završavam rečenicu, ja sam morao napraviti kontekst da bih dao eklatantan primjer kako se vodi Televizija Sarajevo. To što igrom slučaja spomenuto ime kolegici evo, ja imam ovdje dokaz u mobitelu da ovo sve što sam pročitao je ono što sam dobio kao zastupnik koji je predstavnik građana i to vam pročitao izvorno. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka krivog navoda zastupnica Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Ja zaista ne znam gospođu, nikad nisam spomenu njeno ime, ne znam uopće o kome se radi, niti sam dobila uopće ovu poruku, možete pogledati zajedno samnom društvene mreže koju koristim. Ja i nemam ni poruku niti sam stvarno izgovorila, evo, vratite i današnji snimak i sve. Ja, al možda ne trebate vjerovati sve što vam se kaže, samo to hoću da kažem da zaista nisam to uradila, da dosta vodim računa o onome šta kažem i ako argumentujem nečim, i upravo zbog toga i vodim ove zabilješke, ne zato što ne znam diskutovati, ne zato što želim da vrtim jednu te istu priču unaprijed, stalno sa nekih par rečenica, nego zato što stvarno želim da moja diskusija ima početak i kraj, da se zna misao koju želim da iznesem i zbog toga me trebaju ove

zabilješke. I ja se pripremam zbog tog za sjednicu, znači to je moj način rada, tako da zaista ne znam o čemu se radi, mislim da ste, ne znam, evo to vrijeme, ne znam šta ćete sad sa ovim što ste potrošili? Što se mene tiče, ne vidim uopće ovaj da sam bilo šta tu uradila, evo, gospođa, ne znam, stvarno nek vrati, evo sjednicu možete svi građani, naravno, pogotovo radi na TVSA, uvijek joj je to dostupno, a bilo ko evo putem YouTubea da vidi šta govorila. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Zahiragić, druga diskusija.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se, predsjedavajuća. Dakle, s obzirom da smo otišli od teme, odmakli se, nažalost, prije svega zbog diskusija pozicije i replika koje su one izazvale kod opozicije i da je izvan fokusa izašla ova tema Izvještaja za '22 godinu, ja ću ponovno pročitati i naglasiti da je u međuvremenu o ovoj analizi se dešavale emisije gdje bi u Polisu bili ugošćeni pozicioni političari, ali u pravilu na jednog pozicionog političara u tim emisijama bila su dva, tri ili četiri opoziciona političara. Kada govorimo o emisiji Polis, koja najgledanija emisija na Televiziji Sarajevo, jedina relevantna politička emisija, Špica uopće nije politička emisija, onda stvari stoje ovako: samostalna gostovanja su imali ovim redom u '22. godini, što je nastavilo do danas. Imam analizu, ali neću da zloupotrebljavam, kad dođe izvještaj za '23. iznijet ćemo i četvrtu: Adnan Šteta, ovo je, dakle, početak '22. Adnan Šteta, Haris Vranić, Benjamina Karić, Nermin Nikšić, Adnan, Delić, Davor Čičić, Konaković Elmedin, Kenan Magoda, Predrag Kojović, Okerić, Konaković, sada dolazimo 18. januar Konaković, 27. januar, Lagumdžija, 1. februar, Denis Zvizdić, 21. februar, Konaković, 08.02. Edin Forto, 22. 02. Radončić Fahrudin, 29. 03. Enver Hadžiahmetović, ministar raniji prostornog uređenja i komunalne privrede, 14.03. Adnan Šteta, 07.04 Edin Forto 17.03. Haris Vranić, bivši ministar zdravstva, 29. 03 Ener Hadžiahmetović, 03.05. Damir Arnaut, što sam maloprije rekao, ponovit ću što je gostovao, gostovao nakon Vukoje i njegovog stava, 21.04 Sabina Čudić, 16. 5. Edin Forto. Ovo je bila neka utrka pred Kongres Naše stranke, Arnaut, Čudić, Forto, sve za redom u Polisu, to sam tek sada shvatio. Vidite kako treba više puta čitati. (nerazumljivo).

28.04. Nermin Nikšić, 17. 05. Naida Hota Muminović, 03.05. Damir Arnaut, 23. 5. Adnan Šteta, 05.05. Aleksandra Nikolić, 24. 5. Haris Vranić, 10. 05. Adnan Delić, 30.5. Elmedin Konaković, veoma drag gost, 31.05 Darja Softić, 2. 6. Enver Kazaz, 3. 6. Aljoša Čampara, 06.06. Haliović, 7. 6. Saša Magazinović, pa dalje Aleksandra Nikolić, Zlatko Miletić, jedanput samo Željko Komšić kao predsjednik opozicione stranke i član Predsjedništva, važniji su ovi kantonalni ministri nego član Predsjedništva koji je Zlatnog ljljana stekao na ratištima u Sarajevu. 17.06 Zapravo, izvinjavam se 10. Pauze bila ljetna nakon toga, pa ste otvorili sezonu sa Semirom Efendićem 10. 10. To je drugi, samo gost koji je bio iz opozicije, ali tada ste ga htjeli uvući u ovu priču oko izdaje države. Hvala Bogu, izvukli su se na vrijeme.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

17. 10. Evo, završavam rečenicu, Elmedin Konaković 20. 10. Lidija Korač, 24. 10. Edin Forto i 3.11. Aljoša Čampara i Zukan Helez pozvani kao dvije strane i 16. 11. Adnan Šteta. Gebels bi vam pozavidio. Hvala.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Selmanović druga diskusija.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Što se tiče same programske sheme TV Sarajeva u 2022. i tom periodu na kojem se odnosi sam ovaj Izvještaj, kolege koje su više pozvanije od mene su govorile da sama TV Sarajevo nije prikazala dovoljno sadržaja o našim borcima i odbrambenom oslobodilačkom ratu. Međutim, ja neću to dodatno obrazlagati, ovaj obrazlagati, samo ću dodati da pored toga, tada urednička politika TV Sarajeva nije imala ni senzibiliteta prema žrtvama genocida u Srebrenici, pa su puštani filmovi koji su negirali genocid, što je nedopustivo za Kantonalnu televiziju. Ja sam u više svojih diskusija i u više navrata govorio da je jako bitno da izvještaji budu na vrijeme dostavljeni Skupštini, jer, kako je i kolega Bandić rekao, mi smo ovdje predstavnici građana i mi treba da donesemo sud u ime građana o onome što se radi na Televiziji Sarajevo. Šta mi možemo sada uraditi? Oni koji su bili odgovorni za ovo stanje na TV Sarajevo su već nagrađeni drugim pozicijama, umjesto da budu kažnjeni, oni nagrađeni za poslušnost režima. Htio sam da ne kažem režima, ali evo, kolega Haris Zahiragić je to fino pobrojao pa bogmi, režim je režim. Kolega, Ređo Lemezan je rekao da na TV Sarajevo imamo Skupštinu, naravno da treba biti Skupština, trebaju građani da vide ono što mi radimo jer oni donose sud o nama i ono što radimo, ali to ne može da bude osnova programa i program treba da bude širi i veći, bolji, ali opet, to nije tema izvještaja. Neki od kolege su ovdje tražili, kažu dječji programi, mi moramo dobro paziti da vidimo kakav je taj dječji program. Ako se uređivačka politika i ovo što je bilo prije, evo, ja se nadam da novo rukovodstvo to neće dopustiti, ako se zaboravila odbrana, oslobodilački rat, ako su dopustili da žrtve genocida u Srebrenici budu vrijeđane, da moramo dobro paziti kakav će to biti dječji program, jer taj dječji program koji se bude prikazivao mora da bude u skladu sa našim porodičnim vrijednostima. Mi smo ovdje raspravljali o svemu i svačemu i vrlo često smo se doticali sadržaja i možda nečega što se dešava trenutno na Televiziji Sarajevo, pa smo otišli od teme samog Izvještaja, a sada ako uzmete detaljan Izvještaj pa pročitate, opet se možemo braniti da se vidi da se stvarno radi o jednom diktatorskom načinu upravljanja Televizije. Ako pogledate Revizorski izvještaj koji bi trebao da nam tačno kaže šta se desilo, šta nije u redu, šta treba da se popravi, pročitate taj Revizorski izvještaj u dokumentu koji je dostupan, ja pretpostavljam da onaj ko je pravio ovaj Izvještaj se nado da mi to nećemo pročitati. U izvještaju je navedeno više o samoj revizorskoj kući i onome što su oni uradili, nego ono što je bila. A evo, imamo ovdje sliku gdje je poslana upravo ova poruka kolegici Vildani, pa evo ja ću zamoliti kolegicu nek tačno provjeri svoje društvene mreže. Evo zajedno možete imate ovdje na ovome.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Šaljić druga diskusija.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ja ću ove svoje dvije, tri minute posvetiti...

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ja bih zamolila kolege da imaju obzira, kolega Šalić diskutuje, možete u hodniku sve drugo riješiti.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Iskoristit ću priliku, u ovoj drugoj diskusiji i ovih par minuta, dvije, tri da zamolim direktora Dučića i ljude koji vode programsku shemu da obrate pažnju na obespravljene i na oboljele, jer to im je primarna odgovornost. Imamo ovih dana onkološke pacijente koji vape na svim medijima, na društvenim mrežama. Sinoć je bila jedna emisija, Hastor je voditeljica, naša je Kapo tu učestvovala i vidio sam, ali to je malo. Naše sugrađanke, sugrađanke bore životnu bitku. Bio sam na konferenciji, toj prvoj regionalnoj sa kolegom Muamerom Bandićem, kolegicom Gavrankapetanović i Belmom Kapo prošli vikend. I tu su vam mogli da čujemo sa čime se suočavaju, od nestašice lijekova i sredstava. Znam, reći ćete da to nije naša nadležnost u Kantonu, ali vjerujte mi, mi svi kao klubovi imamo zastupnike u Federalnom parlamentu. Gospođe, naše sugrađanke koje su teško oboljele, evo reći ću vam nešto što je strašno. Terapiju skupljaju danas za jednu oboljelu jer ne smije se preskočiti termin da ne dođe do metastaza, drugi dan za drugu kolegicu iz Udruženjanja, treći dan, ta koja je skupljala prvi dan skuplja sebi i tako u krug. Sve zbog proklete birokratije. Znači zbog proklete birokratije. Znate li vi da tamo oni imaju listu tzv listu smrti? Zamislite da neko od nas ili neko naš se nađe na toj Listi smrti, a samo zbog nedostatka lijekova. Zamolio bih kolege i kolegice da preko svojih zastupnika i klubova na Federalnom parlamentu i državnom riješimo ovo je birokratska prepreka.

Da nam, to je toliko banalno da neko umre zbog nedostatka lijeka, zbog birokratske procedure je strašno i sramota. Obratite pažnju, oni su stalno na društvenim mrežama, Balenovička, Lala Lučkin, Glušac, sve jedan te isti apel.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala. Ako vama nije važno da završim nije ni meni. Eto.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zastupnik Pobrić, druga diskusija.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Hvala dopredsjedavajuća. Vrlo ću kratko s obzirom da se danas govorilo i o statistikama i argumentima, i zaista se pred svakom vjerodostojnom statistikom i argumentom, jel treba pokloniti, treba ga uvažiti. Međutim, samo još jedan bih dodao kao doprinos ovoj diskusiji i tezi koju, čini mi se, kolega Marjanović, iznio da uvijek izvršna vlast interesantnija je medijima u smislu da je preuzela i odgovornost i upravlja procesima itd. Pa evo, jedna samo statistika, dok je, recimo, naš kolega Kapidžić odavde bio ministar, u Polisu je gostovao, recimo, 3. septembra. 2020., pa 19. oktobra. 2020. , 27. oktobra. 2020. 14. decembra 2020.godine i još potom u februaru. U ovom periodu je bio ministar i sasvim je normalno da je jedna televizija bila zainteresovana za tu oblast. Toliko dakle. Statistike se mogu interpretirati ovako i onako, ali evo neke teze nedvosmisleno pokazuju da učešće u samoj izvršnoj vlasti interesantnije, jel ne samo mediju, nego generalno građanima jer raspolaže sa više informacija. Hvala vam.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Zaključujem raspravu pošto nema više prijavljenih. Pauza 5 minuta dok se ne skupimo za glasanje. Molila bih stručnu službu da pozove zastupnike koji su van sale. Hvala.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo, tačka 14. Izvještaj o poslovanju javnog preduzeće Televizija Kantona Sarajevo, doo Sarajevo za 2022. godinu.

Rasprava je završena. Molim zastupnike da pristupe izjašnjavaanju o navedenom Izvještaju.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 7, protiv 6, suzdržanih 7.

Konstatujem da Skupština nije usvojila Izvještaj.

S obzirom da smo završili i iscrpili današnji dnevni red, prekidam sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, a o nastavku blagovremeno ćete biti obaviješteni. Hvala vam.

STENOGRAM
VI NASTAVKA 11. RADNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE 16.10.2024.GODINE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Otvaram šesti nastavak 11. Radne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Himna Bosne i Hercegovine.

Pozivam sve prisutne u sali da odamo počast svim stradalim građanima Bosne i Hercegovine u nedavnim poplavama koje su zadesile našu zemlju, kao i svima onima koji su dali svoje živote za odbranu Bosne i Hercegovine.

Pozdravljam uvažene kolegice i kolege zastupnike, članove Vlade i uvažene goste, kao i predstavnike medija koji prate rad današnje sjednice. Svima nama želim uspješan rad i ugodnu radnu atmosferu.

Prema evidenciji službe sjednice prisustvuje 21 zastupnik, što je dovoljan broj za punovažan rad i odlučivanje.

Izostanak sa ove sjednice opravdali su zastupnice Jelena Pekić, zastupnica Fatima Gavrankapetanović-Smailbegović, zastupnik Ilijaz Pilav i zastupnik Damir Marjanović.

Kašnjenje je najavila zastupnica Admela Hodžić.

Podsjećam vas da smo na prethodnim zasjedanjima obradili prvi 14. tačaka dnevnog reda, tako da ovo zasjedanje počinjemo tačkom 15, koja glasi: Izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za period 01.01. do 31.12.2022.godine.

AD-15.

Izvještaj o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za period 01.01. do 31.12.2022.godine

Zamolio bih uvaženog ministra finansija, Afana Kalamujića, da podnese uvodne napomene.

Afan Kalamujić (ministar)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo da pozdravim sve prisutne zastupnike, te građanke i građane koji nas gledaju putem malih ekrana. Dakle, riječ je o Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2022. godinu. Izvest ću nam glavne značajke. Znači što se tiče prihoda i financiranja, to je bilo 1.202.987. 363 marke, od čega prihoda 1.162.956.102 marke, kapitalni primici su bili 39.135.123 marke, prihodi od internih transakcija 896.138. Rashodi I izdaci perioda su bili 1.147.273. 869, te je suficit ovoga perioda iznosio 55.713.694 marke, akumulirani deficit na dan 31.12.2021. godine je iznosio 22.848.930, te nakon isknjižavanja deficita UNSE, te Trezora, na kraju konačni akumulirani suficit na dan 31.12.2022.godine je bio 35.918.954 KM. Sam znači izvršenje prihoda u 2022. godini, odnosno planiran je bio 82, 80 %, dok su rashodi bili izvršeni u visini 78,96 %. Od značajnih poreznih prihoda, porezi na dobit pojedinca i preduzeća su bili 129 %, poreza na imovinu 94,25 prihodi od indirektnih poreza su bili 98, 51 odsto, te drugih prihoda, odnosno poreza 61,24 %.

Što se tiče rashoda i drugih stavki, tu sam dostupan, da ne bih oduzimao previše vremena od diskusije. Sva druga pitanja i vezane napomene za izvršenje ovog budžeta sam tu. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženom ministru Kalamujiću. Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ. Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila prva. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Dobro jutro, zahvaljujem se, srdačno vas sve pozdravljam. Moje pitanje glasi što je bio zakonski osnov za predaju ovog izvještaja i za njegovo usvajanje? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se uvaženoj zastupnici. Za riječ javila zastupnica Vedrana Vujović.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pozdravljam se kolege zastupnike, članove Vlade, kao i građane koji pratio naš današnji rad. Pa evo, ja ću imati jedno vrlo kratko pitanje, ali prije toga moram da citiram bivšeg premijera Kantona Sarajevo koji kaže koji je zapravo vrlo često znao i reći da para ima ako se ne krade. S obzirom da govorimo o Izvještaj za izvršenje, za izvršenje Budžeta za 22. godinu, kako ste uspjeli, tu je pitanje za Vladu, ali ovo može resorni ministar ili premijer, da od suficita od 35.000.000 za godinu dana dođete na deficit od nešto više od 80 000 000. Toliko, hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Jedno pitanje za ministra. Znači ministre, s obzirom da i premijeru, naravno, jel, se već drži vremenski period od ove Skupštine Kantona Sarajevo ovdje na jedan van poslovnčki način pravi cirkus na način da se materijali sistemski ili planski ili van poslovnčki dostavljaju i obesmišljavaju, kršeći sve zakonske norme i procedure, objasnite nam kako smo to mi došli ovdje u situaciju da mi danas u '24.godini, bolje rečeno, skoro na kraju '24.godine, raspravljamo o Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za 2022. godinu? Kako se to moglo naprosto desiti najtransparentnijoj Vladi u Kantonu Sarajevo? Uzimajući u obzir sve one principe koje ste vi napisali kada ste preuzimali vlast u Kantonu Sarajevo prije nekih šest, sedam godina. Znači, objasnite nam cijeli proces, kako ste ovako obesmislili Skupštinu Kantona Sarajevo da mi u 20, na kraju '24. godine raspravljamo o Izvještaju izvršenja Budžeta za '22.godinu? Naravno, u diskusiji u diskusiji ću govoriti nešto više o ovoj tački dnevnog reda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više pitanja. Otvaram raspravu. Oprostite. Uvaženi ministre Kalamujiću, možete nam ponuditi odgovore na postavljena pitanja.

Afan Kalamujić (ministar)

Osnova za predaju Izvještaja su u skladu, sve sa zakonskim pozitivnim normama. Što se tiče suficita, prelaska iz suficita u veliki deficit. Dakle, koliko ja sam u toku kako sam preuzeo funkciju u zadnjih nešto manje od godinu dana, riječ je o pitanju pondera, a što se tiče Budžeta iz 2022. godine za 2024.godinu, vjerujte, jako koliko znam, ovaj materijal je bio negdje aktualan još na sjednici kada smo mi imenovani kao Vlada, tako da vam taj dio baš i ne mogu najbolje razjasniti, jer to je više, čini mi se, stvar procedura i pravila Skupštine. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ima li još neko da odgovori na postavljena pitanja? Nema, otvaram raspravu. Zastupnik Mahir Dević se javio. Davor. Izvolite, kolega Deviću. Vi ste uključeni.

Mahir Dević (zastupnik)

Me ne, ja sam isključio bio.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Hvala, pozdravljam sve prisutne i naše drage građanke i građane. Kod prvog javljanja kod pitanja kolega Dević se bio prijavio za riječ, mi smo svi vidjeli, onda je dao prednost kolegici, pa se isključio, sad smo svi vidjeli da se kolega Dević javio, pa pošto je vidio Davora, onda se isključio. Ja vas molim da pratite displej i ako se javio ima da onda dobije riječ, prvi da komentariše.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegice Kapo, vi imate potrebu stalno da upozoravate rukovodstvo Skupštine da gledamo u displej, a gdje bi drugo gledao? Možda u vas da gledam, pa vidite gledam, vidite da gledam displej? Jesam prozvao kolegu Devića zato što sam gledao u displej. Povedite malo računa kako se ponašate. Kolega Deviću, zastupnik. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Ne shvatam, oko čega vi pravite problem, kolegice Kapo, oko toga što se u prijavi sam se ja zamijenio sa kolegom Davorom Čičićem? Da on reaguje, ja bih to možda i razumio, ali ne znam šta glumite vi ovdje, nekog glasnogovornika, sekretara i dobro vam je predsjedavajući Skupštine rekao, koji član sam ja to Poslovnika prekršio, ako sam se sada prijavio, pa odjavio itd, itd? Ja po Poslovniku imam pravo da govorim onoliko puta koliko mi Poslovnik dozvoljava i ne vidim šta je tu sada problem da vi nešto tu teatralno reagirate?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću možete li vratiti na raspravu?

Mahir Dević (zastupnik)

Mogu, naravno, vraćam se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Znači moja diskusija se odnosi otprilike u onom pravcu kako sam i postavio zastupničko pitanje. Mi se zaista nalazimo u jednoj vrlo neozbiljnoj i neodgovornoj situaciji. Ova Skupština Kantona Sarajevo nije zasjedala, čini mi se, 3 mjeseca i više, pretpostavljam, naravno da ste to radili zbog...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda. Posljednja sjednica Skupštine Kantona Sarajevo je bila u mjesecu julu, 10 jula. Mjesec avgust je bio mjesec u kojem su svi parlamenti odmarali zbog kolektivnih odmora i mjesec septembar ni jedan parlament nije zasjedao zbog kampanje u kojoj su bile sve stranke, vjerovatno zbog zaštite javnog prostora i građana, da se ne bi eventualno

zloupotrebljavao taj javni prostor i evo u 10. mjesecu, početkom 10. odnosno polovinom imamo sjednicu, tako da nije istina ni ovo što je objavljeno u medijima da 4 mjeseca nije Skupština Kantona Sarajevo zasjedala, niti je istina da više od 3 mjeseca nije zasjedala. Izvolite kolega Deviću, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, nisam zaista se predsjedavajući bavio konkretno matematikom, ali evo, koristit ću termin da kažem predugo Skupština Kantona Sarajevo nije zasjedala i ne postoji nikakvo opravdanje, a najmanje je meritorno to opravdanje koje ste vi dali. Šta je dokaz tome, ovoj tvrdnji koju ja kažem, evo, dokaz je ova tačka dnevnog reda do koje vi mjeri obesmišljavate kao parlamentarna većina rad Skupštine Kantona Sarajevo, zloupotrebljavajući sve poslovničke mogućnosti. Ne postoji način da vi obrazložite javnosti Kantona Sarajevo da mi raspravljamo o Izvještaju o izvršenju Budžeta iz 2022. godine na kraju 2024. godine. Meni je jasno da vi to radite namjerno, ali to su zloupotrebe koje su nezabilježene. Imamo mi, također i poduzeća čije izvještaje nismo razmatrali po 5 godina. Ministar je, čini mi se, dao odgovor da je u pitanju ustvari djelovanje i rad, ako sam vas dobro razumio ministre, rukovodstva Skupštine Kantona Sarajevo, ako sam vas dobro razumio, vi ste rekli da je taj Izvještaj davno dostavljen u skupštinsku proceduru, a da onda rukovodstvo Skupštine tu tačku dnevnog reda nije stavilo na vrijeme na dnevni red. Da li sam vas dobro razumio u vašem odgovoru? Vi ste došli, naravno, i što kažu poslije, tako da postavljati bilo kakvo ozbiljno pitanje, razmatrati financijski izvještaj koji je najvažniji u stvari izvještaj o svim politikama koje se provode u Kantonu Sarajevo dvije godine i više, jel, skoro 3 godine nakon što se je to sve desilo, nakon što smo imali, druge ministre, nakon što smo imali drugu dvije, evo i neku treću rekonstrukciju Vlade u najavi, postaje zaista bespredmetno. Ja koristim ovu priliku zaista da na vas apelujem da, ovakve tačke dnevnog reda se razmatraju na vrijeme ili rad ove Skupštine potpuno gubi smisao. Znači, ovo nije put kojim Skupština Kantona Sarajevo treba da radi. Ovo je zaista jedan ozbiljan, sistemski problem i ja duboko sumnjam da vi ovo radite u stvari namjerno. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Davor Čičić se javio za riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Prvo bih htio da kažem, bez obzira kojim redom se ko javlja, ja nemam problem da budem i ispred i za bilo koga drugog, ali isto tako i svaki zastupnik ima pravo na poslovničku intervenciju. I u kontekstu hvala Belmi što se javila za poslovničku intervenciju i nema potrebe da se oko toga stvaraju tenzija. Ako nije u pravu, trebao joj se reći da nije u pravu i u redu, ali nema potrebe da se stvaraju tenzije, da se na taj način razgovara i sa zastupnicima, tako da je to neki moj stav. Što se tiče Izvještaja o izvršavanju Budžeta Kantona Sarajev za '22 godinu, taj Izvještaj je, odnosno po zakonu, stavljen u proceduru onda kada je to bilo onaj definisano da se treba da se stavi, znači na Vladi je taj Izvještaj usvojen na vrijeme, poslan je dalje u skupštinsku proceduru i on se nalazio onda na 11. Sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, koja je davno započeta, ali evo, nažalost, tek sada, nakon brojnih prekida, tek sada nastavljamo tu sjednicu i igrom slučaja je sad došao na red, ali isto tako smatram da je jako bitno i pogledati ovaj izvještaj zbog kontinuiteta i jako je bitno vidjeti u kojem kontekstu se odvijao situacija u Budžetu Kantona Sarajevo kroz sve ove godine. Ja sam se javio jer sam u ovom periodu od 1.1. do 31. 12. 2022. godine na koji se ovaj Izvještaj odnosi i bio ministar financija Kantona Sarajevo i ovo je Izvještaj koji sam ja na kraju krajeva podnio i Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo. Da bi shvatili malo širi kontekst čitave ove situacije, moramo znati da je Vlada u kojoj sam bio ja ministar financija preuzela mandat početkom 2021. godine

i tada to je bilo, znači doba korone, možda najveći val korone i u tom periodu svi znamo šta se odvijalo i u privredi Bosne i Hercegovine, ne privredi samo Bosne i Hercegovine, privredi čitavog svijeta gdje su prihodi naglo padali, gdje su značajan, tako da su javni prihodi u Budžetu Kantona Sarajevo jako i drastično padali u tom periodu. I preuzeti mandat u tom periodu je bilo jako izazovno u svakom pogledu jer je samo u tom tom periodu preko 100 000 000 pao Budžet Kantona Sarajevo samo zbog toga što je privreda bila zatvorena i što punjenje budžeta nije bilo adekvatno na način kako bi bilo inače da nije bilo, nažalost, korone. U tom momentu deficit Kantona Sarajevo je bio preko 60 000 000 konvertibilnih maraka, znači početkom 2021.godine. To možete vidjeti u izvještajima koji su podnošeni za taj period. U naredne dvije godine se značajno radilo na, da tako kažem, domaćinskom upravljanju Budžetu Kantona Sarajevo i ovo je na kraju '22. godine, nakon ovog Izvještaja, ja sam bio ministar nekad do početka 2023. godine i ovo je zadnji izvještaj koji ja podnosim. Stanje u Budžetu Kantona Sarajevo po ovom Izvještaju je da je od 60 000 000 suficita '21 godine došao do, deficita, pardon od 60 000 000 došao do suficita akumuliranog suficita na dan 31.12. 2022. godine od skoro 36 000 000 kovertinih maraka. Znači, vraćen je sav taj akumulirani deficit, odnosno koji je postojao od 2021. godine, plus isknjiženi su i deficit Univerziteta u Sarajevu, koji je u tom periodu 2019. godine prešao na Budžet, odnosno na budžetsko financiranje, postao onaj, da tako kažem, budžetska stavka. I on je sam u tom periodu imao svoj deficit od 2.385.000 maraka. I sve je to da tako kažem, kroz odgovorno upravljanje financijama u tom periodu vraćeno, svi ti deficiti i na kraju te godine je akumulirani suficit na dan 31.12. '22.godine, kao što sam rekao, bio 36 000 000 konvertibilnih maraka. Pored toga, pored tog deficita ostavljeni su bili jako veliki dugovi i po tužbama radnika u Kantonu Sarajevo, samo preko 60 000 000 konvertibilnih maraka je bilo tužbi radnika u Budžetu Kantona Sarajevo, plus tužbe radnika u Grasu koji je isto, koji je isto bio, pa da tako kažem, možda čak i veći od tog iznosa i sve je to financirano, odnosno vraćano, isplaćivano iz Budžeta Kantona Sarajevo i mogu da kažem da je u tom periodu skoro 60, 70 % tog duga u biti vraćeno i kroz Budžet Kantona Sarajevo, s čim isto tako mogu na neki način bit ponosan. I nije ovo sad priča da ja sada ovdje želim, da sam sebe hvalim kako smo došli do ovoga, jer ovo je bila zajednička priča čitave Vlade Kantona Sarajevo i rad svih ministara, ali hoću da naglasim da znači da je u tom momentu, na kraju '22 godine, kada se i promijenila Vlada Kantona, stanje u Budžetu Kantona Sarajevo bilo ovako. Isto tako, mora se priznati da je ovo bio Budžet gdje je prva godina bila primjene, da tako kažem, pondera, izmjene pondera, odnosno na Federaciji Bosne i Hercegovine kada je promijenjena Zakon o pripadnosti javnih prihoda. Sljedeća godina je bila još drastičnija u smanjenju tog pondera i svaka sljedeća godina će biti jako izazovna po pitanju tog pondera za Kanton Sarajevo. Ja sa puno pričao o tom ponderu, puno sam se borio da se to ne desi, ali nažalost, evo u nekom momentu čovjek bude i preglasan i ne čuje se glas, da tako kažem, ne mene kao mene, pojedinca, nego struke koja je napravila ozbiljne analize i ozbiljne procjene kretanja smanjenja pondera na Budžet Kantona Sarajevo. Samo u jednoj godini, znači smanjenja tog pondera je već u prvoj godini bilo skoro 80 miliona maraka manje za Kanton Sarajevo, a svake sljedeće godine, pošto se ponder svake sljedeće godine i smanjuje. Ja vjerujem da će ove godine se i sa povećanjem, odnosno rastom uplata u Upravi za indirektno oporezivanje to smanjenje pondera koji bi, da nije taj Zakon promijenjen, Kanton Sarajevo umanjiti prihod za preko 130 000 000 konvertibilnih maraka i to je značajan udar na Budžet Kantona Sarajevo i značajan je to udar na nešto što je već na neki način, a što smo mi upozoravali u datom momentu, na nešto što je već bilo planirano. Vi znate da se svake godine i radi i usvaja DOB, znači Okvirni budžet koji se radi za naredne tri, četiri godine i u tom DOB-u se i definišu neki prihodi i rashodi za taj period i kada vam se desi da vi donesete neki DOB, i da vam neko preko noći otkine od onoga što ste u tom DOB-u planirali preko 100 000 000 konvertibilnih maraka godišnje, znači u ove 3 godine Kanton Sarajevo nije izgubio 100 000 000 maraka, on je izgubio od pondera preko 300 000 000 konvertibilnih maraka, jako je teško i upravljati keš floom i jako je teško upravljati

financijama. Pogotovo nešto na šta vi niste na neki način mogli utjecati. Ja to govorim u kontekstu sljedećih godina, nakon ove godine, '22.godine, gdje su dolazili drugi ministri, dolazio nam je ministar Dedović, ministar, evo Afan koji je sad trenutni ministar i oću da vam kažem, bez obzira na sad neke političke razlike, bez obzira što su to bili drugi ministri, kada vam neko tako uzme ovako velike prihode, ne znam koliko da ste dobar ministar, jako je teško nadomjestiti sve te prihode koje vam je neko preko noći oteo. Ja isto tako vjerujem i vidim po radu i ministra i Dedovića i ministra Kalamujića, da su se ljudi borili da pokušaju da nađu način da prevladaju ovu situaciju, ali u svakom slučaju treba jasno i glasno reći šta ponder znači za građane Kantona Sarajevo. Neko je po vlastitoj izjavi ono kada je donesen ponder čovjek je izjavio da je želja pondera bila da se zaustavi razvoj Kantona Sarajevo. Znači, to nisu moje riječi, to je izjava čovjeka koji je bio predlagatelj tog Zakona, tako da. Hoćete sada repliku? Tako da puno stvari moramo gledati u puno širem kontekstu. Ja ovdje želim da vjerujem da svi mi ovdje i zastupnici u Kantonu Sarajevo moramo biti svjesni, ja imam nekad osjećaj da se značaj tog smanjenja pondera na neki način nije doživljavao, da tako kažem, dovoljno ozbiljno, iz razloga što smo u tom periodu imali dosta stabilnu situaciju i na to se nije posebno obraćala pažnja. Sada, naravno, kada taj ponder iz godine u godinu smanjuje značajno prihode Kantona Sarajevo itekako, mi moramo biti u ovoj Skupštini svi svjesni toga i pronalaziti načine da zajedno, evo ja predlažem da zajedno, ako nećete, ja ću u svakom slučaju inicirati jednu tematsku sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo po pitanju izmjene Zakona, odnosno analiza svih koji dostupnih o svim parametrima utjecaja pondera na Budžet Kantona Sarajevo i da već pošto Ekonomski institut koji je radio svoju analizama i već sad ima, da tako kažem, predložene izmjene Zakona i u kojem bi smjeru taj zakon u budućnosti trebao da ide, da bude moderan, transparentan i nešto što je u europskim okvirima ono prihvatljivo, sigurno ću inicirati tu sjednicu i da mi zajedno kao zastupnici pokušamo inicirati izmjene tog Zakona. Ne radi mene, ne radi ovog trenutnog ministra, evo i zastupnici opozicije su na narednim izborima boriti sigurno za vlast i sigurno ova borba treba da bude borba svih nas za budžet i za građane Kantona Sarajevo, bez obzira ko će nakon za 2 godine biti na vlasti, jer to je nešto što će, što značajno utječe na budžet i značajno će uticati na budžet i ako se mi ovdje ne pokrenemo i ne pokušamo naći način da ovo izmijenimo bez obzira ko bude na vlasti, imat će značajan utjecaj i na tu vlast i na sve ono što će se u budućnosti dešavati u razvoju Kantona Sarajevo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Mahir Dević se javio za riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Jeftin je populizam koji je jučer, kako sam vidio u medijima, izjavio premijer Kantona Sarajevo, gospodin Uk, a vidim da vi danas to, kolega Čičiću dalje afirmišete kao tezu ispade da je Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji promijenio jedan zastupnik. Napomenut ću vas da su svi vaši zastupnici iz SDP-a i iz Naše stranke podržali izmjene tog zakona, a također ću vas napomenuti da su federalni parlamentarci iz kluba SDA koji su dolazili iz Kantona Sarajevo bili protiv izmjena i dopuna tog zakon. Naravno da je taj zakon napravio.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnica Bešlija. Ako možete samo navesti konkretno ispravku krivog navoda.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Evo konkretno znači pretpostavljam šta je kolega htio da kaže, ali nisu svi zastupnici Naše stranke i ostali glasali za to. Vjerojatno ste mislili na Kantone iz kojih dolaze, pa samo da budete dovoljno precizni i da tako ostane zabilježeno. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Jasno je bilo šta sam htio da kažem. Znači, taj jeftini populizam u kome je jedan zastupnik promijenio taj federalni zakon je vic za javnost, vidim da taj vic nam priča premijer i sada to ponavlja kolega Čičić i na neki način to ovaj pojednostavljuje, nije to tako, naravno da je taj ponder napravio problem, međutim napravila je vama problem nešto i drugo, kolega Čičiću nije to samo napravio ovaj ponder. Vi ste od čovjeka od koga ste dobili 205 000 000 konvertibilnih maraka, koji nevin leži u zatvoru, postavili svog premijera koji vam je sad dao nulu konvertibilnih maraka i zato imate finansijskih problema. O tome kako je Fadil Novalić kažnjavao Kanton Sarajevu govore sljedeći podaci da je Fadil u 2020. 2021. i 2022. u Kanton Sarajevu uplatio 205 000 000 konvertibilnih maraka, kako slijedi: po osnovu Korona zakona 22,78 miliona KM, po osnovu Uredbe o interventnim mjerama 19 miliona konvertibilnih maraka, transfer Kantonima u posljednje 3 godine te koje sam rekao Kantonu Sarajevo 108. Koliko ste sada dobili od vašeg premijera Nikšića u ovih posljednje 2 godine? Transfer opštinama i gradovima u te 3 godine 10 000 000 konvertibilnih maraka, pomoć zdravstvenom sektoru 28 000 000 konvertibilnih maraka, subvencija privatnim preduzećima i poduzetnicima 2,82 miliona konvertibilnih maraka i pomoć obrtnicima 13,5 miliona konvertibilnih maraka. U sumi 205,5, miliona konvertibilnih maraka. Naravno da je tada bilo lagano glumiti neku finu, sposobnu vlast i Vladu, kada imate pune račune koje vam je neko drugi napunio i to trošite, i vi ste onda kao neka najbolja Vlada koja to, ne mislim, konkretno vi naravno, ali čitav taj konglomerat koji se zvao šestorka, trojka i četvorka, pa ste ovdje vršili neke tri rekonstrukcije Vlada. Zamijenite se međusobno kada vidite da ste uprskali stvar pa pravite istu priču samo sa drugim naslovom jel. Sve su to problemi kolega koji će ovaj koji su ovaj Kanton doveli u ovakvo stanje, a to stanje je još gore, ali, naravno, o tome ćemo govoriti kada budu te tačke dnevnog reda. Znači, ne samo ponder, već vi sada nemate skoro nikakvu podršku federalnog nivoa, a čovjek kojeg ste nevinu u zatvor poslali vam je dao za te 3 godine 205 000 000 konvertibilnih maraka. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Kolega Deviću, znači vi sada imputirate da smo mi nekoga krivo poslali u zatvor, poslao ga je sud, koliko ja znam, sud presuđuje, ne presuđuje ova Skupština. Mislim da je to jasno. I druga stvar ako ćemo poštovati institucije ove države, a vi se, koliko znam, u svim svojim izlaganjima jako zalažete za to, onda valjda trebamo poštovati, bez obzira ko je osuđen, onaj sud ove države, ako je to presudio, ili ćemo mi to, tako da tako kažem inkriminisati, ko je kriv, ko nije kriv na način kako se nama politički sviđa. Ako je sud presudio, ja vjerujem da je sud donosio neki onaj svoju odluku na osnovu dokaza koje je imao. Isto tako vjerujem da bilo ko da je osuđen, pa da sutra ja budem osuđen, želim da vjerujem ove institucije ove države, da sud onaj sudi i pravično i da sud donosi svoje odluke na osnovu dokaza koje ima, tako da evo vi meni recite, ako ne poštujete sud ove države onda vjerojatno ne poštujete institucije ove države, ako je to

tako da je neko nevin, optužen. Ne ulazim, ne ulazim u to i ne želim da ulazim upšte u to, ali ja smatram da treba da se poštuje pravna država i da se poštuje presude sudova. To je to. Dalje, kada ste već navodili sve te, odnosno transfere iz Budžeta Federacije za vrijeme premijera Novalića, onda bi bilo pošteno i da kažete da je značajan dio tih transfera koji se odnosi za pomoć korone sve bio sredstva MMF-a, tj grant, znači nije krivi navod. Ajde.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javio zastupnik Mahir Dević. Ispravka krivog navoda.

Mahir Dević (zastupnik)

Precizno sam naveo po osnovu Korona zakona šta je bilo od tih sredstava prema Kantonu Sarajevo, to znamo i ja i vi. Ovo je druga stvar bila. Za razliku od vašeg nesposobnog premijera Nikšića, naš sposobni Fadil Novalić kojeg ste poslali nevino u zatvor je kroz svaki federalni budžet uspio da obezbijedi transfer Kantonima u visini preko 200 000 000 konvertibilnih maraka. Po osnovu tog transfera Kanton Sarajevo je za ove 3 godine dobio iz budžeta Federacije, a ne po osnovu sredstava MMF-a, znači, pričamo o 3 godine, ne pričamo samo o godini korone, dobio je 108 000 000 konvertibilnih maraka. Pitam vas koliko ste vi iz sada dobili od vašeg premijera? Hvala. Znači to je ispravk krivog navoda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Možete nastavite zastupniče Čičiću.

Davor Čičić (zastupnik)

Ja tvrdim da nije tačno. Znači, sredstva MMF-a su dobili u tom iznosu, znači svi Kantoni i podijeljeno je po broju stanovnika u Kantonima, ta sredstva su dijeljena, koja su dobila Grant, odnosno donacija MMF-a za borbu protiv korone. Nek ispravi slobodno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Mahir Dević. Molim vas, budite precizni, šta je ispravaka krivog, šta je netačno što je kazao kolega Čičić.

Mahir Dević (zastupnik)

Netačno je nešto kolega, čitavu ovu cifru koju sam ja rekao, iako sam je razložio, vrlo jasno, decidno kazao. Znači, koliko se sjećam, tada sam ja bio zastupnik, pomoć Federacije po osnovu Korona zakona prema Kantonu Sarajevo je, čini mi se, bila nekih 20 ili 10 000 000 konvertibilnih maraka, koliko se sjećam, al morao bih to zaista provjeriti. Ove cifre koje sam naveo su bile direktno iz Budžeta Federacije i naveo sam ih samo kao primjer da kažem da nije jedino ponder napravio finansijski problem Kantonu Sarajevu, nego ga paralelno s tim pravi i to što federalna Vlada više ne podržava Budžet Kantona Sarajevo, kao što je podržavala Vlada Fadila Novalića kojeg ste nevinog zatvorili u zatvor. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Čičiću, izvolite, imate riječ.

Davor Čičić (zastupnik)

Znači, po Korona zakonu sredstva MMF-a raspoređena su svim Kantonu. Isto tako, ovo sve što ste vi navodili po pitanju transfera ostalih iz Federacije je istina, ali isto tako je istina da su transferi koji godišnje idu svim Kantonima, ne ide to samo Kantonu Sarajevo. Znači to je

raspored po svim Kantonima iz Budžeta Federacije i to se svake godine uplaćuje po rasporedu i po broju stanovnika, tako da to nije neka novost koju ste vi rekli, niti je to neka novost koju je Fadil Novalić izmislio tzn. transferi iz Federacije i prema Kantonima i prema općinama i gradovima, tako da to nije neka novost, imaju i zakonske obaveze koje Federacija mora ispunjavati prema Kantonima, a po zakonima koje je Federacija donijela i koja uplaćuje sredstva po brojevima korisnika, što socijalnih usluga, što drugih usluga, i koja po svojim zakonima transferiraju u Kanton Sarajevo. Tako da jesu to ta sredstva, ali isto tako ta sredstva su ili zakonska ili su namjenska, ona ili su namjenska i ta sredstva koja su preraspoređivana, preraspoređivana su po ključu broja stanovnika i raspoređivana su svim kantonima u Federaciji Bosne i Hercegovine, tako da nije istina da je to samo Kanton Sarajevo dobio, dobili su svi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Prvo, ja nisam rekao da je to dobio samo Kanton Sarajevo, već sam naveo Kanton Sarajevo, jer mi sjedimo u Kantonalnoj Skupštini. Ako je to zakonska odredba, kao što vi kažete, a nije zakonska odredba, već je pitanje kreiranja budžeta i stvaranja suficita sredstava u Federaciji gdje ste i milijardu i tamo deficita napravili. Ja vas pitam koliko je vaš premijer Nikšić u 2023. godini i u 2024. po osnovu tog zakona ili mjera kroz budžet, kako ste rekli, poslao sredstava Kantonu Sarajevo? 0 konvertibilnih maraka. Jel tako? Znači nije to pitanje zakona, to je pitanje kreiranja finansijskih politika, sposobnosti i nesposobnosti. Eto u tom segmentu ispravljam ovo što ste kazali.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, niste uključeni, samo polako. Replika zastupnik Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Znači, nije istina da...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Čičiću je li nastavljate diskusiju? Ne možete repliku na ispravku krivog navoda.

Davor Čičić (zastupnik)

Nastavljam diskusiju da završim ovo koliko još mi ostaje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde završite.

Davor Čičić (zastupnik)

Znači, nije istina da je uplaćeno 0 konvertibilnih maraka. Sve obaveze koje Federacija ima prema Kantonu Sarajevo su uplaćene, izvršene. To evo uzmete i provjerite. Nije tu ništa neprovjerljivo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović se javila za riječ. Možete uključiti zastupnicu Hašimbegović.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se. Kolegice. Jel ja mogu izlagati? Aha i hvala lijepa. Želim se zahvaliti kolegi Čičiću na njegovom pojašnjenju, jer zaista, smatram ga kompetentnim da, obzirom da je i obavljao funkciju ministra financija, da nam ipak na neki način približi još neke stavke i pozicije, možda koje ostavljaju neke nedoumice pri čitanju ovog dokumenta, ali moja diskusija će ići u pravcu onoga što je istakao kolega Dević u svom pitanju, također i u svom izlaganju. I ujedno, to je bilo na neki način i moje pitanje upućeno ministru financija, a ono se odnosilo na rokove za, dakle, usvajanje izvještaja jednog ovakvog dokumenta. Molit ću kolege samo malo za pažnju. Dakle, u članu 50. Zakona o izvršenju budžeta decidno se navodi da je definisano 6 mjeseci nakon završetka fiskalne godine, za koju se razmatra izvršenje budžeta da Vlada treba da preda dokument skupštini i skupština da ga usvaja. S tim u vezi možemo da čitamo da je ovo tijelo kao najviši zakonodavni organ, prekršilo vlastiti zakon koji je donio, iako mi kao tijelo nismo, dakle, bili u sazivu kada se usvajao budžet za '22. godinu, mi smo, dakle, preuzeli mandat krajem '22. godine. No, bez obzira na sve te činjenice, dužni smo ostaviti sliku tijela koji je odgovoran prema zakonima koje sam donosi. Dakle, s tim u vezi smatram jedan vrlo neprimjeren odnos Skupštine prema jednom ovakvom dokumentu zato što je on odličan polazni materijal za kreiranje novog budžeta, jer u njemu se mogu vidjeti sve programske cjeline koje su definisane u toj godini, kreditna zaduženja koja su nastala u tim periodima, jer u ovom izvještaju možemo vidjeti kreditna zaduženja koja su definisana čak i do kraja '27. godine, pa neki čak i do '30., '32. Tako da kažem, jako je važno štititi budžet jer to je naša osnovna zadaća, kao što štitimo interese naših građana. Skupština Kantona Sarajevo je obavezna da štiti budžet i ovakvo razmatranje ovakvog dokumenta zaista mora na neki način polučiti neke smjernice i odrediti prioritete. Ovo naročito govorim vama, kolegama koji obnašate vlasti, koji ste u poziciji, jer nekako kroz ovaj zajednički rad, po mom nekom mišljenju, nisu se odredili kvalitetni prioriteti i mislim da je zato se, da smo zato došli u situaciju u kojoj smo, u kojoj se sada nalazimo, da imamo ovako veliko zaduženje Kantona Sarajevo u financijskom smislu. Ono što mi se ne sviđa u ovom dokumentu, to su kreditna zaduženja koja su čak jako velika, po meni vrlo nerazumna, ne mogu da nađem tokove novca i aktivnosti koje su ovdje definisane, kao što su, recimo, 8 000 000 kreditnih zaduženja za, dakle, cjeline koje se odnose u obrazovnim, u obrazovnoj oblasti, za kabinete hemije, biologije i fizike. Mislim da je 8 000 000 jako veliki iznos novca. Također, sa 60 % je u odnosu na prošlu godinu podignuto ulaganje u javne ustanove, što znači da je ZOI, Skenderija i druge javne ustanove, da su dobili jako, jako velika kreditna zaduženja, a da vas podsjetim da smo nedavno usvajali izvještaje ovih javnih ustanova i da nismo vidjeli nikakav značajan napredak koji se odnosi u korištenju ovih kreditnih zaduženja. Zato, kažem, moramo kao zakonodavni organ napraviti jednu poveznicu između onoga što je budžet, izvršenje budžeta, programske aktivnosti, izvještaj javnih ustanova, da nam se ne bi desilo da neki tokovi novca odu na mjesta na kojima, za koja nisu namijenjena, ja zaista ne optužujem nikoga ali nekako sva ova kašnjenja, sav ovaj nesistematičan rad, upućujem me da stvorim jedan takav odnos prema ovom dokumentu i prema radu Skupštine. Evo toliko za sada za prvu diskusiju, vjerojatno ću se javiti i u drugoj diskusiji. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Vedrana Vujović se javila za riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa evo ja ću, kao i moja kolegica Marijela na samom početku, da se zahvalim bivšem ministru financija Davoru Čičiću sa našim skupštinskom kolegi na pojašnjenju ovog budžeta zato što mislim da je bilo vrlo značajno i korisno. Na žalost, to nismo vidjeli iz aktualnog saziva Vlade Kantona Sarajevo i kako će biti kada mi danas imamo šesti nastavak sjednice 11. Radne sjednice Skupštine Kantona koji smo započeli 15. novembra prošle godine i podsjetit ću vas na tu sjednici imenovan ovaj saziv Vlade Kantona Sarajevo. I ovo u suštini samo pokazuje jedan neodgovoran odnos, mogu reći ovako rukovodstva Skupštine prema instituciji Skupštine Kantona Sarajeva kao zakonodavnom organu, ali isto tako prema i na jedan način građanima Kantona Sarajevo, jer ovako bitan dokument usvajamo danas evo maltene dvije godine nakon njegovog ovog njegovog djelovanja. Suština je razlog zašto sam ja postavila pitanje prema ministru financija, očekivala sam ovaj odgovor da će, naravno, za sve biti kriv ponder. Mi smo mnogo toga mnogo slušali o tome, evo mi smo Skupština konstituisana, čini mi se 11. 11. 2022. godine i od samog našeg ulaska u Skupštinu Kantona Sarajevo, evo 2 godine slušamo ponderu i kako će se negativno odraziti na Budžet Kantona Sarajevo. I ja kao zastupnica, ali vjerujem, i građani su bili toga svjesni, ali mislim da građani nisu birali ni nas, a ni vas u Vladi da bi se opravdavali za negativne, odnosno za gubitke negativne pojave u Budžetu Kantona Sarajevo, nego da bi i uprkos unatoč tom ponderu i iznalazili dobra finansijska i zakonska rješenja i mogućnosti kako da se taj period u narednim godinama koje dolaze, da se možda na neki način premostiti. Vjerujem i stvarno još jednom hvala zastupniku Čičiću što nas je na neki način bliže upoznao o tome i svim tim negativnim posljedicama koje će stizati na račun Kantona Sarajevo u narednom periodu. Već su počele da stižu i od prošle godine i od ove, ali evo, moram reći da mi smo i kao zastupnici, prvenstveno opozicije, više puta kada bismo ili usvajali budžet, ali isto tako kada su na dnevnom redu u Skupštini bila raznorazna kreditna zaduženja, propitivali i upitivali da li Kanton Sarajevo ta kreditna zaduženja može da može da iznese. I vi ste nas isto tako ubjeđivali da će, naročito iz Vlade, da će to sve biti u redu i da se može. Dosta stvari i u ovom izvještaju za koje je konkretno predmet rasprave, danas, jesu vezana za razna, kolegica Hašimbegović je rekla različita kreditna zaduženja za različite oblasti, ali ja očekujem od Skupštine Kantona Sarajevo, od Vlade Kantona Sarajevo, ali isto tako od Vlada na višim nivoima vlasti, da se malo više okrenemo grantovima, da se malo više okrenemo Europskoj uniji i svemu onome što Europska unija može ponuditi nama, a to su grantovi za različite oblasti i mahom su to nepovratni grantovi. I ja ću vas, evo, zamoliti sa ove pozicije, da mnogo više obratimo pažnju na to da pišemo dobre, kvalitetne projekte gdje se Kanton Sarajevo neće dodatno u budućnosti finansijski opterećivati, nego da zaista koristimo sve one benefite koji nam, evo, nudi i taj ka kandidatski status i proces pridruživanja EU, da koristimo njihove resurse, njihova sredstva za ove dobre stvari, naročito kada je u pitanju, a veliki su problemi i u zaštiti okoliša i u obrazovanju i da na taj način, evo, pokušamo premostiti ove negativne posljedice ponedera koji će se odražavati u narednom periodu na Budžet Kantona Sarajevo i svakako podržavam inicijativu da li ćemo praviti hitnu ili tematsku sjednicu po pitanju finansijske situacije u Kantona Sarajevo. Ja se iskreno nadam da ćemo na zajednički način pronaći neki način, neka dobra zakonska rješenja koja mogu krenuti za ove Skupštine, jer budžet Kantona Sarajevo nije budžet Vlade Kantona Sarajevo jedne, dvije ili tri političke stranke, nego građana Kantona Sarajevo. Ja se zaista nadam da ćemo ovom problemu, odnosno rješavanjima potencijalnih budućih problema, svi mi ovdje zajedno i mnogo odgovornije djelovati i raditi posao koji smo na kraju krajeva i plaćeni, ali isto tako i izabrani. Hvala lijepo, toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući i pozdravljam i selamim sve gledaoce kraj malih ekrana, i svoje kolegice i kolege zastupnike u klupama. A na početku mog izlaganja servisna informacija. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zasjedao je 28.08.2024 godine, što znači da je bilo zasjedanje parlamenata u augustu mjesecu. Vidite, rasprava o budžetu u zadnjem kvartalu 2024. godine, a iz budžetu 2022. godine je samo po sebi apsurdno. Prvi razlog, evo, radi poticanja vremenskog intervala, a drugi je zakonski. Evo kolegice koje su bili preko mene su i naveli da je zakonska obaveza da se na kraju godine dostavi izvještaj. Šta je razlog dostavljanja tog izvještaja. Pa upravo da vidimo kakav je budžet bio, kakva je bila njegova realizacija i kako bi nam isto pomoglo u planiranju i realizaciji budžeta za sljedeću godinu. Šta mi sada možemo uraditi dvije godine nakon? Imali smo ministra financija čije izlaganje o realizaciji budžeta za 2022 je možda jedino kraće bilo njegovo izlaganje prilikom donošenja budžeta za 2024.godinu. Naravno, ministar nije učestvovao ni u izradi ni jednog, ni drugog i šta nam on može ponuditi o samom budžetu da nam kaže, a mislim da je jako, jako bitno raspraviti o realizaciji samog budžeta. Pazite, kada se donosio novi budžet, ovdje mi slušampo priču o ponderu, kada se donosio novi budžet, nitko premijer i bilo koji od članova Vlade nije se pozivao na ponder, nego su bili hvalospjevi kako je donesen historijski budžet, rekordan budžet i sve ostalo. E sad kad para nema, imamo problem sa ponderom. E sad, budžet je ovo od našeg premijera koji je poznat po svojoj izreci "para ima ako se ne krade", a mi imamo situaciju da para nema. Što znači da nam je je premijer tadašnji htio poručiti da se krade i da je ostalo ono što građani očekuju od njihovih jel obaveza Vlade prema građanima samo ono ako Bog da, bit će, ako Bog da kada bude bilo i para. Ako uzmete samu realizaciju ovoga iz 2022. godine budžeta i vidite da su realizacija kapitalnih ulaganja ispod 1 %, a da ogromna količina novca se vidi u samom budžetu da dolazi iz kreditnih zaduženja, postavlja se pitanje onda gdje taj novac ide? Naravno, evo, mi iz Kluba SDA smo uvijek podržali kreditna zaduženja za kapitalne projekte, za infrastrukturne projekte jer je to nešto što gradi Kanton Sarajevo, međutim, trošiti kreditna sredstva za financiranje dnevnih obaveza je krajnje neodgovorno, a čak ima elemente kriminalnog postupanja, jer ako planirate budžet.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Davor Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Ako sam ja dobro shvatio, vi sada kažete da se sredstva od kreditnih sredstava nenamjenski trošila u 2022 po izvještaju od 2022. godine i evo to apsolutno tvrdim da je netačno. Znači, nije istina da su se trošila, sredstva su, jasno, namjenski raspoređena i kao takva stoje na računima. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavite, zastupniče Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem kolegi Davoru na pojašnjenju. Međutim, ono što iz izvještaja se doista ne vidi tačno, gdje se koja ta sredstva kreditna zadužuju naročito kada se radi o Kantonalnim institucijama i ne vidimo kako su ona u potpunosti utrošena? Ja vjerujem da je kolega Davor, a tadašnji ministar, imao dobru namjeru da ta sredstva odu u pravom smjeru. Međutim, ovdje dovodimo se u pitanje zašto raspravljamo o ovome dvije godine.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda, dopredsjedavajući Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zahvaljujem predsjedavajući, dobar dan svima pošto se javljam prvi put. Dakle, kolega Selmanoviću, vi ste prije minut rekli, dakle, imate informaciju da su se krediti trošili na dnevne obaveze, a minut nakon toga kažete da se iz izvještaja ne vidi na šta se tačno trošili krediti? Pa molim vas da objasnite na šta tačno mislite? Niste baš sami sa sobom u vinklu, što se kaže.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se dopredsjedavajućem Handžiću. Uključite zastupnike Selmanovića. Izvolite. Imate riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, itekako sam u vinklu pa vas ja zamolio da sljedeći put dobro slušate šta sam rekao. Ja sam rekao da se ne vidi, ni u jednom trenutku, nisam rekao da imam informaciju, nego se iz izvještaja koji je napisan ne vidi tačno kako su ta sredstva utrošena. Ja razumijem nervozu kolega iz vladajuće većine, obzirom na, evo, ja ću se opet vratiti na budžet koji je usvojen.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oprostite kolega Selmanoviću, ispravka krivog navoda dopredsjedavajući Handžić.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Vi ste, kolega Selmanoviću rekli minut prije ovoga što ste se sada ponovo citirali da se kreditna sredstva nisu trošila na kapitalne projekte, nego na finansiranje dnevnih obaveza.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite kolega Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem vam dopredsjedavajući. Onda, iz ovoga se vidi da baš niste vi u vinklu, jer ja jesam upravo to rekao, nisam rekao da imam informaciju, potpuno dvije različite stvari, radim ovdje se radi o diskusiji i čitanju samo izvještaja onoga što piše. Naravno, razumijem potpuno nervozu jer evo, ja opet govorim da prilikom usvajanja budžeta koji je bio tokom za 24 godinu, koji je proglašen da je rekordan budžet, ni u jednom trenutku tokom usvajanja tog budžeta nije bilo govora o ponderu, radilo se hvalospjevi, kako je to historijski budžet, kako je to rekordan budžet, međutim sad kad imamo problem, onda se radi da se to sve govori da je razlog i uzrok tog problema sam ponder. Upravo da smo možda ovaj izvještaj imali na vrijeme kako je zakonom to propisano, Budžet za '23. i Budžet za '24.godinu bi bio napravljen puno bolje i puno korektnije i ne bi se našli u situaciji u kojoj se trenutno Kanton Sarajevo nalazi. Završeno, završeno jeste. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolegi Selmanoviću. Zastupnica Mersiha Mehmedagić replika. Izvolite imate riječ.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, kao i građane Kantona Sarajevo koji prati današnje zasjedanje. Želim replicirati kolegi Selmanoviću na ovo da smo imali ovaj izvještaj na vrijeme, da bismo bolje planirali budžet. I cijelo vrijeme se, ne samo od kolege Selmanovića, nego i od drugih zastupnika, imputira da izvještaj nismo imali na vrijeme. Izvještaj smo imali na vrijeme, Vlada je poslala izvještaj na vrijeme, u materijalu vidite da je Vlada već u maju ovo usvojila i uputila u skupštinsku proceduru. Što se Skupštine tiče, što se Skupštine tiče, Skupština je na dnevnom redu ovo imala, čini mi se, nekad u novembru 23. Znači mi smo u '23 imali materijal, ovaj o kojem pričamo, drugi je sad par rukava što je sjednica nastavljena, što je dnevni red bio obiman, ali mi smo na vrijeme imali i ne možete reći da se nije na vrijeme dostavio materijal. To što mi danas raspravljamo, ponavljam, to je neki drugi par rukava, ali javnosti i zastupnicima je materijal apsolutno bio dostavljen na vrijeme i stavljen na dnevni red da se o njemu raspravlja na vrijeme.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Selmanović, pa onda zastupnik Zahiragić. Evo da završimo, da li smo već riječ kolegama.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem kolegici. I upravo je ono i o čemu i govorimo rasprava, evo, ako možda nisam bio jasan, rasprava o ovome je zakasnila, a zašto je zakasnila rasprava o ovome, onda to govori o rukovodstvu Kantonalne skupštine.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Zahiragić, replika, pa onda ispravka krivog navoda zastupnica Mehmedagić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ma želio sam upravo kazati ovo što je kolega Selmanović rekao, dakle, vi možda jeste Vlada uputila na vrijeme materijal. On nije na vrijeme stavljen ni na dnevni red, niti je rasprava došla na vrijeme, dakle i dnevni red kada je utvrđen, kada je vas tačka stavljena je odveć bilo kasno za ovakvu vrstu izvještaja. Druga je tema to što Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo pravi obimne sjednice, stavlja velike dnevne redove, pa mi više ne znamo kada se koji nastavak sjednice održava. Složit ćete se da nije korektno bilo to što posljednja 3 mjeseca nismo uopće imali sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, a u međuvremenu smo primali platu i paušale? Evo, ja nisam jer nisam u Skupštini na plati ni na paušalu, ali jesmo ostvarivali prava kao zastupnici. Ova Skupština ne radi dobro i zbog toga ne samo ovaj izvještaj, nego generalno mnogi izvještaji ne stižu na vrijeme. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda. U skladu sa Poslovníkom Skupštine Kantona Sarajevo rukovodstvo ne zakazuje sjednice Skupštine, već Kolegij Skupštine. Kolegij. Ispravka kolegi Selmanoviću. Kolegij Skupštine čine kako pozicija, tako i opozicija koja je apsolutno podržala sve pozive, odnosno zakazivanje sjednice Skupštine Kantona Sarajevo i dnevne redove koji su zakazivani u prethodnih godinu dana i naravno, i prije toga, tako da ukoliko želite da imputirate bilo šta rukovodstvu Skupštine Kantona Sarajevo, niste na pravom putu. Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo čine pozicija i opozicija koja je zakazivala sjednice i potvrđivala sve dnevne redove Skupštine Kantona, kolega Selmanoviću uzmete Poslovník Skupštine Kantona Sarajevo i

pročitajte, vidjet ćete da rukovodstvo samo ne zakazuje sjednicu Skupštine, već Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo, gdje i vi imate svog člana kolegija.

Zastupnica Mersiha Mehmedagić, ispravka krivog navoda.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala predsjedavajući, ispravljam krivi navod, opet je ponovljeno ponovio je kolega Zahiragić da Skupština na vrijeme nije stavila ovo na dnevni red. Ponavljam, jeste, Skupština je na vrijeme stavila Izvještaj na dnevni red, a drugi krivi navodi je bio kolega Selmanović kada je rekao da mu nisu jasni utrošci, da Izvještaj nije transparentno onaj prikazao utrošak budžetskih sredstava, posebno kreditnih sredstava, parafraziram, i to također, nije tačno zato što otkako čitam ove izvještaje, a čitam ih poprilično dugo, nikad detaljnije nije bilo prikazano kako je svaki mogući kredit i na šta je utrošen. Pogledajte obrazloženja Pogledajte posebno kapitalni dio Budžeta, pogledajte kreditna zaduženja, apsolutno je prikazano, čak vas je i kolegica demantovala kad je govorila vezano za zaduženja, na šta su se trošila, pa je spomenula kabinete hemije, biologije. Znači, toliko detaljno razloženo da jedino ste mogli napraviti previd, pa onaj ne pročitati. Definitivno je ovo jedan od najtransparentnijih izvještaja o izvršenju budžeta do sada. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Haris Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, ja sam, gospodine kolega Okeriću rekao da Kolegij, slažem se da to nije vaša individualna krivica, ne treba tu na neki način te stvari apostrofirati. Jedna je sva što zastupnici pozicije svu odgovornost, a nakon lokalnih izbora želio bi možda na vas prebaciti, mi ne slažemo s tim, vi ste samo prvi među jednakim i ne donosite odluke u Skupštini KS sami, nego Kolegij donosite odluke većinom, tako da svaki klub, a posebno onaj pozicije, treba da preuzme dio odgovornosti, jer opozicija je u Kolegiju manjina i bez obzira kakav bio stav naših članova Kolegija, ipak vi donosite kao pozicija sa većinom, što u Kolegiju i rukovodstvu Skupštine, što u klubovima koji imate dovoljan broj da donosite odluke, bez obzira šta opozicija, o tome mislila. Onaj drugi netačan navod koji ispravljam jeste da je kolegica Mersiha rekla da, na neki način su svi krediti obrazloženi, na šta su novci utrošeni, postoji već jedna, kako da kažem, poznata farsa u javnosti da mi skoro 100 000 000 kredita koji je utrošen, na primjer rekonstrukciju pruge ne znamo na koji način je utrošen. Pet puta smo podizali različite vrste zaduženja. Ni dan danas, evo koliko je godina prošlo, nismo dobili priliku da vidimo ko je dobio posao, kako je taj posao 39 000 000 konvertibilnih maraka aneksiran do skoro 100 000 000 konvertibilnih maraka, s kime su aneksi potpisivani? Iz kojih kredita je koji aneks plaćan? To je potpuno netransparentno i to će, a obećavam vam, doći će dan kada ćemo ući u Ministarstvo saobraćaja i Ministarstvo financija biti zasigurno predmet krivičnih prijava i predmet pravosudnog procesa. S obzirom da ono što mi imamo informacije, a imamo ih dovoljno, samo nemamo još uvijek dokaze za to ukazuje na jedan sistemski, na jedan slučaj sistemske korupcije u Kantonu Sarajevo i potpune zloupotrebe javne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, zamolio bih vas zaista da se vratite na tačku dnevnog reda..

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo samo sam ispravio krive navode jer je rekla kolegica da...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Evo, ispravili ste navode

Haris Zahiragić (zastupnik)

OK, hvala vam predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović se javio za repliku, izvolite.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Samo jedno malo pojašnjenje. Ovo gdje ste rekli da Kolegij saziva Skupštinu, naravno, u Kolegiju opozicija nema, nema većinu, ali zašto raspravljamo danas 2024 godine u skladu sa članom 12. Poslovnika, pošto me to savjetovali da pročitam, kaže predsjedavajući skupštine ima pravo i dužnost da učestvuje u priprema, saziva i vodi Skupštinu Kantona Sarajevo, što znači da rukovodstvo je odgovorno zašto se raspravlja danas o samom predmetu. A što se tiče kolegice, evo da i kolegici, da li je nešto jasno ili nije jasno iz samog dijela, možda su neke stavke jasne, ali ima jako puno kredita, jako puno kreditnih sredstava koji se ne vide i iz kojih ne možemo da vidimo gdje su i na koji način su sredstva trošena. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala vam na pojašnjenju. Zastupnik Faruk Kapidžić, prva diskusija.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, pozdravljam gledaoce i sve prisutne. I vezano za izvještaj, Financijski izvještaj za 2022, htio sam da kažem ovo mi, mi smo tu dobili izvještaj na 200 i kusur strana, ovaj onako obiman izvještaj i to je jedan urnek izvještaja financijskih i mislim da tu u suštini to je svake godine isto i posmatrajući te ovaj prikaze o realizaciji budžeta, rashodovnu i prihodovnu stranu itd suštinski bi se moglo sada tu ovaj praviti jedna priča da li su radili ovako ili onako, da li su trošili transparentno, da li nisu. Međutim, nije mi to namjera jer više nema ni razloga da idem u tom pravcu, obzirom da su građani nakon pet godina, odnosno jel pet vaših budžeta su, izgleda, shvatili o čemu se radi, ali eto, ja bih podcrtao šta je suština za naredne ljude koji dođu poslije vas ili poslije nas, nije bitno. Mi, pošto je imao priliku da naslijedim jedan budžet u Vladi Kantona te 2020. Naslijedili smo budžet od te neslavne šestorke, taj budžet iz 2019, jel koji jedan ste imali, to je bila prva godina, onda smo naslijedili vaš budžet 2020. I nismo mi davali budžet za '21, nego smo bili smijenjeni i ponovno ste vi budžet za '21, pa '22, tako da imamo to u kompletu prikaz budžeta, utroška, usvajanja, dakle kompletne vaše odluke od šestorke do trojke. Suštinski jedan isti broj ljudi barata s tim. Jako je dobro što razmatramo budžet za '22. realizaciju '24. zato što imamo prikaz i tendenciju na koji način zapravo vi u suštini niste sposobni da popravljate stvari u Kantonu, a neko će se trebati početi baviti time da popravljaju stvari zato što ovako neće još dugo moći da gura. Dakle, suština je na dvije stranice sam našao suštinu, samo da pojasnim. Mi imamo jednu tabelu rashoda tog budžeta '22. gdje se kaže plaća i naknade troškova zaposlenih 42,79 %, doprinosi poslodavcima i ostali doprinosi 4,28, izdaci za materijal i usluge 8,32 tekući transferi 29,48, izdaci za obaveze po kreditima 0,40 %, kapitalni transferi 6,52, izdaci za nabavku stalnih sredstava 5,23 i ostale otplate dugova 2,99. Kada se uzme ova tabela, ovdje su dvije, ovo se može podijeliti u dvije stvari jedno je, što je više od 55 % je zapravo opstajanje i rad Kantona, a 45 % je sve ostalo za građane, hajmo tako reći. Dakle, iz ove situacije vidimo da niko do sad, bar zadnjih desetak godina, nije imao namjeru da popravlja taj odnos, jer ako mi imamo budžet od milijarde i 200 000 000, što je bio

slučaj '22, a potrošimo sami na sebe preko 650 miliona tzn. da za otplate kredita i ulaganje u razvoj Kantona ostaje pa jedva, jedva trećina, što drugim riječima znači da građani koji rade i uplaćuju i pune ovaj budžet u suštini dobivaju, ne dobivaju ni trećinu nazad svog novca, a opslužuju jedan veliki aparat koji može da živi sam za sebe do beskonačno. Naravno, pošto se to dešava kod vas, da to ide u nepovoljnom smjeru, da vi faktički jačate sami sebe i opstajanje, a ne da poboljšate situaciju u Kantonu, to neće ići do beskonačno i to smo vidjeli sada na ovim izborima. Građani su prepoznali da to nije u redu nakon 6 vaših usvojenih i realiziranih budžeta, a prilog tome je isto na stranci, dakle u odnosu na '21. godinu, ali ovo je odnos, znači, vašeg budžeta '21 i '22. to vi transparentno stavljate. Došlo je do povećanja izdvajanja za opšte javne usluge opšte javne usluge u iznosu od 24 miliona i kusur, za javni red i sigurnost u iznosu od 24 000 000 i kusur, zaštita životne sredine je u iznosu od 11 000 000 i kusu, rekreacija, kultura i religije u iznosu od 10 000 000, obrazovanje u iznosu od 63,5 miliona i socijalna zaštitu u iznosu od 63 700 000. Dakle, to je samo povećanje u odnosu na '21. koliko ja razumijem matematiku, ovo dođe blizu 200 000 000. Uložili ste u stvari, povećali ste da poboljšate situaciju. Suština problema realizacije ovog budžeta nije u samom budžetu, nije u ministru financija, nije u ovom prilogu, suština je u tome što ste vi skoro 200 miliona povećali na one sektore gdje se ne da se nije uradilo ništa, nego je nastalo gore. Dakle, ako građane sad pitate jel vam u redu javni red i sigurnost u Kantonu Sarajevo, oni će sada reći da je mnogo gore od '22, a '22. je bilo potpuno nesigurno i znamo šta se dešavalo, od nesigurnosti u saobraćaju pa do ubistava, pokušaj ubistava itd, mi znamo na kojem je to nivou, a uložili ste 25 000 000 u to više od prošli put. Ili ako spomenem npr obrazovanje u koje je uloženo 63 000 000 više, jesmo li mi od '22. do danas, jesmo mi dobili išta bolje u obrazovanju? Nismo. Sad kada bi vi u ovom budžetu obrazložili stanje i tad '22. i stanje sada i uporedili transparentno, onda bi, naravno se vidjelo da je 63 000 000 za obrazovanje bačeno, da je za sigurnost 24 000 000 bačena. Dakle, šta hoću da kažem? Nije ovdje suština, nije ovdje suština napasti ovaj izvještaj u tom smislu da je povećan budžet na milijardu i 200, da je rashod toliki, prihod toliki, da su krediti toliki, itd. Ovdje je suština da ste vi uz povećanje budžeta smanjivali realizaciju svega što je dobro ili drugim riječima, da, tako se izrazim, da, u suštini ste kroz ova tri, četiri vezana budžeta usvajanje realizacije pokazali da u suštini vi ne znate popravljati stvari, nego znate potrošiti pare da se dobiju lošije stvari, i to su građani prepoznali. Naravno, na ovim izborima, evo, znamo tačno kako su prepoznali i traže promjenu. Naravno, vaš put će ići ka promjeni, a ovaj, ali je problem u tome što se u tom svom neznanju, povećanju budžeta na milijardu i 500, zapravo zadužujemo sve više i više, a zadužujemo se za loš rezultat u budućnosti. Pri tome mogu da kažem da je taj nesretni ponder koji je, evo, skinut tada, koji nam uskraćuje 100 000 000 ili 200 000 000. Sad vidimo da je to zapravo spašavanje tih para, i ne samo sad, nego i ranije. Zaslužno smo izgubili taj ponder kao neki vid božije pravde, jer mi uz sve te milione koje dobivamo sa Federacije preko pondera, nismo bili u stanju od aerodroma do centra grada napraviti sliku da bar neki bogati čovjek koji dođe da ulaže, da ne prolazi kroz smeće od tamo pijace, onih baraka i ono, a to se iz tih pondera očekivalo, i to su ljudi koji žive i u Žepču, živi i u Krajini itd, dolaze tim avionom u Sarajevo, pa ide u neku Tuzlu, to se očekuje od tog pondera. A onda smo kuku i motiku digli što nam je uzeto 100 000 000 ili 200 000 000. Opravdano, zato što nismo uspjeli ti 100 ili 200 000 000 uložiti da dignemo nivo samog grada, pa da se s tim gradom može ponositi onaj koji taj ponder daje iz bilo kojeg dijela Bosne i Hercegovine. Taj ponder vam ne može biti izvlačenje za situaciju koju imamo zato što sam, i ja sam uvjeren bio tada u tom budžetu vašem koji je realizirala ta Vlada "Petak 13", da tako kažem, gdje je završila od 900 na 800 000 000 sa 100 000 000 manje zbog covid, ne zbog pondera. Uspjeli smo isplatiti, recimo, mladim 7000, a vi sada sa milijardom i 500 miliona ne uspijevate isplatiti mladima više od hiljadu ili dvije maraka. E sad kad se građani zapitaju šta se dešava, onda, naravno, nakon 5 godina vide i shvate ono što mi u opoziciji vidimo svaki dan i pokušavamo to da objasnimo. Znači, dobro je što sad pričamo o Budžetu iz '22. jer se može

vidjeti da projekcija '23. i '24. je zapravo sve gore, a kad budu ovi izvještaj, moći ćemo uprijediti. Nije realno da se izdaje za potrebe samog Kantona i funkcionisanje preko 55 %. To nije realno, to nigdje u svijetu ne postoji, broj zaposlenih, ogromno itd. To se mora mijenjati i to je suština ovog problema budžeta. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala kolega Kapidžiću. Replika, zastupnik Čičić, pa zastupnica Kapo i ne znam da li se još neko javlja.

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Donekle su nekim stvarima i mogu složiti sa kolegom Kapidžićem, ali bi isto tako radi, eto nekog konzistencije i radi nekog poštenja, te omjere koje ste vi naveli u ovom vašem trebalo krenuti malo puno više unazad, ne vezati se samo za '19. Ajmo vezati se i za mandat 14.- 18. pa da uzmemo te prosjeke kada je SDA bila na vlasti, vladala u Kantona Sarajevo, pa da usporedimo malo i te procenete i omjere i omjere u budžetima, pa da napravimo neku konzistenciju. Nemam ja problema sa tim, treba o tome raspravljati i istina je da većina budžeta se troši na kad vi uzmete strukturu budžeta, preko 50 % se troši na plaće, doprinose, na funkcionisanje institucija i ja se donekle mogu s vama složiti da ta tendencija treba da ide prema dole, odnosno da budžet treba što manje da omjer plaća, doprinosa i svih troškova koje troše javni sektor treba u omjeru u budžetu da bude manji, ali ajmo uzeti onda malo duži vremenski period, pa da vidimo tu tendenciju kako se to kretalo i zašto se kretalo? Meni je drago, evo, da ste vi sada rekli da je vama drago da je uzet građanima Kantona Sarajevo taj ponder, tih 100, 200 000 000. Ako je vama pravično da Kanton u kojem se uplati preko 3,5 milijarde konvertibilnih maraku PDV-a, dobije nazad manje od 500 000 000, OK, ja i taj stav poštujem, ali ja mislim da neko ko uplati 3,5 milijarde, a dobije 500 000 000 da to nije pošteno, ne prema meni, nego prema građanima Kantona Sarajevo. Naravno, sad će tu opet ona priča, pa tu u te 3,5 milijarde učestvuju sve firme koje su registrovane u Kantonu Sarajevo, evo, ne moramo to uzeti, hajmo uzeti krajnju potrošnju po fiskalnim računima koja se ostvari u Kantonu Sarajevo, to je nekih milijardu i četrsto miliona. Kanton Sarajevo od tih milijardu i četiri stotine konačne potrošnje, znači one potrošnje koje završi u Kantonu Sarajevo dobije, da kažem, tih manje od 500 000 000 PDV-a, to je, znači skoro pa 3 puta manje. Ako je pošteno da od svih para koje vi uplatite kroz krajnju potrošnju, da građani Sarajeva od ukupne sume dobiju nazad kroz budžete 35 do 40 %, evo nek je 45, ja smatram da to nije pošteno i u tom kontekstu sam spomenuo da trebamo svi mi ići da tražimo izmjene tog pondera. Ne zato da bi se neki drugi krajevi BiH slabije razvijali, itekako treba Kanton Sarajevo da bude osjetljiv i prema drugim Kantonima i da treba na neki način nađe se način da se Federacija ravnomjerno da tako kažem, razvija, ali isto tako nije pošteno prema građanima Kantona Sarajevo koji toliko potroše, odnosno koliko generišu PDV-a u Kantonu Sarajevo, da dobiju malo više od trećine i to koči razvoj Kantona Sarajevo i dugoročno će to biti problem, bez obzira, jer mi, ako kočimo razvoj glavnog grada, kočimo i razvoj države, ako želimo dobro ovoj državi, treba glavni grad da bude motor i da nosi razvoj svih ostalih Kantona. Ako to budemo tako radili, bojim se da ćemo svi dugoročno imati problem, ne samo mi u Kantonu Sarajevu, nego svi skupa i u Federaciji i u Bosni i Hercegovini, i u tom kontekstu ja ću tražiti neku tematsku sjednicu da zajedno pokušamo definisati zajednički način borbe, da pokušamo promijeniti taj Zakon o pripadnosti javnih prihoda. Hvala

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Čičiću, hvala vam. Zastupnik Kapidžić, replika.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Pa evo, hajde, pošto i kolega Čičić je rekao da se donekle slaže jel sa mnom, evo, donekle se i ja slažem, možda nisam dobro iznio, mada sam provukao kroz svoju formulaciju da ovo od 2019. spominjem, ali je ovo nastojalo mnogo prije, tako da mislim, malo vam je više bespotrebno mene vraćati na to, jer ja ću još žešće napasti taj prije period, dakle i kada je proces vodila SDA, nažalost, našu prevashodno SDA, ali i inače grada, te procese u SDA su vodili ljudi koji sad opet sjede ovdje i vode i dalje. Dakle, imamo ovdje ljudi koji nisu imali dana opozicije u kompletu su bili u SDA u poziciji, pa su u NIP-u u poziciji i sklopili su jedan dugi niz godina i prije 2019. u kojem su učestvovali ti ljudi, ne ja, katastrofalnu situaciju i ja ne govorim to. Ta nas je situacija došla do toga da smo mi trošili pare i iz pondera ni na šta i prije 2019., vi to dobro znate. Znači, nije nastala ona pijaca, ona bruka 2019. od aerodroma do ovdje ili ta XII transverzala da stoji. Ona stoji cijelo vrijeme i kad je SDA vladala. Nažalost, taj dobar dio vladanja je i ovaj ljudi koji su sada u NiP-u vladaju i dalje. E šta ja sad treba da kažem, da je to prije bilo ovaj loše, pa je onda kao ovo OK jer je prije loše? Pa ne, ja sad mogu samo da napadnem one koji su u poziciji, a u poziciji su zadnjih 6 budžeta. S druge strane, rekao sam nije meni drago, ja sam iz Sarajeva, nije meni drago da mi budemo kažnjeni kroz ovaj ponder, ali sam rekao da je ovo na neki način Božja pravda, što nam je oduzeto zato što smo se tako bahato ponašali prema ovom Kantonu, a ovaj Kanton je i iz svih ljudi, i iz Federacije i iz Republike Srpske, ovo je glavni grad, ovo je glavni grad Bosne i Hercegovine, znači glavni grad i Republike Srpske i Federacije. To tih 100, 200 miliona koji su davali se u ponderu su značili da mi imamo obavezu da nekom vlasniku neke Hife, Binga koji živi u Tešnju ili u Tuzli, kada dođe po partnera biznismena koji treba da ulaže ovo, on treba da se bruka na šta je ličio pristup aerodromu. Hotela mi nemamo ovdje na visokom nivou za bogate ljude, mi nemamo ovdje ništa u Kantonu Sarajevo i sada treba to opravdati. Znate, sada nećemo ni sada imati ništa dalje jer nemamo 100 miliona pondera, nije to realno, mi ako nemamo pondera, nemamo ga, trebamo naći u okviru milijarde i 500 miliona kako da napravimo budžet, da razvijemo ovaj grad, da ga očistimo. Ja sam naveo primjer grad nikada nije prljaviji, napušteniji, on djeluje tužan i napušten. On se raspada, nije to zasluga nas, to je zasluga sada vas jer ste vezali pet, šest godina? Dakle, ja znam o čemu pričam, a znaju i građani.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Čičić, uključite zastupnika Čičića. Izvolite

Davor Čičić (zastupnik)

Kolega Kapidžiću, evo, drago mi je da se u nekim stvarima donekle i slažemo. Ja se samo htio da kažem neki kontekst da treba uzeti puno duži niz godina, ne samo te '16. nego, treba uzeti 10 i 12 godina da se onda usporede ti omjeri i bez obzira koliko to možda nije dovoljno, ali je u svakom slučaju neki napredak ostvaren, to ne govorim ja nego cifre i brojke koje to kažu. Sad druga stvar, da li mi želimo reći da nije trebalo ulagati 60 000 000 u obrazovanje? Da li nije trebalo ulagati 20 000 000 u sigurnost? Ja mislim da jeste. Samo trebamo pozvati na odgovornost one koji su tu ulagali da li su ta sredstva iskorištena u smjeru onome u kojem trebaju da budu iskorištena. Ja mislim da trebaju, da treba i više uložiti u obrazovanje, da treba više uložiti i u sigurnost našu. Šta bi bilo da nisu te pare uložena? Vjerojatno biste vi sada rekli evo uložili ste 0 maraka, niste ništa napravili. Ja mislim da treba da bude ulagano, ali isto tako imamo ljude koji su tamo na odgovornim funkcijama, koji trebaju da odgovaraju kako su ta sredstva utrošena i koja trebaju da budu namjenski i ciljano utrošena da u biti naprave napredak u svim segmentima Kantona Sarajevo. Ja vjerujem da je napredak naprijed i vidi se napredak, možda nije dovoljan, možda treba puno više, ali ja smatram da je napredak napravljen i da su ovi novci u datom momentu bili trošeni u pravom smjeru. Ali sad, da li je to na kraju, kada se

sve podvuče crta, da li je to najefikasnije moguće kako bi trebalo biti, to treba da se napravi detaljna analiza. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ima nekoliko replika. Prva zastupnica, Kapo. Prva zastupnica Kapo, ja, čitam s ekrana, izvolite.

Belma Kapo (zastupnica)

Odavno čekam na tu repliku. Slažem se sa kolegom Kapidžićem ovo kada je svoj neki pogled u prošlost stavio i to je tačno tako bilo. Ja se sjećam prije 5 godina smo dočekivali ujutro u 4 ujutru, radnici Grasa su stajali, protestovali na prugama, nisu imali plate. Ja kada sam rodila svog sina, moja porodiljska naknada je bila 200 maraka, danas je ona 1.300 maraka. Moje dijete kada je krenulo u vrtić, nije bilo subvencije, danas imaju subvencije u vrtićima. Moje dijete, kada je krenulo osnovnu školu, knjige smo kupovali. One su u prosjek koštale od 150 do 200 konvertibilnih maraka. Danas djeca imaju besplatne udžbenike. Moje dijete kada je krenulo u srednju školu, imalo je sreću, pa je došla neka Vlada koja je ulagala u građane. I danas imaju svi srednjoškolci besplatan prijevoz, studenti, đaci 60 000 građana Kantona Sarajevo ima besplatan prijevoz. Nije tačno da je uvijek, plaćale su se karte, vi ste prošli put dobili odgovor iz Ministarstva. Plaćale su se karte, plaćale su se dodaci za đake od treći i četvrti razred srednje škole. I nemojte me prekidati, repliku možete, naravno, ali evo da završim. Danas penzioneri imaju besplatan prijevoz, danas se vozimo novim tramvajima, novom prugom, danas imamo nove trolejbuse, danas u Sarajevu ima turista više nego ikada, danas Sarajevo obara rekorde posjećenosti, danas mladi ljudi u Kantonu Sarajevo vrlo rado dolaze iz drugih Kantona. Jedno vrijeme smo mi bili skoro potpuno zatvoren grad jer su nam i letovi bili skoro onemogućeni zato što se niko nije postarao da se nađe način da se subvencioniraju takse, pa danas imamo mnogobrojne letovi. Aerodrom je itekako zanovljen, danas se radi i pruga ka Hrasnici, danas se rade projekti na novoj prugi ka Dobrinji. I slažem se sa kolegom Kapidžićem da je prestrašno i sablasno izgledao put čovjeka koji sleti na aerodrom u Sarajevo i dalje je prema Kantonu Sarajevo, ne zaboravite u kakvim smo situacijama našli Park i RAD, ne zaboravite kako su izgledali kontejneri po Sarajevu, ne zaboravite kako se nije odvozilo smeće. Nismo mi zadovoljni s tim kako to danas izgleda u potpunosti, ali ide se naprijed. I da dalje nastavim, studenti u Sarajevu, danas dobri studenti i dobri đaci sa 5,0 prosjek imaju stipendije, bez obzira ko im je otac i ko im je majka, imaju pravo na stipendije. Postoji samo jedna opština na području Kantona Sarajevo, gdje nije to definisano tako, to je Opština Novi Grad, ali vjerujem, evo, da će načelnik, ako Bog da, u narednom periodu prepisati npr od Opštine Centar. Dakle, ne možete reći da nije ništa bolje, bolje je, daleko je bolje. Ja da sam s vama, ja se ne bih ponosila rezultatima opštih izbora, kako se vi ponosite jer ste izgubili i načelnika u Opštini Ilijaš, tako da mislim da to uopšte nije za pohvalu. Nije za pohvalu. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Polako. Ima red. Odgovor na repliku zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Pa mislim, izbori su prošli, ne znam čemu ovo, nisu sad u nedjelju glasanje, prošli. Ova jedna ista priča, evo slušamo, slušamo 4 godine, uporno, mislim bukvalno zastupnici Belmi, kažem, stvarno je poprilično smiješna, a i ljudima je više dosadilo da slušaju naknade o porodiljama i besplatan javni prijevoz i tramvaju. Na kraju krajeva, to je moglo je to trajati godinu, dvije. Rekli su vam sad na izborima da više ni većina građana to ne može da sluša. Mislim, u toj vašoj Opštini Centar nemate većinu, u Opštinskom vijeću, u Novom Sarajevu nemate, itd i građani su vrlo, jako to fino definisali na izborima, i to po tome da

općinska vijeća ste vi pogubili. Druga stvar, ne možete vi uporno pričati, grad je nekad bio prljav, užas, ovo ono i sad pričat kako se kontejneri odvoze kad građani non -stop, svaka 2 mjeseca, kad dignu frku, vi tada to odnesete, znači nikad ne radite svoj posao dok građani ne dignu frku, pa znaju građani nisu, oni žive u ovom gradu, ne žive u Nikaragvi, pa da vas slušaju, morate da razumijete jednom, da žive u ovom gradu i da je prošla priča porodijske naknade, to je nešto što je trebalo biti normalno, ali je isto tako ja znam 2020. da sam ja tada gledao i napravio prosjek, da XII transverzale gotova do 2022, gotova, a da ne govorim o drugim transverzalama ili o saobraćajnom sektoru, što je meni bilo nepojmljivo onda, da je uopće to stajalo. Prvu transverzalu smo uvukli mašine, počeli ljudi raditi, vi došli, prekinuli. Jel znate šta je s Prvom transverzalom? Na kraju krajeva, riješili ste porodilje, a Prva transverzala i dalje stoji. Uzeli ste bušiti tunel (nerazumljivo), sve vam je bilo pripremljeno. Nije ovo predizborno, nisam u tom pravcu govorio, ja govorim da i 10 godina prije vas nije valjalo ništa, išla je ka tome da vi dođete i da sad napravite potpuno havariju, znači niste došli da popravljate ono od prije nego ste napravili 10 puta gore i zadužili nas 10 puta više. Mislim, morate razumjeti da kad uzmete kredit, da taj kredit trebate odmah početi raditi, realizirati prije nego što ga počnete vraćati?. Vi ste uzeli kredite, niste gotovo ništa počeli, a uzeli ste tolike, vi od tolikih kredita kad sad saberete zbir, vi 20 % niste počeli realizirati. Da nije kupljenih tramvaja koja je obična trgovina, ja ne znam koji ste vi to kredit koji ste aktivirali, započeli u dinamici, u dinamici završili što prije. Vama, vi uzmete dvije godine grejs perioda, samo kraj rečenic, dvije godine grejs perioda, taman do '26. Fino vi kredite uzimate, pogotovo na federalnom nivou. Svaka čast.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Drago mi je da se slažete, da je normalno da su porodilje imale ovu naknadu i drago mi je što smo, evo, mi uspjeli da realiziramo ono što vi niste 30 godina, znači ono sve što je bilo normalno smo mi tek evo sada.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Evo ispravka, pa evo samo nemojte se onda čuditi zašto ova sjednica traje godinu dana i zašto je ovo šesti nastavak. Izvolite, ispravka krivog navoda zastupniče Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Vibore, to vi riješite sa ovim zastupnicama i zastupnicima iz parlamentarne većine, vi ovdje imate najefektivniji rad od strane opozicije, ali kolegica se nešto danas zanjela. Kolegice, pitanje porodijskih naknada u ovoj skupštinskoj sali je pokrenula kolegice Jasmina Bišćević Tokić dok vi niste postojali ovdje. Aerodrom sarajevski od 60 miliona i njegovo proširenje je isfinansirao Fadil Novalić, premijer kojeg ste nevinno zatvorili u zatvor, tamo Nikšić nije uložio ništa, most Počitelj koga ste nazvali Hercegovina, je otvorio Nermin Nikšić, a isfinansirao ga Fadil Novalić. Kružni tokovi, Prva transverzala. Mogu li ja završiti dopredsjedavajući, molim vas?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Hajde, kolega Avdiću, samo da završim, ne samo se vi javite, ali ajde da pošujemo Poslovnik. Kolega Avdiću, uozbiljite se vi, kolegica Belma Kapo, ometate rad.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Tražit ću pauzu nemojte dobacivati jedni drugima, stvarno postajemo neozbiljno, slažem se, dakle, govorim nemojte dobacivati jedni drugima, ne mogu vas sada sviju poimenice navoditi, znači trenutno 7 ljudi govori u glas i to nije red na sjednici, znači upozoravam sve.

Mahir Dević (zastupnik)

Meni njih 7 upada u riječ, dobro, ne 7, jedno troje.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nisam ni vama personalno kolega Deviću rekao. Ajde, završite misao.

Mahir Dević (zastupnik)

Prema tome kolegice Kapo, taj vaš, neki ovdje performans, predizborni ili postizborni.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Sad opet nije ispravka krivog navoda vodite raspravu. Hajde ispravite krivi navod. Ja moram nekako red uvesti na sjednicu, ne možete se ljutiti na mene što pokušavam uvesti red na sjednicu jer trenutno tok sjednice idu u smjeru da ću mora tražiti pauzu da se saberemo malo. Znači atmosfera je katastrofalna, trenutno.

Mahir Dević (zastupnik)

Što se tiče mene, atmosfere je super.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Opet ne govorim vama personalno, nego govorim zastupnicima. Ajte završite misao.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa pošao sam, vi me prekinuste, predsjedavajući, hoćete da završim ja? Evo neću ja više govoriti, evo ja sam završio, u redu, pa ću se javiti onda ponovo, hajde.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dobro. Hvala vam na razumijevanju. U pravilu ispravka krivog navoda na ispravku krivog navoda poslovnički zaista ne postoji. I evo, sada kažem i za sve koji se ubuduće budu javljali, za takve stvari zaista ne mogu dati jer nema u Poslovniku takav mehanizam. Replika isto tako nema na ispravku krivog navoda, ali možete se javiti na neku drugu diskusiju zastupnika. Polako. Znači vi ste imali repliku kolegi Kapidžiću, on je imao odgovor, vi ste imali sad ponovo odgovor na tu repliku, nema replike na ispravku krivog navoda. Nemojte dobacivati, nemojte dobacivati, nemojte dobacivati. Nisam završio, hajte, molim vas. Znači, nema, zaista nema opcija. Konzultirao sam se i sa sekretarom Skupštine. Nema ispravke na ispravku krivog navoda, nema replika na ispravku krivog navoda. Iskoristite poslovnički mehanizam, kada neko drugi bude diskutovao, javite se za repliku, nema zaista nikakav problem, ako ovo sada ne kažem zaista tok sjednice ode u potpuno pogrešnom smjeru. Sljedeći se za, polako, sljedeća se za repliku prijavila zastupnica Mehmedagić. Ima red, nemojte dobacivati. Vama.

Mersiha Mehmedagić (zastupnica)

Hvala, uvaženi dopredsjedavajući. Htjela sam replicirati kolegi Kapidžiću zato što je, i to na sljedeći navod, da su bačene pare i da nije popravljeno stanje, to u kontekstu kada ste govorili kolega Kapidžiću o uvećanju budžeta na troškove plaća, izdataka redovnih u odnosu na '21. godinu. Ne bih se složila da se radi o bačenim parama zato što nije u redu reći da su bačene pare ukoliko su povećane plaće radnika koji su budžetski korisnici, njih je preko 10 000, a to su radnici u obrazovanju, radnici u kulturi, tu su radnici u socijalu i to njihovo povećanje vi vrlo dobro znate znači svake godine se koriguje plaća, svake godine se utvrđuje osnovica, svake godine se sa sindikatima pregovara ta osnovica. Pregovara se i onaj bod, također pa znači povećanje u nekom apsolutnom iznosu i ne bude samo onih, ne znam 330 ili 385, koliko bude povećana osnovica, nego se tu dodaje još i bod, tako da ta razlika koju ste naveli i to povećanje kao bačeno, ono nije bačeno, ono se, također, dalje vraća u Budžet Kantona Sarajevo i kroz i na osnovu Zakona o porezu na dohodak gdje vi ste imali nekih 20 % povećanje po tom osnovu prihoda u Budžet Kantona Sarajevo u odnosu na '21. godinu, to je nekih 200 preko 200 000.000, 220 000 000 je samo po tom osnovu Kanton Sarajevo prihodovao. Da ne govorim po osnovu povećanja plaća koje je bilo nužno osigurati zato što smo se svi borili sa inflatornim rastom, sa još nekim recidivima onaj covida, nužno je bilo osigurati to povećanje, svim budžetskim korisnicima, nužno je bilo osigurati povećanje i socijalnih davanja da bi svi lakše prevazišli onaj ta inflatorna kretanja, kao što je nužno bilo i podržati i privredu, na koncu kroz razno razne podsticaje, da bi se ovaj udar akumulirao. I iz tog razloga smatram da nije OK reći da je povećanje plaća radnicima u obrazovanju ili bilo gdje drugo gdje sam navela da je to bačen novac. Pogotovo nije u redu reći da je bačen novac ukoliko imamo sanirane škole, što je jedan veliki zaokret u pristupu samom obrazovanju i uslovima u obrazovanju, kako za naše radnike, tako i za djecu, naravno, koja pohađaju i te osnovne i srednje škole. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

...I navod zapravo ne navod je OK. Ja sam rekao da su bačene pare, ali nisam rekao da to nije trebalo uraditi. U tome je razlika jer se to što je budžet u 4 godine sa 900 000 000 izašao na milijardu i po, znači za skoro 600 000 000 veći, pa jel moguće da se ne povećaju plate? Pa naravno da nije moguće. Ja pričam o suštini budžeta koju vi niste, niko nije ni prije, ovo se došlo, od rata se išlo kao ovoj tački, gdje je stvarno katastrofa. To što ste vi došli u tu tačku, to je vaš problem, nije naš, ali niste ništa poduzeli da smanjujete broj radnika, odnosno da budžet, odnosno jedan Kanton koji ima troškove plata 50 %, on ne može opstati, ba to je ludost. Znači ozbiljni eno Kantoni u Švajcarskoj ili po opština itd, pa to ne smije izlaziti više od 25 do 30 %. To ne smije, ja pričam o tome, čekam 6 godina vaših budžeta, vi ništa niste radili u tom smjeru, nego ste još ubrzali i onda dižete plate radnicima gdje je prezaposleno. I, naravno, rezultat tog rada je mali, što znači dižete plate dijelu neradnika. Neko u ovom Kantona ne radi i pri tome ne poduzimate ništa, a pri tome kažete Ok, nije kriv ministar financija, naravno, ali krivi su ministarstva i ostale strukture kojom ste vi vladali. Jeste li poboljšali situaciju? Niste. Jeste li potrošili toliko para? Jeste. Jeste li zadužili kreditno toliko? Jeste. Rezultata nema. Mi svi da vas uzmemo sad hvaliti nećemo moći uvjeriti građane da '26. glasaju za vas. Jeste li svjesni toga? Pa eto onda.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Ali sam na diskusiju kolege Kapidžića, ne zato što ste već imali unakrsno. A prijavite se za drugu diskusiju. Zastupnica Hašimbegović je druga diskusija. Zastupnica Bešlija je diskusija jel? Zastupnik Zahiragić je sljedeći. Evo, ima po prijavama ja čitam.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Samo možete li? Zahvaljujem se. Ja bih replicirao kolegici Belmi Kapo, koja je na jedan teatralan način iznijela sve ono što je bolje i vjerojatno je ona bila jedan od kreatora ovog slogana Naroda i pravde "Bolje je", a nije bolje. Pa ću ja jednu po jednu stvar koju ste vi iznijeli na neki način replicirati. Spomenuli ste tramvaje, još uvijek krijete ugovore za rekonstrukciju pruge u iznosu od preko 100 000 000 konvertibilnih maraka, koji je, ponavljam, historijski primjer sistemske korupcije, o čemu će pravosuđe vrlo brzo jer se dovoljan broj prijava postoji, morati neće više moći izbjegavati to i morat će otvoriti slučaj, a mi kada dođemo u Ministarstvo saobraćaja, javnost će saznati koja količina malverzacija na rekonstrukciji pruge u Kantonu Sarajevo napravljena. Spomenuli ste trolejbuse, Adi Kalem je raspisao taj tender, evo ga ispred mene i nemojte se hvaliti tuđim perjem, to nije lijepo. Spomenuli ste trolejbuse za Vogošću, taj projekat je potpuno promašen, osim što pravite gužve. Trolejbus su '24. godini, 2024. godini je nešto što se više nigdje ne širi mreže, nego postoje električni autobusi i vi ćete na trake trake, umjesto da ste pravili Prvu transversalu, praviti trolejbus za Vogošću dok trolejbus kao sredstvo prijevoza u 21. stoljeću više se nigdje ne širi ta mreža, zbog toga vjerojatno Bjeloruski trolejbusi moraju biti nabavljeni jer niko više ozbiljan ne pravi trolejbus, nego svi prave autobuse sa električnom baterijom, tako da je ta mreža trolejbuska bacanje novca. Rekli ste da ste RAD unaprijedili, grad je nikad prljaviji, direktor vam je neki dan uhapšen zato što je falsifikovao diplomu. Čovjek koji će ostati poznat kao osoba koja je prvi dan mandata kupio sebi tri iPhone-a u jednom skorojevičkom maniru, iPhone 15. Max PRO je vaš direktor RADA kupio, dok je grad nikad prljaviji. Upravni i nadzorni odbori su također uhapšen, bit će uhapšen i svi drugi direktori javnih institucija koje ste imenovali, javnih preduzeća, jer je 70 % njih imenovano sa falsifikovanim radnim stažom i sa kupljenim diplomama. Obećali ste meritokraciju i donijeli ste nam ovdje društveni nesoj na pozicije vlasti u Kantonu Sarajevo, ljude koji su kupili diplome i falsifikovali potvrde, to ste nam doveli. To nikada nije bilo u Kantonu Sarajevo. Spominjete subvenciju u obdaništima? Vi ste dali subvenciju privatnim obdaništima koji svakim rastom vaše subvencije povećavaju cijenu. Danas građani Kantona Sarajevo participacijom troškova, imamo mi svi djecu, ustvari plaćaju isto koliko je moja mama plaćala meni za obdanište u javnim obdaništima koji je dovoljan broj bilo, vi ste ustvari subvencionirali obdanište koja su bliska sa jednim pokretom kojeg koji se zapravo u sklopu trojke u Kantonu Sarajevo dešava. Pokret blizak Fetulahu Gulenu i te vrste obdaništa vi financirate ovdje u Kantonu Sarajeva. Spominjete besplatan prijevoz? Postojao je, ja sam bio predsjednik Studentskog parlamenta i Vlada Kantona Sarajevo na čelu sa Konakovićem, koji je tada bio u SDA je također, obezbijedila besplatan prijevoz. Nije jedan hotel, spominjete turizam, nije jedan hotel ozbiljan niste napravili u Kantonu Sarajevo u proteklom periodu. 20 000 000 ste kažete uložili u sigurnost, a ko je ubio Dženana Memića, niste nam odgovorili, nego policajce, inspektore koji su u tom slučaju bili osumnjičeni od strane vas, danas unapređujete i činite.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Sram vas i stid bilo, sve ste uništili što ste dotakli rukom i nama ovdje vodite moralne lekcije, držite.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Odgovor na repliku Belma Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Pozivam sve nadležne organe da isto ovako kako su sada procesuirali, a proces je tek krenuo i vjerujem u pravosuđe ove zemlje, pa ćemo vidjeti šta je istina, šta nije u slučaju trenutnog direktora RADA, kako je spomenuo kolega Zahiragić, pozivam pravosuđe, MUP Kantona Sarajevo i nadležne organe da na isti način ovako urade i procesuiranje Upravnog odbora Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu, koji je osam punih godina držao direktoricu Kliničkog centra bez adekvatnih uslova. Ako iko nije pozvan da govori o diplomama, to ste vi, gospodine, Zahiragiću.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Može replika, samo ću vas zamoliti da se vratite na temu. Izvršenje Budžeta Kantona Sarajevo za 2022. godinu. Odgovor na repliku kolega Haris Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Frustracija kolegice Belme Kapo vezano za Klinički centar je utemeljena u činjenici da ona nikada nije dobila specijalizaciju, a željela je tu specijalizaciju i to je jedna personalna frustracija i nešto što govorite nije tačno.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ispravka.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Mogu li ga govoriti molim vas?

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Ja ću vas prvo zamoliti, stvarno mir, drugo, da se vratite na temu. Evo, ja sam rekao koja je.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle ja mogu odgovoriti na repliku, ima, mogu li dobiti vrijeme za repliku, molim vas?

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Kolegica Belma Kapo, ispravka krivog navoda, ali ja bih vas zamolila da se vratite na temu, jer vaša sada ispravka krivog navoda proizvest će druge replike koji su van teme.

Belma Kapo (zastupnica)

Mi poštujemo građane ovog Kantona Sarajevo i vrlo često smo šutili na sve komentare koje je imala opozicija, koji vrlo često nisu bili ni istiniti, ni utemelji, ali ne želimo više da šutimo. Gospodine Zahiragiću, nemam ja čim biti isfrustrirana, niti je to moja lična frustracija, to je vaša bruka i sramota jer je jedini razlog tome bilo što sam ja članica SDP-a. Dakle, nisam ja isfrustrirana niti ništa. Znači to što je gospođa potpisala, da nema kapacitet da primi Zlatnu

značku Univerziteta u Sarajevu, ali nema veze, bilo prošlo, završilo se. Nije to lična frustracija, to je činjenica. Žena je osam godina obavljala takvu funkciju i Upravni odbor još nije procesuiran koji je imenovao.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Poslovnička intervencija zastupnica Elza.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem se na datoj riječi, sve vas srdačno pozdravljam i selamim, kao i građane koji prate naš današnji rad. Zaista, ja imam opasku da naše sjednice predugo traju, odnosno da imamo i puno nastavaka, a kako će manje trajati kada imamo ovakvu atmosferu? Zaista ne želim da se izborna kampanja koja je trajala mjesec dana nastavi ovdje i zamolit ću nas sve skupa, evo da se vratimo polako, molim vas kolege.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Dajte kolegici mogućnost da završi. Kolega, ja vodim sjednicu. Znači i zamolila bih vas da pustite da zastupnica završi.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem. Ja zaista želim da se samo vratimo na tačku dnevnog reda koja je u toku.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Sada ćemo nastav sa replikama koje su u temi. Kolege Zahiragiću, vi sigurno niste u temi. Prekidam sada sve replike vezano za. Zastupnik Bandić. Hoćete li biti u temi? E, izvolite onda.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, ja sam dobio, čekao sam repliku pola sata. Kada sam je dobio, prekinula me je kolegice Belma Kapo iste sekunde. Dakle, tema replike predsjedavajuća i vi trebate razumjeti Poslovnik je ono šta je neko komentarisao. Dakle ja sam u temi sve dok se držim tuđe diskusije. Vi ste trebali vraćati u temu diskutante, a replika se ne može vratiti u temu jer ona zapravo odgovara na ono što je izrečeno. Dakle, u suštini replika je.

Danijela Kristić (dopredsjedavajuća)

Vi ste tu repliku koju ste imali na izvršenje budžeta završili, a onda ste otišli van teme, evo ja vam sada dajem riječ, završite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ja odgovaram na repliku koja je meni upućena od strane gospođe Belme Kapo koja je pokušala da svoje privatne stvari, evo, bez obzira koji njihov razlog bio ovdje, stavi kao opće mjesto i da promijeni potpuno tok ove diskusije. Ako već govori gospođa Belma Kapo o Kliničkom centru i navodnom nelegalnom Upravnom odboru ili nekoj odluci koju je držao, ja bih vas želio infomisati da danas bolesnici od karcinoma, najteži bolesnici, moj otac rahmetli je bio bolesnik i pacijent Kliničkog centra koji je preselio na kraju od karcinoma pluća, je imao uslugu gore na vrijeme, humanu, divnu sa svim kolektivima, ljudima. Danas taj kolektiv plaće jer nemate osnovnih lijekova, ne samo za bolesti karcinoma, nego za druge pacijente, uništiti ste Klinički centar za svega nepune dvije godine dana. I nemate pravo moralno da spominjete Klinički centar, vi ste ga devastirali, doveli ste ponovno neradnike, kriminalce i lopove koji haraju Kliničkim centrom. Specijalizacije koje su prije pola godine raspisane su, također, nikada

provedene, nikada je manje radnika, nema zavoja, gaza, Andola, tableta. Dobili ste šansu i pokazali ste da ne znate ništa. O tome ćemo posebno govoriti. Kada govorite o Budžetu Kantona Sarajevo i ono što ste vi zatekli, da vas upozorim, gospođo Belma Kapo, da ste vi zatekli 60 000 000 kredita, danas smo zaduženi 600 000 000 konvertibilnih maraka ste napravili, vaša Vlada je 600 000 000 maraka zadužila našu djecu. Vi ste agenti MMF-a, EBRD-a i zbog toga vas državne vlasti, vi ste prodali budućnost naše djece da biste imali nekoliko pozicija i nemojte nam držati moralne lekcije. Te ste pare na neki način podijelili i pokrali. Zna se koje su firme u Kantonu Sarajevo kad ste vi na vlasti postali milijarderi i milioneri. I uostalom, kako ste radili najbolje govori činjenica da je gospođa Melank, koja se sada smije i uvijek se smije kada ja govorim, dobila 50 glasova na izborima. Dakle žena koja je dobila 50 glasova na izborima danas vodi Kanton Sarajevo i to je rezultat vaše vlasti koja je nelegitimna i koja nema podršku naroda i građana Kantona Sarajevo. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo malo da vidim ko je sada na redu sa sekretarom. Ispravka krivog navoda zastupnica Belma Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Kanton Sarajevo je prvi u Federaciji Bosne i Hercegovine riješio problem liste čekanja onkoloških pacijenata. Lijekove o kojima vi, sada je riješio, prije mjesec dana potpisani su svi zakonski potrebni uslovi i u toku je nabavka lijekova, i to nisu samo lijekovi koji su bili na Kliničkom centru u vremenu kada vi govorite, to su stari citostatici, sada će pacijenti dobiti i terapiju koju onkolog propiše, koja se svuda u svijetu koristi, pod broj jedan. Pod broj dva, Kanton Sarajevo je ukinuo participacije za liječenje pacijenata u Kantonu Sarajevo. Pod broj tri i dan danas Klinički centar grca u onom što ste vi ostavili iza sebe, vi niste raspisivali konkurse, vi niste zapošljavali kadar, vi niste raspisivali specijalizacije. Specijalizacije traju 4 do 6 godina, zavisi koja je specijalizacija u pitanju, tako da to da vi nama prebacite 16 godina nije Fond solidarnosti, nije radio kako treba. 16 godina i to je informacija od svih pacijenata. I ne možete taj krompir prebaciti nama. Mi smo jedini, vidjet ću kako ćete u Domu naroda glasati sada za izmjenu Zakona. Mi smo jedini jedina Vlada u Kantonu Sarajevo koja je uspjela da riješi taj problem vezano za onkološke pacijente.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

S obzirom da svi prijavljeni za repliku su se udaljili totalno od današnje tačke dnevnog reda. Predlažem pauzu od 15 do 20 minuta pa dalje nastavljamo. I molim vas, isključite se svi, jel neću nikome dati da dalje nastavlja.

A evo sad pauza 15, 20 minuta.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo, zamolio bih sve zastupnice i zastupnike koji imaju bilo kakvu vrstu replike na diskusije i repliciranja kada su bila prije nego što sam prekinuo, a koja su u potpunosti bila skrenula sa tačke dnevnog reda neću nikome dozvoliti da diskutuje van tačke dnevnog reda, tako da bih vas zamolio oni koji su se prijavili zbog toga da se isključe, oni koji nisu nastavljamo dalje sa prijavljenim diskusijama.

Zastupnica Marijela Hašimbegović, nije ovdje. Zastupnica Vildana Bešlija. Izvolite, imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, pa evo, ja sam se htjela kratko osvrnuti na određene neke stvari koje su ovdje rečene i obuhvatiti nekako sve to, bilo je različitih nekih insinucija i pogrešnih navoda da o tome na koji način je u suštini usvojene Budžet za 2022. godinu, utjecaju pondera itd. Znači vremenske odrednice ne odgovaraju diskusijama koje su navedene. Momenat kad je to planirano, naravno je planirano u sasvim nekom drugom duhu i završeno je to 31. januara '22.godine i nakon toga je uslijedio u suštini taj ponder. Činjenica jeste da se to značajno kao što je jel i Vlada i mi u Skupštini smo upozoravali i sjednicama koje smo imali i tematskim obraćanjem po tom pitanju, da se zaista odrazilo na neki način na Budžet u Kantonu Sarajevo, ali nikako se ne mogu složiti da nije bilo domaćinsko upravljanje ni 2022. godine, ni ove godine, ni '23, ni '24, kao što se pokušava na neki način imputirati, kao da je bilo nedomaćinsko upravljanje. Evo, imali smo priliku čuti i kolegica Belma Kapo i ostali su pokušali da pobroje sve ono što smo dobro zaista uradili za građane Kantona Sarajevo i ostalo je tu još nekih dobrih stvari koje nisu navedene jer je toga zaista puno. Činjenica je da se u jednom dijelu, kao što reče i kolega Čičić, moram složiti sa zastupnikom Kapidžićem u smislu kada kaže o samoj strukturi, ne zbog ove vlasti ili bilo koje druge, nego zato što Kanton Sarajevo je tako se troši novac, jako puno je u suštini zaposlenih ljudi i to je, evo, moram reći da se u tom dijelu slažem i isto tako je želim podcrtati stav Naše stranke po pitanju i povećanja plata i zahtjeva sindikata mimo onog perioda kada je predviđeno da se priča o kolektivnim ugovorima. To sad ide. Ja mislim na ovo posljednje dešavanje, tako da se u tom dijelu slažem, slažem da građani trebaju imati najviše u suštini efekta od trošenja našeg novca, jer to je sve novac građana i u tom kontekstu je Vlada, odnosno sve ove Vlade u periodu kada smo mi na vlasti, jako puno uradila, pa i u situaciji. Znači, bili su odvažni u situaciji kada su bili svjesni da ostane vam negdje 1/3 kao što smo čuli, budžeta za određene projekte, jasno smo definisali koji su to projekti koji zaslužuju i pažnju i na neki način znači i zaduženja sa nekim kratkoročnim, dugoročnim ciljevima, kojih se vjerno i držimo. Bilo je, znači, spominjanja određenih ljudi koji su ovaj, evo, konkretno i Fadila Novalića, koji je na neki način kao bolje se odnosio prema Kantonu Sarajevo, ovdje želim stvarno i zato sam i do sada sve pričala u tom duhu, ne spominjući nikoga, osim u ovom slučaju njegovog imena, iz razloga što je znači ovo Budžet građana, što se radi o instituciji, što ovo nije ničije privatno nego naše zajedničko i što diskusijama, kao što je predviđeno i Zakonom o usvajanju budžeta, kao što je predviđeno i razmatranjem Izvještaja u izvršenju budžeta, trebamo nastojati da taj se budžet bolje koristi i da vidimo koji su tu efekti. Kada je u pitanju ponder, moram se zaista vratiti, jer, kažem, bilo je jako puno oprečnih diskusija da Vlada te godine kada je usvojena izmjena pondera, na čijem čelu je bio Fadil Novalić, nije dala podršku takvoj izmjeni zakona i ja moram još jednom reći da mi je zaista žao što je to usvojeno, ali s druge strane želim čestitati Vladi koja je uspjela zadržati i nivo i čak i povećati nivo usluga prema građanima. Svake godine se pomjera ta granica, uprkos činjenici i svim tim otežanim okolnostima koje nam je ta Odluka i donijela. I zato kažem da je to dobro, želim da i u buduće bude tako, žao mi je što smo se doveli u situaciju da tek danas pričamo o izvršenju budžeta 2022. godine i ja sam, naravno, zato da se to radi mnogo ranije, ali činjenica da je ova sjednica materijal, znači, bio zakazan, odnosno poslan na vrijeme, zakazana sjednica, započeta i žao mi je, evo što možda zbog nekih diskusija i okolnosti tek raspravljamo u ovom momentu o tome. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala zastupnici Bešlija. Zastupnik Samir Avdić se javio za diskusiju. Nemojte replicirati na nove stare. Zastupnik Haris Zahiragić, je li diskusija? Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Dakle, u suštini vrijeme kada mi raspravljamo o ovoj tački je potpuno po ko zna koji put govorimo deplasirano, prošlo je dvije godine od ovog izvještajnog perioda. Mi tek danas ustvari analiziramo šta je to, kako je izvršen Budžet 2022. godine i vidjeli ste da se u diskusijama zapravo to koristilo pokušavajući na neki način ovo svesti na političku ravan, kako ne bi zastupnici niti Vlada morali odgovarati za način na koji su trošili ogromna sredstva u Kantonu Sarajeva. Tako smo mogli čuti puno o unapređenju života građana u izvještajnoj, ali i ranijim i kasnijim godinama u Kantonu Sarajevo pa bih ja želio postaviti pitanje zastupnicima, nek odgovore sami sebi, na moraju meni odgovoriti, ali i Vladi. U proteklih 6 godina, uključujući i '22. godinu, u Kantonu, Sarajevo je potrošeno preko 10 milijardi konvertibilnih maraka iz budžeta i barem 5 milijardi, a evo, hajde, kažem 4 milijarde iz Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo. Dakle 14 milijardi konvertibilnih maraka, evo, parlamentarna većina potrošila. I da li zaista ono što su kolege zastupnici u ranijim diskusijama spominjali kao benefite rada ove Vlade iz izvještajnog perioda jeste ono što vrijedi 14 000 000 konvertibilnih maraka? Gospodin Kapidžić je u svojoj diskusiji na neki način pokušavao apostrofirati djelići i prihvatajući da podijeli odgovornost svih u političkom životu Kantona Sarajevo za ono što se dešava u Kantonu Sarajevo, jedna depresija, defetizam, zaustavljanje razvoja i to nije bilo dovoljno, nego ste željeli da u diskusijama na neki način njega ili nas koji smo ovdje opozicija, koji nikada u suštini u Kantonu Sarajevo otkad djelujemo, ni jedan od ovih zastupnika, osim perioda onih 7 mjeseci, nismo bili vlast. To nije korektno. Radi ispravne percepcije javnosti, s obzirom da se ovo prenosi, ja ću morati na neki način se dotaći ponovo, malo prije sam u replici pokušao, pa nisam dobio priliku, s obzirom da sam prekidan više puta, oduzeto mi je vremena, da na neki način odgovorim o stvarima na koje su trošeni novci u ovom izvještajnom periodu, da naglasim da ne bi bilo da ja na neki način izlazim iz teme. Spominjane su nabavke tramvaja, koji su nabavljeni kreditom, gospodin Kapidžić je ispravno rekao to je klasična trgovina, dakle da se nabavi tramvaj, treba samo jedna politička odluka da se podigne kredit, da se raspiše poziv i da se izabere najbolji ponuđač, to je nešto što smo i mi podržali. Međutim rekonstrukciju pruge, to je projekat koji smo mi započeli, ministar Adi Kalem je, također, taj projekat doveo u finalnu fazu, pred raspisivanja javnog poziva je nešto što je eventualno trebalo. Mi su procijenili da to vrijedi 19.000.000,00 EUR. Ili 38, 39, 37, ne znam tačno miliona konvertibilnih maraka, da je to novac koji vrijedi potrošiti za rekonstrukciju pruge. Prema informacijama koje imamo iz Ministarstva financija, na prugu je potrošeno preko 100 000 000 konvertibilnih maraka. Ono što nam otvara opravdanu sumnju, neka mi niko ne zamjeri jeste činjenica da mi do dana današnjeg nismo imali priliku da vidimo ugovore. Dakle, zamisli da 100 000 000 konvertibilnih maraka koje je potrošeno, koji će u perspektivi kada kamate dođe na naplatu, biti 200 ili 300 000 000 konvertibilnih maraka koje će građani budžetski obveznici platiti, nismo u prilici vidjeti na koji način je šta ugovarano i na šta je trošeno, gdje je kupovan kamen, iz kojeg kamenoloma i stavljan ovdje, od koga su kupovane koji dijelovi šina, da li su mijenjane kablovska mreža ili nije, da li su stubovi novi stavljeni ili su samo ofarbani? Ako sam ofarbani da li su ugovoreni da budu stavljeni novi, a jeste, itd. To je je jedna vrlo kompleksna tema. Ja mislim da je to školski primjer systemske korupcije u kojem mi do dana današnjeg nismo u stanju vidjeti na šta je naš novac odlazio i mislim da je to skandalozno, da je to netransparentno i da je to sve ono zbog čega zapravo sve suprotno od onoga što ste vi promovisali kroz vaše principe i mjere koje su postale zapravo sada jedna karikatura postojeće vlasti. Osim toga, spominjali ste Gras, vi ste uzeli remizu od Grasa, gospođu Kapo, na neki način i jedini razlog zašto pravite prugu do Hrasnice, kada Hrasnica više nije privredna zona, jeste to jer želite izmjestiti tamo remizu, a na remizi pravite zgrade skupe. Evo nek uđe ovo u stenogram i bit će prilika da kada napravite tamo prugu i kada eventualno napravite tamo remizu, šta će se desiti sa današnjom remizom koja je izuzeta iz Kantona Sarajeva, i to je također bilo u izvještajnom periodu ta odluka koju

ste uradili. Dakle remiza više ne pripada Grasu. Studenti su oduvijek imali besplatan prijevoz, čak kada sam ja bio predsjednik Studentskog parlamenta, to je bio jedan od zahtjeva koji smo mi uputili tadašnjem premijeru SDA, gospodinu Konakoviću, i također je i tada bio besplatan prijevoz za studente u Kantonu Sarajeva. Dakle, nemojte se hvaliti nečim što je već postojalo. Privatna obdaništa jesu subvencionirana, ali to je više subvencija obdaništima nego u građanima. Ponavljam, od prvog, od prve inicijalne odluke da se financiraju obdaništa je nekoliko puta povećana cijena obdaništa, tako kako se povećavaju subvencije, tako i obdanište povećava cijenu participacije i to je u suštini povećavanja subvencija za obdaništa, a ne za građane i korisnike tih obdaništa. Građani i sada plaćaju cijenu koju su plaćali prije u javnim obdaništima. Za taj je novac koji je potrošen do sada se moglo obnoviti sva i napraviti nekolicina novih obdaništa u Kantonu Sarajevu i ne bi bilo potrebe da se privatna, to je moj lični stav, često sumnjiva obdaništa koja odgajaju našu djecu financiraju iz Budžeta Kantona Sarajevu, nego bi Ministarstvo obrazovanja, predškolskog i osnovnog, imalo mogućnost da putem javnih obdaništa usmjerava djecu od najranije dobi na način na koji ovaj Kanton Sarajevu želi da odgaja i usmjerava djecu. Danas nam veliki broj obdaništa su privatni, povezani sa nekim državama iz inostranstva i sa istoka i sa zapada, često vrlo opasnim terorističkim organizacijama, kao takvi proglašeni u tim državama, i sama činjenica da ta obdaništa postoje i djeluju Kantonu Sarajevu, a još da se financiraju i sufinanciraju za javnih budžeta je opasna stvar nemojte se ni time, molim vas hvaliti. Spominjali ste uspjehe u turizmu u ovoj izvještajnoj godini u svojim ranijim diskusijama pa imam potrebu da kažem da u turizmu se nije napravio ni jedan novi hotel, dakle, period vladavine ove Vlade i ranije Vlade jeste period potpune stagnacije razvoja turističkih kapaciteta. Podsjetit ću vas da je vama smetalo kada se Swiss hotel pravio sa 5 zvjezdica i to je možda najbolji hotel u Kantonu Sarajevu, ali pojedini glasovi iz trojke su zamjerali tada Swiss hotelu jer on ne služi, Bože, alkohol, pa ja vam predlažem da vi nađete investitora koji je spreman uložiti par stotina miliona, napravite hotel od 5 zvjezdica, pa vi slobodno u njemu služite alkohol, samo povećajte broj hotelskih kapaciteta i smještaja. To ništa niste uradili u posljednjih šest godina. Svi hoteli prve kategorije, druge kategorije, s pet, četiri zvjezdica su napravljeni i pravljani u mandatu i u mandatima kada je na čelu ove Vlade bila SDA. Spominjete također glas, SDA je imala samo jedanput direktora Grasa, ako pogledate analizu SDP je najviše vladao u Grasu. Podsjećam vas da je to rezultat vašeg rada ili nerada. Također, nova trolejbuska mreža prema Vogošći, koja je u ovoj godini započela kao projekat koji je također kreditno plaćena je nešto što je stvar prošlosti. Od trolejbuske mreže u Vogošći već mjesecima građani Vogošće, Ilijaša, ali i mi koji pokušavamo izaći iz Sarajeva tom uglavnom magistralnom cestom, smo svjedoci gužvi zbog toga što se pijeskar stubovi kako bi se mogli prikačiti na nju trolejbuska mreža. To sve radimo u 2024. godini, kada je trolejbus kao sredstvo prijevoza na svijetu postao stvar prošlosti, danas postoje električni autobusi vjerovali ili ne. Ja lično imam automobil koji je na hibridni pogon, koji dakle koristi električne motore, mehemička energija mog automobila puni moje baterije i kada sam ja u stanju, ima takav automobil, nisam ga puno platio, mogao je Kanton nabaviti električne autobuse ili barem hibride i tada ne bi bilo potrebe za trolejbusima jer je to prevaziđeno. Paralelno s tim Prva transverzala se ne radi, a taj novac je trebalo tamo usmjeriti da konačno oslobodimo taj čep iz grada Sarajeva, izlaz i ulaz u grad Sarajevu, ali za to treba završiti nešto drugo, a ne Univerzitet na Sokocu za ugostiteljsku djelatnost, kao što je završio naš ministar saobraćaja. Dakle imamo ministra saobraćaja, ponavljam, koji je završio Visoku školu za ugostiteljsku djelatnost na Sokocu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, upozoravam vas.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo dobro, nemojte me upozoravati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pričate o...

Haris Zahiragić (zastupnik)

To mu i CV-u stoji. Evo zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Prije početka diskusije, sve sam upozorio.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dobro zahvaljujem na upozorenju, evo, nastavljam. Kada smo preuzeli vlast u Kantonu Sarajevo i evo, čak i u ovoj izvještajnoj godini je bio suficit u Budžetu, a 100 miliona je bilo ukupno 67, 80, ne znam, tačno sad iznos između 60 i 100 miliona, zapravo kreditna zaduženost Kantona Sarajeva. Danas je to otprilike 600 000 000 konvertibilnih maraka. U ovoj izvještajnoj godini, u najvećoj mjeri Kanton Sarajevo zadužen i najveći broj kreditnih zaduženja je tada podignut. Kolege su ranije govorile da se u ovom izvještaju transparentno vidi na šta se trošio, taj novac, ta se sredstva ne vide u ovom izvještajnom periodu, a čak mi ne vidimo ni ugovore kojima su trošena naša sredstva. Zamolite je predsjedavajući, molim vas Belmu Kapo koja ponovno upada u riječ svima nama, da prestane jer ja ću sada na nju referisati, pa ćete vi mene upozoriti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavite govoriti.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem. Osim toga, spomenuli ste 20 000 000 za sigurnost u ovom izvještajnom periodu. Dakle sigurnost u Kantonu Sarajevo, to je već poznata stvar je na historijskom minimumu. Bez obzira što statistikama nekim pokušava stvoriti atmosferu da je drugačije. U ovoj godini, izvještajnoj je dosta novca eventualno uloženo u nabavke između ostalog, body kamera, helikoptera, povećavanja broja zaposlenika i policajaca, ali sigurnosna situacije u Kantonu Sarajevo nikada gora. Nedavno su narkomani upali ženi u stan i ubili je, ni jedan od vaših marke ili miliona nisu na neki način ni pokušali spriječiti to ubistvo. Ubistvo Dženana Memića za koje ja zahtijevam i evo ostao sa vjerojatno jedini preostali, osim, naravno, naše kolegice Memić, zastupnik koji na to ukazuje, niste iskoristili ta sredstva da na neki način otkrijete ubice Dženana Memića, nego šta više ste koristili taj novac da date veće plate onim policajcima koji su činovani, a koji su bili u jeku i u sred te afere ubistva Dženana Memića i na neki način i tu ste temu potpuno adaktirali i u izvještajnoj i u ovoj godini, iako ste veliki broj novca imali. Zato i molim vas, nemojte me na ovoj temi prekidati jer je vrlo osjetljiva tema.

Ispred Kluba govorim, nije kolega Mahir...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Kapidžić je govorio ispred Kluba.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Je li govorio?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ostavite nešto za drugu diskusiju.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije govorio ispred Kluba niko, dogovorili smo se da ja govorim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Govorili ste preko 10 minuta.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije, dogovorili se, nije, nije. Predsjedavajući nije, ja bih dao, mislim, ne bih imao problem, ali ja ću skratiti, skratit ću, evo, već ste mi uzeli pola minute svi sa svojim upadicama. Nabavke helikoptera, također, u izvještajnoj godini planirano u budžetu raspisan prvi javni poziv u 2022.godini. Helikopter je već avansno dio plaćen, a ono što je raspisano u ugovoru za helikopter ne odgovara planu javne nabavke, što nije utvrdio Haris Zahiragić, niti neki pravni savjet SDA, nego, podsjećam vas, interni revizor Federacije, koji je osim toga utvrdio da je prošla godina koja je rezultat zapravo ove u koju sada govorimo bila negativna. Dakle, prvi put u historiji Kantona Sarajevo, Kanton Sarajevo je negativan. Za rezultat imamo da ste neki dan podigli kredit kod komercijalnih banaka sa grejs periodom od 2 godine da biste mogli plate koje su po prvi put u zadnjih 20 godina u Kantonu Sarajevo kasnile. Kase su prazne, ministar je na to upozoravao i zbog toga ćete vjerovatno smijeniti ovog ministra, finog, pristojnog, koji nije završio školu na Sokocu, nego je završio Berkly, jel tako ministre, jeste li na Berkliju studirali? Kako? U Bakingemu je čovjek završio svoj studij i taj Bakingem je sigurno na neki način u odnosu na Sokolac, na PIM i na drugi renomirane univerzitete...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragić, hoćete li pričati, zaista zloupotrebljavate mikrofon.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zbog toga ćete biti smijenjeni. Porodiljske naknade koje su u ovom mandatnom periodu veliki dio sredstava je na njih otišlo u izvještajnom periodu su stvar Zakona koje je usvojila Skupština jednoglasno i to nije ništa što nije bila naša politika, tako da nemojte se nama hvaliti za nešto za što smo mi prvo inicirali, a kasnije glasali, konsenzus je bio na tu temu i to smo zajedno donijeli tu mjeru i nemojte nas na neki način konfrontirati s porodiljama, ali prava istina da ni to nije realizirano na način na koji je trebalo biti realizirano, jer i to je u značajnoj mjeri zapravo subvencija poslodavcu, a manje porodiljama. Imali ste, naravno, tu različite vrste diskusije i obećanja koji nije do kraja ispunjeno. Osim hotela, dakle, šta još? Sigurnost? U suštini velikih broj tema sam prošao. Ono što još ću naglasiti u ovoj diskusiji da je 2022. godinu obilježio historijski netransparentan način i utroška budžetskih sredstava, ali i imenovanja direktora koji trebaju da realiziraju taj budžet. Jedan od tih direktora je nedavno uhapšeni Salanović, privedeni direktor RAD-a, jest izvještajni period, a šta je, jeste izvještajni period, to se sve dešavalo, dakle, u izvještajnom periodu. Gospodin Salanović se tereti za zloupotrebu položaja predsjedavajućeg Okeriću zato što je koristio. Pa pazite, iz ovog perioda, ne, pazite, ta dobit predsjedavajući, ta protupravna, ne imputiram, ja puštam pravosudne organe, samo hoću da kažem. Na teret mu se stavlja predsjedavajući, imamo, prijavili, evo, Tužilaštvo ga je uhapsilo.

To ste nam već rekli, mi prijavili i uhapsilo ga Tužilaštva. Pa ne može biti predstava govoriti o optužnici, molim vas, ne, ja vas znam kao borca protiv korupcije, za transparentnost, šta se vama desilo, ja ne znam. Ja sam vas takvog upoznao, bili smo zajedno u toj u borbi, vi ste odustali od te borbe evidentno dok branite Salanovića i različite direktore koje ste imenovali. Molim vas, pustite me da završim. U izvještajnom periodu u ovoj godini, u ovom Budžetu se ta protupravna imovinska korist desila koja se njemu stavlja na teret, a on nije jedini direktor, predsjedavajući. Zato što je Tužilaštvo stavilo da je on nezakonito stekao, priskrbio 130 000 konvertibilnih maraka kao direktor, a nije smio to biti, dakle, nije imao uslove za direktora jer je falsificirao potvrdu o radnom stažu. On nije jedini, iste stvari su radili direktor Studentskog centra itd i Ured za protiv korupcije, to nisu Haris Zahiragić, Mahir Dević, Sebija Izetbegović, Adi Kalem, Smiljana Viteškić, Faruk Kapidžić ili, ne daj Bože, naše kolegice iz DF-a, gospođa Marijela i gospođica Vedrana, iz S BiH-a, naš brat Mumer Bandić, naš Jasmin Šaljić kolegica Fatima Gavrankapetanović, to nismo mi rekli, to je rekao Erdoan Kafedžić, kojeg ste vi digli sa svojim zakonima, na pijedestal ovdje u Kantonu Sarajevo, pa vam se desilo kao bumerang, da je čovjek utvrdio, Ured za borbu protiv korupcije, utvrdio da su ti ljudi falsificirali potvrde. Napravili ste Frankenštajne i sada se suočite sa tim i čestitam Uredu koji je taj izvještaj predao Tužilaštvu, ali pozivam Tužilaštvo da sve prijave koje su podnesene tim povodom, za sve direktore, ravnomjerno. Ne treba gospodin Salanović radi unutarstranačkih obračuna u NiP-u, činjenice da nije dobar, recimo sa kolegom Čamarom, odgovarati, a kolega Dovađija, recimo, koje je dobar sa Čamparom ne odgovarati. Moraju se jednaki standardi utvrditi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik. Ispravka krivog navoda je prvo bila Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala. Pa evo pošto već, činim se, drugi put se ponavlja u svojoj diskusiji, nisam to rekla, želim da naglasim da izmjena, odnosno povećanje porodiljnih naknada i način na koji je to urađeno u većini koju predstavljam, je u suštini sprovedba politike koju smo davno, davno, dok ste vi bili na vlasti, predložili u drugom sastavu. Znači, nije počela sa vašom kolegicom Bišćević-Tokić, nego je bila još ranija, a vi je niste sproveli. A mi kada smo došli na vlast smo ovaj, to je pokrenula, znači i Naša stranka i kolegica Sabina Čudić, a kao i neke druge stvari koje ste pokušali kada ste došli u poziciju od opozicije, neke stvari ste valjda smatrali da su dobre, da ih možda trebate ponoviti. Ne, to je nešto što smo mi u suštini, i preuzet, što smo mi nešto ranije predložili i došli u priliku da to i realizujemo, nepravdu koja je bila. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Ispravka krivog navoda se odnosi na ovu konstataciju kolegice Vildane, ja se neću vraćati u prethodni period i govoriti šta je bila politika Naše stranke, vjerovatno to jeste bila politika vaših prethodnika. Mi smo ovdje kazali da je formalno pokretanje inicijative kao zastupnica

kolegica Jasmina Bišćević-Tokić, to uradila prva u Skupštini Kantona Sarajevo, prva uradila. Znači mi smo tu, mi smo tu zajedno sjedili i ona je prva to pitanje pokrenula, e to sad što se je desilo da se poklopilo i sa politikom Naše stranke, to je OK. I druga stvar, nemojte u diskusijama govoriti kao da smo mi nešto bili kao protiv toga, ne, mi smo to glasali za to. Pa znači formalna izmjena je pokrenuta kada je bila ova vaša Vlada i vaša vlast, mi smo dali podršku tome. Jasno, ali da se ne vraćam, ne vraćamo u mandat kada mi tu nismo bili, ja govorim u Skupštini u onom momentu kada sam ja bio zastupnik i vi ste bili formalno je to radila kolegica Jasmina, na bazi vijećničkog pitanja i inicijative. Dobro se toga sjećam i zaključka koji smo glasali. Evo, desilo se je to da su ta finansijska sredstva tada bila dostatna, da se ovo uradi i to je dobro. Vidjet ćemo kako će sada stajati debalans ili balans Budžeta Kantona Sarajevo kada sada izvršite realan rebalans budžeta kojeg ćemo dočekati ovdje, kada sve te naknade stavimo na stol, pa ćemo vidjeti šta će ostati od Budžeta Kantona Sarajevo. I tek će se tada ova parlamentarna većina suočiti sa pravom istinom, pravom realnošću o onome što je radila i predložila. Takvu inicijativu je bilo lako predložiti preko tuđih leđa, preko tuđih sredstava koja su vam ovdje dostavljena da ih vi trošite i vi ste njih, ne da ste ih potrošili, već ste 600 000 000 kredita digli, ali idemo sada na fabrički je postavke. Najbolje će rebalans Budžeta kazati kakav ste vi ekonomski haos u Kantonu Sarajevo napravili. Neću, o tome, naravno, sada da govorim, jer to nije tačka, ali evo što kažu, vrlo brzo ćete vi to morati uraditi i tek će se tada vidjeti da vi u ovom Kantonu Sarajevo, za razliku od onog Budžeta koji je bio 650 000 000, a ovaj vaš od milijardu i pol, ne da niste stvari unaprijedili za dodatnu milijardu maraka već ste niz segmenata društvenog života unazadili pet koraka unazad, ali to ćemo, naravno, govoriti kada ovaj rebalans sada predložite Budžeta koji će biti realan okvir vašeg Budžeta, a ono što vas je dočekalo su bili neki drugi ekonomski parametri, mogućnost kreditnog zaduženja na to i vi ste se tu zaista rastrošno ponašali, kupovali izbore, uvodili razna trošenja sredstava. Znači, ljudi ako...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Mogu li završiti rečenicu?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ne možete.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za riječ. Oprostite, oprostite samo malo. Vi ste se javili kolega Avdiću za? Za repliku? Replika zastupnik Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja zaista malo prije sam od odustao od svoje replike jer smo se dogovorili da ćemo raditi dalje, ali nakon iznesenih i neistine, ali i jedne istine, moram se javiti. Ja sam saglasan sa kolegom Zahiragićem da diploma sporna, koju je on maloprije spomenuo, pa i neke druge koje spominje već nekoliko puta, poput ovaj diplome mog stranačkog kolege, nisu jedine, zna se da je i Senat donio odluku u vezi sa jednom diplomom, radi se konkretno o

diplomi magistarskoj, ovaj Senat je donio odluku kakvu je donio, nadamo se, sudskom epilogu. Kao čovjek koji vjeruje u institucije ove zemlje, nadam se da ćemo doći kroz taj sudski proces, do istine. Za razliku od kolege Devića, koji sada traži ispravku krivog navoda, ja vjerujem u institucije ove države, ko je osuđen pravomoćno, on je osuđen. Samo me čudi što kolega nikad ne spominje gospodina Solaka ili Hodžića, već uvijek samo jednog, očito njemu najdražeg. Što se tiče dalje neispravnih navoda, Gras nije SDA vodio u dva navrata, već u tri navrata. I ono što je najgore, oni po Kanton Sarajevo štetni kolektivni ugovori iz 2007 godine su bili ugovori kada Gras nije vodio SDP, već upravo SDA. Da li će remiza preseliti u Hrasicu, ja bih lično volio da preseli, ali mi to ne znamo, nit je to plan, ali ukoliko je plan da se prave zgrade na mjestu ove remize, nadam se da ste iskomunicirali sa svojim partnerima iz Stranke za Bosnu i Hercegovinu, s obzirom da tu opštinu, tu lokalnu zajednicu vodi kadar Stranke za BiH, odnosno gospodine Efendić, koji je vaš koalicioni partner, pa ukoliko će se praviti zgrade, valjda bi sa tim planom trebao biti upoznat načelnik te opštine. Kada je u pitanju nabavka trolejbusa i kritika povratka trolejbuske mreže do Vogošće, najbolji rezultat ovih izbora za Vogošću pokazao da li je to ispravan potez ili ne, samim tim što je SDP skočio sa 3 na 6 vijećnika u Vogošći, očito je da su građani Vogošće prepoznali i taj projekat kao ispravan projekat. Ovdje se maloprije spominju i električni autobusi, kao što je poznato, nabavljeni trolepsi mogu određeni broj kilometara voziti i bez mreže. Tako da i u tom smislu mislim da nije ispravno. Kada su u pitanju subvencije za vrtiće, ja ne mogu da vjerujem i da i nakon, evo, desetak godina još uvijek se spominje neki Gulen i i Gulenovi vrtići, ja bih volio samo ovaj da nam se donese taj spisak Gulenovih vrtića, pa da, evo, znaju ljudi koji treba, koji treba upisati, a koji ne. Mislim da nije dobro, nije jednostavno, pravedno na taj način kritikovati sam projekat subvencioniranja vrtića. Kada je u pitanju, kada je u pitanju ovaj spin koji non stop vrtite, meni je drago da vrtite taj spin i oko tramvajske pruge i nabavke trolejbusa i tramvaja tzn. da vas Adnan Šteta kao najbolji ministar, evo barem u zadnjih 10 godina, ako ne u istoriji Kantona, što građani dijele mišljenje sa mnom, da vas toliko boli da svaku sjednicu na bilo koju temu vi samo spominjete Štetu, prugu, ugovore koji se tobože kriju. Ja vas molim da pokrenete na način na koji je pravno moguće pokrenuti bilo koju istragu, da prijavite čovjeka i da konačno dođemo do epiloga i da vi jednostavno osvijestite da to što govorite nije istina. Jer malo prije smo čuli da je upravo uhapšen jedan direktor zato što mu je zato što je fingirao određene dokumente, a da je uhapšen zato što ste ga vi prijavili. Pa kad ste već toliko moćni i kad se reaguje na taj način na vaše prijave, evo, ja vas molim da prijavite i kolegu Štetu u vezi sa tim ugovorima koji se tobože kriju. Znači, taj spin je dosadio više i Bogu i narodu, ne znam kako vam nije dosadno da ga ponavljate. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik, je li još stojite kod ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Šta da radim sada?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda.

Mahir Dević (zastupnik)

Ispravka krivog navoda kolega.

Mahir Dević (zastupnik)

Odnosi na činjenicu da kolega Zahiragić nije dovodio u pitanje diplomu i način sticanja diplome, kao što vi tvrdite to, on je samo rekao da je vaš ministar saobraćaja završio tu školu na Palama, on nije rekao da je ta diploma nelegalna, kao što vi sada govorite. Znači, nije on pokazao taj navod, ispravljam i, naravno, imam repliku, ne znam hoću li sada nastaviti predsjedavajući, pošto vi mene poslovnički malo drugačije tretirate od drugih zastupnika ili? Predsjedavajući, ispravio sam..

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite, replika.

Mahir Dević (zastupnik)

Replika dalje, jel? Hvala, zamoli ću vas samo da mi to vrijeme vratite, na početku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Štopam ja, ne sikirajte se.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala lijepo, nemojte samo pogriješiti, vodite računa o vremenu. Kolega Avdiću, ne možete racionalizirati pitanje transparentnosti rada Skupštine Kantona sada. Evo, ja sam jedan od zastupnika koji pažljivo bira riječ kada su u pitanju i javne nabavke itd itd i moje konstrukcije su ovdje vrlo precizne bile, ja o tome nisam do sada govorio, ali način da vi racionalizirate utrošak skoro 100 000 000 konvertibilnih maraka, o kome mi kao zastupnici ne znamo ništa je neprihvatljivo. Znači, ja uopće ovdje neću ni insinuirati ni kazati ovo je koštalo toliko, ovo je rađeno toliko, ovo bi trebalo raditi ovako. Postavljam vam pitanje da li je za vas normalno da vi kao zastupnik, isto kao i ja, ne znate koliko je to sve koštalo? Na koji način su podignuti krediti, utrošena sredstva? Evo, polazim od pretpostavke da je sve Ok. Ne, ali vi racionalizirate to, vi hoćete da kažete da smo mi dotuzili i Bogu i narodu, aludirate vjerojatno na Klub ili na pojedince u Klubu SDA koji traže da im ova parlamentarna većina konačno dostavi ispravne informacije koje je morala do sada uraditi, na jednom, već sto puta, tako da ta vrsta priče s veše strane je ovaj potpuno neprihvatljiva. Apsolutno je neprihvatljiva. A o rezultatima rada ove Vlade, znači sama činjenica kolega Avdiću da se vi međusobno rekonstruirate tri puta, pazite, na način da vas uopće ne smjenjuje opozicija, nego da vi sami sebi međusobno postajete opozicija, pa tri puta se sami mijenjate, najbolje govori šta vi radi ovdje, pa vi ustvari ovdje 6 godina zamajavate građane Kantona Sarajevo. Pa to je do sada neviđeno u praksi pazite da zastupnik iz Naše stranke izađe pa pređe u, na primjer, SDP ili iz SDP-a u NiP ili iz NIP-a ovamo, a dio iste parlamentarne većine, pa to do sada nije zabilježeno. Postojala je zna se neka pozicija, ima neka opozicija, opozicija skupi ruke, smijeni vlast, vi ovdje sami sebe smjenjujete, a jedni te isti ste već šest godina na vlasti. Pa to je jedna nevjerojatna situacija, pazi. I hoćete da imate neki rezultat ovdje? Kako ćete imati rezultat kad vi imate Vladu kontinuiteta, odnosno vašeg diskontinuiteta tri puta i sada, evo, krećete u neku četvrtu rekonstrukciju, barem kako se piše u medijima, ne znam je li to tačno ili neće, i to ministra koji vas je još u maju mjesecu upozoravao da pravite ekonomski kaos ovdje, a vi ga niste slušali, pazite. Eto, to znam da je tako bilo, nit ste uzeli rebalans koji je on zakonski predložio na Vladu, a kamo li da ste ga dostavili Skupštini. I vi ćete sada, kad ste bankrotirali, bukvalno, podigli kredit za plate, nama predložili dokument koji se zove Rebalans budžeta i da vi imate neki

rezultat rada, pa to je do sada nezabilježeno u nekom Općinskom vijeću, a kamoli u najrazvijenijem Kantonu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću. Samir Avdić, replika. Izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Opet ste mi smanji vrijeme, predsjedavajući.

Samir Avdić (zastupnik)

Vrlo ću kratko, s obzirom da je uvaženi kolega Dević postavio meni pitanje da li je za mene normalno da krediti poput ovih znači krediti koji se uzimaju od EBRD-a ili od EIB-a su nama kao zastupnici poznati u mjeri u kojoj jesu. Ja mislim da je to sasvim normalno, a oni koji su radili u vašem Klubu, postoje oni koji još uvijek rade na entitetskom nivou, evo, samo neka nam kažu da li su oni eventualno upoznati sada u većoj mjeri sa kreditima koje je uzimao vaš omiljeni i više puta spomenuti premijer Federacije za kredite, npr kredit za izgradnju tunela Hranjen, koji još uvijek čekamo da bude završen, kredit za izgradnju mosta u Počitelju koji vi malo prije spominjete i neka spominjete, nema veze ko ga je otvorio, važno je da je on napravljen. Da li je iko od vas iz Kluba ili netko ko radi na entitetskom nivou je upoznat u većoj mjeri sa detaljima tih ugovora nego što smo mi ovdje u Skupštini upoznati sa detaljima ugovora ovih kredita? Vrlo je poznato, više puta vam je objašnjeno od strane i stručnjaka iz Ministarstva saobraćaja na mislim, prošloj ili prethodnoj sjednici, vrlo lako istražiti možete pozvati bilo kojeg stručnjaka koji je bilo kada uzimao bilo koje kredite iz bankarskog sektora ili, odakle god, vrlo je poznato koji dio je poznat u potpunosti javnosti, a koji dio vi bi se sada tačno kako se zvala mašina koja je kopala ili maltene, kako se zvao Nepalac, što je što je armaturu postavljao kada je rađena rekonstrukcija pruge. Samo mi recite da li ste u većoj mjeri upoznati sa kreditima koje je uzimao vaš omiljeni, više puta spomenuti bivši, hvala Bog, bivši premijer Vlade Federacije?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, vi imate još jednu repliku. Zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala, dobro ste me napomenuli kolega Avdiću. Da, nepravедno ste osudil premijera Fadila Novalića i ne samo njega samog, ne samo njega samog, već i Fikreta Hodžića i Fahrudina Solaka. Ja sam govorio ovo u funkciji premijera koji je vama dotirao ovdje 200 000 000, da biste vi mogli prosipati svoje neznanje ovdje i dovesti haos u Kanton Sarajevo. Nemojte mi dobacivati. Javite se pa koriste poslovnički je mogućnosti. Uzmite repliku, ispravku krivog navoda, ne znam, već šta ćete, ne možete odmah jer sam i ja maloprije sačekao.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Avdić. Neće da čeka, hoće, odmah, evo odmah, izvolite, imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala vam predsjedavajući na toj vrsti diskriminacije.

Samir Avdić (zastupnik)

Nije diskriminacija. Ja sam maloprije vama, ja sam vama dopustio maloprije, ja sam vama dopustio ali ja od vas ne tražim, ja od vas ne tražim da dopustite, koristim svoje poslovničko pravo. Znači već 10 puta govorite, vi ste osudili, ja vas molim da meni ne stavljate te toge sudijske ja, niti sam sudija Suda BiH, niti bilo kojeg drugog suda, ja sam ovdje zastupnik, po zanimanju viši kustost Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, vi ste prosvjetni radnik i ja mislim da stvarno ja nikad ne bi vama rekao da ste vi osudili bilo koga ko je osuđen, evo u prošlosti, a da eventualno je blizak ovo trojki, nemojte ni vi, molim vas, imputirati nama, da smo mi nekoga osudili, kao da smo mi ovdje u nekim križaskim ratovima, u nečemu, pa mi nekoga osuđujemo, zna se ko je osudio, zna se tačno koji sud, koja instanca, koji je sudac. Ja vas molim da pazite na koji način diskutujete zato što živimo u zaista opasnom vremenu, stavljate na mete na čelo i neko će zaista pomisliti da sam ja osudio nekome omiljenog čovjeka u ovom trenutku, jer postoje i oni kojima je on omiljen. Ja vas molim da pazite i da budete precizniji prilikom tih optužbi. Zahvaljujem se unaprijed.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Deviću možete nastaviti sa replikom.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala lijepo. Vi ste, naravno, osudili to kolega, vaše politike, nisam ja rekao Samir Avdić konkretno, ali vaše politike su to uradile i ustvari to je najveće dostignuće vaših politika što ste nevinog čovjeka strpali u zatvor i znate ste još gora stvar, što vi znate da je to tako pazi i vi to znate i danas to znaju građani.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolege Deviću, zaista vas moram upozoriti vrtite jedno te isto, evo ima dva sata. Molim vas, ako imate potrebu da replicirate ili ispravite krivi navod vezano za tačku dnevnog reda, molim vas. Budete li još jednom spomenuli opet ovo sad, o čemu ste pričali bit ću prinuđen da vas prekinem, da vam oduzmem riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja ne vrtim ništa dva sata, predsjedavajući, vi nastavljate po nekoj praksi, znači ja, malo prije sam tražio samo ispravu krivog navoda meni niste dali.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

I dobili ste.

Mahir Dević (zastupnik)

Pa jeste, kada je čovjek završio.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vi ste pristali da sačekate.

Mahir Dević (zastupnik)

Ma nije tačno, nego sam kasnije objedinio i ispravku i....

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hjade vi nastavite repliku, hajde vi nastavite sa replikom.

Mahir Dević (zastupnik)

I ništa ja ne vrtim dva sata, ja koristim svoje poslovničke mogućnosti, tražim vrijeme koje date bilo kom zastupniku da date i meni i to je to i odgovaram na repliku. I u toj replici sam postavio jedno pitanje da li je normalno da mi kao zastupnici nemamo informacije? I sada meni kolega opet ovdje zamajava svojim odgovorom. Ja ću ga pitati malo konkretnije. Kolega, za li je za vas normalno da vi podignete kredit kod svoje kuće, a da o tome imate samo dio informacija, da neko u vaše ime podigne neki kredit, ne znam. 100 000 000 KM, a da vi imate dio informacija o tome, a eto, dio ćete, ako Bog da saznati. Nisu to normalne situacije, to se ne može braniti. Vi ste rekli da ćete biti transparentna Vlada, vi na najtransparentniji način zloupotrebjavate sve poslovničke pozicije, kršeći sve zakone, Ustav i ovaj Zakon o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo za 2'2 godinu. Vi ste ovu sjednicu prekinuli zbog inspekcije Kantona Sarajevo i nezakonitost koji se tamo dešavaju i produžili ovu sjednicu za godinu dana. Zato mi danas ovdje raspravljamo, to ste uradili vi, vaš Kolegij i vaš predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo. I tu je prava istina. Nije tu problem bio ni ministar financija, nego je problem bila tačka dnevnog reda koja se zvala Izvještaj o radu inspekciji za '22. godinu. Pošto je tamo bio jedan potpuni haos vi ste tu sjednicu prekinuli jer je kolega Bandić podnio, ne znam, krivičnu prijavu itd i to ste prolongirali sasvim malo, samo godinu dana. E to vi radite ovdje. Znači, takve poteze ne pravi, ni da ne kažem neki organizovani, više ne znam kako da ih nazovem, to vi radite, to je neprihvatljivo.

A eto, i kad se ja sad javim za odgovor, vi ćete reći ja nešto kao vrtim dva sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda, pa onda replika. Uključite zastupnicu Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Hvala predsjedavajući, pozdravljam sve. Htjela bih samo da kažem da nije nakon godinu dana, nastavljena, ovo je šesti nastavak ove sjednice. Ona se, zahvaljujući ovakvim vrstama diskusija koje vodimo oko svake tačke, ponavljajući jedno te isto, ja razumijem stavove opozicije koja želi ponavljati i doći do nekih informacija kojima to služi kao politički alat za osvajanje poena kod svojih glasača, ali isto tako, molim vas da nastojimo u razumnom roku privoditi sjednice jer vidite koliko ovo zaista traje, da se svaka tačka od onoliko koliko ih ima na dnevnom redu ovoliko raspravlja. Mislim da tu nije ni suvislo ni normalno. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnica Kapo.

Belma Kapo (zastupnica)

Ja se nadam da me ovaj put nećete isključiti, kao što niste sve kolege isključili, možda vam samo moje obraćanje na neki način.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ni prošli put vas nisam isključio.

Belma Kapo (zastupnica)

Dakle, ovako zamoliti ću vas da se vratimo na temu jer ste pozvali na početku, ali puštate i dalje. Svaka ovakva rasprava koja nema veze sa temom će izazvati naš odgovor jer nećemo štititi na ono, ali vi ste ti koji vodite Skupštinu i koji treba da držite nas u disciplini, da smo na temi. Ovo nisu stvari koje su u temi. Čovjek koji je trenutno u zatvoru od njega se pravi heroja, to nije današnja tema, niti smo iko od nas u ovdje imamo ikakve veze sa tom presudom, ako je, kako kolege kažu, on nevin, onda tu nevinost treba neko i da dokaže. Dakle, mi nismo ti ljudi koji imaju ikakve veze sa tim, niti smo ga mi zatvorili i zaista nije u redu da prešutite svaki put, jedno pet puta smo prozvani ovdje svi mi zajedno i što kaže Samir nama se stavljaju mete na čelo, pa vas molim da se u skladu s Poslovnikom vratimo temi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ako ste slušali kolegice Kapo, da sam više puta upozorio, ne samo vas, već i sve druge zastupnice i zastupnike da se vrate na temu Izvještavaj o izvršenju Budžeta Kantona Sarajeva za 2022. Zaista je široka oblast gdje svaki zastupnik i zastupnica mogu da diskutuju o načinu utroška sredstava. Opozicija to kritikuje, pozicija navodi razloge dobrih istorijskih projekata i vi ste diskutovali u tom pravcu i nikome nisam oduzimao riječ. Upozoravao sam kolega Deviću i neke druge zastupnike i zastupnica da ne spominju imena. Kolega Zahiragić, također da ne spominju neka imena koja nemaju nikakve veze sa ovim Izvještajem. Međutim, jako je teško komunicirati sa svima vama kada želite, imate namjeru da u eter ispalite nešto što je vama važno, da ispalite, bez činjenica, bez argumenata, insinuirajući nečiju odgovornost pored institucija države Bosne i Hercegovine koje provode istragu i odlučuju ko je kriv koji nije. Potpuno se slažem i zamolio bih još jednom kolegu Devića nemojte više spominjati kao primjer bivšeg premijera da ga je neko osudio, osudio ga je Sud države Bosne i Hercegovine i ako imate bilo kakvih primjedbi i žalbi, uputite te svoje žalbe Sudu i ako više nema mogućnosti da se formalno pravno bilo ko žali. Tako da, zamolio bih vas da komunicirate izvještaj koji je zaista široka tema i slažem se da opozicija i pozicija imaju pravo da svoje argumente iznose zašto je nešto dobro ili nešto loše u tom periodu implementirano iz Budžeta Kantona Sarajeva. Ali vas molim da izbacujete činjenice i argumente, nemojte, kao što je to bila prilika da se navode da su ugrađivani plastični šarafi u šine i takve gluposti. Dajte, pokušajte da. Spominjete određene diplome, nečije ne znam, privođenja, puštanja, hapšenja, nemojte. To nema nikakve veze sa ovim izvještajem. Ja znam da pojedini žele da iskoriste ovaj prostor i vrijeme, međutim imamo toliko portala, imamo toliki broj jutarnjih programa, imate prostora, otiđite, pričajte i sve ovo što ovdje mislite da treba da javnost čuje iznesite, ali dajte, držite se dnevnog reda. Imamo još tačaka koje treba da završimo, nemojte zloupotrebljavati Poslovnik. Ja ću opet morati prekidati sjednicu. Međutim ovdje se ne radi o zloupotrebi jednog zastupnika, jedne zastupnice, već više zastupnika i zastupnica.

Kolega Deviću izvolite, imate riječ.

Ispravka krivog navoda zastupnika Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Hvala. Obzirom da sam ja ispalio to za plastične šarafe, moram da ispravim krivi navod, nisam rekao plastični šarafi, nego plastične zakačke, šarafi su od čelika, a te plastične zakačke se mogu dokazati sad da vi i ja odemo i onaj šljunak maknemo i da pogledamo jel plastični šaraf. Ako smijete to uraditi, otići ćemo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Bandiću samo malo, sad. Dajte da završi kolega Dević, pa onda. Hajte, dajte da završi, kolega Dević ima još nekoliko sekundi. Izvolite. Kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Ispravka krivog navoda kolegici Melank zbog toga sam se javio, . Znači, odgovorno tvrdim da kada bi se sada uzelo vrijeme potrošeno na današnjoj sjednici pozicije i opozicije, da ćete doći do podatka da je više vremena potrošila pozicija nego opozicija. I ovdje se stalno pravi neka zamjena teza, u stvari ne bi li se učutkalo opoziciju na takav način. To što pozicija ne zna da se ponaša ko pozicija, već se ponaša kao opozicija, to je problem vaših klubova i heterogenosti vaše Vlade. Znači cijelu ovu sjednicu danas je u ovom pravcu odvela kolegica Belma Kapo sa svojim diskusijama i nastavlja to da radi cijelo vrijeme, a onda pokušava da nama kao to prebaci. I to je činjenica. Znači ispravka krivog navoda, mi ništa ne vrtimo u krug i ništa vrijeme ne zloupotrebjavamo, obrnuta je situacija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Bandić je li poslovnička ili replika? Odustajete.

Ne možete ispravljati ispravku na ispravku, ne možete, nemojte, molim vas. Zastupnik Jasmin Šaljić nije tu, možete ga isključiti onda. Zastupnik Muamer Bandić prva diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Selamim i pozdravljam sve prisutne i one koji nas prati putem malih ekrana. Ja neću govoriti, kolega Okerić je rekao jednu dobru stvar, ne trebamo, Mahire može li malo tišine samo, izvini. Ne trebamo govoriti ni o jednom od direktora koji se sada trenutno procesuiraju zato što ne znamo kako će taj optužni akt završiti i ne trebamo ljude stavljati na stub srama iz jednog prostog razloga što je na desetine takvih slučajeva završeno možda presudom ili naredbom kojom se postupak neće provesti jel, ili će se donijeti naredba o obustavi postupka. Međutim, čuo sam dosta diskusija, jednu ću izdvojiti, posebno od kolege Čičića. Ona je bila, odnosno u svom uvodnom izlaganju obrazložio, dakle, ono što jest ustvari tačka dnevnog reda, ali ću prije toga, da ne zaboravim, pošto je kolegica Kapo Belma spominjala određenu vrstu postupaka, za neke lažne dokument ili lažne diplome. I ja ću vas, kolegice Belma, podsjetiti da mi danas ćemo raspravljati o Izvještaju direktora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, za kojeg je Sud Rješenjem utvrdio da ima falsifikovano uvjerenje. Dakle, ovo nije insinucija. I ovo želim da vam kažem, ova Vlada je prihvatila takvog direktora. Nemojte zato da nam držite moralna predavanja. Da li je bilo nekih postupaka koji se sada još vode o lažnim diplomama to ćemo vidjeti kako će se oni okončati, ali ovo je činjenica, mi ćemo danas raspravljati dakle, o Izvještaju o osobi koja je, dakle, utvrđeno Rješenjem da je falsikovano, ne znam, čini mi se, uvjerenje o radnom stažu i da je to djelo zastarilo, apsolutnu zastaru doživjelo, ne, ne znam, neaktivnošću ili nedovoljnom ažurnošću Tužilaštva. Taj direktor je tri puta, čini mi se, imenovan za vršioca dužnosti. I ako po zakonu se to ne može uraditi. Tako, da ako počnemo sada da iznosimo te neke stvari, samo ćemo vidjeti ustvari ko je veću štetu nanio Kantonu svojim dosadašnjim vođenjem politika. Ali, evo, na tome ću završiti, dakle, zaista ja bih zamolio sve da ove osobe koje su privedene iz nekih razloga ne spominjemo ovdje uopće, vidjet ćemo kako će se to završiti, da li ima elemenata, ili nema, to Tužilaštvo, vjerovatno utvrditi, pa ćemo vidjeti šta će se desiti, a nakon toga imamo priliku pošto što ćemo imati danas za ovog direktora, pa ćemo o tome cijeli dan da razgovaramo. Ono što ja želim da kažem, ovdje sam čuo osim kolege Čičića, čuo sam kolegicu Vildanu Bešliju, čuo sam Mahira Devića kada su u pitanju porodiljske naknade. U vrijeme Vlade u kojoj sam

ja bio ministar, taj zakon smo mi pokrenuli da izmijenimo i tada je kolega, mislim da je kolega Peđa Kojović tad bio, sjećam se tog perioda, ali je sa mnom išao, mislim ili ovaj Igor Kamočaj, koji je bio predsjednik Kantonalnog odbora SDP-a, ili je Fazilija. Ne mogu sad da se sjetim, on je, mislim, bio šef kluba, ne mogu da se sjetiti. Uglavnom, mi smo tada bili kod premijera Nikšića, premijera federalnog, koji je zaista nas primio i bio je, dakle, zakon u fazi, dakle, nacrtu kako da se izmijeni ustvari zakon, pošto je to federalni propis i mi smo otišli kod gospodina Nikšića. Zaista je on, moram to da istaknem ovaj, bio jako operativan, on je nama pozvao sve tamo svoje stručne službe, ja to imam, čak negdje sam i objavio, ne mogu sad pronaći na društvenim mrežama. On je bio obećao nama da će u toj nekoj fazi ovaj taj zakon ući u proceduru pošto se radi o federalnom propisu, međutim, mislim da je poslije toga došla i smjena naš je Vlade i mislim da je i Nikšić otišao s te pozicije. Tako, kada govorimo o izmjeni Zakona koji se odnosi na porodijsku porodijske naknade, krenuo u nekom tom periodu. Inicijatori tog zakona smo bili ja, kolega Kojović i mislim da je bio sad, ne mogu da se tačno sjetim ili je bio Fazilija, a on je bio šef klub SDP-a, mislim ili je bio Igor Kamočaj kao predsjednik Kantonalnog odbora. Ustvari on je nama organizovao kafu, odnosno sastanak kod premijera Nikšića. I u tom kontekstu, ako možemo nekoga da izdvojimo da pohvalimo to su ove osobe koje su bile opredijeljene tada za izmjenju ovakve vrste. Međutim, šta ustvari mi svi sada ovdje ističemo kao neki poseban, prerogativ tih porodijskih naknada? U stvari, ovaj budžet je odraz politika vladajućih stranaka Trojke i u kojem pravcu oni žele da provedu. Samo je to sada pretvoreno u brojke. Sada posebnu pažnju smo poklonili ponderu. Ponder Jest zaista takav indirektni porezi umanjuju prihod Budžeta Kantona Sarajevo za nekih, čini mi se, 80 000 000, jel tako kolega Čičiću, više od 80 000 000. Međutim, mi se nismo, odnosno ova vladajuća struktura se nije opredijelila šta da uradi, kako da prevaziđe tu situaciju. Oni su i dalje nastavili kreirati svoje politike kroz brojke i ako su svjesni da taj ponder nama umanjuje stvari, umanjuje prihod, jel postoji neki odgovor? Ja imam npr informaciju da danas nisu uplaćene, ovaj za privatne vrtiće sredstva, subvencije i da imamo problem. Vidite, ovo nije problem samo stranaka Trojke, ovo je problem generalno Skupštine, kao organa, kao tijela, jer mi kad posmatramo ove odluke, u Službenim novinama ne piše i tamo da je, ne znam, Okerić koji predvodio neku skupštinsku većinu i imao 18 ruku i donio neku odluku. Dakle, mi smo ovdje kao organ i u tom kontekstu trebamo ponašati, ove naše diskusije ne trebaju da se shvataju na način da mi sada želimo da rušimo, ne treba Trojku rušiti, treba ih pustiti da rade. Nisam ja zato da se nešto ovdje ruši, ali trebate i vi pustiti da mi, dakle, iznesemo svoje argumente i činjenice i da na bazi tih argumenata i činjenicu ustvari pokušamo da nađemo najbolje rješenje. Vidite, porodijske naknade jesu dobra stvar koju je Kanton Sarajevo uradio, međutim te porodijske naknade su prouzrokovale određenu vrstu većih potraživanja. Pogledajte sada koliko se izdvaja za porodijske naknade, a koliko se izdvajalo prije ovoga. Sad imamo ozbiljnu situaciju da počinju neke osobe koje ne žive u Kantonu Sarajevo da se prijavljuju u Kantonu Sarajevo zbog većih porodijskih naknada. To je bilo i u tom mom periodu kad sam ja bio, ja znam da je to bio problem i to je bio ozbiljan problem. Zato mi u stvari nismo imali, evo da kažem dovoljno ni odlučnosti, ni energije da se ide u taj proces. Stranke Trojke su se odlučile da to urade, pozdravljam ih, ali sad ne trebaju da bježe od odgovornosti, ovih 80 000 000 fali u Budžetu od pondera. Ne fali ništa ovdje, znali ste vi to svi da će ponder uzeti 80 000 000. A znate što je uzeo, pa dakle, ne postoji sada ovdje partikularni interes, na nivou Federacije su svi glasani za ovo, mislim svi, kada kažem svi, postojala je većina koja je ovo izglasa, tu su učestvovali svi, mislim zastupnici svih stranaka, i SD i Naša stranka i SDA, svi. A znate zašto? Zato što određenu vrstu propisa koje imate na federalnom nivou daje se Kantonima da u skladu sa svojim Kantonalnim, evo da kažem ekonomskim kapacitetom mogu povećati. Kanton Sarajevo je to uradio, naravno da je to Federacija pratila i da imate one zastupnike koji dolazi sa Kantona, koji nemaju takvu ekonomsku moć i oni su odlučili ustvari da jedan dio tih sredstava ne dozvoljavaju više da se rasipaju u socijalna

davanja. Od socijalnih davanja mi nemamo ekonomski rast, privredni razvoj, šta mi imamo? Mi imamo ustvari, evo mi ćemo reći iz opozicije da je to populistički, naravno, i populistički porodiljema treba to dati, e sada mi trebamo imati realnu procjenu. Prije svega, ovaj Zakon kad se donosio, ja imam informaciju da nije postojalo finansijska procjena tog Zakona, kakve će efekte taj Zakon proizvesti. Prema mojim informacijama, to je bilo prije nas, mislim da je to bilo u vrijeme ministrice iz Naroda i pravde, zaboravio sam sad kako se zove, evo, dakle, da nije postojala fiskalna procjena ili kako se to zove sad stručno, vjerojatno kolege, ti ćeš to znati, fiskalna procjena, iako je bila obaveza da postoji jedna takva vrsta, takva vrsta te procjene. E sada se pita, ko snosi odgovornost za to? Imamo situaciju da nam fali 80 000 000, a da Kanton Sarajevo ustvari nije preuzeo nikakav sistemski evo pristup da riješi ovaj problem. Imamo, dakle, vrlo osjetljivo polje u kojem mi sada moramo da se odredimo, imamo javna poduzeća za koje Kanton Sarajevo izdvaja ogromna sredstva. Zašto izdvajamo ta sredstva? Da pokrijemo loše poslovanje tih menadžmenta tamo. Nemamo, dakle, domaćinskog poslovanja od strane i vidimo mi svi, svi ćete vi iz pozicije i opozicije, svi ćemo reći ustvari da javna poduzeća ne isporučuju onu vrstu usluge koju trebaju da građani Kantona Sarajevo dobiju. Mi, evo 10 godina, ja mislim i više govorimo da je u Javnom komunalnom preduzeću Vodovod i kanalizacija se gubi više od 70 procenata ukupno zahvaćene vode. Pa postoji li stvarno iko razuman ko više tom Vodovodu i kanalizaciji daje određena sredstva kako bi on poslovali? Ima li iko da može srediti Javno komunalno poduzeće Vodovod i kanalizacija, dovesti ga u red da se oni samo ne bave tamo sistematizacijom radnih mjesta i ne znam zapošljavanjem ili pomjeranjem nekih kadrova, već zaista da urade, da urade posao za koje se društvo opredijelilo da Vodovod i kanalizacija tu vrstu poslova omogućava.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kratko ću, samo ako možete, da s obzirom da diskutujete u tom pravcu, da samo i kažete koliko je, recimo, izdvojeno sredstava za Vodovod i kanalizaciju? Pošto kažete previše sredstava je izdvojeno, a građani sada misle da je izdvojeno, a da nemaju dovoljno usluga, ako imate i tu informaciju i to kažete, evo, ja ću to kasnije reći.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, ja ne znam odakle vama pravo da vi mene nešto pitate? Poslovnik vam to ne dozvoljava, da vam skrenem pažnju i ja nisam ovdje došao da vama odgovaram na pitanja. Ja govorim o ukupnom stanju koje je proizvelo ovaj Budžet, da je deficita 80 000 000 i da mi jutros nemamo mogućnost da se uplate subvencije za ove privatne vrtiće. Ne možete to meni spoticati, to je vaša odgovornost, ja poštujem vas, porodilje izađete vi kažete i treba, svaka vam čast za to, a sad preuzmite odgovornost za ovaj dio. Ja vam govorim, dakle, da javna komunalna preduzeća, evo kada govorimo već o Vodovodu, kada smo se već dotakli toga, dakle Vodovod je u viši navrata dobivao, dobivao je prije svega od EBRD-a 50 miliona, da mi ne znamo u kojoj fazi se nalazi tih 50 000 000 i koliko je ustvari rekonstruirana vodovodna mreža u iznosu koji je EBRD uzet. To kreditno zaduženje. Ja bih volio da nam dođe neko ovdje od tih direktora i da nam kaže. Svaki put kad dođu, kažu imamo, ponovno 70 i nešto procenata gubitka vode. Sasvim je evidentno kolega Okeriću, nije bitno sada ko vodi taj Vodovod, jel to NiP, meni evo, nije, meni je bitno, kolega Okeriću da vam kažem, ja ujutro se probudim, nemam vode, iskreno vam sada kažem i to nije samo jedno jutro, dakle ja mjesec dana se probudim i nemam vode, mislim, to je zaista problem. Ne zanima me uopšte ko vodi Vodovod, ja tamo neke ljude čak i poznajem, ne bih ništa loše govorio o tim ljudima, ali realno, mi imamo problem sa Vodovodom i kanalizacijom. Ako mi budemo, znate, vi mene pitali koliko je novca, ja vas budem pitao znate, mi trebamo naći nekoga kako će urediti Vodovod i kanalizaciju. To je naš problem, to je naša činjenica, zbilja koji mi živimo. Vjerujte mi da više nije stvar ovdje ni

poziciji ni opozicije. Ja ću vas podržati, vi dovedite bilo koga, tamo da nam dođe sa jasnim pokazateljima. Ja sam pričao sa nekim stručnjacima iz tog Vodovoda i nekim ranijim direktorima (nerazumljivo) i sa ljudima koji su zaista iz struke, koji su inženjeri, koji bi mogli napraviti neku promjeru i vidio sam ustvari, kada dođe Vodovod i kanalizacija na red, ja ću pričati o tome, ali sam vidio ustvari u kojem pravcu su njihovi usmjereni, njihove kritike, ali evo. Nije ovdje samo problem Vodovoda i kanalizacije. Ne želim zaista da se ovo svodi na nešto personalno, želim da vam kažem da kreiranje politika izraženo kroz budžet nije dobro urađeno od strane stranaka Trojke, odnosno od vas koji nosite vlast. Morate prevazići u ovu situaciju od 80 000 000. Vi morate naći rješenje kako da ih nadoknadimo. Što se tiče pondera tu imate mogućnost i većinu na federalnom nivou, pa trebamo, trebamo izmijeniti taj ponder, međutim to se neće nikada desiti. Ja to znam, naravno. Druga je stvar vidite, mi imamo određene javne resurse koji trebamo staviti funkciju Kantona u funkciju razvoja. Mi ne radimo na tome. Imamo određenu vrstu propisa koji bi trebali da izmijenimo, koji bi nam povećali prihod, mi smo to govorili na primjer u mandata kad je bio ministar Dedović. Nažalost, nije bilo dovoljno razumijevanja. I ja razumijem to su političke borbe te kakve jesu takve ovaj da to pozicioniranja u konačnici treba da neko ima najveći benefit od toga. Vidjet ćemo ko će imati. Međutim, građani nemaju nikakav benefit od ovakve kreacije budžeta. Zaista, dakle, moramo da vidimo u kojem pravcu će Kanton Sarajevo zauzeti svoje politike u narednom periodu, da li će se doći do nekih izmjene zakona ili će se opredijeliti da Kanton Sarajevo konačno staviti tačku na javna preduzeća, komunalna poduzeća. Da vidimo u stvari, jer ova poduzeća zaista zaslužuju da dobivaju podršku, ne samo pozicije, bilo koga na ovakav način poslovanja. Kada govorimo o javnim ovim preduzećima, komunalnim, ja bih izdvojio tu Gras. Ne znamo mi sad šta je bilo, jel bilo nekih tih malverzacija, evo kako kaže kolega iz SDP, to nek utvrđuju ti organi ovaj koji su nadležni za to, mi možemo da vidimo ustvari da u Javnom komunalnom preduzeću Gras postoje određene promjene, i to ne treba bježati od toga. Pretpostavljam da je SDP zato i dobio određenu vrstu podrške na ovim izborima, ali nije ni bitno. Postoji, dakle, realno i vidljivo da je u tom dijelu nešto uznapredovalo u odnosu na neki prethodni period međutim. Treba da vidimo kada u pitanju tu komunalnom preduzeće, odnosno Javno kantonalno preduzeće ovo što nam je rekao kolega Avdić, zaista mi kolega Avdiću nismo imali pristup određenoj vrsti ugovora, evo ja na primjer, imam određenu vrstu ugovora, ali to ne treba da bude predmet, koji možda drugi zastupnici nemaju, ali to ne treba da bude i ne bih se želio baviti tim. Kod nas svaki put znate kada neko nešto dobro uradi, mi svi iskočimo da kažemo ne valja, to je loše. Mi treba da loše kažemo da je radio direktor Dom zdravlja, e to ćemo reći, on dolazi iz SDP-a i njega porediti sa ovim Štetom ne možemo nikako. Šteta je to ipak napravio neke procese koji svi vidimo, a ovo dole što se desilo u ovom Domu zdravlja, pa to je, ja sada, moram da idem na tužilaštvo zato što sam iznosio neke stvari, da dajem neke izjave, ispadnem sada još da kažem da sam možda i pogriješio. Ali evo kada je u pitanju Gras, ja imam informaciju dakle sljedeću, evo, tu su vjerovatno kolege iz Grasa, ovaj iz SDP-a, koji imaju možda malo bolje informaciju, da je od ukupno 23 tramvaja, jel sada radi samo 10. Da je do sada, novih tramvaja ako govorimo, sada, evo vi me ispravite mogu da dam mogućnost da sam pogriješio. Od ukupno 25 trolejbusa radi 11, da neki čak nisu uspjeli da prođu tehnički kako ga ovo nazivaju. Evo, mogu da kažem da je moj izvor informacija nije tačan, ali želim da kažem sljedeće, zbog čega ovo govorim. Dakle, imamo ogromno zaduženje i to zaduženje, dakle, zaista postavlja jedno pitanje odgovornosti nas sviju ovdje koliki efekte stvarne mi imamo od tolikog zaduženja. Nemoguće je, pazite da je Kanton Sarajevo zadužen od domaćih i ino banaka 480 miliona, a da se sve svelo na realizaciju tramvajске pruge.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću. 15 u ime Kluba.

Ispravka krivog navoda zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala kolega Bandiću, slažem se sa vašom diskusijom 90 %, a želim da ispravim vaš navod, kad vi kažete nije bitno ko je šta radio, itekako je bitno ko je gdje bio i ko je šta radio. Kada ste spomenuli Vodovod, saga u Vodovodu u režiji tadašnjeg premijera gospodina Konakovića počinje još 2014. godine, na način da je Nezir Hadžić, sin našeg heroja, razapet u Kantonu Sarajevo i proglašen najgorim čovjekom koji je kriv za redukcije vode u Kantonu Sarajevo, na način da je tamo neko zavrtao ventile unutar tog preduzeća. U tom momentu se donosi odluka da se podiže kredit od EBRD-a, 10 godina poslije toga mi imamo veće gubitke u mreži, imamo penale koje smo dali, milione konvertibilnih maraka na taj kredit jer se taj kredit morao naprosto podignuti od ovih kreditora koji danas drže ovu vlast, kako kaže kolega Zahiragić, a i tada su Kantonalnom odboru SDA Sarajevo sjedili ljudi koji su kazali gospodo, imate sasvim dovoljno sredstava, budžetskih, ne možete godišnje realizirati više od 5 000 000 konvertibilnih maraka infrastrukturnih radova, puta 10, 50. Uopće nam tada kredit za to nije trebao i oni nisu tada imali ni kapacitet, ni radnu snagu, ni bilo koga ko je mogao to realizirati. Na kraju je taj kredit možda otišao i na 100 000 000 maraka penala. I to je rezultat jedne politike koja je jedno vrijeme bila u SDA, u Kantonalnom odboru SDA Sarajevo stanovala, a danas stanuje na adresi koja se zove Kantonalni odbor Narod i pravde, i to je rezultat te politike i vrlo je bitno da se svaki sektor ovako izanalizira i kaže ko je odgovoran, zašto da odgovara. Znači rezultat desetogodišnjeg rada te grupe ljudi i te politike koja je samo promijenila imena i prezimena, e to sad upravo što ste sada kazali. I tako nam je skoro u svim sektorima. Ispravka se, znači, odnosi na to da je izuzetno bitno ko je šta radio i da sve treba izanalizirati. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika kolegi Bandiću. Ja sam samo da repliciram kolegi Bandiću. S obzirom da se nalazimo na temi Izvještaja o izvršenju budžeta Kantona Sarajevo pokušat ću da napravim jednu što slikovitiji prikaz izvršenja budžeta za 2022.godinu. Strateška opredjeljenja politika, u ovom slučaju politika Trojke u Kantonu Sarajevo se oslikavaju kroz budžet. To ste dobro kazali kolega Bandiću. Svaki segment za njega bi trebalo izdvojiti 100 000 000 od pronatalitetnih politika, deponije, komunalne privrede, sigurnosti, obrazovanja, saobraćajne infrastrukture, da bi mogli da u potpunosti možda riješimo nagomilane probleme 2,5 - 3 decenije koje građani trpe. Politike Trojke u Kantonu Sarajevo su morali u skladu sa mogućnostima, u skladu sa budžetom koji su imali s kojim su raspolagali opredijelit se na određena strateška opredjeljenja, pronatalitetne politike, jačanje porodice majki, isplatama subvencija majkama porođiljama, zatim porodicama sa troje više djece, jačanje obrazovnog sistema kroz investiciono ulaganje naš obrazovni sistem šezdesetak godina sigurno unazad nije u njega investirano, stavka 2020. i 21. godine za investiciono ulaganje u obrazovni sistem je bilo 200 000, investiralo se preko 35 miliona kada je pitanju obrazovni sistem da bi obezbijedili što bolje uslove našim učenicima, kako bi dobili besplatne udžbenike, kako bi pomogli roditeljima koji imaju djecu koja idu u vrtić, pa da i u tom dijelu segmentu subvencioniramo i vidite ovo, bez obzira na egzistencijalnu mogućnost roditelja, svaki roditelj ima pravo svako dijete Kantona Sarajevo ima pravo na ovu subvenciju, bez obzira da li njegovi roditelji mogu to da plate ili ne. Saobraćajna infrastruktura, stotine miliona za nju je potrebno i neophodno da se ona u potpuno uništiti, unaprijedi onako kako zaslužuje glavni grad jedne države i kako zaslužuju građani tog grada. Dio sredstava je izdvojen iz ovog Budžeta i građani Kantona Sarajevo su imali priliku da vide sve ove silne kružne tokove, ceste, prugu, tramvaje i trolejbuse, tu saobraćajnu infrastrukturu na koju smo čekali više od 2,5 decenije, sigurnosni sistem je unaprijeđen u zadnjih nekoliko godina gotovo 60 miliona uložen u sigurnosni sistem. Imali smo prije nekoliko dana priliku da vidimo

najmodernija oklopna vozila sa kojim raspolaže naš MUP Kantona Sarajeva, nabavka dugih i kratkih cijevi i materijalno tehničkih sredstava. Ono što smo imali u prethodnom periodu, imali smo 3 godine lošeg upravljanja MUP-om Kantona Sarajevo. Evo, završavam. I imam običaj da to dam i drugima da završe rečenicu. Ovo što ste kazali, da, brojke oslikavaju opredjeljenje politika, sve ovo što sam vam sad naveo, ovo su politike Trojke u Kantonu Sarajevo obezbijedile u ovom prethodnom periodu. Naravno, nije dovoljno zato što svaki ovaj segment ima potrebe za stotine miliona. Međutim, politike Trojke su odlučile ove prioritete kada je u pitanju obrazovanje, saobraćajna infrastruktura, jačanje politika, jačanje porodice i pronatalitetnih politika, jačanje sigurnosnog sistema. Naravno, pred nama je rješavanje deponije, rješavanje problema u zdravstvenom sistemu u skladu sa mogućnostima, u skladu sa budžetom sa kojim je raspolagao Kanton, odnosno većina u Kantonu Sarajevo, ovi projekti su realizovani i došli su do krajnjih korisnika, do građana. I zapamtite, to su građani vidjeli i prepoznali.

Replika, izvolite. Odgovor na repliku, zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, sve što ste pobrojali, to je vaš percipcionni položaj koji uopšte ne znači da je ispravan. Vi ste sada naveli stvari, pogledajte sada kakve vi apsurdne dovodite u istu ravan. Vi kažete da vi u oblasti socijalne zaštite, dakle tamo temelj ostvarivanja nekog prava treba da bude socijalni status nečiji, a vi kažete mi smo se opredijelili da damo, bez obzira tamo kakav prihode imaju ovaj roditelji nečiji. Dakle, vidite, vi narušavate temeljne principe socijalne zaštite, vi toga čak niste ni svjesni, što je najgore. Vi takvim politikama i tim percipcionnim položajem nećete vi Kanton Sarajevo odvesti kolega Okeriću u napredak, najlakše je dijeliti novac. Pa mi uzmemo novac, socijalu dajemo. Bio sam ja u socijalu, a znam šta je socijala, nemojte vi meni govoriti o tome. Je li vama u redu da neko ko, ne znam radi u Elektroprivredi, ko radi u Telekomu ima jednak statusa sa nekim ko ne radi nigdje. E to su vaša opredjeljenja koje je npr ovaj premijer Nikšić tada kad sam ja bio kod njega, on je to odmah shvatio, on je imao dovoljno, evo da kažem širine u svom tom nekom ovaj razmišljanju da vidi u stvari u kojem pravcu će nas ta socijalna davanja odvesti. Vidite u onim uređenim državama koje su pokušale da socijalni nivo, pa mi smo borčku kategoriju pretvorili u socijalnu, zato što smo tim nekim non stop naknadama navikli da neće niko ništa da radi, nego svi gledaju da, ne samo boračka, svi gledaju da dobiju posao, a ništa ne rade. Zato imamo mi problem u Kantonu, ne samo u Kantonu, u Federaciji, cijeloj državi. Svi idu, znate što idu na budžet, pa zato što se tamo ne radi. Aj, dođite da budete, ne znam tamo u nekom realnom sektoru, otvorite firmu pa radite da vidite hoćete li moći tako poslovati. Kolega Okeriću, vi meni pričate ovdje o nabavci, ne znam neki borbenih vozila transportera, pa vi meni recite, koliko ste smanjili kriminal u Kantonu Sarajevo? Pa evo, ne trebaju vam borbeni vozila, rekao sam vam to jednom ovaj, nemojte mi govoriti o statističkim podacima, recite mi o stanju u kojem se Kanton nalazi. Pa evo, borbeni vozila vam ne trebaju da otkrijete ko je ubio Dženana Memića, to sam vam jednom rekao. Treba nam malo hrabrosti da se razračunamo sa onima koji znaju koga je, ko je sudjelovao u tom ubistvu, a tu hrabrost nema niko sada od ove većine. Nema. Možete vi se smijati, dakle, to je tužno, kolega Okeriću. Tužno je to da mi govorimo o borbenim vozilima. Kakve veze imaju borbeni vozila, s tim što neko tamo koje je sudjelovao u tom nekom djelu koji nije uradio kako treba još napreduje. Hajde mi recite kakve to ima veze s borbenim vozilima? Integritet policije se ne vraća na taj način kupovinom borbenih vozila. Srce, dakle, znate to je kao u sportu možete da imate sjajnog sportistu tehnički i sve on zna da uradi, ali kada ga pustite gore nema srca da to izvede. E tako i ovdje, kolega Okeriću, mi možemo da kupimo koliko god hoćete borbenih vozila, možemo, da opremimo policiju, znate kako da im kupimo uve kamere koje su nezakonite, o tome ćemo raspravljati poslije, pa da na taj način

pospješujemo jačanje kriminala. Dakle, mi sada šta radimo, što je to uradilo? Evo vi mi recite konkretno što ste vi uradili, što ste kupili ta borbena vozila, vi ste u toj sigurnosti 10 godina, nisam ja. Šta, da još niko nije otkrio ko je ubio Dženana Memića, pa ima, ja sada znam dva ubistva kolega Okeriću za koje drugi ljudi leže u zatvoru, il su osuđeni, trebaju da leže. Ovo želim da vam kažem, mi kao društvo smo počeli da rastaćemo sistem, da ga prilagođavamo našim potrebama, a ne potrebama interesa javnosti. Svaki ovaj postupak kolega Okeriću koji i vi uradite, kada vi odete samo jednu sekundu iznad ovoga, vi ste počeli da razvaljujete taj Ustavni poredak i ja isti koji sam sada ovo probio da bi vas pratio, to je naš problem. Nama treba biti svaki zarez u ovom zakonu, dakle princip prema kojem će nas prepoznati i koalicioni partner i svi drugi i građanin. Kada budimo to kolega, Okriću uspostavili nećete imati potrebu da napadate Bandića ili da branite tamo nekoga iz Vodovoda ili ne znam negdje drugo, nego ćemo svi zajedno donijeti. Ovo što ste vi rekli, to su bili pravci djelovanje ove Vlade, pravci djelovanja ove Vlade, su nas doveli sada u situaciju da imamo deficit 80 000 000 i treba da vidite kako ćete se izboriti s tim. Trebate da nam kažete, ovo jutros nisu plaćene ove subvencije za vrtiće, eto to treba da nam kažete, trebate nam reći, hoće li ove naknada za porodilje biti isplaćene zadnja 2 mjeseca, e, to treba da nam kažete. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Reći ću ja vama puno toga. Odgovor na repliku, odgovor na repliku imam kolegi. Kolega Bandiću socijalne kategorije u Kantona Sarajevo kroz dva resora, između ostalog Ministarstvo rada i socijalne politike i Ministarstvo za boračka pitanja su posebno uradili jako puno posla kroz razno razne projekte. Sama činjenica da je Ministarstvo za boračka pitanja pocijepalo s dugogodišnji spisak porodica boraca i poginulih boraca i branitelja države Bosne i Hercegovine pocijepala spisak na koji su čekali nekoliko, odnosno više od 15 godina kada je u pitanju njihovo stambeno zbrinjavanje. I u tom segmentu ova Vlada Kantona Sarajevo i većine su uradile svoj dio posla. Naravno, opet ponavljam, u skladu sa mogućnostima i u skladu sa budžetom sa kojim su raspolagali. Jako puno su toga uradili, donijeli niz mjera i suporta toj kategoriji našeg društva. A da vam sad nešto kažem šta se uradilo kada je u pitanju sigurnost. Vi ste nakon rata do 2018./19.godine imali najveću pljačku građana Kantona Sarajevo krađom automobila u Kantonu Sarajevo, gdje je evidencija bila negdje oko 900 evidentiranih vozila, tamna brojka je, pretpostavlja se, ista tolika jer su građani sami išli i vraćali vozila. Nakon niz mjera i hrabrosti i odvažnosti većine ministra, Vlade, Skupštine, Komisije za sigurnost, znate li sad o kakvim se statističkim brojkama govori? Znate li koliko je taj procenat pao? U tom periodu kada bi kupovali vozilo, kolega Bandiću, prvo ste pitali ima li neku zaštitu, jer ako nema zaštite, kao da nema motora, sada to više niko ne priča, nitko to više ne komentariše. Zašto? Pa zato što je spriječen kriminal u tom segmentu u potpunosti spriječen. Sada imamo krađe vozila kriminalaca koji se prevoze sa tačke odredišta na počinjenja krivičnog djela i ondje gdje oni bježi. Još nešto kolega Bandiću, kada je u pitanju Elvedin Okerić, kada je u pitanju Narod i pravda i većina tadašnja u Skupštini Kantona Sarajevo, pa možda čak i opozicija, evo, neću da ovaj u potpunosti, vi nemate pravo da govorite o slučaju Dženan Memić. Nakon 8 godina ste došli i sjetili se i da nam vi kažete da vi izrazite empatiju. Zašto? Zato što Elvedin Okerić nije dao ključne dokaze kada je Tužilaštvo došlo mi na kući na adresu da izuzme i vi nemojte nikad više da to spočitavate ni meni ni mojim kolegama. Institucije države Bosne i Hercegovine rade svoj posao i njih treba prozivati dokle su došle, a ne da se bavite populizmom, jeftinim, to vam nikada neću dozvoliti. Obratite se nadležnim institucijama, državnom tužilaštvu koje vodi istragu zašto ne provodi istragu. Šta je s tim? Imali smo prije godinu i po, dvije dana najavljena hapšenja. Zašto ih nema? Komisija za sigurnost i ad hock tijelo u tom periodu je utvrdila odgovornost pojedinih policijskih službenika koji su nesavjesno radile svoj posao, tadašnja Uprava policije na čelu sa Vahidom Ćosićem je zataškala određene odgovornosti policijskih službenika, to je najveća rak rana uprave policije, gdje su zataškani

određeni policijski službenici koje sam ovdje pred svima javno pročitao i kazao koji su i šta su i nemoj više da ulazite samnom u tu raspravu, izbjegavam to da govorim o tome, zato što je to moja obaveza bila i ne moja, već svi nas. I da to opet treba, opet bi isto uradio, ali nemojte da se bavite jeftinim populizmom, 8 godina šutite, a onda izađete i spominjete takve i slične slučajeve kako bi populistički izrazili svoje suosjećanje. Gdje ste do sada bili? I još nešto i još nešto. Komisija za sigurnost Skupštine Kantona Sarajevo, Nezavisni odbor i drugi, Odbor za žalbe javnosti, druga nadležna tijela koja se bave sigurnošću u Kantonu Sarajevo nisu izgubili niti jedan proces u smjenama policijskih komesara koji su izražavali svoju žalbu, što znači da su procedure vođene pravično, u skladu sa zakonskim propisima. Nemojte, molim vas to da radite, ako imate bilo kakva saznanja, otidite, prijavite, evo ovdje javno govorim o tome, evo javno pozivam državno Tužilaštvo da na tom predmetu da ga stavi u prioritet, da ovo završimo jednom za sva vremena, evo, sad pozivam zajedno ovdje s vama i ne samo taj predmet i sve druge predmete.

Izvolite, imate riječ. Zastupnik Bandić uključite ga.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Prije svega ću vas zamoliti da ne podižete decibele kada se meni obraćate, ovo nije bilo personalno, dakle ništa, to što ste se vi našli u tome uvrijeđen to ustvari pokazuje da ja ono što govorim sam u pravu, i vi i građani ustvari trebaju docijeni na osnovu vašeg nastupa ovog, hajde da kažem nekog nasilničkog, mada mi vi ne ličite na nekoga, pogotovo ko bi meni mogao na taj način da neku svoju silu i bahatost prosipa, ali da vam kažem zbog čega sam vam ja to rekao? Vi ste izašli ovdje znate sa jednom tvrdnjom, kako ste vi ulagali i ulagali, ulagali, onda ste počeli da spominjete borbena vozila itd. A isto ste tako vi kolega Okeriću, ulagali. Dakle, mi smo onda zaključili da se politika umiješala u slučaj Dženan Memić. Dakle, postoji neko ko je jači u državi. Čim ne možemo, jel da vidimo, ustvari šta se u tom slučaju desilo, jel tako? Evo, svi ćemo to konstatovati, a onda se vi, ustvari vaš ministar, donio političku odluku gdje direktno vas uključio, dakle i kao političara u izvršnu vlast. E to ja kritikujem. U tom kontekstu, dakle, ako je tamo neko bio, koji je bio jači od države, da zataška ubistvo Dženana Memića, nemojte da ponovno, iste postupke vi radite, kao vi se borite za pravo to radite isto.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Navedite koju odluku, navedite koju.

Muamer Bandić (zastupnik)

Evo zbog javnosti to sam kritikovao kolegica Arijana Memić je dostavila za to kad je bila ova sjednica za sigurnost, kad sam ja rekao Katici da ne može vas da imenuje, ne znam u neki tamo neko tijelo izvršne vlasti, gdje ste vi kao političar, predsjednik Kantonalnog odbora.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ekspertni tim za izmjene i dopune zakonskih propisa, kao predsjedavajući Komisije za sigurnost. Kakve to veze ima? Pa samo do kraja kažite šta je, da ne ostane nejasno.

Muamer Bandić (zastupnik)

Mogu li da vas zamoli, da ne upadate u riječ, mislim to pokazuje više o vama, nego o meni, dajte da raspravljamo kako nam Poslovnik dozvoljava. Kolega Okeriću, dakle, ne povlačite paralelu i ne dovodim u istu ravan ono što ja govorim i ono što vi želite da odbranite. Nisam ja rekao da vi tamo niste možda preuzeli neke mjere. Dakle, vi kad niste dali ovo Tužilaštvu, vaš kolega je mene zvao da pita, vaš kolege i vi to znate, da li treba dati tu dokumentaciju koju

vam je Tužilaštvo tražilo? Ja sam njemu tada rekao i ja i vi tu znamo, nemojte da spominjem imena, ako nema naredbu Tužilaštvo, ne možemo vam ni Tužilaštvo uzeti tu dokumentaciju. Ja sam tom vašem kolegi to rekao jer je on mene tada zvao, ja sam bio u Turskoj kad me je zvao, dobro se toga sjećam. i nema to nikakve veze, ja bih to ponovo isto uradio nemojte meni govoriti, dakle, o tim procedurama, ja jako dobro znam kako se provodi procedure. Evo, kolegica Belma Kapo je rekla da treba da (nerazumljivo) dokazuje svoju nevinost, pa ne treba, Tužilaštvo treba da dokaže njegovu krivnju. To su potporu različiti instituti, ja to razumijem za razliku od nekih. Nemojte vi meni sada da govorite jednu stvar, da ste vi preduzeli sve što je trebalo u slučaju Dženan Memić i ja to mogu poštovati, ali ste počeli da radite isti je postupke koji su nas doveli da se ustvari može desiti slučaj Dženan Memić da niko ne zna šta se desilo. Ustvari da grad priča šta se desilo, ali da pravosuđe neće da provede svoj dio postupka. Znae što neće kolega Okeriću da vam kažem, pa zato što se radilo tako kao što sad vi radite.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme je kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ne možete mi uzeti vrijeme jer svi pričali sad 5 minuta, pustite me da završim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ajde dat ću vam još 15 sekundi.

Muamer Bandić (zastupnik)

Vi ćete mi dati jel? E, pa zaista.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pa šta ću, ja dajem vrijeme i oduzimam.

Muamer Bandić (zastupnik)

... Da građani trebaju, da vide u stvari da nam daje nešto kolega Okerić, to nam daje Poslovník i to u stvari je stanje u koje sam se mi doveli kolega Okeriću. Kada vi tako bahato nastupate kod zakonodavac, ne možemo mi očekivati od izvršne vlasti ništa bolje, vjerujte vi meni. Dakle, mi pričamo o realnom stanju u kojem se ovo društvo nalazi, ne govorim ja ovo, dakle i samo ovo kako ste vi rekli da ja želim da probudim neke emocije, nemam ja tu šta da govorim, ja sam se oglašavao kada je u pitanju Dženan Memić ja sam dolazio na skoro sve te skupove, ja poznajem neki ljude koji su tamo jako bliski, ja znam kada su ti ljudi tamo da su na pravoj strani, dakle ne moram imati nikakvu informaciju dalje šta se dešavalo. Ja nisam imao kao vi kolega, Okeriću mikrofon, tada kad se to desilo. ja da sam imao taj mikrofon, pa ja bih, to ne bi ja sjedio kao vi.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kao i porodiljske naknade bi vi to usvojili, samo inicijativu ponijeli.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, ponovo ste me.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nažalost, moram vam oduzeti riječ, zastupnica Memić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Ponovo ste mi upali u riječ a niste imali pravo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da se, čini mi se, javila, pretpostavljam, replika. Dobro, evo onda idemo redom. Jesu li ovo sve replike? Zastupnik Čičić? Ko još. Dobro? Evo onda idemo redom. Zastupnik Davor Čičić, jel replika?

Davor Čičić (zastupnik)

Zahvaljujem. Nisam htio prekidati kolegu Bandića u njegovom izlaganju vezano za fiskalnu procjenu Zakona koji je donesen u porodiljama. Nisam htio da prekinem njegovu misao, ali nije istina da nije bilo fiskalne procjene. Fiskalna procjena je urađena u skladu sa tada trenutnim stanjem. I, naravno, taj zakon ne mogao biti usvojen da nije bilo tog dokumenta kao priloga. Samim tim, istina je da je bila fiskalna procjena i zasnivala se na parametrima koji su u tom momentu bili poznati, s čim je Ministarstvo raspolagalo i sa, znači, porodiljnom naknadom koja je u tom trenutku bila, čini mi se, 900 i nešto, 990 konvertibilnih maraka jer je bila vezana za prosječnu platu u Federaciji BiH u tom periodu. Tako da, evo, pretpostavljam da kolega nije to znao, ali evo sada sam da to ispravim i da ne ulijećem na drugi način u riječ. Druga stvar vezano za ove aktivne tramvaje trolejbuse, i to, ja vas, kolega gospodin, kako god hoćete, Bandić smatra vrlo ozbiljnim čovjekom i nemojte podlijevati tim nekim glasinama, insinucijama, nego, kao i zastupnik, imate pravo da apsolutno uputite i pitanje i da onaj saznate tačnu situaciju, tako da, evo, vi ste ozbiljan čovjek i ne trebate da podliježete raznoraznim glasinama po tom pitanju. A što se tiče Grasa, ja se slažem, evo i sa kolegom Devićem pošto je i on replicirao na tu temu da je jako bitno ko je kad bio direktor, pa evo u ovom mandatu kojem raspravljamo u ovom i u ovom izvještaju, u momentu kad smo mi preuzeli vlast, plate u Grasu su kasnile 3 mjeseca, bilo je preko 70 000 000 maraka tužbi iz perioda prethodnih tih nekih tzv direktora koji su upropastili taj Gras, a koji su poslije pravili privatne fakultete. Samo iz tog perioda preko 70 000 000 tužbi i 3 plate koje su kasnile nisu isplaćivane. I u tom kontekstu čitavi ovaj izvještaj o budžetima kroz ovaj budžet je nađen način da se to prevaziđe, da se plate sve isplate, da se veliki dio tih tužbi isto tako isplati i u tom kontekstu je jako bitno da se zna ko je tad bio direktor i ko je doprinio tog stanja. Jako mi je drago što je sada Gras u puno boljoj situaciji, da može bolje može, ali isto tako još još i dan danas, opterećen poreskim dugovima, što PDV-a, što direktnih poreza iz perioda tih velikih direktora, koji, nažalost, evo, za takve stvari na kraju nisu ni odgovarali. U svakom slučaju želim da kažem da kroz sve te stvari, kroz sve te kroz rad Ministarstva saobraćaja su svi ti problemi koji su naslijeđeni na neki način uspješni biti sanirani. A da li će biti bolje, i te kako će biti bolje ako budemo i dalje odgovorno radili i odgovorno upravljali svim financijama, ne samo u preduzeću Gras, a za neke druge stvari koje su ovdje navedeni i u vašoj replici na neki način se mogu u nekom dijelu i složiti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Čičić.

Davor Čičić (zastupnik)

Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku. Ispravka krivog navoda zastupnika Kalem. Samo decidno navodite šta je.

Adi Kalem (zastupnik)

Naravno, sve precizno vezano za Gras, s obzirom da kolega Čičić spominje Gras i spomenuo je da je plata kasnila 3 mjeseca. Nije tačno, da je plata klasnila 3 mjeseca, isplaćena je plata pred Novu godinu kolega Čičiću i vi dobro znate kako ste stanje zatekli. Slažem se s vama da je bilo određenih tužbi koje je trebalo isplatiti. Zato je Vlada u onom periodu potpisala jako bitan sporazum, a koje je i ova Skupština i ovo zakonodavno tijelo jednoglasno izglasala za taj Sporazum i Vlada Kantona Sarajevo je potpisala Sporazum gdje se napokon rješavaju sve stvari oko Grasa, oko dugovanja, oko tužbi itd itd. Znači, napokon su alocirana svi svi problemi na jednom mjestu i, naravno, Vlada Kantona Sarajevo, odnosno Skupštine Kantona Sarajevo je zadužila Vladu da sve te stvari ispoštuje do maksimuma, do samog kraja. I da se referiram još na jednu stvar, jako bitna stvar, period u kojem sam ja bio ministar u Vladi Kantona Sarajevo je ta Vlada koja je u proteklom tom periodu započela jako puno investicijskih ciklusa projekata po pitanju saobraćaja, upravo iz razloga da poboljšamo uslugu i prijevoza svih građana u Kantonu Sarajevo. Nažalost, te neke pomake danas ne vidimo. Ja se iskreno nadam da ćemo u narednom periodu. Pa uvažavajući naše konstruktivne kritike koje vam dajemo, na našim sjednicama, pa čak i privatno, uvažiti i da će se usluga, ne samo Grasa, nego svih prijevoznika na području Kantona Sarajevo poboljšati, ali sve u korist naših građana, naše djece, naših penzionera. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Bandić zastupniku Čičiću?

Muamer Bandić (zastupnik)

Da, zahvaljujem se. Kolega Čičiću, ja sam i rekao prema mojim informacijama i ostavio sam tu mogućnost da vi ispravite, ukoliko moja informacija nije tačna za zakon, da nije postojala fiskalna procjena, ja sam takvu informaciju dobio. Vi ste sada imali mogućnost da tu moju informaciju demantirate i ja to poštujem. Što se tiče ovog dijela za Gras, ja sam rekao zaista za Gras, odnosno za aktivnosti Ministarstva u tom kontekstu afirmativno. Dobio sam određenu vrstu informacija koje ne mogu ostati da ne podijelim jer je od mene traženo to, ovaj i dao vama mogućnost, rekao sam, da vi vjerojatno imate bolje informacije i da u tom kontekstu možete da ove informacije koje sam ja dobio demantirate, vi ste imali tu mogućnost. Dakle, ja nisam ništa tvrdio, ja jesam ozbiljan i neću nikad izaći sa nekom tvrdnjom koja nije provjerena, rekao sam prema mojim informacijama, a ostavljam tu mogućnost zastupnicama SDP-a da otklone, ukoliko je ona neistinita, odnosno ako je dezinformacija. I evo, ja se s tim slažem što ste vi iznijeli, ja više evo da kažem vjerujem vašim, vama i vašem izvoru, nego, ali ja imam obavezu prema građanima koji su nas u konačnici birali, da izađem sa nekom informacijom koju oni zahtijevaju, odnosno sa nekim pitanjem. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

U pitanju je pauza, ne znam da li ćete vi davati ovu pauzu zajedničku ili da mi ispred Kluba uzmemo pola sata.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dajte da završimo ovo, nemamo još puno posla, da idemo pauzu za ručak. Zastupnik, ko je sad? Možemo li dati onda riječ, pošto sam dao riječ Arijani možemo li sad ponovo dati? Zastupnica Arijana Memić. Izvolite, imate riječ.

Arijana Memić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući i pozdravljam sve prisutne. Jako mi je teško govoriti o ovoj temi. Međutim, nisam je sama nametnula, ali ne mogu da dozvolim zaista da ovdje ispadne da je svima vama više stalo da se riješi ubistvo moga brata, a ne meni i mojoj porodici. Kolega Zahiragić je već u dva navrata spomenuo slučaj ubistva moga brata i htjela sam mu skrenuti pažnju, međutim mislila sam da će se time to završiti, ali nažalost nije jer se nastavilo. Ono što želim reći jeste da predsjedavajući, vaš doprinos našim slučajevima vrlo dobro poznat svima, a ja vam se na tome zahvaljujem, kao i moja porodica i to će tako uvijek biti. S druge strane, i kada sam napuštala Klub Narode i pravde i obrazložila sam svoje razloge zašto sam to učinila, ja sam i prilikom, tom prilikom kazala, doduše, na Press konferenciji nije bilo ovdje u sali da meni apsolutno ne treba podrška onih koji su iskoristili strukture da, zataškaju ubistvo moga brata, a to se zna na koga se odnosi, tako da ne vidim ni razlog ni potrebu ni zašto bi neko iz Stranke demokratske akcije tražio sada da se riješi ubistvo Dženana Memića. Ja takve je pozivam da pitaju prvo svog kolegu, Aliju Budnju da ga pitaju zašto je obrisan snimak iz noći ubistva Dženana Memića? Da pitaju Fikreta Prevljaka Senaida Memića, Ernu Suljić šta to oni znaju o ubistvu Dženana Memića, da pitaju i da traže odgovornost onih koji su na Kliničkom centru omogućili ključnom svjedoku Alisi Mutap Ramić da lažno svjedoči. Ona je presuđena pravosnažnom presudom za davanje lažnog iskaza, a lažna amnezija je bila nečija potreba i neko joj je to omogućio da laže sve ove godine. Ja vas molim da dok sam ja ovdje, da se ne prepucavate preko slučaja ubistva moga brata, ni jedini ni drugi. Za sve ono što želim reći imam, evo, hvala Bogu, mogućnost, ja ću to iznijeti. Ovo danas je zaista bilo suvišno i dakle, oni koji jedni su zataškali ubistvo moga brata, a drugi od kako su došli na vlast, očito nisu spremni ići do kraja u to razotkrivanje i stoga vas molim da prepustimo Tužilaštvu Bosne i Hercegovini da ono provodi istragu, da radi svoj posao, jeste sada neko zatišje, al oni rade. Teško je razotkriti nešto što se desilo prije 8 godina, jer imamo upravo ove koje sam maloprije pomenula koji šute sve ove godine, ne žele reći tužiocima ono što oni znaju. I nisu oni jedini, takvih je mnogo. Ja se iskreno nadam da će Tužilaštvo Bosne i Hercegovine provesti do kraja istragu, da će se krivci naći. A vas sve molim, dakle, ja sjedim ovdje i to slušam, to slušam moja porodica i nije mi uopće jednostavno da se javljam da ovo govorim, ali zaista ne mogu više tu da podnesem, jer, kao što sam rekla, ispada da je svima vama ovdje važnije da se riješi moj slučaj, a ne meni samoj. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se zastupnici Arijani Memić. Zastupnik Faruk Kapidžić, replika.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ovo je replika vama, a baš na fonu izlaganja ovog od kolegice Arijane. Dakle, i tu je isto problem zato što se politika umiješala, nije se dozvolilo struci da radi svoj posao. Po istom principu ja to tražim i u drugim oblastima, pa i u urbanizmu, infrastrukturi itd i onda tu zahtijevam i ovaj i šine i ovo da se radi po struci, a onda se ismijava sa mojim nekim tezama, a istovremeno se, na primjer, nije dao tehnički prijem drugoj fazi tramvaja i radi se bez upotrebne dozvole. Dakle dozvole za rad se voze ljudi. To je, a to je sve u segmentu oblasti sigurnosti ljudi, dakle o sigurnosti kad se priča, a pošto je, evo, gospodin Okerić tu već, sad će biti 10 godina koji upravlja tom sigurnosti, dakle, priča se o sigurnosti ljudi i u tramvaju, u

korištenju tih šina i u klizištu koje imamo na Trebeviću. To su sve stvari gdje se priča o sigurnosti ljudi, gdje jedino struka može svojim radom da obezbijedi tu sigurnost ljudi. A od vas dobivamo jedini argument i rezultat vašeg rada to je da je zaustavljena krađa auta, to je sigurnost pokretnine i nekretnine, ne sigurnost ljudi, znači vi ste osigurali pokretnine i nekretnine, a nesigurnost ljudi. Zašto to pričam? Zato što je tada, kada ste dolazili da vladate Kantonom u toj SDA, tad je bio strah ljudi, građana je bio strah, tad se desila ubistva i ovo ubistvo i ubistvo u tramvaju mladića itd. Taj strah je postojao. Vi tada dolazite i krećete oštro da rješavate, da se građani ne bi strašili. Rezultat vašeg rada nakon, evo, 8 godina ili koliko je bilo, je da taj strah ljudi nije nestao, ali strah se pojavio kod vas u vlasti, dakle i kod vas i kod ljudi, ovdje, zastupnika itd. Dakle, vi ste samo uvukli strah i kod sebe i vas je, gospodine Okerić, sada strah, a nije vas bilo prije 10 godina zbog poteza koje ste vukli, a da to nije istina, možete vrlo lako dokazati na jednom benignom slučaju, gdje, recimo, o, kako se zove, pucnjava u bašti hotela Europe u 7 sati navečer, gdje je bilo tridesetak ljudi, gdje je pokušana je likvidacija jednog čovjeka. Mi znamo ime tog čovjeka, ali niko ne zna ime onih koji su pucali. Ako vas nije strah, bar recite ko su ti ljudi, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić, replika, jel ili diskusija?

Samir Avdić (zastupnik)

Kolegi Bandiću je bila. Ja se još jednom izvinjavam, nisam primijetio da se kolegice Memić javila da replicira na ovu temu, a upravo sam iz razloga što već nekoliko puta se spominje slučaj ubistva Dženana Memića i htio sam da upozorim kolege, razumijem žar borbe i sve ostalo da iz pijeteta prema našoj kolegici i prema cijeloj porodici nije u redu način na koji se pokušala voditi diskusija o toj temi se vodila. Osim toga, u zaštitu svih nas koji ovdje sjedimo ispravio bih lapsus kolege Bandića, a siguran sam da se radi o lapsusu s obzirom da kolega nije prepoznatljiv po nekorektnim diskusijama, već je, pretpostavljam, slučajno izjavio ono što je izjavio, a izjavio je da u ovoj većini, znači u ovoj većini, ne postoji hrabrost da se riješi slučaj Dženana Memića, pa bi ga upozorio da, s obzirom da sam i sam dio većine i kolegica Memić je dio većine, da ipak biramo riječi, jer neko će pomisliti da zbog nas stoji taj slučaj, a evo daje se na raspolaganje što god treba izglasati s obje ruke, ukoliko kolega kao advokat ima prijedlog na koji način ćemo se približiti rješenju i pomoći rješenju slučaja, da, evo, ja kao neko iz većine, naravno, hoću u tome učestvovati. Eto, nadam se da je bio lapsus i samo zbog toga, a iz potrebe da kao komšija porodice Memić sam morao reagovati. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Muamer Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se, u pravu ste kolega Avdiću nisam mislio na, dakle, ono što ja želim da kažem i neću više spominjati ovaj slučaj zaista, dakle, sasvim je evidentno i svi to vidimo ovdje, da je u stvari neko bio iz politike ko je bio jak, dovoljno da može da utiče na određene organe koji provodi istragu, a u tim organima imate, dakle, pored ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, imate tužilaštva. I ja sam to kolegi Okeriću ustvari najviše i spoticao, nisam ja mislio da je on to uradio, on se, evo, i ja vjerujem da se bori protiv toga, ali se bori na način da istom metodu on sebe uvlači da on može sutra da utiče ako je neko bio, dakle, jači od tužilaštva i od organa istrage ko je bio u politici, mi se dovodimo u tu situaciju da ja možda Okerić to neće uraditi, ali vidite kada vi to uvedete u praksu doći će Bandić koji će to htjeti raditi ili ne znam, neko drugi. To nije dobro, ja sam na toj ravni govorio, o tome, nisam mislio zaista do sada mi

nemamo nikakvu nadležnost da bi na taj način uticali, ali možemo utjecati, dakle, da spriječimo tu političku moć koja se kroz određeni pozicije crpi kako bi se uticalo eventualno na otvaranje ili skrivanje određenih istraga. I vidite, nije ovo samo u ovom slučaju, imamo mi, pogledajte vi u javnost čim vam izađe znate, ovaj javno napadne neko nekoga, počinjemo vaditi nešto šta je radio ranije, dakle to je uvlačenje tih jakih političara, njihovo pokušavanje, narušavanje njihovog kredibiliteta i mi se protiv toga trebamo boriti. Ja vjerujem da Okerić želi da da svoj doprinos u rasvjetljavanju ovog slučaja, ali postupak koji on radi i metod nije dobar, vjerujte mi da nije dobar, da bilo ko od nas sjedi, ja kao zakonodavac, da sjedim u bilo kojem tijelu izvršne vlasti. To nije dobro, to nas ne vodi nigdje. U tom kontekstu sam govorio da oni koji su glasali za takvu vrstu odluke i podržali, mislim da su na tom fonu pogriješili. Hvala. U cjelokupnoj ovoj situaciji. Izvinjavam se ako sam vas pogrešno okarakterisao.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jedna kratka, samo replika, ja sam, ja sam. Evo, koristim svoje pravo, prije svega upozoravam i sebe i vas, sve nas zajedno da vodimo računa šta govorimo javno. S obzirom da je kolega Bandić javno izgovorio da zna za dva ubistva za koja drugi leži u zatvoru, ja pozivam nadležne institucije ove zemlje da pozovu kolegu Bandića da da izjavu na ove okolnosti, ako ima bilo kakva saznanja koja je, evo, naveo javno u eter, tako da molim nadležne institucije da postupe po ovome i uzmu izjavu kolege Bandića. Moramo biti odgovorni i moramo voditi računa šta govorimo. Ako to stvarno stoji ja vas, kolega Bandiću, molim još jednom da prije nego što vas pozovu nadležne institucije, da sami odete, date izjavu i da pomognete rasvjetljavanju tih događaja i pomognete da istina pobijedi nepravdu. Izvolite, imate riječ zastupnik Bandić, replika.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolega Okeriću, ja bih vas razumio i vi ste kriminalista da počnete da govorite razumno. Donošenje presude ne znači pravdu, u kojoj državi presuda znači pravda? To ni u teoriji čak kolega Okeriću ne postoji. Presuda se donosi, dakle, na osnovu informacija, činjenica, dokaza. Da sam ja imao takvu vrstu dokaza za takvu vrstu krivičnih djela, pa evo kolega Okeriću, vi znate da vaš kolega iz vaših stranke, koji je ne znam, ja mislim sada dobio određenu vrstu pozicije i on jako dobro zna i vi znate da u tom ubistvu koje se desilo njegove, čini mi se, supruge, praktično se vodi proces protiv osoba i te su osobe presuđene, mislim čak koje nisu učestvovali u tom krivičnom djelu. Na takvu vrstu, dakle, insinucija, odnosno presuda, ja govorim, a naravno da ja nisam svjedok nečega što bi ja mogao da posvjedočim direktno, dakle, ja ove informacije crpim isto kao što i vi crpate, samo što vi sada šutite, jer vama to odgovara da šutite, vi meni govorite, znate kako je smanjen kriminalitet u krađi vozila, a nećete da kažete da su ubijena dva policajca jer je to razlog smanjenja, u stvari krađe automobila zato što se, naravno, kriminalci više ne usuđuju poslije takvog jednog teško krivičnog djela da dolaze i ponovo ovdje, prave takvu vrstu krivičnih djela. I još ću vam reći jednu, možemo se zahvaliti ovom sadašnjim komesaru dok je bio, dakle, na određenoj poziciji, pa se smanjio taj broj krivičnih djela krađe automobila zato što su imali jednu odličnu akciju gdje su oni pokazali hrabrost i dosljednost, za razliku od mene i od vas koji sjedimo ovdje u Skupštini, pa nemamo hrabrosti i dosljednosti da primjenjujemo zakone kao što su oni tada primjenjivali propise koji su njima bili na raspolaganju. Tako da mi nemojte govoriti šta ja treba da uradim u tužilaštvu. Ja kada uradim nešto u tužilaštvu, kolega Okeriću i vi ćete biti upoznati s tim.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ja se nadam da će nadležne institucije iskoristiti ovo što ste vi javno kazali u mikrofon, da imate saznanja da znate za dva ubistva za koja drugi ljudi leže. Dobro smo vas svi čuli, ubuduće ćete voditi računa šta pričate.

Zastupnica Marijela Hašimbegović. Replika zastupnica Bešlija, izvolite imate riječ.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Ja se izvinjavam, bili su neki žamori, nisam shvatila da sam dobila riječ. Htjela sam replicirati zastupniku Bandiću koji je, evo, istakao na neki način porodične naknade, kao jedan od primjera nesavjesnog trošenja novca, da to ne treba raditi. Pa i jeste, rekli ste da to nisu, po čemu socijalna davanja itd i način na koji se to radi. Pa i ja sam čekala svoj red, ne znam sada šta po Poslovniku.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda zastupnik Bandić.

Muamer Bandić (zastupnik)

Kolegice Bešlija, nisam rekao da je to bilo nepotrebno i nisam rekao da je to bilo trošenje novca, kako to vi kao kažete. Ja sam rekao da je nivo socijalne zaštite na taj način narušen, da su osnovni principi socijalne zaštite narušeni, koje niste očito vodili da kažem na realnom nivou. Nije, dakle, zato i postoji socijalna zaštita da određena kategorija najugroženijih stanovnika u Kantonu Sarajevo dobije određenu vrstu socijalne naknade. Okolnost da se taj zakon nalazi, dakle, odnosno čitava ta djelatnost oblast socijalne zaštite kolega Okerić je rekao da se nije biralo kriterij da li neko ustvari zaslužuje tu takvu vrstu naknade, odnosno da li prihod omogućavaju. Prihod nije bio cenzus, znači za dobijanje takvog prava i ja smatram da prihod mora biti ovaj jer na taj način narušavamo princip socijalne zaštite i na taj način imamo situaciju da određenu vrstu prava nekog iz drugih Kantona dolazi i traži u Sarajevu. I ja mogu da kažem da se ja slažem da prorođijske naknade trebaju biti veće, ali sada trebamo odrediti, dakle, pravce djelovanja i preuzeti odgovornost za nedostatak za deficit u Budžetu od 80 miliona.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda.

Muamer Bandić (zastupnik)

Da vam ne može biti 80 miliona, dakle ponder indirektni prihod od direktnih poreza, ne može biti samo to realno, zato zašto nemamo, zašto nemamo dovoljno novca u budžetu. Dakle, vaše politike nisu bile realne, nisu bile racionalne.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda i razjašnjavanje spina kolege Bandića. Vlada Kantona Sarajevo, Vlada Kantona Sarajevo je htjela da, zamolio bih vas da uvažavate, pustite me samo da kažem šta je krivi navod. Molim vas, pustite me da kažem šta je krivi navod. Dobro replicirati ću vam. Replicirati ću na ovo maloprije što ste govorili. Kolega Bandić opredjeljenje politika Trojke je bilo da svako dijete zaslužuje predškolsko obrazovanje bez obzira iz koje porodice dolazi i zato svako dijete u Kantonu Sarajevo ima podršku. E, o tome se radi kolega Bandiću. Pored tih mjera i projekata, Vlada Kantona Sarajevo kroz različita resorna ministarstva odgovorila na

razno razne socijalne projekte, mjere koje je izdvajala za popravljjanje stanja i unapređenja potreba naših građana koje dolaze iz socijalne kategorije, ali isto tako djece koja imaju pravo na predškolsko i osnovno obrazovanje. Mi želimo da svaka majka porodilja u Kantona Sarajevo, bez obzira iz koje stranke dolazi, da li je politična ili ne, iz koje porodice dolazi kada je u pitanju njeno egzistencijalno stanje. Mi želimo pravdu jednaku za sve, želimo obrazovni sistem jak, bez obzira gdje se ta škola nalazila, da li se nalazila u Novom Gradu, Starom Gradu ili nekoj drugoj od lokalnih zajednica gdje možda nemamo načelnike kada je u pitanju većina Kantona Sarajevo. O tome se radi, propisivali smo kriterije da vraćamo prava građanima koja decenijama čekaju, a ne ovo što vi želite jeftinim spinom i populizmom, da kažete kako na užtrb pojedinih roditelja koji mogu platiti ovaj predškolsko obrazovanje, neki drugi svi imaju, svi imaju kolega Bandiću.

Izvolite, kolegice Bešlija, uključite zastupnicu.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Ovako, kao što rekoh, htjela sam da posebno Našu stranku, mene lično, a to smo pokazali, u dugogodišnjem djelovanju, posebno nas zanimaju ove porodiljne naknade, pa sam zaista morala da pojasnim, bez obzira na vaše pojašnjenje zastupniče Bandiću, nešto drugo smo htela da kažem. Znači 2014. godine, da budem precizna na onu prijašnju diskusiju koju sam spominjala, Naša stranka, odnosno kolegica Sabina Ćudić, je tada kada ste vi bili ministar ispred BOSS, čini mi se u Vladi koju je predvodila SDA, dobro, pristupili ste nekad 14./ 15. jel SDA, svejedno ministar socijale, što ste i naveli? Ok, vjerojatno tada je 2015. godine ombudsmeni su konstatovali da opredjeljenje Kantona Sarajevo, ovo ću precizno da pročitam, da procenat naknada bude vezan za prosječnu platu nije u skladu sa standardima ljudskih prava, budući da majke koje ostvaruju veću plaću u odnosu na prosječnu će primati naknadu koja može biti značajno niža od 2/3 plaće koju je zaposlena. Znači, ovo je ujedno bila jedna od mjera. Kada sam ja postala zastupnica 2018. godine, u prvom ikada urađenom Gender akcionom planu u Kantonu Sarajevo, koju smo jasno precizirali i koju smo sproveli. Znači to je bila polazna osnova da ne ugrožavamo ljudska prava porodilja. Ovo je vrlo kompleksno pitanje, ne radi se samo o socijalnim davanjima, to je upravo ona politika koja nas je 30 godina dovela do situacije koju ste vi djelomično spomenuli kroz borbe, ali je niz nepravdi u tom socijalnom aspektu i pogledu svih politika koje su nas vodile do tada. Znači, radi se osnovnim ljudskim pravima, radi se o pravu na rad žene, majke, porodice unapređenja, a dalje smo to nastavili na način da smo rekli ne želimo ne samo to, nego ne želimo da ni nezaposlena i zaposlena porodilja imaju neke razlike u tom pogledu, želimo jednaka prava za sve, dalje smo to nastavili sa svim ostalim, i sa vrtićima i sa produženim boravkom, i sa predškolskim obrazovanjem, jer zaista želimo da podijelimo da imaju, znači svi građani Kantona Sarajeva jednak pristup, prije svega obrazovanju. Pa to nam je osnova za sve ostalo. Znači, to je bila, to je razlika ove politike koja se sprovodi na način koji se sprovodi, znači ne radi se ni o bahatom trošenju novca, ne radi se o načinu što je neko se probudio, rekao, a lijepo zvuči 1000 maraka, pa mi hoćemo to iz nekog razloga da bude i tako, nego je vrlo zasnovano na činjenicama, na osnovnim ljudskim pravima, na ekonomskim pokazateljima, na natalitetu i svemu onome kako mi vidimo i želimo da ima taj put i pravac Kanton Sarajevo. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor. Hoćete sačekati? Imaju li potrebe ostali zastupnici? Jel ovo druga rasprava, replika? Šta je ovo? Možemo li se isključiti da završimo ovo ako su replike? Možemo završiti da damo, evo 10 minuta da završimo ovu tačku.

Aj, kolega Bandiću izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Kolegice Bešlija, ja sam vam rekao da je ovo bila inicijativa pokrenuto od strane, dakle, mene čini mi se, sada nisam siguran znam da je Peđa Kojović bio zastupnik u Kantonu i mi smo išli kod premijera Nikšića da mi pokrenemo inicijativu za izmjenu tog Zakona. U međuvremenu, je ova Vlada, ta Vlada u kojoj sam ja bio, dakle smijenjena, došla je nova Vlada, Konakovićeva Vlada. Ja sam išao dva, tri puta i kod njega nije bio ni da čuje za to, a tad više nije bio ni Nikšić premijer, i tu je stalo i ja poštujem taj dio. Šta ja vama želim da kažem? Vidite, vaša politika je i moja politika da porodilje trebaju da dobiju, ali treba. Vidite, mi smo znali za ovaj ponder da ću uzeti 80 miliona, evo kako kaže kolega Čičić i viši, šta smo mi, odnosno šta je sad stranke Trojke uradila da prevazići taj ponder? Ok, vi ste izradili dobru politiku u pravcu socijalnog djelovanja. Podržavam je. Ali sada fali 80 000 000. Ne možemo govoriti, znate, uzela nam Federacija od indirektnih poreza. Fali 80 000 000. Hoću da vam kažem da nastavak vašeg političkog pravca djelovanja treba da bude drugačiji sada i da pronađete tih 80 000 000. Uzimate benefit i treba. Čestitam vam ja za porodilje, ja to podržavam. Sad preuzmite odgovornost za nedostatak od 80 000 000, evo i ja to pozdravljam s vaše strane. Dakle, to je meni OK, ja nisam ovo što je kolega Okerić govorio treba da se osigura, ne znam svima jednak pristup predškolskom, pa naravno da se treba, ali šta ja želim da vam kažem kolegice Bešlija, vidite. Sada ovo više nije ni stvar ni politike dal to Trojka predlaže ili neko drugi. Postoje principi socijalne zaštite. Zato se nikad nije izradila socijalna karta, znate. Samo da završim, dakle. Hoćete da vam nešto kažem? Dakle, ta moja inicijativa koja se odnosila trebalo je da ustvari iz socijale pređe u zdravstvo, porodiljske naknade jer se one prije rata bile. Tako je, dakle, hoću da vam kažem, dok god su porodilje u socijali, oni su socijalna kategorija. Jel me razumijete? I tu jest problem cijeli, dakle, socijalna kategorija ne može biti porodilja, mi smo ustvari ustanovili da su oni socijalna kategorija, čim se nalaze u socijali. Pogledajte samo koliko se novca izdvaja tamo, dakle za to. Ja smatram i to je bila inicijativa za izmjenu zakona. Svi su tad bili stvari saglasni, premijer Nikšić, da to treba, da ide u zdravstvo, da porodilje dobijaju naknade u zdravstvenom sistemu, da ne budu tretirane na ovaj način kao socijalna kategorija, jer vidite, čim su oni u status socijale, onda postoji tamo cenzus koji određuje određenu vrstu prava. Imate vi mi tamo bezbroj prava, čini mi se 28 prava? E jedno od tih prava su porodiljske naknade. To je tragedija, zato sam ja rekao ovo što kaže kolega Okerić da je bio to pravac djelovanja, pozdravljam ja taj pravac djelovanja, OK i jest dobar, neću ga kritikovati, ali sada imamo situaciju da zbog takvog pravca djelovanja nemamo adekvatan i realan, kreiran budžet, zato smo u budžetu su planirane, zato su, vidite, ne samo zbog pondera, pogledajte, mi smo planirali u budžetu da ćemo prodati određenu vrstu nepokretnosti koji ne možemo realizovati da bi se ustvari mogao budžet napuhat kako bi ustvari onih 10 procenata zaduženja bilo realno još da se podigne ovaj kreditno zaduženja. To nije dobro kolegice Vildana bez obzira ko će vladati u narednom periodu, ako se dovedemo u situaciju da mi ne možemo ispoštovati porodiljske naknadu, onda smo mi u ozbiljnom problemu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza, sat vremena za ručak, samo momenat da se izjasnimo. Molim službu da pripremi anketu za izjašnjenje. Zaključujem glasanje. Nemamo ruku, dajte, izjasnite se svi, hajte još jednom.

Ajte, molim vas fino taster. Zamoli bi službu da ponovimo glasanje ili pojedinačno da se izjasnite. Dajte, molim vas, glasajte, da vas ne prozivamo pojedinačno.

Zamolio bih službu da ponudi anketu izjašnjenja, hoćete na Ustavni sud ovo prijaviti. Zaključujem glasanje. Za glasalo 20, protiv i suzdržanih nije bilo, konstatujem da je Skupština usvojila prijedlog za pauzu od sat vremena.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo.

Trenutno smo na raspravi tačka Izvještaj o izvršenja Budžeta Kantona Sarajevo period 01.01. do 31.12. 2022 godine. Zastupnica Marijela Hašimbegović rasprava izvolite, imate riječ?

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Mislim da u ranijim diskusijama nismo imali priliku slušati okolnosti revizije izvještaja o finansijskom poslovanju, dakle, od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u kome se navodi da je Finansijski izvještaj za Ministarstvo financija da je nalaz koji je definisan u kategorizaciji mišljenja sa rezervom. U ovom Izvještaju možemo vidjeti da se na neki način revizori referiraju na okolnosti koje se dešavaju u nekim knjigovodstvenim problemima, u načinu knjiženja određenih grantova koji su se uzimali potom, samo malo kolege. Zatim, problematizirali su se okolnosti koje se tiču, recimo, rada određenih komisija itd. Materijal je dostupan javnosti i ja ga neću prezentirati, ali sam smatrala vrlo važnim da ovo tijelo na neki način primi k znanju i ovaj materijal koji je vrlo, vrlo važan, sa svim svojim reperima i naputcima koji nam ovaj materijal na neki način pruža i vjerujem da će aktualni ministar financija iskoristiti sve ove, na neki način opaske koje su se navele u ovom dokumentu, napomene koje je potrebno rješavati u narednom periodu, jer, evo, nalazimo se naprosto 2 godine unazad, od vremena kada trebamo kreirati Budžet za 2025 godinu. Ovaj revizorski izvještaj govori o još nekim okolnostima koje potvrđuju određene diskusije koje smo imali u toku ove sjednice. Ja ću vas podsjetiti na okolnosti koje se tiču kredita koji se sa kojim je zadužen poduzeće ViK i u 2022. godini preuzete su obaveze od strane Kantona vezano za otplaćivanje ovog kredita zato što preduzeće ViK nije, dakle, bio apsolutno u kapacitetu da može vraćati dug ovog podignutog kredita. Tu ne bi bio kraj okolnostima za koje mogu reći da se radi o jednom potpuno možda i neodgovornom poslovanju, da nije činjenica u pitanju, da naprosto i za novac koji smo podigli od strane ovoga kredita, nismo ga realizovali za namjenu za koji jeste podignut, a radi se o sanaciji vodovodnih cijevi i evo, i revizorski izvještaj je na neki način akcentirao ove okolnosti, pa vas sve kolege želim podsjetiti da situaciju koju smo imali tokom ljeta, izazove sa kojima smo se suočavali vezano sa nedostatkom vode i da ćemo u narednom periodu sigurno imati još jako, jako puno izazova po ovom pitanju. Zato vas molim da ovakve okolnosti ne uzimate tek tako zdravo za gotovo, već ove zaista ova pitanja moramo rješavati promptno i moramo ih rješavati na najbolji mogući način. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Mahir Dević druga diskusija.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala. Ja zaista želim ispred Kluba SDA da apelujem na vas kao vlast šestorke, trojke, kombinatorike, međusobne u vidu raznoraznih samoizmjena Vlada i ministara, itd da je stvarno u Kantonu Sarajevo došlo vrijeme da se uozbiljite. Predsjedavajući na vas apelujem da tu aroganciju kojom se odnosite prema opoziciji, Klubu SDA i ostalim klubovima u Skupštini Kantona Sarajevo probate nekako sami sebe pobijediti, jer na kraju krajeva dobili ste i odgovor, na ovim prethodnim lokalnim izborima u vidu rezultata koji je skoro duplo lošiji. Vi ste Kanton Sarajevo, gospodo, doveli jedno vrlo loše ekonomsko stanje i vi ste toga svjesni. Nadam se samo da ćete smoći snage, da zaista povučete racionalne poteze, a ne da se bavite nekim jeftinim populizmima s pričama, ne znam o nekim višim nivoima vlasti Federaciji, tako da,

evo, maloprije kolega Avdić spominjao, ne znam, čini mi se tunel Hranjen kako je to tamo neko gradio, pa je za tu stvar podizao, ne znam neki kredit kojeg nije objasnio, a vjerojatno nije imao niko da mu javi da je taj tunel financiran sredstvima dobiti od Elektroprivrede Federacije Bosne i Hercegovine. To je ona ista Elektroprivreda koju ste vi za godinu dana 200 000 000 u minus uvalili. E tako ste došli u Kanton Sarajevo, formirali ste ovu Vladu, dočekali su vas puni budžeti. Naravno da je lako sa punim budžetima donositi raznorazne mjere. I onda ispast ono kao dobar i jedna od najvećih podvala, predsjedavajući, to često puta zna, onako u maniru nipovskom, ono podvaliti kao što je bilo tih nekih prethodnih 20 godina, zašto niste vi? Vjerojatno hoće da kaže zašto nije on inicirao te neke stvari? Pa zašto ih nije inicirao? Pa nije ih mogao inicirati zato što su tada dostupna ili dostatna sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo bila duplo manja. Ali bilo bi dobro da napravite neku vrstu samorefleksije, da se pogledate ovo ogledalo i da zaista sebi postavite pitanje šta ste to vi posebnom Kantonu Sarajevo za ovih 6 godina unaprijedili u odnosu na prethodni budžet koji je bio kada ste vi došli nekih 658 000 000 sada je milijardu i pol? To je prvo pitanje. Drugo pitanje kakvo vam je stanje u Kantonalnim javnim komunalnim preduzećima? Vi da ta preduzeća ne subvencionirate iz vaših ministarstava ona bi bila u potpunom kolapsu i doći će vam sad u kolaps. Tako da mi zaista ispred opozicije, da završim pošto mi ističe vrijeme, očekujemo od vas jedan ozbiljan, rebalans Budžeta Kantona Sarajevo, jedno ozbiljno redanje prioriteta u smislu financiranja stvari i da prestanete zamajavati javnost jer ovo što ste napravili

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Deviću.

Mahir Dević (zastupnik)

Je potpuna katastrofa. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Faruk Selmanović, se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Evo, slušali smo kroz diskusije mojih kolega zašto je jako bitno da ove izvještaje imamo na vrijeme. Ako gledamo sam Izvještaj o realizaciji Budžeta, možda smo neke stvari mogli bolje planirati, sugerisati i ne dovesti Kanton Sarajevo u situaciju u kojoj se nalazi danas. Naravno, kolege su ovdje spominjali socijalnu politiku i evo kako danas imamo slučaj da nije uplaćeno subvencija privatnim ustanovama za predškolsko obrazovanje, a moramo biti svjesni da oni ne mogu funkcionisati bez dotacije Kantona. Naravno da ako smo neke ljude uveli u pravo, da to pravo onda moramo ispoštovati kroz čitavo budžet, a planiranje za naredni period je jako bitno. I ono što smo i vidjeli u samom Izvještaju jeste upravo da se kreditna sredstva koja su podizale neki javna preduzeća u Kantonu Sarajevo kasnije se prebacuju na Kanton. Naravno, kada se radi o kapitalnim investicijama i infrastrukturnim ulaganjima, to je potpuno u redu, ali moramo imati jedan potpun tok onoga što se dešava kako bi mogli pratiti čitavu situaciju u samoj realizaciji budžeta. Ogromna izdavanja za plate i negdje, gdje to prelazi 42 %, skoro 43 % u ovom Izvještaju za 2022. godinu, onda se pitamo šta je to sa 23. i 24. godinom? Da li taj odliv sredstava može da adekvatno financira priliv sredstava u sam budžet? Sve su tu informaciju koje su nam bile potrebne na vrijeme prilikom donošenja budžeta 23. i 24. godine. I zakon propisuje upravo ove izvještaje kako bi mogli ispraviti nedostatke za naredni budžet. Evo, neko od kolega je rekao sada dolazi vrijeme da donosimo budžet za '25. godinu, pa mi nećemo imati Izvještaj o realizaciji budžeta za 24. godinu kako bi mogli na vrijeme ispraviti možda neki nedostatke, raditi neke promjene u

samom budžetu, a ne čekati rebalans budžeta, pa da vidimo da li će biti isplaćene plate radnicima u Kantonu Sarajevo, odnosno korisnicima budžeta i sva ona socijalna davanja gdje smo im ovdje kroz Skupštinu, kroz razne zakone i uredbe uveli naše građane u pravo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Kada smo već govorili o budžetu i kreiranju budžeta i da to predstavlja politike stranaka trojke izraženu brojevima, ja ovdje imam jednu Odluku od Vlade iz 2021. godine o raspodjeli razgraničenju sredstava od Međunarodnog motornog fonda uplaćenu u '21 godini, a ako treba da se utroši 2022. godini, između ostalog ovdje, dakle, u toj Odluci je utvrđeno da će određeni iznos sredstava, oko 10 miliona, malo mi je ovo sada previše umanjeno, pa ne vidim, oko 10 000 000 će se izdvojiti u stvar za zaštitu porodice sa djecom. Dakle, to su pardon sredstva od MMF-a koja dolazi, evo, sa višeg nivoa i ovakav oblik pružanja potpore u ovoj godini je ukazivao ustvari da kreacija tog budžeta i nije baš bila pravilno raspoređena za naredne godine. Dakle, ovdje smo već vidjeli, mogli vidjeti da je ovaj Izvještaj bio na vrijeme donesen ovdje u Skupštinu i da nam je bio predstavljen, mogli bi vidjeti ustvari da je tada već nedostajalo nekih 10 000 000 konvertibilnih maraka. I da se ta sredstva uzimaju od međunarodnog monetarnog fonda. I zaista, dakle ukoliko ne uozbiljimo, ne uozbiljnimo te politike i ne budemo ih sveli u realne granice, imat ćemo vrlo ozbiljne probleme u narednom periodu da ćemo se mi ustvari mi kada kažem mi cjelokupan Kanton boriti sa situacijom da isplatimo da isplatimo i osnovna davanja na kraju zadnjeg ili predzadnjeg još mjeseca u godini. Tako da ja bi zaista zamolio da ovakvu vrstu dokumenata, bez obzira što neko kaže da ove sjednice traju možda predugo, mi možemo zasjedati svaki dan, ništa nam to ne bi oduzelo od nekih naših ili prava ili nekih, komfor bi nam narušilo, tako da ova sjednica je mogla biti završena i isto u mjesecu kada smo je ovaj prvi put i dobili kao dnevni red. Tako da postoje neke tačke, kao što je sada rekao kolega Dević, zbog čega ustvari ovaj dnevni red nije nikada ni okončan. Ali nadamo se da ćemo danas dobiti tu mogućnost da u tim nekim tačkama raspravljamo, a okolnost da neko ima interes da neka tačka ne bude na dnevnom redu, odnosno da dođe do neke vrste zastare, ispaštamo zbog ispaštaju neke druge tačke od koje bi zaista svi mogli da imamo korist. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Bandiću. Zastupnik Haris Zahiragić druga diskusija.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Pa za prvu diskusiju mi je nestalo vremena, pa ću samo još kratko reći da je rezultat i ove finansijske godine, ali i ranijih i narednih, i cjelokupni rad ove Vlade Kantona Sarajevo doveo do toga da je Kanton Sarajevo od dolaska ove vlasti, da budem do kraja tačan, otišao u dug 600 000 000 konvertibilnih maraka i Kanton Sarajevo je od ekonomski najnaprednijeg, budžetski najsolventnijeg Kantona u cijeloj Bosni i Hercegovini, ne samo Kantona, nego generalno neke administrativne jedinice danas postao Kanton sa najvećim zaduženjem po glavi stanovnika. To ovo govori da ste vi budućnost Kantona Sarajeva, budućnost naše djece, perspektivu potrošili zaduživajući nas nepovoljnim kreditima, a da za rezultat toga nije bilo nikakvog infrastrukturnog, privrednog, ekonomskog ili bilo kojeg drugog razvoja koji bi mogao opravdati te kredite. Krediti su podizani za socijalna davanja, za populističke isplate, za podjelu budžetskih sredstava krajnjim korisnicima, direktno

putem nekih javnih poziva i programa. I u suštini, pokazalo se da ova Vlada Kantona Sarajevo i u izvještajnoj godini ta Vlada je ova koja je naslijedila jedna nedomišljata, nekreativna i žao mi je što moram reći, nesposobna Vlada koja nije u stanju da upravlja Budžetom Kantona Sarajevo i svim nadležnostima Kantona Sarajevo žao mi je što ne vidim kolegicu Memić jer mi je iskoristila priliku da replicira, to sam vidio u medijima jer sam tražio pauzu izašao sam, imao neku dženazu. Pa volio bih odgovoriti, ali pošto nije tu, izbjecu da odgovorim al samo ću reći da ja nemam potrebu pitati nikoga od fizičkih lica koje ona spominje, ja pitam institucije sistema. I ako je moje pitanje ko štiti Dženan Memića politikanstvo i rasprava, onda ja zaista ne znam u kojem sistemu vrijednosti mi živimo. Od prvog dana ja ta pitanja pitam, nastavit ću ih pitati i niko nema na njih ekskluzivna prava, osim što, naravno, kao članu porodice sigurno je ta tema, toj porodici, najteža od svih i naravno da oni imaju najveću moguću tugu i nesreću zbog tog slučaja, ali i mi koji smo od početka stali i tražili zaštitu, istinu i pravdu, koji i dan danas pokušavamo izgraditi sistem. Jedan je to put bio Dženan, a drugi će to biti put biti Haris, treći put će biti neko treći i onda moramo graditi sistem koji će zapravo generisati i nuditi građanima pravdu. Posebno mi je krivo što to što je ova vlast došla na toj priči do velikog broja glasova. I onda nakon što ste preuzeli vlast, ta tema je potpuno umrla i drago mi je što je kolegica Memić napustila Klub Naroda i pravde i rekla maloprije da aktualna vlast nema hrabrosti da se konačno suoči sa tom temom. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Zahiragiću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Mahir Dević.

Mahir Dević (zastupnik)

Hvala lijepo. Kolega Zahiragiću, ova vlast bi se ipak trebala pohvaliti da kažemo da su oni uspjeli od jednoga razvojnog budžeta samog po sebi, uzimajući u obzir cifru od milijardu i pol konvertibilnih maraka da naprave jedan socijalni budžet. I da sebi daju u jedno ime koje bi se moglo okarakterisati u dvije riječi dubioza kolektiv šestorke u Kantona Sarajevu. Danas se oni zovu trojka. Bilo je tih raznih kombinacija, vi ste bili odsutni kada sam ja govorio o tim vrstama raznoraznih metamorfoza kroz koje su oni prolazili. Znae, onaj ode iz onog kluba u onaj klub, pa opet ista većina, pa promijeni onog ministra ko on nije valjao postane ostane parlamentarna većina. Znači, ja nisam veći broj kombinatorika vidio kod jedne interesne grupa da ih tako nazovemo da bi ostala na vlasti. To je jedan fenomen u kome vlast mijenja sama sebe da bi poslala građanima poruku kao da će napraviti nešto bolji, a oni ostali isti, samo mijenjaju imena i prezimena. I logična je stvar bila koristite pravo replike, kolegice, nemojte upadati u riječ i logično je, logično je bilo, naravno, iz jednog takvog političkog nedjelovanja, da će se desiti ova dubioza kolektiv koja se desila i da će uništiti sve što budu imali. A maloprije sam kazao da kada su u pitanju Kantonalna javna poduzeća, tek ćete sada vidjeti šta ste tamo napravili i u Vodovodu. Vi u Sarajevo šumama ne biste imali novca, plate ljudima da date da ovaj ministar ne subvencionira plate u tom preduzeću, a o tome ćemo govoriti posebno, a da ne pričamo o kupovini biračkog tijela na lokalnim izborima, o ugovorima o djelu desetine i stotine, o zloupotrebama ovih donacija od po 500 konvertibilnih maraka od strane Ministarstva za boračka pitanja u predizborne svrhe itd. To su sve stvari koje će nas dočekati u narednom periodu i koje ćemo mi bjelodano iznijet pred javnost, jer sve one principe za koje ste se vi zalagali proteklih godina, odnosno bolje kazano, tu maglu koje ste prodavali, ona će se razići u narednom periodu jer ste bukvalno uništili Kanton Sarajevo. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zaključujem raspravu. Zastupnica Vildana Bešlija.

Vildana Bešlija (zastupnica)

Hvala, zamolila bih u ime kluba Naše stranke pauzu od pola sata. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pauza pola sata.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo, došli smo do izjašnjenja.

Stoga, zamolio bih zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o izvršenju Budžeta Kantona Sarajevo za period 01.01 do 31.12.2022.godine.

Anketa je pripremljena, zamolio bih zastupnice i zastupnike da se izjasne. Zaključujem glasanje. Zamolio bih službu da objavi rezultate. Za je glasalo 18 zastupnika, protiv 4, suzdržana 2.

Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj Izvještaj.

Zamolio bih sekretara da izvrši pojedinačno prozivanje zastupnika.

Aida Zeković (sekretar Skupštine)

Dobar dan, molim da se izjasnite.

Avdić Samir za

Bandić Muamer protiv

Bešlija Vildana za

Čampara Aljoša za

Čičić Davor za

Dević Mahir protiv

Gaković Elza za

Gavrankapetanović – Smailbegović Fatima opravdano odsutna

Handžić Vibor za

Hašimbegović Marijela suzdržana

Hodžić Admela za

Izetbegović Sebija odsutna

Kalem Adi protiv

Kapidžić Faruk odsutan

Kapo Belma za

Klarić Sanela za

Kristić Danijela za

Lemezanić Redžo za

Marjanović Damir opravdano odsutan

Mehmedagić Mersiha za

Melank Miomirka za

Memić Arijana odsutna

Okerić Elvedin za

Pekić Jelena opravdano odsutna

Petrović Kristina za

Pilav Ilijaz opravdano odsutan

Pobrić Rusmir za

Selmanović Faruk protiv

Šaljić Jasmin protiv

Vikić Musić Vedrana za

Viteškić Smiljana odsutna

Vreto Elvis za

Vujović Vedrana odsutna

Zahiragić Haris odsutan

Zuhrić Albin odsutan

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za je glasalo sa 18 zastupnika, protiv 5, suzdržanih 1. Konstatujem da je Skupština usvojila ova Izvještaj.

Prelazimo na tačku 16.

AD-16.

IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU GENDER AKCIONOG PLANA KANTONA SARAJEVO ZA PERIOD OD 2019. DO 2022. GODINE, ZA PERIOD OD 01.01.2022. DO 31.12.2022. GODINE

Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik predlagača podnese uvodne napomene? Ima li, ima. Zamolio bih vas vrlo kratko uvodne napomene, izvolite imate riječ.

Nuriya Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Poštovani predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo, uvažene zastupnice i zastupnici, dobar dan. Ja sam Hodžić Nuriya, pomoćnik ministrice za finansijsko-računovodstvene poslove i finansijsku kontrolu budžeta u Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo. Što se tiče provođenja Gender akcionog plana Kantona Sarajevo za period 2019. do 2022.godine, a Izvještaj o provođenju Gender akcionog plana odnosi se na period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine ,dajem sljedeće činjenice. Gender akcioni je plan Kantona Sarajevo osigurava provođenje ustavnih zakonskih obaveza jer se njime osigurava koordinirano i usporeno djelovanje svih tijela. Kantona Sarajevo gendar akcioni je plan Kantona Sarajevo za period 2019.- 2022. godine usvojen je na 49. sjednici Vlade Kantona Sarajevo i prvi je sveobuhvatni strateški dokument za

ravnopravnost spolova u Kantonu Sarajevo. Vlada Kantona Sarajevo na 20. Sjednici održanoj na 16. maja. 2019. godine imenovala Tim za izradu Gender akcionalnog plana u Kantonu Sarajevo kojeg su činili predstavnici Kantonalnih ministarstava i nevladinih organizacija, a proces je koordinirao Gender centar Federacije Bosne i Hercegovine. Zadaci tima su usklađeni sa Gender akcionim planom Bosne i Hercegovine za period 2018. do 2022. godine te su definisani prioriteti i transverzalne oblasti djelovanja, a koji se odnose na jačanje sistema mehanizama instrumenata za posljednje ravnopravnosti spolova u Kantonu Sarajevo. Utvrđene su oblasti neravnopravnosti spolova, identificirane su strukturalne prepreke za ravnopravnost spolova i prilike za unapređenje trenutnog stanja, izvještavanje o realizovanim aktivnostima i metodološki strukturirano na način da prezentuje najvažnije informacije koje se odnose na kratku analizu stanja, uključujući i važeće domaće i međunarodne propise i dokumente na programe mjera u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH, nadležne nosioce odgovornosti i rokove, obaveze izvještavanja, izvještaj sadrži dovoljno podataka koji ukazuju na stanje rodne ravnopravnosti u Kantonu Sarajevo, ali daje uvid u one segmente koji zahtijevaju unapređenje rada kako koordinacionog tijela, tako i institucija i ustanova u Kantonu Sarajevo u narednom periodu. Gledajući po srednjoročnim ciljevima, zadati u navedenom Akcionom planu treći srednjoročni cilj ima najveći procenat izvršenja, za koji slijedi prvi srednjoročni cilj koji od 5 zadatah ciljeva ima 4 izvršena u potpunosti i kao posebni slijedi i drugi srednjoročni cilj, koji od 5 ciljeva ima potpuno izvršena 2 cilja, dok su ostali izvršeni djelomično. Napomenuo bih da se radi ipak o prvom Gender akcionalnom planu za Kanton Sarajevo, što je veoma težak zadatak jer je ipak bilo potrebno uspostaviti temelje za ravnopravnost spolova te da je, uprkos izazovima sa kojima se u radu suočilo koordinaciono tijelo za praćenje implementacije Gender akcionog plana Sarajevo period koronavirusa može se konstatovati da je Kantonalno koordinaciono tijelo ispunilo osnovu zadaću i ciljeve zbog kojeg je uspostavljeno i da je dalo dobar osnov za novi Gender akcioni plan Kantona Sarajevo, koje ovaj put ima izgrađene temelje za uspostavljanje rodne ravnopravnosti u Kantonu Sarajevo. Shodno naprijed navedenom, imajući u vidu da je period implementacije Gender akcionog plana Kantona Sarajevo završen, imenovan je novi tim za izradu i praćenje realizacije aktivnosti Gender akcionog plana za period 2024 do 2028. godine. Kao najzazovnijji dio zadatka ovog tima jeste upravo izrada novog Gender akcionog plana za Kanton Sarajevo na osnovu podataka o aktivnostima iz prethodnog Gender akcionog plana, a koji treba voditi ka pristupu koji još većoj mjeru uvažava rodnu ravnopravnost spolova, dovodeći ga u, što je mogući veći sklad sa međunarodnim standardima. Među prioriternim oblastima ostaju sprječavanja suzbijanja nasilja na osnovu spola, uključujući nasilje u porodici, trgovini ljudima, oblast rada i zapošljavanja, te pristup ekonomskim resursima, javni život i donošenje odluka, kao i nastavak i jačanje saradnje na regionalnom i međunarodnom nivou, unapređenje ravnopravnosti spolova u institucijama vlasti po prioriternim oblastima, izgradnje i jačanje sistema mehanizama i instrumenata za postavljanje ravnopravnosti spolova, kao i uspostavljanje, jačanje saradnje i partnerstva sa nevladinim sektorom. Izrada i praćenje novog Gendera akcionalnog plana zasigurno olakšava uspostavljanje institucionalnih mehanizama za ravnopravnost spolova i kreiranje sveobuhvatnog, sistemskog i koordiniranog pristupa u provođenju Zakona o ravnopravnosti spolova. Dobili ste svi ovaj Izvještaj o provođenju Gender akcionalnog plana za period od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine. I evo, malo bih se ja prošetao kroz ovaj.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema potrebe kolega, nema potrebe sasvim dovoljno.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

A hvala dobro.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Marijela Hašimbegović. Izvolite, imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Kroz analizu ovog dokumenta naišla sam na dvije stavke za koju je smatram da će Skupština smatrati važnim da se propitaju da bi uvidjeli status takvih pitanja trenutno. Dakle, radi se o okolnostima gdje kaže da nije izvršena izrada i primjena standardnih procedura za policiju i pravosuđe u slučaju vršenja krivičnih djela iz mržnje, u skladu sa Krivičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine. Za ovo pitanje je odgovorno Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo unutrašnjih poslova. Dakle, u ovom dokumentu je naznačeno da ove radnje nisu izvršene do perioda 2022. godine. I mene zanima kakav je status ovih procedura danas? Također, Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici predviđeno je da Vlada donosi dvogodišnji program mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici za područje Kantona Sarajevo, što još nije urađeno, tako je naznačeno u dokumentu. I mene zanima, u skladu sa članom 37. ovog Zakona kakva je danas situacija po pitanju ovih mjera. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Jasmin Šaljić se javio za pitanje, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Ja imam dva pitanja, tri možda. Je li bilo žalbi od strane uposlenika u tom periodu i imate li vi kao resorno Ministarstvo primjedbi na ovaj Akcioni plan? Je li ispoštovana procedura do kraja vezano za ravnopravnost spolova? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pitanja, jel pitanje ili je diskusija? Samo recite šta je pošto ja ne razumijem vašu gestikulaciju? Pitanje. Izvolite, zastupnik Mahir Dević pitanje izvolite.

Mahir Dević (zastupnik)

Ja bih želio odgovor na pitanje ovo što Skupština Kantona Sarajevo nije zasjedala tri mjeseca i više, kao što sam rekao u svom uvodnom izlaganju, onda me poslije kolega Okerić demantirao, naravno, kazao netačne informacije, zadnja sjednice je bila znači 09.07, više od 3 mjeseca, ja sam bio potpuno u pravu. Da li je to imalo ikakve veze sa izradom ovoga Gender plana kojeg ste vi maloprije spomenuli? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Oprostite, molim vas. Da li nam možete također odgovoriti da li ovaj Gender plan ima ikakve veze sa gubitkom načelnika u Općini Ilijaš? Naravno, šalim se, izvolite kolege.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Ovako uvažena zastupnica Marijela Hašimbegović imala je dva pitanja. Da li je izvršena izrada i usvajanje standardnih operativnih procedura za policiju i pravosuđe u slučaju vršenja

krivičnih djela iz mržnje, u skladu sa Krivičnim zakonom Federacije BiH i mislim da na ovo pitanje bi trebalo odgovor da daju Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo i Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo. Drugo, Zakonom o zaštiti od nasilja u porodici je predviđeno da Vlada donosi dvogodišnji program mjera za prevenciju, zaštite i borbu protiv nasilja u porodici pitanje za Vladu gdje bi trebala da da odgovor za ovaj dvogodišnji program. I uvaženi zastupnik Jasmin Šaljić je li bilo žalbi uposlenika na provedbu Gender akcionalnog plana, ja nemam bar informacija da je bilo bilo kakvih žalbi. Toliko hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu.

Molim zastupnike da pristupe izjašnjavanju o Izvještaju o provođenju Gender akcionog plana Kantona Sarajevo za period od 2019. do 2022. godine, za period od 01.01.2022 - 31.12.2022. godine.

Ako ima neko u hodniku, zamolio bih službu da pozove zastupnice i zastupnike da uđu kako bi se mogli izjasniti. Anketa je postavljena, možete glasati.

Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 20 zastupnika, protiv ništa, suzdržana 2. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj Izvještaj.

Prelazimo na sedamnaest.

AD- 17.

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PLANA POVRATKA U I IZ KANTONA SARAJEVO ZA PERIOD 01.01.-31.12.2022. GODINE, SA OSVRTOM NA PROBLEMATIKU OBEZBJEĐENJA ALTERNATIVNOG-PRIVREMENOG SMJEŠTAJA I PLAN POVRATKA U I IZ KANTONA SARAJEVO ZA 2023. GODINU

Izvještaj ste dobili s pozivu za sjednicu. Ima li potrebe da podnese Predlagač uvodne napomene? Ima. Zamolio bi uvaženog gospodina Nuriju da nam podnese kratko uvodne napomene. Izvolite imate riječ.

Nuriya Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Dobar dan još jednom. Izvještaj o realizaciji plana povratka u iz Kantona Sarajevo za period 01.01. do 31.12.2022 godine sa osvrtom na problematiku obezbjeđenja alternativnog privremenog smještaja. Izrada izvještaja o realizaciji plana povratka i iz Kantona Sarajevo za period 01.01. do 31.12.2022 godine s osvrtom na problematiku obezbjeđenja alternativnog privremenog smještaja, programski zadatak ministarstva, resornog ministarstva utvrđen programom rada resornog Ministarstva, Vlade Kantona Sarajevo i Skupštine Kantona Sarajevo za 2022 godinu. Ministarstvo je po pitanju rješavanja prava raseljenih lica primjenjuje propise i druge akte koji regulišu ovu oblast, pa između ostalih i Zakon o raseljenim licima i povratnicama u Federaciji BiH, Zakon o raseljenim osobama, prognanicima, izbjeglicama, povratnicima u Kantonu Sarajevo, Zakon o pravima lica koja se s Kantona vraćaju u mjesto prijeratnog prebivališta, Zakon o humanitarnoj djelatnosti i humanitarnim organizacijama, Zakon o udrugama i fondacijama, uputstvo vođenju osnovne i centralne evidencije raseljenih lica i povratnika, uputstvo o načinu i procedurama odabira projekata povratka i rekonstrukcije stambenih jedinica, standardi za obnovu i izgradnju stambenih jedinica objekata u svrhu zbrinjavanja povratnika, Uredba o načinu ostvarivanja pomoći za održivi povratak, Odluka o obezbjeđenja stambenog zbrinjavanja lica koja nisu u mogućnost samostalno riješiti stambeno pitanje na području Kantona Sarajevo. S obzirom da ovo Ministarstvo vrši sveobuhvatno praćenje stanja broja raseljenih lica u Kantonu Sarajevo i shodno relevantnim podacima, poduzima zakonom propisane mjere i aktivnosti na smanjenju broja lica sa priznatim statusom

raseljenog lica ovaj izvještaj je baziran na podacima prikupljenim od nadležnih institucija Federalnog ministarstva raseljenih osoba, izbjeglica, općina u BiH, općina u Kantonu Sarajevo, međunarodnih humanitarnih organizacija. U izvještaju su sadržani podaci o pa pod broj 1: raseljenim licima na dan 31.12.2022.godine, broju korisnika alternativnog smještaja, pod 2. Aktivnostima na povratku u Kantonu Sarajevo, aktivnostima na povratku iz Kantona Sarajevo na ostale prostore Bosne i Hercegovine, aktivnostima vezanih za podršku održivom povratku. Podaci o raseljenim licima na dan 31.12.2022.godine. Na dan 31.12.2022.godine na području Kantona Sarajevo je evidentirano 2463 lica, odnosno 1118 porodica sa priznatim statusom raseljenog lica, od čega je gdje su 278 lica, odnosno 101 porodica sa prijeratnim prebivalištem u općinama Kantona Sarajevo, 81 lice, odnosno 37 porodica iz drugih Kantona Federacije BiH, i 2104. lica, odnosno 980 porodica iz entiteta RS. U poređenju sa brojem raseljenih lica porodica na dan 31. 12.2021.godine 2495 lica, odnosno 1137 porodica, vidljivo je da je broj lica sa priznatim status raseljenog lica na dan 31.12.2022.godine manji za 32 lica, odnosno 19 porodica. Smanjenjem broja raseljenih lica u izvještajnom periodu za 32 lica, odnosno 19 porodica, rezultiralo je ukidanjem statusa licima za koje je utvrđeno da posjeduju uslovnu stambenu imovinom u mjestu privremenog boravka na području Kantona Sarajeva. U kontinuiranoj saradnji sa nadležnim službama općina Kantona Sarajevo, a na traženje ministarstva dostavljaju se izvještaji o stečenoj imovini raseljena lica u Kantona Sarajevo na bazi koji se inicira pokretanje postupka o ukidanju statusa raseljenog lica, što u krajnjoj rezultanti i utječe na smanjenje broja raseljenih lica u Kantonu Sarajevo. Zaključno sa 31.12.2022. godine za 180 lica, odnosno 66 porodica je obezbijeđen privremeni alternativni smještaj kako slijedi: 89 lica, odnosno 33 porodice smještene u rekonstruisanom objektu kolektivnog centra u Hrasnici, 23 lica odnosno 9 raseljenih porodica i 66 lica, odnosno 24 porodice u stanju socijalne potrebe, 73 lica, odnosno 24 porodice smještene su u stambenoj zgradi u Ilijašu, odnosno 38 lica, 13 raseljenih porodica i 35 lica, odnosno 11 porodica u stanju socijalne potrebe i za 18 lica, odnosno 9 porodica sa statusom žena-žrtva rata smještaj je obezbijeđen u stambenoj zgradi u Tarčinu općina Hadžići. Pored navedenog alternativnog smještaja, Ministarstvo je nastavilo kontinuiranu brigu u segmentu tekućeg održavanja tekućeg tehničkog održavanja redovna i vanredna dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija, održavanja dimnjaka, protivpožarnih aparata, hidranata, ispravnosti vodovodne i kanalizacione elektromreže i dugo u svim stambenim objektima kolektivnog stanovanja, stambeno, gdje su svi stambeni objekti, zgrade vlasništvo Kantona Sarajevo. Ministarstvo je u 2022 godini financiralo troškove zdravstvene zaštite i mjesečno u prosjeku za 188 raseljenih lica u Kantonu Sarajevo, koja nisu imali drugi vid zdravstvene zaštite. Drugo, aktivnost u oblasti povratka u Kantonu Sarajevo. U izvještajnom periodu nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekta izgradnja objekta kolektivnog stanovanja lokalitet Šip, Općina Centar za stambeno zbrinjavanje interno raseljenih porodica i porodica u stanju socijalne potrebe druga faza do nivo useljenja. Realizacijom projekta će se izgraditi 24 stana za stambeno zbrinjavanje interno raseljenih porodica i porodica u stanju socijalne potrebe sa područja Općine Centar Sarajevo. Projekte sufinancirana Ministarstvo za rad i socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Općina Centar Sarajeva, implementator je Fond Kantona Sarajevo za izgradnju stanova za članove porodica za članove šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide, demobilizirane borce i prognane osobe, a Nadzorni organ je Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo. Završeni su radovi na izgradnji objekta, u toku su radovi na vanjskom uređenju oko objekta koje financira Općina Centar, radovi na priključenju objekta na komunalnu infrastrukturu i izgradnji parking prostora. Završene su aktivnosti na provođenju održivog projekta zatvaranja kolektivnih centara kroz omogućavanje javnih stambenih rješenja u okviru projekta CEP 2 podprojekat Kanton Sarajevo rekonstrukcija objekta kolektivnog centra u Hrasnici Općina Ilidža. Projekat se financirao od strane Ministarstva za rad, socijalnu politiku raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo učešće sa zemljištem i objektom i

kreditima, kreditnim sredstvima, kreditnim CEP sredstvima putem Federalnog ministarstva, raseljenih osoba i izbjeglica koji je implementator projekta. Radovi su završeni, dobivena je upotrebna dozvola. Realizacijom projekta izgradila su se 33 stana u koja su useljene raseljene porodice i porodice u stanju socijalne potrebe to jest s vi korisnici kolektivnog centra do dana početka rekonstrukcije. U međuvremenu im se plaćala stanarina kirija, dok se nisu stekli uslovi za useljenje. Jedan broj porodica koji su koristile neki od vidova alternativnog smještaja na području Kantona Sarajeva. Dodjela ključeva i useljenje bilo je 19.12.2022. godine. Pored navedenog projekta u okviru CEB 2 projekta u 2022. godini aktivno se radilo i na realizaciji podprojekta u Tarčinu izgradnja stambene zgrade u Tarčinu, Općina Hadžići u okviru koje je provedena izgradnja 9 stanova, projekta se financiralo od strane resornog ministarstva učešće sa zemljištem i kreditni CEP sredstva putem Federalnog ministarstva raseljenih osoba, izbjeglica koji je implementator projekta. U toku su aktivnosti koje provodi implementator projekta na provođenju tenderske procedure za izbor najpovoljnijeg izvođača radova. Paralelno sa navedenim projektima ministarstvo je na bazi detaljnih analiza i realnih potreba sa kojima se svakodnevno susreću invalidne osobe u Kantonu Sarajevo, a koje zastupaju udruženja invalida Kantona Sarajevo, u saradnji sa UNDP-om pokrenuli implementaciju projekta uklanjanje arhitektonskih barijera za nepokretne i teško pokretne osobe u javnim ustanovama, institucijama na području Kantona Sarajevo. U vezi sa navedenim upućen je javni poziv javnim ustanovama i institucijama Kantona Sarajevo za istraživanje interesa za apliciranje u projektu koji provodi UNDP i ministarstvom, zajednička komisija, koju čine predstavnici Ministarstva, UNDPa i udruženja invalida rada, izvršila je analizu svih prispjelih aplikacija i utvrdila konačnu listu od 44 projekta koji ispunjavaju kriterije iz javnog poziva. Ministarstvo je za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo u navedene svrhe iz budžeta obezbijedilo 2.948.000 KM, a UNDP je obezbijedio 100.000 KM. Zaključno s 31.12.2022. godine status projekta je sljedeći: završeni radovi 23 objekta, radovi u toku 4 objekta, završena revizija projektne dokumentacije 6 objekata, u toku je prodaja projekata korisnicima kako bi se mogli predati zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje. Korekcija projektne dokumentacije 1 objekat potrebna i naknadna revizija, izrada glavnih projekata, 1 objekat u procesu izdavanja odobrenja za gradnju 4. objekta, u procesu izdavanja urbanističke saglasnosti 1 objekat, od projekata odustalo 4 objekta. Ovo su podaci sa 31.12. 2022 godine. Ali ja imam, evo, kod sebe i zadnje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

To su sve kolege zastupnice i zastupnice dobili i uz poziv, tako da nam ne trebate to čitati sve. To je izvještaj klasični, nemojte nam više to čitati. Zahvaljujem se na iscrpnom izvještaju. Ukoliko budu zastupnici za to imali pitanja, onda vi odgovorite na postavljena pitanja. Da li predstavnici radnih tijela žele riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Muamer Bandić, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo, čuo sam, dakle, iz Ministarstva za rad i socijalnu politiku vezano za ovaj objekat Šip i u izlaganju je navedeno, dakle, da se radi o interno raseljenim licima. Ja bih volio da mi kažete taj institut interno raseljeni odakle povlačite pravni osnov, prvo pitanje? Drugo jeste u kojoj fazi se tačno nalazi ovaj objekat? I po mojim informacijama ovaj objekat ima čak poslovne prostore, dakle izgrađene, i zanima me da li ti poslovni prostori će biti isto tako podijeljeni vi, kako ih nazivate interno raseljenim?. Drugo pitanje jeste da li je Kanton Sarajevo, odnosno Vlada donijela uredbu kojom omogućava praktično da neko ko je bio na Ilidži tokom agresije na grad Sarajevo ima mogućnost da se prijavi kao povratnik i da dobije sredstva? Dakle praktično pripadnik Vojske Republike Srpske koji se nalazio u na Ilidži ili

nekom dijelu Sarajeva koji sada pripada Kantonu ima praktično mogućnost da kroz ovu Uredbu o dopuni Uredbe o načinu ostvarivanja pomoći na održivi povratak dobije jednu vrstu pomoći. Ne, ne, ovo je dakle vrlo eksplicitno, čekat ćemo odgovor. Treće pitanje jeste koliko novca je ukupno, a evo, u budžetu vidim, odnosno u ovom Izvještaju vidim, koliko je ukupno novca iz Kantona Sarajevo alocirano na određenu vrstu podrške pomoći u drugom entitetu i za šta se povlači pravni osnov za ovakvu vrstu alokacije tih sredstava? Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Za riječ se javio zastupnik Jasmin Šaljić, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Evo ja ću samo dopuniti kolegu Muamera. Moje pitanje ovo je na stranci 12. Projekti podrške održivom povratku. Vezano za ovu pomoć gradu Bijeljini u iznosu od 180 000 maraka za izgradnju fudbalskog stadiona, tako nešto. Evo sad ću da vam tačno pročitam šta piše. Kaže: korisnik pomoći Grad Bijeljina dobio je finansijsku pomoć u iznosu 180 000 maraka za sufinansiranje Projekta izgradnje fudbalskog terena sa vještačkom travom. Eto, molim vas da mi odgovorite. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Nema više prijavljenih za pitanja. Pozivam uvodničara i predlagača ove tačke da ponudi odgovore na postavljena pitanja. Izvolite, gospodine Nurija, imate riječ. Ukoliko možete ponuditi pitanja usmeno, ukoliko ne, možete pismenim putem.

Nurija Hodžić (pomoćnik ministrice za socijalnu politiku)

Probat ću ja. Ovako pitanja koja je postavio uvaženi zastupnik Muamer Bandić. Evo, ja ću imati kratke odgovore. Što se tiče objekta kolektivnog stanovanja Šip rađen u 2 faze, prva faza to je bila 2017, a druga faza 2019.godina gdje su uplaćena sva sredstva koja su definisana u Sporazumu. Zadnja faza to je uređenje parkinga priključenje na komunalnu infrastrukturu i uređenje okoliša je zadnja faza koja treba da se realizuje i koja još nije realizovana, trebala bi do kraja ove godine da se realizuje i gdje planirano oko 160 000 konvertibilnih maraka da se ovaj objekat stavi u funkciju. Ovo vezano za poslovne prostore zaista, to mi je tek prvi put da čujem, jer objekat još nije stavljen u funkciju. Što se tiče održivog povratka održivog povratka svi javni pozivi, svi javni poziv je, pa evo i ovaj u 2024. kao i oni u 2022. i 2023. godini rađeni su u skladu sa Uredbom o načinu ostvarivanja pomoći za održivi povratak. Ja imam ovdje za '22 godinu kompletnu proceduru koja je provedena oko javnog poziva za dodjelu tih sredstava, koliko su dobile općine, koliko su dobila udruženja i koliko su dobile pojedinačno fizička lica, između ostalih i Grad Bijeljina, što gospodin Šaljić govori o terenu, fudbalskom terenu sa vještačkom travom. Ja toliko.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se gospodinu Nuriji. Otvaram raspravu, za riječ se javio prvi zastupnik Haris Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. S obzirom da su kolege postavili pitanja, i gospodin Muamer Bandić i kolega Šaljić, jedan je pitao za subvencioniranje potencijalno učesnike Vojske Republike Srpske, ako sam ga dobro razumio, a kolega Šalja je pitao za stadion Bijeljini. Pa stadion u Bijeljini je projekat FK Bijeljine, pretpostavljam, a to je u ustvari Narod i pravda

Bijeljine kojoj je centrala u Janji i oni su imali Fudbalski klub koji je značajno podržavan od strane Kantona Sarajevo, djelomično zbog brige za povratnicima, istina, i treba, naravno da taj Klub ima financije i iz Kantona Sarajevo, ali on je bio isključivo rezervisan samo za članove NiP-a, pa je to bilo i podrška budžeta za financiranje općinskih odbora diljem Bosne i Hercegovine. A kada je pitanje kolege Bandića vezano za vojnike Republike Srpske, ja bih vas podsjetio, kolega Bandiću na izjavu predsjednika SDP-a Nermina Nikšića, da citiram: "Naša braća nisu oni sa bradama i kratkim nogavicama, naša su braća vojnici Republike Srpske, HVO-a koji nisu ukaljali ruke", tako da ukoliko postoji takva vrsta intencije i subvencije od strane Kantona Sarajeva, to je samo dosljedno provođenje politike predsjednika Socijaldemokratske partije, dakle ono što je on govorio na skupovima sada vlast u Kantona Sarajevo provodi u djelo. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić, replika.

Samir Avdić (zastupnik)

Naravno da se neću previše obazirati na pitanja koja su postavljena s obzirom da ukoliko se spominje Bijeljina, mogao bi se spomenuti i grad Višegrad i neka druga mjesta u Republici Srpskoj i svakako da biste i svi vi, kada pročitate imena tih gradova, trebali te gradove smatrati dijelom Bosne i Hercegovine, a ne dijelom neke druge države. Ja se nadam da nismo zaboravili i referendumsko pitanje i za šta, za kakvu zemlju nedjeljivu, odnosno od Une do Save, Bosnu i Hercegovinu za koju su se borili između ostalih, moj otac i brat, neki ljudi koji su ovdje itd. Kada je u pitanju ono što je kolega Zahiragić vrlo maliciozno interpretirao riječi, odnosno parafrazirao riječi predsjednika Nikšića sa jednog predizbornog skupa, ja bih isto tako mogao maliciozno interpretirati vezanje zastava 90-tih godina između SDA i SDS-a, prisustvo osnivačkoj skupštini SDS-a u Nevesinju od strane našeg prvog predsjednika itd, ali ja neću biti toliko maliciozan, ali vi dobro znate o čemu vam govorim, eto.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Belma Kapo se javila za riječ.

Belma Kapo (zastupnica)

Kakav je odnos SDA prema našim povratnicima dovoljan je bio i predizborni i skup u Vogošći, gdje smo čuli kako tretiraju oni Bošnjake, a da je kakve puste sreće do sada bi se svi Bošnjaci vratili u Bosnu i Hercegovinu, u entitet Republika Srpska, jer je to Bosna i Hercegovina, ali politika SDA je bila takva da ništa nisu radili na povratku. Milioni, milioni konvertibilnih maraka su nestali bez traga, bez da se u Srebrenici, Vlasenici, Foči i svi im drugim gradovima vratila jedna fabrika, renovirala jedna fabrika, gdje bi se Bošnjaci mogli vratiti da rade i zarade svoj hljeb. Dakle, politika SDA je bila takva da im onemoguću povratak i ako iko ovdje nema pravo da govori o ovoj vrsti povratka, to ste vi, sram vas bilo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Ispravka krivog navoda ili poslovnika, šta je bilo? Samo momenat, prvo je kolega Bandić tražio poslovničku samo polako. Jeste vi tražili poslovničku? Jeste. Zastupnik Muamer Bandić poslovnička intervencija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Može li Mahire malo tišine? Može. Zahvaljujem se, kolegice Belma, nemam namjeru da branim SDA, ali ću vas napomenuti da je predsjednik Sulejman Tihić, kao potpredsjednik Republike Srpske entiteta u dva navrata, dakle, jedan režim koji je bio definisan kao režim, dakle kroz ustavne promjene, utvrdio povrede prava, gde je jedini čovjek, dakle, sad govorimo personalno, ne branim SDA, imaju oni svoje ove kadrove nek ih brane, to je jedini čovjek jer je znao šta radi. Dva puta na Ustavnom sudu utvrdio da su prava Bošnjaka povrijeđena i dva puta je to dobio na Ustavnom sudu. Zahvaljujući tom čovjeku, dakle, Bošnjaci ne obespravljaju na dnevnoj osnovi putem mehanizama vlasti koje Republika Srpska ima, ako je začetnik genocida, dakle jedna tvorevina koja je začetnik genocida, jedini čovjek koji se za to izborio ni iz jedne druge političke stranke. Čovjeka nema, nemam razloga da ga hvalim i da branim SDA, ovo sada govorim pravno, to je jedini čovjek koji je nešto uradio u Republici Srpskoj, svi drugi trebaju da šute i od ovih sadašnjih SDA, sadašnji i od SDP-a i od S BiH-a, od sviju. Jedini znači čovjek koji se za nešto izborio bio je Sulejman Tihić. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija, zastupnik Mahir Dević se javio.

Mahir Dević (zastupnik)

Predsjedavajući, ja na vas apeliram zaista za neke teške riječi, kada se upućuje da upozorite zastupnike, bez obzira da li je u pitanju pozicija ili opozicije da ne detaljšem dalje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Trudim se da to uvijek uradim, ali da sam to sada opet uradio, možda bi mi zamjerila kolegica Kapo da je ponovo opominjem, tako da nije bilo ništa strašno, nije bilo ništa strašno. Kolega Zahiragiću, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ako smijem se složim sa kolegom Okerićem, nije strašno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Jel samo?

Haris Zahiragić (zastupnik)

Replika kolegici Belmi Kapo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolegice Belma Kapo i kolega Samir Avdić su iskoristili priliku da kažu kako SDA je izdala povratnike koji zahvaljujući politici SDA-a se povratnici eventualno nisi vratili, iako to nije tačka ovog dnevnog reda, tako da krenimo redom. Gospođo Kapo, odveli ste diskusiju na teren ozbiljne politike i tu se baš ne možete snaći. Ja vam savjetujem da ne nastavljate diskusiju u tom smjeru, ali ja ću vam samo reći da je SDP za vrijeme Alijanse za promjene usvojio asimetrična rješenja u entitetu Federacije, u entitetu RS, što znači da u entitetu Federacija danas, osim Bošnjaka i Hrvata, kako jeste utemeljena Federacija kao federacija Bošnjaka i

Hrvata, i Srbi imaju kroz Dom naroda svoja ustavna konstitutivna prava. I oni to pravo konzumiraju na način da imenuju potpredsjednika Federacije, koji daje obvezujuću saglasnost za imenovanje Vlade Federacije. Dakle u Federaciji, i neka su svi narodi konstitutivni, osim Bošnjaka koje je suspendovao, visoki predstavnik, to je današnja tema, i to možda će ovaj put zaobići. Dakle, a u entitetu RS niste prihvatili da bude Dom naroda niti insistirali, nego ste prihvatili da bude Vijeće naroda koje služi samo za zaštitu vitalnih nacionalnih interesa koje opet potvrđuje Ustavni sud entiteta RS koji je potpuno politički i to je tema koju SDP nikad nije imao kapacitet da na neki način tretira. I tada ste vi, zapravo, kada ste imali priliku, izdali, ne povratnike, nego izdali ste Bosnu i Hercegovinu i ideju o građanskoj Bosni i Hercegovini na način da ste i (nerazumljivo) i i građansko u isto vrijeme, na način da ste od RS-a napravili građanski entitet koji je srpski de facto, a od Federacije mini Jugoslaviju. Drugi katastrofalan potez koji ste radili jeste što ste obrasce za glasan uz glasanje u odsustvu prema prebivalištu '91 također izbrisali. I konačan udarac povratnicima ste napravili kada je vaš predsjednik, član Predsjedništva, gospodin Denis Bećirović, smijenjen s mjesta predsjednika Parlamenta. Gospodin Lagumdžija je u jednom domu s mjesta ministra vanjskih poslova i pod Dodikovim ucjenama su glasali za Zakon o prebivalištu zajedno sa Sašom Magazinovićem i drugim državnim zastupnicima tada, koji je onemogućio Bošnjacima u entitetu RS, povratnicima da žive u Federaciji, ostvaruju svoja zdravstvena i druga radna i druga prava formalno, a da žive na terenu RS-u i da onda tako, mogu se prijaviti pred izbore i glasati tamo gdje žive. To je drugi potez koji ste napravili i izdali povratnike. I treća stvar, to što vi spominjete skupove u Vogošći itd. Dakle, SDA je za povratnik u radila više nego što će SDP ikada uraditi. Ako pogledate rad vašeg ministra sada koji dodjeljuje pare putem programa stranačkim aktivistima također, i naš rad našeg ministra Edina Ramića na najbolji mogući način može se uporediti te dvije politike i odnos njihov spram povratnika. I molim vas, nemojte na tu temu da idemo, mislim, ja želim ukoliko hoćete, ali neće se dobro provesti jer vi ste jednostavno političar lokalnog tipa i ne razumijete ozbiljnu politiku. Tome svjedoči činjenica da ste se kandidovali za Općinsko vijeće Centar i možda bi najbolje bilo da sa svojim rezonovanjem prihvatite mandat zastupnice ili vijećnice u Općini Centar i da oslobodite građane Kantona Sarajevo svojih dokonih diskusija i svojih netačnih navoda.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme, vrijeme. Vrijeme kolega Zahiragiću. Ko je prije sad od replika? Samo polako. Vama je kolega Avdić dva puta replicirao vi niste, jednom. Hoćete se dogovoriti ko je? Hajde dok se vi dogovorite, kolegica Kapo, izvolite, imate riječ replika, pretpostavljam.

Belma Kapo (zastupnica)

Gospodine Zahiragiću, meni se nije moralo 10 ljudi potpisati da će predati svoj mandat, da ja uđem bilo gdje kao što je trebalo vama. pet, deset, nije ni važno, da uđete u Skupštinu. Ja sam ovdje došla da radim, a ne da pravim šou, a vi ste najavljivali da ćete praviti šou, tako da vi o mom mandatu i mom znanju nemate pravo bilo šta da komentarišete.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Gospođo Kapo, niste u pravu, troje ljudi se moralo odreći. Gospođo, Kapo, slušate li me, nemojte sad dobacivati. Troje ljudi se odreklo prvi moj mandat da bih ja ušao u Skupštinu, nije 10, troje, jer to je bila odluka naše političke stranke, vrlo ispravna i tada sam dobio 6,500 glasova sa 15-og mjesto na listi, što vi nikada niste niti ćete dobiti, a na ovim izborima sam

dobio 13 000 glasova i trenutno u sali ne postoji čovjek koji ima više od mene glasova. Tako da, molim vas, nemojte pokušavati osporiti moj legitimitet. Vi ste, s druge strane, sa 1000 i koliko glasova dobili ovaj mandat, a u Opštini Centar kao nosioc liste ste dobili nekih 600 glasova na ovim zadnjim izborima. Dakle, građani su najbolje rekli na izborima šta misle o vašim diskusijama i vašem radu i molim vas, ja ne želim s vama na ličnoj osnovi ličnu ravan spuštam ovu diskusiju, držimo se teme i povratnika, bit će mi zadovoljstvo i vrijeme da u glavnom gradu konačno počnemo govoriti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću, zamolio bih vas da replicirate kolegi Avdiću, s obzirom da je on vama već replicirao, sada ste vi na redu.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Moram nešto reći, ako me nećete pogrešno shvatiti, nakon ovih lokalnih izbora i svih dešavanja, vi ste kao drugi čovjek i meni je drago što je bila ova pauza od par mjeseci, vi ste vjerovatno pronašli neki unutrašnji mir i sada vrlo dobro vodite sjednice, preporučili ste se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajte polako, hajte diskutujte.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam. Kolega Avdić je rekao da sam ja parafrazirao njegovog predsjednika Nikšića zlonamjerno, i on je rekao da bi on mogao parafrazirati i govoriti o tome kako je SDA bila na osnivačkim skupštinama SDS-a i to dovesti u vezu sa povratnicima. Da, gospodine Avdiću, Alija Izetbegović jeste bio na osnivačkoj Skupštini SDS-a i obilazio i HDZ i to je bio proces borbe za nezavisnost Bosne i Hercegovine, konzultirao referendumom za nezavisnost odbranom od agresije, dok je SDP bio tada zaleđen. Vi ste pravili gospodine Samire Avdiću proteste pred Parlamentarnom skupštinom, nazvali ste ih protesti za mir i da nije bilo četničkih snajpera, vjerovatno bi taj dan pala Vlada, desio bi se državni udar. Vi ste tada sa slikama Jugoslavije i Jugoslavenske narodne armije pred Parlamentarnom skupštinom pozivali JNA da vas brani, oni su se odazvali i, nažalost, ubili Suadu Dilberović, Olgu i mnoge druge građane Sarajeva. Vi ste Samiru Avdiću bili slučajni prolaznici u periodu agresije na Bosnu i Hercegovinu, što je vaš predsjednik Zlatko Lagumdžija vrlo blagonaklono?

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hjate molim vas vratite se na temu otišli smo daleko od teme. Evo, pozivam i vas i sve ostale zastupnice i zastupnike.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Dakle, nemojte, molim vas svi govoriti i nemojte se priklanjati kampanji koju je Šmit poveo protiv Alije Izetbegovića i da dovoditi predsjednika Aliju Izetbegovića u kontekst sa SDS-om, to je zlonamjerno. I u konačnici da vam dokažem da ja nisam zlonamjerno to interpretirao, nadam se da me niko neće ukinuti jer ovo je moje pravo po Poslovniku, ja ću vam pustiti govornicu.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte to raditi. Nažalost, moram vas isključiti i dati riječ i dati riječ. Jeste li vi replika? Uključili zastupnika Samira Avdića, . Javio se za riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Osim što je psihoanalitičar, sada i performer. Opet kažem možemo biti maliciozni, ja sam mogao ovdje donijeti, evo neki dan je bio dokumentarac Rusmir Mahmutćehajić. Ja se nadam da cijenite doprinos tog čovjeka i za odbranu ove države i za sve ostalo, pa između ostalog u u tom dokumentarcu spominje bosanski Sabor i ideje koje su pokušane da se plasiraju u Bošnjacima, ali nisu uspjele, između ostalog i radi Rusmira i radi rahmetli Nijaza Durakovića. O ulozi SDP-a za vrijeme agresije najbolje govori broj članova i članica Predsjedništva Bosne i Hercegovine za vrijeme agresije i koliko su oni na svoj način doprinosili samom imidžu i odbrani naše države. Kada je u pitanju.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Možemo li se vratiti, molim vas.

Samir Avdić (zastupnik)

Doprinos povratnicima u Republiku Srpsku i spominje se ovdje Ramić, ja ću samo reći evo asocijacija bolesne junice, pa vi shvatite kako god hoćete ili asocijacija ko je nagovarao nanu Fatu da proda zemljište, da tamo ostane crkva? Svi znamo ko je i to smo mogli čuti i od nane Fate na televiziji. I što se tiče Zakona o prebivalištu, lako je ovdje plasirati, zato što nemamo sada ovdje dokumenta, a može se provjeriti, kada je u jednom domu usvojen, a kada u drugom. U drugom domu 2015. godine, kada je SDA bila na vlasti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kome? Ne možete? Po dvije ste imali. Ima još jedna replika, aj malo odborite, vi. Zastupnik Dević, umorili ste se puno. Zastupnik Dević, pa onda zastupnik Zahiragić, izvolite, imate riječ kolega Dević. Imate riječ.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Avdiću, ja ne znam zašto ste ovu tačku odveli u ovakvom pravcu? Hoćete je upozoriti predsjedavajući? troje dobacuje, mislim, se iz Kluba SDP-a to je do sada do sada neviđeno dok troje dobacuju isto, do sada je kolegica Kapo dobacivala sada troje. Čičiću tebi ovo ne stoji stvarno, ti si mislim ono na jednom nivou, nemoj ići ispod tog nivoa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Molim vas.

Mahir Dević (zastupnik)

Kolega Avdić, zadnja stvar koju biste vi i kolegica Kapo mogli Stranici demokratske akcije prišiti je da ona nije vodila računa o povratnicima. Znači, to je tako nemoralna izjava, netačna, neistinita itd. Znači, ja sam ovdje svjedočio u prošlom sazivu kao zastupnik u Skupštini Kantona Sarajevo, kada je vaš predsjednik Općinskog odbora SDP-a u Srebrenici prodavao glasove da bi tamo izgubio probošnjački kandidat za načelnika, onda je vaš sadašnji potpredsjednik Federacije, koji je potpisao suspenziju Bošnjaka u Federaciji pokrenuo jednu

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajte molim vas, pokušate da se držite tačke dnevnog reda.

Mahir Dević (zastupnik)

Vrlo sam smiren držim se, replika.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvještaja o realizaciji plana

Mahir Dević (zastupnik)

nije diskusija predsjedavajući

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

u i iz Kantona Sarajevo. Imate period.

Mahir Dević (zastupnik)

nije diskusija, replika je.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Držite se, držite se dnevnog reda.

Mahir Dević (zastupnik)

Držim se ja dnevnog reda, u pitanju je replika. Onda ste predložili da bi oprali svoj obraz jedan Zakon o povratnicima u Srebrenici, pompezno ga najavili ovdje. Kažite mi koliko ste finansijskih sredstava realizirali po tom Zakonu da operete svoj obraz tamo? Po mojim informacijama, to je nakon 4 godine ili 5 godina 0 KM i to je ta vaša politika i zato vam govorim ne mogu, ne, ovdje zakon Kantonalni što smo mi u Kantonu, nisi bio zastupnik tad uopšte kada je Igor predložio ovdje taj Zakon. To je najavljeno pompezno da se operu od toga. Tako da ja mislim da ste vi ipak zadnja stranka koja bi trebala sa takvom hipotezom izaći i to prigovoriti Stranci demokratske akcije, mogli ste na naći nekih drugih stvari za kazati SDA, ali to da vi kažete SDA, vi ispred SDP-a koji ste napravili sve systemske pogreške koje su koštale taj narod, svega što vam je kolega Zahiragić kazao. I kolega Avdiću, to su činjenice bez imalo ostraćenosti. Vi ste napravili institucionalno uništenje povratka, političko djelovanje Bošnjaka u RS-u, vi i vaša stranka, vaša rukovodstvo, jer ste donijela takve odluke i to vam je kolega Zahiragić odlično pobrojalo i vi bi, kada je ova tema u pitanju, trebali da šutite, da se ne javite za riječ.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Kolegi Deviću je replika. Kolega Dević spominje veliki doprinos SDA stranke za povratnike u Republiku srpsku nije dao ni jedan podatak koliko godina, koliko mandata je stranka SDA imala ministra koji je zadužen za povratak u Republiku Srpsku. Vidimo rezultate tog vašeg posla. Niste mi odgovorili šta mislite o aferi bolesnih junica, niste mi odgovorili u stvari ni na jedno od mojih pitanja, nego hendlate istu onu priču šta su procesi za mir i maltene ko je počeo rat. Ispasti će da je SDP počeo rat. Ispast će, da je SDP počeo rat. Ja još jednom podsjećam na

doprinos, na doprinos SDP-a za vrijeme agresije, neću sada spominjati i borce koji su u SDPu, Zlatne ljljane koji su u SDP-u, ja sam spomenuo samo koliki je broj članica i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine tokom agresije dolazio iz SDP-a. Da ne podsjećam sada na Tatjanu Ljujić Mijatović, Mirka Pejanovića i Nijaza Durakovića itd. Jel jel zaista zaista imate obraza da na taj način i u taj kontekst dovodite SDP kada znate za ove ljude koje sam vam sada spominjem, neke imenom i prezimenom, a neke, evo, nisam spomenuo imenom i prezimenom, al bi ih trebali poštovati i Slavišu Šučura i Dragana Vikića itd itd. Sramotan je taj vaš žar kroz koji hoćete da predstavite nas, da smo izdajnici, to je sramotno, ja vam to nikad neću dopustiti kao neko ko je za vrijeme agresije bio sve vrijeme ovdje, čiji je otac osnivač Patriotske lige, ratni vojni invalid, čiji je brat ratni vojni invalid. Sram vas bilo, evo ja vas u oči sve gledam, sram vas bilo za to da smo mi izdajnici, sram vas bilo. Sram vas bilo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika Zahiragić Avdiću, izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pustio sam kolegu Avdića da neurotično maše prstom, nisam reagovao, pustite mene da odgovori, molim vas, molim vas. Nabrojao sam asimetrična rješenja: Vijeće naroda - Doma naroda u Federaciji, Zakon o prebivalištu, također, koji je izbrisao, legalizirao etničko čišćenje, ukidanje ŠV2 obrazaca itd. Protesti za mir protiv Republike Bosne i Hercegovine, Vlade i predsjednika u praskozorje rata, dok su u Bijeljini ubijali. E sad spominjete potpisivanje zbog toga sam se javio, spominjete spominjali ste vezanje zastava sa SDS-om, to se dešavalo prije nezavisnosti, a ova izjava gospodina Nikšića da su braća vojnici Republike Srpske se dešavala nakon presuda za genocid. Spominjete aferu junice, to trebate pitati NiP jer je vlasnik tih junica danas jedan od glavnih financijera NIP-a, a traktore ste zaboravili, gospodine Samire Avdiću, Nermina Nikšića i freze. Ali ono što me najviše ponukalo na ovu vrstu diskusije jeste to što ste vi vrlo perverzno i bezobrazno u maniru velikosrpske politike ovdje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Molim vas, pripazite kako se izražavate.

Haris Zahiragić (zastupnik)

U maniru. sad ću vam reći šta je rekao.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Molim vas pripazite

Haris Zahiragić (zastupnik)

Sad ću vam reći, sad ću vam reći šta je rekao. Sad ću vam reći.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Bit ću prinuđen da prekinem sjednicu.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Molim vas, prošlo je neopaženo to. Rekao da su bile neke ideje SDA o islamskoj državi. To je ono Stojanović što je Stojanović rekao, a eventualno je to spriječio zamislite to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Poslovnička intervencija zastupnik Čičić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pazite, on je to.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uključite zastupnika Čičića. Poslovnička intervencija.

Davor Čičić (zastupnik)

Poslovnička intervencija. Znači uredjete vi u svom Klubu, tako da nema ništa, nije, nije stanje perfektno, daleko od toga. Znači poslovnička intervencija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Dajte, molim vas, ajde, smirite se. Kolega Čičiću.

Davor Čičić (zastupnik)

Znači, ova rasprava je izašla totalno van teme. Tražim 15 minuta pauze u ime Kluba SDP-a da se malo ljudi smire.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Molim vas svi oni koji su se prijavili da diskutuju i da repliciraju na ovom, neće dobiti priliku tako, isključite se.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nastavljamo sa sjednicom Skupštine Kantona Sarajevo. Imali smo pauzu zbog dosta prijavljenih zastupnica i zastupnika koji su htjeli da repliciraju i diskutuju izvan tačke dnevnog reda, tako da vas, prije nego što krenemo dalje diskutovati, zamolio bih vas da ne izlazite iz tih okvira, ako budete izlazi, biti ću prinuđen da uzimam riječ. Vi ste imali diskusiju ili replika. Replika pokušajte, molim vas, još ću vas jednom podsjetiti da se radi o Izvještaju o realizaciji plana povratka u i iz Kantona Sarajevo za period 01.01. do 31.12.2022.godine. Mislim da ko je imao šta kome da kaže da imaju priliku da ste kazali, držite se ovog dnevnog reda. Zaista, ako budete izlazili, morat ću vam oduzimati riječ. Izvolite, zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pa sa takvim uvodom predsjedavajući, onda ja imam samo potrebu da vama kažem da inače znate i vi i čitav Kolegij i rukovodstvo Skupštine, da kada neko nešto govori, a nije u okviru tačke dnevnog reda, tada ga se može upozoriti na to i usmjeriti diskusiju. Kada mu neko odgovara, dakle tema je replike ono što je neko rekao, tada je tema replike po Poslovniku, ono na što se raniji govornik referisao, tako da ja, ukoliko se referišem na nečije druge riječi, a nisu vezane za temu, sam i dalje u okviru Poslovnika, ali evo, u dobroj namjeri i u dobroj želji da ovu sjednicu privodimo kraju i ovu tačku da privodimo kraju, ja sam spreman odustati od tog svog prava, a ukoliko drugi stoje, bit ću prinuđen da obrazložim, naravno, jer su teške optužbe o Bošnjačkom saboru iznesene

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nemojte da otvaramo bespotrebne teme optužbe jedni prema drugima. Hajte, probajte usmjerite svoju diskusiju Realizacija plana povratka u i iz Kantona Sarajeva. Izvolite, imate riječ. Završili ste, hvala.

Rasprava zastupnica Marijela Hašimbegović, izvolite imate riječ.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Ja želim da iskoristim ovu priliku i ne smijemo se umoriti, da svaki put kada dobijemo takvu priliku da govorimo o problemima interno raseljenih lica koja svoja prava nisu ostvarila već, evo, 30 godina unazad, iako im to Ustav Bosne i Hercegovine garantuje. Izvještaj koji smo dobili vrlo šturo pokazuje i vrlo skromno aktivnosti koje je Ministarstvo radilo po ovom pitanju, odnosno hoću reći da su to potpuno beznačajne aktivnosti, jer evo, ako se osvrnemo na izgradnju zgrade na Šipu koja traje još od 2011. godine, a danas smo u 2024. godini, vidimo koliki je to protok vremena da bismo izgradili samo jedan objekat, a sa druge strane objekat koji se tiče kolektivnog, dakle stanovanja u Hrasnici, samo je preimenovan u alternativni smještaj. Dakle, to su sve aktivnosti koje su navedene, a interno raseljena lica su i dalje diskriminisana potpuno i nisu ušla u sistemska rješenja koja su neophodna i važna za Skupštinu i za Vladu Kantona da u narednom periodu apsolutno to stavi kao jedan prioritet za sve aktivnosti koje planira vršiti u narednom periodu. I zato kažem da činjenica da su raseljena lica, ona koja su u svom rođenom gradu nisu u mogućnosti da ostvare svoja prava, smatram da bi to zaista trebalo izazvati empatiju svih zastupnika Skupštine Kantona Sarajevo i zato pozivam nadležno Ministarstvo da u najskorijem vremenu napravi sistemsko rješenje za 101 porodicu koja se nalazi na Kantonu Sarajevo i da u vidu plana za 10 godina, 5 godina, kako god se napravi, mi moramo riješiti ovaj problem jer ne možemo čekati da ljudi biološki nestanu, što smatram potpunim ugrožavanjem njihovih ljudskih prava. Toliko. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se. Zastupnik Muamer Bandić ali nema ga u sali. Idemo dalje, zastupnice, Elza Gaković javila se za riječ.

Elza Gaković (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja zaista imam nekako puno pravo da govorim na ovu temu, jer i sama sam živjela u entitetu koji se zove Republika Srpska do svoje udaje, odnosno preseljenja u entitet Federacije Bosne i Hercegovine. Zašto ovo danas ističem? Pa zato što sam na svojoj koži vidjela šta znači sistemska nepodrška, sistemska, nepodrška i zaista, ono što naši ljudi trebaju jeste sistemska podrška, nikakva brza rješenja njima nisu garant održivog povratka, jer ti ljudi žive 365 dana, imaju sasvim normalne potrebe koje imaju svi građani Bosne i Hercegovine; potrebu za zaposlenjem, redovnim platama i svim ostalim potrebama i ostvarivanjem svih zagarantovanih prava koje svi građani Bosne i Hercegovine moraju da ostvare na osnovu svih mogućih zakona i konvencija. Ono što mene zaista boli je da u današnjem danu i današnjem vremenu mi imamo jedan veliki problem, ali on nekako prolazi u jednoj tišini i baš i nerijetko se govori o tome. Taj problem zove se knjižanje privatnih imovina Bošnjaka kao vlasništvo entiteta Republike Srpske. Nije tema, znam, ali vratit ću se i na temu. Mnogi danas nisu bili u temi, pa evo, dozvolit ću i sebi par minuta o vrlo korisnoj temi. Zašto? Zato što kao pripadnici ove Skupštine i Sarajevo kao glavni grad treba da pokaže jasno opredjeljenje i pošalje jaku poruku da ćemo mi pomoći tim ljudima da vrate svoju imovinu. Uopšte nije isključivo da sutra možda nekom tamo NN licu koji je Bošnjak, Pravobranilaštvo

Republike Srpske otme 25- 30 duluma njegove zemlje. Ja vas, evo, pozivam kao resorno ministarstvo, da pokušate da nađete modus za pravnu pomoć ovim ljudima jer ovi ljudi trebaju našu pomoć i ono što ću vas zamoliti, a ovo se dešava na čitavom području Republike Srpske. Ono što ću vas zamoliti, jesti i što bih voljela da se nađe u i nekim narednim izvještajima jeste rješavanje pitanje prijevoza povratničke djece kada je u pitanju Istočna Ilidža. Zaista ne želim da ovaj problem rješavaju općine, već resorno Ministarstvo. Želim da se u Budžetu za 2025. godinu nađu jasna sredstva koja će riješiti problem prijevoza povratničke djece koja pohađaju osnovnu školu, ovaj samo sekundu, Osman Nuri Hadžić. Zašto ovo govorim? Pa zato što je to sistemska podrška, zato što svaki roditelj koji se odvažio i skupio hrabrosti da ode i povede svoju porodicu da živi u manjem bh entitetu, mora imati jasnu podršku sistema i onaj feed back da nije sam. Zato vas molim da jako ozbiljno shvatite ovo. Ja sam ovu inicijativu uputila nekad prije, znači nisam danas već u nekom prethodnom periodu i zaista ću inzistirati da se u Budžetu za 2025. godinu jasno vidljivo nađe i ovo rješenje. Također, molim vas da danas iz našeg Sarajeva, glavnog grada Bosne i Hercegovine ode jasna poruka da ćemo pravno pomoći ljudima kojim se na jedan nasilan način oduzima njihova imovina. I zaista pokušajte da ih razumijete jer ne može i nema niko pravo to da im radi i pokušajte da se stavite u njihov položaj. Nadam se da ćete što prije doći do sistemskih rješenja. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se zastupnici Gaković. Zastupnik Šaljić se javio za riječ.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Ja ću, maloprije sam govorio da je 180 000 maraka dat za Bijeljину, pa neko od kolega zastupnica rekao da je trebalo napomenuti i Višegrad i tako je, ovdje ima i Višegrad, evo ja ću samo da pročitam, nema ovdje puno ovaj, koja su to mjesta dobila tu pomoć. Evo, projekti podrške održivom povratku. Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo dodjeljuje finansijske pomoći za održivi povratak, kako slijedi: korisnik pomoći: općina Pale dobila je finansijsku pomoć u iznosu 13 230 maraka za rješavanje vodosnadbijevanja naselja Bogović. Korisnik pomoći Skupština Općine Višegrad dobila je finansijsku pomoć u iznosu od 139 000 maraka za asfaltiranje putnog pravca u Opštini Višegrad mjesto Kaošice u Mjesnoj zajednici Međeđa. Korisnik pomoći, općina Modrića dobila je finansijsku pomoć u iznosu od 28 000 maraka za nabavku RTG aparata, Dom zdravlja Modrića, korisnik pomoći Međlis islamske zajednice Bileća, dobio je finansijsku pomoć u iznosu od 1369 maraka za sufinansiranje izgradnje abdesthane i sanitarnog čvora pored Careve džamije u Bileći. Korisnik pomoći Međlis islamske zajednice Gacko dobio je finansijsku pomoć u iznosu 21 000 maraka za sufinansiranje popravke munare i krova na džamiji Mehmed-age Zvizdića u Gacku, korisnik pomoći srpska pravoslavna crkva Reljevo, uprava Parohije Reljevske, odbor za izgradnju kapele i održavanje groblja Rosulje, dobio je finansijsku pomoć u iznosu od 20.000 mraka za financiranje izgradnje ograde je na groblju Rosulje u Vogošći. Korisnik pomoći grad Bijeljina dobio je finansijsku pomoć u iznosu 180.000 marka za sufinansiranje projekta izgradnje fudbalskog terena sa vještačkom travom. Eto sve smo ih pročitali da ne bude da sam ja tu nešto izvadilo, šta meni to koristilo i tako. Predsjedavajući, pošto imam vremena kada se danas otvorili ovu sjednicu. Nakon himne odali smo počast, poginulim pripadnicima Armije, nakon toga odali smo počast poginulim stanovnicima, sugrađanima u Jablanci. Ja sam mislio, tok Skupštine je to odnio u desetom smjeru da ćete vi nekako, da nam je iznesete ili mi kao Skupština da se izjasnimo o stavu Visokog predstavnika koji je uporedio zamislite, sa genocidašima Ratkom Mladićem, našeg vrhovnog komandanta i predsjednika, Aliju Izetbegovića. Ja sam mislio da ćemo mi neki zaključak, neku deklaraciju, nešto da mi to osuđujemo, jer to je neuporedivo. I sutra je taj

miting zakazan pred OHR-om, navodno intelektualci i građani. A i ovu priliku da iskoristim za boračke organizacije. Ja ne znam šta još treba da doživimo da se oglase koordinacije boračkih udruženja? Koja je njihova svrha? Pa njihova je svrha upravo to da čuvamo, baštinimo našu istorijsku borbu, časnu, znači mi smo jedina antifašistička vojska, to sam pet puta rekao ovdje na području bivše Jugoslavije. Ne možemo dozvoliti u redu je, u redu je za svijetu, ali ne možemo dozvoliti ma ko da je u pitanju, da uporedimo rahmetli Aliju sa Ratkom Mladićem. I to nije lapsus Visokog predstavnika i prošli Pedi Ešdaun, koji je dosta stvari dobrih uradio. Prije 20 godina aerodrom Sarajevo Federalne tadašnje vlasti i uprava Aerodroma donijela je odluku da se aerodrom zove po rahmetli predsjednik posthumno kao u svim zemljama na svijetu. Pedi Ešdaun je to ukinuo uz obrazloženje da je to diskriminirajuće za nebošnjačke, za građane nebošnjačke nacionalnosti. Ja bih volio da mi kao Skupština, ja ne znam ovo je uvreda, građani od nas očekuju da se ogradimo, ako ništa od Visokog predstavnika, to je skandal na skandalima, a i boračkim udruženjima da pošaljem poruku. Vi predstavljate pripadnike Armije, i stiče se, kada vi ne reagujete, kao što niste reagovali ni za profesoricu koja udara po temeljima državnih datuma, stiče se dojam u javnosti da to pripadnike Armije ne interesuje. Nas to, gospodo, interesuje i vi pitajte, možete da pitaju ako ne znaju bilo kog pripadnika Armije, znači, doživio je šok. Ako vi, gospodo iz Koordinacije boračkih udruženja pogledajte koliko znači, ja sam taj neko ko to radi, niste u stanju da zaštitite ovog vrlo komandanta, vi predajete neki drugim mlađim ljudima, to ko to hoće da radi i ko to zna da radi i ko ima volje to da radi. Ako vas ne interesuje, predajte upravne odbore drugi ljudima ko će da vodi računa o tome. Izvinjavam, samo da završim, molim vas, hoćete li mi vi ili ću ja to? Znači, mi se moramo ograditi od skandalozne izjave Visokog predstavnika. Kako, evo vi procijenite. Hvala ti.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujemo se kolega Šaljiću. Zastupnik Mahir Dević nije ovdje u sali. Zastupnik Rusmir Pobrić javio se za diskusiju. Izvolite, imate riječ.

Rusmir Pobrić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Neću dugo, potaknut sam pitanjem zastupnika Šaljića na koji se dao, čini mi se, nepotpun odgovor, a vezano je za financiranje jednog projekta u Bijeljini. Ne treba naglašavati da je Bijeljina u Bosni i Hercegovini. To je broj jedan. Broj dva, riječ je o Fudbalskom klubu koji se zove Podrinje i koji je osnovan 1927. godine, dakle prije bilo kakvih i stranaka i sistema, i sadašnjih i prošlih, itd, a što je najvažnije, riječi o Klubu, vjerovatno jedinom povratničkom klubu u Republici Srpskoj. Taj Klub okuplja djecu i omladinu koja ne mogu biti i daleko su od bilo kakve politike. Njih 150 trenira u Fudbalskom klubu Podrinja i šampioni su u svojim kategorijama. Neke su priče prosto nadstranačke, a moram ovdje naglasiti da je Janja u kojoj, je li u okviru naselje u okviru Grada Bijeljine, jedno od najnaseljenijih mjesta povratničkom populacijom u Republici Srpskoj i kolika je važnost podrške organizovanju tamo i društvenog i kulturnog i svakog drugog života. Tu su vrijedni ljudi, uglavnom samostalni preduzetnici. Nije riječ samo o pukom preživljavanju, nego o organizovanju kulturnog i sportskog i političkog života. I da su tamo priče uveliko nadstranačke, ove godine su na izbore izašli zajedno na istoj listi i SDA i NiP i SDP jer se bore za jedno ili dva mjesta u Skupštini Grada Bijeljine. Dakle, ne znam kako sad ti ljudi tamo koji gledaju i ove dnevno-političke svađe iz Sarajeva, oni vjerovatno tamo koji se bore za opstanak ne mogu uopšte da shvate. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem mu se zastupniku Pobriću. Zastupnik Muamer Bandić slijedeći izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Zahvaljujem se što ste pustili kolegu Šaljića, mada je izašao van tačke dnevnog reda, ali bili ste korektni da, s obzirom da je on boračka ta populacija da njemu to jako znači, da na neki način iznese svoj stav, ja vam se na tome zahvaljujem, mada je, ne poštujem bilo koga ko, ne da ne poštujem, ne prihvatam bilo koga ko izlazi iz tačke dnevnog reda, pa i moj kolega Šaljić je prešao, možda nije možda, nego sigurno, ali eto vama hvala. Ja sam zatražio odgovore na neka pitanja i taj nisam dobio u suštini te odgovore i generalno nisam, dakle, ministrica zadnji nekoliko puta nije bila nikako na bilo kojoj tački koja se odnosi iz njenog resore. Svaki put do sada sam imao odgovore sa kojima nisam zadovoljan, a na kraju u konačnici ne dobijem ni pisani odgovor, tako da evo, poštujem zaista ministricu i poznajem je i znam da savjesno obavlja svoj posao, ali eto, ipak bih volio da ona bude prisutna jer mi trebaju potpuni odgovori na ova pitanja koje sam ja iznio. Dakle ono što nisam dobio odgovor na pitanje jeste da li je Uredbom, kao podzakonskim aktom, data mogućnost kao što sam rekao, to je otišlo u nekom pogrešnom pravcu, onda se počelo dokazivati ko je neki veći patriota. Dakle, mene zanima sljedeće, da li je tom Uredbom, a prema mojim informacijama imam određenu vrstu dokumentacije, pošto ministrica nije tu, ovom Uredbom se izašlo van pravnog okvira, praktično se daje pravo kao što sam vam rekao sada u svom prvom izlaganju, prilikom postavljanja pitanja, daje se pravo nekome ko je bio pripadnik Republike Srpske Vojske Republike Srpske da dobije pravo na povratak, dobije sredstva za to. Mislim, ako je ovo opredjeljenje ove Vlade, i to ja mogu da razumijem da se sredstva alociraju i u tom pravcu, da su to politike, ali to onda trebaju i građanin da znaju da mi, a ja ne vjerujem da je ovo, ministrica, mene zanima kako je uopšte ovo moglo da se desi, ko je ovo podveo pod ovakvu vrstu prava, jer ovo izlazi van znači, okvira federalnog propisa. Praktično je neko entitetskim podzakonskim aktom dao jednu mogućnost koju ne daje ni federalni propis, a federalni propis je osnovni propis koji uređuje ovo pravo, pored dakle državnog, određenog, određenog propisa. I mene zanima zaista da li je neko opredijeljen da takvu vrstu povratka osiguranja? Praktično neko ko je bio živio na Ilidži u ratu ode i prijavi se u Republiku Srpsku kao izbjeglica jer smatra da je protjeran nakon reintegracije, prijavi se sada ovdje i dobije pravo na održivi povratak. Ja mislim da je to apsurd, neviđeni, da mi koji raspolažemo javnim sredstvima omogućimo takvu vrstu prava, ali evo iz Ministarstva mi nisu odgovorili. Nadam se da će biti ministrica nekad u prilici da nam to odgovori. Drugu stvar koju je rekao pomoćnik ministrice, kada je u pitanju objekat na Šipu, nije mi odgovorio ustvari u kojoj fazi se nalazi taj objekat, pošto ja znam kada sam ja bio u tome Ministarstvu, čak je donesena odluka jer smo mi smatrali tada, većina je smatrala čak tada evo, neki predsjednici stranaka, sadašnji su sa mnom bili u tom istom redu mišljenja da takva vrsta aktivnosti se uopšte nije mogla provoditi. Mi smo raskinuli jedan takav ugovor, kasnije, vidim ja da je taj ugovor ponovo avanzovao, tim ugovorom je prepisano bilo nećete vjerovati da određenu vrstu usluge provodi neko udruženje koje, između ostalog strano udruženje i koje daje učešće 10 procenata od ukupne vrijednosti projekta, da daju 10 000 a uzmu za obavljanje javnih nabavki 10 procenata. Tako da je bilo dali su 10 000, čini mi se, maraka onda su uzeli nekih 200 000 maraka za realizaciju takve vrsta aktivnosti, kako bi se ustvari zaobišle javne nabavke i da to udruženje putem svojih njima znanih kanala provodi praktično javne nabavke po svom nekom izboru. I ja nisam dobio odgovor od gospodina iz Ministarstva ustvari kada će ovaj biti projekat završen? Da li postoje osobe koje su određene, odnosno taj interni raseljeni osobe, pošto ni jedan zakon ne poznaje interno raseljene, dakle postoje raseljene osobe, a oni koje se nalaze u istom, dakle Kantonu kojem žive, oni bi trebali da imaju pravo na relokaciju, a ta relokacija ne podrazumijeva ovaj oblik kolektivnog stanovanja. Imate gore na Jezeru i na određenu vrstu objekata, samostalnih objekata koji su bili. Tu se već duže vrijeme oko toga vodi, hajde da kažem neka vrsta rata oko tog zemljišta, odnosno borba za to zemljište, i na kraju se odlučilo jednom vrstom podzakonskog akta koji nije, po mom mišljenju, usklađen sa zakonom, i tada je, po mišljenju većine koja je egzistirala

u Kantonu Sarajevo, takva vrsta projekta nije mogla biti realizovana. Radilo se o ogromnim sredstvima, ne znam, mislim nekih 2 000 000, i tad u tom projektu, koji je sad nastavljen sa realizacijom, postojale su, dakle, tačno određene pozicije tih stambenih jedinica, a pored stambenih jedinica postojali su poslovni prostori. Ja sam tada pitao, ne znam kako sada sa kolega ne sjeća iz Ministarstva, kome pripadaju ovi poslovni prostori? Da li mi od raseljenih lica odmah pravimo neku vrstu biznismena da kažem da im damo neku vrstu ovih poslovnih prostora. Ja sam obilazio, čak imam slike sa ovog mjesta tamo sa Šipa i vidio sam ustvari u kojoj se fazi nalaze, ogromna sredstva su izdvojena da nemamo ustvari okončan taj projekat. Sad me zanima, a nisam dobio odgovor kad će se takva vrsta projekta realizirati. Da kažem kolegi Pabriću, dakle, kolega Pabriću, ja podržavam ovo što ste vi rekli da zaista povratnici trebaju da imaju omogućen adekvatan pristup javnim sredstvima. Međutim, ono što želim da vam kažem i da skrenem pažnju da je pravni okvir za donošenje ovakve vrste podzakonskog akta bio federalni propis. Sada je malo degutantno postavljati pitanje kako je moguće, ja sam sudjelovao u donošenju zakona i bio sam zvanični predlagač, tada je bio gospodin Suljagić, čini mi se u SDP-u, ministar za obrazovanje i on je dolazio, nakon te Vlade smo mi došli ovdje, i on je dolazio kod mene. Mi smo radili na tom zakonu, ja sam bio zvanični predlagač tog zakona, zvanični predlagač, kad ga je Skupština usvojila. Zakon o povratnicima, čini mi se, da se ovako zove. Tim zakonom nismo ostavili mogućnost donošenja ovakvih vrsti podzakonskih akata zato što smo smatrali da se ustvari prelaze neke ovlasti izvršne vlasti, za koje se zakonodavac već nije bio opredijelio na ovu vrstu podrške i pomoći, što se može ustvari, vidjeli smo i od strane nekih ovdje zastupnika da smatraju da ta vrsta pomoć predstavlja neku vrstu, hajde da kažemo nekog partikularnog pomaganja. Nisam siguran da li se mogu klubovi financirati? Povratnici da, povratnici da, održivi povratak, da, sportsko udruženje kao održivi u održivom povratku ovaj jer tamo je tada bilo opredjeljenje kolega Pabriću, možete da imate svoje mišljenje, a ja da imam svoje mišljenje, je li. Ja ću podržati ukoliko je vaše mišljenje relevantno i ispravno, ali želim da vam kažem jednu stvar, sada nam je kolega rekao ovdje koliko imamo raseljenih osoba u Kantonu Sarajevo koji nisu zbrinuti. A onda mi ta sredstva uzmemo i dijelimo, evo da kažemo u entitetu Republika Srpska i ne kažem da se ne treba dijeliti. Nemojte me pogrešno razumjeti, ali zaista, da li mi treba prvo da uradimo one stvari koje su prioritet u Kantonu Sarajevo, pa da riješimo ovdje Kanton Sarajevo, pa da onda jednu vrstu prava koja, sad vam naglašavam, nije propisana zakonom, pravnim okvirom, dakle zakonskim okvirom, već smo to uradili podzakonskim aktom, odnosno uredbom i tom uredbom smo sada, između ostalog kolega Pabriću, omogućili da pripadnici Vojske Republike Srpske dobiju sredstva za povratak u Kanton Sarajevu, što je apsurdno. Ja ne znam, evo, vidjet ćemo kako će reagovati ova udruženja boračka na ovo kada im pustimo sada informaciju, ali zaista trebamo dobro da vidimo sa našim sredstvima, kantonalnim sredstvima kako raspolažemo i kako ih alociramo, šta su ustvari prava koja mi koristimo? Pitao sam kolegu iz Ministarstva da mi kaže i šta mu je pravni osnov za donošenje jednog ovakvog prava, jer ovo mora da bude propisano nekim drugim, ne, ne podzakonskim aktom. Jer nemate vi sada mogućnost da povratnici u Republiku Srpsku dobiju iz Republike Srpske ovakvu vrstu prava, Bošnjaci ili nesrbi. To ne možete dobiti u Republici Srpskoj, dakle, praktično mi pravimo jedan presedan koji ne znam da li je je najispravniji, a da nismo pritom riješili svoje raseljene, kako evo već oni nazivaju ovdje u Kantonu Sarajevo, interno raseljene osobe. Zaboravio sam mu postaviti pitanje kada kaže da si smanjio broj raseljenih po drugim osnovama, po kojim osnovama? Izgubili su ljudi pravo? Po kojem su osnovu izgubili pravo? Znae po kojem? Zato što su se oni u međuvremenu snašli za stambeno zbrinjavanje, dakle, ne putem ovog Zakona, već putem da kažem nekog li životnog uspjeha da je neko od njih uspio da riješi to kao neko životno pitanje, a imate mnogo velik broj onih koji to nisu uspjeli. Zato želim da kažem da ovakvu vrstu podzakonskih akata trebamo biti obazrivi kada donosimo, jer možemo zaista napraviti, kao što je ovim napravljen presedan, da jedna vrsta prava za koje sam siguran da ovdje niko ne bi

glasao da se omogući ovakva vrsta povratka onima koji su u konačnici ovaj Grad ubijali i nas u ovom Gradu. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Isključite zastupnika Devića, a dajte riječ zastupniku Harisu Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo, govorili su kolege dosta o onome što smo vidjeli u ovom izvještaju, vrstama pomoći. Ja sam se javio, iako sam pokušavao izbjeći da govorim o ovome jer se slažem sa kolegom Pobrićem, tema je vrlo osjetljiva i Kanton Sarajevo, iako nema nadležnosti, kao glavni grad i kao Kanton u kojem se nalazi glavni grad i kao Kanton koji ima najveći budžet od svih Kantona, ima jednu nepresušnu i stalnu potrebu da brine o svim dijelovima Bosne i Hercegovine, bez obzira o kojem Kantonu, o kojem entitetu, a specifično o povratnicima. Dakle, mogu se složiti sa kolegom Pobrićem da, fudbalski klub je, recimo, korektno, preko nekog programa, npr Ministarstva sporta eventualno financirat, ali nije tačno da, je to jedini fudbalski klub u kojem igraju djeca i u kojem su povratnici zapravo osnivači ili članovi tog udruženja. Imamo npr FK Jadar iz Nove Kasabe, Općina Milići, nekada općina Vlasenica. Samo razlika između ta dva kluba je što na čelu tog kluba u Janji jednoj, u pravu ste, od boljih povratničkih zajednica, to je Mjesna zajednica Općine Bijeljina, na čelu tog kluba jeste bio kadar NiP-a. Tj osnivač NiP-a u Bijeljini. Rezultat tih aktivnosti nakon financiranja, između ostalog i Kluba i da je taj novac otišao na tu djecu, bez obzira što je čovjek u NiP-u, ja ne imao ništa protiv, međutim, rezultat toga je političko širenje NiP-a u Janji, koje je za posljedicu imalo to da su sudarili sa SDA u Janji i da u Mjesnoj zajednici, gdje je apsolutna većina Bošnjacka, što je jedna od rijetkih mjesnih zajednica u entitetu RS su Srbi dobili većinu na tadašnjim izborima za Savjet Mjesne zajednice. I opasno je kada se novcem Kantona Sarajevo financira politička podjela Bošnjaka u entitetu RS. To je vrlo opasno, kolega Pobriću. U pravu ste, na ovim izborima jesu izašli zajedno, ali evo, vaši partneri iz Naše stranke su, zamislite čuda, od tolikog entiteta RS napravili općinski odbor baš u Janji u Bijeljini, napravili neku listu koja je do nje dobila neki broj malih glasova i oduzela je 1 mandat ovoj koaliciji SDA, NiP i SDP u Bijeljini, tj ma jeste u Bijeljini, koaliciji koja većinu glasova crpi iz Janje. Tu su trebali iskoristiti svoju utjecaj ovdje u Trojki, pa da kažete Našoj stranci da ako već su naša stranka, da ne mora značiti da moraju samo povratničkim strankama praviti listu, da mogu pokušati proširiti svoj uticaj na Banja Luku i na neka druga mjesta gdje ta vrsta ideologije i politike Naše stranke bi možda mogla proći i kod građana koji nisu Bošnjaci. To bi bilo lijepo i to bi bilo svrsishodno, ali davno je nama Bojan Bajić rekao šta je zapravo Naša stranka.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pokušajte, molim vas, kolega Zahiragiću, šljadržate u mjestu evo već pola minute

Haris Zahiragić (zastupnik)

Pokušavam, dobro. Nemojte govoriti da šljadržam, to je nepristojno.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Molim vas.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nastavljam dalje,

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hajde nastavite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kada je povratak, nemojte mi govoriti da šljadram, to je nepristojno. Kada je povratak u Kanton Sarajevo u pitanje ovo što je govorio gospodin Bandić, to jeste problem, ali i to vas podsjećam, Nikšić, ne Nermin ovaj put, nego kolega Damir Nišić u Skupštini, ovdje kao zastupnik vladajuće većine, javno promovisao povratak Srba u Sarajevo, i to ne onih Srba koji su pobjegli pod granatama Vojske Republike Srpske, a veliki je broj takav bio koji su zajedno s nama dijelili patnju, bol i ratovali itd, branili se, branili nas i ostali s nama i ti ljudi trebaju dobiti sve privilegije, ta vrsta povratnika u Sarajevo, nego i oni ih Srba koji su napadali ovaj grad, govoreći da Sarajevo dok ne vrati te ljude.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Nije vrijeme, kakvo vrijeme. Govorim minutu i po, ovo nije replika, ovo je diskusija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Druga.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Prva.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Druga. Zapričali ste danas puno.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne, nisam se zapričao ovo je diskusija.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Žao mi je, moram vas prekinuti druga diskusija i to sam. Zastupnik Muamer Bandić, druga diskusija.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Želim da se izvinem za ministricu Endu, možda sam malo prekoračio svoju diskusiju kad sam je spomenuo, nisu bile sve poznate okolnosti i evo, izvinjavam se što se tiče nje i rekao sam da je poznajem od ranije, da sa njom imam jedan korektan odnos, da je ona jedna korektna osoba, ali evo zbog nekih razloga koje nisam znao, želim da s te strane prije svega njoj izvinem, a ono što ja želim da vam kažem jeste da ovakav pravni propis nama daje mogućnost, ali evo, sad kolega Haris to ne sluša i kolege Okerić raspravljaju u toku rasprave. Dakle, zbog čega ja to govorim? Zato što postoje neke osobe koje ja lično poznajem, a vjerujem da većina ovih ljudi ovdje to poznaje koje su dolazile nedavno u Sarajevu ovdje, slikali se tu po Čaršiji i stavljali neke slike, a za, koji sa mnom u školu čak išli i na neki način, na neki način su slali jednu vrstu provokacije kako ustvari oni imaju mogućnost jer im vlast omogućava da, iako su vođeni procesi za ratne zločine i još nisu okončani, oni dolaze u Sarajevo i šalju neku

lošu poruku građanima Kantona Sarajevo. Tu konkretno mislim na Baručiju Sašu sa Košavskog, koji inače i poznajem ga i brat me poginuo Vojsci Republike Srpske i ja, kada idem kroz Republiku Srpsku, moram biti vrlo obazriv da takvu vrstu osobe ne bih sreo jer mogu imati vrlo ozbiljne probleme. A on uđe ovdje, dođe ovdje na Sebilj i slika se gore i šalje nama poruku još mi treba sada da mu to financiramo njegov povratak. To je zaista apsurdno da mi takvu vrstu politike vodimo i da takvu vrstu osoba dozvolimo da oni ponovo dođu ovdje u Kanton Sarajevo i još da ih mi financiramo taj njihov povratak. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem. Evo, gledajući Izvještaj o održivom povratku u Kanton Sarajevo i sva diskusije i pitanje i nedoumice koje su iznijele moje kolege u prethodnim diskusijama i ja sam istog stanovišta da, naravno, Sarajevo je glavni grad i ono što je jako bitno ovdje napomenuti, da je naš prvi predsjednik rahmetli Alija Izetbegović se i zalagao da Sarajevo bude multietički grad, grad svi njegovih stanovnika i ono što je jedina razlika između nas i njih je ono kako oni rekao sam, pogledajte Ferhadiju u Banja Luci i Sabornu crkvu u Sarajevu i sve će vam biti jasno. Sad ovaj, sama podjela ovih sredstava i ovaj dio ovdje koji smo pričali o samom stadionu koji se gradi ovaj naravno, imamo tu i ovaj vrlo često i zaboravimo da li je to sad dio strategije povratka ili to, ali imamo i ta famozna udruženja koja su podnosila općinama koja su dobila upravo pomoć iz kabineta našeg predsjedavajućeg Skupštine. Da li je to sve taj sistemski dio održivog povratka Bošnjaka u Republiku Srpsku ili se to upravo ovdje radi o političkim uticajima, ovo kao što je kolega Zahiragić objasnio za klub u Bijeljini. Ovaj ono što smo također, što je jako bitno ovdje za napomenuti, a mislim da smo ovdje i zaboravili, jeste i problem škola osnovnih koji imamo u Dobrinji, gdje djeca iz Republike Srpske prelaze u osnovnu školu u Federaciju kako bi imali adekvatan program učenja. I taj dio nismo nismo riješili, a mislimo da kroz Kanton Sarajevo i kroz ono što Kanton Sarajevo radi, a naročito Ministarstvo obrazovanja, taj problem trebamo riješiti i trebamo na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine da imamo jednaka prava i da učimo po onom programu po kojem mi želimo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Elvis Vreto se javio za diskusiju.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Pa nekako kroz ove diskusije po pitanju podrške povratnicima i plana povratka stiče se dojam kao da evo i ponovo se etiketira i predsjedavajući Skupštine, stiče se dojam da se ta sredstva dijele bez ikakvog javnog poziva, bez ikakve jasnih pravila i propisa na koji način je to onaj moguće uraditi. U pauzi sam razgovarao sa pomoćnikom, predstavnikom Ministarstva Nurijom, upravo mi je potvrdio da sve za svaki projekat koji je delegiran postoji dokumentacija koja ispunjava uslove i, naravno, ona je sigurno dostupna i zastupnicima. Ali evo, bolje je pričati o nekim stvarima, možda populistički i na neki način pokušati staviti nekom na teret nešto što apsolutno nije tačno. Ja ću vam reći kao jedan od svjedoka posjete i delegacije području Janje prisustvovali smo taj dan filmu Avde Huseinovića pod nazivom ubijeni prirodnom smrću. Bila je to jedna zaista tmurna situacija. Zašto druge delegacije nisu bile ne želim o tome da polemishem, predstavnici Naroda i pravde su bili tu, taj dan smo isto tako iskoristili priliku, obišli kompletno područje, obišli i stadion Fudbalskog kluba Podrinje, razgovarali sa ljudima, pogledali prostorije i upravo im ukazali na javne pozive

i na mogućnosti koji Kanton može i na koji način može da pomogne. I oni su preko Grada Bijeljine to svoje pravo ostvarili. I zaista ne vidim problem, kao ni za bilo koji drugi projekat, čak podržavam i podstičem sve ljude, sve organizacije i sve ljude koji se rade na povratku da učestvuju u tim programima i da sigurno, ukoliko ispune uslove, nikad neće imati problem, bar što se tiče ove strukture. Tako da zaista ovo slušajući malo postaje zaista onaj, hajmo reći, vrijeđanje inteligencije i nekakav niski udarci kako je neko nešto uradio da bi strukturu neke političke organizacije tamo širio, i to apsolutno nije tačno i s te strane zaista podržavam i sve one koji su radili, ne samo iz Naroda i pravde i svih političkih stranaka koji su radili korektno, pošteno i principijelno i pomagali ljudima bez obzira na kakvoj poziciji su bili. Naravno, sve ako je provedeno javno i transparentno . Eto toliko predsjedavajući.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zaista bih volio da je kolega Vreto moju vrlo reduciranu diskusiju nije na neki način nazvao populističkom i kakve sve epitete joj nije dodijelio. Ja sam izbjegao da ne vraćam staru temu, nisam namjerno rekao, a evo sad ću morat reći i spomenuti imena udruženja Radijus Bratunac, Argentarija Srebrenica, Svi za bolji Višegrad, Udruženje ratnih vojnih invalida Zvornik. A sad ću pročitati imena: Began Karić, Sedalija Suljić, Asmir Mehić, Safet Bulić. Sada proguglajte, vidite ljude, vidjet ćete da su svi bili na listama NiP-a. Par stotina hiljada konvertibilnih maraka je podijeljeno. I neka je podijeljena, ali ne smije se novac Kantona i neka je i članovima NiP-a, ali taj novac treba ići za projekte, a ne kada novinar nazove tog čovjeka koji je dobio taj novac preko udruženja da on kaže da ga pita, kao povratnik se predstavi, i kaže gdje mogu dobiti to što vi dijelite z ašta ste dobili novac, on kaže pa mi to dijelimo prema svojim procjenama shodno stanju na terenu. To ima zabilježeno. I ne smije se zloupotrebljavati novac ni jednog Kantona, pa tako ni Kantona Sarajevo, da se pravi stranačka infrastruktura. I ovo što sam sada rekao u replici, je reducirano. Ako hoćete predstaviti ću vam sve veze kada je ko od vas sa slikama, gdje s tim ljudima sjedili, kada je ko bio na listi i kada se koji općinski odbor NiP-a osnovao. I ne treba se preko te teme širiti stranačka infrastruktura. I to je jedino što sam ja htio da kažem. Evo, opet nisam otišao do kraja. I nemojte me nazivati populizmom jer smo vrlo korektno diskutovali, vrlo korektno. Nisam spomenuo, ali evo spomenuti ću da smo zajedno svi radili na Zakonu o Srebrenici. Usvojen je u aprilu '22.godine Vreto, zajedno smo bili u grupi i ja i kolega Dević, svi iz svih klubova, da zajedno podržimo zakon koji je predložio Igor Stojanović, on ga je predložio, istina, kolega Dević je rekao nakon što je predsjednik SDP-a u Srebrenici radio za SNSD-ovog kandidata, sarajevski SDP, potpuno ispravno je kao čin odgovora na to predložio taj Zakon i mi smo ga podržali. To je jedan od rijetkih zakona koje je jednoglasno napisan i usvojen u ovom domu. Dvije godine, od toga 2,5 godine ni 1 marka se nije implementirala tog zakona. Štaviše Ured za podršku Srebrenici, je dva konkursa raspisao. Na jedan se prijavio Merim Serdarević pravnik iz Sarajeva sa pravosudnim advokatskim ispitom, magistar prava, jedan od najboljih studenta moje generacije koji je magistrirao s prosjekom ja mislim 10,0 i vi ga niste izabrali. Vlada Kantona prošao je pismeni i na usmenom je neka komisija njega oborila. Sigurno ga ne može oborti samo jer nije član stranaka Trojke.

Tako vi...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Muamer Bandić. Jel neka replika. Replika, zastupniku Vreto.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Ja kolega Vreto nisam zaista spominjao ovo što ste vi govorili za kolegu Okerića i taj dio me ne zanima, ja sam sada spominjao ovaj dio koji je, dakle pravni okvir, Zakon o povratnicima i Zakon o raseljenim osobama. Znači šta je najdelegantnije od svega toga, što se zakonodavac opredijelio na koji način da određenu sredstva alocira za povratnike, a onda, dakle, van tog pravnog okvira se daje mogućnost podzakonskim aktima, što onda izlazi van nadležnosti opredjeljenje zakonodavca zakona i posebno ovo što je rekao kolega Zahiragić, ima to smisla, a ja o tome nisam, dakle, govorio. Zakon o povratnicima ne poznaje, dakle, ništa osim povratnika koji ima status tačan. E sad vidite, ide se na neke opcije udruženja da udruženja aplicira praktično za dodjelu sredstava što nije u tom pravnom okviru. Dakle, ja se dobro sjećam, bio sam u tom ministarstvu i znam kako mogu dobiti povratnici, taj novac. Mi čak tu vrstu aktivnosti kada je trebalo da se provede, i meni su dolazili do određena udruženja iz Republike Srpske, ja nisam bio tog stava da se treba, bez obzira sada, ja ne govorim da je bilo neko stranačko, to me uopšte ne zanima i neću o tome da raspravljam, već vam govorim i ako je postojala dobra namjera i vjerujem da je postojala dobra namjera, ipak ta dobra namjera mora biti potkovan pravnom osnovom za takvu vrstu postupanja. Ovo što je urađeno, ja smatram da nema pravni osnov, nema pravno utemeljenje, dakle u propisu ovaj podzakonski akt. I ja mislim da na tom treba da Vlada radi i ministarstvo, da se ta vrsta podzakonskog akta dovede u pravnu ravnotežu, odnosno da bude usklađena sa zakonskim propisom. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika, zastupnik Vreto.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala, predsjedavajući. Pa ne znam onaj zašto se baš kolega Zahiragić prepoznao u mom izlaganju, u mojoj diskusiji i navodio određene stvari koje apsolutno su i ostali ako ćemo se zaroviti, vjerojatno ćemo naći pripadnika njegove političke stranke koje su nosioci ili predsjednici udruženja, članovi udruženja koje su dobijali sredstva i možda su i ovaj put dobili, ali to je i manje bitno. Ono što želim da kažem da se slažem, da je tačno je da je što se tiče izrade Zakona u Srebrenici, ja sam bio jedan od članova, kolega Dević, čini mi se u ime Stranke demokratske akcije, bili smo u posjeti u Srebrenici, razgovarali sa predstavnicima Srebrenice i na osnovu toga je i kreiran ovaj zakon. S te strane možda se mogu i zaista složiti s vama da taj proces treba ubrzati, da taj Ured mora profunkcionisati što prije kako bi sredstva koja su planirana i sve ono što je predviđeno samim zakonom bila što prije implementirana. Ja mislim da je to jedini interes svih nas u Kantonu, a ponajviše ljudi povratnika u području Srebrenice i okolnim područjima. I s te strane zaista evo po pitanju ovih javnog poziva ponovo ponavljam, razgovarao sam sa gospodinom Nurijom po ovom pitanju., znači nosioci aktivnosti podrške po pitanju povratka su lokalne zajednice, one su te koje su transferirale novac prema projektima koji su dostavljene. Znači, evo, kao što je kolega Šaljić upravo čitao sve, nabrojao je sve lokalne zajednice koje su bile tu, a nije se referirao, naravno, konkretno o projektima. Eto, toliko hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Nema više prijavljenih. Zastupnik Haris Zahiragić, ovo je replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Kolega Vreto je rekao da ne zna kako sam se to ja pronašao u njegovim optužbama za ne za neki populizam, tako što ste vi u suštini parafrazirali ono što sam ja rekao, niko drugi. I logično da bi se trebao pronaći ukoliko me parafrazirate i ukoliko se pozivate na ono što sam ja rekao, potpuno je logično da se ja pronađem u tome. Slažete li se. Kako bih se to drugačije mogao pronaći u tome? Banalizujete. Istraživačka priča u ovom slučaju je išla prema jednom čovjeku gospodinu Okeriću, čak je bilo predmetom sudskih, nekih istraga itd. Ja nisam htio na tome da jašem, jer mislim da predsjedavajući Skupštine, ukoliko već ima grant, bolje da ga dijeli po RS-u nego da ga dijeli po Sarajevu, što ga također ne amnestira od toga da ne treba dijeli pripadnica političke stranke. I nisam htio ni tada, a ni sada da od toga temu pravim, razumijevajući, malo širi kontekst, ali vi me ponovno tjerate da to govorim i spominjem. I to ko je u kojoj stranci, ko je, na kojoj poziciji, imamo analizu, evo, ovdje ispred sebe koju sam cijelu noć spremao, išao u detalje, čak sam se prepaio koliko ste dobro ste organizovali, na svu sreću, taj rezultat nije bio toliko dobar, jer tamo gdje ste došli, gdje ste napravili neki rezultat, tu su podjele nastupile i drago mi je da pojedini opštinski odbor to proviđaju i da prave neke vrste odnosa sa ljudima koji tamo politički radi i dijeli godinama unazad, a to kada je bitan Srebrenica. Profunkcionisao je zakon, on je na snazi, ured nije profunkcionisao iz čistog razloga jer je premijer Nihad Uk poništio jedan, pa evo, i drugi konkurs će poništiti. Zašto? Zato što nisu imali Vlade Kantona Sarajevo, evo da bude do kraja, nisu imali neku kadrovsko rješenje koje je njima prihvatljivo. Diplomirani pravnik, magistar pravnih nauka sa pravosudnim i advokatskim, čovjek koji je s 33 godine obišao ne svaku opštinu, nego svako u mjesnu u entitetu RS, koji zna svaki kamen u Srebrenici koji živi i dan danas, iako je prijavljen Federaciji u entitetu RS, gdje je njegova djedovina i koji je borac za našu stvar koju je čak imao emisiju, iako je pravnik, obilazeći povratnike, praveći priče o uspješnim ljudima u entitetu RS, koji ima sve u životu, kojem ta pozicija ne trebalo kao uhljebljenje, nego kao šansa da se bavi plemenitom misijom i na pismenom ispitu položio, ponavljam, a neka misija koja je nestručna da takvog čovjeka uopće ocijeni ga je oborila, zamislite na usmenom. Čovjek koji ima pravosudni, advokatski, koji je magistrirao među najboljim studentima u klasi, samnom, studirao, koji je bio predsjednik Studentskog parlamenta Univerziteta u Sarajevu nakon mene. To je politika. Zašto niste čovjeku dali šansu u tom Uredu kada se već jedini prijavio, niste imali bolje rešenje. Zato što je i Srebrenicu i taj Zakon, Vlada Kantona gleda kroz prizmak politike i to je ozbiljan problem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kratka diskusija. Ne smijemo dozvoliti i upasti u matricu da politiziramo bilo kakvu vrstu pomoći našim povratnicima, ona mora biti transparentna, mora biti zakonita, a nikad ne smije se dovesti u pitanje opredjeljenje kako pojedinačno, kako političko i koaliciono, pa čak štoviše i zajedno pozicija i opozicija da podrže takvu vrstu projekata. U prethodnih nekoliko mjeseci, možda prije nekih desetak mjeseci otprilike, bila je podignuta velika hajka o dodjeli sredstava

sa Kabineta predsjedavajućeg, podnesena krivična prijava, dobili smo zvanično obustavu istrage, da ne postoji nikakvo krivično djelo, da je procedura provedena u skladu sa zakonskim podzakonskim aktima i procedurama i da će se vršiti nadzor nad utroškom tih sredstava. Ja bih volio da na ovakav način svi komuniciramo. Naravno, oni koji su potvarali, koji su klevetali, koji su vrijeđali, ja ću to ostaviti da naplatim negdje drugo na onom svijetu, na ovom sigurno neću moći, ali nikome neću halaliti. Rastovariti će se svi oni koji su me htjeli potvoriti da sam učestvovao u bilo kakvoj nezakonitoj, netransparentnoj dodjeli sredstava. Imamo sada potvrdu zvaničnih institucija Kantonalnog tužilaštva i obustavu istrage da ne postoji krivično djelo i da ne postoji povreda zakona. E sad je došao još jedan primjer kako i na koji način su se slični dobri projekti razvaljivali ne samo kod povratnika u entitetu RS, već i u Federaciji širom države Bosne i Hercegovine zato što je neko htio da izvuče neki politički poen, da neko nekoga iskritikuje, da neko nekoga okleveta, oljaga, ja bi zaista volio, kada su u pitanju povratnici, da pokušamo da se izdignemo iznad politika. Kolega Rusmir Pobrić je govorio o zajedničkom nastupu na posljednjim izborima stranaka SDA, SDP, Narod i pravda. To su zaista pohvalni primjeri. Zašto? Zato što naši povratnici nemaju predstavničku moć u manjem bh entitetu. Oni su u potpunosti okrenuti prema Federaciji prema jačim i snažnijim Kantonima kao što je Kanton Sarajevo, Tuzla i od njih traže pomoć. Vlada Kantona Sarajevo, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, omogućila da apliciraju na javne pozive i da sredstva dobiju oni koji ispunjavaju uslove. U tom prošlom javnom pozivu dobili su sredstva, također aktivisti društveno politički, koji su bliski SDA, Stranci za BiH, Našoj stranci, SDP i Narod i pravda, mi ne smijemo prebrojavati krvna zrnca naših povratnika, ne smijemo to raditi. Ono što moramo i što trebamo, a to je da ih obavežimo da ta sredstva se implementiraju u skladu sa zakonom, da se izvrši nadzor o utrošku tih sredstava i da gledamo na bilo koji način da im pomognemo. To su sredstva koja su vezana za proljetnu sjetvu, za mehanizaciju, za neke druge projekte koji su važni, od vitalnog su značaja za njihov opstanak. Odavde je lahko biti Bosanac i Hercegovac, iz Sarajeva, ali je teško biti Bosanac i Hercegovac u manjem bh entitetu gdje trebate zanočiti. Tako da vas pozivam ljudski, ljudski vas pozivam da pokušamo zaista da smognemo snage. Ja nemam ništa protiv, Ured za borbu korupcije je uspostavljen, mi smo ga uspostavili da nadzire imenovane izabrane dužnosnike u Kantonu Sarajevo, bez obzira iz koje stranke dolaze i neka nadzire i treba da nadzire. Ali ne trebamo letiti prije vremena, osuđivati, prejudicirati šta će se desiti, s kim i, naravno, razapinjati ljude u eteru nakon što prođe određeno vrijeme, dobijemo obustave istrage, dobijemo presude koje govore da pojedini ljudi nemaju ništa sa tim. A onda ostane jedna velika ljaga, jedna velika mrlja na one koji su to govorili, koji su koristili jedan ružan jezik kako bi nekoga diskreditirali i ponizili. Ono što trebamo znati da nas ne može nitko, niti jedna vijest, niti jedan portal ne može nas poniziti. Nas mogu poniziti, samo naša djela. E zato trebamo jedni druge pomagati da na neki način podsjećati, da ne dođemo u takvu situaciju i, naravno, koristi sve mehanizme nadzora i kontrole, zakonske da vrše reviziju i nadzor nad svim procesima gdje se raspolože javnim dobrom i budžetskim sredstvima.

Hvala. Zastupnik Muamer Bandić, jel ovo druga diskusija? Izvolite, imate. Replika. Izvolite.

Muamer Bandić (zastupnik)

Replika vama.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Meni je drago, predsjedavajući, da ste vi, da je donesena, dakle, naredba kojom se obustavlja otvaranje istrage zato što ne postoji obilježje elementa za počinjeno krivično djelo, kako ste vi to rekli. Ja nisam sudjelovao ni u podnošenju te prijave i nisam etiketirao vas na taj način, ali ja i dalje mislim da ste vi tu pogriješili?. Vi Jeste ostvarili, dakle, ne kažem nezakonito nigdje predsjedavajući u svijetu u uređenim državama zakonodavcu se ne smije dati budžet na raspolaganju, nigdje. Kada imate zakon i uzimate budžet dakle, vi ste apsolutna vlast, zato i jesu te nadležnosti odvojene. Nisam rekao ja, nikada ste vi počinili neko krivično djelo, čak nisam uopšte bio na to da stavlja neko na stup srama, ali dalje tad sam govorio i sad smatram da niko nije smio, pa ni vi, donositi takvu vrstu akata. Praktično je ovo ograđeno da se može donijeti, ali ja smatram i tad sam smatrao i sad smatram da to nije dobro, da nije dobro, da zakonodavac može imati takvu vrstu ovlasti, zato postoji izvršna vlast, al zato imate ovaj Zakon o povratnicima, oni ovo trebaju da provedu kao izvršna vlast koju mi možemo kritikovati. Ja ne znam da li igdje i u jednom više zakonodavnom tijelu postoji ovakva vrsta mogućnosti. Drago mi, ja nisam ni mislio da ste vi pravili neki tamo kriminal i da ste, ne znam nešto radili, i to partikularno što se govorilo, to su više bili insinacije tamo ne znam nekih medija, nikad nisam izašao s tim u javnost, ali i dalje, sad vam kažem, smatram da to nije dobro. Nije dobro, prije svega da, na neki način se ograđuje neko kroz neko pravno lice i kroz kabinete. To je dozvoljeno. Doći će druga vlast koja će to zabraniti. To je sad opredjeljenje ove vlasti da može, čak i premijer ima svoje pravno lice, kabinet, i onda se pokušava neka vrsta, hajde da kažem, tako je, eh nekog djelovanja pokušava da se ogradi, da postane institucionalno, što nije dobro za nas svijetu, ne samo za vas, nije ovo dobro ni za vas, bilo što ste prošli kroz ovo sve da vas netko proziva, nije dobro. Ja to nikad ne bih uradio da sam ja bio na vašem mjestu, ne bih ja to uopće dozvolio da se može na taj način raspolagati. Ja nisam ovo dozvolio, ovo zna i ovaj pomoćnik za raseljene kad si trebao graditi tamo na Šipu, ta zgrada, svi su digli protiv mene. Dolazili su mi iz ambasade, ja sam to obustavio i nisam dozvolio. Snosio sam ja, posljedice za to. Adnan Solaković rahmetli mi je ovdje rekao direktno, jer se radilo i Hadžibajriću, načelniku, isto tako na Baruthani, ja to nisam dozvolio. Postoje, dakle, neki pravci našeg djelovanja, kolega Okerić koji mi moramo da se držimo. Meni je drago, zaista ne volim ja da Okerić tu, bude je procesuiran za neko krivično djelo. Nije to samo Okerić, ne posmatramo mi Okerića kroz prizmu Okerića, nego svih nas ovdje. Nije meni to drago da vas neko procesuirao, ja nikad vam ne govorim neku kritiku ili ne znam neku sugestiju, kako bi ja to lično na vas usmjerio neke tamo reflektora da vas okarakterišem kao nekog kršitelja zakona, nekog, ko ne daj Bože, pravi neka krivična djela. Ja samo iznosim svoj stav. Ja da sam na vašem mjestu, ja to nikad ne bih uradio, nikad ne bih napravio prvo pravno lice tamo u kabinetu, drugo nikada ne bih uzimao sredstva koja pripadaju izvršnoj vlasti da ja sa njima raspolazem. I evo još jednom kažem drago mi je što ste oslobođeni takve vrste istrage. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika zastupnik, a kolegica Vedrana diskusija ili replika? Pa replika zastupnik Haris Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Hvala. Pomno sam saslušao vašu diskusiju, predsjedavajući. Ponovno je isto kao kolega, Muamer Bandić želim da kaže da ja ni na koji način nisam učestvovao u tom progonu vas, ja ne mislim da ste vi tim odlukama počinili neko krivično djelo, niti da ste imali kriminalnu namjeru, evo ja to javno govorim i generalno mislim da vi niste kriminalac, iako smo politički protivnici. Evo, neki se kolege sa mnom ne slažu, ali ja to zaista mislim. Niste vi izmislili da se dijele iz kabineta novac. Prije vas se predsjedavajući gospodinu Konaković ogroman dio

budžeta prebacio na svoj kabinet i dijelio potpisima. Slažem se sa kolegom Bandićem da ne treba jedan čovjek dijeliti novac. Bez obzira što ste vi kasnije dokazivali da je to komisija, da je to radno tijelo, evidentno je da su neka udruženja bila privilegirana, ali vi ste to kroz normative provukli da imate na to pravo. Sve što je zakonito s druge strane nije moralno ili ajmo da budemo možda do kraja, nije politički korektno i zbog toga sam ja imao potrebu maloprije, iako sam prešutio da kolegi Vreto vratim ta udruženje, da spomenem kako se novac iz budžeta Kantona Sarajevo i na takav način usmjeravao prema povratnicima u entitetu RS. Tako što su zaista neka udruženja blisko povezana sa političkim strankama. Podsjetit ću vas da jedan telefon bio na stranci, to je udruženje Argentarija, a isti taj telefon na zvaničnoj stranci NiP-a Srebrenica i ako pozovete bilo jedan ili drugi, dobijete istog čovjeka koji je kasnije taj novac, kako kaže, dijelio prema potrebama terena i drago mi je da ste priznali da ta udruženja, kada dobiju novac, trebaju puno bolje, sistematičnije i pravednije, transparentnije dodjeljivati dalje taj novac eventualno krajnjim korisnicima. To je također drago mi je što ste to prepoznali. Podsjetiti ću vas da je Abdulah Skaka, gradonačelnik Grada Sarajeva, radi toga što je dao novac za zastavu na Fortici i radi toga što je u povratničko naselje Istočno Trnovo djelomično sufinansirao projekat rasvjete u kojem živi dovoljan broj povratnika, a Istočno Trnove je, prema klasifikaciji ministarstva i državnog i federalnog, povratnička opština, dobio optužnicu. Neka je, nek dokaže svoje nevinost na sudu. Ali način na koji je Abdulah Skaka od strane ove vlasti u Kantona Sarajevo, MUP-a Kantona Sarajevo, nakon što je s drugog kontinenta došao, sletio, dao izjavu Tužilaštvu, izašao je s Tužilaštva, ponovno su ga sa liscama na leđima priveli i slikali novinari. Njegova uzdignuta glava je poruka onima koji misle da se mi plašimo političkih hapšenja, da nama to ne smeta, ali i vama kao osobi koja je predsjednik Komisije za sigurnost i koja je blisko povezana sa policijskim strukturama, da dobro pazite, jer sutra možete baš i vi biti radi neke odluke koja nije imala kriminalnu namjeru, s liscama na rukama privedeni u Tužilaštvo, a tada vaša porodica, vaše komšije, vaši prijatelji neće imati priliku da čuju ovo i da vas netko eventualno brani.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme je kolega Zahiragiću.

Haris Zahiragić (zastupnik)

I molim vas, budite oprezni, ovo neka bude nauk, jer isto ste vi mogli, da je druga politička struktura, za isto djelo s liscama na leđima biti privedeni u političkim montiranom procesu kao što je Abdulah Skaka. Hvala vam.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Sada insinuirate da je neko pogodio nekim odlukama, nemojte tako. Kolegica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući, pa evo vrlo kratko. Saslušala sam pažljivo zaista sve kolege zastupnike i podržavam većinu ove da kažem zdrave diskusije. Kada je u pitanju održivi povratak, Demokratska fronta od svog osnivanja podržava na svim nivoima vlasti i pruža snažnu podršku i povratnicima svojim političkim djelovanjem, ali isto tako se nadam da ćemo mi kao zakonodavni organ u Kantonu Sarajevu u budućnosti imati zaista ne samo javne pozive, nije stvar javni poziva i dodjeljivanja pojedinim organizacijama udruženjima novac, nego da imamo zaista konkretne, kvalitetne programe za efikasan, održivi povratak. Ja mislim da je ljudima koji žive u tim, kako mi zovemo, povratničkim naseljima ili mjestima, to vrlo neophodno i smatram, vjerujem da u ovoj Skupštini postoji jedinstvo kada su te stvari u pitanju.

Kada je u pitanju konkretno ovaj Izvještaj o realizaciji plana povratka u i iz Kantona Sarajevo za period 22. godinu, Klub Demokratske fronte radi zamjerki koje je, odnosno ovih nedostataka koje je kolegica Hašimbegović istakla ranije u svojoj diskusiji, ostat će suzdržan. Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kako sad lijepo govorite nakon što je došla obustava naredbe, odnosno obustava istrage o dodjeli sredstava, a tako ste bili tendenciozni, tako ste optuživali mene i kabinet, ali sad vas u oči gledam ovako, svi oni koji su izgovorili teške riječi nikom neću halaliti, nikome. Kad tada ćemo se obračunati i raspodijeliti ova neka dobra djela, pa ako možda ne na ovom svijetu, možda na ovom drugom, ali mi moramo imati odgovornost za ono što govorimo. Ja vas nikad nisam uvrijedio, a neki od vas mene jeste. Optužili ste me da sam kriminalac, optužili ste me da sam nezakonito dodjeljivao sredstva, sa kojim ništa nisam imao. Ovaj, vratit ću video klipove, zamolit ću ovu mladu raju pa da napravi ovo što ste danas govorili i ono što ste govorili prije nekih desetak mjeseci. Tako da sad se jako lijepo osjećam zato što sam bogatiji za vaša dobra djela koja će, ako Bog da meni prijeći jer ste vi mene potvorili. Hvala vam.

Ispravka krivog navoda zastupnica Miomirka Melank.

Miomirka Melank (zastupnica)

Zahvaljujem. Ja bih samo htjela da podsjetim u vezi sa činjenicom da zakonodavna vlast ne može da dodjeljuje stanovita sredstva. Gledam sada pred sobom Budžet Federacije iz 2018. godine, u kojem u Predstavničkom domu predsjedatelj Predstavničkog doma ima budžet od 30 000- Tekući transferi pojedincima. Također, dopredsjedatelj ima 15000, sljedeći do njega drugi dopredsjedatelj 15 000. Isti tekući transferi neprofitnim organizacijama. Ukupno je 220 000 namijenjeno za ove namjene, a također u Domu naroda predsjedavajući imaju iznose u ukupnom iznosu od 140 000. Dakle, nije to nikakva neuobičajena i iznenadno izmišljena praksa u Kantonu Sarajevo, to je standardna procedura koja postoji na različitim domovima u našoj državi. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Pretpostavljamo da su ovo replike. Zastupnik Haris Zahiragić prva izvolite imate riječ. Prije, Vedrana Vujović, zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ.

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem, predsjedavajući. Evo s ove pozicije kao zastupnica u Klubu Demokratske fronte meni je zaista drago da vi nakon ovo ja ću reći novoj sezoni ovog skupštinskog zasjedanja ovo jesen-zima imate jedan smiren odnos prema nama, prvenstveno iz opozicije. Meni je drago, zato ne želim da ulazim u to koji su to razlozi, da li je ta obustava istrage ili slično, apsolutno nije bitno. Klub Demokratske fronte je, kada konkretno u pitanju trošenje budžetskog novca, teži ka tome od kao neko ko dolazi iz opozicije da traje, da to trošenje bude transparentno. Ja sam rekla u svom kratkom izlaganju da, zaista se nadam da ćemo praviti programe koji će biti efikasni, a ne da novac, bez obzira da li sa pozicije predsjedavajućeg Kabineta Skupštine ili sa pozicije premijera Kantona Sarajevo da taj novac ide po javnim pozivima i da zaista targetiramo, odnosno, to je, već pretpostavljam da su uradile institucije ona naselja, one projekte, one možda i porodice, i da zaista radimo projekte koji će biti ne samoodrživi, da nekome damo novac, nego da zaista u povratnička naselja, u povratnička mjesta širom Bosne i Hercegovine zaista vratimo život, da vratimo sve ono za što trebamo, da se, na kraju krajeva, svi mi borimo ovdje, prvenstveno iz Sarajevo. Toliko hvala, lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala lijepo. Zastupnik Haris Zahiragić, izvolite, imate riječ, replika.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ne znam, rekli ste svima vama, ja ne znam na koga se odnosilo to što ste sudnjim danom prijetili, hudbu nam svojevrsnu održali da ćete od dobrih djela uzimat itd. Ali imajući vidu da sam ja diskutovao ranije, i ja se pronalazim da sam ja među tim vama, ukoliko nisam možete ispraviti, pa da obustavim repliku, koliko jesam, nastavit ću do kraja. Ja nikada za vas nisam rekao da ste kriminalac, ali da ste dijelili novac stranačkim udruženjima, jesam rekao. I Sada nemojte zloupotrebljavati to što sam ja bio politički korektan da likujete, jer nije tu ništa za likovanje. Odluka Tužilaštva Kantona Sarajevo, postupajućeg tužioca, a kojeg ste ne samo vi, nego cijeli NiP nazivali čovjekom koji je u slučaju Memić štitio ubice itd kao tužioc, postupajući i generalno rad Tužilaštva, njegov politički montirani politički ugao gledanje na stvari, izjave Branka Perića sudije. Neku noć smo imali priliku da vidimo na šta je spalo pravosuđe u Bosni i Hercegovini, ni na koji način nema ne ulijeva povjerenje da je ta eventualno njihova odluka ili naredba o obustavi istrage, relevantna u vašem slučaju. Ja kao pravnik ne vjerujem u pravosudne instituciji ni Kantona Sarajevo, ni države Bosne i Hercegovine, nažalost. Ja sam govorio sa aspekta onoga kako ja vidim stvari, dakle, što se tiče mene, ta naredba od Tužilaštva Kantona Sarajeva protiv kojeg vi 6 godina pravite kampanju protiv svih glavnih tužioca, pa i pojedinačnih tužioca, ni na koji način vas ne amnestira. Ja sam to govorio iz ugla onoga kako ja stvari vidim, i kako sam govorio i prije, tako govorim i sada. Ne mislim da je to krivično djelo, ali mislim da nijedan čovjek nema pravo da dijeli javni novac svojim potpisom, bio on predsjedavajući Skupštine ili bio premijer. Kasnije ste vi govorili da je neka komisija što ste prebacili na ljude koji su državni službenici, koji rade u vašem Kabinetu, to je jedna klasična kukavičko nepreuzimanje odgovornosti i zavaljivanje tih ljudi koji rade za neku mizernu platu. Ako već dijelite pare NiP-ovim udruženjima, onda prezmite odgovornost, političku, a krivična odgovornost, ja mislim da tu nije postojala ispočetka i nikada to nisam rekao i molim vas, nađite te izjave koje govorite sam ja tako nešto rekao, ja ću vam se javno izviniti. I molim vas, budite dosljedni, ako sam ja politički korektan, ne morate mi hudbe držati. Znam ja i hadise i ajete o potvori na sudnjem danu, oduzimnje dobrih djela, išao sam ja i u mekteb, nisam išao u večernje škole, išao sam u mekteb redovno, na vrijeme. Nemam polu imana da, sada, svaku priliku koristim da drugim ljudima moralne prilike držim, ali mislim da smo mi kao sekularno društvo i država i Kanton, trebamo izbjeći takve vrste javnih komunikacija i prijetnjama sudnjeg dana. Često nama iz NIP-a, nedavno je meni ministar Delić slao poruke na ovoj sjednici dok sam bio, prijeti mi sudnjim danom, sada mi vi prijetite sudnjim danom ili nama svima. To ostavite Bogu, a vi radite svoj posao u skladu sa zakonom, transparentno...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala, kolega Zahiragić, isteklo vam je vrijeme. Presude su ukazale svoje, obustave, istrage su ukazale svoje, a sačekat ćemo, ako Bog da, šta će se kazati i na onom svijetu. Zastupnik Muamer Bandić, izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. Slažem se sa vama, ostavit ćemo za sudnji dan, šta je ko uradio i šta je, koliko je ko odgovoran, ali treba da znamo i na sudnjem danu koliko su odgovorni oni koji raspolažu javnim novcem. Možda mi imamo neku odgovornost između nas ovdje, ali oni koji raspolažu javnim novcem imaju odgovornost, predsjedavajući, prema cijelom Kantonu, tako da taj dio ćemo vidjeti, kako vi to kažete tamo gdje treba da vidimo. Ja kad sam govorio o ovom dijelu,

ja nisam više mislio na vas, ja imam jednu izjavu i mislim da i ovi moji sad već režu da ćemo je pustiti vrlo skoro na mreže. Prije svega, ta izjava se odnosi na sljedeće; da je prilikom, ne u vašem sazivu, ne u vašem sazivu, da je predsjedavajući tad rekao da jednu vrstu takvih aktivnosti se preduzima iz jednog razloga, zato što bi to dugo trajalo putem javnih nabavki, pa su oni odlučili ustvari da zaobiđu javne nabavke i da takvu vrstu ovaj aktivnosti uradi predsjedavajući. E, to je bilo, u tom kontekstu sam ja cjelokupan svoj aktivizam u ovim slučajevima vodio. Dakle, tad je bila izjava, nevjerovatna izjava zaista da neko pokušava da javne nabavke zaobiđe od strane organa izvršne vlasti koju i to i trebaju da provode, pa im je to jako dugo bilo čekati, pa se onda odlučilo da određeni iznos sredstava sa tih pozicija se prebaci na Kabinet predsjedavajućeg kako bi on mogao jednu takvu vrstu aktivnosti da provede bez javnih nabavki. E, to je bio, dakle, cjelokupan moj aktivizam usmjeren za takvu vrstu aktivnosti. Nakon toga se tek donose ove vrste odluka, kako ste vi ovo kroz Kabinet i sve to i vi pretpostavljam, čim je Tužilaštvo, ja vjerujem organima pravosuđa, dakle to su moji organi, naravno da im ja vjerujem, da li griješe, ne griješe, svi mi griješimo. Evo ako pogledamo šta smi ovdje puta pogriješili, donesemo neke zaključke, nikad ih nismo realizovali. Ne možemo mi ipak da ne vjerujemo Tužilaštvu i u pravosuđu, ipak su to naše institucije, institucije ove države, moramo im vjerovati. Da li neki pojedinci tamo nešto rade, kao i kod nas ovdje u Skupštini ili izvršnoj vlasti, to je nešto drugo. Ja vjerujem da je Tužilaštvo provelo istragu i da je utvrdilo ovo što je utvrdilo i ja se naspram te istrage i tog akta odnosim onako upravo kako su oni se izjasnili. A ovaj dio evo ja mislim da ako Bog da, u nekom narednom periodu ćemo imati priliku i da pustimo, pa da vidite u stvari čak ja imam još neke neke aktivnosti koje je Vlada preduzimala, isto tako, zaobilazeći javne nabavke, pa putem UNDP-a ili, ne znam, nekih drugih institucija, provodila je neke aktivnosti, dakle ne poštujući svoje zakone. To je zaista u svakom slučaju, ko god to da radi i evo kako je rekla kolegica Melank, što je navela da to radi na višim nivoima, ne mislim ja da je to ispravno na višem nivou što je urađeno. Dakle, zakonodavac ne smije, on mora biti odvojen od budžeta, on ga usvaja, on ne smije imati pravo da sa njim raspolaže kako on želi, jer to nas neće, sigurno neće ojačati ustavno-pravni poredak samo će....

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolega Bandiću.

Muamer Bandić (zastupnik)

Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se kolegi Bandiću. Nema više prijavljenih. Zaključujem raspravu. Zamolio bih da zastupnice i zastupnici iz hodnika uđu unutra, ako neko ima i da pristupimo izjašnjenju.

Molim da pristupimo izjašnjenju o Izvještaju o realizaciji plana povratka u i iz Kantona Sarajevo za period 01.01. do 31.12.2022. godine, sa osvrtom na problematiku obezbjeđenja alternativnog privremenog smještaja i plan povratka u i iz Kantona Sarajevo za 2023. godinu.

Zaključujem glasanjem. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasalo 18 zastupnika, protiv 2, suzdržana 4. Konstatujem da je Skupština usvojila ovaj Izvještaj.

Prelazimo na tačku osamnaest.

AD-18.

Izvještaja o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2022. godinu

Izvještaj ste dobili uz poziv za sjednicu. Ima li potrebe da predstavnik Predlagača podnese uvodne napomene? Zamolio bih predstavnika predlagača da podnese uvodne napomene.

Direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, izvolite, imate riječ, predstavite se zbog stenograma.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Hvala najljepša. Uvaženi predsjedavajući, uvaženi zastupnici, zastupnice, sve vas srdačno pozdravljam. Ja sam Adis Mešić, direktor Kantonalne uprave za inspekcijske poslove od 15. 12. 2023. godine. Od 12. 12. 2022. godine sam obavljao poslove v.d. direktora do okončanja konkursne procedure. Ja danas prezentujem Izvještaj rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove 22. godine, iz mandata mog prethodnika. Izvještaj koji je sastavljen od mjesečnih izvještaja skratit ću pošto pretpostavljam da se jedva čekaju pitanja. U Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove djeluje 10 inspektorata i 2 sektora. Uprava djeluje po utvrđenim nadležnostima propisanim Ustavom Federacije BiH, Ustavom Kantona Sarajevo, Zakonom o organizaciji, djelokrugu organa uprave Federacije BiH, Zakonom o prekršajima, Zakonom o organizaciji i djelokrugu organa uprave i upravnih organizacija Kantona Sarajevo, Zakonom o inspekcijama Kantona Sarajevo, te 18 državnih zakona, 73 federalna, 26 kantonalnih, 145 pravilnika, 11 odluka i 16 uredbi. Poslove iz nadležnosti i djelokruga rada Kantonalne uprave za inspekcijske poslove na dan 31. 12. 22. godine obavljalo je 133 službenika. U tom trenutku kadrovska osposobljenost Uprave je bila nepovoljna, odnos popunjenih i sistematizovanih radnih mjesta je bilo 64,88 odsto popunjenosti. Uprava kroz inspekcijski nadzor pokriva 27 upravnih oblasti. Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove za 22. godinu zasniva se na postojećem broju izvršilaca u Upravi koji je znatno manji od broja izvršilaca predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Inspektori u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove u 22. godini izvršili su 38 518 inspekcijskih nadzora, što je u odnosu na planiranih 34 805 inspekcijskih nadzora više za nekih 10 %, odnosno 3713 nadzora. Donijeto je 3448 rješenja manje za 818 rješenja nego 21 godine. Pored navedenih upravnih mjera, izdato je i 3566 prekršajnih naloga u vrijednosti 3 428 068 maraka, što je u odnosu na prethodni period manje za 869 naloga, odnosno odnosno manji za 746.755 maraka. I izvršenje konkretnih poslova radnih zadataka za pojedinim mjesecu značajnoj mjeri je ovisilo od trenutnog stanja na terenu, u svakoj oblasti. Hitnost inspekcijskih nadzora, samim tim i odstupanje od Programa rada je često uzrokovano pojavama na terenu i diktirano u uslovima pojava oblika na tržištu, na tržištu. To je za ovo uvodno obraćanje, radujem se vašim pitanjima i unaprijed zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zahvaljujem se direktoru Mešiću. Može se vratiti na svoje mjesto. Da li predstavnici radnih tijela želi riječ? Ima li pitanja? Zastupnik Muamer Bandić. Izvolite, imate riječ.

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Evo pitanja okolnost kako reče, jel sad direktor da ovaj se Izvještaj ne odnosi za njegov mandatni period, ako sam ja dobro to razumio, jel, za mandatni period nekog drugog direktora? Jel pola pola, hajd dobro, uglavnom, ma ja. Dobro, evo, ako imate informaciju da mi odgovorite na sljedeće pitanje. Znači koliko ste imali u ovoj godini postupaka koji su odbijeni, pa u izvještajnoj. Dakle, a odnosno koji se obustavlja postupak, a

da je za to odgovoran voditelj postupka iz vaše organizacije i da li je bilo pokretanja određene vrste odgovornosti prema takvim inspektorima? Ukoliko možete odgovoriti, evo pošto nije vaš, jel mandatni periodi mogu da razumijem da ne možete, ali evo ako možete, bio bih vam zahvalan. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović ima pitanje. Izvolite.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Zahvaljujem se predsjedavajući, ja ću imati par pitanja. Dakle, koliko imate naplaćenih inspeksijskih naloga? Drugo pitanje ako inspektor napiše nalog, zašto sud rješava po Zakonu o prekršajima i obično kazne budu minorne ili stranke dobiju opomene, ukor ili se oslobode od bilo kakvih sankcija? Koliko su složenih predmeta riješili glavni inspektori obzirom na njihovu veću odgovornost i plaću koju primaju? Kako se određuje stručna sprema, kojima se sistematizuju radna mjesta? Koji je status glavnih inspektora? Da li je zastario sistem na kojem rade inspektori i da li planirate uraditi neka poboljšanja? Šta je od opreme dobila Uprava od strane Federalne uprave, te ako jeste, da li je to nova oprema ili je već korištena? Hvala lijepa.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Uvažena zastupnica Vedrana Vujović. Izvolite, imate riječ?

Vedrana Vujović (zastupnica)

Zahvaljujem uvaženi predsjedavajući Okeriću. Imam nekoliko pitanja za koliko sam shvatila sad direktora, koliko ste dugo bili u v.d. mandatu prije nego što ste imenovani od strane Vlade Kantona Sarajevo za direktora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove? Također pitanje da li su inspektori samostalni u svom radu, odnosno da li su izloženi bilo kakvoj vrsti pritiska unutar inspekcije, ali isto tako i od strane pravnih lica? Da li Kantonalna preduzeća imaju privilegije u odnosu na druge pravne subjekte kada je ovo pitanju postupanje inspektora? I još jedno pitanje, šta je sa komunalnom policijom? Činjenica je da mi imamo komunalne redare koji ne mogu, koji sada samo sačinjavaju zapisnike i upućuju dalje prema inspekciji i da li znate u kojoj je fazi eventualno Zakon o komunalnoj policiji, kako i na koji način će se to u skorije vrijeme urediti, odnosno da komunalnija potencijalna policija može i na licu mjesta naplaćivati kazne? Toliko hvala, lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vidim pitanja se kreću 24, 23, 22. Izvještaj o '22. godini tako da ako direktor smatra i cijeni da može da postavi neka pitanja, odnosno dostavi odgovore na postavljeno pitanje, OK, ako nemate dovoljno informacija, onda dostavite pismenim putem. Zastupnik Faruk Selmanoviću.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Moje prvo pitanje prema direktoru zašto danas tek raspravljamo o ovom izvještaju ako je članom 132. Zakona o organizaciji organa uprave Federacije Bosne i Hercegovine, propisano je da je inspekcija dužna najmanje jednom godišnje podnositi pismeni izvještaj? A drugo pitanje, ako može malo da nam pojaśni, ima jedna nejasnoća u tamo gdje se navodi o izrečenim i naplaćenim kaznama, pa taj omjer, šta je razlog razlike između izrečenih i naplaćene kazne? Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Haris Zahiragić. Izvolite, imate riječ.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem. Ja ću pitati samo za izvještajni period, s obzirom da u izvještajnom periodu direktor Adis imenovan za direktora inspekcije vd-a, zanima me da li je u momentu imenovanja imao uslove za direktora, tj da li je uslove koji su bili posebni za direktora stekao na način da kada se zaposlio kao inspektor je imao potvrdu koja je na neki način, prema onome što je moglo vidjeti u odlukama Suda, bila evo da ne idem inkriminirajuće, diskutabilna. I da li zahvaljujući tom radnom stažu stekao uslove za direktora? Onda pitanje za Vladu, nažalost, nema nikoga iz Vlade cijeli dan ni premijera da li su oni bili upoznati s tim prilikom prvo prilikom imenovanja na telefonskoj sjednici direktora Mešića? I ono što je najvažnije pitanje jeste tada niste bili direktor, tada je direktor gospodin Fahir, sada ste direktor, te odgovorite u ovoj godini u kojoj u kojoj smo dobili da raspravljamo 22. Izvještaj, a u '24, na kraju ga raspravljamo. Prema prijavi Kluba zastupnika Stranke demokratske akcije u kojem smo taksativno nabrojali u zahtjevu za usmjereni inspeksijski pregled i u 40 pitanja usmjerili taj inspeksijski pregled i tražili konkretne odgovore o diplomi Elmedina Konakovića. Na tih 40 pitanja smo dobili odgovor evo, imam ga ovdje na 51. strancu, 51 stranicu, u kojem je na svako od tih naših pitanja odgovoreno potvrdno. Dakle, sve sumnje koje smo mi imali, a vezano za studiranja Elmedina Konakovića nam je inspekcija potvrdila u svom zapisniku, evo, imamo ga ovdje, imate ga vjerojatno i vi na 51. stranicu, a onda osnovu tog zapisnik kada je morala donijeti neku vrstu zaključka ili mjere ili rješenja, ona je to potpuno izignorirala, a onda korak dalje direktor Fahir tadašnji je izašao na televiziju i branio je neodbranljivo. Govorio da je tu sve u redu. Iako nam je inspekcija zahvaljujući dobroj prijavi nije mogla izbjeći da nam odgovori na teška pitanja koja ću ja kasnije u diskusiji svakako predstaviti i vama i javnosti. Možete li mi vi reći da li je moguće, dakle, pitanje da sažmem, da li je moguće da inspekcija na 51. stranicu utvrdi 40 kršenja pozitivno pravnih propisa prilikom studiranja Konaković, a da onda ne donese nikakvo rješenje ili zaključak kojim potvrđuje svoj nalaz u suštini. Eto, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Moje prvo pitanje je s obzirom na veliki broj pitanja i zahtjeva koja sam još kao rukovodioc u Općinskom Vijeću Ilidža slao službi za inspeksijske poslove Općine Ilidža. Kako kolega direktor ocjenjuje saradnju Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, generalno, sa, da kažem, pomoćnicima načelnika, odnosno rukovodiocima općinskih službi za inspeksijske poslove u općinama Kantona Sarajevo, kako je to zakonski regulisano i kako u praksi to funkcioniše. Imam razlog zbog kojeg postavljam to pitanje. Moj drugi blok pitanja, odnosno 6 pitanja su sva na jednu temu i ne očekujem odgovor danas. Bit ću zadovoljan i generalnim odgovorom da li je direktor upoznat sa ovom temom, odnosno bit ću zadovoljan odgovorom u pisanoj formi ukoliko u ovom trenutku ne može direktor odgovoriti na sva pitanja. S obzirom da su skoro sva od njih 6 vrlo precizna. Radi se o temi eksploatacije šumi u odjelima 7, 8. i 9. Gospodarska jedinica Hojta-Presjenica na lokalitetu sliva rijeke Bijela. Svi znamo koliko je taj sliv i to područje važno i radi vodosnadbijevanja Kantona Sarajevo, mikrolokacija između sela Brutusi,, Čeružići i Mijanovići. Naime, prema informacijama koje ja imam, eksploatacija, odnosno dozvola je da se vrši po programu konverzije izdanačkih šuma, ovo izdanačkih je veoma važno. Dobio sam informaciju, ništa ne tvrdim i ništa ne insinuiram, je Federalna šumarska inspekcija i Federalna inspekcija za zaštitu okoliša obilazila taj teren te

izvršila kontrolu i na terenu utvrdila niz nepravilnosti i o tome 15. 2. 2024. godine obavijestila Upravu za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo kao nadležni organ. Ja sam u vezi s tim, s obzirom da se temom bavim negdje od proljeća ove godine i nisam uspio animiram ekološka društva, ali evo da na ovaj način animiram javnost za temu. Poslao i upozorenje, pitanje prema Ministarstvu privrede, dobio sam određenu vrstu odgovora koji me opet usmjerava prema ovoj Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove. Moja pitanja su sljedeća, da li je eventualno dopis sa entitetskog nivoa došao do KUIP-a, odnosno do vas? I da li ste reagovali s obzirom na taj dopis i na koji način ste reagovali? Drugo pitanje ukoliko ste vršili kontrolu, što bi bila prava reakcija na taj dopis, da li je sačinjen izvještaj u vezi sa tim vršenjem kontrole i da li su donesene neke mjere u smislu zaustavljanja ukoliko se radi o nečemu što nije zakonito, odnosno nije ekološki prihvatljivo? Treće pitanje da li su potvrđeni navodi federalne inspekcije, kažem opet navodi, da se radi o izdanačkim šumama u sva tri navedena odjela, a ne o šumi koja ima sve elemente prašume jer je veoma je velika rasprava u smislu dozvoljenih radnji kada se radi o izdanačkim, odnosno kada se radi o šumama koje imaju elemente prašume, da ne ulazimo sada u stručnu elaboraciju i razliku između četinara i druge vrste šume i gdje se smije vršiti ta tzv gola sječa i s tim u vezi koliko bi se moralo pošumiti to područje. Četvrto pitanje, da li je vršena provjera elaborata koji je za ovo područje uradio Šumarski fakultet, a taj odgovor sam dobio od ministarstva privrede Univerziteta u Sarajevu, mislim na taj fakultet i dal taj elaborat odgovara stanju šume na terenu koji je eventualno, ukoliko je KUIP vršio nadzor koji je zatekao i da li je, s obzirom na to zatečeno stanje, uopće dozvoljeno vršiti tzv golu šumu? Vaši inspektori znaju šta znači ta sintagma "gola šuma". Peto pitanje da li je je urađena provjera, da li uopće postoji studija utjecaja na okoliš? Prema zakonu takva studija obavezno ukoliko se radi o, čini mi se, više od 5 ha, a prema informacijama kojima ja raspolazem, radi se o ogromnom području, sva tri odjela, su veličine, negdje oko 155 ha, šume. I na kraju pitanje da li ste kroz eventualni nadzor, ukoliko ste ga vršili u tom području Opštine Trnovo i nadam se da je Opština Trnovo dala saglasnost na to i ukoliko je dala, da li ste na tu saglasnost naišli? Ko je ustvari vršio ili vrši tu eksploataciju? Znamo i da je napravljen pristupni put da li javno preduzeće Sarajevo-šume ili neko treće lice? Opet kažem, bit će zadovoljan i odgovorima u pisanoj formi, a sada možete i generalno samo ukoliko ste upoznati s temom. Unaprijed se zahvaljujem na odgovoru.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnica Klarić. Izvolite.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem, dopredsjedavajući, pozdravljam sve prisutne, prvi put se javljam danas i, naravno, gledaoce pored naših malih ekrana. Ja sam na početku mandata prošla kroz izvještaj iz 2021 i kroz ovaj izvještaj 2022. I 25. januara 2023. uputila inicijativu upravo prema ovom Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, gdje sam tražila da se hitno izmijeni Pravilnik unutrašnje organizacijske Kantonalne uprave za inspekcijske poslove te da se izvrši hitno upošljavanje, ja sam posebno fokus imala na inspektore poljoprivredne jer je razlog taj da sam 4 godine mandata u Federalnom parlamentu imala veliki fokus upravo na ove subvencije i poticaje koji idu u ovu proizvodnju. Jer upravo i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo odnosno bilo koja druga Kantonalna, ona provjerava i subvencije koje dolaze sa federalnog nivoa, a znajući da su to upravo mali postotci provjera, ja sam ovu inicijativu uputila upravo da bi se praktično taj broj postotka provjere ovih novčanih podrški povećao što više, jer u ovoj 2022. godini su samo dva poljoprivredna inspektora radila i čak se i u toj godini smanjio broj provjera na terenu za 12 % zato što je uveliko mali broj. Ja sam tada poslala tu inicijativu i znam da u ovom momentu ovaj Pravilnik je u stvari unutrašnje organizacije

Kantonalne uprave, odnosno poslat je na odobrenje u Vladu i voljela bih da mi direktor odgovori šta je učinio sa ovom inicijativom, jer posebno je važno da se uskladi sa federalnim zakonom i da se inspektorat poljoprivrede ustvari jasno formuliše ko može raditi, jer postoje i animalna podrška i podrška u biljnoj proizvodnji i na taj način i inspektorat treba da ove poslove podjeli, odnosno da ima stručnjake iz ove dvije oblasti. Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Zastupnik Kapidžić u sudijskom vremenu, izvolite.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem. Postavio bih jedno kratko pitanje uvaženom direktoru da li je u ovoj protekle dvije godine ili koliko je na funkciji iko vršio na njega pritisak, bilo politički, bilo neki moćnici, ili na bilo koga ko radi u inspektoratu, na bilo kojeg inspektora?

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Kolega Šaljić, izvolite.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Imam ja jedno kratko pitanje. Pošto je ovih dana aktuelno izvođenje radova na Trebeviću, može li? Je li išta naša Kantonalna inspekcija poduzela ili ima li kakvih? Dobro, eto.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nisu ni bila, nisu ni bila sva pitanja baš iz ovog Izvještaja i zato sam kolegi Šaljiću dozvolio da završi svoje pitanja, a direktor nek procjeni da li će odgovoriti sada ili pismeno. Zastupniče, Kalem, izvolite.

Adi Kalem (zastupnik)

Zahvaljujem, dopredsjedavajući. Imam par pitanja pa evo, iskoristit ću svoje pravo. Koliko je kazni Kantona uprava za inspeksijske poslove Kantona Sarajeva napisala Sarajevo šumama za ovaj izvještajni period? Koje je konkretne mjere su poduzete za suzbijanje korupcije unutar Kantonalne uprave, s obzirom na ograničen kapacitet interne kontrole. Obzirom da je direktor uvaženi direktor, na samom početku rekao da su podkapacitirani kada je došao u Kantonalnu upravu za inspeksijske poslove. U skladu sa izvještajem, odnosno izvještajem da li su prekršajni nalozi za nelegalno poslovanje adekvatno provjeravani, sankcionisani u skladu sa zakonom, s obzirom na mali broj izrečenih kazni u ovoj oblasti? I kako se može opravdati manjak budžetskih sredstava za ključne operativne troškove s obzirom na visoke troškove plaća i naknada? Toliko hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nemam više niko prijavljen za pitanje. Direktore, hoćete li vi odmah prijeći na odgovore? Ako ste spremni super, izvolite.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Još jednom ja se svima zahvaljujem na pitanjima. Neka pitanja, pogotovo koji se tiču '22 godine bih odgovorio pismeno. S nekim sam upoznat pa ćemo krenuti tako. Uvaženi, ne znam jel to po redu bilo, ja sam malo papire pomiješao, izvinjavam se. Uvaženi zastupnik Bandić je postavio pitanje koje se tiče postupaka koji su odbijeni, obustavljeni za '22. godinu. Tu bi zamolio pismeno da se, nemam sad taj podatak. Da li je bilo disciplinskih, bilo je, ne mogu,

sigurno da kažem tačne podatke, nešto je bilo, o tom možemo razgovarati. Uvažena zastupnica Hašimbegović je postavila nekoliko pitanja. Zašto sud izdaje minorne kazne? Tu ćemo morati pitati sud inače, jako primjetno da sud vodi jednu socijalnu politiku kojom definitivno devalvira cijeli rad Kantonalne uprave za inspekcijske poslove. Kao da nije dovoljno što se po Zakonu o prekršajima prepolove kazne ako se plati u roku 8 dana, nego imamo apsurdne stvari da se, recimo, kazna za neizdavanje fiskalnih računa od 3000 maraka spusti na 1000, odnosno manje. Neka je uvriježena praksa u Kantonalnoj upravi da na takve odluke ide žalba koji se dalje, koja se dalje rješava na Kantonalnim sudovima. Naplaćeni inspekcijski nalozi i to bi ostavio za pismeni odgovor. Koliko složenijih predmeta su uradili glavni inspektori? Ovo nemam tačan podatak, ali mogu da kažem jako malo. Također, obaveza mi je da kažem da od 12.12. 2022. godine inspektori glavni rade najsloženije inspekcijske nadzore vrlo su često na terenu jer su oni glavni inspektori i po našem Pravilniku rade najsloženije inspekcijske nadzore. Mislim da smo tu napravili napredak. Stručna sprema je definisana našim Pravilnikom koji je opet usklađen sa pravilnikom o, ne znam tačno kako se zove, koji definiše u stvari stručne spreme državnih službenika. Status glavnih inspektora? Oni su državni službenici sa posebnim ovlastima. Uz, kažem tu specifičnost da bi trebali da rade najsloženije predmete. Što se tiče opreme koju je Kantonalna uprava za inspekcijske inspekcijske poslove dobila od Federalne uprave, ne mogu napamet da kažem, nešto smo dobivali, a nisam siguran. Planovi i poboljšanja. Mogu da kažem da sam od prvog dana kako sam stupio na dužnost, bio predmet različitih napada upravo zato što sam uradio neke organizacione promjene u Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove pa od tog dana više nije bio dozvoljeno službenim vozilima da se ide kući od strane neovlaštenih lica. To je, moram biti iskren, bila praksa u Kantonalnoj upravi. Pojedinci su dolazili kada su htjeli, odlazili, kada su htjeli. Mi imamo elektronski elektronsku evidenciju radnog vremena, ni to se nije poštovalo. Zaista su nekim pojedincima koji su bili privilegovani ukinute neke beneficije, što je rezultovalo sa nekih 60 krivičnih prijava protiv mene lično. Mislim da sam sve odgovorio. Uvažena zastupnica Vedrana je pitala koliko je trajao moj vd mandat, Ja sam vd mandatu bio godinu dana direktorka Kantonalne uprave za inspekcijske poslove. Kantonalna uprava za inspekcijske poslove nije nadležna za imenovanje. Naime, neko drugi imenuje direktora Kantonalne uprave. Inspektori po Zakonu o organizaciji uprave, Zakonu o inspekcijama su samostalni u odlučivanju i uzimanju dokaza koje smatraju da treba uzeti. Interna kontrola je bio servis koji je postojao, odnosno postoji i sada, ali nije popunjen. Ljudi koji su radili te poslove više ne rade u Kantonalnoj upravi za inspekcijske, za inspekcijske poslove. Komunalna poduzeća da li imaju neki, kako ste rekli, izvinjavam se, a komunalna policija nismo, također, za to nadležni, nemam nikakvu informaciju o tome. Smatram lično, evo da kažem kao rukovodilac Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, u čijem sastavu sada trenutno od sistematizovanih 6 mjesta komunalnih inspektora radi samo 2, smatram da je to jako važan organ i jedva čekam da to počne sa radom jer na taj način će olakšati posao drugim inspekcijama koje preuzimaju. U nedostatku kapaciteta. Recimo, tržišna izlazi na ulicu te oduzima robu nelegalnih prodavača, a to bi neka komunalna, općinska ili komunalna policija trebala da radi. Mislim da je apsurd apsurdan izgovor da komunalna policija ne treba jer nije profitabilna, institucije. Države ne trebaju da budu profitabilne, one imaju monopol sile i treba da ga koriste. Komunalna policija tu smo odgovorili. Uvaženi zastupnik Selmanović Faruk je postavio pitanje zašto raspravljamo, odnosno zašto je sada izvještaj Kantonalne uprave za inspekcijske poslove na terenu, kada je po zakonu predviđeno da jednom godišnje se raspravlja i da ima datum kada je svaki organ uprave trebao da preda svoj izvještaj. Ovaj Izvještaj je predan u roku koji propisan. Mislim da je početkom januara, odnosno februara 15. januar je rok da se izvještaj preda, on je predat, a ako nije 14, onda je 15. I bio je na Vladi početkom februara iste godine. Zašto je sad tu? Pitanje nije za Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove niti za mene. Uvaženi zastupnik Haris Zahiragić je znači, postavio pitanje, ja mu se zahvaljujem, najsrdačnije na tom pitanju. Što se tiče momenta

imenovanja, da li sam ispunjavao uslove za direktora? Ja moram da kažem ja sam 10 godina bio tržišno turistički inspektor, počeo sam da radim kao tržišno turistički inspektor 01.01. 2013.godine, s tim danom sam imao 5 godina i 11 mjeseci i 25 dana sa visokom stručnom spremom radnog staža uplaćenog radnog staža, dok je za direktora Kantonalne uprave za inspeksijske poslove potrebno 5 godina radnog staža u struci. Za inspektore je bilo dovoljno 3. Ovo je ujedno i odgovor da li sam radni staž stekao u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove? Nisam. Ima ta potvrda koja je takva kakva jeste, ja o tome ne bih puno pričao jer su nadležni organi sproveli istragu, prekinuli istragu, dolazila upravna inspekcija, provjeravala, sud je rekao svoje. Možda je na toj potvrdi bilo pogrešno ime oca mog upisano ili datum rođenja, pa ono ne sadrži tačne podatke kao što to piše. Ja moram da iskoristim ovu priliku, da kažem da to nije lažna isprava, da to nije falsikovana isprava, da je možda greška napravljena, ali to ne znam. Ja nikada nisam kao vlasnik potvrde, niti kao direktor Kantonalne uprave za inspeksijske poslove dobio rješenje kojim se ta potvrda oduzima. Niti me iko ikad zvao od nadležnih organa da razgovaraju o tome sa mnom. Danas je spomenuta, moram i to reći, zastara. Ja bih se lično vrlo rado zastare te odrekao jer apsolutno postoje svi dokazi, ja ih posjedujem, koji osporavaju tu priču o falsikovanju radnog staža, o falsikovanju diplome, o falsikovanju bilo čega.

I zahvaljujem se, kažem, ovo mi je bila prilika da to javno kažem. Sada klub, to se sjećam. Iz kuloara je poslao, iz medija, poslao '22. godine nikada nisam pročitao nije odgovor ni zapisnik a dobit ćete pismeno odgovor na ovo pitanje. Da li je moguće da se izvrši neki utjecaj na samostalnost inspektora? Naravno da je moguće. Inspektori su ljudi i potpadaju pod različite pritiske. Nama su prošle, odnosno '23 godine u februaru uhapsili kolegicu zbog uzimanja mita. Trenutno je suđenje u toku, ne bi prejudicirao ništa. Hoću da kažem da je sve moguće. Uvaženi zastupnik Avdić je postavio, a pitanje koje će pismeno dobiti odgovor ja znam jer sam signirao dopis koji je došao od Federalne uprave za inspeksijske poslove i znam da mi je to učinilo se jako važno i Šumarska inspekcija je izašla na teren i napravila zapisnik ,ne znam sada na pamet šta je poduzeto sa svom ovom listom ćete dobiti, dobit odgovor. Uvažena zastupnica Klarić je uputila inicijativu vezano za izmjenu Pravilnika i zapošljavanje poljoprivrednog inspektora stočara. Kada je Kantonalna uprava za inspeksijske poslove tražila početkom ili sredinom 2023. godine 10 inspektora, 5 nam je odobreno i morala smo na licu mjesta da se odlučimo kojih je to 5. Odlučeno je da se angažuju 2 radna, prosvjetni i visoko obrazovanje i prosvjetni za srednje i poljoprivredni inspektor. Putem preuzimanja smo preuzeli državnog službenika stočara. Upravo to što ste vi pisali. Trenutno je Pravilnik dobro ste to konstatovali u statusu kod Ministarstava pravde i dobili smo pozitivno rješenje od sindikata. Jedna od zamjerki sindikata je bilo i razdvajanje, odnosno nerazdvajanje u inspektoratu na inspektore. Kao rukovodilac donio sam odluku da ne raspoređujem to na način da je jedan poljoprivredni inspektor obični, a drugi poljoprivredni inspektor stočar jer bi se dosta toga imaju zajedničkog i na taj način bi se ionako teška situacija u poljoprivrednoj inspekciji dodatno zakomplikovala jer inspektori ne bi mogli da rade onaj zajednički prostor koji bi bio podijeljen. Sada uz inspektora za stočarstvo, zaista se vodi računa o tome da u okviru nadležnosti koje inspektor ima u zavisnosti od stručne sprema i da li je agro ili opšti smjer, odnosno stočar, na taj način se inspektorima dodjeljuju predmeti. Uvaženi zastupnik Kapidžić je postavio pitanje da li je iko vršio pritisak. Pritisci se konstantno vrši. Ja sam 10 godina kantonalni tržišno- turistički inspektor bio i nije bilo dana da se na mena lično nisu vršili pritisci, na mene su se vršili pritisci i kada sam potpisao neke naloge kao direktor za zvaničnike stranaka koje djeluju ovdje, čak su mi i danas na sjednici dobacivali i vrijeđali me, tako da kažem ja to smatram pritiskom, tako da to se dešava. E sada je važno koliko ti pritisci mogu doprinijeti. Uvaženi zastupnik Šaljić je postavio pitanje Trebevića, ja moram reći da sam jako ponosan zato što Kantonalna uprava za inspeksijske poslove prva u ponedjeljak tog dana, prije petnaestak dana, izašla na teren inspektor zaštite, dva inspektora zaštite okoliša i vodni inspektor, jer se radi o vodnom dobru

Bistrički potok. Mi smo napravili zapisnik, neslužbeno ili službeno smo kontaktirali i civilnu zaštitu i ostale organe da bi svaki dao ono što se kaže od sebe, koliko može da se taj riješi problem. Problem je, naravno, što se uzrok nalazi van entitetske granice, odnosno u drugom entitetu, a problem se nalazi dole. Uglavnom Kantonalna uprava je prva izašla na teren i postupila. To bi bio sve prema mojoj evidenciji.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Evo, ja ću pitati zastupnike ima li neko da nije uopšte dobio odgovor na pitanje? Zastupniče Avdić izvolite.

Samir Avdić (zastupnik)

Ovaj drugi blok pitanja zadovoljan sam da dobijem u pisanoj formi.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Evo, sad sam vidio. Ispričavam se.

Samir Avdić (zastupnik)

Prvo pitanje na koji način funkcioniše sistem kontrole i ocjenjivanja rada općinskih inspekcija, odnosno rukovodioca općinskih inspekcija, s obzirom da on imaju određeni nezavisnost.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Sad sam ja to pitanje, da sam preskočio, ispričavam se. Moram istaći da Kantonalna uprava za inspeksijske poslove ima solidnu saradnju sa općinskim načelnicima. Moram da kažem da evo godinu konkretno, na Ilidži naši inspektori, uz pomoć Jedinice za podršku, izuzimaju romobile koji su prijetnja javnom zdravlju građana. U Starom Gradu smo konstantno na terenu i po zahtjevima načelnika i po našim procjenama vezana za uličnu prodaju. Postoji taj problem, odnosno postoji to pitanje gdje je Kantonalna uprava za inspeksijske poslove, urbanistička građevinska inspekcija nadležna, odnosno kao drugostepeni organ, ima pravo nadzora nad općinskim, urbanističko građevinskim inspekcijama. Moram tu da izrazim nezadovoljstvo stanjem u Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove jer do neki dan je radio samo 1 urbanističko građevinski inspektor koji zbog zdravstvenih problema je često bio na bolovanju. Od 1. septembra je počeo da radi drugi, odnosno novi urbanističko građevinski inspektor i po odobrenju nove sistematizacije, jer zaista stanje nije dobro, popunjenost je 64 %, 64 % je bilo i '22. godine. I ja moram da se zahvalim Vladi Kantona Sarajevo i zastupnicima koji su povećali budžet Kantonalne uprave za inspeksijske poslove, pa je 25 novih ljudi došlo, međutim istopilo se to u ove tri godine; '22, '23, '24, pa pet, šesti starijih kolega su otišli u penziju, tako da smo mi maltene na nuli. Nadam se da će i Vlada i Ministarstvo financija i zastupnici imati razumijevanja za potrebe Kantonalne uprave za inspeksijske poslove što se tiče budžeta, finansiranja, ja uvijek kažem i vozilo nam trebaju i računari nam trebaju, ali najviše nam trebaju ljudi jer oni pišu zapisnike. To je to, hvala vam.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Imam nešto javljanje kolege Šaljića, ali nemam vas prijavljene. Morate se prijaviti zbog stenograma. Uključit se. Uključite kolegu Šaljića, ali čuo sam da je direktor odgovarao na vaše pitanje.

Jasmin Šaljić (zastupnik)

Jeste, zahvaljujem se, nije morao pošto to prije 2 godine bilo, ali tu je bilo zbog javnosti zbog građana koji sada imaju brigu i hvala mu. Već zbog drugih stvari sam se javio. On je maloprije direktor Mešić je rekao da je govorio o nekim prijetnjama i čak da mu je neko prijetio u Skupštini danas, razumiješ. Čuo sam to šta je rekao, nek nam pojasni to.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Ja bi to ostavio za organe koji su nadležni za to, ako mogu.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Nema, ajde, ostavite tu diskusiji, pa pitajte i to, ne možemo sad unakrsno se ispitivati. Idemo mi gospodine Kalem, uključite zastupnika Kalema niste dobili odgovor na pitanje. Izvolite, ostanite još malo direktore .

Adi Kalem (zastupnik)

Ja ću zamoliti ako može, barem pismenim putem da mi dostavite odgovore na ova postavljena pitanja.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Nemam vas ovdje izgleda da mi ostalo.

Adi Kalem (zastupnik)

Pitao sam za Kantonalno javno komunalno preduzeće Sarajevo šume. To je bilo jedno pitanje koliko je u izvještajnoj godini bilo mogu koliko je bilo inspekcijskih nadzora.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Mogu vam odgovoriti za '22 godinu jer to znam. Negdje oko 80.000 maraka je bilo otprilike za pravno lice, nešto manje je bilo za odgovorno lice. To vam mogu odgovoriti za '24. Godinu, do današnjeg dana, za 22. godinu, mogu vam pismeno odgovoriti.

Adi Kalem (zastupnik)

Dobro i imao sam još par pitanja. Pa hajde.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

Prekršajni nalog za nelegalno mali broj.

Adi Kalem (zastupnik)

Može pismeno. Može pismeno.

Adis Mešić (direktor KUIP-a)

OK, Hvala.

Vibor Handžić (dopredsjedavajući)

Dobro, nije se više niko javio po ovom pitanju. Direktore, Vi se možete vratiti na mjesto. Zahvaljujem se i zastupnicima na razumijevanju za neke odgovore koje nisu dobili i prihvatili su sugestiju da im se odgovori dostave u pismenom obliku.

Prelazimo na diskusije. Zastupnik Zahiragić se javio prvi, izvolite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Zahvaljujem se predsjedavajući. Dakle ovdje, direktor mi je odgovorio na neka pitanja, drago mi je da mi je odgovorio na ovo pitanje vezano za potvrdu, staž itd, jer imamo ovih dana direktore probleme sa falsifikovanim potvrdama o Kantonu Sarajevo je od strane većine direktora javnih preduzeća. Drago mi je ako vi niste među njima. Ali Tužilaštvo je jednog privelo, a ostali će vjerojatno biti privedeni ukoliko Tužilaštvo bude postupalo ravnopravno prema svim ljudima koji su falsifikovali potvrde. Ali za razliku od javnih preduzeća, inspekcija i upravne organizacija kao takva je vrlo važna, možda važnija od svih javnih poduzeća, jer vi što ste rekli imate monopol fizičke prisile i ono što drugi direktori javnih poduzeća rade, ne bi smjeli raditi direktori tako važnih, pa ja bih rekao možda i najvažnije upravne organizacije u KS. Ono na što ću staviti fokus svoje diskusije u ovoj izvještajnoj godini, ali to se nastavilo do dana današnjeg, jeste jedna potpuna zloupotreba koja je doživjela svoj vrhunac baš u ovoj godini tog monopola fizičke prisile od strane tadašnjeg direktora i pojedinih inspektora. Od tada do danas svjedočili smo sličnim ili istovjetnim prijavama, a različitim postupanjima inspekcije u sličnim stvarima. Tu se prije svih izdvaja inspektorica Inspekcija za visoko obrazovanje, koja evidentno postupa po nalogima koji dolaze izvan institucija vlasti u Kantonu Sarajevo, koja je produžena ruka otuđenih centara moći u Kantonu Sarajevo i koja za njihove privatne, političke ili druge svrhe, od slučaja do slučaja različito postupa. Podsjetit ću vas da je inspeksijski nalaz radila ista inspektorica po prijavi Kluba SDA iz 2022, kao što je, recimo, radila sada po prijavi za izbor rektora Zaimovića, pa je u jednom slučaju na 52 stranice dokazano kršenje flagrantno propisa svih pozitivnih pravnih iz tog vremena, u drugom slučaju pokušavali su predložiti poništenje izbora rektora, što je Senat odbio, inspekcija nije dalje ništa postupila. Sjećamo se, također, zloupotreba te iste inspekcije kada je u pitanju slučaj pokušaja diskreditacije političke prof. Izetbegović i slučaj njene diplome, gdje je prvobitni izvještaj inspekcije iz ovog izvještajnog perioda bio da je sve potpuno u redu, a onda drugi koji je bio osnov rektoru da po osnovu zakona i Senatu koji je ova parlamentarna većina izmijenila poništeni magistarski rad i njenu dugogodišnju karijeru profesora hirurga pokušali na neki način kontaminirati. Nakon toga je Tužilaštvo Kantona Sarajevo donijelo, ponavljam, obustavu istrage o falsifikatu tih potencijalnih potpisa, utvrdilo je originalnost potpisa tih 7 ispita iz Zagreba, ali inspekcija nije smatralo za shodno da se izvine ili da promijeni svoj nalaz, niti Univerzitet u Sarajevu, da promijeni svoju politički instruisanu odluku, što će siguran sam, u perspektivi biti promijenjeno odlukom suda, ali šteta je već načinjena. Paralelno s tim, Klub SDA 29. 7. 2022.godine podnosi zahtjev za usmjereni inspeksijski nadzor na Fakultetu za sport i tjelesni odgoj i preispitivanje diplome Elmedina Konakovića. Zašto? Zato što smo primijetili da Elmedin Konaković, koji je stekao diplomu na način na koji je stekao, svojim očima gleda na druge ljude i ono što on nema, pokušava oduzeti drugim ljudima. To je bila crvena linija koja je nas natjerala da podnesemo taj zahtjev. Taj zahtjev je sačinjavao 40 pitanja jasnih koji su morali usmjeriti inspekciju na one stvari na koje smo mi kroz pitanja ukazali šta je sve prekršeno. Radi vremena koje imam ovdje samo ću neka od njih redom, dakle, pročitati, neću uopće birati. Da li je Elmedin Konaković i kada upisao dvogodišnji studij na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja? Kada je objavljen konkurs za upis tog studija? Kada je predao prijavu na konkurs i u kojem statusu je upisan? Nikada ni u jednom. Da li je i kada je, koje zvanje stekao na dvogodišnjem prebolonjskom studiju? O kojem studiju se precizno radi? Koji smjer? Ništa. To je bila viša trenerska škola. Ispit po ispit, prijavu po prijavi, odluku po odluku, propis po propis smo prepoznali i prijavili. Inspekcija koja nije imala kuda sa inspektoricom koja naredni period radi sve ovo što radi u oblasti visokog obrazovanja je na 51 stranicu koju imamo ovdje, koja je doslovno bila u medijima, evo objavit ću je danas, pošto vidim da je aktuelno, objavit ću je na live Pressu, isprintat u hiljadama primjeraka i podijeliti građanima da vide kakvu

diplomu ima naš ministar vanjskih poslova. I na osnovu tog zapisnika od 51 stranicu kada bi inspekcija morala rješenjem zahtijevati postupanje od strane Fakulteta sporta i tjelesnog odgoja Univerziteta u Sarajevu, to se ne desi, nego nam Fahir Halilović sa tim zapisnikom, kao da ga mi nismo pročitali, pravi Press konferenciju i uvjerava nas da je tu sve u redu, a zatim i Rifet Škrijelj, rektor Univerziteta u Sarajevu to potvrđuje. Zbog toga što je to potvrdio danas mu se i dešava da isti ti ljudi koji su sušili Dininu diplomu, poništavali, pokušavali poništi diplomu, zapravo, poništili su magistarski prof. Izetbegović, sada su došli po njegovu glavu, osporavajući putem iste te inspektorice inspekcije izbor rektora u Sarajeva. To je čitav zatvoreni krug potpuno jednog otuđenog centra moći koji danas traje i '22 i danas traje u Upravi za inspekcijske poslove. Vi direktore tim povodom ništa niste uradili i ohrabrujemo vas da bez obzira kakve prijetnje imali, sa kakvim se pritiscima suočavali, da smognete hrabrosti i da se obračunate sa parainstitucionalnim elementima u vašoj inspekciji. Vi ste direktor upravne organizacije s monopolom fizičke prisile, vi nemate pravo se povlačiti pred samovoljom pojedinaca, ma koliko oni bili premreženi i uvezani sa kriminalnim, pravosudnim i drugim miljeima. I kakvu god podršku politike imali. Ako smognete hrabrosti, mi vam kao najveći opozicioni Klub u Skupštini Kantona Sarajevo nudimo potpunu javnu i političku i svaku drugu vrstu podrške, ako ste u stanju tu borbu izvesti, jer vi kao direktor odgovarate za sve to što se dešavalo, što se i dan danas dešava. Ovo je posljednji put upozorenje, a ukoliko ne postupite, ja ću smatrati da ste i vi dijelom tog udruženog zločinačkog poduhvata, a mislim da niste, jer želim vjerovati da niste, pa ću u budućnosti tretirati i vas kao dio tog poduhvata. Da bi javnosti bilo jasno o kakvom inspekcijskom nalazu govorim iz '22 godine, ja ću samo neke od stvari pročitati. 2006/7 školsku akademsku godinu Konaković je upisao Fakultet po bolonjskom sistemu studija. Fakultet je tada radio elaborat o transformaciji. Taj elaborat je detaljno odredio kada se upisuje prvi ciklus studija, da morate izaći na konkurs i prijemni ispit. Konaković na tu trenersku svoju školu nije izašao na prijemni ispit, niti je ni na koji način se prijavio na konkurs. Istu u trećoj godini studija je položio u februaru 2008, a 5. marta je branio diplomski rad, te tada diplomira i završava prvi ciklus studija. 2008. Međutim, nakon što je to završio ekspresno tu trenersku školu i na foru tu treću godinu, on shvata da ne može dobiti diplomu jer mu nedostaje ETCS bodovi. Upisuje se potom prva godina, ponovo, par godina kasnije. Završavaju se svi ispiti, polažu prije nego što se odslušala nastava, dakle prije nego što je završena nastava na prvoj godini, gospodin Konaković polaže ispite i to je inspekcija utvrdila u ovom izvještaju. Zatim pravi pauzu od par godina, to je ponovno utvrdila inspekcija. I upisuje drugu godinu fakulteta. Kada je završio te 2 godine fakulteta, tek mu tada priznaju 2008 položeni diplomski rad. Jel vi slušate o čemu ja govorim? Pa ovo je nevjerovatno, ovo je šokantno, ovo je inspekcija detektovala. Nakon 5. marta 2008 godine uspješno je odbranio završni rad pred svojim mentorom, kasnije i idejnim guruom, gospodinom Izetom Rađom, diplomirao i odbrano rad, nije ostvario bodove itd. A onda pazite, u jednom, dakle od 10. do 22. decembra 2008 polaže 12 ispita iz prve godine studija bez ijedne prijave. To stoji u inspekcijskom nalazu. Za 12 dana. Studirali smo mi, znamo kako se polažu ispit, koji su uslovi, kako su skupljaju potpisi, kako se prijavljuju ispiti, šta je kolokvij, šta je parcijala po bolonjskom sistemu, jer je on i predbolonjski i Bolonjski zahvatio sistem. Ništa. U inspekcijskom nalazu, kaže, pitali su uposlenika gdje je prijava, inspekciji to prolazi, i uposlenik imenuju ga koji je, piše ovdje je rekao da je vjerovatno profesor pogriješio pa nije napisao prijavu. To je obrazloženje inspekcije. Dalje, dalje. Posljednji ispit iz druge godine, pazite, diplomirao 2008, branio diplomski pred Rađo, a posljednji ispit iz druge godine položio je 12. septembra 2014.godine, dakle diplomirao, pa nakon 6 godina položio posljednji ispit iz druge godine. Prema onome što je inspekcija, dostavila, to ne govori Haris Zahiragić, itd itd. Da vam ne govorim šta je ovdje sve pogrešno 40 kršenja propisa od Okvirnog zakona, Zakon o visokom obrazovanju, pet ili deset odluka Fakulteta za sport i Senata Univerziteta. O kakvom mi društvu govorimo? To je nalaz inspekcije i ta inspektorica i ta inspekcija napravi taj nalaz,

dostavi ga nama i direktor inspekcije Fahir Halilović, vjerojatno nadajući da će dobiti još jedan mandat ide i advokatira tome što ta inspektorica nije donijela rješenje nikakvo. Ja, meni je vrlo dobro i vama je poznato da je meni poznato dobro nadležnost inspekcije, rad inspektora itd, jeo sam hljeb taj, moja majka je inspektorica, jedna od časnijih i pošteniji, možda ja mislim najčasnija i najpoštenija, ima sigurno još da ne pretjerujem, da ne budem ko ovi NiP-ovci, časna i poštena žena koja čitav život pošteno radi bez da ikada iko mogao ucijeniti i za šta. I dan danas me ljudi i na mene vrše pritiske, zovu me svaki dan, kažu bil mogo ono, ja kažem ne mogu, ja kao dijete, ne mogu zamoliti mamu da mi donese rješenje.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolega Zahiragiću jel govorite...

Haris Zahiragić (zastupnik)

Diskusije ispred Kluba.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Sačekajte malo, nemojte tako drsko odgovarati.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Diskusija, zato što...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Kolegu Kapidžića nisam pitao, a onda ste mi kazali što ga niste pitali.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Evo ispred Kluba samo govorim, ne odgovaram...

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Samo lijepo odgovorite.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Ja, dakle čovjek koji znam šta je inspeksijski nalaz, čitav život sam, u kući sam to gledao čitao zapisnike i znam kada inspektor utvrdi nepravilnosti da mora na osnovu toga postupiti. Ovi inspektori su na 51 strancu utvrdili nepravilnosti ovakve vrste. Da je neko 10 godina studirao, diplomirao, pa nakon 8 godina polagao ispite iz prve i druge godine. Prijave u nedjelju potpisivane prijave iako fakultet nedjeljom ne radi, ni jedan pa ni FASTO. Žurilo se da se stekne diploma, a posebna je tema to što mi iz SDA znamo ko je to njemu završio, znamo ko ga je doveo za ruku, SDA je to kriva, Elmedin Konaković je Karma koja se takvoj SDA vratila, omogućili su pojedini ljudi iz SDA Elmedinu Konakoviću da stekne diplomu, a onda je on sa takvom diplomom uništio Kanton Sarajevo i krenuo u napad na čestite i poštene ljude i krenuo u procese poništavanja ispravnih diploma. I to je nešto što je omogućila ova Uprava za inspeksijske poslove u ovom izvještajnom periodu. Pa kada gospodin Konaković i Fahir Halilović su u toj godini to advokatirali i branili, a danas najavljuju printanja nekih presuda, ja javno govorim da ćemo, ne moj stav, nego Izvještaj Inspekcije o njegovoj diplomi, koliko god oni isprinta presuda Falidu Novaliću mi ćemo toliko Izvještaja Inspekcije isprintati i podijeliti svim građanima, a od vas ćemo direktore, ponovno ćemo vam poslati istu prijavu za ponovni nadzor zato što ništa se po ovome nije postupilo, nema više Fahira, nema više Rifata Škrijelja, pa se nadam da nećete vi i novi rektor ponovno isto postupiti. Oni su mislili da mi zbog prijave,

jednom kada nije odrađena, da je nećemo ponovno podnijeti. Ponovno ćemo je podnijeti. Promijenit ćemo pitanje. Imamo još 40 novih pitanja jer je svaki pojedini korak u tom sticanju diplome je nezakonit, pogrešan. I to je inspekcija utvrdila. I ništa se nije desilo. I danas sam taj čovjek vodi bh diplomatiju. Vodi Kanton Sarajevo u propast. I zbog toga je opasno kada je inspekcija pod političkom kontrolom. I zbog toga vas pozivam vas da to ko vam je prijetio u sali, a nisam čuo direktore ko vam je prijetio, odbili ste da kažete na pitanje zastupnika Šalje. Ko god da vam prijetio, od vas kao građanin Kantona Sarajevo, sada ne kao zastupnik, inzistiram da to prijavite nadležnim organima, da objavite ko su ti ljudi koji vrše na vas neprimjerene pritiske, jer pritisci na inspekciju inspekcija pod pritiskom je opasna stvar. Vi ste vrlo opasna inspekcija, vi ste u mogućnosti uništavati ljudske živote, vi ste u stanju poništavati diplome, vi ste u stanju zatvarati firme, vi ste u stanju porodice čitave uništiti ukoliko se neko odluči da zloupotrijebi ili isto tako vi ste u stanju kriminalce omogućavati da krše propise, da ugrožavaju zdravlje ljudi, da ugrožavaju sigurnost građana, da ugrožavaju radnička prava, sve je to mogućnost inspekcije. Dakle, vi ste de facto država, a pritisak na državu se ne bio smio dešavati. Inspekcija Kantonalna posljednjih pet, šest godina, vi ste bili dugo u vd mandatu, tek ste u mandatu je u raljama politike, preko nje se potkusurivaju unutarstranačke, čak i odnosi unutar Trojke se preko toga potkusurivaju, svete se ljudima, koristi se u izbornoj kampanji inspekcijski pregledi usmjereni itd. Molim vas, ovaj put sam vrlo korektan prema vama, ne smatrajući vas dijelom ove strukture. Naredni put kada dođe izvještaj, ukoliko ne bude onda ću ja otvoreno imenima i prezimenima datumima govoriti i to će sve pratiti krivične prijave. Tačno u sekundu, predsjedavajući, hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika kolegi Zahiragiću. Teško vas je zaustaviti u vašem povodu etiketiranja i prozivanja opet pojedinaca bez ikakve potrebe, bez ikakve veze. Prozivali ste, naravno, ministra vanjskih poslova, Elmedina Konakovića, bivšeg direktora Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, gospodina Fahira Halilovića. Ono što želim da vam kažem, inspektori su državni službenici sa posebnim ovlaštenjima i oni vrše nadzor i kontrolu u skladu sa činjenicama, dokazima koje zateknu na terenu i, naravno, donose na osnovu toga eventualne mjere. Ako imate bilo kakvu osnovanu sumnju ili dokaz, prosljedite to nadležnim institucijama i neka rade svoj posao, nemojte Skupštinu koristiti, mikrofona na Skupštini, javni prostor gdje ćete ga kontaminirati dodatnim optužbama, klevetama i pored toga što su nadležne institucije provele određene procedure i utvrdile da nema nikakve nezakonitosti. Pokušajte da ostanete dostojanstveni i da čuvate dignitet ove Skupštine i zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo. Stalno vas upozoravam i evo, opet vam skrećem pažnju, pokušajte da izbjegnute da etiketirate ljude, ako imate bilo kakve indicije, osnovane sumnje za neke nezakonitosti, znate već kako s tim postupati, ali evo, suzdržite se da prozivate ljude koji nemaju nikakve veze s ovim.

Odgovor na repliku zastupnik Zahiragić.

Haris Zahiragić (zastupnik)

Došli ste na pola moje diskusije predsjedavajući i da ste bili od početka, vidjeli biste da sam ja u izvještajnom periodu govorio prijavi koju je Klub SDA s 40 pitanja podnio. U tom izvještajnom periodu je inspekcija što vi kažete ako imam dokaz, izašla i utvrdila ono što smo mi pitali, na što smo sumnjali, oni su nam potvrdili taksativno na 51 stranicu. Ja ću vama kao svom nekadašnjem kolegi stranačkom s kim imam i dan danas onaj broj telefona pa ću vam poslati taj zapisnik pa ga pregledajte, pa ste vi zapitajte jer sam li ja zaista nečiju čast intimno ugrožavao ili sam samo ukazivao na nejednako i nezakonito postupanje inspekcije. I podsjećam vas, nisam ja uveo u javni prostor i u Skupštinu ovakvu vrstu govora, nego sam odlučio da nakon što je neko koristio Skupštinu da iznosi neistine i da potvara ljude i da uništava čast

stotina ljudi, počnem preispitivati te ljude koji to rade. Da bi neko mogao moralisati i držati javne lekcije svima i predike, on mora biti kristalno čist. Ja pozivam inspekciju da meni provjeri i studij i diplomu i svaki segment mog života, i privatni i javni, da bi se ovako govorilo predsjedavajući, kako ja govorim, tada se ne smije imati sporna diploma, falsifikovana potvrda o radnom stažu, mora se biti, kako da kažem, uredan i čist, ne smije se imati ni oraščića, a kamo li oraha u džepu. To je što su pojedinci bili dovoljno glasni i nisu imali, nisu imali doslovno ni najmanje skrupula ni ljudskosti da procijene da u nekim situacijama ne trebaju pred sobom sve uništavati i praviti nevine žrtve, jer to su ljudski životi u pitanju pa sada im se vratilo kao bumerang, to je njihov problem. Dokazi koje imam su inspeksijski nalaz te inspektorice koja ga je potpisala, a na osnovu njega nije postupila, u pravu ste, inspektori su državni službenici s posebnim ovlaštenjima, međutim oni nisu izuzeti od nadzora. Između ostalog, direktor inspekcije treba da nadzire svoje inspektore koji da li su nezavisni, nepristrasni u radu i da li poštuju zakonske propise. Oni također, zbog toga što imaju posebno ovlaštenje, imaju i dodatak na platu, a zbog toga što imaju posebno ovlaštenje, dodatak na platu i imaju i dodatnu odgovornost. Ne postoji ništa gore nego korumpirani inspektor ili inspektor pod kontrolom pojedine političke stranke, to udara na temelj društva, demokratije i ove podjele vlasti kakvu mi ovdje živimo u Bosni i Hercegovini. I nisam, tako se kaže, kontaminirao javni prostor Skupštine, nego sam samo odlučio da na današnjoj sjednici, s obzirom da je izvještajni period, iznesem svoju frustraciju staru 2,5 godine o kojoj sam šutio čekajući ovaj izvještaj, dočekao sam ga i zbog toga sam imao moralnu, ljudsku i političku potrebu da javnosti predočim šta je sve ono što se nalazi u zapisniku inspekcije o diplomi našeg ministra vanjskih poslova koji voli puno govoriti o tuđim diplomama, moralisati.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Vrijeme kolege Zahiragiću. Ono što je važno, slažemo se da su inspektori državni službenici, samostalni u svom radu i da direktori Uprave za inspeksijske poslove imaju prostor da vrše nadzor nad njihovim radom. Evo, slažemo se? Konačno. Nikada nije kasno, nikad nije kasno. Zastupnik Muamer Bandić, diskusiju. Izvolite, imate riječ

Muamer Bandić (zastupnik)

Zahvaljujem se. A i mi imamo zato pravo i zakonsku obavezu da nadziremo rad direktora kroz ovu izvještaje, tako da ovaj cjelokupan cjelokupnu diskusiju kolege Zahiragića ne gledam usmjerenu kao protiv jedne osobe, konkretno Konaković nije sam sebi dao diplomu i ne treba... Da. Dakle, ovdje, koliko sam ja shvatio kolegu Zahiragića, on je kritikovao rad inspektora koji je donio zapisnika, a u konačnici taj zapisnik treba da proizvede rješenje, a da je rješenje izostalo i da sada u konačnici nemamo, dakle, kompatibilno utvrđene činjenice zapisnikom i sa postupajućim aktom koji bi trebao da proizvede određenu pravnu posljedicu, a tu je rješenje. Ako sam shvatio ja dobro shvatio kolegu Zahiragića. E drago mi je da, ali koliko sam shvatio da za taj ovaj period nije nadležan bio ovaj direktor jer je to bilo? Ja sam ga sada pitao, u stvari, pošto je kolega Zahiragić malo te neke institute govori zaključak, pa u jednom momentu zapisnik, pa nisam baš najbolje shvatio o kakvom se aktu radi, znamo mi svi šta u stvari inspekcija radi, kako postupa. Ona mora donijeti zapisnik o utvrđenom činjeničnom stanju, a onda ukoliko postoje elementi za neki prekršaj, za neku nezakonito radnju, na osnovu tog zapisnika se donese rješenje u određenom roku. I ne mislim sada da ovdje se napada kako se zove Konaković, ovdje se napada inspektor koji je to radio, odnosno direktor koji je nadzirao rad tog inspektora. Tako da ja ne smatram da je ovdje Konaković nešto odgovoran, ne branim ga, inače ga ne branim, ima on dovoljno razloga, drugih za prozivanje, ne branim ga, ali on u ovom slučaju nije kriv krivi su, dakle, inspektor koji su to provoditi. Ali ono što ja nisam zaista želio da pitam direktora, ali vidim da je sam odgovorio na neko pitanje, ne znam ko mu je

postavio, čini mi se kolega Zahiragić, a onda je on ušao u tu jednu fazu, a koja možda generalno i proizvodi neke procese u samoj Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove kada se osvrnuo na, čini mi se, potvrdu je li, kako je to rekao direktor, njegovu potvrdu o radnom stažu? Jel tako direktore bilo? Potvrdu o radnom stažu? Ja imam ovdje rješenje koje baš nije, ne korespondira sa onim što ste vi rekli, a nisam se toga želio dotaći, nisam postavio pitanje u tom pravcu, ali ste vi sami dakle, to rekli. Prije svega, ja ne mislim da je direktor odgovoran zato što ga je neko imenovao za v.d. tri puta, da to nije bilo u skladu sa zakonom, to su odgovorni oni koji su ga imenovali, tamo Vlada, dakle Vlada je postupala nezakonito i ja sam tada skretao pažnju na to, a i sada nam ne može ta Vlada da govori da oni postupaju principijelno i da dosljedno primjenjuju zakon, dakle zakone primjenjuju kako im odgovara, kao švedski sto. U tom smislu to je jedan eksplicitan primjer ustvari kako Vlada primjenjuje zakone, ali to nećemo stavljati na teret direktora, niti mu možemo stavljati. Direktor je rekao da je, čini mi se, ta potvrda iline znam kako se već zove akt, uvjerenje, potvrda, evo je ovdje imam, od firme koja je izdala tu potvrdu i rekao je da njega niko nije pozvao, niti da je oduzet taj predmet, jel tako vama? A oduzet je. Da e, onda sam ja pogriješio? Dakle, ovdje stoji da je trajno oduzet predmet. E, vidite, sada ovdje pokrenut krivični postupak zbog ovog jednog krivičnog djela koji kaže ustvari da se ovo krivično djelo može ostvariti ukoliko ste falsifikovali ispravu ili ukoliko ste unijeli lažne podatke i to je u redu. Ovo djelo krivično zastarilo, što je utvrdila ovaj Veliba Katica i to je OK, međutim, ali neću da idem ustvari u to, to je stvar nekih drugih organa. Direktor, eto, dao, ali hoću da vam kažem jednu stvar kada dođemo u ovakvu situaciju, da određeni akti proizvode neku sumnju, bez obzira što su oni zastarili, to počinje da proizvodi neke reakcije kod tih zaposlenih dole i onda imate jedno čitavo konfuzno stanje. Ne mislim da je ovdje direktor kriv, za ovo je kriva Vlada što je radila na ovaj način iako su znali, imali su informaciju, vidite, ono što nije validno, nikada ne može konvalidirati, dakle, nešto što je steknuto na neki način je bilo u skladu sa nekim propisom, ona nikada neće, dakle, proizvoditi validne pravne posljedice. Jel tužilac kvalifikovao krivično djelo nije pravilno, jel zloupotreba pa zarađivanja nekog novca, tu je nešto potpuno drugo, ali imate situaciju da su dole ljudi, pojedini zaposlenici te Kantonalne uprave za inspekcijske poslove nezadovoljni i to proizvodi kod njih nezadovoljstvo. I kada imate situaciju, direktor kao što je rekao, on je došao da zavede red, pa je oduzeo ne znam neke privilegije koje su do tada smatrane privilegijama. Onda, to proizvodi kako on kaže, čini mi se da je rekao 50, 60 krivičnih prijava da je proizvelo, e to je Vlada kriva, nije to kriv direktor. Vlada je napravila potpunu konfuziju na način da imenovala trebali ste imenovati čovjeka odmah u početku. Jel direktor, jeste ok, evo direktor, javni poziv, imenujte ga za direktora. Šta je Vlada uradila? 3 puta radi što nije mogla uraditi, mogla samo jednom i onda su se pokušavali dovijati da kažu znate, nije ista osoba, pa nije ista Vlada, pa mislim, to je bilo jedno pravno nasilje nad pravom neviđeno. I sada imamo situaciju dole da su ti ljudi nezadovoljni, sad se oni dignu protiv direktora, a generalno je više Vlada kriva nego direktor. Ima li direktor svojih nedostataka, eto tamo nek utvrđuje onaj koji je odgovoran za to. Ja sam postavio jedno pitanje što je mene zanimalo, ali evo, direktor nije mogao da odgovori rekao je da će mi to dostaviti pismeno. Ja imam informaciju da određeni broj inspektora radi koji radi dole namjerno jedan dio postupaka ne okončava pravnim aktima, već dovodi do obustavih postupka. Ne pojavi se na ročište kada se vodi postupak ili ne znam koji drugi oblik destruktivnog tog djelovanja, koji, ali ovo govorim za 2022 godinu, tako da sada ovaj dio koji mi direktor nije mogao odgovoriti, razumijem ga, rekao da će to poslati pismeno, to bi bio npr jedan ozbiljan osnov za pokretanje disciplinskog postupka protiv takvih vrsti takve vrste državnih službenika. Vidite, nepostupanje određenih nosilaca ovakve vrste državne službe dovodi do pravne nesigurnosti. Dakle, imate situaciju nejednakosti u postupanju u određenim pravnim subjektima. Ja ću vam navesti da u jednom primjeru, kada se radi o ugovorima o djelu, doduše ne Kantonalna uprava na inspekcijske poslove, već Uprava za indirektno oporezivanje, a još dok je bio Šerif Isović, ja sam sa njim i da kažem imao ozbiljne i prepiske i raspravu. Oni

su došli u jedno javno preduzeće, privatno preduzeće, izvinite, dakle i gdje su utvrdili da ugovor o djelu nije mogao da zasnuje i onda su sve te ugovore o djelu pretvorili u radni odnos. To je nešto bilo nevjerovatno čovjek je dobio na kraju kaznu od 300.000, mislim ne kaznu, kazna će tek da bude. Dobio je 300.000 maraka naknadno uplaćenih sredstava. E sad, ja postavljam jedno pitanje, a na ravni ovog, dakle, nejednakog postupanja. Zamislite vi da takav oblik upravna inspekcija da uđe u Kanton Sarajevo da uradi. To bi bio, ja mislim, nezapamćeni nonsens koliko bi se novca uplatilo po tom osnovu. Drugu stvar, slična je situacija, dakle, i u ovim obustavama, odnosno destruktivnim aktivnostima tih inspektora koji dovedu do situacije da dođe do obustave postupka. To je odgovornost isključivo, dakle, sada direktora, ne ovog, nego kada govorim direktora, mislim na institut direktora, tako da ovaj oblik tih prigovora ne mogu zaista njemu da spotičem i da mu stavljam na teret jer se radi o izvještajnom periodu koji on nije bio, ali evo, vidjet ćemo kada dođe izvještaj o radu u kojem je on postupao, da li će biti ovakvih sličnih sličnih prigovora. I, neću ići dalje, dosta. Zahvaljujem se.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Samir Avdić se javio za riječ.

Samir Avdić (zastupnik)

Hvala predsjedavajući. Evo, ja se zahvaljujem i dosadašnjim diskutantima, naučili smo dosta i mi. Mislim da direktor i ne mora učiti, on dobro poznaje na koji način treba da funkcioniše inspekcija. A evo, nadam se da oni koji nisu znali il to nisu znali nekad, pa su u međuvremenu naučili, sada znaju da niko od nas nema pravo niti od jednog inspektora, bez obzira na kakav odnos mi sa tim inspektorom ili inspektoricom imali. Rodbinski, prijateljski ili bilo kakav drugi tražiti zapisnike ili bilo kakve informacije te vrste, da bismo ih kasnije upotrijebili, bez obzira da li u političke svrhe, da li u svrhe da to daju novinarima ili na bilo koji drugi način. To je veoma važno da, evo, oni koji nisu znali ovdje, a zastupnici su, da znaju da to ne smiju raditi. Ukoliko nisam u pravu, neka me direktor ispravi. Sigurno je da inspekcije i ja ću se opet vratiti na općinsku inspekciju, a ovdje i kolega Redžo koji je 2 godine bio ovaj moj kolega, bili smo i cimeri obojica, zamjenici predsjedavajućeg Općinskog vijeća Ilidža i dosta toga se nakupilo kroz godine obzirom da smo obojica bili dva mandata i onda smo.

(UPALIO SE ALARM)

Samir Avdić (zastupnik)

Evo, zahvaljujem se tehničkoj službi. Kao što rekoh, prije neke dvije godine kada smo kolega Redžo Lemezani i ja radili u rukovodstvu Općinskog vijeća, mi smo poslali jedan dopis Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove u kojemu smo nabrojali, odnosno prikupili nekih četrdesetak zahtjeva, molbi, pritužbi i sličnih dokumenata koje smo slali prema općinskoj službi za inspeksijske poslove, koji mislim, to je različit je tu asortiman bio, ali baš je bilo dosta predmeta koji se tiču urbanizma, znači nelegalne gradnje, širenja na državno zemljište ili na zemljište komšije, na ograđivanja zajedničkih parkinga itd itd. Mi nismo mogli pronaći način da natjeramo općinske inspektore da izađu na teren i da takve stvari sankcionišu, uz opravdanja tadašnje šefice da mi nemamo nadležnost, kao ni načelnik opštine, da bismo na taj način mogli njima naređivati šta da rade, a mi smo u stvari samo preusmjeravali, prosljeđivali ono što smo kao zamjerke i pritužbe dobivali od građana ili sami primjećivali na terenu radeći svoj posao. Zbog toga smo, budući da su nam tada rekli da na određen način svoje nezavisnosti u odnosu na općinske vlasti oni imaju relaciju kontrole prema Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, taj dokument poslali prema toj instanci. To je bilo prije 2 godine i zaista ne mogu ovog direktora smatrati odgovornim zato što nikada nismo dobili odgovor na taj naš dopis, koji smo obojica, i kolega Redžo i kolega Stambolić i ja, odnosno sva trojica, potpisali. Dobio sam

odgovor i zadovoljan sam i mislim da bi trebao da bude neka vrsta smjernice u kojem to ustvari pravcu trebamo ići kada je u pitanju osnaživanje kapaciteta ove inspekcije, posebno kada je u pitanju ova oblast urbanizma. Ukoliko je postojao, odnosno bio aktivan samo jedan takav inspektor, on zaista nije mogao fizički, sasvim je prirodno, ovaj sve opštine Kantona Sarajevo pokrivati i na taj način, odnosno kontrolisati te općinske inspektore. A da je bilo zloupotrebe, to, siguran sam, potvrditi će svaki građanin koji je imao na bilo kakav način dodira sa tim općinskim inspekcijama. Spominjem namjernu općinske zato što je to prva instanca, instanca na kojoj se građani najčešće javljaju sa svojim pritužbama i zahtjevima. Zato mislim da trebamo pomoći ovoj Upravi za inspekcijske poslove i zaposliti više ljudi koji će raditi taj dio posla da bismo na taj način uredili i rad inspekcijskog organa na lokalnom nivou. Drago mi je kada čujem, a i sam sam svjedok, s obzirom da dolazim iz te lokalne zajednice, da se ta saradnja dolaskom aktualnog direktora, saradnja između prije svega načelnika općine, ali i Općinskog vijeća i općinske inspekcije sa direktorom Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, popravila i u tom pravcu treba i dalje nastaviti raditi. Svjedoci smo šta je sve izgrađeno u svim opštinama, evo, ja mogu svjedočiti za Opštinu Ilidža u posljednjih petnaestak godina i mislim da su upravo te inspekcije, ne radivši svoj posao na pravi način, bez obzira što znam koliko je teško i raditi svoj posao kada se suočavate i morate se sukobiti sa vrlo bogatim i utjecajnim ljudima. Ali to je cijena posla kojim se ti ljudi, čiji posao zaista cijenim bave. Kada je u pitanju ovaj drugi dio pitanja koja sam postavio još jednom ću zamoliti, ja ću kasnije u pisanoj formi dati svoja pitanja ukoliko direktor nije mogao precizno zapisati kada sam ih čitao, s obzirom da se radi o veoma važnoj temi, posebno u kontekstu, evo i aktualnom, posebno u posljednje vrijeme kada je u pitanju vodosnadbijevanje i stanje šuma u Kantonu Sarajevo ja ova pitanja uopće nisam postavio iz nekakve malicioznosti prema političkoj upravi Opštine Trnovo, već upravo obrnuto, zbog dobrobiti svih građana, pa i građana Opštine Trnovo, tako da će nam ti odgovori su nam veoma važni i on će nam biti korisni da bismo spriječili eventualno ukoliko su navodi koji su do mene došli, a evo na kraju krajeva su dopisom i iz entitetske šumarske inspekcije došli do vas, tačni.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Sanela Klarić se javila za riječi.

Sanela Klarić (zastupnica)

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja bih također se naslonila sa svojom diskusijom na kolegu Avdića da smo svjesni da je ovo izvještaj iz 2022. godine i da nas je i sam direktor Mešić kroz odgovore na naša pitanja u stvari i potvrdio da, bez obzira i što smo mi u prošloj godini imali određeno povećanje inspektora za nekih preko 20 ljudi, jednostavno i dalje zbog odlaska u penziju i velikog broja bolovanja ova institucija ima probleme u radu. I sam direktor je spomenuo i probleme digniteta ove institucije, te je stvarno važno vratiti kapacitete i povjerenje u ovu instituciju. I zato je, složit ću se i sa kolegom Avdićem važno da nastavimo da planiramo kapacitete Kantonalne uprave za inspekcijske poslove na način da se popune 100 %, posebno sada kada imamo taj novi Pravilnik o unutrašnjem radu. Međutim, ono što mene posebno da kažem interesuje i što bih voljela da također inzistiramo jeste i komunikacija između Kantonalne i općinskih inspekcija, naravno i federalnih, jer i u tom polju ima puno prostora gdje jednostavno inspektori kažu da nije njihova nadležnost, a ustvari, trebalo bi posebno Kantonalna inspekcija na svaku prijavu da reaguje, čak i ako se ona odnosi na općinski nivo. Međutim, ja se moram osvrnuti na, po meni, 4 važna odjela inspekcije i to su oblast poljoprivrede, šumarstva, oblast okoliša i oblast građenja jer je, posebno u ovom izvještaju iz 2022 se ukazuje upravo na te probleme, jer, recimo, u ovom izvještaju se navodi da je posao u Poljoprivrednom inspektoratu obavljaju 3 inspektora, i to do septembra, dok je od septembra

broj izvršilaca 2. I u izvještajnom periodu poljoprivredni inspektori su donijeli 25 rješenja o otklanjanju nepravilnosti, 57 prekršajnih naloga sa ukupnom kaznom od 13.900 KM. Mi znamo da u tom periodu samo na federalnom nivou poticaji su bili preko 100 miliona i tada je u Kantonu oko 7, tako da je to stvarno jedan mali broj provjera jer i sam, moramo naglasiti da Poljoprivredni inspektorat nadležan da postupa po zahtjevima federalnog ministarstva koji se odnosi na kontrolu različitih poticajnih mjera. I upravo u ovom se ogledalo značaj ovog odjela. Ukoliko znamo da je u posmatranom periodu za tu 2022. godinu na nivou Federacije bila na osnovu biljne i animalne proizvodnje je odobreno 28 303 zahtjeva, a kontrola je izvršena samo na 252. To stvarno govori koliko je mali broj tih zahtjeva provjeren na terenu, a radi se stvarno, evo skoro 45 miliona samo za tu direktne poticaje, tako da jednostavno i mora se naglasiti da je to između 3 do 5 % i da je to jako mali postotak same provjere, a ovo naglašavam zato što na terenu kod izvještaja godišnjih zelenih izvještaja se pokazuje da, bez obzira na povećanje sredstava, mi imamo na terenu smanjenje poljoprivredne proizvodnje ili smanjenje proizvoda, što govori da stvarno potreba za ovim inspektoratom i popunjavanjem ovog inspektorata je jako važna. I ponovo, ja sam i danas ponovila ovu inicijativu kada govorimo o Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji, da se on stvarno osloni na potrebe na terenu, a isto tako i na federalne zakone i da se popune sva ta radna mjesta jer je jako važno. Kad govorimo o inspektoratu šumarstva, ja evo i za 2022. godinu broj je 2 inspektora šumarskih i taj broj je i danas i svjedočimo velikim devastacijama šuma, o tome je govorio kolega Samir, tako da ja, neću se, evo, sad osvrtni na to, ali ću reći da su kod tih sječa šuma imamo i rizike od poplava, rizike od klizišta. Imamo, evo, ovu situaciju, nažalost, s velikim brojem i smrtnih slučajeva u Jablanici, Konjicu i Fojnici. Tako da iz tog razloga stvarno je jako važno da insistiramo na tome da ovaj inspektorat dobije također 100 % popunjavanje i da imamo kvalitetne ljude koji će nam i tu pomoći. Kad govorimo o Inspektoratu zaštite okoliša, on je formiran tek 2021. godine i ovdje se radi o Izvještaju 2022. posao obavljaju 2 inspektora koji su veći dio izvještajnog perioda bili odsutni zbog bolovanja. Tačnije 45 % ukupnog vremena, što generalno predstavlja veliki problem za funkcionisanje. I pored toga popunjenost je 50 %, što znači da ova 2 inspektora nisu dovoljna i to jednostavno ne omogućava kvalitet rada. Ovo naročito naglašavam iz razloga što je zaštita okoliša nadležna i za provođenje obavezujućih mjera vezano za zaštitu zraka u Kantonu Sarajevo, a znamo vrlo dobro koliko je to važno za zdravlje i kvalitet života građana u Kantonu Sarajevo. Jasno je da glavni problem podkapacitiranosti u odnosu na sistematizovana radna mjesta, kao i raspoloživost uposlenih u toku izvještajnog perioda i potrebno je ponoviti ću, jačati Odsjek u smislu novo uposlenih, ali isto tako je potreban veći angažman rukovodstva u smislu rješavanja pitanja raspoloživosti kadrova uslijed korištenja dugoročnih bolovanja. Znači, to se stvarno mora riješiti. I imamo, naravno, na ovaj Inspektorat urbanizma i građenja, koji je također formiran 2021. godine i popunjenost je sramotno niska. Radilo se o jednom izvršiocu ove 2022. godini, čuli smo od direktora da je u ovoj godini, znači prije mjesec dana je uposlena još 1 inspektorica, međutim ovaj urbanističko građevinski inspekcija je bila prisutna samo 10 %, znači radnog angažmana u posmatranom periodu i ovaj inspektor praktično je radio samo 10 % svog radnog vremena i da je jasne su zakonske nadležnosti ovog Odsjeka, te ukoliko želimo aktivan i kvalitetan nadzor, moramo ojačati ovaj odsjek, jer znamo koliko imamo problema kada govorimo o urbanizmu i građenju i napominjem značajan problem rješavanja odobravanja građenja vezano za primjenu okolišnih propisa, upotrebe bespravno izgrađenih objekata, priključaka, bespravnih objekata na komunalnu infrastrukturu. Dakle, u izvještajnom periodu koliko se nešto nije promijenilo, a očito se nije promijenilo jer je to nam i rekao sam direktor jasno je da je u 4 važna odjela imamo situaciju nedovoljnog kadra, kao i problem odsustva postojećeg uslik korištenja bolovanja. Ovo stvara probleme da se ostvari kvalitetan plan te da se rješavaju problemi koje građani u Kantona Sarajeva itekako osjećaju. Tako da molim direktora i molim sve nas zastupnike da u narednoj godini u budžetu svi zajedno podržimo da planiramo veća sredstva i da pomognemo ovom

direktoru da u svim inspektoratima popuni radna mjesta sa kvalitetnim ljudima i da jednostavno inspekcija nam pomogne da, budžet se troši na kvalitetan, transparentan način i da oni koji zloupotrebjavaju budu adekvatno kažnjeni. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Selmanović se javio za riječ.

Faruk Selmanović (zastupnik)

Zahvaljujem predsjedavajući. Prvo, imamo li kvorum uopšte u sali. Dobro, ako svi sjedimo ovdje, možda mogu i ovi ostali sjediti. Ono što je paradoksalno u čitavoj u ovoj situaciji da je danas 16.10. 2024. godine, gdje mi raspravljamo o Izvještaju iz 2022. godine i moje pitanje koje je bilo upućeno cijelom direktoru je bilo vezano sa članom 132. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, gdje je propisano da je inspekcija dužna najmanje jednom godišnje podnijeti pismeni izvještaj o izvršnim inspekcijskim pregledima, o nađenom stanju, pojavama problema, o poduzetim mjerama sa prijedlogom mjera koje bi trebalo poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja. U izvještaju sa obavezno mora obratiti vidovi i način kršenja zakona i drugih propisa i nedostataka u propisima, te predložiti u kojem pravcu bi trebalo mijenjati pojedina zakonska rješenja. To je ono što je nama ovdje kao zakonodavnom tijelu jako bitno da vidimo kako će mu u narednom periodu djelovati. To je naša obaveza. Ono što mi je drago čuti jeste da je direktor rekao da je izvještaj napisan u januaru 2023, odnosno da je poslan u zakonskom roku. E sad se postavlja pitanje koja je svrha da mi to razmatramo danas? Da ispunimo neku zakonsku formu jer pretpostavljam, a evo, moja pretpostavka mislim da je tačna, jer ako je direktor ovdje iznio da je imao 60 krivičnih prijava, jel tako, prijava, što znači što znači da je radio neki dobar posao i da je nešto pokušao da izmijeni. Znači sve ovo u Izvještaju za 2022 godinu, nađeno stanje pojave, problemi koje mjere treba poduzeti za otklanjanje utvrđenog nezakonitog ponašanja, kršenje propisa i nedostatku propisima itd, to je već trebalo da bude ispravljeno u 2023. godini. E sad da smo ovo raspravljali, pa da smo Kantonalna Skupština donijela neke zaključke, neke mjere pa da se o tome izvještava, čak ovdje smo vidjeli tokom diskusije i rasprave pomenuto je i broj izvršilaca, a čuo sam direktora da je rekao nije 2, nego 5, što znači da se radilo na poboljšanju stanja u ove protekle 2 godine. I samim tim ova izvještaj po sebi, nama kao Skupštini, ne znači ništa. Kako ćemo mi govoriti o činjenicama iz 2022, a sad je '24 godina, a nismo razmatrali upravo ovaj Izvještaj iz '23.godine da vidimo da li je otklonjeno sve ovo što je bilo utvrđeno da su nedostaci u 2022. godini. Trenutno smo mi trebali imati Izvještaj inspekcije za '23. godinu. A Inspekcija treba da priprema plan za '25 i Izvještaj za '24. kako bi mogli da pratimo ono sve što se dešava i onda imate da diskusije idu u jednom drugom pravcu, da pričamo o stvarima koje se dešavalo u '22., 23., 24 godini jer podaci nisu relevantni. Moje je pitanje bilo i onda i ostaje sad zbog čega ovo? Šta je suština svega ovoga? Kome ide u korist ovo jer sigurno nama kao skupštinskim zastupnicima ne ide, jer na osnovu ovih činjenica ne možemo ništa uraditi, ne možemo donijeti nikakve mjere, bilo koje mjere, bilo koje prijedloge ili zaključke koje bi donijeli bili bi apsurdni. Pa evo, ja pozivam da za 2024. godinu izvještaj bude razmatran u roku, jer evo koliko vidimo ovdje iz dokumentacije, da je čak i Vlada razmatrala ovaj Izvještaj 02.02.2023. godine i donijela zaključak kojim se prihvata Izvještaj o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove. Što znači da je do nas do Skupštine, pa evo da nam ovo bude nauk da slijedeći izvještaj bude na vrijeme kako bi svi imali koristi, a naročito građani Kantona Sarajevo. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić, izvolite, imate riječ.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Zahvaljujem, evo moram da kažem da ova situacija, ova havarija, ovaj užas koji nas je zadesio u Jablanci je zapravo samo početak havarija koji nas čekaju u budućnosti. Mi već 30 godina idemo u jednom pravcu koji vodi ka tome i neka se ne iznenade ljudi kada nam se to počne dešavati mnogo češće, ovakve situacije zato što ništa nismo radili na održavanju, očuvanju sistema prirode, objekata, zgrada i sad smo došli nakon 30 godina do ovakvog stanja. A zašto je to tako? Jedan od razloga jeste u funkcionisanju sistema jeste rad inspekcije. Ja kada sam bio u Vladi Kantona 9 mjeseci i vidio sam o čemu se radi i krenuo sam sa izmjenom Zakona o inspekciji na nivou Kantona i tu smo bili smijenjeni, vjerojatno nekom ne odgovara da se taj zakon mijenja, a zašto? Ako vi imate Vladu koja je poštena, ispravna, hoće da radi itd, njoj odgovara jaka inspeksijska služba, odnosno sistem inspekcije jak i ta Vlada bi sve dala da joj dadne ovlasti, budžet i ljudstvo, da može na terenu da sprovodi tu izvršnu vlast, a ako neće Vlada, odnosno politika, da to bude čvrst jedan dobar sistem, onda sve uradi da ta inspekcija bude na neki način slaba, sa malo ljudi, sa malo budžeta i uglavnom je kao takvu stavi pod apsolutno kontrolu. E, to se nama desilo proteklih 26 godina, dakle ni jednoj mislim da većinom vladama i političarima ne odgovara jak inspeksijski nadzor i mi, naravno, sada imamo inspekciju, nisam džaba postavio pitanje da li se vrše pritisci. Naravno, znam ja da se vrše pritisci, raznorazni, ali isto tako znam da i ova inspekcija i inspekcije prije su bile apsolutno političke inspekcije kojima su upravljali političari kojima su opet upravljali moćnici sa parama. To se najbolje vidi kroz inspekciju i inspeksijski nadzor, odnosno kroz sektor za urbanizam i građenje, gdje je taj pritisak, dakle, moćnika velikih para, ogroman. I tu, naravno, inspekcija popušta. Da nije tako, obzirom da je, recimo, načelnik Starog Grada gospodin Irfan Čengić za jedan svoj benigni potez nekog parkinga, pa je dobio pratnju od dva policajca, da nije tako i da inspekcija nije apsolutno pod političkom kontrolom, a opet političari pod kontrolom moćnika i velikih para itd, sada bi ovaj direktor ovdje bio sa bar pratnjom od 4 ili 5 policajaca. U ovom u našem okruženju ovom da inspekcija radi svoj posao kako treba, on bi sigurno morao imati obezbeđenje dok se sistem kompletan ne uspostavi i ne promijeni ovaj haos. Da je problem u društvu, znači iz ovog Inspeksijskog izvještaja iz '22, potpuno je nebitno koja je godina, zato ni ne stavljam primjedbu, svi su ti izvještaji isti, ali ima jedna tabela koja govori o čitavom sistemu i uređenju u kojem smo došli, a to je to tabela gdje je dato za godinu dana broj prekršajnih naloga koje je izdala inspekcija, pa je to podijeljeno u 3 grupe je podijeljeno. Jedna grupa je rješenje suda potvrđen sa potvrđenom novčanom kaznom, pa ima rješenje suda sa ublaženom novčanom kaznom, rješenje suda sa uvećanom novčanom kaznom. E sada ovdje, uz inspekciju, uz izvršnu i zakonodavnu vlast, sad vidimo mi problem i u sudskoj vlasti, sve preko ovoga. Dakle, inspekcija je tačka, u kome se vidi u kakvom sistemu živimo, kakav sistem želimo, kakav sistem imamo, dakle, imamo rješenje vrlo interesantno; Rješenje suda ublaženi novčanih kazni 585 je izdato sa novčanim kaznama ukupno od 1.197.677 maraka. Poslije djelovanja suda to je završilo svega na 246 konvertibilnih maraka, dakle, sud je skinuo - 951.604 marke. E sada ja pitam da li je ovdje sud neovisan, a inspekcija totalno ima pogrešne nalaze i kažnjavali su ljude iz nekih drugih razloga ili je opet inspekcija dobro radila, a sud je pod kontrolom politika ili ne znam ni ja kojih moćnika. Dakle, ovdje se vidi duboki problem, duboki problem sistema, a plus izvještaj, naravno, sitni problem je što ovaj Izvještaj, to se tako piše izvještaj, pa onda vi u rubrici zbirno imate sabran zbir od 370 maraka, 1.197.000 i 6.550 je u zbiru u ovom Izvještaju 157,45 marki. Znači, ne znam kakva štamparska greška može dati ovaj zbir, ali onda vam postavlja pitanje svih ostalih cifri i čitavog ovog Izvještaja. Druga stvar rješenjem suda potvrđenih novčanih kazni bilo je 227 za godinu dana, ukupno je 370,29 maraka i sud je potvrdio svih 370,9 maraka, međutim 227 kazni sa po marku i po, kakve su ovo kazne? Jel ovo isto tako neka fula u ovom Izvještaju il stvarno postoje kazne od marku i 20 feninga npr.? To usput govorim vezano za ovaj izvještaj, ali zašto ovo pričam? Zato što kada sam vidio sliku procjepa, nisam bio gore, ali otiću ću, kada sam vidio sliku procjepa klizišta na Trebeviću,

koji je, usput rečeno, taj komad u Republici Srpskoj, mada po Daytonu linija ta ide uz cestu, ali se to kada se na terenu zabilježilo, zabilježio se 50 m niže, pa je ono u Republici Srpskoj, sada pravno ovaj procjep koji je nastao u dužini od 50 m klizišta, znači, ja ne znam šta je uradila Vlada Kantona, šta je uradila inspekcija, tu ne može ništa da djeluje, ali ono sa prvom većom kišom, kroz taj procjep će ući voda, doći će do klizne ravni, to će sve da klizne, ispod toga su kuće u kojima ljudi žive, a ispod tih kuća su nove kuće koje zasigurno, ako klizne, sve će to da sleti do Bistrika. Ja sad pitam šta je inspeksijski nadzor uradio u tom slučaju, odnosno šta je uradila Vlada? Evo, mi razmatramo '22, a mi imamo gore problem, gdje je i inspekcija i Vlada Kantona, naravno i opštine trebali su sudjelovati. Ako treba, oni ljude evakuirati, ako treba raditi, neke potpore da se spase kuće, ne znam ni ja šta, ali ondje niko ne reaguje, pa ćemo onda gledati kad na havariji se pojavi premijer, pa ministar ovaj, ministar onaj da kao pomogne narodu. Ne, morate pomoći sada tako što ćete pripremiti inspekciju da radi svoj posao neovisno od ikakvih pritisaka. Ovo se odnosi i na plavno područje npr. na Ilidži pa da nitko nije reagovao, dakle, na uništavanje plavnog područja od strane ovog načelnika sadašnjeg, tako da ni to općinske inspekcije ne djeluje, suštinski na terenu, uopće ne djeluju, a kazne koje pišu vjerovatno pišu prema nekim nekom čovjeku koji je odsjekao dva drveta i donio kući da se pregrije preko zime, to se upiše, a veliki moćnici su sigurno izuzeti od pravih inspeksijskih nalaza. Tu mislim i na građevinske dozvole koje, naravno, inspekcija kad dođe i vidi građevinsku dozvolu koja je potpuno neregularna, ona kaže samo to je dozvola, a ne ulazi u meritum dozvole, da li je dana, to niko ne ispituje pošto većina dozvola je dana neregularno i onda nam se dešava Bjelašnica, dešava nam se Crni vrh, dešavaju nam se sad izgradnje koje će nas bukvalno uništiti. Vi ste skinuli vjetrokoridore, omogućili ste usvajanje i davanje građevinskih dozvola i inspekcija će to samo da konstatuje da je OK, a to što ništa od toga nije OK, to nas onda udari slično ovoj havariji u Jablanici i kamenolomi itd. Znači, bez obzira što ovaj izvještaj '22, finansijska sredstva itd, to je potpuno nebitno, bitan je, evo, samo da završim. Bitan je čitav sistem u kome inspekcija je zapravo. Ovaj dio tog sistema koji se ne može popraviti ukoliko ona ne bude ojačana i popravljena. Hvala.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala. Zastupnik Samir Avdić, replika.

Samir Avdić (zastupnik)

Zahvaljujem se, vrlo ću kratko, ali radi javnosti koja prati rad ove sjednice, siguran sam, iako kolega Kapidžić nije eksplicitno rekao na koju intervenciju misli kada kaže da smo ugrozili mi na Ilidži plavno područje ili aluvijalno područje korita rijeke Željeznice. Ja ću radi javnosti reći da pretpostavljam da kolega misli na sportsko-rekreativni centar Čarli koji se nalazi vezan za most Alija Izetbegović i definitivno nije nikakva nikakav uzrok nikakvih poplava niti ikakva opasnost u tom smislu. Ja neću dalje sada otvarati temu i spominjati koje sve zgrade, restorani, parkinzi i sve ostalo su rađeni prije nego što je ekipa u kojoj sam i ja učestvovao. Upravljačka ekipa od 2020. godine počela upravljati opštinom Ilidža. Da ne bismo širili temu, građani Ilidže i svi oni koji šetaju Ilidžom mogu izbrojati sve one zgrade, parkinge i restorane koji se nalaze u aluvijalnom području, odnosno plavnom području korita rijeke Željeznice. Pa neka oni procijene ko je uradio korist za sve građane, posebno za djecu i omladinu, a ko je radio prije nas na način koji je radio. Ukoliko kolega ne misli na taj sportsko-rekreativni centar, evo, ja se izvinjavam, ali siguran sam da misli. Nažalost, vidi se i da nije često boravio na tom području, jer tu gdje se nalazi sportsko-rekreativni centar Čarli prije se nalazilo nelegalno odlagalište građevinskog otpada i to mogu posvjedočiti svi Ilidžanci i Ilidžanke. Zahvaljujem.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Izvolite, kolega Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Volim što, konačno ste duhoviti predsjedavajući, a ne ljuti. Mislim ja ne znam više, stvarno mi nije jasno, ali dobro, evo, nema veze, jesam, ja sam rekao i na to igralište, ali namjerno nisam rekao na šta zato što ću vam reći sada ako hoćete, da obiđemo dole korito rijeke Željeznice i da sa mnom da stavimo šta je u plavnom području napravljeno i kad, to su svi načelnici, a bili su SDA, pa i Muzur je SDA, i sad vi meni recite odakle je džamija u plavnom području? Odakle je džamija? Odakle su oni parkinzi od restorana? Pa jel se možete imalo izdići iznad toga da ja, šta god kažem, vi branite, ne znam period '20. jer tada je tobože neki načelnik vaš, a ono je bio naš: ma uopšte me ne interesuje ni vaš ni naš, do ovdje mi je više to vaš, naš. Ja sam ovo morao reći zato što kada se desi havarija ponovo dole i poplava, moraju ljudi da znaju da su te poplave nastale zato što načelnici konstantno rade bez struke i znam ljude koji su vrištali tamo jer su stručni, bave se samo tom oblašću. Bavim se i ja i bio sam dole milion puta i znam tačno da je zadnje što je napravljena destrukcija Plavnog područja Željeznice to igralište, dječje igralište, pa ne smiješ a reći. Pa ta djeca imaju kuće malo iznad, bit će im poplavljene zbog tog igrališta, a to igralište se moglo napraviti na sto drugih mjesta. Prema tome, uopšte ne želim da pričam u tom fonu, da sad ja branim ovog, vi branite onog. Ja pričam o struci gdje se Plavno područje napalo zgradama, a to nikad nije u 100 godina istorije od, kako su Austro-ugari izračunali, izračunali dinamički udar vode i količina najviših kiša nikad nije poplavilo kod Drvenije. E sad će da poplavi. Znao zašto? Zato što ona ne može da se izlije na Plavno područje na Ilidži, neće stići da se izlije na Plavno područje i onda će na Drveniji da prijede preko, a to će se desiti nakon 120 godina od računice nekog tamo inženjera iz austrougarske. I mi smo pametni i pametni smo sada da branimo jel Muzura zato što je on sad NiP, a nekad je bio SDA. Pa ja ga ko napadam zbog tog. Pa kad ćete se osvijestiti od te visine tog razmišljanja. Nikad nisam ništa rekao u tom smislu, samo što nisam ja kriv što je sad Muzur na vlast, ja napadam i onog što je dozvolio i džamiju i dva ona parkinga i ono smetljište, zbog toga su bili bile poplave i bilo me stid onda, bilo bi me stid ne reći ovo, a onda otići na traktoru da spašavam ljude.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Replika Samir Avdić.

Samir Avdić (zastupnik)

Ja ću vrlo kratko i izvinjavam se ukoliko sam iznervirao kolegu Kapidžića, ali ja opet gledati ću to, odnosno prepoznati ne kao nerviranje, već kao ostrašćenost i drago mi je što dijelim strast između ostalog i prema borbi protiv vrste i gradnje po kojoj je Ilidža bila prepoznatljiva, evo sve do prije 4 godine. I drago mi je da kolega spominje sve objekte i parkinge, zgrade i sve ostalo i da smo u tom smislu saglasni, a još jednom pozivam građane i sve vas zastupnike, zastupnice, da dođete na Ilidžu, da pogledate gdje se nalazi, evo da kažem za kolegu problematično sportsko-rekreaciono igralište. Ukoliko je ono ikakva ugroza, onda je isto tako ugroza i onaj most koji je onda napravljen, a koji ustvari povezuje dvije obale Butmira i Sokolović Kolonije. Jednostavno mi nije jasno zašto kolega svaki put spominje to igralište, iako mi je s druge strane jasno, s obzirom da znam i izvor njegovih informacija, a i na određen način kvazi argumenta koji koristi, već, evo, ne znam četvrti ili peti put, jednako kao jednako kao što je to radio i njegov izvor na Ilidži u Opštinskom vijeću.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Odgovor na repliku, zastupnik Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Vidi evo možda sam to iznio malo ljuto zato što me ljuti i nisam mislio odgovarati. Ajde, nije više bitno, nego ne mogu da shvatim da pozivate sada građane da kažu jel im to lijepo ili nije, pa ja ne mogu da shvatim da toliko možete na struku, bilo čiju, da toliko da izvinem da ne znam šta da kažem, pa ne možete tako sa strukom, pa nisu, šta će građani reći? Pa naravno da im je lijepo dječje igralište, pa kako nije lijepo, jašta, nego lijepo. Pa, ali ne mogu da shvatim, ne pričam ja to iz tog izvora, iz opštine, ja to pričam, moj izvor je moj otac koji je to radio i crtao, računano i nisu se tada dešavale poplave. Pa jesmo li mi toliko, šta smo mi, što se to nama dešava? Ajte mi, recite što se nama dešava to, što su te poplave nama i bit će ponovno na Ilidži. Ja samo pokušavam da spasim struku, uopšte me ne interesuje politika ni koji je političari, ne interesuje me, a vi dobro znate, svi dobro znaju da sam to isto pričao i kad su svi bili SDA načelnici, svi, sve sam isto pričao, pa sam onda imao problem od njih, sad imam problem od vas. Pa kad ćete jednom stati i reći dobro, to je njegova struka ne pričamo pravo, evo nećete s tim da se bavim, ali samo ovoj u struci i onda kaže zvati ćemo narod, pa će narod reći njima lijepo, i šta ja? Pa evo i ja ću reći da mi je lijepo, ali zovnite narod kad poplavi., Pa nije, ja vam ozbiljno govorim, metar i pol zida je dignut, eno nek ode narod, metar i pol zida je dignut u dužini od 100 m. Taj komad je plavno područje samo na toj strani s lijeve strane ga nemate, iza onog mosta, tu neće se izliti, vratit će se u kuće iznad. Ja pričam o tome, eto, ne mora, da Bog da se nikad ne desilo, pa ja ispod neki kvazistručnjak, budala, ali ako se desi, sjetite se ove priče.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Elvis Vreto. Zamolio bih vas da privodite sjednicu kraju.

Elvis Vreto (zastupnik)

Hvala predsjedavajući, pa vrlo kratko. Mislim da onaj kolega Kapidžić ima potrebu da ponavlja određene stvari koje ne odgovaraju, ne odgovaraju istini. Na tom lokalitetu sigurno to ne bi bilo napravljeno da pripada ovome kako on navodi, niti bi dobilo saglasnost Slivova rijeke Save. Tako da u tom segmentu zaista ne bi dalje da polemishem. A jednu drugu stvar želim da kažem, on upravo je izrekao nešto što je, kaže, gdje je plavilo? Pa plavilo je upravo tamo gdje je korito rijeke Željeznice, nije bilo uređeno. Za ove četiri godine Vlada Kantona Sarajevo i načelnik Muzur su u naselju Otes, koje je imalo najveće probleme u poplavi, riješili pitanje nekih 200 m korita, uređeno je. Nastavak, potpisali sporazum neki dan i radovi treba da počnu. I to je ono čime se bavi općinska administracija, evo uz podršku i Kantona Sarajevo. Da podsjetim Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo nakon poplava na tom području izdvojilo sredstva u iznosu od 800 ili 850 000 za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i hvala Bogu, to područje zbog nečijih drugih grešaka je poplavilo, ali evo, da ne idemo dalje u raspravu. Bitno je, bitno je da taj dio prostor se uređuje, da se korito uređuje i da ima sve elemente da zaštiti naselje od bilo kakvih, ne dao Bog narednih sličnih ekstremnih situacija. Mislim da ovo vaše izjednačavanje jednostavno ne stoji, a evo na terenu ja vas pozivam dođite u naselje Otes pa ćete vidjeti i posjetite, na kraju krajeva, vi ste i zastupnik, posjetite administraciju na opštini Ilidža, zajedno sa njima, nek vam, je li, daju više podataka ako vas zanima.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnik Faruk Kapidžić.

Faruk Kapidžić (zastupnik)

Pa evo, dobro, vi vjerojatno odgovorno to tvrdite, ako odgovorno tvrdite, recite mi čime odgovarate ako se desi, jer uređena je, sad je uređeno korito, očišćeno itd i neće se desiti poplave, naravno da će se desiti poplave, da li u mandatu ovog načelnika, nekog drugog itd, nije uopšte bitno, ali nama je, lako je nama ovdje u Skupštini, mi pričamo, evo ja pričam jednu priču, vi drugu vi ta ne napadam ja Muzura, ne znam ni zašto bi napado Muzura, on je jedan u redu načelnika SDA koji ne možeš nikako da im uđeš u glavu da postoji struka, fakultet, školovanje itd, iskustvo radno. Kako ja sad eto, tim kadrovima SDA da kažem da postoji iskustvo ljudi koji su 30 godina radili, prije toga četiri, pet godina studirali, kako da im kažete kad oni, oni su nedodirljivi, da je svu pamet popili i sada i vi branite Muzura, vi ne branite Memića, vi napadate Memića jer zbog njega su poplave, a sad je došao Muzur i poplava neće više biti. OK, evo neće više poplava na Ilidži biti, a ako Bog da, ako Bog ne da, onda ću ja isjeći ove ove diskusije, pa ću staviti šta ste rekli i vi i Samir Avdić, isjeći ću, pa ću staviti ljudima pa eto nek glasaju za ovo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Zastupnica Marijela Hašimbegović, druga diskusija. Prva diskusija.

Marijela Hašimbegović (zastupnica)

Prva diskusija, tako je. Zahvaljujem se predsjedavajući. Obzirom da sam zadnja govornica na današnjoj sjednici, truditi ću se da budem što kraća jer su moje kolegice i kolege već dosta toga rekle i u cijelosti podržavam sve ovo o čemu smo govorili i kolega Kapidžić i kolegica Klarić i kolega Avdić, i Selmanović i Bandić. Naravno da želimo napraviti ambijent u kome će struka biti primarna. Naravno da Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove trebamo kadrovski osnažiti, nije jednostavno biti direktor jedne ovakve ustanove, isto tako nije jednostavno ni biti inspektor, biti pod stalnim nekim političkim pritiscima i jednostavno razumijem da se i direktori uposlenici vrlo često nalaze pred raznim izazovima, gdje trebaju naći metode i načine kako se oduprijeti takvim pritiscima da bi valjano radili posao koji je u službi, dakle cijeloga društva. Kao zastupnica vrlo često komuniciram Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove kada propitujem određene procese, sprovođenje zakonitosti određenih situacija, okolnosti, bilo da se radi o preduzećima, školama itd. Uvijek prevashodno se trudim komunicirati, dakle, Kantonalnu upravu za inspekcijske poslove i čekam njihov nalaz i moram reći da sam imala različita iskustva, imala sam iskustva kada sam zaista bila vrlo zadovoljna sa inspekcijskim nalazima, međutim imala sam iskustva kada sam vidjela da su inspekcijski nalazi potpuno frizirani. Recimo, radi se u slučaju, ja znam da se ovo ne tiče izvještajnog perioda, međutim ja moram govoriti sada o svom iskustvu koje će zasigurno pomoći i direktoru uposlenicima da kreiraju bolji radni ambijent. Radi se o slučaju smjene profesorice Suade Karić, u jednoj je srednjih škola gdje je na moj zahtjev izvršen inspekcijski nalaz, međutim inspektor je potpuno iz ignorisao vrijeme kada se protokolišu svi određeni neophodni dokumenti koji su definisani zakonom, odnosno koji zakon propisuju u takvim slučajevima, gdje bi nekom i laičkim samo, dakle analizom uopće tog inspekcijskog rada, bilo potpuno jasno o čemu se zapravo radi, da je to u stvari bilo politički usmjereno djelovanje. Trebamo vratiti povjerenje u institucije. S tim u vezi, očekujem da će direktor aktivno raditi na tom pitanju, očekujem da će Ministarstvo pravde i uprave i raditi po pitanju angažovanosti sudova koji se trebaju vratiti u okvire djelovanja svog posla i koji će napraviti ambijent da se svi ovi nalozi inspekcijski, koji se rade u svrhu toga da bi se popravili, poboljšale određene aktivnosti ili sankcionisale iste, da bi sudovi zaista donijeli pravosnažne mjere koje će biti edukativne, adekvatne i koje će pravosnažno sankcionisati počiniocima. Tako da, evo, mislim da sam nekako u cjelini sažela ono što sam htjela da podijelim u ovoj svojoj diskusiji. I zato kažem mi ćemo zacijelo podržati ovo što su pitanja kadrovskog

osnaživanja. Mi, još da želim skrenuti pažnju, da sam da sam dobila informacije, da vrlo često postoje razno razni pritisci koji se odnose na preduzeće Sarajevo šume. Da, tu imamo jako puno inspekcijskih nalaza i ja sam čak propitivala taj slučaj i propitivat ću ga i dalje i očekujem od direktora da zaštiti i uposlenike po ovom pitanju jer je ovo potpuno nedopustivo, da se vrši takav pritisak na uposlenike. Toliko od mene. Hvala lijepo.

Elvedin Okerić (predsjedavajući)

Hvala svima na konstruktivnim diskusijama. Zaključujem raspravu. Zamolio bih da služba pozove eventualno zastupnice i zastupnike ako su u hodniku da uđu.

Molim zastupnike da pristupi izjašnjavanju o Izvještaju o radu Kantonalne uprave za inspekcijske poslove Kantona Sarajevo za 2022. godinu. Zaključujem glasanje. Molim službu da objavi rezultate glasanja. Za je glasao 1, protiv 1, suzdržanih 16. Konstatujem da Skupština nije u usvojila ovaj Izvještaj.

Obzirom da smo iscrpili sve tačke dnevnog reda današnje sjednice, zaključujem rad na 11. Radnoj sjednici, zahvaljujem se zastupnicima na konstruktivnim, posebno opoziciji. Nadam se da ste i da ćete iz ove današnje sjednice izvući velike pouke i poruke. Nadam se, nadam se.